

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
באר-שבע

שבתון

לשנת הלימודים תשס"ז
2006-2007

פתח דבר

שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה כולל מידע על מוסדות האוניברסיטה והפקולטה, אך בעיקר מפורטים בו תכניות הלימודים במחלקות הפקולטה ותקנות הלימודים. חובה על כל סטודנט לקרוא את החלקים בשנתון הנוגעים לו, שכן מידע זה הינו חיוני והכרחי. לא תתקבלנה טענות של אי ידיעת הכתוב בשנתון.

הפקולטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל התקנות, הנהלים ותוכניות הלימודים וכן לשנות, להוסיף או לגרוע פרטים הכלולים בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

על הסטודנט לעקוב אחר שינויים אלו המתפרסמים על גבי לוחות המודעות בפקולטה ובמחלקות.

אם נפלו שגיאות בהוצאה זו של השנתון, נודה לכל מי שיפנה תשומת ליבנו אליהן, ועם הקוראים הסליחה.

עמוד	
76	15. רשימת מספרי הטלפונים במחלקות הפקולטה
77	16. רשויות הפקולטה
77	17. מוסדות הפקולטה
78	18. כתובת באינטרנט
19. לימודי התואר הראשון B.A.	
79	לימודים לקראת תואר ראשון B.A.
79	נקודות-זכות
79-81	מבנה הלימודים
82	תוכנית הלימודים (טבלה)
83	חטיבות לימודים
83	לימודים כלליים
84	שפות זרות
84	שפה זרה ראשונה
84	אנגלית כשפה זרה ראשונה
84	צרפתית כשפה זרה ראשונה
85	לימודי בחירה כלליים
86	הכרת הספרייה
86	כללי מעבר ובחינות
87	תנאי מעבר משנה לשנה
88	סולם הציונים
88-89	חישוב הציון הסופי ל - B.A.
89	תאריך זכאות
89-90	הפסקת לימודים וחופשת-לימודים
90-91	מעבר מאוניברסיטאות אחרות
91	ויתור אקדמי
91-92	הדרכה וייעוץ
92	מועדי הייעוץ - ייעוץ והרשמה
92-93	היקף המערכת ושכר לימוד
20. אישורים	
93	אישור תלמיד
93	גליון ציונים
94	אישור על זכאות ל - B.A.
94	אישור על זכאות לתעודת הוראה
94	קבלת תעודות
94	פרסי הצטיינות ותעודות הערכה
95	לוח המודעות
95-97	סימני המחלקות, המסלולים והקורסים
21. לימודי תואר שני	
98	מזכירות לימודי מוסמכים
98	תקנות הלימודים לתואר שני
99	תנאי קבלה
99-100	חובת אנגלית
101	מעמד התלמיד
102	מבנה הלימודים ונתיבי הלימוד
102	משך הלימודים

22. סדרי הלימודים

103-104	ייעוץ והרשמה לקורסים
104	שיטת הערכה
104	בחינות
105	עבודות
105-106	פטור והכרה מקורסים
107	החלטות על מצב אקדמי
107	חופשת-לימודים
107	הפסקת לימודים
108	בחינת-גמר
108	זכאות לתואר
108	הערכה בתעודה
109-116	תקנון עבודת גמר

23. לימודים לקראת תואר "דוקטור לפילוסופיה"

117-127	נספח מתוך תקנון "בית-ספר קרייטמן"
---------	-----------------------------------

תוכניות הלימודים במחלקות

24. המחלקה למקרא והמזרח הקדום

128-148	לימודים לתואר ראשון – מקרא במסלולים: מקרא מקרא והיסטוריה מקראית מקרא ולימודי תעודת הוראה תיאור השיעורים
149-156	לימודים לתואר ראשון - ארכיאולוגיה תיאורי השיעורים
157-161	לימודים לתואר שני – מקרא במסלול: היסטוריה מקראית מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
162-163	לימודים לתואר שני – ארכיאולוגיה במסלול: ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה
164	לימודים לתואר שלישי

25. המחלקה לספרות עברית

165-174	לימודים לתואר ראשון
175	תיאור השיעורים
176-179	לימודים לתואר שני
180	מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
181-182	לימודים לתואר שלישי

26. המחלקה ללשון עברית

183-187	לימודים לתואר ראשון
188-192	תיאור השיעורים
193-195	לימודים לתואר שני
196	מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
197	לימודים לתואר שלישי

198-200	27. המחלקה ללימודי המזרח התיכון
201-202	לימודים לתואר ראשון
203-207	תיאור שיעורים
	לימודים לתואר שני
	28. המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
208	לימודים לתואר ראשון
209-211	המסלולים: היסטוריה של עם-ישראל
212-213	לימודי מדינת ישראל
214-217	לימודים לתואר שני
218	מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
219-220	תיאור השיעורים
	29. המחלקה למחשבת ישראל
221-223	לימודים לתואר ראשון
224	תיאור השיעורים
225-227	לימודים לתואר שני
228	מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
229	לימודים לתואר שלישי
	30. המחלקה להיסטוריה כללית
230-232	לימודים לתואר ראשון
233	תיאורי קורסים
234-235	לימודים לתואר שני
	31. המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
236-246	לימודים לתואר ראשון
247-253	תיאור השיעורים
254-255	לימודים לתואר שני
256	מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
	32. המחלקה לחינוך
257-261	לימודים לתואר ראשון
262-263	תיאור השיעורים
264-272	לימודים לתואר שני
	33. היחידה לקידום המקצועות בחינוך
273-277	(לימודי תעודת הוראה)
	34. המחלקה לפילוסופיה
278-279	לימודים לתואר ראשון
280-283	תיאור השיעורים
284-286	לימודים לתואר שני
287-289	לימודים לתואר שלישי

290-295	.35 המחלקה לספרויות זרות ובלשנות לימודים לתואר ראשון תיאור השיעורים לימודי תואר שני
296-298	
299-304	
305-307	.36 המחלקה לאמנויות לימודים לתואר ראשון
308-310	.37 המחלקה לפוליטיקה וממשל לימודים לתואר ראשון
311-319	.38 המחלקה למדעי ההתנהגות לימודים לתואר ראשון לימודים לתואר שני תיאור השיעורים
320-334	
335-343	
344-355	.39 המחלקה לכלכלה לימודים לתואר ראשון תיאור השיעורים לימודים לתואר שני לימודי תואר שלישי
356-363	
364-367	
368-370	
371-378	.40 המחלקה לעבודה סוציאלית לימודים לתואר ראשון תיאור השיעורים – תואר ראשון תוכנית השלמה: MSW עם כשירות לעו"ס לימודי תואר שני ותיאורי השיעורים
379-387	
388-389	
390-397	
398-407	.41 המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה לימודים לתואר ראשון
408-409	.42 לימודי מתמטיקה לקראת התואר הראשון
410	.43 לימודי סטטיסטיקה לקראת התואר הראשון
411-412	.44 לימודי מדעי המחשב לקראת התואר הראשון
413-414	.45 תקשורת לימודים לתואר שני
415-416	.46 הוראת המדעים והטכנולוגיה לימודים לתואר שני

417	לימודים כלליים	.47
418	הכרת הספרייה	
419	לימודי בחירה כלליים	
420	חטיבות לימודים	.48
421-422	חטיבה לשפה ותרבות ערבית	
423-424	חטיבה ללימודי צבא ובטחון	
425	חטיבה ללימודים אורבניים	
426-427	חטיבה לאמנויות	
428	חטיבה ללימודי המזרח-התיכון	
429-430	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי	
431	חטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים	
432	חטיבה ללימודי מגדר	
433	חטיבה במינהל עסקים	
434-435	חטיבה ללימודי פולקלור	
436	חטיבה למחשבה מדינית חברתית	
437	חטיבה לתקשורת	
438	חטיבה במקרא	
438	חטיבה בהיסטוריה מקראית	
438	חטיבה בארכיאולוגיה	
439-440	חטיבה בספרות עברית	
441-442	חטיבה במחשבת ישראל + חטיבה באגדה והלכה	
443	חטיבה בפילוסופיה	
444	חטיבה במדעים וטכנולוגיה	
445	תקנון עבודות	.49

מספרי הטלפונים של המחלקות בפקולטה למדעי הרוח והחברה

חדר	בניין	מס' טלפון	שם המחלקה/חטיבה
339	בניין 72	6477777	מזכירות הפקולטה
337	בנין 72	6477777	מזכירות תואר שני
430	בנין 72	6461092	מקרא והמזרח הקדום (121)
540	בנין 72	6461132	ספרות עברית (122)
540	בנין 72	6472092	לשון עברית (123)
3420	בנין 72	6461455	לימודי המזרח התיכון (124)
6636	בנין 72	6461101	היסטוריה של עם ישראל (125)
5615	בנין 72	6472532	מחשבת ישראל (126)
6636	בנין 72	6479018	היסטוריה כללית (127)
2343	בנין 72	6472001	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי (128)
1983 ,1293	בנין 72	6461863	חינוך (129)
147	בנין 72	6461879	היחידה לקידום המקצועיות בחינוך (130)
147	בנין 72	6461875	
5644	בנין 72	6472263	פילוסופיה (131)
441	בנין 72	6461128	ספרויות זרות ובלשנות (132)
5622	בנין 72	6477199	אמנויות (134)
666	בנין 72	6477767	פוליטיקה וממשל (138)
3432	בנין 72	6472044	מדעי ההתנהגות (141)
4516	בנין 72	6472266	כלכלה (142)
4556	בנין 72	6472327	עבודה סוציאלית (144)
342	בנין 72	6461110	לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (147)
4451	בנין 72	6472461	אנגלית כשפה זרה
630	בנין 72	6461141	כתבה
56171	בנין 72	6477211	תקשורת (173)
102	קרית ברגמן	6461901	הוראת המדעים (199)
6636	בנין 72	בהיסטוריה	חטיבה ללימודי צבא ובטחון (150)
2365	בנין 72	6472391	חטיבה ללימודים אורבניים (154)
5622	בנין 72	6477199	חטיבה לאמנויות (155)
6636	בנין 72	במחלקה להיסטוריה	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי (157)
3515	בנין 72	במחלקה לב.א. כללי	חטיבה למגדר (165)
6645	בנין 72	במחשבת ישראל	חטיבה ללימודי אגדה והלכה (168)
30	בנין 72	6461148	חטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים (163)
540	בנין 72	במחלקה לספרות עברית	חטיבה ללימודי פולקלור (169)
5644	בנין 72	במחלקה לפילוסופיה	חטיבה למחשבה מדינית חברתית (171)

	<u>רשויות הפקולטה</u>
	פרופ' אבישי הניק
דיקן הפקולטה	פרופ' מאיר גרובר
ראש המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	פרופ' יצחק בן-מרדכי
ראש המחלקה לספרות עברית	פרופ' דניאל סיון
ראש המחלקה ללשון עברית	ד"ר נמרוד הורביץ
ראש המחלקה ללימודי המזרח התיכון	פרופ' אדוארד פראם
ראש המחלקה להיסטוריה של עם ישראל	פרופ' דניאל לסקר
ראש המחלקה למחשבת ישראל	פרופ' בועז שושן
ראש המחלקה להיסטוריה כללית	פרופ' דן בלומברג
ראש המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	פרופ' חנוך פלום
ראש המחלקה לחינוך והכשרת מורים	ד"ר יקיר לוי
ראש המחלקה לפילוסופיה	פרופ' ברברה הוכמן
ראש המחלקה לספרויות זרות ובלשנות	פרופ' חיים פינקלשטיין
ראש המחלקה לאמנויות	פרופ' פרד לייזין
ראש המחלקה לפוליטיקה וממשל	פרופ' דוד לייזר
ראש המחלקה למדעי ההתנהגות	פרופ' מרק גרדשטיין
ראש המחלקה לכלכלה	פרופ' עליאן אלקריןאוי
ראש המחלקה לעבודה סוציאלית	ד"ר אילנה רוזן
ראש המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה	גב' רונית גרמן
ראש היחידה לאנגלית כשפה זרה	פרופ' דן כספי
ראש המחלקה לתקשורת	פרופ' מירי עמית
ראש התוכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה	גב' רחל דמרי
ראש מינהל הפקולטה	גב' חוה לייזר
עוזר ראשי לראש מינהל הפקולטה	גב' עידית מזרחי
עוזר לראש מנהל הפקולטה ללימודי מוסמכים	גב' טלי בן-שטרית
עוזר לענייני מלגות תואר שני ושלישי	

מוסדות הפקולטה לענייני תלמידים והוראה:

מועצת הפקולטה - הוא המוסד העליון של הפקולטה. המועצה מחליטה בכל ענייני ההוראה, המחקר וההנהגה האקדמית של הפקולטה.

וועדת ההוראה - דנה בכל התחומים הקשורים בהוראה - בתוכניות-הלימודים, קיימות ובחדשות, בנוהלי ההוראה ובדרכים לשיפורם, ובעניינים הנוגעים למנהל התלמידים והפקולטה.

וועדת הפקולטה - הרשות המבצעת שליד הדיקן, המסייעת לו בניהול השוטף של חיי הפקולטה בכל התחומים.

וועדת התכנון - מתכננת תוכניות-לימודים חדשות.

מזכירות הפקולטה - מרכזת את הטיפול בסטודנטים באמצעות המחלקות וממונה על ניהול תקין של ענייניהם האקדמיים והמנהליים של הסטודנטים.

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים,

יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת הוראה פקולטית, אישורי לימודים ועוד.

משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72),

חדר 308.

כתובת אינטרנט: www.bgu.ac.il קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

(לסטודנטים חדשים - הקוד והסיסמה נמצאים בפנקס התשלומים הנשלח על ידי מדור חשבונות סטודנטים – נספח מס' 3. סטודנטים ותיקים ששכחו את קוד המשתמש והסיסמה יוכלו לראותם בפנקס התשלומים – נספח מס' 13).

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלת בה ואשר עלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר – אנא פנה למזכירות הפקולטה על מנת שנוכל לעזור לך או להדריך אותך ובמידת הצורך להפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניך.

בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של מזכירות הפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

פניות ניתן להפנות דרך אתר האינטרנט: <http://hsf.bgu.ac.il>: דרך "צור קשר" או בדואר אלקטרוני:

hsf@bgumail.bgu.ac.il

שעות הקבלה לתואר ראשון במזכירות הפקולטה:

11:00 – 13:00	בין השעות	יום א', ב'
12:00 – 14:00	בין השעות	יום ג', ד'
11:00 – 12:00	בין השעות	יום ה'

שעות הקבלה לתואר שני:

10:00 – 11:00	בין השעות	ימים א', ב'
11:00 - 12:00	בין השעות	ימים ג', ד'
10.00 - 11.00	בין השעות	יום ה'

לימודי התואר הראשוןB.A - לקראת התואר הראשון

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים שלוש שנים.

על התלמיד לצבור 120 נקודות זכות כדי להיות זכאי לתואר הראשון. שעה שבועית אחת במשך סמסטר אחד (שעה סמסטריאלית) היא בדרך-כלל שוות-ערך לנקודות זכות אחת, אלא אם נאמר אחרת בתיאור הקורס.

הלימודים מאורגנים במחלקות לפי התוכניות המתוארות להלן, וכוללים לימודי התמחות במסלולים שונים, לימודי-עזר והשלמה, שפות זרות ולימודי חובה ובחירה כלליים לפי דרישות המחלקות והפקולטה. (הלימודים מתקיימים במתכונת סמסטריאלית בשנת-הלימודים שני סמסטרים.)

נקודות זכות

(א) חלק מהקורסים בפקולטה אינם מקנים נקודות זכות, לדוגמה:

אנגלית כשפה זרה (פרט לרמת מתקדמים 2).

(ב) שעורים רבים מחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. לדוגמה:

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק א' (2);

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק ב' (2);

כאשר חלק א' נלמד בסמסטר א' וחלק ב' נלמד בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית.

תלמיד שסיים חלק א' של שיעור ולא למד חלק ב' יהיה חייב לחזור על שני חלקי השיעור, ולעמוד מחדש בכל דרישותיו בשנת לימודים עוקבת.

כלל זה חל על כל השעורים ממין זה הנלמדים בפקולטה למדעי הרוח והחברה. במקרים חריגים, כאשר אין חובה ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית, יצוין הדבר במפורש בתכנית הלימודים.

הערה: כיוון ששכר לימוד מחושב על-פי נקודות זכות בכל סמסטר, בקורסים אשר אינם מקנים נק"ז יחושב שכר-הלימוד על-פי מספר השעות באותו סמסטר.

מבנה הלימודים

כל תלמיד יצבור 108 נקודות זכות (נק"ז) במסגרת מחלקתית. 2 נק"ז לימודי חובה כלליים (אנגלית כשפה זרה) 10 נק"ז לימודי בחירה כלליים ובסך הכל 120 נק"ז.

קיימות שלוש תוכניות-לימודים:

תוכנית א' -

לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובמחלקה משנית או בחטיבה (28 נק"ז).

או: לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובשתי חטיבות (14 נק"ז כ"א).

תוכנית ב' -

לימודים חד-מחלקתיים (108 נק"ז).

תוכנית ג' -

לימודים דו-מחלקתיים * (54 נק"ז בכל אחת משתי המחלקות).

* תלמיד הלומד במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה ילמד 54 נק"ז במחלקה אחת ו-56 נק"ז בלימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

תוכנית ד' -

לימודים חד מחלקתיים (112 נק"ז) במחלקה ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

כל סטודנט אחראי לתכנית לימודיו. חובתו של הסטודנט לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות בשנתון והמתפרסמות מפעם לפעם על לוחות המודעות. אין בייעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

תכנית ג' דו-מחלקתית		תכנית ב' חד-מחלקתית		תכנית א' מח' ראשית + משנית או חטיבות	
אפשרות א'		אפשרות א'		אפשרות א'	
54 נק"ז	מחלקה א'	108 נק"ז	לימודי המחלקה	80 נק"ז	המחלקה הראשית
54 נק"ז	מחלקה ב'			28 נק"ז	המחלקה המשנית
10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה
-----		-----		-----	
118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ
<u>אפשרות ב'</u>		<u>אפשרות ב'</u>		<u>אפשרות ב'</u>	
54 נק"ז	מחלקה א'	112 נק"ז	לימודים במחלקה	80 נק"ז	המחלקה הראשית
56 נק"ז	לימודים כלליים		לב.א. כללי בלבד	28 נק"ז	לימודי חטיבות
8 נק"ז	לימודי בחירה	6 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה
-----		-----		-----	
118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ
לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים	
	אנגלית או		אנגלית או		אנגלית או
2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז	צרפתית
-----		-----		-----	
120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז	סה"כ

הערות

- א. אנגלית או צרפתית כשפה זרה - ראה להלן בפרק על שפה זרה ראשונה ;
- ב. כל תלמיד חייב להשתתף בהכרת הספרייה בשנה הראשונה ללימודיו. פירוט בפרק הדרכה בספרייה בהמשך. לא ניתן לקבל פטור מהכרת הספרייה ממוסד אחר.
- ג. לא בכל מחלקה קיימים לימודים בכל התוכניות. בעת תכנון לימודיו, על התלמיד לבדוק את התוכניות הקיימות ;

תכנית הלימודים לתואר ראשון B.A

סימן המחשב	תכנית מחלקה ראשית	תכנית חד מחלקתית	תכנית דו מחלקתית משנית	תכנית מחלקה
	80 נק"ז	108 נק"ז	54 נק"ז	28 נק"ז

מדעי הרוח

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

X	X	-	X	121	מסלולים: * מקרא
X	X	-	X	120	* מקרא והיסטוריה מקראית
X	X	-	X	135	* ארכיאולוגיה
-	X	-	-	119	* מקרא ולימודי תעודת הוראה
X	X	-	X	123	המחלקה ללשון העברית
X	X	-	X	122	המחלקה לספרות עברית
X	X	-	X	124	המחלקה ללימודי המזרח התיכון
X	X	-	X	127	המחלקה להיסטוריה כללית
X	X	-	X	125	המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
X	X	-	-	167	מסלול: לימודי מדינת ישראל
X	X	-	X	126	המחלקה למחשבת ישראל
X	X	X	X	132	המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות
X	X	-	X	131	מסלול: אנגלית: ספרות, בלשנות
X	X	-	-	134	המחלקה לפילוסופיה
-	X	X****	-	147	המחלקה לאמנויות
					מסלול: תולדות האמנות
					לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

מדעי החברה

X	X	-	X	129	המחלקה לחינוך
-	-	-	-	130	היחידה לקידום המקצועיות בחינוך (לימודי תעודת הוראה)
-	X	X	X	141	המחלקה למדעי ההתנהגות
-	X	-	-	101	המסלול לפסיכולוגיה
-	X	-	-	102	המסלול לסוציולוגיה/אנתרופולוגיה
X**	X	X	X	142	המחלקה לכלכלה
X	X	X	X	128	המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
-	-	X	-	144	המחלקה לעבודה סוציאלית
X	X	-	X	138	המחלקה לפוליטיקה וממשל
X	X	-	-	140	מסלול מתמטיקה ל-B.A
X	-	-	-	146	מסלול מדעי המחשב ל-B.A

* הצירוף היחיד האפשרי בתוך המחלקה הוא של המסלול לארכיאולוגיה עם כל אחד מהמסלולים האחרים.
 ** הצטרפות לתוכנית זו מותנית באישור מיוחד של היועץ במחלקה.
 **** במסלול ב.א. כללי חד מחלקתי היקף הלימודים הוא 112 נק"ז.

<u>חטיבה</u>	<u>חטיבה מורחבת</u>	<u>סימן המחשב</u>	<u>חטיבות לימודים מצומצמת</u>
<u>14</u>	<u>28 נק"ז</u>		<u>נק"ז</u>
X	X	154	החטיבה ללימודים אורבניים
-	X	155	החטיבה לאמנות יצירה
X	-	157	החטיבה ללימודי העולם הקלאסי
X	-	163	החטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים
X	X	165	חטיבה ללימודי מגדר
-	X	166	חטיבה למינהל עסקים**
X	X	168	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
X	X	169	חטיבה ללימודי פולקלור
X	X	150	חטיבה ללימודי צבא ובטחון
X	X	171	חטיבה למחשבה מדינית חברתית
X	X	173	חטיבה לתקשורת
-	X	174	חטיבה בכלכלה *
X	-	184	חטיבה באמנות ומוסיקה
-	X	195	חטיבה במדעים וטכנולוגיה**
X	X	186	חטיבה בנצרות קדומה
-	-	152	שפות זרות
-	-	153	היחידה לאנגלית כשפה זרה
-	-	151	לימודים כלליים

* באישור יועץ המחלקה לכלכלה
** באישור מיוחד

לימודים כלליים - לימודי חובה ולימודי בחירה

כל תלמיד בפקולטה **חייב** להשתתף בלימודים הבאים :

	2	נק"ז	(1) שפה זרה ראשונה
77	10	נק"ז (תלמידי לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה הלומדים בתוכנית דו-מחלקתית יחויבו ב-8 נק"ז, תלמידי הלומדים בתוכנית חד-מחלקתית יחויבו ב-4 נק"ז)	(2) לימודי בחירה
	0	נק"ז	(3) הכרת הספרייה

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי ל - B.A

בלימודי שפה זרה ראשונה והכרת הספרייה, חייב התלמיד להשתתף בשנת-לימודיו הראשונה.

שפות זרות

באוניברסיטה ניתנים קורסים בשפות: אנגלית, צרפתית, גרמנית, ערבית, יוונית, לטינית, איטלקית וסינית. יתכנו שינויים וקורסים נוספים.

שפה זרה ראשונה

כל תלמיד * חייב בלימוד אנגלית או צרפתית כשפה זרה ראשונה. הציון, ברמה הפוטרת בלבד, בשפה הזרה הראשונה ייכלל בחישוב הציון הסופי המשוקלל ל- B.A ומשקלו 2 נקודות לצורך השקלול. (אנגלית-מתקדמים 2; צרפתית - מתקדמים חלק א' ו- ב' = סה"כ 2 נק"ז).
*פרט לתלמידי המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות.

אנגלית כשפה זרה ראשונה

מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את הסטודנט בקריאת חומר אקדמי באנגלית באופן עצמאי ויעיל.
הקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד.

ציון המעבר באנגלית כשפה זרה - 56.

על כל הסטודנטים לסיים את כל לימודי האנגלית עם תום ארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם.

סטודנט שהתקבל ללימודים ונקבעה לו רמה נמוכה ממתקדמים 1 חייב ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיו.

במקרה של התנגשות בין קורס אנגלית עם קורס אחר מתכנית הלימודים יש להעדיף את לימודי האנגלית ולדחות הלימודים המחלקתיים.

סטודנט אשר לא יעמוד בדרישות הנ"ל יופסקו לימודיו. חידוש הלימודים לתואר יותנה במילוי דרישות לימודי אנגלית כשפה זרה.

סטודנט שנקבע לו פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי חייב לוודא שהפטור נרשם לו במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

צרפתית כשפה זרה ראשונה

הבוחר בצרפתית כשפה זרה ראשונה, חייב ללמוד 4 שעות שבועיות במשך שנה אחת (שני סמסטרים) ברמת מתקדמים. - הקורס ישוקלל כ-2 נק"ז.

יש לקבל אישורם של יועצי המחלקות שבהן לומד התלמיד כדי לבחור בצרפתית כשפה זרה ראשונה.

ציון המעבר בצרפתית כשפה זרה ראשונה - 56.

שפה זרה שנייה

לימוד שפה זרה שנייה היא חובה על תלמידי מחלקות מסוימות. תלמידים אחרים המעוניינים בכך, רשאים ללמוד שפה זרה שנייה כלימוד בחירה.

לימודי בחירה כלליים

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה **מחוצ** למסלולי לימודיו בהיקף של 10 נקודות זכות. (תלמידי המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי) בתכנית חד-מחלקתית חייבים בלימודי בחירה בהיקף 4 נק"ז). התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך רשימת הלימודים הכלליים המופיעים במרוכז. תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה המציעה את הקורס ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו, דהיינו, אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו.

הלימודים הכלליים פתוחים לתלמידים על בסיס מקום פנוי. תלמיד הבוחר בקורס הניתן על-ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה, חייב לעמוד בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות. תלמיד הבוחר בקורסים מפקולטות אחרות חייב לעמוד בדרישות הקורס בהתאם לתקנון אותה פקולטה. תלמיד הבוחר קורס שנתי חייב ללמוד את חלק א' וחלק ב' של אותו קורס באותה שנה אקדמית. (לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. ראה בהמשך בפרק הדין בכללי מעבר ובחינות).

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

פטור והכרה בקורסים

פטור מקורס על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר

תלמיד רשאי להגיש בקשה לפטור מלימוד קורס רק על סמך קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי אותם סיים בהצלחה במוסד אקדמי מוכר. את הבקשה, בצירוף גיליון ציונים וסילבוס, יש להגיש למזכירות המחלקה. ועדת ההוראה תדון בבקשה לאחר קבלת המלצה ממורה הקורס. ועדת ההוראה רשאית לפטור את התלמיד מלימוד הקורס, אם שוכנעה כי התלמיד למד את הקורס ברמה ובהיקף דומים או עולים על הרמה וההיקף של הקורס הנלמד במחלקה או ביחידה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פטור מקורסים כלליים יש להגיש לפי אותו נוהל למזכירות הפקולטה.

פטור על סמך לימוד קודם באוניברסיטת בן-גוריון

תלמיד שסיים בהצלחה קורס באחת מהמחלקות או היחידות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, רשאי לבקש פטור מהקורס והכרה בציון שקיבל. הקורס יופיע בגיליון ציוניו של התלמיד בציון ובמשקל שנלמד. הציון ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר.

פטור להנדסאי

הנדסאי בעל תואר מוכר בארץ רשאי להגיש בקשה לפטור מלימודים כלליים בתנאי שקורס זה מקביל לקורס בתכנית הלימודים של המחלקה או היחידה האקדמית שבה הוא לומד ובתנאי שלמד במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה.

* תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים.

אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף

לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקללו לו לתואר.

הכרת הספרייה

החל משנת הלימודים תשמ"ג כל תלמיד חייב להשתתף בהדרכה בספרייה, הכוללת: היכרות, התמצאות ושימוש בספרייה. התרגיל נעשה בלמידה מרחוק באמצעות האינטרנט הכנת התרגיל חלה על כל תלמיד. היא אינה מקנה נקודות-זכות אך היא נכללת בדרישות לתואר הראשון. הדרכה בספרייה היא חובה לתלמידי שנה ראשונה, ולתלמידים העוברים מהמכללות וטרם תרגלו הדרכה זו. **ראה בפרק הזן בלימודים הכלליים.**

חטיבות לימודים

רשימה של חטיבות לימודים מופיעה להלן בחוברת זו.

כללי מעבר ובחינות

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. הציון העובר הוא 56 לפחות. בקורסים מסויימים ציון המעבר גבוה יותר. דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך-כלל, על סמך הציון בבחינת סוף הקורס, בחנים, תרגילים ועבודות. המורה רשאי לקבוע בחינה בעל-פה במקום בחינה בכתב. תלמיד שנרשם לקורס ולא ביטל אותו במועד המתאים יקבל בו ציון "0" = נכשל. (ציון זה ישוקלל עד למועד סגירת התואר).

הבחינה בקורס עשויה לכלול גם חומר ביבליוגרפי. המורה יודיע לתלמידים בתחילת הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. בכל קורס קיימת חובת נוכחות אלא אם נמסר אחרת על-ידי המרצה בסילבוס. תלמיד אשר לא יופיע לשלושת השיעורים הראשונים מיום תחילת הקורס ייחשב כאילו לא מילא את מטלות הקורס ולא יהיה רשאי להיבחן באותו הקורס וציונו יהיה נכשל.

כל מחלקה קובעת את היקף הבחינות שהעמידה בהן היא תנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר. בבחינות אלה חייב התלמיד להשיג ציון ממוצע של 56 לפחות. במחלקות אחדות נדרש ציון גבוה יותר כתנאי מעבר. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה לא יוכל להמשיך את לימודיו באותה מחלקה.

תלמיד בתוכנית דו-מחלקתית שלא מילא את דרישות המעבר באחת המחלקות לא יורשה להמשיך בלימודיו באותה מחלקה, אולם הוא רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר של שתי המחלקות שבהן הוא לומד, יופסקו לימודיו בפקולטה.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר בתוכנית החד-מחלקתית או בתוכנית של המחלקה הראשית- רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת. תלמיד שנכשל גם במחלקה החדשה - יופסקו לימודיו בפקולטה. במקרים מסוימים יורשה תלמיד שנכשל לחזור על שנת הלימודים.

בחינות סוף הקורס נערכות בחופשה שלאחר סיום הקורס. בחינת סוף קורס סמסטריאלי שניתן בסמסטר א' תתקיים בחופשה שבין הסמסטרים; בחינת סוף קורס סמסטריאלי הניתן בסמסטר ב' תתקיים בחופשת הקיץ.

כל בחינות סוף הקורס תערכנה בשני מועדים: מועד א' ומועד ב' שתאריכיהן יתפרסמו על-גבי לוחות המודעות. לא יתקיימו בחינות סוף סמסטר לפני תום הסמסטר.

התלמיד רשאי לחלק את בחינות המעבר בין שני המועדים, אך מומלץ שייגש למספר בחינות גדול ככל האפשר במועד א'. (תקנון הבחינות האוניברסיטאי בפרק מזכירות אקדמית בתחילת השנתון עמ' 28).

תנאי מעבר משנה לשנה:

תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע של 65 לפחות. המחלקות רשאיות לקבוע ציון ממוצע גבוה יותר. המעבר משנה א' לשנה ב' יתבצע רק עם השלמת כל חובות שנה א'. סטודנט, שיחסר לו אפילו קורס אחד משנה א', ייחשב כתלמיד שנה א' עד אשר ישלים את כל המטלות של שנה א'. הכללים הנ"ל יחולו גם על מעבר משנה ב' לשנה ג'. סטודנט שלא ישלים קורס מקורסי החובה של שנה ב' ייחשב כתלמיד שנה ב' עד להשלמת חובותיו. אישורי התלמיד הניתנים בתקופת הרישום ישקפו אף הם את הנ"ל.

כשלוך בקורס

סטודנט שנכשל בקורס בחירה או לא השתתף בו, רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחר שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) המשתקלל כ-"0" בחישוב הממוצע הכללי. הכישלוך יוצא משקלול הממוצע הסופי במעמד סגירת התואר בלבד. במידה ובחר הסטודנט לחזור על קורס בחירה שנכשל בו בעבר, ציונו האחרון בקורס יירשם בגיליון הציונים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנט המבקש לשפר את ציוניו רשאי ללמוד קורס/י בחירה אחר/ים באישור המחלקה. בעת הגשת הבקשה לסגירת התואר, על הסטודנט לציין איזה קורס/ים הוא בוחר לא לשקלל. תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', רשאי לחזור עליה במועד ב', תלמיד שנכשל בשני מועדים של אותה בחינה, לא יהיה רשאי להבחן בה פעם נוספת. נהלים נוספים בנושא הבחינות – אנא עיינו בתקנון הבחינות המופיע באתר מזכירות אקדמית bgu.ac.il

קורסים חופפים

האיסור על הרשמה לשני קורסים (או יותר) המתקיימים באותם ימים/שעות תקף גם במקרה שבאחד מן הקורסים הנ"ל אין חובת נוכחות. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לבטל קורס חופף לתלמיד באופן מיידי וללא אפשרות לערעור

חזרה על קורס

סטודנט שאושר לו לחזור על קורס, חייב לעמוד בדרישות הקורס, כפי שנקבעו בשנה בה הוא לומד הקורס (ולא על-פי דרישות מוקדמות או מאוחרות יותר). ייתכנו שינויים בקורסים משנה לשנה (שעות ונק"ז) – הדרישות הקובעות בקורס הן הדרישות של השנה בה נלמד הקורס. בחלק ממחלקות הפקולטה לא ניתן לחזור על קורסים על-מנת לשפר ציון. סטודנט המבקש לחזור על קורס כדי לשפר ציון חייב לקבל על כך אישור מהיועץ במחלקה.

סולם הציונים

מעולה	-	100 - 95
טוב מאוד	-	94 - 85
טוב	-	84 - 75
כמעט טוב	-	74 - 65
מספיק	-	64 - 56
נכשל	-	55 - 0

ציון עובר / נכשל יינתן רק בקורס שאינו מקנה נק"ז ובסמינר מחלקתי שדורש נוכחות בלבד (לא דורש הגשת עבודה).

הערה: החל בשנת הלימודים תשמ"ה כל קורס אליו נרשם התלמיד, יופיע בגיליון הציונים, כולל כשלונות וחזרות על קורסים.

שינוי תכנית לימודים

על תלמיד המשנה/מחליף מחלקות/חטיבות במהלך לימודיו לקחת לתשומת ליבו כי השינוי בתוכנית הלימודים יגרום לעיתים ללימוד נק"ז עודפות שלא יוכרו לו בתוכנית לימודיו החדשה ולהארכת משך הלימודים מה שיגרום תשלום שכ"ל נוסף.
על כל שינוי בתכנית הלימודים יש להעביר הודעה בכתב אל מזכירות הפקולטה.

סגירת תואר

על הסטודנט למלא טופס בקשה לסגירת תואר את הטופס ניתן לקבל במחלקה או ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של הפקולטה. הסטודנט ימלא את כל סעיפי הטופס (מומלץ לצרף גיליון ציונים מקיוסק המידע), ויחתום עליו. את הטופס יש להגיש במחלקה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל. המחלקה תבצע את סגירת התואר ותעביר להמשך טיפול למזכירות הפקולטה.

את הבקשות לסגירת התואר ניתן להגיש לא יאוחר מ-31.12.2006, רק הבקשות שיגיעו אל מזכירות הפקולטה מהמחלקות עד לתאריך זה יכנסו לטקס הבוגרים שיתקיים בקיץ תשס"ז.
כל הבקשות שיגיעו לאחר מכן יועברו לטקס הבוגרים של שנה"ל תשס"ח.

חישוב הציון הסופי ל-B.A

הציון הסופי בכל מחלקה נקבע על פי שקלול הציונים הנהוג בה. בנוסף לכך, ייעשה שקלול כללי שיכללו בו גם הלימודים הכלליים (שפה זרה ראשונה ולימודי בחירה).

הציון הסופי המשוקלל בכל אחת ממחלקות וחטיבות הלימוד ובלמודים הכלליים חייב להיות 65 לפחות.

ההערכה תחושב על פי הממוצע הכללי הסופי לתואר שהשיג הבוגר בכל מחלקות הלימוד שלו כולל הלימודים הכלליים.

18% מהבוגרים של כל מחלקה בתוכנית חד מחלקתית ו-18% מכלל כל הבוגרים בכל מחלקות הפקולטה בתוכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה ראשית, ששיגו את הממוצעים הגבוהים ביותר בסך כל לימודיהם יוערכו כמצטיינים ובתנאי שממוצע ציוניהם יהיה מעל 85.

20% העליונים מתוך רשימת המצטיינים יהיו בעלי הצטיינות יתרה ובתנאי שממוצע ציוניהם הוא מעל 90. תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת בן גוריון, לאחר שקיבל על סמך לימודים באוניברסיטה אחרת פטור מחלק ממוצעות הלימוד, זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה, אם למד באוניברסיטת בן גוריון לפחות מחצית ממכסת נקודות הזכות הרגילה לתואר.

משקל הלימודים השונים בחישוב הציון הסופי המשוקלל של התעודה הוא כדלקמן :-

לימודים מחלקתיים	108	נקודות זכות
לימודים כלליים :		
שפה זרה ראשונה (ברמה הפוטרת בלבד)	2	נקודות זכות
לימודי בחירה	10	נקודות זכות (בלימודים כלליים במדעי הרוח והחברה
		6 נקודות זכות בתוכנית חד-מחלקתית).
ס ה " כ -	120	נקודות זכות

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות לא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

ציונים מהמכללות בחסות אוניברסיטת בן גוריון יכללו בציון הסופי המשוקלל.

הציון הסופי המשוקלל ל B.A אינו ניתן לתיקון או לשינוי לאחר שהוצא לתלמיד אישור על זכאותו לתואר.

תאריך הזכאות

תאריך הזכאות הינו התאריך של מסירת עבודה אחרונה או בחינה אחרונה בחובות התואר. התאריך הקובע הוא האחרון מבין השניים (או החלטה חריגה של ועדת הוראה פקולטית). התאריך על אישור מסירת העבודה ע"י המחלקה יהיה הקובע במקרה שהעבודה היא המטלה האחרונה. **עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה.** (התלמיד יקבל העתק מאישור מסירת העבודה עם ציון תאריך המסירה, אישור זה יהווה אסמכתא לתאריך זכאותו לתואר. במידה וזוהי המטלה האחרונה בה היה חייב).

הפסקת לימודים

תלמיד שהפסיק את לימודיו או שלימודיו הופסקו במהלך הסמסטר (א' או ב'), הלימודים באותו סמסטר לא ייחשבו לו במניין לימודיו.

חופשת לימודים

תלמיד שהגיש בקשה לחופשת לימודים לתקופה שאינה עולה על שנתיים ובקשתו אושרה, רשאי לחזור ללימודים ללא אישור מיוחד והשנים שלמד לפני ההפסקה יחשבו במניין לימודיו לקראת התואר. אם ההפסקה תעלה על שנתיים, תהיה ההכרה בלימודיו הקודמים טעונה אישור מוסדות הפקולטה.

במקרים בהם התלמיד מעוניין בחופשת לימודים או להפסיק לימודיו עליו לפנות למזכירות הפקולטה בכתב ולא יאחר מסוף תקופת השינויים של הסמסטר.

לא תינתן חופשת לימודים רטרואקטיבית.

רשאי לקבל חופשה רק תלמיד מן המניין שסיים שנה א' וקיבל ציונים שהממוצע שלו בהם אינו נמוך מ-65 (ציון מעבר משנה לשנה).

הפסקת לימודים אקדמית

תלמיד שהופסקו לימודיו אקדמית יכול לערער רק פעם אחת על ההחלטה תוך 14 יום מקבלת מכתב ההפסקה.

* תלמיד שהפסיק לימודיו ליותר מחמש שנים, תחול התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד, המחלקה רשאית להכיר בקורסים מסוימים על פי שיקוליה, באישור ועדת הוראה פקולטית.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

תלמיד המבקש להתקבל לשנת-לימודים על-סמך לימודים קודמים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יגיש אישור לימודים רשמי מאותו מוסד, שבו יפורטו לימודיו וציוניו. ההכרה בלימודיו הקודמים, תנאי קבלתו ותוכנית-לימודיו ייקבעו על-ידי וועדות הקבלה של המחלקות הנוגעות בדבר.

יוכרו אך ורק קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי במוסד אקדמי מוכר, אשר קיבל אישור מהמועצה להשכלה גבוהה

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן גוריון בנגב לפחות 40 נקודות-זכות במשך שנת-לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז ממוסד אקדמי אחר מוכר.

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות **לא יכללו** בחישוב הציון הסופי המשוקלל לתואר, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

מעבר ממכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון – B.A. מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב 40 נקודות זכות במשך שנת לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז מהמכללה. יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון רק אותם תלמידים שהשלימו 80 נק"ז במכללה ובהם כל קורסי החובה של שנים א' ו-ב'. על התלמידים ללמוד לפחות 1/3 מלימודי המחלקה באוניברסיטה. הציונים של לימודי המכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **יכללו** בציון הסופי המשוקלל לתואר.

ויתור אקדמי

ניתן לבטל קורס גם לאחר תום תקופת השינויים אך **לא יאוחר משבועיים מתום הסמסטר**. ביטול זה הינו **"ויתור אקדמי"** והוא כרוך בקנס כספי ובתשלומים נוספים (הנגבים ישירות ע"י מדור חשבונות סטודנטים). הביטול אינו משנה את היקף שכר הלימוד. סטודנט שביטל רישום לקורס – "ויתור אקדמי" – אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם הקורס שביקש לבטל מופיע בכרטיס הנבחן שלו. קורס שבוטל לאחר תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר. (בקיוסק המידע הקורס יופיע עם ציון 710).

נוהל פניית תלמידים

פניית תלמידים לרשויות הפקולטה בנושאים אקדמיים תיעשה אך ורק בכתב. תלמיד רשאי לפנות אל כל רשות באותו עניין פעם אחת בלבד. לא תתקבל פניית התלמיד ללא צירוף החלטת הרשות הקודמת. להלן הסדר ההירארכי של הפניות:

- יו"ר ועדת הוראה מחלקתית
- ראש המחלקה
- ועדת הוראה פקולטית
- דיקן הפקולטה

הדרכה וייעוץ

חלק מהמחלקות יקיימו לפני כל סמסטר ימי-ייעוץ מרוכזים בהם ידריכו את התלמידים במהלך הלימודים במחלקה ובקביעת מערכת שיעוריהם.

בתום תהליך הקליטה, יפיק התלמיד לעצמו תדפיס מהמחשב. התלמיד רשאי לערוך שינויים ברשימת השעורים במשך השבועיים הראשונים של הסמסטר. לאחר תקופה זו לא יאושרו שינויים. תהליך קליטת השינויים בתוכנית הלימודים זהה לתהליך קליטת הייעוץ.

הרישום לקורסים ייערך דרך אתר האינטרנט או במחלקה. בתום כל שינוי יפיק לעצמו התלמיד את תדפיס הלימודים באמצעות האינטרנט, וישמור אותו עד קבלת כרטיס הנבחן בתום סמסטר.

הערות: (1) תלמיד אינו רשאי להירשם לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות.

והיה ונרשם התלמיד לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות רשאית

המחלקה נותנת הקורסים לבטל אותם.

(2) תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס **בעל אותו מספר מחשב יותר מפעם אחת**, אלא אם כוונתו לשפר ציון. (זאת בהתאם לתקנון של כל מחלקה ומחלקה). במניין הנקודות המצטבר ייחשב קורס זה פעם אחת בלבד. (הציון בקורס הנלמד האחרון הוא הקובע).

(3) סטודנט אינו רשאי להירשם לקורסים שאינם בתוכנית לימודיו אלא אם קיבל אישור מיוחד לכך ממרצה הקורס ובאישור ועדת הוראה מחלקתית.

מועדי הייעוץ - ייעוץ והרשמה

סמסטר א' – תשס"ז

ימי הרישום לתואר שני:

ימי הרישום דרך האינטרנט: מה-25.9.2006 בשעה 09:00 ועד ה-26.09.2006 בשעה 07:00. פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

ימי הרישום לתואר ראשון

ימי הרישום דרך האינטרנט: מה-26.9.2006 ועד ה-28.9.2006. פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

תקופת השינויים סמסטר א' תשס"ז:

בשבועיים ראשונים לתחילת הסמסטר: 22.10.2006 ועד ה-5.11.2006 (פרטים מדויקים יפורסמו על לוחות המודעות ובאתר האינטרנט).

סמסטר ב' – תשס"ז:

התאריכים של ימי הייעוץ ותקופת השינויים לסמסטר ב' יפורסמו במהלך השנה.

היקף המערכת ושכר-הלימוד

שכר הלימוד הינו זהה לזה שבמוסדות להשכלה גבוהה בארץ ועשוי להשתנות בהתאם להחלטות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך. גובה החיובים ייקבע לאחר פרסום מדד יולי של אותה שנה.

ראו חוברת "הוראות והסברים לסדרי הרישום ותשלום שכר-לימוד" לכל שנה אקדמית. החוברת תשלח לכלל הסטודנטים על ידי מדור חשבונות סטודנטים בצרוף פנקס תשלומים לקראת שנת הלימודים תשס"ז.

כדי להיחשב כתלמיד יש ללמוד בהיקף של 10 נק"ז לפחות. חישוב שכר הלימוד ייעשה בכל סמסטר בנפרד, לפי היקף המערכת כאמור לעיל, (על פי חוברת שכ"ל שמפרסמת ע"י מדור חשבונות סטודנטים).

במקרים מיוחדים ורק על פי אישור מזכירות הפקולטה, אפשר להירשם למספר נקודות קטן מ-10. שכר הלימוד במקרים אלה הוא כפי שיקבע על ידי מדור חשבונות סטודנטים.

מערכת השעורים, כפי שמופיעה בתדפיס הלימודים היא האסמכתא לתכנית הלימודים של התלמיד. תלמיד שלא השלים את הייעוץ וההרשמה במועדים המיועדים לכך, לא ייחשבו לימודיו בשנת תשס"ז* שעורים שלא נכללו בטופס הלימודים המאושר אף הם לא ייחשבו לתלמיד במניין לימודיו.

הערה: תדפיס הלימודים המאושר הוא הבסיס לחישוב שכר הלימוד של התלמיד. (על הסטודנט להוציא תדפיסי לימודים לאחר הרישום לקורסים ולאחר כל שינוי ולשמור אותם עד לקבלת כרטיס נבחן בתום הסמסטר).

* לאחר תקופת השינויים לא ניתן לקלוט רישום / יעוץ / שינוי לאותו הסמסטר.

אישורים

אישורים יינתנו רק לתלמיד אשר:

- (א) נרשם כחוק לאוניברסיטה.
- (ב) ערך רישום לקורסים במועד שנקבע לכך.
- (ג) מילא את כל התחייבויותיו הכספיות עד מועד הגשת הבקשה.

אישור הוא בר תוקף רק כאשר הוא ניתן על ידי המדור או המזכירות המוסמכים לכך, כמפורט להלן.

סוגי האישורים

כל בקשה לאישור חייבת להגיע למזכירות הפקולטה **לפחות שבועיים** לפני התאריך שבו דרוש האישור. מזכירות הפקולטה תעשה את כל המאמצים על מנת להפיק את האישורים בהקדם ולפני תום השבועיים.

1. **אישור תלמיד** - אישור כללי המעיד שהתלמיד רשום ללימודים באוניברסיטה בסמסטר/שנה הנוכחים. כדי לקבל אישור זה יש לפנות אל מזכירות הפקולטה. סטודנט יכול להפיק לעצמו אישור זה מהאינטרנט ללא תשלום.

2. **גיליון ציונים** - אישור זה כולל פירוט של המקצועות שהתלמיד למד והציונים שקיבל. האישור יכול את כל הלימודים שהשיג בהם ציון סופי מיום תחילת לימודיו ועד מועד הגשת הבקשה. **לא ינתן אישור על חלק מהלימודים או על קורס בודד. לא יינתן ציון על חלק של קורס.** באישור הלימודים יופיעו כל הקורסים שאליהם נרשם התלמיד, כולל הכישלונות וחזרות על קורסים. לימודים באוניברסיטאות אחרות, גם אם הוכרו על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון לא ייכללו, באישור הלימודים.

לימודים מהמכללות אשר בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יופיעו בגיליון הציונים רק בקורסים בהם השיג הסטודנט ציון עובר והמשתקללים לתואר.

גיליון ציונים ניתן לקבל בעברית ו/או באנגלית. יש לשלם בעד אישור בעברית ו/או באנגלית. שובר תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה בצירוף בקשה לאישור.

3. **אישור על זכאות לתואר ראשון** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות לקראת התואר הראשון במחלקות, בחטיבות ובלימודים הכלליים (כולל הכרת הספרייה), וציונו הסופי שוקלל בכל אחת מיחידות לימודיו, יקבל אישור ממזכירות הפקולטה על זכאותו לתואר.
4. **אישור על זכאות לתעודת הוראה** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות בתוכנית להכשרת מורים, ואשר זכאי לתואר ראשון, יקבל אישור על זכאות לתעודת הוראה. תלמיד שסיים תואר ראשון בפקולטות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון, או באוניברסיטה אחרת, חייב למסור העתק תעודת הבוגר למזכירות היחידה להכשרת מורים.

קבלת תעודות

תעודות ה - B.A ותעודות ההוראה מוענקות בטקס הבוגרים שייערך ביוני 2007. *

בוגרים שנבצר מהם ליטול חלק בטקס, יוכלו לקבל את התעודות לאחר הטקס על-ידי פנייה אישית או בכתב למדור מעקב. קבלת התעודות מותנית במילוי החובות לספריה ולמדור חשבונות סטודנטים.

* רשימת הבוגרים נסגרת ב-1.1.2007 תלמידים ששקלול ציוניהם יגיע למזכירות הפקולטה לאחר תאריך זה, לא ישתתפו בטקס הענקת התעודות בשנה"ל תשס"ז. תלמיד שלא קיבל אישור על זכאות לתואר ב.א. עד סוף דצמבר 2006 חייב לפנות מיידי למזכירות בפקולטה לבירור מצבו.

פרסי הצטיינות ותעודות הערכה

- פרסי הצטיינות ותעודות הערכה יוענקו לתלמידים על הישגיהם בשנה"ל תשס"ו ובתנאי שיעמדו בתנאים הבאים ועל פי הקריטריונים המאושרים מידי שנה על ידי הועדה המרכזת.
1. למדו מערכת מלאה וקיבלו ציונים (17 נק"ז לפחות בכל אחד מהסמסטרים) ולפחות 36 נק"ז בסה"כ בשנה שבגינה מוענק הפרס או התעודה.
 2. כדי לקבל את הפרס חייבת להיות סטודנט/ית פעילה בלימודי תואר ראשון, או תואר גבוה יותר, באוניברסיטת בן-גוריון, בסמסטר א' בשנה העוקבת לשנה שבגינה מוענק הפרס.
 3. סטודנט/ית אשר ימצא / תמצא ראוי/ה לקבלת הפרס או תעודת הערכה אשר אינו/אינה עומד/ת בתנאי המוזכר בסעיף 2 לעיל, כלומר אינו/אינה סטודנט/ית פעילה באוניברסיטת בן גוריון בשנה העוקבת יקבל/תקבל תעודה בלבד ללא פרס כספי.
 4. המועד הקובע לצורך חישוב ממוצעים לקבלת פרסי הצטיינות והערכה לימודים הוא 30 בנובמבר כל שנה.

לוח המודעות

ההודעות בדבר מועדי בחינות, שינויים במערכת השעות והודעות שוטפות אחרות, מתפרסמות על-גבי לוחות המודעות של הפקולטה ולוחות המודעות של המחלקות ובאתר האינטרנט של הפקולטה.

**על מנת למנוע אי-נעימויות ואי-הבנות
עשה לך הרגל להתבונן בלוחות המודעות**

בכל עניין שאין עליו מענה בחוברת זאת, בכל נושא ושאלה לא ברורים, בכל בעיה שאתה נתקל בה, העלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר - פנה בהקדם למזכירות מחלקתך, אשר תעשה כמיטב יכולתה לעזור לך או להדריך אותך ולהפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בעניינך. במקרה שהבעיה לא נפתרה על-ידי מזכירות המחלקה - פנה אל מזכירות הפקולטה.

סימני המחלקות, המסלולים והקורסים

לכל מחלקה, מסלול, חטיבה וקורס סימן מחשב.

סימן המחלקה או המסלול הוא מספר בן 3 ספרות.

סימן הקורס מורכב מ-5-8 ספרות, כאשר (משמאל לימין) שלוש הספרות הראשונות מציינות את המחלקה או המסלול לדוגמא: במחלקה לכלכלה כל הקורסים מתחילים בספרות

142

הספרה הרביעית (משמאל לימין) מציינת את רמת הקורס (לתואר ראשון או שני)

142-1

קורסים לתואר ראשון

142-2

קורסים לתואר שני

הספרות הבאות מציינות את מספר השיעור בתוך המחלקה או המסלול

142-1-11 - 142-1-9991

כאשר כל הקורסים לתואר ראשון

142-2-1 - 142-2-9991

כאשר כל הקורסים לתואר שני

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת שיעור אחת, תציינה הספרות הבאות - (משמאל לימין) את קבוצת השיעור

142-1-1011-01

142-1-1011-02

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת תרגיל אחת, תציינה הספרות הבאות - (משמאל לימין) את קבוצת התרגיל

142-1-1011-01-11

הספרות ה-13 וה-14 - מיועדות לקבוצת מעבדה (בדרך כלל בקורסים של מדעי הטבע וטכנולוגיה)

142-1-0111-01-11-11

<u>קוד הקורס</u>	<u>סימן מסלול</u>	<u>סימן מחלקה</u>	
			(1) מחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום
			מסלולים :
120.....	120	-	מקרא והיסטוריה מקראית
121.....	121		מקרא
135.....	135		ארכיאולוגיה
119.....	119		מקרא ולימודי תעודת הוראה
122.....	-	122	(2) המחלקה לספרות עברית
123.....	-	123	(3) המחלקה ללשון עברית
124....	-	124	(4) המחלקה ללימודי המזרח התיכון
125....	-	125	(5) המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
167...	167		המסלול ללימודי מדינת ישראל
126.....	-	126	(6) המחלקה למחשבת ישראל
127.....	-	127	(7) המחלקה להיסטוריה כללית
128.....	-	128	(8) המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
129.....	-	129	(9) המחלקה לחינוך
130.....	-	130	(10) היחידה לקידום המקצועיות בחינוך
131.....	-	131	(11) המחלקה לפילוסופיה
			(12) המחלקה לספרויות זרות ובלשנות
			מסלול :
132.....	-	132	אנגלית : ספרות, בלשנות
134.....	-	134	(13) המחלקה לאמנויות
			מסלול : תולדות האמנות
138.....	-	138	(14) המחלקה לפוליטיקה וממשל
141.....	-	141	(15) המחלקה למדעי ההתנהגות
101.....	101	-	(16) המסלול לפסיכולוגיה
102.....	102	-	(17) המסלול לסוציולוגיה / אנתרופולוגיה
142.....	-	142	(18) המחלקה לכלכלה
144.....	-	144	(19) המחלקה לעבודה סוציאלית
151.....	-	151	(20) לימודים כלליים
153.....	-	153	(21) אנגלית כשפה זרה

ליחידות הלימוד הבאות סימן מחלקה בלבד.

	קוד הקורסים על-פי המחלקות הנותנות את השרות
110	לימודי השלמה
140	מתמטיקה ל- B.A
146	מדעי המחשב B.A.T
147	לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה
150	חטיבה ללימודי צבא ובטחון
154	חטיבה ללימודים אורבניים
155	חטיבה לאמנות יצירה
156	חטיבה ללימודי המזרח התיכון
157	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי
163	חטיבה ללימודים אוסטריים-גרמניים
165	חטיבה ללימודי מגדר
166	חטיבה למינהל עסקים
168	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
169	חטיבה ללימודי פולקלור
171	חטיבה למחשבה מדינית חברתית
173	חטיבה לתקשורת
184	חטיבה באמנות ומוסיקה
186	חטיבה בנצרות קדומה

לימודי תואר שני (M.A)

בפקולטה למדעי הרוח והחברה זכאיות להעניק את התואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה" המחלקות הבאות: מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולים: "מקרא", היסטוריה מקראית", "ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה"; ספרות עברית; לשון עברית; לימודי המזרח התיכון; מחשבת ישראל; היסטוריה של עם ישראל; היסטוריה כללית; גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי; חינוך במסלולים: "תכניות לימודים והוראה", "מינהל חברה ומדיניות החינוך", "פסיכולוגיה במערכת החינוכית", "יעוץ חינוכי"; פילוסופיה; ספרויות זרות ובלשנות אנגלית: במסלולים: "בלשנות", "ספרויות זרות"; מדעי ההתנהגות במסלולים: "פסיכולוגיה", "סוציולוגיה-אנתרופולוגיה"; כלכלה; עבודה סוציאלית; תקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה; הוראת המדעים והטכנולוגיה.

מזכירות לימודי מוסמכים

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת המוסמכים הפקולטית, אישורי לימודים ועוד. משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72). כתובתנו: הפקולטה למדעי הרוח והחברה, ת.ד. 653 באר-שבע, מיקוד 84105. טלפון: 08-6461109 פקס: 08-6472887.

כתובת e-mail: mizrahii@bgu.ac.il, polinag@bgu.ac.il כתובת אתר הפקולטה: www.bgu.ac.il

קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

שעות קבלת קהל: ימים א'-ב' בין השעות 10:00-11:00

ימים ג'-ד' בין השעות 11:00-12:00

בימי ה' בין השעות 10:00-11:00.

בשעות קבלת קהל לא יינתן מענה טלפוני. אנא הקפידו להגיע בשעות הקבלה כדי למנוע אי נעימויות.

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלתם בה ואשר עלולה להפריע למהלך הלימודים הסדיר – ניתן לפנות למזכירות ללימודי מוסמכים על מנת שנוכל לעזור לכם או להדריכם, ובמידת הצורך להפנותכם לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניכם. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של המזכירות ללימודי מוסמכים בפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

תקנות הלימודים לתואר שני

באחריות הסטודנטים לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות כאן ואלו שתתפרסמה על ידי הגופים המוסמכים במהלך הלימודים.

הסטודנטים הם האחראים על תכנית לימודיהם. אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

תנאי קבלה

קבלת סטודנטים ללימודי תואר שני נקבעת על ידי ועדת הקבלה של המחלקה ובאישור ועדת המוסמכים של הפקולטה. רשאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. ממוצע הציונים בתואר הראשון הנדרש לקבלה לפקולטה הוא 76 לפחות, על פי אחת משתי האפשרויות הבאות:

אפשרות א' : ציון 76 ומעלה בתואר הראשון בתחום הלימודים שבו מבקשים המועמדים להתקבל ללימודי תואר שני.

אפשרות ב' : ציון 76 ומעלה שהוא ממוצע הציונים המשוקללים של כל תחומי הלימודים לתואר ראשון של המועמדים.

ועדת הקבלה המחלקתית קובעת על פי איזו משתי האפשרויות יתקבלו המועמדים. יחד עם זאת, המחלקה רשאית לקבוע ממוצע ציונים גבוה יותר ותנאי קבלה נוספים, כתנאי להרשמה.

תנאי קבלת סטודנטים בעלי תארים מוכרים מחו"ל

כל המועמדים בעלי תואר מוכר מחו"ל חייבים בבחינת GMAT או GRE (בהתאם לתחום הלימודים אליו נרשמים). ועדת הקבלה תדון במועמדים על פי:

* גיליון ציונים וממוצע סופי לתואר

* אישור זכאות

* אישור פעולה של המועצה להשכלה גבוהה

* סילבוסים של הקורסים שנלמדו

* רשימת מרצים

לאחר שמדור רישום יבדוק את התעודה ויעשה את הסינון הראשוני, התיק יועבר לוועדת קבלה פקולטית שתפעל בחסות מדור הרישום. ועדת הקבלה הפקולטית תדון בבקשת המועמדים לאור הישגיהם האקדמיים ותוצאת בחינת GRE/GMAT. לאחר אישור הוועדה הפקולטית התיק יועבר לאישור ועדות הקבלה המחלקתיות.

במקרים של אישור פטור או הכרה בקורסים, יש לחייב המועמדים בלימודי השלמה במשך שנה במסגרת "לימודי השלמה - לא לתואר". בתום שנת ההשלמות, על המועמדים להירשם שנית למחלקה בה מעוניינים ללמוד (דרך מדור רישום), ובקשתם תישקל מחדש גם לאור הישגיהם במסגרת לימודי ההשלמה.

חובת אנגלית

תנאי בסיסי לקבלה לתואר שני בפקולטה למדעי הרוח והחברה הינו השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה לתואר ראשון עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" כולל, בציון עובר על פי דרישת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים (ראה פירוט בטבלה)

מחלקה	ציון עובר באנגלית במסלול כללי	ציון עובר באנגלית במסלול מחקרי
מקרא ומזרח קדום :		
• מקרא והיסטוריה מקראית	56	65
• ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה	75	75
ספרות עברית	65	65
לשון עברית	56	56
לימודי המזרח התיכון	65	65

65	65	היסטוריה של עם ישראל
65	65	היסטוריה כללית
56	56	מחשבת ישראל
65	65	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
75 75 75 75	75 56 56 56	חינוך: <ul style="list-style-type: none"> פסיכולוגיה במערכת החינוכית מינהל, חברה ומדיניות החינוך יעוץ חינוכי תכניות לימודים והוראה
75	75	פילוסופיה
75	75	מדעי ההתנהגות
65	65	כלכלה
56	56	עבודה סוציאלית
56	56	תקשורת
56	56	הוראת המדעים והטכנולוגיה

סטודנטים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון באחת האוניברסיטאות המוכרות בארץ והשלימו קורס השווה ברמתו לקורס "אנגלית מתקדמים 2" הנלמד באוניברסיטת בן-גוריון, יהיו פטורים מחובת האנגלית כאמור לעיל.

חייבים בבחינת ידע באנגלית:

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון ללא השלמת כל חובות האנגלית עד לרמת "מתקדמים 2" כולל, לא יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בפקולטה. על הסטודנטים הללו להשלים, טרם קבלתם ללימודים, את לימודי האנגלית עד לרמה הפוטרת ("אנגלית מתקדמים 2"), במסגרת לימודי השלמה – לא לתואר.

2. סטודנטים שסיימו את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" בציון נמוך מציון הפטור, חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2" טרם קבלתם ללימודי תואר שני בפקולטה. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.

3. סטודנטים שסיימו לימודים לתואר ראשון באחת המכללות המוכרות בארץ חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2", טרם קבלתם ללימודי תואר שני. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.

בחינת הידע באנגלית מתקיימת בדרך כלל בשלושה מועדים: בספטמבר (סמוך לפתיחת שנת הלימודים) ובחופשת הסמסטר (תקופת הבחינות).

בחינות ידע באנגלית תתקיימנה בתאריך 10.9.2006 בין השעות 16:30-13:30 בחדרים 210 ו-214 בניין 34. (ללא תוספת זמן).

עלות הבחינה 135 ₪ (שובר הבחינה נמצאים במזכירות הפקולטה). הרישום לבחינה מתבצע על ידי שליחת שובר התשלום המקורי, חתום על ידי בנק הדואר, למזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה עד לתאריך 11.8.2006. לבחינה יש להציג את אישור התשלום (קבלה למשלם) ותעודה מזהה. ניתן להכניס מילון כיס/מילוני (ללא צפופים).

מעמד הסטודנטים

סטודנטים יתקבלו ללימודי המוסמך באחד מהמעמדות הבאים:

סטודנטים במעמד "מן המניין" – על סטודנטים אלה לעמוד בדרישות הבאות:

- א. בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל.
- ב. השיגו ממוצע ציונים בתואר הראשון העונה על הנדרש לצורך לימודים בתואר השני.
- ג. בעלי פטור מחובת האנגלית.
- ד. עומדים בתנאי קבלה נוספים של המחלקה ואינם נדרשים להשלים קורסים במחלקה אליה התקבלו.

סטודנטים במעמד "לא מן המניין"

1. **סטודנטים "על תנאי"** – סטודנטים שסיימו את כל חובות לימודי התואר הראשון וטרם קיבלו את כל הציונים. סטודנטים אלה יעברו למעמד "מן המניין" לאחר שיציגו את האישורים על השלמת לימודי התואר הראשון בממוצע הציונים הנדרש, בהתאם להודעת הקבלה. מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד. סטודנטים שלא יציגו את האישורים בתום שנת הלימודים הראשונה, יופסקו לימודיהם.
2. **סטודנטים במעמד "משלים"** – סטודנטים שסיימו את לימודי התואר הראשון במחלקה או במסלול שונים מאלו שבהם הוא מתעתדים ללמוד את לימודי המוסמך, וציוניהם עומדים בדרישות המחלקה המקבלת. סטודנט במעמד זה משלמים שני קורסים לכל היותר ועליהם לעמוד בכל דרישותיה של ועדת המוסמכים המחלקתית (קורסים, ממוצע ציונים). מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד.
3. **סטודנטים במעמד "מיוחד לא לתואר"** – סטודנטים בעלי תואר "בוגר" המעוניינים ללמוד קורסים שלא לקראת תואר. הלימודים במעמד זה הינם לשנה אקדמית אחת בלבד. בתום שנת ההשלמות יוכלו הסטודנטים להגיש מועמדותם ללימודי תואר שני במחלקה המבוקשת. קבלתם ללימודי תואר שני מותנית באישור ועדות הקבלה המחלקתית והפקולטית, ובהתאם להישגים האקדמיים בשנת ההשלמות. **סטודנטים במעמד "לימודי השלמה לקראת תואר שני"** – סטודנטים אשר אינם עומדים בתנאי הקבלה במלואם ונדרשים להשלים שלושה קורסים לפחות ו/או חייב בחינת ידע באנגלית (כאמור בסעיף "חובת אנגלית"), יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. עם זאת, סטודנטים אלה רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים מתכנית לימודי המוסמך של המחלקה אליה ביקשו להתקבל. הסטודנטים שסיימו בהצלחה את ההשלמות הנדרשות יתקבלו אוטומטית בתום שנת ההשלמה, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללימודי תואר שני במעמד "מן המניין". הקורסים מתכנית לימודי המוסמך יוכרו במניין הנקודות לתואר וציוניהם ישתקללו בממוצע הסופי לתואר. הלימודים במסגרת זו הינם לשנה אקדמית אחת בלבד.
4. **סטודנטים במעמד "השלמת כתיבת עבודת גמר"** – סטודנטים בעלי תואר מוסמך בנתיב כללי (ללא עבודת גמר) המעוניינים להמשיך ללימודים מתקדמים, יידרשו להשלים עבודת גמר. במידת הצורך, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית, יידרשו הסטודנטים להשלים קורסים מתכנית לימודי המוסמך. הלימודים במעמד זה הינם לשנתיים. בסיומם על הסטודנטים להגיש עבודת גמר לשיפוט והערכה.

מבנה הלימודים וסדרי הלימודים

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסי השלמה, שאינם מזכים בנקודות זכות, קורסי חובה, קורסי בחירה ועבודת גמר (לסטודנטים בנתיב המחקרי). הדרישות והחובות החלות בכל קורס נמסרות בתחילת הלימודים ולא יאוחר מתום השבוע השני מתחילת הסמסטר.

ברוב המחלקות בפקולטה מתנהלים הלימודים בשני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח כושרם המחקרי, בהרחבת השכלתם האקדמית והעמקת התמתחותם המקצועית. היקף הלימודים בנתיב זה לא יפחת מ-32 נקודות זכות. קורסי השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות. סטודנטים הבוחרים בנתיב המחקרי ישלימו את לימודיהם בכתיבת עבודת גמר אשר בה יציגו את יכולת המחקר שהשיגו, את כושר הניתוח העצמאי שלהם ואת ידיעותיהם. השלמת הלימודים בנתיב זה תאפשר לסטודנטים להמשיך בלימודים לתואר שלישי. סטודנטים לתואר שני הנמצאים בשלב מתקדם של מחקרם והוכיחו יכולת בולטת בעבודת הגמר, יוכלו להרחיב אותה לעבודת דוקטורט במסגרת המסלול המשולב לדוקטורט.

נתיב כללי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בהרחבת השכלתם האקדמית ובהעמקת הידע בתחום הלימודי או המקצועי בו הם עוסקים, והלומדים בו פטורים מהגשת עבודת הגמר. היקף הלימודים בנתיב זה לא יפחת מ-40 נקודות זכות. סטודנטים שסיימו לימודיהם בנתיב זה לא יוכלו להמשיך בלימודים לתואר שלישי אלא אם כן ישלימו את כתיבת עבודת הגמר בהתאם לדרישות הנתיב המחקרי.

פירוט דרישות הלימודים בנתיבים השונים מובא בתוכניות הלימודים המחלקתיות

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני הינם לשנתיים. על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה. את בחינת הגמר יש להשלים בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 באותה השנה). על הסטודנטים בנתיב המחקרי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד תום שנת הלימודים השנייה. במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים הפקולטית להאריך את משך הלימודי של הסטודנטים וזאת בהתאם להמלצת המנחה, הוועדה המחלקתית וראש המחלקה.

סטודנטים שלא יסיימו חובותיהם עד תום התקופה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

חובות כלל אוניברסיטאיות

עולים חדשים חייבים בלימודי עברית, היסטוריה ואנגלית כשפה זרה. לפרטים ראו לימודים מיוחדים לעולים ולתלמידים זרים.

סדרי הלימודים**ייעוץ והרשמה לקורסים**

הרישום לקורסים מתבצע בכל סמסטר באמצעות האינטרנט. מועדי הרישום לקורסים מתפרסמים באתר האינטרנט הפקולטי.

הקורסים השנתיים מועתקים אוטומטית לסמסטר ב'. עם זאת, באחריות הסטודנטים לבדוק שאכן כל הקורסים השנתיים הועתקו בהצלחה. במידה ולא בוצעה ההעתקה מוצלחת, על הסטודנטים ובאחריותם להירשם לקורסים עד תום תקופת השינויים.

* שינויים בתוכנית הלימודים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים של כל סמסטר. לא יאושר רישום לקורסים לאחר תום תקופת השינויים גם לא בקנס

בתום הרישום לקורסים על הסטודנטים להפיק תדפיס רישום לקורסים מעודכן ואישור לימודים אשר ישמשו כאסמכתא (במידת הצורך).

* סטודנטים שנרשמו לקורסים ולא השתתפו בהם במהלך הסמסטר ולא ביטלו אותם במועדים המיועדים לכך, יחשב הציון הסופי כאפס (700) בממוצע ציוניהם לתואר עד אשר יסיימו לימודיהם.

* לא יאושר רישום לקורסים המתקיימים באותם ימים ושעות (גם אם החפיפה הינה חלקית וגם אם המרצים מאשרים זאת).

* סטודנטים שלא ירשמו לקורסים עד תום תקופת השינויים, יופסקו לימודיהם בגין אי עריכת ייעוץ. חידוש הלימודים יהיה טעון אישור ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית ויעשה דרך מדור רישום (קניית מעטפת הרשמה).

באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר :

* אם טרם סיימו את חובות השמיעה יש להירשם לקורסים (לפחות 6 נק"ז בסמסטר).

* אם סיימו את חובות השמיעה ונמצאים בשלב של כתיבת עבודת גמר, יש להירשם ל"כתיבת עבודת גמר" בכל סמסטר עד להגשת העבודה לשיפוט. עבודת גמר איננה מועתקת לסמסטר ב'.

* סטודנטים שסיימו את כל חובות השמיעה וממתניים לבחינת הגמר נדרשים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה במועד הקרוב ביותר (הזנת הציון ותאריך הבחינה יעשו במעמד סגירת התואר על ידי מזכירות הפקולטה).

האחריות על מערכת הלימודים ובדיקת החובות בקורסים חלה על הסטודנטים ואין בעובדה שבוצע רישום באינטרנט בכדי לפטור מאחריות זו.

רישום לקורסים מיוחדים

המחלקה רשאית לאשר לסטודנטים ללמוד קורסים ברמת תואר ראשון בהיקף שלא יעלה על 8 נקודות זכות (קורסי שפה זרה לא מקנים נקודות זכות בתואר שני, גם לא כקורסים ברמת תואר ראשון).

קורסים לתואר ראשון מסומנים כך : xxx – 1 – xxx , וקורסים לתואר שני מסומנים כך : xxx – 2 – xxx.

סטודנטים שיחרגו מהיקף זה יידרשו להשלים את מכסת הנקודות החסרות להשלמת חובותיהם לתואר.

סטודנטים רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, להירשם לשני קורסי קריאה מודרכת (בהיקף של 4 נק"ז) אצל שני מרצים שונים.

ביטול קורסים לאחר תום תקופת השינויים

ניתן לבטל קורסים אחרי תום תקופת השינויים. ביטול זה הינו "ביטול אקדמי" והוא כרוך בקנס כספי (הביטול נעשה על ידי פניה אל מזכירות הפקולטה לאחר ביצוע תשלום עלות הביטול בטופס מתן שירותים). חשוב לציין כי ביטול זה איננו מביא לשינוי בהיקף שכר הלימוד. סטודנטים שביטלו הרישום לקורסים "ביטול אקדמי" אינם רשאים לגשת לבחינה גם אם הקורסים שביקשו לבטל מופיעים בכרטיס הנבחן. קורס שבוטל לאחר תום תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר (בתדפיס הרישום לקורסים יופיע ציון 710).

שיטת הערכה

הציונים בקורסים הינם בשיטה מאונית ובמקרים מסוימים נקבע ציון עובר (400) / נכשל (500). הציון הסופי בקורס יכול להיקבע על בסיס המרכיבים הבאים כולם או חלקם: בחינה סופית, תרגילים, עבודות והשתתפות פעילה. הרכב הציון ותנאים נוספים ימסרו בתחילת הקורס על ידי המרצה ובסילבוס הקורס. ציון עובר בתואר שני הינו 65 לפחות. במקרים מסוימים יכול להיות ציון עובר גבוה יותר בהתאם לדרישות המעבר בקורס. הציונים בקורסים מתפרסמים בקיוסק המידע או באתרי המחלקות.

זכאות לגשת לבחינות

זכאים לגשת לבחינות סטודנטים העונים לכללים הבאים:

1. רשומים לקורס/ים במערכת מנהל תלמידים.
2. עמדו בכל המטלות הנדרשות על פי תיאור הקורס (סילבוס).
3. סילקו חובות כספיים לאוניברסיטה.
4. העדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנטים שלא עמדו בתנאים אלה וניגשו לבחינה, ציונם לא יוזן. בנוסף, בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדתם לדין משמעת.

מועדי בחינות

סטודנטים לתואר שני רשאים לגשת למועד בחינה אחד בלבד גם אם למדו קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. סטודנטים הלומדים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני רשאים לגשת לשני מועדים בקורסי השלמה בלבד. לקורסים מתכנית הלימודים לתואר שני רשאים לגשת למועד אחד בלבד. במקרים בהם נמנעה מהסטודנטים האפשרות לגשת לשני מועדי הבחינה, ניתן להגיש בקשה למועד מיוחד. הזכאות תינתן רק במקרים בהם הייתה מניעה חמורה להיעדרות. על הסטודנטים להגיש בקשה בכתב למזכירות המחלקה בה הם לומדים ולצרף האישורים הרלוונטיים. הזכאות למועד מיוחד טעונה אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. יש להגיש הבקשה לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינה בקורס. במידה והמחלקה מפרסמת מועד בחינה אחד ואין באפשרות הסטודנטים לגשת למועד זה, זכאים הסטודנטים להגיש בקשה למועד מיוחד כאמור לעיל.

יש לקרוא בעיון את נוהל הבחינות האוניברסיטאי (באתר המזכירות האקדמית)

הגשת עבודות

עבודות ניתן להגיש עד ה - 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס. כל העבודות יוגשו דרך מזכירות המחלקה. על הסטודנטים לקבל אישור על הגשת העבודה בציון תאריך ההגשה. במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים המחלקתית לאשר דחייה בהגשת עבודות אך לא יאוחר מ-31 בדצמבר באותה השנה. סטודנטים שיקבלו אישור חריג מהמחלקה (ממראה הקורס ומהוועדה המחלקתית) להגיש עבודות אחרי ה-31.12 ועד ה-30.9 בשנה שאחרי, יחויבו בקנס בגובה 5% משכר הלימוד השנתי. סטודנטים שלא יגישו עבודות במועדים המאושרים, ציונם הסופי בקורס לא ידווח (גם לא בקנס) והם ידרשו להשלים קורס אחר במקום או להירשם פעם נוספת לאותו הקורס.

כישלון בקורס

סטודנטים שנכשלו בקורסי חובה חייבים לחזור עליהם שנית. **במידה ונכשלו פעם נוספת באותו הקורס, יופסקו לימודיהם.** סטודנטים שלימודיהם הופסקו הפסקה אקדמית עקב כישלון חוזר בקורס חובה יוכלו להירשם מחדש ללימודים אחרי שני סמסטרים רצופים ממועד ההפסקה. סטודנטים שנכשלו או לא השתתפו בקורס בחירה, רשאים לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחרו שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) או "נכשל" שפירושו אפס בממוצע הקורסים. במידה וסטודנטים בחרו לחזור על קורס בחירה שנלמד בעבר, הציון האחרון בקורס (גם אם הוא נמוך יותר) ישתקלל בממוצע הקורסים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנטים שלמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר יכולים לבקש להוציא קורסים עודפים משקלול במעמד סגירת התואר. הוצאת הקורסים טעונה אישור של המחלקה והפקולטה.

ערעור על ציונים

סטודנטים רשאים לערער על ציוניהם מנימוקים אקדמיים או בשל שקלול שגוי, במועדים שיקבעו לכך עם פרסום הציון (מועדי חשיפה). הערעור ייבדק על ידי מרצה הקורס או מי שהוסמך על ידו. כל שינוי בציון הסופי טעון אישור ועדת מוסמכים מחלקתית או ראש המחלקה. חשוב לציין כי תוצאת הערעור יכולה להיות: ללא שינוי; העלאת הציון; הורדת הציון. את הערעור יש להגיש בכתב תוך פירוט הנימוקים לערעור. לא ניתן לערער על ציון בחינה, עבודה או הציון הסופי בקורס אם עברו למעלה מחודשיים מיום פרסום הציון.

פטורים והכרות בקורסים

פטור - סטודנטים רשאים להגיש בקשה לפטור מקורסי חובה ו/או השלמה על סמך קורסים שלמדו במוסד אקדמי מוכר ועמדו בדרישות הקורס בהצלחה. הפטור איננו מזכה בנקודות זכות. על הסטודנטים למלא טופס בקשה לפטור, לצרף גיליון ציונים וסילבוסים ולהגיש למזכירות המחלקה. הפטור טעון אישור של ועדת מוסמכים מחלקתית וועדת מוסמכים פקולטית. אין להירשם לקורסים שבגינם הוגשה בקשה לפטור. סטודנטים שנרשמו לקורסים, הגישו בקשה לפטור וקיבלו אישור לפטור מהקורסים לאחר תום תקופת השינויים, לא יוכלו לבטלם ויחויבו בשכר לימוד בהתאם.

בקשה לפטור תוגש בכתב על גבי טופס בקשה לפטור הנמצא באתר הפקולטה, בצירוף גיליון ציונים מקורי וסילבוסים של הקורסים המבוקשים. הבקשה תוגש לוועדת המוסמכים המחלקתית וטעונה אישור של ועדת המוסמכים הפקולטית.

הכרה - תינתן עבור קורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, לא שוקללו בתואר (מעבר למכסת הנקודות), רלוונטיים לתכנית הלימודים והציון הסופי בהם 65 לפחות. סטודנטים רשאים לבקש הכרה בנקודות זכות עבור:

1. קורסים מלימודי תואר ראשון, אך לא יותר מ- 8 נקודות זכות (כאמור בסעיף "רישום לקורסים מיוחדים").
 2. קורסים לתואר שני שנלמדו במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל ולא שוקללו בתואר אחר.
 ניתן לאשר הכרה במחצית מחובות השמיעה לתואר. על הסטודנטים להשלים את מחצית הנקודות הנותרות במחלקה בה לומדים ולכתוב עבודת הגמר ו/או להבחן בבחינת הגמר.

בקשה להכרה תוגש בכתב על גבי טופס בקשה להכרה הנמצא באתר הפקולטה, בצירוף גיליון ציונים מקורי וסילבוסים של הקורסים המבוקשים. הבקשה תוגש לוועדת המוסמכים המחלקתית וטעונה אישור של ועדת המוסמכים הפקולטית.

הכרה בקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת מזכה בנקודות הזכות בלבד. הציונים אינם משתקלים בממוצע הקורסים ובממוצע הסופי לתואר.

הכרה בקורסים שנלמדו במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון מזכה בנקודות הזכות והציונים משתקלים בתואר.

במידה וסטודנטים שאושרה להם הכרה בקורסים מלימודים קודמים ילמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשת בתואר, יגרע העודף מן ההכרה באופן יחסי.

סטודנטים שלמדו קורסים ברמת תואר שני במסגרת "לימודי השלמה לא לתואר", במידה ויתקבלו ללימודי תואר שני יוכלו לבקש להכיר להם בקורסים שעומדים בתנאים הבאים:

1. הקורסים נלמדו בחמש השנים האחרונות לפני קבלתם ללימודי תואר שני.
2. סיימו הקורסים בציון 65 לפחות או גבוה מזה (על פי תנאי המעבר בקורס).
3. הקורסים אושרו כמתאימים לתכנית הלימודים על ידי ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

סטודנטים שלמדו קורסים מתכנית לימודי התואר השני במסגרת "לימודי השלמה לקראת תואר שני", במידה ויתקבלו ללימודי תואר שני, הקורסים יוכרו במסגרת חובות השמיעה לתואר לאחר קבלת אישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

החלטות על מצב אקדמי**משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים.**

* על הסטודנטים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. המשך הלימודים מעבר לפרק זמן זה מותנה בהמלצת יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית. סטודנטים שאושרה להם הארכה של שנה ולא יסיימו חובות שמיעה בתום השנה השלישית, יופסקו לימודיהם.

* על סטודנטים בנתיב המחקרי לסיים חובות שמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים. במידה ולא סיימו את כתיבת העבודה תינתן הארכה, באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית, בסמסטר אחד או שניים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד למועד שנקבע על ידי הוועדה ולא יאוחר מתום השנה השלישית. על הסטודנטים בנתיב המחקרי למצוא מנחה ונושא לעבודה עד תום השנה הראשונה ללימודים (מותנה באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית). הצעת מחקר יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. לאחר אישור ההצעה יש להגיש דו"ח התקדמות בתום כל סמסטר. סטודנטים שלא יוכיחו התקדמות משביעת רצון במחקרם, ועדת המוסמכים המחלקתית תחליט אם לאפשר המשך לימודיהם בנתיב המחקרי.

חופשת לימודים

סטודנטים רשאי לצאת לחופשת לימודים לתקופה שלא תעלה על שני סמסטרים ובתנאי שמתקיימים התנאים הבאים:

1. מצב אקדמי תקין (במעמד "מן המניין").

2. הושלמו בהצלחה שני קורסים לפחות.

3. ממוצע ציונים מצטבר של 75 לפחות.

חופשת לימודים מאושרת אינה נספרת במניין שנות הלימוד בתואר.

על הסטודנטים למלא טופס בקשה לחופשת לימודים. את הבקשה יש להגיש למזכירות לימודי מוסמכים בפקולטה. בקשה לחופשת לימודים ניתן להגיש עד היום האחרון של תקופת השינויים (להשפעת החלטה זו על שכר הלימוד ראה הוראות בחוברת "הוראות והסברים לתשלום שכר לימוד").

בתום החופשה על הסטודנטים לחדש ההרשמה במועדי ההרשמה באמצעות אתר האינטרנט של מדור רישום או על ידי רכישת מעטפת הרשמה (ללא תשלום דמי הרישום).

סטודנטים שלא ישובו ללימודים בתום החופשה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

סטודנטים בנתיב מחקרי שאושרה להם חופשת לימודים בתום חובות השמיעה, יגישו עבודתם לשיפוט בתום החופשה (אין צורך לחדש ההרשמה דרך מדור רישום).

הפסקת לימודים

לוועדת המוסמכים המחלקתית ו/או הפקולטית קיימת הזכות להפסיק את לימודיהם של סטודנטים אשר לא עמדו בהתחייבויותיהם האקדמיות ולא מילאו את התנאים אשר הוטלו עליהם בעת קבלתם ללימודים.

סטודנטים שלימודיהם הופסקו מסיבה אקדמית לא יוכל להירשם מחדש ללימודים באחת ממחלקות הפקולטה אלא כעבור שני סמסטרים רצופים.

הפסקת לימודים יכולה להתבצע גם מהסיבות הבאות: בקשת הסטודנט, פסיקת בית דין משמעתי, סיום שנת השלמות ואי עריכת רישום לקורסים.

על סטודנטים הנרשמים מחדש ללימודים לעבור את תהליך ההרשמה כמקובל ולעמוד בתנאי הקבלה של המחלקה אליה מבקשים להתקבל. סטודנטים המתקבלים ללימודים לאחר שהופסקו לימודיהם יחויבו להשלים לימודיהם בהתאם לתכנית הלימודים החדשה.

בחינת גמר

על הסטודנטים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בכתב ו/או בעל-פה בתום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 ולא יאוחר מה-31.12 באותה השנה).

סטודנטים בנתיב המחקרי החייבים בבחינת גמר יבחנו בתום תהליך השיפוט. ציון בחינת הגמר הינו ממוצע הציונים שיעניקו שני בוחנים לפחות. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. ציון נמוך ממנו פירושו כישלון ולא ניתן לסגור את התואר. סטודנטים שנכשלו בבחינה הגמר יוכלו, בהתאם לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית, להיבחן פעם נוספת במועד הבחינה הקרוב ביותר.

זכאות לתואר

סטודנטים יהיו זכאים לתואר אם השלימו בהצלחה את כל חובותיהם כולל בחינת גמר ו/או עבודת גמר והשיגו ממוצע סופי של 75 לפחות.

על הסטודנטים להגיש בקשה לסגירת תואר למזכירות המחלקה (על גבי הטופס המתאים) ולא יאוחר מתאריך 31.12 בשנה בה נלמדו הקורסים כדי להיכלל ברשימת הבוגרים בטקס הקרוב. באחריות הסטודנטים לבדוק את הציונים הסופיים בקורסים שכן עם סגירת התואר ייחתמו הפרטים האישיים והאקדמיים ללא אפשרות שינוי. בדיקת הדרישות לתואר תעשה בהתאם לתוכנית הלימודים בשנה בה החלו הסטודנטים את לימודיהם במחלקה (שנת החוזה). תאריך הזכאות לתואר יהיה התאריך האחרון של המטלה האחרונה בתואר (תאריך הגשת עבודת הגמר לשיפוט, תאריך הזכאות לתואר יהיה התאריך האחרון של המטלה האחרונה בתואר). תאריך הגשת עבודת הגמר לשיפוט, תאריך בחינת הגמר, תאריך הגשת העבודה האחרונה בתואר). מזכירות הפקולטה תפיק את אישור הזכאות לתואר לאחר אישורו האקדמי, הסדרת התשלומים שנותרו במדור חשבונות סטודנטים ואישור ספריית האוניברסיטה (מדור השאלה).

תעודת המוסמך

תעודת "מוסמך במדעי הרוח והחברה" תוענק לסטודנטים שסיימו את חובותיהם בהתאם לדרישות התואר (ממוצע סופי לתואר 75 לפחות) ואושרה על ידי הסנאט בהמלצת הוועדה הפקולטית.

הערכות בתעודת הגמר

הערכת ההישגים בסיום לימודי המוסמך תקבע בכל שנה בהתאם להתפלגות הציונים של כל המסיימים בפקולטה בשנה בה מוענק התואר ותצוין בתעודת המוסמך.

ההערכות שתרשמנה בתעודות הן: "בהתאם לדרישות התואר", "בהצטיינות", "בהצטיינות יתירה".

ההערכות שתרשמנה בתעודה נקבעות בהתאם לקריטריונים הבאים:

תואר שני בנתיב כללי - 18% מהמסיימים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר במחלקה, יחשבו כמצטיינים ובלבד שהממוצע הסופי לתואר הינו 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה" בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות. 80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

מסיימים שלא נכללו בהגדרת המצטיינים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

תואר שני בנתיב מחקרי - 25% מכלל הסטודנטים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר בפקולטה (ממוצע משוקלל של לימודי תואר השני וציון עבודת הגמר) יחשבו כמצטיינים בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות וציון עבודת הגמר שלהם הוא 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות וציון עבודת הגמר הוא 90 לפחות.

מסיימים שלא נכללו בהגדרת המצטיינים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

האחוזים יחשבו לגבי כל אותם סטודנטים המקבלים את תעודת המוסמך בשנה נקובה.

יש לקרוא בעיון את תקנון האוניברסיטה (עמודים 94-19) בשנתון הפקולטה.

תקנון עבודת גמר

- מטרת עבודת הגמר היא להוכיח כי לסטודנטים היכולת לאסוף מקורות ו/או נתונים, לנתחם ולהסיק מסקנות במסגרת עבודה שממצאיה ודרך עריכתה ראויים לפרסום כמאמר מדעי.
- עבודת הגמר תעשה במסגרת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים ותהווה חלק מחובותיהם לתואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה". העבודה תסתיים בהגשת חיבור, כתוב בשפה העברית. באישור המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית, תאושר כתיבת עבודת גמר בשפה לועזית.
- סטודנטים במעמד "מן המניין" בנתיב מחקרי בלבד רשאים להתחיל בכתיבת עבודת גמר.
- על הסטודנטים לקבוע מנחה לעבודה ולהגיש הצעת מחקר לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית במהלך השנה הראשונה ללימודיהם. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תאושר הגשה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.
- הצעת המחקר תוגש בשני עותקים מודפסים ותכלול את הפרטים הבאים: נושא המחקר, מטרת המחקר, תיאור קצר על השיטות לביצוע המחקר ורשימת מקורות.
- היקף הצעת המחקר לא יעלה על שלושה עמודים (לא כולל איורים, גרפים, טבלאות וכדומה)
- הצעת המחקר מאושרת על ידי המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית תובא לידיעת הוועדה הפקולטית.
- מנחה עבודת הגמר יכול לשמש חבר סגל אקדמי מן המניין בדרגת מרצה ומעלה במחלקה בה לומדים הסטודנטים, שאושר על ידי הוועדה המחלקתית ובאישור הוועדה הפקולטית.
- המנחה יקבע עד תום הסמסטר הראשון ללימודים. באישור חריג עד תום שנת הלימודים הראשונה.
- שינוי נושא עבודת הגמר וכן שינוי המנחה ייעשו אך ורק באישור הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית.

עבודת הגמר – הליכים והנחיות

- עבודת הגמר צריכה לכלול את המרכיבים הבאים (חלקם או כולם):
1. מבוא – הגדרת הבעיה, הצגת הנושא והמודל התיאורטי.
 2. סקירה מקיפה של הספרות המחקרית העוסקת בנושא, וכן מפתח מקורות.
 3. הערכת מידת הרלוונטיות והערך היחסי של מאמרים על עבודות קודמות שהסטודנטים מצטטים בעבודתם.
 4. הגדרת מטרת העבודה.
 5. אם העבודה ניסויית, יש לפרט את צורת איסוף הנתונים שנבחרה. בכל מקרה יש לפרט את האלטרנטיבות ולנמק את הבחירה שנעשתה.
 6. על הסטודנטים להתייחס לתוצאות עבודתם ולהעריך נכונה מהימנות וטעויות אפשריות.
 7. יש לערוך השוואה ביקורתית בין עבודה זו לבין עבודות דומות הידועות בספרות.
 8. על הסטודנטים להוציא את המסקנות והיישומים האפשריים מתוצאות מחקרם, ועליהם לדייק בהסקת מסקנות ובהנמקתן.
 9. על הסטודנטים להשוות את ממצאי מחקרם עם הבסיס התיאורטי.

הוראות טכניות לכתיבת עבודת גמר

- נייר - לבן, גודל A4
- הדפסה - פונט "דיויד" גודל 12, רווח כפול
- העתקים - באיכות המקור
- שוליים - של 4 ס"מ לכריכה ולפחות 1.5 ס"מ בכל אחד משלושת הצדדים הנותרים
- מספור - מספור הדפים ייעשה בספרות רגילות בגוף העבודה.
התקציר ימוספר בספרות רומיות.
- איורים/טבלאות - כל הטבלאות והאיורים יישאו כותרות וימוספרו באופן יחידני.
- דף הכריכה - דפי הכריכה יהיו דפי קרטון מודפסים בהתאם לדוגמאות מס' 1 (כריכה בעברית) ומס' 2 (כריכה באנגלית) בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- דף הכותרת - דפי הכותרת (שער פנימי) יכתבו בהתאם לדוגמאות מס' 3 ו- 4 בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- תוכן העניינים - יפורט עד לדרגה שניה: פרקים וסעיפים ובמידת הצורך תת-סעיפים. בנוסף ובנפרד, על פי הצורך, רשימת טבלאות ואיורים ורשימת נספחים.
- תקציר העבודה - העבודה תכלול תקציר בעברית ובאנגלית, שניהם כתובים באותה מתכונת. אורך התקציר לא יעלה על 3 עמודים.
- מקורות ספרותיים - רשימת המקורות הספרותיים תופיע על פי כללי האקדמיה למדעי הרוח והחברה:
א. ספרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה), שם הספר מודגש בקו, מקום ההוצאה, שם ההוצאה, שנה, פרק, העמוד המצוטט.
ב. מאמרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה)*, שם המאמר (במירכאות), שם העיתון (מודגש בקו), מספר הכרך, העמודים.
* בחיבורים בלועזית, שם המשפחה תחילה.
- סדר הצגת העבודה - א. דף הכריכה בעברית לפי דוגמה מס' 1
ב. דף הכותרת בעברית לפי דוגמה מס' 3
ג. תקציר
ד. תוכן העניינים
ה. רשימת טבלאות ואיורים
ו. מינוח (רשימת סימנים)
ז. גוף העבודה
ח. נספחים
ט. הערות – ניתן לכתוב הערות בתחתית העמוד, בגוף העבודה או בסוף העבודה
י. ביבליוגרפיה

יא. תוכן העניינים באנגלית

יב. תקציר באנגלית

יג. דף הכותרת באנגלית לפי דוגמה מס' 4

יד. דף הכריכה באנגלית לפי דוגמה מס' 2

כריכה - סעיפים א'-י' הכתובים עברית יכרכו בצידה הימני של העבודה

סעיפים יא'-יד' הכתובים באנגלית יכרכו בצידה השמאלי של העבודה

היקף עבודת הגמר

היקף עבודת גמר לא יעלה על 100 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים מכל סוג).
עבודת גמר החורגת מהיקף זה מחייבת פניה מנומקת בכתב של המנחה לוועדת המוסמכים פקולטית.

הנחיות להגשת עבודת הגמר

- המנחה יקבל את עבודת הגמר בצורת טיוטה סופית מודפסת. עליו לבדוק אותה ולאשרה תוך חודש ימים.
- לאחר אישור המנחה, עבודת הגמר תוגש למזכירות המחלקה **בשני עותקים** מודפסים וכרוכים (כריכה ספיראלית) או כמספר הקוראים כשהם חתומים בידי הסטודנט, המנחה/ים ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית/ראש המסלול.
- העותקים החתומים והמאושרים יועברו למזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים בצירוף שמות הקוראים שאושרו לשמש כשופטים לעבודה.
- שיפוט עבודת הגמר יערך על ידי שני שופטים לפחות: מנחה העבודה ושופט שיקבע על ידי הוועדה המחלקתית. במידה ולסטודנטים שני מנחים יידרש מינוי שופט נוסף. מינוי השופטים טעון אישור הוועדה הפקולטית.
- זמן בדיקת העבודה על ידי השופטים ומתן הציון לא יעלה על 60 יום.
- ההערכות, ההערות וההשגות של השופטים וכן בקשות מפורשות לתיקונים יובאו לידיעת הסטודנט והמנחה במרוכז (ללא ציון שם) בתום תהליך השיפוט.
- ציון שיפוט עבודת הגמר הינו ממוצע הציונים שיעניקו השופטים.

- קיימות ארבע אפשרויות תגובה של השופטים:

1. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר בצורתה הנוכחית, ללא תיקונים.
2. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע התיקונים המומלצים על ידי השופט/ים באישור המנחה. התיקונים יושלמו תוך חודש, ללא שינוי הציון.
3. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע תיקונים מהותיים שיערכו תוך שלושה חודשים. במקרים מיוחדים יערכו התיקונים, בהמלצת המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית, תוך שישה חודשים. העבודה המתוקנת תועבר לקריאה חוזרת ולמתן ציון.
4. העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת גמר.

ציון עבודת הגמר

- ציוני השופטים חסויים בפני הסטודנט
- ציון השיפוט של עבודת הגמר הינו **ממוצע הציונים** שהעניקו השופטים. במידה וקיימת גם בחינת גמר, הציון הסופי של עבודת הגמר יהיה שקלול ציון העבודה וציון הבחינה (על פי האחוזים של כל מרכיב).
- ציון עובר של עבודת גמר הינו 75. ציון נמוך מזה פירושו כישלון.

העתקי עבודת הגמר

לאחר אישור העבודה על ידי השופטים, על הסטודנטים להגיש **ארבעה עותקים** (לבוגרי מדעי החברה) או **בשלושה עותקים** (לבוגרי מדעי הרוח), כרוכים וחתומים בידי הסטודנט ומאושרים על ידי המנחה/ים ויו"ר הוועדה המחלקתית. בנוסף יצורף גם עותק דיגיטאלי אחד.

תפוצת העתקי עבודת הגמר :

- בית הספרים הלאומי בירושלים – עותק 1
- ספריית האוניברסיטה – 2 עותקים + עותק דיגיטאלי
- מכון סאלד בירושלים (לבוגרי מדעי החברה) – עותק 1

סדרי יעוץ ורישום במחשב

סטודנטים שהתקבלו ללימודים החל משנת חוזה 2001 (תשס"א) ירשמו פעם אחת לקוד XXX-2-9991 (המזכה בנקודות זכות). לאחר מכן על, הסטודנטים להירשם לקוד XXX-2-7777 (ללא נקודות זכות) **בכל סמסטר** עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

סטודנטים שהתקבלו ללימודים לפני שנת חוזה 2001 (עד שנת תש"ס כולל) ירשמו לקוד XXX-2-7777 **בכל סמסטר** עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

הרישום לכתובת עבודת גמר איננו מועתק באופן אוטומטי. באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר וסמסטר ל"כתובת עבודת גמר" עד להגשת העבודה לשיפוט, אחרת יופסקו לימודיהם על כל המשתמע מכך. סטודנטים שיגישו את עבודת הגמר לשיפוט לפני תחילת הסמסטר אך לא יאוחר מתום תקופת השינויים פטורים מהרישום.

נספח - דוגמאות לדפי שער וכריכה

דוגמה מס' 1

דף כריכה בעברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת: <שם הסטודנט>

בהנחיית: <דרגה ושם>

<חודש ושנה בלועזית>

<חודש עברי שנה עברית>

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMINITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

(NAME OF THESIS)

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF: <RANK NAME>

<MONTH YEAR>

דוגמא מס' 3דף כותרת (שער פנימי) עברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
 הפקולטה למדעי הרוח והחברה
 המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A)

מאת : <שם הסטודנט>

מנחה : <דרגה ושם המנחה>

חתימת הסטודנט : _____
 חתימת המנחה : _____
 חתימת יו"ר הועדה המחלקתית : _____
 תאריך : _____
 תאריך : _____
 תאריך : _____

<חודש ושנה>

דוגמה מס' 4
דף כותרת (שער פנימי) אנגלית

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

<NAME OF THESIS>

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF <RANK NAME>

Signature of student: _____

Date: _____

Signature of supervisor: _____

Date: _____

Signature of chairperson

Of the committee for graduate studies: _____

Date: _____

<MONTH YEAR>

בית - הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן
The Kreitman School of Advanced Graduate Studies

**תקנות וסדרי לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.)
 באוניברסיטת בן-גוריון בנגב**

- 1. מבוא**
- התקנות דנות במהלך, אופי ומטרת הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
- 2. הגדרות**
- 2.1 "מועמד" - סטודנט שהתקבל ללימודים באוניברסיטה לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" באחת הפקולטות וטרם עמד בבחינת המועמדות.
- 2.2 "תלמיד מחקר" - סטודנט שהתקבל ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ועמד בבחינת המועמדות.
- 2.3 "הועדה לתלמידי מחקר" - הרשות האקדמית המטפלת בכל העניינים האקדמיים של הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (להלן הועדה).
- 2.4 "תוכנית לימודים" - תוכנית הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" הכוללת:
- א. לימוד נוסף
- הלימודים שבהם יחויב כל תלמיד כגון דרישות-קדם, אמון בשיטות מחקר, שפות, לימודים בתחום מחקר, לימודים בתחומים הגובלים במחקר והרצאות סמינריוניות.
- ב. ביצוע מחקר וכתובת חיבור מדעי.
- 2.5 "תקופת ניסיון" - תקופה של עד 12 חודשים מיום אישור הקבלה ללימודים ועד לאישור הצעת תוכנית המחקר ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.6 "תקופת המועמדות" - תקופת הלימודים מתוך תקופת הניסיון ועד העמידה בבחינת המועמדות.
- 2.7 "תוכנית דרישות הלימודים" - תוכנית המפרטת את הדרישות הלימודיות בה חויב הסטודנט והמאושרת ע"י הועדה.
- 2.8 "מנחה" - חבר סגל האוניברסיטה, ממרצה בכיר ומעלה שהוסמך באחת המחלקות האקדמיות להנחות את התלמיד ושאושר ע"י הועדה.
- 2.8.1 בנוסף למנחה האחראי יכולים להשתתף בהנחיה מנחים ו/או יועצים נוספים.
- 2.9 "בוהן" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בכל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר שנקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.10 "ועדת בוהנים" - המנחה/ים ועוד 2-4 בוהנים נוספים ולפחות אחד ממוסד אקדמי אחר, שמונו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כבוהנים של תוכנית המחקר בבחינת המועמדות.
- 2.11 "שופט" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בעל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר אשר נקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.

2.12 "חבר שופטים" - המנחה/ים ועוד 2-4 שופטים נוספים, ולפחות אחד מהשופטים ממוסד אקדמי אחר, שנקבעו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כשופטים של חיבור עבודת המחקר וכשופטים בבחינת הגמר. רצוי שחבר השופטים יהיה זהה לוועדת הבוחנים, ככל שהדבר יתאפשר.

בתוקף
ממאי 1989

2.13 "תוכנית המחקר" - תוכנית שעל המועמד להגיש לוועדה ללימודי מחקר לאחר אישור המנחה וועדת לימודי מוסמכים מחלקתית (נושא התוכנית יובא לידיעת ועדת מוסמכים פקולטית). התוכנית תכלול: ניסוח הבעיות אותן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון וסקר ספרותי.

בתוקף
מפברואר 1985

2.14 "בחינת מועמדות" - בחינה שעל המועמד לעבור לאחר הגשת תוכנית המחקר ומטרתה לבחון גישת המועמד לנושא, שליטתו ברקע המחקר ובספרות המקצועית בנושא, ולעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

2.15 "עבודת מחקר" - עבודה מקורית, עיונית או ניסויית המהווה תרומה מקורית לקידום המדע. העבודה תסוכם בחיבור מדעי הכתוב לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית.

2.16 "בחינת גמר" - בחינה המתקיימת לאחר שהתלמיד מלא אחר כל הדרישות בתוכנית הלימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" ובה תלמיד המחקר מגן על גישתו לנושא ועל מסקנותיו.

2.17 "משלים" - סטודנט שהתקבל על תנאי ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה".

בתוקף
מאוקטובר 2002

3. המבנה הארגוני של בית-הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן

השינויים בסעיפים 3-3.2.2.5 בתוקף מפברואר 1996.

בראש בית-הספר יעמדו: דיקן וועדת לימודי מחקר

3.1 דיקן בית-הספר

מועמד לדיקן ביה"ס יוצע ע"י ועדת חיפוש בראשות הרקטור.

ועדת החיפוש תורכב מנציג אחד מכל פקולטה ונציג אחד מכל המכונים גם יחד. כל דיקן פקולטה יביא לאישור הועדה המרכזת את נציג הפקולטה לוועדת החיפוש. הועדה המרכזת תמנה נציג אחד מכל המכונים גם יחד. ועדת החיפוש תגיש לסינאט שם של מועמד אחד או שמות של מועמדים שמספרם לא יעלה על 3 (שלושה). מועמד זה או מועמדים אלה חייבים לקבל את תמיכת רוב החברים בוועדת החיפוש, בתנאי שהרוב כולל את יו"ר הועדה.

דיקן בית-הספר ייבחר על-ידי הסינאט מתוך המועמדים המוצעים ע"י ועדת החיפוש ברוב קולות. תקופת כהונתו של הדיקן היא ארבע שנים. מי שכהן כדיקן יוכל להיבחר לתפקיד זה מחדש רק אחרי הפסקה של ארבע שנים לפחות.

3.1.1 תפקידי דיקן בית-הספר

3.1.1.1 הדיקן ירכז בידיו את האחריות הכוללת לחיי בית-הספר בתאום עם הרקטור. עליו להבטיח את

פעולתו התקינה של בית-הספר מבחינת הוראה, מחקר ומנהל, והוא מייצג את בית-הספר בפני הסינאט והרשויות אחרות של האוניברסיטה ומחוצה לה.

ועדת לימודי מחקר	3.2
3.2.1 הרכב ועדת לימודי מחקר :	
3.2.1.1 דיקן בית-הספר שיכהן כיו"ר הועדה.	
3.2.1.2 יו"ר ועדת מוסמכים מכל פקולטה, בתוקף תפקידו.	
3.2.1.3 נציג סינאט אחד מכל פקולטה מדיסציפלינה שונה מזו של יו"ר ועדת המוסמכים, שימונה ע"י הפקולטה ויאושר ע"י הסינאט.	
3.2.1.4 נציג אחד מכל המכונים גם יחד, שימונה ע"י הועדה המרכזת.	
3.2.1.5 ראש מנהל ביה"ס ישמש כמרכז הועדה.	
תפקידי הועדה	3.2.2
3.2.2.1 עידוד ופיתוח לימודי מחקר.	
3.2.2.2 לארגן סדנאות וקורסים אינטרדיסציפלינרים.	
3.2.2.3 לארגן ולתאם הבאת מרצים (הבולטים בשטחם) לסדרה של הרצאות, ימי עיון וסדנאות. להקצות משאבים לקידום נושאים אלה.	
3.2.2.4 להעניק מלגות מחקר מוגברות לסטודנטים מצטיינים.	
3.2.2.5 לרכז פעילות הבתר-דוקטור באוניברסיטה בתאום עם הרקטור.	
3.2.2.6 לקבל תלמידי מחקר, לאחר קבלת המלצת היחידה האקדמית בה יבוצע המחקר בהמלצת הועדה ללימודי מוסמכים הפקולטית.	
3.2.2.7 לאשר מנחים, נושאי המחקר ותוכניות המחקר.	
3.2.2.8 לאשר את תוכנית הלימודים של המועמד.	
3.2.2.9 לקבוע בוחנים ושופטים.	
3.2.2.10 לעקוב אחר התקדמות הסטודנט באמצעות ועדות מחלקתיות.	
3.2.2.11 לדון בדוחות הבוחנים והשופטים.	
1.2.2.12 לאשר עבודות המחקר כעומדות בדרישות להענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה". אישור זה יינתן בשם סינאט האוניברסיטה.	
3.2.2.13 להמליץ על הענקת התואר בפני סינאט האוניברסיטה	
3.2.1.14 להפסיק לימודיו של סטודנט, אם לא עמד בדרישות.	
3.2.2.15 לעדכן את התקנות ללימודי מחקר באישור הסינאט.	
3.2.2.16 לאשר מתן פרסים ומלגות לתלמידי מחקר.	
3.2.2.17 לדון בערעורים שיובאו בפניה מטעם המנחים או הסטודנטים מתוך כפיפות לתקנות.	
3.2.2.18 לנקוט בכל האמצעים הדרושים להבטחת מהלכם התקין של הלימודים.	

3.3 המזכירות לתלמידי מחקר

המזכירות לתלמידי מחקר תהיה אחראית לטיפול במנהל האקדמי של הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה", לתאום וקישור בין הועדה לועדות לימודי מוסמכים הפקולטות והמחלקות, הבוחנים והשופטים, המנחים, התלמידים ולביצוע החלטות הועדה.

4. קבלה ללימודי מחקר

מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה יבוצע המחקר ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית.

4.1 נוסף לני"ל, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים :

4.1.1 בעל תואר שני של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו בתואר שני כולל בעבודת הגמר.

4.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.

4.2 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 4.1.1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כני"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כני"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.

4.2.1 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שטרם השלים הדרישות בסעיף 4.1.1 במעמד של סטודנט "משלים", לתקופה שלא תעלה שנה אחת, במהלכה ישלים הדרישות שנקבעו לו.

4.3 הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.

4.4 סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

5. הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים :

א. קביעת מנחה ונושא מחקר (ראה סעיף 5.1)

ב. לימוד נוסף (ראה סעיף 5.2)

ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות (ראה סעיף 5.3)

ד. ביצוע מחקר כולל הרצאה סמינריונית (ראה סעיף 5.4)

ה. חיבור (ראה סעיף 5.5)

ו. בחינת גמר (ראה סעיף 5.6)

5.1 קביעת מנחה ונושא מחקר

5.1.1 התלמיד יגיש לוועדה תוך תקופת הניסיון את תוכנית המחקר שלו המאושרת ע"י המנחה וראש היחידה האקדמית.

5.1.2 הועדה תדון על נושא המחקר ותמנה ועדת בוחנים.

5.2 לימוד נוסף

5.2.1 כל תלמיד יהיה חייב בלימוד נוסף לתואר "דוקטור לפילוסופיה" לפי קביעת המנחה בהיקף של 6-10 נקודות.

5.2.2 תוכנית דרישות הלימודים תיערך ע"י המנחה שיתחשב בלימודיו הקודמים של התלמיד ובנושא מחקרו. התוכנית תאושר ע"י הועדה, בהמלצת הועדה המחלקתית. הבוחנים רשאים להמליץ והועדה תהיה רשאית לדרוש מהתלמיד מילוי דרישות נוספות.

5.2.3 על התלמיד לקיים את כל הנהלים הקשורים בתוכנית דרישות לימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" כגון: מילוי אחר תאריכי רישום, שינוי בתוכנית בחינות וכו'.

5.2.3.1 כדי להכין תלמיד המחקר לקראת תפקידים אותם ימלא בתום לימודיו, בתחומי ההוראה והמחקר, **תכלול תוכנית דרישות הלימודים הכשרה פורמלית מיוחדת להוראה אוניברסיטאית**, אם קבעה הועדה מפורשות שדרישה זו נחוצה לגבי דוקטורנט מסוים. תוכנית הלימודים של תלמיד מחקר לתואר שלישי תכלול התמחות אקדמית מעשית בהוראה, מחקר, הדרכה וטיפול בסטודנטים בהיקף של לפחות 8 שעות שבועיות וזאת בהתאם לקביעת ראש היחידה האקדמית.

5.2.4 הועדה רשאית לדרוש מתלמיד ללמוד ולהבחן בשפה העברית תוך תקופת לימודיו אם תמצא שידעתו בשפה העברית לקויה. הועדה תקבע מועד לבחינה בשפה העברית.

5.2.5 התלמיד חייב לסיים את תוכנית דרישות הלימודים, לפני תחילת כתיבת עבודת המחקר.

5.3 הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות

5.3.1 **לא יאוחר מ-12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים יגיש התלמיד לוועדה את הצעת תוכנית מחקרו** (במספר עותקים מודפסים כפי שיקבע) כשהיא מאושרת ע"י המנחה העיקרי וכן ע"י ועדת לימודי מוסמכים מחלקתית. תוכנית המחקר תכלול: ניסוח הבעיה/יות אותה/ן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון הבעיות וסקר ספרותי.

5.3.2 תוכנית המחקר אשר תשמש בסיס לבחינת המועמדות תועבר ע"י המזכירות לעיון הבוחנים לפני בחינת המועמדות.

5.3.3 בחינת המועמדות, אשר תתקיים כחודש אחרי הגשת תוכנית המחקר, מטרתה לבחון את גישת המועמד לנושא ואת שליטתו ברקע המחקר ובספרות וכן לעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה". משך הבחינה, סידוריה ושיטת עריכתה, כולה או חלקה בעל-פה, יקבע ע"י הבוחנים.

5.3.4 בתום הבחינה, הבוחנים יעבירו את המלצותיהם לאישור הועדה. המלצות הבוחנים יכללו חוות דעת על רמתו של התלמיד, רמתה של העבודה ועל אפשרויות ביצוע המחקר באוניברסיטה או במוסד מדעי אחר בישראל או אוניברסיטה מוכרת בחו"ל, תוך תקופת זמן סבירה.

5.3.5 האישור הסופי של תוכנית המחקר יינתן ע"י הועדה. הועדה רשאית לפי שיקול דעתה או של הבוחנים לדרוש תיקונים או הכנסת שינויים בתוכנית המחקר וכן לחייב תלמיד בלימוד נוסף בתחומים הגובלים במחקרו, ולקבוע מועד למילויים.

5.3.6 תלמיד אשר לא יגיש את תוכנית המחקר כנ"ל, ייחשב כאילו נכשל בבחינת המועמדות.

5.3.7 תלמיד שנכשל בבחינת המועמדות יורשה להבחן שנית כעבור סמסטר עד שני סמסטרים, כפי שיקבע ע"י הועדה או על סמך המלצת הבוחנים. במקרה זה יגיש התלמיד מחדש למנחה תוכנית המחקר כחודש לפני מועד הבחינה. למרות האמור לעיל, רשאית הועדה להפסיק לימודיו של תלמיד לאחר כשלון ראשון על סמך המלצת הבוחנים. אם נכשל התלמיד שנית או לא ניגש לבחינה במועד יופסקו לימודיו.

5.3.8 במקרה של חילוקי דעות בין הבוחנים לגבי תוצאות הבחינה, תכריע הועדה.

5.3.9 התלמיד רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו בהסכמת המנחה ובאישור הועדה המחלקתית והועדה לתלמידי מחקר.

במקרה של שינוי הנושא תחליט הועדה לתלמידי מחקר אם ובאיזה מידה יש לזקוף לזכותו של התלמיד את תקופת לימודיו לפני שינוי הנושא.

5.3.10 מועמד ששינה את נושא מחקרו לאחר שעמד בבחינת המועמדות, חייב להבחן מחדש בנושא החדש אלא אם קבעה הועדה לתלמידי מחקר בהמלצת המנחה והועדה המחלקתית ששני הנושאים קרובים זה לזה.

5.4 ביצוע מחקר

5.4.1 המחקר יהיה מקורי, עיוני או ניסויי. המחקר יחשב לבעל ערך אם הוא יהווה תרומה מקורית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.

5.4.2 המנחה ידריך את התלמיד בתכנון המחקר ובביצועו, יעקב אחר התקדמותו ויכוונו לפי הצורך בעריכת חיבורו לאחר גיבוש תוצאות המחקר.

5.4.3 מנחה המבקש שלא להמשיך בהדרכת תלמיד יגיש בקשה מנומקת לוועדה באמצעות הועדה המחלקתית. נבצר ממנחה להמשיך בהדרכת תלמיד מסיבה כלשהי תסייע הועדה לתלמיד במציאת מנחה מתאים.

5.4.4 אם לאחר מינוי של מנחה, יתברר שאופי המחקר דורש מינוי של מנחה נוסף, תמנה הועדה מנחה משנה לאחר התייעצות עם המנחה הראשון.

5.4.5 תלמיד המבקש להחליף את מנחהו, חייב להגיש בקשה מנומקת לוועדה.

5.4.6 התלמיד יגיש אחת לשנה מיום קבלתו כתלמיד מחקר במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחהו וליו"ר הועדה המחלקתית אליה משתייך הסטודנט. דו"ח ההתקדמות בצרוף חוות דעת המנחה והועדה המחלקתית יועבר לאישור ועדת תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי קבלת הדו"ח.

5.4.7 כל דחייה בהגשת הדו"ח טעונה אישור הועדה, ללא אישור כזה תנקוט הועדה בצעדים להפסקת לימודי התלמיד.

5.4.8 בשלב מתקדם של מחקרו, ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינריונית אחת בנושא מחקרו. קיום ההרצאה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה.

5.4.9 מנחה, שאיננו רואה ברכה בלימודיו של תלמיד או בהתקדמותו, יוכל להציע לוועדה לתלמידי מחקר להפסיק את לימודי התלמיד. הועדה לתלמידי מחקר תחליט אם לקבל את ההצעה או להעביר את התלמיד למנחה אחר.

5.4.10 יו"ר הועדה המחלקתית ללימודי מחקר יוכל בהמלצת המנחה ובאישור יו"ר הועדה למנות לתלמיד יועץ מחקר או יועצי מחקר. מינוי כזה יוכל להיעשות כל מהלך המחקר. יועצי המחקר ייעצו לסטודנט במחקר ובמקצועות הנסמכים למחקר. יוכל להתמנות כיועצים, חברי הסגל של מוסדות מחקר והשכלה גבוהה אחרים שדרגתם מקבילה לפחות לזו של מרצה או מדענים מומחים מקצועיים גם ממוסד שאינו אקדמי.

5.5 חיבור עבודת המחקר

5.5.1 בדו"ח האחרון שיוגש לוועדה בהתאם לסעיף 5.4.6 לפני תחילת כתיבת העבודה, יסכם התלמיד את ההישגים של מחקרו.

5.5.2 חיבור חייב לכלול את הסעיפים הבאים :

- א. הסבר מפורט על מטרת המחקר
- ב. תאור הידוע בנושא המחקר
- ג. תאור המחקר ותוצאותיו
- ד. הקשר שבין עבודת המחקר לעבודות של אחרים באותו נושא
- ה. דיון במחקר והסקת מסקנות
- ו. ביבליוגרפיה.

5.5.3 לחילופין חיבור דוקטורט יכול לכלול אסופת מאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד (ראה סעיף 10).

- 5.5.4 החיבור צריך להיכתב בשפה העברית. הועדה לתלמידי מחקר תוכל לאשר כתיבת החיבור בשפה האנגלית או שפה לועזית אחרת במקרים כגון:
- התלמיד אינו שולט בשפה העברית וטרם מלאו ארבע (4) שנים מאז בואו ארצה, או כאשר הועדה השתכנעה שהתלמיד לא הצליח לרכוש שליטה מספקת בשפה העברית.
 - מדובר באזרח חוץ, שאיננו מעוניין להשתקע בארץ ובא אלינו לצורך עשיית הדוקטורט.
 - עבודת דוקטורט במחלקה ששפת ההוראה בה אינה עברית תוכל להיות מוגשת בשפת ההוראה.
 - ובכל מקרה שועדת תלמידי מחקר תשתכנע שזה מצב חריג.

תלמיד הרוצה לכתוב את הדוקטורט בשפה לועזית מאחת הסיבות הנ"ל יצטרך להגיש בקשה מראש לועדת תלמידי מחקר בהמלצת המנחה ולקבל על כך אישור הועדה לפני התחלת כתיבת החיבור. לחיבור הכתוב בשפה העברית, יצורף תקציר בשפה האנגלית. לחיבור הכתוב בשפה האנגלית יצורף תקציר בעברית. לחיבור הכתוב בשפה לועזית אחרת יצורפו תקצירים בשפה העברית והאנגלית. הקף התקציר יהיה כ-5% מהיקף העבודה המלאה.

5.5.5 עם סיומו, יסוכם המחקר בחיבור מדעי הכתוב לפי נהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצוע ובסגנון הראוי לפרסום ויוגש, בהתאם להוראות לגבי העריכה וההגשה של החיבור, למזכירות. הועדה תמנה את השופטים.

5.5.6 תלמיד מחקר רשאי להגיש את חיבורו בכל עת במשך תקופת הלימודים.

5.5.7 המזכירות תעביר עותק אחד של החיבור לכל שופט אשר יתבקש למסור דו"ח בכתב לועדה מבלי שיובאו לידיעתו תוכן הדוחות של השופטים האחרים.

5.5.8 הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם לקבל את החיבור. במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, תחליט הועדה אם לצרף שופטים לועדה או להעביר את החיבור לועדת שופטים חדשה. כמו-כן הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם להסתפק בתיקונים של החיבור או לחייב את התלמיד בהגשת חיבור מחדש. אם החליטה הועדה שעל התלמיד לתקן את החיבור או להגישו מחדש, תקבע מועד לכך על סמך המלצת השופטים.

5.6 ציונים

5.6.1 לא יינתנו ציונים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אלא למעט במקרה של הצטיינות רבתי בו יוענק הציון "מעולה".

הציון מעולה יוענק כדלקמן:

5.6.1.1 המלצת ציון "מעולה" על-ידי רוב השופטים תפטור את תלמיד המחקר מבחינת גמר. המלצת ציון "מעולה" על-ידי שופט אחד או יותר, ובכל מקרה לא רוב השופטים תחייב את התלמיד בבחינת גמר.

לצורך סעיף זה, המנחה או המנחים של תלמיד המחקר אינם בגדר שופטים בוועדה, כאמור בסעיף 2.12, ולא יוכלו להמליץ על מתן ציון "מעולה" לתלמיד המחקר אותו הם מנחים.

5.6.1.2 הציון יאושר על-ידי הוועדה והסינאט.

תלמידי מחקר שאין המלצה לגבי עבודת המחקר שלהם לציון "מעולה" אינם חייבים בבחינת גמר.

5.6.2 מועד בחינת הגמר ייקבע על-ידי הוועדה, לאחר התייעצות עם השופטים. בחינת הגמר תתקיים בעל-פה ובה יגן התלמיד על גישתו לנושא המחקר ועל מסקנותיו. לבחינה יוזמנו הרקטור או בא כוחו, דיקן בית-הספר, חברי הוועדה, דיקן הפקולטה וראשי היחידות הנוגעות בדבר. דבר קיום הבחינה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה והיא תהיה פתוחה לכל.

- 5.6.3 לאחר הבחינה יפגשו השופטים לשם קביעת חוות דעת מוסכמת בדבר המלצה להענקת התואר בציון "מעולה". המלצה כזאת של השופטים תהיה מנומקת ומפורטת ועל דעת כולם. ההמלצה תועבר בהסכמת רוב חברי הועדה לאישור הסינאט.
- 5.6.4 במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, יגיש כל שופט חוות דעת נפרדת עם הערכה מנומקת. הועדה תחליט סופית לאחר שתתייעץ בשופטים.
- 5.6.5 החליטה הועדה כי התלמיד מלא כל חובותיו, תעביר לאישור הסינאט המלצה למתן התואר "דוקטור לפילוסופיה".

6. משך הלימודים וסדרי הלימודים

- 6.1 תקופת הלימודים והמחקר של תלמיד לא תעלה על ארבע שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל, יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. במקרה של תלמיד שבכל תקופת לימודיו לא נתמך או הועסק ע"י האוניברסיטה, תקופת הלימודים והמחקר לא תעלה על שש שנים.
- 6.2 התלמיד חייב לחדש את הרשמתי במזכירות מדי מועד במועד, כל עוד לא הגיש את חיבור עבודת המחקר.
- 6.3 תלמיד שאינו יכול להמשיך בלימודיו יגיש למזכירות תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי תחילת הסמסטר, בקשה מנומקת בהמלצת המנחה. הועדה לתלמידי מחקר רשאית לאשר לתלמיד חופשה של סמסטר אחד או שניים. תלמיד שלא יחזור ללימודים בתום חופשתו, יחשב כאילו הפסיק לימודיו.
- 6.4 הועדה רשאית לא לאשר שובו של תלמיד ללימודים אם הפסיקם ללא קבלת חופשה מאושרת.

7. הענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

- 7.1 התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק ע"י סינאט האוניברסיטה על-פי המלצת הועדה.
- 7.2 תעודות התואר "דוקטור לפילוסופיה" תחולקנה בטכס הנערך אחת לשנה.

8. מסלול משולב לדוקטורט

- 8.1 על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטורט מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
- 8.2 על המועמד לסיים את מלוא תוכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציונים כפי שנדרש לקבלה לתואר שלישי.
- 8.3 עם אישור קבלת תלמיד למסלול המשולב יחולו עליו כל הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על-ידי הועדה לתלמידי מחקר על-סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותוכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקר לתואר השני ועל תוכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת בבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
- 8.4 עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
- 8.5 כל פקולטה תוכל להגיש לוועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

9. מסלול ישיר לדוקטורט

- 9.1 הגדרות
- 9.1.1 "המסלול הישיר" - מיועד לתלמידים מצטיינים אשר סיימו לימודים לתואר ראשון. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.
- 9.1.2 "לימוד מקצועי נוסף" - הלימודים הפורמליים בהיקף שיקבע בהתאם לסעיף 9.3.1.
- 9.1.3 "מועמד" - תלמיד אשר התקבל למסלול הישיר וטרם עמד בבחינת המועמדות.
- 9.1.4 כל כללי התקנות וסדרי הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" חלים גם על תלמידים במסלול הישיר, אלא אם צוין אחרת במפורש.
- 9.2 תנאי קבלה למסלול הישיר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה"
- 9.2.1 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה ילמד ויבצע את המחקר, ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
- 9.2.1.1 בעל תואר ראשון של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו, או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
- 9.2.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.
- 9.2.2 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי.
- 9.2.3 הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
- 9.3 הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול הישיר
- קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול זה דורשת את מילוי כל התנאים המוזכרים בסעיף 5, עם לימוד מקצועי נוסף בהיקף רחב יותר מזה המוזכר בסעיף 5.2.
- 9.3.1 **הלימוד המקצועי הנוסף יהיה בהיקף של הלימוד לתואר שני ביחידה האקדמית בה ילמד התלמיד, בתוספת של 6-10 נקודות.**
- 9.3.2 תוכנית הלימוד המקצועי תקבע ע"י ועדת לימודי המוסמכים ביחידה האקדמית בה לומד התלמיד, בעצה אחת עם המנחה. תוכנית זו תובא לאישור הועדה ללימודי מחקר.
- 9.3.3 לאחר בחינת המועמדות, הועדה ללימודי מחקר תוכל לשנות את תוכנית הלימוד המקצועי בהתאם להמלצת ועדת הבוחנים ותוך התייעצות עם ועדת לימודי מוסמכים ביחידה האקדמית בה התלמיד לומד. אם הבוחנים ימצאו שהרקע של המועמד לוקה בחסר, תוכל התוכנית לחרוג מההיקף המוזכר לעיל.
- 9.3.4 על התלמיד במסלול הישיר להשלים את כל הקורסים בתוכנית הלימוד המקצועי תוך ארבע שנים מקבלתו ללימודים.
- 9.3.5 על התלמיד להגיש תמצית הצעת המחקר בתחילת השנה השנייה ללימודיו. תמצית ההצעה תכלול הגדרת הבעיות/השאלות אשר תחקרנה, סקירה תמציתית של הרקע המדעי, והצעת גישה לחקר הנושא.
- ההצעה תשלח ע"י הועדה ללימודי מוסמכים של היחידה האקדמית לחוות דעת של מדענים נוספים. ועדה זו תאשר או תדחה את תמצית הצעת המחקר. לא אישרה הועדה את תמצית הצעת המחקר יגיש התלמיד הצעה מתוקנת תוך חצי שנה. אם התלמיד מוכן להגיש הצעת תוכנית מחקר כבסיס לבחינת מועמדות כבר בשלב זה, ישוחרר מהגשת תמצית הצעת מחקר מוקדמת.

9.3.6 סטודנט במסלול ישיר שסיים את מכסת הקורסים הדרושה ללימודי תואר שני, הגיש הצעת מחקר ונבחן עליה בהצלחה, יהיה רשאי לקבל תואר שני. התואר השני יוענק לסטודנט ע"י הפקולטה שבה הסטודנט לומד. לסטודנטים בלימודים בינתחומיים תמליץ הועדה לתלמידי מחקר על מתן התואר לפקולטה/מחלקה רלבנטיים.

9.4 לוח זמנים וסדרי הלימודים

9.4.1 תקופת הלימודים במסלול הישיר לא תעלה על חמש שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. בדרך כלל לא תינתן הארכה שתעלה על שנה.

9.4.2 על התלמיד להגיש טופס קביעת מנחה ותמצית הצעת מחקר (סעיף 9.3.5) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר השלישי של לימודיו, וכן עליו להגיש הצעת תוכנית מחקר (סעיף 5.3) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר החמישי של לימודיו.

9.4.3 על התלמיד להשלים לפחות 3/4 מתוכנית הלימוד המקצועי שנקבעה לו, במשך שלוש השנים הראשונות ללימודיו, ולהשיג ציון ממוצע של לפחות 85 בלימודים אלה. אם לא עמד בתנאים אלה, יופסקו לימודיו במסלול הישיר.

9.4.4 תלמיד אשר לימודיו במסלול הישיר הופסקו, או שיחליט להפסיק את לימודיו במסלול זה, יוכל לבקש מהמחלקה בה הוא לומד ומועדת לימודי מוסמכים, להכיר בלימודיו במסלול כחלק מהדרישות לתואר שני, ולהשלים לימודים אלה לקבלת התואר השני.

10. הגשת עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים

10.1 כללי

ניתן יהיה להגיש גם עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד. חשוב להדגיש כי גם ובעיקר במקרים אלה יש להקפיד על מימושו של התנאי הקובע כי לשם קבלת תואר על התלמיד – לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע והבנה בתחום הנחקר ולהגישו כ'עבודת דוקטור'.

תנאים להגשת הבקשה

10.1.1 יוגשו לפחות שלושה מאמרים שהתקבלו לפירסום בכתבי עת איכותיים בתחום, המקיימים הליכי שיפוט. המאמרים יכתבו על ידי התלמיד. התלמיד חייב להיות המחבר הראשון של המאמרים, או לחילופין צוין במפורש במאמר שתרומתם המדעית של התלמידים למאמר שווה. עם זאת מודגש כי לא ניתן לכלול את אותו המאמר בשתי עבודות דוקטורט.

10.1.2 יתקבלו אך ורק מאמרים הקשורים לנושא עבודת הדוקטור כפי שאושר בהצעת המחקר.

10.2 אופן הגשת הבקשה

הבקשה להגשת עבודה המורכבת ממאמרים תכלול מכתבים מאת התלמיד והמנחה בצירוף עותק של המאמרים:

10.2.1 מכתב התלמיד יתייחס בפירוט לנושאים הבאים:

- א. פירוט המאמרים והיכן פורסמו או התקבלו לפירסום. (במאמרים שעדיין לא פורסמו יש לצרף אישור שהתקבלו לפירסום ממערכת כתב העת).
- ב. סדר הופעת המאמרים בעבודת המחקר. כיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני ועונים על נושא שנחקר.
- ג. פירוט לגבי פרקים נוספים של תוצאות שלא נכנסו למאמרים ואמורים להיכלל בעבודת המחקר.

10.2.2 מכתב המנחה יכלול התייחסות למאמרים ולחלקו של התלמיד בכל מאמר לפי הפירוט הבא:

- א. מה הייתה תרומת התלמיד למאמר. מה היה חלקו של התלמיד ביחס לחלקם של המחברים האחרים.
- ב. איכות כתב העת בהם פורסמו המאמרים.
- ג. הצהרה כי למרות שלא תוגש במקרה זה עבודת דוקטור במתכונת המקובלת יישמר הכלל הבסיסי שהמחקר הוא עצמאי ומקורי ושיש בו תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר.

10.2.3 אישור המנחה להסכמת המחברים הנוספים להכללת המאמרים המשותפים בעבודת הדוקטורט. בהעדר הסכמה כאמור, תכריע ועדת תלמידי מחקר אם ניתן לכלול את המאמר באסופת המאמרים.

10.3 החלטת הוועדה לתלמידי מחקר

הוועדה לתלמידי מחקר תשקול את בקשת התלמיד והמנחה, ותחליט בנושא.

10.4 הליכי הגשה לשיפוט

אופן הגשת העבודה:

עם סיום הלימודים והמחקר יגיש התלמיד לוועדה לתלמידי מחקר את עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים לפי המתכונת הבאה:

10.4.1 מבוא שיכלול התייחסות לנושאים האלה:

- א. סקירה עדכנית של תחום המחקר הכללי.
- ב. סקירה כללית של המאמרים ואופן השתלבותם בתחום המחקר הכללי.
- ג. תאור סדר הופעת המאמרים, הקשר ביניהם וכיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני.
- ד. שיטות מחקר ומערכת ניסויית: תיאור שיטות המחקר שאינן מתוארות במאמרים, ובמקרה הצורך תיאור רחב של השיטות שתוארו במאמרים בקצרה. יש לשים בעיקר דגש על שיטות שפותחו במהלך העבודה. במידה ומדובר בעבודה ניסויית תבוצע סקירה מפורטת של המערכת הניסויית ששימשה את המחקר.

10.4.2 המאמרים

פרק זה יכלול את המאמרים, שסודרו לפי רצף התקדמות המחקר, ואת החומר נמצא בהליכי הפרסום.

10.4.3 דיון וסיכום:

- א. דיון נרחב בתוצאות ובמשמעותן.
- ב. עיקרי התוצאות שהוצגו במאמרים.
- ג. הבלטת החידושים ותרומתם לתחום.

10.4.4 רשימת מקורות למבוא ולסיכום וכאלה שאינם מופיעים במאמרים.

10.5 שפת העבודה

שפת עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים תהיה בעברית או באנגלית. כתיבת הדוקטורט בכל שפה אחרת חייבת קבלת אישור מראש של הוועדה לתלמידי מחקר.

10.6 שיפוט העבודה

תהליכי השיפוט של עבודת דוקטורט המורכבת ממאמרים יהיו ההליכים הרגילים. יחד עם זאת, כיוון שמדובר בעבודה שהוגשה במתכונת מיוחדת, יצורף מכתב הסבר כללי לשיפוט בנושא. כמו כן, יצורף לעבודה הנשלחת לשיפוט מכתבו של המנחה המתייחס בפירוט למאמרים ולחלקו של התלמיד בהם.

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

מקרא, ארכיאולוגיה, היסטוריה מקראית, ולימודי תעודת הוראה

לימודים לתואר ראשון

הלימודים לתואר הראשון כוללים את המסלולים הבאים וצירופיהם:

1. מקרא
2. מקרא והיסטוריה מקראית
3. מקרא ולימודי תעודת הוראה
4. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר שני

הלימודים לתואר השני כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

לימודים לתואר שלישי

הלימודים לתואר שלישי כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא ומזרח קדום
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר ראשון
מסלול לימודים במקרא
(סימן מחשב 121)

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים את ידיעת המקרא על פי שיטה פילולוגית תוך ניצול מקיף של הפרשנות היהודית והכללית לכל תקופותיה, ושל ממצאי המחקר בזמן החדש. המסלול למקרא רואה מתפקידו להעניק לתלמידיו כלים למחקר עצמאי במקרא בכיווני התמחות שונים וכלים דידיקטיים להוראת המקרא.

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
4	נק"ז	סוגיה
--	--	בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

20	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
8	נק"ז	טקסטים מקראיים: אחד מן התורה (חוק ומשפט) ואחד מספרות הנבואה, המזמור או החכמה*
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	תרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
6	נק"ז	סוגיות
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתחילים**
4	נק"ז	פרוסמינר
--	--	בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

34	נק"ז	

שנה ג'

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה) *
4	נק"ז	סוגיות
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתקדמים **
2	נק"ז	פרשנות חז"ל
8	נק"ז	סמינרים (2)

26	נק"ז	

* התלמיד יגוון את הסוגים הספרותיים שילמד בשיעורי טקסט מקראי. בחירתו תלויה באישור היועץ.
 ** יש שהשיעור למתחילים ולמתקדמים ניתן במרוכז בשנה אחת (יילמד בשנה ב' או בשנה ג')

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
--		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

16	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (מן התורה : חוק ומשפט)
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	תרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	פרוסמינר
4	נק"ז	סוגיה
		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

24	נק"ז	

שנה ג'

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה)
2	נק"ז	סוגיה
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	סמינר

14	נק"ז	

ג. תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
2	נק"ז	עברית מקראית (סמס' א)
--		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

10	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי
2	נק"ז	סוגיה

10	נק"ז	

שנה ג'

4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא (סמסטר א')
4	נק"ז	פרוסמינר

8	נק"ז	

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

הערות לתוכנית הלימודים במקרא:

1. תלמידי מקרא רשאים לבחור קורסים בנושאים קרובים, באישור יועצי המחלקה: שפות עתיקות (אכדית, מצרית או יוונית), ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וכיו"ב.
2. תלמידים במחלקה ללשון עברית פטורים מלימודי עברית מקראית וארמית מקראית במסגרת המחלקה. לימודים אלה יוכרו כחלק מחובות המחלקה, אך התלמידים יחויבו ללמוד במקומם קורסים אחרים מתוך קורסי הבחירה מהמחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, לפי הנחיית היועץ.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון. הציונים נקבעים על-פי בחינות הנערכות בסוף הקורס או בדרך אחרת, לפי קביעת המורה. הציונים בפרוסמינר ובסמינר נקבעים לפי עבודת הפרוסמינר והעבודה הסמינרית. עם זאת, רשאי המורה, לפי שיקול דעתו, לקיים מבחנים על החומר הנלמד בפרוסמינר או בסמינר.
2. המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהצלחה בבחינות: בשיעור "תולדות נוסח המקרא" ובשיעור "טקסט מקראי", ובהשגת ציון ממוצע של 65 לפחות בשתי בחינות אלה. בנוסף לכך, מותנית ההשתתפות בפרוסמינר של שנה ב' בהשגת ציון עובר ב"הדרכה ביבליוגרפית" בשנה א'.
3. עבודת הפרוסמינר תוגש עד ה-31.7. ההשתתפות בסמינר של שנה ג' מותנית בהשגת ציון של 65 לפחות בפרוסמינר של שנה ב', ובציון ממוצע של 70 בקורס טקסט מקראי של שנה ב', ובהתהוות ספרות המקרא.
4. ההשתתפות בשיעור ספרות אוגרית וספרות המקרא, שנועד רק לתלמידי שנה ג', מותנית בהשגת ציון עובר בקורסים בעברית מקראית (שנה א') ובארמית מקראית (שנה ב').
5. ציון מעבר בסמינר הוא 70.
6. **בחינת בקיאות.** מדי שנה נערכות בחינות בקיאות. רשימת הפרקים והמועדים מתפרסמת במזכירות המחלקה. הבחינות ערוכות במחזור של ארבע חטיבות שונות. כל תלמיד לתואר חייב בארבע חטיבות: שתיים בשנה א' ושתיים בשנה ב'. ציון עובר של 65 בכל אחת מן החטיבות דרוש כדי לסיים את התואר. המעבר לשנה ג' מותנה בעמידה בבחינות הבקיאות.
7. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא 30 בספטמבר כל שנה.
8. חובת נוכחות. התלמידים חייבים להשתתף בשיעורים לסוגיהם. תלמיד שנעדר שלושה שיעורים רצופים או יותר, או שיעדר מ-3 שיעורים או יותר ללא סיבה מספקת (כמפורט לגבי זכאות לבחינות במועד מיוחד) יורחק מהקורס.
9. השקלול הסופי לתואר מחושב כדלהלן:

$$\text{שעור} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$

$$\text{סמינר} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$
10. התלמידים ישתתפו בסיוור לימודי אחד במשך לימודי התואר הראשון.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית**(סימן מחשב 120)**

מטרת הצירוף היא להקנות לתלמידים השכלה מקראית-היסטורית ע"י הוראה בשני מדורים : מקרא והיסטוריה מקראית.

מבנה הלימודים**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

הלימודים כוללים את המדורים הבאים :

1. מקרא והיסטוריה מקראית

2. ישראל וארצו והמזרח הקדום

סטודנט יכול להתקבל לתוכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום השנה הראשונה של לימודיו ולאחר שהשיג ממוצע של ציון 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו, עד לסיומם.

1) צירוף מקרא והיסטוריה מקראית**מדור מקרא****שנה א (24 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	סוגיות	4 נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
עברית מקראית	4 נק"ז		
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
12 נק"ז	12 נק"ז		

שנה ב (34 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
טקסט מקראי	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
ארמית מקראית	2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4 נק"ז	אפיגרפיה עברית	2 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז	פרוסמינר	4 נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
18 נק"ז	18 נק"ז		

16 נק"ז

שנה ג (22 נק"ז)

4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	2 נק"ז	תרגומים ארמיים
4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז	סוגיות
4 נק"ז	סמינר	4 נק"ז	סמינר
-----		-----	
12 נק"ז		10 נק"ז	

**(2) מדור ישראל וארצו והמזרח הקדום (80 נק"ז)*
(תוכנית משולבת)**

תוכנית הלימודים

הלימודים בתוכנית מיועדים לתלמידים מצטיינים המבקשים לקנות ידע בתולדות ישראל וארצו בתקופת המקרא על רקע המזרח הקדום ותרבויותיו.

הלימודים מורכבים מחמש חטיבות לימוד:

- א. מקרא
- ב. היסטוריה מקראית
- ג. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ד. שפות עתיקות
- ה. לימודי תרבויות שכנות

תנאי הקבלה למסלול זהים לאלו של תלמידים הלומדים בתוכנית מחלקה ראשית במקרא והיסטוריה מקראית (80 נק"ז). משקלן של החטיבות השונות במערכת נתון לשינוי ולכל תלמיד תקבע תוכנית לימודים בהתאם לנטייתו.

א. מקרא

4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	הדרכה ביבילוגרפית
4 נק"ז	טקסט מקראי (היסטוריוגרפי)
4 נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4 נק"ז	סוגיות

18 נק"ז	סה"כ

* התואר אותו יקבל בוגר תוכנית זו יהיה **במקרא והיסטוריה מקראית**.

ב. היסטוריה מקראית

תולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז
גיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל	2	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ג. ארכיאולוגיה

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה בתקופת		
המקרא	4	נק"ז
קריאה מודרכת	2	נק"ז
קרמיקה	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ד. המזרח הקדום

מגוון קורסים בנושא		
(כגון: תרבות מצרים ותולדות מסופוטמיה)	10	נק"ז

סה"כ	10	נק"ז

אפיגרפיה ושפות עתיקות

עברית מקראית	4	נק"ז
ארמית מקראית	2	נק"ז
אפיגרפיה עברית	2	נק"ז
אכדית או מצרית	8	נק"ז

סה"כ	16	נק"ז

המחלקה ממליצה לתלמידים להרחיב את ידיעותיהם בתחומים קרובים למקצוע במסגרת לימודי בחירה, כגון: שפות שמיות עתיקות, היסטוריה, גיאוגרפיה, גיאולוגיה, לימודי שפה זרה שניה (גרמנית או צרפתית).

מקצועות הלימוד לפי שנות הלימוד**שנה א'****חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה
2 נק"ז	קריאה מודרכת למבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל באלף השני לפסה"נ
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בימי בית ראשון

חטיבה במקרא

4 נק"ז	טקסט מקראי
2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4 נק"ז	סוגיות

שפות עתיקות

4 נק"ז	עברית מקראית
2 נק"ז	ארמית מקראית

28 נק"ז	

שנה ב'**חטיבה בארכיאולוגיה**

4 נק"ז	קרמיקה קדומה
2 נק"ז	סוגיה
4 נק"ז	סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בארכיאולוגיה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

2 נק"ז	מקורות חיצוניים לתולדות ממלכת ישראל עד לחורבן שומרון (סוגיה)
2 נק"ז	מקורות חיצוניים לסוף ימי ממלכת יהודה (סוגיה)
2 נק"ז	מבוא לגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל בתקופת המקרא

חטיבה במקרא

4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	סוגיה

לשונות עתיקות

2	נק"ז	אפיגרפיה עברית
4	נק"ז	אכדית או מצרית מתחילים *

תרבויות עתיקות

2	נק"ז	

30	נק"ז	סה"כ

שנה ג'**חטיבה בארכיאולוגיה**

2	נק"ז	היסטוריה וארכיאולוגיה של ראשית ישראל
2	נק"ז	מבוא לתרבות ואמנות איגאית בתקופת הברונזה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

4	נק"ז	סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בתולדות ישראל
---	------	--

חטיבה במקרא

4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
2	נק"ז	סוגיה

שפות עתיקות

4	נק"ז	אכדית או מצרית מתקדמים*
---	------	-------------------------

תרבויות עתיקות

2	נק"ז	תולדות מצרים ותרבותה (סוגיה)
2	נק"ז	ממלכת אשור/בבל (סוגיה)

22	נק"ז	סה"כ

* השיעורים למתחילים ולמתקדמים ניתנים לעיתים בקורס מרוכז במהלך שנה אחת.
הערות:

1. נושאי הסוגיות עשויים להתחלף מדי שנה בשנה.
2. משקל החטיבות השונות בתוכניות הלימודים האישיות של התלמידים ייקבע בהתאם לתחומי ההתעניינות של התלמיד.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

<u>מדור היסטוריה מקראית</u>		<u>מדור מקרא</u>	
		<u>שנה א' (20 נק"ז)</u>	
2 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
			טקסט מקראי (ספרותי או
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	היסטורי)
	מקורות לתולדות ישראל	2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4 נק"ז	בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	סוגיה
		2 נק"ז	עברית מקראית (סמ' א')
-----			בחינת בקיאות
8 נק"ז		12 נק"ז	
			<u>שנה ב' (18 נק"ז)</u>
6 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	4 נק"ז	טקסט מקראי
		2 נק"ז	ארמית מקראית
-----			בחינת בקיאות
8 נק"ז		10 נק"ז	
			<u>שנה ג' (16 נק"ז)</u>
4 נק"ז	סמינר*	2 נק"ז	סוגיות
2 נק"ז	סוגיה	4 נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
		4 נק"ז	פרוסמינר

6 נק"ז		10 נק"ז	

* התלמיד ישתתף במדור אחד בפרוסמינר (התלמיד רשאי להשתתף בפרוסמינר כבר בשנה ב') ובמדור השני בסמינר לפי בחירתו, ובאישור היועץ.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור מקרא****שנה א' (18 נק"ז)**

2 נק"ז	תרבויות המזרח הקדום (סמס א)	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
-----		-----	
10 נק"ז		8 נק"ז	

שנה ב' (6 נק"ז)

2 נק"ז	סוגיה	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
-----		-----	
2 נק"ז		4 נק"ז	

שנה ג' (4 נק"ז)

פרו"ס / סמינר באישור היועץ

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

1. הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
2. הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר הוא 70.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)

שנה א'

4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	סוגיה

10 נק"ז	

שנה ב'

2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית
2 נק"ז	אפיגרפיה עברית
6 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*

10 נק"ז	

שנה ג'

4 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*
4 נק"ז	פרוסמינר

8 נק"ז	

* במסגרת הסוגיות ילמד התלמיד גם על תרבויות שונות, ושיעור מבוא בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל (תלמידים שאינם לומדים ארכיאולוגיה). ניתן להקדים חלק מהסוגיות (כגון מבוא לארכיאולוגיה או תרבות שכנה) לשנה א'.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

- (1) הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
- (2) הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר: 70.

מסלול משולב למקרא וללימודי תעודת הוראה**(סימון מחשב 119)**

הלימודים במסלול המשולב מיועדים להכשיר את הסטודנט להוראה בבתי-הספר התיכוניים במטרה להרחיב את בסיס הידע שלו במקרא ואת הכשרתו המקצועית כמורה. המסגרת הלימודית משלבת את לימודי המחלקה למקרא והיחידה להכשרת מורים. לימודי התואר הראשון ולימודי ההרחבה במחלקה יסתיימו כעבור 3 שנים. לימודי תעודת הוראה ביחידה להכשרת מורים יסתיימו בשנה הרביעית ללימודים, בהתאם לדרישות שם. מסלול הלימודים מורכב מלימודי מקרא במסלול הדו-מחלקתי הרגיל (54 נק"ז) בתוספת הרחבה מיוחדת בסוגי הספרות המקראית הנלמדים בבית-הספר התיכון (6 נק"ז) ההרחבה המיוחדת יחשב במסגרת הנק"ז של לימודים כלליים.

מבנה הלימודים

<u>הרחבה מיוחדת</u>		<u>לימודי המחלקה</u>	
		שנה א' (26 נק"ז)	
		2 נק"ז	סוגיה *
		2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
		4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
		2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
		4 נק"ז	עברית מקראית
		4 נק"ז	פרשנות ימי-הביניים
			מבוא לתולדות ישראל
		4 נק"ז	בתקופת המקרא
			מקורות לתולדות ישראל
		2 נק"ז	בימי בית ראשון
-----		-----	
2 נק"ז		24 נק"ז	

* 2 נק"ז מן השיעור יחשבו במסגרת הנק"ז של הלימודים הכלליים.

שנה ב' (18 נק"ז + 2 נק"ז)

הורהות ספרות המקרא	4 נק"ז	הוראת החוק המקראי וספרות החכמה	2 נק"ז
טקסט מקראי מן התורה	4 נק"ז		
סוגיה	2 נק"ז		
פרוסמינר	4 נק"ז		
ארמית מקראית	2 נק"ז		
תרגומים ארמיים	2 נק"ז		
בחינת			
בקיאות			
-----	-----	-----	-----
18 נק"ז		2 נק"ז	

שנה ג' (12 נק"ז + 2 נק"ז)

טקסט מקראי			
(נבואה, מזמור או חכמה)	4 נק"ז	הוראת ספרות הנבואה והמזמור	2 נק"ז
סמינר	4 נק"ז		
ספרות אוגרית והמקרא	4 נק"ז		
-----	-----	-----	-----
12 נק"ז		2 נק"ז	

המעבר משנה א לשנה ב מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים תולדות נוסח המקרא וטקסט מקראי. המעבר משנה ב לשנה ג מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים התהוות ספרות המקרא וטקסט מקראי ובשיעורי ההרחבה המיוחדת.

המשך לימודיו של הסטודנט לאחר השנתיים הראשונות מותנה באישור ועדת מיון של מורי המסלול. על הסטודנטים להשיג ציון 80 לפחות בשיעורי ההרחבה המיוחדת. על הסטודנטים להשיג ציון 65 בפרוסמינר ו-70 בסמינר.

סילבוס:**שנה א'**

1011-1-121 **תולדות נוסח המקרא** שעור, חצי שנתי, מתקיים בשני הסמס' קבוצה א' ו-ב'

Introduction to Textual Criticism of the Hebrew Bible

(פתוח לתלמידי ב"א כללי ולימודים כלליים)

פרופ' ציפורה טלשיר

השיעור מציג את הבעיות העיקריות בתהליך מסירת נוסח המקרא במשך כאלף שנים, מן המאה השלישית לפני הספירה ועד שהתגבש בנוסח המסורה במאה התשיעית לספירה. השיעור מקנה כלים ביקורתיים לגילוי הנוסח המקורי תוך השוואת נוסח המסורה לעדי נוסח אחרים כגון המגילות המקראיות מקומרן והתרגומים העתיקים.

This course presents the major problems of transmission of the biblical text for a period of over a millennium, from the third century BCE until the crystallization of the Massoretic text in the ninth century CE. It imparts critical tools for determining the original text by comparing the Massoretic text with other textual witnesses such as the biblical scrolls from Qumran and the ancient translations.

1051-1-121 **הדרכה ביבליוגרפית** (תרגיל, סמסטר א', קבוצות א' ו-ב')

Bibliographical Aides

התרגיל מיועד להקנות כלים לחקר ספרות המקרא.

חלק ראשון: השימוש בספרי יעץ בסיסיים לרבות מהדורות מדעיות לתנ"ך, קונקורדנציות, מילונים ללשון התנ"ך (אוצר לשון המקרא; HAL; BDB), מהדורות מדעיות של התנ"ך (עבריים ולועזיים). חלק שני: הכרת השלבים השונים בכתובת עבודות – הצעת מיגוון שיטות לחיפוש מקורות ביבליוגרפיים לכתובת עבודה, מבנה העבודה, רישום מקורות ביבליוגרפיים. הצגת אנציקלופדיות ומבואות למקרא, ספרי פירוש, וסדרות ביבליוגרפיות. הסטודנטים ישתמשו במקראה להדרכה ביבליוגרפית.

This exercise trains the student to use bibliographical tools for biblical research. Part one: Basic reference works such as scientific editions, concordances and dictionaries of biblical Hebrew. Part two: Writing papers – Bibliographical searches, the structure of the paper, citation methods, the bibliography. The student will also become acquainted with the various biblical encyclopedias, introductions to the Bible, individual commentaries and series, bibliographical series.

עברית מקראית

12961-1-121 **מבוא לעברית מקראית** (שיעור, שנתי)

Introduction to Biblical Hebrew

עיונים בסוגיות שונות הנוגעות ללשון המקרא: המקורות ללימוד לשון המקרא; תורת ההגה- עיצורים, תנועות, דיפתונגים; תורת הצורות- מערכת הבניינים, הכינויים הפרודים והחבורים; תחביר לשון המקרא- מין, מספר וידוע, מערכת הזמנים במקרא; המאפיינים של העברית המקראית המאוחרת; טעמי המקרא. ספרות מומלצת:

1. י' בלאו, תורת ההגה והצורות, תל אביב תשל"א.
2. ג' ברגשטרסר, דקדוק הלשון העברית, ירושלים תשמ"ב.
3. ח' רבין, תחביר לשון המקרא, ירושלים תשכ"ז.
4. A. E. Cowley, Gesenius' Hebrew Grammar, Oxford 1910.

Various issues relating to Biblical Hebrew: sources for knowledge of Biblical Hebrew; phonology (consonants, vowels, diphthongs); morphology (verb themes, independent and suffixed pronouns); syntax of biblical Hebrew; gender, number and determination; the tense system of biblical Hebrew; characteristics of late biblical Hebrew; biblical cantillation.

1881-1-121 פרשנות ימי הביניים

Jewish biblical exegesis from the Middle Ages / Medieval Commentaries

בקורס זה נסקור מבחינה היסטורית את פרשנות המקרא לתקופותיה. נכיר את דרכי פעולתם ושיטותיהם של פרשני ימי הביניים (רש"י, ראב"ע, רשב"ם) ונשווה בין גישותיהם הפרשניות למקרא.

In this course we will review Medieval Hebrew biblical exegesis from an historical point of view. Students will become familiar with the methods and sources used by the Medieval Hebrew Commentators including Rashi, Ibn-Ezra and Rashbam and compare their unique approaches to the texts of Hebrew Scripture.

שנים ב' – ג'

1551-1-121 התהוות ספרות המקרא

introduction to Biblical Literature and Its Formation

(שיעור שנתי – פתוח לתלמידי ב.א. כללי ולימודים כלליים)

הקורס יסקור את תוכנם של ספרי המקרא לסוגיהם ויעמוד על הבעיות והתיאוריות השונות לגבי התהוות הספרים (הביקורת הגבוהה). נעסוק בשאלות של המורכבות הספרותית של הספרים, תאריכי חיבורם, רקעם ההיסטורי, זהות מחבריהם, והנסיבות בחיים של חיבור הספרים. הסמסטר הראשון ידון בספרות התורה ונביאים ראשונים. בסמסטר השני יידונו ספרי הנביאים, פרקי המזמור, וספרות החכמה. השיעור מעלה את הגישות השונות בחקר המקרא לשאלת תולדות ספרות המקרא עד שהתגבשה בכתב במסגרת הספרים המונחים לפנינו.

This course surveys the content of the biblical books and discusses the problems and theories about their composition (higher criticism). It addresses the problems of the books' composite literary nature, date of composition, historical background, identity of the author(s), and life circumstances of their emergence. The first semester concentrates on the Pentateuch and Former Prophets. The second semester discusses prophetic literature, Psalms, and Wisdom literature. The student will learn the various

1061-1-121 תולדות עם ישראל בתקופת המקרא- חלק א' מראשיתו עד כינון הממלכה**The History of the Israel from its Beginnings to the Establishment of the Monarchy**

בקורס יילמדו תולדות עם ישראל מראשיתם ועד לימי דויד. תנתן סקירה מקיפה על הופעתו של עם ישראל על במת ההיסטוריה, על רקע תולדות המזרח הקדום באלף השני לפני הספירה. תיבדק אמינותו של התנ"ך כמקור היסטורי, תוך בדיקת סיפורי האבות, יציאת מצרים וכיבוש הארץ. בסוף נעמוד על המעבר ממשטר שבטי למשטר מלוכני.

This course studies the history of the People of Israel from its beginnings until the time of King David. There is a comprehensive survey of the appearance of the People of Israel on the stage of history, and its background in context of ancient near eastern history in the second millennium BCE. The accuracy of the Bible as an historical source is examined while studying the Patriarchal narratives, the Exodus saga and the conquest traditions.

1251-1-121 תולדות עם ישראל בתקופת המקרא- חלק ב' מכינון המלוכה ועד שיבת ציון**The History of Israel from the Establishment of the Monarchy Until the Return From Babylonian Exile**

שיעור זה מיועד לתת לתלמידים מושגי יסוד בתולדות עם ישראל בתקופת המקרא. הנושאים הנלמדים הם: ישראל ושכנותיה בתחילת האלף הראשון לפני הספירה; המקרא כמקור יחיד לתולדות עם ישראל בתחילת תקופת המלוכה והבעיות ההיסטוריות הכרוכות בכך; הפילוג וסיבותיו; כוחות חיצוניים; ממלכת ישראל בימי אחאב; ישראל ואשור. החומר הנלמד כולל מאמרים לקריאה עצמית. חובת השיעור – עמידה במבחן.

This course imparts basic concepts basic to the history of the people of Israel during the biblical period. The topics taught include: Israel and her neighbors at the beginning of the first millennium BCE; the problem of the Bible as the sole source for the history of Israel at the beginning of the monarchic period; the division of the Monarchy and its causes; external forces; the Kingdom of Israel at the time of Ahab; Israel and Assyria.

2781-1-121 ארמית מקראית (שעור, סמסטר א)**Biblical Aramaic**

בקורס זה נלמד את יסודות הדקדוק של הארמית המקראית ומלונה תוך השוואה לעברית המקראית. כמו כן נקרא פרקים נבחרים בספרי המקרא, עזרא ודניאל, הכתובים בארמית. ספרות מומלצת:

1. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים תשנ"ג.

2. מילון K.B.L (החלק הארמי שחובר בידי באומגרטנר).

This course teaches the basics of biblical Aramaic grammar and vocabulary with comparison with biblical Hebrew. The student will read selected chapters in the Aramaic portions of the books of Ezra and Daniel.

1111-1-121 מבוא לתרגומים הארמיים שיעור סמס ב' (לתלמידים שלמדו ארמית מקראית בלבד)

Introduction to Aramaic Bible Translations (Targumim)

נכיר את התרגומים הארמיים העיקריים (תרגום אונקלוס לתורה, תרגום יונתן לנביאים, תרגומי כתובים) את לשונם, את זמנם, ואת אופיים. נסתייע בתרגומים אלה להתמודד עם טקסטים בנוסח המסורה שבהם קשיי נוסח, תחביר, תיאולוגיה, ואחרים.

במהלך הקורס יידרשו התלמידים לקרוא ספרות מחקר ולהכין תרגילים מעת לעת.

The student is familiarized with the main Aramaic translations of the Bible (Onqelos to the Pentateuch, Jonathan to Prophets, translations of the Hagiographa), their language, date, and character. These texts will be used as a way of grappling with passages in the Massoretic version with textual, syntactic, and theological difficulties.

1551-1-120 מקורות לתולדות עם ישראל וארץ ישראל באלף השני לפסה"נ (שיעור, סמסטר א)

Sources for the History of the Jewish People and Palestine in the Second Millenium B.C.

נקרא תרגומים לעברית של מקורות חיצוניים שונים, אשר מהם ניתן לעמוד על תולדותיה של ארץ ישראל החל מתחילת האלף השני ועד תקופת ההתנחלות של בני ישראל בארץ. נעמוד בעזרת תעודות אלה על דרכי השלטון המצרי בכנען ועל הרכב האוכלוסיה בכנען באלף השני לפני הספירה. דגש מיוחד יושם על התקופה של ערב ההתנחלות, כגון מכתבי אל-עמארנה וכתובת מרנפתח. כמו כן תקראנה תעודות הנוגעות למנהגים שונים, המוכרים מן המקרא, כגון אימוץ וייבום. התלמידים ייעזרו בחוברת עזר ובסוף הקורס ייערך מבחן.

The student will read Hebrew translations of various extra-biblical sources pertinent to the history of the Land of Israel from the beginning of the second millennium BCE until the settlement of Israel in the Land. These texts are instructive for the manner of Egyptian government in the Land of Canaan and demography or the second millennium. Special emphasis will be given to the eve of the settlement such as the Amarna letters and the Merneptah inscription. Texts relevant to various practices known from the Bible, such as adoption and levirate marriage will also be read.

1561-1-120 מקורות לתולדות ישראל בימי הבית הראשון (שיעור, סמסטר ב)

Sources from the Times of the First Temple

נקרא מקורות חוץ מקראיים מתקופת הבית הראשון, החל מימי שלמה (לוח גזר) וכלה בתקופת חורבן הבית, (מכתבי לכיש ותעודות ערד). בין השאר יכלול הקורס עיון במצבת מישע מלך מואב, בכתובת החדשה מתל דן, בכתובות ובציורים מכנתילת עגירוד, בכתובת השילוח ובמכתב ממיצד חשביה. התלמידים ייעזרו בחוברת עזר - ובסוף הקורס ייערך מבחן.

The student will read Hebrew translations of extra-biblical sources from the First Temple period, from the time of Solomon (Gezer Calendar) until the time of the destruction (Lachish letters and Arad documents).

The course will include study of the Mesha stone, the new Tel Dan inscription, the inscriptions and pictures from Kuntillat Ajrud, the Siloam inscription, and the Yavneh Yam petition.

This course will survey the Diplomatic relations between Egypt and Kush - its neighboring country in the south. We will discuss the power struggles to control trade routes and natural resources in Kush from the Old Kingdom until the conquest of Egypt by the Kushite 25th Dynasty in the eighth and seventh centuries BCE.

methods such as Joshua 1-11, Judges 17-21, II Samuel 7, and II Kings 17.

1201-1-1201 ספרות אוגרית וספרות המקרא

Ugaritic and Biblical Literature

(שיעור ותרגיל, שנת 1)

בקורס זה נכיר את הספרות האוגריתית. המטרה העיקרית תהיה להצביע על הזיקה בין הספרות האוגרית והספרות המקראית מצד הלשון, התכנים, והצורות הספרותיות.

The student becomes familiar with Ugaritic literature. The main purpose of the course is to indicate the relationship between Canaanite and biblical literature from the standpoint of language, content, and literary forms.

קורסים מיוחדים לתלמידי תעודת הוראה

ספרות הנבואה והוראתה (שיעור)

Prophetic Literature and its Instruction in Secondary Schools

בקורס זה נעמוד על הבעיות בהוראת הנבואה. נבדוק מה הוא נביא, איך תפשו הנביאים את תפקידם וכיצד מבחין התנ"ך בין נביאי אמת ושקר. נבחן את שורשיה של הנבואה הקלאסית ואת הרקע להופעתם של נביאי הכתב. נעמוד על תפישת החסד בנבואה ועל התפישה ההיסטוריוסופית של הנביאים הקלאסיים. נסקור את מאבקיו של ירמיהו עם "נביאי השקר" בימיו ואת השקפותיהם של נביאי גלות בבל ושיבת ציון. הנושאים השונים יילמדו תוך כדי עיון בטקסטים הרלבנטיים מתוך תכנית הלימודים בבית הספר התיכון. בסוף הקורס יגישו הסטודנטים עבודה.

This course focuses on the problems of teaching prophecy. It examines the role of the prophet, how the prophets perceived of their function and how the Bible distinguishes between true and false prophets. It studies the roots of classical prophecy and the background of the emergence of literary prophecy. Attention is given to the prophetic concept of kindness and the historiosophic view of the classical prophets. There will be a survey of Jeremiah's struggle with the "false prophets" in his own day and the outlooks of the Exilic and post-Exilic prophets.

Biblical Wisdom Literature and its Instruction in Secondary Schools

בקורס זה נעסוק בשאלה כיצד נקבע גורלו של האדם. נתחיל בסקירת גישות פילוסופיות שונות ונעבור לגישה המקראית של המונותאיזם המוסרי. הקורס יתרכז במיוחד בשלשת ספרי החכמה העיקריים: משלי, איוב וקהלת. נעמוד על הגישה ה"פדגוגית" של ספר משלי, על ההתמודדות עם תורת הגמול בספר איוב ועל החיפוש אחר האושר בספר קהלת. הדוגמאות תלקחנה מתוך תכנית הלימודים בבית הספר התיכון. בסוף הקורס יעמדו התלמידים בבחינה.

This course deals with how a person's destiny is determined. It starts with a survey of various philosophical approaches to the problem and then turns to the biblical concept of ethical-monotheism. The course concentrates especially on the main wisdom books Proverbs, Job, and Ecclesiastes. It investigates the "pedagogic" approach of Proverbs, Job's struggle with the doctrine of retribution, and the search for happiness of Ecclesiastes. The examples are taken from the high-school curriculum.

מסלול לימודים בארכיאולוגיה**(סימן מחשב 135)**

הארכיאולוגיה עוסקת בחקר השרידים שנוצרו בידי האדם בימי קדם. מטרת לימודי הארכיאולוגיה להקנות לתלמידים ידע מקיף בשיטות הדיסציפלינה, הבנה כללית בהתפתחות הציוויליזציות בעולם ובמזרח הקרוב בכלל ובארץ ישראל ושכנותיה בפרט, ולהכשירם לעבודה ארכיאולוגית בשדה, במוזיאונים ובמחקר מדעי. באופן טבעי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מושם דגש על המחקר של מדבריות הנגב וסיני.

לימודי הארכיאולוגיה כוללים את המדורים הבאים:

- א. ארכיאולוגיה פרהיסטורית ואנתרופולוגית
- ב. ארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ג. ארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית

מבנה הלימודים בתוכנית המחלקה הראשית (80 נק"ז). שני מסלולים אפשריים:**1. מסלול ארכיאולוגיה ולימודים מורחבים.****2. מסלול חופר.****1. לימודי חובה במסלול לארכיאולוגיה ולימודים מורחבים**

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
16	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור ראשי א'
16	נק"ז	4. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב'
14	נק"ז	5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני
14	נק"ז	6. חטיבה (כמפורט בסעיף א'). או מונוגרפיות בארכיאולוגיה

80	סה"כ	נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינרים של שניים מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (2 נק"ז). הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (2 נק"ז).

א. לימודי חטיבה (במסגרת המחלקה הראשית) (14 נק"ז)

1. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

* חטיבה בגיאוגרפיה

* חטיבה באנתרופולוגיה

2. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

* חטיבה בגיאוגרפיה

* חטיבה במקרא

* חטיבה בהיסטוריה מקראית

3. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה קלאסית, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המחלקה):

* חטיבה בהיסטוריה של עם-ישראל, תקופת בית שני

* חטיבה בהיסטוריה כללית, התקופה הקלאסית

* חטיבה ללימודים אורבניים

* חטיבה לאמנויות

4. לחליפין, ניתן ללמוד את כל 14 נק"ז החטיבה כמונוגרפיות בארכיאולוגיה.

ב. לימודי שפה זרה עד רמת מתקדמים

כל תלמיד ארכיאולוגיה מחויב בלימוד שפה זרה עד לרמת מתקדמים. נקודות הזכות עבור לימודים אלו ייחשבו במסגרת הלימודים הכלליים.

1. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו את השפה הצרפתית

2. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-ושכנותיה בתקופת המקרא, יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

א. שפה עתיקה - מצרית או אכדית

ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

3. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה קלאסית יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

א. שפה עתיקה - יוונית או לטינית

ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

2. מסלול חופר

המסלול מעניק הכשרה מורחבת בנושאים הרלוונטים במיוחד לניהול חפירה, לתלמידים אשר מעוניינים עם סיום לימודיהם לשמש כארכיאולוגים פעילים. חשוב לציין כי רשות העתיקות, הגוף הממונה מטעם המדינה על שמירת עתיקות הארץ ובמסגרת זאת גם על רישוי חפירות, קבעה כי עמידה בתכנית הכשרה מורחבת (מסלול חופר) תעניק בעתיד הקרוב, קדימות בקבלת רישיון חפירה.

התלמידים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי מסלול החופר, יקבלו בנוסף לתעודת התואר הראשון, מכתב נלווה מטעם המחלקה בו יצוין כי התלמיד/ה סיים/ה בהצלחה את הדרישות למסלול חופר.

לימודי מסלול חופר

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
16	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי א' *
16	נק"ז	4. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב' *
14	נק"ז	5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני*
4	נק"ז	6. שיטות שדה בארכיאולוגיה
2	נק"ז	7. סקר ארכיאולוגי
2	נק"ז	8. שיטות כמותיות ושימושי מחשב
2	נק"ז	9. כתיבת דו"ח חפירה ועיבוד מדעי
4	נק"ז	10. מחקרי שדה**

* כולל שיעורי חלק ב' בכלי חרס.

** מחקרי שדה הינם ששה שבועות של עבודת שדה בחפירות המחלקה בתפקידים בעלי אחריות ניהולית. אין מחקרי השדה פוטרים מהשתתפות בחפירה הלימודית של ארבעת השבועות החלה על כל התלמידים.

תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
14	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור א'
10	נק"ז	4. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ב'
10	נק"ז	5. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ג'

54	נק"ז	סה"כ

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר של אחד מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (בהיקף של 2 נק"ז).

הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (בהיקף של 2 נק"ז) .

שפה זרה שניה עד רמת מתקדמים

חצי מנקודות הזכות יחשבו
במסגרת הלימודים הכלליים

שפת מחקר מודרנית – גרמנית או צרפתית
או שפה עתיקה – מצרית, אכדית, יוונית, או לטינית

במסגרת הלימודים הכלליים מומלץ שהתלמיד ישמע את השיעור:

1. למתמחים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל - תולדות ישראל בתקופה המקרא.
2. למתמחים בארכיאולוגיה קלאסית - קווי יסוד בתולדות עם ישראל בימי הבית השני, או מבוא לתולדות יוון / אמנות יוונית.

בשנת הלימודים הראשונה ישתתפו התלמידים בשיעורי מבוא בשלושת המדורים וקריאה מודרכת (20 נק"ז). השתתפות בשיעורים אלה, כולל עבודות ובחינות, היא תנאי מעבר ללימודי שנה ב. תלמידים הבוחרים להשתתף בלימודי שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) ילמדו בקורס למתחילים ולמתקדמים (4 נק"ז) ויהיו פטורים מלימוד שפה מחקר מודרנית. בחירת השפה בהתאם למגמה ההתמחות: אכדית או מצרית לבוחרים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסוריה במגמה ראשית, יוונית לבוחרים בארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית כמגמה ראשית.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור ראשי**

שנה א'	2 נק"ז	קריאה מודרכת
שנה א'	4 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית
שנה א'	2 נק"ז	כלי צור / כלי חרס חלק א'
שנים ב'-ג'	4 נק"ז	מונוגרפיות
שנה ג'	4 נק"ז	סמינר*

מדור משני

שנה א'	4 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית
שנים ב'-ג'	8 נק"ז	מונוגרפיות

סה"כ 28 נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר הניתן באחד המדורים.

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

הערות:

1. במדור לפרהיסטוריה חלה חובת השתתפות בקורסים לאומנות פרהיסטורית וראשית הציויליזציה במזרח התיכון.
2. במדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא חלה חובת השתתפות בקורס בקרמיקה קדומה.
3. במדור לארכיאולוגיה קלאסית חלה חובת השתתפות בקורסים לקרמיקה קלאסית ואתרי א"י בתקופה קלאסית.
4. תלמידים הבוחרים בארכיאולוגיה כמחלקה משנית חייבים להשתתף בסיורים לימודיים ובחפירה לימודית במחצית המתכונת שנקבעה בתקנון המחלקה.

סיורים לימודיים

התלמיד חייב להשתתף ב-10 ימי סיור כמפורט למטה. התלמיד נדרש לכתוב דו"ח סיור אשר יימסר למזכירות תוך שבועיים מתאריך הסיור. ימי הסיור יירשמו בתיק התלמיד רק לאחרי בדיקת הדו"ח ע"י מורי המסלול. הסיורים ייערכו בדרך כלל בימי חמישי.

דמי השתתפות לכיסוי חלק מהוצאות הסיורים יפורסמו במועד על לוח המודעות.

1. סיור צפון – מזרח (יומיים)
2. סיור צפון – מערב (יומיים)
3. סיור דרום
4. סיור ירושלים והמרכז
5. סיורי חוף

התלמיד חייב להשתתף בסיורי צפון ודרום.

חפירה לימודית

כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודי התואר הראשון במשך חודש ימים בחפירה לימודית הנערכת מידי קיץ מטעם האוניברסיטה. בסיום החפירה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ראשון של השנה שלאחר עונת החפירה, יכתוב התלמיד דו"ח חפירה בהדרכת המורה האחראי. על התלמיד לסיים את חובת החפירה הלימודית עד סוף שנה ב' ללימודיו, ולחפור במשך שבועיים לפחות בסיום שנה א'. בסמסטר שלפני החפירה יערכו שיעורי הכנה לחפירה הלימודית.

סדר הבחינות ותנאי מעבר

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון סופי. הציון יקבע על פי ציון בחינת סוף הקורס, בחינת ביניים, תרגילים ועבודות בכתב. המרצה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. לא יינתן ציון על חלק של קורס.
 2. מי שנכשל בקורס מסוים חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. לא יינתן לתלמיד לגשת לבחינה בקורס מבלי שהתלמיד השתתף בפועל בקורס זה ומילא את חובותיו כפי שנקבעו על-ידי המרצה.
 3. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהשגת ציון מינימום של 65 בכל אחד מקורסי המבוא (פרהיסטוריה/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית).
 4. שיעורי המבוא בשנה א' מורכבים משני חלקים עוקבים אשר ציון המעבר בכל חלק בנפרד הוא 65 לפחות:
 - א. מוצא האדם וראשית התרבות האנושית
 - ב. מבוא לפרהיסטוריה של ארץ ישראל
-
- א. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה עד סוף תקופת הברונזה התיכונה
 - ב. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל
-
- א. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק א'
 - ב. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק ב'
-
5. תלמיד אשר נכשל בבחינה (ציון נמוך מ-65) בשיעור מבוא - חלק א', לא יורשה להמשיך באותו שנה בשיעור מבוא- חלק ב'. התלמיד נדרש במקרה זה לחזור בשנה השנייה על שיעור המבוא על שני חלקיו.
 6. השתתפות תלמידי שנה א' בקורסים המיועדים לשנים ב'-ג' טעונה אישור ועדת ההוראה של המסלול לארכיאולוגיה.
 7. התלמיד לא יורשה להשתתף בקורסים של שנה ב' באחד המדורים אלא אם סיים בהצלחה (ציון מינימום 65) את קורסי המבוא באותו מדור.
 8. מעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה בציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים של אותה שנה.
 9. תלמיד אשר נכשל בשלושה קורסים בשנת לימודיו השניה לא יוכל להמשיך בלימודי המסלול בארכיאולוגיה.
 10. עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על תאריך הגשת העבודה.
 11. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא 30 בספטמבר בכל שנה. לאחר מועד זה לא תתקבל העבודה במזכירות המחלקה. הציון לקורס זה יהיה 0 (אפס) והסטודנט יידרש לחזור על הקורס.

1011-1-135 מוצא האדם וראשית התרבות האנושית (שעור, סמס' א')

Origins of Humanity and Beginning of Culture

סקירת התפתחותו האנטומית והתרבותית של האדם החל מהופעתו כיצור ההולך זקוף לפני כארבעה מליון שנים ועד לסוף התקופה הפליאוליתית לפני כ- 10,000 שנים. ידונו גם מדעי העזר של הארכיאולוגיה הפרהיסטורית ושינויי הסביבה בתקופת הפלייסטוקן.

ביבליוגרפיה מומלצת:

בלפר-כהן, א. תשנ"ג. *תולדות האדם הקדמון*. האוניברסיטת המשודרת, משרד הבטחון ההוצאה לאור.

Renfrew, C., Bahn, P., 1996, *Archaeology*, Thames and Hudson, London

Klein, R. 1999. *The Human Career*. University of Chicago Press, Chicago

1021-1-135 מבוא לפרהיסטוריה של ארץ-ישראל (שיעור, סמס' ב')

Introduction to the Prehistory of the Land of Israel

סקירה של התפתחות האדם ותרבותו בארץ ישראל במהלך התקופות הפרהיסטוריות, החל מהתקופה הפליאוליתית התחתונה לפני כ- 1,500,000 שנים עד התקופה הניאוליתית המוקדמת לפני כ- 9000 שנים. הקורס כולל גם סקירה של אקלים ונוף הפלייסטוקן-הולוקן של הארץ.

שביט, י. (עורך). 1982. *היסטוריה של ארץ-ישראל*. כרך א: מבואות, התקופות הקדומות. ירושלים.

Bar-Yosef, O., 1990. Upper Pleistocene cultural stratigraphy in southwest Asia. In P.

Mellars (ed.) *The Emergence of Modern Humans*, Cambridge University Press,

Cambridge

Bar-Yosef, O. and A. Belfer Cohen., 1989, The origins of sedentism and farming

communities in the Southern Levant,

Journal of World Prehistory 3: 447-498

13511361 טיפולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור (שעור, סמס' ב')

Technology and Typology of Flint Tools

הכרת השיטות השונות לסיתות כלי צור וסוגי הכלים השונים שהיו בשימוש בתקופות הפרהיסטוריות. שיטות לתאור וניתוח מכלולים של כלי צור של ארץ-ישראל.

ארכיאולוגיה מקראית

135-1-1401 מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה מהתקופה הכלקוליתית ועד לתקופת הברונזה

Introduction to the Archaeology of Israel and Syria until the End of the Bronze Age

סקירת התרבות החומרית של א"י וסוריה מהתקופה הכלקוליתית ועד סוף תקופת הברונזה (5000 – 1200 לפנה"ס). מושגי יסוד, כרונולוגיה, שיטות מחקר וארכיאולוגיה משווה. הרקע ההיסטורי –תרבותי במזרח הקדום, במצרים ובאגן הים התיכון. ספרות מומלצת:

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת המקרא, האוניברסיטה הפתוחה יחידות 1-7, ת"א, 1989-1990
ההיסטוריה של ארץ ישראל: התקופות הקדומות, בעריכת י. אפעל, ירושלים 1982.

135-1-1411 מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל

Introduction to the Archaeology of the Land of Israel and Syria

המבוא ידון בתרבות החומרית של ארץ ישראל בתקופת הברזל בארץ ישראל, על רקעו ההיסטורי בשנים 1,200 לפנה"ס ועד – 332 לפנה"ס. הנושאים: ארכיטקטורה, ארכיאולוגיה יישובית, קרמיקה, אומנות וכו'. ספרות מומלצת: חוברת האוניברסיטה הפתוחה, מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת המקרא, יחידות של תקופת הברזל.

ארכיאולוגיה קלאסית וביזאנטית

135-1-2051 מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה יוונית והלניסטית (שעור, סמס' א')

Introduction to Greek and Hellenistic Archaeology and Architecture

מטרת הקורס: סקירה של התרבות החומרית של העולם הקלאסי וההלניסטי. נושאים עיקריים: תכנון עירוני, מקדשים, מבני ציבור, קבורה, פיסול חופשי וארכיטקטוני, פסיפסים, כלי חרס, חפצי נוי, נומיסמטיקה.

135-1-2061 מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה רומית וביזאנטית (שיעור, סמס' ב')

Introduction to Roman and Byzantine Archaeology and Architecture

מטרת הקורס: סקירה של התרבות החומרית הרומית והביזאנטית הקדומה. נושאים עיקריים: תכנון עירוני, מקדשים רומיים ואחרים, מבני ציבור (בסיליקה, תיאטרון, אמפייתאטרון, היפודרום וכיוב'), ארמונות, בניה פרטית, קבורה, פיסול (פיסול חופשי, תבליטים ועוד), נומיסמטיקה, כלי חרס, חפצי נוי.

135-1-3781 הקרמיקה של התקופה הקלאסית (שעור א'+ב')

The Pottery of the Classical Period

הקורס עוסק בהתפתחות טכנולוגית וטיפולוגית של מכלולי כלי חרס מהתקופה ההלניסטית המאוחרת ועד התקופה האיטלמית הקדומה. בקורס ידונו מכלולי כלי החרס מקומיים וכלי יבוא בתקופות השונות. דגש מיוחד יינתן לזיהוי כלי החרס על בסיס שברים אינדיקטיביים וכלים שלמים, תיאורם, תיארוכם, ותפוצתם. הקורס מבוסס על חומר קריאה, הגשת עבודות ותרגול מעשי עם כלי החרס שבחדר האוספים.

לימודים לתואר שני במקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום***לימודים לתואר שני במסלול מקרא**

(סימן מחשב 2-121)

מטרת הלימודים

הלימודים במסלול למקרא מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

א. הנתיב המחקרי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים במקרא כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).

ב. הנתיב הכללי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ושל מורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

ללימודי התואר השני רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון במקרא או בהיסטוריה מקראית מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב ובעלי תואר B.Ed שהתמחו במקרא, שציונם הסופי בתואר הוא 80 לפחות או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנה להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה. סטודנטים עשויים להידרש ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר השני.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן : ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן : נק"ז) במסגרת המחלקה, ממחלקות אחרות ובלמודי השלמה מעבר למכסה הזאת, כמפורט להלן.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים**

מתחילת לימודיהם. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז (פירוט בהמשך).

2. **שפה עתיקה** – הסטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז - (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר).

על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן : אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. סטודנטים שסיימו בהצלחה את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יקבלו פטור.

3. **שפת מחקר** – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה (גרמנית או צרפתית) לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית בהיקף של 8 נק"ז (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו בבחינת פטור.

4. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

5. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהדרכת חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז. (פירוט בהמשך)
2. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
3. **בחינת גמר** – על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 של אותה השנה) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הבחינה הינה אישית ותיקבע בתאום עם המחלקה. הבחינה היא על יחידת התמחות בת עשרה פרקים מן המקרא, בליווי 2 פירושים מימי הביניים, 2 פירושים מודרניים וכ-300 עמודי ביבליוגרפיה נוספת. הבחינה תיבדק על ידי שני בוחנים.

מבנה הלימודים

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 עד 20 שעות במסגרת לימודי המחלקה.
 במסגרת זו חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
 ושיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
 8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בין 8 – 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם בעצת המנחה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
 4 נק"ז מכינה בתלמוד (או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל).
 8 נק"ז עבודת גמר

- בנוסף על כך, הסטודנטים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)
 8 נק"ז בשפה עתיקה או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בלימודי תואר ראשון
 8 נק"ז שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
 במסגרת זאת חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
 16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
 4 נק"ז מכינה בתלמוד או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל.

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	בנתיב המחקרי קורסים
50%	עבודת גמר
75%	בנתיב הכללי קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים לתואר שני במסלול היסטוריה מקראית

(סימן מחשב 2-120)

מטרת הלימודים

במסגרת לימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום נלמדים תולדות ישראל בתקופת המקרא כמדור במסלול למקרא והיסטוריה מקראית. מבנה לימודים זה מבוסס על ההנחה שלימוד ההיסטוריה המקראית הוא חלק בלתי נפרד ממחקר המקרא ומחייב הכרת המקצוע וכלי המחקר המשמשים בו. יחד עם זאת הוא חלק בלתי נפרד מלימודי המזרח הקדום לענפיהם השונים. לימודים לקראת התואר השני בנויים על היסודות שהונחו בלימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום.

הלימודים לתואר השני בהיסטוריה מקראית מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

- א. הנתיב המחקרי מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בהיסטוריה מקראית כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).
- ב. הנתיב הכללי מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ומורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול למקרא והיסטוריה מקראית שציונם הסופי לתואר הוא 80 לפחות או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה.

סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים אחרים בחוגים למקרא או היסטוריה של עם ישראל, יידרשו ללמוד לימודי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר.

חובות התלמידים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות בהתאם (להלן: נק"ז) במסגרת המחלקה וממחלקות אחרות, ובלימודי השלמה מעבר למכסה הזאת – (כמפורט להלן). הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובותיהם ללימודי התואר השני תוך **שנתיים**.

א. **הנתיב המחקרי (40 נק"ז)**

1. **מכסת השעות** – הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז (פירוט בהמשך).
2. **חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
3. **שפה עתיקה** – סטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר). על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן: אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. מי שסיים את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יהיה פטור מ-8 שעות אלה.
4. **שפת מחקר** – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה – גרמנית או צרפתית, לפי החלטת המחלקה בהיקף של 4 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו בבחינת פטור.

5. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תיכתב מסגרת לימודי המחלקה.

6. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מהסמסטר השלישי ללימודים.

ב. התיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **חובת אנגלית** - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
3. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
4. **בחירת גמר** - על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודיהם (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הסטודנטים ייבחנו על שני נושאים שיקבעו בהתייעצות בין הסטודנט ובין שני חברי סגל שבהדרכתם יבחרו הסטודנטים להיבחן. מועד הבחינה יקבע בתאום עם המחלקה.

מבנה הלימודים

א. התיב המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 - 20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זו הסטודנטים ילמדו שיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
- 8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בהיקף של 8 - 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
מבוא לארכיאולוגיה מקראית.	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז

בנוסף על כך, התלמידים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)

שפה עתיקה, או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בתואר ראשון.	8 נק"ז
שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.	4 נק"ז

ב. התיב הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זאת רשאים הסטודנטים ללמוד שפה עתיקה (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר).
מבוא לארכיאולוגיה מקראית.	4 נק"ז
במחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.	16-18 נק"ז

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים	50%
בנתיב הכללי	עבודת גמר	50%
בנתיב המחקרי	קורסים	75%
בנתיב הכללי	בחירת גמר	25%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-121)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין- תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין- תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שני במסלול ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

(סימן מחשב 2-135)

מטרת הלימודים

לימודי המסלול נועדו להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה כדי להכשירם למחקר עצמאי ולעבודת שדה. בשילוב זה התיאוריה ותוצאות המחקר האנתרופולוגי משמשים כנקודות מוצא חשובות לשחזור דרך החיים של חברות העבר.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול לארכיאולוגיה שלמדו את הקורס "מבוא לאנתרופולוגיה" (6 נק"ז). סטודנטים שסיימו תואר ראשון בתחום אחר יחויבו בקורסי מבוא לארכיאולוגיה ובקורסים נוספים שיקבעו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית (סך כל ההשלמות 20 נק"ז). ייתכנו שינויים בדרישות ההשלמה במקרים בהם נלמדו קורסים רלוונטיים. סטודנטים שלא למדו סטטיסטיקה בתואר הראשון יחויבו ללמוד את הקורס "שיטות כמותיות". סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים בארכיאולוגיה או אנתרופולוגיה יידרשו ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת הנקודות לתואר. רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שהציון הסופי שלהם בתואר הוא **80 לפחות**, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים** מתחילת לימודיהם.

חובות הסטודנטים – הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן "נק"ז) במסגרת המחלקה ובמחלקות אחרות ובלומודי השלמה מעבר למכסה, הנקודות לתואר(כמפורט להלן).
סטודנטים בשני נתיבי הלימוד יהיו רשאים ללמוד חלק מהקורסים במחלקות קרובות בהתאם להתמחותם ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

א. הנתביב המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות**- הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז .
2. **לימודי שפה** - שפה עתיקה או שפה מודרנית שנייה למתקדמים לפי החלטת המדריך בהיקף 4 נק"ז. (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר)
3. **עבודה סמינריונית** – על הסטודנטים לכתוב עבודה סמינריונית אחת לפחות (4 נק"ז).
4. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.
5. **בחינת גמר** – הסטודנטים יציגו עבודתם בסמינר המחלקתי.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **לימודי שפה** - סטודנטים בנתיב הכללי רשאים שלא ללמוד שפה עתיקה או מודרנית. סטודנטים שיבחרו שלא ללמוד שפה ילמדו קורס בחירה בהיקף של 4 נק"ז לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית
3. **בחינת גמר** - הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השנייה (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 בשנה השנייה ללימודים) ובתנאי שסיימו חובות שמיעה לתואר.

מבנה הלימודים**א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז).**

- 16-18 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 10-12 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בקורס נוסף של 4 נק"ז .
- 8 נק"ז עבודת גמר.

ב. הנתיב הכללי – (40 נק"ז).

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בשיעורים נוספים של 4 נק"ז .

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	בנתיב המחקרי קורסים
50%	עבודת גמר
75%	בנתיב הכללי קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

במקרא ובמזרח קדום, בהיסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה ומזרח קדום מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר.

למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה שממוצע ציוני הקורסים שלהם בתואר השני 85 לפחות וציון התיזה שלהם 85 לפחות. חריגים יובאו לדין בועדת הקבלה המחלקתית לתואר שלישי. על המועמד להידבר עם מנחה מסגל המחלקה ולהחליט איתו על נושא עבודת הדוקטורט. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים רשאים להגיש מועמדותם והיא תשקל על בסיס אישי על ידי ועדת תלמידי מחקר של המחלקה, ויידרשו ממנו לימודי השלמה בהתאם.

למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידי תואר שני מחקרי במקרא או בארכיאולוגיה שסיימו את כל חובות השמיעה לתואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה.

למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במקרא או בארכיאולוגיה בציון של 90 לפחות המתקבלים ללמדו ישירות לתואר שלישי.

כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום ובפיקוחו. חובות התלמיד ייקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמידים בעלי מ.א. כללי המעוניינים בלימודי הדוקטורט במחלקה יתקבלו כתלמידים במעמד משלימים. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט.

תנאי קבלה והשלמות:

תנאי קבלה:

תלמידים בעלי מ.א. במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה עם ציון מ.א. ממוצע 90 לפחות.

השלמות:

עבודה שוות ערך לתזה.

המחלקה לספרות עברית

(סימן מחשב 122)

לימודים לתואר ראשון**מטרות הלימודים**

- א. להכשיר את התלמיד להבנה ולמחקר עצמאי של יצירות ספרות.
- ב. להקנות לתלמיד ידע בספרות העברית לתקופותיה ולסוגיה.
- ג. להרחיב את הבנתה של היצירה הספרותית במסגרת התרבות היהודית והכללית.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון (ב.א.) מורכבים משלושה מדורים :

- א. ספרות עברית חדשה
 - ב. היצירה העברית בימי-הביניים, הרנסנס והבארוק
 - ג. אגדה וספרות עממית
- בכל המדורים יתקיימו גם שעורים בספרויות יהודיות שיש להן זיקה לספרות עברית. הלימודים נמשכים שלוש שנים, התלמיד יכול לבחור בין 4 תוכניות לימודים :
- א. ספרות עברית כמחלקה ראשית, בהיקף של 80 נק"ז.
 - ב. תוכנית דו-מחלקתית, בהיקף של 54 נק"ז.
 - ג. ספרות עברית כמחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.
 - ד. ספרות עברית כחטיבה בהיקף של 14 נק"ז (סימן מחשב 178).

בחירת המיון

כל תלמידי שנה א' חייבים בבחינת מיון. תאריך הבחינה 27.10.2006. פרטים על הבחינה יתפרסמו בהמשך וניתן להתקשר למזכירות המחלקה לבירורים נוספים: אילנית – 08-6461131 או במייל

ilcoh@bgu.ac.il.

- * ציון 85 ומעלה – פטור מהקורס כתיבה עיונית.
- * ציון 65-85 – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית למתקדמים: 122-1-0017. קורס המתקיים פעמיים בשנה ויש ללמוד אותו רק פעם אחת.
- * ציון 64 ומטה – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית. זהו קורס שנתי: סמסטר א' 122-1-0981, סמסטר ב' 122-1-0991.

סדנאות לכתיבה ספרותית

החל משנה"ל תשס"ג מוצעות סדנאות בכתיבה ספרותית בשירה ובפרוזה כחלק משיעורי הבחירה במחלקה. בתשס"ז תתקיים סדנת שירה בערבית לתלמידים דוברי ערבית וסדנת פרוזה עם הסופר אתגר קרת. לפרטים: גלית – 08-6461132.

קריאת יצירות מופת

קורס זה הינו הדרכה אישית אליה חייב כל סטודנט להירשם בכל סמסטר של כל שנה בלימודיו. ההדרכות לקריאה יתבצעו ע"י דוקטורנטים ובמסגרת המפגשים יקראו הסטודנטים את יצירות החובה לתואר. הקורס אינו מקנה נק"ז והוא חובה על כל סטודנט שמתחיל לימודיו בתשס"ז והלאה.

ספרות כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי ללימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לספרות עברית. לתכנית זו ניתן להתקבל רק בתום ועל סמך ציוני שנה א', ומותנה באישור בכתב של ועדת ההוראה המחלקתית.

תלמיד המבצע שינוי בהרכב לימודיו שלא באישור ועדת ההוראה – מסתכן בביטול קורסים שלמד על דעת עצמו.

שנה א'**חובה:**

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
 או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
 כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
 הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
 קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
 מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
 מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
 מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
 יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
 יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
 מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
 מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'**חובה:**

קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי
 *מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה – המאה ה-18 והמאה ה-19. (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ) – שנתי
 תורת הספרות – חלקים א'+ב' (6 נק"ז)
 פרו"ס: מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס, משני מדורים שונים.

בחירה: התלמיד יצבור בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

שנה ג'**חובה:**

התלמיד חייב ללמוד 3 סמינרים בשניים או שלושה מדורים, כרצונו. ההשתתפות בשלושה סמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: יצבור התלמיד בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים המחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

* קורס זה לא יפתח בתשס"ז. הוא מיועד רק לתלמידים המתחילים ללמוד בתשס"ז ואשר בתשס"ח יהיו בשנה ב'. **קורס קדם חובה:** הקורס של שנה א': מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20.

חלוקת הנק"ז ע"פ שנות לימוד**שנה א'**

קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי

כתיבה עיונית למתקדמים (סמסטריאלי)

כתיבה עיונית (שנתי)

מבוא לספרות עממית (שנתי)

הדרכה ביביליוגרפית (סמסטריאלי)

0 נק"ז

1 נק"ז

3 נק"ז

2 נק"ז

1 נק"ז

עפ"י הציון בבחינת המיון. לומדים אחד משני הקורסים של כתיבה.

מבואות מתודולוגיים:

יסודות השירה (שנתי)

יסודות הסיפורת (שנתי)

4 נק"ז

4 נק"ז

מבואות היסטוריים:

מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (שנתי)

מבוא לשירה עברית בימי הביניים – סמסטר א'

מבוא לספרות עברית בימי הביניים – סמסטר ב'

מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 (שנתי)

4 נק"ז

4 נק"ז

2 נק"ז

4 נק"ז

סה"כ: 26 או 28 נק"ז

שנה ב'**חובה**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי
	מבוא היסטורי לספרות עברית המאה ה-18 והמאה ה-19
2 נק"ז	חלק א'+ב'
4 נק"ז	פרוסמינר (2X)
6 נק"ז	תורת הספרות א + ב
16 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ: 28 נק"ז

שנה ג'**חובה**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי
12 נק"ז	3 סמינרים
12 או 14 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ 24 או 26 נק"ז

בכל שנות לימודיו יצבור התלמיד 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה) משיעורי הבחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל (**את שיעורי הבחירה אפשר ללמוד בשנים ב'-ג' בלבד!!!**).

תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**שנה א'****חובה:**

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'**חובה**

קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנת

מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה: המאה ה-18 עד המאה ה-19 - שנת
חלקים א+ב (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ)

תורת הספרות – חלקים א' + ב'

פרו"ס: מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס משני מדורים שונים.

בחירה

בשנה ב' יתחיל הסטודנט ללמוד את שיעורי הבחירה. סה"כ שיעורי בחירה לתכנית דו מחלקתית:

6 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית" (סה"כ 6 נק"ז בחירה לכל התואר).

8 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית למתקדמים" (סה"כ 8 נק"ז בחירה לכל התואר).

שנה ג'**חובה:**

קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנת.

התלמיד חייב ללמוד 2 סמינרים בשני מדורים שונים.

ההשתתפות בסמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: בשנה זו ישלים הסטודנט את מכסת שיעורי הבחירה, אם טרם השלים אותם.

שנה א'

קריאת יצירות מופת לשנה א'

0 נק"ז

1 נק"ז

3 נק"ז

1 נק"ז

2 נק"ז

מבואות מתודולוגיים:

4 נק"ז

4 נק"ז

מבואות היסטוריים:

4 נק"ז

4 נק"ז

2 נק"ז

4 נק"ז

שנה ב'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' –שנתי
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית החדשה המאה ה-18 עד המאה ה-19 חלק א' +ב'
4 נק"ז	פרוסמינר 2 X
6 נק"ז	תורת הספרות א+ב
6/8 נק"ז	שיעורי בחירה (שנה ב' או ג')

סה"כ 18/20 נק"ז

שנה ג'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' –שנתי
8 נק"ז	2 סמינרים
8 נק"ז	סה"כ 8 נק"ז

סה"כ 54 נק"ז

ספרות עברית כמחלקה משנית (28 נק"ז)

תכנית זו מוצעת למי שלומד במחלקה אחרת בהיקף של 80 נק"ז ומעוניין להשלים את לימודיו לתואר במסגרת המחלקה לספרות עברית.

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים במסלול לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

שנה א'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה א' –שנתי
3 נק"ז	כתיבה עיונית - שנתי
1 נק"ז	כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
1 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
	מבואות מתודולוגיים*:
4 נק"ז	יסודות השירה- שנתי
4 נק"ז	יסודות הסיפורת - שנתי
2 נק"ז	בחירה (בסמסטר ב'):

סה"כ 12/14 נק"ז

* לא יאושרו מבואות אחרים לתכנית זו. תלמיד שילמד מבוא אחר על דעת עצמו – לא יזכה להכרה בנק"ז אלה.

שנה ב'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' –שנתי
4 נק"ז	פרוסמינר X 2 (כל פרו"ס 2 נק"ז- סמסטריאלי)
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20 חלק א' בלבד
4/6 נק"ז	בחירה:

סה"כ 10/12 נק"ז

שנה ג'

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי
4 נק"ז	סמינר
	סמינר אחד, ללא תלות במדור שבו למד התלמיד את הפרוסמינר.

סה"כ 4 נק"ז

סה"כ 28 נק"ז

ספרות עברית כחטיבה (14 נק"ז, מס' מחשב 178 – ר' פרק "חטיבות לימודים")

התלמיד חייב ללמוד מבוא מתודולוגי אחד, "ייסודות השירה" (4 נק"ז), או "ייסודות הסיפורת" (4 נק"ז), חלק א' בלבד של "מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה" (2 נק"ז) ולצבור 8 נק"ז מתוך שיעורי הבחירה.

4 נק"ז	יסודות השירה או יסודות הסיפורת - שנתי
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20 חלק א' בלבד
8 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ 14 נק"ז

תקנות והוראות כלליות

1. תלמידים שלא ישיגו את מינימום הסכ"ם הנדרש יוכלו לבקש להתקבל למחלקה על סמך ראיון אישי ומבחן בע"פ.
2. תלמידי שנה א' חייבים במבחן מיון בסיסי בכתיבה ובהבנת הנקרא. המבחן מתקיים בשבוע הראשון של שנה"ל. נא לעקוב אחר פרסומי המחלקה. המחלקה תרשום אוטומטית כל תלמיד שלא ייגש לבחינה לקורס כתיבה עיונית.
3. ציון המעבר בקורסי בחירה, סמינרים ופרוסמינריונים הוא 56.
4. ציון המעבר בקורסי המבוא וב"תורת הספרות" הוא: 60. יש לקבל ציון עובר גם בשיעור וגם בתרגיל (בשיעור בו מתקיים גם תרגיל).
5. העדרות של למעלה מ 20% מן השעורים תגרום לציון נכשל בקורס.

6. אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו מורה.
7. מעבר משנה לשנה מותנה בהצלחה בבחינות (בממוצע כללי במחלקה של מינימום 65).
8. חובת התלמיד להתעדכן בהודעות הנשלחות לתיבת הדואר האלקטרוני, הודעות על אתר המחלקה והודעות המתפרסמות על לוחות המודעות.

שעורי מבוא

- ציון מעבר בכל שעורי המבוא, כולל "תורת הספרות" ו"מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה", הוא 60. לא יעשה שקלול ציון נכשל בבחינה עם ציון עובר בעבודות.
- כישלון בשני מבואות אינו מאפשר מעבר לשנה ב'.
- השלמת המבואות חייבת להיעשות במהלך שנה א'. באישור מיוחד של ועדת הוראה מחלקתית, ניתן יהיה להמשיך מבואות בשנה ב'. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה ג' ללא השלמת כל המבואות.

פרוסמינר

- * הפרו"ס הוא קורס סמסטריאלי המקנה 2 נק"ז.
- צוות מורי הפרו"ס של המחלקה שקד על הכנת חוברת הנחיות לשיעורי הפרו"ס. ניתן למצוא ההנחיות באתר האינטרנט המחלקתי. ההנחיות בחוברת מחייבות הן את המורה והן את התלמידים.
- ציון מעבר בפרו"ס הוא 56.
- את עבודת הפרו"ס חובה להגיש עד 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
- עבודת הפרו"ס תוגש במזכירות המחלקה וינתן עליה אישור. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר למחלקה.
- כל עבודה היא עבודה אישית של הכותב. לא תאושרנה עבודות משותפות.
- ציון הקורס יורכב משקלול ציוני העבודות בפרו"ס ומבחן שייערך באחד הסמסטרים (לפי החלטת המרצה).
- מספר המקומות בפרו"ס הוא בין 10-15.

סמינרים

- ציון מעבר בפרו"ס הוא תנאי כניסה לסמינר. אי-אפשר להשתתף בסמינרים אלא אם הושלמו כל חובות הפרוסמינר, או שהסמינר נלמד במקביל לפרוסמינר (מותנה באישור מיוחד ובכתב של ועדת ההוראה המחלקתית).
- הציון הסופי בקורס ישוקלל משני ציונים:
 - א. ציון עבודת הסמינר בתום השנה.
 - ב. ציון ביניים שיקבע על-פי מבחן או הגשת רפראט, בהתאם להחלטת המרצה. משקלו של ציון זה לא יעלה על 30%.
- לא תאושרנה עבודות משותפות לשני סטודנטים או יותר.
- את העבודה יש למסור למזכירות המחלקה ולקבל אישור על מסירתה. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר.

- היקף עבודת סמינר 25-30 עמודים.
- מספר המקומות בסמינר הוא בין 10-15.
- תאריך אחרון למסירת עבודת סמינר הוא 30 בספטמבר של אותה השנה בה השתתף התלמיד בסמינר. אולם תלמיד המבקש להבטיח את השתתפותו בטקס קבלת תארים של אותה שנה חייב להגיש עבודתו עד 30 בספטמבר כדי להכליל את הציון בתהליכי הרישום הדרושים. **שימו לב כי הגשה באיחור של עבודה תגרור תשלום קנס על הגשת עבודה באיחור.**
- עבודות המוגשות באיחור, ללא אישור, לא תתקבלנה והתלמיד יאלץ ללמוד את הקורס מחדש.
- בקשות לאישור מיוחד להארכת מועד הגשת עבודות סמינריות יש להגיש בכתב אך ורק לועדת הוראה של המחלקה בצירוף אישורים מתאימים. סיבות מוצדקות להארכת מועד הגשה הן למשל: שרות מילואים, אישפוז בבית חולים, שמירת הריון, אבל במשפחה מדרגת קירבה ראשונה.
- **אין לפנות למרצים בבקשת דחייה. רק לועדת הוראה יש סמכות לאישור הדחייה. (הדחייה המקסימלית היא עד ה- 30.12 של אותה שנה.) סטודנט זה גם לא יוכל להשתתף בטקס הענקת התארים בקיץ של אותה שנה.**
- חל איסור להגיש אותה עבודה בשני קורסים. הדבר ייחשב לעבירת משמעת.

טבלת נקודות זכות של היקפי הלימוד השונים

14 חטיבה	28 משנית	54 דו-מחלקתי	80 מורחבת	
===	0 נק"ז. חובה לתואר	0 נק"ז. חובה לתואר	0 נק"ז. חובה לתואר	הדרכה אישית לקריאה
===	3	3	3	כתיבה עיונית
או: וזה תלוי בציון בבחינת המיון				
===	1	1	1	כתיבה עיונית למתקדמים
===	1	1	1	הדרכה ביבליוגרפית
4 (או מבוא לסיפורת)	4	4	4	מבוא לשירה
4 (או מבוא לשירה)	4	4	4	מבוא לסיפורת
===	===	4	4	מבוא היסטורי מספרות מדרש ועד חסידות
===	===	2	2	מבוא לספרות עממית
2 (לומדים רק חלק אי של הקורס)	2 (לומדים רק חלק אי של הקורס)	4	4	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 19-20
===	===	4	4	מבוא לשירת ימי הביניים
===	===	2	2	מבוא לספרות ימי הביניים
===	===	6 (לומדים 8 שעות)	6 (לומדים 8 שעות)	תורת הספרות
===	===	2	2	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 18-19
--	4	4	4	פרוסמינר
--	4	8	12	סמינרים
6	20/22	46/48	50/52	סה"כ חובה:
8	8/6	8/6	30/28	בחירה:
14	28	54	80	סה"כ נק"ז לתואר:

*תלמידים הבוחרים בספרות עברית כחטיבה מצומצמת אינם רשאים להתקבל ללימודי תעודת הוראה בספרות עברית.

סילבוס קורסי חובה לתואר ראשון

ניתן יהיה לקבל סילבוס מעודכן בתחילת סמסטר במזכירות המחלקה לספרות עברית.

לימודים לתואר שני בספרות עברית**(סימן מחשב 2-122)****מבנה הלימודים****המחלקה לספרות עברית מציעה לימודי תואר שני בשני נתיבי לימוד:**

- א. נתיב מחקרי** הלומדים בנתיב זה חייבים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים המעוניינים להרחיב את כושרם המחקרי לקראת לימודים לתואר השלישי (Ph.D).
- ב. נתיב כללי** הלומדים בנתיב זה אינם נדרשים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים המעוניינים להעמיק את הידע בתחום התמחותם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. במסגרת הנתיב הכללי קיימת מגמת לימוד בכתיבה יצירתית: מגמה זו נועדה לסטודנטים המעוניינים לשפר את יכולת הכתיבה היצירתית שלהם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. מגמה זו מציעה התנסות בסדנאות יצירתיות לכתיבה בז'אנרים שונים.

משך הלימודים לתואר שני בשני נתיבי הלימוד הינו שנתיים.**תנאי קבלה**

ללימודים לתואר שני רשאי להירשם:

1. סטודנטים אשר סיימו את לימודיהם במחלקה לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת בישראל בציון "טוב" (80) לפחות ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. סטודנטים שסיימו את לימודיהם בתחום אחר יוכלו להתקבל רק לאחר דיון בוועדת הקבלה של התואר השני של המחלקה. אם יוחלט על קבלתם הם יידרשו ללמוד לימודי השלמה בהתאם לצורך. לימודי ההשלמה לא יובאו בחשבון השעות לקראת התואר.
3. סטודנטים בעלי תעודת "בוגר אוניברסיטה" בספרות עברית מאחת האוניברסיטאות המוכרות על ידי המועצה להשכלה גבוהה בחו"ל יוכלו להיחשב כמועמדים לקבלה אם ציוניהם והישגיהם עומדים בקנה המידה הנדרש. הם יחויבו בלימודי השלמה בהתאם לצורך.
4. סטודנטים המבקשים להירשם למגמת הכתיבה היצירתית יידרשו להגיש כתב-יד מקורי של יצירה בתחום השירה, הסיפורת או הביקורת הספרותית, בהיקף של 10 עמודים לפחות.

תוכנית הלימודים**א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז):**

- הקבלה למסלול המחקרי מותנית בממוצע של 85 לפחות בשנה הראשונה ללימודי התואר השני: בנתיב המחקרי יידרשו הסטודנטים ללמוד 32 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם יועץ. שעורי עזר או השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות לתואר.
- עבודת גמר** בהיקף של 8 נק"ז: העבודה בהיקף של עד 100 עמודים תיכתב בהנחיית מרצה בכיר מהמחלקה לפי בחירת הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת המחקר תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג עד תום הסמסטר השלישי ללימודים, עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים בצירוף המלצת המנחה.

קורסי חובה : 12-16 נק"ז

מתודולוגיה (4 נק"ז)

תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז) – בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.

קורס בספרות ימי הביניים (2-4 נק"ז)

קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)

רצוי : קורס בכתיבה מדעית – 4 נק"ז**קורסי בחירה** 14-18 נק"ז

1. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מתואר שני במחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז, בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
2. על הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינריוניות. הציון בקורס יינתן על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
3. בשיעורים שבהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב. בכל השעורים עליהם לקבל ציון על פי שני מדדים: רפרט + בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
4. המועד האחרון להגשת עבודות בקורסים, סמינרים ורפרט: 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
5. כתיבת עבודת גמר (בהיקף 8 נק"ז).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר :**
 קורסים: 50%
 עבודת גמר: 50%

ב. הנתניב הכללי: (40 נק"ז)

1. בנתניב הכללי יידרשו הסטודנטים ללמוד 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.
קורסי חובה : 8-12 נק"ז
 תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז) – בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.
 קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)
 קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)
קורסי בחירה : 28-32 נק"ז
2. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים ממחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
3. על הסטודנטים לכתוב 3 עבודות סמינריוניות בשני מדורים לפחות. הציון בקורס יינתן על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
4. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב. בכל הקורסים עליהם לקבל ציון על פי שני מדדים: רפרט + בחינה או עבודות תרגיל קטנות יותר.
5. בתום שנת הלימודים השניה לתואר (תום חובות השמיעה) על הסטודנטים להיבחן בשתי בחינות גמר. (מצ"ב נוהל בחינת גמר של המחלקה).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר :**
 קורסים: 70%
 בחינת גמר: 30%

נוהל בחינת גמר של המחלקה לספרות עברית

מי חייב בבחינות גמר לתואר שני?

- סטודנטים בנתיב הכללי במגמה לכתיבה יצירתית שסיימו את חובות השמיעה לתואר (40 נק"ז) חייבים בשתי בחינות בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מ-30.9 בשנה השלישית.
- סטודנטים בנתיב המחקרי שהתקבלו ללימודים עד שנת 2000 (תש"ס) כולל, חייבים בבחינת גמר אחת.

הנחיות:

- הסטודנטים חייבים להיבחן בשני נושאים שונים. רצוי שנושא אחד לפחות יהיה תקופתי, ז'אנרי, תיאורטי, חתכי וכו'.
- הבחינות ייבדקו ע"י שני חברי סגל המחלקה (אחד לכל בחינה).
- לא יאושר נושא בו הסטודנטים כתבו עבודה סמינריונית.
- כל נושא יכלול כ-500 עמודי ביבליוגרפיה נוסף על הטקסטים הנתונים.
- לכל נושא יקבעו בוחנים. הרשימה הביבליוגרפית תסוכם יחד עם הבוחנים. חובה לציין ברשימה הביבליוגרפית מספרי עמודים ולסכמם. הבוחנים יעבירו את הרשימה הביבליוגרפית המסוכמת בצרוף שאלון הבחינה אל מזכירות המחלקה.
- הכנת השאלות ובדיקת הבחינות יחולקו באופן שווה ככל האפשר בין חברי סגל המחלקה.

שימו לב!

- הבחינות מתקיימות בשישה מועדים, כל שנה: נובמבר-דצמבר, פברואר-מרץ, יולי-אוגוסט, בדרך כלל בשבוע הראשון של החודש.
- תאריכי הבחינות המדויקים יפורסמו על לוחות המודעות במחלקה, ותישלחנה הודעות לתיבות האמייל של הסטודנטים (לאמייל BGU בלבד!).
- יש להירשם לבחינה כחודש וחצי מראש.
- כל שינוי במועד בחינה יש לתאם עם הבוחנים, המזכירות ומתאמת הבחינות (ד"ר אן ברנר).
- באחריות הסטודנטים לוודא שבוע לפני הבחינה ששאלון הבחינה שלהם נמצא במזכירות המחלקה (אצל גלית).

לתיאום בחינה יש ליצור קשר עם ד"ר אן ברנר. אפשר ליצור קשר בשתי דרכים:

1. שעות קבלה פעמיים בשבוע בחדר 585A במסדרון המחלקה:
 - יום ג' 12:30-14:00
 - יום ד' 11:00-12:00
 בשעות אלה אפשר לגשת אישית, או להתקשר למשרד: 08-6479372
2. סטודנטים יכולים להשאיר פתק (בתא דואר של ד"ר אן ברנר) עם מספר טלפון שלהם – והיא תתקשר אליהם בהקדם האפשרי.
3. שימו לב- שעות הקבלה הנ"ל נכונות לשנה"ל תשס"ו. ייתכנו שינויים. יש לעקוב אחר הודעות המחלקה.

נתיב כללי במגמת כתיבה יצירתית

1. סטודנטים בנתיב הכללי הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית נדרשים ללמוד 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.
קורסי חובה: 14-10 נק"ז
 תחנות יסוד בהיסטורגריפיה (4נק"ז) - בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.
 קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)
 קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)
סדנאות: 12-14 נק"ז
קורסי בחירה: 14-20 נק"ז
 2. המדור הראשי של הסטודנטים במגמה זו יהיה המדור לכתיבה יצירתית.
 3. על הסטודנטים לכתוב 3 עבודות סמינריוניות בשני מדורים לפחות. העבודה הסמינרית במדור הראשי תהיה יצירה ספרותית מקורית. הציון בעבודות סמינריוניות האחרות ייקבע על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
 4. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב.
 5. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר **בכתב** בתום השנה השניה ללימודים (סיום חובות שמיעה) ולא יאוחר מ-30.9 בשנה השלישית. הבחינה תכלול 2 נושאים לפי בחירת הסטודנטים והיא תמשך יומיים. הסטודנטים רשאים להשתמש במשך הבחינה בכל חומר הלימוד. (הרכב הבחינה כאמור בנתיב הכללי. ראה לעיל).
 6. שקלול ציונים:
 קורסים: 70%
 בחינת גמר: 30%
- הערות כלליות:**
1. לימודי התואר השני מתקיימים שלושה ימים בשבוע (ימים ב', ג' ו-ד'). שיעורי החובה + השלמה בימים ג' ו-ד' ובימי שני סמינרים.
 2. המועד האחרון להגשת עבודות: 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס.
 3. סטודנטים לא ילמדו יותר משני קורסים ו/או סדנאות אצל מרצה אחד.
 4. סטודנטים לא יכתבו יותר מעבודה סמינרית אחת אצל מרצה אחד.
 5. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
 6. ועדת המוסמכים המחלקתית תוכל לחייב את הסטודנטים ללמוד שפה זרה שניה אם זו נדרשת לצורך עבודת הגמר שלהם.
 9. סטודנטים הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית המבקשים לעבור לנתיב המחקרי יהיו חייבים לעמוד בדרישות הנתיב המחקרי. (להשלים קורסים אם יהיה בכך צורך, ולקבל ציון 90 לפחות).
 10. על הסטודנטים ללמוד מינימום 6 נק"ז בכל סמסטר.

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-122)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי בספרות עברית

תלמיד לא יוכל להתקבל ללימודי תואר שלישי ללא אישור הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה. ועדת המחלקה תעביר את המלצתה לביה"ס ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן. תלמיד לא יוכל להירשם לתואר שלישי ללא המלצה זו. על כל מועמד ליצור קשר עם מנחה המיועד להנחותו בלימודיו. קבלה לכל מסלול ומסלול מותנית באישור המנחה.

א. מסלול רגיל לדוקטוראט - לאחר סיום לימודי מ.א. במסלול המחקרי

תנאי כניסה למסלול:

- בעל תואר "מגיסטר" של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות "טוב" בלימודים ו"טוב מאד" (85) בעבודת הגמר לתואר מ.א.
- בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.
- הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כנ"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.
- הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.
- סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

ב. מסלול משולב

- התלמיד ירשם ללימודי מ.א. במסלול מחקרי.
- במהלך כתיבת עבודת הגמר למ.א. התלמיד רשאי, באישור המנחה, לבקש להרחיב את העבודה לכלל עבודת דוקטוראט.
- התלמיד יפנה בבקשה לועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה בצרוף העבודה והמלצת המנחה.
- התלמיד יגיש הצעת מחקר לתואר שלישי על בסיס העבודה לתואר שני.
- הועדה תבדוק את העבודה ואת ההצעה. הועדה רשאית להעביר את העבודה לקורא נוסף מחוץ לועדה.
- הועדה המחלקתית תעביר את ההמלצה לועדת הפקולטה.

ג. מסלול ישיר לדוקטוראט לאחר סיום לימודי ב.א.

- תנאי כניסה למסלול: ציון משוקלל לב.א. 95.
- התלמיד יגיש לשיפוט הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה 3 עבודות סמינריוניות שכתב בלימודיו לב.א.

- התלמיד יהיה חייב להשתתף בקורסים למ.א. בהיקף של 32 נק"ז. בכל קורס עליו לקבל ציון.
- בנוסף יחוייב התלמיד לצבור עוד 10-6 נק"ז.
- תלמיד יוכל להגיש הצעת מחקר מורחבת רק לאחר שסיים לפחות 50% מחובותיו. (כ- 16 נק"ז).
- התלמיד יגיש לועדה ללימודים מתקדמים את הצעת המחקר בצרוף אישור המנחה.
- הועדה תבדוק את הצעת המחקר ותהיה רשאית להעבירה לקורא נוסף מחוץ לועדה.

הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בכל המסלולים

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים:

- א. קביעת מנחה ונושא מחקר
- ב. לימוד נוסף בהיקף של 10 נק"ז לפחות.
- ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
- ד. כתיבת עבודת מחקר בהיקף של כ- 300 עמודים.
- ה. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית.
- ו. בשלב מתקדם של מחקרו ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינרית אחת בנושא מחקרו.

לשון עברית
(סימן מחשב 123)

הלימודים לתואר ראשון

1. מטרת הלימודים

להקנות ידע בלשון העברית לתקופותיה ולתחומיה.
לתת לתלמיד כלים בלשניים ופילולוגיים למחקר העברית בזיקה ללשונות השמיות.

2. מבנה הלימודים

אפשר לבחור באחת משלוש התכניות האלה :

א. דו-מחלקתית (התכנית הרגילה) - 54 נק"ז

ב. מחלקה משנית (התכנית המצומצמת) – 28 נק"ז

ג. מחלקה ראשית (התכנית המורחבת) – 80 נק"ז

הלימוד בתכנית המורחבת של 80 נק"ז טעון אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. האישור יינתן בתום שנה א' ללימודים במחלקה.

1. דרישות מיוחדות

א. חובה ללמוד במסגרת הלימודים הכלליים את הקורס מבוא לספרות חז"ל או מכינה בתלמוד.

ב. חובה לעבור בסוף שנה א את הבחינות בניקוד, במבוא לדקדוק ובניתוח תחבירי בציון 65.

מי שלא יעמוד בבחינות האלה לא יוכל להמשיך בלימודי שנה ב'.

ג. בסוף שנה א יחויב התלמיד לעמוד בבחינת בקיאות בתנ"ך על שבעים פרקים סיפוריים מן התורה

ומנביאים ראשונים. תלמידי לשון, הלומדים במחלקה למקרא או במחלקה לספרות, יהיו פטורים מן

המבחן הזה אם יציגו אישור שלמדו במחלקתה האחרת בבקיאות בתנ"ך ועמדו בהצלחה בבחינה.

ד. חובה להשתתף בשני סמינרים. הלומדים במסגרת מחלקה ראשית ישתתפו בשלושה סמינרים. יש להגיש

עבודה בכל סמינר בנוסף לשאר הדרישות של כל מרצה ומרצה. העבודה תוגש לא יאוחר מיום 30

בספטמבר של אותה שנת הלימודים. בקשות להארכת המועד לא יידונו לאחר 31 באוגוסט של אותה

שנת הלימודים (תקנות מפורטות יותר ניתן לקבל במזכירות המחלקה). כללי הגשת העבודות ייקבעו על

ידי המרצה. זכאים להשתתף בסמינריונים רק תלמידים שסיימו את כל החובות של שנה א. אין להשתתף

בשני סמינרים של מרצה אחד או בשני סמינרים בתחום אחד.

- ה. תלמידי שנה א חייבים בהדרכה ביבליוגרפית אי' (0 נק"ז) לפני שילמדו הדרכה ביבליוגרפית ב' (2 נק"ז).
- תלמידי שנה א חייבים במבוא לדקדוק עברי (0 נק"ז).
- ו. תלמידי שנה א חייבים בקריאה מודרכת (0 נק"ז).
- ז. תלמידי שנה ב חייבים בתרגול בתורת הצורות (שתי שעות סמסטריאליות; 0 נק"ז).

2. שיעורים מיוחדים

1. ערבית ספרותית למתחילים א'. שיעור זה מיועד לתלמידים שאינם יודעים ערבית. לא יוכלו להשתתף בו, מי שקיבל ציון עובר בערבית (3 יחידות ומעלה) בבחינת הבגרות ומי ששפת אמו ערבית.
2. ערבית ספרותית למתחילים ב'. בשיעור זה לא ישתתפו מי שקיבל ציון 70 ומעלה בערבית (3 יחידות ומעלה) בבחינת הבגרות ומי ששפת אמו ערבית.
- תלמיד שאינו רשאי להשתתף באחד מהקורסים הנ"ל יהיה חייב להשלים את הנקודות החסרות בתיאום עם המרצה לערבית.
3. הקורסים בלשון ימי הביניים ובתולדות הלשון העברית יתקיימו אחת לשנתיים והם חובה על תלמידי שנים ב-ג.

3. סדר הלימודי ותנאי המעבר

השיעורים יילמדו כסדרם: תורת ההגה לפני תורת הצורות, ארמית לפני לשון חז"ל, תורת הצורות לפני טקסטים מקראיים, פונטיקה לפני תורת ההגה של העברית החדשה, תורת ההגה של העברית החדשה ותחביר העברית החדשה וסמנטיקה לפני טקסטים של העברית החדשה, ערבית לפני עברית של ימי הביניים. התלמיד לא יוכל להשתתף בשיעורים של שנה ב אם לא סיים בהצלחה את לימודיו משנה א.

כל חריג בסדר הלימודים טעון אישור מטעם וועדת ההוראה של המחלקה. ועדת ההוראה לא תאשר בקשות חריגות אם חסרות יותר משש נק"ז משיעורי שנה א.

ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא 56 חוץ מהשיעורים המיוחדים הבאים: ציון עובר בערבית ספרותית, הן בחלק א' והן בחלק ב', הוא 75, ציון עובר בניקוד הוא 75, ובניתוח תחבירי – 85. בקורס תולדות הלשון יינתן ציון משוקלל של כל חלקי הבחינה, ואי אפשר יהיה להיבחן על כל אחד מחלקי הבחינה בנפרד. תלמיד שנכשל בשני קורסים לא יוכל להמשיך בלימודיו במחלקה.

מעבר משנה לשנה מותנה בהצלחה בבחינות ובמוצע כללי במחלקה של מינימום 65.

4. מחלקה ראשית – 80 נק"ז

מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת. בתיאום עם היועץ יוסיף התלמיד 24 נק"ז לתכנית הרגילה מתוך סוגי הקורסים שלהלן:

- א. ממאגר הסמינריונים במחלקה (בנוסף על שלושת הסמינריונים שהם חובה ויש לכתוב בהם עבודת סמינר אפשר ללמוד בעוד סמינריונים מבלי לכתוב עבודה. החובות ייקבעו לפי אופי הסמינר).
- ב. שפות שמיות נוספות (ערבית למתקדמים, אכדית, אתיופית).
- ג. שפות קלאסיות (יוונית או לטינית).
- ד. שפות מדוברות.
- ה. שיעורים ממחלקות אחרות.

פירוט התכנית הדו-מחלקתית לפי שנות לימוד:

שנה א

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	שנתי	1	ניקוד
0	שנתי	1	ניתוח תחבירי
3	א	4	ערבית ספרותית למתחילים א'
3	ב	4	ערבית ספרותית למתחילים ב'
2	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית א,ב
2	ב	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	א	2	ארמית א'
2	ב	2	ארמית ב'
0	שנתי	1	מבוא לדקדוק העברי
2	ב	2	תורת ההגה של לשון המקרא
2	א	2	סמנטיקה
20	סה"כ:		

שנה ב

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א, ב
2	א	2	*מבוא לעברית של ימי הביניים
2	א	2	תורת ההגה של העברית החדשה
2	ב	2	תחביר לשון המקרא
2	ב	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	סמינר ראשון א', ב'
20	סה"כ:		

שנה ג

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב	2	טקסטים מקראיים
2	א	2	טקסטים מן העברית החדשה
4	שנתי	2	*תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר שני א', ב'
12	סה"כ:		

*את השיעורים המסומנים בכוכבית ניתן ללמוד במסגרת לימודי שנה ב או ג, והם יינתנו אחת לשנתיים.

פירוט התכנית המחלקה המשנית – 28 נק"ז

השיעורים הרשומים להלן ערוכים לפי שנים, ולא לפי נושאים. לא ניתן להירשם לשיעורי שנים ב, וג עד שמסיימים בהצלחה את שיעורי שנים א, ב בהתאמה.

שנה א

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	שנתי	1	ניקוד
0	שנתי	1	מבוא לדקדוק העברית
0	שנתי	1	ניתוח תחבירי
2	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית
2	ב	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	ב	2	תורת ההגה של לשון המקרא

שנה ב

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא
4	שנתי	2	לשון חז"ל

שנה ג

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	א	2	סמנטיקה
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר אחד

סילבוס :**123-1-1351 הלשון העברית של ימי הביניים****THE HEBREW LANGUAGE OF THE MIDDLE AGES**

הרקע ההיסטורי להתגבשות היצירה התרבותית בימי הביניים
 מלשון הפיוט הארצישראלי
 מלשון השירה בספרד
 הלשון המשוערבת
 מירושת לשון ימי הביניים ברובדי לשון מאוחרים
 ביבליוגרפיה מומלצת:

1. ש' קוגוט, מצב המחקר של העברית של ימי הביניים. בקורת ופרשנות 16.
2. מ' זולאי, לשון הפייטנים, מאזנים ט"ז (תשי"ג), עמ' 217-223.
3. י' רצקבי, עיוני לשון בשירת ספרד, לשוננו כא' (תשי"ג) עמ' 22-32.
4. ד' ילון, שלמה בן גבירול בתור פייטן, השירה העברית בספרד, ירושלים תשל"ה, עמ' 203-229ב' קלאר, דרכי הרחבת הלשון בימי הביניים, מחקרים ועיונים, תש"ד, עמ' 31-41.

123-1-1151 ארמית ב'**ARAMAIC II**

היבטים לשוניים ופרשניים בתרגום אונקלוס.
 קריאת טקסטים מתוך אונקלוס לתורה.
 קריאת טקסטים מתוך אגרות יב.
 קווים ייחודיים בדקדוק הארמית של התרגומים.
 יסודות הדקדוק של אגרות יב.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. ע"צ מלמד, מפרשי המקרא (ח"א), תרגום אונקלוס, עמ' 147-268.
2. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים 1993, פרקים בהתאם לפרקי ההוראה.
3. ט' מוראוקה, ב' פורטן A GRAMMAR OF EGYPTIAN ARAMAIC (פרקים בהתאם לפרקי ההוראה).

123-1-1101 טקסטים מקראיים**THE BIBLICAL TEXTS**

ניתוח לשוני של טקסטים מקראיים תוך הבחנה בין השכבות השונות:
 עברית מקראית קלאסית לעומת העברית המקראית המאוחרת.
 טעמי המקרא והשפעתם על הטקסט המקראי
 איתור קשיים לשוניים ופתרונם בפרשנות הפילולוגית של ימי הביניים ובמחקר החדש.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. א' הורוביץ בין לשון ללשון, ירושלים תשל"ב, עמ' 13-63.
2. ח' ילון, פרקי לשון, עמ' 5-21, 43-55.
3. א' בן-דוד, לשון מקרא ולשון חכמים א, תל-אביב תשכ"ז, עמ' 11-59.
4. ש' מורג, המסורת הטברנית של לשון המקרא: הומוגניות והטרוגניות, "פרקים", מכון שוקן תשל"ב, עמ' 105-144.

123-1-1811 לשון חז"ל – (קורס שנתי)

THE MISHNAIC HEBREW

לשון חז"ל לעומת לשון המקרא.
 כתבי היד החשובים של לשון חז"ל.
 שכבות הלשון בתוך לשון חז"ל: לשון התנאים מול לשון האמוראים, לשון א"י מול לשון בבל.
 יסודות הדקדוק והמילון של לשון חז"ל.
 לשון חכמים במסורת העדות.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. י' קוטשר, לשון חז"ל, קובץ א' (מ' בר-אשר - עורך), עמ' 1-35.
2. הנ"ל מחקרים בדקדוק לשון חז"ל (מ' בר-אשר - עורך), עמ' 112-128.
3. ז' בן-חיים, צורת הכינויים ך, ך, ך במסורתיה של הלשון העברית, קובץ א' עמ' 59-92.
4. ש' מורג, בנין פֿעל ונתפֿעל קובץ א', עמ' 93-100.
5. א' קימרון, נתפעל בינוני, לשוננו מא (תשל"ז) עמ' 144-157.
6. מ' בר-אשר, לשון חכמים – דברי מבוא, ספר היובל לרב מרדכי ברויאר, עמ' 685-688.

123-1-1081 תורת ההגה של לשון המקרא - חובה

PHONOLOGY OF BIBLICAL HEBREW

הוראת מבנה ההגיים בלשון העברית – עיצורים ותנועות והתנהגותם בלשון העברית המקראית ביחס ללשונות שמיות אחרות.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. י. בלאו, תורת ההגה והצורות.

123-1-1131, 123-1-2261 תורת הצורות של לשון המקרא - חובה

MORPHOLOGY OF BIBLICAL HEBREW

קורס שנתי

עיון בצורות הלשון של העברית שבמקרא על פי מסורת טבריה בהשוואה לשאר מסורות העברית וללשונות השמיות. הדיון יושתת על יסודות הבלשנות המודרנית.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. ג' ברגשטרסר, דקדוק הלשון העברית, ירושלים, תשל"ב.
2. ייבין, מסורת הלשון העברית המשתקפת בניקוד הבבלי, ירושלים תשמ"ה.

123-1-2341, 123-1-1311 תולדות הלשון

THE HISTORY OF THE HEBREW LANGUAGE

קורס שנתי

תיאור מאפיינים שונים של העברית לתקופותיה (ימי הבית הראשון, ימי הבית השני, ימי התנאים, ימי הביניים, העת החדשה). הקורס יינתן על ידי מרצים שונים מן המחלקה ומאוניברסיטאות אחרות.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. E. Y. KUTSCHER, A HISTORY OF THE HEBREW LANGUAGE, JERUSALEM 1982.
2. קובץ מאמרים בעריכת סלים זיאדנה.

123-1-1451 תורת ההגה של העברית החדשה - חובה**PHONOLOGY OF MODERN HEBREW**

יבדק היחס בין תורת ההגה של השפה המדוברת ובין השפעת הכתב (אותיות וניקוד) על החקר הפונולוגי. הקורס יעסוק בבעיות בתורת הצורות וההגה, ובעיות אלה תיבדקנה במסגרת של מורפופונולוגיה המבוססת על המבנה המורפולוגי המיוחד לשפות שמיות (השורש), על חלוקת הפעלים לפי בניינים, החוקים החלים על הסגמנטים (עיצורים ותנועות) השונים בתוך הפרדיגמות השונות בעברית. הדגש יושם על בדיקת הסגמנטים בעברית היום וקצת על ההטעמה. יושם דגש על ניתוח הפועל אך לא נתעלם מבעיות מורפופונמיות גם בקטגוריות לכסיקליות אחרות. בבליוגרפיה מומלצת:

1. BARKAI, MALACHI 1972, PROBLEMS IN THE PHONOLOGY OF ISRAELI HEBREW, UNIVERSITY OF ILLINOIS DOCTORAL DISSERTATION.

2. ע' אורנן, 1971, בניינים ובסיסים נטיות וגזירות, האוניברסיטה העברית בירושלים, כרך 16 חוברת ב', כיוון ע"ב.

3. י' צדקה, 1990, ההגה השם והפועל, "צדקה" (חורב), תל-אביב.

4. א' שורצוולד, 1981 דקדוק ומציאות בפועל העברי, הוצאת אוני' ב"א.

123-1-1491 פונטיקה ורישום פונטי - חובה**PHONETICS AND PHONETIC TRANSCRIPTION**

תיבדק מערכת ההגאים בשפת אנוש בכלל, בייחוד מבחינת הפקת ההגאים מבחינה פיזיולוגית ובעברית המדוברת בפרט.

מערכת עיצורים; מערכת התנועות; תכונות פרוסודיות; תהליכים פונטיים בדיבור; למידת התעתיק הפונטי הבינלאומי; תרגיל בתעתיקים צרים ורחבים. יושם דגש על העברית המדוברת, אבל תופעות פונטיות בולטות בשפות שמיות הן בעבר והן בהווה תוסברנה (לדוגמא "הגרוניות") בבליוגרפיה מומלצת:

1. א' לאופר, 1992, מבוא לבלשנות: פונטיקה ופונולוגיה: יחידות 4 ו-5 האוניברסיטה הפתוחה ת"א

2. P. LADEFOGED, A COURSE IN PHONETICS 1982, HARCOURT BRACE JOVANOVICH.

3. B. Malmberg, Phonetics, 1963, Dover Publications, N.Y.

123-1-2201, 123-1-2211 ערבית למתחילים - חובה**קורס שנתי**

החומר הדקדוק לשיעור: נטיית הפועל (עבר, עתיד, ציווי, עתיד מנדוב, עתיד מגיזום), כינויי הקניין, כינויי הזיקה, כינויי המושא, נטיית השם עם ניקוד סופי, "אנ" ואחיותיה הזוגי (שם, פועל וכינויים). בבליוגרפיה מומלצת:

1. ערבית למתחילים מאת דן בקר (הוצאת דיונון).

123-1-1071 טקסטים של העברית החדשה - חובה**TEXTS OF MODERN HEBREW**

פעלי אמירה
פעולות דיבור
בבליוגרפיה מומלצת:

1. ר' ניר וי' רועה, פועלי הבעה בחדשות הרדיו", בלשנות עברית חופשית 25, 1987, עמ' 19-29.
2. ר' ניר וי' רועה, דרכי הציטוט בדיווח החדשותי בעיתונות הישראלית, העברית שפה חיה, אוני' חיפה, 1992, עמ' 189-210.
3. פ' טרומר, מעמדו של ה"הסגר" במשפט על יסוד עקרונות תיאורית פעולות הדיבור", לשוננו נ"א, תשמ"ז, עמ' 171-187.
4. ג' בן-עמי צרפתי, הפרגמטיקה ופעולות הדיבור, לשוננו לעם ל"ד, תשמ"ג, עמ' 99-112.
5. שושנה בלום קולקה, "היבטים אוניברסליים בביצוע פעולות דיבור - כוחה של הכשירות הפרגמטית, עיונים בחקר השיח, ירושלים, 1982, עמ' 147-175.

123-1-1141 תחביר העברית החדשה - חובה**DISCOURSE SYNTAX OF MODERN HEBREW**

הגישה הגנרטיבית – טרנספורמטיבית:
חלקי דיבור וקטגוריות דקדוקיות.
כללי יצירה.

ניתוחים תחביריים בהתאם לשיטה הנ"ל.
בבליוגרפיה מומלצת:

1. האוניברסיטה הפתוחה, תחביר הלשון העברית, תל-אביב, 1981.
2. ר' ניר, מבוא לבלשנות יחידות 8-9, האוניברסיטה הפתוחה, 1989.
3. ע' אלון, העברית הכתובה הבלתי מנוקדת, ב"ש 1995.
4. יוסף גרודזינסקי, פסיכולוגיה ושפה ירושלים, תשנ"ג.

123-1-1071 סמנטיקה - חובה**SEMANTICS**

גישות לחקר המשמעות.
קונוטאציות ריגושיות.

שדות סמנטיים ויחסים שונים בין סימנים.
מעתקים סמנטיים: מטאפורה, מטונימיה, אטימולוגיה עממית, השמט.
צירופים חופשיים, צירופים כבולים וקולוקאציות.
בבליוגרפיה מומלצת:

1. ר' ניר, סמנטיקה של העברית החדשה, ת"א, תשל"ח.
2. ר' ניר, סמנטיקה עברית – משמעות ותקשורת, האוני' הפתוחה, 1989.
3. ג' בן-עמי צרפתי, סמנטיקה עברית, ירושלים, תשמ"ה.
4. ג' בן-עמי צרפתי, מה אומרות המילים, ירושלים, תשמ"ה.
5. ר' לנדאו, פרקים בסמנטיקה עברית, ת"א, תשל"ח.

ארמית א' - חובה**ARAMAIC I**

לימוד דקדוקה ומילונה של הארמית המקראית תוך השוואה לעברית המקראית. קריאה בספרי המקרא הכתובים בארמית.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים, תשנ"ג.

123-1-1111 תחביר לשון המקרא - חובה**SYNTAX OF BIBLICAL HEBREW**

קטגוריות השם: מין, מספר יידוע.
 הצירוף השמני: סמיכות, תמורה, התאם דירוג הפועל ומשלימיו זמנים "אספקטים, מודוסים, מושא פנימי וכפול תיאורים.
 סוגי משפטים: לפי תוכן, שמות ופועלים, משפט ייחוד, משפטים מורכבים.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. ח' רבין, תחביר לשון המקרא, ירושלים תשנ"ז.
 2. ח' רבין, משמעויותיהן של הצורות הדקדוקיות בלשון המקרא ובלשון ימינו, ירושלים תשנ"א.
 3. א' קימרון (עורך), לשימוש "הזמנים" במקרא, ירושלים תשמ"ח.

123-1-1031, 123-1-1653 הדרכה ביבליוגרפיה - חובה
קורס שנתי**TRAINING IN THE PROPER USE OF BIBLIOGRAPHY**

הקורס מיועד כמבוא הן ללשון העברית והן לספרות המקצועית. הוא כולל סיורים בספריה, קריאה מודרכת בספרי היסוד בעיקר: קונקורדנציות, מילונים וספרי דקדוק לכל רובדי הלשון. כמו כן, יתורגלו נושאים כגון: שימוש בתעתיק לועזי, שיטות ניקוד וטעמים.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. חוברת "הדרכה ביבליוגרפיה בלשון" בעריכת חיים דיהי ואסנת דמרי, פרסום פנימי של האוניברסיטה ובסופה מבחר של ביבליוגרפיה מומלצת בלשון בכל התחומים.

123-1-1021, 123-1-2411 ניתוח תחבירי - חובה**SYNTACTIC ANALYSIS**

חלקי הדיבור; סוגי המשפטים: המשפט הפשוט, המשפט הפועלי, המשפט השמני, משלמי שה"ע, משלמי הנשוא ושם הפועל, חלקים וזולים, נשוא מורחב; המשפט הכולל; המשפט המאוחד; המשפט המורכב על כל סוגי פסקיותיו; משפט חסר; משפט יחוד.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. כל ספר המצוי בביתו של הסטודנט, והעוסק בנושאים אלו.

123-1-2571, 123-1-2581 מבוא לדקדוק העברי - חובה**HEBREW GRAMMAR****קורס שנתי**

מושגי יסוד בתורת ההגה; מערכת הפועל: גזרת השלמים, חפ"נ + חפ"יז, נפ"יו, נל"י, אל"א, ע"ו/ע"י, ע"ע;
 תצורת שם העצם: משקלים, סופיות בעלות משמעות, הלחם שאילה וכו'; נטיית שם המספר, אותיות השימוש ומלות היחס.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. כל ספר המצוי בביתו של הסטודנט, והעוסק בנושאים אלו.

לימודים לתואר שני בלשון עברית

(סימן מחשב 2-123)

1. תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שסיימו את לימודיהם במוסד אקדמי מוכר בארץ בציון 80 לפחות. ועדת הקבלה המחלקתית תשקול בקשות של מועמדים מחו"ל להתקבל למחלקה. כמו כן, הוועדה תשקול אם לקבל מועמדים שממוצע הציונים שלהם נמוך מ-80, ללימודים במעמד "משתלם"; וכן תשקול אם לקבל מועמדים שלמדו מקצוע אחר במדעי היהדות, ללימודים במעמד "משלים".

2. מבנה הלימודים

הלימודים יתמקדו בעיון בעברית העתיקה ובמחקרה לתקופותיה ולמסורותיה בזיקה לשפות השמיות, ובעיון בלשון החיה ובמחקרה בזיקה לרובדי הלשון הקודמים. העיון והמחקר יתבססו על הלשון הכתובה, על הלשון המדוברת, ועל מסורות הלשון ולשונות היהודים.

משך הלימודים בשני הנתבים הינו שנתיים.

3. נתיבי הלימוד

במחלקה ללשון עברית מוצעים שני נתיבי לימוד.

א. הנתיב הכללי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת השכלתם.

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז מתוכם שני קורסים חובה וסמינר מחלקתי (כאמור בסעיף 4) ולהגיש שתי עבודות סמינריוניות בשני קורסים. ניתן לכתוב עבודה סמינריונית בכל קורס שנתי המוצע בתכנית הלימודים לתואר שני במחלקה ללשון עברית באישור מראש של מרצה הקורס. העבודות הסמינריוניות תהיינה שונות זו מזו בנושאן ובתחומן ויכתבו אצל מרצים שונים. עבודות (סמינריוניות ואחרות) יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס וועדת המוסמכים מחלקתית ניתן להגיש העבודות לא יאוחר מ-31.12 באותה השנה.

ב. הנתיב המחקרי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים להמשיך בלימודים לתואר שלישי. המעבר

לנתיב המחקרי טעון אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. תנאי ראשוני למעבר הינו סיום שנה

ראשונה בלימודי התואר השני בציון 88, מציאת נושא לעובדת גמר ובחירת מנחה מהמחלקה

(חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה) שיאות להנחות הסטודנטים בכתיבת עבודת הגמר.

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז עד תום השנה השנייה ללימודים

ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. במסגרת חובות השמיעה לתואר על הסטודנטים לכתוב שתי

עבודות סמינריוניות בשני קורסים. עבודות יש להגיש

עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס וועדת המוסמכים מחלקתית ניתן להגיש

העבודות לא יאוחר מ-31.12 באותה השנה.

עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. החיבור חייב לעמוד בקנה מידה של עבודה אקדמאית מקצועית ויהיה בהיקף של עד 100 עמודים. בעבודה יתבטא כושרם של הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית עצמאית המושתתת בעיקרה על מקורות ראשוניים ומשניים. העבודה תשקף כושר ניתוח וסינתזה, בקיאות בחומר הלשוני, שליטה מקפת ומעמיקה בספרות המקצועית (בבליוגרפיה), ויכולת ניסוח והתבטאות בהירה. השיפוט ייעשה על ידי המנחה ועוד שופט אחד שייקבע על ידי ועדת המוסמכים המחלקתית.

4. קורסים

כל אחד מן הקורסים יינתן אחת לשנתיים (או יותר). כל הקורסים הם קורסי בחירה, חוץ מן הקורסים הבאים:

(א) "בלשנות שמית וכללית"; (ב) "מילונאות עברית". כמו כן, כל הסטודנטים במחלקה חייבים להשתתף השתתפות פעילה בסמינר המחלקתי (המתקיים אחת לשבועיים) במשך כל שנות לימודיהם במחלקה, הן בלימודי התואר השני והן בלימודי התואר השלישי. הסמינר המחלקתי מזכה ב-1 נק"ז לסמסטר במשך ארבעה סמסטרים ראשונים בלבד (סך הכל 4 נק"ז) אחר כך ההשתתפות בסמינר הינה חובה ללא נק"ז. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מלימודי התואר השני במחלקות אחרות עד שליש מסך כל נק"ז הדרושות לתואר. בנוסף, רשאים ללמוד קורסים מתואר 1 בהיקף של עד 8 נק"ז. שיעורים אלה טעונים אישור מוועדת המוסמכים המחלקתית. השתתפות בקורסים ממחלקות אחרות המופיעים בתכנית הלימודים של המחלקה ללשון עברית אינם טעונים אישור.

5. לימוד מונחה

סטודנטים לתואר שני בשנת הלימודים השניה רשאים ללמוד לימוד עצמי בנושאים הקרובים ללבם, ובתנאי שימצאו מנחה מבכירי המחלקה שיסכים להנחותם בלימודיהם. המנחה יהיה אחראי לבדיקת ידיעותיהם והבנתם. הלימוד המונחה במסגרת הקורס "קריאה מודרכת" יעניק עד 4 נקודות זכות.

6. חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

7. שפות זרות

כל הסטודנטים (הן בנתיב הכללי והן בנתיב המחקרי) חייבים ללמוד שפה זרה מודרנית שנייה ברמת מתקדמים (מעבר למכסת הנקודות לתואר). בנוסף לכך, חייבים כל הסטודנטים בלימוד שפה עתיקה (כגון אוגריתית, אכדית, ארמית, פינקית) בהיקף 4 נק"ז (במניין הנקודות לתואר).

8. בחינת גמר

סטודנטים בנתיב הכללי שסיימו את כל חובותיהם לתואר ייבחנו בכתב על מאמרים וטקסטים בתום השנה השניה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12). הסטודנטים בנתיב המחקרי פטורים מחובה זו.

9. הרכב הציונים הסופי לתואר

בנתיב הכללי קורסים – 80%

בחינת גמר - 20%

בנתיב המחקרי קורסים – 50%

עבודת גמר - 50%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-123)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי בלשון עברית

המסלול הרגיל לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "מוסמך" בלשון עברית שלמדו בנתיב המחקרי בלבד.

המסלול המשולב לדוקטורט

מיועד לסטודנטי ם הלומדים לתואר שני בלשון עברית שהשיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסים, השלימו את חובות השמיעה תוך שנתיים (32 נק"ז) וכתבו פרק ראשון של עבודת הגמר. סטודנטים אלה, באישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית, יוכלו להגיש מועמדות להתקבל ללימודים מתקדמים במסלול המשולב לדוקטורט.

המסלול הישיר לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "בוגר" שסיימו לימודיהם בציון 94 לפחות. הסטודנטים במסלול זה ישלימו את חובות השמיעה (32 נק"ז) ויכתבו עבודת דוקטורט. לתלמידים המסיימים את לימודיהם בתואר הראשון מוצע (בתנאים מסוימים – אבל לא יותר משני תלמידים בכל שנה ממחלקתנו) להצטרף אל המסלול הישיר לדוקטורט. בכניסתם ללימודי התואר השני תלמידים אלה, לאחר שלמדו 32 נק"ז בלימודי התואר השני לפי דרישות המסלול המחקרי (ראה סעיף 6 להלן), יעלו ללימודי התואר השלישי ללא צורך לכתוב עבודת מחקר כלשהי במקום עבודת התזה. לתלמידים בשני מסלולים מיוחדים אלה יוענק התואר השני כאשר הוועדה בלימודי התואר השלישי תאשר סופית את תוכנית המחקר שלהם לדוקטורט בתום בחינת המועמדות. המחלקה ממליצה על לימודים בשני מסלולים מיוחדים אלה ותעודד במיוחד את התלמידים המצטרפים אליהם.

המחלקה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 124)

מטרת הלימודים

מטרתה של המחלקה להעניק ידע בסיסי על התרבות וההיסטוריה של המזרח התיכון (על מגוון היבטיהן: פוליטיקה, חברה, דת, תרבות, כלכלה) מצמיחת האסלאם ועד ימינו. כמו כן תקנה המחלקה שיטות מחקר בהיסטוריה במדעי התרבות ובמדעי החברה ותטפח חשיבה ביקורתית על המחקר המזרח תיכוני. לימודי המחלקה מתנהלים במסלולים הבאים:

מחלקה ראשית (80 נק"ז) - קבלה למסלול ראשי נקבעת רק בתום שנה א' באישור ועדת הוראה.

דו מחלקתית (54 נק"ז)

מחלקה משנית (28 נק"ז)

בעלי ידע קודם בערבית הנרשמים למחלקה צריכים להוכיח יכולתם באופן שיענה על הנדרש בשיעורי קריאת המקורות של שנה ג'. בעלי ידע כזה, אשר שפת אמם אינה ערבית, יחויבו בבחינת מיון ופטור אשר תקבע אם הם יידרשו ללמוד ערבית, ואם כן – באיזה היקף. המחלקה מציעה שני מסלולי לימוד ערבית-אינטנסיבי, המיועד לתלמידים המעוניינים להתמחות בערבית או להמשיך ללימודים מתקדמים, ורגיל, המיועד לתלמידים המעוניינים בידע בסיסי בערבית. תלמידים שאינם בעלי ידע קודם יידרשו ללמוד ערבית בהיקף של 28 שעות במסלול האינטנסיבי או 20 שעות במסלול הרגיל, לפי בחירת הסטודנט. לימוד הערבית מזכה את התלמיד במסלול האינטנסיבי ב-16 נקודות זכות לתואר ובמסלול המקוצר ב-8 נק"ז. תלמידים שיהיו פטורים מלימודי הערבית יידרשו ללמוד שיעורי בחירה נוספים בהיקף של 16 שעות במסלול האינטנסיבי ו-8 שעות במסלול הרגיל.

מבנה הלימודים: (לתלמידי מחלקה ראשית או דו-מחלקתית).

שנה א': - חובות השנה הראשונה הן ארבעה קורסי מבוא ותרגיל מיומנויות למידה אקדמית לפי הפירוט הבא:

4 נק"ז	מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית
4 נק"ז	מבוא לתולדות האימפריה העוסמאנית
4 נק"ז	מבוא למזרח התיכון המודרני
4 נק"ז	מבוא לדת האיסלאם
<u>2 נק"ז</u>	מיומנויות למידה אקדמית א'
18 נק"ז	

ערבית בנוסף לנ"ל חלה חובת לימודי ערבית בהיקף של 12 ש"ש (ללא נק"ז).

ציון 65 לפחות בקורסי החובה של שנה א' (מבואות, תרגיל מיומנויות למידה אקדמית א' וערבית) הוא תנאי הכרחי למעבר לשנה ב'. מבוא לדת האסלאם ומבוא לאימפריה העות'מאנית, וכן תרגיל המיומנויות אפשר ללמוד גם בשנה ב', אולם לא ניתן להתקבל לקורסים מתקדמים (פרו"ס וסמינר) ולמיומנויות למידה אקדמית ב' לפני השלמת כל המבואות ומיומנויות א' בציון 65 לפחות.

שנה ב' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השניה הן: תרגיל מיומנויות למידה אקדמית ב'

(2 נק"ז) שלושה קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 12 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

עד שנה ג' על הסטודנט להשתתף ב-2 שיעורי בחירה (סה"כ 8 נק"ז) במסלול האינטנסיבי או 5 שיעורי בחירה (20 נק"ז) במסלול הרגיל.

בשנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשני קורסים ממחלקות אחרות (סה"כ 8 נק"ז), בתאום עם ועדת הוראה. **ערבית**- בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 16 ש"ש במסלול האינטנסיבי (12 במסגרת שנת הלימודים ועוד 4 בסמסטר קיץ או בחופשה) המזכה ב-16 נק"ז, ואילו במסלול הרגיל ילמדו 8 ש"ש המזכה ב-8 נק"ז. תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו במסלול האינטנסיבי ב-4 שיעורי בחירה נוספים או במסלול הרגיל ב-2 שיעורי בחירה נוספים.

שנה ג' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השלישית הן שני סמינרים, סה"כ 8 נק"ז.

יוקפד על איזון בין סמינרים העוסקים בתקופה המודרנית לבין כאלה העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

ערבית- בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים. בוגרי המסלול האינטנסיבי ילמדו 2 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול הרגיל ילמדו קורס טקסטים אחד.

שנה ב' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השנייה הם: תרגיל מיומנויות למידה אקדמית ב'

(2 נק"ז) שני קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 8 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר. אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

עד שנה ג' על הסטודנט במסלול האינטנסיבי ללמוד שיעור בחירה אחד בהיקף 2 נק"ז או 2.5 שיעורי בחירה במסלול הרגיל (10 נק"ז).

חובה- אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

ערבית – בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 12 ש"ש במסלול האינטנסיבי (12 נק"ז) ואילו במסלול הרגיל ילמדו 8 ש"ש (8 נק"ז).

תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו במסלול האינטנסיבי ב-3 שיעורי בחירה נוספים (12 נק"ז) או במסלול הרגיל ב-2 שיעורי בחירה נוספים (8 נק"ז).

שנה ג' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השלישית הם קורס מתקדם אחד (סמינר) מתוך מגוון

הקורסים המוצע (סה"כ 4 נק"ז).

ערבית- בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים, בוגרי המסלול האינטנסיבי ילמדו 2 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול הרגיל ילמדו קורס טקסטים אחד.

מבנה הלימודים לתלמידי מסלול משני (28 נק"ז).

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שלושה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא :

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד לצמיחת האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האיסלאם	4 נק"ז

שנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשלושה שיעורי בחירה (סה"כ 12 ש"ס) וקורס מתקדם אחד (סמינר) סה"כ 4 נק"ז.

מבנה הלימודים בחטיבה מצומצמת (14 נק"ז – סימן מחשב 156)

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שני קורסי מבוא לפי הפירוט שלהלן :

מבוא לתולדות המזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא לתולדות המזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
	8 נק"ז

חובות השנה השנייה והשלישית הן- שיעור בחירה אחד (4 נק"ז) ושיעור בחירה (2 נק"ז).

ציוני מעבר במחלקה

בקורסי המבואות+ תרגילי מיומנויות למידה אקדמית+ ערבית ציון המעבר הוא 65.
ביתר הקורסים במחלקה ציון עובר הוא 60.

סילבוסים:**124-1-1321 מיומנויות למידה אקדמית****Acquisition Of Academic Skills**

הקורס עוסק בהקניית כלים לקריאה וכתובה של חיבורים אקדמאים, בהכרות עם המחקר האקדמי וכללי הדיווח עליו. להשגת מטרות אלה מתמקד הקורס בשלושה תחומים: בחלקו הראשון נידונים שלושה מאמרים, תוך שימת דגש על ניתוח הרעיון המרכזי והרעיונות המשניים, הצגת סגנון הכתיבה ומבנה המאמר. כמו כן נערכת השוואה בין שניים מהמאמרים. חלקו השני של הקורס מוקדש להכרת הסיפריה, ספרי יעוץ, textbooks, וכתבי עת מרכזיים העוסקים במזרח התיכון. החלק השלישי מוקדש לתרגול הצדדים הטכניים והמתודולוגיים של כתיבת עבודות בלימודי המזה"ת.

124-1-0011 מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית.**Introduction to the Middle East History**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: ממוצע של ציון המבחן וציוני התרגילים.
 מטרת הקורס להציג את הרקע לצמיחת האיסלאם ולהתפשטותו במזרח התיכון.
 כמו כן הקורס יעסוק בניחות התהוותה של האימפריה האסלאמית והתגבשותה במאות 7 - 15.
 במסגרת התרגיל נדונות תעודות מתורגמות, תוך הדגשת הבעייתיות של ההיסטוריוגרפיה האסלאמית.

124-1-0021 מבוא למזרח התיכון המודרני.**Introduction to the Modern Middle East**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: בחינת סיום 80%
 בוחן בקיאות 10%
 השתתפות פעילה 10%
 הקורס יסקור את ההיסטוריה של המזה"ת מן המאה ה-19 עד ימינו, תוך הדגשת תהליך היעלמותה של האימפריה העוסמאנית וצמיחתן של מדינות הלאום - מצרים, תורכיה, עיראק, לבנון ואחרות. לצד דיון בהיסטוריה הפוליטית יבחן הקורס את בנייתה של מערכת חברתית ותרבותית במסגרת הלאומיות המודרנית, וידון בגישות היסטוריוגרפיות שונות לחקר המזה"ת

124-1-0031 מבוא לדת האיסלאם.**Introduction to the Islam**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: בוחן בקיאות 10%
 מבחן 90%
 הקורס יסקור את מקורות האיסלאם והאופן שבו מקורות אלה אוסלמו. תהליכים של היווצרות אורתודוכסיה. היווצרות ותפקיד מעמד של חכמי דת. השינויים שחלו באיסלאם עקב שינויים היסטוריים.

Introduction to the History of the Ottoman Empire

סוג הקורס : מבוא (חובה)

הרכב הציון : בוחן בקיאות 10%

מבחן סופי : 90%

הקורס ישלב דיון בתהליכים העיקריים שעברה האימפריה העוסמאנית מהיווצרותה כנסיכות קטנה בצפון מערב אנטוליה ועד התפרקותה (1300-1900), עם דיון בהתפתחות חקר האימפריה העוסמאנית. הקורס יתבסס על קריאה שוטפת מפגישה לפגישה ועל דיון בכיתה על החומר הנקרא.

לימודים לתואר שני בלימודי המזרח התיכון
(סימן מחשב 2-124)

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מציעה תכנית עשירה ומגוונת לתואר מוסמך בלימודי המזרח התיכון. תוכנית הלימודים בעלת אופי רב- תחומי. מגמה זו מתבטאת בדגש על שילוב בין מתודות שמקורן במחקר ההיסטורי לבין כאלה שמוצאן במדעי חברה. במאמץ להעניק ביטוי לתפיסה זו כוללת תכנית הלימודים קורסים המדגישים גם היבטים תרבותיים וחברתיים בחקר המזרח התיכון. הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי (ללא תיזה).

תנאי קבלה

א. ללימודי תואר שני בנתיב הכללי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטה בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כפי שייקבעו על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

ב. ללימודי תואר שני בנתיב המחקרי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 85 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 85 לפחות וזאת לאחר שסיימו את לימודי השלמה במחלקה כמפורט בסעיף 2 לעיל.
3. סטודנטים לתואר שני בנתיב הכללי שהשיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בקורסי התואר השני.
4. בוגרי תואר שני בלימודי המזרח התיכון בנתיב הכללי שסיימו בממוצע 85 לפחות.
5. תנאי קבלה נוספים לנתיב המחקרי:

- א. המלצת מרצה מהמחלקה ללימודי המזרח התיכון (או ממחלקה / אוניברסיטה אחרת במקרה של מועמדים שלמדו תואר ראשון במחלקה / אוניברסיטה אחרת) אשר המועמד הגיש לו עבודת סמינר או פרו"ס בלימודי התואר הראשון. מועמדים שהחלו לימודי תואר שני במסלול הכללי יגישו המלצה של מרצה מהמחלקה שהגישו לו עבודת סמינר לתואר שני.
- ב. ראיון קבלה.
- ג. נושא לכתובת עבודת גמר וחתימת חבר סגל של המחלקה ללימודי המזרח התיכון המוכן לשמש כמנחה. סטודנטים המבקשים להתקבל לתואר שני בנתיב המחקרי עם סיום לימודי התואר הראשון יוכלו להתקבל לשנה הראשונה בלימודי הנתיב המחקרי ללא נושא ומנחה לעבודת גמר, בתנאי שעד תום השנה הראשונה יגישו נושא מחקר, ישיגו הסכמה של מרצה מהמחלקה להנחותם ויגישו הצעת מחקר.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבים: מחקרי וכללי (ללא עבודת גמר). המעבר לנתיב המחקרי מותנה בהשלמה של שני קורסים ברמה של סמינר במוצע של 90 לפחות, ובכפוף לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז, שכוללים גם 8 נק"ז של לימודי שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית, או העמקה בלימודי הערבית), על-פי תוכנית המחקר של הסטודנטים, והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת שמונה קורסים (שישה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). בנוסף להם שני קורסי שפה. מתוך הקורסים שיועברו במחלקה, יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס אחד שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשניים מקורסי המחלקה ידרשו המשתתפים להגיש עבודה סמינריונית. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

המסלול הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בנתיב זה יחויבו המשתתפים בלימודי שפה מזרח תיכונית, אך לא ידרשו להגיש עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת עשרה קורסים (שמונה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). מתוך הקורסים שיועברו במחלקה יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשלושה מכלל הקורסים שיועברו במחלקה ידרשו הסטודנטים להגיש עבודה סמינריונית. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד סיום חובות השמיעה לתואר (30.9 ולא יאוחר מ-31.12 בשנה השנייה ללימודים) בחינת הגמר **בכתב** תכלול שני נושאים שיוקצו לסטודנטים בצירוף ביביליוגרפיה מתאימה. הבחינה תיבדק על ידי שני מרצים מהמחלקה, ושקלול הציונים של שניהם יהווה את ציון הבחינה.

הרכב הציון הסופי לתואר :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

תוכנית המאסטר הבינלאומית
MAPMES-Masters of Art Program in Middle East Studies

מטרת הלימודים

- תוכנית ה-MAPMES מציעה קשת רחבה של גישות לחקר המזרח התיכון וצפון אפריקה וכן התבוננות מקרוב על החברות באזור. לתוכנית ארבע מטרות:
- לתת לסטודנטים ידע מעמיק של ההיסטוריה, החברה, האנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ספרות ואומנות במזרח התיכון ובצפון אפריקה.
 - להפגיש את הסטודנטים עם הקשרים שבין מדעי החברה והרוח.
 - לערוך לסטודנטים היכרות עם המתודות והבעיות המייחדות את האזור.
 - לעודד כתיבה ביקורתית, חשיבה אנליטית, מחקר מלומד והסתכלות תרבותית גמישה.

תנאי קבלה

ללימודי תואר מוסמך יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות (או ממוצע מקביל במערכת הציונים בה למדו) במקרים מיוחדים יתקבלו ללימודים מועמדים שלמדו לתואר ראשון בארץ, אך לא במסגרת לימודי המזרח התיכון.
2. נדרשת מהמועמדים אנגלית ברמה של שפת אם.
3. ההרשמה תתבצע באמצעות אתר האינטרנט של MAPMES

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך בתוכנית ה-MAPMES מתקיימים בשפה האנגלית ומתנהלים בשני נתיבים, מחקרי וכללי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

בקידום ארבעת המטרות לעיל התוכנית מספקת לסטודנטים רקע להמשך נתיב מחקרי פרטני המשלב כמה שדות מחקר עם מיומנויות לעבודה יצירתית ועצמאית על האזור.

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה עשרה קורסים לתואר שני בציון מינימלי של 80. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית) ובשנה השניה כותבים הסטודנטים את עבודת הגמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד 10 קורסים של תואר שני. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). בתום השנה הראשונה על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר.

הרכב הציון הסופי לתואר:

50%	קורסים	במסלול המחקרי:
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	במסלול הכללי:
20%	בחינת גמר	

תואר שני במזרח תיכון במגמת פוליטיקה וממשל

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מקיימת מסלול מיוחד בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל המתמקד בבחינה של השינויים המתחוללים בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של ריבונות, לאומיות, וגבולות. סטודנטים שיתקבלו לתוכנית הלימודים יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ואף יבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

תנאי קבלה לנתיב הכללי

- תואר ב.א. בלימודי מדעי המדינה/פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובח"ל, בציון משוקלל של 85 לפחות.
- סטודנטים בשנה ג' (שסיימו חובות שמיעה לתואר) בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, ובתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-85.
- סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 85 יתבקשו להשלים קורסים מתכנית המחלקה בהתאם להחלטת ועדת ההוראה.
- בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת לימודי המוסמך של המחלקה.

תנאי קבלה לנתיב המחקרי

- תואר ב.א. בלימודי מדעי המדינה / פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בח"ל, בציון משוקלל של 90 לפחות.
- סטודנטים שנה ג' שסיימו חובות שמיעה לתואר בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, בתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-90.
- סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 90 יתבקשו להשלים קורסים מתוכנית המחלקה בהתאם להחלטות ועדת הקבלה.
- בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת הקבלה של המחלקה.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך במחלקה למזרח תיכון במגמה לפוליטיקה וממשל מתנהלים בשני נתיבים: מחקרי וכללי (ללא עבודת גמר). משך הלימודים בשני הנתיבים הינו שנתיים.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז (כולל שפה זרה שניה), והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה:

שנה ראשונה

- מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז
- גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז
- שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז
- קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז
- סמינר - 4 נק"ז

שנה שניה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

שלושה קורסי בחירה- 12 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש עבודתם לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

תוכנית הלימודים בנתיב זה :

שנה ראשונה

מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז

גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז

שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז (קורס השלמה לא

במניין הנק"ז לתואר)

קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

שנה שנייה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

ארבעה קורסי בחירה- 16 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

על הסטודנטים להיבחן עם סיום חובות השמיעה בבחינת גמר בכתב עד תום השנה השנייה ללימודים

ולא יאוחר מ-31.12.

מעבר לנתיב המחקרי מותנה בממוצע 90 של שני סמינרים.

הרכב הציון הסופי לתואר :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)

מבנה המחלקה

במחלקה שני מסלולים:

- א. המסלול להיסטוריה של עם ישראל
- ב. המסלול ללימודי מדינת ישראל

מטרת הלימודים

המטרה היא לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המחלקה משלבת לימודים בתחומים של היסטוריה תרבותית, חברתית ומדינית בתולדות ישראל.

מבנה הלימודים

תוכנית א' - חד מחלקתית (108 נק"ז)

בתוכנית זו התלמיד יבחר בשני מסלולים מתוך המחלקה, בכל אחד 54 נק"ז.

תוכנית ב' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

בתוכנית זו חייב התלמיד לבחור במסלול לתולדות ישראל כמסלול ראשי - וללמוד בו 54 נק"ז. אשר ל-26 הנק"ז הנוותרות - רשאי התלמיד לבחור ללמוד את כולן במסלול ללימודי מדינת ישראל או במחלקה להיסטוריה כללית.

תכנית ג' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

המחלקה תאשר תכנית מיוחדת של 80 נק"ז במסלול של תולדות ישראל, שתאפשר לימוד אינטנסיבי ומעמיק יותר במסלול.

תוכנית ד' - מסלול דו מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד חייב ללמוד את כל 54 הנקודות במסלול אחד.

תוכנית ה' - מסלול משני (28 נק"ז)

התלמיד רשאי ללמוד נקודות אלה במסלול אחד. לימודים אלה יתנהלו לפי הדרישות המפורטות בתוכנית הלימודים של המסלול בו מדובר.

תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה לשנה הוא ממוצע ציונים של לפחות 65. תלמיד שממוצע ציוניו 64-60 בלימודי שנה א', תינתן לו אפשרות להמשיך את לימודיו במחלקה בהסכמת ועדת ההוראה של המחלקה ובהנחייתה.

ידיעת אנגלית

תלמידי המחלקה העוברים לשנה ב' חייבים בידיעת אנגלית ברמה של כניסה לקורסים של מתקדמים 1, לפחות, באנגלית כשפה זרה.

לימודים כלליים

בנוסף לדרישות המחלקה חייב כל תלמיד בכל אחת מן התוכניות לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: לימודים כלליים - חובה ובחירה. ראה בפרק ה' בדרישות הפקולטה.

המסלול לתולדות עם ישראל
(סימן מחשב 125)

מטרת הלימודים

לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המסלול משלב לימודים בתחומים של היסטוריה חברתית ואינטלקטואלית של היהדות וסביבתה התרבותית בארץ-ישראל ובמזרח הקרוב, בארצות הנצרות והאיסלאם, בפזורה היהודית באירופה, בצפון אפריקה, צפון אמריקה ועוד. כן נלמדות בעיות היסטוריוגרפיות ספציפיות והמחלוקות החשובות המפלגות את קהילת ההיסטוריונים בדורנו.

הלימודים במסלול מחולקים לשלוש תקופות:

א. העת העתיקה (ימי בית השני, המשנה והתלמוד)

ב. ימי-הביניים

ג. העת החדשה

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 65 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטריאלי	2	נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטריאלי	2	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4	נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4	נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטריאלי	2	נק"ז

18 נק"ז **סה"כ**

שנה ב'

תקופה ראשית	6 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	24	נק"ז
תקופה משנית	3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	12	נק"ז
תקופה שלישית	2 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8	נק"ז

ניתן ללמוד את קורסי הבחירה בשלושת התקופות במהלך שנים ב' וג'.

44 נק"ז **סה"כ**

שנה ג'

תקופה ראשית	2 סמינרים	8	נק"ז
תקופה משנית	1 סמינר	4	נק"ז
בחירה	סטודנט רשאי לבחור עד שני קורסי בחירה מחוץ למחלקה (ממולץ ללמוד תלמוד או שפה זרה שניה)	6	נק"ז

18 נק"ז **סה"כ**

80 נק"ז **סה"כ לתכנית**

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד ילמד בכל שלוש התקופות הנלמדות במסלול לפי בחירתו כדלקמן:

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטרילי	2 נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטרילי	2 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4 נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4 נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטרילי	2 נק"ז

סה"כ		18 נק"ז

שנה ב'

תקופה ראשית	4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	16 נק"ז
תקופה משנית	3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8 נק"ז
תקופה שלישית	קורס מתקדם או תלמוד או שפה זרה שניה (מחוץ למחלקה)	4 נק"ז

סה"כ		28 נק"ז

שנה ג'

תקופה ראשית	1 סמינר	4 נק"ז
תקופה משנית	1 סמינר	4 נק"ז

סה"כ		8 נק"ז
סה"כ לתכנית		54 נק"ז

שנה א'

בשנה הראשונה ללימודים התלמיד חייב ללמוד את שלושת קורסי המבואות, קורס החובה "מעבדת ההיסטוריון" וקורס כתיבה אקדמית כתנאי מעבר לשנה השנייה. כמו כן חייב התלמיד להשתתף בקורסי ההדרכה הצמודים לקורסי המבואות (קורסים אלה לא מקנים נק"ז).

שנה ב'-ג'

בשנה השלישית ללימודים התלמיד ישלים את מכסת הקורסים המתקדמים וכן ילמד שני קורסים סמינריונים – אחד בתקופה הראשונה (הראשית) והשני בתקופה השנייה.

קורס בחירה

תלמיד המעוניין ללמוד שפה זרה שנייה, בנוסף לאנגלית, יוכל לפנות ליועץ ההוראה במסלול כדי שזה יאשר לו את לימודי השפה עד למכסה של 4 נק"ז. כמו כן אפשר ללמוד במסגרת קורס הבחירה לימודי תלמוד – גם כן עד למכסה של 4 נק"ז.

ג. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

במסגרת תכנית זו התלמיד יוכל לבחור בשתיים משלוש התקופות הנלמדות במסלול וילמד כדלקמן:

שנה א'

מבוא 2 מבואות מתוך 3 התקופות ע"פ בחירת הסטודנט 8 נק"ז

8 נק"ז סה"כ

שנה ב'

תקופה ראשית 3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט 12 נק"ז

תקופה משנית 1 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט 4 נק"ז

16 נק"ז סה"כ

שנה ג'

1 סמינר סימסטריאלי או שנתי 4 נק"ז

4 נק"ז
28 נק"ז סה"כ לתכנית

*קיימת אפשרות להמיר את הקורס המתקדם השני בתקופה השנייה בקורס המבוא לתקופה השלישית בתיאום עם יועץ ההוראה של המסלול.

פרופ' אבי גרוס	– טל' 08-6461138 (חדר 638)	יועץ ההוראה לתואר ראשון:
ד"ר דב גרא	– טל' 08-6472515 (חדר 633)	יועץ ההוראה לתואר שני:
ד"ר טד פראם	– טל' 08-6479380 (חדר C 508)	יו"ר ועדת הוראה לתלמידי מחקר:
ד"ר מוטי זלקין	– טל' 08-6472242 (חדר B 508)	יועץ לתוכנית הבינתחומית:

מסלול ללימודי מדינת ישראל

(סימן מחשב 167)

מטרת המסלול להקנות ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים במדינת ישראל. התכנית כוללת דיון רב תחומי בהיבטים פוליטיים, תרבותיים, חברתיים וצבאיים.

המסלול מורכב משלושה צירים :

א. ציר כרונולוגי-היסטורי

מתקופת היישוב והמאבק להקמת המדינה, ודרך הצמתים המרכזיים בתולדות מדינת ישראל ועד לימינו.

ב. ציר נושאי

הדיון יקיף שורה של נושאי-על כמו: בטחון ויחסי חוץ, חברה וכלכלה, ישראל והתפוצות, ישראל והעולם הערבי, דמוגרפיה והתיישבות, תרבות ואמנות.

ג. ציר מתודי

התכנית מבוססת על תפישה רב תחומית ובין תחומית ונעזרת בשיעורים מתודולוגיים וסדנאות מחקר שכוונתן לחשוף את הלומדים לשיטות ותשתיות מחקר עדכניות, ולבעיות המחקר האופייניות לעיסוק בהיסטוריה בת זמננו. במסגרת זו ייחשפו הלומדים לארכיונים בארץ ובעולם, למרכזי מידע ממוחשבים - דוגמת "ארכיון המכון למורשת בן-גוריון" על מערכת המחשוב המתקדמת הפועלת בו - ולעולם ההזדמנויות המחקריות הגלום בהם.

מבנה המסלול

התוכנית מאפשרת לימודים בתוכנית הדו-מחלקתית בהיקף של 54 נק"ז ובתוכנית מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.

מבנה המסלול

התוכנית הדו מחלקתית 54 נק"ז

שנה א'

מבוא	תולדות ע"י עד ראשית העת החדשה	4 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בעת החדשה	4 נק"ז
מבוא	מדינת ישראל מבוא היסטורי	4 נק"ז
מבוא	החברה הישראלית: היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	4 נק"ז

במסגרת חובות המסלול כלולים שני סיורים יומיים אותם יש לקחת במהלך בקורס "בעקבות התייעוד"

16 נק"ז**סה"כ****שנה ב'**

חובה	מדינת ישראל בראיה רב תחומית	3 נק"ז
חובה	קורס מתודולוגי "בעקבות התייעוד"	3 נק"ז
בחירה	6 קורסים מתקדמים	24 נק"ז

ניתן להמיר קורס שנתי ב 2 קורסים סימטריאליים (2 נק"ז כל אחד)
הסטודנט רשאי לקחת קורס מתקדם אחד בשנה א',
ואת שאר הקורסים (או את כולם) להשלים בשנים ב' וג'.

30 נק"ז**סה"כ**

שנה ג'

8 נק"ז	2 סמינרים	חובה

8 נק"ז	סה"כ	
54 נק"ז	סה"כ לתכנית	

תוכנית חטיבה מורחבת (28 נק"ז)שנה א'

4 נק"ז	תולדות ע"י בעת החדשה	מבוא
4 נק"ז	מדינת ישראל מבוא היסטורי	מבוא
4 נק"ז	החברה הישראלית היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	מבוא
	או	
6 נק"ז	בעקבות התיעוד + מדינת ישראל בראיה רב תחומית מי שיבחר לקחת את הקורס החברה הישראלית יצטרך בנוסף לקחת קורס מתקדם של 2 נק"ז	מבוא

14 נק"ז	סה"כ	

שנה ב'

8 נק"ז	2 קורסי בחירה מתקדמים שנתיים ע"פ בחירת הסטודנט	קורס מתקדם
	1 קורס בחירה מתקדם סימטריאלי ע"פ בחירת הסטודנט	קורס מתקדם

10 נק"ז	סה"כ	

שנה ג'

4 נק"ז	1 סמינר

4 נק"ז	

ראש המסלול: ד"ר נחום קרלינסקי
יועץ המסלול: ד"ר גידי נבו

לימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל
(סימן מחשב 2-125)

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות במסלול שבו הם מתכוונים להמשיך לתואר שני.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון באחד המסלולים של המחלקה להיסטוריה בממוצע 80 לפחות ומבקשים לשנות את מסלול לימודיהם, יתקבלו בשנת לימודיהם הראשונה ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-8-12 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. נקודות אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים שסיימו תואר ראשון מחוץ למחלקה להיסטוריה של עם ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד 12-16 נק"ז השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. שעות אלה לא יכללו במניין השעות ללימודי התואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

תכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה להיסטוריה של עם ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

א. נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד בעיקר לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. נתיב זה חיוני להמשך לימודים לתואר שלישי. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך ויכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז על פי הפירוט הבא:

7 קורסים	28 נק"ז
קורס מתודולוגיה	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז

סטודנטים רשאים (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) ללמוד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות במידה שיש בהם קרבה לתחום התמחותם. כמו כן, ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" באישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מחייבת לימודים בהיקף של 4 נק"ז שיוקדשו לקורס חובה בתלמוד. קורס זה יכלול במסגרת 7 קורסי החובה (28 נק"ז) הנזכרים לעיל.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

שפות זרות

הסטודנטים יידרשו להוכיח יכולת קריאה טובה של טקסטים בשפה זרה נוספת בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצת המנחה.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות סמינריוניות בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד 31.12 באותה השנה.

עבודת גמר

מטרתה של עבודת הגמר להוכיח את יכולתם של הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. הצעת מחקר חתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים של המחלקה עד תום השנה הראשונה. באישור חריג ההצעה תוגש עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לאחר השלמת חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

ב. נתיב כללי (40 נק"ז)

1. נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת ההשכלה. נתיב זה אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי אלא אם אושרה העברה לנתיב המחקרי (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) ורק לאחר השלמת כל החובות המפורטים בנתיב המחקרי כאמור לעיל.

הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו 10 קורסים לפי הפירוט הבא:

9 קורסים 36 נק"ז

קורס מתודולוגיה 4 נק"ז

קורס בתלמוד 4 נק"ז

באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות הרלוונטיים לתחום התמחותם של הסטודנטים.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינריוניות. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד ה 31.12 באותה השנה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בחינת גמר

בחינת הגמר בנתיב הכללי היא בחינה בכתב ומועדה (בתיאום עם המחלקות) לאחר סיום חובות השמיעה בקורסים.

(ב 30.9 או לא יאוחר מ- 31.12 של השנה השנייה ללימודים). הבחינה תיבדק על ידי שני חברי סגל של המחלקה בתאום מראש (3 חודשים לפחות) והם שיקבעו את החומר הביבליוגרפי לבחינה. הסטודנטים זכאים לקבל את הציון תוך 10 ימים ממועד הבחינה. ציון עובר בבחינה הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי:	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי:	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

לימודים לתואר שני במגמה במדינת ישראל*

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מציעה מגמת לימוד במדינת ישראל. התכנית עוסקת בנושאים שונים בתולדותיה ומאפייניה של מדינת ישראל, בכללם ההגות הציונית והתרבות הישראלית, מערכת היישובים והתפתחותה, המארג החברתי הישראלי, הסכסוך היהודי-ערבי, יחסי ישראל עם יהדות התפוצות והשלכות השואה על החברה הישראלית. התכנית מבוססת על הכשרה מעמיקה בלימודי ההיסטוריה, ומשלבת בצדם קורסים מתחומים מגוונים במדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון שסיימו לימודים לתואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, או בחו"ל וממוצע הציונים הסופי שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

סטודנטים שסיימו תואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד קורסי השלמה בהיקף של 8-12 נק"ז בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה הוא 80 לפחות. בתום שנת ההשלמות יוחלט באם ניתן לקבל הסטודנטים הללו ללימודי תואר שני.

תכנית הלימודים

הלימודים במגמה ללימודי מדינת ישראל מתנהלים בשני נתיבים:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך על פי הפירוט הבא:

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 1 קורס חובה על סוגות בתיאוריות בנות זממנו 6 קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.
- עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז

ניתן ללמוד עד 3 קורסים מתוכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או באוניברסיטאות אחרות באישור ועדת מוסמכים מחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף של 4 נק"ז). בכפוף להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית יידרשו הסטודנטים להשלים קורס מבוא בתולדות עם ישראל בהיקף של 4 נק"ז. קורס זה לא ישתקלל במניין הנקודות לתואר.

שפות: על הסטודנטים לעמוד בחובות האנגלית על פי תקנון הפקולטה (ראה תקנון הפקולטה – פרק תואר שני – חובת אנגלית). ובמידת הצורך יידרשו ללמוד קורס/י שפה זרה שנייה בהתאם לנושא התמחותם ובכפוף להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית. קורסים אלה לא משתקללים במניין הנקודות לתואר.

עבודות סמינריוניות: בנוסף לחובות שייקבעו על-ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים מתוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל. עבודות בכלל ועבודות סמינריוניות בפרט יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס ובאישור ועדת מוסמכים מחלקתית עד 31.12 באותה שנה.

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז):

הצעת מחקר של תכנית עבודת הגמר חתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום שנת הלימודים הראשונה אך לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לשיפוט עם סיום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

נתיב כללי - (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת ידע ובהרחבת השכלה.

בנתיב זה ילמדו הסטודנטים 10 קורסים (40 נק"ז) מתוך תכנית הלימודים לתואר שני לפי הפירוט הבא:

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 1 קורס חובה על סוגיות בתיאוריות בנות זמננו.
- 8 קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או במוסד אקדמי מוכר באישור ועדת מוסמכים מחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף 4 נק"ס).

ככפוף להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית יידרשו הסטודנטים ללמוד קורס מבוא בתולדות עם ישראל בהיקף של 4 נק"ז. קורס זה לא ישתקלל במניין הנקודות לתואר.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

עבודות סמינריוניות: בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב זה לכתובת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים מתוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

בחינת גמר: בחינת הגמר בנתיב זה היא בכתב ומועדה לאחר סיום החובות בכל הקורסים (בתום השנה השנייה ללימודים עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 באותה שנה) ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

* **הבוגרים של מגמה זו יקבלו תעודת מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל**

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. **חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

סילבוסים**125-1-1921 מבוא לתולדות עם ישראל בימי הבית השני****Introduction to the History of the Jewish People during the Second Temple Period**

הקורס עוסק בתולדותיהם של היהודים בימי בית שני מבחינה רוחנית, חברתית, כלכלית ופוליטית, מהכרזתו של כורש בשנת 538 לפני הספירה ועד לחורבן בית המקדש בידי הרומאים בשנת 70 לספירה. בנוסף להרצאות נלמד בכיתה מבחר מקורות מן התקופה, ואילו ההדרכה עוסקת בביבליוגרפיה המודרנית.

125-1-0281 מבוא לתולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד**Introduction to the History of the Jewish People during the Mishnaic and Talmudic Period**

ספרות התקופה; רבן יוחנן בן-זכאי ורבן גמליאל ופועלם ביבנה; מרידות היהודים בימי טריאנוס; מלחמת בר-כוכבא; דור אושא ותקנותיו; רבי יהודה הנשיא ופועלו; היישוב היהודי בארץ-ישראל במאה השלישית לספירת הנוצרים; עליית הנצרות; מרד גאלוס וימי יוליאנוס הכופר; ביטול הנשיאות בארץ-ישראל; סופה של תקופה.

125-1-1151 – הרצאה מבוא לתולדות היהודים בימי הביניים בארצות האיסלם**Introduction to the History of the Jewish People in the Middle Ages in Islamic Countries**

מעמדם המשפטי של היהודים; הגאונים; הקראים; יהודי צפון אפריקה; יהודי ספרד המוסלמית; הרמב"ם.

125-1-1691 – הרצאה**Introduction to the History of the Jewish People in the Middle Ages in Christian Countries**

דמוגרפיה; יחסה התיאולוגי של הנצרות של היהדות; הכתר והיהודים; יחס ההמון הנוצרי אל היהדות; כלכלת היהודים במערב אירופה – ממסחר להלוואה בריבית; לימוד תורה באשכנז; מסע הצלב הראשון וקידוש השם; חסידות אשכנז; פולמוסים וויכוחים בין-דתיים; קווי אופי דתיים וחברתיים של יהדות ספרד.

125-1-3161 – הרצאה : מבוא להיסטוריה יהודית מודרנית**Introduction to Modern Jewish History**

הקורס יעסוק בתולדות היהודים למן המחצית השנייה של המאה ה-18 ועד ימינו.
 סמס' א': זרמים רוחניים; חסידות, השכלה, הרפורמה; מעמדם החוקי של היהודים; האנטישמיות המודרנית.
 סמס' ב': זרמים בלאומיות היהודית המודרנית; הגירה; הציונות לגווינה; השואה; המאבק להקמת המדינה; מדינת ישראל – תקופת העיצוב.

א'- 167-1-0101 מדינת ישראל – מבוא היסטורי**ב'- 167-1-0111 מדינת ישראל – מבוא היסטורי****The State of Israel – Historical Introduction**

הקורס פורס תמונה רחבה של תולדות מדינת ישראל, מאפייניה ההיסטוריה, החברתיים, התרבותיים והפוליטיים. בחלקו הראשון יתמקד הקורס בהיבטים המוסדיים. בין היתר נדון במבנה המוסדות של המדינה החדשה: הרשות המבצעת, המחוקקת והשופטת, צבא הגנה לישראל ומערכת החינוך. הדיון יעשה תוך בחינת הרציפות והתמורות מתקופת המנדט עד העשור הראשון לאחר הקמת המדינה. בחלקו השני נבחן את גיבוש המבנה החברתי של המדינה. כאן יושם הדגש על קליטת העלייה, היחסים בין העדות, היחסים בין דתיים לחילונים והיחס כלפי המיעוט הערבי.

ב' – 167-1-0183 בעקבות התיעוד

In the footsteps of the Documentation

סדנת מחקר המתרגלת ומטפחת מיומנויות מחקר בקרב המשתתפים בדרך של הקמת סביבת מחקר, יצירת תהליכי מחקר ועידוד קיומם בקרב המשתתפים כבודדים וכקבוצות. הסדנא עושה שימוש בתיעוד מארכיון המכון למורשת בן – גוריון שנפתח בשנת הלימודים עצמה, כלומר בתום תקופת החיסיון של שלושים השנים. התלמידים המשתתפים בקורס יעשו שימוש בכלי המחשב המתקדמים הקיימים בארכיון המכון במורשת בן-גוריון. מערכות של אחזור מידע בשיטת הטקסט המלא / חופשי ובשיטות אחרות מבוססות מפיתוח. כן יתורגלו בהקמת בסיסי מידע באמצעות קוראים אופטיים, בשימוש במרכזי ידע טקסטואליים ואחרים מן הארץ ומן העולם.

א' - 167-1-0381 החברה הישראלית – היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים
ב' - 167-1-0391 החברה הישראלית – היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים

Israel Society – Sociological and Anthropological Perspectives

מטרתו של קורס זה להקנות לסטודנטים ידע על החברה הישראלית וכלים לניתוח תהליכים חברתיים. הקורס יציג פרספקטיבות תיאורטיות שונות ששימשו סוציולוגים ואנתרופולוגים ישראלים במחקריהם. דגש מיוחד יושם על הבנת בעיות יסוד, שסעים חברתיים ותהליכי שינוי. נושאי הקורס: * שאלת הזהות הישראלית, עיצובה ושינוייה. * השפעות הסכסוך היהודי ערבי על החברה הישראלית. * דת ומדינה * הפער העדתי וגישות להסברו. * מעמדם של ערבים אזרחי ישראל. * האישה בחברה. * החברה הישראלית לאן? תהליכי שינוי של השנים האחרונות.

167-1-0420 מדינת ישראל בראיה רב תחומית.

167-1-0421 מדינת ישראל בראיה רב תחומית.

An Interdisciplinary look at the state of Israel

הקורס נכלל במסגרת תוכנית החובה של הלומדים בשנה ב' במסלול ללימודי מדינת ישראל. מטרת הקורס להמחיש לסטודנטים את המאפיינים הרב תחומיים של המסלול ולתת להם כלים ראשוניים כדי להתמודד עם המטלה של כתיבת עבודות סמינריוניות. בסמסטר א' יושם הדגש על הקניית כלי מחקר אקדמיים. במהלך סמסטר ב' יתקיימו מפגשים עם מרצים, חברי סגל של המסלול שיציגו בפני הסטודנטים כלי מחקר מדיסציפלינות שונות.

מחשבת ישראל

(סימן מחשב 126)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים במחלקה למחשבת ישראל היא להכשיר את תלמידיה ללימוד ולמחקר מדעיים רחבי אופקים ביצירה היהודית בתחומי האגדה וההלכה, הפילוסופיה והקבלה; וכן להפגיש את התלמיד עם מיטב המחשבה היהודית לדורותיה. במהלך הלימודים תינתן סקירה רחבה אודות המחשבה היהודית ויילמדו חיבורים העוסקים בנושאי יסוד של מחשבת ישראל (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד) אשר תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. במחלקה ארבעה תחומי לימוד:

- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

חובות שנה א'

1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב) 4 נק"ז
 2. מבוא לקבלה (א+ב) 4 נק"ז
 3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב) 4 נק"ז
 4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב) 4 נק"ז
 - 1 קורס בחירה (שנת 1) * 4 נק"ז
- סה"כ 20 נק"ז**

שנה ב'

- 6 קורסי בחירה (שנתיים) * 24 נק"ז
 - 1 סמינר (שנת 1) ** 4 נק"ז
- סה"כ 28 נק"ז**

שנה ג'

24 נק"ז	6 קורסי בחירה (שנתיים) *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים (שנתיים) **
32 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מכל ארבעת המדורים. ניתן לקחת עד ארבעה קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשלושה סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 80 נק"ז.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**חובות שנה א'**

4 נק"ז	1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב)
4 נק"ז	2. מבוא לקבלה (א+ב)
4 נק"ז	3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב)
4 נק"ז	4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב)
<u>4 נק"ז</u>	1 קורס בחירה (שנתי) *
20 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

<u>16 נק"ז</u>	4 קורסי בחירה (שנתיים) *
16 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

10 נק"ז	2.5 קורסי בחירה *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים **
18 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מתוך שלושה מדורים לפחות. ניתן לקחת עד שני קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשני סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 54 נק"ז.

ג. מחלקה משנית / חטיבה (28 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
4 נק"ז	(שנתי)	חובה 1
4 נק"ז	(שנתי)	חובה 2
<u>4 נק"ז</u>		1 קורס בחירה (שנתי) *
12 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ב'</u>		
<u>8 נק"ז</u>		2 קורסי בחירה *
8 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ג'</u>		
4 נק"ז	(שנתי) *	1 קורס בחירה
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי) **	1 סמינר
8 נק"ז		סה"כ
28 נק"ז		סה"כ כללי

* על התלמיד ללמוד את קורסי הבחירה מתוך שני מדורים לפחות. ניתן לקחת קורס אחד ממחלקה אחרת בנושא הקשור ללימודי מחשבת ישראל באישור היועץ (כגון: קורס בפילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בסמינר אחד במדור העיקרי שלו. תנאי להשתתפות בסמינר: לימוד מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכם קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 28 נק"ז.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת (14 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
4 נק"ז	(שנתי) מדור א'	חובה 1
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי)	1 בחירה
8 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ב'</u>		
2 נק"ז	(סמסטריאלי) מדור ב'	חובה 1
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי)	1 קורס בחירה מתקדם
6 נק"ז		סה"כ
14 נק"ז		סה"כ כללי

יש גם אפשרות לעשות תעודת הוראה במחשבת ישראל בתנאי שיהיו מספיק נרשמים.

סילבוס:

סמסטר א' 1011-1-126 מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

סמסטר ב' 1721-1-126 מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

Introduction to Classical Rabbinic Literature and Thought

דיון במספר נושאים הגותיים (פילוסופיים ודתיים) בספרות חז"ל תוך כדי לימוד וניתוח המקורות הראשוניים סקירת הקבצים הספרותיים העיקריים. הכרת בעיות היסוד בתחום זה ומפגש עם פירושים ומחקרים.

סמסטר א' 1261-1-126 מבוא לקבלה

סמסטר ב' 1581-1-126 מבוא לקבלה

Introduction to Kabbalah

מטרת הקורס היא להבהיר מושגי יסוד ותפיסות מרכזיות במיסטיקה היהודית ולעמוד על ההתפתחויות ההיסטוריות של הקבלה בהקשרם החברתי והתרבותי. החלק הראשון של הקורס יעסוק בתורת הספירות, בתפיסת טעמי המצוות, בחוויות ובטכניקות מיסטיות, בתורת הנפש והגלגול, במשיחיות ובתורת השמיטות. החלק השני של הקורס יעסוק בדמויות מרכזיות וזרמים עיקריים במיסטיקה היהודית, ביניהם: ספרות ההיכלות, ספר הזוהר, קבלת האר"י והחסידות.

סמסטר א' 1051-1-126 מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים

סמסטר ב' 1771-1-126 מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים

Introduction to Medieval Jewish Philosophy

מטרת הקורס היא הקדמה כללית לפילוסופיה יהודית בימי הביניים: סוגיות, תנועות, הוגי דעות. החומר הנלמד הוא "ספר האמונות והדעות" לרב סעדיה גאון, "ספר הכוזרי" לר' יהודה הלוי ו"ספר מורה נבוכים" לרמב"ם. נושאים מרכזיים הם בריאת העולם ומציאות הבורא, ייחוד עם ישראל, טעמי המצוות, השגחה ובעיית הרע. הסטודנטים מתבקשים לקרוא את המקורות ולהגיב עליהם. תהיה גם קריאה נוספת בספרות המחקר.

סמסטר א' 1141-1-126 מבוא למחשבה יהודית בעת החדשה

סמסטר ב' 1651-1-126 מבוא למחשבה יהודית בעת החדשה

Introduction to Modern Jewish Thought

נסקור את הזרמים והאישים העיקריים במחשבה היהודית המודרנית למן ימי מנדלסון בגרמניה במחצית השנייה למאה הי"ח ועד להגות הדתית והלאומית בזמננו: הראי"ה קוק, הגרי"ד סולוביצ'יק, פרופ' א"י השל, דובנוב, קויפמן ועוד. כל זאת במגמה להראות צמיחת פילוסופיה יהודית דתית בעת החדשה לצד זרמי מחשבה לאומיים וחילוניים הקשורים במורשת התרבות היהודית ומתפלמסים עמה.

לימודים לתואר שני במחשבת ישראל

(סימן מחשב 2-126)

- המחלקה למחשבת ישראל מציעה לימודים לתואר שני בארבעה מדורים:
- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

הלימודים לתואר שני במחשבת ישראל מתנהלים בשני מסלולים, 1. מסלול מחקרי 2. מסלול כללי (הכולל מסלול למורים).

1. המסלול המחקרי

המסלול מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. לימוד במסלול זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

תנאי קבלה למסלול המחקרי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל במסלול המחקרי יכולים להגיש מועמדותם:

1. בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 85 לפחות.
2. בעלי תואר בוגר במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 85 לפחות. הרוצים ללמוד בנתיב המחקרי בלי רקע מתאים במחשבת ישראל ו/או בתלמוד יחויבו בלימודי השלמה (למשל, הקורס "הספרות התלמודית והמדרשית", או קורס מקביל לו; קורסים אלה לא ייחשבו במניין הנקודות לתואר). כל סטודנט במסלול המחקרי חייב לשלוט בשפה האנגלית ברמת קריאה.

תוכנית הלימודים (40 נק"ז)

סטודנטים במסלול המחקרי ילמדו 8 קורסים שנתיים (32 נק"ז) בשלושה מדורים לפחות (בנוסף לעבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז). מתוך 8 הקורסים השנתיים, יש ללמוד לכל הפחות 2 קורסים מחקריים (8 נק"ז). ניתן להמיר עד שני קורסים בקורסים לתואר שני ממחלקות אחרות בתנאי שהם קשורים לתחום ההתמחות של הסטודנט ובאישור היועץ. כמו כן ניתן ללמוד עד שני קורסים שנתיים (8 נק"ז) של קריאה מודרכת בהנחיית מרצים שונים בנושאים הקשורים לתחום ההתמחות של הסטודנט.

שפות

בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצות המנחה. לימודי שפה זרה יוכרו כחלק מתוכנית הלימודים (עד 4 נק"ז)

מעבר לשנה שנייה

המעבר לשנה שנייה במסלול המחקרי תלוי ב:

- (א) מציאת מנחה לתזה
- (ב) הגשת הצעת מחקר
- (ג) אישור ועדת ההוראה של המחלקה

סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה יכולים לעבור למסלול הכללי.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים סטודנטים במסלול המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שניים מתוך הקורסים הנלמדים (אחת בכל קורס).

עבודת גמר

יש להגיש הצעה פורמאלית של תוכנית עבודת גמר חתומה על ידי המנחה שתאושר על-ידי ועדת המוסמכים של המחלקה במהלך השנה הראשונה ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של לא יותר מ- 100 עמודים מודפסים) תוגש בשנה השנייה. במקרים חריגים, ניתן לבקש הארכה לשנה נוספת, בהתאם להמלצת המנחה ובאישור וועדת ההוראה המחלקתית. מטרתה להוכיח את יכולתו של הסטודנט לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 70%
עבודת גמר 30%

2. המסלול הכללי

המחלקה למחשבת ישראל מציעה שתי תוכניות במסלול הכללי: א. תוכנית כללית במחשבת ישראל ב. תוכנית מיוחדת למורים בעלי תואר ראשון. בשתי התוכניות ניתן להעמיק ידע ולהרחיב את ההשכלה במגוון התחומים של מחשבת ישראל, אולם אין אפשרות לבוגר הנתיב הכללי להתקבל ללימודי דוקטורט, אלא רק לאחר קורסי השלמה וכתיבת עבודת גמר.

תנאי קבלה למסלול הכללי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל במסלול הכללי יכולים להגיש מועמדותם:

1. בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 80 לפחות.

2. בעלי תואר בוגר במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, או בעלי תואר B.Ed. ממוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, שציונם בתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים בעלי רקע חלקי במחשבת ישראל ובספרות רבנית יחויבו בלימודי השלמה כחלק ממניין הקורסים בתוכנית הלימודים.

תוכנית הלימודים (40 נק"ז)

בשתי התוכניות ילמדו הסטודנטים 10 קורסים שנתיים (40 נק"ז) מתוכנית ה-מ.א. של המחלקה למחשבת ישראל. על הלומדים בתוכנית המורים לקחת את הסמינר הדידקטי כחלק מהלימודים. מורים המשלימים את התוכנית, מרחיבים את רישיון ההוראה שבידם לתחומי מחשבת ישראל ותורה שבעל פה.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים לכתוב במסלול זה שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שניים מתוך הקורסים הנלמדים (אחת בכל קורס).

בחינת גמר

בחינת הגמר במסלול זה היא בכתב ומועדה לאחר סיום חובות השמיעה בכל הקורסים (בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה). הבחינה תהיה על פי ביבליוגרפיה שתתפרסם מראש. ניתן להיבחן רק במועד אחד.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 80%
בחינת גמר 20%

המעבר ממסלול הכללי למסלול המחקרי

סטודנטים שהפגינו יכולת מחקרית בשנה הראשונה של הלימודים יכולים לעבור למסלול המחקרי בתנאים הבאים:

- (א) מציאת מנחה לתזה
- (ב) הגשת הצעת מחקר
- (ג) אישור ועדת ההוראה של המחלקה

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-126)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)

תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

המחלקה למחשבת ישראל מקיימת תוכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר. למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במחשבת ישראל, או בספרות חז"ל שממוצע ציוני הקורסים שלהם ב- מ.א. 85 לפחות וממוצע התיזה שלהם הוא 85 לפחות. על המועמד למצוא מנחה. מועמדים בעלי רקע חסר יידרשו בהשלמות בתחומים אלה. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים למחשבת ישראל רשאים להגיש מועמדותם והיא תישקל על בסיס אישי על-ידי ועדת מוסמכים. בעל מ.א. מחקרי לא במחשבת ישראל – לאחר שהתקבל לדוקטורט במחלקה למחשבת ישראל על סמך הישגיו בלימודי ה-מ.א. יצטרך לעשות קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א. למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במחשבת ישראל, שסיימו את חובות השמיעה של תואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה. למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל בציון 90 לפחות. המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי. כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למחשבת ישראל ובפיקוחו. חובות התלמידים יקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

שפות

לימוד שפות יהיה בהתאם להחלטת המנחה.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמיד בעל מ.א. כללי המעוניין בלימודי דוקטורט במחלקה יתקבל כתלמיד במעמד משתלם. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט. תנאי קבלה והשלמות: תלמידים בעלי מ.א. כללי במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות: עבודה שוות ערך לתזה ובנוסף 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת. בעלי מ.א. כללי שאינם במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות:

- תלמידים בעלי מ.א. בתלמוד או תורה שבעל פה:
 - (א) עבודה שוות ערך לתזה.
 - (ב) 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת.
 - (ג) קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א.
- תלמידים שרוב ה-מ.א. שלהם אינו במחשבת ישראל יצטרכו לעשות מ.א. מחקרי במחשבת ישראל.

המחלקה להיסטוריה כללית

(סימן מחשב 127)

המחלקה מתמחה בהיסטוריה של תרבויות אירופה למן העידן הקלאסי ועד העת החדשה. מטרתה להקנות לתלמידיה ידע היסטורי רחב ולהעניק להם כלים מושגיים ומתודיים להבנה, ניתוח ומחקר היסטוריים. תכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים ברמות שונות העוסקים בהיבטים פוליטיים, אינטלקטואליים, חברתיים ותרבותיים של ההיסטוריה האירופית, ופורשים בפני הסטודנטים סוגיות מרכזיות העומדות במוקד המחקר ההיסטורי העכשווי.

לימודים לתואר "בוגר"

להלן שלוש תכניות הלימודים שמציעה המחלקה.

מבנה הלימודים

א. תכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיוםם. ציון עובר בקורסי מבוא הוא 65. הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים: העת העתיקה, ימי-הביניים והעת החדשה. בנוסף ללימודים בתוך המחלקה על הסטודנט ללמוד קורס מבוא (ע"פ בחירה) מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או לימודי שפה עתיקה (פירוט בהמשך). מס' הנק"ז מחוץ למחלקה לא יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

חובה 1	(שנתי)	4 נק"ז
חובה 2	(שנתי)	4 נק"ז
חובה 3	(שנתי)	4 נק"ז
בחירה 1	(סמסטריאלי-סמס' ב')	2 נק"ז
בחירה 2	(סמסטריאלי-סמס' ב')	2 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז**שנה ב'**

חובה 1	(שנתי)	4 נק"ז
7 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)		
או 4 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאליים)		28 נק"ז

סה"כ 32 נק"ז

שנה ג'

	5 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)
20 נק"ז	או 10 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)
12 נק"ז	3 סמינרים (שנתיים)

32 נק"ז	סה"כ

ב. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

כמו בתכנית מחלקה ראשית, הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים. כאשר בשני מדורים מתוך שלושה, נלמדים סמינרים שנתיים. גם בתכנית זו יש ללמוד קורס חובה מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או לימודי שפה עתיקה בהיקף שלט יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

4 נק"ז	1 חובה (שנתי)
4 נק"ז	2 חובה (שנתי)
4 נק"ז	3 חובה (שנתי)
2 נק"ז	1 בחירה (סמסטריאלי-סמס' בי')
2 נק"ז	2 בחירה (סמסטריאלי-סמס' בי')
2 נק"ז	3 בחירה (סמסטריאלי-סמס' בי')

18 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

4 נק"ז	1 חובה (שנתי)
	4 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)
16 נק"ז	או 8 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)

20 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

	2 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)
8 נק"ז	או 4 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)
8 נק"ז	2 סמינרים (שנתיים)

16 נק"ז	סה"כ

אנגלית

ידיעת אנגלית ברמה של מתקדמים 1 היא תנאי ללימודים בשנה ג במחלקה.

שפות עתיקות

ניתן ללמוד יוונית או לטינית בהיקף של 8 נק"ז במקום קורס המבוא מחוץ למחלקה (ראה התוכנית הדו מחלקתית לעיל) בהיקף של 4 נק"ז (4 נק"ז נוספים ניתן להמיר בחובת הלימודים הכלליים).

סילבוס נבחר**127-1-1841 מבוא לעת העתיקה: יוון**

מתמקד בתהליכים מרכזיים בהיסטוריה היוונית ומדגיש את תרומתם וחשיבותם להיסטוריה העולמית. הדיון יעסוק בתרבויות יוון הטרומ-קלאסית, והתפתחות יוון בתקופה הארכאית, בה נתגבשו יסודותיה החברתיים, מדיניים ותרבותיים. בהמשך נעסוק בהתהוות הדמוקרטיה באתונה, תפקידה החשוב בתקופת הזוהר של התרבות היוונית הקלאסית, והמאבקים בין צורות משטרים שונות בעולם העתיק.

127-1-1961 מבוא לעת העתיקה: רומא

דן בתהליכים מרכזיים אשר השפיעו על אורחות הרפובליקה הרומית כגון עיצוב מרכז עירוני ומאבקים בין פטריקים ופלבאים וסינקרטיזם תרבותי. הקורס מתאר התפתחויות ראשיות בהווי החברתי והפוליטי ברומא ומושם דגש על נושא האזרחות הרומית.

127-1-1081 מבוא לימי-הביניים א'

מציג ראייה רחבה של התהוות אירופה הקתולית עד למאה ה-13 כתקופה רב-גונית, דינאמית ומעוררת עניין. מושם דגש על התהליכים והמרכיבים המשמעותיים שעיצבו את החברה המערבית, כגון התפתחותם ותרומתם של הנצרות והשיטה הפיאודלית.

127-1-1091 מבוא לימי-הביניים ב'

דן בהתפתחויות העיקריות במשק ובחברה, בממשל ובכנסייה בתקופת ימי-הביניים המאוחרים למן המאה ה-12 ועד למאה ה-15. מתוך נושאי השיעורים: הצמיחה הדמוגרפית, קולוניזציה פנימית וחיצונית, חידושים טכנולוגיים, המהפכה המסחרית ותעשיית הטכסטיל בפלנדריה, רנסאנס ימה"ב, התפתחות הממלכות הלאומיות, המונרכיה והאפיפיורות, הופעת תנועות המינות, מסע הצלב האלבניגנזי וייסוד האינקוויזיציה, התגבשות מוסדות ייצוגיים, המגיפה השחורה ומרידות האיכרים.

127-1-6081 מבוא לעת החדשה המוקדמת

מושם דגש על המגמות השליטות בהיסטוריה של אירופה כמו הרנסאנס, האימפריה של קארל ה-5, המאבק על ההגמוניה בין שושלות הבסבורג וולואה, הרפורמציה ומלחמות הדת, עליית ספרד וירידתה, מרד ארצות השפלה, מלחמת שלושים השנים, עלייתה של צרפת, צמיחתה של אנגליה למעמד של מעצמה אירופית ועולמית.

127-1-6091 מבוא לעת החדשה, 1789-1914

עוסק בתהליכים מרכזיים שעברו על החברה האירופית מעידן הנאורות עד פרוץ מלחמת העולם הראשונה. מטרתו להקנות מושגים בסיסיים ולהבהיר את השינויים העיקריים שהיו כרוכים במעבר לחברה תעשייתית מודרנית. בין נושאי השיעורים: המהפכה הצרפתית, המהפכה התעשייתית והשלכותיה החברתיות, שרשי הלאומיות המודרנית, הליכי חילון ודמוקרטיזציה, אידיאלוגיות חברתיות וראשית הפמיניזם, רפורמות בדפוסי השלטון והתגבשותה של מדינת הרווחה המודרנית.

לימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית

(סימן מחשב 2-127)

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 80 לפחות. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-16 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת היועץ. שעות אלה לא יכללו במניין שעות הלימוד לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

תכניות הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הלימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית מתנהלים בשני נתיבים:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית ולהמשך לימודים לתואר שלישי. לימודים בנתיב המחקרי טעונים אישור ועדת המוסמכים המחלקתית (ובתנאי שהסטודנטים השיגו ציון של 80 לפחות במחצית מקורסי החובה כמפורט להלן).

קורסי לימוד

סטודנטים בנתיב המחקרי ילמדו 8 קורסים בהיקף של 32 נק"ז מתוך תכנית לימודי התואר השני במחלקה ע"פ הפירוט הבא:

קורס מתודולוגי

7 קורסים מתוכנית לימודי התואר השני (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית קיימת אפשרות להמיר קורס אחד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או להמיר עד 2 קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות).

עבודות בקורסים יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס.

עבודות סמינריוניות

בנתיב המחקרי תיכתב עבודה סמינריונית במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז)

מטרתה להוכיח יכולת כתיבת עבודה מדעית המושתתת על ניתוח מקורות ושליטה במחקר הקיים. עבודת הגמר תכתב בהנחיית חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה להיסטוריה כללית. במידת הצורך ניתן לצרף מנחה נוסף מהמחלקה או מחוצה לה. הצעת מחקר מודפסת של עבודת הגמר מאושרת וחתומה ע"י המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר ה-3 ללימודים. ההצעה תהיה בהיקף של 3-6 עמודים ותפרט את הנושא, חשיבותו, מצב המחקר, תכנית המחקר וביבליוגרפיה עיקרית. עבודת הגמר בהיקף של עד 100 עמודים, תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

שפות

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

במידה ועבודת הגמר מחייבת יכולת קריאה בשפה זרה שנייה, וכאשר מדובר בשפה שאינה בגדר שפת-אם, על הסטודנטים להוכיח יכולת זו לפני אישור הצעת המחקר באמצעות בחינה ברמת מתקדמים כנהוג בלימודי שפות באוניברסיטה. (קורסי שפה זרה שנייה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר שני).

נתיב כללי (40 נק"ז)

בנתיב זה פטורים הסטודנטים מכתובת עבודת הגמר. מסיימיו אינם יכולים ללמוד לתואר שלישי אלא אם עברו לנתיב המחקרי כמפורט לעיל.

קורסי לימוד

סטודנטים בנתיב זה ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז מתוך תכנית הלימודים לתואר שני ע"פ הפירוט הבא:

קורס מתודולוגי

9 קורסים מתכנית לימודי התואר השני (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית קיימת אפשרות להמיר קורס אחד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או להמיר עד 2 קורסים בקורסים מתכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות).
עבודות בקורסים יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס.

עבודות סמינריוניות

בנתיב הכללי תיכתב עבודה סמינריונית במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית)

בחינת גמר

על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב (לאחר סיום חובות השמיעה).
על הסטודנטים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה לפחות שלושה חדשים מראש. שאלון הבחינה יתבסס על חומר קריאה בהיקף של עד 400 עמודים בשפה האנגלית. ציון עובר בבחינת הגמר הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

75%	קורסים	בנתיב הכללי:
25%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
(סימן מחשב 128)

א. תנאי קבלה

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת סטודנטים וסטודנטיות על סמך הישגיהם בבחינת הכניסה לאוניברסיטה, בבחינות הבגרות ועל סמך ניסיון מעשי בשטחים הקרובים למקצוע.

בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים במבוא הכללי לשנתון זה, סטודנטים יחשבו כתלמידי המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי אם:

1. קבלו הודעה על קבלתם למחלקה.
2. הגישו אישור רפואי המאשר כי מצב בריאותם תקין.

הסטודנטים מתבקשים להסדיר את כל חובותיהם לפני תחילת הלימודים.

ב. מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים: תכנית חד-מחלקתית, תכנית מחלקה ראשית, תכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה משנית. במסגרת החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות במסלולים הבאים: גיאומורפולוגיה, איכות סביבה, פיתוח עיר ואזור. בתכניות הלימודים בהיקף דו-מחלקתי ומחלקה משנית אין התמחות מסלולית. לתלמידי התוכנית החד-מחלקתית והמחלקה הראשית יתחלקו הקורסים ללימודי חובה וללימודי התמחות לפי מסלולים. רוב לימודי החובה הם כלל-מחלקתיים ומיעוטם חובה בהתאם למסלול הנבחר כפי שמצוין בטבלאות שלהלן.

1. תכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז = נקודות זכות)

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר ב.א. במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי תוך התמקדות על לימודים פנים-מחלקתיים. בתכנית זו על התלמיד ללמוד 108 נק"ז (מתוך 120) במסגרת המחלקה ו-12 נק"ז כלימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה. חלוקת 108 נקודות הזכות של התוכנית החד-מחלקתית היא כדלקמן:

מגמה	חובת מחלקה	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	55	12	29	4	8	108
איכות סביבה	55	19	22	4	8	108
פיתוח עיר ואזור	55	11	30	4	8	108

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל שיעורי המבוא (המצוינים בכוכבית ברשימה להלן וכן בשיטות כמותיות א' ו-ב'), אך בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד להשיג ציון עובר של לפחות 65. תלמיד בתכנית החד-מחלקתית יכתוב בשנה ג' עבודה סמינרית בתחום התמחותו. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. הקורס "אנגלית כשפה זרה" יושלם עד תום שנה ב'. כמו כן מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' וב' ללימודים באוניברסיטה.

2. תכנית מחלקה ראשית - (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי של לימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי. המשך הלימודים בשנה ב' בתכנית מחלקה ראשית, יותר לתלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 בסיום שנה א'. לצורך כך ילקחו בחשבון כל קורסי שנה א' הנלמדים תמורת נק"ז. לתלמידי שנים ב' ו-ג' המעוניינים לעבור לתכנית חד-מחלקתית יחשבו, לצורך חישוב ממוצע הציונים, אך ורק שיעורי החובה של שנים א'-ב'.

חלוקת 80 נקודות הזכות שילמדו בתכנית מחלקה ראשית יהיו כדלקמן:

מגמה	חובת מחלקה	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	53	12	8	3	4	80
איכות סביבה	53	17	3	3	4	80
פיתוח עיר ואזור	53	9	11	3	4	80

את העבודה הסמינרית בשנה ג' יש לכתוב במסלול ההתמחות, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר. הבוחר במסלול משולב יוכל לכתוב עבודה סמינרית באחד המסלולים לפי בחירתו מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינרים. תלמיד בתוכנית מחלקה ראשית חייב להשתתף בסיור רגיונאלי בשנה ג' ולהגיש דו"ח סיור כנדרש.

3. תכנית דו-מחלקתית - (54 נק"ז)

בשנה א' תהיה מסגרת הלימודים בתכנית זו זהה לתכנית המחלקה הראשית (ראה לעיל). תנאי מעבר משנה ב' ל-ג' זהים בשתי התכניות (ראה להלן).

בתכנית הדו-מחלקתית ילמדו כל לימודי החובה המחלקתיים כמו בתכנית מחלקה ראשית, להוציא GIS, ויסתכמו ב-44 נק"ז. כמו כן יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור. 8 נקודות זכות נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך לימודי החובה המסלוליים או ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. העבודה הסמינרית בשנה ג' תיכתב באחד המסלולים לפי בחירת התלמיד, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר.

4. תכנית מחלקה משנית - (28 נק"ז)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 19 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו בנקודת זכות אחת, 9 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי החובה המסלוליים או מתוך ההתמחויות. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי החובה המחלקתיים:

		מבוא לגיאולוגיה	3 נק"ז
	מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	3 נק"ז	4 נק"ז
	מבוא לאקולוגיה	2 נק"ז	3 נק"ז
		2 נק"ז	
		2 נק"ז	

ג. בחינות

במחלקה לגיאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. במקרים מיוחדים תינתן עבודת גמר במקום בחינה. בחינות מועד א' ו-ב' יתקיימו מיד עם סיום הקורס. בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות של הפקולטה. בקשה למועד מיוחד תוגש לכל המאוחר שבועיים לאחר תום מועד הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל.

סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה. ציון המועד האחרון הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע ע"י כל מרצה בנפרד. סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להיבחן שנית (שני מועדים) לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, למקרה של אובדן העבודה.

ד. תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'

א. תנאי מעבר לשנה ב'

א. ציון 56 בקורס אנגלית שפה זרה.

ב. ציון מינימום 60 בקורסי המבוא: גיאולוגיה, גיאוגרפיה כלכלית, גיאומורפולוגיה, גיאוגרפיה עירונית, שיטות כמותיות וגיאוגרפיה של אוכלוסין.

ג. סטודנט שנכשל באחד המבואות הנ"ל ושמוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל, אך יורשה לשמוע קורסים של שנה ב'.

ד. סטודנט שנכשל בשני מבואות (או יותר) וממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבואות בהם נכשל, אך יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב'.

- ה. סטודנט שנכשל באחד המבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל.
- ו. סטודנט שנכשל בשני מבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו עבר את הקורס במסגרת חוץ מחלקתית. שנה לאחר הפסקת לימודיו רשאי יהיה הסטודנט להרשם שנית למחלקה בתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.
- ז. תנאי-קדם להשתתפות בשיעורי כרטוגרפיה ותצלומי אויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה.
- ח. תנאי-קדם ללימוד מבוא לגיאומורפולוגיה בסמס' ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגיאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).
- ט. התנאי ללימוד מבוא לאקלים בסמסטר ב' של שנה א' הינו ציון עובר בקורסים שיטות כמותיות ופיסיקה של הסביבה בסמסטר א'.

2. תנאי מעבר לשנה ג'

- א. ציון חיובי בכל הקורסים. אי מילוי התנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר. על הסטודנט לחזור על הקורס בשנה ג'.
- ב. ציון ממוצע מינימאלי של 65 בכל הקורסים. אי מילוי התנאי חוסם מעבר לשנה ג'.
- ג. השלמת כל חובות שנה ב' (כולל תרגילים).
- ד. הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הינה תנאי להשתתפות בסמינר.
- ה. השתתפות בקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל מותנית בהצלחה בכל קורסי המבוא (של שנה א' ו-ב'). פרסום הנושאים לעבודות הסמינר ובחירתם ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב'. יינתן רקע בסיסי לאיסוף החומר לכתיבת העבודה, כדי שחלק מהעבודה יבוצע כבר בקיץ (גם במקרה של הנחייה על-ידי מורה מן החוץ). השתתפות התלמיד בסמינר מחייבת את אישור המנחה. רק לאחר קבלת אישור זה יירשם התלמיד באינטרנט יש להגיש את העבודה הסמינרית עד סוף השבוע הראשון שלאחר תום שנת הלימודים כשהיא מודפסת בשני עותקים וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות בסוף החוברת). עבודה שתוגש לאחר המועד שיקבע ע"י המרצה לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

רשימת סמינרים לתואר ראשון בשנת תשס"ז

- פרופ' יונתן לרון – "נושאים נבחרים בגיאומורפולוגיה סביבתית"
- פרופ' אבינועם מאיר – "סוגיות בסביבתיות ואתיקה סביבתית"
- ד"ר טל סבוראי – "סמינר במערכת מידע גיאוגרפיה וחישה מרחוק"
- פרופ' אלי שטרן – "סביבה והתנהגות מרחבית"

יועצים לשנת ההוראה תשס"ז

- שנה א' - פרופ' אבינועם מאיר
- שנה ב' - פרופ' יונתן לרון
- שנה ג' - ד"ר טל סבוראי (יו"ר)

יועץ וראש החטיבה האורבנית - פרופ' אבינועם מאיר

יועצי מסלולים:

- פרופ' אלי שטרן - יועץ עיר ואזור
- ד"ר טל סבוראי - יועץ טמ"ג + פיזי
- פרופ' פועה בר - יועץ מסלול סביבתי
- מתאם אקדמי-מכללות - ד"ר טל סבוראי

סה"כ לימודי חובה מחלקתיים : חד מחלקתי = 55

מחלקה ראשית = 53

דו-מחלקתי = 45

מחלקה משנית = 28 נק"ז (החובות מסומנים ב-*)

רשימת לימודי חובה מסלוליים

מסלול גיאומורפולוגיה

מחלקה ראשית:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז

חד-מחלקתי:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז
מעבדה בגיאומורפולוגיה 3 נק"ז
גיאומורפולוגיה דינמית 3 נק"ז
מעבדה לאיפיונים כימיים של קרקעות 3 נק"ז

מסלול עיר ואזור

מבוא לגיאוגרפיה יישובית כפרית 2 נק"ז
מבוא לגיאוגרפיה חברתית 2 נק"ז
מבוא לשימושי קרקע 2 נק"ז
שיטות מחקר ותכנון עירוני ואזורי 2 נק"ז
מחקר שדה עירוני או כפרי 2 נק"ז

מסלול לימודי סביבה

זיהום מים וקרקע 2 נק"ז
מבוא לניהול סביבתי 2 נק"ז
אתיקה סביבתית 2 נק"ז
סדנא בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה 2 נק"ז.

קורסי התמחות בתכנית חד-מחלקתית ומחלקה ראשית

כל תלמיד יירשם למסלול הלימודים לפי בחירתו בסוף סמסטר א' בשנה א' במזכירות המחלקה. מעבר ממסלול אחד למשנהו אפשרי בתחילת כל סמסטר באישור ועדת ההוראה המחלקתית. ועדת ההוראה תקבע גם אלו קורסים ניתן לנייד בין המסלולים. מספר נק"ז מלימודי ההתמחות מצויין בלוחות שלעיל לפי מסלולים ולפי היקף הלימודים.

רשימת קורסי ההתמחות לבחירה על פי מסלולים (לשנת הלימודים תשס"ז):

מסלול גיאומורפולוגיה

מי נגר עיליים במדבר
גיאומורפולוגיה נחלית
שימושי מכ"מ במדעי כדור הארץ
גיאומורפולוגיה איאולית
מבוא למדעי הקרקע
רעידות אדמה כתופעה מרחבית
ביו-גיאוגרפיה

מסלול איכות סביבה

על התלמיד לבחור 1/3 מלימודי הבחירה בכל אחד מן המקבצים שלהלן :

תהליכים סביבתיים

מבוא לתורת הקרקע
גיאומורפולוגיה איאולית
מי נגר עיליים
חקלאות מי נגר
שינויי אקלים וחברה
מבוא למיקרו אקלים

היבטי חברה, תכנון ופיתוח

תסקירי השפעה על הסביבה
יישומי מכ"מ
סקרים מרחביים וניתוחם

מסלול עיר ואזור

על התלמיד לבחור 1/3 מלימודי הבחירה בכל אחד מן המקבצים שלהלן :

מבנה ותהליכים מרחביים

דיפוזיה מרחבית
דינמיקה מרחבית של אוכלוסייה
תיעוש ופיתוח אזורי

היבטים נושאיים בתחום

גיאוגרפיה של שיווק
גיאוגרפיה של תחבורה
הכנת תסקירי השפעה על הסביבה
כלכלת סביבה
סקרים מרחביים וניתוחם
תיירות ופיתוח אזורי
מבוא לחישה מרחוק
גיאוגרפיה פוליטית

היבטים של תכנון ופיתוח

תיאוריות בפיתוח אזורי
תכנון עיר ואזור : התפתחות היסטורית ותיאורטית
תכנון עירוני ואזורי בפרספקטיבה בינלאומית

רשימת קורסי ההתמחות לפי מקבצים נושאים תשס"ז**גיאומורפולוגיה**

3 נק"ז	פרופ' חיים צוער	גיאומורפולוגיה איאלית
2 נק"ז	פרופ' יונתן לרון	דינמיקה של נחלים
2 נק"ז	פרופ' יונתן לרון	מעבדה בגיאומורפולוגיה
2 נק"ז	פרופ' יפתח בן אשר	מבוא למדעי הקרקע
2 נק"ז	פרופ' פדרו ברלינר	מי נגר עיליים באזורים מדבריים
2 נק"ז	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	מים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
3 נק"ז	ד"ר רון אבני	רעידות אדמה כתופעה מרחבית
2 נק"ז	גבי יונית פירטל	הידרולוגיה של יערות

פיתוח עיר ואזור

3 נק"ז	פרופ' יהודה גרדוס	סוגיות בפיתוח אזורי
2 נק"ז	פרופ' אלי שטרן	גיאוגרפיה של תחבורה
2 נק"ז	פרופ' אלי שטרן	סדנא בהכנת תסקירי השפעה על הסביבה
2 נק"ז	פרופ' אבינועם מאיר	סביבתמות ואתיקה סביבתית
2 נק"ז	פרופ' שאול קרוקבר	תיירות ופיתוח אזורי
2 נק"ז	פרופ' אורן יפתחאל	חברה ופוליטיקה במרחב הגיאוגרפי
2 נק"ז	פרופ' אורן יפתחאל	יחסים אתניים במרחב הגיאוגרפי-פוליטי
2 נק"ז	פרופ' חנינא פורת	עיצוב נוף ההתיישבות בנגב
2 נק"ז	ד"ר חנינא פורת	תפרוסת ההתיישבות היהודית ועיצוב המפה
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	אידיאולוגיה ונוף
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	גיאוגרפיה דתית
2 נק"ז	ד"ר נורית אלפסי	תכנון עיר ואזור
2 נק"ז	ד"ר פועה בר	תכנון ניהול שטחים פתוחים
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	מבוא לגיאוגרפיה היסטורית
2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה

איכות סביבה

3 נק"ז	פרופ' פועה בר	מבוא לביו-אקולוגיה
2 נק"ז	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	אידיאולוגיה ונוף
2 נק"ז	ד"ר פועה בר	מבוא לאיכות הסביבה
2 נק"ז	פרופ' אבינועם מאיר	סביבתנות ואתיקה סביבתית
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	חישה מרחוק של היבטים סביבתיים

2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	פרופ' פועה בר	ביו-גיאוגרפיה

שיטות ועיבוד נתונים

2 נק"ז	פרופ' שאול קרקובר	סקרים מרחביים וניתוחם
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	מבוא לחישה מרחוק
2 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מערכות מידע גיאוגרפיות
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	שימושי מכ"מ במדעי כדה"א
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	חישה מרחוק והיבטים סביבתיים
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	עיבוד תמונה בחישה מרחוק
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מעבדה בשיטות ממ"ג
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	ממ"ג למתקדמים

קלימטולוגיה

2 נק"ז	פרופ' פדרו ברלינר	מבוא למיקרו-אקלים
2 נק"ז	פרופ' אברהם זנגביל	מבוא למטאורולוגיה סינופטית
2 נק"ז	פרופ' אברהם זנגביל	סדנא במיקרו אקלים
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה

Human geog. Of Israel

כדי להבין את הנוף האנושי בישראל אין זה מספיק לתארו ולנתחו מבחינה פיסית גיאומטרית בלבד, אלא יש להבין את הגורמים האידיאולוגיים החברתיים והפוליטיים שמעצבים את הגיאוגרפיה האנושית של ישראל. הבנת האידיאולוגיה הציונית מאפשרת לנו לנתח ביתר קלות את דגמי ההתיישבות בישראל והבנת מדיניות מרחבית בעבר וכיום. החברה הישראלית על גווניה האתניים, מעמדיים והדתיים היא המסד להבנת מבנה העיר הישראלית וניתוח יחסי מרכז ופריפריה בישראל. מבנה הכלכלה והמשטר הפוליטי הם שמעצבים במידה רבה את הנוף האנושי. תפקיד המדינה בעיצוב הנוף הישראלי ודרגת מעורבות הממשל בגורמים המעצבים את הנוף הישראלי הנו מכריע, ולכן יש צורך ברקע כלכלי פוליטי להבנת הדינמיקה של עיצוב הנוף האנושי בישראל.

Physical geog. Of**Israel**

1. רקע גיאולוגי: מקומה של ארץ ישראל במערך הטקטוני העולמי, היסטוריה גיאולוגית וסטרטיגרפיה, המבנה הגיאולוגי, ההתפתחות הסטרוקטורלית של ישראל, כרונולוגיה של מאורעות טקטוניים.
2. מישור החוף: רקע גיאולוגי ומורפולוגיה.
3. שקע ירדן-ערבה: הצגת התיאוריות השונות ליצירת הבקע והחשיבות העולמית.
4. עמק הירדן הצפוני: רקע גיאולוגי, עמק החולה.
5. עמק הירדן התיכון: עמק כנרות, רקע גיאולוגי, היווצרות הכינרת, שלבי התפתחות עמק הירדן התיכון, עמקי הרוחב.
6. ים המלח והערבה: תכונות כלליות, סטרטיגרפיה, הערבה הצפונית, הערבה הדרומית.
7. נגב צפוני: בקעת באר-שבע, הדום ההר, הרי הנגב הצפוני-מבנה ומורפולוגיה אופיינית.
8. הנגב המרכזי והדרומי: רקע גיאולוגי ומסלע, מערכות ניקוז.
9. אזור אילת: רקע גיאולוגי, אספקטים מורפולוגיים.
10. סיסמולוגיה ורעשי אדמה.
11. הקדמה: מקומה של ארץ ישראל במערך האקלימי העולמי. מיון של אזורי האקלים בארץ.
12. לחץ: מערכות הלחץ הפועלות במזרח הים התיכון בעונות השונות.
13. גושי אויר וחזיתות: גושי האוויר הדומיננטיים בחורף. גושי האוויר הדומיננטיים בקיץ ובעונות המעבר.
14. רוחות: הרוחות הכלליות, אטזיות, שרקיה. רוחות מקומיות.
15. גשם: תכונות הגשם בארץ. כללי חלוקת הגשם האזורית, מצבים סינופטיים לירידת משקעים. שנים גשומות לעומת שנות בצורת. גשמי אפיק ים סוף. חוסר גשמים בקיץ.
16. טמפרטורה ולחות: הגורמים להבדלי הטמפרטורה ממקום למקום. המחזור השנתי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הלחות. המחזור היומי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הלחות. המהלך היומי של הלחות.
17. השרב: הגדרתו והשפעתו. התפלגות עונתית של ימי שרב בארץ.
18. קרה: הגדרת הקרה. מצבים סינופטיים המביאים לקרה.
19. עקרונות הנוחות האקלימית לאדם בארץ ישראל.
20. צריכת המים בישראל.
21. מקורות המים של ישראל: הכינרת ומקורותיה, אקויפר ההר, אקויפר החוף, אקויפרים משניים, מי שטפונות, מים מושבים, התפלת מים.

Advanced quantitative methods

1. סטטיסטיקה הסקית מול סטטיסטיקה תיאורית.
2. רגרסיה ליניארית (חזרה)
3. קורלציה (ANOVA) וניתוח שאריות.
4. רגרסיה חלקית ורגרסיה מרובת משתנים.
5. רגרסיה לא ליניארית.
6. טיפול בבעיות אוטוקורלציה, מולטי-קוליניאריות והטרוקדסטרייות.
7. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (COMPONENT ANALYSIS PRINCIPAL)
8. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (המשך).
9. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (FACTOR ANALYSIS).
10. מחקרי התפשטות בזמן ובמרחב.
11. רגרסיות Logit ו-Probit.
12. ניתוח מפלה (DISCRIMINANT ANALYSIS).

Introduction to**topography**

1. המפה הטופוגרפית.
2. סימנים מוסכמים.
3. יסודות התבליט.
4. קוי שלד.
5. אגנים.
6. אינטרפולוציה.
7. ציון מקום (נ.צ.).
8. קנה מידה.
9. כיוונים (אזימוטים).
10. שיפועים.
11. החתך הטופוגרפי.
12. מפה, מצפן, GPS, שטח - בסיוור.

Quantitative methods in geography.

1. מבוא : תיאוריה ושיטות מחקר, השערות, הנחות, מודלים, קנה מידה, סימונים מתמטיים.
2. תאור סדרות גאו-סטטיסטיות : התפלגויות, מדדים סטטיסטיים תיאוריים.
3. צנטרוגרפיה : מדדי ריכוז ופיזור, מדידות צורה.
4. טכסונומטריה : קשר ישר, קשר ממוצע, קשר מושלם.
5. גרסיה וקורולציה פשוטה.
6. יסודות בתורת ההסתברות.
7. דגימה : יחידות מדגם, שיטות דגימה, בדיקת אמינות, בדיקת השערות ורמת מובהקות.
8. מבחנים פרמטריים עבור התפלגויות בינומיות, פואסון, נורמלית, $X^2 T$ ומבחני הלימות.
9. מבחנים אל-פרמטריים.

Urban**geography**

1. מהותה של הגיאוגרפיה היישובית והיקפה
2. דגמים התישבותיים בחברות שונות (שבטית, מסורתית ומודרנית)
3. מגמות השינוי בפערי מרכז-שוליים
4. התפתחות העיר ותפוצתו
5. סיווג ערים ותפקודי ערים
- 6-7. התפתחותם של מערכות ערים וקשרי הגומלין שביניהן
- 8-9. מהעיר הקדם-תעשייתית ועד לעיר הפוסט-תעשייתית
- 10-11. המערך הפנימי של העיר והשתנותו.
- 12-13. שאלות הקשורות לתכנון ופיתוח של ערים ומערכות ערים

Introdo to economic geography.

1. מבוא – מהות הגיאוגרפיה הכלכלית והתפתחותה, המערכת הגיאוגרפית ותורת המערכות (GENERAL SYSTEM THEORY).
2. מערכת אוצרות הטבע והפוטנציאל הטבעי, המערכת הכלכלית.
3. המערכת הפוליטית, מודל הצמיחה של – ROSTOW, המערכת החברתית, המערכת הטכנולוגית.
4. שיטות לחלוקת הפעילויות הכלכליות.
5. תיאוריות במיקום פעילויות שניוניות – ואן טונן, ריקרדו, הובר.
6. תיאוריות במיקום פעילויות שניוניות – גורמי מיקום תעשיות, התיאוריה של אלפרד וובר.
7. מודלים גיאומטריים במיקום תעשיות, תעשיית המלט והניר בישראל.
8. מיקום תעשיות המלט בשבדיה (סיכום) מדרגים ישוביים ואזורי שוק.
9. תיאוריות במיקום פעילויות שלישוניות – תיאורית המקומות המרכזיים (קריסטלר).
10. חוקי הגרביטציה של קונורס וריילי, המודל ההסתברותי של – HUFF.
11. אינטראקציה מרחבית ופני שטח פוטנציאליים, מדרג אזורי.
12. מיקום פעילויות כלכליות בהתאם לתיאורית המשחקים.
13. יישום תיאורית המשחקים לבעיות מיקום מיקרו בגיאוגרפיה.

128-1-1041 – 2 נק"ז מבוא לגיאוגרפיה של אוכלוסין

Population geography

1. מהות הגיאוגרפיה של אוכלוסין.
2. בעיות בהשגת וטיפול בנתוני אוכלוסין.
3. היסטוריה של אוכלוסיית העולם.
4. תפרושת האוכלוסיה והשפעת הגורמים הפיסיים, כלכליים ותרבותיים.
5. דגמים מרחביים של מבנה האוכלוסיה ותכונותיה.
6. דינמיקה של אוכלוסין ודגמיה המרחביים.
7. תנועת אוכלוסין במרחב ושינויי מאזן תפרושת בין עיר וכפר.
8. האוכלוסיה, סביבתה ומשאביה.

128-1-1077 – 3 נק"ז מבוא לגיאולוגיה

Introdoto geology

עקרונות המינרלוגיה כולל הכרה וזיהוי של מינרלים יוצרי סלעים, סלעים מגמטיים, סלעים סדימנטריים, סלעים מטמורפיים, זמן גיאולוגי, פרקים בגיאולוגיה של ארץ-ישראל, נדידת יבשות וטקטוניקה של לוחות. יתקיימו שתי קבוצות סיורים, שלושה ימים לנגב ויומיים לאילת להמחשת ולימוד התופעות והתהליכים הגיאולוגיים בשדה.

128-1-1051 – 3 נק"ז מבוא לגיאומורפולוגיה

Introdo to geomorphology

1. תהליכי בליה, מבוא לקרקעות
2. מי תהום
3. המחזור ההידרולוגי
4. תנועת בליית גרביטטיבית
5. פלוביומורפולוגיה
6. קראסט
7. גיאומורפולוגיה איאולית
8. גיאומורפולוגיה סטרוקטורלית
9. גיאומורפולוגיה חופית

128-1-1081 – 2 נק"ז מבוא לכרטוגרפיה

Introdo to cartography

1. התפתחות המיפוי והגאודזיה.
2. כדור"א, קואורדינטות והיטלים.
3. סוגי מפות.
4. שלבים בתהליך המיפוי: ארגון נתונים, הכללה וסימול.
5. כרטומטריה - חישוב אינטרוולים, פני שטח סטטיסטיים ועוד.
6. תהליך יצור מפה.
7. מבוא למיפוי אוטומטי.

Introductory to climatology

1. האנרגיה באטמוספירה - מבנה האטמוספירה (הרכב שכבות, תכונות פיזיקליות וכימיות, פרופיל טמפרטורה וכו'). מעברי קרינה באטמוספירה (קרינת השמש, קרינת כדור הארץ, בליעה, החזרה, פיזור). מאזן קרינה אנכי ואופקי. הטמפרטורה, מדידתה ושינוייה.
2. לחות וציבות - הלחות ומדידתה. תכולת מים ושינויים בלחות. התעבות והתאדות. פרופיל טמפרטורה, יציבות ואי יציבות על תנאי.
3. עננות ומשקעים - מבוא לפיסיקת העננים. סוגי העננים. משקעים טבעיים ומלאכותיים.
4. לחץ ורוח - הלחץ ומדידתו ושינויו. גרדיאנט לחץ ורוח. מערכות לחץ, מערכות מקומיות (בריזה, השפעות טופוגרפיה).
5. התחזרת הכללית באטמוספירה - המודל הפשוט. התחזרת הכללית ושינויים עונתיים. סינופטיקה. תצפיות וחיזוי.
6. גושי אויר וחזיתות - מקורות והרכב גושי אויר. שינויים בגושי אויר, חזיתות ומצב האויר הקשור בהן.
7. עקרונות הקלימטולוגיה הכללית והרגיונלית
8. הקדמה, הגדרת אקלים ודיון.
9. אקלים העולם ותנודותיו, סיבות לשינויי אקלים.
10. קלימטולוגיה כללית ורגיונלית, אנליזה של הגורמים הגלובליים והרגיונליים הקובעים את השתרעות האקלים והשפעותיהם.
11. עקרונות ובעיות במיון אקלים.
12. מיון האקלים לפי קפן, סקירה. (ראה מס' 13 ברשימה הביבליוגרפית).
13. היבשת ההיפוטטית.
14. מיוני אקלים על יבשת היפוטטית.
15. מעבדה בקלימטולוגיה - מדידות תצפיות ועיבודים קלימטולוגיים.

Environmental

physics

1. מיקום: קואורדינטות (קרטזיות, כדוריות): רוחב ואורך גיאוגרפי, עליה ישרה ונטייה, קוטב ומשווה.
2. סיבוב כדור הארץ, זמן סידרי, עליה ישרה בשעות, הקפת כדור הארץ את השמש, זמן שמשי.
3. תנועה: מהירות ותאוצה קוית וזויתית. כוחות החוק השני של ניוטון. מסה ומשקל. חוקי קפלר, מסלולי כוכב הלכת ולוינים.
4. אנרגיה: שימור האנרגיה, אנרגיה קינטית, תרמית, מכנית, אנרגיה פוטנציאלית, כבידה, גאות ושפל, מהירות הימלטות. תנאים לקיום אטמוספירה. אנרגיה כימית - שריפה, אנרגיה חשמלית - ברקים.
5. מצבי צבירה ומעברי פאזות: גזים: חוק הגז האידיאלי, מפל צפיפות באטמוספירה, שווי משקל הידרוסטטי איזותרמי. זורמים: חוק ברנולי חום היתוך וחום אידוי. עננים וגשם. מוצקים: אלסטיים, פלסטיים, מיכתוש במערכת השמש.
6. העברת אנרגיה: קרינה - פליטה, בליעה, נפיצה, פיזור. תופעות אופטיות באטמוספירות. אלבדו. גוף שחור, ספקטרום, שיווי משקל קרינתי וטמפרטורה של כוכבי לכת. מפל טמפרטורה באטמוספירה. אפקט החממה.

7. הסעה - מפל טמפרטורה על אידאבטי, אי יציבות טרופוספירה, עננים ורוחות.
8. השמש כמקור אנרגיה: אנרגיה גרעינית, שיווי משקל קרינתי והיסעי. נטיית ציר כדור הארץ, עונות, מז"א על פני כדור הארץ וכוכבי לכת.
9. מקורות אנרגיה בכדור-הארץ: מקורות - רדיואקטיביות דעיכת סיבוב כדור הארץ. הקרום, המעטיפת, הליבה. הסעה במעטיפת, נדידת יבשות. תופעות טקטוניות, הרי געש, רעשים.
10. גלים: הפרעה והתפשטות, גל מחזורי-תדירות, אורך גל, מהירות התפשטות. גלים עפ"י המים, גלי קול בזורמים, גלים אורכיים ורוחביים במוצקים. רעשים ומיפוי פנים כדוה"א. אפקט דופלר בגלי קול ואור. הוכחות הקפת השמש.
11. מערכות מסתובבות וכוחות מדומים: כוחות צנטריפוגלים, פחיסות כדוה"א וכוכבי לכת שינוי הכבידה שם רוחב גיאוגרפי, כוחות קוריוליס וצקלונים, מסלולי נהרות.

128-2-5531 – סמס' א' סמינר מחלקתי/סמינר לתואר שני

128-2-5541 – סמס' ב'

Seminar

נושאי הלימוד יפורסמו

128-1-1131 – 2 נק"ז פרו סמינר

Pre-seminar

ללמד ולתרגל: א. רכוז חומר ביבליוגרפי

ב. הבנה וניתוח של מאמר מדעי

ג. הגשת עבודה מסכמת המבוססת על מקורות מידע

128-1-1091 – 2 נק"ז תצלומי אוויר (תצ"א)

Aerial photograph

1. השוואת תצ"א ומפה

2. צילום

3. ראייה סטריאוסקופית

4. התמצאות, קנ"מ, אזימוט

5. מיפוי מתצ"א

6. חישוב מדידת מימד הגובה

7. שימושים בתצ"א - טופוגרפיה, תחבורה, הידרולוגיה, שימושי קרקע וגיאולוגיה.

8. תצ"א צבעוני ואינפרה אדום.

128-1-2561 – 2 נק"ז שימושי מחשב בגיאוגרפיה

Computer uses in geography

1. הכרת המחשב

חומרה: מרכיבי המחשב, אמצעי קלט ופלט.

תוכנה: מערכות הפעלה.

שילוב של חומרה ותוכנה.

2. שימוש בתוכנת חלונות (WINDOWS 3.11)

תפעול התוכנה

בניית קבצים וספריות

שימוש בישומי WINDOWS

שימוש במסכי עזרה של WINDOWS

3. שימוש בתוכנת OFFICE

שימוש במעבד התמלילים WORD

שימוש בגליון אלקטרוני EXCEL

שימוש בתוכנת מצגות POWERPOINT

4. אוטוסטרדת המידע - אינטרנט

הכרת אוטוסטרדת המידע

שימוש בתוכנת עילעול - (NETSCAPE) BROWSER

חיפוש מידע באינטרנט

דואר אלקטרוני

1281-1-128 2 נק"ז – תולדות המחשבה הגיאוגרפית

History of geography Thought

1. ההיסטוריה של החשיבה הגיאוגרפית עד המאה העשרים; התקופה היוונית; הרומית, תקופת התגליות ומהפכה התעשייתית.
2. הדטרמיניזם הסביבתי: צמיחתו והתפתחותו, מגבלותיו והשפעתו על מבנה הגיאוגרפיה.
3. הפוסביליזם בגיאוגרפיה.
4. הגיאוגרפיה הרגיונלית - שנות ה-30 וה-40.
5. התפתחותן של מהפכות והיווצרות פרדיגמות בגיאוגרפיה.
6. התפתחות המחשבה הפוזיטיביסטית בגיאוגרפיה.
7. המהפכה התיאורטית - הפוזיטיביסטית בגיאוגרפיה - שנות ה-60.
8. התפתחות הביקורת החשיבתית של שנות ה-70; הפמנולוגיה וההומניזם, הסטרוקטליזם.
9. מבנה העתיד של הגיאוגרפיה.

1941-1-128 2 נק"ז – מבוא לגיאוגרפיה פוליטית

Political geography

1. גאוגרפיה פוליטית מהי? היסטוריה של המקצוע. מושגי יסוד. הספרות המדעית.
2. המדינה ומרכיביה; הגישה המורפולוגית מול הגישות הפונקציונאליות; המבנה הדמוגרפי-אתני של המדינה; לאומיות ואומה; מדינות פדראליות ומדינות אוניטריות.
3. טריטוריה וטריטוריאליזם; שליטה בטריטוריה וריבונות; התיישבות וקולוניזציה; הטריטוריה בעידן הפוסט-מודרני.
4. גבולות; גבול ואיזור ספר; טיפולוגיה פונקציונאלית של גבולות; תהליך יצירת הגבול; סכסוכי גבולות; גבולות בימים.
5. מלחמה ומרחב; השפעת המלחמה על מבנה המדינה; שינוי בנוף; עקורים ופליטים.
6. המרחב הבין לאומי; אירגונים על-מדיניים; אידיא

לימודים לתואר שני בגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי**(סימן מחשב 2-128)**

תוכנית הלימודים לתואר שני במחלקה לגיאוגרפיה מאפשרת התמחות הן **בצד הפיסי** והן **בצד האנושי**, והדגשת היבטים אלה **בפיתוח האזורי והעירוני**. מטרת התוכנית היא להכשיר אנשי מחקר ואנשי מקצוע שיעסקו במחקר ובסוגיות פיתוח ותכנון בעולם האקדמי ומחוצה לו.

תנאי הקבלה:

1. זכאים להציג את מועמדותם בוגרי תואר ראשון בגיאוגרפיה מאוניברסיטת בן-גוריון או ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שהציון הסופי בתואר הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים (בציון ממוצע של 80 לפחות), יוזמנו לראיון אישי. סטודנטים אלה יידרשו להשלים קורסים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. לימודים אלה לא יכללו במניין הנקודות בתואר השני. באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני בהיקף של עד 6 נק"ז. לכל תנאי הקבלה של המחלקה, חייבים כל המועמדים לעמוד בתנאי הקבלה לתואר שני של הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים – **הלימודים בתואר השני הינם שנתיים.**

תכנית הלימודים:**נתיב מחקרי: (48 נק"ז)**

נתיב זה, בנוסף להקניית ידע מתקדם בגיאוגרפיה, יכשיר את הסטודנטים למחקר לקראת תואר שלישי. הלומדים בנתיב זה חייבים ללמוד קורסים בהיקף של 36 שעות נקודות זכות, 16 נק"ז הן לימודי חובה ו- 20 נק"ז נוספות הן שיעורי התמחות ושיעורי עזר, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 12 נק"ז ולהיבחן בבחינת גמר. הסטודנטים בנתיב זה חייבים בהגשת עבודת סמינר במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות" וקורס קריאה מודרכת אחד לפחות. את הסמינר על הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה או השנייה ללימודים. ההצעה לעבודת הגמר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

נתיב כללי (48 נק"ז)

מיועד לסטודנטים אשר אינם מעוניינים בכתיבת עבודת גמר. המסלול זהה למסלול המחקרי פרט לכך שבמקום עבודת גמר על הסטודנטים לכתוב עבודת סמינר נוספת (בשנה השנייה ללימודים). במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות".

על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות.

מבנה הלימודים**נתיב מחקרי**

נק"ז	
4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שימושי מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
2	או : מערכות מידע גיאוגרפיות
16	שמונה שיעורי התמחות
4	שני שיעורי עזר מחוץ למחלקה
4	סמינר במגמת התמחות
2	קורס קריאה מודרכת
12	עבודת גמר

48

השתתפות חובה בסמינר המחלקתי.

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי : קורסים 40%
 עבודת גמר 45%
 בחינת גמר 15%

בנתיב הכללי : קורסים 80%
 בחינת גמר 20 %

פרטים נוספים בנוגע להרכב הלימודים, ותחומי ההתמחות ניתן למצוא בחוברת "לימודי תואר שני" במחלקה לגיאוגרפיה, או אצל היועץ ללימודי תואר שני : פרופ' אבינועם מאיר, טלפון : 08-6472012, או

במייל ameir@bgu.ac.il

נתיב כללי

נק"ז	
4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שיטות מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
2	או : מערכות מידע גיאוגרפיות
4	סמינר במגמת התמחות (שנה א')
4	סמינר במגמת התמחות (שנה ב')
16	שיעורי התמחות (מתוכם ניתן
4	ללמוד 4 קורסים מחוץ למחלקה)

48

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-128)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

חינוך**(סימן מחשב 129)****לימודים לתואר ראשון****1. מטרת הלימודים**

הלימודים לתואר ראשון בחינוך נועדו להפגיש את התלמיד/ה עם יסודות המחשבה החינוכית, עם היבטי הלמידה וההוראה ועם הגורמים הפועלים במערכת החינוכית. לאחר ביסוס מושגי היסוד של נושאים אלה התלמידים יחשפו לנושאי חינוך מגוונים, ויעמיקו בהבנת התהליכים החינוכיים ובדרכים להערכתם ולקידומם.

2. מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

א. תכנית מחלקה ראשית	(80 נק"ז)
ב. תכנית דו-מחלקתית	(54 נק"ז)
ג. תכנית מחלקה משנית	(28 נק"ז)

הקורסים נלמדים על-פי שיטת הצבירה של נקודות זכות. בתוכנית מצוינים שיעורי חובה מחלקתיים, שהם תנאי קדם לשמיעת חלק מהקורסים במחלקה. רשימת קורסי הבחירה מפורטת במערכת השעות של המחלקה. נוסף לדרישות המחלקה, על התלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק הדין בדרישות הפקולטה).

2.1 חינוך כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים ללמוד במחלקה לחינוך במסלול ראשי. לאחר סיום חובות שנה א', רשאי תלמיד/ה, הרוצה בכך, להגיש מועמדות ללימודים בתוכנית מחלקה ראשית. התוכנית מוצעת לכ- 15 תלמידים, בעלי ההישגים הטובים ביותר בלימודי שנה א' (על-פי ממוצע משוקלל של כל קורסי החובה המצוינים בשנה א'). לאחר סיום חובות שנה א' רשאי התלמיד/ה להגיש בקשה על גבי טופס המופיע באתר המחלקה. התלמיד/ה בתוכנית המחלקה הראשית ישתתף/תשתתף בשעורי חינוך, בהיקף של 80 נק"ז ויוכל/תוכל להתמקד באחד מהמסלולים הבאים:

- א. פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- ב. מנהל חברה ומדיניות חינוך
- ג. הוראה, למידה ותוכניות לימודים.

התואר אותו מקבלת/ה התלמיד/ה בסיום לימודיו/ה בתכנית מחלקה ראשית הוא "בוגר אוניברסיטה" במחלקה לחינוך בציון המסלול בו התמקד/ה. לתלמידים בתוכנית ישנה עדיפות ברישום לסמינרים ולקורסי בחירה.

מבנה הלימודים**שנה א'****שעורי חובה:**

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
סה"כ		18	נק"ז

שנה ב'**שעורי חובה:**

קורס אחד מבין שלושת הקורסים הנ"ל	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		12	נק"ז

שנה ג'**שעורי חובה:**

מערכת החינוך- מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים (סמינר אחד במסלול הנלמד)	(שנתי)	8	נק"ז
* 4 קורסי בחירה במסלול אותו בחרו,			
כל קורס שווה 4 נק"ז	(שנתי)	16	נק"ז
סה"כ		28	נק"ז

את יתרת הנקודות רשאי הסטודנט ללמוד בשנים א' ב' ג' מתוך רשימת קורסי הבחירה.

* תלמידים במסלול פסיכולוגיה חינוכית חייבים ללמוד את הקורסים הבאים: אישיות, פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכולוגיה קוגניטיבית.
תלמידים במסלול מנהל חייבים ללמוד את הקורס היבטים ארגוניים של בית הספר, כמו כן מומלץ לתלמידים במסלול למנהל ללמוד בשנה הראשונה את הקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך.

2.2 חינוך במסלול דו-מחלקתי (54 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הלומדים במחלקה לחינוך ובמחלקה נוספת באוניברסיטה. התלמידים ילמדו 54 נק"ז במחלקה לחינוך ו-54 נק"ז במחלקה אחרת.

מבנה הלימודים

שנה א'

שעורי חובה:

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

שעורי חובה:

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		6	נק"ז

שנה ג'

שעורי חובה:

מערכת החינוך- מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
1 סמינר	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		8	נק"ז
קורסי בחירה		18	נק"ז

2.3 חינוך כמחלקה משנית (28 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים בתוכנית מחלקה ראשית במחלקה אחרת וגם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה. (ב.א. כללי).
על התלמידים ללמוד את כל קורסי החובה של שנה א' (18 נק"ז) את יתרת הנקודות (10 נק"ז) ניתן לבחור מקורסי הבחירה של שנים א', ב'.

מבנה הלימודים**שנה א'****שעורי חובה:**

שיטות מחקר בחינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנת'י)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של שנה ב'		6	נק"ז
--	--	---	------

3. תנאי מעבר בכל התוכניות

1. תלמידים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם יקבלו ציון סופי של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.
2. תלמידים שנכשלו (קיבלו ציון סופי פחות מ-70) פעמיים באותו קורס חובה, לא יוכלו להמשיך את לימודיהם במחלקה לחינוך.
3. מעבר משנה לשנה מחייב סיום כל קורסי החובה של השנה הקודמת.

4. נהלים ודרישות בקורסים וסמינרים**4.1 נהלי קורסים וסמינרים**

1. נוכחות התלמידים בקורס או בפגישות סמינר היא חובה, אלא אם נקבע אחרת ע"י המרצה המרצה רשאי לבדוק את נוכחות התלמידים בשיעור. היעדרות בלתי מוצדקת ביותר מ-20% מהשעורים תגרור את הפסקת הלימודים של התלמיד/ה בקורס.
2. במידה ומדובר בקורס או סמינר שנתי תלמידים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס או הסמינר באותה שנת לימודים.
3. תאריך אחרון להגשת עבודות או סמינרים הוא 30 בספטמבר של אותה שנה בה נלמד הקורס. שינוי מועד זה בסמכות ועדת ההוראה של המחלקה בלבד.
4. בעת הגשת עבודה בסמינר או קורס על התלמידים להשאיר ברשותם עותק גיבוי.

4.2 דרישות קורסים

1. ציון מעבר בבחינות הוא 56 . כשלון בבחינה תגרום הפסקת לימודים בקורס.
2. עבודת בית בקורס חובה שמשקלה 30% או יותר בחישוב הציון השנתי, תחשב כבחינה.

4.3 חזרה על קורסים

1. תלמידים שלא נכשלו בקורס אך רוצים לשפר את הציון על-ידי חזרה על קורס, יוכלו לעשות זאת רק לגבי קורסי חובה (ולא לגבי קורסי בחירה או סמינרים).
2. תלמידים המבקשים לחזור על קורס, יחזרו על הקורס במלואו ולא על חלק ממנו.
3. חזרה על קורס תהיה אך ורק בשנה עוקבת.

5. סיום חובות לב.א.

1. כדי לקבל תואר ב.א. מהמחלקה לחינוך על תלמידים העוברים ממכללת ספיר ללמוד לפחות 1/3 מלימודי החינוך (18 נק"ז) במסגרת לימודי התואר הראשון של המחלקה לחינוך באוניברסיטה.
2. תלמידים המבקשים לסיים את חובותיהם לתואר ב.א. יודיעו על כך למזכירות המחלקה עד ה- 31 בדצמבר של אותה שנה וימלאו את הטפסים המתאימים לכך.

סיליבוס:**קורסי חובה – תואר ראשון****מבוא למחשבת החינוך 129-1-2251/2261**Introduction to Educational Thinking

מהו חינוך? מהם מטרת החינוך? את מי משרת החינוך? האם לחינוך תפקיד סוציאליזטורי או מטרתו לאפשר לכל ילד להתפתח על פי נטיותיו וכישוריו? מה בין למידה ובין חינוך? כמו כן נתייחס גם לאספקטים הכרתיים/פסיכולוגיים של העשייה החינוכית. האם העשייה החינוכית היא אינדוקטרינטיבית או קוגניטיבית? שאלות אלו ואחרות יעמדו במרכז הדיונים בקורס זה. הוא נועד איפוא לחשוף את המשתתפים להוגים מרכזיים בתחום של מחשבת החינוך ולבחון את עמדותיהם על השאלות שהוצגו לעיל. בין ההוגים שבהגותם נעסוק יהיה סוקרטס-אפלטון, אריסטו, רנה דקארט, ז'אן ז'אק רוסו, עמנואל קנט, ג'ון ס. מיל, ג'ון דיוואי, ריצ'ארד רורטי, אלן בלוס. אחת הדרכים שבהן נשתמש כדי להרחיב את ההבנה של הסוגיות השונות תהיה כריכתן עם יצירות מופת מתחום הספרות. יצירות מופת אלו, כגון מאדאם בובארי של פלובר, לורד גיוס של קונארד והחטא ועונשו של דוסטויבסקי, יאפשרו למשתתפים להוסיף מימד של עומק למקצת הדילמות העקרוניות והערכיות מתחום המחשבה החינוכית.

מבוא לפסיכולוגיה חינוכית 129-1-1031/1921Introduction to Educational Psychology

מטרת הקורס היא לספק לסטודנטים הזדמנויות ללמידה של עקרונות ותהליכים פסיכולוגיים הרלוונטיים לתחום החינוך, לתמוך בפיתוח נקודת מבט ובסיס ידע פסיכולוגיים וביישומם לתהליכים בקונטקסט החינוכי ולעודד חשיבה ביקורתית כלפי תהליכים חינוכיים וכלפי תיאוריות פסיכולוגיות. הקורס מתמקד בתהליכי למידה, התפתחות ומוטיבציה, ובוחן את התהליכים הללו בקונטקסט החברתי של בית הספר.

מבוא לסוציולוגיה של החינוך 129-1-2371/2381Introduction to Sociology of Education

מי בוחר את הידע הנלמד בבית הספר? כיצד משפיעים מין ומוצא על הצלחה בלימודים? באיזה אופן משפיעה האוניברסיטה על סיכויי החיים? איך משפיע כסף על הישגים? מה בין שוויון והגינות בחינוך? איך בית ספר נולד? מה יקרה לחינוך בתקופת הגלובליזציה? במסגרת הקורס נתייחס לשאלות אלה תוך התבססות על מושגים ותיאוריות סוציולוגיות. בעזרת השפה הסוציולוגית נבחן את התהליכים והמבנה של מערכת החינוך, את יחסי הגומלין בינה לבין החברה, ואת הדרכים בהם מערכת החינוך נוצרת, נשמרת ומשתנה.

שיטות מחקר בחינוך 129-1-1021/1721Research Methods in Education

בקורס יילמדו עקרונות התהליך המדעי באופן כללי, מושגים מרכזיים בעבודה מדעית, ושיטות חקירה ספציפיות במדעי החברה. הצגת התהליך תעשה תוך הקניית יסוד וכלים סטטיסטיים בסיסיים, שמשמשים בביצוע מחקר מדעי.

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות**129-1-0102****Introduction to an Educational Research:Qualitativ Perspectives**

כוונת קורס זה היא לספק לסטודנטים הבנה וידע בסיסיים של המחקר האיכותני כפרדיגמה מדעית נוספת לפרדיגמה הפוזיטיביסטית. בקורס יילמדו ההנחות הפרדיגמטיות של המחקר האיכותני, הרקע ההיסטורי-מדעי לצמיחתו, מסורותיו ושיטותיו הבולטות במדעי החברה ובשדה החינוך במיוחד. הדגש בקורס יהיה על למידה עיונית-מושגית של המחקר האיכותני בליווי הדגמות של תוצרי מחקר איכותניים. כוונת הקורס היא כי בסופו הסטודנטים יהיו מסוגלים (א) להבין את הרציונל בבסיס הפרדיגמה המחקרית האיכותנית ולזהות את הקשרים העקרוניים בין מסורות מחקריות לשיטות הנקטות בהן ב). לדעת ולהבין מושגים ורעיונות מפתח של המחקר האיכותני ג). לבקר באופן מושכל איכותם של מחקרים איכותניים. הקורס בנוי מהרצאות ושיעורי תרגול. הסטודנטים יוערכו על פי מבחן, עבודת חובה, עבודת רשות ותרגילים (תרגיל בסוף כל הרצאה).

מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות**129-1-2881****Introduction to Quantitativ Research in Educatio**

הקורס מיועד להעניק לסטודנטים כלים בסיסיים לתכנון וביצוע מחקר בתחומי חינוך ופסיכולוגיה. הקורס יעסוק בשלבי המחקר השונים - החל מבחירת רעיון המחקר, דרך ניסוח השערות, תכנון המחקר, הרצתו וניתוח התוצאות, וכלה בכתיבת דו"ח מסכם. הקורס יעסוק בהצגת שיטות המחקר השונות ואילו התרגיל יוקדש לדיון בפרטי הקריאה.

מערכת החינוך-מבט ביקורתי**129-1-3431/4241****Educational System Critical View**

הקורס "מערכת החינוך-מבט ביקורתי" בוחן את מערכת החינוך דרך ארבעה מוקדים שונים, המועברים ע"י ארבעה ממרצי המחלקה לחינוך.

במהלך הלימודים תעסוק כל קבוצה בלימוד מושגים מרכזיים וגישות שונות מתחום ההתמחות שלה. בסמסטר זה יתבקשו התלמידים לבקר בבתי ספר, לראיין, לצפות ולחקור מוסדות שונים, מנקודות הראות של ההתמחויות השונות.

לימודים לתואר שני בחינוך*

(סימן מחשב 2-129)

המחלקה לחינוך מציעה 4 מסלולי התמחות:

- 1) תוכניות לימודים והוראה
- 2) פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- 3) ייעוץ חינוכי
- 4) מנהל, חברה ומדיניות החינוך

1. תוכניות לימודים והוראה

הלימודים במסגרת זו מתנהלים ב-3 מגמות לימוד:

(שאינן מצוינות בתדפיס הציונים באישור הזכאות ובתעודת המוסמך לתואר).

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

ב. מדעי הלמידה

ג. "חינוכאים"

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

המגמה מכשירה חוקרים ואנשי שדה לקידום הלמידה וההוראה בעידן המידע. המגמה מציעה חקר ביקורתי בין תחומי של שילוב טכנולוגיה בחינוך. ישנו דגש על שלושה היבטים מרכזיים: טכנולוגיה ומידע – פיתוח והערכה של סביבות למידה נתמכות טכנולוגיה, המשלבות מולטימדיה, בינה מלאכותית ואינטרנט; קוגניציה וטכנולוגיה – מודלים המיצגים ומסבירים מבני דעת והתפתחות מיומנויות, תהליכי חשיבה ואופני פעולה הנתמכים על ידי סביבות טכנולוגיות; והקשר החברתי – הדינמיקה החברתית-תרבותית הבאה לידי ביטוי בהקשרי למידה בכלל ובסביבות טכנולוגיות בפרט. בצד הערכת הקיים ויצירת השפה והמושגים הדרושים להבנת השינויים הטכנולוגיים תיווצר הזדמנות לפיתוח רעיונות לתוכנות וסוגי תקשורת חדשים, שיהוו בסיס ל"למידה אחרת" עם טכנולוגיה. ישנה מחויבות גבוהה לגישור הפער בין מחקר ושדה, הכוללת שיתוף עם בתי ספר באזור ובחינת סוגיות המתרכזות בתהליכים עדכניים בבתי ספר, ארגונים והקשרי למידה לא פורמלים כמו מוזיאונים. כמו כן, המגמה מעודדת סטודנטים להתמודד עם שאלות העולות מההתנסות האישית שלהם בשדה. במסגרת התוכנית ינתנו קורסים על למידה והוראה עם טכנולוגיה, כלי פיתוח, שפה חזותית, פיתוח סביבות למידה, הערכה של סביבות למידה, תקשורת מתווכת מחשב, שיח כיתתי, עיצוב מידע ועוד.

ב. מדעי הלמידה

"מדעי הלמידה" (The Learning Sciences) הוא שדה מחקר הנשען על מספר דיסציפלינות (לדוגמה פסיכולוגיה, מדעי המחשב ואנתרופולוגיה), ו- פרספקטיבות תיאורטיות (לדוגמה, קוגניטיביזם, קונסטרוקטיביזם ותורת הפעילות). חוקרים במדעי הלמידה מנסים להבין מנקודת מבט רב-תחומית את משמעותה של למידה, לתאר את התפתחותה, להבין את יחסה להקשרים שונים, ואת האופן בו ניתן לעצב סביבות למידה. המגמה ללימודי התואר השני במדעי הלמידה מיועדת לסטודנטים ובעלי עניין במחקר רב-תחומי בלמידה, והיא נועדה לבוגרי תואר ראשון (בממוצע 85 לפחות) ממוסדות אקדמיים מוכרים בתחומים בהם יש עיסוק בלמידה כגון חינוך, מדעי ההתנהגות, מדעי המחשב, פילוסופיה וכדומה. הקבלה תכלול ראיון שמטרתו לבדוק את מידת ההתאמה של המועמד למגמה. במבנה המגמה קיים דגש ברור על מחקר ועל התעמקות בתכנים וקידום היכולות המחקריות של הסטודנטים. במסגרת המגמה ינתנו קורסים בפסיכולוגיה של חשיבה ביקורתית, הבנה אפיסטמולוגית והתפתחות הידע, סמיוטיקה וחשיבה, פסיכולוגיה של הידע ועוד.

תנאי קבלה

יכולים להציג מועמדות בעלי תואר ראשון (B.Ed, B.Sc, B.A וכו') ממוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה, בציון ממוצע של 85 לפחות. מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון קבלה. למועמדים בעלי תואר B.Ed ובעלי תואר ראשון במקצוע השונה מחינוך, תקבע תכנית השלמה לשנה אחת במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני מתוך רשימת קורסי ההשלמה של המסלול.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה בפרק תואר שני – חובת אנגלית)

ג. "חינוכאים"

המגמה להכשרת חינוכאים מכשירה את בוגריה לעבודה עם תלמידים, בדרכי עבודה המותאמות באופן ייחודי לצרכים ולדרכי הלמידה של כל תלמיד ותלמידה וכן לפעולה חינוכית כסוכני שינוי בבתי ספר ובמוסדות חינוך אחרים. זאת, תוך העמדת התלמיד במרכז – כישוריו, חשיבתו, שאיפותיו, רגשותיו- למימוש הפוטנציאל הטמון בו.

המגמה מיועדת לאנשי חינוך אידיאליסטיים-פרגמטיים בעלי כושר ורצון להנהיג הליכים חינוכיים – פרטניים וקהילתיים. ייעודם של "החינוכאים" הוא בעבודה חינוכית יישומית המשלבת תיאוריה ומעשה.

המגמה מתמקדת בטיפוח יכולות אישיות של תלמידיה בתחומי המנהיגות, הקוגניציה והעולם הרגשי. היא מקנה רפרטואר רחב של ידע ומיומנויות בתחומים מגוונים, כגון: למידה, התפתחות קוגניטיבית ואמוצינאלית, הבנת המערכת שבתוכה מתפקד הלומד, היכרות עם תרבויות שונות, התאמת דרכי פעולה ייחודיות לתלמידים שונים תוך התאמתן להקשרים שונים. בין היתר תעסוק ההכשרה ל"חינוכאות" בתכנון פרויקטים חינוכיים ויישוםם ובעבודות חקר. המגמה מתבססת על התנסות בעבודה חינוכית במהלך שתי שנות הכשרה ובלמודים תיאורטיים.

מועמדים לתוכנית יזומנו לראיון קבלה. בנוסף ייבדק הרקע שלהם בלימודי התואר הראשון וכן הכשרה וניסיון חינוכי/פדגוגי אם יש. במידת הצורך יידרשו בלימודי השלמה.

הלימודים בתחום תכניות לימודים והוראה מתקיימים בשני נתיבי לימוד ונמשכים שנתיים:

נתיב כללי (42 נק"ז)

מיועד בעיקר לסטודנטים המשמשים כאנשי שדה תכנון והוראה ברמות השונות של מערכת החינוך: מפתחי תוכניות לימודים, מנחים, בעלי תפקידים בבתי ספר, ומומחים במקצועות תקשורת רכזי מחשבים ורכזים פדגוגים ומקצועות קרובים. נתיב זה מיועד למעוניינים להעריך פרויקטים, לתכנן התערבויות ולסייע לעובדי הוראה להבין תופעות מהותיות בתחומם.

הסטודנטים בנתיב זה פטורים מכתבת עבודת גמר. בסיום חובות השמיעה (תום השנה השנייה ללימודים)

הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

נתיב מחקרי (42 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים לעסוק בחקר תופעות שונות הקשורות לבית הספר, להעריך ולחקור היבטים שונים של עבודת מורים, סטודנטים ותהליכי תכנון תוכניות לימוד, הוראה ולמידה. המחקר וההערכה יסוכמו בעבודת גמר (תזה). נתיב זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור יו"ר המסלול המחלקתית. על הסטודנטים לכתוב עבודת הגמר בהיקף 6 נק"ז ולהגישה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

להלן רשימה של קורסי השלמה שעשויים להידרש: (על פי החלטת ועדת הקבלה)

1. שיטות מחקר בחינוך
2. מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות ואיכותיות.
3. מבוא למחשבת החינוך
4. מבוא לפסיכולוגיה חינוכית/ השלמה לניתוב למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

סטודנטים שחויבו בהשלמת קורסים יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בתנאי ששיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בתום שנת ההשלמות.

מועדי הרישום מפורסמים בידיעון למועמדים.

הרכב הציון הסופי לתואר

75%	קורסים	נתיב כללי :
25%	בחינת גמר	
50%	קורסים	נתיב מחקרי :
40%	עבודת גמר	
10%	בחינת גמר	

2. פסיכולוגיה במערכת חינוכית

מטרת התכנית להכשיר פסיכולוגים חינוכיים לעבודה במערכות חינוכיות שונות ובתחנות השירות הפסיכולוגי-חינוכי.

התוכנית מבוססת על שלוש הנחות בסיסיות ביחס לתפקידו של הפסיכולוג החינוכי :

א. עבודתו של הפסיכולוג מתמקדת בשלוש מטרות עיקריות המתייחסות לקבוצות אוכלוסייה שונות :

1. **קידום צמיחה ומניעה ראשונית** – קידום התפתחות פסיכולוגית ושיפור תחושת רווחה נפשית במערכות חינוך ובקהילות אליהן הן משתייכות.

2. **מניעה שניונית** - איתור ומניעה של קשיים תפקודיים ורגשיים בקבוצות סיכון (למשל : ילדים במשפחות שעברו אובדן)

3. **מניעה שלישונית** – איתור והתערבות טיפולית בילדים הסובלים מתפקוד לקוי ו/או ממצוקות רגשיות (למשל, ילדים הסובלים מליקויי למידה).

ב. מוקד העבודה המרכזי של הפסיכולוג החינוכי הוא המערכת הבית ספרית, תוך התייחסות למערכות אחרות הסובבות את ביה"ס וקשורות אליו (משפחה, קהילה, חברה וכו') ולהקשר ההתפתחותי.

ג. תחומי ההתעניינות של הפסיכולוג החינוכי מתייחסים לתהליכים רגשיים, קוגניטיביים, חברתיים, מוטיבציוניים, קוגניטיביים ואחרים. ההתייחסות לתחומים אלו יכולה להיות ממוקדת בתחום ספציפי, אך גם בראיה הוליסטית של יחסי הגומלין המתמידים בין התחומים השונים.

תנאי קבלה

רשאים להציג מועמדות בעלי תואר ראשו :

1. במדעי ההתנהגות או בחינוך (במסלול פסיכולוגיה חינוכית וייעוץ באוניברסיטת בן-גוריון, בתנאי שעברו בהצלחה את הקורסים פסיכולוגיה ניסויית או קורס מקביל במסגרת המחלקה למדעי ההתנהגות או במחלקה אחרת לפסיכולוגיה.
2. ממחלקות אחרות ובתנאים מקבילים כנ"ל (סעיף 1) ממוסד אקדמי מוכר בארץ/חו"ל. ממוצע הציונים הנדרש להצגת מועמדות הוא 85 לפחות בחינוך ו/או בפסיכולוגיה.
3. עמידה במבחן **המתאם**.

מיון מועמדים

מיון המועמדים יעשה על בסיס פרופיל הישגים האקדמיים בתואר הראשון, 2-3 המלצות (לפחות המלצה אחת ממרצה השייך לסגל של מחלקה אקדמית באוניברסיטה או מכללה מוכרת) ציוני מבחן המתאם, הצהרת כוונות, קורות חיים וראיונות.

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה הפרק הכללי בשנתון).

השלמת לימודים

מועמדים שחסר להם רקע מתאים בתחומים שונים בפסיכולוגיה יתבקשו להשלים קורסים מתוך לימודי התואר הראשון במחלקה לחינוך או במחלקה למדעי ההתנהגות בציון ממוצע של 85 ומעלה. רק לאחר השלמות אלה ניתן יהיה לדון במועמדותם וקבלתם לתוכנית.

קורסי ההשלמה:

מבוא לפסיכולוגיה
פסיכולוגיה ניסויית או ניסוי ומחקר.
פסיכולוגיה חברתית
פסיכולוגיה קוגניטיבית (תפיסה, למידה, חשיבה)
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכולוגיה של האישיות
סטטיסטיקה
הציון המינימאלי הנדרש בקורסי ההשלמה הוא 85 לפחות.

משך הלימודים:

על הסטודנטים לסיים את חובות השמיעה לתואר תוך שנתיים. פרט לכך, כוללת התכנית עבודה (פרקטיקום) בתחנה פסיכולוגית במשך יום אחד (בשנה א') או יומיים (בשנה ב') וכתובת עבודת גמר.

התכנית מבוססת על שישה תחומי יסוד:

- א. קורסים הקשורים בעבודת הגמר:
 - קורס מתודולוגיה (חובה, תוך התייעצות עם ראש המסלול).
 - קריאה מודרכת (רשות).
- ב. יסודות הפסיכולוגיה החינוכית
 - הבנת בית הספר רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
 - שיפור בית הספר כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
- ג. קורסים הקשורים בעבודת הפרקטיקום בתחנה פסיכולוגית:
 - פרקטיקום שנה א' (חובה).
 - פרקטיקום שנה ב' (חובה).
- ד. קורסים הקשורים בקידום האוכלוסייה הרחבה בביה"ס ובקהילה – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד שני קורסים לפחות. קורסים נוספים הנם לפי בחירת הסטודנטים.
 - קורסים אפשריים: עבודת מניעה בקהילה; טיפוח מוטיבציה וכישורי התמודדות בבית הספר; התבגרות; שיח אישי קבוצתי, מולטימדיה וחינוך, התפתחות מוסרית, ועוד.
- ה. קורסים הקשורים באיתור ומניעה בקבוצות סיכון- בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות. קורסים נוספים לפי בחירת הסטודנטים.
 - קורסים אפשריים: ליקויי למידה; דיאגנוסטיקה פסיכולוגית חינוכית; גישה רב תרבותית במניעה, ועוד.
- ו. קורסים הקשורים באבחון ובהתערבות טיפולית – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות. קורסים נוספים לפי בחירת הסטודנטים.
 - קורסים אפשריים: יסודות הקשר הטיפולי; פסיכופתולוגיה התפתחותית ועוד.
- ז. קורסים הקשורים ביסודות החינוך – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות.
 - קורסים אפשריים: תרבות ביה"ס, פילוסופיה של החינוך, קורסים הקשורים במולטימדיה וחינוך, בעיות נבחרות בלמידה והוראה, סוציולוגיה של החינוך, ועוד.

סטודנטים במסגרת זו יגבשו, יחד עם יו"ר המסלול, תכנית אשר תאפשר להם התמקדות בנושא מחקרי הקשור לפסיכולוגיה חינוכית. במסגרת נושא זה ילמדו הסטודנטים לפחות 10 ש"ש. ההכשרה תתמקד בהעמקת הידע בתחומי הפסיכולוגיה הנוגעים בחינוך ובפיתוח היכולת ליישם ידע פסיכולוגי בחינוך. למסלול זה יתקבלו מספר קטן ביותר של סטודנטים.

תכנית הלימודים (48 נק"ז)**מסגרת הלימודים וחובות הלימודים:****ציון מעבר בקורסים ותנאי מעבר משנה לשנה**

ציון המעבר בקורסי התוכנית הוא 70. על מנת לעבור משנה א' לשנה ב' בתוכנית, ממוצע הציונים הנדרשים בקורסי החובה הינו 80 לפחות. מידת התאמתם האישיה של הסטודנטים מהווה גם היא שיקול בהמשך הלימודים בתוכנית.

עבודה מעשית

זו תהיה בהיקף של יום בשבוע בשנה הראשונה ויומיים בשבוע בשנה השניה. העבודה תעשה במסגרת של תחנות פסיכולוגיות-חינוכיות באזור הדרום, תוך הדרכה צמודה.

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש את הצעת המחקר עד תום הסמסטר השני ללימודים באישור חריג של יו"ר המסלול עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. הצעת המחקר בהנחיית מרצה מן המניין בדרגת מרצה מן המניין מהמסלול או מאוניברסיטה אחרת בארץ (מחייב מנחה נוסף מהמחלקה) טעונה אישור של ועדת המסלול. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר:

קורסים 50%
עבודת גמר 50%

3. ייעוץ חינוכי**תיאור כללי**

מטרת התוכנית להכשיר יועצים חינוכיים לעבודה בבתי הספר ובמסגרות חינוכיות אחרות. ההכשרה כוללת הכרת מערכת בית הספר על תפקידיה ותפקודיה, ורכישת המיומנויות הנדרשות למילוי תפקיד היועץ החינוכי. מיומנויות אלה כוללות אבחון המערכת, אבחון תפקודם של תלמידים, מיומנויות תקשורת מסייעת ודרכי התערבות ומחקר לצרכים יישומיים. התכנית מעניקה לבוגריה תואר מוסמך בייעוץ חינוכי. בוגרי התכנית יוכלו להתקבל לעבודה בייעוץ במסגרות בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והתיכונים, וכן במסגרות חינוך לא פורמאליות ואחרות בהן נדרשת פרספקטיבה ייעוצית-חינוכית. ההוראה בתכנית מתבצעת על ידי מרצים מהמחלקה לחינוך במסלולים לייעוץ חינוכי, פסיכולוגיה חינוכית, הוראה ומנהל, וכן על ידי מורים מן החוץ המומחים בתחום הייעוץ החינוכי. משרד החינוך מכיר בתכנית כבסיס לקבלת רישיון בייעוץ חינוכי, אך מתנה את מתן הרישיון בתעודת הוראה.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים היא תוכנית אוניברסיטאית מקיפה (Masters of Arts, M.A.)¹, עם תשתית אקדמית-ייעוצית רחבה, ואוריינטציה יישומית שהינה בעלת בסיס תיאורטי-מחקרי. התכנית נמשכת שנתיים וחצי (חמישה סמסטרים). קיימים שני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי (56 נק"ז): הכולל כתיבת עבודת גמר (תזה). סטודנטים הלומדים בנתיב זה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות (נק"ז), לכתוב פרויקט גמר (יישומי) הכולל הערכת צרכים והתערבות, ולכתוב עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז ולהגישה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סיום בנתיב זה בציון העומד בדרישת האוניברסיטאות מאפשר המשך ללימודי דוקטוראט.

נתיב כללי (56 נק"ז): נתיב ללא עבודת גמר². סטודנטים הלומדים בנתיב זה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 56 נק"ז במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט גמר יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות.

ההכשרה בשתי התוכניות כוללת יומיים (לפחות) של לימודים עיוניים בכל שבוע, ובנוסף תצפיות ועבודת שדה מודרכת בהיקף של יום אחד בשבוע, בכל אחת משתי שנות ההכשרה הראשונות. בסמסטר החמישי, ההכשרה כוללת יום אחד לפחות של לימודים בשבוע.

סטודנטים בתכנית נדרשים ללמוד קורסים מארבע קבוצות הכוללות: (1) לימודי יסוד; (2) מיומנויות ייעוץ; (3) תכנים בעבודת הייעוץ; (4) תכנים בעבודה חינוכית.

¹ תכנית זו מובחנת מתכניות המעניקות M.Ed. בייעוץ אשר הינן בעלות היקף ובסיס שונים.

² תלמידים המתקבלים למסלול היישומי המעוניינים לכתוב עבודת גמר (תזה) נדרשים להגיש בקשה רשמית לעבור לנתיב המחקרי. על הבקשה להיות מלווה במכתב ממרצה העומד בקריטריונים של המחלקה להנחית עבודת גמר המציין מוכנות להנחיה של התלמיד/ה.

המבנה הכללי ודרישות הלימודים בתכנית אינם מאפשרים עבודה של למעלה מחצי משרה במהלך השנתיים הראשונות ללימודים. במהלך שנתיים אלה, על הלומדים להקדיש ללימודים שלושה ימים מלאים בשבוע לפחות.

דרישות הקבלה

על מנת להיות מועמד לתכנית, על המועמדים להיות בעלי ניסיון חינוכי וזכאות לתואר ראשון בחינוך (מסלול פסיכולוגיה), בפסיכולוגיה, או במדעי התנהגות מאוניברסיטה המוכרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה בממוצע של 85 לפחות. מועמדים בוגרי תואר B.Ed. נדרשים לממוצע של 90 לפחות. סטודנטים שלא למדו במסלולי פסיכולוגיה בתואר ראשון נדרשים להשלים את קורסי הקדם הבאים בטרם יוכלו להיחשב מועמדים לתכנית:

1. מבוא לפסיכולוגיה (4-6 נק"ז)
2. פסיכולוגיה התפתחותית (4 נק"ז)
3. פסיכולוגיה חברתית (4 נק"ז)
4. פסיכולוגיה של האישיות או פסיכופתולוגיה (4 נק"ז)
5. קורס המקנה בסיס בהבנה והסקה סטטיסטית (כגון, מבוא לסטטיסטיקה) (4-6 נק"ז)
6. קורס המקנה בסיס בחשיבה מחקרית (כגון, מבוא למחקר חינוכי, כמותי ו/או איכותי) (4-6 נק"ז)
7. קורס המקנה בסיס בחשיבה על תהליכים בחברה (כגון, מבוא לסוציולוגיה, מבוא לפילוסופיה, מחשבת החינוך) (4-6 נק"ז)

על המועמדים לצרף שני מכתבי המלצה (אחד מהם לפחות ממרצה השייך לסגל של מחלקה אקדמית באוניברסיטה או מכללה מוכרת). בנוסף, יש לצרף קורות חיים מפורטים. מועמדים שעברו את שלב המיון הראשון יוזמנו לראיון. ההחלטה על הקבלה לתכנית מבוססת על ארבעה מרכיבים: קורות חיים המבטאים ניסיון חינוכי ואוריינטציה ייעוצית, המלצות, ראיונות והישגים אקדמיים.

תכנית הלימודים

במהלך שנות הלימודים הסטודנטים נדרשים ללמוד ששה או שבעה קורסי חובה. חמישה מהם מוגדרים קורסי הליבה של התכנית:

1. כלי הערכה ליועץ (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
2. התנסות בשדה (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
3. מתיאוריה לפרקטיקה (4 נק"ז) בסמסטר החמישי, שנה ג'.

הקורס השישי והשביעי מוגדרים כחלק ממיומנויות היועץ:

4. מתודולוגיה איכותנית (4 נק"ז) בשנה א' (חובה לשני מסלולי הלימוד).
5. מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) בשנה ב' (חובה למסלול הלימוד הכולל תיזה).

בנוסף, על הסטודנטים ללמוד קורסי בחירה המוצעים במסלול לייעוץ והתואמים את דרישות התכנית. במסגרת זו, על הסטודנטים ללמוד קורסים מתוך שלוש הקטגוריות הבאות לפי הפירוט הבא:

מיומנויות ייעוץ

קורסים אלה כוללים הכשרה במיומנויות בסיס בעבודה ייעוצית-חינוכית בנוסף למיומנויות שהסטודנטים רוכשים בקורסי הליבה של התכנית. הקורסים בקטגוריה הנוכחית כוללים מיומנויות כגון קיום מפגש ייעוצי, ניהול מפגש בין-אישי, הנחיית צוות, והתמודדות עם קשיים רגשיים והתנהגותיים אצל ילדים ומבוגרים. במסגרת ההכשרה, הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בהיקף של 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי יידרשו לבחור לפחות שני קורסים בהיקף של 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודת הייעוץ

קורסים אלה עוסקים בתכנים מרכזיים בעבודה הייעוצית-חינוכית, ובנושאים בהם יועצים נדרשים לעסוק באופן תדיר כגון לקויות למידה, תהליכי התפתחות תקינים ופתולוגים, התפתחות קריירה, מוטיבציה ללמידה, ותהליכים תרבותיים והתערבויות חברתיות ורב-תרבותיות בבית הספר הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בהיקף 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי יידרשו לבחור לפחות שלושה קורסים בהיקף 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודה חינוכית

קורסים אלה עוסקים בתכנים שונים הרלוונטיים לעבודה ייעוצית-חינוכית ולעבודה חינוכית באופן כללי. קורסים אלה כוללים, לדוגמא, תכנים כגון דינאמיקה של קבוצות, תיאוריות והתערבויות הנוגעות לשימוש בסמים פסיכו-אקטיביים, תיאוריות של למידה, תיאוריות של התפתחות מוסרית, דרכי התמודדות מהגישה הסלוטוגנית, היבטים ארגוניים של בתי ספר, למידה ארגונית, חשיבה ביקורתית על מערכת החינוך, זהות ישראלית ומערכת החינוך. הסטודנטים יידרשו לבחור לפחות קורס אחד, אך לא יותר משני קורסים, מקטגוריה זו.

פורטפוליו

כל הסטודנטים בתכנית נדרשים לקיים פורטפוליו אשר יסייע בארגון הידע הנלמד בתכנית תוך עיבוד רפלקטיבי וביקורתי, ויצירת אינטגרציה.

4. מנהל חברה ומדיניות החינוך

מטרת התכנית:

1. להכשיר למערכת החינוך סגל בכיר בעל השכלה רחבה הן בתחום המדיניות בישראל ובעולם, הן בתחום תיאוריות ארגוניות והן בתחום תהליכים חברתיים קהילתיים.
2. להציג בפני הסטודנטים רפורמות וחידושים בשדה המנהל והחברה.
3. לספק התנסויות משמעותיות בתחום המנהל והקהילה.
4. ליצור מוקדי מחקר בתחום מנהל, מדיניות חינוכית, וקהילות בישראל.

תנאי קבלה:

1. בעלי תואר ראשון בכל חוג או מחלקה ממוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 85 לפחות. בעל תואר B.Ed. בממוצע של 90 לפחות.
2. תהליך המיון/קבלה מתבסס על הישגים לימודיים בתואר ראשון, מכתבי המלצה וראיון.
3. מועמדים שברקע האקדמי שלהם חסרים מקצועות חיוניים לתכנית יחויבו בהשלמות בהתאם. לימודים אלו לא משתקללים במניין הנקודות לתואר.

קורסי השלמה: (ע"פ החלטת ועדת הקבלה)

1. מבוא לסוציולוגיה של החינוך (6 נק"ז)
2. שיטות מחקר בחינוך (6 נק"ז)
3. מבוא למחקר חינוכי איכותי כמותי (6 נק"ז)

ההרשמה למסלול מתקיימת בחודשים ינואר ופברואר בלבד.

בתוכנית קיימים שני נתיבי לימוד: נתיב כללי ונתיב מחקרי

א. נתיב כללי (42 נק"ז)

התנאים:

1. תנאי קבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.
2. קורסים בהיקף של 42 נקודות * מהם:
 - תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה מחקרית איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
 - קורס הערכת פרויקטים (6 נק"ז) – חובה
 - 20 נק"ז קורסי בחירה במסלול.

- 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ למסלול (מהמחלקה לחינוך).
- 3. בחינת גמר – על הסטודנטים שסיימו את חובות השמיעה לתואר להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75.

ב. נתיב מחקרי (42 נק"ז)

התנאים:

1. תנאי קבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.
2. קורסים בהיקף של 36 נק"ז * מהם:
 - תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
 - 16 נק"ז קורסי בחירה במסלול.
 - 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ למסלול (במחלקה לחינוך).
3. עבודת גמר בהיקף של 6 נק"ז.
4. מעבר מנתיב כללי לנתיב מחקרי מותנה בציון ממוצע 90 בלימודי שנה ראשונה בתואר שני, באישור ועדת המוסמכים וכתיבת הצעת מחקר. תנאי קדם למעבר לנתיב המחקרי הינו בחירת מנחה (חבר סגל מן המחלקה בדרגת מרצה ומעלה)

עבודת גמר

סטודנטים שבחרו ללמוד בנתיב המחקרי ואושרה בקשתם ע"י ועדת המוסמכים של המסלול יכתבו הצעה. ההצעה תוגש לאישור עד תום הסמסטר השני ללימודים, לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. היקף עבודת הגמר לא יעלה על 100 עמודים. על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר:

בנתיב הכללי

קורסים 85%

בחינת גמר 15%

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

בנתיב המחקרי

במסגרת המסלול למנהל מדיניות וחברה מתקיימת מגמת לימוד בהערכה ומדידה במערכות חינוך

המגמה להערכה ומדידה במערכות חינוך*

המגמה מקנה כלים תיאורטיים ויישומים למדידה והערכה של פרויקטים, תוכניות, מדיניות, תהליכי קבלת החלטות והישגים, הדרושים למנהלים ומבצעים בכל רמות הארגון. המגמה תכשיר את בוגריה לעסוק בהערכה ומדידה של מערכות חינוכיות, בנושאים הכוללים סוגיות תיאורטיות ואתיות, כמו גם מעשיות כמו תכנון הערכה, איסוף וניתוח נתונים, מתן משוב, ותמיכה ביישום המלצות הערכה. וכל זאת תוך שיתוף הלקוח וקידום מיומנויותיו בניהול מבוסס ידע, קבלת החלטות, ושיפור תהליכים. בנוסף, מכשירה התכנית חוקרים של תחומי הערכה ומטא-הערכה.

תוכנית הלימודים (42 נק"ז)

קורסי החובה כוללים:
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות,
תורת המבחנים,
הערכת פרויקטים,
תיאוריה של הערכה
אתיקה של הערכה
חשיבה מדעית ביקורתית
מבוא לכלכלת חינוך

וקורסים נוספים שעוסקים במבנה מערכת החינוך, מערכות ארגוניות ותחומים משיקים. בחינת גמר בתום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים. התוכנית כרגע בהרצה ויתכנו בה שינויים.

במידה והסטודנטים יבקשו ללמוד בנתיב המחקרי ילמדו קורסים בהיקף 38 נק"ז ויכתבו בחינת גמר בהיקף 6 נק"ז. הגשת עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

תנאי קבלה

זהים לתנאי הקבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.

* שם המגמה לא יצוין בגיליון הציונים, באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך
לימודי תעודת הוראה
(סימן מחשב 130)

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך מפעילה שני מסלולים: **דו-שנתי, לסטודנטים, וחד-שנתי, למורים חסרי תעודת הוראה ולקבוצות ייחודיות**. אלו הן תוכניות לרכישת מקצוע, הדומות להכשרת פסיכולוגים חינוכיים, עובדים סוציאליים, קלינאי תקשורת, מאבחנים דיסקטיים ועובדי סיעוד. המיזוג של תיאוריה ויישום נעשה בסדנאות שבהן מוצגים היבטים תיאורטיים, אשר מודגמים ומיושמים בהתנסויות של המשתתפים, בצורות של מחקרי פעולה קטנים ופיתוח וניסוי של תוכניות הוראה. הבוגרים מקבלים תעודת הוראה המאפשרת לקבל משרד החינוך והתרבות רישיון הוראה קבוע (בתנאים שנקבעו בחוזר המנכ"ל של משרד החינוך מספר ל"ז).

ליחידה לקידום המקצועיות בחינוך יכול להירשם כל סטודנט שסיים לפחות 2 שנות לימוד לתואר הראשון באחת מן המחלקות הבאות:

- **בהיקף של לפחות 54 נק"ז אקדמיות:** מקרא, לשון עברית, ספרות עברית, מחשבת עם ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, פוליטיקה וממשל (מדעי המדינה), גיאוגרפיה, אנגלית, פילוסופיה, אומנות, מזרח תיכון, תקשורת.
- במחלקות **חינוך** (במסלול מצטיינים – פסיכולוגיה חינוכית) **ומדעי ההתנהגות**, בהיקף של 80 נק"ז לפחות ובמוצע של 80 לפחות.
- תלמידי **הפקולטה למדעי הטבע** במקצועות: ביולוגיה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, מדעי המחשב, ומתמטיקה נדרשים לתוכנית חד מחלקתית.
- בוגרי **הפקולטה להנדסה** מאוניברסיטאות בארץ, רשאים לקבל תעודת הוראה במקצועות מדעי הטבע, מתמטיקה ומחשבים ובלבד שישלימו את הקורסים הנדרשים ע"י המחלקות הרלוונטיות.

במסלול הדו-שנתי היקף הלימודים הוא 36-40 נק"ז ובמסלול החד-שנתי למורים 32 נק"ז.

ההרשמה לכל המסלולים היא במדור רישום.

שימו לב,

- פתיחת כל אחד מן המקצועות מותנית במספר מינימלי של מתקבלים (כפי שייקבע ע"י האוניברסיטה) ויתכנו שינויים בתוכנית אם הנסיבות באוניברסיטה יחייבו זאת.
- תקנות משרד החינוך והתרבות ותנאי הרישוי מטילים על כל סטודנט דרישות נוספות שאינן באחריות היחידה לקידום המקצועיות בחינוך.
- מי שיידרשו להשתתף בשיעורי השלמה, עפ"י משרד החינוך, יירשמו אליהם במחלקות המתאימות וישלמו שכ"ל בהתאם.
- משרד החינוך רשאי לדרוש תואר שני כדי לקבל רישיון הוראה לכתות י"א-י"ב.

- ע"פ החלטת משרד החינוך כל מורה חדש (שיש לו תעודת הוראה) צריך לעבוד בהוראה בשנת סטאג', בהיקף של שליש משרה לפחות, כתנאי לקבלת רישיון הוראה. מורים כאלה משתתפים בסדנת סטאג' בת שעתיים שבועיות לאורך שנת לימודים אקדמית. את הנוסח המלא של ההחלטה וההליכים לקבלת רישיון לעסוק בהוראה ניתן לראות באתר הסטאג' www.education.gov.il/staj.

א. המסלול הדו שנתי

תנאי הקבלה

1. שנתיים אקדמיות מלאות בלימודים לתואר ראשון מכל אוניברסיטה בארץ, בציון ממוצע של 75*
לפחות.
2. סטודנטים מהאוניברסיטאות בארץ, בעלי ממוצע תואר מעל 85* יתקבלו אוטומטית. הקבלה מותנית בתשלום מקדמה עד שבועיים מיום קבלת מכתב הקבלה.
3. הצלחה בבחינה בהבעה בכתב ובראיון האישי.
4. ההחלטה על קבלתם של מועמדים ממכללות אקדמיות או אוניברסיטאות מחו"ל בעלי ממוצע תואר של 75 לפחות תובא לדיון בוועדת ההוראה של היחידה.
5. סטודנטים להוראת מקרא, היסטוריה, אנגלית, מתמטיקה ומדעי המחשב, ואזרחות חייבים בלימודי השלמה כמפורט להלן.

משך ומיבנה הלימודים

- ביחידה לקידום המקצועיות בחינוך יש חובת נוכחות בכל השיעורים, אלא אם נאמר אחרת. הלימודים נמשכים שנתיים, ישנם שיעורי חובה והתנסות בהוראה בהיקף של עד 40 נק"ז אקדמיות.
- בשנה הראשונה הלימודים בימי ה', בשעות 00:00-8:00, כאשר ההתנסות בהוראה בבית הספר מתקיימת בשעות 00:00-12:00, 8:00-14:00, ובמי א', בשעות 00:00-14:00-18:00.
- בשנה השנייה יום הלימודים הוא יום א', בשעות 00:00-12:00-18:00 ויום נוסף של התנסות בהוראה בבית ספר על יסודי, בהיקף של 6 ש"ש בסה"כ, על פי קביעת היחידה (במקרים חריגים תאושר התנסות בבי"ס ע"פ הצעת הסטודנט).
- סטודנטים שיהיו זכאים להשתתף בסדנת הסטאג' (ראה/י מטה) יתחילו את לימודיהם בשעה 10:00.

תוכנית הלימודים

שנה א'		שנה ב'	
סדנה להוראת מקצוע	4 נק"ז	ניהול כיתה ושונות לומדים	4 נק"ז
התנסות בהוראת המקצוע	4 נק"ז	חינוך חברתי-ערכי-אזרחי	4 נק"ז
היבטים פסיכולוגיים וסוציולוגיים בהוראה	4 נק"ז	הכנת חומרים במקצוע ההוראה	2 נק"ז
מדידה בחינוך	2 נק"ז	סדנא יישומית של חינוך חברתי	4 נק"ז
		וניהול כיתה	
שיקולי דעת דידיקטיים	2 נק"ז	סדנת סטאז' **	4 נק"ז
סוגיות קריירה בבית הספר	2 נק"ז	התנסות בביה"ס***	2 נק"ז
היבטים ארגוניים של בית הספר	2 נק"ז		
פסיכולוגיה של הלמידה	2 נק"ז		
סה"כ	22 נק"ז	סה"כ	16-18 נק"ז

תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' ולקבלת תעודת הוראה

1. ציון 75, לפחות, בסמינר הדידקטי ובהתנסות במקצוע ההוראה.
2. ציון ממוצע של 75, לפחות, בלימודי שנה א'.
3. ציון ממוצע של 75, לפחות, בסדנת הסטאז' ובהתנסות של שנה ב'.
4. ציון ממוצע משוקלל של 75, לפחות, בכל לימודי שנה א' ושנה ב'.

ב. המסלול החד שנתי**מבנה ומשך הלימודים**

- המסלול נועד א. למורים ותיקים חסרי תעודת הוראה (32 נק"ז).
- ב. לבעלי תואר שני בייעוץ חינוכי ופסיכולוגיה, תעודת הוראה במדה"ח (38-40 נק"ז).
- התוכנית כוללת שיעורים דידיקטיים המכוונים לתחום הידע וקורסים פדגוגיים כלליים, בהיקף של 32 נק"ז. חלק מן השיעורים משותפים לסטודנטים משני המסלולים. ייתכנו ביקורים של סגל היחידה והסטודנטים בבתי הספר של המורים במסלול החד שנתי.
- פתיחת כל אחד מן הסמינרים הדידיקטיים למקצועות ההוראה השונים, מותנית במספר מינימלי של מתקבלים (שיקבע ע"י האוניברסיטה).
- מי שחייב בשיעורי השלמה בתחום הידע (ראה/י עמוד הבא), עפ"י תנאי הרישוי של משרד החינוך, יירשם במחלקות המתאימות וישלם שכר לימוד לפי תקנות האוניברסיטה.

• לסטודנטים בשנה ב', הממוצע מחושב לפי שלושה סמסטרים ראשונים.
 ** למשתתפים בתוכנית הסטאז' בלבד.
 *** לכל הסטודנטים שאינם עובדים בביה"ס

תנאי הקבלה

יתקבלו מורים :

- א. בעלי תואר ראשון במקצוע ההוראה, מאוניברסיטה מוכרת בארץ (52 נק"ז אקדמיות, לפחות, במקצוע ההוראה), בממוצע תואר 70 ומעלה.
- ב. ותק של שנתיים לפחות בהוראה בחט"ב ו/או בחט"ע.
- ג. מומלצים ע"י מנהל בית הספר.
- ד. מקום עבודה מובטח בבית ספר לשנת הלימודים הבאה (תשס"ז).
- ה. בחינת כושר ההבעה בכתב.
- ו. ראיון אישי
- ז. לתוכנית ההוראה במדעי החברה יוכלו להירשם בעלי תואר שני בייעוץ חינוכי ובפסיכולוגיה. במקרים חריגים תישקל מועמדותם של סטודנטים בשנת לימודיהם השנייה, לתואר שני, במקצועות אלו.

עלות התוכנית : 100% שכר לימוד לשנת לימודים אקדמית (ללא השלמות).

משך ומבנה הלימודים

הלימודים נמשכים שנה אקדמית מלאה, יומיים בשבוע.

ימים : א' 20:00-12:30 , ג' 20:00-14:30 או ו' 14:00-08:15

שיעורי השלמה במחלקות האקדמיות

כל סטודנט אחראי להשתתפותו בשיעורי השלמה, להם נדרש להירשם כחלק מחובת לימודים לתעודת הוראה. (אנו מציעים לשמוע אותם כחלק מהלימודים הכלליים של התואר).

היסטוריה

לתלמידי היסטוריה של עם ישראל: מבואות מהיסטוריה כללית: עת חדשה, ימי הביניים, העת העתיקה.

לתלמידי היסטוריה כללית: מבואות מהיסטוריה של עם ישראל (3 התקופות)

מקרא

כפי שייקבע על ידי המסלול להוראת מקרא במחלקה למקרא.

מתמטיקה ומדעי המחשב

כפי שייקבע על ידי המחלקה למתמטיקה או מדעי המחשב, למי שאינם לומדים במסלול להוראת מתמטיקה ומדעי המחשב (בפקולטה למדעי הטבע). הקורס "בעיות נבחרות במתמטיקה", הינו קורס חובה לכל הלומדים להוראת המתמטיקה.

אנגלית

בלשנות מיושמת

אזרחות

- 4 נק"ז – חינוך ערכי ואזרחי –
 2 נק"ז – משפט, מדינה וחברה –
 2 נק"ז – דת, מדינה וחברה -
 2 נק"ז – תיאוריות דמוקרטיות -
 4 נק"ז – מבנה החברה הישראלית + מיזם –

מדעי החברה**סוציולוגיה**

יסודות הסוציולוגיה
 מבנה חברתי של ישראל
 הפרט בחברה

פסיכולוגיה

פסיכולוגיה קוגניטיבית
 פסיכולוגיה התפתחותית
 פסיכולוגיה חברתית
 פסיכולוגיה של האישיות

פילוסופיה

(סימן מחשב 131)

לימודים לתואר ראשון**מטרת הלימודים**

המחלקה לפילוסופיה מציעה לתלמידים מגוון רחב של קורסים ברמות מדורגות ובמתכונות שונות. מטרת הלימודים במחלקה כפולה: להציג בפני התלמיד את תורותיהם ומפעלם של גדולי הפילוסופים הקלאסיים והמודרניים ולפתח אצל התלמיד כלי-ניתוח ומחשבה ביקורתית תוך-כדי התמודדות עם בעיות פילוסופיות שונות.

מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה מתקיימים על פי ארבע תוכניות לימוד:

- א. תכנית ראשית – 80 נק"ז.
- ב. תכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז.
- ג. מחלקה משנית - 28 נק"ז.
- ד. חטיבה – 14 נק"ז (סימן מחשב 181).

החובות בתוכניות הלימוד השונות

- א. פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית: 80 נק"ז
- ב. פילוסופיה בתכנית דו-מחלקתית: 54 נק"ז

חובות שנה א'

1. מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה 2 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר 2 נק"ז
3. תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז
4. תולדות הפילוסופיה היוונית + תרגיל (א'-ב') 6 נק"ז
5. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל 3 נק"ז
6. מבוא ללוגיקה (ב') + תרגיל אן חשיבה בקורתית+תרגיל 3 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה החדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
- תרגיל בפילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז

בנוסף לקורס הנ"ל חייב כל סטודנט לשנה ב' לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים:

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה מדינית 3 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
4. מבוא לאסתטיקה 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- פילוסופיה חדישה : הזרם הקונטיננטלי (א-ב') 6 נק"ז
 או פילוסופיה חדישה : הזרם האנליטי – שני קורסי בחירה עד 6 נק"ז
 כל תלמיד חייב להשתתף בשני סמינרים לפי בחירתו. 8 נק"ז עד

סטודנטים במחלקה ראשית רשאים לקחת קורסי בחירה במחלקות אחרות באישור המחלקה לפילוסופיה.

פילוסופיה בתכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**חובות שנה א'**

- מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה 2 נק"ז
 מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר 2 נק"ז
 תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה (א-ב') 4 נק"ז

אחת מן האפשרויות הבאות:

1. מבוא ללוגיקה + תרגיל (א-ב') 6 נק"ז
 2. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל וחשיבה בקורתית + תרגיל 6 נק"ז
 3. מבוא לפילוסופיה יוונית + תרגיל (א-ב') 6 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה חדשה : מדקארט עד קאנט (א-ב') 4 נק"ז
 (ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)
 אחד מקורסי המבוא של שנה ב' 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- סמינר אחד לפי בחירת התלמיד 3-4 נק"ז
 שעורי בחירה סמסטריאלים 3-4 נק"ז

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (מס' מחשב 147).

סילבוס:**קורסי חובה - שנה א'****131-1-1031 מבוא לפילוסופיה יוונית - א'+ב'****Introduction to Greek Philosophy A+B**

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: מקובל לראות בפילוסופיה היוונית את ראשית הפילוסופיה המערבית. מטרת הקורס היא להציג את תרומתה של המחשבה היוונית לניסוחן של בעיות ועמדות פילוסופיות ואת תשובותיה לעוסקים בסוגיות אלה בכל זמן. כדי להשיג את המטרה הנ"ל נעסוק במספר מהלכים וטיעונים מרכזיים תוך אפיון כלל הקשרים שבין התחומים הפילוסופיים השונים (אונטולוגיה, אפיסטמולוגיה, אתיקה), ותוך יצירת כלים מושגיים בסיסיים (מהו הסבר אימננטי, ההבחנה בין מהות לתופעה ועוד). כל זאת תוך סקירה כרונולוגית של האסכולות וההוגים המרכזיים בתקופה העתיקה כפי שהם מוצגים בפרשנות המקובלת ובעיקר תוך עיון בכתביהם של אפלטון ואריסטו.

חומר קריאה: חומר הקריאה המקורי - כולו בשפה העברית. הטקסטים המרכזיים שנקרא בקורס הם מתוך כתבי אפלטון ומתוך כתבי אריסטו. חומר עזר גם באנגלית.

דרישות: בסוף כל סמסטר תתקיים בחינה. לקורס מתלווה תרגיל שהשתתפות בו חובה.

131-1-1011 מבוא לפילוסופיה - א'+ב'**Introduction to Philosophy A+B**

(שעור + תרגיל: 4 נק"ז לסמס' לתלמידי פילוסופיה ו-3 נק"ז לסמס' לתלמידי לימודים כלליים)

תאור הקורס: השעור יוקדש לעשיית הכרות עם בעיות פילוסופיות מרכזיות בזמננו.

בסמסטר הראשון נדון בבעיות הנוגעות לידיעה, ודאות, אמת, הכרח, נפש, אלוהים, זמן: האם אפשר לדעת משהו בודאות? מהי אמת, מה תוקפן של מתמטיקה ולוגיקה? היש הבדל בין נפש לגוף? מה ישנו בעולם? היש לחיים משמעות? האם אלוהים קיים?

בסמסטר השני נדון בבעיות הנוגעות למוסר, צדק חברתי ואחריות מוסרית: מה הם ערכי מוסר? האם צריך להיות מוסרי? האם מוסר הוא בעל תוקף יחסי או מוחלט? מה הוא טבעה של חברה צודקת.

חומר קריאה: חוברת מקראות - בעברית.

הנחיות: הקורס פתוח ללימודים כלליים.

לסטודנטים מלימודים כלליים מומלץ התרגיל במבוא לפילוסופיה ללימודים כלליים - בו הציון יינתן או לפי המבוא או כעובר. לתרגיל יש להירשם במזכירות המחלקה לפילוסופיה.

רמת קושי: שעור ראשוני בפילוסופיה.

דרישות: - בחני ביניים ובחינת סיום.

131-1-1631 תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה פילוסופית א'+ב'**Philosophical Exercise – Reading and writing A+B**

(תרגיל: 2 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: התרגיל מכוון להשגת שלוש מטרות: (1) דיון בסוגיות שעלו בהרצאה בשעור; (2) קריאה, דיון ופירוש של הטקסטים הפילוסופיים עליהם נסוב השעור; (3) לימוד כתיבת חיבורים פילוסופיים (התרגיל מיועד לתלמידי פילוסופיה בלבד).

1021-1-131 מבוא ללוגיקה א'+ב'**Introduction to Logic A+B**

(שעור + תרגיל : 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : בקורס זה נפתח שיטה של דדוקציה טבעית על בסיס שתי תורות משלימות של מבנה לוגי. תורת פונקציות האמת (תחשיב פסוקים), בה נעסוק בסמסטר הראשון, ותורת הכימות (תחשיבי הפרדיקטים) בה נתמקד בסמסטר השני. תורות אלה תאפשרנה לנו לקבוע את תקפותם של רוב הטענות בהם אנו נתקלים הן בחיי היומיום והן במסגרת החשיבה המדעית. בנוסף לכך נלמד לזהות דפוסים נפוצים של טיעונים בלתי תקפים (כשלים).

הנחיות : הקורס מלווה בתרגיל מחייב.

דרישות : תרגילים שבועיים, בוחן ביניים, בחינה בסיום כל סמסטר.

131-1-3371 חשיבה ביקורתית**Critical Thinking**

(שעור + תרגיל : 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : להבדיל מן הלוגיקה, העוסקת בטענות מבחינת תקפותם או אי תקפותם, ומספקת תיאוריות מבניות (תחשיב פסוקים, למשל) להסבר תכונה זו של הטענות, עוסקת החשיבה הביקורתית בהבנת טענות ככלי ביטוי אנושיים, מבחינת תפקידם בשפה ובמחקר. מבחינת השימוש בהם ומבחינת אפשרויות הטעות והכשל הגלומות בשימוש זה. בלשון מסורתית, ניתן לומר כי החשיבה הביקורתית עוסקת במבנה הרטורי של הטענות, להבדיל מן המבנה הלוגי שלו. תפקידה הביקורתי של דיסציפלינה זו הינו להראות כיצד עלול המבנה הרטורי של הטענות להטעות אותנו ולהובילנו לכשלים ולהיסקים בלתי תקפים, וכיצד עשויה הבנת הרטוריקה של הטענות לסייע בידינו להימנע מטעויות וכשלים.

חומר קריאה :

דרישות : תרגילים שבועיים, בחינת אמצע סמסטר, בחינה סופית.

קורסי חובה - שנה ב'**1061-1-131 פילוסופיה חדשה : דקארט עד קאנט - א'+ב'****Modern Philosophy: From Descartes to Kant –****A+B**

(שעור+תרגיל : 4 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : במאות הי"ז והי"ח אנחנו עדים לשינוי מפליג באופן שבו תופס האדם את העולם ואת מקומו בו. ביטויים מובהקים של שינוי זה הם המדע החדש, שהורתו עוד במאה הט"ז אך שיאו ללא ספק בניוטון, ומסורת הפילוסופיה החדשה, שהורתה בדיקרט ולוק ושיאה בעמנואל קאנט. בקורס נעמוד על המגמות העיקריות של מסורת הפילוסופיה החדשה, על זיקתה למדע החדש, ועל השלכותיה המרכזיות, שהשפיעו עמוקות על האקלים התרבותי בן ימינו. בחינה זו תעשה דרך עיון בכתביהם של פילוסופים בולטים ששייכים למסורת זו כמו דיקרט, לוק, שפינוזה, ברקלי, יום וקאנט.

חומר קריאה : ימסר עם תחילת הקורס.**רמת קושי :** קורס בסיסי.**דרישות מוקדמות :** מבוא לפילוסופיה יוונית, או מבוא לפילוסופיה.**דרישות :** עבודת רפרט + בחינה בכל סמסטר

בנוסף לקורס הנ"ל כל תלמיד משנה ב' חייב לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים:

131-1-1111 מבוא לפילוסופיה של הלשון

Introduction to the Philosophy of Language

(שעור: 3 נק"ז)

תאור הקורס: האם אפשרית שפה ללא מחשבה או מחשבה ללא שפה? הקורס יעסוק בקשר שבין מחשבה לשפה ובין שתיהן לעולם. כיצד פסוק הופך להיות בעל משמעות? וכיצד אנו יכולים להורות על עולם בלתי תלוי בנו בעזרת משמעויות שבראש? נתחיל בהבחנה של פרגה בין מובן להוראה ובמהפכה שחולל בפילוסופיה, ונמשיך בתלמידיו: ראסל, וויטגנשטיין, קארנפ, קוויין, דיווידסון, קריפקי ואחרים. חובות הקורס: עבודה או מבחן.

131-1-1061 מבוא לפילוסופיה מדינית

Introduction to Political Philosophy

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: הקורס יחולק לשני חלקים: סדרת הרצאות על הקלאסיקה של הפילוסופיה המדינית ממקיאבלי עד רולס ותרגיל שבו ידונו במאמרים שעוסקים במושגים שהם חלק חשוב של ה"מילון הפוליטי" כגון חופש, צדק, שיוויון, מדינה, חוק וכו'.

131-1-2141 מבוא לאסתטיקה

Introduction to Aesthetics

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: במבוא לאסתטיקה נעסוק בשאלות הקשורות באומנות, ובמיוחד בקשר בין אומנות ופילוסופיה ובין שתיהן לחינוך ופוליטיקה. נקרא מתוך: המדינה של אפלטון, המאטיקה של אריסטו, ביקורת כוח-השיפוט של קאנט, מכתבים על החינוך האסתטי של שילר, הרצאות על האסתטיקה של היגל, הולדת הטרגדיה של ניטשה, "מקורה של יצירת האומנות" של היידגר.

131-1-0015 מבוא לפילוסופיה של הנפש

Introduction to the Philosophy of Mind

(שעור: 3 נק"ז)

תאור הקורס: האם ייתכנו מצבים נפשיים בעולם חומרי טהור? האם מחשבים עשויים לחשוב? האם חיזורים עשויים מסיליקון עשויים להיות בעלי מודעות? האם לי ולכפיל פיזיקאלי שלי אותן האמנות? תשובות לשאלות מעין אלה ניתנו על תיאוריות בפילוסופיה של הנפש.

נפתח בהצגת הסוגים העיקריים של המצבים הנפשיים, ובהבהרת המאפיינים החשובים והמיוחדים לכאורה של הנפשי, כמו מאפייניו האפיסטמיים (האופנים בהם אנו יודעים על המצבים הנפשיים), מודעות, ומכוונות (אינטנציונאליות). נציג את התיאוריות המרכזיות באשר למהות המצבים הנפשיים ומעמדם האונטולוגי (ובפרט, באשר לשאלת היחס בין הנפשי לחומרי): דואליזם, ביהיוריזם, תורת הזהות הנפשית-מוחית, פונקציונליזם ומודל המחשב של הנפש. נשים דגש על בחינת יכולתן של התיאוריות העכשוויות, שהן תיאוריות מטריאליסטיות – תאוריות המקבלות את ההנחה שעולמנו, על התופעות

הנפשיות שבו, הוא עולם פיזיקלי טהור להסביר את מאפייניו המיוחדים לכאורה של הנפשי. נעסוק גם בשאלת טבעם של הסברים פסיכולוגיים, בשאלה כיצד לחקור את התחום הנפשי, ובשאלה מה צריכה/יכולה להיות תרומתן של דיסיפלינות שונות, כתבונה מלאכותית ומדעי המוח, למחקר זה. כמו כן נדון בסוגיות הבאות, העומדות במרכז רבים מהדיונים העכשוויים בפילוסופיה של הנפש: מודעות, תוכן נפשי, סיבתיות נפשית, "פסיכולוגיה עממית" ויחסיה עם ה"פסיכולוגיה מדעית", הגישה הפרשנותית, והגישה האלימיניטיביסטית.

חובות הקורס: עבודה קצרה במהלך הקורס, ובחינה או עבודה בסיומו.

קורסי חובה – שנה ג'

131-1-0201 מבוא לפילוסופיה חדישה - הזרם הקונטיננטלי, המאה ה-20 א'+ב'

20th Century Philosophy: Ccontinental Tradition - A+B

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: בקורס זה נעסוק במשנתם הפילוסופית של הוגים מרכזיים של סוף המאה ה-19 וה-20: היגל: דיאלקטיקה, המוחלט; מארקס: היסטוריה, מטריאליזם, ניכור; ניטשה: היסטוריה, מוסר, אמת; הוסרל: פנומנולוגיה; היידגר: קיום אנושי, ישות הסטוריה; לוינס: אתיקה כפילוסופיה ראשונית; דרידה: על דקונסטרוקציה; פוקו: על ביקורת הנאורות

חומר קריאה: הרצאות, מקורות בעברית וביבליוגרפיה בעברית ובאנגלית.

הערה: במקום הקורס הנ"ל ניתן לקחת שני קורסי בחירה בפילוסופיה חדישה: הזרם האנליטי

(מבין הקורסים המסומנים כאנליטיים ברשימת קורסי הבחירה לשנים ב-ג)

* לפני תחילת שנת הלימודים ניתן לראות באתר האינטרנט של המחלקה ידיעון מעודכן של רשימת הקורסים

לימודים לתואר שני בפילוסופיה

(סימן מחשב 2-131)

מטרות לימודי התואר השני במחלקה לפילוסופיה

לתכנית לימודי התואר השני בפילוסופיה שלוש מטרות:

- (א) להרחיב ולהעמיק את לימודי התואר הראשון בפילוסופיה, לשכלל את כלי-הניתוח והמחקר של הסטודנטים לפילוסופיה, להמשיך לפתח אצלם מחשבה עצמאית ביקורתית ולאפשר להם להתמחות בנושאים ספציפיים;
- (ב) לתרום ללימודים בין-תחומיים בשיתוף-פעולה עם מחלקות אחרות באוניברסיטה, בשים לב לכך כי סוגיות פילוסופיות שונות (כגון אלו הנדונות בפילוסופיה של המדע, פילוסופיה של המתמטיקה, פילוסופיה של הרוח, פילוסופיה של ההיסטוריה, פילוסופיה של האמנות ועוד) נוגעות במישרין בתחומי מחקר של מחלקות אחרות;
- (ג) להכשיר מורים לפילוסופיה בכיתות של בית-הספר התיכון.

תנאי קבלה

- (א) בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שממוצע ציוניהם 80 לפחות.
- (ב) ראיון אישי, לפי הצורך.
- (ג) בוגרי תואר ראשון בתחום אחר, ידרשו להשלים קורסים בפילוסופיה במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. מכסת לימודי ההשלמה תיקבע לגבי כל סטודנט בנפרד על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית. ציון המינימום לשם קבלה לתואר שני במעמד מן המניין הינו לפחות 80 בכל קורס. את קורסי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תוך שנתיים.
- (ד) חובת אנגלית – השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" במסגרת התואר הראשון בציון 75 לפחות (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תכנית הלימודים

- (א) תכנית הלימודים מבוססת על קבוצות-לימוד קטנות המלוות בהדרכה אישית. ההדרכה האישית ניתנת על-ידי אחד ממורי המחלקה אשר עובד עם הסטודנטים במהלך הלימודים. במסגרת ההדרכה האישית יהיה מעקב שוטף אחר התקדמותם של הסטודנטים.
- (ב) הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני נתיבים: נתיב מחקרי ונתיב כללי.

תנאי השתתפות מעבר וסיום

- (א) ציון עובר בכל קורס בלימודי התואר השני הוא 65.
- (ב) סטודנט שנכשל בקורס חובה או השלמה פעמיים, יופסקו לימודיו.
- (ג) סטודנט בתואר שני רשאי לגשת למועד אחד בלבד של כל בחינה.
- (ד) חובה על כל סטודנט להשתתף בסדנת קריאה אחת במשך לימודי התואר השני.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יתקבלו סטודנטים אשר עבודתם במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני מעידה על יכולת מחקר, ואשר נסחו רעיון למחקר ומצאו מנחה.

1. הסטודנטים ילמדו בהיקף של 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז.
 2. 24 נק"ז לפחות תהיינה במסגרת המחלקה.
 3. סטודנטים בנתיב המחקרי רשאים להשתתף בסמינרים ובשעורים מלימודי התואר הראשון של המחלקה בהיקף שלא יעלה על 6 נק"ז. הסטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודות סמינריוניות.
 4. הציון בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
 5. הסטודנטים יצטרכו להגיש 2 עבודות סמינריוניות במהלך הלימודים. העבודות הסמינריוניות תהיינה בקורסים מלימודי התואר השני במחלקה.
 6. הסטודנטים יעבדו עם מנחה לעבודת הגמר בתיאום ובאישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. סטודנטים אשר לא יעמדו בלוח זמנים זה, המשך לימודיהם בנתיב המחקרי יובא להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יש להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סטודנטים המבקשים להחליף מנחה יפנו בבקשה מנומקת לוועדת המוסמכים המחלקתית. החלפת המנחה מותנית באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית. ציון עובר בעבודת הגמר הינו 75.
 7. הסטודנטים יבחנו בחינה ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תאריך הבחינה יקבע בתאום עם ועדת המוסמכים המחלקתית. על כל הסטודנטים לגשת לבחינת גמר לא יאוחר מתחילת השנה השנייה ללימודיהם. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75.
- מתכונת הבחינה:** מתוך רשימה ביבליוגרפית קבועה, שאושרה ע"י מועצת המחלקה, יבחרו הסטודנטים כ- 16 פריטים מתוך שני מדורי חובה (פילוסופיה יוונית ופילוסופיה חדשה) ומתוך שני מדורי בחירה. בחירה זו תערך בהתייעצות עם ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישורה. הבחינה תיערך בכתב ותיבדק ע"י מורי המחלקה.

הרכב הציון הסופי לתואר**בנתיב המחקרי**

קורסים	50%
עבודת-גמר	40%
בחינת הגמר	10%

בנתיב הכללי

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. הסטודנטים ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז.
 2. לפחות 28 מתוך 40 נק"ז תהיינה במסגרת המחלקה.
 3. יתרת נקודות הזכות תהיינה במסגרת קורסים ממחלקות אחרות בעלי זיקה לפילוסופיה ברמה של תואר שני.
 4. סטודנטים בנתיב הכללי רשאים להשתתף בסמינרים ושעורים מלימודי תואר ראשון של בהיקף של 8 נק"ז לכל היותר. סטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודה סמינריונית.
 5. הציון הסופי בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
 6. הסטודנטים בנתיב הכללי נדרשים להגיש 3 עבודות סמינריוניות במהלך הלימודים.
 7. הסטודנטים ידרשו להיבחן בבחינת גמר ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תנאי הבחינה ומתכונתה כמפורט בסעיף 7 של הנתיב המחקרי.
- השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים תזכה את הסטודנטים (בשני הנתיבים) בשתי נקודות זכות. עבור כל נקודת זכות יהיה על הסטודנטים לכתוב עבודת רפרט קצרה על אחת ההרצאות שניתנו בסמינר.

לימודי התואר השלישי בפילוסופיה

מטרות לימודי התואר השלישי

- לתכנית לימודי התואר השלישי בפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון שתי מטרות עיקריות:
- א. פיתוח מחקר פילוסופי מקורי, מעמיק ושיטתי בכל התחומים וההתמחויות המוכרים בפילוסופיה.
 - ב. הכשרת עתודת מרצים/ות וחוקרים/ות ברמה אוניברסיטאית בתחומי הפילוסופיה השונים.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שלישי במחלקה לפילוסופיה נסמכת על תקנון אוניברסיטת בן-גוריון נספח יב'/התקנון האקדמי, ועל תקנות הועדה הפקולטית, לתלמידי מחקר. תפקידה של תוכנית זו ליישם תקנות אלה. תכנית הלימודים תנוהל ע"י ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

מסלולי לימודים

- ללימודי התואר השלישי במחלקה לפילוסופיה יתקבלו תלמידים/ות בשלושה מסלולים אלטרנטיביים:
- א. המסלול הרגיל - מסלול זה מיועד למועמדים/ות בעלי תואר שני בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת.
 - ב. המסלול המשולב - מיועד לתלמידי/ות תואר שני במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר, הנמצאים/ות בשלב מתקדם והוכיחו יכולת מחקר בולטת בעבודת המחקר שלהם, ומחקרם ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
 - ג. המסלול הישיר - לתלמידי/ות מצטיינים בעלי תואר ראשון בפילוסופיה. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.

תנאי קבלה

- כמפורט בתקנון האקדמי (נספח י"ב) ותקנות הועדה הפקולטית.
- במסלול הרגיל** - מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור הועדה לתלמידי מחקר של הפקולטה. נוסף לני"ל על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר שני בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של 85 לפחות בלימודים ו- 85 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני.
 2. בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו.

על התלמיד להגיש עם הרשמתי הצעת נושא מחקר בהיקף של כשני עמודים לפחות, מאושרת ע"י המנחה. בהצעתו הוא יציין את מצב המחקר הקיים בתחום הנושא ואת התרומה שעשויה להיות למחקר המוצע באותו נושא. ההצעה תכלול רשימה ביבליוגרפית.

הממליצים לקבלתו ללימודים יהיו חוקרים מדרגת מרצה בכיר ומעלה העוסקים בעבודתם המדעית בתחום קרוב לנושא המוצע.

הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבלו לתכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כני"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים. הליך זה יתבצע בתיאום עם ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

המסלול המשולב

1. על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
2. על המועמד לסיים את מלוא תכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציון 85 לפחות. כמו כן על המועמד להגיש פרק מעבודת המחקר ולזכות בציון 85 לפחות על פרק זה.
3. עם אישור השתלבות התלמיד במסלול המשולב יחולו עליו הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על ידי הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר על סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקרו לתואר השני ועל תכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת לבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
4. עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
5. המחלקה לפילוסופיה תוכל להגיש לועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

המסלול הישיר

- תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור ועדת לימודי תואר שלישי הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר ראשון בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות 85 או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
 2. לחילופין, תלמיד תואר שני בפילוסופיה שסיים את לימודי התואר השני בהצטיינות מיוחדת יוכל להתקבל למסלול הישיר.
 3. הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה. תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי. הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
 4. סטודנט רשאי להירשם למסלול הישיר עד 3 שנים מתאריך הזכאות לתואר הראשון או השני ללא תיזה.
- מועמד העומד בדרישות התקנון האקדמי, אך לימודיו הקודמים באחד מתחומי הפילוסופיה המוכרים, לא היו מספיקים, יידרש לעמוד בלימודי השלמה בנוסף לחובותיו האחרות כתלמיד בתואר השלישי. היקף לימודים אלה יקבע בכל מקרה לגופו ע"י ועדת תלמידי מחקר המחלקתית בתיאום עם הועדה הפקולטית. כמו כן יחויב המועמד בבחינה אינטגרטיבית לתלמידי תואר שני אותה עליו לעבור בציון 85 לפחות.

מבנה הלימודים וחובות התלמיד

א. קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם המחלקה לפילוסופיה דורשת עמידה בתנאים הבאים :

1. קביעת מנחה ונושא מחקר.
2. לימוד נוסף בהיקף 6-10 נק"ז.
3. הגשת תכנית המחקר ובחינת המועמדות. לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
4. ביצוע המחקר כולל הרצאה סמינרית.
5. חיבור עבודת מחקר.
6. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית. ביצוע תנאים אלה, שלביהם ומועדיהם ייעשה ע"פ התקנון האקדמי (נספח יב') ותקנות הפקולטה למדה"ר. תלמיד המבקש להחליף מנחה יפנה בעניין בבקשה מנומקת לועדה המחלקתית לתלמידי מחקר. החלפת המנחה תהיה תלויה באישור הועדה וכן באישור הועדה לתלמידי מחקר של האוניברסיטה.

ב. תכנית ה"לימוד הנוסף" תבצע באחת מן המסגרות הבאות :

1. תכנית הסמינריונים לתואר שני במחלקה : חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת לימוד מחקר במחלקה.
2. הדרכה אישית : חובת התלמיד והיקפה יקבעו ע"י המנחה בתיאום עם יו"ר ועדת לימודי מחקר במחלקה.
3. במידת הצורך יופנה התלמיד לקורסים בסיסיים בתחומים הנדרשים לצורך עבודתו. המחלקה תהיה רשאית לדרוש לימודי השלמה אלה גם מעבר למכסת 6-10 הנק"ז. (למשל, המחלקה עשויה לדרוש לימודי שפה זרה נוספת עפ"י נושא התמחותו של הדוקטורנט).
4. סמינריונים לתואר שני במחלקות אחרות הנוגעים לתחום מחקרו של התלמיד ; חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת תלמידי מחקר.

ג. חובה על כל תלמיד להשתתף בסמינר המחלקתי המתקיים במחלקה כשומע קבוע.

ד. תלמיד המסלול הישיר יחויב בלימוד מקצועי נוסף בהיקף לימודי התואר השני בתוספת של 6-10 נק"ז. תכנית לימודים זו תקבע ע"י ועדת לימודי מחקר פקולטית בעצה אחת עם המנחה ובאישור הועדה ללימודי מחקר.

ה. תלמיד במסלול המשולב יחויב גם הוא בתכנית ה"לימוד הנוסף" לתואר שלישי בפילוסופיה.

ספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 132)

לימודים לתאר ראשון**מבנה המחלקה****תוכנית לימודים לתאר ראשון**

- א. אנגלית – ספרות ובלשנות (54 נק"ז)
- ב. אנגלית – ספרות ובלשנות (80 נק"ז)
- ג. אנגלית – ספרות ובלשנות (108 נק"ז)
- ד. אנגלית – ספרות או בלשנות (28 נק"ז)

תנאי מעבר**א. משנה א' לשנה ב':**

1. קבלת ציון 70 בסדנה ללשון אנגלית.
2. נדרש ממוצע של 70 לפחות בקורסי החובה בספרות או בבלשנות לקבלה למסלול ספרות ובלשנות – בתנאי שהממוצע הכללי של קורסי החובה אינו נופל מן הממוצע הדרוש לתוכנית המבוקשת (54 נק"ז, 80 נק"ז, 108 נק"ז – ראה סעיף 3).
3. קבלה לתוכנית לימודים של 54 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 65
קבלה לתוכנית לימודים של 80 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 70
קבלה לתוכנית לימודים של 108 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 75
4. סטודנט אשר לא השלים לימודים בכל קורסי החובה* של שנה א' לא יוכל לעבור לשנה ב'.

ב. מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. ממוצע כללי – קורסי חובה ובחירה – 65 לפחות
2. סטודנט אשר לא השלים את קורסי החובה*¹ של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

לימודי השלמה לתעודת הוראה

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות אחראית על החלק הלשוני והבלשני של תוכנית תעודת הוראה למורים לשפה האנגלית. המחלקה ממליצה שתלמידים המעוניינים בלימוד תעודת הוראה ילמדו תוכנית 108 נק"ז. קורס בבלשנות מיושמת הניתן כקורס בחירה במחלקה, נדרש ללימודי תעודת הוראה.

1. אין לחזור על קורס חובה כדי לשפר ציון

תוכניות לימוד

לתלמיד ניתנת האפשרות לבחור במגמה ספרותית או בלשנית או במסלול מצורף. מטרת לימודי הספרות היא לפתח הידיעה בתולדות הספרות וההבנה של היצירות הספרותיות לתקופותיהן, תוך הקניית גישות שונות לניתוח הטקסט הספרותי. הכוונה היא לחשוף הן את הקשר בין הספרויות הלאומיות השונות והן את הקשר בין הספרות לבין היבטים אחרים של היצירה האנושית והתרבות. מטרת לימודי הבלשנות היא להקנות לסטודנט ידע בתחום הבלשנות התיאורטית והמיושמת בנושאים הבאים: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה, בלשנות מיושמת, ותחומים אינטרדיסציפלינריים כגון פסיכולינגוויסטיקה, רכישת לשון והוראת הלשון.

במחלקה חמש תוכניות לימוד לתואר ראשון:

- א. תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז בספרות ובבלשנות (החלוקה היא לפי 54 נק"ז בכל מגמה, אך קיימת גם אפשרות ליחס שונה בן המגמות, לפי אישור המחלקה).
- ב. תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית משנית (28 נק"ז) או שתי חטיבות לימוד (14 נק"ז כל אחת) במחלקה אחרת.
- ג. תוכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית של 54 נק"ז במחלקה אחרת.
- ד. תוכנית מחלקה משנית – 28 נק"ז (לדוברי אנגלית שפת אם בלבד). התלמיד לומד תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) במחלקה אחרת.
- ה. תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז בתחום הבלשנות + 56 נק"ז במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה שבמסגרתו נלמדת חטיבה במדע קוגניטיבי.

התואר הניתן בכל אחת מהתוכניות הנ"ל יהיה: בוגר בספרויות זרות במסלול: אנגלית: ספרות ובלשנות

מסלול אנגלית, ספרות בלשנות

תוכנית חד- מחלקתית – 108 נקודות זכות בספרות ובלשנות :

שנה א'

8 נק"ז (כולל תרגיל)	קורסי מבוא לספרות (חובה שנתי)
10	מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)
4	קורס בחירה בספרות
4	קורס בחירה בבלשנות* ²
4	סדנה ללשון אנגלית
30 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

8 נק"ז	סקירת הספרות האנגלית I, II (חובה שנתי)
4	סקירת הספרות האמריקאית
4	תחביר (חובה סמסטר א')
4	פונטיקה – פונולוגיה (חובה שנתי)
4	סמנטיקה (חובה שנתי)
4	1 קורסי בחירה בספרות* ³
4	1 תיאוריה ספרותית
8	2 קורסי בחירה בבלשנות *
40 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

12 נק"ז	3 סמינרים (ספרות ובלשנות)* ⁴
26 נק"ז	קורסי בחירה
38 נק"ז	סה"כ
-----	-----
108 נק"ז	סה"כ

2. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג'.

3. קורסים מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'

4. 2 סמינרים בספרות + 1 בבלשנות או 2 סמינרים בבלשנות + 1 בספרות

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס : מבוא למדעי המחשב באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב

תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"זשנה א'

קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)	10
קורס בחירה בספרות	4
קורס בחירה בבלשנות*	4
סדנה ללשון אנגלית	4
סה"כ	30 נק"ז

שנה ב'מגמה : ספרות

סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז	4 נק"ז	תחביר (חובה סמי א')	4 נק"ז
סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')	4	4	פונולוגיה (חובה שנתי)	4 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית	4	4	סמנטיקה (חובה סמי א')	4
2* קורסי בחירה ^{5*}	8	8	3** קורסי בחירה	12
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)	4	4		
סה"כ	24	24	סה"כ	24

שנה ג'

5 קורסי בחירה	18 נק"ז	5 קורסי בחירה	18
2 סמינרים	8	2 סמינרים	8
סה"כ	26 נק"ז	סה"כ	26
סה"כ	80 נק"ז	סה"כ	80 נק"ז

5. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג' בתחום.

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס "מבוא למדעי המחשב" באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב (מגמה : בלשנות)

תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז**שנה א'**

8 נק"ז (כולל תרגיל)	קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)
10	מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)
4	סדנה ללשון אנגלית (חובה שנתי)
22 נק"ז	סה"כ

שנה ב'**מגמה : ספרות**

4 נק"ז	תחביר	4 נק"ז	סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')
4	פונולוגיה או סמנטיקה	4	סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')
8	קורסי בחירה	8	קורסי בחירה ⁶
16	סה"כ	16	סה"כ

שנה ג'

12	3 קורסי בחירה	8 נק"ז	2 קורסי בחירה
4	1 סמינרים	4	1 סמינרים
		4	1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)
16	סה"כ	16 נק"ז	סה"כ
54 נק"ז	סה"כ	54 נק"ז	סה"כ

6. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) – דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה.

<u>ספרות</u>		<u>בלשנות</u>	
8 נק"ז	מבוא לספרות (חובה שנתית)*	10 נק"ז* ⁷	מבוא לבלשנות (חובה שנתית)
4 נק"ז	סקירה ספרותית אי (סמס' אי)	4	תחביר שנה ב'
4	סקירה ב' (סמסטר ב')	4	סמנטיקה או פונולוגיה
8	קורסי בחירה	6	קורסי בחירה
4	סמינר	4	סמינר
28 נק"ז	סה"כ	28 נק"ז	סה"כ

7. בספרות: הסטודנט יקבל רק 8 נק"ז למבוא לספרות כולל תרגיל וסדנא ללשון.

סילבוס:**1301-1-132 מבוא לספרות**

קורס זה הינו מבוא להבנה ביקורתית של סיפורת, דרמה ושירה. אנו נלמד מגוון רחב של טקסטים שחוברו במהלך חמש מאות השנה האחרונות. התלמידים ירכשו את אוצר המילים הביקורתי והתיאורטי המיוחד לכל אחת מהסוגות הספרותיות. באמצעות מטלות כתיבה תכופות ודיון בכיתה הסטודנטים יסגלו לעצמם מיומנויות בניתוח המבנה, הנושאים והדימויים של יצירות ספרות. כמו כן נקדיש תשומת לב רבה להקשר התרבותי של הייצור הספרותי (הדרך שבה סיפורים, שירים, ומחזות משקפים מתחים מעמדיים, יחסי מגדר, ונושאים אחרים המאפיינים את החברה שבה הם נוצרו). אנו נבחן את הדרכים באמצעותן יצירות ספרות שנכתבו לפני מאות בשנים יכולות עדיין להיות משמעותיות עבורנו כיום.

Introduction to Literature:

This course provides an introduction to the critical understanding of narrative, drama, and poetry. We will study a wide selection of texts written in the course of the last five centuries. Students will acquire a critical/theoretical vocabulary appropriate to each genre. Through frequent writing assignments and class discussions students will become accustomed to analyzing the structure, themes, and imagery of literary works. We will also pay attention to the cultural context of production (the way individual stories, poems, and plays reflect class-conflict, gender relations, and other issues characteristic of the society in which they were produced). We will ask how literary works written centuries ago can still speak to us today.

1411-1-132 מבוא לבלשנות

קורס זה מציג בפני הסטודנט את אבני הבניין של השפה והדקדוק. זהו קורס שנתי, וכל סטודנט שנה א' במחלקה נדרש לקחת אותו. הקורס מורכב מ-4 חלקים וכל חלק יועבר על ידי מרצה אחר. חלק א' הוא מבוא כללי לשפה ולבלשנות, חלק ב' הוא מבוא לפונטיקה ולפונולוגיה, חלק ג' הוא מבוא לתחביר, וחלק ד' הוא מבוא ללוגיקה. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט ידע בסיסי במושגי התיאוריה הבלשנית.

Introduction to Linguistics

This course introduces the student to the various sub-components of language/grammar. It is a year-long course, required of every first-year student in the department. The course consists of four parts, taught by different lecturers.

Part A includes a general introduction to language and linguistics; Part B is an introduction to Phonetics and Phonology; Part C an introduction to Syntax; and Part D an introduction to Logic. The goal of the course is to provide the student with basic knowledge of the concepts of linguistic theory.

English Writing Workshop

The Writing Workshop exposes students to a broad range of literary and academic texts in the English language. Texts are analyzed to help students increase their academic vocabulary, to familiarize them with the conventions of English academic discourse and to increase their awareness of the ways linguistic and discourse forms affect meaning. The course provides students with practice and feedback in using this knowledge to develop their own ideas through group work and discussion with peers, reading and writing.

13212751 מבוא לסמנטיקה

הגדרה עתיקה של הבלשנות היא חקר היחס שבין קול ומשמעות. איך ייתכן הדבר שתנודות אוויר או שרבוטים על דף נייר יכולים להביע רעיונות, מחשבות, אמונות, רגשות? בקורס זה נבחן שאלה זו. נחקור את טיבן של משמעויות, אלו גורמים קובעים את משמעותו של מבט, ונדון במשמעות של מגוון מבנים לשוניים. דרישות הקורס: הציון ייקבע על בסיס תרגילים (פעם שבועיים), בוחן אמצע ומבחן מסכם.

Introduction to Semantics

An old definition of linguistics is the investigation of the relation between sound and meaning. How is it that mere air vibrations of squiggles on a page can convey ideas, thoughts, beliefs, feelings? In this class we will consider this question. We will investigate what meanings are, which factors affect the meaning of an utterance, and consider the meanings of a variety of linguistic constructions.

Requirements: The grade will be based on bi-weekly assignments, a midterm exam and a final.

132-1-2091 תחביר

מבוא לתחביר בגישה המינימליסטית

Syntax

Basic concepts of modern syntactic theory, starting from the classical Government & Binding framework and ending with the Minimalist Program: X-bar schema, Theta theory, Case theory, Movement, Binding and Control. The course develops analyses of major syntactic constructions, illustrating the key notions of derivation, licensing and constraints. General issues of interest are addressed: The distinction between universal and parametric principles interfaces of syntax with

the lexicon and logical form, and application of theoretical claims to empirical data.

132-1-2351 סקירות הספרות האנגלית

קורס יסוד-חובה המכשיר תלמידי המחלקה בלימוד הספרות האנגלית בכל תקופותיה ובזרמיה העיקריים. הדגש הוא על הסופרים והג'נרים החשובים בהקשרם ההיסטורי, האמנותי והחברתי.

חלק א': מ- Beowulf עד 1660.

חלק ב': מחידוש המלכות עד הרומנטיזם.

חלק ג': מהתקופה הויקטוריאנית עד ימינו.

Survey of English Literature

The course gives a historical overview of English literature from the Middle Ages to the present day. The purpose of the course is to familiarize students with key authors and texts as well as themes and genres predominant during each period. A special emphasis will be put on examining the social and cultural conditions under which the different works were produced and consumed.

Part I: From Beowulf to the Interregnum

Part II: From the Restoration to Romanticism.

Part III: From the Victorian Period to the present day.

Required reading: *The Norton Anthology of English Literature*, Sixth Edition (New York: Norton, 1993).

לימודים לתואר שני בספרויות זרות ובלשנות**(סימן מחשב 2-132)**

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות מציעה שני נתיבי לימוד.

משך הלימודים הינו שנתיים.

מסלול לספרויות זרות

לימודי הספרות יכללו את הספרות המערבית על כל תקופותיה תוך התמקדות בספרות האנגלית והאמריקאית. התכנית תתייחס להקשרים הבין תרבותיים והבין תחומיים של הספרות. אלה יוארו מתוך מגוון היבטים תיאורטיים ומתודולוגיים.

מסלול לבלשנות

מטרת הלימודים היא להעניק כלים לניתוח בלשני מתקדם, הן בהקשר התיאורטי והן בהקשר המדע הקוגניטיבי. המחקר הבלשני עוסק בבניית מודל מופשט של התפקוד הלשוני של המוח. לכן לימוד הבלשנות מפרה את לימוד המדע הקוגניטיבי המעודד שיתוף בין חוקרים בבלשנות, בפסיכולוגיה ובמדעי המחשב. ייחודה של התכנית בבלשנות היא באפשרות לשלב בלשנות עם פסיכולוגיה קוגניטיבית או עם מדעי המחשב כדי לאפשר לבוגרי התוכנית לא רק המשך בעבודה מחקרית אלא גם בעבודה יישומית (לדוגמא : עיבוד שפה טבעית).

לימודי התואר השני במחלקה מתנהלים ב-6 תחומים*

1. ספרויות זרות, נתיב מחקרי
2. ספרויות זרות, נתיב כללי
3. בלשנות, נתיב מחקרי
4. בלשנות, נתיב כללי.
5. בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי, נתיב מחקרי.
 - א. בלשנות ומדעי המחשב
 - ב. בלשנות ופסיכולוגיה קוגניטיבית.
6. בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי, נתיב כללי

*** בתעודת המוסמך יצוין שהסטודנטים למדו תואר שני בספרויות זרות ובלשנות במסלול ספרויות זרות או בלשנות**

תנאי קבלה**רשאים להירשם:**

- א. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות.
 ב. בוגרי תואר ראשון שונה מרקע אקדמי אחר יידרשו ללמוד קורסי השלמה טרם קבלתם ללימודי התואר השני כלהלן, עם החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

ספרויות זרות	בלשנות
סקירת הספרות האנגלית I, II	תחביר
סקירת הספרות האמריקאית.	סמנטיקה
תיאוריה ספרותית.	פונטיקה ופונולוגיה
קורסי בחירה/סמינר	קורס בחירה/סמינר

ג. מועמדים למסלול לבלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי יידרשו להשלים, בתיאום עם היועץ לתואר שני, קורסים מהחטיבה במדעי המחשב או מהחטיבה בפסיכולוגיה קוגניטיבית אשר מוצעים במסגרת תוכנית הלימודים במדע קוגניטיבי במסגרת התואר הראשון.
 הסטודנטים רשאים ללמוד לא יותר מ-8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון.

מבנה הלימודים**ספרויות זרות**

מבנה הלימודים ישלב שלוש מגמות מקבילות:

1. תורת הספרות
2. גישות בין-תחומיות
3. סופרים, גינרים ומסורת הספרות

קורס חובה: שיטות וסוגיות של המחקר הספרותי (4 נק"ז)

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר למנחה עד תום השנה הראשונה ללימודים ולאחר קבלת אישור המנחה על הסטודנטים להגן על ההצעה בפני ועדת שיפוט ולהגישה לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. את הצעת המחקר יש להגיש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של יו"ר המסלול עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. ההצעה תכלול 3 עמודים (לא כוללים ביבליוגרפיה).

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בשני קורסים. ציון קורס מבוסס על לפחות שתי מטלות ולפחות אחת מהן תהיה בכתב.

המחלקה מציעה מגוון רחב של קורסים בתחומים: גישות תיאורטיות בתקופה המודרנית לדוגמה: מודרניזם, תורת הרספציה, פוסט-סטרוקטורליזם, ההיסטוריוציזם החדש, תורת הדה-קונסטרוקציה, גישות פמיניסטיות, יחסי גומלין בין ספרות ואמנות, יחסי גומלין בין ספרות וקולנוע, עיבוד קולנועי ליצירות ספרותיות, ספרות ומוסיקה, ספרות ופילוסופיה, ספרות ומדרש.

חברי סגל במחלקה מדריכים בתחומים שונים במסגרת ספרות אנגלית, ספרות אמריקאית, ספרות השוואתית, ספרות יהודית בשפות שונות וספרויות זרות שונות: הספרות הגרמנית, הספרות הצרפתית, הספרות הרוסית, הספרות הספרדית.

יש במחלקה התעניינות מיוחדת בסופרים הבאים:

שיקספיר, מרלו, ג'ון דון, היינה, דיקנס, ג'ורג' אליוט, ולט ויטמן, הנרי ג'ימס, דרייטר, וורטון, בבל, ג'ויס, צווייג, מן, קפקא.

ישנם תחומי התמחות נוספים הכוללים:

דרמה שיקספירית, התיאטרון האנגלי בעת החדשה המוקדמת, העיר בספרות, הספרות לאחר השואה, דיסטופיה ואנטי-דיסטופיה, דמוי היהודי, זהות היהודית בדור השני לניצולי השואה, ספרות בריטית פוסט-מודרניסטית, הרומן האירופאי במאה ה-19, ייצוג ותורת הריאליזם, סופרים מודרניסטיים בתרבויות מיעוט 1830-1930, השירה האנגלית בתקופת הרנסנס, תרגום ומקרא בתקופת הרנסנס, רטוריקה ומטאפורה בשירה, ספרות נשים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב הכללי ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז.

בנוסף, הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בעל-פה שתתקיים בתום שנת הלימודים השנייה לתואר ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר (עד ה-30.9 ולא יאוחר מ-31.12). הסטודנטים יבחרו שני תחומים בהם הם מעוניינים להבחן תוך התייעצות עם שני חברי סגל שיכינו את רשימת הקריאה וישמשו כבוחנים. חומר הקריאה לא יהיה זהה לזה שנלמד בקורסים המוצעים בתכנית אלא ירחיב ויעמיק את הנלמד בהם. המבחן ייערך בפני ועדת בוחנים שתורכב משני בוחנים ויו"ר המסלול בספרויות זרות. הציון בבחינה ייקבע על פי ממוצע הציונים של שלושת הבוחנים. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

על פי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית יידרשו סטודנטים לקחת קורסי שפה וקורסי השלמה אחרים בהתאם לתחומי התמחותם. קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בארבעה קורסים בתואר.

הרכב הציון הסופי לתואר:

50%	קורסים	בנתיב המחקרי
50%	עבודת גמר	
85%	קורסים	בנתיב הכללי
15%	בחינת גמר	

בלשנות**נתיב מחקרי (40 נק"ז)**

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים*	28	נק"ז
ג.	עבודת גמר	8	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים: בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים): 1. תחביר או לקסיקון
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה או לקסיקון

על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה (3 עמודים כולל ביבליוגרפיה) לועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. באישור חריג של הוועדה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. הסטודנטים בנתיב המחקרי נדרשים להירשם לסמינר המחלקתי אשר יקנה נקודת זכות אחת בסמסטר במשך 4 סמסטרים (סה"כ 4 נק"ז).

2. נתיב כללי (40 נק"ז)

התכנית מורכבת משלוש מסגרות לימוד

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים	36	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים): 1. תחביר או לקסיקון
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה או לקסיקון.
סטודנטים בנתיב הכללי יוכלו ללמוד עד 2 קורסים מתוך הסמינרים של התואר הראשון (עד 8 נק"ז).

על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12). בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יתפרסמו 2 מועדי בחינה כל שנה. יש להירשם אצל יו"ר המסלול חודש לפני מועד הבחינה ובתיאום עם מזכירות המחלקה.

* בתאום עם היועץ, סטודנטים בנתיב המחקרי יוכלו לבחור עד 2 קורסים מתוך הסמינרים של התואר הראשון (עד 8 נק"ז)

הרכב הציון הסופי :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי

במסלול זה יש לבחור בין 2 תכניות :

1. **בלשנות ומדעי המחשב** (בתאום עם היועץ מהמחלקה למדעי המחשב).
סטודנטים במסלול זה יוכלו ללמוד קורסים בבלשנות חישובית או תחומים קרובים, המוצעים ע"י המחלקה למדעי המחשב לתואר שני, והקורסים יוכרו ע"י התכנית. על-מנת ללמוד קורסים אלה, דרישות הקדם הן :

1. מבוא למדעי המחשב (5 נקודות זכות)

2. עקרונות שפות תכנות (5 נקודות זכות)

קורסים אלה הינם קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. לפיכך, נקודות הזכות של קורס מס' 1 לא ישוקללו במניין הנקודות לתואר שני, והציון לא ישתקלל בממוצע הסופי לתואר (אך יופיע בתדפיס הציונים). לעומת זאת, נקודות הזכות של קורס מס' 2 יוכרו במניין הנקודות לתואר, והציון ישתקלל בממוצע הסופי לתואר.

בנוסף רשאים הסטודנטים ללמוד קורסים נוספים מתכנית הלימודים של התואר הראשון מהמחלקה למדעי המחשב.

לוגיקה

מבני נתונים אוטומטים ושפות פורמליות

תכנות מערכות

בינה מלאכותית

קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.

2. **בלשנות ופסיכולוגיה קוגניטיבית** (בתאום עם יו"ר המגמה במחלקה למדעי ההתנהגות).
סטודנטים במסלול זה יוכלו ללמוד קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית או תחומים קרובים, המוצעים ע"י המחלקה למדעי ההתנהגות לתואר שני, והקורסים יוכרו ע"י התוכנית. על מנת ללמוד קורסים אלה, דרישות הקדם הן :

1. מבוא לסטטיסטיקה והסקה סטטיסטית (6 נקודות זכות)

2. קורס נוסף (לבחירת המנחה)

קורסים אלה הינם קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. לפיכך, נקודות הזכות של קורס מס' 1 לא ישוקללו במניין הנקודות לתואר שני, והציון לא ישתקלל בממוצע הסופי לתואר (אך יופיע בתדפיס הציונים). לעומת זאת, 4 מנקודות הזכות של קורס מס' 2 יוכרו במניין הנקודות לתואר, והציון ישתקלל בממוצע הסופי לתואר.

בנוסף, רשאים הסטודנטים ללמוד קורסים נוספים מתכנית הלימודים של התואר הראשון מהמחלקה למדעי ההתנהגות לתואר ראשון. קורסים אלה לא ישתקלו במניין הנקודות לתואר.

תוכנית הלימודים :

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

א. עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז
ב. קורסים	28 נק"ז
ג. עבודת גמר	8 נק"ז
<hr/>	
סה"כ	40 נק"ז .

נתיב כללי (40 נק"ז)

א. עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז
ב. קורסים	36 נק"ז
<hr/>	
סה"כ	40 נק"ז

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי :	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי :	קורסים	80%
	בחינת גמר	20%

המחלקה לאמנויות
(סימן מחשב 134)

תולדות האמנות
מבנה הלימודים

א. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

4	נק"ז	(שנתי)	מבוא כללי לתולדות האמנות
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות ימי הביניים
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות המאות 15-18
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות מודרנית
4	נק"ז	(שנתי)	מקורות מיתולוגיים לאמנות
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	אמנות העולם העתיק – יוון ורומא
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	מקורות נוצריים לאמנות

24 נק"ז

סה"כ

תנאי מעבר: המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בקבלת ציון ממוצע של 70 ומעלה בקורסי החובה של שנה א'.

שנה ב'

קורסי חובה

2	נק"ז	(סמסטריאלי)	סדנא בהכרת חומרים
2-4	נק"ז	(סמסטריאלי / שנתי)	אמנות יהודית
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	אמנות ישראלית

קורסי בחירה

2-4	נק"ז	(אחד מהם בתחום ההתמחות הראשון)	
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות השני)

10-14 נק"ז

סה"כ

שנה ג'

4	נק"ז	(שנתי)	חובה: אסתטיקה
4	נק"ז	(שנתי)	חובה: אוצרות
2-4	נק"ז		קורסי בחירה
8	נק"ז	(שנתי)	2 סמינרים בשני תחומי ההתמחות

16-18 נק"ז

תנאי קדם לסמינר: באחד מתחומי ההתמחות או פרוסמינר בתחומים של הסמינרים.

ב. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)**שנה א'**

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז

סה"כ **12** נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה		6	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)		2	נק"ז

סה"כ **8** נק"ז

שנה ג'

קורסי בחירה		4	נק"ז
1 סמינר (בתחום ההתמחות)	(שנתי)	4	נק"ז

סה"כ **8** נק"ז

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת – אמנויות ומוסיקה (14 נק"ז)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינריון במסגרת חטיבה זו.

אמנות יצירהתוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)שנה א'

6	נקי"ז	(שנתי)	חובה : ציור / רישום
4	נקי"ז	(שנתי)	קורס עיוני בתולדות האמנות (ממבחר קורסי שנה א')
10	נקי"ז		סה"כ

שנה ב'

12	נקי"ז	(שנתי)	2 סדנאות למתקדמים
12	נקי"ז		סה"כ

שנה ג'

6	נקי"ז	(שנתי)	חובה : סדנת פרויקט
6	נקי"ז		

המחלקה לפוליטיקה וממשל

(סימן מחשב 138)

מבנה הלימודים**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 85 לפחות.

קורסי חובה שנה א':

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	4	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש'ת'	4	א'
אוריינות וכתובה אקדמית	ש'ת'	2	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש'ת'	4	ב'

סה"כ: 22 נק"ז

שנה ב':

גישות ושיטות במחקר חובה	4	נק"ז	שנתי
5 קורסי-תשתית	20	נק"ז	(שנה ב' או ג')
קורסי בחירה	8	נק"ז	

סה"כ: 32 נק"ז

שנה ג':

2 סמינרים	8	נק"ז	שנתי
קורסי בחירה	14	נק"ז	
התמחות פוליטית	4	נק"ז	

סה"כ: 26 נק"ז

תכנית התמחות פוליטית :

מטרת התוכנית הנה להקנות לסטודנטים ניסיון פרקטי בעשייה פוליטית ציבורית, ולאפשר להם ללמוד מקרוב את האופנים שבהם פרויקטים ציבוריים שונים מיושמים. כמו כן, התוכנית מיועדת להעניק לסטודנטים הזדמנות לבחון מקרוב מגזר/נושא בחברה הישראלית מהווים עניין מיוחד בורה/ה. השתתפות בתוכנית ההתמחות תתאפשר רק לתלמידים הלומדים במתכונת הלימודים המורחבת.

קורסי חובה שנה א' :

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	4	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש'ת'	4	א'
אוריינות וכתובה אקדמית	ש'ת'	2	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש'ת'	4	ב'

סה"כ: 22 נק"ז

תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הינו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

קורסי חובה לשנה ב' :

בשנה ב' יחויבו התלמידים ללמוד את קורסי המבוא הבאים:
קורסי מבוא :

גישות ושיטות מחקר	ש'ת'	4	שנתי
-------------------	------	---	------

סה"כ: 4 נק"ז

קורסי בחירה :

24 נק"ז שנה ב'+ג'

מידי שנה יוצעו מגוון קורסי בחירה.

קורסי חובה שנה ג' :

בשנה ג' יחויבו תלמידי התכנית הדו-מחלקתית ללמוד סמינר (4 נק"ז).

סה"כ על הסטודנטים בתכנית הדו-מחלקתית ללמוד : 26 נק"ז- מבואות,

24 נק"ז- בחירה, ו 4 נק"ז- סמינר.

סה"כ : 54 נק"ז.

תוכנית 28 נק"ז**שנה א':**

שלושה קורסי מבוא

סמסטר	נק"ז	שם הקורס
א'	4	מבוא לפוליטיקה וממשל
ב'	4	המשטר הפוליטי בישראל

בנוסף יש לבחור אחד מתוך שלושת הקורסים הבאים :

א'	4	מבוא למחשבה מדינית
שנתי	2+2	מבוא יחסים בינלאומיים
שנתי	2+2	מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו

סה"כ: 12 נק"ז

הערה: תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הנו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

שנה ב':

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של המחלקה לפוליטיקה וממשל, ובתאום עם יועצי התכנית.

סה"כ: 12 נק"ז

שנה ג':

שנתי	4	סמינר
	4	סה"כ: נק"ז
	28	סה"כ: נק"ז

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודיים כלליים במדעי הרוח והחברה.

המחלקה למדעי ההתנהגות (סימן מחשב 141)

לימודים לתואר ראשון

תכנית הלימודים במחלקה למדעי ההתנהגות עוסקת בהתנהגות האנושית כתופעה המתרחשת בשלושה מישורים: פרט (פסיכולוגיה), חברה (סוציולוגיה) ותרבות (אנתרופולוגיה). מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה, אנתרופולוגיה וסוציולוגיה ומאפשרת הן שילוב בין התחומים והן התמקדות באחד מהם. הכרות זו כוללת הקניית כלים תיאורטיים ומחקריים בשלושת הדיסציפלינות בנוסף להתוודעות לכלים טיפוליים בפסיכולוגיה.

המחלקה מקנה לתלמידיה בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך בכל האוניברסיטאות בארץ בתחומי הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

מסלולי הלימוד במדעי התנהגות

- מסלול חד-מחלקתי במדעי ההתנהגות
- מסלול דו-מחלקתי בפסיכולוגיה
- מסלול דו-מחלקתי בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה
- מסלול דו-מחלקתי בפסיכולוגיה וניהול
- מסלול דו-מחלקתי בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה וניהול

המסלול החד-מחלקתי במדעי ההתנהגות משלב את שלושת תחומי הלימוד: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
המסלולים הדו-מחלקתיים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בפסיכולוגיה או בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה.

לכל מגמה תכנית לימודים ייחודית (תכניות הלימודים מפורטות בהמשך).

מבנה הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז), ובתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחילה את לימודיה/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצלה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החלה לימודיה/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחלה לימודיה/ה בשנה תשס"ו, למדה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ז, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ז).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייבת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקרניים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מהמחלקה למדעי ההתנהגות, או על ידי מרצה ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה. המחלקה תפרסם בתחילת השנה רשימת מרצים הרשאים להנחות.

רשאים/יות להירשם לקורסים אלה תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר ב' (לאחר שהשלימו קורס מתודולוגי אחד).

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

נוהל השתתפות בניסויים

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות.

כל סטודנט/ית במחלקה רשא/ית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה.

השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבונוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

תיקון ציון

תלמיד/ה שנכשלה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם :

- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
- ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
- ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
- ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשלה בקורס ומבקש/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'–ד' לעיל.

מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ס) – לפסיכולוגיה

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

תוכנית הלימודים במסלול חד-מחלקתי - 108 נק"ז

תכנית הלימודים מיועדת לתלמידים/ות המעוניינים/ות לקבל תואר ראשון במדעי ההתנהגות תוך שילוב שלוש תחומי הידע: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. התכנית מאפשרת להמשיך הלימודים לתואר מוסמך בכל אחד מהתחומים ללא שיעורי השלמה.

יועצת אקדמית –

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'
תוכנות סטטיסטיות	2		2	1	ב'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לתיאוריות סוציולוגיות	4		4	4	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
מבוא לשיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	א'

קורסי בחירה:

קורסים בהיקף של 4 נק"ז בכל אחת מהחטיבות (פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה)	4			12	א' ו-ב'
--	---	--	--	----	---------

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

החברה הישראלית	4	4	8	5	א'+ב'
למידה או תפיסה	2		2	2	א' או ב'
אישיות	3	1	4	4	א'

קורסי בחירה:

השלמה ל-108 נק"ז על פי בחירת הסטודנט

סדנאות:

שתי סדנאות משתי קבוצות שונות מתוך שלוש החטיבות המוצעות
--

סדנאות

יש לבחור שתי סדנאות משתי קבוצות שונות מתוך שלוש החטיבות הקיימות (חטיבת הפסיכולוגיה, חטיבת הסוציולוגיה, חטיבת האנתרופולוגיה). בחטיבת הפסיכולוגיה יש לבחור סדנה אמפירית. דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

תנאי מעבר**א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאי/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ה י/תהיה במעמד של שנה א'.

ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'

1. ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב', וממוצע מינימום 65.

פסיכולוגיה במסלול דו-מחלקתי - 54 נק"ז

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ובמסגרתם ניתן דגש בתחום הפסיכולוגיה.

בוגר/ות תכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה ללא קורסי השלמה. התכנית אינה מאפשרת לבוגריה להמשיך לתואר מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא שיעורי השלמה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות	2		2	1	ב'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'

קורסי בחירה:

קורסי בחירה מחטיבת פסיכולוגיה	2-4			2-4	
-------------------------------	-----	--	--	-----	--

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

אישיות	3	1	4	4	א'
סדנא אמפירית	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
אחד משני הקורסים הבאים: למידה או תפיסה	2		2	2	א' או ב'

קורסי בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז יש לבחור קורסים/סמינר תאורטי מחטיבת פסיכולוגיה בלבד .					
--	--	--	--	--	--

תנאי מעבר

- א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**
1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
 2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
 3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זהו/י תהיה במעמד של שנה א'.
- ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'**
- ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב', וממוצע מינימום 65.

שנים ב'-ג'**שיעורי בחירה**

להשלמת חובותיו במסגרת סה"כ 54 נק"ז של לימודי המחלקה בתוכנית הדו-מחלקתית במגמת פסיכולוגיה, ניתן לבחור מבין השיעורים המוגדרים כשיעורי בחירה, סדנא אמפירית או סדנא תיאורטית בחטיבת הפסיכולוגיה בלבד.
רשימת קורסים תתפרסם במועדי הייעוץ וההרשמה.

סדנאות

חובה ללמוד סדנא אמפירית אחת. סדנא נוספת, תיאורטית, ניתן ללמוד במסגרת לימודי הבחירה. רישום לסדנאות הן על בסיס מקום פנוי.
דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

סוציולוגיה-אנתרופולוגיה במסלול דו-מחלקתי - 54 נק"ז

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ובמסגרתם ניתן דגש בתחום הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

בוגרי תוכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם לתואר מוסמך במסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא קורסי השלמה.

התוכנית אינה מאפשרת לבוגריה להמשיך לתואר מוסמך בפסיכולוגיה.

לאחר תחילת הלימודים לא יתאפשר מעבר מתוכנית דו-מחלקתית זו, לתוכנית החד-מחלקתית או למסלול הדו-מחלקתי במגמת פסיכולוגיה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א'	2	2	4	2	א'
סטטיסטיקה ב'	2	2	4	2	ב'
תוכנות סטטיסטיות	2	0	2	1	ב'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לתיאוריות סוציולוגיות	4		4	4	א'+ב'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
מבוא לשיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	א'

קורסי בחירה:

קורסי בחירה משתי החטיבות סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (בהיקף כולל של 4-8 נק"ז)	4			8	
--	---	--	--	---	--

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

החברה הישראלית	4	4	8	5	א'+ב'
----------------	---	---	---	---	-------

סדנאות:

יש לבחור סדנא אחת מתוך חטיבות סוציולוגיה או אנתרופולוגיה (2-4 נק"ז)

קורסי בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז מחטיבות סוציולוגיה או אנתרופולוגיה בלבד

תנאי מעבר**א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
2. ציון ממוצע משוקלל 70 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א', למעט הקורס "תוכנות סטטיסטיות".
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ה י/תהיה במעמד של שנה א'.

ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה ב' למעמד של תלמיד שנה ג'

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים **קורסי חובה** שנה ב', וממוצע מינימום 65.

שנים ב'-ג'**שיעורי בחירה**

להשלמת החובות במסגרת סה"כ 54 נק"ז של לימודי המחלקה בתוכנית הדו-מחלקתית בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה, ניתן לבחור מבין השעורים המוגדרים כשעורי בחירה בחטיבות סוציולוגיה ואנתרופולוגיה בלבד. רשימת קורסים תתפרסם במועדי הייעוץ וההרשמה.

סדנאות

יש לבחור סדנא אחת מתוך שתי החטיבות הקיימות (חטיבת הסוציולוגיה, חטיבת האנתרופולוגיה). דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

תוכנית דו-מחלקתית ניהול ופסיכולוגיה וניהול וסוציולוגיה-אנתרופולוגיה

מסלול זה מקנה כלי ניהול בסיסיים תוך דגש על ההיבט האנושי והחברתי בארגון.

הלימודים נמשכים שלוש שנים במתכונת דו-מחלקתית עם המחלקה לניהול (60 נק"ז : 54 נק"ז במסגרת לימודי המסלול לפסיכולוגיה או סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, 6 נק"ז לימודים כלליים).

קורסי חובה

שנים א', ב', ג'

יש ללמוד את תכנית הלימודים על פי מסלול הלימודים הנבחר.

קורסי בחירה וסדנאות:

ילמדו על פי המסלול הרלבנטי.

במסלול לפסיכולוגיה מומלץ להירשם לקורס הבחירה "מבוא לפסיכולוגיה ארגונית" ואלה שנרשמו למסלול בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה מומלץ לקחת את הקורס "ומבוא לסוציולוגיה ארגונית", במידה והם מוצעים.

קורסים כלליים:

יש ללמוד 6 נק"ז לימודים כלליים על פי כללי הפקולטה למדעי החברה. קורסים אלה אינם קורסים

תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה א' למעמד של תלמיד שנה ב'

יש לעיין בתנאי המעבר בהתאם לתכנית הלימודים במסלול הלימודים הנבחר.

לימודים לתואר שני במדעי ההתנהגות
(סימן מחשב 2-142)

לימודי המוסמך במחלקה מתנהלים בשני מסלולים:

1. פסיכולוגיה
2. סוציולוגיה-אנתרופולוגיה

יש להבחין בין מסלול לימודים למגמת לימודים.

מסלול לימודים (פסיכולוגיה, סוציולוגיה-אנתרופולוגיה) מצוין בתעודת המוסמך הניתנת בסיום התואר. מגמת לימודים היא תכנית לימודים מובנית, שהורכבה על ידי המחלקה ואושרה על ידי רשויות האוניברסיטה ואשר כוללת מערך מוגדר של דרישות לימודים (קורסי חובה, קורסי בחירה, מרכז וכו'). רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא על גבי תעודת המוסמך. יוצאת מן הכלל המגמה לסוציולוגיה ארגונית אשר מצוינת גם בתעודת המוסמך. המחלקה למדעי ההתנהגות מציעה את המגמות הבאות:

במסגרת מסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה:

אנתרופולוגיה
סוציולוגיה
סוציולוגיה ארגונית
סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

במסגרת מסלול פסיכולוגיה:

פסיכולוגיה קלינית
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכולוגיה קוגניטיבית
נוירופסיכולוגיה
פסיכולוגיה חברתית

תכנית הלימודים של הסטודנטים כפופה לאשורם של ראשי מגמות הלימוד.

מבנה לימודים כללי

סטודנטים לתואר שני במחלקה חייבים לצבור נקודות זכות לפי המבנה הבא:

בנתיב המחקרי עם עבודת גמר:

38 נק"ז	כל מגמות הפסיכולוגיה
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה ארגונית
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
42 נק"ז : 34 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לאנתרופולוגיה

בנתיב הכללי ללא עבודת גמר:

40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה
40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה ארגונית
40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
42 נק"ז	המגמה לאנתרופולוגיה

פרק א' - כללי

התנאים להרשמת סטודנטים ללימודי המוסמך נקבעים על ידי ועדות הקבלה של המחלקה והפקולטה. ההחלטה על קבלת סטודנטים היא בסמכותו של יו"ר המגמה על פי התנאים שנקבעו על ידי הפקולטה והמחלקה. רשאים להירשם בוגרי בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר. ממוצע הציונים בתואר ראשון הנדרש להרשמה למחלקה הוא 85 לפחות (מבחן מתא"ם- לחלק מן המגמות בפסיכולוגיה, יש להתעדכן בידיעון ההרשמה של מדור רישום).

המחלקה מעמידה מרכז בכל אחד ממסלולי הלימוד (פסיכולוגיה וסוציולוגיה-אנתרופולוגיה) כמו כן בראש כל מגמה עומד ראש המגמה, המייעץ לסטודנטים בבניית תכנית לימודים ובכל בעיה אקדמית שהסטודנטים נתקלים בה.

חובת אנגלית בכל מגמות הלימוד – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה שנתון הפקולטה – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים בכל המסלולים

- א. משך הלימודים – על הסטודנטים להשלים את חובות השמיעה תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יגישו את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודיהם.
- ב. נקודות לימוד - כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות זכות שהיקפן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים של כל מגמה. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מתכנית הלימודים של תואר ראשון (בכפוף לתכנית הלימודים ולאישור יו"ר המגמה).
- ג. בחינות – סטודנטים לתואר שני רשאים להבחן במועד אחד בלבד (אין מועדי ב'). בקשה למועדים מיוחדים (לסטודנטים שלא נבחנו כלל) יש להגיש בכתב לועדת המוסמכים המחלקתית (ראה תקנון הבחינות בשנתון הפקולטה).

תיקון ציון:

1. ציון עובר בקורס הינו 65 לפחות, ציון עובר בבחינת גמר – 75.
 2. סטודנטים שנכשלו בקורס ומבקשים לחזור עליו יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 3. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.
 4. קורסים שנתיים - סטודנטים חייבים להירשם ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית.
- ד. עבודת גמר - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.
- על הסטודנטים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודם (מומלץ עד סוף סמסטר א'). הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים. המנחה חייב להיות חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. מנחה בדרגת מרצה בכיר מהאוניברסיטה או מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.
- קביעת המנחה לעבודה יהיה באישור יו"ר המסלול או המגמה. במידה ומדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור של יו"ר המסלול עוד קודם להתקשרות. במקרה כזה יש למנות מנחה נוסף מהמחלקה.
- הנחיות להגשת הצעת עבודת הגמר ועבודת הגמר נמצאות באתר המחלקה באינטרנט.

פרק ב' - מסלול לימודי המוסמך בפסיכולוגיה

א. מבנה הלימודים

לימודי המוסמך בפסיכולוגיה הינם בהיקף של 38 נקודות זכות. תכנית הלימודים מחייבת השתתפות בשני קורסים המשותפים לכל המגמות במסלול פסיכולוגיה (4 נק"ז לימודי תשתית). חובות נוספים למגמה בהיקף של 34 נקודות זכות ילמדו הסטודנטים על-פי תכנית הלימודים של כל מגמה.

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה ובחירה (34 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה והבחירה מתוך רשימת השעורים והסמינרים המופיעים בתכנית הלימודים של כל מגמה. בנוסף לדרישות שנמנו חייבים הסטודנטים בכתיבת עבודת גמר. במגמות היישומיות חלק מהלימודים כוללים פרקטיקום (הכשרה מעשית) שמבוסס על התמחות בהיקף של יומיים בשבוע.

ב. הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

המגמה לפסיכולוגיה קלינית

א. מבוא

תכנית הלימודים במגמת פסיכולוגיה קלינית נועדה לעודד עיון ומחקר בתחום זה, ולהקנות לסטודנטים מיומנויות בסיסיות בשטח הקליני. תכנית זו כוללת את כל דרישות הקדם להתחלת התמחות בפסיכולוגיה קלינית, עם סיום לימודי התואר השני.

בתום השנה הראשונה תתבצע הערכה מחודשת לגבי התאמתם של הסטודנטים למגמה הקלינית וזאת בהתאם לתיפקודם בקורסים העיוניים פרקטיקום א' ופסיכודיאגנוסטיקה א'.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה

8 נק"ז	פסיכודיאגנוסטיקה א' – ב'
8 נק"ז	פרקטיקום
8 נק"ז	פסיכופתולוגיה
8 נק"ז	פסיכותרפיה
2 נק"ז	ראיון קליני
0 נק"ז	אתיקה בפסיכולוגיה

סה"כ: 38 נק"ז

המגמה לפסיכולוגיה התפתחותית

א. מבוא

מטרת המגמה ההתפתחותית, להכשיר סטודנטים בפסיכולוגיה התפתחותית בתחומי יישום, מחקר ותיאוריה. הגישה הכללית של המגמה מתייחסת להתפתחות בכל טווח החיים ותבוא לביטוי בעיקר בתחומי מחקר ותיאוריה. ביישום תתרכז המגמה בגילים 0-5 שנים (גילים המוגדרים כגילאי ההתמחות על-ידי משרד הבריאות).

המגמה בפסיכולוגיה התפתחותית תתמקד ב- 3 אספקטים:

1. התפתחות נורמטיבית: מהלך תקין של התפתחות נוירו-קוגניטיבית וחברתית רגשית.
2. חריגות התפתחותיות כתוצאה מגורמים אורגניים ו/או סביבתיים.
3. הערכה, מניעה וטיפול בקבוצות אלו.

ב. תכנית הלימודים:

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים

קורסי חובה

4	הערכה ואבחון ילדים 0-5
2	תצפית והתערבות א (פעם בשבועיים שנתי)
2	התפתחות נוירו-קוגניטיבית
0	פורום פסיכולוגיה התפתחותית
2	התפתחות רגשית חברתית
2	פסיכופתולוגיה התפתחותית
2	קליניקה של הילד א - יסודות הטיפול בגיל הרך
2	קליניקה של הילד ב - טיפול התנהגותי
4	סוגיות בהערכת ילדים עם ליקוים התפתחותיים
2	תצפית והתערבות ב (פעם בשבועיים שנתי)
4	מוקדי התפתחות הגיל הרך
4	הורות
4	פרקטיקום
0	אתיקה בפסיכולוגיה

סה"כ: 38 נק"ז

המגמה בפסיכולוגיה קוגניטיבית

א. מבוא

התכנית לפסיכולוגיה הקוגניטיבית מבוססת על קבוצת חוקרים העוסקים במגוון של נושאים בפסיכולוגיה קוגניטיבית כולל תפיסה, קשב, קריאה, למידה, זיכרון, חשיבה, קבלת החלטות, בקרה קוגניטיבית, פסיכולינגוויסטיקה והנדסת אנוש.

לתכנית הקוגניטיבית שני הדגשים: הדגש מחקר/תיאורטי והדגש יישומי. ההבדל בין שני ההדגשים מתבטא בסוג ההתנסות המחקרית וכן בהרכב הקורסים שעל הסטודנטים ללמוד. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש המחקר/תיאורטי תכלול עבודה במעבדות המחקר באוניברסיטה. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש היישומי תכלול התנסות ביחידות שונות של מחקר יישומי העוסקות בין השאר בפתוח מבחנים, פיתוח ממשקי אדם מחשב ופיתוח הדרכה באירגונים. סטודנטים הלומדים בתכנית היישומי ילמדו קורסים בשלושה מארבעה אשכולות לפחות. הקורסים הם:

למידה/זכרון/הדרכה, פסיכומטריקה/אינטלגנציה, ארגונומיה/ביצוע, קוגניציה חברתית/קבלת החלטות.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז):

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה (8 נק"ז)

שימושי מחשב במחקר קוגניטיבי 2 נק"ז

שיטות מעבדה בחקר הקוגניציה 2 נק"ז

סמינר לקוגניציה ומח שנה א' – ב' 0 נק"ז

התנסות מחקרית :

א. לדגש התיאורטי/מחקרי:

עבודה במעבדה א'-ב' 4 נק"ז

ב. לדגש היישומי:

פרקטיקום קוגניטיבי א'-ב' 4 נק"ז

קורסי בחירה (26 נק"ז):

א. לדגש התיאורטי/מחקרי:

מתוך הרשימה המתפרסמת בתכנית הלימודים בתחילת כל סמסטר (ישנם

שיעורים במגמות ומחלקות אחרות שיפתחו לתלמידי המגמה).

ב. לדגש היישומי:

קורס אחד לפחות משלושה אשכולות שונים מתוך ארבעת האשכולות המוצעים:

- למידה/זכרון/הדרכה
- פסיכומטריקה/אינטלגנציה
- ארגונומיה/ביצוע, קוגניציה
- חברתית/קבלת החלטות

סה"כ: 38 נק"ז

- במחלקה למדעי ההתנהגות מתקיים הסמינר לקוגניציה ומוח במסגרת זו מוצגות עבודות של סטודנטים, מרצים ואורחים, הצעות מחקר, נידונים מאמרים וכיו"ב.

המגמה לנוירופסיכולוגיה**א. מבוא**

הנוירופסיכולוגיה היא תחום בו משתפים פעולה פסיכולוגים ואנשי מדעי העצב. החוקרים בתחום עוסקים בקשר בין פעילות מנטלית לפעילות מוחית. החוקרים מנסים ללמוד כיצד המערכות הפיזיות של המוח יוצרות התנהגויות והתנסויות כמו ראייה, שפה, זיכרון, קשב והכרה. התובנה הנרכשת במהלך המחקר מסייעת להבנת הקשר בין המוח וההתנהגות והבעיות בהן נתקלים חולים עם פגיעה מוחית. תובנה זו אמורה להוביל לפיתוח טיפול טוב יותר.

המחלקה למדעי ההתנהגות מציעה לסטודנטים תכנית במסגרת המסלול המשלב לדוקטורט התמחות באחד משני הכוונים:

א. מחקר במדעי העצב קוגניטיביים

ב. נוירופסיכולוגיה שיקומית.

בשנתיים הראשונות של הלימודים הסטודנטים ישלימו את חובות השמיעה לתואר שני ובשנה השלישית יעברו למסלול המשולב לדוקטורט. עד סוף השנה השנייה על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר לדוקטורט.

במקרים מסוימים ניתן יהיה לדחות את הגשת הצעת הדוקטורט בסמסטר אחד. סטודנטים המעוניינים

שהמחקר לתואר השלישי יהיה שונה מהמחקר בתואר השני, יוכלו לעבור למסלול הרגיל לדוקטורט, דהיינו להגיש עבודת גמר בתואר השני ולהירשם לתואר שלישי.

תוכנית הלימודים נשענת על פעילות מחקרית מגוונת, מגוון של שעורים ומפגש עם פעילויות טיפוליות המתקיימות במוסדות המתאימים. הנחת היסוד של התכנית היא שנוירופסיכולוג חייב לרכוש ידע בתחומים שונים: נוירואנטומיה, נוירופתולוגיה, פסיכופתולוגיה, תהליכים קוגניטיביים תקינים ופתולוגים, וטיפול. קורסי חובה מסוימים ופרקטיקום יינתנו פעם בשנתיים.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתי חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה:

נוירופתולוגיה 2 נק"ז

נוירואנטומיה פונקציונלית 3 נק"ז

סבב מחלקות- תצפיות במחלקות לנוירולוגיה ופסיכיאטריה 0 נק"ז

נוירופסיכולוגיה 2 נק"ז

סמינר לקוגניציה ומח א' – ב' 0 נק"ז

הדגש השיקומי:**קורסי חובה**

טיפול בנפגעי מוח 2 נק"ז

פסיכודיאגנוסטיקה 4 נק"ז

פסיכולוגיה שיקומית 2 נק"ז

פרופרקטיקום 1 נק"ז

פרקטיקום נוירופסיכולוגי - שנתי 4 נק"ז

פסיכופתולוגיה 2 נק"ז

3 קורסים סמסטריאליים בשיטות טיפול 6 נק"ז

קורס מתחום נכות 2 נק"ז

סה"כ קורסי חובה בתכנית השיקומית: 34 נק"ז

קורס בחירה

2 נק"ז לפי קביעת המנחה בהתאם לתכנית שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז

תחום מדעי העצב הקוגניטיביים:**קורסי חובה**

עבודה במעבדה א'-ב' 4 נק"ז

שימושי מחשב במחקר קוגניטיבי 2 נק"ז

סה"כ קורסי חובה בתכנית מדעי העצב הקוגניטיביים: 19 נק"ז

קורסי בחירה בתכנית מדעי העצב הקוגניטיביים:

19 נק"ז קורסי בחירה לפי קביעת המנחה בהתאם לתכנית שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז

פרק ג' – מסלול לימודי המוסמך בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה

המסלול ללימודי סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, מלמד לקראת תואר המאושר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. במסגרת זו קיימות ארבע מגמות לימוד:

- סוציולוגיה
- סוציולוגיה ארגונית
- סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
- אנתרופולוגיה

מגמה בסוציולוגיה

המגמה מכשירה את בוגריה לחקור ולהבין את החברה הסובבת אותם. תחומי ההתמחות של המחלקה הם סוציולוגיה פוליטית, לימודי תרבות ולימודי מגדר. תכנית הלימודים כוללת שני נתיבים, הנתיב המחקרי והנתיב הכללי. משך הלימודים הינו שנתיים. לימודי השנה הראשונה משותפים לשני הנתיבים ומטרתם, יצירת בסיס ידע בתחום ובדיקת עניין והתאמה לסיים לימודים בנתיב המחקרי. עד תום שנת הלימודים הראשונה סטודנטים המעוניינים לכתוב עבודת גמר יבחרו מנחה לעבודה. הצעת המחקר תוגש לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ראש המגמה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. בנוסף על הסטודנטים ללמוד קורסי קריאה מודרכת ומחקר מודרך בתחומי מחקר אפשריים.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	סמינר תזה **
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשווית ***

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".

** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

*** הקורס ניתנת אחת לשנתיים. לא ינתן בתשס"ז

סה"כ 16 נק"ז

קורסי בחירה:

16 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות באישור ראש המגמה. רשימת הקורסים ממחלקות אחרות. מומלץ לקחת קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי בחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן לקחת אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

- כל הסטודנטים ילמדו 2 סמינרים לפחות.

עבודת גמר - בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרתה של האקדמיה היא קידום המחקר האקדמי, הסטודנטים בשנה הראשונה ללימודים הינם סטודנטים בנתיב מחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במסלול, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו חלק מהסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, עליהם להודיע על כך בכתב לראש המגמה.

הנתיב הכללי: (40 נק"ז)

תוכנית הלימודים בנתיב זה מיועדת להקנות לסטודנטים ידע סוציולוגי רחב וידע מעמיק בתחום התעניינות מוגדר, זאת ללא ביצוע עבודת מחקר עצמאית.

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשוו **

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
** הקורס נינתן אחת לשנתיים. לא ינתן בתש"ז

סה"כ 14 נק"ז**קורסי בחירה:**

26 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות באישור ראש המגמה. רשימת הקורסים ממחלקות אחרות.

מוקדם ככל האפשר ייבחרו הסטודנטים תחום התמחות מוגדר כגון: סוציולוגיה של התרבות, יחסי המינים, החברה הישראלית, סוציולוגיה פוליטית וארגונים. סטודנטים רשאים להציע כל תחום סוציולוגי, אך מימוש העדפתם מותנה באישור ראש המגמה ובזמינותם של קורסים בתחום המדובר.

• כל הסטודנטים ילמדו 4 סמינרים לפחות.

בחינת גמר: בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו - 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים 50%
	עבודת גמר 50%
בנתיב הכללי	קורסים 85%
	בחינת גמר 15%

פרטים נוספים ניתן לקבל מראש המגמה:

ד"ר שרה הלמן sarith@bgu.ac.il

מגמה באנתרופולוגיה**תכנית הלימודים**

לימודי המגמה באנתרופולוגיה קיימים במסגרת המחלקה למדעי ההתנהגות ופתוחים לבוגרי המחלקה כמו גם לבעלי תואר ראשון ממחלקות ומאוניברסיטאות אחרות. תוכנית הלימודים כוללת הכנה באנתרופולוגיה חברתית-תרבותית יחד עם הדגשים מיוחדים בנושאים כמו חקר עדות ועדתיות, נוודות והגירה, אנתרופולוגיה עירונית, אנתרופולוגיה בלשנית, אנתרופולוגיה של הדת, אנתרופולוגיה של התיירות והצליינות, שארות ומגדר, אנתרופולוגיה של אוכל וקהילות פזורה.

קורסי השלמה- (לא משתקלים במניין הנקודות לתואר)

מבוא לאנתרופולוגיה א'-ב'

יסודות הסוציולוגיה א'-ב'

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא לשיטות מחקר איכותניות

הלימודים במסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה במגמת אנתרופולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד : מחקרי וכללי. משך הלימודים בתואר הינו שנתיים.

תוכנית הלימודים**נתיב מחקרי: (42 נק"ז)****קורסי חובה :**

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב'(עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים
2 נק"ז	סמינר תיזה
14 נק"ז	

סה"כ קורסי חובה**קורסי בחירה :**

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר. יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מדיסציפלינות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

סה"כ קורסי בחירה- 20 נק"ז

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

בחינת גמר – על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד תום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הנתיב הכללי: (42 נק"ז)**קורסי חובה :**

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב'(עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים
12 נק"ז	סה"כ קורסי חובה

קורסי בחירה :

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר. יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ממחלקות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

סה"כ קורסי בחירה – 30 נק"ז

בחינת גמר - על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד תום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר :

נתיב כללי: קורסים 75%
בחינת גמר 25%

נתיב מחקרי: קורסים 45%
עבודת גמר 40%
בחינת גמר 15%

מגמה בסוציולוגיה ארגונית

מבוא

מגמת הלימודים בסוציולוגיה ארגונית מקנה לסטודנטים כלים שבעזרתם יוכלו להבין תהליכים ומאפיינים של ארגונים מסוגים שונים בארגונים. במסגרת הקורסים השונים, יתוודעו הסטודנטים לתיאוריות המרכזיות בתחום הארגוני, ידונו בתמורות של דרכי ההתארגנות בחברה של ימינו ויחשפו לאופנים השונים בהם ניתן לחקור ולנתח תמורות אלה. בחלק מהקורסים יושם הדגש על ההיבט הפרקטי והסטודנטים יבחנו כיצד ניתן ליישם את התיאוריות וכלי המחקר הלכה למעשה על מנת לשפר תפקודם של ארגונים. המסלול מציע מגוון של קורסים בתחום הארגוני, כגון: תרבות ארגונית, ארגונים כלכליים, מיגדר וארגונים, סוציולוגיה כלכלית, מיון וגיוס עובדים מגישה מערכתית, פיתוח וייעוץ ארגוני, ועוד. ההיצע משתנה משנה לשנה. למסלול קורס פרקטיקום בעל קשר מבוסס עם גופים כגון סוציולוגיה ארגונית בחיל האוויר, ממד"ה וחברות פרטיות לפיתוח וייעוץ ארגוני. הפרקטיקום מתוגבר בסדנאות פרקטיות. תכנית הלימודים כוללת שני נתיבי לימוד – נתיב מחקרי ונתיב כללי. הלימודים בנתיב המחקרי כוללים כתיבת עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז וקורסים בהיקף של 32 נק"ז. הלימודים בנתיב הכללי מחייבים קורסים בהיקף של 40 נק"ז, כולל השלמת שני קורסים יישומיים ובחינת גמר.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתית
2 נק"ז		סמינר קדם תזה
2 נק"ז		סמינר תזה **
8 נק"ז		אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז		תאוריות ארגוניות
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתוני
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה 24 נק"ז

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה:

8 נק"ז – מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז.

ניתן ללמוד קורסים מהמגמה בסוציולוגיה ארגונית, המגמה לסוציולוגיה, ממגמות מסלול לפסיכולוגיה או ממחלקות אחרות. מומלץ להשתתף בפורום הסוציולוגי - אנתרופולוגי. כמו כן, מומלץ ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה לתואר בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

• כל הסטודנטים ילמדו 2 סמינרים לפחות.

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרת האקדמיה היא קידום המחקר האקדמי, כל הסטודנטים בשנה הראשונה הינם סטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במסלול, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו חלק מהסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, יודיע על כך למרכז המגמה.

נתיב כללי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
8 נק"ז	אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז	תאוריות ארגוניות
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

8 נק"ז - מתוך הקורסים הישומיים (בשנה ב' בלבד):

4 נק"ז	מיון וגיוס עובדים בגישה המערכתית
4 נק"ז	שיטות מחקר בארגונים

סה"כ קורסי חובה – 30 נק"ז

קורסי בחירה:

10 נק"ז – מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז.

ניתן ללמוד קורסים מהמגמה בסוציולוגיה ארגונית, המגמה לסוציולוגיה, ממגמות המסלול לפסיכולוגיה או ממחלקות אחרות. מומלץ להשתתף בפורום הסוציולוגי - אנתרופולוגי.

- כל הסטודנטים ילמדו 4 סמינרים לפחות.

סה"כ קורסי בחירה: 10 נק"ז

בחינת גמר: בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

85%	קורסים	בנתיב הכללי:
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	

לפרטים נוספים:

ד"ר דני ממן – ראש המגמה לסוציולוגיה ארגונית dmaman@bgu.ac.il

מגמה בסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

מדינת הלאום עוברת שינוי מהותי בעקבות תהליכי הגלובליזציה אשר מניבים תמורות רחבות היקף בכל הקשור ליחס שבין חברה אזרחית וממשל. אנו עדים לשינויים בנורמות החברתיות, חוקים, מנגנוני ניהול ומנהל, יחסי חברה ומשטר, כמו גם במשמעותן של גבולות הריבונות והטריטוריה. יחד עם זאת, התמורות הפוליטיות הרדיקליות שהתחוללו בסוף המאה ה-20 החל מקריסתה של בריה"מ וכינון של מדינות חדשות, דרך עלייתם של כוחות דתיים ואתניים קיצוניים, וכלה בהרחבתם של הפערים הגיאוגרפיים-כלכליים משפיעים על מעמדה של הדמוקרטיה. השינויים הללו, שנושקים בפוליטיקה, כלכלה, סוציולוגיה, היסטוריה וגיאוגרפיה, מצריכים עיון מעמיק חוצה גבולות דיסציפלינריים.

תוך שימת דגש על נקודת מבט בין-תחומית, המסלול לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל יתמקד בבחינת השינויים המתחוללים במדינה, בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של אזרחות, ריבונות, לאומיות, וגבולות. הסטודנטים במגמה יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ויבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי (40 נק"ז)**קורסי חובה:**

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי
4 נק"ז	**	מחשבה פוליטית במאה העשרים
4 נק"ז	**	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה
2 נק"ז	***	סמינר קדם תזה
2 נק"ז		סמינר תזה
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה – 20 נק"ז

- * דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
- ** הקורסים ניתנים אחת לשנתיים, לסירוגין.
- *** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה:

- 4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.
- 4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

מומלץ ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ומהמחלקה לפוליטיקה וממשל ובכפוף להסכמתם ולאישור מרכז המגמה.

סה"כ קורסי בחירה – 12 נק"ז

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז יש להגיש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

נתיב כללי: (40 נק"ז)**קורסי חובה:**

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי
4 נק"ז	**	מחשבה פוליטית במאה העשרים
4 נק"ז	**	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה
2 נק"ז		סמינר קדם תזה
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה – 18 נק"ז

- * דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
- ** הקורסים ניתנים אחת לשנתיים, לסירוגין.

קורסי בחירה :

8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.
 8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים. הרישום כפוף לאישור ראש המגמה.

סה"כ קורסי בחירה – 22 נק"ז

בחינת גמר ציון עובר בבחינת גמר הינו 75 לפחות.

הרכב ציון סופי לתואר :

85%	קורסים	נתיב כללי
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	נתיב מחקרי
50%	עבודת גמר	

פרטים נוספים :

דר ניב גורדון, פוליטיקה וממשל ngordon@bgu.ac.il
 דר' ניצה ברקוביץ, מדעי ההתנהגות nberko@bgu.ac.il

קורסי השלמה לתלמידים במסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה

תלמידי סוציולוגיה ארגונית	תלמידי אנתרופולוגיה	תלמידי סוציולוגיה כללית	מגמה / קורסים
+	+	+	מבוא לאנתרופולוגיה
+	+	+	יסודות הסוציולוגיה
+	+	+	מבוא לסטטיסטיקה
+	-	+	הסקה סטטיסטית
+	-	+	הגרסיה וסקרים
+	+	+	שיטות מחקר איכותניות
+	- (מומלץ)	+	מבוא לתאוריות סוציולוגיות
+	-	+	החברה הישראלית
+	- (מומלץ)	+	קורסי בחירה סוציולוגיה/אנתרופולוגיה
+	- (מומלץ)	+	שימושי מחשב

בפניות לגבי תוכנית השלמות, יש לפנות לראש המגמה המבוקשת.

סילבוסים :**Paradigms in the Behavioral****תבניות ידע במדעי ההתנהגות****141-1-511
Sciences**

מבוא לרקע הפרדיגמטי של שיטות מחקר כמותניות ואיכותניות במדעי ההתנהגות כפי שהתפתחו מתוך תבניות ידע פוזיטיביסטיות ופרשניות של המדע.

Introduction to psychology**מבוא לפסיכולוגיה 141-1-1021**

מקצוע קדם: אין

הקורס מקנה ידע ומושגים בסיסיים בתחומים שונים של מדע הפסיכולוגיה הכוללים מבוא למערכי מחקר ותחומי מחקר, בסיס פיזיולוגי של התנהגות, פסיכולוגיה התפתחותית, חישה, תפיסה, למידה, זכרון, חשיבה ופתרון בעיות, לחץ נפשי והתמודדות, הבדלים בינאישיים באינטליגנציה ובאישיות, אמוציות ופסיכולוגיה אבנורמלית. ביבליוגרפיה:

Harcourt Brace College Publishers, .Atkinson et.al : Hilgard's Introduction to Psychology - 12th Edition 1996.

Introduction to Sociolog**יסודות הסוציולוגיה 141-1-1011**

השיעור יסודות הסוציולוגיה עוסק בבניית מפת ידע סוציולוגית, הוא מתחיל בסימון המיקומים וקווי- האורך, המושגים והתהליכים הבסיסיים, לתיאור והסבר של יחסים חברתיים. בסמסטר הראשון נדונים נושאים כגון: סוציולוגיה ומדע, נייטרליות ערכית, תפקיד, סטטוס סטייה, שיחבור ועוד. קהל השומעים מתבקש לינקות את הראשי, להימנע מרגשות מפוליטיקה וממוסר. בסמסטר השני מתמקד השיעור ביצירת מפות שלמות. הוא עוסק בתיאוריה הסוציולוגית. ראשיתו של הסמסטר השני מוקדשת להבנת המושג תיאוריה ולהצגת מסגרת התייחסות להערכה ולביקורת של תיאוריות. אחר כך מוצגות כמה תיאוריות מגווני המחשבה השונים המבקשות להסביר את מהותו ואת צורתו של הסדר החברתי. תיאוריות אלו נידונות בהקשר למסגרת התייחסות שהובאה בפני קהל השומעים בראשית הסמסטר.

ביבליוגרפיה:

מקראה, ספרות עברית

Introduction to**מבוא לאנתרופולוגיה 141-1-1031
Anthropology**

הקורס מבוסס על הרצאות ותרגילים. התרגילים בסמסטר א' יוקדשו למחקר שדה ואילו ההרצאות כוללות הן מידע אתנוגרפי והן עיבוד תיאורטי (אתנולוגיה). נושאי ההרצאות:

מבוא: אנתרופולוגיה מהי? תכנים ושיטות מחקר, תרבות: יצירתו הייחודית של האדם, הגיוון אנושי: קהילות, חברות, תרבויות, האדם ושפתו: תקשורת מילולית ותקשורת לא מילולית, תוצרת ושירותים: ייצור, חלוקה וצריכה, נישואין, משפחה ושארות במחקר בין תרבותי, האדם בחברה: ידידות והתחברות, האדם בחברה: ריבוד, האדם בחברה: חוק, משפט, ומבנה פוליטי, האדם והעל טבעי: דת במחקר השוואתי בין תרבויות, תרבות ואישיות: אנתרופולוגיה פסיכולוגית, שינוי חברתי-תרבותי ושינוי מתוכנן, אנתרופולוגים בוחנים את חברתם: אנתרופולוגיה של חברות מורכבות, סיכום: אנתרופולוגיה כמדע האדם. ביבליוגרפיה: מקראה: מבוא לאנתרופולוגיה

Introduction to**מבוא לסטטיסטיקה 141-1-1041
statistics**

תורת הקבוצות
קומבינטוריקה והסתברות
סטטיסטיקה תיאורית: התפלגות שכיחויות, מדדים למיקום מרכזי, מדדי פיזור, מדדים למיקום יחסי, מדדי קשר, טרנספורמציות לינאריות.
תוחלת
התפלגויות: בינומית, נורמלית, התפלגות הדגימה.
ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה – רות ביית מרום. עם עובד (1985).

מבוא לסטטיסטיקה – האוניברסיטה הפתוחה.

Statistical

141-1-1061 הסקה סטטיסטית
Inference

קורס קדם: מבוא לסטטיסטיקה

נושאי ההרצאות: הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית (כללי), מושג התפלגות הדגימה, מבחן סטטיסטי, התפלגות הדגימה של הממוצע ובדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד (Z), הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית (המשך): טעויות החלטה, בדיקת השערות לא מדויקות, השוואה בין מבחן סטטיסטי חד-זנבי ודו-זנבי, בדיקת השערות לגבי הפרש בין ממוצעים כשהשונויות ידועות (Z), בדיקת השערות לגבי פרופורציה יחידה (Z), עוצמת מבחן, בדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד והפרש ממוצעים כשהשונויות אינן ידועות (T), בדיקת השערות לגבי מובהקות מתאם פרסון, בדיקת השערות לגבי שונות יחידה (X), בדיקת השערות לגבי טיב התאמה ואי-תלות (X), בדיקת השערות לגבי השוואה בין שתי שונות (F - T), בדיקת השערות לגבי יותר משני ממוצעים (F), מבוא למבחנים לא-פרמטריים, דוגמאות למבחנים לא-פרמטריים: מאן-וויטני, מבחן הסימן, וילקוקסון, רווח-סמן.

ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה / רות בייט מרום. עם עובד (1985)
הסקה סטטיסטית / האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 11-16

Statistics A

141-1-1101 סטטיסטיקה א'

מושגים בסיסיים בסטטיסטיקה תאורית הכוללים: מושגי יסוד בסטטיסטיקה, סימן הסיכום, התפלגות שכיחויות והצגה גרפית, מאפייני התפלגות שכיחויות (מדדי מיקום מרכזי ומדדי פיזור), מדדים למיקום יחסי, סולמות מדידה וטרנספורמציה ליניארית, התפלגות נורמלית והתפלגות סטנדרטית, מדדי קשר - מתאם פירסון, רגרסיה ליניארית דו-משתנית, מבוא לרגרסיה מרובה (מתאם חלקי, מתאם חלק, מקדמי רגרסיה, מתאם מרובה).
ביבליוגרפיה:

חוברת הקורס

ספרי עזר (רשות): רות בייט מרום/ מבוא לסטטיסטיקה, האוניברסיטה הפתוחה, חוברת הקורס מבוא לסטטיסטיקה למדעי חברה.

Statistics B

141-1-154 סטטיסטיקה ב'

מושגים בסיסיים בסטטיסטיקה היסקית הכוללים: הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית, מושג התפלגות הדגימה, מבחן סטטיסטי, התפלגות דגימה של הממוצע ובדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד והפרשי ממוצעים, הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית (המשך): טעויות החלטה, בדיקת השערות לא מדויקות, השוואה בין מבחן סטטיסטי חד זנבי ודו-זנבי, בדיקת השערות לגבי פרופורציה יחידה (z), עוצמת מבחן, בדיקת השערות לגבי מובהקות מתאם פירסון, בדיקת השערות לגבי שונות יחידה, טיב התאמה ואי תלות, חישוב מקדם קשר בדיקת השערות לגבי השוואה בין שתי שונות (F), בדיקת השערות לגבי יותר משני ממוצעים (F), מבחנים א-פרמטריים, רווח סמן.
ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה, רות בייט-מרום

הסקה סטטיסטית, האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 11-16

Psychology of Behavior

141-1-1071 פסיכולוגיה פיזיולוגית

מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי ביסודות הביולוגיים של ההתנהגות.
נושאי השיעור בסמסטר א': נושא ושיטות מחקר- מבוא; התא, אבולוציה והתפתחות; תאים במערכת העצבים; העברה סינפטית וניורטרנסמיטורים; ניורטרנסמיטורים וניורומודוטורים;
פרמקולוגיה, סמים ותרופות; מבנה ותפקיד במערכת העצבים המרכזית; מבנה ותפקיד במערכת העצבים ההיקפית; שיטות מחקר; מערכת הראיה- גירוי וקליטה, עיבוד וייצוג במוח; מערכת סומטו-סנסורית.
נושאי השיעור בסמסטר ב': מערכת השמע; מערכת מוטורית – רפלקסים ומסלולים; שינה ושעון ביולוגי; הורמונים והתנהגות מינית; אכילה; חיזוק חיובי וסמים; למידה-התניה, מנגנונים תאיים; תפקודים קוגניטיביים – שפה; פגיעות מוח; הפרעות פסיכיאטריות- סכיזופרניה, מחלות אפקטיביות;
ביבליוגרפיה:

The Psychology of Behavior, Carlson, NR
Biopsychology, Pinel, JP

Social psychology**141-1-1091 פסיכולוגיה חברתית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
מטרת הקורס להקנות למשתתפים הכרות קרובה עם תחום הפסיכולוגיה החברתית, שיטות המחקר האופייניות לתחום, תיאורים מרכזיות, ותכנים. בין השאר יעסוק הקורס בנושאים של עמדות, תהליכי שכנוע, חשיבה סטריאוטיפית, יחסים בין אישיים, תפקוד בקבוצות, תפיסה עצמית ותפיסת הזולת.
ביבליוגרפיה:

Brehm & Kassin, Social Psychology, Houghton Mifflin

Abnormal Behavior**141-1-1171 התנהגות אבנורמאלית**

הקורס מיועד להקנות ידע ומושגים בסיסיים בתחום הפסיכולוגיה האבנורמלית. יילמדו הפרעות ופתולוגיות נפשיות על רקע המודלים הרפואי, הפסיכודינאמי, ההתנהגותי והקוגניטיבי, תוך כדי פירוט והסבר אודות הרקע התאורטי, האבחנה, הסימפטומים, והטיפוליים. בנוסף, נדון בדרך היווצרותם של קשיים ופתולוגיות נפשיות ובדרכים אשר מובילות לשינוי.
ביבליוגרפיה:

Rosenhan, D. & Seligman, M. Abnormal Psychology (3rd ed.), Norton & Co., 1995

Development psychology**141-1-4610 פסיכולוגיה התפתחותית**

קורס מבוא בפסיכולוגיה התפתחותית לסטודנטים בשנה ב' בתואר ראשון. נתייחס לנושאים הבאים: א) שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית, ב) אינטקארציה בין סביבה ותורשה והשפעותיהן על ההתפתחות, ג) מאפייני הילוד, ד) מזג, ד) התפתחות בינקות: תפיסה, למידה, מוטוריקה, קוגניציה, אמוציות וויסותן, הבנה חברתית, ה) השפעות של חסך אימהי על התפתחות, ו) התקשרות.

Introduction to Theories in Sociology**141-2-1201 מבוא לתיאוריות סוציולוגיות**

תיאוריות קלאסיות בעיקר מרקס, ובר, ודורקהיים.
ביבליוגרפיה:

רימונד ארון: ציוני דרך בהגות הסוציולוגית, האוניברסיטה הפתוחה, חלק א' וחלק ב'

Cognitive Psychology**141-1-3211 פסיכולוגיה קוגניטיבית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
מטרת הקורס הנה לסקור סוגיות מרכזיות של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ברמה של מבוא מתקדם. הנושאים העיקריים שילמדו בקורס הם: קשב, זכרון, יצוג ידע סימבולי, יצוג ידע מבוזר (רשתות עצביות), פתרון בעיות, הסקה, וקבלת החלטות.
ביבליוגרפיה:

Haberlandt, K. (1997) Cognitive Psychology, 2nd Edition, Allyn and Bacon

Experiment & research**141-1-1561 פסיכולוגיה ניסויית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
הקורס מיועד להעניק לסטודנטים/יות כלים בסיסיים לתכנון וביצוע מחקר בתחומים הכלולים במדעי התנהגות: פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ואנתרופולוגיה. הקורס יעסוק בשלבים השונים של מחקר – החל מהעלאת רעיון למחקר, דרך ניסוח השערה, תכנון המחקר, הרצתו וניתוח התוצאות, וכלה בכתיבת דו"ח מסכם.
ביבליוגרפיה: מקראה.

Regression and linear methods**141-1-1781 סקרים ושיטות ליניאריות**

מטרת הרצאות הקורס להעניק לסטודנטים הבנה של עקרונות האיסוף והניתוח של נתוני סקרים במדעי החברה. הנושאים העיקריים יכללו עיצוב הדגימה, בניית כלים ומדדים של סקרים, ומבוא תיאורטי למתודולוגיה ליניארית עם מיקוד על ניתוח רגרסיה. מטרת התרגולים ללמד כישרים רלוונטים בעיצוב סקרים, ניתוח סטטיסטי ופירוש התוצאות.

מקצוע קדם: יסודות הסוציולוגיה
 השיעור יעסוק בניחוח התכונות האופייניות לחברה הישראלית ובעיותיה המיוחדות החל מהתקופה הטרומ-מדינתית ועד לסוף שנות ה-90 של המאה ועשרים. השיעור יתמקד במבחר שאלות יסוד כגון המשכיות ושינוי; יחסי מדינה-חברה; עלייה-הגירה; יחסי צבא-חברה; יחסי חברה-כלכלה ושעשים חברתיים. במהלך הסמסטר הראשון תיערך בחינת בקיאות מקיפה ובסיום השנה תיערך בחינה מסכמת.

Psychology of Learning

141-1-1141 למידה

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה קוגניטיבית
 הקורס יעסוק בסוגיות ובתיאוריות הבסיסיות הקשורות בלמידה. הנושאים העיקריים שילמדו כוללים למידה אסוציאטיבית (התניה קלאסית עפ"י פבלוב וממשיכי דרכו, והתניה אופרנטית עפ"י סקינר, ווטסון ותלמידיהם) ולמידה לא אסוציאטיבית (כולל היבטים מסוימים הקשורים בלמידה קוגניטיבית). הקורס יעסוק גם במגבלות הלמידה כפי שהוצגו ע"י מספר חוקרים עם תשומת לב מיוחדת לגישתו של קונרד לורנץ.
 בחלקו השני ינסה הקורס ליצור סינתזה בין גישות שונות ללמידה ולהדגים את יישומן של התיאוריות השונות הן בהתנהגות בעלי חיים (ע"י דיון בתופעת הסנסיטיזציה ההתנהגותית), והן ביישום אצל בני אדם (ע"י דיון בטיפול התנהגותי ובעיצוב התנהגות applied behavior analysis).

ביבליוגרפיה:

Schwartz B, Psychology of learning & behavior, 1989, WW Norton
 מקראה

Theories of Personality - Part 1 ---

141-1-1221 אישיות - חלק א'

קורסי קדם: מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית
 מטרת הקורס הנה להקנות ידע בסיסי על תיאוריות פסיכואנליטיות מרכזיות, ולפתח חשיבה דיאלקטית בפסיכולוגיה. ההדגשים הם על הבסיס הפילוסופי, ההשקפה ההתפתחותית וההשלכות הקליניות והמחקריות של כל תיאוריה. נדונה התיאוריות של פרויד, מלני קליין, וויניקוט ומיטשל.
 ביבליוגרפיה:

Mitchell, S.A. and Black, M.J. (1995). Freud and Beyond: A History of Modern Psychoanalytic Thought. New York: Basic Books

Greenberg, J. and Mitchell, S. (1983): Object relations in Psychoanalytic Theories. Cambridge: Harvard University Press.

Theories of Personality - Part 2

141-1-2201 אישיות חלק ב'

קורסי קדם: פסיכולוגיה התפתחותית, מבוא לפסיכולוגיה
 בקורס נסקור את התיאוריות הנאופרוידיאניות של אדלר, פרום והורני, אשר עוסקות בפיתוחים מאוחרים יותר של התיאוריה הפסיכודינמית, ופסיכולוגיה האגו. בנוסף לכך נדון באספקט ההומניסטי בתיאוריות האישיות, אשר יוצג באמצעות התיאוריה של מאסלו, ובאספקט הפנומנולוגי אשר יוצג באמצעות התיאוריה של רוג'רס. לסיכום, נדון בתיאוריה הקוגניטיבית להתפתחות האישיות תוך הצגת התיאוריה הקוגניטיבית – חברתית של בנדורה.
 ספרות מומלצת:

Hjelle A. L., Ziegler J. D. Personality Theories, McGraw International Editions, 1992

Introduction to Psychological Testing

141-1-5041 מבוא למבחנים פסיכולוגיים

הקורס יעסוק בחלוקה לסוגים שונים של מבחנים ובאפיונם. בעקרונות העומדים בבסיס פיתוח מבחנים והערכתם: מהימנות, תוקף, ניתוח פריטים ועוד. ידונו השימושים השונים של מבחנים ומשמעותם של הציונים המופקים מהם.

Decision

141-1-3121 מבוא לקבלת החלטות

Making

הקורס יעסוק בתהליכי קבלת החלטות תוך דגש על הכשלים וההטיות של החשיבה האנושית. בין השאר יוצגו: גישות נורמטיביות ותיאוריות לקבלת החלטות בתנאי אינפורמציה מלאה ובתנאי חוסר ודאות, היוריסטיקות והטיות חשיבה, תורת המשחקים. הלמידה תבסס על: הרצאות פרונטליות, קריאה, והשתתפות בתרגילי מעבדה ממוחשבים.

Executive Processes & the Frontal Lobes**תהליכי בקרה והאונות הפרונטליות**

141-1-3331

בקורס יוצג מחקר קוגניטיבי וניורופסיכולוגי על פרדיגמות מרכזיות המשמשות בחקר תהליכי שליטה ובקרה. פרדיגמות אלו כוללות פרדיגמת סיגנל העצירה, התקופה הרפרקטורית הפסיכולוגית, ומעבר בין מטלות. כמו כן יוצג הרקע על הקשר בין תפקוד בפרדיגמות אלו לבין תפקוד האיברים המהווים חלק מהמעגלים המשותפים לאונה הפרונטלית ולמרכזים תת-קורטיקליים.

Attitudes, Persuasion and Social Influence**עמדות, שכנוע והשפעה חברתית**

141-1-4691

הקורס מיועד להעמיק ידיעות בנושאי עמדות, שכנוע והשפעה חברתית. בקורס נסקור מודלים וגישות תיאורטיות ואמפיריות שונות לרכישת עמדות, תהליכי שכנוע והקשר בין עמדות והתנהגות. הקורס יתחלק לשמונה נושאים מרכזיים הכוללים מבוא: שכנוע והשפעה חברתית, מהן עמדות, לשם מה אנו זקוקים להן, וכיצד מודדים אותן; רכישת עמדות; שכנוע דרך התנהגות; מסרים משכנעים; הקשר בין עמדות להתנהגות; גורמים להצלחה ולכישלון במאמצי שכנוע; שכנוע ללא מודעות?; תהליכי שכנוע מחוץ למעבדה.

Cognitive Development**התפתחות קוגניטיבית**

141-1-4131

מטרת הקורס הינה להציג פרי המחקר הפסיכולוגי והעיוני ב-20 השנים האחרונות על רכישת מושגים חדשים על ידי הילד. מתוך מעקב אחרי התפתחות זאת נוכל להבין היקף משימת הילד, עקרונות הפתרון, והתוצר הסופי: מערכת המושגים של הילד. בפרט נעמיק בהבנת מושגי פיאז'ה ונדון בביקורת עליה.

Psychotherapy Research**מחקר בפסיכותרפיה**

141-1-0220

קורס זה מאפשר לתלמידים ללמוד ולעסוק במחקר בפסיכותרפיה. חלקו הראשון של הקורס מהווה מבוא למתודולוגיות שונות וסוגיות מרכזיות במחקר בפסיכותרפיה. חלקו השני של הקורס הינו יישום של כלי מחקר כל שהוא המיועד למדוד תהליך טיפולי.

Philosophical Grounds of Psychology**יסודות פילוסופיים של מדע הפסיכולוגיה**

141-1-0072

הקורס ידון ביסודות התיאורטיים לחקירה מדעית של הנפש. במסגרת כך יוצגו מבואות לפילוסופיה של המדע ופילוסופיה של הנפש (תוך מתן דגש על יסודותיו של מדע הקוגניציה). נעסוק בשאלות כלליות כגון: "מה היא חקירה מדעית?", "מהי נפש?", "מה היא תודעה?" ובשאלות ספציפיות כגון: "כיצד זהה להיות עטלף או (חתול)?" "על מה אנחנו מדברים כאשר אנו מדברים על חשיבה?" "מה היא אינפורמציה?" "האם מחשבים מסוגלים לחשוב?" ועוד. יינתן מקום רב לדיון כיתתי ולפיתוח חשיבה ביקורתית.

ניתוח טקסטים ככלי ללימוד תהליכים של זהות חברתית בישראל

141-1-0032

Text Analysis as a Tool for Studying Social Identity Processes in Israel

זהו קורס של חשיבה ביקורתית על מחקר של ניתוח טקסטים במדעי החברה. במהלך הסמסטר הראשון נעסוק בסדרה של דילמות הרלוונטיות לגבי חוקרים העובדים בשיטה של ניתוח טקסטים, כגון שאלות אפיסטמולוגיות של עמדת החוקר כלפי הנחקר, שאלות של אובייקטיביות אל מול סובייקטיביות, שאלות ביחס להכוונה המתודולוגית/אידיאולוגית/תיאורטית של החוקר אשר ניגש לטקסט, שאלות של אמפתיה כלפי המשתתפים במחקר ושאלות אתיות שונות. שאלות אלה יידונו בהרחבה בקבוצה, בין השאר דרך ניתוח של מאמרים מדעיים. כמו כן, נכיר כמה גישות מחקר בסיסיות לניתוח טקסטים, כמו הגישה הנארטיבית, הגישה הביוגרפית, הגישה הקלינית וכד', בחלקן דרך הרצאות אורח של חוקרים שיספרו על מחקרם. במהלך הסמסטר השני הסטודנטים יתרגלו בעצמם ניתוח של טקסטים במסגרת הקבוצה, ובחלקו השני של הסמסטר יערכו פרזנטציות בהם יציגו הסטודנטים תהליכים ודילמות מתוך עבודת המחקר הסמינריונית שלהם, בה ינתחו טקסט של זהות חברתית כבחירתם.

הביולוגיה של המיניות ובעיות הגוף והנפש

141-1-0491

The Biology of Sexuality & The Mind/Body Problems

הקורס יסקור גורמים גנטיים, הורמונליים וניורופסיכולוגיים המעורבים במיניות האדם. אולם, המיניות שאנו חשים ותופסים, לא כל שכן הזהות המגדרים (גינדר) שאנו מפתחים, איננה תופעה ביולוגית אלא חוויה במישור הפסיכולוגי-תרבותי. מטרתו השניה של הקורס היא לדון במורכבות המעבר בין המיפוי הביולוגי לבין החוויה הנפשית והחברתית, תוך שימוש בתיאוריה סוציו-ביולוגית ותיאוריה קווירית. נסקור ביטויים מגוונים של מיניות כגון התנהגות משחק בילדות, פנטזיות ועוררות מינית, טרנסקסואליות ונטייה להעדפה מינית.

Brain Asymmetry**אסימטריה מוחית 141-1-0010**

קליפת המוח מחולקת לשתי אונות (המיספרות) הימנית והשמאלית. למרות שמבחינה אנטומית ההבדל ביניהן הוא קטן הוא קטן הרי שמבחינה פונקציונלית קיימים הבדלים ניכרים בתפקוד שתי ההמיספרות. מטרת הסדנא הינה לסקור את הספרות העוסקת בדרכי הפעולה של כל המיספרה ובשיתוף הפעולה ביניהן במגוון תפקודים קוגניטיביים. בין השאר נבחן הבדלים ההמיספרות בתחומים קוגניטיביים כדוגמת fMRI, PET ועוד. במקביל, נבדוק כיצד באים לידי ביטוי ההבדלים בין ההמיספרות באוכלוסיות שונות הכוללות נבדקים נורמלים, חולים חצויי-מוח וחולים עם פגיעות מוחיות ממוקדות. במהלך הסדנא נקרא מודלים תיאורטיים המנסים לנסביר את ההבדלים בתפקודי שתי ההמיספרות ואת תרומתה הייחודית של כל המיספרה לביצוע מטלות קוגניטיביות.

Psychological Models of Depression**מודלים פסיכולוגיים וחברתיים של דיכאון 141-1-5061**

קורס זה עוסק בהבנת תופעת הדיכאון, אחת התופעות הנחקרות ביותר בפסיכיאטריה ובפסיכולוגיה קלינית. בקורס יידונו אספקטים שונים של התאוריה והמחקר בדיכאון, תוך התמקדות בהיבטים פסיכולוגיים וחברתיים של תופעה זו. בין הנושאים שידונו בקורס: דיכאון כקטגוריה פסיכיאטרית ואפידמיולוגית, הערכה ומדידה של דיכאון, אישיות ודיכאון – מודלים קוגניטיביים ופסיכואנליטיים, ההקשר החברתי – תרבותי של דיכאון, דיכאון לאורך החיים – ההיבט ההתפתחותי, טיפול בדיכאון ומניעתו.

היבטים תיאורטיים וקליניים של הטראומה ופוסט-טראומה 141-1-0140**Theoretical & Clinical Aspects of Trauma & Post-Trauma**

מטרת הקורס היא להקנות ידע רחב בתחום הטראומה, תוך התייחסות לתגובות הריגשיות של היחיד אל מול הטראומה. יינתן דגש מיוחד להפרעה הפוסט-טראומטית (PTSD) וקשריה לפסיכופתולוגיות שונות. בקורס יוצגו גישות תיאורטיות שונות ודרך התייחסותן למושג הטראומה. כמו כן, יוצגו הגורמים הביולוגיים, האישיותיים והסביבתיים ודרך השפעתם על היחיד בהתמודדותו מול הטראומה.

Stress & Burnout at Work**מצבי לחץ ושחיקה בעבודה 141-1-2271**

הקורס יקנה לסטודנט ידע תיאורטי ומושגי בנושא לחץ ושחיקה במקום העבודה. יידונו גישות המסבירות את הסיבות למצבי לחץ, תוצאותיהם ודרכי ההתמודדות עמם תוך הדגשת מערך קשרי הגומלין שבין גורמי לחץ, חווית הלחץ הסובייקטיבית ואופן התמודדות. יידונו דרכי טיפול במצבים של לחץ ושחיקה – ברמה הארגונית בעיקר.

ילד עם בעיות התפתחותיות ומשפחתו 141-1-4461

מטרת הסדנא היא להבין מה היקף ההשפעה של ליקויים התפתחותיים (אצל הילד) על הילד ועל בני משפחתו. הקורס כולל הרצאות ודיונים שבועיים. בנוסף כל סטודנט ילווה משפחה שיש בה ילד עם בעיות התפתחותיות.

פרקים בתולדות המהפכה הקוגניטיבית 141-2-0062**The History & The Philosophy of the Cognitive Revolution**

הקורס יעסוק בתולדות המהפכה הקוגניטיבית בפסיכולוגיה וברעיונות המרכזיים העומדים מאחורי מהפכה זו. השורשים ההיסטוריים, החברתיים והרעיוניים של המהפכה ייבחנו כמו גם הדמויות המרכזיות שלקחו בה חלק. בנוסף יעסוק הסמינר בשאלות הקשורות למהי מהפכה מדעית, מהי תרומתה של המהפכה הקוגניטיבית לפסיכולוגיה בכלל ולפסיכולוגיה המחקרית בפרט והאם המהפכה הקוגניטיבית דועכת.

תהליכים אישיים וקבוצתיים בהקשר היהודי-ערבי 141-1-4541**Jewish-Arab Encounter Group**

הסדנא עוסקת בפיתוח המודעות של המשתתפים לקונפליקט היהודי-פלשתיני, ולתפקידם בתוכו. כמו כן, עוסקת הסדנא בחקירת הזהות הלאומית והבנייתה תוך אינטראקציה עם האחר. הסטודנטים הערבים יתמודדו עם היותם קבוצת מיעוט, והסטודנטים היהודים עם היותם קבוצת רוב. המגמה של כל המשתתפים לחקור את הדפוסים בהם שבויים המשתתפים, להשתחרר מדפוסים אלה תוך חיפוש האנושי שבתוכם.

141-1-0381 מושגים תיאורטיים בסיסיים בטיפול בילדים

Basic Theoretical Concepts in Child Psychotherapy

מטרת הסדנא היא לאפשר לחונכים היכרות עם תיאוריות מרכזיות העוסקות בטיפול בילדים, תוך הדגשת מושגי יסוד בחשיבה על קשר בעל אופי טיפולי בין מבוגר לילד. הסדנא תעמוד על ההבדלים בין מסגרת של טיפול נפשי למסגרת של חונכות, כמו גם על נקודות הדמיון. במהלך הסדנא תיסקרנה גישות שונות לטיפול בילדים המבוססות בעיקר על תיאוריות אישיות דינמיות ופנומנולוגיות, בשילוב היבטים של התפתחות קוגניטיבית. כמו כן, יילמדו מושגים שמתייחסים לתהליכים מרכזיים בקשר בין מטפל למטופל במטרה לאפשר מסגרת חשיבה מאורגנת יותר על תהליך החונכות לאורך שנה.

141-1-0431 התפתחות ייצוגי עצמי ואחר אצל ילדים – תיאוריה והערכה

The Development of Self & Other Representations in Childhood

הסדנא תסקור תיאוריות פסיכואנליטיות וקוגניטיביות-חברתיות העוסקות בהתפתחות של ייצוגים מנטליים של עצמי ושל אחר אצל ילדים. במקביל ייסקרו מחקרים עכשוויים בתחום והשלכותיהם עם התיאוריות המקוריות. בחלקה השני של הסדנא ייחשפו הסטודנטים לשיטות שונות להערכת ייצוגי עצמי ואחר באוכלוסייה של ילדים תוך ניסיון לעורר חשיבה בקורתית לגבי סוגיות הערכה ומדידה בתחום. בנוסף יתנסו הסטודנטים בבחירה והעברת של כלי מחקרי להערכת מדדים של ייצוגי עצמי ואחר במדגם של ילדים וניתוח תוצאותיו. כל סטודנט יגיש עבודה מסכמת המשלבת רקע תיאורטי ויישום מחקרי בתחום.

Issues in Memory Research

141-1-0071 סוגיות בחקר הזכרון

סדנת מחקר זו מתמקדת בתחום הזיכרון ובאופן ספציפי, זיכרון וקשב וזכרון בגיל המבוגר. התלמידים ייחשפו לחומר תיאורטי רלוונטי ויבצעו מחקר בתחום הזיכרון. מטרת הסדנא להכשיר תלמידי מחקר להתנסות בפיתוח מחקר בתחום הזיכרון על כל שלביו מקריאת חומר מדעי רלוונטי, הצעת שאלה מחקרית, תכנון ובניית ניסוי, הרצתו, וניתוח נתונים.

141-1-4901 שימוש בנרטיבים בחקר התפתחות בגיל הרך

The Use of Narratives for Research in Early

Childhood

הסדנא תדון באחד מסוגי הנרטיבים בהם משתמשים בחקר התפתחות בילדים בני 3 שנים. יבנו דרכי ניתוח לשלושה או ארבעה נרטיבים שחקרו את הנושאים הבאים: פרידה מההורים שעומדים לסוע לסוף שבוע. פגישה מחודשת עם ההורים לאחר שחזרו מנסיעתם לסוף שבוע. תורות (turn-taking) עם בני גיל. הענות לדרישות האם (compliance).

141-1-3171 דור שני לשואה – היבטים פסיכולוגיים חברתיים

The Psychological After-Ellect of the Holocaust

השואה לא יצרה פסיכולוגיה מיוחדת, אך העלתה בעיות בהיקף ובמשכי זמן, שלא נחקרו עד כה ואשר חייבו פיתוח של מערכות מושגים נוספת. לדוגמא, בני משפחות ניצולי שואה חלים עליהם תהליכים פסיכולוגיים הידועים לגבי כלל המשפחות, אלא שבנוסף לכך יש אצלם סבירות גבוהה לבעיות הקשורה לעובדה שאחד (או שני) ההורים ניצלו ושאר בני משפחתם הושמדו. הקושי בחקר בעיות זמן נובע בין השאר מן העובדה שביטוייה מופיעים בצורות מאוד שונות במשפחות שונות. כמו כן, אנו חוקרים את התופעה, הננו חלק ממנה ואין לנו את "דרגות החופש" הדרושות להתבוננות ולהבנת תופעות מורכבות כאלו. בסדנא זו ננסה להכיר את הספרות שנכתבה כבר בנושא זה עד כה, להפגש עם אנשים שבעיות זאת מעסיקה אותם, ולהבין כיצד תהליכים אלו פועלים עלינו, כל אחד ותגובותיו שלו.

Dynamic Group

141-1-4921 קבוצת טיפול דינמי

Therapy

הקורס יעסוק בעקרונות הטיפול הפסיכולוגי הבינאישי מיסודו של פרויד שבמקור הוא טיפול אינדבדואלי. במהלך הסדנא ניישמו במצב קבוצתי. הלימוד יהיה הן תיאורטי ובעיקרו מעשי התנסותי.

Emotions in Infancy

141-1-4281 רגשות בינקות

הסדנא תדון בתגובות האוציונליות הבאות: חיוך, פחד מזרים וחרדת פרידה בינקות. כמו כן, נדון בגישות העדכניות על התפתחות אמוציות בינקות, בשילוב הידע על חיוך, פחד מזרים וחרדת פרידה בגישות אלה.

Psychological Anthropology

141-1-1741 אנתרופולוגיה פסיכולוגית

אישיות שכיחה: רקע תיאורטי הכלים המתודולוגיים (מבחנים השלכתיים בכלל ורורשאך בפרט) רכישת מיומנות במבחן רורשאך (אדמניסטרציה, קידוד, פרשנות) שימוש במבחן בהערכה של אישיות שכיחה.

141-1-1431 **אקולוגיה של בעיות התנהגותיות בילדות**

The Ecology of Children Behavior Problems

בסמינר מחקרי זה נחקר בעיות התנהגותיות בילדות מפרספקטיבה אקולוגית. ההקשר אקולוגיה יכולת תרבות המשפחה ומטרות גידול הילדים במשפחה.

141-1-1571 **סדנא בפתרון חשיבה יצירתית** **Problems Solving & Created Thinking**

בשנים האחרונות אנו עדים להתגברות הפופולריות של סדנאות קצרות מועד שמטרתן לפתח יכולת חשיבה ופתרון בעיות. במהלך הקורס נתנסה בסדנא מעין זו, נלמד כיצד לבנות סדנאות כאלה, כיצד להתאים אותן לצרכים של אוכלוסיית המטרה וכיצד להעריך את יעילותן תוך שימוש במשוב מהמשתתפים מחד ובמדדים אובייקטיביים מאידך.

141-2-5051 **מבוא לטיפול משפחתי** **Family Therapy**

הסדנא תדון בהיבטים תיאורטיים וישומיים של טיפול משפחתי. במשך השנה נדון במספר מטפלים מרכזיים בתחום כגון מינוצין, וויטקאר, סטיר ואשכולת מילנו ויוקרנו מספר סרטי וידאו המדגימים את הגישות השונות לטיפול. כמו כן, נדון בטיפול בבעיות פסיכוסומטיות והתערבות במצבי משבר ע"י טיפול משפחתי. במסגרת הקורס יהיו הצגות מקרים, משחקי סימולציה ומשחקי תפקידים אשר ידגימו היבטים שונים של טיפול משפחתי. הקורס נועד להקנות לסטודנטים כלים ראשוניים להתערבות משפחתית.

141-2-2021 **הבדלים בינאישיים באינטליגנציה ויכולות קוגניטיביות**

Individual Differences in Intelligence & Cognitive Abilities

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: פרדיגמות בחקר הבדלים בינאישיים ביכולת, תיאוריות פסיכומטריות על מבנה האינטליגנציה, יכולת כללית וזכרון עבודה, הבדלים בינאישיים ברכישת מיומנויות, הבדלים בינאישיים ביכולת הבנה, הבדלים בינאישיים ביכולות פסיכומטריות, הבסיס הנוירולוגי של אינטליגנציה, גנטיקה ואינטליגנציה.

141-2-6030 **קשב וביצוע בתנאי עומס** **Attention and Performance Under Load**

מטלות יום יומיות רבות כגון נהיגה, טיסה, בקרת טיסה וכו' נעשות תחת עומס המתבטא בלחץ זמן, צורך לבצע מספר דברים בעת ובעונה אחת, או צורך לעבור במהירות ממטלה אחת למטלה אחרת. בקורס יוצג המחקר שבאמצעותו נלמדים התהליכים הקוגניטיביים המאפשרים ביצוע תחת עומס. מחקר זה עושה שימוש בפרדיגמות של הכנה לקראת תגובה מואצת, מטלה כפולה, מצמוץ קשבי, רפרקטוריות פסיכולוגית, ומעבר בין מטלות, וכו'.

141-2-2141 **טראומה ופוסט-טראומה במעגל החיים: תיאוריה, מחקר, וטיפול**

Trauma and Post-Trauma: Theory, Research and Treatment

מטרת הסדנא היא להקנות ידע בסיסי בתחום הלחץ, אירועי חיים שליליים ואירועים טראומטיים. הקורס יידון בגישות שונות להבנת מושג הטראומה, תוצאות פסיכולוגיות לאחר חשיפה לאירועים טראומטיים וגורמים שונים המשפיעים על תגובה פסיכולוגית לטראומה. כמו-כן נדון בצורות התמודדות עם לחץ עפ"י תיאוריות שונות והתמודדות עם אירועים מיוחדים קיצוניים המתרחשים בישראל כגון מלחמה, טרור וכו'. בנוסף נעסוק בשיטות טיפול המקובלות היום בתסמונת הפוסט טראומתית.

141-2-0052 **יישומי תורת גילוי אותות בפסיכולוגיה**

Applications of Singal Detection Theory in Psychology

הקורס יציג וידגים את השימושים של תורת גילוי אותות בתחומים שונים בפסיכולוגיה ויכשיר את התלמידים לשימוש בתורה זאת ככלי ניתוח להבנה ולכימות תהליכים פסיכולוגיים.

141-2-0012 **האונות הפרונטליות** **The Front Lobes**

הקורס עוסק בחקר האונות הפרונטליות בבני אדם. נושאים שידונו: פיזיולוגיה – אנטומיה, מערכות נוירטרנסמיטרים; תפקודים – מוטוריקה, שפה, קשב, בקרה, רגש; פתולוגיות – דמנציה, פגיעות מוחיות, סכיזופרניה, מחלות אחרות.

141-2-3841 **מיומנויות אוטומטיות מודעות** **Skill, Automaticity and Consciousness**

סמינר זה עוסק באוטומטיות של בסיס מיונות ביחס בינה לבין מודעות. הוא דן בגישות שונות לאופרציונליזציה של המושג וביישומו לרכישת מיומנות ולביצוע מיומן. נדרשת קריאה שבועית של ספרות בפסיכולוגיה קוגניטיבית ופרויקט סיום ניסוי.

141-2-0161 **עיבוד מספרים: קוגניציה, נוירופסיכולוגיה וליקויי למידה**

Numerical Processing: Cognition, Neuropsychology, Learning Disabilities

הקורס עוסק בפעילות מנטלית המאפיינת עיבוד מידע נומרי, במבנים העצביים המעורבים בפעילות זו ובליקויים (הנרכשים וההתפתחותיים) בפעילות זו. נושאים שיידונו: מדידה של עיבוד מידע נומרי, אפקטים ידועים (אפקט המרחק, SNARC, תואמות סמנטית, תואמות גודל, טעויות אסוציאטיביות), מודלים לעיבוד מידע נומרי, אקלקוליה ופגיעות דומות, מחקרי הדמיה, שפה וחשבון, הבטים ההתפתחותיים של עיבוד מידע נומרי, ליקויי למידה, אפקטים של למידה.

141-2-0031 **השפעות עקה על תהליכים נוירוביולוגיים: מתא עצב להתנהגות**

The Neurobiological Effects of Stress: From Cell to Behavior

הקורס יעסוק בהשפעות עקה על מגוון תהליכים נוירו-ביולוגיים באמצעות קריאה ודיון במאמרים בתחום. במהלך הקורס נעסוק בנוירואנטומיה של תגובות עקה, השפעות עקה על תפקודיים מוחיים מרמת תא העצב ועד תהליכים קוגניטיביים.

141-2-6060 **שימוש בהדמיית מחשב לחקר תהליכים חברתיים**

Computer Simulations in Social Dilemmas Research

הקורס יעסוק בתיאור של תחום הדילמות החברתיות. יוצגו מודלים חדשים להדמיה ומחקר של סיטואציות אלו. בכלל זה: מחקרי הדמיה העוסקים באבולוציה של אסטרטגיות שיתוף פעולה ולמידה חברתית. במהלך הסדנה יעשה שימוש בתוכנות הדמיה המאפשרות לבחון השערות אבולוציוניות ויכתבו עבודות סיכום מחקריות או תיאורטיות.

Naive Theories

141-2-2061 **תיאוריות נאיביות**

מטרת הסדנה להציג פרי המחקר הפסיכולוגי והעיוני ב-20 שנים האחרונות של תאוריות נאיביות-תחום שעדיין בהתהוות, למרות שנכתב עליו מגוון רחב של מקורות: בתחום ההתפתחותי, הקוגניטיבי, מנהל עסקים, בינה מלאכותית ועוד. בשעיור נדון במאמרים אלה וסטודנטים יתבקשו להציג את המאמרים. במקביל יראיין כל זוג סטודנטים מספר מבוגרים אודות הבנתם והידע שלהם בנושא הנתון. ראיונות אלו ישוכתבו ועל הסטודנטים יהיה לנתח אותם, להציג את ניתוחיהם בפני הכתה לדיון, ולהגיש דו"ח מסכם עם גמר הקורס.

Resolutions Under Uncertainty

141-2-2121 **הכרעות בתנאי אי ודאות**

הקורס יעסוק במספר סוגיות מרכזיות המאפיינות מצבי הכרעה בארגונים. בכלל זה ילמדו הנושאים: יחסים בין מקבל ההחלטות לסביבה ולמבנה המידע; ידע, מומחיות וניסיון; ביטחון, כיול ומובחנות; הבניית מצבי קונפליקט; חיזוי תהליכים עתידיים.

Psychoanalysis & Sexsual Identity

141-2-2841 **פסיכואנליזה וזהות מינית**

הסדנה עוסקת בשאלות של זהות מינית כפי שזו מתעצבת במערכות של יחסים בינאישיים ויחסים חברתיים. השיח הפסיכואנליטי משמש מסגרת התייחסות תאורטית להבנת המשמעויות הרבות והשונוות של נשיות וגבריות (גינדר). הדיון בגינדר נערך ביחס לעצמי וביחס לארגון הידע והכח במוסדות החברתיים.

Application of Test Theory for Selection

141-2-2101 **ישומים של תורת המבחנים למיון**

מטרת הקורס לחשוף את התלמידים לעקרונות של תורת המבחנים ויישומים בהקשר של מיון כח אדם.

Memory Changes in Adulthood and Old Age

141-2-2491 **שינויים בזכרון בבגרות ובזקנה**

במסגרת הסמינר ידונו נושאים נבחרים הקשורים לשינויים החלים בזכרון האנושי בגיל המבוגר ובזיקנה. החלק הראשון של הסמינר יקנה לסטודנטים ידע בנושאים השונים בתחום, ביניהם ממצאי מחקרים, גישות תאורטיות מרכזיות, הקשר בין שינויים תלויי-גיל בזכרון, שינויים במבנים מוחיים וגישות יישומיות לשיפור יכולת הזכרון בזיקנה. בחלק השני יעסקו הסטודנטים בפרייקט מחקר שיתמקד בבעיה הקשורה בנושא הסמינר.

Memory in Everyday Life

141-2-6031 **זכרון בחיי יום-יום**

הקורס יתמקד בנושאים הקשורים לניתוח תופעות זכרון בחיי יום יום. מטרת הקורס הינה לימוד נושאים נבחרים בתחום וליבונם במסגרת דיונים, ומתן אפשרות להתנסות בעריכת מחקר בתחום הנלמד בנושא המעניין את הסטודנט. בין הנושאים שידונו, זכירת חומר הנלמד בקורסים אוניברסיטאים, זכרון לאובייקטים, זכרון בעדויות בבתי משפט, זכירת פרסומות, השפעת מצבי לחץ על הזכרון וזכרונות ילדות.

כלכלה**(סימן מחשב 142)**

המחלקה לכלכלה מציעה מספר תוכניות לימודים לקראת תואר בוגר בכלכלה. תוכניות אלו מכוונות להקנות לסטודנטים כלים, ניתוח ופיתרון בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתם ככלכלנים והן בהמשך לימודיהם לקראת תארים גבוהים יותר. בחירת התוכנית תלויה בעיקר בנטיית האישיות של התלמיד ובתחומים שבהם הוא מתעניין מחוץ לכלכלה.

הקורסים המוצעים על ידי המחלקה לכלכלה, הן לתלמידיה והן כקורסי שירות ינתנו על ידי מורי המחלקה או על ידי מורים שקיבלו מינוי לכך מרמ"ח כלכלה בלבד.

לרשות התלמידים עומדים המסלולים הבאים :

א. כלכלה עם התמחות במינהל עסקים

תוכנית לימודים זאת מורכבת מ - 108 נק"ז* במשך שלוש שנים. תכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות במינהל עסקים כוללת, מלבד לימודי הכלכלה, גם לימודים בסיסיים במינהל עסקים כגון: חשבונאות, מימון, שיווק, ניהול כח אדם וכו'. מטרת התכנית היא לתת לתלמיד השכלה רחבה בנושאי מינהל וכלכלה ישומית.

ב. כלכלה עם התמחות בחשבונאות

תוכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות בחשבונאות מיועדת להקנות לתלמיד השכלה חשבונאית רחבה בנוסף על נושאי הכלכלה. תוכנית הלימודים בחשבונאות היא בהתאם לאישור מועצת רואי חשבון, ועשויה להשתנות בהתאם להחלטת המועצה. בוגרי התוכנית פטורים מרוב הבחינות לקבלת רשיון רואה חשבון (כנהוג בשאר האוניברסיטאות). התוכנית מורכבת מ-116 נק"ז במשך 3 שנים.

ג. כלכלה ומדעי המחשב

התוכנית מורכבת מלימודי כלכלה עם התמחות במנהל עסקים בתכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) ולימודי מדעי המחשב כמחלקה משנית (28 נק"ז). מטרתה להכשיר כלכלנים המסוגלים להשתלב בסביבה ממוחשבת.

ד. תוכנית מחלקה ראשית

בתוכנית זו נלמדים קורסים בכלכלה בהיקף של 80 נק"ז. בנוסף לכך, חייבים תלמידי מסלול זה בלימוד 2 חטיבות או מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז, בהתאם לתוכנית החטיבות והמחלקות המשניות המתפרסמת בשנתון. חטיבת מינהל עסקים סגורה בפני תלמידי כלכלה.

ה. תוכנית דו - מחלקתית

בתוכנית לימודים זו מקבל המסיים תואר בשתי מחלקות : כלכלה ומחלקה נוספת לפי בחירתו בפקולטה למדעי הרוח והחברה. לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 54 נק"ז. תוכנית דו-מחלקתית כלכלה וניהול – לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 60 נק"ז. בנוסף לדרישות הרשומות לעיל, חייב כל תלמיד בהדרכה ביבליוגרפית וכן עליו לעמוד בכל דרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה הכוללות לימודים כלליים, חובה ובחירה. פירוט ראה בפרק הזן בדרישות הפקולטה.

* נק"ז = נקודות זכות

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

1. ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.
 2. ציון עובר בקורס חזו"א ד' ובקורס סטטיסטיקה לכלכלנים – א'.
 3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב, בנוסף לאמור בסעיפים 1 ו-2, בציון של 70 לפחות ב"מבוא לחשבונאות פיננסית".
- תלמיד המתמחה בחשבונאות שציונו בקורס "מבוא לחשבונאות פיננסית" הוא לפחות 65, רשאי להגיש בקשה לחזור על הקורס. כל בקשה תידון לגופה על ידי ועדת ההוראה.

תוכנית הלימודים הקובעת לגבי הסטודנטים החוזרים על שנה א' היא עפ"י השנתון שהיה בתוקף בשנת החזרה.

* **בכל מקום בו נאמר "תלמיד" הכוונה לתלמיד ותלמידה כאחד.**

תנאי מעבר לשנה ג'

1. ציון עובר בשלושה מתוך ארבעת הקורסים: תורת המחירים א', תורת המחירים ב', מאקרו כלכלה א', ומאקרו כלכלה ב'.
2. ציון עובר בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב" ו"מבוא לאקונומטריקה".
3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב בנוסף לאמור בסעיף 1 ציון עובר, בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב", ו"חשבונאות פיננסית א'+ב".

תנאי מעבר לחשבונאות לשנה ד'

1. ציון עובר בכל המקצועות של שנה ג' בכלכלה ובחשבונאות.
- בשנה ד' חלה חובה לגשת לבחינות במועד א'. מועד ב' יאושר רק במקרים מיוחדים (כמו בתואר השני).

בחינות וציון בקורס

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס וציונו הם בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך כלל, על סמך הציונים בבחינת סוף הקורס, בבחינות ביניים באמצע הקורס, תרגילים ועבודות. בכל מקרה, המורה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. עם סיום הקורס מתקיימות שתי בחינות: מועד א' ומועד ב'. ראה תקנון הבחינות בחוברת זו.

החזרת הבחינות לנבחנים – לא יוחזרו מחברות הבחינה לנבחנים, ניתן לראות את הבחינה רק בזמני החשיפה המתפרסמים.

נוכחות בהרצאות ותרגולים

ככלל – קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. מרצים רשאים לפטור מחובת נוכחות בהרצאות או בתרגולים ובסמינרים.

סמינר

כל תלמיד שנה ג' חייב בהגשת עבודת סמינר. הרישום לסמינר נערך בתחילת סמסטר א'.

תלמידים ירשמו לסמינר של המרצה בו הם בוחרים, בתקופת היעוץ.

תלמידי המגמה לחשבונאות ירשמו לסמינר בחשבונאות. הנושאים יתואמו עם ראש המגמה במשך שנת הלימודים.

דף הנחיות מפורט לגבי נוהלי הכתיבה וההגשה של עבודת הסמינר ניתן לקבל במזכירות המחלקה ומפורסם על לוח מודעות שנה ג'.

תאריך אחרון להגשת עבודת הסמינר הוא 30.9 של אותה שנה בה נלמד הסמינר. יש להגיש הסמינר בשני עותקים למזכירות המחלקה.

מועדים מיוחדים

1. סטודנטים הזכאים למועד מיוחד בבחינה יגישו בקשה למזכירות המחלקה לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועדי הבחינות של הסמסטר (המועד האחרון להגשת בקשות יתפרסם כל סמסטר בלוח המודעות באינטרנט של המחלקה).

2. אישורים למועד מיוחד יינתנו אך ורק לזכאים לכך, על פי נוהל הבחינות המופיע בשנתון.

3. את הבקשות יש להגיש על טופס מתאים. ניתן לקבל טפסים במזכירות בשעות הקבלה.

4. יש למלא את כל הפרטים בטופס ולצרף את האישורים המתאימים. טופס שלא ימולאו בו כל הפרטים או לא יצורפו אישורים - לא יטופל.

5. את הבקשות יש למסור למזכירות המחלקה בשעות הקבלה בלבד.

6. המחלקה תשלח מכתבים לסטודנטים שבקשותיהם אושרו / לא אושרו. סטודנט שאושרה בקשתו ואינו יכול/רוצה לגשת לבחינת המועד המיוחד יודיע על כך למחלקה בכתב לכל המאוחר שבוע לפני מועד הבחינה. סטודנט שלא יגש לבחינה ולא יודיע על כך למחלקה מראש - ייחשב כאילו ניגש למבחן וקיבל ציון אפס (ציון זה יהיה ציונו הסופי בקורס).

חזרה על קורסים *

סטודנט שנכשל בקורס חובה חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה, חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. תלמיד לא יורשה לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. האמור לעיל תקף גם לגבי חזרה על קורס בחירה. חזרה על קורסים בחשבונאות, באישור ראש המגמה בלבד.

תלמיד המעוניין לשפר את ציונו הסופי לאחר פרסום הציונים של מועד הבחינה האחרון של הקורס באותו סמסטר, רשאי לחזור על הקורס בתנאים אלה:

1. קורס חובה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת.

2. קורס בחירה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת, אולם אם הקורס אינו מתקיים או שיש בו מגבלות קליטה, ילמד התלמיד בקורס בחירה אחר, באישור המחלקה.

תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה - יופסקו לימודיו במחלקה.

ניתן להרשם שנית ללימודים במחלקה לאחר שחלפו שנתיים.

מספר הכישלונות המצטבר בקורסים, המותר במשך הלימודים במחלקה לכלכלה, הוא ארבעה. סטודנט שנכשל ביותר מארבעה קורסים - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

סטודנט שנכשל ביותר משלושה קורסי חובה - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

כשלוש בקורס פירושן - אי עמידה בציון המעבר שנקבע בקורס או אי עמידה בכל דרישה אחרת שנקבעה בקורס. (לדוגמא: סטודנט שנרשם לקורס ולא ניגש לבחינה בסופו - יחשב נכשל בקורס).

* ברצוננו להדגיש שלפי נוהלי הפקולטה, סטודנט שנרשם לקורס, לא ביטל את הרשמתו במשך תקופת השינויים של אותו סמסטר ולא עמד בכל דרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למד את הקורס ונכשל.

דרישות קדם לקורסים

הרשמה לקורסים מסוימים מותנית בעמידה בדרישות קדם. לדוגמה, אם מבוא לכלכלה א' מהווה דרישת קדם למבוא לכלכלה ב', לא יוכל תלמיד ללמוד את מבוא לכלכלה ב' לפני שיעבור בהצלחה את הקורס מבוא לכלכלה א'. בתוכנית הלימודים מצוינות דרישות הקדם לגבי כל קורס.

תנאי ההשתתפות בקורס שלגביו לא צוינו דרישות קדם מיוחדות זהים לתנאי המעבר לשנה המתאימה.

סטודנט שאינו עומד בתנאי הקדם, אינו רשאי להרשם לקורס.

סטודנט שנרשם לקורס ואינו עומד בתנאי הקדם שלו - המחלקה תבטל את הרשמתו לקורס. המחלקה אינה מתחייבת להודיע לסטודנט על ביטול ההרשמה.

נקודות זכות

לצורך השלמת כל החובות לקראת התואר חייב הסטודנט ללמוד (בהתאם לתוכניות השונות) קורסים המזכים אותו בנקודות זכות בהתאם לתכנית לימודיו: 108 נק"ז בתוכנית החד מחלקתית, 80 נק"ז בתוכנית מחלקה ראשית, 54 נק"ז בתוכנית דו מחלקתית ו- 28 נק"ז בתוכנית מחלקה משנית. בדרך כלל שעת לימוד שבועית במשך סמסטר מזכה את הסטודנט בנקודת זכות אחת, אך במקרים מסויימים מספר הנקודות איננו שווה למספר השעות. מקרים אלו מצוינים במפורש בתוכנית הלימודים.

ציון סופי בכלכלה

עם סיום כל החובות לקראת תואר בוגר יחושב לתלמיד הציון הסופי בכלכלה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים בכלכלה, משוקללים במספר הנקודות של כל קורס. הציון הסופי המשוקלל הנדרש לקבלת תואר חייב להיות 65 לפחות.

לגבי הקורסים בהם ניתן ציון שנתי, ישוקלל ציון זה בסך הנק"ז של שני סמסטרים.

הנחיות לסגירת תואר

על הסטודנט לקחת ממזכירות המחלקה טופס בקשה לסגירת תואר. הטופס ימולא ע"י הסטודנט בפרטים אישיים, פרטי קורסי הבחירה אותם הוא מעוניין לשקלל לתואר וחתימה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל. הטיפול בבקשה יארך במחלקה עד חודש ימים. בתקופה של בחינות, ימי יעוץ, ימי שינויים וחגים ימשך הטיפול כחודשיים. לאחר מכן עובר הטופס להמשך טיפול במזכירות הפקולטה.

על הסטודנט לדאוג לטפל בנושא שכ"ל, ספרייה ולימודים כלליים מאחר והמחלקה אינה מטפלת בנושאים אלו. סטודנט שלא יטפל בנושאים אלו, טופס הזכאות שלו יעוכב במזכירות הפקולטה.

תוכנית לימודים**תוכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות במינהל עסקים - 108 נק"ז**

<u>שם הקורס</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
	שבועיות בסמסטר שנה א'		
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
יסודות החשבונאות (שנת)	2 ש' + 2 ת'	6	אין
הכרת המחשב ***	2 ת'	0	
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	הכרת המחשב
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ב' **

תורת המחירים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
תורת המחירים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחירים א'*
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א'*
מבוא לאקונומטריקה	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחירים א', מקרו א'
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מימון הפירמה א'*, סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ג'**חובה**

כלכלת ישראל	3 שו"ת	3	מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 ש' + 2 ת'	4	יסודות החשבונאות
7 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	3x7 שו"ת	21	ראה תנאי המעבר לשנה ג', מבוא לאקונומטריקה
מחשבים לכלכלנים - מתקדם	2 ת'	2	מבוא לאקונומטריקה
סמינר	3 שו"ת	3	ראה תנאי המעבר לשנה ג', מבוא לאקונומטריקה
6 קורסי בחירה - רשימה ב'	3X6 שו"ת	18	

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס.

** קורס מרשימה ב' ניתן ללמוד החל מסמסטר ב' בשנה א'..

*** לפני תחילת שנה"ל, מתקיים מבחן ידע בהכרת המחשב, המבחן הוא חובה לכל הסטודנטים המתקבלים

לשנה א' במחלקה לכלכלה. פרטים נוספים לגבי המבחן יפורסמו ב"מידע לסטודנט" שיישלח בתחילת שנת

הלימודים לכל מתקבל.

רשימה א' (קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה)

קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה לתלמידי שנה ג' * :

כלכלה אורבנית, כלכלת עבודה, ניתוח ניירות ערך, מימון ציבורי, המשק הפלסטיני, אקטואריה 1, היבטים כלכליים של מדיניות ציבורית, כלכלת אינפורמציה, שיטות כמותיות במימון, משחקים שיתופיים, ארגון ענפי, גידור וניהול סיכונים, מבוא לתורת המשחקים, כלכלה ניסויית, ניתוח אירועים במימון הפירמה, ביטוח לאומי ופנסיה, מתמטיקה לכלכלנים א' וב', מסחר בינלאומי, כלכלת אי-ודאיות, כלכלת סביבה, בחירה חברתית, כלכלת פיתוח.

* תנאי הקדם לכל הקורסים זהים לתנאי המעבר לשנה ג', תנאי קדם נוסף לכל קורסי רשימה א' הוא מבוא לאקונומטריקה. לקורסים מסויימים ייתכנו תנאי קדם נוספים.

רשימה ב'

דרישות הקדם לכל הקורסים הן מבוא לכלכלה א', וכן דרישות שיפורטו לכל קורס בנפרד. **אין ללמוד יותר משני קורסים בנושא משפט בכל התואר.**

מיסוי לכלכלנים, יסודות המשפט לכלכלנים, שימושי מחשב בתעשייה, ניתוח דוחות כספיים, שיטות כמותיות 3, תמחיר תקציב ובקרה, יחסי ממשלה תעשייה.

המחלקה תפרסם בתחילת כל סמסטר את רשימת הקורסים המתקדמים בכלכלה וקורסי הבחירה מרשימה ב' לאותו סמסטר.

תכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות בחשבונאות

1. תכנית לימודים זו נתונה לשינויים לפי הוראות מועצת רואי החשבון. לפיכך, תכנית הלימודים הקובעת עבור סטודנטים במסלול זה, לגבי הקורסים בחשבונאות, היא התכנית האחרונה המתפרסמת.
2. סטודנט במסלול חשבונאות, המעוניין לעבור למגמת מינהל עסקים יודיע על כך בכל מקרה בכתב למזכירות המחלקה.

א. אם החליט לעבור חודש לפני תום סמסטר א' - יהיה זכאי להבחן ביסודות החשבונאות כבר בסמסטר א'. השינוי המתאים במחשב יבוצע ע"י המחלקה.

ב. אם החליט לעבור במהלך סמסטר ב' ולפני תום תקופת השינויים - יבצע את השינוי במחשב בעצמו.

ג. אם החליט לעבור לאחר תום תקופת השינויים ולא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר ב' - יוכל להבחן בסמסטר ב' ביסודות החשבונאות, והמחלקה תבצע עבורו את השינוי במחשב. בחודש האחרון של סמסטר ב' לא ניתן לעזוב את המגמה לחשבונאות.

ד. אם החליט לעבור לאחר שנבחן בחשבונאות פיננסית וציונו במבוא לחשבונאות פיננסית הוא בין 56-69, הקורס יעודכן במסלול מנהל עסקים.

תוכנית לימודים חד-מחלקתית - התמחות בחשבונאות - 116 נק"ז

<u>דרישות קדם</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>שנה א'</u>
			<u>שבועיות בסמסטר</u>
אין	4	3 ש' + 2 ת'	מבוא לכלכלה א'
ציון 70 במבוא לכלכלה א'	4	3 ש' + 2 ת'	מבוא לכלכלה ב'
מבוא למתמטיקה ב'	4	4 ש' + 2 ת'	חדו"א ד'
מבוא למתמטיקה ב'	4	3 ש' + 2 ת'	סטטיסטיקה לכלכלנים א'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	3 ש' + 2 ת'	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
אין	6	6 ש' + 2 ת'	מבוא לחשבונאות פיננסית (שנתית)
אין	2	3 ש'	יסודות המשפט
יסודות המשפט	2	3 ש'	יסודות המשפט העסקי
	0	2 ת'	הכרת המחשב **
	3	3 ת'	מחשבים לכלכלנים
			<u>שנה ב'</u>
מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'	4	3 ש' + 2 ת'	תורת המחירים א'
תורת המחירים א' *	4	3 ש' + 2 ת'	תורת המחירים ב'
מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'	4	3 ש' + 2 ת'	מאקרו כלכלה א'
מאקרו כלכלה א' *	4	3 ש' + 2 ת'	מאקרו כלכלה ב'
מבוא לכלכלה א' וב'	4	3 ש' + 2 ת'	מימון הפירמה א'
מבוא לכלכלה א' וב', מימון הפירמה א'	4	3 ש' + 2 ת'	מימון הפירמה ב'
מבוא לחשבונאות פיננסית	4	4 ש' + 2 ת'	מבוא לחשבונאות ניהולית
מבוא לחשבונאות פיננסית	6	3 ש' + 3 ת'	חשבונאות פיננסית א' ו-ב' (שנתית)
מבוא לכלכלה א' וב' וחדו"א ד'			
יסודות המשפט העסקי	2	3 שו"ת	דיני תאגידים
דיני תאגידים	3	3 ש'	משפט מסחרי

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס זה.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

שנה ג'

מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריה תורת המחירים א', וב', מאקרו כלכלה א' וב', מבוא לאקונומטריקה	3	3	שו"ת	כלכלת ישראל
3 קורסים מתוך: תורת המחירים א', וב', מאקרו כלכלה א' וב'. מבוא לאקונומטריקה	3	3	שו"ת	קורס מרשימה א' ע"פ החלטת יו"ר המסלול לחשבונאות
סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב' חשבונאות פיננסית א' וב'	4	3	ש' + 2 ת'	מבוא לאקונומטריקה
נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים	4	3	ש' + 3 ת'	נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים
נושאים מיוחדים בחשבונאות חשבונאות פיננסית א' וב'	3	3	ש' + 3 ת'	וסוגיות מיוחדות
משפט מסחרי, דיני תאגידים חשבונאות פיננסית א' וב'	3	3	שו"ת	ניתוח דוחות כספיים
תנאי המעבר לשנה ג' תנאי המעבר לשנה ג' מבוא למיסים	3	3	ש' + 2 ת'	מבוא למיסים
מבוא לחשבונאות ניהולית חשבונאות פיננסית א' וב-ב'	6	3	שו"ת	ביקורת חשבונות (שנת)
נושאים מיוחדים בחשבונאות	3	3	שו"ת	ביקורת מערכות ממוחשבות
	3	3	שו"ת	סמינר בחשבונאות
	4	3	ש' + 2 ת'	רווחי הון וחוק התאומים
	3	3	שו"ת	חשבונאות ניהולית מתקדמת
	3	3	ש' + 3 ת'	תיאוריה חשבונאית ונושאים מיוחדים בחשבונאות

שנה ד'*

דיווח בתאגידים, ניתוח דוחות כספיים, נושאים מיוחדים בחשבונאות	3	3	ש' + 3 ת'	חשבונאות פיננסית מתקדמת א'
חשבונאות פיננסית מתקדמת א' ביקורת חשבונות	3	3	ש' + 3 ת'	חשבונאות פיננסית מתקדמת ב'
ביקורת חשבונות מתקדמת א'	3	3	שו"ת + 3 ת'	ביקורת חשבונות מתקדמת א'
מבוא למיסים, רווחי הון וחוק התאומים	2	2	שו"ת	ביקורת חשבונות מתקדמת ב'
מיסוי תאגידים א' + ב'	3	3	שו"ת	מיסי מקרקעין
חשבונאות פיננסית מתקדמת א'	3	3	שו"ת	מיסוי יחיד ותכנון מיסים
	3	3	ש'	תקינה חשבונאית
		2	שו"ת	מיסוי תאגידים מיוחדים
		3	ש'	סדנא-בעיות מתקדמות בחשבונאות 3 ש'

* במידה והמחלקה מאשרת הכרה אקדמית של קורסים מתכנית זו לתואר שני, הדבר אינו מעניק זיכוי בתשלום שכר הלימוד (יבוצע ע"פ הכללים של התואר השני).

לימודים בכלכלה ומדעי המחשב

מטרת התוכנית: הכשרת כלכלנים עם ידע רב במדעי המחשב.

בועדת הקבלה לתוכנית זו משתתפים נציגי המחלקה לכלכלה ונציגי המחלקה למדעי המחשב. הקבלה תיקבע לאור הציון הפסיכומטרי, ממוצע תעודת הבגרות, ציון הבגרות במתמטיקה, ונתונים נוספים הרלבנטיים להחלטה.

תוכנית הלימודים מורכבת משני חלקים: החלק הראשון הוא תוכנית הלימודים בכלכלה - מחלקה ראשית (80 נק"ז).

החלק השני מורכב מהתוכנית של מחלקה משנית במדעי המחשב (לפחות 28 נק"ז).

תוכנית מחלקה ראשית - 80 נק"ז**דרישות הלימודים**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א'	4	תורת המחירים א'	4
מבוא לכלכלה ב'	4	תורת המחירים ב'	4
הכרת המחשב	0		
מחשבים לכלכלנים	3	מאקרו כלכלה א'	4
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה ב'	4
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4		
יסודות החשבונאות *	6	מבוא לאקונומטריקה	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	מימון הפירמה א'	4
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3		
7 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	21		
סמינר	3		

* ניתן ללמוד קורס זה בשנה א' או ב'.

תנאי הקדם לקורסים - כמפורט בתכנית לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה: תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרות אחרות, המאושרות על ידי המחלקה לכלכלה, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו במחלקה לכלכלה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה באשור היועץ, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים להשלמת 80 נק"ז בכלכלה.

תוכנית דו מחלקתית - 54 נק"ז (פרט לתלמידי ניהול)

הבוחר בתוכנית דו מחלקתית בכלכלה, חייב לבחור גם בתוכנית מחלקתית מקבילה במחלקה אחרת בפקולטה למדעי הרוח והחברה. הרשימה הבאה מתארת את הדרישות של התוכנית הדו מחלקתית.

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' וב'	8	תורת המחירים א' וב'	8
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה א' וב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	מימון הפירמה א'	4
הכרת המחשב	0	מבוא לאקונומטריקה	4
מחשבים לכלכלנים	3		
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4		
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3		
סמינר ועבודת גמר	3		
קריאה מודרכת	1		

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה : תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרות אחרות, המאושרות על ידי המחלקה לכלכלה, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו בכלכלה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים באישור היועץ להשלמת 54 נק"ז בכלכלה.

תכנית דו מחלקתית - כלכלה וניהול – 60 נק"ז**תכנית הלימודים בכלכלה**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' ו-ב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'*	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב' *	4
יסודות החשבונאות	6
חדו"א ד'	4
הכרת המחשב **	0
מחשבים לכלכלנים	3

<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
תורת המחירים א' ו-ב'	8
מקרו כלכלה א' ו-ב'	8
מבוא לאקונומטריקה	4
מבוא לחשבונאות ניהולית	4

<u>שנה ג'</u>	<u>נק"ז</u>
כלכלת ישראל	3
סמינר ועבודת גמר	3
קריאה מודרכת	1

הערות:

1. כל התקנות ההוראות ותנאי המעבר המקובלים במחלקה לכלכלה ובפקולטה למדה"ר מפורטים בשנתון זה.
2. תנאי הקדם לכל הקורסים מפורטים בתכנית הלימודים לכלכלה ומינהל עסקים בשנתון.

* על פי דרישת המחלקה לניהול, תלמידי כלכלה וניהול חייבים לסיים הקורסים בשנה א'.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתוכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

תכנית כלכלה מחלקה משנית מורכבת מהקורסים הבאים :נק"ז

8	מבוא לכלכלה א' ו-ב'	1.
8	תורת המחירים א' ו-ב'	2.
8	מאקרו כלכלה א' ו-ב'	3.
3	כלכלת ישראל	4.

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב', ציון עובר בחדו"א ד'.

תכנית חטיבה בכלכלה - 28 נק"ז

<u>נק"ז</u>	<u>שנה</u>		
3	א'	יסודות הכלכלה - מיקרו	1.
3	א'	יסודות הכלכלה - מאקרו	2.
3	א'	יסודות החשבונאות	3.
3	ב'	יסודות מימון הפירמה	4.
3	ב'	כלכלה ניהולית	5.
3	ב'	מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	6.
		קורס בכלכלה מדינית,	7.
3	ב'-ג'	בהיסטוריה כלכלית או אזורת	
3	ג'	קורס בחירה בכלכלה	8.
		בהתאם לאישור היועץ	
4	ב'	סמינר – המשק הישראלי	9.

חטיבה זו מוצעת במכללת אחווה.

לא כל הקורסים הנכללים בתכנית לימודים זו ניתנים באוניברסיטת בן-גוריון.

הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-6 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד במחלקה באוניברסיטה.

על הסטודנט להיות בקיא בתכנית הלימודים שלו ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הוא מסיים את חובותיו האקדמיות בכל שנה.

הסטודנט אחראי אישית לעריכת רישום הקורסים באינטרנט.

סילבוסים:142-1-1011 **מבוא לכלכלה מיקרו****Introduction to Economics - A**

מושגי יסוד, יתרון יחסי, פונקצית יצור והקצאת גורמי יצור, הקצאה ע"י השוק ושוק העבודה, הוצאות והיצע, התערבות ממשלה, מונופול, דואופול ותורת המשחקים, מימון;

ספרות מומלצת:

1. י. אורון, נ. מארק, וא. עופר: מבוא לכלכלה מיקרו כלכלה, עמיחי, תל-אביב, 1994
2. Michael Parkin, Economics, Addison-Wesley, 1990

142-1-1021 **מבוא לכלכלה מאקרו****Introduction to Economics - B**

תפקידי הממשלה והתחלקות הכנסות, חשבונאות לאומית, המודל לקביעת התוצר, (קיינס), הבנקים והיצע הכסף, הביקוש לכסף ושוק הכסף, מאזן התשלומים ושער החליפין, קביעת הכנסה לאומית במשק פיתוח, דיון משולב: מוצרים, כסף מט"ח, מודל ביקוש והיצע מצרפיים;

ספרות מומלצת:

1. י. אורון, נ. מארק, וא. עופר: מבוא לכלכלה מאקרו כלכלה, עמיחי, תל-אביב, 1997
2. Michael Parkin, Economics, Addison-Wesley, 1990
3. נחום גרוס, מבוא לכלכלה, מהדורה שנייה, אקדמון, ירושלים, 1994

142-1-1281 **יסודות החשבונאות א'**142-1-1541 **יסודות החשבונאות ב'****Accounting - A****Accounting - B**

החשבונאות כמערכת המספקת מידע למקבל החלטות; מבנה הדוחות הכספיים (המאזן ודוח רווח והפסד); התהליך החשבונאי והכנת דוחות כספיים; המוסכמות והעקרונות החשבונאיים; דוחות כספיים של עסק תעשייתי; בעיות מדידה והצגה של כל סעיפי המאזן ודוח רווח והפסד; הדוח על תזרימי המזומנים; דוחות מתואמים לאינפלציה (עקרונות בסיסיים); ניתוח דוחות כספיים (יחסים פיננסיים).

142-1-1411 **מבוא לחשבונאות פיננסית א'**142-1-1421 **מבוא לחשבונאות פיננסית ב'****Introduction to financial accounting - A****Introduction to financial accounting - B**

החשבונאות כמערכת המספקת מידע למקבל החלטות; מבנה הדוחות הכספיים (המאזן ודוח רווח והפסד); התהליך החשבונאי והכנת דוחות כספיים; בסיס מזומנים - בסיס צבירה; רישומים חד צדדיים והשלמת מידע דו צדדי; שחזור והשלמת נתונים; המוסכמות והעקרונות החשבונאיים; צורות שונות של התאגדות עסקים; עסק תעשייתי; בעיות מדידה והצגה של כל סעיפי המאזן ודוח רווח והפסד (מזומנים, השקעות בני"ע לזמן קצר, חייבים, שטרות לקבל, מלאי, רכוש קבוע, רכוש בלתי מוחשי, התחייבויות שוטפות, התחייבויות לזמן ארוך, עתודות, הון מניות וחלוקת דיבידנד, הכנסות, הוצאות); הדוח על תזרימי המזומנים; ניתוח דוחות כספיים.

142-1-1401 יסודות המשפט

Fundamentals of law

החוק - הגדרתו; הפילוסופיה של המשפט - האסכולות השונות; חוק ומוסר; חוק וחוקה; המשפט בישראל - מקורות היסטוריים; מקורות נורמטיביים; מוסדות השיפוט בישראל; ענפי המשפט; ההיררכיה של החקיקה; כללי הראיות במשפט.

142-1-1521 יסודות המשפט העסקי

Fundamentals of business law

הקורס מיועד להקנות ידע והבנה במושגי היסוד בתחומי המשפט השלובים בפעילות העסקית: דיני חוזים, דיני נזיקין, דיני עבודה, עקרונות דיני הקניין.

142-1-0211 סטטיסטיקה לכלכלנים א'

Statistics for Economics - A

סטטיסטיקה תאורית – אוכלוסיה ומדגם, טבלת שכיחויות, תאור גרפי. סטטיסטיקה תאורית – מדדים סטטיסטיים. מושגים בתורת הקבוצות, ודאות ואי-ודאות, מושגים וחוקים בסיסיים בהסתברות. קומבינטוריקה. הסתברות מותנית ומאורעות רב שלביים. משתה מקרי חד מימדי בדיד, פונקצית הסתברות והתפלגות. התפלגויות בדידות מיוחדות. תוחלת ושונות. משתנה מקרי דו מימדי. שונות משותפת ומקדם מתאם. משתנה מקרי רציף, משתנה רציף אחיד ומעריכי. התפלגות נורמלית.

ספרות מומלצת

1. מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א' - הוצאת האוניברסיטה הפתוחה - כרך ראשון - סטטיסטיקה תיאורית, עמ' 61-206.
2. לוינתן תלמה ורביב אלונה, מבוא להסתברות וסטטיסטיקה – הסתברות, הוצאת עמיחי, 1994.
3. ליברמן אורי, מבוא להסתברות – הוצאת דקל.

142-1-0030 סטטיסטיקה לכלכלנים ב'

Statistics for Economics - B

דגימה ומשפטי גבול – משפט הגבול המרכזי, הקרוב הנורמלי להתפלגות הבינומית. אמידה נקודתית – מושגי יסוד בהסקה סטטיסטית, אומדן חסר הטיה, שונות של אומדן, פונקצית סיכון. אמידה ברווח (רווח בר סמך), רווח סמך לתוחלת כשהשונות ידועה. בדיקת השערות, הסקה לגבי התוחלת כשהשונות ידועה, טעויות סטטיסטיות ועצמה, מציאת גודל מדגם דרוש. התפלגויות Z , t , X^2 . הסקה לגבי התוחלת כשהשונות לא ידועה. הסקה לגבי הפרופורציה. הסקה לגבי השונות. הסקה לגבי הפרש תוחלות – מדגמים בלתי תלויים ומדגמים מזווגים. הסקה לגבי הפרש פרופורציות. התפלגות F והסקה לגבי יחס שונויות.

ספרות מומלצת:

1. רביב אלונה ולוינתן תלמה, מבוא להסתברות וסטטיסטיקה - הסקה סטטיסטית, הוצאת עמיחי, 1994.
2. הסקה סטטיסטית - האוניברסיטה הפתוחה - יחידות 11-12, יחידות 13-14.

Macroeconomics - A

מבוא: רקע היסטורי, חשבונאות לאומית, מושגים של זרם ומלאי, הציפיות ותפקידן; מודל IS-LM; שוק הכסף: הביקוש, (המודל של Baumol), מלכודת הנזילות מול תורת הכמות של הכסף (קיינסיאנים מול מוניטריסטים), היצע הכסף, קביעת שער הריבית; הצריכה הפרטית והחיסכון הפרטי: המודל הדו תקופתי, מודל מחזור החיים, מודל ההכנסה הפרמננטית; ההשקעות: הקשר בין ריבית והשקעות, קביעת מלאי ההון הרצוי, מודל המאיץ (פשוט וגמיש), ה-q של Tobin חיסכון והשקעה, ההשקעה בדיוור; הסקטור הציבורי: צריכה ציבורית, השקעה ציבורית, תקציב הממשלה ומימון גרעונה, צריכה ציבורית וצריכה פרטית, שקילות ריקרדיאנית, החלקת מס; צמיחה כלכלית ארוכת טווח: המודל של Solow, כלל הזהב וקביעת שער הריבית האופטימלי, צמיחה ופריון. נוסחת TFP; ספרות מומלצת:

1. Dornbusch & Fischer, Macroeconomics

2. Sachs & Larrain, Macroeconomics

Macroeconomics - B

ביקוש והיצע מצרפיים ושוק עבודה, תהליכים דינמיים, ציפיות ושווי משקל מקרו כלכלי, אינפלציה ואבטלה, מדיניות פיסיקלית והחוב הפנימי, מדיניות מוניטרית, גירעונות ואינפלציה, קביעת הכנסה במשק פתוח, שערי חליפין, קבועים וניידים; ספרות מומלצת:

1. Dornbusch & Fischer, Macroeconomics, McGraw-Hill, 5th Edition, New-York, 90

Microeconomics - A

תורת הצרכן: מגבלת התקציב, העדפות ובחירת הצרכן, פונקציית הביקוש, עודף הצרכן, מספרי אינדקס, הכנסה במוצרים והיצע העבודה, תצרוכת על פני זמן, אי וודאות; תורת הפירמה: פונקציית היצור, תכנון ליניארי, פונקציית ההוצאות ומקסימיזציה של הרווח, שווי משקל של הפירמה והענף, הביקוש לגורמי היצור; היצע ענפי; ספרות מומלצת:

1. Varian H.R. (2003). Intermediate Microeconomics, A Modern Approach, 6th ed, Norton & Co.2. ט. בלומנטל, ד. לבהרי, ג. עופר, א. ששינסקי, (תשל"ח), תורת המחירים, אקדמון, ירושלים

Microeconomics - B

הצע ענפי, הביקוש לגורמי ייצור, שיווי משקל כללי וקריטריונים לרווחה חברתית, מונופול ואפליית מחירים, מונופסון, תחרות בין מעטים, אינפורמציה אסימטרית, השפעות חיצוניות, מוצרים ציבוריים;
ספרות מומלצת:

1. Varian H.R. (2003). Intermediate Microeconomics, A Modern Approach, 6th ed, Norton & Co.
2. Pindyck R.S. & Rubinfeld D.R. (1998) Microeconomics, 4th ed, Maxwell Macmillan
3. ט. בלומנטל, ד. לבהרי, ג. עופר, א. ששינסקי, (תשל"ח), תורת המחירים, אקדמון, ירושלים

Firm Finance - A

מטרות הפירמה. דוחות פיננסיים (חזרה); מודל דו-תקופתי להשקעות. ערך: נוכחי ומחיר הון; ערך נוכחי וחישובי הון; חישוב ערך אג"ח ומחיר מניות; קריטריונים לקבלת החלטות השקעה; בניית תזרים מזומנים, השפעת מיסוי ואינפלציה; שכר מכר; מבנה הון והערכת שווי הפירמה; מחיר ההון של הפירמה; מימון בינלאומי ושערי חליפין;
ספרות מומלצת:

1. BREALY and MYERS Principles of Corporate Finance, 4th Edition MacGraw Hill, 1991 (BM)

Firm Finance - B

מסחר בניירות ערך, מבוא להתפלגויות; קריטריונים להשקעות בתנאי אי-ודאות; תוחלת התועלת, שליטה אקראית; מודל תוחלת סטית התקן; תיקי השקעות; המשך תיקי השקעות, סיכון סיסטמאטי; מודל תמחור נכסי הון CAPM; הערכת ביצוע קרנות. שימוש CAPM; דורציה - חיסיון תיקי אג"ח; מבוא לאופציות; תמחור אופציות; שימושי אופציות בתקצוב הון; חוזים עתידיים;
ספרות מומלצת:

1. BREALY and MYERS Principles of Corporate Finance, 4th Edition MacGraw Hill, 1991 (BM)
2. LEVY and SARNAT Capital Investment and Financial Decisions 5th Edition, Prentice Hall (LS)
3. משה בן-חורין, שוק ההון וניירות הערך - צ'רקובר 1996 (מב"ח)

Introduction to managerial accounting

החשבונאות הניהולית ומטרותיה; התנהגות עלויות וסיווגן; מרכיבי העלות - חומרים (כולל מודל גודל ההזמנה הכלכלית), עבודה (כולל שיטות פרמיה), עלויות עקיפות ושיטות להעמסת עקיפות; תמחיר הזמנה; תמחיר תהליך והטיפול ביחידות פגומות; מוצרים משותפים; תמחיר תקן וניתוח סטיות; תמחיר ספיגה ותמחיר תרומה; נקודת איזון; תקציב ותכנון רווחים.

142-1-1361 חשבונאות פיננסית א'

142-1-1391 חשבונאות פיננסית ב'

Financial accounting - A**Financial accounting - B**

ארועים לאחר תאריך המאזן, פריטים מיוחדים, הפסקת מגזר פעילות; הוצאות מחקר ופיתוח, היוון עלויות מימון; ניירות ערך; הפרשה לחופשה; התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד; התחייבויות תלויות; שינויים חשבונאיים ותיקוני טעויות; חכירה; מכירות בתשלומים; קבלנים; משגור; שותפויות; עסקה משותפת; סניפים.

142-1-1081 מבוא לאקונומטריקה

Introduction to Econometrics

מבוא ומונחים בסיסיים - אקונומטריקה, קשרים בין משתנים, אמידה, חזרה על מושגי יסוד בהסתברות וסטטיסטיקה, חוקי סכימה; מודל הרגרסיה הלינארית הפשוטה - שיטת הרבועים הפחותים, תכונות אומדני הרבועים הפחותים, מקדם המתאם, בדיקת השערות ורווח בר סמך, רווח בר סמך לתחזית; מודל הרגרסיה המרובה - אמידה בשיטת הרבועים הפחותים, תכונות האומדנים, בעיית המולטיקולינאריות, מקדם המתאם המרובה, בדיקת השערות, שיטת הרגרסיה בשלבים, מקדם מתאם חלקי; ישום אמפירי של מודל הרגרסיה המרובה; מודלים לא לינאריים; משתנים איכותיים (משתני דמי); מתאם סדרתי;

ספרות מומלצת:

1. D.N. Gujarti, Mcgrawhill, Basic Econometrics, 1988
2. Theil, Introduction to Econometrics, Prentice Hall, 1978
3. מושגי יסוד באקונומטריקה, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 1994

142-1-1111 כלכלת ישראל

The Israeli Economy

תולדות המשק הישראלי; צמיחה ואוכלוסיה; מאזן התשלומים ומדיניות שער החליפין; אינפלציה, מדיניות הייצוב והשלכותיה; ביטחון וכלכלת ישראל; שוק העבודה ומדיניות שכר; מדיניות חברתית, חלוקת ההכנסות והשפעת מיסוי על מדדי אי-השוויון;

142-1-1511 דיני תאגידים

Corporate law

מהותו של חוזה; ניהול עסקים - יחיד או תאגיד; דיני השליחות והערבות; סוגי תאגידים ויצירתם: שותפויות, חברות ואגודות שיתופיות; עקרון האישיות המשפטית הנפרדת; תכונות התאגיד; מסמכי ההתאגדות; סמכויות התאגידים; הגבלת האחריות; תורת הארגונים; שם התאגיד; הון החברה; חברות בתאגידים; אסיפות והחלטות מנהלים; הגנה על נושים; נושאי משרה בתאגיד; פיקוח על הדירקטורים ועל מידע פנים; חובות בעלי שליטה; תביעה נגזרת ותביעה ייצוגית.

Advanced managerial accounting

חשבונאות ניהולית - בין חשבונאות לכלכלה; תמחור עלות כוללת - ביקורת, מניעי עלות, תמחיר מבוסס פעילויות, תמחיר מטרה; תחשיבי כדאיות - אי וודאות וסיכון בתחשיבי כדאיות, עצי החלטה, תוחלת ערך אינפורמציה, תחשיב כדאיות לטכנולוגיה מתקדמת, חשבונאות למשתני איכות TQM; ביזור ותמריץ - חוזה תמרוץ אופטימלי, שיטות תמרוץ, חוזים לא שלמים, מחירי העברה.

142-1-1771 ניתוח דוחות כספיים

Analysis of financial reports

ביקוש והצע למידע בדוחות כספיים; טכניקות בסיסיות בניית דוחות כספיים; יחסים כספיים; ניתוח עיתי וענפי של אינפורמציה חשבונאית; תחזיות של נתונים כספיים; שוק ההון באינפורמציה מלאה - המחרת נכסים ומידע כספי; תגובת השוק לפרסום מידע חשבונאי; הערכה כללית של פירמה; חיזוי קשיים כספיים על סמך מידע פיננסי; שימוש במידע פיננסי להחלטות אשראי.

142-1-2131 ביקורת מערכות מידע ממוחשבות (ממ"מ)

Control of computerized systems

ביקורת ממ"מ לאור התפתחות המיחשוב; ביקורת ממ"מ - הצורך והמהות; תהליך ביצוע ביקורת ממ"מ; ביקורת ונתיבי ביקורת בממ"מ; ניהול מערכת חשבונות ממוחשבת - הוראות ניהול ספרים של מס הכנסה; ביקורת ממ"מ ביישומים (מערכת פיננסית, מערכת מלאי, מערכת שכר); עקרונות אבטחת מידע בממ"מ; בקורות ארגוניות ותפעוליות בסביבת ממ"מ; הסביבה הטכנולוגית של ממ"מ; סוגיות נבחרות בביקורת ממ"מ.

142-1-1671 ביקורת חשבונות א'

142-1-1681 ביקורת חשבונות ב'

Auditing - A**Auditing - B**

תיאור המקצוע; מטרת הביקורת; סוגי ביקורות; שירותים נלווים; מעמדו של רואה החשבון בחוקים השונים; תקני ביקורת ודיווח; אי תלות רואה החשבון; בקרה פנימית; ראיות ביקורת; ניירות עבודה; אתיקה מקצועית; נוהלי ביקורת ותוכניות ביקורת לאימות רכוש (מזומנים, מלאי, רכוש קבוע, השקעות), לאימות התחייבויות (ספקים, עתודות, מיסים נדחים) והון עצמי ולבדיקת הכנסות והוצאות; סקירה אנליטית; דוח המבקר בנוסח האחיד - הסתייגויות והימנעויות; דוחות מיוחדים; דוחות כספיים בלתי מבוקרים.

142-1-1721 דוחות כספיים מאוחדים וסוגיות מיוחדות

Consolidated Financial Statements and special Topics

איחוד דוחות כספיים, החזקה בשרשרת, החזקה הדדית, מיזוג אינטרסים, רכישה במהופך ומיזוג בין חברות, בעלות משותפת.

Special Topics in accounting

הטיפול החשבונאי במיסים על ההכנסה, דוחות כספיים לתקופות ביניים, שיטת השווי המאזני בחשבונאות.

142-1-0090 דוחות כספיים מתואמים לאינפלציה**Financial reporting and changing prices**

סוגיות דיווח בתקופת אינפלציה, ייחוס מיסים בדוחות מתואמים, דיווח על המס התיאורטי, עסקות עם בעלי שליטה, דוחות מאוחדים מתואמים לאינפלציה, דוח מאוחד ומתואם על תזרימי המזומנים.

142-1-1621 דיני מיסים**Tax law**

מס מהו; תהליך החקיקה; עקרונות חשבונאים, תורת המקור, עסק ועסקת אקראי, תנועות מלאי ושינוי יעוד, מבוא למס שבח, הכנסת עבודה, שווי שימוש וריבית רעיונית, הכנסות ריבית והצמדה, קצבה, דמי שכירות, הכנסות אחרות, פיצויים, הכנסות בלתי חוקיות, הוצאות – עקרונות, הוצאות מימון, הוצאות שכירות, הפרשות, חובות תלויים ואבודים, פחת, מיסוי חו"ל, רווח הון, שעורי מס פירוטי והוני, מוניטין, מיסוי בורסה וני"ע, חוק התאומים - הגדרות וחישובים.

Capital Profits and Inflation**142-1-1631 רווחי הון וחוק התאומים****חלק א' – רווח הון**

הבחנה בין הכנסת הון להכנסת פירות, תחולה הגיאוגרפית, הגדרות: "נכס", שינוי יעוד, "מכירה", יום המכירה, "תמורה", "מחיר מקורי", "יתרת מחיר מקורי", "נכס בר פחת", "רווח הון", "הפסד הון", שימוש במדד ושער המטבע, חישוב רווח הון, סכום אינפלציוני פטור, חייב ורווח הון ריאלי, שיעורי המס, קיזוז הפסדים, פטור ממס רווח הון, שיחלוף, מוניטין.

חלק ב' – חוק התאומים של אינפלציה

עקרונות החוק – מניעת שחיקת הון עצמי ובסיס המס, טכניקת המידוד, תחולה, חישוב תוספת/ניכוי בשל אינפלציה, תוספת א', תוספת ב', תוספת ג', חישוב ניכוי או תוספת בשל אינפלציה. הפסדים, ניכוי בשל פחת, התרת ריבית על הון, מכירת נכס קבוע שההכנסה ממנו מעסק, הוצאות ריבית לפני שהנכס החל לשמש בייצור הכנסה, רווח או הפסד מניירות ערך נסחרים בבורסה.

142-1-1781 ביקורת חשבונות מתקדמת א'**142-1-1791 ביקורת חשבונות מתקדמת ב'****Advanced Auditing - A****Advanced Auditing - B**

מסגרת פעילותו של רואה החשבון; אחריותו החוקית של רואה החשבון; דוח המבקר ותקני דיווח; ביקורת חקירתית; ביקורת בתנאי אי ודאות; בקרה פנימית וביקורת פנים; הנחיות לרואה חשבון של איגוד - על פי חוק מבקר המדינה; היבטי המיסוי בביקורת; עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין.

תאוריה פיננסית מתקדמת א'	142-1-2311
תאוריה פיננסית מתקדמת ב'	142-1-2141

Advanced financial theory - A

Advanced financial theory - B

חשבונאות מלכ"רים; רשויות מקומיות; הטיפול החשבונאי בכתבי אופציה; הטיפול החשבונאי בהתחייבויות הניתנות להמרה; רווח למניה; תרגום דוחות כספיים במטבע חוץ; מכשירים פיננסיים; דיווח לפי מגזרים עסקיים; התפתחויות שוטפות בתחום החשבונאות בארץ ובעולם.

Tax Planning

מיסוי יחיד ותכנון מס

הגשת דוחות למס הכנסה, ניכויים, זיכויים, נקודות זיכוי, שיעורי המס ליחיד על הכנסות שונות. מיסוי ביטוח סוציאלי: קרנות השתלמות, קופות גמל, קצבה ומענק על פרישה או מוות. מקלטי מס: מחקר ופיתוח (מו"פ), תרומות, השקעה בשותפות נפט, השקעות בסרטים. מיסוי שוק ההון והכנסות פיננסיות. פטור ממס על ריבית והפרשי הצמדה, מיסוי ניירות ערך זרים, הקצאת ניירות ערך לעובדים, עקרונות מיסוי בביטוח לאומי.

לימודי התואר שני בכלכלה

(סימן מחשב 2-142)

1. מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שני בכלכלה נועדה להעמיק את הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בתואר הראשון, כדי להקנות לבוגרי התכנית את הכלים לאיזו תפקידים מקצועיים בכירים במגזר העסקי והציבורי ולהכשיר את המעוניינים בכך ללימודי מחקר מתקדמים.

2. תנאי קבלה

תכנית המוסמך בכלכלה ממשיכה את תכנית לימודי התואר הראשון בכלכלה ומיועדת לבוגרים מצטיינים. תנאי הקבלה לתכנית הינם סיום התואר הראשון בכלכלה בממוצע 85 לפחות, השגת ממוצע 80 בקורסי הליבה (תורת המחירים, מאקרו, אקונומטריקה). במקרים מיוחדים תבחן הוועדה גם מועמדים אשר אינם עומדים בדרישות הציונים ובלבד שממוצע ציוניהם יהיה 80 לפחות. מועמדים אלו, במידה וימצאו מתאימים לתכנית, יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני, ויקבעו להם לימודי השלמה ו/או דרישות נוספות בהן יצטרכו לעמוד. לאחר סיום שנת ההשלמות בהצלחה יתקבלו ללימודי התואר השני במחלקה. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בכלכלה יכולים אף הם להגיש מועמדות. במידה וועדת הקבלה תמצא כי הם מתאימים לתכנית, תקבע תכנית השלמות. מועמדים אלו יתקבלו ללימודי השלמה – לא לתואר. לאחר סיומה של שנת ההשלמות, תקבע ועדת הקבלה של התואר השני האם הם רשאים להגיש מועמדות לתכנית כסטודנטים לתואר שני במחלקה. שנת השלמות טיפוסית כוללת את המקצועות הבאים: תורת המחירים א' וב', מאקרו א' וב', אקונומטריקה, כלכלת ישראל, מתמטיקה לכלכלנים א' וב'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה בפרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הקורסים מתמטיקה לכלכלנים א' וב' הניתנים במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה הנם תנאי קדם לקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה.

3. מבנה כללי של תכנית הלימודים

הלימודים במחלקה מתקיימים בשני נתיבי לימוד ונמשכים שנתיים: מחקרי וכללי. הנתיב המחקרי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים בכיוון עיוני ושוקלים המשך לימודים לתואר שלישי. הנתיב הכללי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק ורחב יותר בענפי הכלכלה השונים כבסיס לאיזו תפקידים כלכליים בכירים בתחום הסקטור העסקי והציבורי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב המחקרי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינריוניות בהיקף של 33 נקודות זכות, כתיבת עבודת גמר בהיקף של 7 נק"ז, ובחינת גמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב הכללי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינריוניות בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

דרישות הנתיב המחקרי:

- קורסי חובה - 18 נק"ז
- קורסי בחירה - 9 נק"ז
- סדנאות - 6 נק"ז
- עבודת גמר - 7 נק"ז
- בחינת גמר

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' ו-ב', תיאוריה מאקרו-כלכלה א' ואקונומטריקה א'. כמו כן, על הסטודנטים (בהתאם להתמחות בה בחר ותוך תיאום עם היועץ) ללמוד שניים מבין הקורסים: תאוריה מאקרו-כלכלית ב', אקונומטריקה ב' ומימון מתקדם.

סדנאות בתחומי המחקר

על הסטודנטים להשתתף בשתי סדנאות, כשאחת מהן בתחום התמחותם. הסדנא מזכה את הסטודנטים ב- 3 נק"ז. מטלות הסדנא הינן השתתפות ב- (לפחות) 80% ממפגשי הסדנא והצגת מחקרים. הציון בסדנא יקבע על ידי מרכזי הסדנאות.

סדנא לעבודת מחקר

על הסטודנטים בנתיב המחקרי להשתתף בסדנא לעבודות מחקר בשנה השניה ללימודים ולמלא את כל מטלות הסדנא.

עבודת גמר ובחינת גמר

עבודת הגמר תהווה חיבור מחקרי משמעותי ותוצג במסגרת אחת הסדנאות. את העבודה ינחה חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה. * על הסטודנטים בנתיב המחקרי להגיש את הצעת המחקר לקראת סיום השנה הראשונה ללימודים. עליהם להשתתף בפגישות המיוחדות של הסדנא לעבודת מחקר אשר יוקדשו לנושא זה. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית תוגש ההצעה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. עם סיום תהליך שיפוט העבודה, על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בפני שופטי העבודה.

יש לציין כי שמירה על המעמד של סטודנטים בנתיב המחקרי מותנית בהישגים אקדמיים גבוהים, השתתפות בסדנא לעבודות מחקר, והתקדמות סבירה במחקר.

דרישות הנתיב הכללי:

קורסי חובה	-	12	נק"ז
קורסי בחירה	-	18	נק"ז
עבודה סמינרית למ.א.	-	3	נק"ז
סדנאות	-	6	נק"ז
קריאה מודרכת	-	1	נק"ז
בחינת גמר			

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' וב', תיאוריה מאקרו-כלכלית א', אקונומטריקה א', וכן קורס אחד משני הקורסים הבאים: תיאוריה מאקרו-כלכלית ב' ואקונומטריקה ב'.

מתכונת קורסי הבחירה, הסדנאות ושאר הדרישות, זהה לתכנית הלימודים בנתיב המחקרי, למעט העבודה הסמינריונית לתואר שני ובחינת הגמר. על הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב עבודה סמינרית במסגרת הקורס "סמינר מ.א." אותה עליהם להציג בסדנא שבתחום התמחותם.

עם סיום העבודה הסמינריונית, על הסטודנטים להבחן בבחינת גמר. הבחינה תתקיים בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12)

הכרה בקורסים מלימודי תואר ראשון ממחלקות אחרות

בהתאם להתמחות בה בחרו הסטודנטים ובאישור היועץ ניתן להכיר מלימודי התואר הראשון קורסים עודפים (שלא שוקללו במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה) מרשימה א' בכלכלה (למעט קורסי קדם כמו מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב') לחילופין ניתן ללמוד באישור היועץ קורס בחירה במחלקה אחרת. סטודנטים שיוכרו להם קורסים מלימודי שנה ד' בחשבונאות יידרשו לשלם את עלות הקורסים ע"פ כללי התואר השני.

הוראות כלליות

בכל הקורסים לתואר שני קיימת חובת נוכחות בשיעורים. סטודנטים שיעדרו למעלה מ-20% מהקורס, לא יורשו להשתתף בבחינה. במידה והמרצה נותן תרגילים ועבודות, קיימת חובת הגשתם. עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. סטודנטים שיגישו פחות מ-80% מהעבודות לא יורשו לגשת לבחינה, והקורס לא יוכר במניין הנקודות לתואר.

הרכב הציון הסופי בתואר

בנתיב המחקרי:

קורסים	50%
עבודת גמר	40%
בחינת גמר	10%

בנתיב הכללי:

קורסים	85%
בחינת גמר	15%

סטודנטים לתואר שני שיכשלו בשני קורסי חובה מארבעה קורסים בתקופת לימודיהם יופסקו לימודיהם. לצורך זה כשלוך בבחינה או בקורס הינו ציון נמוך מ-65, או 700 (לא השתתף).

מועדי בחינות

בתום כל סמסטר מתקיים מועד בחינה אחד בלבד. סטודנטים לתואר שני חייבים לגשת למועד שנקבע. במידה והסטודנטים אינם יכולים לגשת למועד עקב מניעה חמורה (ראה תקנון הבחינות) עליהם להגיש בקשה למועד מיוחד בכתב למזכירות המחלקה.

סטודנטים במעמד השלמה לתואר שני, הלומדים קורסי השלמה מתואר ראשון, רשאים לגשת לשני מועדי בחינה בקורס.

על הסטודנטים להיות בקיאים בתכנית הלימודים שלהם
ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הם מסיימים את
חובותיהם האקדמיות בכל שנה.
באחריות הסטודנטים לבצע רישום לקורסים בכל סמסטר
באמצעות האינטרנט.

לימודים לתואר שלישי בכלכלה (Ph.D)

המחלקה לכלכלה מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של בית הספר ללימודי מחקר ע"ש קרייטמן - אוניברסיטת בן-גוריון..

ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים : מסלול ישיר, מסלול משולב, ומסלול רגיל.

המסלול הרגיל מיועד לסטודנטים בעלי תואר מוסמך בכלכלה (עם תזה), או סטודנטים בעלי תואר מוסמך בתחום אחר שעברו השלמות בכלכלה.

המסלול המשולב מיועד לתלמידים מצטיינים במהלך לימודיהם לקראת תואר שני בכלכלה, המבקשים להתחיל לימודי דוקטורט לפני שסיימו את לימודי התואר השני, מבלי להשלים את עבודת התיזה לתואר שני.

המסלול הישיר מיועד לסטודנטים מצטיינים בעלי תואר בוגר בכלכלה, שילמדו ישירות לתואר השלישי.

מטרת הלימודים :

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על-מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות

הגשת מועמדות :

רשאים להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי בכלכלה :

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מסומך היו בתחום דיספלינרי אחר, ידרשו למלא חובות השלמה על-פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר :

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס קרייטמן. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לועדה לתארים מתקדמים. ניתן להרשם לתואר שלישי בכל עת.

מסלול הלימודים :

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, חובותיו הם :

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 12 ש"ס (לא כולל סדנאות), אלא אם כן הועדה לתארים מתקדמים קבעה מכסה גבוהה יותר לפי הנחיית המנחה.
2. קורס בכתיבה מדעית באנגלית – מומלץ.
3. להגיש תוך שנה אחת הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הועדה לתארים מתקדמים.
4. הועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

בחינת מועמדות :

הצעת המחקר, לאחר אישורה על-ידי המנחה, והמלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה, תועבר לאישור ועדת הדוקטורט המחלקתית בעקבות המלצת ועדת המחלקה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית. ועדה זו, תקבע את הבוחנים לקראת בחינות המועמדות. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדה המחלקתית. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת המחלקה ואישור הועדה האוניברסיטאית. התלמיד יהיה רשאי באישור המנחה וועדת המחלקה לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר השפה האנגלית.

חובות נוספים של תלמידי מחקר :

המחלקה לכלכלה מצפה מתלמיד מחקר להשתתף :

1. באופן שוטף, בסדנא בתחום המחקר.
2. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
3. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
4. בקורסים הניתנים על ידי מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
5. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי :

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע יקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום ומשרת הוראה חלקית, בהתאם להישגיהם ולתקציב. תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שניה. היקף הסיוע יקבע מדי שנה. התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מדי שנה, על בסיס אישי, על ידי הועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תנתן עדיפות חד-משמעית לתלמידים מצטיינים.

מדי שנה תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתכוון בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו. התמיכה הכספית הינה לארבע שנים מקסימום. תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר חייבים להימצא באוניברסיטת בן-גוריון 3 ימים בשבוע וכמו כן, לקיים את החובות הנוספים שפורטו לעיל.

המחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שרלוט ב. וג'ק ג. שפיצר**(סימן מחשב 144)**

המחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן-גוריון שואפת להכשיר עובדים סוציאליים המביאים לעבודתם גישה אינטגרטיבית המורכבת מידע עיוני, התנסות מעשית, גישה יצירתית, יכולת מחקרית ומחויבות לערכי המקצוע.

המחלקה לעבודה סוציאלית מציעה תוכנית לימודים תלת-שנתית לקראת תואר בוגר בעבודה סוציאלית (BSW), ותכנית דו-שנתית לתואר מוסמך בעבודה סוציאלית (M.S.W).

תואר בוגר בעבודה סוציאלית

מטרת התוכנית להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים לעבודה במיגון רחב של תפקידים בשרותי רווחה. התוכנית מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע והמיומנות הדרושים לעבודה יעילה עם יחידים, משפחות, קבוצות וקהילות ומסגרותיהם החברתיות וכן מיומנויות וידע הדרושים למחקר ולהערכה.

הנחות ייסוד של התכנית

בתכנית המחלקה להכשיר עובדים סוציאליים כשירים שלהם מיומנות וניסיון בהתערבות במישורים המוכרים : פרטנית, קבוצתית קהילתית, משפחתית אך בלא התמחות באף אחד מהם על מנת לקבל כשירות כמקובל. בוגרי המחלקה יהיו מסוגלים להשתלב בכל מסגרת בה מועסקים עובדים סוציאליים, לקלוט וליישם במהרה את המיומנויות הייחודיות הדרושות לאותה מסגרת. בוגרי המחלקה יוכלו להתקבל לכל תכנית לימודים מתקדמים בעבודה סוציאלית ללא כל צורך בלימודי השלמה (כפוף כמובן להישגים הלימודיים). תכנית לימודים מקיפה מיומנויות בהתערבות, רקע תיאורטי להתערבות במישורים שונים, וכן ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. ההכשרה המעשית בשדה היא חלק מרכזי בתכנית הלימודים, והיא כוללת התנסות ישירה ומגוונת בשירותי רווחה שונים, עם אוכלוסיות יעד שונות ומלווה בהדרכה אישית ואו קבוצתית.

מבנה הלימודים**א. התוכנית לתואר בוגר בעבודה סוציאלית**

תוכנית הלימודים לתואר בוגר, במחלקה לעבודה סוציאלית הינה תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז. בנוסף לדרישות המחלקה, חייבים כל התלמידים לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה, לימודים כלליים : חובה ובחירה כמפורט בדרישות הפקולטה. כל התלמידים במחלקה חייבים להשתתף בלימודים הבאים :

לימודי המחלקה	108	נק"ז
אנגלית כשפה זרה	2	נק"ז דרישות הפקולטה
לימודי בחירה כלליים	10	נק"ז דרישות הפקולטה
סה"כ נקודות לתואר	120	נק"ז

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי לתואר.

את לימודי האנגלית חייבים כל הסטודנטים לסיים עד סוף שנת הלימודים השנייה שלהם באוניברסיטה. כמו כן מאחר ובשנה ג' יש עומס רב, מומלץ ללמוד בשנים א' ו- ב' חלק מהלימודים הכלליים.

כללי מעבר משנת לימודים אחת לשניה

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. למעט הקורסים בהם נדרש ציון מעבר אחר גבוה יותר. ציון עובר הוא 56 לפחות.

במעבר משנה א' ל- ב' על הסטודנטים להשיג **ממוצע משוקלל של 75 לפחות**, בכל הקורסים המחלקתיים וציון **70 לפחות בקורס יסודות בעבודה הסוציאלית**, שהינו קורס שנתי חובה לשנה א'. הסטודנטים חייבים לעמוד בדרישות ההכשרה המעשית בשדה בהצלחה ולקבל ציון עובר. סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה לא יוכלו לעבור לשנה ב'. במעבר משנה ב' לשנה ג' הסטודנטים חייבים לקבל ציון עובר בכל הקורסים ובהכשרה המעשית, ולעמוד בדרישות המחלקה.

פיצול שנת לימודים

ראוי לציין שבמקרים מיוחדים בהם סטודנטים צריכים לפצל שנת לימודים, ילמדו קודם את הקורסים התיאורטיים ורק לאחר מכן ילמדו קורסים מתודיים והכשרה מעשית. פיצול תכנית הלימודים מחייבת אישור של ועדת ההוראה. על הסטודנטים המעוניינים לפנות בכתב. הקורסים המתודיים וההכשרה המעשית, הם קורסים צמודים שלא ניתנים לפיצול, אלא במקרים מיוחדים ובאישור ועדת ההוראה של המחלקה.

הכשרה מעשית בשדה

ההכשרה המעשית בעבודה סוציאלית משמשת הכנה לעיסוק במקצוע. ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והגישות, הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי הרווחה השונים, בהם התלמידים עתידים לפעול. חשיבותה הרבה של ההתנסות, תוך יישום הידע הנלמד בקורסים, מקנה להכשרה המעשית מקום מיוחד בתוכנית הלימודים במהלך כל שלוש השנים.

ההכשרה המעשית מתקיימת בשירותי רווחה מגוונים מאזור הדרום ועד המרכז. **בשנה א'**, יקדישו הסטודנטים יום אחד בשדה במהלך סמסטר אחד, כדי להכיר את הארגונים של החברה האזרחית ולהיחשף לאוכלוסיות השונות הנזקקות לעזרה ובמהלך הסמסטר השני הסטודנטים יפגשו עם חברי סגל במחלקה לעבודה סוציאלית במטרה להכיר את הקשרים בין האקדמיה לשדה. כמו כן, במהלך השנה יתקיים שבוע מרוכז (ייתכן במהלך חופשת הסמסטר) בו יבקרו הסטודנטים בשירותי הרווחה המסורתיים – לשכות רווחה, בתי חולים שירותי מבחן וכו'. הסטודנטים יפגשו עם עובדים סוציאליים, מטופלים ומנהלי שירותים.

בשנה ב', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) להכשרה מעשית בשדה, כשמיקוד הלמידה הוא הפרט בסביבתו. בשנה ב' ההדרכה לסטודנטים תינתן בעיקר באופן קבוצתי.

בשנה ג', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) כשמיקוד הלמידה הינו הפרט ברמת המיקרו וברמת המאקרו הקבוצה ו/או הקהילה. ההדרכה לסטודנטים תינתן באופן קבוצתי.

בשנים ב' – ג' , הסטודנטים ילמדו לזהות תופעות מצוקה של אוכלוסיות, יתכננו תוכניות התערבות בהתאם ויפתחו מיומנויות בשיטות וברמות שונות: הפרט, המשפחה, הקבוצה, הקהילה ושינוי מדיניות.

הערכת הישגים בהכשרה מעשית

הסטודנטים בשדה מוערכים פעמים בשנה:

- הערכת ביניים בסוף סמסטר א'.
- הערכה סופית בסוף השנה.

כללי מעבר בהכשרה מעשית

על מנת לעבור משנה לשנה יש לקבל ציון עובר בהכשרה בשדה בתום שנת הלימודים.

תוכנית ההכשרה המעשית הנה שנתית. הערכת סמסטר א' היא הערכת ביניים, הערכת סמסטר ב' היא סופית: עובר/נכשל.

יש חובת נוכחות בימי ההכשרה. ניתן להעדר עד 20% מסה"כ ימי ההכשרה; במקרה של מחלה, מילואים או לידה יש להמציא אישורים מתאימים ליחידה להוראה בשדה.

סטודנטים שנכשלו בהכשרה מעשית יוכלו לחזור על תכנית ההכשרה של אותה שנה פעם אחת בלבד. נכשלו בפעם השנייה יופסקו לימודיהם במחלקה.

סטודנטים שנכשלו על רקע של בעיות אתיקה, וועדת ההוראה במחלקה תדון בהמשך לימודיהם במחלקה. ציון עובר בהכשרה מעשית הוא תנאי לקבלת התואר בוגר בעבודה סוציאלית.

אופן השיבוץ

בשנה א': השיבוץ נעשה לאחר הצגת הארגונים לסטודנטים, ובשיתופם.

בשנים ב' – ג' הסטודנטים ממלאים טופס עדיפויות בסיומה של השנה הקודמת על פי רשימת סוכנויות משוערת.

היחידה להכשרה מעשית אינה מתחייבת להיענות לעדיפויות הסטודנט אם כי נעשה מאמץ להתחשב בבקשת הסטודנט.

חשוב לציין:

שיבוץ ברווחה

כל סטודנט לעבודה סוציאלית חייב להיות משובץ ברווחה לפחות פעם אחת במסגרת השנים ב' ו-ג'.

שיבוץ מחוץ לבאר-שבע

כל סטודנט יצטרך לעבור הכשרה מעשית מחוץ לבאר-שבע באחת מהשנים ב' ו-ג'. שנה א' אינה נחשבת לצורך העניין.

נסיעות

עלות הנסיעות להכשרה מחוץ לעיר נעה בין 100-600 ₪ לחודש. האוניברסיטה אינה משתתפת בהוצאות אלה.

הקלטות

חובה להצטייד בטייפ מנהלים לצרכי הדרכה.

*** יתכנו שינויים בהכשרה בשדה**

כללי התנהגות : אתיקה מקצועית

במסגרת הלימודים וההכשרה המקצועית, חלים על הסטודנטים כללי התנהגות מקצועית והאתית כפי שנקבעו ב"קוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל" ו"חוק העובדים הסוציאליים, 1996". כל מקרה של הפרה בקוד האתיקה יובא לדיון בוועדת ההוראה של המחלקה.

בחינות וציונים

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המרצה. המרצה יודיע לסטודנטים בראשית כל קורס על האופן שבו ייקבע הציון הסופי.

מועדים מיוחדים

סטודנטים הזכאים למועדים מיוחדים יגישו בקשה למזכירות המחלקה בכתב. מועד אחרון להגשת בקשות יפורסם בכל סמסטר על גבי לוח המודעות של המחלקה. אישורים על מועדים מיוחדים יינתנו אך ורק לזכאים על פי הנוהל המופיע בשנתון. את הבקשות יש להגיש על טופס שאותו ניתן לקבל במזכירות הסטודנטים במחלקה בשעות הקבלה. יש למלא את הטופס ולצרף אישורים מתאימים. טופס אשר לא ימולאו בו פרטים ו/או לא יצורפו אישורים - לא יטופל. המחלקה תפרסם את שמות הסטודנטים שבקשותיהם אושרו ותפרסם תאריכים של הבחינות. סטודנטים שבקשתם אושרה ואינם יכולים/רוצים לגשת לבחינה חייבים להודיע על כך למחלקה בכתב שבוע לפני הבחינה.

חזרה על קורסים

סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה חייבים ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל דרישות הקורס. תלמידים לא יורשו לגשת **רק** לבחינה הסופית של הקורס. **סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה לא יורשו להירשם לקורסים מתקדמים.** האמור לעיל תקף גם לגבי קורסי בחירה. תלמידים הרוצים לשפר את הציון הסופי בקורס רשאים לחזור על הקורס בתנאים הבאים בלבד: **אפשר לחזור על קורס פעם אחת בלבד.** אם הקורס אינו מתקיים, או שיש בו מגבלות של קליטת סטודנטים או שינוי בתכנית הלימודים, ילמדו קורס אחר, כפוף לאישור יו"ר ועדת הוראה. תלמידים שחזרו על קורס חובה ונכשלו גם בפעם השניה - **יופסקו לימודיהם במחלקה.** סטודנטים אשר נרשמו לקורס ולא ביטלו את הרשמתם בתקופת השינויים של אותו סמסטר ו/או לא עמדו בדרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למדו את הקורס ונכשלו. זכות החזרה הינה חד פעמית, כלל זה חל גם על הכשרה מעשית. במידה והקורס שנתי חייבים לחזור על שני חלקי הקורס. **לא ניתן לעבור משנה לשנה ללא סיום המטלות של השנה הקודמת.** דרישות הפקולטה הן שסטודנטים ישלימו את כל חובות לימודי האנגלית **עד סוף שנה ב'** כולל בקיץ, אחרת לא יוכלו להתחיל בלימודים של שנה ג'. כמו כן, סטודנטים חייבים לסיים את רמת הבינוני באנגלית עד סוף שנה א'.

עבודת סמינר

1. בעבודת סמינר מציגים הסטודנטים את יכולתם במחקר וכתיבת עבודה אקדמית מקורית, העבודה תוכן בהנחיה של מרצי המחלקה והם אלה שיעריכו אותה.
כל הסטודנטים* יכתבו עבודת סמינר אחת, בדרך כלל, בשנתם האחרונה בתכנית הבוגר. לסטודנטים המפצלים את תוכנית הלימודים – העבודה תיכתב לאחר השלמת קורסי החובה במחלקה.
 2. תכנה, ארכה, וצורתה של עבודת הסמינר יהלמו מאמר בכתב עת מדעי. אף כי קשה לקבוע מסגרת אחידה לכל הסמינרים במחלקה. בתכנה היא תתייחס:
 - א. להגדרת השאלה הנחקרת והצדקתה.
 - ב. דיון עיוני בידוע אודות השאלה עד כה.
 - ג. הצגת דרך העבודה.
 - ד. הצגת הממצאים החדשים.
 - ה. דיון וסיכום.
 3. העבודה תודפס ברווח כפול ושוליים נאותים ותוגש בשני עותקים. אחד יוחזר עם הערות והשני ישמר בספריית המחלקה.
 4. אורכה של העבודה כ- 20 עמודים, לא כולל לוחות, ביבליוגרפיה וכיו"ב. יוקדם לה תקציר של 150 – 100 מלים המסכם את תכנה. למותר לציין שהעבודה צריכה לעמוד בכל כללי הציטוט המקובלים בכתובה מדעית.
 5. לאחר שיוסכם במשותף (הסטודנטים והמנחה) על סיום העבודה והגשתה הסופית, יינתן ציון ללא אפשרות תיקון נוסף.
- * למעט משתתפי סמינר שיווק ופרסום המחויבים להוציא את עיתון המחלקה.

הנחיות לסגירת תואר

בסיום כל החובות לקראת תואר בוגר, יחושב לסטודנטים הציון הסופי במחלקה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים ומשוקללים על פי נק"ז של כל קורס.
הציון הסופי המשוקלל חייב להיות 65 לפחות.

על הסטודנטים למלא טופס סגירת תואר במחלקה לאחר קבלת כל הציונים בקורסים המחלקתיים. את הטופס ניתן לקבל במחלקה במזכירות הסטודנטים, או באתר האינטרנט, משך הטיפול בבקשה לסגירת תואר יארך עד שבוע ימים. על הסטודנטים האחריות לטפל בנושאי שכר לימוד, ספרייה והלימודים הכלליים. סטודנטים שלא טיפלו בנושאים אלו - בקשתם תתעכב במזכירות הפקולטה. יש לציין שהמחלקה איננה מטפלת בנושאים הנ"ל.

תוכנית הלימודים

במהלך הלימודים הסטודנטים יחויבו להשתתף בימי עיון, כנסים אשר המחלקה מקיימת.

יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים.

מבנה הלימודים**תוכנית חד מחלקתית (108 נק"ז)****שנה א'****קורסי חובה**

1	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
0	נק"ז	מעבדה (סמסטריאלי)
4	נק"ז	יסודות בעבודה סוציאלית- (שנתי)
6	נק"ז	יסודות הסוציולוגיה- (שנתי)
4	נק"ז	מבנה חברתי של ישראל (שנתי)
2	נק"ז	כלכלה לעובדים סוציאליים (סמסטריאלי)
6	נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	מדיניות רווחה (שנתי)
4	נק"ז	משפט ואתיקה (שנתי)
4	נק"ז	יסודות הסטטיסטיקה (שנתי)
2	נק"ז	מקורות מידע (סמסטריאלי)
0.5	נק"ז	מפגשי סטודנטים ומדריכים (סמסטריאלי)
0.5	נק"ז	עבודה סוציאלית, אקדמיה ושדה (סמסטריאלי)

38	נק"ז	סה"כ

שנה ב'**קורסי חובה**

6	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
2	נק"ז	מעבדה (סמסטריאלי)
4	נק"ז	עבודה פרטנית עם היחיד (שנתי)
4	נק"ז	עבודה קבוצתית (שנתי)
4	נק"ז	עבודה קהילתית (שנתי)
4	נק"ז	פסיכופתולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	פסיכולוגיה התפתחותית (שנתי)
2	נק"ז	חשיבה פוליטית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	שיטות מחקר כמותי (סמסטריאלי)
4	נק"ז	אחד משני הקורסים שברשימה א' (קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ב')

36	נק"ז	סה"כ

רשימה א'

חובה א.1	מגדר בריאות (שנתי)	4	נק"ז
חובה א.2	ע"ס רב תרבותית (שנתי)	4	נק"ז

רשימה ב'

בחירה ב.1	זכויות הילד (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ב.2	זכויות הילד (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ב.3	סוגיות במשפט לעו"ס (סמסטריאלי)	2	נק"ז

הערות

- במהלך שנה ב' יש לבחור לפחות קורס אחד מתוך קורסי הבחירה מרשימה ב'.
- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108 .

שנה ג'**קורסי חובה**

הכשרה בשדה (שנתי)	8	נק"ז
מעבדה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
תאוריות באישיות (שנתי)	4	נק"ז
אלימות במשפחה- (סמסטריאלי)	2	נק"ז
טראומה ופוסט טראומה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
שיטות מחקר איכותני (סמסטריאלי)	2	נק"ז
הערכת טיפול (סמסטריאלי)	2	נק"ז
3 קורסי חובה מרשימה ג'	6	נק"ז
סמינר 1 (שנתי)	2	נק"ז
בחירה (קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ד')		

סה"כ

30 נק"ז

רשימה ג'

חובה ג.1	סוגיות בעבודה פרטנית (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.2	התערבות קבוצתית (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.3	מבוא להתערבות משפחות (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.4	עבודה קהילתית ושינוי חברתי (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.5	בעיות ילדים (סמסטריאלי)	2	נק"ז

רשימה ד'

בחירה ד.1	פסיכולוגיה של הגירה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ד.2	מצבי דחק (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ד.3	פגיעה מינית (סמסטריאלי)	2	נק"ז

הערות

- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108 .
- בשנה ג' אפשר ללמוד קורסי בחירה מרשימה ב'.
- קורסי בחירה אינם יכולים להחליף קורסי חובה.

Field work in the first year (1 נק"ז) 144-1-1091 - הכשרה מעשית בשנה א

הסטודנטים ישובצו ליום בשבוע במהלך סמסטר אחד בארגונים של החברה האזרחית. הסטודנטים ילמדו להכיר את הפרט ברמת המיקרו ואת הארגון הנותן מענים לצרכיו ברמת המאקרו. בנוסף לכך, הסטודנטים יסיירו במשך שבוע בארגונים המסורתיים של שרותי הרווחה.

Social Work: Academy & Field Work (0.5 נק"ז) עבודה סוציאלית; אקדמיה ושדה

הקורס יחשוף את הסטודנטים למערך הקשרים שבין תחומי המחקר והעבודה בשדה של חברי המחלקה וכיצד הם מיושמים בפועל בעבודת השטח. **כיוונים ומגמות** הסטודנטים יודעו למגוון הנושאים שיש לכל חוקר ותחומי העניין הספציפיים שלו.

144-1-0025 - מפגשי סטודנטים מדריכים (0.5 נק"ז)**Meetings between students and supervisors**

במהלך הקורס ילובנו סוגיות העולות מהמפגש של הסטודנטים עם הארגונים של החברה האזרחית. יועלו תכנים תיאורטיים על המגזר השלישי ומקומם של העמותות בחברה הישראלית. הקורס הנו חובה ומהווה חלק אינטגרלי של ההכשרה המעשית

Basics of social work (4 נק"ז) 144-1-1071 - יסודות בעבודה סוציאלית

הקורס יעסוק בעקרונות מקצוע העבודה הסוציאלית וערכיו, כפי שהם מתבטאים בקשר המקצועי עם פרטים, קבוצות וקהילות. הקורס יתמקד בערכי המקצוע הכוללים: אמונה ביכולת הפרט להשתנות, לגדול ולתרום לאחרים, העצמה, אינדיבידואליזציה, הגדרה עצמית, גישה לא שיפוטית כל אחד, תפיסה הוליסטית של אדם וסביבה, הזכות של כל אדם לקבל עזרה בעת משבר ולחץ.

Foundation of Sociology (6 נק"ז) 144-1-1791 - יסודות הסוציולוגיה

מטרת הקורס היא לערוך לתלמידים היכרות עם מקצוע הסוציולוגיה, כדיסציפלינה דינאמית ומתפתחת שמתקיימות בה מגוון של גישות ותיאוריות. הקורס מציג את השאלות המרכזיות המעסיקות את הסוציולוגים, ואת הדרכים בהן הם מתמודדים עם שאלות אלה ומנסחים שאלות חדשות 144-1-1951

Social Structure of Israel (4 נק"ז) 144-1-1951 - מבנה חברתי של ישראל

מטרת הקורס היא היכרות עם מבנה החברה הישראלית ועם השינויים שחלו בה מתחילת ההתיישבות הציונית ועד ימינו, תוך פיתוח ראייה ביקורתית של הסביבה החברתית. לשם כך יושם דגש במסגרת הקורס על מגמות הליכוד והפירוד הפועלות בחברה הישראלית. הסמסטר השני יתמקד בתהליכי גידול והתפתחותן של האוכלוסיות השונות בארץ.

Statistics

(4 נק"ז)

1031-1-144 - יסודות הסטטיסטיקה

הקורס מתמקד בשני תחומים עיקריים בסטטיסטיקה הרלוונטיים למדעי החברה :

(1) סטטיסטיקה תיאורית

(2) סטטיסטיקה הסקית

מטרת הקורס היא להקנות מושגים בסיסיים בכלים הנדרשים לעריכת עיבודים סטטיסטיים. איסוף נתונים, תיאורם, והסקה לגביהם במחקר הנעשה במדעי החברה. בסוף הקורס התלמיד מצופה לדעת ליישם את הכלים שרכש ברמה של סטטיסטיקה בסיסית, כמו כן עליו להיות מסוגל לקרוא ולהבין את התוצאות המתוארות בעבודות מחקר אמפיריות.

Forces that Underlie the Welfare State

(2 נק"ז)

0501-1-144 - כלכלה לעו"ס

מטרת קורס זה היא להכיר לתלמידים מושגים בכלכלה, תופעות כלכליות ונקודות מבט כלכלית על המתרחש במדינת ישראל וכן השוואתה למדינות אחרות בעולם. יוצגו עקרונות החשיבה הכלכלית והגורמים השונים המרכיבים את המשק והשפעתם על תהליכי קבלת ההחלטות ברמות השונות של המשק וישומן מעת לעת. נראה כיצד כוחות השוק פועלים ומהן נקודות התורפה של משק הפועל בתנאי שוק חופשי. נבחן את המקרים בהם נדרשת התערבות לתיקון, שיפור ושינוי.

1781-1-144 - משפט אתיקה ועבודה סוציאלית**Law ,Ethics and Social Work**

(4 נק"ז)

מטרתו העיקרית של קורס זה אינה ללמד את הסטודנט המייעד עצמו להיות עובד סוציאלי כיצד כובלים משפט ואתיקה את ידיו בשורה של כלים המורים לו מה אסור ומכתיב לו- כביכול -דרך פעולה אחת ויחידה.

מטרת הקורס היא להציע לסטודנט מורה דרך להבין מהו משפט, מהו ההגיון הפנימי של הנורמות המשפטיות והאתיות, מהן זיקותיו של המשפט לעבודתו כסטודנט לעבודה סוציאלית בעבודה מעשית וכעובד סוציאלי כפוטנציה. תכליתה של למידה זו היא לאפשר לסטודנט (ולעובד הסוציאלי שיצמח ממנו) להפעיל שיקול דעת עצמאי לאור מסגרת רעיונית משפטית ואתית ולממש אני מאמין אישי – מקצועי בצל לחצים צולבים הצפויים בעבודתו בשדה .

בין המקורות שיידונו בשיעור :

מ' מאוטנר "המשפט הסמוי מן העין" אלפיים 16 (1998) 45.

1061-1-144 - מדיניות חברתית – סוגיות נבחרות**Social Welfare Policy**

(4 נק"ז)

מטרת השיעור לתת מבוא ראשוני במושגי המדיניות החברתית בכלל ומדינת הרווחה בפרט. השיעור ינסה לעמוד על דפוסי הפעולה והדילמות ביישום מדיניות בתחומים שונים ולעמוד על המבנים וההסדרים המוסדיים במדינת הרווחה. השיעור יכוון, מחד גיסא להקנות ידיעה על המדיניות החברתית בישראל ומאידך גיסא לספק התבוננות השוואתית למדינות אחרות.

Workshop

(0 נק"ז)

144-1-0056 – מעבדה

הקורס מיועד לניתוח והמשגה של ההתנסות בשדה תוך חיבור לחומר הנלמד בקורס יסודות בעבודה סוציאלית. בנוסף במסגרת המעבדה הסטודנטים יהיו קבוצת עמיתים, בה ידונו ויבחנו את תפיסות תפקוד העובד הסוציאלי והעבודה סוציאלית.

144-1-0012 - כתיבה אקדמית ומקורות מידע בבליוגרפים

Academic Report /Scientific Article,

(2 נק"ז)

Bibliography Preparation

הקורס יקנה כלים ראשוניים לעבודה בסביבה ממוחשבת בכל הקשור לאיסוף חומר ספרותי. אין צורך בידע קודם, יחד עם זאת יומלץ לסטודנטים להירשם להדרכה בספרייה (רישום בעמדת יעץ), ללימוד עבודה במאגרי מידע. הכרת מקורות מידע עדכניים במדעי החברה. הכרת דרכי הגישה למקורות מידע – מדריכים ביבליוגרפיים, מאגרי מידע ממוחשבים. לימוד הרישום הביבליוגרפי המקובל (APA) של סוגי מקורות שונים: ספר, ספר ערוך, מאמר, מקורות אלקטרוניים וכדומה. על הסטודנטים להצטייד בקוד מחשב אישי (כפי שנמסר בפנקס תשלומים שכ"ל) לצורך תרגול ושימוש בעמדות המחשב האוניברסיטאיות.

Introduction to psychology

(6 נק"ז)

144-1-1791 - מבוא לפסיכולוגיה

הקורס יסקור שלל נושאים המטופלים ע"י הפסיכולוגיה העכשווית. תחילה נסקור את המקורות ההיסטוריים והפילוסופיים של הפסיכולוגיה המודרנית, נעסוק בשאלה האם הפסיכולוגיה היא מדע. אח"כ נעבור לתחומים תוכניים כגון פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, זיכרון, התמודדות עם לחץ והשפעה על הבריאות, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה וטיפול, ועוד. דרישות הקורס הן עמידה בבחינות בסיום כל סמסטר והגשת שתי עבודות במהלכו.

Psychathology

(4 נק"ז)

144-1-1131 - פסיכופתולוגיה

הקורס מיועד להקנות לסטודנטים ידע ומושגים בסיסיים בתחום הפסיכולוגיה האבנורמלית. יילמדו הפרעות ופתולוגיות נפשיות על רקע המודלים הרפואי, הפסיכודינמי, ההתנהגותי, והקוגניטיבי, תוך פירוט והסבר אודות הרקע התאורטי, האבחנה, הסימפטומים, והטיפולים.

Social Work With Groups(4 נק"ז) **144-1-1151 - עבודה סוציאלית עם קבוצות**

תנאי קדם: יסודות בעבודה סוציאלית 144-1-1071
מטרות הקורס הן להקנות את הבסיס התיאורטי ולפרוס את מפת הידע בתחום העבודה הסוציאלית הקבוצתית. בנוסף, ללמוד ולהכיר מושגים בסיסיים בתחום התערבות קבוצתית בעבודה סוציאלית והנחיית קבוצות. במסגרת הקורס הסטודנטים ילמדו מודל התערבות קבוצתי שיטתי ומתוכנן ויבחנו דעות חברתיות ואישיות לגבי גישת התערבות זו. הקורס ייכלול לימודים תיאורטיים והתנסות. תוכני הקורס יכללו את ההיסטוריה וההתפתחות העבודה הסוציאלית הקבוצתית, גישות וזרמים בעבודה קבוצתית, מודלים קבוצתיים שונים: המודל האקולוגי, המודל ההתפתחותי, הקבוצה כשלם. מאפייני הקבוצה כמרחב לעזרה, התערבות פרטנית או קבוצתית? תכנון התערבות קבוצתית, מעבר לתפקיד מנחה קבוצה: זהות תפקידית כמנחה, סגנונות הנחיה, הנחיה בשניים והערכת התערבות קבוצתית.

144-1-0035 - בעיות מיוחדות הנוגעות לעו"ס (2 נק"ז)**Course dealing with special problems concerning social workers**

אלימות במשפחה, המתת חסד, זכות הילד לדעת מי הוריו, זכויות החולה, השקמה מדעת לטיפול רפואי, תרומת איברים, הידועה בציבור, נשואים מעורבבים, תפקיד העובד הסוציאלי בבית המשפט.

Children's Rights

(2 נק"ז)

144-1-0015 - זכויות הילד

בקורס זה ננסה להבין מהן הזכויות שמהן הילד נהנה במציאות הישראלית ומהן הזכויות שראוי שהילד יהנה מהן כאדם הראוי לכבוד.
אלה מקצת השאלות שנבחן יחד: האם ראוי להשתית את היחסים בין הילד לבין הוריו על זכויות הורים או על אחריות הורים? האם ראוי להעדיף את טובת הילדים כקבוצה על טובת הילד המסוים? האם המשפט נענה לסבלו של הילד והאם המשפט מגן על השתייכותו של הילד למשפחה ולקהילה?
בין המקורות שיידונו בשיעור:

K. Kufeldt "Listening To Children: An Essential For Justice" 1 International Journal of Children's Rights (1993) 155.

Community Work

(4 נק"ז)

144-1-1171 - עבודה קהילתית

תנאי קדם: יסודות הסוציולוגיה 144-1-1791 ומבוא לפסיכולוגיה 144-1-1911
 קורס זה מהווה מבוא לשיטת העבודה הקהילתית במקצוע העבודה הסוציאלית ומטרתו הן: הקניית ידע בנושא הקהילה והעמקת התודעה הקהילתית, לתאר ולנתח קהילות ולהבהיר את השפעותיהן על האוכלוסיות החיות בהן תנאי קדם: יסודות הסוציולוגיה 144-1-1791 ומבוא, להקנות מיומנויות בסיסיות בפתרון בעיות חברתיות לפי שיטת העבודה הקהילתית ולהכיר את תפקידי העובד הקהילתי ושיטות עבודתו

144-1-1191 - עבודה פרטנית עם היחיד וסביבתו (4 נק"ז)**Case work with individual in his/her environment**

תנאי קדם: יסודות בעבודה סוציאלית 144-1-1071
 לימוד וניתוח תהליך ההתערבות עם הפרט, באופן מעשי ותיאורטי. הקורס ידון ויקשר בין המודלים התיאורטיים השונים העוסקים בתהליך העזרה לפרט.

Field Work

(6 נק"ז)

144-1-1231 - הכשרה מעשית בשדה

תנאי קדם – הכשרה שנה א' 144-1-1091
 ההכשרה המעשית בשדה מעניקה לתלמידי שנה ב' מיומנות והכרות עם האוכלוסיות השונות בהדרכה אישית של עובדים סוציאליים מנוסים העובדים בסוכנויות רווחה שונות. ההכשרה בשנה ב' יומיים בשבוע

Research Methods

(2 נק"ז)

144-1-1291 - שיטות מחקר לשנה ב'

קורס זה נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע ומיומנויות בסיסיות. הסטודנטים ילמדו כיצד נערכים מחקרים ומהם קני המידה לטיב המחקר כך שיוכלו לקרוא, להבין ולהעריך מאמרים מדעיים המבוססים על מחקר.
 הסטודנטים ישתתפו ביישום מחקר כמותי, סמסטר ב' יוקדש ללמידת מושגים תאורטיים במחקר כמותי.

Cultural Social Work**144-1-0241 - עבודה סוציאלית בין תרבותית (4 נק"ז)**

מטרת הקורס היא הגברת היכולות האנליטית והפרקטית של הסטודנטים, כאשר הם משרתים פונים השונים מהם.
 הקורס מדגיש את מהות השוני התרבותי ומידת השפעתו על התהליך הטיפולי.
 בנוסף, אמור הקורס להגביר את הרגישות התרבותית בקרב המטפלים בשתי רמות: רמה פרקטית ורמת המדיניות.

Health and multi-culturalism (2 נק"ז) **144-1-0261 - מגדר בריאות ורב תרבותית**

בקורס זה, נסקור את התיאוריות והמושגים המרכזיים בתחום של מגדר (ג'נדר) בריאות ורב תרבותיות. לקורס שלוש מטרות עיקריות:

- (1) התמקדות והכרות עם תיאוריות פמיניסטיות, סוציולוגיות, פסיכולוגיות ואפידמיולוגיות המסבירות את ההתייחסות השונה לגברים ונשים בהקשרים למעמד חברתי ומצבי בריאות וחולי.
- (2) פיתוח רגישות להיבטים רב תרבותיים בעבודה טיפולית באוכלוסיות מגוונות. 3. פיתוח מיומנויות ספציפיות בטיפול ייחודי בנשים, כגון: כתיבה יצירתית, ניתוח אירוע משמעותי מתוך התבוננות פנימית ביקורתית, שימוש בכלים יצירתיים בטיפול

Workshop (2 נק"ז) **144-1-2701 - מעבדה**

המעבדה נועדה לפיתוח מיומנויות התערבות בתהליך הבין אישי המתרחש בטיפול. לימוד מיומנויות אלו ייעשה על ידי תרגול והתנסות של התהליך ברמה אישית ומקצועית, זאת בהתייחס לתפיסה הבסיסית כי זהות מקצועית נרכשת ונלמדת באמצעות עיבוד ופיתוח מודעות לחלקים מודעים ובלתי מודעים של המטפלת.

Introduction: Alcohol and drug use (2 נק"ז) **144-1-2001 - אלכוהול וסמים**

הקורס הינו קורס מבוא המאפשר לסטודנטים הכרות עם נושא הסמים וההתמכרות. בקורס ילמדו מושגי היסוד הקשורים בנושאי: סמים וסוגיהם, אלכוהול ומאפיינים של התמכרות. הסטודנט ילמד להבחין בין סוגי הסמים, יאפיין את מהלך ההתמכרות ברמה הפיסית והנפשית, יכיר את התאוריות המסבירות שימוש לרעה בסמים ותאוריות טיפוליות בתחום. בקורס תתואר סביבת המשתמש והמכור (כגורם משפיע על ההתמכרות וכמושפעת מההתמכרות) במהלך הקורס יתואר תפקיד המטפל בכל אחד משלבי האבחון והטיפול.

Political Thought (2 נק"ז) **144-1-0073 - חשיבה פוליטית**

מטרת השיעור לדון באופן שיטתי בסביבה הפוליטית והסוציולוגית של מדינת הרווחה ובהקשרים של הדיון הפילוסופי המלווה את השינויים בתוכה. דגש מיוחד יונח על הבירור השיטתי של מושגים פוליטיים ופילוסופיים בתוכם סולידריות, עבודה, זכויות, צדק, חירות, חברה אזרחית, קהילתית, רב תרבותיות כמו גם מושגים אחרים העולים בשיח של מדינת הרווחה.

שנה ג'

Family Violence (2 נק"ז) **144-1-0045 - אלימות במשפחה**

הקורס יעסוק בלימוד סוגיית אלימות במשפחה במעגלים השונים, למידה אינטגרטיבית של חומר תאורטי בנושא ועבודת השדה של העובדים עם מטופלים של תופעת אלימות במשפחה. חשיפה לגישות התערבות ומניעה בטיפול בנפגעי אלימות במשפחה.

144-1-1301 - סוגיות נבחרות בעבודה פרטנית**Selected Issues in Social Work Practice (2 נק"ז)**

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב' מטרת הקורס ללמד את הסטודנט להתמודד עם מגוון של סוגיות בסיסיות המתעוררות סביב הטיפול בפרט. בשיעור נתמודד עם שאלות כגון יישום תוכניות התערבות הלכה למעשה, תהליכים מקבילים בזמן טיפול, תלות ועצמאות, טיפול קצר טווח וטיפול ארוך טווח.

Intervention with Families (2 נק"ז) - מבוא להתערבות משפחות 144-1-1321

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב'. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים בפני עקרונות החשיבה המערכתית, וכן בפני חלק ממגוון הגישות הטיפוליות בתחום הטיפול המשפחתי.

Intervention with Groups (2 נק"ז) - התערבות קבוצתית 144-1-1351

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב'. הקורס מקנה לסטודנטים מיומנויות בהנחיה קבוצתית. הכוונה היא להקנות ידע והתנסות חוויתית ללימוד דרכי איתור מועמדים וקביעת ההרכב, וכן לנווט את תהליך ההתפתחות וההתמודדות לקראת סיום.

Field Work (8 נק"ז) - הכשרה מעשית בשדה 144-1-1391

תנאי קדם: הכשרה מעשית שנה ב' 144-1-1231
ההכשרה בשנה ג' מחייבת 3 ימים בשבוע 7 שעות עבודה ביום ובתאום עם מקום השרות בימים א' ד' ה' בשעות 08:00-15:00 יתכנו גם שעות אחה"צ.
ההכשרה מעניקה מיומנויות ונסיון לסטודנטים לעיסוק במקצוע

Community Intervention (2 נק"ז) - עבודה קהילתית ושינוי חברתי 144-1-1511

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית שנה ב' הצגת מציאות של מדיניות חברתית וכלכלית שמרנית מובילה לקצוצים בשירותים חברתיים ולהגברת מצוקה, אפליה ועוני. פיתוח גישה קהילתית להתערבות מתוכננת עם הצרכנים ולמענם. ללמוד לנתח מצבים חברתיים ולאבחן בעיות חברתיות, קהילות ושרותי רווחה.

Skills Laboratory (2 נק"ז) - מעבדה 144-1-1551

תנאי קדם: מעבדה שנה ב' והכשרה 144-1-2701 בקורס זה נדון בשאלות טיפול העולות מהחומר הנלמד בקורסי הטיפול השונים, בהדרכה בשדה ובחוויות מהשטח. הקורס ינתן בקבוצות קטנות. דרושה השתתפות פעילה והבאת חומר לדיון.

Personality Theories

(4 נק"ז)

144-1-0111 - תאוריות באישיות

הקורס יעסוק בסקירה של תאוריות באישיות, בסמסטר א' נעסוק בתאוריות פסיכואנליטיות מסורתיות יוענק ידע בסיסי בנוגע לתיאורטיקנים: פרויד, קליין, וויניקוט וסאליבן.

Children's problems and Psychotherapy (2 נק"ז) - 144-1-2961

המטרה של הקורס – להתייחס לתהליך ההתפתחות הנורמאלית של הילד, להכיר את הבעיות המלוות את שלבי ההתפתחות השונים, ולהדגיש את התנאים המסכנים את התפקוד הרגשי וההתנהגותי התקין. בנוסף, להתמקד בייחודיות של העבודה הטיפולית עם ילדים.

Psychology of immigration

(2 נק"ז)

144-1-2291 - פסיכולוגיה של הגירה

במסגרת הקורס נכיר תיאוריות ומודלים שונים של הגירה (עליה) תוך בדיקת תהליך הסתגלות ושינוי תרבותי של עולים בארץ חדשה. נתייחס לנורמות וערכים חברתיים-תרבותיים של עולי ברית המועצות. נתמקד באפיונים מיוחדים וקשיי תפקוד של קבוצות סיכון בקרב העולים. נדון בדרכי התערבות השונות עם קבוצות אלו. נפתח ידע, ורגישות לאינטראקציה עם עולים בתהליכי הסתגלות ושינוי תרבותי.

Treatment Evaluation

(2 נק"ז)

144-1-0083 - הערכת טיפול

בקורס זה נלמד כיצד להעריך את עבודתנו עם יחידים, משפחות וקבוצות. נתמקד במערכים חד מחקריים ובשיטות הערכה אחרות. השיעור ילווה בתרגילים בהם הסטודנטים יעריכו את עבודתם עם פונים מהשדה ובעבודה מסכמת אשר תעסוק בהערכה פורמלית ובלתי פורמלית על עבודתם עם פונים ממשיים

Qualitative Research Methods

(2 נק"ז)

144-1-1211 - שיטות מחקר איכותניות

שיטות מחקר איכותניות מייצגות פרדיגמה מחקרית שונה במהותה משיטות מחקר כמותיות. מטרות הקורס המרכזיות הן הצגת מבוא לשיטות מחקר איכותניות וזרמים מרכזיים במסורת. בתהליך הלמידה יתנסו הסטודנטים בתרגיל מחקרי שיכלול ראיון, ניתוח והגשת דו"ח מחקר מסכם.

(2 נק"ז)

144-1-0060 - טראומה ופוסט טראומה**Theory and practice of trauma and Post-traumatic stress disorder**

ההתפתחות בתפיסה החברתית והמקצועית של הארועים הטראומטיים והשלכותיהם. הקורס יתמקד בטיפולוגיה של מצבי טראומה, בהשלכות הטראומה על הקורס יעסוק בהיבטים תיאורטיים, מחקרניים וישומיים של המושגים לחץ וטראומה ויצג את הסביבה: טראומטיזציה משנית וכן בדרכי התמודדות של הפרט ושל החברה עם טראומות חד פעמיות ועם מצבי טראומה מתמשכים.

Seminar**(2 נק"ז)****סמינר**

כל סטודנט חייב בכתיבת עבודת סמינר.
 עבודת הסמינר היא גולת הכותרת להכשרתו האקדמית.
 סטודנט יבחר נושא לעבודת הסמינר בהתאם לפרסום הנושאים ושמות המרצים במחלקה, המרצה ישמש כמנחה לעבודת הסמינר. לא ניתן לסגור תואר ללא עבודת סמינר.

Electives**(2 נק"ז)****קורסי בחירה**

רשימה ותקצירי קורסים יתפרסמו לקראת הייעוץ. הסטודנטים צריכים לבחור קורסי בחירה על מנת להגיע ל-108 נק"ז במחלקה.
 לידיעתכם:
 קורסים שאינם מופיעים יפורסמו באתר האינטרנט בשנה"ל, או יחולקו בכיתות ע"י המרצים.

תוכנית השלמה: MSW עם כשירות לע"ס

תוכנית השלמה תואר שני בעבודה סוציאלית (M.S.W) מיועדת לבוגרים מצטיינים במדעי החברה והרוח.

מטרה

שילוב של לימודי הכשרה בעבודה סוציאלית, כולל כשירות עפ"י חוק העובדים הסוציאליים, עם לימוד תואר שני בעבודה סוציאלית בנתיב המחקרי.
הכשירות תוענק עם סיום הלימודים לתואר השני.

תנאי קבלה

- תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר, בציון מינימום של 85. עדיפות תינתן:
- א. לבוגרי מדעי התנהגות
 - ב. לבעלי תואר שני
 - ג. למי שיש לו רקע בעבודה או התנדבות בתחום העשייה החברתית

תהליך הקבלה

הקבלה תתבצע בשלבים, כשעמידה בתנאי הסף היא תנאי למעבר לשלב הבא.

- א. מיון מסמכים, כולל גיליונות ציונים; קורות חיים; מכתבי המלצה;
 - הצהרת כוונות (עד 500 מילים המסבירות מדוע המועמד מבקש להתקבל לתוכנית).
 - ב. מבחן מיון: קריאה וסיכום מאמר באנגלית, בתנאי בחינה בכיתה (3 שעות).
 - ג. ראיון אישי.
- הערה: תאריכי ההרשמה, מבחן המיון והראיונות יהיו מחייבים. אין אנו מתחייבים למצוא מועדים חלופיים למועמדים שאינם זמינים, ומי שלא מגיע למועד שנקבע לא יוכל להתקבל.

תוכנית הלימודים:**בשנה הראשונה: קורסי השלמה בעבודה סוציאלית**

חובה 1	מדיניות רווחה (שנתי)	4	נק"ז
חובה 2	יסודות בעבודה סוציאלית (שנתי)	4	נק"ז
חובה 3	משפט ואתיקה (שנתי)	4	נק"ז
חובה 4	התערבויות בע"ס (שנתי)	4	נק"ז
חובה 5	מעבדה (שנתי)	4	נק"ז

סה"כ		16	נק"ז

הערה- יש להתייחס לסעיף אי בקשר להכשרה בשדה סטודנטים החסרים רקע מתאים יחויבו ללמוד גם מבואות, כל קורס בהיקף של לפחות 4 נק"ז.
 סוציולוגיה
 פסיכולוגיה
 שיטות מחקר (סטטיסטיקה)
 מבנה חברתי של ישראל
 פסיכופתולוגיה (פסיכולוגיה אבנורמלית),
 את הקורסים האלה ניתן ללמוד במסגרות אקדמאיות אחרות, בתאום עמנו, ובתנאי שהקורס הוא לקרדיט אקדמי ובהיקף הנדרש.

- א. **הכשרה בשדה**, יומיים בשבוע בסמסטר אביב של השנה הראשונה ולאורך השנה השנייה. כל סמסטר אורכו 15 שבועות. בנוסף יקדישו הסטודנטים שבועיים מרוכזים לפרויקט מסכם בהכשרה בשדה. סך כל ימי ההכשרה: 100 ימים מלאים שהם שווי ערך לארבעה סמסטרים אקדמיים.
- ב. **בשנה השנייה והשלישית**: לימודי תואר שני בעבודה סוציאלית (נתיב מחקרי, עם תזה) בהתאם לתוכנית התקפה בשנת הכניסה ללימודי התואר השני (שנה ב' לתוכנית ההשלמה). התוכנית כוללת לימודי חובה ולימודים בתחומי העבודה סוציאלית הטיפולית; מדיניות ושינוי חברתי; בריאות ומעגל החיים וטיפול באמצעות האומנות. לסטודנטים מצטיינים ניתנת אפשרות לעבור במסלול משולב ישירות ללימודי דוקטורט.

רשימת קורסי חובה – תכנית השלמה:

Interventions in Social Work (4 נק"ז) **144-1-0036 – התערבויות בע"ס**

מטרת הקורס הנה לספק מושגים והבנות בסיסיות אודות התערבויות שונות במסגרת העבודה הסוציאלית. תינתן התייחסות ל:

1. רמות ההתערבות השונות בהן עוסק מקצוע העבודה הסוציאלית.
2. הכרות בסיסית עם תיאוריות התערבות ושינוי שונות.
3. הבנת גישות התערבות ברבדים שונים.
4. מיומנויות התערבות בסיסיות.

• שאר הקורסים מפורטים ברשימת הקורסים של התואר הראשון.

לימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית

(סימן מחשב 2-144)

המחלקה לעבודה סוציאלית הקפידה מאז ומתמיד להיות מעורבת בתחום הרווחה בנגב. הדבר מתבטא הן בתחום הלימודים, הן בתחום הכשרת עובדים סוציאליים להתמודדות עם הבעיות הייחודיות של האזור והן בפיתוח מחקרים ופרויקטים ניסויים שיאפשרו מתן שירותי רווחה טובים יותר. עבודה סוציאלית היא מקצוע פעיל ובו מתח מתמיד בין הצד האקדמי לבין הצד המעשי. תכנית הלימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית תנסה לגשר בין שני ההיבטים הללו. היא תכשיר עובדים מיומנים, שיהיו בעלי ניסיון במתן שירותי רווחה חדשניים ואיכותיים מחד, ובעלי מיומנות בפיתוח שיטות מחקר והערכה מאידך.

משך הלימודים בתכנית הינו שנתיים.

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים מציעה ארבע מגמות לימודים:

1. מגמה טיפולית
2. מגמה למדיניות ושינוי חברתי
3. מגמה לבריאות ומעגל חיים
4. מגמה לטיפול באמנויות.

בכל המגמות יקבלו הבוגרים תעודת מוסמך בעבודה סוציאלית M.S.W. (מגמת הלימוד מצוינת בגיליון הציונים בלבד).

בכל מגמות התכנית מתקיימים לימודים בנתיב מחקרי ובנתיב כללי. סטודנטים מתוכנית השלמות ומועמדים בעלי שנת נסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. מועמדים אחרים יבחרו את נתיב הלימודים בעת ההרשמה (יציינו זאת בטופס ההרשמה של מדור רישום. הקורסים המוצעים במחלקה לעבודה סוציאלית הם קורסים שנתיים וקורסים סמסטריאליים. כל קורס יכול לזכות את הסטודנטים ב-2 נק"ז עד 4 נק"ז סמסטריאליות. הלימודים כוללים קורסי חובה, קורסי פרקטיקום וקורסי בחירה.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה במחלקה כוללים בתוכם את דרישות הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. כמון כן, יש לעמוד בעת הקבלה גם בתנאי הקבלה של המחלקה. אין קבלה אוטומטית ללימודי התואר השני. תנאי ההרשמה והקבלה לכל מגמות הלימוד, זהים. רשאים להרשם:

- א. בעלי תואר ראשון בעבודה סוציאלית. בציון 85 לפחות.
- ב. בעלי שנתיים ניסיון בשדה בעת ההרשמה (לא כולל הכשרה מעשית בתואר ראשון). מועמדים מצטיינים (ממוצע מעל 93) עם ניסיון של פחות משנתיים, יוכלו להתקבל לנתיב המחקרי בלבד.

יש לצרף:

1. המלצה **אקדמית אחת** (מופיעה בנספח ידיעון ההרשמה).
 2. קורות חיים- מודפסים (**לא** בטפסים המופיעים בידיעון ההרשמה).
 3. הצהרת כוונות – מודפסים על עמוד אחד. על המועמדים לתאר היכן הם נמצאים היום מבחינה מקצועית, מדוע בחרו להתחיל ללמוד דווקא עכשיו תואר שני ואיך הם רואים את עצמם בעתיד מבחינה מקצועית ואקדמית.
- ג. זימון לבחינה ישלח **לחלק** מהמועמדים, עפ"י החלטת ועדת קבלה. כל נבחן יקבל 3-7 מאמרים באנגלית, מהם יבחר במאמר אחד **בלבד** ויכתוב תקציר **בעברית** באורך של עד 150 מילים (עד עמוד). אפשר להשתמש בבחינה במילון, מילונית וכד'. מטרת הבחינה היא לבחון את יכולתם האקדמית של המועמדים – קריאת מאמר וסיכום בתמציתיות את תוכנו. הערה: בחינה זו אינה בחינת ידע באנגלית ואינה מיועדת לקבוע את רמת האנגלית של המועמדים. כמו כן, בחינה זו אינה במקום בחינת הידע באנגלית שמקיימת הפקולטה למדעי הרוח והחברה לחלק מהמועמדים.

תכנית לימודים

נתיב כללי – (40 נק"ז)

קורסי חובה (8 נק"ז)

חובה ללמוד בשנה הראשונה ללימודים:

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז
לקרוא מחקר	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה	2 נק"ז (סמסטר א')

קורסי פרקטיקום (8 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי החובה, או במקביל אליהם, יש להרשם ל:

3 קורסי פרקטיקום	12 נק"ז (4 נק"ז כל פרקטיקום)
------------------	------------------------------

קורסי בחירה וסמינר מחלקתי (20 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי הפרקטיקום, או במקביל אליהם, יש להירשם לקורסים הבאים:

סמינר מחלקתי	2 נק"ז
קריאה מודרכת	2 נק"ז
קורסי בחירה	16 נק"ז

סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

בתחילת כל סמסטר תפורסם רשימת קורסי הבחירה. קורסי הבחירה מחולקים לארבעה תחומי התמקדות:

1. קורסים בתחום המגמה הטיפולית
 2. קורסים בתחום המגמה למדיניות ושינוי חברתי
 3. קורסים בתחום המגמה לבריאות ומעגל חיים
 4. קורסים בתחום המגמה לטיפול באמנויות.
- הסטודנטים ירשמו ללימודים בהתאם למגמות אלה ויבחרו את קורסי הבחירה בהתאם למגמה בה הם לומדים. ניתן ללמוד קורסים ממגמות אחרות אך תינתן עדיפות לרשומים למגמה אליה שייך הקורס.
- סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

בחירת גמר

הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בכתב עם סיום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השלישית. ציון עובר בבחינה הוא 75.

הנתיב המחקרי – עם תיזה (40 נק"ז)

סטודנטים שהתקבלו לתוכנית ההשלמות ומועמדים בעלי שנת ניסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. שאר המועמדים יבחרו את הנתיב במעמד הקבלה (יציינו זאת בטופס ההרשמה).

קורסי חובה (12 נק"ז)

חובה ללמוד בשנה הראשונה ללימודים:

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז
שיטות מחקר איכותניות	4 נק"ז
שיטות מחקר כמותיות	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה	2 נק"ז (סמסטר א')

קורס פרקטיקום (4 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי החובה, או במקביל אליהם, יש להרשם ל:

קורס פרקטיקום	4 נק"ז
---------------	--------

קורסי בחירה וסמינרים (12 נק"ז)

לאחר השלמת קורס הפרקטיקום, או במקביל אליו יש להירשם לקורסים הבאים:

סמינר מחלקתי	2 נק"ז
סמינר תיזה	2 נק"ז
קורסי בחירה	8 נק"ז (ניתן ללמוד קורס "מחקר מודרך" ו/או קריאה מודרכת)

בתחילת כל סמסטר תפורסם רשימת קורסי הבחירה. קורסי הבחירה מחולקים לארבעה תחומי התמקדות:

5. קורסים בתחום המגמה הטיפולית
 6. קורסים בתחום המגמה למדיניות ושינוי חברתי
 7. קורסים בתחום המגמה לבריאות ומעגל חיים
 8. קורסים בתחום המגמה לטיפול באמנויות.
- הסטודנטים ירשמו ללימודים בהתאם למגמות אלה ויבחרו את קורסי הבחירה בהתאם למגמה אליה הם רשומים. ניתן ללמוד קורסים ממגמות אחרות אך תינתן עדיפות לרשומים למגמה אליה שייך הקורס.

סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

עבודת גמר (8 נק"ז)

- נהלי כתיבת עבודת הגמר על פי תקנון הפקולטה (יש לקרוא הפרק בשנתון הפקולטה).
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי, מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים המתאימים.
- חובה להציג את הצעת המחקר בקורס: "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.
- על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.
- לאחר הגשת העבודה לשיפוט עבודת הגמר תתקיים בחינה (בחינת הגנה). בבחינה זו ישתתפו המנחה ושני בוחנים נוספים.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%	נתיב מחקרי
עבודת גמר	50%	

קורסים	85%	נתיב כללי
בחינת גמר	15%	

המגמה לטיפול באמנות*

תחום לימודים זה מיועד לעובדים סוציאליים העוסקים באוכלוסיות בעלות שונות תרבותית. השימוש באמצעים בלתי ורביים (ציור, פיסול, דרמה, מוסיקה ותנועה) מיועד לחיזוק היכולת הקומניקטיבית בקרב פונים המתקשים לבטא ולהמשיג קונפליקטים וחוויות לא מעובדות בין אם על רקע תרבותי, גיל, אישיות או סוציאליזציה וניסיון חיים. מכאן השימוש באמצעים וכלים של הבעה ויצירה במסגרת טיפולית מאפשרים הבעה והבנה של המשמעות הסימבוליות העולות מן היצירה.

בתכנית כיתה אחת בת 16 סטודנטים בלבד. תכנית הלימודים מובנית וקבועה מראש, ומתקיימת במערכת מלאה (יומיים בשבוע) במשך שנתיים. **(אין אפשרות ללמוד מערכת חלקית)**. סטודנטים שסיימו את לימודיהם בתחום זה יקבלו תעודת מוסמך בעבודה סוציאלית (M.S.W). (בגיליון הציונים שיצורף לאישור הזכאות תצוין מגמת הלימוד).

תכנית הלימודים

הלימודים במסגרת זו מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. סטודנטים מתוכנית ההשלמות ומועמדים בעלי שנת נסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. מועמדים אחרים יבחרו את נתיב הלימודים במעמד הקבלה (יצינו זאת בטופס ההרשמה).

נתיב כללי – (40 נק"ז)**קורסי חובה (32 נק"ז)**

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז (סמסטר א')
לקרוא מחקר	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה	2 נק"ז (סמסטר א')
כלים יצירתיים תיאוריה ומעשה	4 נק"ז
שילוב אמנויות באוכלוסיה	4 נק"ז
סדנת רישום ציור	4 נק"ז
<u>קורסי חובה בשנה השנייה ללימודים:</u>	
פרקטיקום בטיפול באמנות	4 נק"ז
שימוש בחומרי אמנות בעבודה סוציאלית	4 נק"ז
שילוב אמנויות/אתנודרמה	4 נק"ז

קורסי בחירה:

קורסי בחירה מתוך קורסי המחלקה	8 נק"ז
-------------------------------	--------

* תוכנית הלימודים כפופה לשינויים.

בחינת גמר

הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. ציון עובר בבחינה הוא 75.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

קורסי חובה (38 נק"ז)

קורסי חובה בשנה הראשונה ללימודים:

2 נק"ז (סמסטר א')	שיטות וסוגיות בטיפול
4 נק"ז	שיטות מחקר כמותיות
4 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות
2 נק"ז (סמסטר א')	עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה
4 נק"ז	כלים יצירתיים תיאוריה ומעשה
4 נק"ז	שילוב אמנויות באוכלוסיה
4 נק"ז	סדנת רישום ציור

קורסי חובה בשנה השנייה ללימודים:

2 נק"ז	סמינר תיזה
4 נק"ז	פרקטיקום בטיפול באמנות
4 נק"ז	שימוש בחומרי אמנות בעבודה סוציאלית
4 נק"ז	שילוב אמנויות/אתנודרמה

קורסי בחירה (2 נק"ז)

2 נק"ז	קורסי בחירה מתוך קורסי המחלקה
--------	-------------------------------

עבודת גמר (ללא נק"ז)

- נהלי כתיבת עבודת הגמר על פי תקנון הפקולטה (יש לקרוא הפרק בשנתון הפקולטה).
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי, מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים המתאימים.
- חובה להציג את הצעת המחקר בקורס: "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.
- על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.
- לאחר הגשת העבודה לשיפוט עבודת הגמר תתקיים בחינה (בחינת הגנה). בבחינה זו ישתתפו המנחה ושני בוחנים נוספים.

הרכב הציון הסופי לתואר**נתיב מחקרי :**

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

נתיב כללי:

קורסים	85%
בחינת גמר	15%

תקצירי סילבוסים – תואר שני**144-2-0032 עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה (2 נק"ז)****Social Welfare: Policy and Intervention**

הקורס יבחן את השינויים במדיניות ובשירותי הקליטה בעשור האחרון, על רקע התמורות במדיניות הרווחה בישראל ובעולם המערבי, תוך בחינת תהליכי הפרטה, שילוב המגזר השלישי במערך השירותים, חלוקת העבודה בין השלטון המקומי לשלטון המרכזי וכד'.

144-2-1041 שיטות וסוגיות בטיפול (4 נק"ז)**Advanced Principles of Intervention**

הקורס עוסק בעקרונות ההתערבות של העבודה הסוציאלית, תוך דיון בשאלות הקשורות בתהליך הטיפול. הקורס מלווה בדיונים והצגות מקרים בכיתה. הנושאים הנלמדים: זיהוי הפנייה, בחירת ההתערבות, ויישומה תוך התאמה לאוכלוסיות רווחה וצרכיהן המיוחדות.

144-2-1131 שיטות מחקר כמותיות (4 נק"ז)**Advanced Research Methods**

פיתוחים במהירות העבודה של מחשבים ובתוכנות מאפשרים היום שימוש בסטטיסטיקה ככלי לתחקור נתונים, ולא רק עפ"י ניתוח עיוור על פי שיטות סטנדרטיות. הקורס מלמד כיצד לעבוד עם המחשב באופן אינטרקטיבי כדי לבחון את המידע הטמון בקובץ נתונים. הקורס יתמקד בשיטות גרפיות ובשיטות ניתוח רב משתני.

144-2-0010 פרקטיקום קבוצתי מתקדם (4 נק"ז)**Advanced Practicum Group Work**

הקורס עוסק בהיבטים ישומיים של הנחייה קבוצתית. הנושאים המרכזיים בקורס: (1) הבנת הגבולות בקבוצה: הפרט, הקבוצה, המנחה, הסביבה החברתית. (2) המודע והלא מודע בקבוצה והמנחה (3) המנחה ותהליך ההתפתחות של הקבוצה (4) הנחייה ומנהיגות בקבוצה. הקורס יתנהל בצורה דינמית על בסיס ניסיון המשתתפים וחומר תיאורטי ממוקד שיספק המרצה. בקורס ייבחנו בדרך יישומית מספר שיטות הנחייה.

144-2-1561 פרקטיקום פרטני (4 נק"ז)**Individual Therapy - Advanced Practicum**

דיון מעשי במקרים בטיפול פרטני, הדרכה חיה, הבאת מקרים לכתה, יישום בשדה, תאוריה + מעשה.

144-2-1501 סמינר מחלקתי (2 נק"ז)**Coloquiom**

הקורס מחייב נוכחות במפגשי הסמינר המחלקתי ומטרתו להפגיש ולחשוף את הסטודנטים לנושאים שונים ומגוונים בתחום הרווחה, ההתערבות והמדיניות בארץ ובעולם. המפגשים אחת לשבועיים לכל אורך השנה ובכל פעם ירצה מרצה אורח. הסטודנטים צריכים להשתתף באופן פעיל במפגשים.

144-2-1591 שיטות מחקר איכותניות (4 נק"ז)

Advanced Qualitative Methods of Research

סקירה של שיטות מחקר איכותניות: מחקר אתנוגרפי, סיפורי חיים, ניתוחי תוכן ועוד. בנוסף, במסגרת הקורס כל תלמיד יתנסה באחת משיטות המחקר שתיבחר מדי שנה לאורך כל התהליך. המטרה היא להפגיש את הסטודנטים עם מגוון שיטות איכותניות למחקר, ולספק להם הזדמנות לערוך מחקר איכותני בליווי הדרכה.

144-2-1651 פרקטיקום משפחתי (4 נק"ז)

Family Therapy - Advanced Practicum

דיון מעשי במקרים בטיפול משפחתי, הדרכה חיה, יישום בשדה, תאוריה + מעשה.

144-2-1341 פרקטיקום קהילתי (4 נק"ז)

Advanced Practicum Community Work

הקורס יקנה לסטודנטים כלים ושיטות בתכנון תכניות חדשניות בתחום הרווחה. במהלך הקורס נלמד על הקשיים שביישום רעיון תיאורטי כאשר באים להפעילו בשטח. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת בעיה בתחום הרווחה, גיוס המידע הדרוש, בחירת מודל התערבותי, תכנון, בחירת שותפים לתכנון ופיתוח, יצירת תשתית קהילתית לפרוייקט, ביצוע פיילוט והסקת מסקנות, הערכה, הפצה וגיוס משאבים להמשך.

* יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים *

המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי)
(סימן מחשב 147)

המסלול מאפשר לימודים לתואר ראשון בלבד

מטרות הלימודים

לחשוף את הסטודנטים למגוון רחב של נושאים המשלבים ביניהם דיסציפלינות שונות, להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הכללית של סטודנטים בתחומים שונים במדעי הרוח, החברה והטבע.

תנאי קבלה

התלמידים חייבים לעמוד בתנאי הקבלה של המסלול ללימודים כלליים. אך כיוון שהתכנית מורכבת מחטיבות לימודים של הפקולטות למדעי הרוח והחברה ומדעי הטבע, בחטיבות מחלקתיות (דהיינו, אשר שייכות למחלקה מסוימת), תנאי הקבלה אליהן הם בהתאם לתנאי הקבלה באותה מחלקה. בחטיבות העצמאיות תנאי הקבלה הם בהתאם לתנאים המקובלים בפקולטה אליה משתייכת החטיבה (רוח, חברה או טבע). תלמידים שלא התקבלו לחטיבה כלשהי יצטרכו לבחור חטיבה אחרת.

מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

א.	תוכנית חד מחלקתית	(112 נק"ז)
ב.	תוכנית דו מחלקתית	(56 נק"ז)

מבנה תוכנית לימודים חד-מחלקתית (112 נק"ז)

התלמידים ילמדו את כל לימודיהם במסגרת המסלול לב.א. כללי, באחת משתי האפשרויות הבאות:

א.	ארבע חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת;
ב.	שלוש חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת ושתי חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת.

בוגרי התוכנית שילמדו 50% מהתכנית בחטיבות מדעי החברה ו-50% בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי הרוח והחברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי החברה יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי החברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי הרוח.

במסגרת התוכנית יצטרך התלמיד לכתוב לפחות שתי עבודות סמינר.

הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה פקולטיים כלליים בהיקף של 6 נק"ז (במקום 12 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

מבנה תוכנית לימודים דו-מחלקתית (56 נק"ז)

הלימודים יתקיימו במסלול דו-מחלקתי. התלמידים ילמדו במסלול ללימודים כלליים (56 נק"ז) וכן (54 נק"ז) לימודים במסגרת אחת המחלקות האחרות בפקולטה למדעי הרוח והחברה לפי בחירתם. הקבלה למחלקה השנייה היא בהתאם לתנאי הקבלה הנהוגים בה.

תלמידי המסלול ללימודים כלליים יוכלו לבחור באחת משתי האפשרויות הבאות:

- א. לימודים בשתי חטיבות מורחבות, כל אחת בת 28 נק"ז.
- ב. לימודים בחטיבה אחת מורחבת בת 28 נק"ז ושתי חטיבות רגילות בנות 14 נק"ז כל אחת.

כל הסטודנטים יהיו חייבים לכתוב לפחות עבודת סמינר אחת. כל הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה כלליים, אך בהיקף של 8 נק"ז בלבד (במקום 10 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

הנחיות כלליות

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים לא יהיו רשאים לבחור בחטיבה/ות המוצעת/ות על ידי המחלקה השנייה (הדיסציפלינרית) שבה ילמדו.

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים הלומדים באחת החטיבות המורחבות של הפקולטה למדעי הטבע (מתמטיקה, מדעי המחשב ומדעי החיים) חייבים לקחת חטיבה מורחבת נוספת (28 נק"ז) במדעי הרוח או החברה. סטודנטים אלו לא יוכלו ללמוד את יתרת לימודיהם בחטיבות רגילות בנות 14 נק"ז.

כתיבת עבודת סמינר אפשרית באחת משתי הדרכים:

- א. יש לכתוב עבודת סמינר באחת החטיבות בהן לומד/ת התלמיד/ה אם קורס זה כלול במסגרת החובות של החטיבה.
- ב. במידה ואין חובת סמינר בחטיבות, התלמיד/ה יכתבו סמינר באחד מקורסי הבחירה בחטיבה, באישור המרצה של הקורס.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם על-פי דרישת כל מחלקה ומחלקה שאליה שייכת החטיבה בה בחרו הסטודנטים ללמוד במסגרת המסלול לב.א. הכללי, ולא פחות מממוצע של 65.

חובת יעוץ

כל התלמידים חייבים להשתתף בקדם יעוץ במחלקה ל ב.א. כללי ולקבל את הסכמת היועץ על החטיבה שבה הם מבקשים ללמוד. קדם היעוץ יתקיים לפני תקופת הרישום הכללית הרשמית של הפקולטה.

רשימת החטיבות בפקולטה למדעי הרוח והחברה**חטיבות מחלקתיות ובטיפול מחלקתי**

המחלקה	חטיבות רגילות – 14 נק"ז	חטיבות מורחבות – או תוכנית מחלקה משנית 28 נק"ז
מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה
ספרות עברית	ספרות עברית	ספרות עברית
לשון עברית		לשון עברית
היסטוריה של עם ישראל	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי	תולדות עם ישראל
היסטוריה כללית		היסטוריה כללית
לימודי מדינת ישראל		לימודי מדינת ישראל
מחשבת ישראל	מחשבת ישראל	מחשבת ישראל
	חטיבה ללימודי אגדה והלכה	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
מזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון
		חטיבה בשפה ותרבות ערבית
פילוסופיה	פילוסופיה	פילוסופיה
	חטיבה למחשבה מדינית וחברתית	חטיבה למחשבה מדינית וחברתית
פוליטיקה וממשל		פוליטיקה וממשל
חינוך		חינוך
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי		גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
תולדות האמנות	חטיבה באמנות ובמוסיקה	חטיבה בתולדות האמנות
		חטיבה באמנות יצירה
ספרויות זרות ובלשנות		ספרות או בלשנות אנגלית

חטיבות עצמאיות (בפקולטה למדעי הרוח והחברה)

חטיבות רגילות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה ללימודי פולקלור	חטיבה ללימודי פולקלור
חטיבה ללימודים אורבניים	חטיבה ללימודים אורבניים
חטיבה ללימודים אוסטריים-גרמניים	חטיבה ללימודי תקשורת
חטיבה ללימודי מגדר	חטיבה ללימודי מגדר
חטיבה בנצרות קדומה	חטיבה ללימודי צבא ובטחון

רשימת חטיבות (בפקולטה למדעי הטבע)

חטיבות מורחבות 28 נ"ז	חטיבות רגילות 14 נק"ז
חטיבה במדעי המחשב (30.5 נק"ז)* חטיבה במתמטיקה (31 נק"ז)*	חטיבה במדעי המחשב (15 נק"ז)*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם.

חטיבות רק במסגרת ב.א. כללי **

חטיבות מורחבות 28 נ"ז	חטיבות רגילות 14 נק"ז
חטיבה ברווחה חברתית* מדעי החיים* חטיבה במדע קוגניטיבי חטיבה בכלכלה*	חטיבה ברווחה חברתית* מדעי החיים*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם

הערות לגבי חטיבות להן נדרשים תנאים מיוחדים

לחטיבה ברווחה חברתית - מתקבלים 10 תלמידים בעלי ציון פסיכומטרי או סכס הגבוהים ביותר מבין מבקשי החטיבה. את החטיבה לא יוכלו ללמוד תלמידים הלומדים חינוך או מדעי ההתנהגות כמחלקה או כחטיבה.

לחטיבות כלכלה, מתמטיקה, מדעי המחשב ומדעי החיים – מתקבלים בעלי ציון פסיכומטרי/סכס מעל 600 וציון 85 בהיקף של 5 יח' בבגרות במתמטיקה או ציון 90 בהיקף שח 4 יח'.

החטיבה לשפה ותרבות ערבית – מיועדת לתלמידים השולטים בשפה ערבית.

החטיבה לספרות או בלשנות אנגלית – מיועדת לדוברי אנגלית בלבד.

תלמידים רשאים ללמוד רק חטיבה אחת מהפקולטה למדעי הטבע

** חטיבות אלה מוכרות אך ורק במסגרת המחלקה לב.א. כללי. סטודנט שיפסיק לימודיו במחלקה, מכל סיבה שהיא, לא יוכרו לו חטיבות אלו כחטיבות עצמאיות.

חטיבה ברוחה חברתית**א. חטיבה מצומצמת - (14 נק"ז)****קורסי חובה**

קורס שנתי	נק"ז	4	מדיניות רווחה
קורס שנתי	נק"ז	4	משפט ואתיקה וע"ס
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	חשיבה פוליטית
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	כלכלה לעובדים סוציאליים
	נק"ז	12	סה"כ

ב. חטיבה מורחבת - (28 נק"ז)**קורסי חובה**

קורס שנתי	נק"ז	4	מדיניות רווחה
קורס שנתי	נק"ז	4	משפט ואתיקה וע"ס
קורס שנתי	נק"ז	6	יסודות הסוציולוגיה
קורס שנתי	נק"ז	4	מבנה חברתי
קורס שנתי	נק"ז	4	סטטיסטיקה ושיטות מחקר
	נק"ז	22	סה"כ

קורסי בחירה

קורס שנתי	נק"ז	6	מבוא לפסיכולוגיה
קורס שנתי	נק"ז	4	פסיכופתולוגיה
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	* בעיות משפטיות ספציפיות לעובדים סוציאליים
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	* זכויות הילד

* יאושר רק קורס אחד מביניהם

הערות:

- יש לבדוק על לוח המודעות מתי מתקיים כל קורס.
- יש ללמוד את הקורסים בסדר הכרונולוגי בו הם מתקיימים. אין ללמוד קורסי בחירה לפני קורסי חובה.
- סטודנטים הלומדים בחטיבה לרווחה חברתית, אינם יכולים ללמוד בחטיבות לחינוך ומדעי ההתנהגות במסגרת ב.א. כללי או כמחלקה נוספת.

חטיבה בכלכלהחטיבה מורחבת - 28 נק"ז

<u>חובות שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישת קדם</u>
מבוא לכלכלה א'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
<u>חובות שנה ב'</u>		
תורת המחירים א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
תורת המחירים ב'	4	
מאקרו כלכלה א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
מאקרו כלכלה ב'	4	
<u>חובות שנה ג'</u>		
כלכלת ישראל	3	
* יש להשלים מלימודים כלליים	1	
סה"כ 28		

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.

תכנית חטיבה בכלכלה – 28 נק"ז – (נלמדת במכללת אחוה בלבד)

<u>קורס:</u>	<u>שנה</u>	<u>נק"ז</u>
1. יסודות הכלכלה – מיקרו	א'	3
2. יסודות הכלכלה – מאקרו	א'	3
3. יסודות החשבונאות	א'	3
4. יסודות מימון הפירמה	ב'	3
5. כלכלה ניהולית	ב'	3
6. מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	ב'	3
7. סמינר המשק הישראלי	ב'	3
8. 2 קורסי בחירה בכלכלה בהתאם לאישור היועץ	ב'	6

חטיבה זו מוצעת במכללת אחוה בלבד. הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-7 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד באוניברסיטה במסגרת ב.א. כללי.

חטיבה במדע קוגניטיבי

יועצי החטיבה : פרופ' נעמי שיר
 ד"ר אריאל כהן
 ד"ר הילה יעקובסון
 shir@bgu.ac.il
 arikc@bgu.ac.il
 hillaj@bgu.ac.il

מבוא

מדע קוגניטיבי הוא מדע מולטי דיסציפלינרי של המבנה והתהליכים הכרוכים הן בקוגניציה האנושית והן בסימולציה חישובית. המדע הקוגניטיבי מתמקד בחיפוש אחר הבנת העקרונות שלפיהן פעילויות קוגניטיביות אינטליגנטיות מבוצעות, אם על ידי בני אדם ואם על ידי מכונות. הנושאים שהמדע הקוגניטיבי מטפל בהם כוללים צבירה, שמירה, ושימוש בידע, החל מתפישה חושית ועד לפתירת בעיות מסובכות במוח האנושי ובאינטליגנציה מלאכותית. המטרה העתידית היא הבנה טובה יותר של מוח האדם, הוראה ולמידה של כישורים שכליים, ושל פיתוח כלים אינטליגנטים שיתרמו לכישורים האנושיים בדרכים חשובות ובוונות. החקר האנושי מערב הדמיות מופשטות ומחקר נזירי פסיכולוגי של המוח.

המדע הקוגניטיבי נוצר כשטח מחקר בין-תחומי והתפתח בכל העולם כתוצאה מההבנה כי התקדמות מחקרים רצינית דורשת שיתוף בין החוקרים בתחומים הרלוונטיים שהם: בלשנות, פסיכולוגיה, מדעי המחשב, פילוסופיה (של הפסיכולוגיה ושל הלשון).

בוגרי התוכנית יוכלו להמשיך בלימודים לתארים מתקדמים לדוגמה: פסיכולוגיה קוגניטיבית (אוניברסיטת בן-גוריון) בלשנות קוגניטיבית (אוניברסיטת בן-גוריון) ומדעי המוח (האוניברסיטה העברית) ותכניות דומות נוספות באוניברסיטאות שונות בארץ ובעולם. בהמשך יוכלו הסטודנטים להשתלב הן בעבודה מחקרית והן בעבודה ישומית בתחומים הנ"ל.

מבנה הלימודים

כל סטודנט המרכיב תכנית מלאה במדע קוגניטיבי ילמד 2 חטיבות מורחבות במסגרת ה-ב.א. הכללי שאחת מהן היא החטיבה במדע קוגניטיבי. התלמיד יבחר כמחלקה נוספת (54 נק"ז) באחת המחלקות: ספרויות זרות ובלשנות (המסלול לבלשנות) או מדעי ההתנהגות.

ההרכבים השונים המומלצים לתכנית במדע קוגניטיבי הם (בנוסף לחטיבה המוצעת):

1. **ספרויות זרות ובלשנות** – מסלול בלשנות 54 נק"ז

במסגרת ב.א. כללי, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהלן:

א. פסיכולוגיה קוגניטיבית: 28 נק"ז

ב. מדעי המחשב: 28 נק"ז

2. **מדעי ההתנהגות** 54 נק"ז

במסגרת ב.א. כללי, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהלן:

א. בלשנות: 28 נק"ז

ב. מדעי המחשב: 28 נק"ז

תנאי הקבלה לתוכנית הם תנאי קבלה של כל מחלקה/חטיבה + תנאי הקבלה לחטיבה. יופעלו תנאי הקבלה של המחלקה המחמירה ביותר בתכניתו של כל סטודנט. יש לפנות למחלקה לספרויות זרות ובלשנות לתיאום התוכנית.

חטיבה במדע קוגניטיבי 28 נק"ז

4 נק"ז	מבוא למדע קוגניטיבי (א+ב)	שנה א'
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הנפש	
8 נק"ז	מבוא לבלשנות	
5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה ¹	או
4 נק"ז	פסיכולינגוויסטיקה	שנה ב'
4 נק"ז	ניורולינגוויסטיקה	או
6 נק"ז	לוגיקה (א+ב)	
	2 מהקורסים הבאים :	או
	פילוסופיה של הפסיכולוגיה והמדעים	
3 נק"ז	הקוגניטיביים	
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הלשון	
3 נק"ז	פילוסופיה של הלשון למתקדמים ²	
3 נק"ז	פילוסופיה של הנפש למתקדמים	
4 נק"ז	קורס בתחום המדע הקוגניטיבי ³	
4 נק"ז	סמינר במדע קוגניטיבי ³	שנה ג'
26-29 נק"ז	סה"כ	

¹ הרישום למבוא לפסיכולוגיה באישור היועץ.

² תנאי קדם : מבוא לפילוסופיה של הלשון.

³ הסטודנט יבחר מבין רשימת קורסי בחירה וסמינרים אשר תורכב מדי שנה בתאום עם המחלקות.
* הרכב התכנית באישור היועץ בלבד.

חטיבה בספרויות זרות ובלשנות:**חטיבה בבלשנות 28 נק"ז**

8 נק"ז	מבוא לבלשנות (לשון אנגלית לפי הצורך ללא נק"ז)	<u>שנה א'</u>
4 נק"ז	תחביר	<u>שנה ב'</u>
4 נק"ז	סמנטיקה	
4 נק"ז	פונולוגיה	
4 נק"ז	סמינר	<u>שנה ג'</u>
4 נק"ז	קורס בחירה (פסיכולוגיה של הלשון, רכישת לשון או כדומה)	
<hr/>		
28 נק"ז	סה"כ	

חטיבה במדעי התנהגות 28 נק"ז (קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית)

5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה	<u>שנה א'</u>
3 נק"ז	מבוא לסטטיסטיקה (סמס' א')	
3 נק"ז	הסקה סטטיסטית (סמס' ב')	
2 נק"ז	פסיכולוגיה ניסויית	<u>שנה ב'</u>
4 נק"ז	פסיכולוגיה קוגניטיבית	<u>שנה ג'</u>
10-12 נק"ז	קורס בחירה, סדנה בפסיכולוגיה קוגניטיבית	
<hr/>		
27-29 נק"ז	סה"כ	

קורסים מתאימים ניתנים גם במחלקה לחינוך ובמחלקות אחרות מחוץ לפקולטה. יאפשר לסטודנט ומעוניין, בתאום עם היועץ, להחשיב קורסים אלה במקום קורסי התוכנית הקבועים.

* יש לדאוג שבשתי החטיבות שבחרתם יהיו לפחות 56 נק"ז

חטיבה במדעי המחשב 28 נק"ז

פירוט התכנית – ראה עמודים 411-412

מתמטיקה ל-ב.א.**(סימן מחשב 140)**

תלמידי התוכנית הדו-מחלקתית ותוכנית המחלקה המשנית רשאים לבחור בצירוף של מתמטיקה עם לימודים מתוך מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה תנאי המעבר למתמטיקה לתואר ב.א. זהים לתנאי המעבר של הפקולטה למדעי הטבע. פרטים מלאים בשנתון הפקולטה למדעי הטבע בפרק הדין בכללי מעבר לתואר בוגר.

מבנה הלימודים**1. תכנית דו-מחלקתית - מתמטיקה****שנה א'**

מספר הקורס	שם הקורס	היקף	נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	6.0	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	5.0	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	5.0	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה				
201-1-0201, 201-1-7011		4	5.0	אביב	
201-1-7011	אלגברה 1	4	5.0	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	5.0	אביב	201-1-7011

סה"כ 31.0 נקודות

שנה ב'-ג'

מספר הקורס	שם הקורס	היקף	נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש ת			
201-1-0061	משוואות דיפר' רגילות	4	4.5	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-0251	תורת הפונקציות המרוכבות	4	4.5	אביב	201-1-0031
201-1-0031	חדו"א א' 3 ואדוות	4	4.5	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-7031	מבנים אלגבריים	4	4.5	סתיו	201-1-7021
201-1-8001	הסתברות	4	5.0	סתיו	201-1-0021, 201-1-2201
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	5.0	סתיו	

סה"כ 28.0 נקודות

2. תוכנית מחלקה משנית - מתמטיקה

מספר הקורס	שם הקורס	היקף		נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש	ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	2	6.0	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	2	5.0	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7011	אלגברה 1	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	2	5.0	אביב	201-1-7011
201-1-2201	מתמטיקה דיסקרטית	4	2	5.0	אביב	201-1-0201, 201-1-7011
				סה"כ	31.0 נקודות	

מדעי המחשב ל- ב.א.**(סימן מחשב 146)**

המחלקה למדעי המחשב מציעה שתי תכניות במסגרת הפקולטה למדעי הרוח והחברה, מחלקה משנית וחטיבה מצומצמת.
 התכנית מיועדת לתלמידים מצטיינים, ומאפשרת חשיפה מהירה לנושאים מרכזיים במדעי המחשב, תוך ויתור על ידע בסיסי רחב. לכן נדרשת רמת הישגים גבוהה יחסית בקורסי החובה.
 לשם קבלה למחלקה משנית יש לפנות למדור רישום. קריטריוני הקבלה דומים לאלו הנהוגים במחלקה למדעי המחשב.

א. מדעי המחשב כמחלקה משנית**קורסי חובה**

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגיל</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-1001	*הדרכה במעבדה			0.0	סתיו	
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5.0	סתיו	201-1-0201 (במקביל)
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה	4	2	5.0	אביב	201-1-0201
202-1-1031	מבני נתונים	4	2	5.0	אביב	202-1-1011, 201-1-2201 (במקביל)

* מיועד לסטודנטים עם רקע קודם חסר ב- Windows, Internet, E-mail

קורסי בחירה

קורסים מתוך הרשימה הבאה, או קורסים אחרים באישור היועץ, בהיקף 8.5-11.0 נק"ז.

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגול/מעבדה</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-2031	תכנות מערכות	4	2	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2071	מעבדה בתכנות מערכות	-	3	1.5	אביב	202-1-2031
202-1-2011	אוטומטים שפות פורמליות וחישוביות	4	1	4.5	סתיו	202-1-1031
202-1-2041	תכנון אלגוריתמים	4	2	5.0	אביב	202-1-2011
202-1-2051	עקרונות שפות תכנות	4	2	5.0	אביב	202-1-1031
361-1-3131	מערכות ספרתיות	3	1	3.5	סתיו	
361-1-3201	מבוא למחשבים	3	1	3.5	אביב	361-1-3131

ב.

תכנית חטיבה מצומצמת במדעי המחשב

תכנית זו כוללת את הקורסים "מבוא למדעי המחשב", "מבני נתונים", "מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות" (פירוט בתכנית מחלקה משנית) בהיקף של 15 נק"ז.
 לשם קבלה לחטיבה מצומצמת יש לפנות למזכירות הפקולטה. הקבלה טעונה אישור של מרכז המחלקה המשנית למדעי המחשב. קריטריוני הקבלה זהים לקריטריוני הקבלה למחלקה משנית.

תקנות לימודים במחלקה משנית ובחטיבה

1. בכל סמסטר יש לקבל אישור על תכנית לימודים מוצעת מאת מרכז המחלקה המשנית.
2. ניתן להשתתף בקורסי בחירה רק לאחר השלמת כל קורסי החובה בציונים מעל 65 (בכל קורס וקורס) ובמוצע ציונים מעל 70.
3. סטודנט צפוי להפסקת לימודיו בתכנית בכל אחד מהמצבים הבאים :
 - א. אם ממוצע ציוניו המצטבר בתכנית הינו נמוך מ-65.0 בתום הסמסטר השני ללימודיו, או בתום כל סמסטר מאוחר יותר.
 - ב. אם איננו רשאי להשתתף בקורסי בחירה בתום שנתיים של לימודים.
 - ג. אם נכשל במקצוע, לאחר הרשמתו אליו בפעם השניה.
4. התקנות בנוגע למועדים מיוחדים הן בהתאם לנהוג בפקולטה למדעי הטבע. בפרט, אם מתקיימות שתי בחינות במועד א' באותו יום, נדרש הסטודנט במידת האפשר לגשת לבחינה במקצוע מדעי המחשב או במקצוע חובה, ולהבחן במקצוע בחירה במועד ב'.

לימודי תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה
(סימן מחשב 2-183)

התכנית נועדה להעניק לסטודנטים ידע עיוני ומיומנויות לחקר התקשורת לקראת השתלבותם באקדמיה, במחקר או בהוראה.

יעדי התכנית: להרחיב ולהעמיק את ההבנה לתהליכי ההפקה, הפעולה, התכנים וההשפעה של אמצעי תקשורת קיימים וחדשים: להוסיף ידע על תהליכי תקשורת: הוראה ולימוד של הסביבה התקשורתית והיחסים בין מרכיביה השונים - ערכים, טכנולוגיה, ארגון, תוכן ושיח. אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע אף שהידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבותם באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, סוכנות פרסום או משרד ליחסי ציבור.

תנאי הרשמה וקבלה

התכנית מיועדת:

1. לבוגרי תואר ראשון או חטיבת לימודים בתקשורת;
2. לבוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים. מועמדים אלה יידרשו ללמוד קורסי השלמה ע"פ החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

רשאים להגיש מועמדות בוגרים שממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 85 לפחות. הקבלה מותנית בהישגים בלימודים ובהתאמת המועמדים ללימודים.

לימודי השלמה לקראת תואר שני

בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים או שלא סיימו לימודי חטיבה בתקשורת, יידרשו ללמוד קורסי השלמה, לפי הרקע האקדמי של הסטודנטים. לימודי ההשלמה כוללים 3 קורסים – מפת התקשורת בעולם ובישראל, מושגי יסוד בתקשורת. סטודנטים שאינם בוגרי מדעי החברה יידרשו להשלים קורס מבוא לסטטיסטיקה. על כל הסטודנטים ללמוד שיטות מחקר בשנה א'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

מבנה לימודים

התכנית מציעה תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה **בנתיב מחקרי בלבד**. התכנית כוללת לימודים בהיקף של 40 נק"ז, כלהלן:

- 12 נק"ז קורסי חובה
- 16 נק"ז סמינרים
- 2 נק"ז פרקטיקום מחקרי
- 2 נק"ז סדנא לכתיבת תזה
- 8 נק"ז עבודת גמר

כל הסטודנטים חייבים ללמוד חייבים ב-12 נק"ז קורסי חובה, קורסי יסוד עיוניים לטיפול "תרבות משותפת". לימודי הבחירה מקיפים ארבעה סמינרים. הסטודנטים נדרשים להשתתף בפרקטיקום מחקרי בהיקף של 40 שעות בגוף העוסק בחקר התקשורת.

ניתן לרכז את הלימודים ביום-יומיים בשבוע. משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים. במהלך השנתיים הראשונות יש להשלים את חובות השמיעה. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': הגשת הצעת תזה, סיום קורסי החובה בציון 75 לפחות, סיום קורסי הבחירה בציון 70 לפחות וקורסי השלמה בציון 75 לפחות.

עבודת גמר

מלבד הבחינות בקורסים השונים וארבע עבודות סמינריונית, נדרשת בתכנית הגשת עבודת גמר מחקרית. בעבודה זו נדרשים הסטודנטים ליישם ידע שרכשו בלימודיהם בטיפול עצמאי בסוגיה מחקרית. נושא עבודת הגמר ייבחר עד סוף השנה הראשונה במסגרת סדנא לכתיבת תזה ולא יאוחר מתחילת שנת הלימודים השנייה, אשר במהלכה יקבלו כותבים הנחייה אישית בהכנת הצעת המחקר.

סטודנטים שלא יגישו את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים, רשאית המחלקה להמליץ להפסיק את לימודיהם על הפסקת לימודים.

מבנה הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

משאבי לימוד

סטודנטים מצטיינים יוכלו להשתלב בהוראה ובמחקר במהלך הלימודים. מלגות מוענקות בהתאם למדיניות האוניברסיטה ולהישגי הסטודנטים.

מבנה הלימודים**שנה א'**

חובה 1	שיטות מחקר (שנתי)	4	נק"ז
חובה 2	תיאוריות, מודלים וגישות במדעי התקשורת (שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
סדנא	לכתיבת תזה (שנתי)	2	נק"ז

		18	נק"ז

שנה ב'

חובה 1	טכנולוגיות תקשורת א': היבט מוסדי	2	נק"ז
חובה 2	טכנולוגיות תקשורת ב': היבט תרבותי	2	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
פרקטיקום	מחקרי	2	נק"ז
עבודת גמר		8	נק"ז

		22	נק"ז

40 נק"ז**סה"כ:**

לימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה**(סימן מחשב 2-199)**

הוראת המדעים והטכנולוגיה היא דיסציפלינה החוקרת תהליכי למידה והוראה של המדע והטכנולוגיה. במסגרת הלימודים מושם הדגש על שילוב בין תיאוריה למעשה, ובין המחקר ויישומו בשדה.

מטרת התכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה היא להקנות ללומדים בה הסתכלות כוללת ומעמיקה על תהליכי ההוראה והלמידה בכיתה, ולתת לו כלים לפתח תהליכים אלו במערכת החינוך. התכנית מעניקה ההזדמנות להתפתח כמורה-חוקר, בין היתר, גם על-סמך התובנות העולות ממחקריו. התוכנית משלבת לימודים מתקדמים בתחומים כגון: מחקר חינוכי, תיאורית למידה והוראה במתמטיקה מדעי הטבע והטכנולוגיה, ההיסטוריה והפילוסופיה של המדעים, והעמקת הידע תיאורטי בדיסציפלינה שבה מתמחה הסטודנט. -

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

דרישות סף לקבלה

- בעלי תואר "בוגר במדעים" (B.Sc.) במדעי הטבע או הנדסה, בציון 75 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בטכנולוגיה" B.Tech בתחומי ההנדסה השונים, בציון 80 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בהוראה" B.Ed, שהתמחותם הוראת מתמטיקה, מדעים או טכנולוגיה, בציון 85 לפחות.
- חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
- המועמדים חייבים להיות בעלי תעודת הוראה אקדמית ו/או ניסיון של שנתיים לפחות בהוראה.
- מקרים חריגים ידונו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תוכנית הלימודים – הלימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 33 נק"ז, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 6 נק"ז, ולהשתתף בסמינר תזה בהיקף 1 נק"ז. הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת מחקר תוגש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש עד תום השנה השלישית ללימודים. בנוסף, על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בעל פה. הבחינה תתקיים עם תהליך שיפוט העבודה. סיום באותה שנה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. בוגרי הנתיב המחקרי בעלי הישגים לימודיים גבוהים יכולים להמשיך ללימודי תואר שלישי.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 39 נק"ז. בנוסף, עליהם להכין מחקר זוטא במסגרת הקורס "סקירת ספרות" בהיקף של 1 נק"ז. נושא העבודה המסכמת יבחר ע"י הסטודנטים בתיאום עם המנחה. על הסטודנטים להיבחן לעמוד בבחינת גמר בעל-פה, בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. בוגרי הנתיב הכללי יוכלו להמשיך ללימודים מתקדמים רק לאחר לימודים נוספים וכתובת עבודת גמר.

מבנה הלימודים :

מכלול הקורסים של התכנית מורכב מארבעה תחומים :

- א. קורסי הליבה של הוראת המדעים, לנתיב הכללי והמחקרי (כ-21 נק"ז חובה).
- ב. קורסים במקצוע ההוראה, לנתיב הכללי והמחקרי (לפחות 6 נק"ז).
- ג. חובת בחירה מתוך קורסי המחלקה – להשלמת מכסת הנקודות לפי נתיב הלימודים.
- ד. קורסים להשלמה בחינוך או במקצוע מדעי משלים – לפי הנדרש.
- ה. סמינר תיזה – חובה לנתיב המחקרי (1 נק"ז).
- ו. סקירת ספרות בנושא נבחר – חובה לנתיב הכללי (1 נק"ז).

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי -

50%	קורסים
35%	עבודת גמר
15%	בחינת גמר

בנתיב הכללי-

75%	קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים כלליים
(סימן מחשב 151)

הלימודים הכלליים כוללים :

1. אנגלית כשפה זרה ברמת מתקדמים 2 *
2. הכרת הספריה
3. לימודי בחירה כלליים
4. לימודי בחירה מתוך המחלקות השונות

* על סטודנט שקיבל פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי לדאוג לעדכון הפטור במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים. אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקלו לו לתואר.

הכרת הספרייה

תרגיל וירטואלי באינטרנט להכרת הספרייה. התרגיל נועד עבור סטודנטים חדשים וסטודנטים בעלי רקע אקדמי ממוסדות אחרים. (כולל המכללות האקדמיות בחסות אוניברסיטת בן גוריון בנגב). הקורס אינו מקנה נקודות זכות ומדווח בציון "עובר" או "לא השתתף". השתתפות בתרגיל הוירטואלי הוא חובה. לא ניתן לקבל פטור מתרגיל זה.

כדי לעבור את התרגיל יש להכנס לאתר הבית של הספרייה בכתובת :

www.bgu.ac.il/aranne

לימודי בחירה

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה מחוץ לתחומי התמחותו, בהיקף של 10 נק"ז. (תלמידי המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה חייבים ב- 8 נק"ז בתוכנית דו-מחלקתית וב-6 נק"ז בתוכנית החד-מחלקתית).

התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך הרשימה המתפרסמת בנפרד. הלימודים שברשימה פתוחים לתלמידים מכל הפקולטות והמחלקות. אולם מספר המקומות מוגבל ויש להרשם במועדי הרישום כפי שנקבעו לכל תלמיד.

תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה - המציעה את הקורס, ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו דהיינו אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו. כמו כן עליו לדאוג כי המחלקה תפתח עבורו מקום במחשב, בתקופת הרישום לקורסים.

תלמיד הבוחר בקורס הניתן על ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה חייב למלא את כל דרישת הקורס. לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

שיעורים רבים הם שנתיים ומחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. חלק א' ניתן בסמסטר א' וחלק ב' ניתן בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית.

לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס.

רשימות קורסי הבחירה של הלימודים כלליים מתפרסמות על לוח המודעות של מזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ובאתר האינטרנט.

פרטים על מועדי השיעורים הניתנים על ידי המחלקות מופיעים ברשימות השיעורים של אותן המחלקות. *

נוכחות חובה בכל הלימודים הכלליים.

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

* יתכנו שינויים - יפורסמו על לוחות המודעות בפקולטה.

חטיבות הלימודים

חטיבות הלימודים מיועדות לתלמידי הלומדים בתכנית מחלקה ראשית ולתלמידי הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה. (ראה בפרק הדן בלימודי המחלקה). כל תלמיד הלומד בתוכנית זו חייב ב-2 חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת. או בחטיבה מורחבת בת 28 נק"ז.

הקורסים שמהם מורכבות החטיבות במחלקות השונות, רוכזו כאן על מנת לאפשר לסטודנט התמחות נוספת והעמקת ידיעותיו בתחומים שונים.

היעוץ בלימודי חטיבות נעשה על-ידי היועצים של החטיבות.

תלמיד הבוחר בחטיבה חייב לעמוד בכל החובות והדרישות של כל השעורים בחטיבה, לרבות עבודות ובחינות.

חטיבות הלימודים המורחבות (28 נק"ז) ייכללו בתעודת הבוגר. ציוני החטיבות ישוקללו בציון הסופי לתואר בוגר. במעבר משנה לשנה צריך הסטודנט להגיע לממוצע של לפחות 65.

תלמידי מחלקה ראשית/חטיבות חייבים בכתיבת עבודת סמינר בהתאם לדרישות החטיבה כפי שמופיעות בשנתון.

תלמיד הבוחר באחד מקורסי החטיבה (שאינם מוצעים כסמינר) כסמינר חייב לפנות אל מורה הקורס בבקשה לכתוב עבודה סמינרית בקורס זה. ולהעביר אישור בכתב למזכירות הפקולטה.

על התלמיד מוטלת החובה לביצועה של הנחיה זו.

חטיבה לשפה ותרבות ערבית

(סימן מחשב 137)

מטרת הלימודים

החטיבה לשפה ותרבות ערבית תשאף להעניק ידע רחב על השפה הערבית כתוצר של מערכים חברתיים ותרבותיים משתנים לאורך ההיסטוריה, מהתקופה הקדם אסלאמית ועד ימינו. דגש מיוחד יושם על הזיקות שבין השפה והתרבות, ואלה ישמשו אספקלריה נוספת ללימוד חברות דוברות ערבית. חטיבה זו מהווה מוקד משיכה לסטודנטים ממחלקות שונות, בעיקר מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. **סטודנטים בחטיבה ידרשו לעמוד בדרישות הקבלה לחטיבה ולהוכיח ידיעותיהם (שליטה) בשפה הערבית.**

מבנה הלימודים – 28 נק"ז**שנה א' – מבואות – חובה**

- היסטוריה של השפה הערבית - 4 נק"ז
- מבוא לפרוזה ערבית מודרנית - 4 נק"ז

שנה א', ב', ג' – שיעורי בחירה

- דיאלקטולוגיה* - 4 נק"ז
- קורס בחירה

שנה א' – מיומנויות שפה ערבית

- תורת ההגה והצורות - 4 נק"ז
- שנה א', ב', ג' – תרגיל קריאת טקסטים
- שנה ג' – פרו"ס

בקורס מיומנויות שפה ערבית ציון מעבר הוא 65, ביתר הקורסים בחטיבה ציון עובר הוא 60.

ראה מערכת שעות במחלקה ללימודי המזרח התיכון

* שיעור בחירה חובה בחטיבה.

Introduction to Arabic Literature

השיעור כולל הרצאות (2 שעות בשבוע) ותרגיל טקסטואלי (2 שעות בשבוע). במהלך הסמסטר יידונו קווי ההתפתחות בעיקריים של הספרות הערבית במאות ה-19 – 20: תנועת התרגומים והשתגרותם של דגמים ומושגים ספרותיים חדשים; היחס הדו-ערכי למורשת הערבית של ימי הביניים; התפתחות העיתונות והעיתונות הספרותית ועוד.

הרכב הציון - 50% תרגילים טקסטואלים והשתתפות פעילה בשיעורים
50% בחינה בכתב

137-1-0021 ההיסטוריה של השפה הערבית**137-1-0031****The History of the Arab Language**

הקורס מציע לסטודנטים סקירה כללית של ההתפתחות הלשונית וההיסטוריה החיצונית של השפה הערבית הספרותית והמדוברת. הסקירה תכלול צורות שונות של השפה כגון: ערבית פרה-אסלאמית, שפת הקוראן, ערבית בינונית, ערבית ספרדית וכו'. הקורס יכיר לסטודנטים את העקרונות והמתודולוגיה ששל הבלשנות ההיסטורית וההשוואתית, באמצעות יצוגים פונולוגיים, מורפולוגיים ותחביריים של השפה הקלאסית והמדוברת. דרישות מקדימות: ידיעת השפה הערבית ברמת פטור.

הרכב הציון: 70% בחינה בעל-פה/ בכתב / עבודה (לפי בחירת הסטודנט)
30% השתתפות פעילה בשיעורים.

מבוא לפרוזה ערבית מודרנית**Introduction to Modern Arabic prose**

שם המרצה: ד"ר יאיר חורי

בקורס יתוודעו התלמידים להתפתחותה של הפרוזה הערבית המודרנית החל מתחילת המאה העשרים ועד ימנו אלה. בתחילת הקורס תינתן הרצאה מקדימה שמטרתה לסקור את שלבי התפתחותה של הפרוזה הערבית המודרנית, ובמשך הקורס יקראו התלמידים טקסטים הלקוחים מז'אנר הסיפור הקצר והרומאן תוך כדי התמקדות בסוגיות ספרותיות שונות כגון: שינויים בסגנון ובתמאטיקה שחלו בפרוזה הערבית במהלך המאה העשרים, אסכולות ספרותיות מערביות והשפעתן על התפתחות הפרוזה הערבית.

חטיבה ללימודי צבא ובטחון

(סימן מחשב 150)

מטרת החטיבה להקנות ידע התורה האסטרטגיה ובמרכיבים השונים של תורת הביטחון של מדינת ישראל, לבחון את מדיניות הביטחון והשלכותיה על מדינת ישראל והחברה הישראלית, תוך דיון רחב בהיבטים פוליטיים, צבאיים, חברתיים ותרבותיים. תוכנית הלימודים נכללים נושאים מרכזים בבניית הכוח הצבאי ותורת הביטחון, בנושאים בעלי השלכות פוליטיות וחברתיות על הנעשה במדינת ישראל.

מבנה החטיבה

התכנית היא מסגרת לימודים במתכונת חטיבה מורחבת - 28 נק"ז.

הלימודים בחטיבה יתפרסו על שלוש שנים. בשנה הראשונה יידרשו הסטודנטים ללמוד שני קורסי מבוא: האחד בתולדות מדינת ישראל והשני בתורת הביטחון של מדינת ישראל. הקורס בתורת הביטחון של מדינת ישראל יכלול מרכיב תיאורטי רחב המתייחס להתגבשות תורת הביטחון המודרנית. בשנה השנייה יידרשו הסטודנטים ללמוד קורס חובה נוסף מתוך שניים שיוצעו וכן, עוד שלושה קורסים מתקדמים. בשנה השלישית יהיה על הסטודנטים להשתתף בקורס סמינריוני ולכתוב עבודה סמינריונית. במהלך התואר חלה על הסטודנט חובת השתתפות בשני סיורים.

מבנה הלימודים

		שנה א'
	תולדות כוח המגן- טרם קום המדינה	מבוא
4 נק"ז	מלחמת העצמאות	מבוא
4 נק"ז		

8 נק"ז		סה"כ
		שנה ב'
	4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	קורסי בחירה
16 נק"ז		

16 נק"ז		סה"כ
		שנה ג'
		סמינר
4 נק"ז		

4 נק"ז		סה"כ
		סה"כ לתכנית
28 נק"ז		

ראש החטיבה: פרופ' משה שמש

צבא וחברה בישראל 150-1-0011
 צבא וחברה בישראל 150-1-0021

The Military and Israeli Society

קשרי הגומלין וההשפעה ההדדית במדינת ישראל בין מערכת הביטחון והחברה. השפעת מערכת הביטחון וצה"ל על מדינת ישראל והחברה, השפעת השרות הצבאי על הפרט והחברה, השפעת צה"ל על מדיניות החוץ והביטחון, קשרי גומלין כלכליים, פוליטיים ומוניציפאליים. השתקפות ההוויה הביטחונית בתרבות הישראלית. תפיסת הביטחון הלאומי הרחבה של בן – גוריון. חלקו של צה"ל בהתיישבות, בחינוך ובקליטת העלייה בשנים הראשונות למדינה. דיון בשינויים החלים במעמדו ובתפקודו של צה"ל בחברה הישראלית.

תולדות הכוח המגן – סמס ב' 4 נק"ז 170-1-150

Sources of the Israeli Defense Forces

התפתחות כוח המגן העברי בא"י מתחילת המאה ה-20 ועד גמר מלחמת העצמאות.

חטיבה ללימודים אורבניים

(סימן מחשב 154)

מטרת החטיבה

החטיבה האורבנית מאפשרת לתלמיד המעוניין בכך ללמוד את הנושא האורבני כיחידה רב-תחומית, כולל היבטים גיאוגרפיים, כלכליים וחברתיים. מטרת החטיבה היא להקנות מושגי יסוד בלימודים אורבניים גם מתחומים שאינם מהווים חלק של המחלקה הראשית של התלמיד. לחטיבה האורבנית יתקבלו תלמידים משנת הלימודים השנייה ואילך.

מבנה החטיבה

לתלמידי החטיבה שתי אפשרויות להרכבת תוכנית הלימודים בחטיבה:

1. תכנית רגילה בת 14 נק"ז:

בתכנית הרגילה, התלמיד חייב להשתתף בשניים מתוך ארבעת קורסי החובה שיצוינו להלן. התלמיד חייב ללמוד לפחות 8 נק"ז מקורסים הניתנים במחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. דרישה זאת כוללת לפחות אחד משני קורסי החובה.

2. תכנית מורחבת בת 28 נק"ז: בתכנית המורחבת, התלמיד חייב להשתתף בשלושה מקורסי

החובה, שניים מהם ממחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. בסך הכל, על התלמיד לקחת לפחות 14 נק"ז ממחלקות אחרות.

קורסי החובה הינם:

- א. מבוא לגיאוגרפיה עירונית.
- ב. יסודות הסוציולוגיה.
- ג. מבוא לכלכלה (ללא כלכלנים).
- ד. מבוא לגיאוגרפיה כלכלית.

כל הקורסים שאינם מוגדרים כקורסי מבוא פתוחים לכל היותר לחמישה (5) מתלמידי החטיבה האורבנית. כדי להירשם בחטיבה בכלל, ולהשתתף בקורס מסויים כתלמידי החטיבה, תלמידים חייבים למלא טופס הרשמה אצל יועץ החטיבה, פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236 בניין מדעי רוח וחברה. סטודנט שאינו ממלא טופס הרשמה או שאינו מקבל חתימת היועץ להשתתף בקורס מסויים לא יחשב כתלמיד החטיבה.

סטודנט ששמע את המבואות או כל קורס אחר במסגרת לימודיו במחלקת האם או כל מסגרת אחרת, יהיה חייב בקורסים אחרים ע"פ הנחיות היועץ. עדיפות להשתתפות בקורס מסויים תינתן לתלמידים המבקשים לקחת קורס בתחום שאינו חלק מהמחלקה הראשית שלהם. תלמידים מאותה מחלקה יוכלו להשתתף בקורס על תקן החטיבה רק במקרה שישארו מקומות לקראת סוף תקופת השינויים.

יועץ החטיבה: פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236, בנין מדעי הרוח והחברה

מערכת שעות של תכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי החטיבה האורבנית ונמצאת במחלקה לגיאוגרפיה או במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (B.A כללי).

חטיבות לאמנויות**(סימן מחשב 134)****חטיבה בתולדות האמנות - 28 נק"ז****שנה א'**

נק"ז	4	(שנתי)	מבוא כללי לתולדות האמנות
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות ימי הביניים
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות המאות 15-18
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות מודרנית

נק"ז	12		סה"כ

שנה ב'

נק"ז	6		קורסי בחירה
נק"ז	2		1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)

נק"ז	8		סה"כ

שנה ג'

נק"ז	4		קורסי בחירה
נק"ז	4	(שנתי)	1 סמינר (בתחום ההתמחות)

נק"ז	8		

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

חטיבה באמנות יצירה - 28 נק"ז (סימן מחשב 155)**שנה א'**

נק"ז	6	(שנתי)	חובה: ציור / רישום
נק"ז	4	(שנתי)	קורס עיוני בתולדות האמנות (ממבחר קורסי שנה א')

נק"ז	10		סה"כ

שנה ב'

נק"ז	12	(שנתי)	2 סדנאות למתקדמים

נק"ז	12		סה"כ

שנה ג'

נק"ז	6	(שנתי)	חובה: סדנת פרויקט

נק"ז	6		

תוכנית באמנויות ומוסיקה - 14 נק"ז (סימן מחשב 184)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינר במסגרת חטיבה זו.

חטיבה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 156)

מטרת החטיבה

החטיבה מאפשרת לסטודנטים שברצונם להעשיר את ידיעתם על ארצות המזרח התיכון ללמוד נושאים מתחומי הדת, ההיסטוריה, הגיאוגרפיה, הסוציולוגיה והתרבות של האזור - בתקופה שלמן צמיחת האיסלאם ועד ימנו.

א. חטיבה רגילה בלימודי המזרח התיכון – 14 נק"ז		
4	נק"ז	מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העות'מאנית
4	נק"ז	מבוא למזרח התיכון המודרני
2	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור
14	נק"ז	סה"כ

יועץ החטיבה: ד"ר נמרוד הורביץ

ב. חטיבה מורחבת בלימודי המזרח התיכון – 28 נק"ז**שנה א'**

4	נק"ז	מבוא למזה"ת ממחמד עד עליית האימפריה העות'מאנית
4	נק"ז	מבוא למזרח תיכון המודרני
4	נק"ז	מבוא לדת האיסלאם

שנה א', ב' או ג'

4	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור בחירה

שנה ג'

4	נק"ז	סמינר
---	------	-------

יועץ החטיבה: ד"ר נמרוד הורביץ

ראה מערכת שעות של המחלקה ללימודי המזרח התיכון

חטיבה ללימודי העולם הקלאסי**(סימן מחשב 157)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות הקלאסית.

בחטיבה שלושה נושאי לימוד :

- א. ארץ ישראל בתקופה הקלאסית
- ב. היסטוריה וארכיאולוגיה של העולם הקלאסי
- ג. היהדות והעולם הקלאסי

החטיבה מיועדת לתלמידי התכנית מחלקה ראשית בכל מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ומומלצת במיוחד לתלמידי המחלקות: היסטוריה, ארכיאולוגיה וספרויות זרות.

תכנית הלימודים :**נושא א' : ארץ ישראל בתקופה הקלאסית****שנה א'**

- קוי יסוד בהיסטוריה של עם ישראל, בימי בית שני ותקופת המשנה והתלמוד
8 נק"ז
- שיעור בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל
2 נק"ז

שנים ב'-ג'

- סמינר בהיסטוריה של ימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד
4 נק"ז
- או
- סמינר בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל
4 נק"ז

14 נק"ז סה"כ

נושא ב' : היסטוריה, ארכיאולוגיה ופילוסופיה של העולם הקלאסי**שנה א'**

- קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- ו/או מבוא כללי לארכיאולוגיה של העולם הקלאסי
6 נק"ז
- ו/או מבוא לפילוסופיה עתיקה

שנים ב'-ג'

- פרו"ס בהיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- או
- סמינר בהיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- או
- סמינר בארכיאולוגיה קלאסית
4 נק"ז
- או
- סמינר בפילוסופיה עתיקה

14 נק"ז סה"כ

נושא ג': היהדות והעולם הקלאסי**שנה א'**

- 4 נק"ז קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה
- 4 נק"ז קריאת מקורות בהיסטוריה של עם ישראל בימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד

שנים ב'-ג'

- 4 נק"ז שיעור בהיסטוריה של העת העתיקה
- 4 נק"ז סמינר בהיסטוריה של עם ישראל בימי בית שני ותקופת המשנה והתלמוד

14 נק"ז סה"כ

החטיבה ממליצה לתלמידיה ללמוד קורס בשפה יוונית ו/או בשפה הרומית בהיקף של 8 נקודות זכות לפחות.

יועצת החטיבה: ד"ר יוליה אוסטינובה

חטיבה ללימודים אוסטרו-גרמניים**(סימן מחשב: 163)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות ובהיסטוריה של גרמניה, אוסטריה ובאזורים דוברי הגרמנית במרכז אירופה, בזיקה ל- 2000 שנות ניסיון תרבותי יהודי גרמני. החטיבה מיועדת לתלמידי התואר הראשון בכל המחלקות של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. הקורסים יכללו לימודי היסטוריה, ספרות, מוסיקה, פילוסופיה, אומנות וקולנוע. כמו כן תהיה אפשרות לבחור בקורסים מתחום הסוציולוגיה, מדעי המדינה, מדעי ההתנהגות, פסיכולוגיה וחינוך. החטיבה תציע קורסים ללימוד השפה הגרמנית למתחילים ולמתקדמים:

דרישות החטיבה

14 נקודות זכות

שנה א'

שיעור מבוא
2 נק"ז
גרמנית כשפה זרה (חובה קורס מתחילים / מתקדמים)
4 נק"ז

שנה ב'

קורס מתקדם
4 נק"ז

שנה ג'

סמינר
4 נק"ז

* קורס בשפה הגרמנית ניתן ללמוד מקסימום 8 נק"ז.

חטיבה ללימודי מגדר
(סימן מחשב 165)

חקר המגדר או - מערכת היחסים בין המינים בחברה - הינו תחום מחקר המתפרש על פני תחומי ידע שונים ועושה שימוש במתודולוגיות מגוונות על מנת לבחון את הגילויים השונים של מגדר בחברה ובתרבות האנושית.

במסגרת הקורסים השונים הנלמדים בחטיבה יתוודעו הסטודנטים/יות לדרכים בהן ניתן לבחון את תחומי הידע השונים מפרספקטיבה של מגדר באמצעות קריאה מחודשת של טקסטים פילוסופיים, מחקרים הסטוריים, יצירות מרכזיות בתחום הדת, ספרות, אמנות, פוליטיקה, כלכלה וכד'. קורסים אחרים יעמדו על האופנים בהם נוצרות "גבריות" ו"נשיות" כקטגוריות חברתיות בעלות משמעויות ומאפיינים תרבותיים המשתנים בהתאם לזמן ולמקום. יידונו הנחות היסוד על פיהן נגזרת חלוקת התפקידים, הכוח והמשאבים בחברה בין גברים לנשים בתקופות ובחברות שונות. וינתחו מגוון הדרכים בהן נקטו קבוצות שונות של נשים, לאורך ההיסטוריה, להתמודדות עם תנאי חייהן ולעיצובם מחדש.

חטיבה מצומצמת – 14 נק"ז

			1.
			שנה א'
			חובה 1
			בחירה 1
			שנה ב' וג'
			2 קורסי בחירה
4 נק"ז	(סמסטריאלי)		
2-4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
6-8 נק"ז	סה"כ		
6-8 נק"ז			
14 נק"ז	סה"כ		

חטיבה מורחבת – 28 נק"ז

2. הלימודים יתפרשו על פני שלוש שנים.

			שנה א'
			חובה 1
			חובה 2
			שנה ב'
			חובה 1
			בחירה 1
			בחירה 2
			שנה ג'
			בחירה 1
			סמינר 1
4 נק"ז	(סמסטר א')		
4 נק"ז	(סמסטר ב')		
8 נק"ז	סה"כ		
4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
12 נק"ז	סה"כ		
4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
4 נק"ז	(סמסטריאלי או שנתי)		
8 נק"ז	סה"כ		

כל התלמידים חייבים לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת הסמינר הניתן על ידי החטיבה. לא ניתן להמירה על ידי עבודה שתכתב במסגרת סמינר שניתן במחלקה אחרת.

הערה: תנאי מעבר משנה לשנה ציון ממוצע בכל הקורסים 65.

ראש החטיבה:

דר' הנרייט דהאן-כלב המחלקה לב.א. כללי, חדר 361, בניין 72. טל: 6477953

יועצות החטיבה:

דר' ניצה ינאי, המחלקה למדעי ההתנהגות, חדר 365, בניין 72. טל: 6472033
דר' ניצה ברקוביץ, המחלקה למדעי ההתנהגות, חדר 381, בניין 72. טל: 6472064

מערכת שעות של תוכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי יועצות החטיבה ובמחלקה לב.א. כללי.

חטיבה במינהל עסקים**(סימן מחשב 166)**

שם הקורס	נק"ז	קורסים מקבילים
מבוא לכלכלה בסיסי *	3	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לכלכלה לניהול.
מבוא להתנהגות ארגונית	3	יסודות התנהגות ארגונית
יסודות השיווק	3	עקרונות השיווק
מערכות מידע***	3	
יסודות ניהול הייצור	3	יסודות הניהול
יסודות החשבונאות**	3	
יסודות המימון**	3	
קורסי בחירה להשלמת 28 נק"ז	6	
סה"כ	28	

דיני עסקים	3	
ניהול משאבי אנוש	3	
פסיכולוגיה לניהול	3	
כלכלה ניהולית	3	
אתיקה לניהול	3	
ניהול פרויקטים	3	
סטטיסטיקה לניהול	3	
כתיבה עסקית	1	

* במקומו ניתן ללמוד את הקורסים: "יסודות הכלכלה מיקרו" (3 נק"ז) ו- "יסודות הכלכלה מאקרו" (3 נק"ז).

** מי שלמד קורס זה במסגרת אחרת ילמד קורס בחירה נוסף בהיקף של 3 נק"ז

*** במקום קורס זה ניתן ללמוד את הקורס "שימושי מיקרו מחשב"

הערות

החטיבה מיועדת רק לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי) בחטיבות למינהל עסקים וכלכלה.

חטיבה ללימודי פולקלור**(סימן מחשב 169)****מטרות החטיבה:**

- א. לערוך היכרות עם חומרי פולקלור מתרבויות שונות בעיקר אלו הפועלות בישראל: פולקלור יהודי, פולקלור ערבי, ופולקלור בדואי.
- ב. להקנות לתלמיד כלי מחקר אנליטיים להתמודד עם חומרי הפולקלור על-פי תיאוריות ואסכולות המקובלות במדע הפולקלוריסטיקה.

החטיבה לפולקלור כוללת 3 מסלולי לימוד:

- א. ספרות עממית ולשון: סיפורי עם, מיתוסים ועלילות גבורה, אגדות קדושים, סיפורים אישיים, מעשיות קסם, בדיחות ואנקדוטות, חידות ופתגמים, שירה וזמר, בלדות, שירי ערש וקינות. לשונות יהודיות (לדינו, יידיש).
- ב. אמונות, מנהגים וטקסים עממיים: טקסים, פולחן, חגים, ריקודי-עם, משחקים, מנהגים סביב מחזור החיים ומחזור השנה, דמונולוגיה, מגיה, רפואה עממית.
- ג. אמנות עממית, תרבות חומרית, מוסיקה ותיאטרון: תשמישי קדושה, קמיעות, תלבושות, מוזיאונים, מוסיקה, ליתורגיקה, תיאטרון עממי.

שעורי השלמה:

תלמידי כל המחלקות יחויבו בשיעורי השלמה במידה ושיעורי החטיבה חופפים לשיעורים במחלקותיהם.

מבנה הלימודים

חטיבה מורחבת - 28 נק"ז

שנה א'

4 נק"ז	מבוא לתרבות עממית – שנתי
2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה (שעור חובה) חלק א'

6 נק"ז	

שנה ב'

2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה – חלק ב'
4 נק"ז	חקר הפולקלור: קריאה בטקסטים תיאורטיים (חובה לשנה ב') - שנתי
4 נק"ז	פרו"ס 2 X - סה"כ 4 נק"ז. הפרו"ס הוא קורס סמסטריאלי
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

14 נק"ז	

שנה ג'

4 נק"ז	סמינר
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

18 נק"ז	

סה"כ 28 נק"ז

חטיבה מצומצמת - 14 נק"ז

- מבוא לתרבות העממית - שיעור חובה
 שיטות מחקר בעבודת שדה (או שיעור מתודולוגי אחר) חלק א' בלבד
 פרו"ס $2 \times 4 = 8$ נק"ז. כל פרו"ס הוא סמסטריאלי = 2 נק"ז
 שעורי בחירה מהמסלולים השונים
 הערה: ניתן לסיים את הלימודים בשנתיים באישור מרכז החטיבה.

מרכזת החטיבה:

פרופ' תמר אלכסנדר

המחלקה לספרות עברית 08-6461775

מזכירת המחלקה:

אילנית כהן – 08-6461131

אימייל - ilcoh@bgu.ac.il

חטיבה למחשבה מדינית חברתית

(סימן מחשב 171)

כחטיבה מורחבת (28 נק"ז)**חובות שנה א'**

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר
4 נק"ז	תרגיל במבוא לפילוסופיה – קריאה וכתובה (א'-ב')
4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של מדעי החברה
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של המשפט

חובות שנה ג'

3 נק"ז	סמינר אחד לפי בחירת התלמיד
6 נק"ז	שעורי בחירה

כחטיבה מצומצמת (14 נק"ז)**חובות שנה א'**

4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
2 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

2 נק"ז	שעור בחירה סמסטריאלי
--------	----------------------

יועץ החטיבה – פרופ' חיים מרנץ

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.
תלמיד הלומד פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה זו מחלקתי אינו רשאי ללמוד חטיבה זו.

חטיבה ללימודי תקשורת
(סימן מחשב: 173)

1. יעדים

ככל שהתקשורת הולכת ותופסת מקום מרכזי בחברה בת ימינו, כך גוברים העניין והצימאון להבין את אחת התופעות הנכבדות. לימודי החטיבה אמורים להקנות ידע עיוני, בכללם מושגים בסיסיים וכלים לצריכה נבונה של תקשורת. ייחודה של התוכנית בכך שהיא עוסקת בהיבטים מוסדיים וטכנולוגיים של אמצעי התקשורת המגוונים בהקשרם התרבותי וחברתי. אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע, אך הידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבות באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, משרד יחסי ציבור או סוכנות פרסום.

2. תנאי קבלה

- א. הלימודים ותנאי הקבלה הם ציון פסיכומטרי 500 או סכום 500 (ציוני בגרות + פסיכומטרי).
- ב. חלק מהקורסים פתוחים גם ללימודים כלליים.
- ג. תלמידים שלמדו קורסים בתקשורת בשנים קודמות במסגרת לימודים כלליים, יוכלו לעבור ללימודים בחטיבה.
- ד. כל נקודות הזכות שנצברו בקורסים לתקשורת במסגרת לימודים כלליים ע"י תלמידים שעברו לחטיבה ללימודי תקשורת, ייחשבו לזכותם כלימודים בחטיבה.

3. מבנה הלימודים

היקף הלימודים בחטיבה הוא 28 נק"ז והחל משנת הלימודים תשס"ו הם מורכבים מחמישה קורסי חובה, **ארבעה** קורסי בחירה, **סמינר** אחד וקורס מעשי אחד, **סדנא** (או בקיצור = 5411). הלימודים מתמשכים שלוש שנים.

קורסי חובה כוללים מושגי יסוד בתקשורת; היסטוריה של אמצעי התקשורת; מפת התקשורת; חברה ותקשורת בישראל; דיני תקשורת.

חטיבות במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום**1. חטיבה במקרא (סימן מחשב 175)**

מבוא לנוסח המקרא	2	נק"ז
מבוא לחקר המקרא	4	נק"ז
טקסט מקראי שנים א' או ב'	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	4	נק"ז
<hr/>		
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר שמיר יונה

2. חטיבה בהיסטוריה מקראית (סימן מחשב 176)

מבוא לתולדות עם ישראל		
בתקופת המקרא	4	נק"ז
בקריאת מקורות או סוגיה	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	6	נק"ז
<hr/>		
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר עודד תמוז

3. חטיבה בארכיאולוגיה (סימן מחשב 177)

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה/ ארכיאולוגיה פרהיסטורית מעבדה למבוא לארכיאולוגיה/ תרגיל מונוגרפיה	שנה	א'	4	נק"ז
	שנה	א'	2	נק"ז
	שנים	ב'-ג'	8	נק"ז
<hr/>				
סה"כ			14	נק"ז

יועץ החטיבה : פרופ' יצחק גלעד

חטיבה בספרות עברית**(סימן מחשב 178)**

המסלולים המוצעים להלן נועדו לאפשר ללומדים במסגרת החטיבה לספרות עברית בחירה מרבית בין אפשרויות שונות, החל בהכרה כללית בתחום וכלה בהתמקדות במדורים ובנושאים מיוחדים. כל תלמיד חייב לצבור 14 נק"ז. בשיעורי בחירה המקנים 2 נק"ז יש להשתתף בסמסטר א' בלבד.

			חטיבה כללית:	1.
			מבואות	2.
	נק"ז	8		
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	
			חטיבת הספרות העברית החדשה	2.
			מבוא לסיפורת	2.1
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בספרות עברית חדשה	
				או:
			מבוא לשירה	2.2
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בספרות עברית חדשה	
				או:
			מבוא לסיפורת	2.3
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	מבוא לשירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	
			חטיבה לספרות עממית	3.
			מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות	3.1
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עממית	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	שעור בחירה	
				או:
			מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות	
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	שעור בחירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	

			<u>חטיבה לשירת ימי-הביניים</u>	.4
	נק"ז	4	מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.1
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בשירת ימי-הביניים	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בשירת ימי-הביניים	
				או:
	נק"ז	4	מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.2
	נק"ז	4	שעור בחירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	

תלמיד בחטיבה חייב ללמוד מבוא אחד מתוך ארבעת קורסי המבוא ועליו לצבור 10 נק"ז מתוך קורסי הבחירה ו/או הקורס. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20.

חטיבה במחשבת ישראל

(סימן מחשב 180)

חטיבה במחשבת ישראל

הלימודים במחלקה למחשבת ישראל מפגישים את התלמידים עם יצירותיהם של פילוסופים, מקובלים ובעלי הלכה ומדרש, שחיבוריהם העוסקים בנושאים שונים (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר, גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד), תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. בתכנית הלימודים דגש על פרשנות הטקסטים הקלאסיים בהגות היהודית.

במחלקה ארבעה מדורים:

- א. **אגדה והלכה** - זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה ועוד.
- ב. **פילוסופיה יהודית בימי הביניים** - המחשבה היהודית מימי הרב סעדיה גאון ועד לשפינוזה, ספר הכוזרי לריה"ל ומורה נבוכים לרמב"ם, פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. **תורת הסוד** - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות ועוד.
- ד. **מחשבה יהודית בעת החדשה** - המחשבה היהודית מתקופת מנדלסון וההשכלה ועד היום, המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

מבנה תכנית הלימודים (14 נק"ז)

מדור א' (לפי בחירת התלמיד/ה)

1 קורס מבוא (4 נק"ז)

2 קורסי בחירה (8 נק"ז)

מדור ב' (לפי בחירת התלמיד/ה)

קורס מבוא סמסטר א' בלבד (2 נק"ז)

חטיבה באגדה והלכה**סימן מחשב 168**

החטיבה מוצעת מתוך הכרה במרכזיותן של האגדה וההלכה בעיצוב התרבות היהודית לדורותיה. בחטיבה מגוון קורסים בנושאים הבאים:

- ספרות בתר-מקראית לזרמיה השונים (הספרים החיצוניים, כתבי כת מדבר יהודה ועוד).
- ספרות התלמוד והמדרש (משנה, תלמוד, מדרשי אגדה, מדרשי הלכה ועוד).
- ספרות הלכתית שלאחר התלמוד (ספרות פסקים, שאלות ותשובות ועוד).

נושאים אלה נלמדים בשילוב של כלי מדע שונים (ספרותיים, לשוניים, הגותיים, היסטוריים ועוד) וניתנים ע"י מרצים מהמחלקות הבאות: מחשבת ישראל, ספרות עברית, היסטוריה של עם ישראל, לשון עברית, מקרא ומזרח קדום.

מבנה חטיבה מורחבת (28 נק"ז)	מבנה חטיבה רגילה (14 נק"ז)
שני קורסי מבוא*	קורס מבוא* - 4 נק"ז
קורסי בחירה – 16 נק"ז	קורסי בחירה – 10 נק"ז
סמינר ** - 4 נק"ז	

* קורסי מבוא:

- מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

- תלמוד

בחטיבה רגילה יבחר הסטודנט אחד מתוך שני הקורסים הנ"ל. סטודנט בחטיבה המורחבת ילמד את שני הקורסים.

** סמינר: בחירת הסמינר בתיאום עם יועץ החטיבה. רישום לסמינר רק לאחר שמיעת קורסי מבוא ורוב קורסי הבחירה.

חטיבה בפילוסופיה

(סימן מחשב 181)

תכנית לימודים - 14 נק"ז**חובות שנה א'**

מבוא לפילוסופיה (א'-ב') 4 נק"ז
 תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה א' 2 נק"ז

חובות שנה ב'

פילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
 (ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

סמינר אחד או שני שעורי בחירה 4 נק"ז

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.

תלמיד הלומד במחלקה לפילוסופיה בתוכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה זו מחלקתי אינו רשאי ללמוד את החטיבות הבאות:
החטיבה למחשבה מדינית חברתית (171)

חטיבה במדעים וטכנולוגיה
(סימן מחשב 195)

חטיבה בהיקף 28 נק"ז

מחלקה נותנת	תרגול (ש"ש)	הרצאה (ש"ש)	נק"ז	קורסי חובה (סה"כ 11.50 נק"ז)
מתמטיקה	2	4	5	חדו"א ואלגברה
פיסיקה	2	3	4	מבוא לחקר ביצועים
פיסיקה	1	2	2.5	מבוא למערכות מידע תקשורת
			16.5	קורסי בחירה באישור ועדת הוראה
	28	28	28	סה"כ:

הערות:

ניתן להחליף קורס חובה בקורס מקביל באישור ועדת הוראה
קורס חובה הנלמד במסגרת (מחלקה או חטיבה) אחרת ניתן להחליף בקורסי בחירה.

הלימודים בחטיבה מותנים באישור מיוחד.

נוהל בחינות אוניברסיטאי

הנוהל המפורט להלן, בא להבהיר את הכללים המקובלים לגבי הבחינות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. נוהל זה מחייב את המורים והסטודנטים.

1. מטרה

מטרת הבחינה היא להעריך את הישגי הסטודנט ביחס לחומר הנלמד בקורס.

2. דרישות והערכה בקורס

אופן ההערכה יהיה אחיד לגבי כל הסטודנטים הלומדים בקורס. המורה אחראי בתחילת הקורס להבהיר בכתב לסטודנטים מה הם יעדי ההוראה והדרישות לגבי הקורס אותו הוא מלמד כולל דרישת נוכחות, בחנים, עבודות, מבחנים, סיורים וכו', והמשמעויות הנובעות ממילוי חלקי של דרישות הקורס. פרוט החומר הנלמד יופיע בפרשיות הלימודים (סילבוס) כפי שנקבע ע"י מורה הקורס, בנוסף לחומר שהועבר בהוראה השוטפת. המורה יקבע בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר, ולפני תום תקופת השינויים, את מרכיבי הציון הסופי, את משקלם ואת התנאים לשקלולם ויודיע על כך בכתב לסטודנטים ולוועדת ההוראה המחלקתית. אם יערכו בחנים, יודיע המורה מראש על סוג הבחנים ומועדם. המורה לא ישנה את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר. מורה אחראי על קורס בכל קורס הניתן ע"י יותר ממורה אחד, ימונה אחד המורים המלמד בקורס כאחראי. מורה זה יהיה אחראי לבחינות ולציונים בקורס, כך שהדרישות מהסטודנטים ואמות המידה להערכה מהסטודנטים תהיינה אחידות לגבי כל קבוצות הקורס.

בכל קורס יקבע מורה הקורס את הציון הסופי. הציון יהיה מאוני (מספר שלם בין אפס למאה). במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה לאשר למורה ציון מילולי (נכשל/עבר/השתתף).

3. התנאים המזכים סטודנט להשתתפות בבחינה

- (1) הסטודנט רשום לקורס במערכת מנהל התלמידים.
- (2) הסטודנט עמד בכל המטלות הנדרשות על פי תאור הקורס כפי שהוצג ע"י המורה.
- (3) הסטודנט סילק חובותיו הכספיים לאוניברסיטה.
- (4) היעדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנט שלא עמד בתנאים המזכים להשתתפות בבחינה ולמרות זאת ניגש לבחינה, ציונו בקורס לא יוכר ולא ייחשב, כל עוד לא מולאו כל התנאים לעיל. בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדת הסטודנט לדין משמעתי.

4. סוגי מבחנים

1. בחינה- מבחן לרבות בחינת בית* שמשקלו מעל 30% (בפקולטה למדעי הבריאות- מעל 25%) בחישוב הציון הסופי של הקורס ומתקיים עם סיום הקורס.
*בחינת בית- בחינה הניתנת לעשייה בבית בתקופת הבחינות ומועד החזרתה ע"י התלמיד לא יעלה על ארבעה ימים.
בדיקת כל הבחינות תהיה אנונימית.
2. בוחן- מבחן הנערך תוך תקופת הלימודים ומשקלו עד 30% בחישוב הציון הסופי של הקורס.
2.א. בוחן תקף- בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי.

2.ב. בוחן מגן – בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי רק אם יתרום לשיפור הציון הסופי.
לא יקוימו בחני פתע.

בכל הנוגע לחשיפת מחברות, ערעור על ציונים ומועד מסירת ציונים, יחולו על הבוחן כללים שחלים על המבחן. לבוחן אין מועדי ב'. במקרה בו נעדר הסטודנט בשל מניעה חמורה כמפורט בסעיף 7, סעיפים קטנים ב'-ח', תינתן האפשרות להשלים את הציון בדרך שיבחר המרצה. אשר לקביעת מועד הבוחן, נתון העניין להחלטתו הבלעדית של המרצה בהתאם לדרישות הקורס ויקבע על ידו בהתראה מראש של שבועיים לפחות.

5. שאלון הבחינה

מורה הקורס אחראי להכנת שאלון הבחינה. תוכן הבחינה חייב להיות תואם את תכני הקורס ועל פי ההנחיות שפורסמו בדרישות הקורס וזאת לא יאחר מתום תקופת השינויים להרשמה לקורסים.

בכל מקרה שיותר חומר עזר לשימוש בבחינה, באחריות מורה הקורס להודיע על כך לסטודנטים מראש.

חובה לפרסם בשאלון הבחינה את המשקל היחסי של כל שאלה וכן את המשקל היחסי של סעיפים בשאלה, אם קיימים כאלו. במקרה שאין ציון למשקלים יחסיים אלו, יינתן משקל שווה לכל שאלה וכן משקל שווה לכל אחד מהסעיפים של שאלה.

6. מועדי בחינות

1. בקורס לתואר ראשון, רשאי הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בקורס על פי כללי הפקולטה בה לומד. סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני המוצעים ע"י המחלקה (עקב חוסר בקורסי בחירה) - רשאי לגשת לשני מועדי בחינה. סטודנט שנעדר מאחד משני המועדים להם זכאי (מועד א' ומועד ב'), רשאי לבקש בחינה במועד מיוחד בכפוף לקריטריונים שיפורטו בהמשך.

2. בקורס לתואר שני, לרבות סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני על פי בחירתו, רשאי להבחן במועד בחינה אחד.

בכל מועד בחינה שייקבע, יקפיד מורה הקורס על אופי זהה של הבחינה, בפרמטרים הבאים: משך הבחינה, דרגת קושי השאלות, חומר עזר אסור ומותר, הרכב השאלות, משקלן וכו'.

בקורסים לתואר ראשון, בתום כל סמסטר, תערכנה בחינות בשני מועדים (א' וב'), בסדר קורסים זהה עד כמה שניתן, בכל קורס שנלמד בסמסטר. סטודנט שנבחן בשני מועדים במקצוע מסוים - ציון הבחינה האחרונה הוא הציון הקובע בשקלול הציון הסופי והוא מבטל כל ציון קודם. תאריכי הבחינות, לרבות תאריכי הגשה של בחינות בית, יתואמו בין מזכירות המחלקה/הפקולטה ובין מדור הבחינות. מדור הבחינות יפרסם את מועדי הבחינות לפחות ארבעה שבועות לפני תום הסמסטר.

7. מועדים מיוחדים

סטודנט שנעדר מבחינה באחד משני המועדים מהסיבות המפורטות להלן, רשאי לבקש לגשת לבחינה במועד מיוחד לאחר שיציג אישורים מתאימים לסיבת היעדרותו. את הבקשה יש להגיש לוועדת ההוראה המחלקתית, על פי הנוהל המקובל בפקולטה, לא יאחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינות של הסמסטר. עם פרסום מועדי הבחינות, על המחלקות לפרסם על לוח המודעות/מערכת ממוחשבת את הנוהל להגשת הבקשה למועד מיוחד.

סטודנט שאושר לו להבחן במועד מיוחד, נדרש להירשם מראש לבחינה, על פי הנהלים שפורסמו ע"י המחלקה/הפקולטה. הודעה על תאריך הבחינה תימסר לסטודנט שלושה שבועות לפחות לפני מועד המבחן.

סטודנט שנרשם לבחינה, אך לא ניגש ולא הודיע על ביטול הרשמתו במועד, יקבל ציון 700, שמשמעו נכשל ישוקלל בממוצע המצטבר עד לסגירת התואר.

להלן הסיבות המזכות במועד מיוחד:

- א. לא חלפו לפחות 24 שעות מתום בחינה אחת ועד למועד בחינה נוספת⁽¹⁾
- ב. שרות מילואים⁽²⁾
- ג. אשפוז בבית חולים.
- ד. שמירת הריון
- ה. לידה⁽³⁾
- ו. אבל (שבעה ימים לקרבה ראשונה)
- ז. חגים ומועדים דתיים מוכרים
- ח. תחרות ספורט ייצוגי⁽⁴⁾

(1) אם מתקיימות שתי בחינות באותו יום, נדרש הסטודנט לגשת לבחינה במקצוע החובה ולהבחן במקצוע האחר במועד ב' או במועד מיוחד. במידה והסטודנט משלים מקצוע חובה משנה קודמת, ייגש לבחינה במקצוע זה תחילה.

(2) אם שרות המילואים נמשך מעל יומיים בתקופת הבחינות, רשאי הסטודנט להעדר מכל בחינה שתתקיים בתחום של מספר ימים לאחר תום שירותו, לפי הנוסחא הבאה:

מספר ימי המילואים $\times 0.8$

התוצאה שתתקבל מהנוסחה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב. בשום מקרה לא יקבע מועד מיוחד בתחום הקטן מ-4 ימים מיום סיום השירות.

*סטודנט הנקרא ליום מילואים אחד, לא לצורך עדכון פרטים אישיים או ראיון שגרותי, אלא לצורך מבצעי שלא ניתן לדחות, יציג אישור המציין:

1. שעות מדויקות של ההתייצבות.
2. אישור הגורם המוסמך שלא ניתן לדחות את ההתייצבות ליום אחר.
3. אישור מקצין העיר על שירות המילואים.

(3) סטודנטית שילדה, רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של עד שלושה חודשים מיום הלידה ותהיה זכאית להבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.

(4) השתתפות בתחרות ספורט ייצוגי המתקיימת ביום הבחינה או בערב הבחינה, באישור מנהל מרכז הספורט.

כללי: המקדם $\times 0.8$ מספר ימי היעדרות, נכון גם לגבי אשפוז, שמירת הריון ואבל.

8. תקנות הבחינות

1. שימוש בחומר עזר בבחינה

חומר עזר המותר לשימוש בבחינה יפורסם לסטודנטים לפני הבחינה ויהיה רשום באופן ברור על גבי טופס הבחינה. כל שימוש בחומר עזר אחר - אסור לחלוטין. העברת חומר עזר מותר מנבחן לנבחן אחר, בשעת הבחינה, אסורה בהחלט.

2. שפת בחינה
- 2.1 באין הוראה אחרת- שפת הבחינה היא עברית.
- 2.2 סטודנט בשנה הראשונה ללימודיו באוניברסיטה, רשאי לכתוב את הבחינה בשפה האנגלית, או בכל שפה אחרת, באישור המורה האחראי לבחינה. על הסטודנט להגיש בקשה למזכירות המחלקה, שבועיים לפני מועד הבחינה.
3. הוראות לנבחן
- 3.1 בהגיע הסטודנט למקומו, עליו להניח את כרטיס הנבחן ותעודה מזהה (עם תמונה) על השולחן.
- 3.2 אסור להביא למקום הבחינה תיקים, ספרים, מחברות, טלפון נייד, מכשיר קשר, מחשב, מחשבון, מחשב כף-יד, רשימות או כל ציוד אחר פרט למותר על פי שאלון הבחינה. (לגבי סטודנטים עם התאמות מיוחדות- ראו התייחסות נפרדת)
- 3.3 עזב הסטודנט את חדר הבחינה לאחר חלוקת השאלונים, דינו כדין "נבחן" בבחינה.
- 3.4 אסור לנבחן לשוחח בזמן הבחינה, או לעזוב את מקומו ללא נטילת רשות.
- 3.5 יש לכתוב בעט, ולא בעפרון. בכתב ברור ונקי, על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים ואין להשתמש בטיפקס. טיוטא תיכתב בצד ימין של המחברת ויש למחוק אותה בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
- 3.6 עבר הנבחן על תקנות הבחינות, יורשה לסיים הבחינה ועניינו יועבר לטיפול ועדת המשמעת בהתאם ל"תקנון משמעת סטודנטים" של האוניברסיטה.
- 3.7 משך הבחינה מצוין בראש השאלון. עם הודעת המשגיח/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הכתיבה ולהניח את השאלון על יד המחברת.
- 3.8 עם החזרת המחברת לידי המשגיח/ה, יינתן לסטודנט אישור על מסירתה. אישור נוסף יימסר תמורת תשלום.
- 3.9 אסור להוציא מחברת (מלאה או ריקה) מחדר הבחינה ויש להחזירה לידי המשגיח/ה לפני עזיבת המקום. אי החזרת מחברת תחשב כעבירה על "תקנון משמעת סטודנטים".
- 3.10 אין להעתיק חומר כלשהו משאלון הבחינה, אלא אם ניתן לכך היתר מפורש.
- 3.11 אין לרשום דבר בשוליים המסומנים.
- 3.12 לא תותר כניסת סטודנט לחדר הבחינה בחלוף מחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.13 לא תותר יציאה של נבחן מחדר הבחינה במחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.14 בבחינה שאורכה עד שעתיים- לא תותר יציאת נבחן לשירותים.
- 3.15 בבחינה שאורכה מעל לשעתיים- במחצית השעה הראשונה והאחרונה, לא תותר יציאת נבחן לשירותים.
- היציאה לשירותים תותר לסטודנט אחד בלבד בכל פעם לאחר קבלת אישור המשגיח/ה, ובליווי/ה תוך ציון שם היוצא על גבי דו"ח הבחינה וזמן שהותו מחוץ לחדר הבחינה.
9. נוכחות מורה בבחינה*
1. המורה או ממלא מקומו יהיה נוכח בחדרי הבחינה, לכל הפחות במהלך מחצית השעה הראשונה ובמחצית השעה האחרונה של הבחינה. כמו כן, המורה או ממלא מקומו לא ייעדר ברציפות ממקום הבחינה למעלה ממחצית השעה.
2. אם המורה או ממלא מקומו לא הגיע עד מחצית השעה מתחילת הבחינה, רשאי הסטודנט לבטל את השתתפותו בבחינה. סטודנט שיהיה מעוניין בכל זאת לכתוב את הבחינה בתנאים הקיימים, יורשה להמשיך בבחינה על אחריותו מבלי שיוכל לבקש את ביטול הבחינה בדיעבד.
3. סטודנט שהחליט שלא להשתתף בבחינה בגלל היעדר מורה או ממלא מקומו, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף.
4. נבצר ממורה המקצוע להיות נוכח בבחינה, יאושר ממלא המקום על ידי ראש המחלקה מראש.

* בפקולטה למדעי הבריאות, המורה יגיע לאחר שעבר שליש מזמן הבחינה, לכל המאוחר וישאר עד סיומה.

10. הארכת משך הבחינה

בקשת המורה או ממלא מקומו להארכת משך הבחינה מעבר לזמן הנקוב בשאלון, טעונה תאום ואישור מדור הבחינות. הודעה לנבחנים תימסר עד חצי שעה לפני תום המועד המתוכנן של הבחינה.

11. הארכת זמן בבחינה

1. **זכאים להארכת זמן:** עולים חדשים – על פי שנת עלייתם לארץ, על פי הרישום בכרטיס נבחן. לקויי למידה או הסובלים מבעיה רפואית וכל מקרה אחר - על פי אישור דיקנאט הסטודנטים בלבד.

2. **חדר בחינה נפרד** – מדור בחינות ישתדל שסטודנטים הזכאים להארכת זמן ישבו בחדר נפרד במטרה לאפשר להם ניצול מקסימלי של תוספת הזמן. מדור בחינות יודיע לרמ"ד קידום סטודנטים, בכל סמסטר, מהו מועד הסיום של שיבוץ הבחינות למבחנים. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן עד מועד זה ישובץ בחדר הבחינה הנפרד. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן לאחר המועד ישולב בחדר הבחינה הנפרד בתנאי שיהיה בו מקום בעת הבחינה עצמה. אם יבחן בחדרים הרגילים ויועבר לחדר אחר בתום המועד המוקצב, הוא יפוצה בתוספת זמן שתכסה על בזבז הזמן של המעבר מחדר לחדר.

3. **הארכת זמן בחינה** – סטודנט המקבל מדיקנאט הסטודנטים אישור להארכת זמן יציג בפני המשגיח/ה בתחילת הבחינה את האישור שניתן לו להארכת זמן. תוספת הזמן הניתנת תהיה אחידה וקבועה לכל בעלי האישורים כדלקמן:
* **עולים חדשים** – עד שלוש שנים מתאריך העלייה (לא כולל שרות סדיר בצבא) למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 15 דקות למבחן ולבוחן הנמשכים מעל שעתיים תוספת זמן של 30 דקות.
* **לקויי למידה ובעיות רפואיות:**

למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 25% מן הזמן הנתון. למבחן הנמשך מעל שעתיים ועד שעתיים וחצי כולל, תוספת זמן של 30 דקות. למבחן הנמשך מעל שעתיים וחצי ועד ארבע שעות כולל, תוספת זמן של 60 דקות. למבחן הנמשך מעל ארבע שעות, תוספת זמן של 15 דקות לכל שעה נוספת.

*** עיוורים ולקויי ראייה**

לסטודנט עיוור או לקויי ראייה בעל תעודת עיוור- תוספת זמן של 100% מזמן הבחינה.

* **סטודנטים שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית שלא בשפה העברית** ולא נכללים בסעיף 1 לעיל, זכאים לתוספת של 25% מזמן הבחינה/בוחן ולא יותר מ 30 דקות בכל בחינה בשנה הראשונה ללימודיהם.

בהארכת זמן בבחינה העולה על חצי שעה, על המורה או ממלא מקומו להיות נוכח בחדר הבחינה, פעם אחת לפחות.

12. סטודנטים עם התאמות מיוחדות

סטודנט שאושרו לו התאמות מיוחדות מבחינה פיזית, כגון שולחן וכסא נפרדים וכו' ידאג מבעוד מועד לעמוד בקשר עם רמ"ד קידום סטודנטים להסדרת הנושא עם מחלקת המשק ומדור בחינות.

סטודנט שזכאי להתאמות מיוחדות כגון מדבקות על כתב יד בלתי קריא, או שגיאות כתיב יציג את האישור למשגיח/ה במהלך הבחינה.

סטודנט שאושר לו להבחן בעזרת מחשב נישא רשאי להכניס לחדר הבחינה מחשב של דיקנאט הסטודנטים בלבד ולהציג למשגיח/ה את האישור המיוחד לכך. בתום המבחן על המשגיח/ה לאשר את סגירת המחשב בחתימה על גבי טופס האישור של הסטודנט.

סטודנט שאושר לו התאמות אחרות כגון: מחשבון, דף נוסחאות רגיל או מוגדל וכו' חייב לתאם את ההתאמות מול המרצים והמתרגלים של הקורס בו הוא נבחן מבעוד מועד ולא במהלך הבחינה.

סטודנט שאושר לו התאמות של הגדלת טופס הבחינה או טופס התשובה יפנה אל מדור בחינות שבועיים לפני מועד הבחינות ויודא את ביצוע ההתאמה מול מדור בחינות. סטודנט שאושר לו התאמה להבחן בעל פה, או להגיש עבודה במקום בחינה, חייב לתאם את הנושא מול מרצה הקורס והמחלקה.

13. בדיקת בחינות

ככלל, (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת) המורה או ממלא מקומו יקבל אישית לידי את מחברות הבחינה, ביום הבחינה. המורה יבדוק את כל מחברות הבחינה (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת): יסמן את שגיאות הנבחן, יעיר הערות בגוף הבחינה ויסמן את מספר הנקודות שמקנה כל תשובה. לאחר הבדיקה, המורה ימסור את גיליון הציונים הסגור ללא ציון שמות הנבחנים למזכירות המחלקה. אם הציון הסופי מורכב ממספר רכיבים, המורה ידווח למזכירות המחלקה/פקולטה את הציון בכל אחד מהרכיבים, ואת אופן שקלול הציון הסופי, בנוסף לדיווח הציון הסופי בקורס.

מזכירות המחלקה תפרסם את הציונים עם קבלתם, לאחר קבלת אישור יו"ר ועדת הוראה/רמ"ח או הגורם המוסמך בפקולטה. הציונים יפורסמו באופן אנונימי (בציון מספר נבחן ומספר תעודת זהות בלבד), תוך 10 ימים ממועד הבחינה ולפחות 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס. תאריך הפרסום יצוין בבירור על גבי גיליון הציונים. באם ציון הבחינה לא יפורסם עד 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים. גיליונות הציונים יישמרו 4 שנים במחלקה. ציון בחינה המעוכבת מכל סיבה שהיא, לא ידווח ולא יפורסם. הציונים הנוגעים למרכיבים אחרים של הקורס- יטופלו כמקובל.

14. שמירת ספחי בחינות וגיליונות ציונים במדור בחינות

הספחים וגיליונות הציונים יישמרו במשך שנתיים מיום הבחינה במדור בחינות.

15. פסילה של בחינת סמסטר בבית דין משמעת

ציונו הסופי של תלמיד, שבחינתו נפסלה בבית דין משמעת, יהיה אפס.

16. אבדן מחברת בחינה

נבחן שמחברת הבחינה שלו אבדה בטרם בדיקתה, שלא באשמתו, ייקבע ציונו בקורס על פי בחירת הסטודנט, באחת מהדרכים הבאות:

1. על ידי בחינה מחדש.
2. על פי ממוצע כלל המרכיבים האחרים באותו הקורס.
3. על פי ממוצע ציוניו באותו סמסטר.
4. בקשת "פטור" בקורס

17. ערעורים

סטודנט רשאי לערער על ציון הבחינה. לשם כך יאופשר לו לעיין במחברת הבחינה על פי הנהוג בפקולטה (מועד לחשיפת בחינות או פרסום באתר הפקולטה). הערעור יתבסס על בדיקה חוזרת של הבחינה בלבד.

הגשת ערעור

סטודנט חייב להגיש את ערעורו המנומק תוך שלושה ימים, על פי הנוהג להגשת ערעור בפקולטה, מפרסום הציון/תאריך החשיפה. סטודנט המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש ולא רק הסעיפים אליהם התייחס בערעורו. לפיכך תוצאת הערעור יכולה להיות ללא שינוי, העלאת הציון או הורדת הציון.

תשובה על ערעור

המורה חייב להגיב על הערעור תוך שבוע ולא יאוחר מיומיים לפני מועד ב'. אם החליט המורה לשנות/לא לשנות את ציונו של הסטודנט, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי/אי השינוי. השינוי יהיה תקף לאחר אישור ראש המחלקה/ועדת הוראה או הגורם המוסמך. באם תשובה על הערעור לא תוחזר עד יומיים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים בתנאי שעירעורו התקבל.

תואר BA בטכניסטיקה - דו חוגי 54 נק"ז

תוכנית לימודים ישנה		תוכנית לימודים חדשה	
מס' הקורס	שם הקורס	מס' הקורס	שם הקורס
20119141	חזו"א לתע"נ 1	20119611	חזו"א לתע"נ 1
20119161	חזו"א לתע"נ 2	20119621	חזו"א לתע"נ 2
20119041	אלגברה לינארית	20119181	אלגברה לינארית
20119391	מבוא להסתברות תע"נ	36411041	מבוא להסתברות תע"נ
20219071	מבוא לתיכנות	20219071	מבוא לתיכנות
סה"כ נק"ז		סה"כ נק"ז	
	22		19

תוכנית לימודים ישנה		תוכנית לימודים חדשה	
מס' הקורס	שם הקורס	מס' הקורס	שם הקורס
20119111	תיאוריה סטטיסטית 1	36411291	אמידה ומבחי השערה
20118241	מעבדת תוכנות סטטיסטיות 3		מעבדת תוכנות סטטיסטיות 3 שעות
	שעות מעבדה	חדש	מעבדה
20118111	רגרסיה לינארית	36411061	רגרסיה לינארית
36411071	תיכון ניסויים	36411071	תיכון ניסויים
36411091	בקרת איכות ואמינות	36411091	בקרת איכות ואמינות
20118251	סימולציה	36413091	סימולציה
36413051	חקר ביצועים 1	36413051	חקר ביצועים 1
20118091	שיטות אפרטמטריות	364-1-1571	נשאים נבחרים בטכניקה
סה"כ נק"ז		קורסי בחירה:	נבחרים בחירה - לפי רשימה מצורפת
	28.5	חדש - סמינר:	שיטות מחקר בטכניקה
		סה"כ נק"ז	
		סה"כ נק"ז שנת	60.5
		סה"כ נק"ז	57.5

סה"כ

סה"כ נק"ז שנת

סה"כ נק"ז

רשימת קורסי בחירה מוצעים: Data mining, אקומטריקה, חקב"צ 2, סטטיסטיקה מתמטית (במח' למתמטיקה), מבוא לקבלת החלטות, תורת החורים (במחלקה למתמטיקה), תורת המשחקים (במחלקה למתמטיקה).

מגמה במדעי היהדות - בינתחומי

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
באר-שבע

שבתון

לשנת הלימודים תשס"ז
2006-2007

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
באר-שבע

שבתון

לשנת הלימודים תשס"ה
2006-2007

תוכנית לימודים
ידיעות כלליות לתלמידים

תוכן העניינים

עמ' 2	מבוא	.1
עמ' 3	מוסדות האוניברסיטה ובעלי תפקידים	.2
עמ' 8	הלימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב	.3
עמ' 8	3.1 לימודים לקראת תואר ראשון	
עמ' 8	3.1.1 תחומי הלימודים	
עמ' 12	3.1.2 סדרי הרשמה	
עמ' 12	3.1.4 פרסי הצטיינות	
עמ' 13	3.1.5 סגירת התואר	
עמ' 14	3.1.3 לימודי האנגלית	
עמ' 16	3.1.3 לימודים מיוחדים לעולים ותלמידים זרים	
עמ' 18	3.2 לימודים לקראת תואר שני	
עמ' 18	3.2.1 תחומי הלימודים	
עמ' 19	3.2.2 תנאי רישום וקבלה	
עמ' 20	3.2.3 פרסי הצטיינות	
עמ' 20	3.2.4 סגירת התואר	
עמ' 21	3.3 לימודים לקראת התואר Ph.D.	
עמ' 24	3.4 המרכז לימודים קדם-אקדמיים	
עמ' 25	מכללות	.4
עמ' 27	שכר לימוד, אישורים, בחינות ונושאים כלליים	.5
עמ' 28	נוהל בחינות אוניברסיטאי	.6
עמ' 34	לוח השנה לשנת תשס"ז	.7
עמ' 36	מועדי רישום לקורסים לשנת תשס"ז	.8
עמ' 37	מעבדות	.9
עמ' 40	דיקנאט הסטודנטים	.10
עמ' 45	10.1 תקנון לפעילות ציבורית ופוליטית	
עמ' 46	10.2 תקנון לטיפול בסטודנטים ששרתו במילואים	
עמ' 49	נוהל למניעת הטרדה מינית	.11
עמ' 54	תקנון משמעת סטודנטים	.12
עמ' 65	אגודת הסטודנטים	.13
	יחידות נוספות באוניברסיטה	.14
עמ' 69	14.1 פר"ח	
עמ' 69	14.2 ספרייה והוצאת הספרים האוניברסיטאית	
עמ' 71	14.3 חינוך גופני וספורט	
עמ' 72	14.4 היחידה למעורבות חברתית	
עמ' 73	14.5 המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ	
עמ' 75	14.6 אגף מחשוב ומערכות מידע	

מ ב א

ראשיתה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ב"מכון להשכלה גבוהה בנגב", שנוסד בשנת 1964 על-ידי קבוצה מתושבי באר שבע, במטרה לקדם ולפתח את הנגב, המונה היום כ-9% מתושבי המדינה. קבוצה זו ביקשה להקים באזור מרכז לתרבות ולמדעים, אשר יעודד התפתחותה של חברה מודרנית, משכילה וטכנולוגית.

בסתיו 1969 הכריז שר החינוך והתרבות רשמית, על הקמת אוניברסיטת הנגב, ובנובמבר 1973 עם מותו של דוד בן-גוריון, הוסב שמה ונקראה אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

ב-1964 החלו הלימודים במדעי הביולוגיה. שנה לאחר מכן, ב-1965, במדעי ההנדסה ובמדעי הרוח והחברה, וב-1970 בגיאולוגיה ובמדעים המדויקים.

בשנת 2002 נפתח קמפוס אוניברסיטת בן-גוריון באילת במסגרתו פעילויות של הפקולטות השונות ומרכז ללימודים קדם-אקדמיים.

שנת הלימודים הראשונה נפתחה בהשתתפות 50 תלמידים. בשנת תשס"ו הגיע מספר תלמידי האוניברסיטה לכ-17,000, מהם כ-11,000 לתואר בוגר, כ-5000 לתואר מוסמך וכ-1000 לתואר Ph.D.

כמחצית התלמידים הם תושבי באר-שבע וסביבתה, ורבים מגיעים ממרכז הארץ ומצפונה. חלק מציבור התלמידים הם מורים במוסדות חינוך באזור. רבים מועסקים במפעלים בסביבה, הן בתפקידים מנהליים והן כאנשי מקצוע.

קריית האוניברסיטה שהוחל בהקמתה בשנת תשל"ג מאכלסת כיום את מרבית פעילויות ההוראה. יחד עם זאת, חלק קטן מפעילות האוניברסיטה עדיין מרוכז במשכנה הישן של האוניברסיטה, בקריית טוביהו.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב הוסמכה על-ידי המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר "בוגר", תואר "מוסמך" ותואר "דוקטור לפילוסופיה" בפקולטה למדעי הטבע, בפקולטה למדעי ההנדסה, בפקולטה למדעי הבריאות בפקולטה למדעי הרוח והחברה ובבית-הספר לניהול.

הוועד המנהל

בתוקף תפקידם

רוי צוקרברג- יו"ר חבר הנאמנים
דוד ברודט- יו"ר הועד המנהל
פרופ' רבקה כרמי - נשיאה
פרופ' ג'ימי וינבלט - רקטור

אנשי ציבור מישראל

אהרן ידלין - סיו"ר
דבורה תומר - סיו"ר
ד"ר יונס אבו-רביעה
יחיאל אדמוני
משה אולניק
אלי אלאוף
עו"ד יאיר גרין
מיכה דפט
משה הבא
עו"ד יחזקאל ורד
עו"ד אשר חלד
השופט יעקב טירקל
שי טלמון
רם יעקובזון
בנימין מכנס
צבי צור

אנשי ציבור מחו"ל

ד"ר היינץ-הורסט דייכמן
רוברט ארנו
פרופ' ריימונד דוויק

אנשי ציבור ממלאי מקום לחברים מחו"ל

רם יעקובזון
צבי צור
בנימין מכנס
יחיאל אדמוני

נציג אגודת הסטודנטים

יו"ר אגודת הסטודנטים

נציגי הסגל האקדמי

פרופ' נח איסקוב
פרופ' נחום פינגר
פרופ' צבי אברמסקי
פרופ' משה יוסטמן
פרופ' יאיר זרמי

מוזמנים קבועים

דוד ברקת- מנכ"ל
ד"ר רון אבני- מבקר
עו"ד פאול רויזמן- היועץ המשפטי

דלית סולומון- כפיר- מזכירת הוועד המנהל

דיקנים

פרופ' אריה רייכל - בית-הספר לניהול
פרופ' אבישי הניק- הפקולטה למדעי הרוח והחברה
פרופ' שאול סופר- הפקולטה למדעי הבריאות
פרופ' אברהם פרולה- הפקולטה למדעי הטבע
פרופ' יגאל רונן- הפקולטה למדעי ההנדסה

מנהלי מכונים

פרופ' אביגד וונשק - המכונים לחקר המדבר
פרופ' יהודה גרדוס - מכון בן-גוריון

ועדת כספים

חברים:

מיכה דפט – יו"ר
יצחק בצלאל
יצחק טאוב
בנימין מכנס
אברהם אדמוני
דבורה תומר
דליה כצמן-פרשקר
נשיאה
רקטור
מנכ"ל

מרכז: ראש אגף תכנון תקצוב וכלכלה

מוזמנים קבועים: משנה לנשיא, ראש אגף כספים,
חשב, מבקר האוניברסיטה, מזכיר הועד המנהל,
גזבר אגודת הסטודנטים, נציג הסגל האקדמי.

ועדה לפיתוח פיזי ובינוי

חברים:

צבי צור – יו"ר
אריאל גינזבורג
בנימין מכנס
מיכה טלמון
שמעון פרידמן
תיאודור שנברגר
יואל גולדווסר
נשיאה
רקטור
מנכ"ל

ד"ר יעקב פולק

מרכז: סמנכ"ל פיתוח ובינוי

מוזמנים קבועים: ראש אגף כספים, ראש אגף תכנון
תקצוב וכלכלה, סמנכ"ל לוגיסטיקה, מבקר
האוניברסיטה, מזכיר הועד המנהל, נציג אגודת
הסטודנטים, היועץ המשפטי, ממ"ח תורמים ושותרים.

ועדה לענייני סטודנטים

חברים:

אהרן ידלין – יו"ר

סולל כהן

מנחם פרלמוטר

פרופ' עמוס כץ

ד"ר בקי קוק

יו"ר אגודת הסטודנטים

חבר ועד לעניינים אקדמיים

מרכז: דיקן הסטודנטים

מוזמנים קבועים: מזכיר אקדמי, ראש אגף תכנון

תקצוב וכלכלה, מזכיר הוועד המנהל, מנהל

היחידה למעורבות חברתית.

ועדת חוקה ותקנון

חברים:

השופט (בדימוס) יעקב טירקל – יו"ר

השופט (בדימוס) שרה פריש

יחיאל כץ

עו"ד יעקב הירש

עמירה דותן

פרופ' זאב אלפסי

מרכז: עו"ד ורד סרוסי- כ"ץ

מוזמן קבוע: היועץ המשפטי או בא כוחו

ועדת ביקורת

חברים:

משה אולניק – יו"ר

פרופ' יחיאל אדמוני

פרופ' יהודית בירק

יחיאל בנטוב

אסתר הרליץ

יצחק טאוב

רם יעקבזון

צבי צור

שלמה שגב

מזכיר: מזכיר הוועד המנהל

מוזמנים קבועים: רקטור, מנכ"ל, מבקר

האוניברסיטה

ועדה לשכר ותנאי שרות

חברים:

צבי צור – יו"ר

יצחק טאוב

דבורה תומר

עו"ד אשר חלד

מרכז: מזכיר הוועד המנהל

מוזמנים קבועים: מנכ"ל, סמנכ"ל משאבי אנוש

ועדת השקעות

חברים:

אליעזר כרמל – יו"ר

חיים בן-דור

שריתה להבי

עו"ד יאיר גרין

מרכז: מנהל ההשקעות

מוזמנים קבועים: נשיאה, מנכ"ל, ראש אגף תכנון

תקצוב וכלכלה, גזבר באוניברסיטה, מבקר

חברי סינאט האוניברסיטה

פרופ' א' נאור
ד"ר ע' נגידאט
פרופ' ל' נוימן
פרופ' ד' ניומן
ד"ר מ' סגל
פרופ' ש' סגל
פרופ' ש' סופר
פרופ' א' עשור
פרופ' א' פוזנסקי
ד"ר י' פולק
פרופ' מ' פולק
פרופ' ד' פוקס
פרופ' ב' פיורה
פרופ' א' פיינטוך
פרופ' נ' פינגר
פרופ' ב' פינשאו
פרופ' נ' פרגה
פרופ' א' פרולה
פרופ' צ' פריאל
פרופ' ד' פרייזר
פרופ' א' קופמן
פרופ' א' קורין
ד"ר ל' קסן
פרופ' מ' רובין
פרופ' י' רוטמן
פרופ' י' רונן
פרופ' א' רייכל
פרופ' ר' שוקר
פרופ' ו' שושן-ברמץ
פרופ' י' שחר
פרופ' נ' שיר
פרופ' פ' שלפר
פרופ' א' שמעוני
פרופ' ע' שר

מוזמנים

דוד ברקת – מנכ"ל
אברהם בר-און – מזכיר אקדמי
יעקב אפק – דיקן הסטודנטים
אבנר שמואלביץ – מנהל הספרייה
תמר חיימוביץ – מרכזת

פרופ' ג' וינבלט – יו"ר

פרופ' א' אדר
ד"ר נ' אוריאלי
פרופ' י' אידן
פרופ' ר' איליה
פרופ' נ' איסקוב
פרופ' ת' אלכסנדר
פרופ' ז' אלפסי
פרופ' ר' אפטה
פרופ' ג' בן-דור
פרופ' ח' בנימיני
פרופ' ר' ברושטיין
פרופ' פ' ברלינר
פרופ' א' ברנר
פרופ' י' גלעד
ד"ר י' גנאור
פרופ' י' גרדוס
פרופ' י' גרנות
פרופ' ש' דולב
פרופ' י' הורוביץ
פרופ' א' הניק
פרופ' מ' הרשקוביץ
פרופ' ד' ווליד
פרופ' א' וונשק
פרופ' א' ויז'ניצר
פרופ' א' וילנאי
פרופ' פ' זגופסקי
פרופ' י' זרמי
פרופ' י' חצור
פרופ' י' טובין
פרופ' א' טל
פרופ' ד' טלשיר
גבי א' יוחנן
פרופ' מ' יוסטמן
פרופ' א' יפתחאל
פרופ' ס' כהן
פרופ' ר' כרמי
פרופ' י' לובין
פרופ' יצחק לוי
פרופ' ר' לוי
פרופ' נ' מאירשטיין
פרופ' א' מורן
פרופ' ס' מזרחי
פרופ' א' מייזלס
פרופ' א' מלאך פיינס

נשיאה	פרופ' רבקה כרמי
רקטור	פרופ' גיימי וינבלט
ס.נ.ו.דיקן למו"פ	פרופ' מרדכי הרשקוביץ
סגן רקטור	פרופ' לילי נוימן
משנה לרקטור	פרופ' יעל אידן
ראש התכנית לאקדמיזציה של קורס טיס	פרופ' גדי רבינוביץ

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

דיקן	פרופ' אבישי הניק
ראש מנהל הפקולטה	גב' רחל דמרי

הפקולטה למדעי הטבע

דיקן	פרופ' אברהם פרולה
ראש מנהל הפקולטה	מר אפרים ויגדר

הפקולטה למדעי ההנדסה

דיקן	פרופ' יגאל רונן
משנה לדיקן ללימודי הסמכה ומוסמכים	פרופ' ישראל רוטמן
משנה לדיקן למחקר ופיתוח	פרופ' יובל שחר
ראש מנהל הפקולטה	גב' מירי ויז'ניצר

הפקולטה למדעי הבריאות

דיקן	פרופ' שאול סופר
ראש מנהל הפקולטה	מר הרצל ג'אן

בית-הספר לניהול

דיקן	פרופ' אריה רייכל
ראש מנהל בית-הספר	גב' מירה גולומב

קמפוס אילת

דיקן	מר איתן ריהן
ראש מנהל הקמפוס	

המכונים לחקר המדבר ע"ש יעקב בלאושטיין

מנהל	פרופ' אביגד וונשק
סגן מנהל לענייני מו"פ	פרופ' ברי פינשאו
ראש מנהל המכונים	מר ראובן קופל

מכון בן-גוריון לחקר ישראל, הציונות ומורשת בן-גוריון

מנהל	פרופ' יהודה גרדוס
------	-------------------

בית-הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן

דיקן בית-הספר	פרופ' רמי ברושטיין
---------------	--------------------

הוצאת הספרים האוניברסיטאית

מנהל ההוצאה	פרופ' דניאל סיון
	חברים:

פרופ' אבינעם מאיר	פרופ' עמוס אלטשולר
פרופ' אלישע קימרון	פרופ' שמעון גליק
פרופ' יגאל רונן	פרופ' אביגדור הורוויץ

המרכז ללימודים קדם אקדמיים (מכינות)

פרופ' שאול מרדכי
זהבה סמוראי
ראש אקדמי
מנהלת המרכז

המזכירות האקדמית

אברהם בר-און
תמר חיימוביץ
נתן חיים
אתי ברעם
רות אנקרי
ציונה שמש
דורית מרגי
דפנה דומפרוכט
מינה בסקין
מזכיר אקדמי
עוזר המזכיר האקדמי
ראש מנהל תלמידים
ראש מדור רישום
ראש מדור מעקב
ראש מדור חשבונות סטודנטים
ראש מדור מערכת שעות
ראש מדור בחינות
מ"מ אחראי קליטה ואירוח

המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ

מירה אפרתי
מנהלת המרכז

הספרייה המרכזית ע"ש ארן

אבנר שמואלביץ
מנהל הספרייה

דיקנאט הסטודנטים

יעקב אפק
דיקן הסטודנטים

היחידה לחינוך גופני ומרכז הספורט

ויקו חדד
מנהל היחידה ומנהל המרכז

מבקר האוניברסיטה

ד"ר רון אבני

בעלי תפקידים מנהליים

דוד ברקת
יוסי מימון
מוטי מרגלית
יגאל וולק
רוני לבני
יוסי רוקני
שמעון ישי
עו"ד פאול רויזמן
יורם הורוביץ
לבנה אלוש
פנינה קרן
עינן אופיר
אלכס שקאף
רמי ברקאי
פנינה בקימר
שמואל גרובר
שרונה ריטברג
גיל בן-דור
אמיר רוזנבליט
מנכ"ל
סמנכ"ל למשאבי אנוש
סמנכ"ל מחשוב ומערכות מידע
סמנכ"ל לוגיסטיקה
סמנכ"ל פיתוח ובינוי
סמנכ"ל תכנון, תקצוב וכלכלה
סמנכ"ל כספים
יועץ משפטי
ראש אגף קשרי ציבור
מנהלת מחלקת משאבי אנוש, סגל אקדמי
מנהלת מחלקת משאבי אנוש, סגל מינהלי וטכני
מנהל מחלקת אחזקה והפעלה
מנהל מחלקת בטיחות
מנהל מחלקת המשק
מנהלת מחלקת אספקה ורכש
מנהל מחלקת מערך המחשוב
ראש מנהלת מחקר ופיתוח
מנהלת מחלקת שוחרים ותורמים
דובר האוניברסיטה

הלימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב

באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מתנהלים לימודים בפקולטות למדעי הרוח והחברה, למדעי הטבע, למדעי ההנדסה, למדעי הבריאות, בבית-הספר לניהול ובבית הספר ללימודי מדבר.

כתלמיד באוניברסיטת בן-גוריון יחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י מדור הרישום באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך לימודיו על-פי כללי הפקולטה והאוניברסיטה, ועמד בדרישות הלימודים ובכלל זה ביצוע יעוץ והרשמה והסדרת שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

הלימודים לקראת תואר ראשון

B.A., B.S.W., B.Sc. , B.N., B.P.T., B.Med.Lab.Sc., B.EMS., B.Pharm.
M.D. "דוקטור לרפואה"

משך הלימודים לתואר בוגר B.A, B.S.W, B.Med.Lab.Sc, B.EMS, B.Sc - ו- B.Sc – שלוש שנים – בפקולטה למדעי הרוח והחברה, בפקולטה למדעי הטבע ובפקולטה למדעי הבריאות (ניהול מערכות בריאות ומדעי המעבדה הרפואית) ובבית-הספר לניהול.

משך הלימודים לתואר מוסמך למדעים – בפקולטה למדעי ההנדסה B.Sc – ארבע שנים. לתואר בוגר – בפקולטה למדעי הבריאות- B.EMS, B.P.T, B.N ו- B.Pharm. – ארבע שנים (וחצי שנת סטאז'), לימודי רפואה M.D. – שש שנים (ושנת סטאז').

הפקולטה למדעי הרוח והחברה לפרטים נוספים – ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_RUAH.pdf

מדעי הרוח

המחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

* מסלולים: מקרא, מקרא והיסטוריה מקראית, ארכיאולוגיה, מקרא ולימודי תעודת הוראה.

* בתוך המחלקה הצרוף היחיד האפשרי הוא המסלול לארכיאולוגיה עם כל אחד מהמסלולים האחרים.

המחלקה ללשון עברית

המחלקה לספרות עברית

המחלקה להיסטוריה כללית

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל

מסלול: לימודי מדינת ישראל

המחלקה ללימודי המזרח התיכון

המחלקה למחשבת ישראל

המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות
מסלול : אנגלית : ספרות, בלשנות

המחלקה לאמנויות
מסלול : תולדות האמנות

המחלקה לפילוסופיה

לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

מדעי החברה

המחלקה לחינוך

היחידה להכשרת מורים (לימודי תעודת הוראה)

המחלקה למדעי ההתנהגות

המחלקה לכלכלה

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי

המחלקה לעבודה סוציאלית

המחלקה לפוליטיקה וממשל

מסלול מתמטיקה ל-B.A.
מסלול מדעי המחשב ל-B.A.

הפקולטה למדעי הטבע
לפרטים נוספים ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_TEVA.pdf

מתמטיקה	מגמות :	מתמטיקה כללית (עיונית ושימושית), הוראת המתמטיקה. מתמטיקה של מימון. - תכנית לימודים דו-מחלקתית עם המחלקה למדעי המחשב. - תכניות לימודים משולבות (תואר כפול) עם המחלקה להנדסת חשמל ומחשבים, המחלקה להנדסת תעשייה וניהול.
מדעי המחשב	מגמות :	מדעי המחשב כללי, ביו-אינפורמטיקה - תכנית לימודים דו-מחלקתית עם המחלקה למתמטיקה - תכניות משולבות (תואר כפול) עם המחלקה לפיסיקה, המחלקה לכימיה, המחלקה למדעי הגיאולוגיה והסביבה - תכנית לימודים משותפת בהנדסת תכנה משותפת לפקולטה למדעי הטבע והפקולטה למדעי ההנדסה. - תכנית דו-מחלקתית (B.A.) במסגרת הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה).
פיסיקה	מגמות :	פיסיקה כללית, פיסיקה ומחשבים, פיסיקה ואלקטרואופטיקה. - תכניות לימודים משולבות (תואר כפול) עם המחלקה למדעי המחשב, המחלקה להנדסת חומרים, המחלקה להנדסת חשמל ומחשבים.
כימיה	מגמות :	כימיה מרכזית, כימיה ביופיסית, כימיה פיסיקלית, כימיה ומחשבים. - תכניות לימודים משולבות (לתואר כפול) עם המחלקה למדעי המחשב במגמה ביופיסיקה-ביואינפורמטיקה, המחלקה להנדסה כימית-ננוטכנולוגיה.
מדעי החיים	מגמות :	מדעי החיים, ביוטכנולוגיה מולקולרית, אקולוגיה, ביולוגיה וביוטכנולוגיה ימית. - תכנית לימודים משולבת (תואר כפול) עם המחלקה למדעי הגיאולוגיה והסביבה.
מדעי הגיאולוגיה והסביבה	מגמות :	גיאולוגיה דינאמית, גיאולוגיה הנדסית, גיאולוגיה סביבתית והידרוגיאולוגיה, גיאולוגיה וביולוגיה, גיאולוגיה ומחשבים. - תכניות לימודים משולבות (תואר כפול) עם המחלקה למדעי המחשב והמחלקה למדעי החיים.

הפקולטה למדעי ההנדסה

לפרטים נוספים ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_HAND.pdf

הלימודים במסגרת הפקולטה למדעי ההנדסה מתקיימים לקראת התואר "מוסמך למדעים" B.Sc. בתחומים :

הנדסת חשמל ומחשבים	בנוסף מתקיימות תכניות לימודים משולבות (תואר כפול) עם המחלקות למתמטיקה ולפיסיקה.
הנדסת מכונות	
הנדסה כימית	בנוסף מתקיימת תכנית לימודים משולבת (תואר כפול) עם המחלקה לכימיה - ננוטכנולוגיה.
הנדסת תעשייה וניהול	בנוסף מתקיימת תכנית לימודים משולבת (תואר כפול) עם המחלקה למתמטיקה.
הנדסת חומרים	בנוסף מתקיימת תכנית לימודים משולבת (תואר כפול) עם המחלקה לפיסיקה.
הנדסה גרעינית	
הנדסת מערכות תקשורת	
הנדסת ביוטכנולוגיה	

	הנדסת מערכות מידע
* בשיתוף המחלקה למדעי המחשב בפקולטה למדעי הטבע.	הנדסת תכנה
* בשיתוף הפקולטה למדעי הבריאות.	הנדסה ביורפואית
	הנדסת בניין

בית הספר לניהול

לפרטים נוספים ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_NIHUL.pdf

המחלקה לניהול

במחלקה קיימים מספר מסלולי לימודים : מסלול חד-מחלקתי בניהול, מסלול דו-מחלקתי בניהול וכלכלה מסלול דו-מחלקתי בניהול ומדעי ההתנהגות (פסיכולוגיה, סוציולוגיה-אנתרופולוגיה).

המחלקה לניהול מלונאות ותיירות

הפקולטה למדעי הבריאות

לפרטים נוספים ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_BRIUT.pdf

בית הספר לרפואה ע"ש ג'ויס וארוינג גולדמן

בית הספר לרפואה בינלאומית בשיתוף עם המרכז הרפואי-אוניברסיטאי קולומביה (מיועד לאזרחי חו"ל בלבד)

בית הספר למקצועות הבריאות הקהילתיים ע"ש ליאון ומטילדה רקנאטי, מחלקות:

סיעוד

פיזיותרפיה

רפואת חירום

ניהול מערכות בריאות

מדעי המעבדה הרפואית

רוקחות

הנדסה ביו-רפואית * - בשיתוף עם הפקולטה למדעי ההנדסה (רישום וקבלה בפקולטה למדעי ההנדסה)

קמפוס אילת

לפרטים נוספים ראו בכתובת :

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_EILAT.pdf

ניהול חד-מחלקתי

ניהול דו-מחלקתי עם מדעי ההתנהגות במגמות: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ניהול דו-מחלקתי עם כלכלה

ניהול מלונאות ותיירות

ניהול מערכות בריאות

מדעי החיים במגמת ביולוגיה וביוטכנולוגיה ימית

כלכלה חד מחלקתי

מדעי ההתנהגות חד-מחלקתי

מדעי ההתנהגות ולימודים כלליים בחטיבות: כלכלה, מנהל עסקים, משאבי אנוש, תקשורת

לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

הנדסת תעשייה וניהול

הנדסה- שנה א'

סדרי הרשמה

דמי הרשמה – ראו פרטים באתר מנהל התלמידים בכתובת:

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/MAVO.pdf

ביטול הרשמה

פרוט התקנון והכללים באתר חשבונות סטודנטים בכתובת: <http://www.bgu.ac.il/accounts>

הפסקת לימודים וחופשת לימודים – תלמידים ותיקים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את לימודיו של תלמיד אשר לא עמד בהתחייבויותיו האקדמאיות והאחרות, או שלא מילא את התנאים אשר הוטלו עליו בעת קבלתו ללימודים.

תלמיד שהפסיק את לימודיו או שלימודיו הופסקו לפני סוף שנת הלימודים, אין הלימודים באותה שנה נחשבים לו במניין שנות הלימוד. יוצאים מכלל זה מקרים שבהם משך הלימוד הוא סמסטר אחד בלבד, וההפסקה חלה לאחר סיום הלימוד או הקורס. מקרים אלה טעונים אישור מזכירות הפקולטה / בית-הספר.

תלמיד רשאי לבקש, באמצע שנת הלימודים או עם סיומה, חופשת לימודים. הפניה תעשה לפקולטה / בית-הספר. ועדת ההוראה של המחלקה / פקולטה / בית-הספר תדון בכל בקשה לגופה, ע"פ הכללים הנהוגים בפקולטה / בית-הספר, ותודיע לתלמיד על החלטתה. אם נענתה הבקשה בחיוב, תחליט הוועדה אם ובאיזו מידה יחשבו לימודיו עד לקבלת החופשה במניין הלימודים לקראת התואר.

מועד הגשת הבקשה לחופשה עד תחילת כל סמסטר, ולא יאוחר מתום תקופת השינויים לסמסטר. אישור חופשת לימודים, אינו פוטר מתשלום שכר-לימוד.

פרסים למצטיינים

1. פרס סוזן זלוטובסקי למועמדים מצטיינים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מעניקה פרסי כניסה למועמדים מצטיינים חדשים, שילמדו לקראת התואר הראשון באוניברסיטה.

הפרס הוא עד גובה שכר לימוד בסיסי מלא לכל היותר (לא כולל תשלומים נלווים) ומלגת דיור בגובה של עד 400 ₪ לכל חודש. גובה הפרס ומלגת הדיור מותנים בהישגי המועמדים.

לפרטים נוספים <http://www.bgu.ac.il/students/pages/award.html>

2. פרסי לימודים לתלמידים מצטיינים

אוניברסיטת בן-גוריון מעניקה מדי שנה פרסי לימודים לתלמידים שהצטיינו בלימודיהם בשנה החולפת. הפרסים מוענקים עפ"י קריטריונים המאושרים מדי שנה ע"י הוועדה המרכזת. פרסים כספיים מוענקים לתלמידים פעילים בלבד. החלוקה הבאה היא בכל פקולטה ופקולטה.

1. 2% מכלל תלמידי התואר הראשון יקבלו תעודות הצטיינות למיניהן בליווי פרס כספי.

מתוך מקבלי תעודות ההצטיינות יקבלו:

1.1 5% פרס הרקטור למצטיין יתרה

1.2 35% פרס הדיקן להצטיינות יתרה

1.3 60% פרס הרמ"ח להצטיינות

2. 3% נוספים יקבלו תעודות הערכה ללא פרס כספי.

היקף לימודים מלא יחשב בהיקף 17 נק"ז לפחות בכל אחד מהסמסטרים א ו-ב', ולא פחות מ-36 נק"ז בשנה. בפקולטה למדעי הבריאות היקף לימודים מלא ייקבע על פי תכנית הלימודים אליה שייך הסטודנט ושנת הלימודים בתואר.

רק קורסים בעלי נק"ז נכללים בשקלול לפרס לימודים. קורסים שאינם מקנים נק"ז לא נכללים בשקלול לפרס לימודים.

סטודנטים הלומדים בתכניות לימודים כפולות, ועונים לקריטריונים בשתי התכניות, יהיו זכאים לקבל פרס אחד, הגבוה מבין השניים, ושתי תעודות.

כמו כן סטודנטים שילמדו בקורסי קיץ או סמסטר קיץ, הישגיהם יימנו באותה השנה לצורך חישוב ממוצע משוקלל שנתי.

המועד הקובע לחישוב ממוצעים לצורך קבלת פרסי לימודים הוא 30 בנובמבר כל שנה.

מועד סגירת התואר

סטודנטים שסיימו התחייבויותיהם עד 1 בינואר 2007 יכללו בטקס הענקת תארים של תשס"ז. מי שיסיים חובותיו לאחר מועד זה ועד ל-1 בינואר 2008, יהיה זכאי לאישור זכאות לתואר, ואת התעודה יקבל בטקס שיערך בשנה שלאחר מכן.

הערכת הישגים בסיום לימודים והרישום בתעודה

הערכת הישגים בסיום לימודי התואר הראשון תקבע בכל שנה בהתאם לפילוג הציונים של כל המסיימים בשנה בה מוענק התואר.

בתעודת הגמר תצוין הערכה להישגים, בהם סיים התלמיד את לימודיו לתואר הראשון.

ההערכות שתרשמנה בתעודה תהיינה כדלקמן:

"בהצטיינות יתרה"

"בהצטיינות"

"בהתאם לדרישות התואר"

הערה: בתעודות הגמר של התואר M.D. אין ציון הערכת הישגים.

תואר ראשון

18% מהמסיימים להם מוענקת תעודה בשנה הנקובה, שהשיגו הציונים הגבוהים במחלקה ייחשבו כמצטיינים ובלבד שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות.
מתוכם:

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתרה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

מסיים שלא נכלל בהגדרת המצטיינים יזכה להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

בפקולטות שבהן יש לימודים דו-מחלקתיים ההערכה תחושב עפ"י הממוצע הכללי הסופי לתואר שהשיג הבוגר בכל המחלקות הלימודים שלו, כולל הלימודים הכלליים.

18% מהבוגרים של כל מחלקה בתכנית חד-מחלקתית ובתכנית מחלקה ראשית, ו-18% מכלל כל הבוגרים בכל מחלקות הפקולטה בתכנית דו-מחלקתית ששיגו את הממוצעים הגבוהים ביותר בסך כל לימודיהם, יוערכו כמצטיינים ובתנאי שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות.

מתוכם:

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתרה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

מסיים שלא נכלל בהגדרת המצטיינים יזכה להערכה " בהתאם לדרישות התואר ".

הנחיות – כללי

בחישוב מספר הבוגרים הזכאים להערכת "הצטיינות" או הצטיינות יתרה", העיגול למספר שלם יהיה מתמטי.

האחוזים יחושבו לגבי כל אותם סטודנטים המקבלים את תעודת התואר בשנה מסוימת.

לימודי האנגלית

דרישות היחידה לאנגלית כשפה זרה

התלמיד נדרש להפגין רמת ידע גבוהה באנגלית, רמה השווה לרמת הקורס מתקדמים 2, ולקבל פטור מלימודי האנגלית. לבדיקת ידיעותיו של התלמיד באנגלית, הוא ייבחן בבחינה הפסיכומטרית או במבחן אמ"ר. תלמיד אשר השיג ציון שאינו פוטר אותו מלימודי האנגלית, יסווג לאחת משלוש הרמות השונות ביחידה: בינונית, מתקדמים 1, מתקדמים 2 ויתקדם מרמה לרמה עד אשר יסיים את הקורס מתקדמים 2 (המקנה 2 נק"ז). מועדי הבחינה הפסיכומטרית ומבחן אמ"ר מתפרסמים בידיעון למועמדים.

תלמיד שסיים קורס באנגלית במכינה קדם-אקדמית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב ימשיך ללמוד בקורסים האוניברסיטאיים, לפי הישגיו עד שסיים את קורס מתקדמים 2.

תלמיד העובר ממכללות באחריות אקדמית של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב: מכללת ספיר ומכללת אחווה, יוכל לעשות כן רק אם סיים את חובות לימוד האנגלית כשפה זרה.

תלמיד העובר מהאוניברסיטה העברית, הטכניון, אוניברסיטת תל-אביב, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בר-אילן והאוניברסיטה הפתוחה יכול להמשיך ללמוד אנגלית עפ"י אישור שיציג על לימודי האנגלית מהאוניברסיטה בה למד, בתנאי שרמתו בינונית לפחות.

תלמיד שסיים את לימודי האנגלית באחת האוניברסיטאות הנ"ל, ע"י השלמת קורס שווה לרמת מתקדמים 2 של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יהיה פטור. על הסטודנט להציג אישורים מתאימים.

לא יינתן פטור על-פי ציון בגרות או מבחן פטור מאוניברסיטה אחרת.

כללי

מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את התלמיד בקריאת חומר אקדמי באופן עצמאי ויעיל. היקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד.

על התלמיד לסיים את כל לימודי האנגלית במהלך השנתיים הראשונות ללימודיו לתואר הראשון או ללימודיו לתואר ברפואה. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו יופסקו לימודיו. חידוש הלימודים לתואר יותנה במילוי דרישות לימודי האנגלית כשפה זרה.

קורסי הכנה ברמה האקדמית

בקורסים אלה הדגש הינו על לימוד מאמרים אקדמיים הנלקחים מכתבי-עת וספרי לימוד, ניתוח מבנה המאמר, הכרת השפה האקדמית, כולל קריאה אינטנסיבית ומקיפה והכנה לעבודה עצמאית.

מתקיימים שלשה קורסי הכנה ברמה האקדמית: בינונית, מתקדמים 1, מתקדמים 2. ההשתתפות בקורסים ברמות בינונית ומתקדמים 1 היא בתשלום נוסף לשכר הלימוד כפי שיקבע על-ידי האוניברסיטה.

הקורסים מחולקים לפי פקולטות ולפעמים לפי מחלקות. במקרה שיש קורס מיוחד למחלקה, התלמיד חייב ללמוד בקורס זה.

ציון עובר בקורסים ברמה האקדמית

בינונית -

56 בכל הפקולטות/בתי-הספר

מתקדמים 1 ו-2 -

56 בכל הפקולטות/בתי-הספר

70 בפקולטה למדעי הבריאות – ב"ס לרפואה
ובית ספר לרוקחות

נקודות הזכות לקראת התואר ניתנות עבור הקורס מתקדמים 2 בלבד. רק הציון הסופי של רמת מתקדמים 2, ישוקלל לממוצע התואר הראשון.

נוכחות בשעורים

קיימת חובת השתתפות בכל שעורי האנגלית כשפה זרה. כדי להבטיח מקום בקבוצת הלימוד אליה נרשם, חייב התלמיד להשתתף בשלושת השעורים הראשונים לאחר הרשמתו.

תלמיד אשר לא יופיע לשלושת השעורים הראשונים מיום תחילת הקורס, הרשמתו עלולה להתבטל ומקומו יימסר לתלמיד אחר.

במקרה של מחלה או שרות מילואים **בתחילת הקורס**, יש להודיע על כך למזכירות היחידה ולהמציא אישורים מתאימים. תלמיד אשר לא יודיע על היעדרותו, הרשמתו תבוטל.

חובה על תלמיד שלא הופיע לשיעור מסיבה כלשהי להשלים את החומר שהחסיר. במקרה של מחלה או שרות מילואים במהלך הלימודים, יש להודיע על כך למזכירות היחידה ולהמציא אישורים מתאימים.

תלמיד שלא יהיה נוכח ב 20% מהשיעורים, לא יוכל להבחן באותו הקורס (ציונו בקורס יהיה 700), וכספו לא יוחזר. במשך ובתום הסמסטר יתקיימו בחינות. מועדי הבחינות שינתנו במשך הסמסטר יובאו לידיעת הסטודנט ע"י המורה.

הרכב הציון הסופי בקורסים לאנגלית כשפה זרה

הציון הסופי מורכב:

60%	ציון כיתה
40%	מבחן סופי בקורס

תלמיד שאין לו ציון כיתה לא אינו רשאי להבחן בבחינת סוף הסמסטר.

תלמיד החוזר על קורס, חייב לעמוד בכל הדרישות המפורטות לעיל. ציון כיתה בקורס קודם, אינו עובר לקורס אחר.

לימודים מיוחדים לעולים ולתלמידים זרים

א. עברית לעולים

הערה כללית

על התלמיד החייב בלימודי עברית לעיין במערכת השעות של לימודי העברית ביחידה ללימודי עברית.

- 1.** ידיעת השפה העברית היא דרישה בסיסית מכל תלמיד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. חובת העברית חלה גם על תלמידי תואר שני ושלישי.
תלמיד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב שלא קבל את חינוכו התיכוני או האקדמי במוסד שלשונו עברית, חייב להוכיח שליטה בשפה העברית.
- 2.** התלמיד חייב להבחן בבחינת ידע בעברית – ידע עברית לעולים (יע"ל) הנערכת ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, וללמוד ברמה אליה ימוין עד לרמת פטור.
חובה זו מוטלת על תלמידי כל התחומים ובכל רמות התואר.
- 3.** עולים חדשים שלא נבחנו בבחינה הפסיכומטרית בעברית, חייבים להבחן בבחינת יע"ל לקביעת רמתם בעברית.
- 4.** מועמדים שציינו בטופס ההרשמה שלהם סעיף תושבות: סטודנט מבקר או תייר ולומדים לתואר ראשון, רמתם בעברית תקבע על-ידי מבחן יע"ל.
- 5.** מועמדים שלא סווגו לרמה ד' לפחות בעברית לא יוכלו להתחיל לימודיהם גם אם הם עומדים בדרישות הקבלה האחרות. לפקולטה למדעי הבריאות לא יתקבלו מועמדים שסווגו לרמה נמוכה מרמה ה' בעברית.
תכנית הלימודים מיועדת להקנות לתלמיד ידע רחב בעברית. ידע זה יכשירו לתפקד כראוי במישור האקדמי, להבין הרצאות, לקרוא חומר עיוני ולהגיש עבודות ברמה סבירה.
בהתאם לתוצאות מבחן יע"ל ישובץ התלמיד לרמה המתאימה ללימוד עברית כדלקמן:

רמה **ציון ישן** **ציון חדש**

ד'	65-85	59-83
ה'	86-105	84-106
ו'	106-125	107-131
פטור	126	132

התלמיד יקבל הודעה אישית בה תצוין רמתו.

6. חובת הבחינה במבחן יע"ל לקביעת רמת הידע בעברית חלה גם על תלמיד האוניברסיטה הפטור מן הבחינה הפסיכומטרית (למשל תלמידים לתארים מתקדמים).

הערה - לא יתקיים מבחן מיון של האוניברסיטה עצמה.

7. פטור מהמבחן וכן מלימודי עברית:

א' מי שקיבל פטור מלימוד עברית באוניברסיטה אחרת בארץ או בוגר היחידה ללימודים קדם-אקדמיים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, שקיבל ציון 85 לפחות ברמה ו' בעברית.

ב' סטודנט עולה בעל תעודת בגרות ישראלית.

ג' מי שנבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה העברית.

ד' מי שהשיג מעל 131 בבחינת יע"ל.

8. המערכת

במשך שנת הלימודים יתקיימו קורסים ברמות השונות. הקורסים הם סמסטריאליים. 8 שעות שבועיות ברמה ד', 6 שעות שבועיות ברמות ה'-ו'. תלמיד שיעמוד בהצלחה בבחינת הסיום של רמה ו' יזכה בפטור. על התלמיד ללמוד ברציפות תוך שנתיים מתחילת הלימודים.

9. אולפן קיץ

***פתיחת קבוצות לימוד מותנית בביקוש.**

תלמיד חדש, שרמתו נמוכה מרמה ד', יידרש ללמוד באולפן קיץ.

באולפן הקיץ תפתחנה גם רמות ה'-ו', ותלמידים יוכלו להירשם אליהן ולחסוך לעצמם לימודים במשך השנה.

עבור אולפן הקיץ יחויב התלמיד בתשלום נפרד, מחוץ למערכת שכר הלימוד הרגילה. גובה התשלום ייקבע מדי שנה בשנה.

עולים חדשים יבדקו זכאותם לקבלת מימון לאולפן במנהל התלמידים של משרד הקליטה.

10. ציונים

בחישוב הציון הסופי יובאו בחשבון הישגי התלמיד בתרגילים ובמבחנים שייערכו בכתה. חלקם של הישגים אלה בציון הסיום יפורסם ע"י המורים.

ציון המעבר מרמה לרמה – 65. ציון הסיום של רמה ו' – 75.

הנוכחות בשיעור היא חובה.

תלמיד שייעדר שלוש פעמים מהשיעורים תישלל זכותו לגשת לבחינת הסיום של הקורס.

תואר ראשון
ראה בסעיף א'.

תואר שני ותואר שלישי

תלמיד זר לתואר שני ושלישי נדרש ללמוד שני קורסים בעברית:

1. עברית למתחילים א' (הקורס ברמה זו מיועד לתלמיד שאין לו כל ידע בעברית).
2. עברית למתחילים ב'.

תלמיד זר הלומד לתואר שלישי יהיה חייב בלימוד עברית שני סמסטרים. אם המנחה ימליץ, לפי בקשתו המנומקת של הסטודנט, תהיה רשאית הוועדה לתלמידי מחקר לפטור את הסטודנט מלימודי עברית.

לימודי העברית אינם מזכים את הלומד בנקודות זכות.

לימודים לקראת תואר שני

M.A., M.Sc., M.Med.Sc., M.B.A., M.H.A., M.N., M.P.H.

באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מתקיימים לימודים לקראת התואר השני בפקולטות, בבית-הספר ובמכון כדלהלן:

בפקולטה למדעי הרוח והחברה מתקיימים לימודים לקראת תואר שני M.A. במחלקות – גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי, היסטוריה של עם ישראל היסטוריה כללית, חינוך, כלכלה, מדעי ההתנהגות, פילוסופיה, מחשבת ישראל, ספרות עברית, לשון עברית, מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, ספרויות זרות ובלשנות, עבודה סוציאלית, לימודי המזרח התיכון, הוראת המדעים והטכנולוגיה, תקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה.

בפקולטה למדעי הטבע מתקיימים לימודים לתואר שני M.Sc. במחלקות – מתמטיקה, מדעי המחשב, פיסיקה, כימיה, מדעי החיים, מדעי הגיאולוגיה והסביבה, תכנית במדעי האלקטרו-אופטיקה.

בפקולטה למדעי ההנדסה מתקיימים לימודים לתואר שני M.Sc. במחלקות – הנדסת חשמל ומחשבים, הנדסת מכונות, הנדסה כימית, הנדסת תעשייה וניהול, הנדסת חומרים, הנדסה גרעינית, הנדסה ביורפואית, הנדסת ביוטכנולוגיה, הנדסה סביבתית, ניהול והנדסת בטיחות, הנדסת אלקטרואופטיקה, הנדסת מכטרוניקה, הנדסת מערכות מידע והנדסת אנרגיה.

בבית-הספר לניהול מתקיימים לימודים לתואר שני במחלקות – מנהל עסקים M.B.A., מנהל ומדיניות ציבורית M.A., ניהול מערכות בריאות M.H.A.

בפקולטה למדעי הבריאות מתקיימים לימודים לתואר שני M.Med.Sc. **בתחומים** – וירולוגיה, מיקרוביולוגיה ואימונולוגיה (אונקולוגיה מולקולרית, גנטיקה מולקולרית, פרזיטולוגיה קלינית ומולקולרית, הנדסה גנטית), פרמקולוגיה, פיזיולוגיה (נוירוביולוגיה, פיזיולוגיה של ממברנות), מורפולוגיה של האדם, (חקר המוח, נוירוביולוגיה התפתחותית), אפידמיולוגיה (וגם **במגמה** לביוסטטיסטיקה יישומית), ביוכימיה קלינית, סוציולוגיה של הבריאות. כמו כן מתקיימים לימודים **במגמות** – גנטיקה מולקולרית התפתחותית, פסיכופרמקולוגיה. תואר שני בבריאות הציבור M.P.H.; תואר שני M.A. בלימודי זיקנה (גרונטולוגיה) בשיתוף עם הפקולטה למדעי הרוח והחברה, כמו כן קיימת תכנית משותפת ל M.H.A. עם בית-הספר לניהול בניהול מערכות בריאות. בביה"ס למקצועות בריאות קהילתיים ע"ש רקנאטי – מתקיימים לימודים לתואר שני בסיעוד M.N. חינוך רפואי, אתיקה רפואית וניהול מערכות בריאות לתואר שלישי בלבד.

במכוניס לחקר המדבר מתקיימים לימודים בלימודי מדבר לתואר שני M.A. ו-M.Sc., תוך אפשרות להתמחות במגמות הבאות: 1) חקלאות וביוטכנולוגיה של אזורים צחיחים; 2) פיסיקה של הסביבה; 3) משאבי מים ומחזור סביבה; 4) אקולוגיה של אזורים צחיחים; 5) אדם במדבר. התכנית היא אינטרדיסציפלינרית יחודית. שפת ההוראה- אנגלית.

קמפוס אילת מתקיימים לימודים לתואר שני M.A. במנהל, חברה ומדיניות החינוך ויעוץ חינוכי, ולתואר שני M.B.A. במנהל עסקים, במגמה בינתחומית, במגמת מנהלים ומגמת ניהול סביבתי.

לגבי סדרי הרשמה כלליים ותנאי רישום וקבלה לתואר שני בכל אחת מהפקולטות - יש לפנות לידיעון למועמדים לתשס"ז

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_SHENI.pdf

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים של מועמד שהתקבל, תקבע במועדי הייעוץ על-ידי המחלקה בה הוא לומד. מידע ופרטים בדבר הייעוץ ומועדיו ישלחו בנפרד. תלמיד אשר אינו עורך ייעוץ, ייחשב כמי שאינו מממש את לימודיו.

השלמת הדרישות לתואר שני כוללת: השתתפות בקורסים, כתיבת עבודת גמר ובחינת גמר בהתאם לתקנות ללימודי מוסמכים של כל פקולטה/בית-ספר.

הפסקת לימודים / חופשת לימודים

מועמד שהתקבל ללימודים ומסיבות כלשהן החליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על כך למזכירות מוסמכים בפקולטה, ולפרט את הסיבות להפסקת הלימודים.

תלמיד רשאי לבקש חופשת לימודים. הפניה תעשה למזכירות מוסמכים בפקולטה, לא יאוחר מתום תקופת השינויים. ועדות ההוראה ללימודי מוסמכים תדונה בכל בקשה לגופה. תלמיד שלא ישוב ללימודים בתום החופשה המאושרת, יופסקו לימודיו.

בסמוך לתום תקופת החופשה על התלמיד להירשם מחדש (במדור הרישום או באינטרנט), כתלמיד החוזר מחופשת לימודים, אך הינו פטור מדמי רישום.

תלמיד החוזר ללימודים לאחר הפסקת לימודים, יחויב להשלים לימודיו בהתאם לתכנית הלימודים הקיימת במחלקה בעת חזרתו ללימודים.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב שומרת לעצמה את הזכות להפסיק לימודיו של תלמיד, אשר לא עמד בהתחייבויותיו האקדמיות והאחרות, או שלא מילא אחר התנאים, אשר הוטלו עליו בעת קבלתו.

מלגות

אוניברסיטת בן גוריון בנגב מעניקה מלגות קיום לתלמידי מחקר: תלמידי תואר שני (במסלול עם תיזה בלבד), תלמידי תואר שלישי ומשתלמי בתר-דוקטור. מטרת המלגות לאפשר למקבלי המלגה להקדיש את זמנם **למחקר**. המלגות מוענקות על בסיס **מצויינות אקדמית**.

פרטים בכתובת: <http://cmsprod.bgu.ac.il/acadsec/scolar>

פרסי לימודים לתלמידים מצטיינים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מעניקה מדי שנה פרסי לימודים לתלמידים שהצטיינו בלימודיהם בשנה החולפת. הפרסים מוענקים על-פי קריטריונים המאושרים מדי שנה ע"י הוועדה המרכזת. פרסים כספיים מוענקים לתלמידים פעילים בלבד.

לתלמידי תואר שני ושלישי מוענקים פרסי רקטור ודיקן בלבד. המצטיינים נבחרים על-ידי ועדת תלמידי מחקר.

מועד סגירת התואר

סטודנטים שיסיימו חובותיהם עד 1 בינואר 2007 ייכללו בטקס הענקת תארים של תשס"ז. מי שיסיים חובותיו לאחר מועד זה ועד ל-1 בינואר 2008 יהיה זכאי לאישור זכאות לתואר אך את התעודה יקבל בטקס שיערך בשנה שלאחר מכן.

הערכת הישגים בסיום לימודים והרישום בתעודה

הערכת ההישגים בסיום לימודי התואר השני תקבע בכל שנה בהתאם לפילוג הציונים של כל המסיימים בשנה בה מוענק התואר.

בתעודת הגמר תצוין הערכה להישגים, בהם סיים התלמיד את לימודיו לתואר שני. ההערכות שתירשמנה בתעודה תהיינה כדלקמן:

"בהצטיינות יתרה"

"בהצטיינות"

" בהתאם לדרישות התואר "

תואר שני עם תיזה

25% מכלל הסטודנטים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה **בפקולטה (לתואר שני)**, שיש להם הציונים הגבוהים ביותר (ממוצע משוקלל של לימודי תואר שני וציון התיזה כפי שמקובל היום), ייחשבו כמצטיינים, בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות, והציון בתיזה הוא מעל 85.

מתוכם:

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתרה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות והציון בתיזה הוא מעל 90.

80% הנותרים יזכו להערכת "בהצטיינות"

מסיים שלא נכלל בהגדרת המצטיינים יזכה להערכה " בהתאם לדרישות התואר ".

תואר שני ללא תיזה

18% מהמסיימים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו הציונים הגבוהים **במחלקה** ייחשבו כמצטיינים ובלבד שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות.

מתוכם:

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתרה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

במחלקה בה חישוב מכסת הזכאים כנ"ל אינו מגיע לסטודנט אחד (על פי כללי העיגול), רשאי דיקן הפקולטה להמליץ על קביעת "הצטיינות" או "הצטיינות יתירה", לסטודנטים העומדים בתנאי ממוצע הציונים, וללא חריגה מהמכסה הכללית של המצטיינים בפקולטה.

מסיים שלא נכלל בהגדרת המצטיינים יזכה להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

הנחיות – כלליות לתואר שני עם וללא תיזה

בחשוב מספר הבוגרים הזכאים להערכת "הצטיינות" או הצטיינות יתירה", העיגול למספר שלם יהיה מתמטי.

האחוזים יחושבו לגבי כל אותם סטודנטים המקבלים את תעודת התואר בשנה מסוימת.

בית הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן

לפרטים נוספים ראו באתר: http://www.bgu.ac.il/kreitman_school/index2.html

לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" Ph.D.

באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מתקיימים לימודים ומחקר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" Ph.D. בשלושה מסלולים שונים – מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר – בפקולטות למדעי ההנדסה, למדעי הטבע, למדעי הבריאות, למדעי הרוח והחברה ובבית-הספר לניהול.

תנאי קבלה

מועמד יכול להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה יבוצע המחקר ובאישור ועדת לימודי מוסמכים הפקולטית וועדת תלמידי מחקר.

נוסף לני"ל על המועמד למלא את התנאים הבאים:

1. בעל תואר שני של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו בתואר שני כולל בעבודת הגמר.
2. בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול ועדת תלמידי מחקר.
3. ועדת תלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 1 לעיל, אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת על-ידי לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הוועדה תטיל על המועמד הנ"ל להירשם כ"תלמיד מתמחה למחקר" ותקבע לו תכנית מיוחדת תוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. ועדת תלמידי מחקר תדון בדבר קבלתו של מועמד כני"ל ללימודי מחקר, לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.
4. ועדת תלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שטרם השלים הדרישות בסעיף 1 במועמד של סטודנט "משלים", לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, במהלכה ישלים הדרישות שנקבעו לו.
5. ועדת תלמידי מחקר תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.

תלמיד יתקבל לתקופת ניסיון של עד שנים-עשר חודשים.

מועמדים שלמדו באוניברסיטאות בחו"ל או בשלוחות של אוניברסיטאות מחו"ל

ראה בפרטים בכתובת:

http://www.bgu.ac.il/students/docs/yedion/yedion_2006/TOCHEN_SHENI.pdf

הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים:

1. קביעת מנחה ונושא מחקר.
2. לימוד נוסף.
3. הגשת תכנית המחקר ובחינת המועמדות.
4. ביצוע מחקר כולל הרצאות סמינריוניות.
5. חיבור עבודת מחקר.

משך הלימודים, המחקר וסדרי הלימודים

תקופת הלימודים והמחקר של תלמיד לא תעלה בדרך כלל על ארבע שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל, יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. תלמיד אשר במשך כל תקופת לימודיו אינו נתמך או אינו מועסק ע"י האוניברסיטה, תקופת הלימודים והמחקר שלו לא תעלה על שש שנים.

התלמיד חייב לחדש את הרשמתו במזכירות מדי מועד במועד, כל עוד לא הגיש את חיבור עבודת המחקר. תלמיד שאינו יכול להמשיך בלימודיו יגיש למזכירות תלמידי מחקר, לא יאוחר מחודש אחרי תחילת הסמסטר, בקשה מנומקת בהמלצת המנחה.

ועדת תלמידי מחקר רשאית לא לאשר שובו של תלמיד ללימודים אם הפסיקם ללא קבלת חופשה מאושרת. תלמיד שלא יחזור ללימודים בתום חופשתו יחשב כאילו הפסיק לימודיו.

מסלול משולב לדוקטורט

למסלול המשולב יוכל להתקבל תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר, אשר הוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש. פרטים מלאים במזכירות הוועדה לתלמידי מחקר.

על המועמד לסיים את מלוא תכניות הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציונים כפי שנדרש לקבלה לתואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט

המסלול הישיר מיועד לתלמידים מצטיינים אשר סיימו לימודים לתואר ראשון. מסלול זה מאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתכנית לימודים לתואר שני.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה ילמד ויבצע את המחקר, ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית. בנוסף על כך על המועמד למלא את התנאים הבאים:

1. בעל תואר ראשון של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו, או שהוועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
2. בעל הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הוועדה.
3. תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי.

סדרי הרשמה

המבקש להגיש מועמדותו יפנה אל מזכירות בית הספר ללימודי מחקר מתקדמים במשך כל שנת הלימודים, חדר 6 בניין 30, טלפון 08-6461209.

מלגות

קרן קרייטמן בשילוב בית-הספר מציעים מלגות לדוקטורנטים ולבתר-דוקטורנטים מצטיינים בכל השטחים בהם מתבצע מחקר באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. כמו כן האוניברסיטה מתכוונת לקלוט חלק מעמיתי קרייטמן לבתר-דוקטור, לסגל האקדמי של האוניברסיטה.

עמיתי קרייטמן לדוקטורט

נוסף על התנאים המקובלים לתלמידי הדוקטורט, תוענק לתלמידי קרייטמן מילגה נוספת במהלך הלימודים כהכרה במצויינותם האקדמית. גובה המילגה יקבע מדי שנה. לפרטים נוספים ראו באתר: http://www.bgu.ac.il/kreitman_foundation/

עמיתי קרייטמן לבתר-דוקטור

מילגת עמית קרייטמן לבתר-דוקטור הינה לשנה עם אפשרות להארכה לשנה נוספת.

לקבלת פרטים נוספים יש לפנות למזכירות קרן קרייטמן טלפון 08-6472710, פקס 08-6477614 לפרטים נוספים ראו באתר: http://www.bgu.ac.il/kreitman_foundation/ דואר אלקטרוני: kreitman@bgumail.bgu.ac.il

עבודה כאסיסטנט

תלמיד לתואר שלישי המעוניין להתקבל גם לעבודה כאסיסטנט, יוכל לברר פרטים בנדון על-ידי פניה לראש המחלקה. קבלה לעבודה תותנה במספר המקומות הפנויים ובמספר המועמדים. קבלה לעבודה כאסיסטנט אינה מהווה אישור קבלה ללימודים.

על המועמד להגיש בקשה להתקבל ללימודים באמצעות מזכירות תלמידי מחקר.

הערה: קבלה ללימודים איננה מהווה אישור למתן מלגה/משרה או תעסוקה באוניברסיטה.

* תלמיד שיבטל הרשמתו לאוניברסיטה, חייב להחזיר למדור חשבונות תלמידי את המסמכים הבאים: כרטיס לקבלת שירותים (מקור בלבד), כרטיס קורא בספרייה, כרטיס תלמיד וכל יתר המסמכים שקיבל מהמוסד.

המרכז ללימודים קדם אקדמיים

האוניברסיטה מקיימת כיתות הכנה מיוחדות, שמגמתן להכין את המועמדים ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה. הלימודים בכיתות אלה מכוונים לצורכיהם של משוחררי צה"ל, עולים חדשים ומועמדים המבקשים להתקבל ללימודים לפקולטות במדעי ההנדסה, למדעי הטבע, למדעי הרוח והחברה ולבית-הספר לניהול.

מטרת המכינה

מטרת המכינה לקדם את התלמידים על-ידי הכשרה משלימה, שתייע להם להשתלב בלימודים אקדמיים. המכינה מציעה הזדמנות נוספת לכל אותם תלמידים שלא מימשו במלואה את ההזדמנות הראשונה שלהם.

מסלולי הלימודים

1. **מכינה למדעי ההנדסה ולמדעי הטבע** – מיועדת לבעלי זכאות לתעודת בגרות, או לבעלי בגרות חלקית עם חוסר במתמטיקה, פיזיקה ואנגלית בלבד וציון 500 לפחות בבחינה הפסיכומטרית. משך הלימודים תשעה חודשים. מועד פתיחת המכינה: 22.8.2006.
2. **מכינה אוניברסיטאית למדעי הרוח והחברה** – מיועדת לבוגרי י"ב כיתות עם שתי בחינות בגרות לפחות, ובחינה פסיכומטרית בציון 450 לפחות, המעוניינים להכין עצמם ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. משך הלימודים תשעה חודשים. מועד פתיחת המכינה: 22.8.2006.
3. **מכינה לעולים חדשים** – מיועדת לעולים חדשים בעלי תעודת בגרות מחו"ל. משך הלימודים עשרה חודשים. מועד פתיחת המכינה: 4.8.2006. פתיחת המכינה מותנית במספר נרשמים מינימלי.
4. **מכינת מסיל"א** – מסלול ישיר לאוניברסיטה – מיועדת לבני 26 שנים ומעלה, בוגרי 10 שנות לימוד לפחות, העובדים במהלך היום ומעוניינים להשלים את לימודיהם בערב ולהכין עצמם ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בפקולטה למדעי הרוח והחברה. פתיחת המכינה מותנית במספר נרשמים מינימלי.
5. **מכינת +30** – אורכה שלושה חודשים והיא מיועדת לבני 30+ המעוניינים ללמוד באוניברסיטה בפקולטה למדעי הרוח והחברה, ואין בידם תעודת בגרות והיא מותאמת לדרישות המועצה להשכלה גבוהה. פתיחת המכינה מותנית במספר נרשמים מינימלי.
6. **מכינת "רענון" מקוצרת למדעי ההנדסה** – מיועדת לבעלי זכאות לבגרות ברמה 4 ו-5 יח"ל במקצועות מתמטיקה ופיזיקה. מטרת המכינה שיפור ציוני בגרות והכנה לאוניברסיטה. מועד פתיחת המכינה מחצית נובמבר 2006. משך המכינה – שישה חודשי לימוד.
7. **מכינת סיעוד** – מכינה ייחודית לאוניברסיטת בן-גוריון בשיתוף עם בית הספר למקצועות הבריאות הקהילתיים, אשר מותאמת לדרישות המועצה להשכלה גבוהה. משך המכינה – שלושה חודשים, פעמיים בשבוע.

המורים המלמדים במכינות הם מסגל מהאוניברסיטה. לכל מקצוע הנלמד במכינה יש מרכז מקצוע שהוא איש סגל המחלקה המתאימה באוניברסיטה. המרכז אחראי לתכנית הלימודים, רמת הלימוד והבחינות.

בחילות סופיות

בסיום לימודי המכינה נערכות בחילות סופיות ונקבעים הציונים הסופיים, המבוססים על הישגי התלמיד במהלך המכינה ובבחינה הסופית.

בחינות בגרות

במסגרת המכינה ניתן להשלים או לשפר ציוני בגרות במקצועות: מתמטיקה ברמה של 3, 4, 5 יח"ל, אנגלית ברמה של 4-5 יח"ל, פיסיקה ברמה של 5 יח"ל.

לתלמידים ניתנת תעודת גמר. ועדות הקבלה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב זוקפות הישגים אלו לזכות המועמד, במידה שהם גבוהים מציוני הבגרות שלו.

קורס פסיכומטרי

במסגרת לימודי המכינה, התלמידים יכולים להשתלב בקורס הכנה לפסיכומטרי. הקורסים ניתנים מעבר למערכת השעות האישית, ומחייבים תשלום של התלמיד/ה. מחיר הקורס יפורסם סמוך לפתיחתו.

דיור

תלמיד המתקבל למכינה, רשאי לפנות לדיקנאט הסטודנטים בבקשה לדיור במעונות הסטודנטים.

מלגות

משרד הביטחון והאגודה לקידום החינוך מעניקים מלגות קיום לתלמידים שימצאו זכאים לכך, בהתאם למצבם הכלכלי ובהתאם לקריטריונים של משרדים אלו.

פרטים על תנאי הקבלה, מועדי הקורסים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המרכזת ללימודים קדם אקדמיים, קמפוס קריית טוביהו, טלפון 08-6461053/8.

אגודת הסטודנטים

תלמידי המכינה זכאים להצטרף לאגודת הסטודנטים וליהנות מכל הזכויות הניתנות לסטודנטים.

מכללות

המכללות האזוריות – המכללה האקדמית ספיר, המכללה האקדמית אחווה

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מקיימת אחריות אקדמית ללימודים אוניברסיטאיים במדעי הרוח והחברה המתקיימים בחטיבות האקדמיות של מכללות ספיר ואחווה. מבנה הלימודים וסדריהם מאפשרים לתלמידי החטיבה האקדמית במכללת אחווה לקדם לימודיהם לקראת תואר ראשון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ע"י שמיעת קורסים של שנים א' ו-ב' במכללה ולהשלים את לימודי שנה ג' לתואר ב.א. באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בחטיבה האקדמית במכללת ספיר נלמדת התכנית ל"הנדסה שנה א'" רק שנה אחת ואילו התכנית למדעי ההתנהגות וב.א. כללי בחטיבות כלכלה ומנהל עסקים, נלמדת שלוש שנים במכללה ללא מעבר לקמפוס אוניברסיטת בן-גוריון. במקרים חריגים ובאישור המתאם האקדמי, ניתן לעבור לאוניברסיטה גם בשנה ב'.

תלמידי המכללות חייבים להירשם באמצעות מדור הרישום של האוניברסיטה, לעמוד בכל דרישות הקבלה (בגרות ומבחן פסיכומטרי). כמו כן, חייבים התלמידים לעמוד בכל דרישות המעבר משנה א' לשנה ב' ומשנה ב' ל-ג' כפי שנהוגות במחלקות השונות באוניברסיטה. רק תלמיד אשר עבר רשמית לאוניברסיטה יחשב כתלמיד מן המניין באוניברסיטה, עם כל הזכויות והחובות. בגיליון הציונים של הסטודנט תרשם בקורסים הרלבנטיים, כי נלמדו במכללה.

המכללה האקדמית ספיר מקיימת לימודים במחלקות הבאות: מדעי ההתנהגות ולימודים כללים במדעי הרוח והחברה בחטיבות מנהל עסקים וכלכלה; הנדסה שנה א'.

המכללה האקדמית אחווה מקיימת לימודים במחלקות הבאות: כלכלה ומנהל עסקים, מדעי ההתנהגות- חד מחלקתי, מדעי ההתנהגות, מדעי ההתנהגות- דו- מחלקתי במגמה לפסיכולוגיה או במגמה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מתמטיקה ומדעי המחשב, היסטוריה כללית, היסטוריה של עם ישראל, ספרות עברית, ב.א. כללי, גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי, לימודי המזרח התיכון, לשון עברית, מדעי החיים, ניהול, ניהול וכלכלה.

לקבלת פרטים נא לפנות:

מוקד מידע ושירות טלפוני, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, טלפון 08-6461600
חטיבה אקדמית, המכללה האקדמית ספיר, ד"נ חוף אשקלון, טלפון 08-6802802
חטיבה אקדמית, המכללה האקדמית אחווה, ד"נ שקמים 79800, טלפון 08 8588048/51 -08 1800-25-25-27, פקס 08-8588057.

לימודים של סטודנטים מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב במכללות שבאחריות אקדמית של אוניברסיטת בן-גוריון

ככלל, תלמידי אב"ג אינם רשאים להשתתף בקורסים לתואר במכללות שבאחריות אקדמית של אב"ג. במקרים חריגים, סטודנט של אב"ג שיבקש ללמוד באחת המכללות ינקוט בצעדים שלהלן:

1. יגיש בקשה מנומקת בכתב למתאם האקדמי המחלקתי לקבלת המלצתו.
2. בקשה כנ"ל בצרוף המלצת המתאם האקדמי המחלקתי תועבר לאישור המתאם האקדמי הפקולטי.
3. המתאם האקדמי הפקולטי הוא הסמכות הבלעדית לאישור בקשה כנ"ל.
4. העתק האישור של המתאם האקדמי הפקולטי ישלח למדור חשבונות סטודנטים לצורך התחשבות בין האוניברסיטה למכללה.

כל קורס כנ"ל שיאושר לסטודנט של אב"ג ללמוד במכללה, ידווח על-ידי המכללה ישירות למזכירות הפקולטה בה לומד הסטודנט. רק קורס שלגביו יוצג האישור המתאים של המתאם האקדמי הפקולטי, יוכר לצורך קבלת נקודות זכות בגינו.

סטודנט שלא יפעל על-פי הכללים שלעיל וישתתף בקורסים על דעת עצמו, ללא קבלת האישורים המתאימים, ישא באחריות לאי הכרה בנקודות הזכות. מובהר בזאת כי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב לא תעביר למכללות כל תשלום בגין סטודנטים שלימודיהם לא אושרו.

במקרים חריגים ויוצאי דופן, סטודנטים הלומדים בחטיבה האקדמית באחת המכללות, שיבקשו ללמוד קורס באוניברסיטה בבאר-שבע, יפנו למתאם האקדמי הפקולטי בכל אחת מן המכללות לקבלת אישור לבקשתם. הסמכות הבלעדית למתן אישור כזה היא בידי המתאם האקדמי הפקולטי.

שכר לימוד, אישורים, שינוי פרטים אישיים ושעות לימוד

עקרונות שכר-לימוד

שכר הלימוד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב זהה בכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ ועשוי להשתנות בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך. גובה החיובים יקבע לאחר פרסום מדד יולי של אותה שנה.

לפרטים - ראו חוברת "הוראות והסברים לסדרי הרשמה ותשלום שכר-לימוד" לכל שנה אקדמית, ובאתר: <http://www.bgu.ac.il/accounts>
החוברת תשלח לכלל הסטודנטים בצרוף פנקס תשלומים לקראת שנת הלימודים תשס"ז.

אישורי לימודים

לאחר עריכת הרישום לקורסים באינטרנט בכל סמסטר, יוכל כל סטודנט להפיק בקיוסק המידע אישור לימודים. אישורי לימודים נוספים, העתקים של תעודת בוגר בעברית או באנגלית, גיליונות ציונים בעברית או באנגלית – ניתן יהיה לקבל במזכירות הפקולטות/בית-הספר תמורת תשלום.

אישורים למכס ו/או קונסוליות ניתן לקבל במדור מעקב.

הלומדים לתואר Ph.D. יגישו את בקשותיהם לאישורים למזכירות תלמידי מחקר.

תשלום עבור האישורים ו/או גיליונות הציונים יש לבצע באמצעות שוברי תשלום המצויים במזכירות הפקולטות/בית-הספר. לא יינתנו אישורים לסטודנטים אשר לא הסדירו חובותיהם הכספיים.

ביצוע תשלומי שכר-לימוד ואישור כניסה לבחינות

נוסף למקדמה הראשונה יהיו תשלומים נוספים במשך שנת הלימודים.

יש לעקוב אחר מועדי התשלום כפי שיפורסמו בחוברת הוראות והסברים לסדרי שכ"ל ולשלם חובות בזמן.

כרטיס נבחן באינטרנט - בסוף כל סמסטר יפיק כל סטודנט באמצעות קיוסק המידע, "כרטיס נבחן". סטודנט יוכל להפיק "כרטיס נבחן" רק במידה ושילם את חובותיו הכספיים. סטודנט החייב שכר לימוד ו/או שכר דירה מעונות ו/או נלווים, יקבל שובר לתשלום. רק לאחר ביצוע התשלום יוכל להפיק באתר האינטרנט "כרטיס נבחן". בעת היכנסו לבחינה יהיה על הסטודנט להציג את הכרטיס. סטודנט שלא יציג כרטיס נבחן, לא יורשה להשתתף בבחינה. למען הסר ספק, זכותו של נושא הכרטיס להשתתף בבחינות, מותנית במילוי הדרישות האקדמיות והמנהליות. אין בכרטיס הנבחן כדי לשמש קבלה או אישור על תשלום מלוא שכר הלימוד ו/או סילוק מלוא החובות הכספיים לאוניברסיטה.

שינויים במערכת הלימודים לאחר תום תקופת השינויים (והשלכותיהם על שכר-הלימוד וסקול הציונים – הממוצע המצטבר)

בפקולטות בהן ניתן לבצע שינויים במערכת הלימודים לאחר תום תקופת השינויים, ביטול הקורסים לא ישפיע בשום מקרה על היקף המערכת לצורכי חישוב גובה שכר הלימוד.

משקל הקורסים שיבוטלו לאחר המועד יהיה 0 ולא ישוקללו בממוצע המצטבר. בגיליון הציונים הסופי לתואר לא יינתן ביטוי לקורסים הני"ל (אך הם ישמרו במחשב).

שינויים בפרטים אישיים

בכל מקרה של שינוי בפרטים אישיים (כגון: מגורים, שם משפחה, מצב משפחתי וכו') חלה חובה על הסטודנטים להודיע על כך בהקדם למזכירות הפקולטות/בית הספר.
סטודנטים הלומדים לתואר שלישי Ph.D. יודיעו על שינויים, כאמור לעיל, למזכירות תלמידי מחקר.

שעות הלימוד

08.00-20.00	בשעות	בימים א'-ה'	הלימודים מתקיימים
08.00-14.00		ביום ו'	

התחלת השעורים בכל שעה שלמה + 10 דקות. משך כל שיעור 50 דקות.

לימודים מיוחדים שלא לתואר

קיימת אפשרות ללמוד לימודי השלמה, לבעל תואר ראשון הלומד לקראת תואר שני במוסד אחר להשכלה גבוהה, וזאת באישור המוסד בו לומד התלמיד.

כמו כן, בעל תואר ראשון המעוניין ללמוד שלא לקראת תואר, רשאי להגיש את מועמדותו להתקבל כ"תלמיד מיוחד שלא לתואר" לשנה אחת ועל-סמך דיון מיוחד.

בחינות

נוהל בחינות אוניברסיטאי

הנוהל המפורט להלן, בא להבהיר את הכללים המקובלים לגבי הבחינות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. נוהל זה מחייב את המורים והסטודנטים.

1. מטרה

מטרת הבחינה היא להעריך את הישגי הסטודנט ביחס לחומר הנלמד בקורס.

2. דרישות והערכה בקורס

אופן ההערכה יהיה אחיד לגבי כל הסטודנטים הלומדים בקורס. המורה אחראי בתחילת הקורס להבהיר בכתב לסטודנטים מה הם יעדי ההוראה והדרישות לגבי הקורס אותו הוא מלמד כולל דרישת נוכחות, בחנים, עבודות, מבחנים, סיורים וכו', והמשמעויות הנובעות ממילוי חלקי של דרישות הקורס.
פרוט החומר הנלמד יופיע בפרשיות הלימודים (סילבוס) כפי שנקבע ע"י מורה הקורס, בנוסף לחומר שהועבר בהוראה השוטפת.

המורה יקבע בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר, ולפני תום תקופת השינויים, את מרכיבי הציון הסופי, את משקלם ואת התנאים לשקלולם ויודיע על כך בכתב לסטודנטים ולוועדת ההוראה המחלקתית. אם יערכו בחנים, יודיע המורה מראש על סוג הבחנים ומועדם. המורה לא ישנה את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר. מורה אחראי על קורס בכל קורס הניתן ע"י יותר ממורה אחד, ימונה אחד המורים המלמד בקורס כאחראי. מורה זה יהיה אחראי לבחינות ולציונים בקורס, כך שהדרישות מהסטודנטים ואמות המידה להערכה מהסטודנטים תהיינה אחידות לגבי כל קבוצות הקורס.

בכל קורס יקבע מורה הקורס את הציון הסופי. הציון יהיה מאוני (מספר שלם בין אפס למאה). במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה לאשר למורה ציון מילולי (נכשל/עבר/השתתף).

3. התנאים המזכים סטודנט להשתתפות בבחינה

- 1) הסטודנט רשום לקורס במערכת מנהל התלמידים.
- 2) הסטודנט עמד בכל המטלות הנדרשות על פי תאור הקורס כפי שהוצג ע"י המורה.
- 3) הסטודנט סילק חובותיו הכספיים לאוניברסיטה.
- 4) היעדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנט שלא עמד בתנאים המזכים להשתתפות בבחינה ולמרות זאת ניגש לבחינה, ציונו בקורס לא יוכר ולא ייחשב, כל עוד לא מולאו כל התנאים לעיל. בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדת הסטודנט לדין משמעתי.

4. סוגי מבחנים

1. בחינה- מבחן לרבות בחינת בית* שמשקלו מעל 30% (בפקולטה למדעי הבריאות- מעל 25%) בחישוב הציון הסופי של הקורס ומתקיים עם סיום הקורס.
*בחינת בית- בחינה הניתנת לעשייה בבית בתקופת הבחינות ומועד החזרתה ע"י התלמיד לא יעלה על ארבעה ימים. בדיקת כל הבחינות תהיה אנונימית.
2. בוחן- מבחן הנערך תוך תקופת הלימודים ומשקלו עד 30% בחישוב הציון הסופי של הקורס.
2.א. בוחן תקף- בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי.
2.ב. בוחן מגן – בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי רק אם יתרום לשיפור הציון הסופי.
לא יקוימו בחני פתע.

בכל הנוגע לחשיפת מחברות, ערעור על ציונים ומועד מסירת ציונים, יחולו על הבוחן כללים שחלים על המבחן. לבוחן אין מועדי ב'. במקרה בו נעדר הסטודנט בשל מניעה חמורה כמפורט בסעיף 7, סעיפים קטנים ב'-ח', תינתן האפשרות להשלים את הציון בדרך שיבחר המרצה. אשר לקביעת מועד הבוחן, נתון העניין להחלטתו הבלעדית של המרצה בהתאם לדרישות הקורס ויקבע על ידו בהתראה מראש של שבועיים לפחות.

5. שאלון הבחינה

מורה הקורס אחראי להכנת שאלון הבחינה. תוכן הבחינה חייב להיות תואם את תכני הקורס ועל פי ההנחיות שפורסמו בדרישות הקורס וזאת לא יאוחר מתום תקופת השינויים להרשמה לקורסים.
בכל מקרה שיותר חומר עזר לשימוש בבחינה, באחריות מורה הקורס להודיע על כך לסטודנטים מראש.
חובה לפרסם בשאלון הבחינה את המשקל היחסי של כל שאלה וכן את המשקל היחסי של סעיפים בשאלה, אם קיימים כאלו. במקרה שאין ציון למשקלים יחסיים אלו, יינתן משקל שווה לכל שאלה וכן משקל שווה לכל אחד מהסעיפים של שאלה.

6. מועדי בחינות

1. בקורס לתואר ראשון, רשאי הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בקורס על פי כללי הפקולטה בה לומד. סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני המוצעים ע"י המחלקה (עקב חוסר בקורסי בחירה)- רשאי לגשת לשני מועדי בחינה. סטודנט שנעדר מאחד משני המועדים להם זכאי (מועד א' ומועד ב'), רשאי לבקש בחינה במועד מיוחד בכפוף לקריטריונים שיפורטו בהמשך.

2. בקורס לתואר שני, לרבות סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני על פי בחירתו, רשאי להבחן במועד בחינה אחד .

בכל מועד בחינה שייקבע, יקפיד מורה הקורס על אופי זהה של הבחינה, בפרמטרים הבאים: משך הבחינה, דרגת קושי השאלות, חומר עזר אסור ומותר, הרכב השאלות, משקלן וכו'.

בקורסים לתואר ראשון, בתום כל סמסטר, תערכנה בחינות בשני מועדים (א' וב'), בסדר קורסים זהה עד כמה שניתן, בכל קורס שנלמד בסמסטר.

סטודנט שנבחן בשני מועדים במקצוע מסוים - ציון הבחינה האחרונה הוא הציון הקובע בשקלול הציון הסופי והוא מבטל כל ציון קודם.
תאריכי הבחינות, לרבות תאריכי הגשה של בחינות בית, יתואמו בין מזכירות המחלקה/הפקולטה ובין מדור הבחינות. מדור הבחינות יפרסם את מועדי הבחינות לפחות ארבעה שבועות לפני תום הסמסטר.

7. מועדים מיוחדים

סטודנט שנעדר מבחינה באחד משני המועדים מהסיבות המפורטות להלן, רשאי לבקש לגשת לבחינה במועד מיוחד לאחר שיציג אישורים מתאימים לסיבת היעדרותו. את הבקשה יש להגיש לוועדת ההוראה המחלקתית, על פי הנוהל המקובל בפקולטה, לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינות של הסמסטר.
עם פרסום מועדי הבחינות, על המחלקות לפרסם על לוח המודעות/מערכת ממוחשבת את הנוהל להגשת הבקשה למועד מיוחד.

סטודנט שאושר לו להבחן במועד מיוחד, נדרש להירשם מראש לבחינה, על פי הנהלים שפורסמו ע"י המחלקה/הפקולטה. הודעה על תאריך הבחינה תימסר לסטודנט שלושה שבועות לפחות לפני מועד המבחן.

סטודנט שנרשם לבחינה, אך לא ניגש ולא הודיע על ביטול הרשמתו במועד, יקבל ציון 700, שמשמעו נכשל ישוקלל בממוצע המצטבר עד לסגירת התואר.

להלן הסיבות המזכות במועד מיוחד :

- א. לא חלפו לפחות 24 שעות מתום בחינה אחת ועד למועד בחינה נוספת⁽¹⁾
- ב. שרות מילואים⁽²⁾
- ג. אשפוז בבית חולים.
- ד. שמירת הריון
- ה. לידה⁽³⁾
- ו. אבל (שבעה ימים לקרבה ראשונה)
- ז. חגים ומועדים דתיים מוכרים
- ח. תחרות ספורט ייצוגי⁽⁴⁾

(1) אם מתקיימות שתי בחינות באותו יום, נדרש הסטודנט לגשת לבחינה במקצוע החובה ולהבחן במקצוע האחר במועד ב' או במועד מיוחד. במידה והסטודנט משלים מקצוע חובה משנה קודמת, ייגש לבחינה במקצוע זה תחילה.

(2) אם שרות המילואים נמשך מעל יומיים בתקופת הבחינות, רשאי הסטודנט להעדר מכל בחינה שתתקיים בתחום של מספר ימים לאחר תום שירותו, לפי הנוסחה הבאה :

מספר ימי המילואים $\times 0.8$

התוצאה שתתקבל מהנוסחה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב. בשום מקרה לא יקבע מועד מיוחד בתחום הקטן מ-4 ימים מיום סיום השירות.

*סטודנט הנקרא ליום מילואים אחד, לא לצורך עדכון פרטים אישיים או ראיון שגרתי, אלא לצורך מבצעי שלא ניתן לדחות, יציג אישור המציין :

1. שעות מדויקות של ההתייצבות.

2. אישור הגורם המוסמך שלא ניתן לדחות את ההתייצבות ליום אחר.

3. אישור מקצין העיר על שירות המילואים.

(3) סטודנטית שילדה, רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של עד שלושה חודשים מיום הלידה ותהיה זכאית להבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.

(4) השתתפות בתחרות ספורט ייצוגי המתקיימת ביום הבחינה או בערב הבחינה, באישור מנהל מרכז הספורט.

כללי : המקדם $\times 0.8$ מספר ימי היעדרות, נכון גם לגבי אשפוז, שמירת הריון ואבל.

8. תקנות הבחינות

1. שימוש בחומר עזר בבחינה

חומר עזר המותר לשימוש בבחינה יפורסם לסטודנטים לפני הבחינה ויהיה רשום באופן ברור על גבי טופס הבחינה. כל שימוש בחומר עזר אחר- אסור לחלוטין.

העברת חומר עזר מותר מנבחן לנבחן אחר, בשעת הבחינה, אסורה בהחלט.

2. שפת בחינה

2.1 הוראה אחרת- שפת הבחינה היא עברית.

2.2 סטודנט בשנה הראשונה ללימודיו באוניברסיטה, רשאי לכתוב את הבחינה בשפה האנגלית, או בכל שפה אחרת, באישור המורה האחראי לבחינה. על הסטודנט להגיש בקשה למזכירות המחלקה, שבועיים לפני מועד הבחינה.

3. הוראות לנבחן

3.1 בהגיע הסטודנט למקומו, עליו להניח את כרטיס הנבחן ותעודה מזהה (עם תמונה) על השולחן.

3.2 אסור להביא למקום הבחינה תיקים, ספרים, מחברות, טלפון נייד, מכשיר קשר, מחשב, מחשבון, מחשב כף-יד, רשימות או כל ציוד אחר פרט למותר על פי שאלון הבחינה. (לגבי סטודנטים עם התאמות מיוחדות- ראו התייחסות נפרדת)

3.3 עזב הסטודנט את חדר הבחינה לאחר חלוקת השאלונים, דינו כדין "נבחן" בבחינה.

3.4 אסור לנבחן לשוחח בזמן הבחינה, או לעזוב את מקומו ללא נטילת רשות.

3.5 יש לכתוב בעט, ולא בעפרון. בכתב ברור ונקי, על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים ואין להשתמש בטיפקס.

טיוטא תיכתב בצד ימין של המחברת ויש למחוק אותה בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.

3.6 עבר הנבחן על תקנות הבחינות, יורשה לסיים הבחינה ועניינו יועבר לטיפול ועדת המשמעת בהתאם ל"תקנון משמעת סטודנטים" של האוניברסיטה.

3.7 משך הבחינה מצוין בראש השאלון. עם הודעת המשגיחה/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הכתיבה ולהניח את השאלון על יד המחברת.

3.8 עם החזרת המחברת לידי המשגיחה/ה, יינתן לסטודנט אישור על מסירתה. אישור נוסף יימסר תמורת תשלום.

3.9 אסור להוציא מחברת (מלאה או ריקה) מחדר הבחינה ויש להחזירה לידי המשגיחה/ה לפני עזיבת המקום. אי החזרת מחברת תחשב כעבירה על "תקנון משמעת סטודנטים".

3.10 אין להעתיק חומר כלשהו משאלון הבחינה, אלא אם ניתן לכך היתר מפורש.

3.11 אין לרשום דבר בשוליים המסומנים.

3.12 לא תותר כניסת סטודנט לחדר הבחינה בחלוף מחצית השעה הראשונה של הבחינה.

3.13 לא תותר יציאה של נבחן מחדר הבחינה במחצית השעה הראשונה של הבחינה.

3.14 בבחינה שאורכה עד שעתיים- לא תותר יציאת נבחן לשירותים.

3.15 בבחינה שאורכה מעל לשעתיים- במחצית השעה הראשונה והאחרונה, לא תותר יציאת נבחן לשירותים.

היציאה לשירותים תותר לסטודנט אחד בלבד בכל פעם לאחר קבלת אישור המשגיחה/ה, ובליווי/ה תוך ציון שם היוצא על גבי דו"ח הבחינה וזמן שהותו מחוץ לחדר הבחינה.

9. נוכחות מורה בבחינה*

1. המורה או ממלא מקומו יהיה נוכח בחדרי הבחינה, לכל הפחות במהלך מחצית השעה הראשונה ובמחצית השעה

האחרונה של הבחינה. כמו כן, המורה או ממלא מקומו לא ייעדר ברציפות ממקום הבחינה למעלה ממחצית השעה.

2. אם המורה או ממלא מקומו לא הגיע עד מחצית השעה מתחילת הבחינה, רשאי הסטודנט לבטל את השתתפותו בבחינה. סטודנט שיהיה מעוניין בכל זאת לכתוב את הבחינה בתנאים הקיימים, יורשה להמשיך בבחינה על אחריותו מבלי שיוכל לבקש את ביטול הבחינה בדיעבד.

3. סטודנט שהחליט שלא להשתתף בבחינה בגלל היעדר מורה או ממלא מקומו, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף.

4. נבצר ממורה המקצוע להיות נוכח בבחינה, יאושר ממלא המקום על ידי ראש המחלקה מראש.

* בפקולטה למדעי הבריאות, המורה יגיע לאחר שעבר שליש מזמן הבחינה, לכל המאוחר ויישאר עד סיומה.

10. הארכת משך הבחינה

בקשת המורה או ממלא מקומו להארכת משך הבחינה מעבר לזמן הנקוב בשאלון, טעונה תאום ואישור מדור הבחינות. הודעה לנבחנים תימסר עד חצי שעה לפני תום המועד המתוכנן של הבחינה.

11. הארכת זמן בבחינה

1. **זכאים להארכת זמן:** עולים חדשים – על פי שנת עלייתם לארץ, על פי הרישום בכרטיס נבחן. לקויי למידה או הסובלים מבעיה רפואית וכל מקרה אחר - על פי אישור דיקנאט הסטודנטים בלבד.

2. **חדר בחינה נפרד** – מדור בחינות ישתדל סטודנטים הזכאים להארכת זמן ישבו בחדר נפרד במטרה לאפשר להם ניצול מקסימלי של תוספת הזמן.

מדור בחינות יודיע לרמ"ד קידום סטודנטים, בכל סמסטר, מהו מועד הסיום של שיבוץ הבחינות למבחנים. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן עד מועד זה ישובץ בחדר הבחינה הנפרד. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן לאחר המועד ישולב בחדר הבחינה הנפרד בתנאי שיהיה בו מקום בעת הבחינה עצמה. אם יבחן בחדרים הרגילים ויועבר לחדר אחר בתום המועד המוקצב, הוא יפוצה בתוספת זמן שתכסה על בזבוז הזמן של המעבר מחדר לחדר.

3. **הארכת זמן בחינה** – סטודנט המקבל מדיקנאט הסטודנטים אישור להארכת זמן יציג בפני המשגיח/ה בתחילת הבחינה את האישור שניתן לו להארכת זמן.

תוספת הזמן הניתנת תהיה אחידה וקבועה לכל בעלי האישורים כדלקמן:

* **עולים חדשים** – עד שלוש שנים מתאריך העלייה (לא כולל שרות סדיר בצבא) למבחן ולבוחר הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 15 דקות למבחן ולבוחר הנמשכים מעל שעתיים תוספת זמן של 30 דקות.

* **לקויי למידה ובעיות רפואיות:**

למבחן ולבוחר הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 25% מן הזמן הנתון.

למבחן הנמשך מעל שעתיים ועד שעתיים וחצי כולל, תוספת זמן של 30 דקות.

למבחן הנמשך מעל שעתיים וחצי ועד ארבע שעות כולל, תוספת זמן של 60 דקות.

למבחן הנמשך מעל ארבע שעות, תוספת זמן של 15 דקות לכל שעה נוספת.

* **עיוורים ולקויי ראייה**

לסטודנט עיוור או לקויי ראייה בעל תעודת עיוור- תוספת זמן של 100% מזמן הבחינה.

* **סטודנטים שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית שלא בשפה העברית ולא נכללים בסעיף 1 לעיל, זכאים לתוספת של 25% מזמן הבחינה/בוחר ולא יותר מ 30 דקות בכל בחינה בשנה הראשונה ללימודיהם.**

בהארכת זמן בבחינה העולה על חצי שעה, על המורה או ממלא מקומו להיות נוכח בחדר הבחינה, פעם אחת לפחות.

12. סטודנטים עם התאמות מיוחדות

סטודנט שאושרו לו התאמות מיוחדות מבחינה פיזית, כגון שולחן וכסא נפרדים וכו' ידאג מבעוד מועד לעמוד בקשר עם רמ"ד קידום סטודנטים להסדרת הנושא עם מחלקת המשק ומדור בחינות.

סטודנט שזכאי להתאמות מיוחדות כגון מדבקות על כתב יד בלתי קריא, או שגיאות כתיב יציג את האישור למשגיח/ה במהלך הבחינה.

סטודנט שאושר לו להבחן בעזרת מחשב נישא רשאי להכניס לחדר הבחינה מחשב של דיקנאט הסטודנטים בלבד ולהציג למשגיח/ה את האישור המיוחד לכך. בתום המבחן על המשגיח/ה לאשר את סגירת המחשב בחתימה על גבי טופס האישור של הסטודנט.

סטודנט שאושרו לו התאמות אחרות כגון: מחשבון, דף נוסחאות רגיל או מוגדל וכו' חייב לתאם את ההתאמות מול המרצים והמתרגלים של הקורס בו הוא נבחן מבעוד מועד ולא במהלך הבחינה.

סטודנט שאושרו לו התאמות של הגדלת טופס הבחינה או טופס התשובה יפנה אל מדור בחינות שבועיים לפני מועד הבחינות ויוודא את ביצוע ההתאמה מול מדור בחינות.

סטודנט שאושרו לו התאמה להבחן בעל פה, או להגיש עבודה במקום בחינה, חייב לתאם את הנושא מול מרצה הקורס והמחלקה.

13. בדיקת בחינות

ככלל, (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת) המורה או ממלא מקומו יקבל אישית לידי את מחברות הבחינה, ביום הבחינה.

המורה יבדוק את כל מחברות הבחינה (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת): יסמן את שגיאות הנבחן, יעיר הערות בגוף הבחינה ויסמן את מספר הנקודות שמקנה כל תשובה.

לאחר הבדיקה, המורה ימסור את גיליון הציונים הסגור ללא ציון שמות הנבחנים למזכירות המחלקה. אם הציון הסופי מורכב ממספר רכיבים, המורה ידווח למזכירות המחלקה/פקולטה את הציון בכל אחד מהרכיבים, ואת אופן שקלול הציון הסופי, בנוסף לדיווח הציון הסופי בקורס.

מזכירות המחלקה תפרסם את הציונים עם קבלתם, לאחר קבלת אישור יו"ר ועדת הוראה/רמ"ח או הגורם המוסמך בפקולטה.

הציונים יפורסמו באופן אנונימי (בציון מספר נבחן ומספר תעודת זהות בלבד), תוך 10 ימים ממועד הבחינה ולפחות 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס. תאריך הפרסום יצוין בביור על גבי גיליון הציונים. באם ציון הבחינה לא יפורסם עד 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים. גיליונות הציונים יישמרו 4 שנים במחלקה.

ציון בחינה המעוכבת מכל סיבה שהיא, לא ידווח ולא יפורסם. הציונים הנוגעים למרכיבים אחרים של הקורס- יטופלו כמקובל.

14. שמירת ספחי בחינות וגיליונות ציונים במדור בחינות

הספחים וגיליונות הציונים יישמרו במשך שנתיים מיום הבחינה במדור בחינות.

15. פסילה של בחינת סמסטר בבית דין משמעת

ציונו הסופי של תלמיד, שבחינתו נפסלה בבית דין משמעת, יהיה אפס.

16. אבדן מחברת בחינה

נבחן שמחברת הבחינה שלו אבדה בטרם בדיקתה, שלא באשמתו, ייקבע ציונו בקורס על פי בחירת הסטודנט, באחת מהדרכים הבאות:

1. על ידי בחינה מחדש.
2. על פי ממוצע כלל המרכיבים האחרים באותו הקורס.
3. על פי ממוצע ציוניו באותו סמסטר.
4. בקשת "פטור" בקורס

17. ערעורים

סטודנט רשאי לערער על ציון הבחינה. לשם כך יאופשר לו לעיין במחברת הבחינה על פי הנהוג בפקולטה (מועד לחשיפת בחינות או פרסום באתר הפקולטה). הערעור יתבסס על בדיקה חוזרת של הבחינה בלבד.

הגשת ערעור

סטודנט חייב להגיש את ערעורו המנומק תוך שלושה ימים, על פי הנהוג להגשת ערעור בפקולטה, מפרסום הציון/תאריך החשיפה.

סטודנט המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש ולא רק הסעיפים אליהם התייחס בערעורו. לפיכך תוצאת הערעור יכולה להיות ללא שינוי, העלאת הציון או הורדת הציון.

תשובה על ערעור

המורה חייב להגיב על הערעור תוך שבוע ולא יאוחר מיומיים לפני מועד ב'. אם החליט המורה לשנות/לא לשנות את ציונו של הסטודנט, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי/אי השינוי. השינוי יהיה תקף לאחר אישור ראש המחלקה/ועדת הוראה או הגורם המוסמך. באם תשובה על הערעור לא תוחזר עד יומיים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים בתנאי שעירעורו התקבל.

לוח לשנת הלימודים תשס"ז 2006-2007

22.10.2006	יום א', ל' בתשרי תשס"ז	פתיחת שנת הלימודים תשס"ז
17.12.2006	יום א', כ"ו בכסלו תשס"ז	חופשת חנוכה
19.1.2007	יום ו', כ"ט בטבת תשס"ז	סיום סמסטר סתיו
21.1.2007	מיום א', ב' בשבט תשס"ז	תקופת בחינות סמסטר סתיו
23.2.2007	עד וכולל יום ו', ה' באדר תשס"ז	
1.2.2007	יום ה', י"ג בשבט תשס"ז	יום פתוח למועמדים לאוניברסיטה
25.2.2007	יום א', ז' באדר תשס"ז	פתיחת סמסטר אביב
1.3.2007	מיום ה', י"א באדר תשס"ז	חופשת תענית אסתר ופורים
4.3.2007	עד וכולל יום א', י"ד באדר תשס"ז	
29.3.2007	מיום ה', י' בניסן תשס"ז	חופשת פסח
9.4.2007	עד וכולל יום ב', כ"א בניסן תשס"ז	
23.4.2007	יום ב', ה' באייר תשס"ז	חופשת יום הזיכרון לחללי צה"ל
24.4.2007	יום ג', ו' באייר תשס"ז	חופשת יום העצמאות
	מיום ד' כ"ו באייר תשס"ז בשעה 18.00	חופשת יום הסטודנט
	עד וכולל יום ה' כ"ז באייר תשס"ז	
22.5.2007	מיום ג', ה' בסיון תשס"ז	חופשת חג השבועות
23.5.2007	עד וכולל יום ד', ו' בסיון תשס"ז	
15.6.2007	יום ו', כ"ט בסיון תשס"ז	סיום סמסטר אביב
17.6.2007	מיום א', א' בתמוז תשס"ז	תקופת בחינות סמסטר אביב
27.7.2007	עד וכולל יום ו', י"ב באב תשס"ז	
24.7.2007	יום ה', ט' באב תשס"ז	חופשת ט' אב
22.7.2007	יום א', ז' באב תשס"ז	פתיחת קורסי קיץ
12.9.2007	יום ו', כ"ט באלול תשס"ז	סיום קורסי קיץ
13.9.2007	מיום א', א' בתשרי תשס"ח	חופשת ראש השנה
14.9.2007	מיום א', ב' בתשרי תשס"ח	
16.9.2007	מיום א', ד' בתשרי תשס"ח	תקופת בחינות קורסי קיץ
12.10.2007	עד וכולל יום ו', ל' בתשרי תשס"ח	
22.9.2007	יום שבת, י' בתשרי תשס"ח	יום כיפורים
27.9.2007	מיום ה' ט"ו בתשרי תשס"ח	חופשת סוכות
4.10.2007	עד וכולל יום ה' כ"ב בתשרי תשס"ח	
14.10.2007	יום א', ב' בחשוון תשס"ח	פתיחת שנת הלימודים תשס"ח

לתשומת לב

האוניברסיטה תשתדל לקיים את שנת הלימודים האקדמית בהתאם ללוח הזמנים כמפורט בידיעונים השונים. למרות זאת שומרת לעצמה האוניברסיטה את הזכות להאריך את שנת הלימודים או לשנות את מועדי הסמסטרים והחופשות ו/או להכניס כל שינוי אחר בלוח הזמנים של שנת הלימודים מכל סיבה, טכנית או אקדמית לפי שיקול דעתה.

ימי מנוחה למוסלמים, לדרוזים ולנוצרים לשנת הלימודים תשס"ז 2006-2007

חגי המוסלמים

מ – 24.9.2006	29-30 ימים	רמדאן (חודש הצום)
מ – 23.10.2006	3 ימים	עיד אלפטר (חג הפסקת הצום)
מ – 30.12.2006	4 ימים	עיד אלאדחא (חג הקורבן)
20.1.2007	יום אחד	1 מוחרם (ראש השנה ההג'רית 1425)
31.3.2007	יום אחד	יום הולדת הנביא מוחמד
10.8.2007	יום אחד	לילת אלאסרא' ואל מעראג' (עליית הנביא השמיימה)

הערה: היות וראש החודש בשנה ההג'רית נקבע על פי הלבנה, עלולים לחול שינויים במועדי החגים המוסלמים והצום, בגבול של יום ואפילו יומיים.

חגי העדה הדרוזית

10.9.2006	יום אחד	יום הנביא סבלאן
מ - 29.12.2006	4 ימים	חג הקורבן (עיד אלאדחה)
25.1.2007	יום אחד	חג הנביא אליהו (אלח'דר)
מ - 25.4.2007	4 ימים	חג הנביא שועיב

חגי העדות הנוצריות

<u>ארמנים</u>	<u>אורתודוכסים</u>	<u>קתולים / פרוטסטנטים</u>	
19.1.2007	7.1.2007	25.12.2006	חג המולד
14.1.2007	14.1.2007	1.1.2007	ראש השנה
8.4.2007	8.4.2007	8.4.2007	פסחא

מועדי רישום לקורסים לשנת הלימודים תשס"ז

סמסטר סתיו

25.9.2006-28.9.2006	הפקולטה למדעי הרוח והחברה- תואר ראשון ושני
13.9.2006-14.9.2006	הפקולטה למדעי הטבע – תואר ראשון ושני
20-21.9.2006 ,15.10.2005-19.10.2006	הפקולטה למדעי ההנדסה- תואר ראשון ושני
4.10.2006-5.10.2006	הפקולטה למדעי הבריאות
17.9.2006-19.9.2006	בית- הספר לניהול

4.10.2006 בית- הספר ללימודי מדבר

3.10.2006 קמפוס אילת

תקופת שינויים לסמסטר א' תיערך בשבועיים הראשונים של הסמסטר בין התאריכים **22.10.2006-5.11.2006**

סמסטר אביב

תאריכי הרישום יתפרסמו במועד מאוחר יותר

מעבדות

מעבדות מחקר

היקף המחקר באוניברסיטת בן-גוריון בנגב הולך ומתרחב באופן ניכר מדי שנה ותהליך זה יימשך גם להבא. התרחבות זו והקמת מעבדות מחקר נוספות מאפשרות לתלמידי התואר השני והשלישי בפקולטות לערוך את מחקריהם בין כתלי המוסד.

תלמידי התואר השני והשלישי יוכלו לעסוק בעבודתם במסגרת המעבדות המיוחדות או במסגרת המחקר של הסגל בהווה.

מעבדות הוראה

נוסף למעבדות המחקר קיימות גם מעבדות הוראה.

מעבדות למדעים בסיסיים

הסטודנטים במדעי הטבע ובמדעי ההנדסה חייבים להשתמש במעבדות למדעים בסיסיים.

מעבדות מקצועיות

סטודנטים הלומדים במסלולי הלימוד במדעים, משתמשים במעבדות מקצועיות. ראה פירוט בשנתון הפקולטות.

תדריך למעבדות ותרגילים

מבוא

המעבדות והתרגילים מבטאים חלק של לימוד פעיל מצד הסטודנט ולפיכך נדרשת מהסטודנטים השתתפות פעילה, הן מבחינת נוכחות והן מבחינת הגשת הדו"חות, כפי שמפורט להלן.

התדריך בא להסדיר את הנהלים המקובלים לגבי מעבדות ותרגילים.

מורים וסטודנטים כאחד מתבקשים לפעול בהתאם להוראות התדריך. כל סטייה מהוראות התדריך טעונה אישור מהדיקן.

1. מעבדות

א. פרסום חומר הכנה למעבדה

המורה האחראי למעבדה ידאג לפרסם בעוד מועד חומר רקע למעבדה, לרבות מקורות ספרות מוגדרים ומפורטים ככל האפשר. במידת האפשר רצוי לפרסם את חוברת המעבדה כבר בתחילת הסמסטר. על המחלקות לדאוג לכך שימצא מספר עותקים בכמות מספקת, מחומר הרקע המצוין לעיל, בספריות האוניברסיטה.

ב. חובת קבלת תדריך בתוך המעבדה

- (1) מומלץ שחלקה הראשון של המעבדה יוקדש למתן תדריך (בעיקר לאספקטים הטכניים והבטיחותיים של ביצוע הניסוי) והסבר לסטודנטים ע"י המדריך.
- (2) על מנת להבטיח שהסטודנטים יבואו מוכנים למעבדה, מומלץ לדרוש מהם להכין דו"ח קצר, שיוצג בפני המדריך בתחילת המעבדה.

ג. דו"ח המעבדה והכנתו

- (1) המורה האחראי למעבדה יודיע לסטודנטים בתחילת שנת הלימודים על סדרי הגשת הדו"חות ורישומם. הדו"חות יימסרו כפי שיקבע ע"י המורה, בדרך כלל תוך שבוע-שבועיים לאחר תום המעבדה. הדו"חות יוחזרו או יוצגו לסטודנטים תוך שבועיים מיום מסירתם.
- (2) דו"ח המעבדה יתרכז בעיקר בתוצאות הניסוי ובמסקנות. הרקע לניסוי צריך להיות מצוין בצורה תמציתית ובקצרה. צורת ההגשה של הדו"ח תקבע על-ידי המחלקה הנוגעת בדבר. במקרים מיוחדים (כמו רפרט, דו"ח ספרותי) – צורת הדו"ח תקבע על-ידי החלק הכרוך בשיקול דעת (בדרך כלל מדובר בחלק הדיוני של הדו"ח או במסקנותיו) – יידרש מכל סטודנט בנפרד.

ד. מספר המעבדות שמותר לסטודנט להחסיר

- (1) סטודנט, שהחסיר בגלל שירות מילואים או מסיבות מוצדקות אחרות, עד 2 מעבדות בסמסטר (ובמקצוע שיש בו עד 6 מעבדות בסמסטר, לא יותר ממעבדה אחת), לא יהיה חייב בהשלמת מעבדות אלו.
- (2) סטודנט, שבגלל שירות מילואים החסיר יותר ממספר המעבדות האמור, רשאי המורה האחראי למעבדה לשחרר אותו ממעבדות אלו או מחלקן ולקבוע לו תאריך להשלמת המעבדות החסרות.
- (3) סטודנט, שהחסיר יותר מעבדות מהאמור בסעיף 1 ואין האמור בסעיף 2 לעיל חל עליו, יוכל להשתתף במעבדות השלמה אם תתקיימנה כאלו, רק באישור וועדת הוראה.
- (4) סטודנט, שנעדר ממעבדות ללא סיבה מוצדקת או שנעדר מעבר למכסה המצוינת בסעיף 1 לעיל ולא השלים המעבדות החסרות, לא יורשה לגשת לבחינות במקצוע הנדון וציונו בקורס יהיה "נכשל".

ה. הרחקת סטודנט מהמעבדה

הרחקת סטודנט מהמעבדה תותר במקרים הבאים:

- (1) במקרה שההרחקה נובעת מטעמי בטיחות.
- (2) במקרה שההרחקה נובעת מסיבות משמעת.
- (3) המורה האחראי למקצוע רשאי להרחיק סטודנט בגלל חוסר הכנה מספקת.

ו. דין איחור למעבדות

אין לאחר למעבדות. המורה האחראי למעבדה רשאי לאשר כניסתו למעבדה של סטודנט מאחר לפי שיקול דעתו.

ז. פרסום ציוני מעבדה

ציוני המעבדה יפורסמו ויובאו לידיעת הסטודנטים. האחראי למקצוע יודיע לסטודנטים מה משקלה היחסי של המעבדה באותו מקצוע.

2. תרגילים

א. חובת מסירת תרגילים

קיימת חובת מסירת תרגילים, אם התרגיל נכלל בתכנית הלימודים. הקף הגשת התרגילים יקבע על-ידי המורה האחראי למקצוע.

ב. בדיקת תרגילים והחזרתם

יש לבדוק את כל התרגילים ולהחזירם מתוקנים תוך שבועיים. אם אין אפשרות פיזית לבדוק את כל התרגילים, יש לפרסם ולהפיץ בין הסטודנטים טופס פתרון לדוגמא של כל התרגילים.

ג. מספר סטודנטים בקבוצת תרגיל

מספר המשתתפים בתרגיל לא יעלה בדרך כלל על 24 סטודנטים.

נוהל למקרה של גרימת נזק במעבדות

א. יש להבחין בין שני סוגי נזקים:

1. נזק הנגרם על-ידי הסטודנט בתום לב.

2. נזק הנגרם על-ידי הסטודנט כתוצאה מרשלנות ו/או מפעולה הנוגדת את ההנחיות של מדריך המעבדה הן בכתב והן בע"פ.

ב. המורה האחראי לקורס במעבדה קובע את מידת אחריותו של הסטודנט בגרימת נזקים למכשור ו/או לציוד במעבדות.

ג. הוצאות כספיות לכיסוי הנזקים הנגרמים לפי סעיף 1א, יכוסו מדמי שירותי הספרייה והמעבדה שהסטודנטים חייבים בהם.

ד. הוצאות כספיות לכיסוי הנזקים הנגרמים לפי סעיף 2א, יכוסו על-ידי הסטודנט שגרם לנזק, עד לסכום של 150 ₪. במקרה שהנזק עולה על 150 ש"ח יובא העניין בפני הממונה על המשמעת, על מנת שיקבע את מידת אחריותו של הסטודנט ואם קיים צורך לנקוט באמצעים משמעתיים נוספים, זאת לפי תקנון המשמעת של האוניברסיטה.

ה. במקרה שהנזק שנגרם לפי סעיף 2א אינו עולה על 150 ש"ח, ימלא האחראי למעבדה טופס "חיוב עבור נזקים במעבדה". חיוב זה טעון אישור ראש המחלקה.

ו. סטודנט שמואשם בגרימת נזק במעבדה לפי סעיף 2א, כאשר הנזק אינו עולה על 150 ש"ח, רשאי לערער בפני ראש המחלקה.

ז. במקרה שהסטודנט מערער על החלטת ראש המחלקה, יועבר הנושא להכרעת הדיקן. בטרם יכריע הדיקן, תינתן אפשרות לנציג הסטודנטים, בוגר אותה מעבדה, להשמיע בפני הדיקן את השגותיו ולהביע את עמדתו באשר לקביעת סוג הנזק. נציג הסטודנטים ייקבע על-ידי הפקולטה הנוגעת בדבר, מתוך רשימת הסטודנטים, שתוגש על-ידי אגודת הסטודנטים, שהינם בוגרי אותה מעבדה ואינם נמנים עם בני כיתתו של הסטודנט הנתבע.

דיקנאט הסטודנטים

דיקנאט הסטודנטים מסייע לסטודנטים במישור הכלכלי, האקדמי, האישי, החברתי-תרבותי תוך תאום וקשר הדוק עם היחידות האקדמיות והמנהליות של האוניברסיטה ועם אגודת הסטודנטים ודואג לרווחת הסטודנטים בקמפוסים. משרדי דיקנאט הסטודנטים נמצאים בבית הסטודנט (קומה ב') בקריית האוניברסיטה החדשה- הקמפוס ע"ש מרקוס. שעות הקבלה בימי א'-ה' 10.00-13.30. מענה קולי בטלפון 08-6201000. לשכת הדיקן-08-64472369/70. מדור המעונות- 08-6472365/6. מדור קידום סטודנטים- 08-6472367/8. משרד לסיוע כלכלי - 08-6472373/4. השרות הפסיכולוגי לסטודנטים- 08-6461088. אתר דיקנאט הסטודנטים באינטרנט www.bgu.ac.il/dekanat

1. אמצעי סיוע לסטודנטים

האוניברסיטה משתדלת לעזור לכל סטודנט/ית הזקוק/ה לעזרה כספית בעת הלימודים. הקריטריונים לקביעת הזכאים נקבעו ע"י ועדה ציבורית בהשתתפות נציגי הסטודנטים, והם מבוססים על מצב כלכלי והישגים בלימודים.

1.1 מלגות מטעם האוניברסיטה לתלמידי התואר הראשון

סטודנטים הלומדים באוניברסיטה יגישו בקשות במועד שיפורסם. מידע וטפסים להגשת בקשה ניתן לקבל באתר האינטרנט של הדיקנאט. סטודנטים שיתחילו לימודיהם בשנה"ל תשס"ז, יוכלו להגיש בקשה למלגה עם קבלתם עד 28.9.2006. המתקבלים לאחר תאריך זה, יוכלו להגיש בקשה למלגה במהלך חודש נובמבר 2006. טופס בקשה למלגה ניתן למצוא באתר הדיקנאט באינטרנט. תנאי לקבלת מלגה הוא השתתפות בפעילות חברתית או קהילתית אשר מאושרת ע"י הדיקנאט. הודעות לגבי הזכאות/אי הזכאות למלגה תישלחנה לבתי הסטודנטים. כמו כן, תשובה אפשר לקבל באתר האינטרנט של הדיקנאט כמצוין לעיל ובמענה הקולי. סטודנטים אשר בקשתם נדחתה, רשאים לערער על ההחלטה ע"י פנייה בכתב למשרד הסיוע בדיקנאט תוך 21 ימים מיום משלוח ההודעה.

1.2 הלוואות מטעם האוניברסיטה

האוניברסיטה מעמידה קרנות למתן הלוואות לסטודנטים בתנאים נוחים, במיוחד. מידע וטפסים ניתן לקבל באתר הדיקנאט באינטרנט ובמשרדי הסיוע הכלכלי בדיקנאט לאחר תחילת שנת הלימודים.

1.3 מלגות לספורטאים מצטיינים

ניתנות לסטודנטים המשתתפים בקבוצות הספורט הייצוגי של האוניברסיטה, מתוך מגמה לעודד פעילות ספורטיבית באוניברסיטה. המלגות ניתנות על-פי המלצת מאמני הקבוצות ובאישור ועדת הספורט.

1.4 מלגות על הצטיינות בהתנדבות

ניתנות לסטודנטים אשר הצטיינו בפעילותם ההתנדבותית למען הקהילה והחברה. סטודנטים הרואים עצמם מתאימים מוזמנים להגיש מועמדותם לדיקנאט הסטודנטים בסוף סמסטר א'. נא לעקוב אחר פרסום בלוחות המודעות.

1.5 קרן הסיוע לסטודנטים מטעם משרד החינוך והתרבות

משרד החינוך מעמיד לרשות הסטודנטים הלוואות ומענקים, למטרות הקשורות ישירות בלימודים ולשכר הלימוד. הקרן מיועדת לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, הלומדים לימודים אקדמיים ואשר עיקר עיסוקם הוא לימודיהם. זוג נשוי ששני בני הזוג סטודנטים, רשאי כל אחד מהם להגיש בקשה בנפרד. פרטים על תנאי הסיוע יפורסמו על לוחות המודעות ומצורפים לטופס הבקשה לסיוע, אותו ניתן יהיה לרכוש בחנות הספרים. דיונון בקמפוס במועדים שיפורסמו על לוחות המודעות.

1.6 קרן הלוואות לסטודנטים מטעם המדינה

סטודנט המעוניין בקבלת הלוואה, יפנה למדור חשבונות סטודנטים לקבלת טופס הפניה לבנק. (הטופס ינתן רק לאחר תשלום מקדמה ראשונה ולאחר תקופת השינויים) הסטודנט יפנה עם טופס הפניה לאחד מסניפי בנק לאומי.

2. דיוור במעונות הסטודנטים

מעונות הסטודנטים כוללים מעונות ליחידים ומעונות לזוגות נשואים : הקריטריונים לקביעת הזכאים נקבעו ע"י ועדה ציבורית והם מבוססים על מצב כלכלי והישגים בלימודים. רשאים להגיש בקשה כל מי שלומד לתואר באוניברסיטה, כולל תלמידי המכינות. מידע וטפסים להגשת בקשה ניתן למצוא באתר הדיקנאט באינטרנט. הגשת הבקשות במועד שיפורסם על גבי לוחות המודעות ובאתר הדיקנאט באינטרנט. בקשות ניתן להגיש לאחר קבלת המועמד לאוניברסיטה, גם אם טרם שולמה המקדמה לשכ"ל. סטודנטים חדשים לשנה"ל תשס"ז שיקבלו הודעת קבלה עד 7.9.2006, יוכלו להגיש בקשה לא יאוחר מהתאריך הנ"ל. סטודנטים שיתקבלו לאחר 7.9.2006, יפנו אל מדור המעונות לאחר תחילת שנת הלימודים, ויוכלו להגיש בקשות אם יוותרו או יתפנו מקומות במעונות. הסטודנטים יקבלו הודעות לבתייהם לגבי זכאותם למגורים במעונות. כמו כן אפשר לקבל הודעה באינטרנט, בקיוסק המידע באתר האוניברסיטה ובמענה הקולי האוניברסיטאי. סטודנטים, אשר בקשתם נדחתה, רשאים לערער בכתב תוך 21 ימים מיום משלוח ההודעה על-ידי דיקנאט הסטודנטים. לרשות הסטודנטים במעונות השירותים הבאים : מועדונים, חדרי לימוד עצמי, קפיטריות ופאב, מינימרקט, מכבסות לשרות עצמי, חדרי מחשבים. סטודנטים המועסקים כמדריכים חברתיים, מטפלים בבעיות אישיות המתעוררות ומפעילים תכניות תרבות הכוללות הרצאות, מסיבות וחוגים.

3. סיוע בעניינים אקדמיים

דיקן הסטודנטים מסייע לסטודנטים בפתרון בעיות אקדמיות המתעוררות במהלך לימודים. סטודנטים שלא ימצאו פתרון לבעיותיהם האקדמיות במסגרת המחלקה או הפקולטה, רשאים לפנות אל הדיקן בבקשה להתערבותו. דיקן הסטודנטים יקבע אם המקרה מחייב את התערבותו ויפעל בהתאם. סטודנטים במצב אקדמי " אזהרה" יופנו ע"י הפקולטות לקבלת סיוע באמצעות דיקנאט הסטודנטים. סטודנטים הנתקלים בקשיים בלימודיהם יכולים לקבל סיוע מחונכים שהינם סטודנטים מצטיינים ולהשתתף בסדנאות למיומנויות למידה. המעוניינים יפנו אל מדור קידום סטודנטים בדיקנאט הסטודנטים להפניה לחונך מתאים. התשלום עבור שעורי העזר- מסובסד. סטודנטים עולים חדשים וסטודנטים יוצאי אתיופיה זכאים לסיוע בלימודים. הסיוע ניתן ע"י סטודנטים חונכים וע"י השתתפות בסדנאות למיומנויות למידה. סטודנטים מהמגזר הערבי זכאים לסיוע בלימודים. יועץ אקדמי מסייע לסטודנטים בבניית מערכת לימודים ובהתמודדות עם קשיים שונים. המעוניינים יפנו אל המדור לקידום סטודנטים בדיקנאט. לרשות הסטודנטים עומד חדר צפייה בוידאו בו ניתן לצפות בהרצאות מוקלטות. רשימת ההרצאות המצולמות מפורסמת בדיקנאט הסטודנטים ובחדר הצפייה אשר בקומת המרתף בבית הסטודנט. חדר הצפייה פתוח בימים א'-ה' בין השעות 08.15-20.00 וביום ו' בין השעות 08.30-14.00. לרשות הסטודנטים עומדים שני מרכזי ללמידה עצמית במרתף בית הסטודנט. במרכז הלמידה חדר לימוד מיוחד לסטודנטים הסובלים מלקויות ראייה ומליקויי למידה. במרכזי הלמידה מחשבים ותקשורת. מרכזי הלמידה פתוחים בימים א'-ה' בין השעות 8.30-24.00, ובימי ו' בין 8.30-14.00. מרכז ללמידה עצמית נוסף עומד לרשות הסטודנטים בקומה ב' בבית הסטודנט.

לרשות הסטודנטים עומדת ספרית השאלה של ספרי לימוד. המעוניינים יפנו בראשית הסמסטר לרכז ספרית השאלה באגודת הסטודנטים.

4. סיוע למשרתים במילואים

- 4.1 כל סטודנט החייב בשרות מילואים בצה"ל חייב לשלוח בתחילת כל שנת לימודים אישור ליחידתו על היותו סטודנט באוניברסיטה. סטודנטים שקיבלו צו מילואים ומעוניינים בדחייה או בקיצור השירות יפנו ללשכת הדיקן הסטודנטים וימלאו טופס ולת"ם. הפנייה חייבת להיות אישית, תוך שבוע מקבלת הצו ולא יאוחר מ-40 ימים לפני יום ההתייצבות למילואים. במקרים חריגים ניתן לבקש התערבות דיקן הסטודנטים, לדחיית שירות המילואים. הודעה על החלטת ולת"ם (ועדה לתאום מילואים) תפורסם על לוח המודעות בדיקנאט כשלושה שבועות לפני מועד השרות. סטודנטים רשאים לערער על החלטות ולת"ם על גבי טופס ערעור שנמצא במזכירות הדיקנאט.
- תקנון לטיפול בסטודנטים ששירתו במילואים – ראה בהמשך.**
- טפסים להגשת בקשה לולת"ם וטופס לערעור ניתן לקבל גם באתר האינטרנט של הדיקנאט.
- 4.2 סטודנטים ששרתו במילואים 14 ימים ומעלה ברציפות יוכלו לקבל שעורי עזר או כרטיסי צילום להשלמת חומר הלימודים שהחסירו ושאלו דיסקים עם קורסים מצולמים. המעוניינים יפנו אל המדור לקידום סטודנטים. הסטודנטים מוזמנים להיעזר גם בקורסים המצולמים בחדר הצפייה בוידאו. תילקחנה בחשבון גם תקופות מילואים מפוצלות אם הפיצול לא יעלה על 7 ימים. מידע על זכויות הסטודנט במקרה של פיצול המילואים ניתן לקבל במדור לקידום הסטודנטים.
- 4.3 סטודנטים המשרתים פחות מ-14 ימים ברציפות יפנו אל מרכז שירותים של אגודת הסטודנטים לקבלת צילומים.
- 4.4 שירות מילואים מ-14 ימים ומעלה, מוכר כמילוי התנאי לביצוע פעילות חברתית לצורך קבלת מלגה באוניברסיטה.
- 4.5 שירות במילואים מזכה בתוספת נקודות לקביעת הזכאות למעונות ומלגות.
- 4.6 שירות במילואים מ-22 ימים ומעלה במהלך שנת הלימודים מזכה בפטור מתשלום עבור קורס קיץ בתנאי שהקורס מתקיים ממילא.
- 4.7 שירות במילואים מ-30 ימים ומעלה במהלך שנת הלימודים מזכה בפטור מתשלום עבור שני קורסי קיץ בתנאי שהקורס מתקיים ממילא.
- סטודנטים שיזכו לפטור מתשלום עבור קורסי קיץ כנ"ל, יוכלו לקבל גם השתתפות בשכ"ד אם הם מממשים את זכאותם ללימודים למשך תקופת קורס/י הקיץ בהם זכו לפטור.

5. סיוע לסטודנטים עם לקויות למידה

סטודנטים המתקשים בלימודיהם מסיבה לא ברורה, וסטודנטים שאובחנו בעבר כבעלי לקויות למידה, מוזמנים לפנות לוועדה האוניברסיטאית לטיפול בקשיי למידה לקבלת סיוע ויעוץ לימודי. ניתן לפנות לוועדה כבר במהלך הקיץ ולכל המאוחר בתחילת שנת הלימודים או בתחילת סמסטר. תשובות על הארכת זמן יכנסו לתוקף רק אם יגיעו בראשית שנת הלימודים או בראשית הסמסטר.

כל הסטודנטים הפונים לוועדה, כולל מי שיש בידיהם אבחונים קודמים, יופנו לאבחון מחדש.

האבחון עצמו כרוך בתשלום לאוניברסיטה. בשנת תשס"ו עלות האבחון נעה בין 644 ש"ח ל-1240 ש"ח. סטודנטים נזקקים כלכלית, יוכלו לקבל סיוע במימון עלות האבחון. סטודנטים שיש בידיהם אישורים להתאמות בלימודים ממוסד אחר להשכלה גבוהה, שהיו בתוקף בשנת הלימודים הקודמת לפנייה, יצרפו אל פנייתם את האבחון עליו מבוססות ההתאמות. הוועדה שומרת לעצמה את הזכות, גם במקרים אלה, לדרוש אבחון נוסף אם תגיע למסקנה שהמסמכים אינם עונים על הקריטריונים הנדרשים.

תוצאות האבחון מועברות ישירות לוועדה האוניברסיטאית לטיפול בקשיי למידה, לדיון ולהחלטה על ההתאמות הרלוונטיות. תוצאות הדיון ימסרו לסטודנט הפונה (בצרוף עותק מן האבחון) לוועדת ההוראה המחלקתית ולמדור בחינות. סטודנטים המבקשים לערער על החלטות הוועדה יגישו מכתב מנומק אשר יידון בוועדת הערעורים.

סטודנטים בעלי מוגבלויות פיזיות קבועות או זמניות מוזמנים אף הם לפנות לוועדה לטיפול בקשיי למידה. עליהם לצרף לפנייתם אישורים רפואיים עדכניים.

כל הסטודנטים שהוכרו כבעלי לקויות למידה, זכאים לסיוע בלימודים לאורך כל השנה. הסיוע ניתן באמצעות חונך, שהוא סטודנט מצטיין בלימודיו. יעוץ מקצועי מכוון את החונכים לסייע לחניכיהם בתחומים הבעייתיים. כמו כן מומלץ לסטודנטים אלה לפנות לחדר הצפייה בוידיאו.

הסטודנטים עם לקויות למידה מוזמנים להשתתף בסדנה לשיפור אסטרטגיות למידה. הסדנה מתפרשת בשני מחזורים, על פני מרבית הסמסטר, במפגשים שבועיים. את הסדנה מעבירה מנחה מקצועית שהתמחתה בנושא לקויות למידה בקרב מבוגרים.

מועמדים לאוניברסיטה הזקוקים להתאמות בגין לקויות למידה או מוגבלויות פיזיות, מתבקשים מייד עם קבלתם ללימודים, לפנות למדור לקידום סטודנטים לקבלת הנחיות. סטודנטים עיוורים וכבדי ראייה מוזמנים ללמוד בחדר ללקויי ראייה הנמצא בתוך המרכז ללמידה עצמית. בחדר, ציוד המותאם לצורכיהם. כמו כן, יינתן סיוע בלימודים ע"י חונך.

6. סיוע לסטודנטים עולים חדשים

סטודנטים עולים חדשים, המתגוררים במעונות, הנתקלים בבעיות שלא מצאו פתרון על-ידי המדריכים החברתיים במעונות, מוזמנים לפנות לדיקנאט הסטודנטים. סטודנטים עולים חדשים המעוניינים בסיוע בלימודיהם מתבקשים לפנות אל המדור לקידום סטודנטים. סטודנטים ותיקים המעוניינים לשמש כחונכים לעולים מוזמנים להצטרף למסגרת החונכות.

7. מנזות וקפיטריות

באוניברסיטה פועלות מנזות וקפיטריות לשרות הסטודנטים. דיקן הסטודנטים הוא יו"ר ועדת המנזה האחראית על הפעלת המנזות באוניברסיטה. תלונות על איכות, מחיר או טיב שרות במנזות, יופנו בכתב אל המפקח על הזכיינים בדיקנאט.

8. חנות הספרים

באוניברסיטה פועלת חנות ספרים לשרות הסטודנטים. דיקן הסטודנטים משמש כיו"ר ועדת החנות. תלונות על איכות, מחיר או טיב השרות בחנות, יש להפנות בכתב אל דיקן הסטודנטים.

9. איאסט"א

הוועדה הישראלית לחילופי סטודנטים להכשרה טכנית. מטרת הוועדה לעודד סטודנטים, המעוניינים להשתלם בחו"ל במפעל, בשטח הקרוב לנושאי לימודיהם. פרויקט זה נעשה במסגרת חילופין, ובמקום כל סטודנט זר המגיע להשתלם בארץ, יוצא סטודנט ישראלי להשתלמות בחו"ל. סטודנטים משנים ב', ג' ו-ד' במקצועות מדעי ההנדסה ומדעי הטבע, יכולים לפנות לדיקנאט הסטודנטים בעניין מילוי תפקידים והצגת מועמדותם במסגרת זו, במועדים שיפורסמו בדוא"ל האישי של כל סטודנט. טכנית חילופי סטודנטים תתכן גם בפקולטות אחרות. נא לעקוב אחר פרסומים בנושא על גבי לוחות המודעות.

10. השירות הפסיכולוגי לסטודנט

השירות הפסיכולוגי לסטודנט מיועד לסייע לציבור הסטודנטים בנושאים של בעיות אישיות, זוגיות ומשפחתיות ולכוון בבחירת מקצוע ותחום לימודים. צוות היחידה מורכב מפסיכולוגים קליניים בכירים, פסיכולוגיים מומחים פסיכיאטר, מתמחים ופרקטיקנטים.

11. שרותי דת

בקריית האוניברסיטה ע"ש מרקוס קיים בית-כנסת ורב בית הכנסת, המקיים פעילות בתחום הדת. ניתן ליצור קשר עם הרב בטלפון: 08-6461737.

12. מפגש תעסוקה

לקראת כל סוף שנת לימודים מתקיים מפגש תעסוקה. במפגש ניתנת לסטודנטים אפשרות לפגוש נציגי מפעלים ומוסדות, לצורך ברור אפשרויות תעסוקה עם סיום לימודיהם ובתקופת הקיץ. הודעות תפורסמה סמוך למועד המפגש.

13. חינוך גופני וספורט

באוניברסיטה פועל מרכז ספורט לרווחתם של הסטודנטים (פרוט בפרק ההמשך). דיקן הסטודנטים משמש כיו"ר ועדת הספורט האוניברסיטאית וניתן לפנות אליו בכל נושא בתחום הספורט באוניברסיטה.

14. בתי דין משמעתיים

נציג דיקנאט הסטודנטים משמש כמשקיף בבתי הדין המשמעתיים לסטודנטים, בכל ברור משמעתי. דיקן הסטודנטים יכול לשמש כסגור בבתי הדין המשמעתיים. המעוניינים יפנו אל הדיקן.

15. הקרן המשותפת לאוניברסיטה ולאייסוף (הקרן הבינלאומית לחינוך)

האוניברסיטה בשיתוף קרן אייסוף, מעניקה מלגות לסטודנטים בעלי הישגים אקדמיים גבוהים, בכל התארים עם שימת דגש למצבם הכלכלי והחברתי. הסטודנטים נבחרים מבין מגישי הבקשות לסיוע כלכלי מהאוניברסיטה. הסטודנטים החברים בקרן, פועלים בתמורה למלגה בפרויקטים חברתיים למען הקהילה.

16. בית הילל

בקמפוס פועל " בית הילל" המארגן פעילויות לסטודנטים בנושא הזהות היהדות.

17. פעילות ציבורית ופוליטית

סטודנטים המעוניינים לקיים פעילות ציבורית או פוליטית בקמפוס, יפנו וייגשו בבקשה בכתב אל דיקן הסטודנטים (טופס נמצא באתר דיקנאט הסטודנטים) ובלשכת הדיקן.

באוניברסיטה פועלות מנזות קפיטריות ומכונות אוטומטיות לשרות הסטודנטים. דיקן הסטודנטים הינו יו"ר ועדת המנזה האחראית על הפעלת אתרי המזון בקמפוסים. תלונות על איכות, מחיר או טיב שירות, יש להפנות אל המפקח על הזכיינים.

18. מקהלת האוניברסיטה

סטודנטים המעוניינים להשתתף במקהלת האוניברסיטה, יפנו אל המדור לקידום סטודנטים.

תקנות לפעילות ציבורית ופוליטית באוניברסיטת בן-גוריון

- א. האוניברסיטה בהתאם לחוקתה, תבטיח כי יכובד בתחומיה עיקרון חופש הביטוי של הסגל האקדמי והמנהלי של הסטודנטים.
- יחד עם זאת, האוניברסיטה לא תרשה לקיים בתחומה פעילות, בין אם בכתב ובין אם בע"פ, שיש בה, לדעתה, הסתה נגד קיום המדינה. האוניברסיטה לא תסבול פעילות אלימה או קריאה לאלימות והיא תאסור על כל פעילות המנוגדת לחוקי המדינה או שיש בה הסתה לעבור על חוקי המדינה.
- ב. מחובתה של האוניברסיטה לשמור מכל משמר על המהלך התקין של ההוראה, המחקר והעבודה הסדירה בתחומיה ולכן עליה להבטיח שחופש הויכוח הציבורי לא יפריע לקיום חובתה זו.
- ג. פעילות ציבורית ופוליטית בקמפוס תקוים תוך שמירה על הכללים הבאים:
- 1) אין הפעולה עומדת בסתירה למטרות האוניברסיטה ועקרונותיה.
 - 2) אין בפעולה משום עבירה על חוקי מדינת ישראל.
 - 3) אין הפעולה מפריעה לפעילות הסדירה באוניברסיטה.
 - 4) מארגני הפעולה שייכים לקהילת האוניברסיטה.
 - 5) הפעולה מיועדת לציבור הסטודנטים וליתר חברי הקהילה האוניברסיטאית.
 - 6) מארגני הפעולה חייבים לקבל אישור מהאוניברסיטה.
- ד. חברי הסגל האקדמי רשאים לקיים פעולות ציבוריות ופוליטיות ויקבלו אישור על כך מאת הרקטור, בהתחשב באמור לעיל.
- ה. חברי הסגל המנהלי רשאים לקיים פעולות ציבוריות ופוליטיות ויקבלו אישור על כך מהמנכ"ל, בהתחשב באמור לעיל.
- ו. על פי תקנונה – אגודת הסטודנטים היא גוף אפוליטי ונציגי הסטודנטים נבחרים למוסדותיה על בסיס אישי.
- ז. אגודת הסטודנטים יכולה להשתמש בכל שירותי האוניברסיטה לפעולות תרבותיות ואקדמיות בקמפוס, לאחר תאום עם דיקן הסטודנטים.
- ח. פעולה ציבורית ופוליטית של אגודת הסטודנטים חייבת אישורו של דיקן הסטודנטים. האגודה והדיקן יפעלו על-פי תקנון זה.
- ט. סטודנטים שירצו לקיים פעילות ציבורית או פוליטית בקמפוס, שאינה בסתירה לאמור בסעיפים א' ו-ג' לעיל, יפנו בבקשה בכתב אל דיקן הסטודנטים.
- בבקשה לאישור יצינו אופי הפעילות, מועדה, מספר המשתתפים הצפוי, אורחים מחוץ לאוניברסיטה ושמות המארגנים.
- הבקשה תוגש אל הדיקן זמן סביר לפני מועד הפעילות המתוכננת. הדיקן ישיב לבקשה תוך שבוע מיום קבלת הבקשה וידווח על כך לאגודת הסטודנטים.
- י. פעולות פוליטיות אשר תאושרנה תתקיימנה אך ורק בתוך אולמות האוניברסיטה ותהיינה פתוחות להנהלת האוניברסיטה או נציגיה. לא תתקיימנה אספות או הפגנות פוליטיות תחת כיפת השמיים, למעט מקרים מיוחדים של אספות בעניינים סטודנטיאליים מובהקים או בנושאים של קונצנזוס לאומי וציבורי מקיף – שיאושרו על-פי תקנון זה.
- יא. החתמה על עצומות תעשה אך ורק – לאחר אישור – בדוכן מיוחד. אפשר יהיה לחלק כרוזים אך ורק מדוכן זה. הדוכן יוצב במקום מוגדר שיקבע מעת לעת על-ידי שלטונות האוניברסיטה. הדוכן לא ישמש כבמה לנאומים ולא יעשה בו שימוש במגביר קול. מאיישי הדוכן יהיו אחראים לניקיון שוטף סביב הדוכן ולפירוקו.

אפשר יהיה להציב במקום המוגדר רק דוכן אחד ולתקופה של לא יותר מיומיים רצופים. אין במגבלה זו כדי למנוע בקשה חוזרת באותו הנושא.

יא. מי שבקשתו לא תאושר יהיה זכאי לערער בפני ועדת ערעורים.
הרכב הוועדה יהיה כדלהלן:

- 1) יו"ר הוועדה לענייני סטודנטים של הועד הפועל או מי שיוסמך על ידו מתוך חברי הוועדה שישימש כיו"ר ועדת הערעורים.
- 2) איש הסגל האקדמי
- 3) איש ציבור
- 4) יו"ר אגודת הסטודנטים או ממלא מקומו
- 5) מנכ"ל האוניברסיטה

איש הסגל ואיש הציבור ימונו במשותף על-ידי הנשיא והרקטור וכן ימונו להם ממלאי מקום קבועים. הוועדה רשאית לדון ולהחליט, בהרכב של לא פחות משלשה חברים, ובלבד שאחד מהם הוא יושב ראש הוועדה. הוועדה תיתן את החלטתה לא יאוחר משבועיים מיום הגשת הערעור.

יב. הדיקן רשאי לבטל את האישור שנתן – אם הנסיבות מחייבות זאת. גם על החלטת זו ניתן לערער בפני ועדת הערעורים.

יג. מארגני כל פעולה שתקבל אישור יהיו אחראים לסדר, לניקיון ולשמירת תקנות האוניברסיטה ורכושה.

יד. המפר תקנות אלו יובא לדין משמעתי או שתוגש נגדו תביעה משפטית, הכל בהתאם לנסיבות.

טו. בנסיבות של קיום פעילות פוליטית ללא אישור או במקרה של הידרדרות לאלימות – נשיא האוניברסיטה או מי שיוסמך על-ידו, יהיה רשאי לפעול בכל דרך חוקית, כולל הזמנת משטרה לקמפוס, כדי להשליט סדר.

טז. התקנון יפורסם לידיעת הקהילה האקדמית על כל חלקיה.

תקנון לטיפול בסטודנטים ששרתו במילואים

1. הזכות להגשת בקשה לדחיית / קיצור שירות מילואים

תלמיד שיציאתו לשירות מילואים עלולה לפגוע באופן ממשי בלימודיו, רשאי להגיש בקשה לדחיית שירותו, לקיצורו או לביטולו.
על-פי פקודות מטכ"ל, מכסת ימי מילואים בשנה אקדמית (אוקטובר-יולי) היא: סטודנט לתואר ראשון – 21 יום, סטודנט הלומד במכינה – 12 יום, סטודנטים לתואר שני ושלישי – אין הגבלה.

2. נוהל הגשת בקשה לולת"ם סטודנטים (ועדה לתאום שירות מילואים)

2.1 סטודנט יודיע ליחידתו, בטופס עדכון פרטים אישיים ובצירוף אישור מהמוסד בו הוא לומד, על עובדת היותו סטודנט בשנה"ל השוטפת. באישור המוסד יפורט באיזו פקולטה הינו לומד ובאיזו שנת לימודים.

2.2 טופס בקשת הולת"ם, אותו ניתן לקבל בלשכת דיקן הסטודנטים, יוגש לא יאוחר מ-40 יום לפני היציאה לשירות מילואים פעיל (שמ"פ). לטופס הבקשה יש לצלם צילום / העתק צו הקריאה לשמ"פ.

- 2.3 טופס הבקשה ימולא על כל פרטיו בציון מספר הטלפון, המספר האישי של הסטודנט וכן פירוט מערכת השעות מערכת השעות ומועדי הבחינות.
- אין לעכב את הגשת הטופס כאשר עדיין אין מועדי בחינות. עם קבלת מועדי הבחינות יש לשלוח אותם בנפרד כתוספת לבקשה.
- 2.4 לכל צו יש להגיש בקשה אחת בלבד. על כל שינוי במועדי הצו על-ידי היחידה יצוין בבקשה כי מדובר בצו חדש.
- 2.5 בטופס ולת"ם סטודנטים אין לפרט סיבות אישיות או משקיות מאחר שאינן רלוונטיות לצורך הטיפול בבקשה. אין לשלוח במקביל שתי בקשות ולת"ם: לולת"ם סטודנטים וגם לקצין העיר.
- 2.6 החלטת ולת"ם לא באה במקום צו תיקון. כל עוד לא קיבל הסטודנט צו תיקון מהיחידה הצו המקורי בתוקף ולכן עליו ליצור קשר עם היחידה או להתייצב ביום הגיוס המקורי.
- 2.7 תשובות להחלטות ולת"ם נשלחות ללשכת דיקן הסטודנטים בלבד ולא אל ביתו של הסטודנט, והן תגענה שלשה שבועות לפני מועד היציאה לשמ"פ. הודעה על קבלת ההחלטה תפורסם על גבי לוח המודעות שליד דיקנאט הסטודנטים.
- 2.8 במקרה של אישור חופשה ע"י ולת"ם – זמן החופשה אינו כולל זמן נסיעות.
- 2.9 לכל סטודנט זכות ערעור וזאת אך ורק בתנאי שקיימים פרטים נוספים / משתנים היכולים לשנות את ההחלטה הראשונה.
- 2.10 את הערעור יש להעביר מיד ולא פחות מ-7 ימים מיום החלטת הוועדה, וזאת על-גבי טופס לערעור אותו ניתן לקבל בלשכת דיקן הסטודנטים. ההחלטה לאחר הערעור הינה סופית ולא ניתן לערער עליה.
- 2.11 אין בסמכות ולת"ם לטפל בצווים הקצרים מ-6 ימי שמ"פ ברצף.
- 2.12 סטודנט לא יקרא לשתי תקופות שמ"פ באותו סמסטר. אם אכן זומן על-ידי היחידה, יוכל להגיש ולת"ם לביטול השמ"פ.

3. זכויותיו האקדמיות של תלמיד המשרת במילואים

מטרת הנוהל המובא בזאת הינה להגדיר את זכויותיו של תלמיד השב ללימודים לאחר שירות מילואים. בכל אחת מהפקולטות באוניברסיטה משמש חבר סגל אקדמי בכיר בתפקיד עוזר הדיקן לענייני מילואים בכדי שיהווה כתובת לתלמידים החוזרים ממילואים, ונתקלים בבעיות במימוש הנוהל המפורט להלן או לפתרון בעיות שנוהל זה אינו מכסה. האוניברסיטה מודעת ומעריכה את העומס האקדמי ואת הקשיים הכלכליים העלולים לנבוע משירות מילואים ממושך במהלך שנת הלימודים. חברי סגל ההוראה מתבקשים לגלות התחשבות, הבנה מרבית, וסיוע לסטודנטים ובמיוחד לאלה אשר משרתים תקופות ממושכות מהרגיל במילואים.

בפקולטה למדעי הבריאות יותאמו דרישות הנוהל לאופי הלימודים הקליני באותם בתי-ספר ומגמות לימוד בהם קיים מרכיב קליני (כגון רפואה, סיעוד, פיזיותרפיה, רפואת חירום וכו'), בכדי לסייע לתלמיד השב משרות מילואים לגשר על הפער שיצר השירות בלימודיו. הנוהל מכסה את מגמות הלימוד בפקולטה למדעי הבריאות בהם מסלול הלימודים אינו קליני (דוגמת ניהול מערכות בריאות ולימודי תואר שני ושלישי).

לתשומת לבכם: הזכויות המפורטות להלן יוענקו לתלמיד שהציג בפני מזכירות הפקולטה בה הוא לומד, אישור שלטונות צה"ל חתום כדין על משך שירותו במילואים.

- 3.1 א' תלמיד הנמצא בשמ"פ רשאי לדחות הגשת עבודות, תרגילים, עבודות סמינריוניות, דו"חות מעבדה, בחנים ובחינות במשך כל זמן הימצאותו בשירות. תלמיד ששירת יומיים ומעלה רשאי גם לדחות הגשת עבודות והשתתפות בבחנים או בחינות לפרק זמן של $0.8 \cdot K$ ימים מיום שחרורו משירות מילואים פעיל כאשר K הוא מספר ימי המילואים והתוצאה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב. במקרה של תעסוקה מבצעית (תע"מ) מפוצלת תילקח בחשבון התקופה מיום ההתייצבות לתעסוקה ועד השחרור הסופי מתע"מ כתקופה אחת.
- ב' ההתייצבות ביחידה צבאית ביוזמת התלמיד (שלא על-פי פניה מהיחידה), אינה סיבה מוכרת להיעדרות מפעילות אוניברסיטאית.
- ג' תלמיד שנקרא לשירות מילואים ליום אחד במועד שבו מתקיימת בחינה או בוחן יביא מיחידתו אישור המציין את שעות השירות, אישור על כך שלא ניתן לדחות את יום המילואים למועד אחר ואישור שמפקדו ידע מבעוד מועד כי באותו יום מתקיימת בחינה אך לא ניתן היה לדחות את קריאתו למועד או שעה אחרת.
- 3.2 מורה המקצוע יודיע בתחילת הסמסטר לתלמידיו האם יידרש התלמיד היוצא לשירות מילואים להשלים מרכיבי ציון (עבודות, תרגילים, מעבדות, בחנים) מהם נעדר עקב השירות, על האופן בו תתבצע ההשלמה, ועל הדרך בה יחושב הציון במידה שלא יחויב בהשלמה.
- 3.3 תלמיד אשר נעדר מאחד משני מועדי הבחינה (מועד א' או ב') כפוף לסעיף 1 לעיל, זכאי לבחינה מיוחדת (מועד מיוחד). הבחינה המיוחדת תהייה במתכונת, צורה ורמה זהות לבחינות מועד א' או ב'. הבחינה המיוחדת במקצוע תתקיים מיד לאחר פגרת חג הפסח עבור מקצועות סמסטר א', בחודשי הקיץ עבור מקצועות סמסטר ב' וכחודש לאחר תחילת סמסטר א' עבור מקצועות סמסטר קיץ. הגשת בקשה לקיום הבחינה תתבצע עפ"י הנוהל המפורט בסעיף 3.8 ב' להלן. (בפקולטה למדעי הבריאות יקבעו מועדי הבחינות המיוחדות בכל אחד מבתי-הספר בהתאם לתכנית הלימודים).
- 3.4 תלמיד אשר נעדר משני מועדי הבחינה (א' ו-ב') במקצוע עקב שמ"פ יהיה זכאי לבחינה מיוחדת אחת בלבד במועדים המפורטים בסעיף 3.3 לעיל. בחינה שנייה במקצוע תהווה בחינת מועד א' או ב' במועד הקרוב ביותר בו יינתן המקצוע. בהעדר בחינה תוך משך זמן סביר, תקבע ועדת ההוראה בתאום עם התלמיד מועד לעריכת הבחינה הנוספת. לחילופין, יהיה התלמיד (למעט תלמיד בפקולטה למדעי הבריאות, בה יערכו בכל מקרה לתלמידים הזקוקים לכך שני מועדים מיוחדים) רשאי לבטל את ההרשמה למקצוע כמפורט להלן. תלמיד לתואר שני (הזכאי למועד אחד בלבד במקצוע) יוכל לבחור באחד מבין המועדים השונים המפורטים בסעיפים 3.3 ו-3.4 לעיל.
- 3.5 תלמיד אשר נעדר משני מועדי הבחינה (א' ו-ב') במקצוע עקב שמ"פ (עפ"י סעיף 1 לעיל) רשאי לבטל בדיעבד את הרשמתו למקצוע תוך שבועיים מיום סיום השמ"פ. תלמיד (למעט תלמידי הפקולטה למדעי הבריאות) שנעדר יותר מ-21 ימי לימודים במהלך הסמסטר עקב שמ"פ, יהיה רשאי להקטין בדיעבד את התכנית הסמסטריאלית שלו על-ידי ביטול הרישום למספר מקצועות בהם טרם נבחן. ביטול הרישום למקצועות יעשה תוך שבועיים מיום חזרתו של התלמיד ללימודים, בתאום עם היועץ ובאישור ועדת הוראה מחלקתית. מקצועות שהרישום אליהם בוטל בדיעבד יימחקו מהתכנית הסמסטריאלית החולפת, ומצבו האקדמי של התלמיד ייקבע על-סמך התכנית המוקטנת. התלמיד יקבל זיכוי בשכר הלימוד עבור המקצועות שהרישום אליהם בוטל.
- תלמיד ששירת למעלה מ-21 יום במהלך סמסטר, יפנה עם שובו משירות המילואים ליו"ר ועדת הוראה מחלקתית בכדי לגבש את הדרך בה ישלים את הפער, ובמידת הצורך לבנות תכנית לימודים ומבחנים חליפית אשר תפחית, ככל האפשר, את הפגיעה עקב שירות המילואים.

- 3.6 תלמיד שלא השלים עקב שמי"פ את חובותיו במקצוע כלשהו המהווה דרישת קדם למקצוע אחר, יוכל להירשם ולהשתתף "על תנאי" במקצוע המתקדם עד להשלמת חובותיו.
- 3.7 תלמיד אשר שירת במילואים בתקופת הייעוץ והרישום ועקב כך נמנע ממנו לבצע רישום למקצוע, יוכל להשתתף במקצוע המבוקש על-ידו גם אם לא נותרו מקומות פנויים באותו מקצוע. במידת האפשר, יורשה התלמיד לבצע רישום מוקדם בטרם צאתו לשירות המילואים.
- 3.8 נוהל הגשת בקשות:

א' בנושאים הנוגעים להשלמת חובות במהלך הסמסטר (תרגילים, מעבדות, בחנים וכו') יפנה התלמיד ישירות למורה המקצוע.

ב' תלמיד הזכאי לבחינת מועד מיוחד יגיש בקשה ישירות ליו"ר ועדת הוראה מחלקתית, בנוהל המקובל בפקולטה בה הוא לומד. ועדת ההוראה המחלקתית או מזכירות התלמידים תפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה, ותודיע על מועד הבחינה לכל הזכאים לה.

בכל מקרה לא יפנה התלמיד את הבקשה ישירות למורה המקצוע.

ג' אם המקצוע בו זכאי התלמיד לבחינת מועד מיוחד ניתן על-ידי מחלקה מפקולטה אחרת, תעביר מזכירות התלמידים, או הממונה על הלימודים בפקולטה של התלמיד, את הבקשה ישירות לעוזר דיקן לענייני מילואים בפקולטה האחראית למקצוע, אשר יפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה.

בכל מקרה לא יפנה התלמיד את הבקשה ישירות למורה המקצוע.

את הבקשה לבחינת מועד מיוחד יגיש התלמיד, לכל המאוחר, תוך שבוע מיום פרסום ציון בחינת מועד ב' אם נעדר מבחינת מועד א', ותוך שבועיים מסיום השמי"פ אם נעדר מבחינת מועד ב'. תלמיד שתואמה לו בחינת מועד מיוחד, והחליט שלא לגשת לבחינה, מתבקש להודיע על כך בסמוך לקבלת החלטה.

נוהל למניעת הטרדה מינית

באוניברסיטה פועל נציב קבילות לענייני הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני וטיפול במקרים של הטרדה מינית והתנכלות כאמור.

מטרת נוהל זה להבטיח כי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב תשמש מקום עבודה וסביבת לימודים שאין בהם הטרדה מינית או התנכלות שמקורה בהטרדה מינית.

הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעת בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובשוויון בין המינים. אלה מהווים גם מעשים פליליים ועילה לתביעה בנזיקין, החל מכניסתו לתוקף של החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח – 1998, ביום כ"ט אלול תשנ"ח (20 בספטמבר 1998). כך קובעות התקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד) תשנ"ח – 1998, כי הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת חמורות.

נוהל למניעת הטרדה מינית - מספר 059-05.

1. מטרה:

הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעות בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים; אלה גם מעשים פליליים ועילה לתביעה בנזיקין, החל מכניסתו לתוקף של החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח – 1998,

ביום כ"ט אלול התשנ"ח (20 ספטמבר 1998). כן קובעות התקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד), התשנ"ח - 1998, כי הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת חמורות.

מטרת נוהל זה להבטיח, כי אוניברסיטת בן גוריון בנגב תשמש מקום עבודה וסביבת לימודים שאין בהם הטרדה מינית או התנכלות שמקורה בהטרדה מינית.

הגדרות:

2.

לעניין נוהל זה -

"אוניברסיטה" אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

"חוק" החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998 וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988. חוקים אלה מצורפים לנוהל זה ומהווים חלק בלתי-נפרד ממנו.

"התקנות" תקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד), התשנ"ח - 1998. התקנות מצורפות לנוהל זה כנספח ומהוות חלק בלתי-נפרד ממנו.

"הטרדה מינית" כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק מניעת הטרדה מינית וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה הנ"ל, מצד עובד או תלמיד או נותן שירות כלפי אחר במסגרת מקום העבודה או הלימודים.

"התנכלות" כהגדרתה בסעיף 3(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה הנ"ל, מצד עובד או תלמיד או נותן שירות כלפי אחר במסגרת מקום העבודה או הלימודים.

"מסגרת מקום העבודה" האוניברסיטה; מקום אחר בו מתנהלת פעילות מטעם האוניברסיטה

"או הלימודים" לרבות פעילות למען הקהילה, פעילות של מעורבות חברתית ופעילות אחרת מטעם האוניברסיטה אף אם אינה כרוכה בלימודים או עבודה; תוך כדי עבודה או לימודים; תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או לימודים, בכל מקום שהוא.

"נפגע" מי שטוען כי הוטרד מינית או כי התנכלו לו במסגרת מקום העבודה או הלימודים.

"נילון" מי שיוחס לו בתלונה מעשה של הטרדה מינית או התנכלות, וביום האירוע וביום הגשת התלונה הינו עובד או תלמיד או נותן שירות.

"נציב קבילות"
"עובד" נציב הקבילות לענייני הטרדה מינית.
מי שנמנה עם חברי הסגל האקדמי של האוניברסיטה או חברי הסגל המנהלי והטכני של האוניברסיטה וכן כל מי שמתקיימים בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד, לרבות עובד זמני, עובד ארעי, עובד קבוע, עובד בחוזה אישי וכן כל מי שפועל מטעם האוניברסיטה או עבודה כחלק מהמערכת הפנימית הרגילה ולרבות עובד של קבלן כח-אדם.

"נותן שירות" מי שמספק שירות לאוניברסיטה ואינו "עובד" כהגדרתו לעיל, עובדו של נותן שירות כאמור או מי שפועל מטעם נותן השירות, בשמו או עבורו.

"תלמיד" מי שביום האירוע נמנה עם אחד מאלה:

- נרשם ללימודים באוניברסיטה ונתקבל על ידה כתלמיד לרבות לימודים במכינות ובמסגרות לימודים מיוחדות, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.

- הגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחייה.

- סיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

- "תקנות המשמעת" תקנון המשמעת החל על הנילון.
- "רשויות המשמעת" כפי שהן מוגדרות בכל אחד מתקנוני המשמעת.
- "נשיא", "רקטור",
"מנכ"ל" הנשיא, הרקטור ומנכ"ל האוניברסיטה.

3. הטרדה מינית והתנכלות אסורים ומהווים עבירת משמעת חמורה

- 3.1 הטרדה מינית או התנכלות כמשמען בחוק או כמשמען בתקנון זה הם מעשים אסורים ופסולים.
- 3.2 הטרדה מינית או התנכלות כמשמען בתקנון זה מהוות עבירות משמעת חמורות לעניין תקנות משמעת.

4. מינוי נציב קבילות:

- 4.1 נשיא האוניברסיטה, לאחר התייעצות עם רקטור האוניברסיטה ומנכ"ל האוניברסיטה, ימנה נציב קבילות וסגנים לנציב הקבילות, בהתאם לקבוע בתקנה 4 לתקנות. תקופת המינוי תקבע על ידי הנשיא בכתב המינוי. שמותיהם של נציב הקבילות ושל סגניו יפורסמו על לוחות המודעות בקמפוס האוניברסיטה.
- 4.2 הנשיא, לאחר התייעצות עם הרקטור והמנכ"ל, רשאי יהיה לבטל את מינויו של נציב הקבילות או מי מסגניו גם לפני תום תקופת המינוי.

5. תפקידיו של נציב הקבילות:

- 5.1 להמליץ לנשיא בכל הנוגע למניעת הטרדה מינית והתנכלות באוניברסיטה והטיפול במקרים של הטרדה מינית והתנכלות כאמור.
- 5.2 לקבל תלונות שעניינן הטרדה מינית או התנכלות ולבררן לשם מתן המלצות לנשיא באשר לדרכי הטיפול בהן.
- 5.3 ליתן מידע, הדרכה ויעוץ לפונים אליו.

6. הטיפול בתלונה:

6.1 הגשת התלונה וחקירתה:

- 6.1.1 תלונה על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות (להלן - "התלונה") תופנה לנציב הקבילות.
- 6.1.2 התלונה יכולה להיות מוגשת על-ידי אחד מאלה:
(1) נפגע, כמוגדר בסעיף 2 לנוהל זה;
(2) אחר מטעמו של הנפגע.
- 6.1.3 התלונה יכול שתוגש בכתב או בעל-פה. הוגשה התלונה בעל-פה, יירשם תוכנה על ידי נציב הקבילות, והמתלונן יחתום על הרישום לאימות תוכנו. נציב הקבילות ימסור למתלונן העתק מהרישום הכתוב.
- 6.1.4 נציב הקבילות יידע את המתלונן באשר לדרכי הטיפול בהטרדה מינית או ההתנכלות לפי החוק.
- 6.1.5 הוגשה תלונה לנציב הקבילות, יפתח הוא בהליכי חקירת התלונה.
- 6.1.6 עם קבלת התלונה יזמן נציב הקבילות את הנילון, יביא בפניו את פרטי התלונה ויבקש את תגובתו.

הוגשה התלונה על ידי מתלונן שאינו הנפגע - יברר נציב הקבילות את העובדות הכלולות בתלונה עם הנפגע בטרם פניה לנילון, ויפנה לנילון לקבלת תגובתו רק לאחר שקיבל הסכמתו של הנפגע לכך.

6.1.7 לצורך חקירת התלונה רשאי נציב הקבילות לזמן לחקירה בפניו מי שעשוי להיות לו מידע ו/או מסמך הנוגע או עשוי לגעת לתלונה.

אי התייצבות לחקירה ו/או אי גילוי מידע ו/או מסירת מידע כוזב ו/או אי מתן סיוע לנציב הקבילות בחקירת התלונה הינם עבירת משמעת לעניין תקנות משמעת.

6.1.8 נציב הקבילות יקיים את החקירה, עד כמה שניתן, ברציפות עד להשלמתה.

6.1.9 בירור התלונה ייעשה תוך הגנה על כבודם ופרטיותם של המתלונן, הנפגע, הנילון וכל אדם אחר; ובין היתר, לא יגלה נציב הקבילות מידע שהגיע אליו במהלך בירור התלונה אלא אם כן יהיה חייב לעשות זאת לשם הבירור עצמו או על פי דין.

6.1.10 סבר נציב הקבילות כי נסיבות המקרה מחייבות היזקקות למומחה בתחום הדורש מומחיות לשם בירור התלונה - רשאי הוא להיזקק למומחה כאמור.

6.1.11 הנציב לא יטפל בבירור תלונה אם הוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה.

6.1.12 נציב הקבילות רשאי - ובנסיבות כאמור בסעיף 6.1.11 חייב - להטיל את בירור התלונה על מי מסגניו; כן רשאי הוא להורות כי בירור התלונה יהיה בפני מותב של שלושה בו ישמשו הוא ושנים מסגניו או שלושה סגנים של נציב הקבילות.

6.1.13 נבצר מנציב הקבילות ומסגניו לברר את התלונה מכל סיבה שהיא, לרבות בשל נסיבות כאמור בסעיף 6.1.11 - תובא התלונה לבירור הנשיא; הנשיא יהיה רשאי לברר את התלונה בעצמו או

הטיל את בירורה, לאחר התייעצות עם רקטור האוניברסיטה ועם מנכ"ל האוניברסיטה, על אחר, לרבות על מי שאינו עובד.

6.1.14 הנשיא ומי שהוטל עליו בירור התלונה כאמור בסעיפים 6.1.12 או 6.1.13 - יהיו לו כלל הסמכויות המוקנות לנציב הקבילות ויחולו עליו כלל החובות החלות על הנציב.

6.2 בתום החקירה יגיש נציב הקבילות לנשיא סיכום בכתב של בירור התלונה ויפרט את המלצותיו לגבי המשך הטיפול בה, לרבות לעניין כל אחד מן העניינים המפורטים בסעיף 7.1 א'-ד' לנוהל זה.

6.3 **אמצעי ביניים:**

נציב הקבילות, בתיאום עם הנשיא והרשויות המוסמכות באוניברסיטה, רשאי להורות על נקיטת אמצעי ביניים שמטרתם להגן על המתלונן, במהלך בירור התלונה, מפני פגיעה בענייני עבודה או בענייני לימודים כתוצאה מהגשת התלונה, מפני פגיעה שיש בה כדי לשבש את בירור התלונה, או מפני פגיעה אחרת במסגרת יחסי עבודה או יחסי לימודים; בין היתר רשאי נציב הקבילות, בתיאום כאמור לעיל, להרחיק את הנילון מן המתלונן, ככל שניתן וככל שנראה לו לנכון בנסיבות העניין.

6.4 **גניזת התלונה על-ידי נציב הקבילות:**

6.4.1 **נציב הקבילות רשאי להורות על גניזת התלונה בכל אחד מאלה:**

א. אם מצא כי אין ממש בתלונה.

ב. אם הנפגע ביקש לבטל את התלונה או לא לחקור בה, ובלבד שנציב הקבילות השתכנע, כי בקשת הנפגע הוגשה מרצונו החופשי בלא כפיה או השפעה פסולה אחרת.

6.4.2 החליט נציב הקבילות לגנוז את התלונה, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנפגע, למתלונן (אם התלונה הוגשה על-ידי מתלונן שאינו הנפגע), לנילון, ולנשיא האוניברסיטה. הוגשה התלונה על-ידי מתלונן שאינו הנפגע, והנפגע לא נתן את הסכמתו כאמור בסעיף 6.1.6 לעיל - לא ימסור נציב הקבילות הודעה לנילון בדבר גניזת התלונה.

7. נקיטת אמצעים:

7.1 א. מסר נציב הקבילות לנשיא האוניברסיטה את סיכומו והמלצותיו - יחליט הנשיא על הפעלת הסמכויות שבידיו לגבי כל אחד מאלה:

(1) מתן הוראות למעורבים, לרבות בדבר כללי התנהגות ראויים, הרחקת הנילון מן הנפגע, ונקיטת צעדים הנחוצים כדי למנוע הישנות המעשה של הטרדה מינית או התנכלות ו/או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה לנפגע עקב ההטרדה או ההתנכלות;

(2) פתיחת הליכים משמעתיים לפי תקנות המשמעת;

(3) אי-נקיטת אמצעי כלשהו.

ב. הנשיא ימסור הודעה מנומקת בכתב על החלטתו כאמור בסעיף קטן א' לעיל לנפגע, למתלונן (אם התלונה הוגשה על-ידי המתלונן שאינו הנפגע), לנילון ולנציב הקבילות. כן יאפשר הנשיא למתלונן ולנילון לעיין בסיכום של נציב הקבילות ובהמלצותיו.

ג. הנשיא רשאי, עקב שינוי בנסיבות, לשנות את החלטתו לפי סעיף קטן א' לעיל או לעכב את ביצועה, ואם עשה כן - ימסור על כך הודעה מנומקת בכתב למנויים בסעיף קטן ב' לעיל.

ד. הנשיא רשאי לדחות את מתן ההחלטה כאמור בסעיף קטן א' לעיל, לעכב את ביצועה או לשנותה בשל הליכים משמעתיים או משפטיים הנוגעים לנשוא התלונה, ואם עשה כן - ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב למנויים בסעיף קטן ב' לעיל.

ה. השתמש הנשיא בסמכותו על-פי סעיף קטן ד' לעיל - יהיה רשאי להורות על נקיטת אמצעי ביניים כאמור בסעיף 6.3 לעיל, ובכלל זה רשאי יהיה לבטל אמצעי הביניים עליהם הורה נציב הקבילות, לשנותם, לסייגם, להוסיף עליהם או לקבוע תיחתם אמצעים אחרים.

ו. הנשיא לא יהיה חייב לקבל את המלצותיו של נציב הקבילות.

ז. לנשיא מוקנות כלל הסמכויות המוקנות לנציב הקבילות על-פי סעיף 6.1.7 לעיל.

ח. היה סבור הנשיא כי החקירה לא מוצתה על-ידי נציב הקבילות - רשאי יהיה להחזיר את בירור העניין לנציב הקבילות להשלמת החקירה.

7.2 הנשיא רשאי להאציל סמכויותיו על-פי נוהל זה - כולן או מקצתן, בין באופן כללי ובין במקרה מסוים או בסוג מסוים של מקרים - לאחר, לרבות לנציב הקבילות, ולרבות למי שאינו עובד.

8. ההליך המשמעותי:

8.1 הוחלט על פתיחת הליך משמעותי נגד הנילון - יעביר נציב הקבילות לקובל/תובע הנוגע בדבר את כל החומר הרלבנטי לתלונה. במידת הצורך יסייע נציב הקבילות לקובל/תובע בהכנת התיק.

8.2 עם פתיחת ההליך המשמעותי כנגד הנילון, ינוהל ההליך בהתאם לתקנון המשמעת החל על הנילון בערכאת השיפוט המשמעותית המוסמכת לדון בעניינו של הנילון.

8.3 עם פתיחת ההליך המשמעותי, הנילון יהיה זכאי לקבל לידיו, על-פי בקשתו, כל חומר החקירה אשר נאסף על-ידי נציב הקבילות במסגרת החקירה.

- 8.4 נפתח הליך משמעותי נגד הנילוך - מוענקת הסמכות להורות על נקיטת אמצעי ביניים כאמור בסעיף 6.3 לעיל למושב היושב בדין, והוא יהיה רשאי לבטל אמצעי הביניים עליהם הורה נציב הקבילות על-פי סעיף 6.3 או הנשיא על-פי סעיף 7.1ה', לשנותם, לסייגם, להוסיף עליהם או לקבוע תיחתם אמצעים אחרים.
- 8.5 הורשע הנילוך בביצוע עבירה של הטרדה מינית ו/או התנכלות בהליך המשמעותי - ייגזר עליו העונש הקבוע בתקנון המשמעות ו/או העונשים הבאים: אזהרה בכתב או בעל פה, נזיפה, תשלום פיצוי כספי לנפגע, השעיה מהעבודה לתקופה קצובה, הרחקה מלימודים לתקופה קצובה או לצמיתות, פיטורין עם/ בלי פיצויים, עם/ בלי קצבה, עם/ בלי מענק.
- 8.6 א. הדיון בהליך המשמעותי ייערך בדלתיים סגורות.
 ב. לא יפורסם כל פרט מזהה הנוגע לנפגע אשר נחשף במסגרת ההליך המשמעותי.
 ג. בכפוף לאמור בסעיף קטן ב' לעיל, פרסום פסק-הדין בהליך המשמעותי יהיה נתון לשקול דעתו של בית-הדין.
9. **תלונת סרק וסיוע לתלונת סרק:**
 הגשת תלונת סרק, מסירת מידע כוזב בתמיכה לתלונת סרק או סיוע אחר לתלונת סרק מהוות עבירת משמעות חמורה לעניין תקנות המשמעות, ומי שהורשע בעבירה כאמור בהליך משמעותי, דינו - העונש הקבוע בתקנות המשמעות ו/או העונשים כאמור בסעיף 8.5 לנוהל זה.
10. **פעולות הסברה וחינוך:**
 האוניברסיטה תפעל לקיום פעולות הסברה וחינוך למניעת תופעות של הטרדה מינית והתנכלות בכלל, ובמסגרת מקום העבודה או הלימודים - בפרט.
 סמנכ"ל משאבי אנוש לגבי העובדים ודיקן הסטודנטים לגבי התלמידים - בהתייעצות עם נציב הקבילות - אחראים לביצוע הוראה זו, וכן לפרסום תקנון זה על-דרך תליתו על לוחות המודעות בקמפוס האוניברסיטה.
11. **הוראות כלליות:**
 נציב הקבילות יאסוף וירכז נתונים על תלונות שהוגשו אליו במסגרת עבודתו ויגיש לנשיא האוניברסיטה דו"ח שנתי בדבר היקף תופעת ההטרדה המינית וההתנכלות באוניברסיטה.
12. כל עובד וכל תלמיד זכאי, על פי בקשתו, לקבל מאת נציב הקבילות עותק צילומי של החוק, התקנות ונוהל זה.
13. תחילת תוקפו של נוהל זה ביום אישורו.
14. במידה וקיימת סתירה בין הוראות נוהל זה לבין הוראות תקנות המשמעות, יגברו הוראות תקנון זה.
15. נוהל זה בא להוסיף על הוראות הדין ולא לגרוע מהן.
16. נוהל זה תקף מיום פרסומו, והוא מבטל כל נוהל קודם העוסק במניעת הטרדה מינית, ובכלל זה נוהל מס' 05-059 מינואר 1991.

תקנון משמעת סטודנטים

פרק א' - כללי

1. **מבוא**
 האוניברסיטה הינה מוסד חינוכי-אקדמי שמטרתו להקנות ידע והשכלה לסטודנטים. הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון בין הסטודנטים לבין המוסד על סגל מוריו ועובדיו. מהסטודנטים מצופה התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה כמוסד אקדמי ואת מעמד הסטודנט. בהתאם לכך מצופה מהסטודנט:

- 1.1 למלא בנאמנות וביושר את החובות הלימודיות, את חוקת האוניברסיטה, תקנותיה ונהליה.
 - 1.2 לשמור על אוירה לימודית נאותה ועל סדר ציבורי. בכך כלולים גם ציות להוראות המורים ועובדי האוניברסיטה בנושאים הקשורים למילוי תפקידם, לשמירת אוירה אקדמית נאותה ולשמירת הסדר הציבורי במוסד.
 - 1.3 לשמור על כבוד האוניברסיטה, מוריה, עובדיה, אורחיה והסטודנטים הלומדים בה.
 - 1.4 לשמור על רכוש האוניברסיטה ועל הסדר והניקיון בתוכה.
- 2. הגדרות**
בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום לצידם.
- 2.1 **"האוניברסיטה"** - אוניברסיטת בן-גוריון בנגב על כל שלוחותיה, בתי-הספר שלה ומכוניה, בין קבועים ובין ארעיים.
 - 2.2 **"מורה"** - מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר מטעם האוניברסיטה.
 - 2.3 **"עובד"** - מי שמועסק ע"י האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.
 - 2.4 **"סטודנט"** או **"תלמיד"** - מי מאלה המוגדרים כדלקמן:
 - 2.4.1 מי שהגיש מועמדותו להתקבל ללימודים באוניברסיטה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת קבלתו או דחייתו.
 - 2.4.2 מי שנתקבל ללימודים באוניברסיטה, לרבות לימודים במכינות ובמסגרות מיוחדות אחרות, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כסטודנט.
 - 2.4.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
 - 2.4.4 מי שהיה סטודנט לפי ההגדרות לעיל, יוסיף להיחשב סטודנט לעניין תקנון זה בקשר למעשים שעשה בעת היותו סטודנט.
 - 2.5 **"עבירת משמעת"** - עבירה מאלה המפורטות בסעיף 8 לתקנון זה.
 - 2.6 **"הממונה על בית הדין"** - הממונה על בית הדין לסטודנטים באוניברסיטה.
 - 2.7 **"הממונה על בית הדין לערעורים"** - הממונה על בית הדין לערעורים לסטודנטים באוניברסיטה.
 - 2.8 **"בית הדין"** - בית הדין המשמעותי לסטודנטים של האוניברסיטה.
 - 2.9 **"בית הדין לערעורים"** - בית הדין לסטודנטים של האוניברסיטה הדין בערעורים על פסקי דין של בית הדין.
 - 2.10 **"מתלונן"** - מורה, עובד או סטודנט המתלונן בפני התובע על התנהגותו של סטודנט.
 - 2.11 **"תלונה"** - מסמך בו טוען מתלונן כי סטודנט ביצע עבירת משמעת.
 - 2.12 **"תובע"** - המזכיר האקדמי של האוניברסיטה או מי שנתמנה על-ידו.
 - 2.13 **"קובלנה"** - מסמך מנומק בו טוען התובע כי סטודנט ביצע עבירת משמעת. הקובלנה מוגשת לממונה על בית הדין. הקובלנה תכלול תיאור עובדתי של העבירה לכאורה, סעיף ההאשמה, רשימת העדים הנוגעים לדבר, ורשימת מוצגים.
 - 2.14 **"נתבע"** - הסטודנט אשר נגדו הוגשה קובלנה.
 - 2.15 **"פסק דין"** - החלטת בית הדין או בית הדין לערעורים, הכוללת את הכרעת הדין וגזר הדין.

2.16 "מזכיר רשויות השיפוט" - עובד המשמש כמזכיר בתי הדין של האוניברסיטה.

3. מערכת השיפוט באוניברסיטה

3.1 בית הדין

3.1.1 בית הדין מוסמך לדון ולפסוק בקובלנה נגד סטודנט על עבירת משמעת.

3.1.2 בית הדין יושב בהרכב של אחד או שלושה על-פי התקנון לפי סעיף 6.1 ו-6.2.

3.2 הממונה על בית הדין

3.2.1 הממונה על בית הדין ושני סגניו, יבחרו ע"י הגוף הבוחר כמפורט בסעיף 3.6 בפרק הכללי לתקנון האקדמי מבין מורי האוניברסיטה הקבועים, בעלי דרגת פרופסור חבר או פרופסור מן המניין.

3.2.2 הממונה על בית הדין ושני סגניו, נבחרים לתקופה של שנתיים. יכולים להיבחר, כולם או מקצתם, לתקופת כהונה רצופה נוספת אחת בלבד.

3.2.3 הממונה על בית הדין ידווח לסינאט האוניברסיטה מדי שנה על פעילויות בתי הדין.

3.3 בית הדין לערעורים

3.3.1 בית הדין לערעורים מוסמך לדון ולפסוק בערעור שהגיש סטודנט שהורשע בבית הדין וכן בערעור שהגיש התובע על זיכוי של סטודנט, הרשעתו, קולת עונשו או חומרתו.

3.3.2 בית הדין לערעורים יושב בהרכב של שלושה: הממונה על בית הדין לערעורים או סגנו, מורה נוסף בדרגת מרצה בכיר ומעלה שיקבע ע"י הממונה על בית הדין לערעורים, ונציג של אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה, ובלבד שלא השתתפו בדיון המשמעותי הקודם באותו עניין.

3.3.3 כאב בית הדין לערעורים ישמש הממונה על בית הדין לערעורים או סגנו, לפי קביעתו של הממונה על בית הדין לערעורים.

3.4 הממונה על בית הדין לערעורים

3.4.1 הממונה על בית הדין לערעורים וסגנו, יבחרו ע"י ע"י הגוף הבוחר כמפורט בסעיף 3.6 בפרק הכללי לתקנון האקדמי מבין מורי האוניברסיטה הקבועים בעלי דרגת פרופסור חבר או פרופסור מן המניין.

3.4.2 הממונה על בית הדין לערעורים וסגנו, כל אחד מהם, נבחרים לתקופה של שנתיים ויכולים להיבחר לתקופת כהונה רצופה נוספת אחת בלבד.

3.5 המזכיר האקדמי של האוניברסיטה

3.5.1 המזכיר האקדמי של האוניברסיטה יגיש את הקובלנה המנומקת לממונה על בית הדין, יזמן עדי תביעה, וישמש כתובע. המזכיר האקדמי ראוי לאצול מסמכויותיו אלו לעובד שימונה על-ידו באופן קבוע או לצורך דיון מסוים ובלבד שאינו מזכיר רשויות השיפוט.

3.5.2 רכז ההוראה ישמש כמזכיר רשויות השיפוט.

4. מעמדם של בתי הדין של האוניברסיטה

4.1 תקנון המשמעת לא בא לגרוע או להתערב באחריות או חובה של סטודנט כלשהו לפי כל דין במדינת ישראל אלא להוסיף עליהן.

4.2 סמכותם של בתי הדין איננה נשללת על-ידי הגשת תביעה פלילית נגד הנתבע, התובע או המתלונן על-ידי רשויות המדינה וכן לא על-ידי מתן פסקי-דין בהליכים כאלה בעניין נשוא התלונה, ובלבד שבית-הדין ישעה את הדיון בתלונה משעה שהוגש כתב אישום לבית משפט ועד למתן פסק דין בהליך.

4.3 התגלה במהלך דיון משמעותי, או במהלך ערעור, שלכאורה נעברה עבירה שיש להודיע עליה למשטרה או לרשות מוסמכת אחרת, אב בית הדין יודיע על כך לממונה על בית הדין, או לממונה על בית הדין לערעורים, בהתאמה. הממונה יביא את דבר העבירה לכאורה לידיעת המשטרה או הרשות, ויודיע על כך לרקטור.

פרק ב' - הליכים

5. פתיחת הליכים משמעותיים

5.1 תלונה על עבירה לכאורה על כללי המשמעת תוגש בכתב למזכיר האקדמי כשהיא מפורטת וחתומה עד 30 יום ממועד ביצוע או גילוי העבירה. בסמכותו של הממונה על בית הדין להאריך מועד הגשת התלונה מעבר ל-30 יום וזאת במקרים חריגים בלבד. התלונה תוגש על-ידי אחד או אחדים מן הבאים (להלן ה"מתלונן"):

5.1.1 המורה או העובד המופקד על התחום שבו לפי החשד בוצעה העבירה, וזאת בין אם נכח בביצועה ובין אם לאו, ובלבד שהשתכנע כי קיים בסיס לכאורה לתלונה.

5.1.2 כל מורה, עובד או סטודנט שנכח בשעת ביצוע העבירה.

5.1.3 המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת מיוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

5.2 לאחר קבלת התלונה ינקוט המזכיר האקדמי בפעולות הבאות, לפי שיקול דעתו:

5.2.1 ידרוש הסברים נוספים מן המתלונן, מן הנתבע או מכל גורם אחר כראות עיניו.

5.2.2 ימליץ בפני המתלונן לבטל את התלונה.

5.2.3 יעביר את התלונה למזכיר רשויות השיפוט ועל-ידי-כך יפתח בהליכים משמעותיים.

5.2.4 בהתייעצות עם היועץ המשפטי של האוניברסיטה יחליט שלא להגיש קובלנה, ויודיע על כך למתלונן.

5.3 עם פתיחת ההליכים המשמעותיים, יעשה מזכיר רשויות השיפוט את כל הפעולות הבאות:

5.3.1 יקבע עם הממונה או סגניו תאריך לדיון, שיהיה לא מוקדם מ-14 ימים מיום פתיחת ההליכים ולא יאוחר מ-60 יום מיום זה. בסמכותו של הממונה על בית הדין לקבוע מועד מאוחר יותר לדיון וזאת במקרים חריגים בלבד.

5.3.2 יזמין את התובע ויצרף להזמנה את הקובלנה.

5.3.3 יזמין את הנתבע לדיון המשמעותי בבית הדין על-ידי מכתבים רשומים שישלחו בו-זמנית לכתובתו הקבועה ולכתובותיו הזמניות, ועל-ידי העתק שישלח אליו בדואר רגיל או פנימי ליחידה האקדמית בה הוא לומד, הכל על-פי הרישומים שבידי האוניברסיטה. בהזמנה יצוין הרכב בית הדין, דהיינו, דיין אחד או שלושה.

5.3.4 יצרף להזמנה את הקובלנה, וכן עותק של תקנון משמעת סטודנטים. הנתבע יוכל לעיין בחומר הראיות במזכירות האקדמית בתיאום עם מזכיר רשויות השיפוט.

5.3.5 יודיע למתלונן בדואר רגיל או פנימי על מועד ומקום הדיון.

5.3.6 יודיע לדיקן הסטודנטים בדואר רגיל או פנימי על מועד ומקום הדיון.

5.3.7 יודיע ליו"ר אגודת הסטודנטים בדואר רגיל או פנימי על מועד ומקום הדיון.

- 5.3.8 יזמין לדיון את עדי התביעה כפי שיוורה לו המזכיר האקדמי או מי שנתמנה לשמש כתובע בדיון מטעמו.
- 5.4 ביטול תלונה- מתלונן אשר חזר בו מתלונתו, יחליט המזכיר האקדמי באם לבטל את התלונה או לפעול על פי סעיף 5.1.3 .
- 5.5 הנתבע רשאי לבקש את דחיית הדיון. הבקשה המנומקת בכתב תימסר לממונה על בית הדין באמצעות מזכיר רשויות השיפוט לא יאוחר משלושה ימים קודם למועד שנקבע לדיון. הממונה על בית הדין יחליט אם לדחות את הדיון אם לאו ולא יזהה מועד. הודעה מתאימה תשלח ע"י מזכיר רשויות השיפוט למתלונן, לנתבע, לעדים, ליו"ר אגודת הסטודנטים ולדיקן הסטודנטים.
- 5.6 הנתבע רשאי להזמין לדיון עדי הגנה מטעמו, באחת מן הדרכים הבאות:
- 5.6.1 ימסור למזכיר רשויות השיפוט את שמותיהם, כתובותיהם ומספרי הטלפון של העדים לא יאוחר משבעה ימים לפני מועד הדיון. מזכיר רשויות השיפוט יזמן את העדים במכתבים רשומים על-פי כתובותיהם כפי שנמסרו על-ידי הנתבע.
- 5.6.2 יזמין בעצמו וללא צורך בהודעה מוקדמת את העדים מטעמו.
- 5.7 הנתבע רשאי להיות מיוצג על-ידי בא-כח, אשר יהיה מורה, עובד או סטודנט באוניברסיטה.

6. סדרי הדיון

- 6.1 הרכב בית הדין יקבע בהתאם לאמור לעיל:
- 6.1.1 נקבע מועד לדיון על-פי סעיף 5.3.1 דלעיל, יקבע הממונה על בית הדין לפי שיקול דעתו, את הרכב בית הדין, דהיינו, הרכב של אחד או שלושה. בכל מקרה, הממונה על בית הדין יקבע הרכב של שלושה אם מתקיימים הבאים:
- 6.1.1.1 יש לדיון חשיבות עקרונית על-פי מיטב שיפוטו.
- 6.1.1.2 העונש הצפוי על העבירה שבגינה הוגשה התלונה כולל הרחקה מהאוניברסיטה לתקופה קצובה או לצמיתות, או ביטול תעודת סיום לימודים, תעודת גמר או תואר.
- 6.1.1.3 הנתבע בקש בכתב מראש שעניינו ידון בפני הרכב של שלושה.
- 6.1.1.4 לנתבע הרשעה/ות קודמת/ות בבית-דין משמעתי.
- 6.1.2 בכל מקרה רשאי דן יחיד להחליט בתחילת הדיון, כי הדיון יעבור לבית דין בהרכב של שלושה.
- 6.2 הממונה על בית הדין יקבע את היושבים בדיון כדלהלן:
- 6.2.1 בהרכב אחד - הממונה עצמו או מי מסגניו.
- 6.2.2 בהרכב של שלושה - הממונה עצמו או סגנו, אחד מסגניו, ונציג אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה.
- 6.2.3 הממונה או מי מסגניו לא ישב בדיון אם יש לו נגיעה ישירה בנושא הדיון.
- 6.2.4 יש להביא את שמו או שמותיהם של היושבים בדיון לידיעת הנתבע בטרם הדיון.
- 6.3 הדיון המשמעתי יהיה בדרך כלל בדלתיים פתוחות. מספר הנוכחים בדיון יוגבל על-ידי אב בית הדין לפי תנאי המקום בו נערך הדיון. על החלטה זו של אב בית הדין אין ערעור. במקרים מיוחדים רשאי אב בית הדין לבקש חדר גדול יותר שיאפשר מספר גדול יותר של נוכחים. למרות האמור לעיל רשאי אב בית הדין להחליט על דיון בדלתיים סגורות, על-פי מיטב שפוטו, מנימוקים שירשמו.
- 6.4 אב בית הדין רשאי לדחות את מועד הדיון, לפני שיקול דעתו מנימוקים שירשמו.

- 6.5 אב בית-הדין ינהל את הדיון בדרך שנראית לו צודקת ויעילה.
- 6.6 לא הופיע הנתבע לדיון ולא בקש דחייה על-פי סעיף 5.5 דלעיל, או נדחתה בקשתו על פי סעיף 5.5 דלעיל, רשאי אב בית-הדין לקיים את הדיון שלא בפניו, ותחולנה כל הוראות התקנון בשינוי סדרי הדיון המחויבים. למרות האמור יבטל הממונה על בית הדין את הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בהעדר הנתבע ויקבע מועד לדיון חוזר אם התקיימו שני התנאים הבאים יחדיו:
- 6.6.1 הנתבע הגיש בקשה מנומקת לדיון חוזר למזכיר רשויות השיפוט בתוך 14 יום מהמועד בו נתקיים הדיון,
- 6.6.2 הממונה על בית הדין השתכנע שהיעדרותו של הנתבע נבעה מסיבה מוצדקת, וכי לא היה בידו להודיע על-כך במועד.
- 6.7 מהלך הדיון יהיה כדלהלן:
- 6.7.1 התובע יזהה את הנתבע ויציג בפניו את כל הנוכחים בשמם ותפקידם.
- 6.7.2 התובע יקרא את הקובלנה ואת התלונה במלואן.
- 6.7.3 הנתבע ישאל על-ידי אב בית-הדין אם הוא מבין את האשמה ומודה בה אם לאו.
- 6.7.4 הודה הנתבע בביצוע העבירה, יאפשר לו אב-בית הדין לטעון טיעונו.
- 6.7.5 לא הודה הנתבע, יציג התובע את ראיותיו ועדיו וישמיע את טיעונו. משסיים יציג הנתבע או בא-כוחו את גירסתו, ראיותיו ועדיו וישמיע את טיעונו.
- 6.7.6 היושב או היושבים בדין, הנתבע והתובע רשאים לחקור את העדים, את המתלונן ואת הנתבע. אב בית-הדין ידאג להגן על העדים מפני פגיעה והטרדה במהלך הדיון וימנע שאלות בלתי ענייניות או חוזרות תוך ניצול לרעה של הדיון.
- 6.7.7 בתום הדיון, היושב או היושבים בדין יודיעו לנתבע על זיכוי או על הרשעתו. הורשע הנתבע, היושב או היושבים בדין יאפשרו לצדדים לטעון טיעונים לעונש.
- 6.7.8 גזר הדין יינתן לאחר שמיעת הטיעונים. בית הדין רשאי, בנסיבות שימצא לנכון, לדחות את מתן הכרעת הדין ו/או מתן גזר הדין למועד אחר.
- 6.7.9 כאשר יושב בדין הרכב של שלשה, יתייעצו היושבים בדין ביניהם שלא בנוכחות שאר המשתתפים בדיון, להוציא את מזכיר רשויות השיפוט. במקרה של חילוקי דעות, תכריע דעת הרוב. העונשים שיטיל בית הדין יהיו מתוך העונשים המפורטים בסעיף 9 להלן.
- 6.7.10 לאורך כל מהלך הדיון ירשום מזכיר רשויות השיפוט פרוטוקול מפורט ככל האפשר של מהלך הדיונים. הפרוטוקול יאושר על-ידי היושב או היושבים בדין בחתימת ידם.
- 6.8 פסק הדין יימסר לנתבע בכתב, לא יאוחר מ-10 ימים ממועד מתן גזר הדין, על-ידי משלוח בדואר רשום לפי כתובתו הקבועה וכתובותיו הזמניות של הנתבע כפי שהן מופיעות ברישומי האוניברסיטה, אלא אם ביקש הנתבע אחרת והשאיר הוראות בכתב וכתובת אחרת למשלוח.
- 6.9 העתקי פסק הדין המנומק ישלחו לתובע ולמתלונן.
- 6.10 תחולתו של גזר הדין היא החל מתום המועד הקבוע להגשת הערעור (ראה פרק 7 להלן), או לאחר הדיון בערעורו אם הוגש. למרות האמור, במקרים חריגים, יורה אב בית הדין על ביצוע גזר הדין לאלתר וינמק החלטתו.
- 6.11 לא הגישו הנתבע או התובע ערעור עד תום המועד החוקי לעשות כן, ישלח העתק פסק הדין לכל הבאים:
- 6.11.1 תיקו האישי של הנתבע,

- 6.11.2 מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס בו לומד הנתבע,
 - 6.11.3 ראש המחלקה בה לומד הנתבע,
 - 6.11.4 דיקן הסטודנטים,
 - 6.11.5 יו"ר אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה.
- 6.12 כל מורה, עובד וסטודנט שזומונו על-ידי מזכיר רשויות השיפוט להעיד לפי סעיפים 5.3.8 ו-5.6.11, חייבים להופיע לדיון.

7. ערעור

- 7.1 פסקי דין של בית הדין ניתנים לערעור בפני בית הדין לערעורים, הן על הזיכוי או ההרשעה, והן על חומרת העונש או קולתו. רשאים לערער הנתבע והתובע בלבד.
- 7.2 הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של בית הדין, ולא תורשה בו הבאת עדים והצגת ראיות, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות לנוגעים בעניין, או שהממונה על בית הדין לערעורים השתכנע כי קיימות נסיבות מחייבות מטעמים של עשיית צדק.
- 7.3 הערעור המנומק יוגש למזכיר רשויות השיפוט בכתב תוך עשרה ימים מקבלת פסק הדין. פסק הדין שנשלח בדואר רשום יחשב כאילו נתקבל שבוע לאחר שיגורו.
- 7.4 מזכיר רשויות השיפוט יעביר את הערעור לממונה על בית הדין לערעורים. הממונה על בית הדין לערעורים רשאי לפעול לפי שיקול דעתו:
 - 7.4.1 לקבוע מועד לדיון בבית הדין לערעורים.
 - 7.4.2 להחזיר את הטיפול לממונה על בית הדין ולהורות לו לערוך דיון משמעותי חוזר, אם מצא כי הליך הדיון היה לקוי או כי חרג בית הדין מסמכותו.
 - 7.4.3 לדחות את הערעור אם מצא שאין לכאורה בסיס לערעור, וזאת בהתייעצות עם שני חברי סגל נוספים.
- 7.5 דחה הממונה על בית הדין לערעורים את הערעור לפי סעיף 7.4.3 דלעיל, ינמק את החלטתו וישלח אותה באמצעות מזכיר הרשויות בדואר רשום לכתובתו של המערער לא יאוחר מ-14 יום מיום הגשת הערעור. כמו כן יורה להחיל לאלתר את גזר הדין שנגזר בדיון המשמעותי. פנה הנתבע אל הרקטור בבקשת חנינה כאמור בסעיף 7.14, יעוכב ביצוע גזר הדין אלא אם החליט הרקטור אחרת.
- 7.6 קבע הממונה על בית הדין לערעורים מועד לערעור, יהיה זה לא מוקדם מ-14 יום מיום הגשת הערעור ולא יאוחר מ-30 יום ממועד זה. בסמכותו של הממונה על בית הדין לערעורים לקבוע מועד מאוחר יותר לדיון וזאת במקרים חריגים בלבד.
- 7.7 נקבע מועד לערעור, יעשה מזכיר רשויות השיפוט את הבאים:
 - 7.7.1 יזמין את הנתבע לדיון המשמעותי בבית הדין לערעורים על-ידי מכתבים רשומים שישלחו בו-זמנית לכתובתו הקבועה ולכתובותיו הזמניות, ועל-ידי העתק שישלח אליו בדואר רגיל או פנימי ליחידה האקדמית בה הוא לומד, הכל על-פי הרישומים שבידי האוניברסיטה.
 - 7.7.2 יצרף להזמנה את הקובלנה, פסק הדין וכתב הערעור. הנתבע יוכל לעיין בחומר הראיות במזכירות האקדמית בתיאום עם מזכיר רשויות השיפוט.
 - 7.7.3 יזמין את התובע, ויצרף להזמנה את הקובלנה, פסק הדין וכתב הערעור.
 - 7.7.4 יודיע למתלונן בדואר רגיל או פנימי על מועד ומקום הדיון.

7.7.5 יודיע לדיקן הסטודנטים בדואר רגיל או פנימי על מועד ומקום הדיון.

7.7.6 יזמין לדיון את עדי התביעה כפי שיוורה לו המזכיר האקדמי או מי שנתמנה לשמש כתובע בדיון מטעמו.

7.8 הנתבע רשאי לבקש את דחיית הדיון. הבקשה המנומקת בכתב תימסר לממונה על בית הדין לערעורים באמצעות מזכיר רשויות השיפוט לא יאוחר משלושה ימים קודם למועד שנקבע לדיון. הממונה על בית הדין לערעורים יחליט אם לדחות את הדיון אם לאו ולא יזהה מועד. הודעה מתאימה תשלח ע"י מזכיר רשויות השיפוט למתלונן, לנתבע, לעדים ולדיקן הסטודנטים.

7.9 אושר למערער להזמין עדים בכפוף לסעיף 7.2, ימסור למזכיר רשויות השיפוט את שמותיהם, כתובותיהם ומספרי הטלפון של העדים לא יאוחר משבעה ימים לפני מועד הדיון. מזכיר רשויות השיפוט יזמן את העדים במכתבים רשומים על-פי כתובותיהם כפי שנמסרו על-ידי הנתבע.

7.10 לא הופיע הנתבע לדיון ולא בקש דחייה על-פי סעיף 7.8 דלעיל, רשאי אב בית-הדין לערעורים לקיים את הדיון שלא בפניו, ותחולנה כל הוראות התקנון בשינוי סדרי הדיון המחויבים בהתאם. למרות האמור יבטל אב בית הדין את הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בהעדר הנתבע ויקבע מועד לדיון חוזר אם התקיימו שני התנאים הבאים:

7.10.1 הנתבע הגיש בקשה מנומקת לדיון חוזר למזכיר רשויות השיפוט בתוך 14 יום מהמועד בו נתקיים הדיון,

7.10.2 הממונה על בית הדין לערעורים השתכנע שהיעדרותו של הנתבע נבעה מסיבות מוצדקות, וכי לא היה בידו להודיע על-כך במועד.

7.11 סדרי הדיון בערעור, יהיו זהים לאלו שבדיון בית הדין המשמעותי כמפורט בסעיף 6 דלעיל בשינויים המתחייבים.

7.12 סמכות בית הדין לערעורים היא לקבל את הערעור, לדחותו, להורות על עריכת דיון משמעותי חוזר, להחמיר בעונשו של הנתבע, גם אם לא הוגש ערעור על קולת העונש, או להקל בעונש גם אם לא הוגש ערעור על חומרת העונש. העונשים שיטיל בית-הדין יהיו מתוך העונשים המפורטים בסעיף 9 להלן.

7.13 על פסק דינו של בית הדין לערעורים, אין ערעור נוסף.

7.14 נתבע שהורשע בדיון בפסק דין, רשאי לפנות לרקטור בכתב בבקשת חנינה. בקשת החנינה תוגש תוך 14 יום מפסק דינו של בית הדין, או בית הדין לערעורים. הרקטור מוסמך לחון סטודנט ע"י ביטול עונשו, המתקתו או המרתו בעונש אחר, לאחר שהתייעץ בנדון עם הממונה על בית הדין, או בית הדין לערעורים בהתאמה. החלטת הרקטור תובא לידיעת הממונה על בית הדין ועל הממונה על בית הדין לערעורים באמצעות המזכיר האקדמי.

פרק ג' - עבירות משמעת ועונשים

8. עבירות משמעת

עבירת משמעת היא כל מעשה או מחדל הגורם או העלול לגרום לאי קיום כללי המשמעת המפורטים בסעיף 1 לרבות ניסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור, שפירושה אחד או יותר מהבאים:

8.1 התנהגות שאינה הולמת סטודנט, בין אם ארעה בין כתלי האוניברסיטה ובין אם מחוצה להם, המתבטאת במעשים או במחדלים הבאים:

8.1.1 בגינה הורשע הסטודנט בפלילים במעשה שיש עמו, לדעת בין הדין בו נשפט, קלון.

8.1.2 פגעה או עלולה הייתה לפגוע, במתכוון או ברשלנות, בכבודה של האוניברסיטה או בכבודם של מי ממוריה, עובדיה, תלמידיה או אורחיה.

- 8.1.3 פגעה או עלולה הייתה לפגוע, במתכוון או ברשלנות, בשלומם, בגופם או ברכושם של מי ממורי האוניברסיטה, עובדיה, תלמידיה או אורחיה.
- 8.1.4 פגעה או עלולה הייתה לפגוע, במתכוון או ברשלנות, ברכושה של האוניברסיטה, בין אם רכוש זה עמד לשרות הכלל, ובין אם היה בחזקתו של מורה, עובד, סטודנט או אורח.
- 8.1.5 הפריעה או עלולה הייתה להפריע, במתכוון או ברשלנות, לסדרי הוראה ומחקר באוניברסיטה, או לכל פעולה אחרת שנעשית מטעמה.
- 8.1.6 שימוש ברכוש האוניברסיטה, בשמה, או בשרותיה לצרכים פרטיים.
- 8.2 התנהגות שיש בה אי ציות, או סירוב לציית להוראות של הרשויות המוסמכות של האוניברסיטה ובכלל זה:
- 8.2.1 התקנות לגבי פעילות פוליטית והפגנות בקמפוס האוניברסיטה, כפי שמפורסמות בתקנון האקדמי של האוניברסיטה.
- 8.2.2 הוראות כל מורה ו/או עובד אוניברסיטה הניתנות בהקשר למילוי תפקידו.
- 8.2.3 הוראות שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, מעבדות, ספריות, משרדים, מעונות, מתקני ספורט, מגרשי חנייה וכיוצא באלה, כולל הסגת גבול.
- 8.2.4 כניסה למאגרי מידע באוניברסיטה או מחוצה לה ללא רשות או סמכות, כניסה לחשבונות מחשב ללא רשות או סמכות, שינוי נתונים או שיבוש תוכנות מחשב.
- 8.2.5 זימון להעיד בפני בתי הדין של האוניברסיטה.
- 8.3 מעשה מרמה בהקשר ללימודים באוניברסיטה או בהקשר לזכאות כלשהי מהאוניברסיטה, או סיוע לאדם אחר במעשה כזה, וזאת בין אם הניב המעשה טובת הנאה לעושהו ובין אם לאו, ע"י אחד או יותר מהבאים:
- 8.3.1 מסירה ביודעין של ידיעה כוזבת או הימנעות ביודעין ממסירת מידע כאשר זה נדרש על-ידי רשויות האוניברסיטה.
- 8.3.2 הכנסת שינוי במסמך, תעודה או רשומה מטעם האוניברסיטה ללא הרשאה מהרשויות המוסמכות לאותו עניין.
- 8.4 מעשה או מחדל, תוך כוונת מרמה או ללא כוונה כזאת, בהקשר לחובותיו ומטלותיו של הסטודנט, שגרם או שהיה עלול לגרום להערכה מוטעית של הישגיו או יכולתו, על ידי אחד או יותר מהבאים:
- 8.4.1 הפרה של הוראות המתייחסות להתנהגות הקשורה לבחינה, בוחן או פעולה אחרת שנועדה לבדוק את הישגיו או יכולתו של הסטודנט (להלן "בחינה"), או סיוע לאחר לבצע הפרה כזו על-ידי:
- 8.4.1.1 הכנסת חומר עזר אסור לבחינה או החזקתו בעת הבחינה.
- 8.4.1.2 התקשרות או ניסיון התקשרות בין בכתב ובין בדרך אחרת עם נבחן אחר או גורם חוץ, בעת בחינה.
- 8.4.1.3 הכנסת שינוי כלשהו בבחינה לאחר תום מועד הבחינה או בשעת עיון בה לאחר מתן ההערכה.
- 8.4.1.4 הונאה בעבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או כל מטלה לימודית אחרת שהוטלה על הסטודנט בהקשר עם לימודיו, כולל הפרה של הוראה הנוגעת לביצוע המטלה, או סיוע לסטודנט אחר במעשה כזה.
- 8.5 מעשה או מחדל, שגרם או שהיה עלול לגרום למניעת מימוש זכותם של סטודנט או סטודנטים אחרים מגישה למתקנים, ספרים ואמצעי הוראה ולמידה אחרים, או כל זכות אחרת המוקנית להם כדיון.

- 9.1 עבירות חניה או עישון - ברירת קנס.
 בפני הסטודנט אשר עבר על עבירות חניה או עישון בין כותלי האוניברסיטה, עומדת האפשרות לשלם קנס כספי, בתוך תקופה של 30 יום מיום רישום העבירה. גובה הקנס יקבע מפעם לפעם ע"י הממונה על בית הדין בהתייעצות עם המזכיר האקדמי ונציג אגודת הסטודנטים, ויפורסם בפרסומי האוניברסיטה.
- 9.1.1 שילם הסטודנט את הקנס האמור, רואים אותו כאילו הודה באשמה, הורשע ונשא את עונשו.
- 9.1.2 לא שילם הסטודנט את הקנס האמור במועד הנקוב, המזכיר האקדמי יפתח בהליכים משמעתיים לפי סעיף 5 לעיל.
- 9.2 על נתבע שנמצא אשם בבית דין בעבירת משמעת יוטלו אחד או יותר מהעונשים הבאים:
- 9.2.1 נזיפה.
- 9.2.2 נזיפה חמורה.
- 9.2.3 פיצוי כספי עבור נזק שנגרם.
- 9.2.4 קנס כספי.
- 9.2.5 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, בחלקם או בכללם, כולל מתקני ספורט, מעבדות, מסופי מחשב, שירותי ספרייה, וכיוצא באלה, למשך תקופה קצובה.
- 9.2.6 מניעת פרס לימודים, מלגה, הלוואה או כל זכאות אחרת בעלת משמעות כספית, כולן או מקצתן, כולל דיוור במעונות הסטודנטים למשך תקופה קצובה.
- 9.2.7 עיכוב הוצאה של כל תעודה, ובכלל זה טופס יעוץ, אישור לימודים, אישור סיום לימודים, תעודת גמר, תעודת תואר וכיוצא באלה לתקופה קצובה.
- 9.2.8 איסור להבחן בבחינה או בבחינות מסוימות, או להשתתף בקורס או בקורסים מסוימים לתקופה קצובה.
- 9.2.9 פסילה של בחינה, מטלה לימודית אחרת או קורס, ובכלל זה עבודה סמינריונית, עבודת גמר וכיוצא באלה, שמשמעותה ציון אפס בבחינה, ו/או במטלה או בקורס.
- 9.3 נמצא נתבע אשם בבית הדין בעבירות משמעת כמפורט בסעיפים 8.3 או 8.4 לעיל, ישלול בית הדין את זכותו לפרס או הערכה או כל הטבה אחרת שהקריטריון לקבלם הוא הישגים בלימודים, למשך הלימודים לאותו התואר, אלא אם כן מצא בית הדין, מטעמים מיוחדים שירשמו בפסק דינו שלא לשלול את הזכאות כאמור. עונש זה הוא מלבד כל עונש אחר כמפורט בסעיף 9.2 לעיל ואינו גורע מסמכותו של בית הדין להטיל עונשים כאמור בסעיף 9.2 לעיל.
- 9.4 לבית דין היושב בהרכב של שלושה, הסמכות להטיל בנוסף לאמור לעיל גם את העונשים הבאים:
- 9.4.1 ביטול לימודים של סמסטר.
- 9.4.2 הרחקה מהאוניברסיטה לתקופה קצובה או לצמיתות.
- 9.4.3 רישום תקציר פסק הדין בגיליון הציונים בתנאי שהעונש כלל הרחקה מהאוניברסיטה לתקופה של שנה ויותר.
- 9.4.4 ביטול אישור סיום הלימודים ו/או תעודת גמר ו/או תואר שניתנו ע"י האוניברסיטה.
- 9.5 על העבירות הבאות יחולו עונשי מינימום כדלקמן:

- 9.5.1 הכנסת חומר עזר אסור לבחינה או החזקתו בעת הבחינה (8.4.1.1) או התקשרות או ניסיון התקשרות בין בכתב ובין בדרך אחרת עם נבחן אחר או גורם חוץ, בעת בחינה (8.4.1.2) - עונשו של המורשע יכלול לפחות ציון אפס בקורס בו בוצעה העבירה.
- 9.5.2 הונאה בעבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או כל מטלה לימודית אחרת שהוטלה על הסטודנט בהקשר עם לימודיו, כולל הפרה של הוראה הנוגעת לביצוע המטלה, או סיוע לסטודנט אחר במעשה כזה (8.4.1.4) - עונשו של המורשע יכלול לפחות ציון אפס בקורס בו בוצעה העבירה.
- 9.5.3 הכנסת שינוי כלשהו בבחינה לאחר תום מועד הבחינה או בשעת עיון בה לאחר מתן ההערכה (8.4.1.3) - עונשו של המורשע יכלול הרחקה מהלימודים למשך סמסטר אחד לכל הפחות.
- 9.5.4 התנהגות שפגעה, במתכוון או ברשלנות, ברכושה של האוניברסיטה, בין אם רכוש זה עמד לשרות הכלל, ובין אם היה בחזקתו של מורה, עובד, סטודנט או אורח (8.1.4) - עונשו של המורשע יכלול לפחות קנס כספי שערכו לא פחות מאשר ערך הנזק שנגרם, אך לא יותר מסכום השווה לשכר לימוד שנתי מלא.
- 9.5.5 התנהגות שבגינה הורשע הסטודנט בפלילים במעשה שיש עמו קלון (8.1.1) - עונשו של המורשע יכלול לפחות הרחקה מהלימודים למשך סמסטר אחד.
- במקרים חריגים, רשאי בית הדין להקל בעונשי מינימום מטעמים שינומקו וירשמו בפסק הדין.
- 9.6 כל אחד מהעונשים הרשומים לעיל יכול להינתן על-תנאי. פסק הדין יכלול את התנאי ואת תקופת תחולתו של התנאי. אם לא צוין במפורש אחרת, יחול התנאי רק על אותה עבירה ותקופת תחולתו של התנאי תהיה שנתיים מיום מתן פסק הדין.
- 9.7 הורשע נתבע בדין ותלוי ועומד נגדו עונש על תנאי בגין העבירה שהורשע בה, יפעיל בית-הדין גם את העונש שנגזר בדיון הקודם או יחדש את התנאי. בית-הדין יחליט האם העונשים יהיו חופפים או מצטברים.
- 9.8 תמצית פסק הדין של הסטודנט שהורשע, תרשם בתיקו האישי של הסטודנט.
- 9.9 תמצית פסק הדין תפורסם על לוחות המודעות של האוניברסיטה בציון שמו של הסטודנט שהורשע, אלא אם החליטו היושבים בדין אחרת.

אגודת הסטודנטים

אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בן-גוריון מאגדת בתוכה את כל הסטודנטים הלומדים במוסד אשר מילאו חובותיהם לאגודה והביעו נכונות בכתב להצטרף אליה.

אגודת הסטודנטים היא אגודה ריבונית הרשומה כחוק אצל רשם העמותות במדינת ישראל. אגודת הסטודנטים פועלת בכפוף לתקנון האגודה אשר מחייב את כל חברי האגודה. תקנון זה ניתן לשינוי ותיקון רק ע"י מועצת הסטודנטים באגודה.

חברי אגודת הסטודנטים בוחרים מדי שנה את נציגיהם למועצת הסטודנטים באגודה- הגוף המחוקק. מועצת האגודה בוחרת את יו"ר האגודה באופן ישיר ומעורבת באופן מובהק במינוי חברי ועד האגודה, הגוף המבצע, אשר מייצג בלעדית את הסטודנטים באוניברסיטת בן-גוריון בפני מוסדות האוניברסיטה ובפני כל גוף אחר ואמון על ביצוע את החלטות המועצה.

אגודת הסטודנטים בשיתוף עם אגודת הסטודנטים באוניברסיטאות אחרות בארץ, הקימו את התאחדות הסטודנטים הארצית אשר היא גוף המייצג את כל הסטודנטים במדינת ישראל.

מטרת אגודת הסטודנטים היא ייצוג הסטודנט בפני מוסדות האוניברסיטה, שמירה על זכויותיו האקדמיות, מתן שירותים ברחבי הקמפוס וארגון פעולות תרבות בקמפוס.

מוסדות האגודה

מועצת אגודת הסטודנטים	מועצת הסטודנטים היא הגוף העליון המייצג את ציבור הסטודנטים באוניברסיטה. המועצה היא הגוף המחוקק של אגודת הסטודנטים, וכן המתווה את מדיניות האגודה. כל סטודנט מן המניין החבר באגודת הסטודנטים רשאי להגיש את מועמדותו למועצה. 33 חברי המועצה הנם סטודנטים, נציגי המחלקות השונות, הנבחרים בבחירות אישיות ודמוקרטיות למשך שנה אחת. חברי מועצה מנועים מלכהן בתפקידים באגודה במשך כל השנה בה נבחרו, וזאת גם אם בחרו לחדול מפעילותם במועצה, על מנת לשמור על טוהר הבחירות. מזכ"ל המועצה, וסגנו, אחראים מטעם מועצת הסטודנטים על כינוס ישיבות המועצה וניהולן התקין בהתאם להחלטות המועצה ותקנון האגודה.
ועדת ביקורת	ועדת ביקורת היא הגוף המבקר של מוסדות האגודה והמוסמך לפרש את תקנון האגודה. בוועדה 3 חברים הנבחרים ע"י המועצה. ועדת ביקורת מוסמכת למנוע ממוסדות האגודה קבלת החלטות הסותרות את התקנון, החלטות מועצה קודמות או חוקי מדינה.
ועד האגודה	ועד אגודת הסטודנטים מיישם בפועל את המדיניות הנקבעת ע"י מועצת הסטודנטים. יו"ר הועד נבחר אחת לשנה ע"י מועצת הסטודנטים, וחברי הועד נבחרים בוועדה מיוחדת בה שותף היו"ר הנבחר לבחירה. הועד כולל את יו"ר האגודה וארבע חברי ועד האחראים על תחומים שונים: רמ"ד כספים, רמ"ד אקדמיה, רמ"ד תרבות, רמ"ד קשרי ציבור (הסברה) ומנהל תפעול (לא חבר ועד) האחראי על הלוגיסטיקה, הרכש ותפעול פעילויות האגודה.
יו"ר הועד	מייצג את אגודת הסטודנטים בפני מוסדות האוניברסיטה, חבר בנשיאות התאחדות הסטודנטים הארצית, שופט בבית הדין המשמעתי לערעורים של האוניברסיטה, חבר בוועדת מלגות עליונה, חבר בוועד הפועל של האוניברסיטה, ממונה על ביצוע החלטות המועצה, החלטות הועד פעילויות השונות של האגודה וניהולן של ישיבות הועד.
מדור כספים	בראשו רמ"ד כספים האחראי לכל ענייני הכספים של האגודה, ובכלל זה על הגשת תקציב האגודה לאישור המועצה ופיקוח עליו. רמ"ד כספים משמש כחבר דירקטוריון בחברות הבת של האגודה. במדור כספים עובדים גם: רכז כספים, רכזי ומנהלות חשבונות. מדור כספים מבוקר באופן שוטף ע"י רואה חשבון ומבקר חיצוני.
מדור אקדמים	בראשו רמ"ד המייצג את ציבור הסטודנטים בכל הנוגע לקשר בינם לבין מוסדות האוניברסיטה – הן בתחום האקדמי והן בתחום המנהלי. כמו כן, המדור מעניק שירותי יעוץ ומסייע בפתרון בעיות הסטודנטים בתחומים אלו (כולל יעוץ בתחום עברות משמעת). רמ"ד אקדמים מנהל את המדור ומייצג את ציבור הסטודנטים בוועדות השונות של מוסדות

האוניברסיטה.

בנוסף לרמ"ד, המדור מעמיד לשירותי הסטודנטים מספר רכזים מקצועיים שתפקידם לתת סיוע וייעוץ בתחומים אקדמיים ומנהליים של סטודנטים מול מוסדות האקדמיה. המדור אחראי על בנק בחינות, מאגר הידע האקדמי, ספריית השאלה, זכויות סטודנטים המשרתים במילואים, קורסים להעשרה וקידום אישי (דוגמת GMAT), חוג הדיבייט ועוד.

משרד קשרי ציבור (הסברה)	בראשו רמ"ד האחראי על מערך קשרי הציבור של האגודה, הדוברות, הפרסום, פניות הסטודנטים, וכיו"ב, באוניברסיטה ומחוצה לה. המדור פועל להידוק הקשר בין האגודה לסטודנטים באמצעי תקשורת פנימיים ואמצעי התקשורת המקומיים והארציים. במשרד עובדים: דובר אגודה, רכז קשרי חוץ, רכז אתר האינטרנט, עורך העיתון (החופשי) ציפצייק, צלם האגודה, אחראי רדיו BGU ועוד.
מדור תרבות	בראשו רמ"ד האחראי על פעולות התרבות בקמפוס: מארגן מופעים, אירועים, הרצאות וכנסים ובכלל זה את יום הסטודנט. רמ"ד תרבות מנהל את מדור תרבות ודואג להעשרת חיי התרבות והחברה של הסטודנטים. במדור עובדים רכזי תרבות האחראים על מערך החוגים ומסייעים בהפקה של פעילויות שונות.
בית-דין חברים	הגוף הבורר של אגודת הסטודנטים. כל חבר באגודה רשאי לתבוע חבר אחר במקרה שנעשתה עבירה. כעבירה תחשב התנהגות שאינה לפי התקנון או הפרתו, והפרת החלטות חוקיות של מוסד או מוסדות העמותה ועוד.

שירותי אגודת הסטודנטים

משרד שירותי אגודה	המשרד מעניק שירותים רבים של אגודת הסטודנטים, בהם: תביעות מביטוח לאומי, צילומים חינם לשבים ממילואים, רשימת מדפיסים ומתרגמים, חוזי שכ"ד, הרשמה לחוגים, שירותי פקס, פרסומים בדפי המידע, קורסי נהיגה מונעת, הנפקת כרטיסים מגנטיים ועוד.
תעודת סטודנט	חברות באגודה, המופיעה על כרטיס הסטודנט, מקנה זכויות לשירותים והנחות בקמפוס וברחבי הארץ: ביטוח תאונות אישיות, השאלת ספרים בספריית השאלה, השתתפות במכרזי האגודה, ייצוג בוועדת ערעורים, כניסה חינם למרכזי הספורט, הנחות בהופעות, סרטים בקולנוע האגודה ועוד.
שירותי ביטוח	אגודת הסטודנטים מספקת לכל סטודנט חבר אגודה ביטוח תאונות אישיות.
אתר אינטרנט	באתר האינטרנט של האגודה, www.bgu4u.co.il , ניתן לקבל מידע ועדכונים בנושאים ופעילויות שונות של האגודה למען הסטודנטים, כולל: לוח אירועים, לוח סרטים בנגטיב, בנק בחינות, מאגר הידע האקדמי, שירותי דיור, הופעות וחוגים, לוחות למציאת דירה או מכירה, תור לספריית האגודה (השאלה לטווח רחוק), תור לעו"ד, "ציפצייק און ליין" ועוד.
שירותי צילום מסמכים	בשיתוף עם האוניברסיטה – מכונות צילום לשירות הסטודנטים בכל רחבי הקמפוס במחירים מוזלים. מרכז שירותי צילום פועל במרתף בית הסטודנט.
שירותי כביסה	במעונות ג' ו-ד' פועלות מכבסות הפתוחות 24 שעות ביממה, כל יום כולל שבתות וחגים. השירות במכבסה הוא שירות עצמי וזול במיוחד.
שירותי	כמו כן, מפעילה אגודת הסטודנטים שירותי כביסה באמצעות זכיין חיצוני הפועל בקומה מינוס 1 בבית הסטודנט ומספק בין השאר שירותי איסוף ומשלוח מרחבי הקמפוס, המעונות וסביבת האוניברסיטה.
שירותי מדפסות ציבוריות	אגף מחשוב ומערכות מידע של האוניברסיטה מפעיל שירותי מדפסות ציבוריות, המאפשר לסטודנטים להדפיס באופן מסודר ועצמאי חומר לימוד.

<p>בשיתוף עם האוניברסיטה- נציב הקבילות הינו סמכות עצמאית, אובייקטיבית, ניטראלית ובלתי תלויה המייצגת את האינטרסים המשותפים של האוניברסיטה ושל אגודת הסטודנטים באוניברסיטה . הנציב מטפל בקבילות שתוגשנה ע"י סטודנטים הקובלים על בעיות אקדמיות ו/או מנהלתיות אישיות שלא טופלו כראוי ע"י הנוגעים בדבר, להוציא החלטות בנושאי מלגות ומעונות וכן החלטות של רשויות המשמעת.</p>	<p>נציב קבילות הסטודנטים</p>
<p>עו"ד של אגודת הסטודנטים מטפל בבעיות הדורשות יעוץ משפטי, במיוחד בעניין הארנונה. ללא תשלום לסטודנטים חברי אגודת הסטודנטים. בכל יום שלישי בין השעות 14:00-16:00.</p>	<p>יעוץ משפטי</p>
<p>מאגר של מבחנים ובחנים שנאספו מקורסים שונים, שהתקיימו במחלקות השונות. לחלק מהמבחנים ניתן לקבל פתרון. ניתן למצוא את בנק הבחינות באתר האוניברסיטה דרך קיוסק המידע.</p>	<p>בנק בחינות</p>
<p>בשיתוף עם דיקן הסטודנטים. מיועדת להשאלת ספרי לימוד לתקופה של סמסטר עד שנה, במחיר סמלי. את הספרים ניתן להזמין בספרייה ההשאלה בקומת המרתף בבית הסטודנט, ליד מרכז הלמידה, בשעות הקבלה של הרכז.</p>	<p>ספריית אגודה (השאלה לטווח רחוק)</p>
<p>קולנוע "נגטיב" ו"סינמטיב" של אגודת הסטודנטים הפועל בקמפוס (אודיטוריום 05, 06), מקרין בשעות הערב, במחירים מיוחדים לסטודנטים, ממיטב הסרטים העדכניים. "סינמטיב"- הקרנת סרטים קלאסיים, זרים, ישראלים ואלטרנטיביים. במקום מזנון לשירות צופי הקולנוע. * בתחילת כל סמסטר מתקיימת מכירת מינויים שנתית/סמסטריאלית במחירים נוחים.</p>	<p>קולנוע נגטיב וסינמטיב בקמפוס.</p>
<p>שבועון אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. ב"צ'ופצ'יק" כתבות, תחקירים ומדורים נרחבים מצולמים ומאוררים ע"י סטודנטים, פרסומים פנימיים וחיצוניים ומידע כללי החיוני לסטודנט. העיתון, במתכונתו הנוכחית, חופשי לבקר את מוסדות אגודת הסטודנטים ומוסדות האוניברסיטה.</p>	<p>"צ'ופצ'יק"</p>
<p>אגודת הסטודנטים מפעילה מספר שירותים נוספים לרווחת הסטודנט: פאבים, מועדון ריקודים, דוכני אמנים, ירידים שונים, מופעי חוצות, עשרות חוגים מגוונים, פסטיבלים, אירועי פתיחת שנה, ועוד.</p>	<p>שירותי פנאי ובידור</p>

חברות בת של אגודת הסטודנטים

<p>חברת הבת של אגודת הסטודנטים, מפעילה מינימרקט במעונות ג' ומזנון ב"נגטיב".</p>	<p>קמפושובע</p>
<p>ש.ע.ל בע"מ הינה חברת בת של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. החברה הוקמה בשנת 1986 על מנת למצוא פתרונות תעסוקה לציבור הסטודנטים. במהלך השנים התפתחה החברה, וכיום פועלות במסגרתה חמש מחלקות שונות המתמחות בהעסקת כח אדם מגוון בתחומי עיסוק רבים. במאגר החברה שמות אלפי סטודנטים, אקדמאים ובעלי מקצוע מתחומים שונים, ומהם מועסקים בפועל למעלה מ-1,000 עובדים מדי חודש.</p>	<p>ש.ע.ל</p>

ועד האגודה מייצג את הסטודנטים במוסדות האוניברסיטה השונים תוך שמירה על קשר הדוק בין הנהלת האוניברסיטה, הסגל האקדמי וציבור הסטודנטים.

1. **חבר הנאמנים:** ארבעה נציגי אגודת הסטודנטים חברים בחבר הנאמנים. יושב ראש ועד האגודה, רמ"ד אקדמים, רמ"ד תרבות, ורמ"ד קשרי ציבור.
2. **ועד המנהל:** הסטודנטים מיוצגים בוועד הפועל, הגוף המוביל את האוניברסיטה בנושאים שאינם אקדמיים, ע"י יו"ר האגודה שהינו בעל זכות הצבעה בוועד.
3. **הסינאט:** לאגודה נציג אחד, רמ"ד אקדמים, בעל זכות הצבעה בסינאט האוניברסיטה.
4. **ועדה לענייני סטודנטים:** בוועדה זו יושבים שני חברי ועד האגודה, יו"ר האגודה ורמ"ד אקדמים, והם שותפים מלאים לקביעת החלטות הוועדה הנוגעות לסטודנטים.
5. **ועדת כספים:** רמ"ד כספים באגודה נוכח בישיבות הוועדה, לומד את מצבה הכלכלי של האוניברסיטה, ומעלה בפניה את צרכיה הכספיים של אגודת והסטודנטים.
6. **בית-דין משמעותי ובית-דין לערעורים של הסטודנטים:** רמ"ד אקדמים יושב כמשקיף, מטעם ציבור הסטודנטים, בבית-דין משמעותי בכל בירור משמעותי. בהרכב דיונים בן שלושה שופטים ובבית-הדין לערעורים יושב יו"ר האגודה כחבר בחבר השופטים.
7. **ועדת ספורט:** נציג ועד האגודה משמש כחבר בוועדה המטפלת בתחום החינוך הגופני.
8. **ועדת בינוי ופיתוח:** נציג ועד האגודה שותף מלא לקביעת החלטות
9. **ועדת ספרייה:** רמ"ד אקדמים שותף מלא לקביעת החלטות.
10. **מועצת פקולטות:** - רמ"ד אקדמים מייצג את הסטודנטים במועצת הפקולטה ל:

מדעי הרוח והחברה

מדעי הטבע

מדעי ההנדסה.

11. **ועדת הוראה:** רמ"ד אקדמים מייצג את הסטודנטים בפקולטה למדעי הרוח והחברה.
12. **ועדת מנזה:** נציג ועד האגודה שותף מלא בקבלת ההחלטות הנוגעות להפעלת המנזות והקפיטריות באוניברסיטה.
13. **ועדת חנות דיונון:** נציג ועד האגודה שותף מלא בקבלת ההחלטות.

יחידות נוספות באוניברסיטה

פרויקט החונכות – פר"ח

1. פרויקט פר"ח הינו פרויקט חונכות שמרכזו במכון ויצמן למדע ברחובות, וסניפיו בכל האוניברסיטאות בארץ. באוניברסיטת בן-גוריון בנגב פועלת תכנית החונכות מזה כ- 30 שנים והיא בין הגדולות בארץ, וכוללת קרוב ל-4,000 סטודנטים חונכים.
2. מטרת החונכות היא מתן עזרה לילדים בעלי רקע סוציו-אקונומי נמוך יחסי, אך בעלי פוטנציאל לצמיחה. הדבר נעשה ע"י הצמדת חונך אישי, לכל ילד, אשר בית-הספר המליץ עליו ופר"ח מוצא אותו כמתאים לקבלת חונך. הפעילות מתקיימת בבתי-ספר יסודיים, בחטיבות ביניים, בתיכונים במסגרת של הכנה לבחינות הבגרות ובבתי-הספר לחינוך מיוחד, פעמיים בשבוע, לשעתיים בכל פעם.
3. החונך עוזר לחניך בהכנת שעורים, משחק איתו משחקים שונים, מקנה לו ידע כללי, קריאה משותפת של עיתונים, יציאה לטיולים ומפתח קשר אישי עם החניך ומשפחתו, דבר התורם רבות לקידום הנוער בחברה הישראלית.
4. בתחום החונכות האישית מוצעת גם עבודה עם אוכלוסיות מיוחדות עם בעיות בריאות (CF, CP), תסמונת דאון וכד'), ילדי אסירים, ליקויי שמיעה וראיה ומתבגרים.
5. לעזרתם של הסטודנטים החונכים והילדים עומדים מרכזי העשרה שבהם ספרים ומשחקים, אותם הם שואלים לתקופות קצרות, סרטי קולנוע מוקרנים בכל יום בשבוע לילדי התכנית. נוסף על כך לרשות החונכים והילדים עומד מוזיאון החווידע, בו ישנם מוצגים מדעיים חווייתיים לילדים ולמבוגרים וכן סדנאות יצירה בנושאים שונים.
6. במהלך השנה מקיימת מנהלת פר"ח אירועים בחגים ובעיתויים שונים, עם אומנים, קוסמים ופעילויות שונות, כל זאת לגיוון הפעילות בפגישות שבין הילד לחונך.
7. בשנים האחרונות התפתח הפרויקט בכיוונים נוספים, וכיום מלבד החונכות האישית, יכול הסטודנט להשתלב בכל אחד ממספר פרויקטים ותוכניות ייחודיות, בהם סטודנטים של פר"ח עובדים עם קבוצות או כיתות בתחומים שונים: חל"ב (חינוך לבריאות), חמ"ד (חינוך למדעים), פר"ח בטבע, טבע הכימיה (הדרכת תלמידי חטיבות ביניים בנושאי כימיה), מרכזי העשרה (הפעלת מרכזים עם מחשבים ומשחקים) ופרויקטים נוספים שנפתחים מדי שנה. בתום שנת חונכות, ניתן להגיש מועמדות לרכז/ת- תפקיד ניהולי (כ- 20 שעות שבועיות) ומשכורת קבועה.
8. הסטודנטים החונכים בפר"ח עובדים בכל שכונות באר-שבע, וכן בעיירות הלוויין בדרום עד אילת. התכנית מקיפה גם את המגזר הערבי ע"י חונכים המגיעים לישובים הבדווים סביב באר-שבע.
9. תמורת עבודתו מקבל כל סטודנט מילגה, בגובה של 4,562 ₪, לא כולל נסיעות. כמו-כן מוכרת הפעילות בפר"ח לצורך זכאות למלגות דיקן ולמלגות רשות מקומית.

הספרייה

- לאוניברסיטת בן-גוריון ספרייה מרכזית המשרתת את כל מחלקות האוניברסיטה. מלבדה קיימות עוד ארבע ספריות ספציפיות לנושא או למקום.
- הספרייה הרפואית - הנמצאת במרכז הרפואי סורוקה, ספריית המכון למורשת בן גוריון וספריית המכון לחקר המדבר - הנמצאות בקבוץ שדה בוקר, והספרייה באילת - המשרתת את הסטודנטים בקמפוס אילת.

ספריית ארן מהווה יחידה מרכזית וחיונית במערכת האקדמית. יעודה העיקרי במתן עזרה ותמיכה לסגל האקדמי ולקהל הסטודנטים בכל הרמות, באיתור חומר ובהשגתו. אוספי הספרייה ושירותיה נועדו לאפשר לימוד והרחבת ידע, ביצוע מטלות לימודיות שונות, הכנה לבחינות ובעיקר מחקר בנושאים שונים.

בספרייה למעלה מ- מליון כרכים הכוללים ספרים, כתבי-עת, עבודות גמר לתואר שני ושלישי, דו"חות מחקר, מפות וחומר ספרי נדיר בתחום מדעי היהדות. בנוסף, כולל האוסף אלפי כתבי-עת וספרים בפורמט אלקטרוני וכן חומר מזוהר (מיקרופילם ומיקרופיש), הכולל בעיקר עיתונות יומית כמו: "ידיעות אחרונות", "מעריב" ו"הארץ".

במסגרת הספרייה נמצאים גם מספר ארכיונים המתמחים בנושאים יעודיים: ארכיון טוביהו המתמחה באספקטים השונים של באר-שבע והנגב, ארכיון עמוס עוז וארכיון אהרן אפלפלד.

הספרייה רוכשת מידי שנה כ- 6000 ספרים בכל התחומים וכתבי עת בדפוס ובפורמט אלקטרוני, ומקבלת מדי שנה כ- 7000 ספרים במתנה.

אוסף הספרייה הפרוש על פני חמש קומותיו של בנין הספרייה, כולל את כל תחומי הידע הנלמדים ונחקרים באוניברסיטה. כל קומה והדיסציפלינה שלה. בבניין נמצאים גם המדורים הטכניים ומשרדי הנהלת הספרייה.

הספרייה מאורגנת בשיטת המדף הפתוח המאפשרת גישה חופשית לחומר לצרכי עיון והשאלה. הספרייה פותחת שעריה גם לתושבי הנגב כולל תלמידי תיכון בהסדר מיוחד.

שירותי הספרייה כוללים: עיון ולימוד באולמות הקריאה, גישה למאגרי מידע ועיתונות אלקטרונית, יעץ, הדרכות אישיות בדליית מידע ואיתור חומר למחקר, הדרכות קבוצתיות על פי בקשת המרצים, שירותי השאלה מקומית ובינספריית, שירותי צילום וסריקה ועוד.

בתחילת כל שנת לימודים מחוייבים הסטודנטים החדשים בקורס "הכרת הספרייה". הקורס מועבר באמצעות לומדה אינטראקטיבית דרך האינטרנט, והלימוד מתבצע במקום ובשעה הנוחים לסטודנט ללא צורך בכיתה. מטרת הקורס לתת לסטודנטים החדשים כלים להתמצאות בספרייה, להכיר את שירותיה המגוונים ובעיקר להעניק ידע בשימוש בקטלוג הספרייה הממוחשב. הקורס הוא חובה ולא ניתן לסיים את התואר בלעדיו.

הגישה לקטלוג הספרייה, למאגרי המידע, לעתונות האלקטרונית וכן לקורס הספרייה אפשרית דרך דף הבית של הספרייה: <http://www.bgu.ac.il/aranne>, על פי התנאים הבאים:

החיפוש בקטלוג הספרייה פתוח לכל. הגישה למאגרי המידע ולעתונות האלקטרונית אפשרית בתחום האוניברסיטה לכל חברי הסגל והסטודנטים, אך הגישה מן הבית מוגבלת למשתמשים שרכשו שירותי אינטרנט מהבית דרך האוניברסיטה. לקורס הספרייה 2 גישות: סטודנטים שנרשמו לקורס בתקופת היעוץ, נדרשים להזדהות בכניסתם ללומדה ומחוייבים בתרגול ובמבחן. התוצאות מדווחות למינהל הסטודנטים. אורחים המבקשים לצפות בקורס, יכולים לעשות זאת ללא צורך בהזדהות. אורחים אינם מחוייבים בתרגול ובמבחן.

הספרייה פתוחה לקהל בימים א-ה בשעות 08.30 - 19.45, ביום ו' בשעות 08.30 - 12.45. שינויים בשעות הפתיחה הנובעים מימי חג או מסיבות אחרות, מתפרסמים באתר הספרייה ועל לוחות המודעות.

הוצאת ספרים אוניברסיטאית

"הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב" נוסדה בשנת תשמ"ח (1987). מטרת ההוצאה: להוציא לאור ספרים שנכתבו על-ידי חברי סגל האוניברסיטה, לרבות ספרי לימוד אוניברסיטאיים; להוציא לאור כתבי-עת וקבצים של האוניברסיטה; להוציא לאור פרסומים מדעיים של המכונים והגופים האקדמיים באוניברסיטה; להוציא לאור ספרים בעלי חשיבות אקדמית. הוצאת הספרים היא גוף שנוסד שלא למטרות רווח. בראש הוצאת הספרים מנהל המתמנה על-ידי הרקטור, והנהלה המורכבת מהמנהל, וחמישה חברים המתמנים על-ידי הסנאט בהמלצת הוועדה המרכזת. בהוצאת הספרים שלוש ועדות מדעיות תחומיות: למדעי הרוח, למדעי החברה ולמדעי הטבע, ההנדסה והרפואה.

חינוך גופני וספורט

1. **מרכז הספורט**
מרכז הספורט כולל את המתקנים הבאים:
 - בריכת פעוטות – פתוחה בעונת הקיץ
 - בריכת שחיה מקורה - פתוחה כל השנה
 - בריכה חיצונית - פתוחה בעונת הקיץ
 - אולם ספורט גדול
 - אולם ספורט קטן
 - * חדר כושר גופני
 - 6 מגרשי טניס מוארים
 - סאונה מעורבת, סאונה לנשים, סאונה לגברים
 - סאונה רטובה
 - בריכה לימודית
 - קפיטריה

רק סטודנט המשלם רווחה הוא מנוי למרכז הספורט
2. **ספורט רשות**

מטרת הפעילות בספורט הרשות לאפשר לסטודנטים לעסוק בפעילות ספורטיבית במסגרת אליפויות פנימיות בענפי הספורט ובמפעלי הנופש השונים.
תאריכי האליפויות והחוגים השונים יפורסמו על גבי לוחות המודעות.
3. **ספורט ייצוגי**

15 נבחרות ספורט של האוניברסיטה משתתפות במפעלים ובתחרויות של אס"א (איגוד ספורט אקדמי). סטודנטים המעוניינים להשתתף באחת הנבחרות, יפנו למשרד המחלקה לחינוך גופני ומרכז הספורט, טלפון: 08-6461790. כמו כן משתתפות הנבחרות בליגות השונות של ישראל.
4. **ספורט בין-לאומי**
 - כדורגל באולמות-** אליפות העולם מתקיימת כל שנתיים.
 - אוניברסיאדה -** אולימפיאדת הסטודנטים מתקיימת כל שנתיים. התחרות הבאה תתקיים בשנת 2007 בסין.
5. **משחקי אס"א -** משחקי שבוע הספורט הבין-לאומי יתקיימו בחודש מאי 2007 באוניברסיטת בן-גוריון.
6. **אליפות בין-לאומית בגלשני רוח-** תתקיים בחודש פברואר 2007 באילת.

7. **יום ספורט לסטודנטים-** מתקיים כל שנה בשבוע השלישי של סמסטר ב'. תחרויות נושאות פרסום.
8. **שיעורי ספורט לסטודנטים-** שיעורי ספורט במגוון ענפי הספורט המעניקים לסטודנטים ידע ושיפור יכולת. כמו כן, במחלקות מסוימות השיעורים מקנים חצי נקודת כללית לסמסטר, ניתן לצבור עד שתי נקודות.

המלצות לגבי ביטוח בריאות וביטוח אישי

1. במרכז הספורט באוניברסיטת בן-גוריון מתקיימות פעילויות ספורט בהדרכה וללא הדרכה. כל הפעילויות שנעשות על-ידי המשתתף הן על אחריותו האישית.
2. בכל פעילות גופנית יש חשש לפגיעה אישית או בריאותית כתוצאה ממאמצים גופניים, שימוש במתקני ספורט או בשל תנאי השטח.
3. הנהלת מרכז הספורט ממליצה לעוסקים בכל פעילות גופנית כדלקמן:
 - א' לעבור בכל שנה בדיקה רפואית ולקבל אישור מרופא לעסוק בפעילות שיש בה מאמץ גופני.
 - ב' לעשות ביטוח אישי המכסה פגיעות במסגרת פעילות גופנית וספורט (מרכז הספורט אינו מבטח את המשתתפים במסגרתו בשום ביטוח).
 - ג' לא לעשות מאמץ גופני בתנאי מזג אוויר קשים.

פרטים נוספים באתר האינטרנט: www.sport.bgu.ac.il

היחידה למעורבות חברתית

היחידה למעורבות חברתית באוניברסיטה פועלת למעלה מ-3 עשורים למען תושבי הנגב ומהווה את החוליה המרכזית המקשרת בין האוניברסיטה ובין הקהילה בדרום. ביחידה פועלות מספר תכניות, בהן סטודנטים נותנים מזמנם ומכישוריהם לקידום המטרות הבאות: צמצום פערים לימודיים וקידום הנגישות להשכלה גבוהה, סיוע בקליטת עלייה וסיוע לאוכלוסיות שיקום. הסטודנטים משתלבים בארגונים ובמוסדות שונים בקהילה, ובנוסף מפעילים מערך של פעילות לשעות הפנאי, לאלו שאין ידם משגת.

לצד עשייה חברתית זו, החולשת על מרבית אזור הנגב, עוברים הסטודנטים הכשרה עיונית, בה הם נחשפים לקשיים עמם מתמודדת החברה הישראלית. מטרת ההכשרה העיונית לפתח בקרב הסטודנטים מודל של מנהיגות בעלת מודעות, רגישות חברתית ומוטיבציה לפעול ולהביא לשיפור מצבה של אוכלוסיית הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית של מדינת ישראל.

ההרשמה ותהליכי המיון לתכניות היחידה מתקיימים בחודשי הקיץ לקראת שנה"ל הקרובה. מומלץ להתעניין ולהירשם בחודשים מאי – אוגוסט.

הרוח בשמה פועלת היחידה, באה לידי ביטוי בתכניות הבאות:

א. תכנית "הדירות פתוחות"

בתמורה לדיוור בדירה מרוהטת פטורה משכר דירה, מים, ארנונה ועלויות אחזקה, באחת מהשכונות הוותיקות בבאר-שבע (ג', ד', או יא'), סטודנטים מפעילים מגוון רחב של חוגים, סדנאות ופעילויות העשרה למען תושבי השכונה, ילדים ומבוגרים כאחד, בהיקף ממוצע של 8 ש"ש.

לתכנית מתקבלים סטודנטים בעלי מודעות חברתית גבוהה ויכולת הדרכה עם יתרת לימודים של שנתיים לפחות.

ב. תכניות להכשרת סטודנטים

1. קרן משה - התכנית למנהיגות

מטרת התכנית היא להכשיר סטודנטים למנהיגות (עדיפות לסטודנטים במצב סוציו-אוקונומי נמוך), תוך שימת דגש על מצוינות אישית ופעילות חברתית וציבורית, על מנת לראותם ממלאים בעתיד תפקידי מפתח ותורמים לקידום האוכלוסייה במקום מגוריהם. לשם כך הכשרת הסטודנטים נעשית בשני מישורים:

הכשרה עיונית בת 4 ש"ש הכוללת הרצאות, סדנאות, פרויקט יזמות, ימי סיור לימודיים הנוגעים למגוון נושאים אקטואליים, חברתיים, פיתוח מנהיגות, חינוך ועוד.

הכשרה מעשית בת 4 ש"ש הכוללת פעילות באחד מהפרויקטים החברתיים שהיחידה מפעילה בבאר-שבע והסביבה, והשתתפות בפעילויות ייחודיות שהיחידה מארגנת בקהילה.

לתכנית מתקבלים סטודנטים הלומדים בכל הפקולטות בשנים א' או ב' ללימודיהם. בתמורה לפעילותם, הסטודנטים מקבלים מלגת לימודים בסך ₪ 8,500

2. תכנית מלגות המשותפת לאוניברסיטה ולקרן גרוס

מטרת התכנית להעצים את מעורבות הסטודנטים בקהילה תוך סיוע כלכלי לסטודנטים החברים בה. חברי התכנית יפעלו במסגרתה בהיקף של 4 ש"ש וישתתפו ב-4 מפגשים קבוצתיים במהלך השנה. הסטודנטים החברים בתכנית מעניקים מכישריהם למאות ילדים, בני נוער ומבוגרים המשתתפים בפעילויות לימודיות, פעילויות העשרה וחוגים ומקבלים מלגה מקרן גרוס.

חברי התכנית נהנים ממלגה בגובה של ₪ 4,500 לשנת פעילות.

התכנית מיועדת לסטודנטים שטרם מלאו להם 5 שנים מתום שרות החובה/שרות לאומי שלהם וטרם מימשו שנתיים סיוע מקרן גרוס.

3. פרס הנוער הישראלי

תוכנית פרס הנוער הישראלי הינה חלק מתוכנית בינלאומית שחברות בה 106 מדינות. התוכנית עוסקת בפיתוח ובמיצוי הכשרים והכישורים של בני הנוער לערכי התמדה בתחומי הספורט, מסעות ואתגרים, תחביב ושרות לקהילה. הסטודנטים חברי התכנית, מובילים בבתי-ספר או במתנ"סים את התכנית, בשיתוף ובליווי הנהלת פרס הנוער וההנהלה הציבורית. הפעילות מתקיימת בבאר-שבע, דימונה, נתיבות, קריית-גת, קריית מלאכי, ערד, רהט, שגב שלום ובכסיפה. (בתשס"ו המלגה עמדה על 4500 ₪). היקף הפעילות הוא 6 ש"ש.

*ההשתתפות בתכניות השונות מותנית בפתיחתן, כפופה לתנאי היחידה ותנאי הגופים המממנים וכן למספר המקומות בכל תכנית.

המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ

המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הוקם במטרה להדק את הקשר בין האוניברסיטה לבין הציבור הרחב. המרכז פועל להעשרת החיים האינטלקטואליים, התרבותיים והמקצועיים של הפרט, הארגון והחברה. באמצעות המשאבים האקדמיים של האוניברסיטה ומכלול המרצים והמדריכים המלמדים, פונה המרכז אל קשת רחבה בחברה, לבני 12 עד 120.

תוכניות ללומד הבוגר

במסגרת המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ מוצעות ללומד הבוגר מגוון תכניות ואפשרויות ללמידה. ניתן להשתתף בקורסים אקדמיים (לצבירת נקודות זכות או לשמיעה חופשית), בהשתלמויות מקצועיות, בקורסי העשרה, בשפות ותרבויות, בימי עיון ועוד.

קורסים אקדמיים

קורסים לתואר ראשון במדעי הרוח והחברה

הפקולטה למדעי הרוח והחברה מאפשרת לציבור הרחב להשתתף במגוון עשיר של קורסים אוניברסיטאיים, המתקיימים בהוראה פרונטלית לסטודנטים.

הקורסים האוניברסיטאיים הינם ללא תנאי קבלה ועם אפשרות לצבור נקודות זכות לתואר ראשון, המוכרות על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. המשתתפים החיצוניים חייבים לעמוד בכל הכללים והמטלות האקדמיות החלים על הקורס. המשתתפים החיצוניים יוכלו לקבל הכרה בנקודות הזכות, אם וכאשר יתקבלו ללימודים אקדמיים במחלקה הרלוונטית.

ניתן להשתתף בקורסים האקדמיים גם במעמד של שמיעה חופשית, ללא צבירת נקודות זכות לתואר וללא מילוי מטלות הקורס.

קורסים לתואר שני במדעי ההנדסה

הפקולטה למדעי ההנדסה באוניברסיטה מאפשרת לבוגרי מדעי ההנדסה ומדעי הטבע להשתתף בקורסים הניתנים לסטודנטים לתואר שני. ההשתתפות מאפשרת צבירת נקודות זכאות לתואר שני, בתנאי שעמדו בכל המטלות והחובות האקדמיים הנדרשים. תנאי הקבלה, ההשתתפות וההכרה בקורס, מפורטים בנפרד.

קורסים להתעדכנות, להתמחות מקצועית ולהעשרה

קורסים להתעדכנות ולהתמחות מקצועית

קורסים אלה מיועדים לרכישת מקצוע, להעמקת הידע בתחום המקצועי ולהתעדכנות בחידושים המקצועיים. מגוון התחומים הינו גדול וכולל ניהול, פיננסיים, הנדסה, מיחשוב, שיווק, כימיה עיצוב ותיירות ונושאים ייחודיים על-פי צרכים ארגוניים. הקורסים מיועדים ללומד הפרטי המעוניין להתמחות ולהעמיק ידע מקצועי, או לקבוצת לומדים המופנית על ידי ארגון או מפעל.

מרבית הקורסים מוכרים לגמול השתלמות. ניתן לקיימם בכיתות באוניברסיטה או בארגון או המפעל המזמין את ההשתלמות.

קורסים להעשרה

במסגרת קורסי העשרה ניתן במרכז דגש מיוחד לחטיבת השפות כוללת היצע רב חובק יבשות. בין היתר מתקיימים קורסים בשפות: עברית, אנגלית, ספרדית, ערבית, איטלקית, יידיש, יפנית, סינית, רוסית. הקורסים נלמדים ברמות שונות. חלקם ניתנים גם בקבוצות קטנות ואף בהוראה פרטנית.

המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ מקיים קורסי העשרה להרחבת הדעת ולהנאה בנושאים רבים ומגוונים: היסטוריה, חברה, כלכלה, בריאות, תקשורת, אמנות, סדנאות יצירה ברישום, ציור כתיבה בניית רהיטים מקרטון עוד. כל הקורסים ניתנים ע"י מיטב המרצים מהאוניברסיטה או מחוצה לה.

למד"ן - לימודי מדע ודעת לנוער

למד"ן לימודי מדע ודעת לנוער, הינה יחידה בתוך המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ הפונה לבני הנוער בכיתות ה' - יב'. במסגרת היחידה פעילים חוגים לבני הנוער בתחומי עניין שונים ומגוונים - רפואה, מתמטיקה, משפטים, קולנוע, יפאנית, מחשבים ועוד. החוגים מיועדים לקהל הפרטי ולקבוצות מאורגנות בהתאם לביקוש ולדרישה. כמו כן מפעילה היחידה, ימי עיון ומדע המתקיימים בקמפוס האוניברסיטה ומיועדים לקבוצות מאורגנות מב"ש והפריפריה.

למד"ן - פעילויות קיץ

במסגרת למד"ן מתקיימות, פעילויות קיץ מגוונות המיועדות לבני הנוער:

"מעורב מדעי" - לבוגרי וי-ח', **"קיץ ממוחשב"** - לבוגרי זי-ט', **"אוניברסיטה בהישג יד"** - פרויקט המשותף עם עמותת בשער וקרן סקט"א רש"י, המסבסדות מחנה קיץ המיועד לבוגרי טי-יא'. החל מקיץ תשס"ו יוכלו בוגרי יי-יב' לקחת חלק בקורסים אקדמיים מסוימים במהלך סמסטר קיץ.

למד"ן - פרויקט חונכות למדעים
"חונכות למדעים" - הנו פרויקט משותף ללמד"ן ולדיקאנט הסטודנטים, אשר בו נהנים תלמידי תיכון מבאר שבע והסביבה, לתגבור בהיקף של 100 שעות במקצועות המדעיים, כהכנה למבחני הבגרות. התגבור ניתן על ידי סטודנטים חונכים, המקבלים מלגות בסך 5,000 ש"ח מטעם משרד המדע והטכנולוגיה.

התוכנית האוניברסיטאית לקידום הנגישות להשכלה גבוהה

המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ מפעיל זו השנה החמישית את החטיבה האקדמית של התוכנית לקידום הנגישות להשכלה גבוהה. במסגרת הפרוייקט, מגיעים כ- 900 תלמידים מצטיינים, מידי יום ו' לאוניברסיטה ללמוד מקצועות אקדמיים, שחלקם אף מזכים את אלו שעמדו בתנאי המעבר בנקודות זכות אקדמיות. הנושאים הנלמדים הם מכל הפקולטות באוניברסיטה, הנדסה, רפואה, מדעי הטבע, מדעי הרוח והחברה ובית הספר לניהול. מטרת התוכנית היא כמובן לקרב בין בני הנוער ברחבי הנגב ובין האפשרות ללימודים אקדמיים בעתיד, ולהראות להם שהאוניברסיטה אינה מגדל שן אלה נגישה לכל מי שמעוניין ומוכן להשקיע מאמצים לשם כך. התלמידים מגיעים מ- 28 בתי ספר ברחבי הנגב - מבאר שבע, ושותפים להפעלתה ובסיבסודה- מדערום, קרן סקט"א רשי, עתידים, משרד החינוך ובנק לאומי.

לפרטים נוספים נא לפנות למזכירות המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ, קריית טוביהו, בנין 1, חדר 1, בין השעות 08.00-16.00, טלפון רב-קווי: 08-6472626
דואר אלקטרוני: uces@bgu.ac.il
אתר באינטרנט: <http://bgu.ac.il/uces>

אגף מחשוב ומערכות מידע

קמפוס ע"ש מרקוס, בניין 34 חדר 212 טלפון: 08-6461151

אגף מחשוב ומערכות מידע הוא הגורם האחראי על תכנון ופיתוח מערכות המחשוב והתקשורת המרכזיות באוניברסיטה, ועל הטמעת טכנולוגיות חדשות לקידום התשתיות של מערכות אלה.

האגף אחראי על התכנון והיישום של מערכות המידע הניהוליות באוניברסיטה, מתוך ראייה כוללת ואינטגרטיבית לשם מתן מענה ניהולי הולם לצרכי הארגון.

סמנכ"ל מחשוב ומערכות מידע כפוף למנכ"ל. מדיניותו מונחית על-ידי הוועדה למדיניות המחשוב, המתמנית על-ידי הרקטור והוועדה למחשוב מנהלי בראשות המנכ"ל. האגף מורכב ממחלקת מערך המחשוב ומחלקת מערכות מידע.

מחלקת מערך המחשוב

קמפוס ע"ש מרקוס, בניין 62 טלפון: 08-6477178

מערך המחשוב האוניברסיטאי הינו המסגרת הארגונית המופקדת על פיתוח ותחזוקת שירותי תשתיות המחשוב והתקשורת לצרכי המחקר, ההוראה ומערכות המידע המנהליות.

מנהל מערך המחשוב הינו הגורם האחראי על יישום טכנולוגיות חדשות בתחומי המחשוב והתקשורת והטמעתן באוניברסיטה. כמו כן מהווה דרג מקצועי בכיר לתמיכה במערכות המחשוב בהוראה ובמחקר.

מנהל מערך המחשוב ממונה על המדורים: מערכות הפעלה מרכזיות, מחשוב אישי, תקשורת והפעלה, תמיכת מחשוב, וטכנולוגיות למידה ויעץ.

מדור מערכות הפעלה מרכזיות

קמפוס ע"ש מרקוס, מערך המחשוב, בניין 62 חדר 4 טלפון : 08-6461745.

מדור מערכות הפעלה מרכזיות מופקד על בחירה, הקמה והטמעה של מערכות הפעלה, בסיסי הנתונים, סביבות מחקר מתקדמות (High performance clusters) ומערכות אבטחת המידע בהתאם לצרכי הארגון. כמו כן הינו אחראי לתחזוקת מערכות אלה, וכן בייעוץ ורכישה של מערכות מחשב וחבילות תוכנה לתמיכה בהוראה ובמחקר, בסביבת LINUX / UNIX. המדור נותן ייעוץ לחברי הסגל אקדמיים בנושא תכנון והקמה של סביבות מחשב מתקדמות.

מדור מחשוב אישי

קמפוס ע"ש מרקוס, מערך המחשוב, בניין 62 חדר 38 טלפון : 08-6461162

מדור מחשוב אישי מופקד על בחירה והטמעה של טכנולוגיות בתחום המחשוב האישי (מקינטוש, IBM-PC ותואמיו).

המדור נותן תמיכה בתוכנה ובחומרה, כולל הדרכה בתחומים אלה.

כמו כן עוסק המדור בתכנון, הקמה ותחזוקה של כיתות המחשב הציבוריות להוראה ברחבי האוניברסיטה.

מדור תקשורת והפעלה

קמפוס ע"ש מרקוס, מערך המחשוב, בניין 62 חדר 14 טלפון : 08-6461159

בתחום התקשורת – מדור תקשורת והפעלה מופקד על תכנון, פיתוח, יישום ותחזוקת תשתיות תקשורת הנתונים הפנימית והחיצונית של אוניברסיטת בן-גוריון.

בתחום ההפעלה – מדור תקשורת והפעלה מופקד על התפעול השוטף ועל התחזוקה של שרתי המחשוב המרכזיים באוניברסיטה.

מדור תמיכת מחשב

קמפוס ע"ש מרקוס, מערך המחשוב, בניין 62 חדר 32 טלפון : 08-6477171

מדור תמיכת מחשב מופקד על מתן תמיכה, סיוע ופתרון תקלות לכלל משתמשי המחשב באוניברסיטה.

מדור טכנולוגיות למידה ויעץ

קמפוס ע"ש מרקוס, מערך המחשוב, בניין 62 חדר 11 טלפון : 08-6461165

מדור טכנולוגיות למידה ויעץ מופקד על בחירה, הטמעה ותמיכה של מערכות להוראה מתוקשבת.

כמו כן עוסק המדור בייעוץ לאנשי הסגל האקדמי וסטודנטים לתארים מתקדמים בתחום התוכנות המדעיות.

מחלקת מערכות מידע

קמפוס ע"ש מרקוס, בניין 34 טלפון : 08-6477732

מחלקת מערכות מידע אחראית על תכנון, עיצוב ופיתוח מערכות המנהל באוניברסיטה.

מדור מערכות מידע מנהל תלמידים

קמפוס ע"ש מרקוס, בניין 70 חדר 106 טלפון : 08-6461548

מדור מערכות מידע מנהל תלמידים, הינו הגוף המופקד על פיתוח, יישום ותחזוקת מערכות המידע התומכות בכלל פעילויות הניהול של אוכלוסיית הסטודנטים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב (רישום, יעוץ לקורסים, מעקב אקדמי, ניהול בחינות, שכר לימוד, מלגות, מעונות וכו').

מדור מערכות מידע מנהליות

קמפוס ע"ש מרקוס, בניין 34 חדר 112 טלפון: 08-6461592

מדור מערכות מידע מנהליות הינו הגוף המופקד על פיתוח ותחזוקת מערכות מידע לניהול כללי באוניברסיטה (תורמים ותרומות, חוזי מחקר, מינויים אקדמיים, מלגות, קידום מרצים).

צוות מערכות מידע פיננסיות ותקציביות

קמפוס ע"ש מרקוס בניין 71, חדר 12 טלפון: 08-6472101

צוות מדור מערכות פיננסיות ותקציביות אחראי על פיתוח, הטמעה ותחזוקת מערכות המידע המנהליות של אגף הכספים ואגף תכנון תקציב וכלכלה.

צוות משאבי אנוש

קמפוס ע"ש מרקוס בניין 34, חדר 118 08-6479115

צוות משאבי אנוש אחראי על פיתוח פרויקט מחשוב מערכת משאבי אנוש החדשה.

מספרי הטלפונים של המחלקות בפקולטה למדעי הרוח והחברה

חדר	בניין	מס' טלפון	שם המחלקה/חטיבה
339	בניין 72	6477777	מזכירות הפקולטה
337	בנין 72	6477777	מזכירות תואר שני
430	בנין 72	6461092	מקרא והמזרח הקדום (121)
540	בנין 72	6461132	ספרות עברית (122)
540	בנין 72	6472092	לשון עברית (123)
3420	בנין 72	6461455	לימודי המזרח התיכון (124)
6636	בנין 72	6461101	היסטוריה של עם ישראל (125)
5615	בנין 72	6472532	מחשבת ישראל (126)
6636	בנין 72	6479018	היסטוריה כללית (127)
2343	בנין 72	6472001	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי (128)
1983 ,1293	בנין 72	6461863	חינוך (129)
147	בנין 72	6461879	היחידה לקידום המקצועיות בחינוך (130)
147	בנין 72	6461875	
5644	בנין 72	6472263	פילוסופיה (131)
441	בנין 72	6461128	ספרויות זרות ובלשנות (132)
5622	בנין 72	6477199	אמנויות (134)
666	בנין 72	6477767	פוליטיקה וממשל (138)
3432	בנין 72	6472044	מדעי ההתנהגות (141)
4516	בנין 72	6472266	כלכלה (142)
4556	בנין 72	6472327	עבודה סוציאלית (144)
342	בנין 72	6461110	לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (147)
4451	בנין 72	6472461	אנגלית כשפה זרה
630	בנין 72	6461141	כתבה
56171	בנין 72	6477211	תקשורת (173)
102	קרית ברגמן	6461901	הוראת המדעים (199)
6636	בנין 72	בהיסטוריה	חטיבה ללימודי צבא ובטחון (150)
2365	בנין 72	6472391	חטיבה ללימודים אורבניים (154)
5622	בנין 72	6477199	חטיבה לאמנויות (155)
6636	בנין 72	במחלקה להיסטוריה	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי (157)
3515	בנין 72	במחלקה לב.א. כללי	חטיבה למגדר (165)
6645	בנין 72	במחשבת ישראל	חטיבה ללימודי אגדה והלכה (168)
30	בנין 72	6461148	חטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים (163)
540	בנין 72	במחלקה לספרות עברית	חטיבה ללימודי פולקלור (169)
5644	בנין 72	במחלקה לפילוסופיה	חטיבה למחשבה מדינית חברתית (171)

	<u>רשויות הפקולטה</u>
	פרופ' אבישי הניק
דיקן הפקולטה	פרופ' מאיר גרובר
ראש המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	פרופ' יצחק בן-מרדכי
ראש המחלקה לספרות עברית	פרופ' דניאל סיון
ראש המחלקה ללשון עברית	ד"ר נמרוד הורביץ
ראש המחלקה ללימודי המזרח התיכון	פרופ' אדוארד פראם
ראש המחלקה להיסטוריה של עם ישראל	פרופ' דניאל לסקר
ראש המחלקה למחשבת ישראל	פרופ' בועז שושן
ראש המחלקה להיסטוריה כללית	פרופ' דן בלומברג
ראש המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	פרופ' חנוך פלום
ראש המחלקה לחינוך והכשרת מורים	ד"ר יקיר לוי
ראש המחלקה לפילוסופיה	פרופ' ברברה הוכמן
ראש המחלקה לספרויות זרות ובלשנות	פרופ' חיים פינקלשטיין
ראש המחלקה לאמנויות	פרופ' פרד לייזין
ראש המחלקה לפוליטיקה וממשל	פרופ' דוד לייזר
ראש המחלקה למדעי ההתנהגות	פרופ' מרק גרדשטיין
ראש המחלקה לכלכלה	פרופ' עליאן אלקריןאוי
ראש המחלקה לעבודה סוציאלית	ד"ר אילנה רוזן
ראש המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה	גב' רונית גרמן
ראש היחידה לאנגלית כשפה זרה	פרופ' דן כספי
ראש המחלקה לתקשורת	פרופ' מירי עמית
ראש התוכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה	גב' רחל דמרי
ראש מינהל הפקולטה	גב' חוה לייזר
עוזר ראשי לראש מינהל הפקולטה	גב' עידית מזרחי
עוזר לראש מנהל הפקולטה ללימודי מוסמכים	גב' טלי בן-שטרית
עוזר לענייני מלגות תואר שני ושלישי	

מוסדות הפקולטה לענייני תלמידים והוראה:

מועצת הפקולטה - הוא המוסד העליון של הפקולטה. המועצה מחליטה בכל ענייני ההוראה, המחקר וההנהגה האקדמית של הפקולטה.

וועדת ההוראה - דנה בכל התחומים הקשורים בהוראה - בתוכניות-הלימודים, קיימות ובחדשות, בנוהלי ההוראה ובדרכים לשיפורם, ובעניינים הנוגעים למנהל התלמידים והפקולטה.

וועדת הפקולטה - הרשות המבצעת שליד הדיקן, המסייעת לו בניהול השוטף של חיי הפקולטה בכל התחומים.

וועדת התכנון - מתכננת תוכניות-לימודים חדשות.

מזכירות הפקולטה - מרכזת את הטיפול בסטודנטים באמצעות המחלקות וממונה על ניהול תקין של ענייניהם האקדמיים והמנהליים של הסטודנטים.

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים,

יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת הוראה פקולטית, אישורי לימודים ועוד.

משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72),

חדר 308.

כתובת אינטרנט: www.bgu.ac.il קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

(לסטודנטים חדשים - הקוד והסיסמה נמצאים בפנקס התשלומים הנשלח על ידי מדור חשבונות סטודנטים – נספח מס' 3. סטודנטים ותיקים ששכחו את קוד המשתמש והסיסמה יוכלו לראותם בפנקס התשלומים – נספח מס' 13).

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלת בה ואשר עלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר – אנא פנה למזכירות הפקולטה על מנת שנוכל לעזור לך או להדריך אותך ובמידת הצורך להפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניך.

בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של מזכירות הפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

פניות ניתן להפנות דרך אתר האינטרנט: <http://hsf.bgu.ac.il>: דרך "צור קשר" או בדואר אלקטרוני:

hsf@bgumail.bgu.ac.il

שעות הקבלה לתואר ראשון במזכירות הפקולטה:

11:00 – 13:00	בין השעות	יום א', ב'
12:00 – 14:00	בין השעות	יום ג', ד'
11:00 – 12:00	בין השעות	יום ה'

שעות הקבלה לתואר שני:

10:00 – 11:00	בין השעות	ימים א', ב'
11:00 - 12:00	בין השעות	ימים ג', ד'
10.00 - 11.00	בין השעות	יום ה'

לימודי התואר הראשוןB.A - לקראת התואר הראשון

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים שלוש שנים.

על התלמיד לצבור 120 נקודות זכות כדי להיות זכאי לתואר הראשון. שעה שבועית אחת במשך סמסטר אחד (שעה סמסטריאלית) היא בדרך-כלל שוות-ערך לנקודות זכות אחת, אלא אם נאמר אחרת בתיאור הקורס.

הלימודים מאורגנים במחלקות לפי התוכניות המתוארות להלן, וכוללים לימודי התמחות במסלולים שונים, לימודי-עזר והשלמה, שפות זרות ולימודי חובה ובחירה כלליים לפי דרישות המחלקות והפקולטה. (הלימודים מתקיימים במתכונת סמסטריאלית בשנת-הלימודים שני סמסטרים.)

נקודות זכות

(א) חלק מהקורסים בפקולטה אינם מקנים נקודות זכות, לדוגמה:

אנגלית כשפה זרה (פרט לרמת מתקדמים 2).

(ב) שעורים רבים מחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. לדוגמה:

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק א' (2);

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק ב' (2);

כאשר חלק א' נלמד בסמסטר א' וחלק ב' נלמד בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית.

תלמיד שסיים חלק א' של שיעור ולא למד חלק ב' יהיה חייב לחזור על שני חלקי השיעור, ולעמוד מחדש בכל דרישותיו בשנת לימודים עוקבת.

כלל זה חל על כל השעורים ממין זה הנלמדים בפקולטה למדעי הרוח והחברה. במקרים חריגים, כאשר אין חובה ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית, יצוין הדבר במפורש בתכנית הלימודים.

הערה: כיוון ששכר לימוד מחושב על-פי נקודות זכות בכל סמסטר, בקורסים אשר אינם מקנים נק"ז יחושב שכר-הלימוד על-פי מספר השעות באותו סמסטר.

מבנה הלימודים

כל תלמיד יצבור 108 נקודות זכות (נק"ז) במסגרת מחלקתית. 2 נק"ז לימודי חובה כלליים (אנגלית כשפה זרה) 10 נק"ז לימודי בחירה כלליים ובסך הכל 120 נק"ז.

קיימות שלוש תוכניות-לימודים:

תוכנית א' -

לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובמחלקה משנית או בחטיבה (28 נק"ז).

או: לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובשתי חטיבות (14 נק"ז כ"א).

תוכנית ב' -

לימודים חד-מחלקתיים (108 נק"ז).

תוכנית ג' -

לימודים דו-מחלקתיים * (54 נק"ז בכל אחת משתי המחלקות).

* תלמיד הלומד במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה ילמד 54 נק"ז במחלקה אחת ו-56 נק"ז בלימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

תוכנית ד' -

לימודים חד מחלקתיים (112 נק"ז) במחלקה ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

כל סטודנט אחראי לתכנית לימודיו. חובתו של הסטודנט לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות בשנתון והמתפרסמות מפעם לפעם על לוחות המודעות. אין בייעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

תכנית ג' דו-מחלקתית		תכנית ב' חד-מחלקתית		תכנית א' מח' ראשית + משנית או חטיבות	
אפשרות א'		אפשרות א'		אפשרות א'	
מחלקה א'	54 נק"ז	לימודי המחלקה	108 נק"ז	המחלקה הראשית	80 נק"ז
מחלקה ב'	54 נק"ז			המחלקה המשנית	28 נק"ז
לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
אפשרות ב'		אפשרות ב'		אפשרות ב'	
מחלקה א'	54 נק"ז	לימודים במחלקה	112 נק"ז	המחלקה הראשית	80 נק"ז
לימודים כלליים	56 נק"ז	לב.א. כללי בלבד		לימודי חטיבות	28 נק"ז
לימודי בחירה	8 נק"ז	לימודי בחירה	6 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים	
אנגלית או		אנגלית או		אנגלית או	
צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז

הערות

- א. אנגלית או צרפתית כשפה זרה - ראה להלן בפרק על שפה זרה ראשונה ;
- ב. כל תלמיד חייב להשתתף בהכרת הספרייה בשנה הראשונה ללימודיו. פירוט בפרק הדרכה בספרייה בהמשך. לא ניתן לקבל פטור מהכרת הספרייה ממוסד אחר.
- ג. לא בכל מחלקה קיימים לימודים בכל התוכניות. בעת תכנון לימודיו, על התלמיד לבדוק את התוכניות הקיימות ;

תכנית הלימודים לתואר ראשון B.A

סימן המחשב	תכנית מחלקה ראשית	תכנית חד מחלקתית	תכנית דו מחלקתית משנית	תכנית מחלקה
	80 נק"ז	108 נק"ז	54 נק"ז	28 נק"ז

מדעי הרוח

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

X	X	-	X	121	מסלולים: * מקרא
X	X	-	X	120	* מקרא והיסטוריה מקראית
X	X	-	X	135	* ארכיאולוגיה
-	X	-	-	119	* מקרא ולימודי תעודת הוראה
X	X	-	X	123	המחלקה ללשון העברית
X	X	-	X	122	המחלקה לספרות עברית
X	X	-	X	124	המחלקה ללימודי המזרח התיכון
X	X	-	X	127	המחלקה להיסטוריה כללית
X	X	-	X	125	המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
X	X	-	-	167	מסלול: לימודי מדינת ישראל
X	X	-	X	126	המחלקה למחשבת ישראל
X	X	X	X	132	המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות
X	X	-	X	131	מסלול: אנגלית: ספרות, בלשנות
X	X	-	-	134	המחלקה לפילוסופיה
-	X	X****	-	147	המחלקה לאמנויות
					מסלול: תולדות האמנות
					לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

מדעי החברה

X	X	-	X	129	המחלקה לחינוך
-	-	-	-	130	היחידה לקידום המקצועיות בחינוך (לימודי תעודת הוראה)
-	X	X	X	141	המחלקה למדעי ההתנהגות
-	X	-	-	101	המסלול לפסיכולוגיה
-	X	-	-	102	המסלול לסוציולוגיה/אנתרופולוגיה
X**	X	X	X	142	המחלקה לכלכלה
X	X	X	X	128	המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
-	-	X	-	144	המחלקה לעבודה סוציאלית
X	X	-	X	138	המחלקה לפוליטיקה וממשל
X	X	-	-	140	מסלול מתמטיקה ל- B.A
X	-	-	-	146	מסלול מדעי המחשב ל- B.A

* הצירוף היחיד האפשרי בתוך המחלקה הוא של המסלול לארכיאולוגיה עם כל אחד מהמסלולים האחרים.
 ** הצטרפות לתוכנית זו מותנית באישור מיוחד של היועץ במחלקה.
 **** במסלול ב.א. כללי חד מחלקתי היקף הלימודים הוא 112 נק"ז.

<u>חטיבה</u>	<u>חטיבה מורחבת</u>	<u>סימן המחשב</u>	<u>חטיבות לימודים מצומצמת</u>
<u>14</u>	<u>28 נק"ז</u>		<u>נק"ז</u>
X	X	154	החטיבה ללימודים אורבניים
-	X	155	החטיבה לאמנות יצירה
X	-	157	החטיבה ללימודי העולם הקלאסי
X	-	163	החטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים
X	X	165	חטיבה ללימודי מגדר
-	X	166	חטיבה למינהל עסקים**
X	X	168	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
X	X	169	חטיבה ללימודי פולקלור
X	X	150	חטיבה ללימודי צבא ובטחון
X	X	171	חטיבה למחשבה מדינית חברתית
X	X	173	חטיבה לתקשורת
-	X	174	חטיבה בכלכלה *
X	-	184	חטיבה באמנות ומוסיקה
-	X	195	חטיבה במדעים וטכנולוגיה**
X	X	186	חטיבה בנצרות קדומה
-	-	152	שפות זרות
-	-	153	היחידה לאנגלית כשפה זרה
-	-	151	לימודים כלליים

* באישור יועץ המחלקה לכלכלה
** באישור מיוחד

לימודים כלליים - לימודי חובה ולימודי בחירה

כל תלמיד בפקולטה **חייב** להשתתף בלימודים הבאים :

	2	נק"ז	(1) שפה זרה ראשונה
77	10	נק"ז (תלמידי לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה הלומדים בתוכנית דו-מחלקתית יחויבו ב-8 נק"ז, תלמידי הלומדים בתוכנית חד-מחלקתית יחויבו ב-4 נק"ז)	(2) לימודי בחירה
	0	נק"ז	(3) הכרת הספרייה

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי ל - B.A

בלימודי שפה זרה ראשונה והכרת הספרייה, חייב התלמיד להשתתף בשנת-לימודיו הראשונה.

שפות זרות

באוניברסיטה ניתנים קורסים בשפות: אנגלית, צרפתית, גרמנית, ערבית, יוונית, לטינית, איטלקית וסינית. יתכנו שינויים וקורסים נוספים.

שפה זרה ראשונה

כל תלמיד * חייב בלימוד אנגלית או צרפתית כשפה זרה ראשונה. הציון, ברמה הפוטרת בלבד, בשפה הזרה הראשונה ייכלל בחישוב הציון הסופי המשוקלל ל- B.A ומשקלו 2 נקודות לצורך השקלול. (אנגלית-מתקדמים 2; צרפתית - מתקדמים חלק א' ו- ב' = סה"כ 2 נק"ז).
*פרט לתלמידי המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות.

אנגלית כשפה זרה ראשונה

מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את הסטודנט בקריאת חומר אקדמי באנגלית באופן עצמאי ויעיל.
הקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד.

ציון המעבר באנגלית כשפה זרה - 56.

על כל הסטודנטים לסיים את כל לימודי האנגלית עם תום ארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם.

סטודנט שהתקבל ללימודים ונקבעה לו רמה נמוכה ממתקדמים 1 חייב ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיו.

במקרה של התנגשות בין קורס אנגלית עם קורס אחר מתכנית הלימודים יש להעדיף את לימודי האנגלית ולדחות הלימודים המחלקתיים.

סטודנט אשר לא יעמוד בדרישות הנ"ל יופסקו לימודיו. חידוש הלימודים לתואר יותנה במילוי דרישות לימודי אנגלית כשפה זרה.

סטודנט שנקבע לו פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי חייב לוודא שהפטור נרשם לו במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

צרפתית כשפה זרה ראשונה

הבוחר בצרפתית כשפה זרה ראשונה, חייב ללמוד 4 שעות שבועיות במשך שנה אחת (שני סמסטרים) ברמת מתקדמים. - הקורס ישוקלל כ-2 נק"ז.

יש לקבל אישורם של יועצי המחלקות שבהן לומד התלמיד כדי לבחור בצרפתית כשפה זרה ראשונה.

ציון המעבר בצרפתית כשפה זרה ראשונה - 56.

שפה זרה שנייה

לימוד שפה זרה שנייה היא חובה על תלמידי מחלקות מסוימות. תלמידים אחרים המעוניינים בכך, רשאים ללמוד שפה זרה שנייה כלימוד בחירה.

לימודי בחירה כלליים

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה **מחוצ** למסלולי לימודיו בהיקף של 10 נקודות זכות. (תלמידי המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי) בתכנית חד-מחלקתית חייבים בלימודי בחירה בהיקף 4 נק"ז). התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך רשימת הלימודים הכלליים המופיעים במרוכז. תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה המציעה את הקורס ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו, דהיינו, אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו.

הלימודים הכלליים פתוחים לתלמידים על בסיס מקום פנוי. תלמיד הבוחר בקורס הניתן על-ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה, חייב לעמוד בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות. תלמיד הבוחר בקורסים מפקולטות אחרות חייב לעמוד בדרישות הקורס בהתאם לתקנון אותה פקולטה. תלמיד הבוחר קורס שנתי חייב ללמוד את חלק א' וחלק ב' של אותו קורס באותה שנה אקדמית. (לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. ראה בהמשך בפרק הדין בכללי מעבר ובחינות).

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

פטור והכרה בקורסים

פטור מקורס על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר

תלמיד רשאי להגיש בקשה לפטור מלימוד קורס רק על סמך קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי אותם סיים בהצלחה במוסד אקדמי מוכר. את הבקשה, בצירוף גליון ציונים וסילבוס, יש להגיש למזכירות המחלקה. ועדת ההוראה תדון בבקשה לאחר קבלת המלצה ממורה הקורס. ועדת ההוראה רשאית לפטור את התלמיד מלימוד הקורס, אם שוכנעה כי התלמיד למד את הקורס ברמה ובהיקף דומים או עולים על הרמה וההיקף של הקורס הנלמד במחלקה או ביחידה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פטור מקורסים כלליים יש להגיש לפי אותו נוהל למזכירות הפקולטה.

פטור על סמך לימוד קודם באוניברסיטת בן-גוריון

תלמיד שסיים בהצלחה קורס באחת מהמחלקות או היחידות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, רשאי לבקש פטור מהקורס והכרה בציון שקיבל. הקורס יופיע בגיליון ציוניו של התלמיד בציון ובמשקל שנלמד. הציון ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר.

פטור להנדסאי

הנדסאי בעל תואר מוכר בארץ רשאי להגיש בקשה לפטור מלימודים כלליים בתנאי שקורס זה מקביל לקורס בתכנית הלימודים של המחלקה או היחידה האקדמית שבה הוא לומד ובתנאי שלמד במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה.

* תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים.

אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף

לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקללו לו לתואר.

הכרת הספרייה

החל משנת הלימודים תשמ"ג כל תלמיד חייב להשתתף בהדרכה בספרייה, הכוללת: היכרות, התמצאות ושימוש בספרייה. התרגיל נעשה בלמידה מרחוק באמצעות האינטרנט הכנת התרגיל חלה על כל תלמיד. היא אינה מקנה נקודות-זכות אך היא נכללת בדרישות לתואר הראשון. הדרכה בספרייה היא חובה לתלמידי שנה ראשונה, ולתלמידים העוברים מהמכללות וטרם תרגלו הדרכה זו. **ראה בפרק הזן בלימודים הכלליים.**

חטיבות לימודים

רשימה של חטיבות לימודים מופיעה להלן בחוברת זו.

כללי מעבר ובחינות

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. הציון העובר הוא 56 לפחות. בקורסים מסויימים ציון המעבר גבוה יותר. דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך-כלל, על סמך הציון בבחינת סוף הקורס, בחנים, תרגילים ועבודות. המורה רשאי לקבוע בחינה בעל-פה במקום בחינה בכתב. תלמיד שנרשם לקורס ולא ביטל אותו במועד המתאים יקבל בו ציון "0" = נכשל. (ציון זה ישוקלל עד למועד סגירת התואר).

הבחינה בקורס עשויה לכלול גם חומר ביבליוגרפי. המורה יודיע לתלמידים בתחילת הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. בכל קורס קיימת חובת נוכחות אלא אם נמסר אחרת על-ידי המרצה בסילבוס. תלמיד אשר לא יופיע לשלושת השיעורים הראשונים מיום תחילת הקורס ייחשב כאילו לא מילא את מטלות הקורס ולא יהיה רשאי להיבחן באותו הקורס וציונו יהיה נכשל.

כל מחלקה קובעת את היקף הבחינות שהעמידה בהן היא תנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר. בבחינות אלה חייב התלמיד להשיג ציון ממוצע של 56 לפחות. במחלקות אחדות נדרש ציון גבוה יותר כתנאי מעבר. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה לא יוכל להמשיך את לימודיו באותה מחלקה.

תלמיד בתוכנית דו-מחלקתית שלא מילא את דרישות המעבר באחת המחלקות לא יורשה להמשיך בלימודיו באותה מחלקה, אולם הוא רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר של שתי המחלקות שבהן הוא לומד, יופסקו לימודיו בפקולטה.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר בתוכנית החד-מחלקתית או בתוכנית של המחלקה הראשית- רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת. תלמיד שנכשל גם במחלקה החדשה - יופסקו לימודיו בפקולטה. במקרים מסוימים יורשה תלמיד שנכשל לחזור על שנת הלימודים.

בחינות סוף הקורס נערכות בחופשה שלאחר סיום הקורס. בחינת סוף קורס סמסטריאלי שניתן בסמסטר א' תתקיים בחופשה שבין הסמסטרים; בחינת סוף קורס סמסטריאלי הניתן בסמסטר ב' תתקיים בחופשת הקיץ.

כל בחינות סוף הקורס תערכנה בשני מועדים: מועד א' ומועד ב' שתאריכיהן יתפרסמו על-גבי לוחות המודעות. לא יתקיימו בחינות סוף סמסטר לפני תום הסמסטר.

התלמיד רשאי לחלק את בחינות המעבר בין שני המועדים, אך מומלץ שייגש למספר בחינות גדול ככל האפשר במועד א'. (תקנון הבחינות האוניברסיטאי בפרק מזכירות אקדמית בתחילת השנתון עמ' 28).

תנאי מעבר משנה לשנה:

תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע של 65 לפחות. המחלקות רשאיות לקבוע ציון ממוצע גבוה יותר. המעבר משנה א' לשנה ב' יתבצע רק עם השלמת כל חובות שנה א'. סטודנט, שיחסר לו אפילו קורס אחד משנה א', ייחשב כתלמיד שנה א' עד אשר ישלים את כל המטלות של שנה א'. הכללים הנ"ל יחולו גם על מעבר משנה ב' לשנה ג'. סטודנט שלא ישלים קורס מקורסי החובה של שנה ב' ייחשב כתלמיד שנה ב' עד להשלמת חובותיו. אישורי התלמיד הניתנים בתקופת הרישום ישקפו אף הם את הנ"ל.

כשלוך בקורס

סטודנט שנכשל בקורס בחירה או לא השתתף בו, רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחר שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) המשתקלל כ-"0" בחישוב הממוצע הכללי. הכישלון יוצא משקלול הממוצע הסופי במעמד סגירת התואר בלבד. במידה ובחר הסטודנט לחזור על קורס בחירה שנכשל בו בעבר, ציונו האחרון בקורס יירשם בגיליון הציונים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנט המבקש לשפר את ציוניו רשאי ללמוד קורס/י בחירה אחר/ים באישור המחלקה. בעת הגשת הבקשה לסגירת התואר, על הסטודנט לציין איזה קורס/ים הוא בוחר לא לשקלל. תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', רשאי לחזור עליה במועד ב', תלמיד שנכשל בשני מועדים של אותה בחינה, לא יהיה רשאי להבחן בה פעם נוספת. נהלים נוספים בנושא הבחינות – אנא עיינו בתקנון הבחינות המופיע באתר מזכירות אקדמית bgu.ac.il

קורסים חופפים

האיסור על הרשמה לשני קורסים (או יותר) המתקיימים באותם ימים/שעות תקף גם במקרה שבאחד מן הקורסים הנ"ל אין חובת נוכחות. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לבטל קורס חופף לתלמיד באופן מיידי וללא אפשרות לערעור

חזרה על קורס

סטודנט שאושר לו לחזור על קורס, חייב לעמוד בדרישות הקורס, כפי שנקבעו בשנה בה הוא לומד הקורס (ולא על-פי דרישות מוקדמות או מאוחרות יותר). ייתכנו שינויים בקורסים משנה לשנה (שעות ונק"ז) – הדרישות הקובעות בקורס הן הדרישות של השנה בה נלמד הקורס. בחלק ממחלקות הפקולטה לא ניתן לחזור על קורסים על-מנת לשפר ציון. סטודנט המבקש לחזור על קורס כדי לשפר ציון חייב לקבל על כך אישור מהיועץ במחלקה.

סולם הציונים

מעולה	-	95 - 100
טוב מאוד	-	85 - 94
טוב	-	75 - 84
כמעט טוב	-	65 - 74
מספיק	-	56 - 64
נכשל	-	0 - 55

ציון עובר / נכשל יינתן רק בקורס שאינו מקנה נק"ז ובסמינר מחלקתי שדורש נוכחות בלבד (לא דורש הגשת עבודה).

הערה: החל בשנת הלימודים תשמ"ה כל קורס אליו נרשם התלמיד, יופיע בגיליון הציונים, כולל כשלונות וחזרות על קורסים.

שינוי תכנית לימודים

על תלמיד המשנה/מחליף מחלקות/חטיבות במהלך לימודיו לקחת לתשומת ליבו כי השינוי בתוכנית הלימודים יגרום לעיתים ללימוד נק"ז עודפות שלא יוכרו לו בתוכנית לימודיו החדשה ולהארכת משך הלימודים מה שיגרום תשלום שכ"ל נוסף.
על כל שינוי בתכנית הלימודים יש להעביר הודעה בכתב אל מזכירות הפקולטה.

סגירת תואר

על הסטודנט למלא טופס בקשה לסגירת תואר את הטופס ניתן לקבל במחלקה או ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של הפקולטה. הסטודנט ימלא את כל סעיפי הטופס (מומלץ לצרף גיליון ציונים מקיוסק המידע), ויחתום עליו. את הטופס יש להגיש במחלקה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל. המחלקה תבצע את סגירת התואר ותעביר להמשך טיפול למזכירות הפקולטה.

את הבקשות לסגירת התואר ניתן להגיש לא יאוחר מ-31.12.2006, רק הבקשות שיגיעו אל מזכירות הפקולטה מהמחלקות עד לתאריך זה יכנסו לטקס הבוגרים שיתקיים בקיץ תשס"ז.
כל הבקשות שיגיעו לאחר מכן יועברו לטקס הבוגרים של שנה"ל תשס"ח.

חישוב הציון הסופי ל-B.A

הציון הסופי בכל מחלקה נקבע על פי שקלול הציונים הנהוג בה. בנוסף לכך, ייעשה שקלול כללי שיכללו בו גם הלימודים הכלליים (שפה זרה ראשונה ולימודי בחירה).

הציון הסופי המשוקלל בכל אחת ממחלקות וחטיבות הלימוד ובלמודים הכלליים חייב להיות 65 לפחות.

ההערכה תחושב על פי הממוצע הכללי הסופי לתואר שהשיג הבוגר בכל מחלקות הלימוד שלו כולל הלימודים הכלליים.

18% מהבוגרים של כל מחלקה בתוכנית חד מחלקתית ו-18% מכלל כל הבוגרים בכל מחלקות הפקולטה בתוכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה ראשית, ששיגו את הממוצעים הגבוהים ביותר בסך כל לימודיהם יוערכו כמצטיינים ובתנאי שממוצע ציוניהם יהיה מעל 85.

20% העליונים מתוך רשימת המצטיינים יהיו בעלי הצטיינות יתרה ובתנאי שממוצע ציוניהם הוא מעל 90. תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת בן גוריון, לאחר שקיבל על סמך לימודים באוניברסיטה אחרת פטור מחלק ממוצעות הלימוד, זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה, אם למד באוניברסיטת בן גוריון לפחות מחצית ממכסת נקודות הזכות הרגילה לתואר.

משקל הלימודים השונים בחישוב הציון הסופי המשוקלל של התעודה הוא כדלקמן :-

לימודים מחלקתיים	108	נקודות זכות
לימודים כלליים :		
שפה זרה ראשונה (ברמה הפוטרת בלבד)	2	נקודות זכות
לימודי בחירה	10	נקודות זכות (בלימודים כלליים במדעי הרוח והחברה
		6 נקודות זכות בתוכנית חד-מחלקתית).
ס ה " כ -	120	נקודות זכות

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות לא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

ציונים מהמכללות בחסות אוניברסיטת בן גוריון יכללו בציון הסופי המשוקלל.

הציון הסופי המשוקלל ל B.A אינו ניתן לתיקון או לשינוי לאחר שהוצא לתלמיד אישור על זכאותו לתואר.

תאריך הזכאות

תאריך הזכאות הינו התאריך של מסירת עבודה אחרונה או בחינה אחרונה בחובות התואר. התאריך הקובע הוא האחרון מבין השניים (או החלטה חריגה של ועדת הוראה פקולטית). התאריך על אישור מסירת העבודה ע"י המחלקה יהיה הקובע במקרה שהעבודה היא המטלה האחרונה. **עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה.** (התלמיד יקבל העתק מאישור מסירת העבודה עם ציון תאריך המסירה, אישור זה יהווה אסמכתא לתאריך זכאותו לתואר. במידה וזוהי המטלה האחרונה בה היה חייב).

הפסקת לימודים

תלמיד שהפסיק את לימודיו או שלימודיו הופסקו במהלך הסמסטר (א' או ב'), הלימודים באותו סמסטר לא ייחשבו לו במניין לימודיו.

חופשת לימודים

תלמיד שהגיש בקשה לחופשת לימודים לתקופה שאינה עולה על שנתיים ובקשתו אושרה, רשאי לחזור ללימודים ללא אישור מיוחד והשנים שלמד לפני ההפסקה יחשבו במניין לימודיו לקראת התואר. אם ההפסקה תעלה על שנתיים, תהיה ההכרה בלימודיו הקודמים טעונה אישור מוסדות הפקולטה.

במקרים בהם התלמיד מעוניין בחופשת לימודים או להפסיק לימודיו עליו לפנות למזכירות הפקולטה בכתב ולא יאחר מסוף תקופת השינויים של הסמסטר.

לא תינתן חופשת לימודים רטרואקטיבית.

רשאי לקבל חופשה רק תלמיד מן המניין שסיים שנה א' וקיבל ציונים שהממוצע שלו בהם אינו נמוך מ-65 (ציון מעבר משנה לשנה).

הפסקת לימודים אקדמית

תלמיד שהופסקו לימודיו אקדמית יכול לערער רק פעם אחת על ההחלטה תוך 14 יום מקבלת מכתב ההפסקה.

* תלמיד שהפסיק לימודיו ליותר מחמש שנים, תחול התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד, המחלקה רשאית להכיר בקורסים מסוימים על פי שיקוליה, באישור ועדת הוראה פקולטית.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

תלמיד המבקש להתקבל לשנת-לימודים על-סמך לימודים קודמים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יגיש אישור לימודים רשמי מאותו מוסד, שבו יפורטו לימודיו וציוניו. ההכרה בלימודיו הקודמים, תנאי קבלתו ותוכנית-לימודיו ייקבעו על-ידי וועדות הקבלה של המחלקות הנוגעות בדבר.

יוכרו אך ורק קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי במוסד אקדמי מוכר, אשר קיבל אישור מהמועצה להשכלה גבוהה

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן גוריון בנגב לפחות 40 נקודות-זכות במשך שנת-לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז ממוסד אקדמי אחר מוכר.

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות **לא יכללו** בחישוב הציון הסופי המשוקלל לתואר, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

מעבר ממכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון – B.A. מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב 40 נקודות זכות במשך שנת לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז מהמכללה. יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון רק אותם תלמידים שהשלימו 80 נק"ז במכללה ובהם כל קורסי החובה של שנים א' ו-ב'. על התלמידים ללמוד לפחות 1/3 מלימודי המחלקה באוניברסיטה. הציונים של לימודי המכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **יכללו** בציון הסופי המשוקלל לתואר.

ויתור אקדמי

ניתן לבטל קורס גם לאחר תום תקופת השינויים אך **לא יאוחר משבועיים מתום הסמסטר**. ביטול זה הינו **"ויתור אקדמי"** והוא כרוך בקנס כספי ובתשלומים נוספים (הנגבים ישירות ע"י מדור חשבונות סטודנטים). הביטול אינו משנה את היקף שכר הלימוד. סטודנט שביטל רישום לקורס – "ויתור אקדמי" – אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם הקורס שביקש לבטל מופיע בכרטיס הנבחן שלו. קורס שבוטל לאחר תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר. (בקיוסק המידע הקורס יופיע עם ציון 710).

נוהל פניית תלמידים

פניית תלמידים לרשויות הפקולטה בנושאים אקדמיים תיעשה אך ורק בכתב. תלמיד רשאי לפנות אל כל רשות באותו עניין פעם אחת בלבד. לא תתקבל פניית התלמיד ללא צירוף החלטת הרשות הקודמת. להלן הסדר ההירארכי של הפניות:

- יו"ר ועדת הוראה מחלקתית
- ראש המחלקה
- ועדת הוראה פקולטית
- דיקן הפקולטה

הדרכה וייעוץ

חלק מהמחלקות יקיימו לפני כל סמסטר ימי-ייעוץ מרוכזים בהם ידריכו את התלמידים במהלך הלימודים במחלקה ובקביעת מערכת שיעוריהם.

בתום תהליך הקליטה, יפיק התלמיד לעצמו תדפיס מהמחשב. התלמיד רשאי לערוך שינויים ברשימת השעורים במשך השבועיים הראשונים של הסמסטר. לאחר תקופה זו לא יאושרו שינויים. תהליך קליטת השינויים בתוכנית הלימודים זהה לתהליך קליטת הייעוץ.

הרישום לקורסים ייערך דרך אתר האינטרנט או במחלקה. בתום כל שינוי יפיק לעצמו התלמיד את תדפיס הלימודים באמצעות האינטרנט, וישמור אותו עד קבלת כרטיס הנבחן בתום סמסטר.

הערות: (1) תלמיד אינו רשאי להירשם לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות.

והיה ונרשם התלמיד לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות רשאית

המחלקה נותנת הקורסים לבטל אותם.

(2) תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס בעל אותו מספר מחשב יותר מפעם אחת, אלא אם כוונתו לשפר ציון. (זאת בהתאם לתקנון של כל מחלקה ומחלקה). במניין הנקודות המצטבר ייחשב קורס זה פעם אחת בלבד. (הציון בקורס הנלמד האחרון הוא הקובע).

(3) סטודנט אינו רשאי להירשם לקורסים שאינם בתוכנית לימודיו אלא אם קיבל אישור מיוחד לכך ממרצה הקורס ובאישור ועדת הוראה מחלקתית.

מועדי הייעוץ - ייעוץ והרשמה

סמסטר א' – תשס"ז

ימי הרישום לתואר שני:

ימי הרישום דרך האינטרנט: מה-25.9.2006 בשעה 09:00 ועד ה-26.09.2006 בשעה 07:00. פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

ימי הרישום לתואר ראשון

ימי הרישום דרך האינטרנט: מה-26.9.2006 ועד ה-28.9.2006. פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

תקופת השינויים סמסטר א' תשס"ז:

בשבועיים ראשונים לתחילת הסמסטר: 22.10.2006 ועד ה-5.11.2006 (פרטים מדויקים יפורסמו על לוחות המודעות ובאתר האינטרנט).

סמסטר ב' – תשס"ז:

התאריכים של ימי הייעוץ ותקופת השינויים לסמסטר ב' יפורסמו במהלך השנה.

היקף המערכת ושכר-הלימוד

שכר הלימוד הינו זהה לזה שבמוסדות להשכלה גבוהה בארץ ועשוי להשתנות בהתאם להחלטות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך. גובה החיובים ייקבע לאחר פרסום מדד יולי של אותה שנה.

ראו חוברת "הוראות והסברים לסדרי הרישום ותשלום שכר-לימוד" לכל שנה אקדמית. החוברת תשלח לכלל הסטודנטים על ידי מדור חשבונות סטודנטים בצרוף פנקס תשלומים לקראת שנת הלימודים תשס"ז.

כדי להיחשב כתלמיד יש ללמוד בהיקף של 10 נק"ז לפחות. חישוב שכר הלימוד ייעשה בכל סמסטר בנפרד, לפי היקף המערכת כאמור לעיל, (על פי חוברת שכ"ל שמפרסמת ע"י מדור חשבונות סטודנטים).

במקרים מיוחדים ורק על פי אישור מזכירות הפקולטה, אפשר להירשם למספר נקודות קטן מ-10. שכר הלימוד במקרים אלה הוא כפי שיקבע על ידי מדור חשבונות סטודנטים.

מערכת השעורים, כפי שמופיעה בתדפיס הלימודים היא האסמכתא לתכנית הלימודים של התלמיד. תלמיד שלא השלים את הייעוץ וההרשמה במועדים המיועדים לכך, לא ייחשבו לימודיו בשנת תשס"ז* שעורים שלא נכללו בטופס הלימודים המאושר אף הם לא ייחשבו לתלמיד במניין לימודיו.

הערה: תדפיס הלימודים המאושר הוא הבסיס לחישוב שכר הלימוד של התלמיד. (על הסטודנט להוציא תדפיסי לימודים לאחר הרישום לקורסים ולאחר כל שינוי ולשמור אותם עד לקבלת כרטיס נבחן בתום הסמסטר).

* לאחר תקופת השינויים לא ניתן לקלוט רישום / יעוץ / שינוי לאותו הסמסטר.

אישורים

אישורים יינתנו רק לתלמיד אשר:

- (א) נרשם כחוק לאוניברסיטה.
- (ב) ערך רישום לקורסים במועד שנקבע לכך.
- (ג) מילא את כל התחייבויותיו הכספיות עד מועד הגשת הבקשה.

אישור הוא בר תוקף רק כאשר הוא ניתן על ידי המדור או המזכירות המוסמכים לכך, כמפורט להלן.

סוגי האישורים

כל בקשה לאישור חייבת להגיע למזכירות הפקולטה **לפחות שבועיים** לפני התאריך שבו דרוש האישור. מזכירות הפקולטה תעשה את כל המאמצים על מנת להפיק את האישורים בהקדם ולפני תום השבועיים.

1. **אישור תלמיד** - אישור כללי המעיד שהתלמיד רשום ללימודים באוניברסיטה בסמסטר/שנה הנוכחים. כדי לקבל אישור זה יש לפנות אל מזכירות הפקולטה. סטודנט יכול להפיק לעצמו אישור זה מהאינטרנט ללא תשלום.

2. **גיליון ציונים** - אישור זה כולל פירוט של המקצועות שהתלמיד למד והציונים שקיבל. האישור יכול את כל הלימודים שהשיג בהם ציון סופי מיום תחילת לימודיו ועד מועד הגשת הבקשה. **לא ינתן אישור על חלק מהלימודים או על קורס בודד. לא יינתן ציון על חלק של קורס.** באישור הלימודים יופיעו כל הקורסים שאליהם נרשם התלמיד, כולל הכישלונות וחזרות על קורסים. לימודים באוניברסיטאות אחרות, גם אם הוכרו על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון לא ייכללו, באישור הלימודים.

לימודים מהמכללות אשר בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יופיעו בגיליון הציונים רק בקורסים בהם השיג הסטודנט ציון עובר והמשתקללים לתואר.

גיליון ציונים ניתן לקבל בעברית ו/או באנגלית. יש לשלם בעד אישור בעברית ו/או באנגלית. שובר תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה בצירוף בקשה לאישור.

3. **אישור על זכאות לתואר ראשון** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות לקראת התואר הראשון במחלקות, בחטיבות ובלימודים הכלליים (כולל הכרת הספרייה), וציונו הסופי שוקלל בכל אחת מיחידות לימודיו, יקבל אישור ממוזכרות הפקולטה על זכאותו לתואר.
4. **אישור על זכאות לתעודת הוראה** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות בתוכנית להכשרת מורים, ואשר זכאי לתואר ראשון, יקבל אישור על זכאות לתעודת הוראה. תלמיד שסיים תואר ראשון בפקולטות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון, או באוניברסיטה אחרת, חייב למסור העתק תעודת הבוגר למזכירות היחידה להכשרת מורים.

קבלת תעודות

תעודות ה - B.A ותעודות ההוראה מוענקות בטקס הבוגרים שייערך ביוני 2007. *

בוגרים שנבצר מהם ליטול חלק בטקס, יוכלו לקבל את התעודות לאחר הטקס על-ידי פנייה אישית או בכתב למדור מעקב. קבלת התעודות מותנית במילוי החובות לספריה ולמדור חשבונות סטודנטים.

* רשימת הבוגרים נסגרת ב-1.1.2007 תלמידים ששקלול ציוניהם יגיע למזכירות הפקולטה לאחר תאריך זה, לא ישתתפו בטקס הענקת התעודות בשנה"ל תשס"ז. תלמיד שלא קיבל אישור על זכאות לתואר ב.א. עד סוף דצמבר 2006 חייב לפנות מיידי למזכירות בפקולטה לבירור מצבו.

פרסי הצטיינות ותעודות הערכה.

- פרסי הצטיינות ותעודות הערכה יוענקו לתלמידים על הישגיהם בשנה"ל תשס"ו ובתנאי שיעמדו בתנאים הבאים ועל פי הקריטריונים המאושרים מידי שנה על ידי הועדה המרכזת.
1. למדו מערכת מלאה וקיבלו ציונים (17 נק"ז לפחות בכל אחד מהסמסטרים) ולפחות 36 נק"ז בסה"כ בשנה שבגינה מוענק הפרס או התעודה.
 2. כדי לקבל את הפרס חייבת להיות סטודנט/ית פעילה בלימודי תואר ראשון, או תואר גבוה יותר, באוניברסיטת בן-גוריון, בסמסטר א' בשנה העוקבת לשנה שבגינה מוענק הפרס.
 3. סטודנט/ית אשר ימצא / תמצא ראוי/ה לקבלת הפרס או תעודת הערכה אשר אינו/אינה עומד/ת בתנאי המוזכר בסעיף 2 לעיל, כלומר אינו/אינה סטודנט/ית פעילה באוניברסיטת בן גוריון בשנה העוקבת יקבל/תקבל תעודה בלבד ללא פרס כספי.
 4. המועד הקובע לצורך חישוב ממוצעים לקבלת פרסי הצטיינות והערכה לימודים הוא 30 בנובמבר כל שנה.

לוח המודעות

ההודעות בדבר מועדי בחינות, שינויים במערכת השעות והודעות שוטפות אחרות, מתפרסמות על-גבי לוחות המודעות של הפקולטה ולוחות המודעות של המחלקות ובאתר האינטרנט של הפקולטה.

**על מנת למנוע אי-נעימויות ואי-הבנות
עשה לך הרגל להתבונן בלוחות המודעות**

בכל עניין שאין עליו מענה בחוברת זאת, בכל נושא ושאלה לא ברורים, בכל בעיה שאתה נתקל בה, העלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר - פנה בהקדם למזכירות מחלקתך, אשר תעשה כמיטב יכולתה לעזור לך או להדריך אותך ולהפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בעניינך. במקרה שהבעיה לא נפתרה על-ידי מזכירות המחלקה - פנה אל מזכירות הפקולטה.

סימני המחלקות, המסלולים והקורסים

לכל מחלקה, מסלול, חטיבה וקורס סימן מחשב.

סימן המחלקה או המסלול הוא מספר בן 3 ספרות.

סימן הקורס מורכב מ-5-8 ספרות, כאשר (משמאל לימין) שלוש הספרות הראשונות מציינות את המחלקה או המסלול לדוגמא: במחלקה לכלכלה כל הקורסים מתחילים בספרות

142

הספרה הרביעית (משמאל לימין) מציינת את רמת הקורס (לתואר ראשון או שני)

142-1

קורסים לתואר ראשון

142-2

קורסים לתואר שני

הספרות הבאות מציינות את מספר השיעור בתוך המחלקה או המסלול

142-1-11 - 142-1-9991

כאשר כל הקורסים לתואר ראשון

142-2-1 - 142-2-9991

כאשר כל הקורסים לתואר שני

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת שיעור אחת, תציינה הספרות הבאות - (משמאל לימין) את קבוצת השיעור

142-1-1011-01

142-1-1011-02

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת תרגיל אחת, תציינה הספרות הבאות - (משמאל לימין) את קבוצת התרגיל

142-1-1011-01-11

הספרות ה-13 וה-14 - מיועדות לקבוצת מעבדה (בדרך כלל בקורסים של מדעי הטבע וטכנולוגיה)

142-1-0111-01-11-11

<u>קוד הקורס</u>	<u>סימן מסלול</u>	<u>סימן מחלקה</u>	
			(1) מחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום
			מסלולים :
120.....	120	-	מקרא והיסטוריה מקראית
121.....	121		מקרא
135.....	135		ארכיאולוגיה
119.....	119		מקרא ולימודי תעודת הוראה
122.....	-	122	(2) המחלקה לספרות עברית
123.....	-	123	(3) המחלקה ללשון עברית
124....	-	124	(4) המחלקה ללימודי המזרח התיכון
125....	-	125	(5) המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
167...	167		המסלול ללימודי מדינת ישראל
126.....	-	126	(6) המחלקה למחשבת ישראל
127....	-	127	(7) המחלקה להיסטוריה כללית
128.....	-	128	(8) המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
129.....	-	129	(9) המחלקה לחינוך
130.....	-	130	(10) היחידה לקידום המקצועיות בחינוך
131.....	-	131	(11) המחלקה לפילוסופיה
			(12) המחלקה לספרויות זרות ובלשנות
			מסלול :
132.....	-	132	אנגלית : ספרות, בלשנות
134.....	-	134	(13) המחלקה לאמנויות
			מסלול : תולדות האמנות
138.....	-	138	(14) המחלקה לפוליטיקה וממשל
141.....	-	141	(15) המחלקה למדעי ההתנהגות
101.....	101	-	(16) המסלול לפסיכולוגיה
102.....	102	-	(17) המסלול לסוציולוגיה / אנתרופולוגיה
142.....	-	142	(18) המחלקה לכלכלה
144.....	-	144	(19) המחלקה לעבודה סוציאלית
151.....	-	151	(20) לימודים כלליים
153.....	-	153	(21) אנגלית כשפה זרה

ליחידות הלימוד הבאות סימן מחלקה בלבד.

	קוד הקורסים על-פי המחלקות הנותנות את השרות
110	לימודי השלמה
140	מתמטיקה ל- B.A
146	מדעי המחשב B.A.T
147	לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה
150	חטיבה ללימודי צבא ובטחון
154	חטיבה ללימודים אורבניים
155	חטיבה לאמנות יצירה
156	חטיבה ללימודי המזרח התיכון
157	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי
163	חטיבה ללימודים אוסטריים-גרמניים
165	חטיבה ללימודי מגדר
166	חטיבה למינהל עסקים
168	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
169	חטיבה ללימודי פולקלור
171	חטיבה למחשבה מדינית חברתית
173	חטיבה לתקשורת
184	חטיבה באמנות ומוסיקה
186	חטיבה בנצרות קדומה

לימודי תואר שני (M.A)

בפקולטה למדעי הרוח והחברה זכאיות להעניק את התואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה" המחלקות הבאות: מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולים: "מקרא", היסטוריה מקראית", "ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה"; ספרות עברית; לשון עברית; לימודי המזרח התיכון; מחשבת ישראל; היסטוריה של עם ישראל; היסטוריה כללית; גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי; חינוך במסלולים: "תכניות לימודים והוראה", "מינהל חברה ומדיניות החינוך", "פסיכולוגיה במערכת החינוכית", "יעוץ חינוכי"; פילוסופיה; ספרויות זרות ובלשנות אנגלית: במסלולים: "בלשנות", "ספרויות זרות"; מדעי ההתנהגות במסלולים: "פסיכולוגיה", "סוציולוגיה-אנתרופולוגיה"; כלכלה; עבודה סוציאלית; תקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה; הוראת המדעים והטכנולוגיה.

מזכירות לימודי מוסמכים

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת המוסמכים הפקולטית, אישורי לימודים ועוד. משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72). כתובתנו: הפקולטה למדעי הרוח והחברה, ת.ד. 653 באר-שבע, מיקוד 84105. טלפון: 08-6461109 פקס: 08-6472887.

כתובת e-mail: mizrahi@bgu.ac.il, polinag@bgu.ac.il כתובת אתר הפקולטה: www.bgu.ac.il

קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

שעות קבלת קהל: ימים א'-ב' בין השעות 10:00-11:00

ימים ג'-ד' בין השעות 11:00-12:00

בימי ה' בין השעות 10:00-11:00.

בשעות קבלת קהל לא יינתן מענה טלפוני. אנא הקפידו להגיע בשעות הקבלה כדי למנוע אי נעימויות.

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלתם בה ואשר עלולה להפריע למהלך הלימודים הסדיר – ניתן לפנות למזכירות ללימודי מוסמכים על מנת שנוכל לעזור לכם או להדריכם, ובמידת הצורך להפנותכם לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניכם. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של המזכירות ללימודי מוסמכים בפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

תקנות הלימודים לתואר שני

באחריות הסטודנטים לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות כאן ואלו שתתפרסמה על ידי הגופים המוסמכים במהלך הלימודים.

הסטודנטים הם האחראים על תכנית לימודיהם. אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

תנאי קבלה

קבלת סטודנטים ללימודי תואר שני נקבעת על ידי ועדת הקבלה של המחלקה ובאישור ועדת המוסמכים של הפקולטה. רשאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. ממוצע הציונים בתואר הראשון הנדרש לקבלה לפקולטה הוא 76 לפחות, על פי אחת משתי האפשרויות הבאות:

אפשרות א' : ציון 76 ומעלה בתואר הראשון בתחום הלימודים שבו מבקשים המועמדים להתקבל ללימודי תואר שני.

אפשרות ב' : ציון 76 ומעלה שהוא ממוצע הציונים המשוקללים של כל תחומי הלימודים לתואר ראשון של המועמדים.

ועדת הקבלה המחלקתית קובעת על פי איזו משתי האפשרויות יתקבלו המועמדים. יחד עם זאת, המחלקה רשאית לקבוע ממוצע ציונים גבוה יותר ותנאי קבלה נוספים, כתנאי להרשמה.

תנאי קבלת סטודנטים בעלי תארים מוכרים מחו"ל

כל המועמדים בעלי תואר מוכר מחו"ל חייבים בבחינת GMAT או GRE (בהתאם לתחום הלימודים אליו נרשמים). ועדת הקבלה תדון במועמדים על פי:

* גיליון ציונים וממוצע סופי לתואר

* אישור זכאות

* אישור פעולה של המועצה להשכלה גבוהה

* סילבוסים של הקורסים שנלמדו

* רשימת מרצים

לאחר שמדור רישום יבדוק את התעודה ויעשה את הסינון הראשוני, התיק יועבר לוועדת קבלה פקולטית שתפעל בחסות מדור הרישום. ועדת הקבלה הפקולטית תדון בבקשת המועמדים לאור הישגיהם האקדמיים ותוצאת בחינת GRE/GMAT. לאחר אישור הוועדה הפקולטית התיק יועבר לאישור ועדות הקבלה המחלקתיות.

במקרים של אישור פטור או הכרה בקורסים, יש לחייב המועמדים בלימודי השלמה במשך שנה במסגרת "לימודי השלמה - לא לתואר". בתום שנת ההשלמות, על המועמדים להירשם שנית למחלקה בה מעוניינים ללמוד (דרך מדור רישום), ובקשתם תישקל מחדש גם לאור הישגיהם במסגרת לימודי ההשלמה.

חובת אנגלית

תנאי בסיסי לקבלה לתואר שני בפקולטה למדעי הרוח והחברה הינו השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה לתואר ראשון עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" כולל, בציון עובר על פי דרישת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים (ראה פירוט בטבלה)

מחלקה	ציון עובר באנגלית במסלול כללי	ציון עובר באנגלית במסלול מחקרי
מקרא ומזרח קדום :		
• מקרא והיסטוריה מקראית	56	65
• ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה	75	75
ספרות עברית	65	65
לשון עברית	56	56
לימודי המזרח התיכון	65	65

65	65	היסטוריה של עם ישראל
65	65	היסטוריה כללית
56	56	מחשבת ישראל
65	65	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
75 75 75 75	75 56 56 56	חינוך: <ul style="list-style-type: none"> • פסיכולוגיה במערכת החינוכית • מינהל, חברה ומדיניות החינוך • יעוץ חינוכי • תכניות לימודים והוראה
75	75	פילוסופיה
75	75	מדעי ההתנהגות
65	65	כלכלה
56	56	עבודה סוציאלית
56	56	תקשורת
56	56	הוראת המדעים והטכנולוגיה

סטודנטים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון באחת האוניברסיטאות המוכרות בארץ והשלימו קורס השווה ברמתו לקורס "אנגלית מתקדמים 2" הנלמד באוניברסיטת בן-גוריון, יהיו פטורים מחובת האנגלית כאמור לעיל.

חייבים בבחינת ידע באנגלית:

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון ללא השלמת כל חובות האנגלית עד לרמת "מתקדמים 2" כולל, לא יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בפקולטה. על הסטודנטים הללו להשלים, טרם קבלתם ללימודים, את לימודי האנגלית עד לרמה הפוטרת ("אנגלית מתקדמים 2"), במסגרת לימודי השלמה – לא לתואר.

2. סטודנטים שסיימו את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" בציון נמוך מציון הפטור, חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2" טרם קבלתם ללימודי תואר שני בפקולטה. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.

3. סטודנטים שסיימו לימודים לתואר ראשון באחת המכללות המוכרות בארץ חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2", טרם קבלתם ללימודי תואר שני. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.

בחינת הידע באנגלית מתקיימת בדרך כלל בשלושה מועדים: בספטמבר (סמוך לפתיחת שנת הלימודים) ובחופשת הסמסטר (תקופת הבחינות).

בחינות ידע באנגלית תתקיימנה בתאריך 10.9.2006 בין השעות 16:30-13:30 בחדרים 210 ו-214 בניין 34. (ללא תוספת זמן).

עלות הבחינה 135 ₪ (שובר הבחינה נמצאים במזכירות הפקולטה). הרישום לבחינה מתבצע על ידי שליחת שובר התשלום המקורי, חתום על ידי בנק הדואר, למזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה עד לתאריך 11.8.2006. לבחינה יש להציג את אישור התשלום (קבלה למשלם) ותעודה מזהה. ניתן להכניס מילון כיס/מילוני (ללא צפופים).

מעמד הסטודנטים

סטודנטים יתקבלו ללימודי המוסמך באחד מהמעמדות הבאים:

סטודנטים במעמד "מן המניין" – על סטודנטים אלה לעמוד בדרישות הבאות:

- א. בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל.
- ב. השיגו ממוצע ציונים בתואר הראשון העונה על הנדרש לצורך לימודים בתואר השני.
- ג. בעלי פטור מחובת האנגלית.
- ד. עומדים בתנאי קבלה נוספים של המחלקה ואינם נדרשים להשלים קורסים במחלקה אליה התקבלו.

סטודנטים במעמד "לא מן המניין"

1. **סטודנטים "על תנאי"** – סטודנטים שסיימו את כל חובות לימודי התואר הראשון וטרם קיבלו את כל הציונים. סטודנטים אלה יעברו למעמד "מן המניין" לאחר שיציגו את האישורים על השלמת לימודי התואר הראשון בממוצע הציונים הנדרש, בהתאם להודעת הקבלה. מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד. סטודנטים שלא יציגו את האישורים בתום שנת הלימודים הראשונה, יופסקו לימודיהם.
2. **סטודנטים במעמד "משלים"** – סטודנטים שסיימו את לימודי התואר הראשון במחלקה או במסלול שונים מאלו שבהם הוא מתעתדים ללמוד את לימודי המוסמך, וציוניהם עומדים בדרישות המחלקה המקבלת. סטודנט במעמד זה משלמים שני קורסים לכל היותר ועליהם לעמוד בכל דרישותיה של ועדת המוסמכים המחלקתית (קורסים, ממוצע ציונים). מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד.
3. **סטודנטים במעמד "מיוחד לא לתואר"** – סטודנטים בעלי תואר "בוגר" המעוניינים ללמוד קורסים שלא לקראת תואר. הלימודים במעמד זה הינם לשנה אקדמית אחת בלבד. בתום שנת ההשלמות יוכלו הסטודנטים להגיש מועמדותם ללימודי תואר שני במחלקה המבוקשת. קבלתם ללימודי תואר שני מותנית באישור ועדות הקבלה המחלקתית והפקולטית, ובהתאם להישגים האקדמיים בשנת ההשלמות. **סטודנטים במעמד "לימודי השלמה לקראת תואר שני"** – סטודנטים אשר אינם עומדים בתנאי הקבלה במלואם ונדרשים להשלים שלושה קורסים לפחות ו/או חייב בחינת ידע באנגלית (כאמור בסעיף "חובת אנגלית"), יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. עם זאת, סטודנטים אלה רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים מתכנית לימודי המוסמך של המחלקה אליה ביקשו להתקבל. הסטודנטים שסיימו בהצלחה את ההשלמות הנדרשות יתקבלו אוטומטית בתום שנת ההשלמה, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללימודי תואר שני במעמד "מן המניין". הקורסים מתכנית לימודי המוסמך יוכרו במניין הנקודות לתואר וציוניהם ישתקללו בממוצע הסופי לתואר. הלימודים במסגרת זו הינם לשנה אקדמית אחת בלבד.
4. **סטודנטים במעמד "השלמת כתיבת עבודת גמר"** – סטודנטים בעלי תואר מוסמך בנתיב כללי (ללא עבודת גמר) המעוניינים להמשיך ללימודים מתקדמים, יידרשו להשלים עבודת גמר. במידת הצורך, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית, יידרשו הסטודנטים להשלים קורסים מתכנית לימודי המוסמך. הלימודים במעמד זה הינם לשנתיים. בסיומם על הסטודנטים להגיש עבודת גמר לשיפוט והערכה.

מבנה הלימודים וסדרי הלימודים

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסי השלמה, שאינם מזכים בנקודות זכות, קורסי חובה, קורסי בחירה ועבודת גמר (לסטודנטים בנתיב המחקרי). הדרישות והחובות החלות בכל קורס נמסרות בתחילת הלימודים ולא יאוחר מתום השבוע השני מתחילת הסמסטר.

ברוב המחלקות בפקולטה מתנהלים הלימודים בשני נתיבי לימוד :

נתיב מחקרי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח כושרם המחקרי, בהרחבת השכלתם האקדמית והעמקת התמתחותם המקצועית. היקף הלימודים בנתיב זה לא יפחת מ-32 נקודות זכות. קורסי השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות. סטודנטים הבוחרים בנתיב המחקרי ישלימו את לימודיהם בכתיבת עבודת גמר אשר בה יציגו את יכולת המחקר שהשיגו, את כושר הניתוח העצמאי שלהם ואת ידיעותיהם. השלמת הלימודים בנתיב זה תאפשר לסטודנטים להמשיך בלימודים לתואר שלישי. סטודנטים לתואר שני הנמצאים בשלב מתקדם של מחקרם והוכיחו יכולת בולטת בעבודת הגמר, יוכלו להרחיב אותה לעבודת דוקטורט במסגרת המסלול המשולב לדוקטורט.

נתיב כללי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בהרחבת השכלתם האקדמית ובהעמקת הידע בתחום הלימודי או המקצועי בו הם עוסקים, והלומדים בו פטורים מהגשת עבודת הגמר. היקף הלימודים בנתיב זה לא יפחת מ-40 נקודות זכות. סטודנטים שסיימו לימודיהם בנתיב זה לא יוכלו להמשיך בלימודים לתואר שלישי אלא אם כן ישלימו את כתיבת עבודת הגמר בהתאם לדרישות הנתיב המחקרי.

פירוט דרישות הלימודים בנתיבים השונים מובא בתוכניות הלימודים המחלקתיות

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני הינם לשנתיים. על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה. את בחינת הגמר יש להשלים בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 באותה השנה). על הסטודנטים בנתיב המחקרי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד תום שנת הלימודים השנייה. במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים הפקולטית להאריך את משך הלימודי של הסטודנטים וזאת בהתאם להמלצת המנחה, הוועדה המחלקתית וראש המחלקה.

סטודנטים שלא יסיימו חובותיהם עד תום התקופה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

חובות כלל אוניברסיטאיות

עולים חדשים חייבים בלימודי עברית, היסטוריה ואנגלית כשפה זרה. לפרטים ראו לימודים מיוחדים לעולים ולתלמידים זרים.

סדרי הלימודים**ייעוץ והרשמה לקורסים**

הרישום לקורסים מתבצע בכל סמסטר באמצעות האינטרנט. מועדי הרישום לקורסים מתפרסמים באתר האינטרנט הפקולטי.

הקורסים השנתיים מועתקים אוטומטית לסמסטר ב'. עם זאת, באחריות הסטודנטים לבדוק שאכן כל הקורסים השנתיים הועתקו בהצלחה. במידה ולא בוצעה ההעתקה מוצלחת, על הסטודנטים ובאחריותם להירשם לקורסים עד תום תקופת השינויים.

* שינויים בתוכנית הלימודים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים של כל סמסטר. לא יאושר רישום לקורסים לאחר תום תקופת השינויים גם לא בקנס

בתום הרישום לקורסים על הסטודנטים להפיק תדפיס רישום לקורסים מעודכן ואישור לימודים אשר ישמשו כאסמכתא (במידת הצורך).

* סטודנטים שנרשמו לקורסים ולא השתתפו בהם במהלך הסמסטר ולא ביטלו אותם במועדים המיועדים לכך, יחשב הציון הסופי כאפס (700) בממוצע ציוניהם לתואר עד אשר יסיימו לימודיהם.

* לא יאושר רישום לקורסים המתקיימים באותם ימים ושעות (גם אם החפיפה הינה חלקית וגם אם המרצים מאשרים זאת).

* סטודנטים שלא ירשמו לקורסים עד תום תקופת השינויים, יופסקו לימודיהם בגין אי עריכת ייעוץ. חידוש הלימודים יהיה טעון אישור ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית ויעשה דרך מדור רישום (קניית מעטפת הרשמה).

באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר :

* אם טרם סיימו את חובות השמיעה יש להירשם לקורסים (לפחות 6 נק"ז בסמסטר).

* אם סיימו את חובות השמיעה ונמצאים בשלב של כתיבת עבודת גמר, יש להירשם ל"כתיבת עבודת גמר" בכל סמסטר עד להגשת העבודה לשיפוט. עבודת גמר איננה מועתקת לסמסטר ב'.

* סטודנטים שסיימו את כל חובות השמיעה וממתניים לבחינת הגמר נדרשים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה במועד הקרוב ביותר (הזנת הציון ותאריך הבחינה יעשו במעמד סגירת התואר על ידי מזכירות הפקולטה).

האחריות על מערכת הלימודים ובדיקת החובות בקורסים חלה על הסטודנטים ואין בעובדה שבוצע רישום באינטרנט בכדי לפטור מאחריות זו.

רישום לקורסים מיוחדים

המחלקה רשאית לאשר לסטודנטים ללמוד קורסים ברמת תואר ראשון בהיקף שלא יעלה על 8 נקודות זכות (קורסי שפה זרה לא מקנים נקודות זכות בתואר שני, גם לא כקורסים ברמת תואר ראשון).

קורסים לתואר ראשון מסומנים כך : xxx – 1 – xxx , וקורסים לתואר שני מסומנים כך : xxx – 2 – xxx.

סטודנטים שיחרגו מהיקף זה יידרשו להשלים את מכסת הנקודות החסרות להשלמת חובותיהם לתואר.

סטודנטים רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, להירשם לשני קורסי קריאה מודרכת (בהיקף של 4 נק"ז) אצל שני מרצים שונים.

ביטול קורסים לאחר תום תקופת השינויים

ניתן לבטל קורסים אחרי תום תקופת השינויים. ביטול זה הינו "ביטול אקדמי" והוא כרוך בקנס כספי (הביטול נעשה על ידי פניה אל מזכירות הפקולטה לאחר ביצוע תשלום עלות הביטול בטופס מתן שירותים). חשוב לציין כי ביטול זה איננו מביא לשינוי בהיקף שכר הלימוד. סטודנטים שביטלו הרישום לקורסים "ביטול אקדמי" אינם רשאים לגשת לבחינה גם אם הקורסים שביקשו לבטל מופיעים בכרטיס הנבחן. קורס שבוטל לאחר תום תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר (בתדפיס הרישום לקורסים יופיע ציון 710).

שיטת הערכה

הציונים בקורסים הינם בשיטה מאונית ובמקרים מסוימים נקבע ציון עובר (400) / נכשל (500). הציון הסופי בקורס יכול להיקבע על בסיס המרכיבים הבאים כולם או חלקם: בחינה סופית, תרגילים, עבודות והשתתפות פעילה. הרכב הציון ותנאים נוספים ימסרו בתחילת הקורס על ידי המרצה ובסילבוס הקורס. ציון עובר בתואר שני הינו 65 לפחות. במקרים מסוימים יכול להיות ציון עובר גבוה יותר בהתאם לדרישות המעבר בקורס. הציונים בקורסים מתפרסמים בקיוסק המידע או באתרי המחלקות.

זכאות לגשת לבחינות

זכאים לגשת לבחינות סטודנטים העונים לכללים הבאים:

1. רשומים לקורס/ים במערכת מנהל תלמידים.
2. עמדו בכל המטלות הנדרשות על פי תיאור הקורס (סילבוס).
3. סילקו חובות כספיים לאוניברסיטה.
4. העדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנטים שלא עמדו בתנאים אלה וניגשו לבחינה, ציונם לא יוזן. בנוסף, בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדתם לדין משמעת.

מועדי בחינות

סטודנטים לתואר שני רשאים לגשת למועד בחינה אחד בלבד גם אם למדו קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. סטודנטים הלומדים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני רשאים לגשת לשני מועדים בקורסי השלמה בלבד. לקורסים מתכנית הלימודים לתואר שני רשאים לגשת למועד אחד בלבד. במקרים בהם נמנעה מהסטודנטים האפשרות לגשת לשני מועדי הבחינה, ניתן להגיש בקשה למועד מיוחד. הזכאות תינתן רק במקרים בהם הייתה מניעה חמורה להיעדרות. על הסטודנטים להגיש בקשה בכתב למזכירות המחלקה בה הם לומדים ולצרף האישורים הרלוונטיים. הזכאות למועד מיוחד טעונה אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. יש להגיש הבקשה לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינה בקורס. במידה והמחלקה מפרסמת מועד בחינה אחד ואין באפשרות הסטודנטים לגשת למועד זה, זכאים הסטודנטים להגיש בקשה למועד מיוחד כאמור לעיל.

יש לקרוא בעיון את נוהל הבחינות האוניברסיטאי (באתר המזכירות האקדמית)

הגשת עבודות

עבודות ניתן להגיש עד ה - 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס. כל העבודות יוגשו דרך מזכירות המחלקה. על הסטודנטים לקבל אישור על הגשת העבודה בציון תאריך ההגשה. במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים המחלקתית לאשר דחייה בהגשת עבודות אך לא יאוחר מ-31 בדצמבר באותה השנה. סטודנטים שיקבלו אישור חריג מהמחלקה (ממראה הקורס ומהוועדה המחלקתית) להגיש עבודות אחרי ה-31.12 ועד ה-30.9 בשנה שאחרי, יחויבו בקנס בגובה 5% משכר הלימוד השנתי. סטודנטים שלא יגישו עבודות במועדים המאושרים, ציונם הסופי בקורס לא ידווח (גם לא בקנס) והם ידרשו להשלים קורס אחר במקום או להירשם פעם נוספת לאותו הקורס.

כישלון בקורס

סטודנטים שנכשלו בקורסי חובה חייבים לחזור עליהם שנית. **במידה ונכשלו פעם נוספת באותו הקורס, יופסקו לימודיהם.** סטודנטים שלימודיהם הופסקו הפסקה אקדמית עקב כישלון חוזר בקורס חובה יוכלו להירשם מחדש ללימודים אחרי שני סמסטרים רצופים ממועד ההפסקה. סטודנטים שנכשלו או לא השתתפו בקורס בחירה, רשאים לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחרו שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) או "נכשל" שפירושו אפס בממוצע הקורסים. במידה וסטודנטים בחרו לחזור על קורס בחירה שנלמד בעבר, הציון האחרון בקורס (גם אם הוא נמוך יותר) ישתקלל בממוצע הקורסים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנטים שלמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר יכולים לבקש להוציא קורסים עודפים משקלול במעמד סגירת התואר. הוצאת הקורסים טעונה אישור של המחלקה והפקולטה.

ערעור על ציונים

סטודנטים רשאים לערער על ציוניהם מנימוקים אקדמיים או בשל שקלול שגוי, במועדים שיקבעו לכך עם פרסום הציון (מועדי חשיפה). הערעור ייבדק על ידי מרצה הקורס או מי שהוסמך על ידו. כל שינוי בציון הסופי טעון אישור ועדת מוסמכים מחלקתית או ראש המחלקה. חשוב לציין כי תוצאת הערעור יכולה להיות: ללא שינוי; העלאת הציון; הורדת הציון. את הערעור יש להגיש בכתב תוך פירוט הנימוקים לערעור. לא ניתן לערער על ציון בחינה, עבודה או הציון הסופי בקורס אם עברו למעלה מחודשיים מיום פרסום הציון.

פטורים והכרות בקורסים

פטור - סטודנטים רשאים להגיש בקשה לפטור מקורסי חובה ו/או השלמה על סמך קורסים שלמדו במוסד אקדמי מוכר ועמדו בדרישות הקורס בהצלחה. הפטור איננו מזכה בנקודות זכות. על הסטודנטים למלא טופס בקשה לפטור, לצרף גיליון ציונים וסילבוסים ולהגיש למזכירות המחלקה. הפטור טעון אישור של ועדת מוסמכים מחלקתית וועדת מוסמכים פקולטית. אין להירשם לקורסים שבגינם הוגשה בקשה לפטור. סטודנטים שנרשמו לקורסים, הגישו בקשה לפטור וקיבלו אישור לפטור מהקורסים לאחר תום תקופת השינויים, לא יוכלו לבטלם ויחויבו בשכר לימוד בהתאם.

בקשה לפטור תוגש בכתב על גבי טופס בקשה לפטור הנמצא באתר הפקולטה, בצירוף גיליון ציונים מקורי וסילבוסים של הקורסים המבוקשים. הבקשה תוגש לוועדת המוסמכים המחלקתית וטעונה אישור של ועדת המוסמכים הפקולטית.

הכרה - תינתן עבור קורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, לא שוקללו בתואר (מעבר למכסת הנקודות), רלוונטיים לתכנית הלימודים והציון הסופי בהם 65 לפחות. סטודנטים רשאים לבקש הכרה בנקודות זכות עבור:

1. קורסים מלימודי תואר ראשון, אך לא יותר מ- 8 נקודות זכות (כאמור בסעיף "רישום לקורסים מיוחדים").
 2. קורסים לתואר שני שנלמדו במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל ולא שוקללו בתואר אחר.
 ניתן לאשר הכרה במחצית מחובות השמיעה לתואר. על הסטודנטים להשלים את מחצית הנקודות הנותרות במחלקה בה לומדים ולכתוב עבודת הגמר ו/או להבחן בבחינת הגמר.

בקשה להכרה תוגש בכתב על גבי טופס בקשה להכרה הנמצא באתר הפקולטה, בצירוף גיליון ציונים מקורי וסילבוסים של הקורסים המבוקשים. הבקשה תוגש לוועדת המוסמכים המחלקתית וטעונה אישור של ועדת המוסמכים הפקולטית.

הכרה בקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת מזכה בנקודות הזכות בלבד. הציונים אינם משתקלים בממוצע הקורסים ובממוצע הסופי לתואר.

הכרה בקורסים שנלמדו במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון מזכה בנקודות הזכות והציונים משתקלים בתואר.

במידה וסטודנטים שאושרה להם הכרה בקורסים מלימודים קודמים ילמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשת בתואר, יגרע העודף מן ההכרה באופן יחסי.

סטודנטים שלמדו קורסים ברמת תואר שני במסגרת "לימודי השלמה לא לתואר", במידה ויתקבלו ללימודי תואר שני יוכלו לבקש להכיר להם בקורסים שעומדים בתנאים הבאים:

1. הקורסים נלמדו בחמש השנים האחרונות לפני קבלתם ללימודי תואר שני.
2. סיימו הקורסים בציון 65 לפחות או גבוה מזה (על פי תנאי המעבר בקורס).
3. הקורסים אושרו כמתאימים לתכנית הלימודים על ידי ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

סטודנטים שלמדו קורסים מתכנית לימודי התואר השני במסגרת "לימודי השלמה לקראת תואר שני", במידה ויתקבלו ללימודי תואר שני, הקורסים יוכרו במסגרת חובות השמיעה לתואר לאחר קבלת אישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

החלטות על מצב אקדמי**משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים.**

* על הסטודנטים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. המשך הלימודים מעבר לפרק זמן זה מותנה בהמלצת יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית. סטודנטים שאושרה להם הארכה של שנה ולא יסיימו חובות שמיעה בתום השנה השלישית, יופסקו לימודיהם.

* על סטודנטים בנתיב המחקרי לסיים חובות שמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים. במידה ולא סיימו את כתיבת העבודה תינתן הארכה, באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית, בסמסטר אחד או שניים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד למועד שנקבע על ידי הוועדה ולא יאוחר מתום השנה השלישית.

על הסטודנטים בנתיב המחקרי למצוא מנחה ונושא לעבודה עד תום השנה הראשונה ללימודים (מותנה באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית). הצעת מחקר יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. לאחר אישור ההצעה יש להגיש דו"ח התקדמות בתום כל סמסטר. סטודנטים שלא יוכיחו התקדמות משביעת רצון במחקרם, ועדת המוסמכים המחלקתית תחליט אם לאפשר המשך לימודיהם בנתיב המחקרי.

חופשת לימודים

סטודנטים רשאי לצאת לחופשת לימודים לתקופה שלא תעלה על שני סמסטרים ובתנאי שמתקיימים התנאים הבאים:

1. מצב אקדמי תקין (במעמד "מן המניין").

2. הושלמו בהצלחה שני קורסים לפחות.

3. ממוצע ציונים מצטבר של 75 לפחות.

חופשת לימודים מאושרת אינה נספרת במניין שנות הלימוד בתואר.

על הסטודנטים למלא טופס בקשה לחופשת לימודים. את הבקשה יש להגיש למזכירות לימודי מוסמכים בפקולטה. בקשה לחופשת לימודים ניתן להגיש עד היום האחרון של תקופת השינויים (להשפעת החלטה זו על שכר הלימוד ראה הוראות בחוברת "הוראות והסברים לתשלום שכר לימוד").

בתום החופשה על הסטודנטים לחדש ההרשמה במועדי ההרשמה באמצעות אתר האינטרנט של מדור רישום או על ידי רכישת מעטפת הרשמה (ללא תשלום דמי הרישום).

סטודנטים שלא ישובו ללימודים בתום החופשה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

סטודנטים בנתיב מחקרי שאושרה להם חופשת לימודים בתום חובות השמיעה, יגישו עבודתם לשיפוט בתום החופשה (אין צורך לחדש ההרשמה דרך מדור רישום).

הפסקת לימודים

לוועדת המוסמכים המחלקתית ו/או הפקולטית קיימת הזכות להפסיק את לימודיהם של סטודנטים אשר לא עמדו בהתחייבויותיהם האקדמיות ולא מילאו את התנאים אשר הוטלו עליהם בעת קבלתם ללימודים.

סטודנטים שלימודיהם הופסקו מסיבה אקדמית לא יוכל להירשם מחדש ללימודים באחת ממחלקות הפקולטה אלא כעבור שני סמסטרים רצופים.

הפסקת לימודים יכולה להתבצע גם מהסיבות הבאות: בקשת הסטודנט, פסיקת בית דין משמעתי, סיום שנת השלמות ואי עריכת רישום לקורסים.

על סטודנטים הנרשמים מחדש ללימודים לעבור את תהליך ההרשמה כמקובל ולעמוד בתנאי הקבלה של המחלקה אליה מבקשים להתקבל. סטודנטים המתקבלים ללימודים לאחר שהופסקו לימודיהם יחויבו להשלים לימודיהם בהתאם לתכנית הלימודים החדשה.

בחינת גמר

על הסטודנטים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בכתב ו/או בעל-פה בתום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 ולא יאוחר מה-31.12 באותה השנה).

סטודנטים בנתיב המחקרי החייבים בבחינת גמר יבחנו בתום תהליך השיפוט. ציון בחינת הגמר הינו ממוצע הציונים שיעניקו שני בוחנים לפחות. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. ציון נמוך ממנו פירושו כישלון ולא ניתן לסגור את התואר. סטודנטים שנכשלו בבחינה הגמר יוכלו, בהתאם לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית, להיבחן פעם נוספת במועד הבחינה הקרוב ביותר.

זכאות לתואר

סטודנטים יהיו זכאים לתואר אם השלימו בהצלחה את כל חובותיהם כולל בחינת גמר ו/או עבודת גמר והשיגו ממוצע סופי של 75 לפחות.

על הסטודנטים להגיש בקשה לסגירת תואר למזכירות המחלקה (על גבי הטופס המתאים) ולא יאוחר מתאריך 31.12 בשנה בה נלמדו הקורסים כדי להיכלל ברשימת הבוגרים בטקס הקרוב. באחריות הסטודנטים לבדוק את הציונים הסופיים בקורסים שכן עם סגירת התואר ייחתמו הפרטים האישיים והאקדמיים ללא אפשרות שינוי. בדיקת הדרישות לתואר תעשה בהתאם לתוכנית הלימודים בשנה בה החלו הסטודנטים את לימודיהם במחלקה (שנת החוזה). תאריך הזכאות לתואר יהיה התאריך האחרון של המטלה האחרונה בתואר (תאריך הגשת עבודת הגמר לשיפוט, תאריך הזכאות לתואר יהיה התאריך האחרון של המטלה האחרונה בתואר). תאריך הגשת עבודת הגמר לשיפוט, תאריך בחינת הגמר, תאריך הגשת העבודה האחרונה בתואר). מזכירות הפקולטה תפיק את אישור הזכאות לתואר לאחר אישורו האקדמי, הסדרת התשלומים שנותרו במדור חשבונות סטודנטים ואישור ספריית האוניברסיטה (מדור השאלה).

תעודת המוסמך

תעודת "מוסמך במדעי הרוח והחברה" תוענק לסטודנטים שסיימו את חובותיהם בהתאם לדרישות התואר (ממוצע סופי לתואר 75 לפחות) ואושרה על ידי הסנאט בהמלצת הוועדה הפקולטית.

הערכות בתעודת הגמר

הערכת ההישגים בסיום לימודי המוסמך תקבע בכל שנה בהתאם להתפלגות הציונים של כל המסיימים בפקולטה בשנה בה מוענק התואר ותצוין בתעודת המוסמך.

ההערכות שתרשמנה בתעודות הן: "בהתאם לדרישות התואר", "בהצטיינות", "בהצטיינות יתירה".

ההערכות שתרשמנה בתעודה נקבעות בהתאם לקריטריונים הבאים:

תואר שני בנתיב כללי - 18% מהמסיימים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר במחלקה, יחשבו כמצטיינים ובלבד שהממוצע הסופי לתואר הינו 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה" בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות. 80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

מסיימים שלא נכללו בהגדרת המצטיינים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

תואר שני בנתיב מחקרי - 25% מכלל הסטודנטים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר בפקולטה (ממוצע משוקלל של לימודי תואר השני וציון עבודת הגמר) יחשבו כמצטיינים בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות וציון עבודת הגמר שלהם הוא 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות וציון עבודת הגמר הוא 90 לפחות.

מסיימים שלא נכללו בהגדרת המצטיינים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

האחוזים יחשבו לגבי כל אותם סטודנטים המקבלים את תעודת המוסמך בשנה נקובה.

יש לקרוא בעיון את תקנון האוניברסיטה (עמודים 94-19) בשנתון הפקולטה.

בית - הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן
The Kreitman School of Advanced Graduate Studies

**תקנות וסדרי לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.)
 באוניברסיטת בן-גוריון בנגב**

- 1. מבוא**
- התקנות דנות במהלך, אופי ומטרת הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
- 2. הגדרות**
- 2.1 "מועמד" - סטודנט שהתקבל ללימודים באוניברסיטה לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" באחת הפקולטות וטרם עמד בבחינת המועמדות.
- 2.2 "תלמיד מחקר" - סטודנט שהתקבל ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ועמד בבחינת המועמדות.
- 2.3 "הועדה לתלמידי מחקר" - הרשות האקדמית המטפלת בכל העניינים האקדמיים של הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (להלן הועדה).
- 2.4 "תוכנית לימודים" - תוכנית הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" הכוללת:
- א. לימוד נוסף
- הלימודים שבהם יחויב כל תלמיד כגון דרישות-קדם, אמון בשיטות מחקר, שפות, לימודים בתחום מחקר, לימודים בתחומים הגובלים במחקר והרצאות סמינריוניות.
- ב. ביצוע מחקר וכתובת חיבור מדעי.
- 2.5 "תקופת ניסיון" - תקופה של עד 12 חודשים מיום אישור הקבלה ללימודים ועד לאישור הצעת תוכנית המחקר ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.6 "תקופת המועמדות" - תקופת הלימודים מתוך תקופת הניסיון ועד העמידה בבחינת המועמדות.
- 2.7 "תוכנית דרישות הלימודים" - תוכנית המפרטת את הדרישות הלימודיות בה חויב הסטודנט והמאושרת ע"י הועדה.
- 2.8 "מנחה" - חבר סגל האוניברסיטה, ממרצה בכיר ומעלה שהוסמך באחת המחלקות האקדמיות להנחות את התלמיד ושאושר ע"י הועדה.
- 2.8.1 בנוסף למנחה האחראי יכולים להשתתף בהנחיה מנחים ו/או יועצים נוספים.
- 2.9 "בוזון" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בכל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר שנקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.10 "ועדת בוחנים" - המנחה/ים ועוד 2-4 בוחנים נוספים ולפחות אחד ממוסד אקדמי אחר, שמונו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כבוחנים של תוכנית המחקר בבחינת המועמדות.
- 2.11 "שופט" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בעל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר אשר נקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.

2.12 "חבר שופטים" - המנחה/ים ועוד 2-4 שופטים נוספים, ולפחות אחד מהשופטים ממוסד אקדמי אחר, שנקבעו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כשופטים של חיבור עבודת המחקר וכשופטים בבחינת הגמר. רצוי שחבר השופטים יהיה זהה לוועדת הבוחנים, ככל שהדבר יתאפשר.

בתוקף
ממאי 1989

2.13 "תוכנית המחקר" - תוכנית שעל המועמד להגיש לוועדה ללימודי מחקר לאחר אישור המנחה וועדת לימודי מוסמכים מחלקתית (נושא התוכנית יובא לידיעת ועדת מוסמכים פקולטית). התוכנית תכלול: ניסוח הבעיות אותן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון וסקר ספרותי.

בתוקף
מפברואר 1985

2.14 "בחינת מועמדות" - בחינה שעל המועמד לעבור לאחר הגשת תוכנית המחקר ומטרתה לבחון גישת המועמד לנושא, שליטתו ברקע המחקר ובספרות המקצועית בנושא, ולעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

2.15 "עבודת מחקר" - עבודה מקורית, עיונית או ניסויית המהווה תרומה מקורית לקידום המדע. העבודה תסוכם בחיבור מדעי הכתוב לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית.

2.16 "בחינת גמר" - בחינה המתקיימת לאחר שהתלמיד מלא אחר כל הדרישות בתוכנית הלימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" ובה תלמיד המחקר מגן על גישתו לנושא ועל מסקנותיו.

2.17 "משלים" - סטודנט שהתקבל על תנאי ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה".

בתוקף
מאוקטובר 2002

3. המבנה הארגוני של בית-הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן

השינויים בסעיפים 3-3.2.2.5 בתוקף מפברואר 1996.

בראש בית-הספר יעמדו: דיקן וועדת לימודי מחקר

3.1 דיקן בית-הספר

מועמד לדיקן ביה"ס יוצע ע"י ועדת חיפוש בראשות הרקטור.

ועדת החיפוש תורכב מנציג אחד מכל פקולטה ונציג אחד מכל המכונים גם יחד. כל דיקן פקולטה יביא לאישור הועדה המרכזת את נציג הפקולטה לוועדת החיפוש. הועדה המרכזת תמנה נציג אחד מכל המכונים גם יחד. ועדת החיפוש תגיש לסינאט שם של מועמד אחד או שמות של מועמדים שמספרם לא יעלה על 3 (שלושה). מועמד זה או מועמדים אלה חייבים לקבל את תמיכת רוב החברים בוועדת החיפוש, בתנאי שהרוב כולל את יו"ר הועדה.

דיקן בית-הספר ייבחר על-ידי הסינאט מתוך המועמדים המוצעים ע"י ועדת החיפוש ברוב קולות. תקופת כהונתו של הדיקן היא ארבע שנים. מי שכהן כדיקן יוכל להיבחר לתפקיד זה מחדש רק אחרי הפסקה של ארבע שנים לפחות.

3.1.1 תפקידי דיקן בית-הספר

3.1.1.1 הדיקן ירכז בידיו את האחריות הכוללת לחיי בית-הספר בתאום עם הרקטור. עליו להבטיח את

פעולתו התקינה של בית-הספר מבחינת הוראה, מחקר ומנהל, והוא מייצג את בית-הספר בפני הסינאט והרשויות אחרות של האוניברסיטה ומחוצה לה.

ועדת לימודי מחקר	3.2
3.2.1 הרכב ועדת לימודי מחקר :	
3.2.1.1 דיקן בית-הספר שיכהן כיו"ר הועדה.	
3.2.1.2 יו"ר ועדת מוסמכים מכל פקולטה, בתוקף תפקידו.	
3.2.1.3 נציג סינאט אחד מכל פקולטה מדיסציפלינה שונה מזו של יו"ר ועדת המוסמכים, שימונה ע"י הפקולטה ויאושר ע"י הסינאט.	
3.2.1.4 נציג אחד מכל המכונים גם יחד, שימונה ע"י הועדה המרכזת.	
3.2.1.5 ראש מנהל ביה"ס ישמש כמרכז הועדה.	
תפקידי הועדה	3.2.2
3.2.2.1 עידוד ופיתוח לימודי מחקר.	
3.2.2.2 לארגן סדנאות וקורסים אינטרדיסציפלינרים.	
3.2.2.3 לארגן ולתאם הבאת מרצים (הבולטים בשטחם) לסדרה של הרצאות, ימי עיון וסדנאות. להקצות משאבים לקידום נושאים אלה.	
3.2.2.4 להעניק מלגות מחקר מוגברות לסטודנטים מצטיינים.	
3.2.2.5 לרכז פעילות הבתר-דוקטור באוניברסיטה בתאום עם הרקטור.	
3.2.2.6 לקבל תלמידי מחקר, לאחר קבלת המלצת היחידה האקדמית בה יבוצע המחקר בהמלצת הועדה ללימודי מוסמכים הפקולטית.	
3.2.2.7 לאשר מנחים, נושאי המחקר ותוכניות המחקר.	
3.2.2.8 לאשר את תוכנית הלימודים של המועמד.	
3.2.2.9 לקבוע בוחנים ושופטים.	
3.2.2.10 לעקוב אחר התקדמות הסטודנט באמצעות ועדות מחלקתיות.	
3.2.2.11 לדון בדוחות הבוחנים והשופטים.	
1.2.2.12 לאשר עבודות המחקר כעומדות בדרישות להענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה". אישור זה יינתן בשם סינאט האוניברסיטה.	
3.2.2.13 להמליץ על הענקת התואר בפני סינאט האוניברסיטה	
3.2.1.14 להפסיק לימודיו של סטודנט, אם לא עמד בדרישות.	
3.2.2.15 לעדכן את התקנות ללימודי מחקר באישור הסינאט.	
3.2.2.16 לאשר מתן פרסים ומלגות לתלמידי מחקר.	
3.2.2.17 לדון בערעורים שיובאו בפניה מטעם המנחים או הסטודנטים מתוך כפיפות לתקנות.	
3.2.2.18 לנקוט בכל האמצעים הדרושים להבטחת מהלכם התקין של הלימודים.	

3.3 המזכירות לתלמידי מחקר

המזכירות לתלמידי מחקר תהיה אחראית לטיפול במנהל האקדמי של הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה", לתאום וקישור בין הועדה לועדות לימודי מוסמכים הפקולטות והמחלקות, הבוחנים והשופטים, המנחים, התלמידים ולביצוע החלטות הועדה.

4. קבלה ללימודי מחקר

מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה יבוצע המחקר ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית.

4.1 נוסף לני"ל, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים :

4.1.1 בעל תואר שני של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו בתואר שני כולל בעבודת הגמר.

4.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.

4.2 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 4.1.1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כני"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כני"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.

4.2.1 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שטרם השלים הדרישות בסעיף 4.1.1 במעמד של סטודנט "משלים", לתקופה שלא תעלה שנה אחת, במהלכה ישלים הדרישות שנקבעו לו.

4.3 הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.

4.4 סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

5. הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים :

א. קביעת מנחה ונושא מחקר (ראה סעיף 5.1)

ב. לימוד נוסף (ראה סעיף 5.2)

ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות (ראה סעיף 5.3)

ד. ביצוע מחקר כולל הרצאה סמינריונית (ראה סעיף 5.4)

ה. חיבור (ראה סעיף 5.5)

ו. בחינת גמר (ראה סעיף 5.6)

5.1 קביעת מנחה ונושא מחקר

5.1.1 התלמיד יגיש לוועדה תוך תקופת הניסיון את תוכנית המחקר שלו המאושרת ע"י המנחה וראש היחידה האקדמית.

5.1.2 הועדה תדון על נושא המחקר ותמנה ועדת בוחנים.

5.2 לימוד נוסף

5.2.1 כל תלמיד יהיה חייב בלימוד נוסף לתואר "דוקטור לפילוסופיה" לפי קביעת המנחה בהיקף של 6-10 נקודות.

5.2.2 תוכנית דרישות הלימודים תיערך ע"י המנחה שיתחשב בלימודיו הקודמים של התלמיד ובנושא מחקרו. התוכנית תאושר ע"י הועדה, בהמלצת הועדה המחלקתית. הבוחנים רשאים להמליץ והועדה תהיה רשאית לדרוש מהתלמיד מילוי דרישות נוספות.

5.2.3 על התלמיד לקיים את כל הנהלים הקשורים בתוכנית דרישות לימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" כגון: מילוי אחר תאריכי רישום, שינוי בתוכנית בחינות וכו'.

5.2.3.1 כדי להכין תלמיד המחקר לקראת תפקידים אותם ימלא בתום לימודיו, בתחומי ההוראה והמחקר, **תכלול תוכנית דרישות הלימודים הכשרה פורמלית מיוחדת להוראה אוניברסיטאית**, אם קבעה הועדה מפורשות שדרישה זו נחוצה לגבי דוקטורנט מסוים. תוכנית הלימודים של תלמיד מחקר לתואר שלישי תכלול התמחות אקדמית מעשית בהוראה, מחקר, הדרכה וטיפול בסטודנטים בהיקף של לפחות 8 שעות שבועיות וזאת בהתאם לקביעת ראש היחידה האקדמית.

5.2.4 הועדה רשאית לדרוש מתלמיד ללמוד ולהבחן בשפה העברית תוך תקופת לימודיו אם תמצא שידעתו בשפה העברית לקויה. הועדה תקבע מועד לבחינה בשפה העברית.

5.2.5 התלמיד חייב לסיים את תוכנית דרישות הלימודים, לפני תחילת כתיבת עבודת המחקר.

5.3 הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות

5.3.1 **לא יאוחר מ-12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים יגיש התלמיד לוועדה את הצעת תוכנית מחקרו** (במספר עותקים מודפסים כפי שיקבע) כשהיא מאושרת ע"י המנחה העיקרי וכן ע"י ועדת לימודי מוסמכים מחלקתית. תוכנית המחקר תכלול: ניסוח הבעיה/יות אותה/ן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון הבעיות וסקר ספרותי.

5.3.2 תוכנית המחקר אשר תשמש בסיס לבחינת המועמדות תועבר ע"י המזכירות לעיון הבוחנים לפני בחינת המועמדות.

5.3.3 בחינת המועמדות, אשר תתקיים כחודש אחרי הגשת תוכנית המחקר, מטרתה לבחון את גישת המועמד לנושא ואת שליטתו ברקע המחקר ובספרות וכן לעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה". משך הבחינה, סידוריה ושיטת עריכתה, כולה או חלקה בעל-פה, יקבע ע"י הבוחנים.

5.3.4 בתום הבחינה, הבוחנים יעבירו את המלצותיהם לאישור הועדה. המלצות הבוחנים יכללו חוות דעת על רמתו של התלמיד, רמתה של העבודה ועל אפשרויות ביצוע המחקר באוניברסיטה או במוסד מדעי אחר בישראל או אוניברסיטה מוכרת בחו"ל, תוך תקופת זמן סבירה.

5.3.5 האישור הסופי של תוכנית המחקר יינתן ע"י הועדה. הועדה רשאית לפי שיקול דעתה או של הבוחנים לדרוש תיקונים או הכנסת שינויים בתוכנית המחקר וכן לחייב תלמיד בלימוד נוסף בתחומים הגובלים במחקרו, ולקבוע מועד למילויים.

5.3.6 תלמיד אשר לא יגיש את תוכנית המחקר כנ"ל, ייחשב כאילו נכשל בבחינת המועמדות.

5.3.7 תלמיד שנכשל בבחינת המועמדות יורשה להבחן שנית כעבור סמסטר עד שני סמסטרים, כפי שיקבע ע"י הועדה או על סמך המלצת הבוחנים. במקרה זה יגיש התלמיד מחדש למנחה תוכנית המחקר כחודש לפני מועד הבחינה. למרות האמור לעיל, רשאית הועדה להפסיק לימודיו של תלמיד לאחר כשלון ראשון על סמך המלצת הבוחנים. אם נכשל התלמיד שנית או לא ניגש לבחינה במועד יופסקו לימודיו.

5.3.8 במקרה של חילוקי דעות בין הבוחנים לגבי תוצאות הבחינה, תכריע הועדה.

5.3.9 התלמיד רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו בהסכמת המנחה ובאישור הועדה המחלקתית והועדה לתלמידי מחקר.

במקרה של שינוי הנושא תחליט הועדה לתלמידי מחקר אם ובאיזה מידה יש לזקוף לזכותו של התלמיד את תקופת לימודיו לפני שינוי הנושא.

5.3.10 מועמד ששינה את נושא מחקרו לאחר שעמד בבחינת המועמדות, חייב להבחין מחדש בנושא החדש אלא אם קבעה הועדה לתלמידי מחקר בהמלצת המנחה והועדה המחלקתית ששני הנושאים קרובים זה לזה.

5.4 ביצוע מחקר

5.4.1 המחקר יהיה מקורי, עיוני או ניסויי. המחקר יחשב לבעל ערך אם הוא יהווה תרומה מקורית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.

5.4.2 המנחה ידריך את התלמיד בתכנון המחקר ובביצועו, יעקב אחר התקדמותו ויכוונו לפי הצורך בעריכת חיבורו לאחר גיבוש תוצאות המחקר.

5.4.3 מנחה המבקש שלא להמשיך בהדרכת תלמיד יגיש בקשה מנומקת לוועדה באמצעות הועדה המחלקתית. נבצר ממנחה להמשיך בהדרכת תלמיד מסיבה כלשהי תסייע הועדה לתלמיד במציאת מנחה מתאים.

5.4.4 אם לאחר מינוי של מנחה, יתברר שאופי המחקר דורש מינוי של מנחה נוסף, תמנה הועדה מנחה משנה לאחר התייעצות עם המנחה הראשון.

5.4.5 תלמיד המבקש להחליף את מנחהו, חייב להגיש בקשה מנומקת לוועדה.

5.4.6 התלמיד יגיש אחת לשנה מיום קבלתו כתלמיד מחקר במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחהו וליו"ר הועדה המחלקתית אליה משתייך הסטודנט. דו"ח ההתקדמות בצרוף חוות דעת המנחה והועדה המחלקתית יועבר לאישור ועדת תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי קבלת הדו"ח.

5.4.7 כל דחייה בהגשת הדו"ח טעונה אישור הועדה, ללא אישור כזה תנקוט הועדה בצעדים להפסקת לימודי התלמיד.

5.4.8 בשלב מתקדם של מחקרו, ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינריונית אחת בנושא מחקרו. קיום ההרצאה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה.

5.4.9 מנחה, שאיננו רואה ברכה בלימודיו של תלמיד או בהתקדמותו, יוכל להציע לוועדה לתלמידי מחקר להפסיק את לימודי התלמיד. הועדה לתלמידי מחקר תחליט אם לקבל את ההצעה או להעביר את התלמיד למנחה אחר.

5.4.10 יו"ר הועדה המחלקתית ללימודי מחקר יוכל בהמלצת המנחה ובאישור יו"ר הועדה למנות לתלמיד יועץ מחקר או יועצי מחקר. מינוי כזה יוכל להיעשות כל מהלך המחקר. יועצי המחקר ייעצו לסטודנט במחקר ובמקצועות הנסמכים למחקר. יוכל להתמנות כיועצים, חברי הסגל של מוסדות מחקר והשכלה גבוהה אחרים שדרגתם מקבילה לפחות לזו של מרצה או מדענים מומחים מקצועיים גם ממוסד שאינו אקדמי.

5.5 חיבור עבודת המחקר

5.5.1 בדו"ח האחרון שיוגש לוועדה בהתאם לסעיף 5.4.6 לפני תחילת כתיבת העבודה, יסכם התלמיד את ההישגים של מחקרו.

5.5.2 חיבור חייב לכלול את הסעיפים הבאים :

- א. הסבר מפורט על מטרת המחקר
- ב. תאור הידוע בנושא המחקר
- ג. תאור המחקר ותוצאותיו
- ד. הקשר שבין עבודת המחקר לעבודות של אחרים באותו נושא
- ה. דיון במחקר והסקת מסקנות
- ו. ביבליוגרפיה.

5.5.3 לחילופין חיבור דוקטורט יכול לכלול אסופת מאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד (ראה סעיף 10).

- 5.5.4 החיבור צריך להיכתב בשפה העברית. הועדה לתלמידי מחקר תוכל לאשר כתיבת החיבור בשפה האנגלית או שפה לועזית אחרת במקרים כגון:
- התלמיד אינו שולט בשפה העברית וטרם מלאו ארבע (4) שנים מאז בואו ארצה, או כאשר הועדה השתכנעה שהתלמיד לא הצליח לרכוש שליטה מספקת בשפה העברית.
 - מדובר באזרח חוץ, שאיננו מעוניין להשתקע בארץ ובא אלינו לצורך עשיית הדוקטורט.
 - עבודת דוקטורט במחלקה ששפת ההוראה בה אינה עברית תוכל להיות מוגשת בשפת ההוראה.
 - ובכל מקרה שועדת תלמידי מחקר תשתכנע שזה מצב חריג.

תלמיד הרוצה לכתוב את הדוקטורט בשפה לועזית מאחת הסיבות הנ"ל יצטרך להגיש בקשה מראש לועדת תלמידי מחקר בהמלצת המנחה ולקבל על כך אישור הועדה לפני התחלת כתיבת החיבור. לחיבור הכתוב בשפה העברית, יצורף תקציר בשפה האנגלית. לחיבור הכתוב בשפה האנגלית יצורף תקציר בעברית. לחיבור הכתוב בשפה לועזית אחרת יצורפו תקצירים בשפה העברית והאנגלית. הקף התקציר יהיה כ-5% מהיקף העבודה המלאה.

5.5.5 עם סיומו, יסוכם המחקר בחיבור מדעי הכתוב לפי נהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצוע ובסגנון הראוי לפרסום ויוגש, בהתאם להוראות לגבי העריכה וההגשה של החיבור, למזכירות. הועדה תמנה את השופטים.

5.5.6 תלמיד מחקר רשאי להגיש את חיבורו בכל עת במשך תקופת הלימודים.

5.5.7 המזכירות תעביר עותק אחד של החיבור לכל שופט אשר יתבקש למסור דו"ח בכתב לועדה מבלי שיובאו לידיעתו תוכן הדוחות של השופטים האחרים.

5.5.8 הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם לקבל את החיבור. במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, תחליט הועדה אם לצרף שופטים לועדה או להעביר את החיבור לועדת שופטים חדשה. כמו-כן הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם להסתפק בתיקונים של החיבור או לחייב את התלמיד בהגשת חיבור מחדש. אם החליטה הועדה שעל התלמיד לתקן את החיבור או להגישו מחדש, תקבע מועד לכך על סמך המלצת השופטים.

5.6 ציונים

5.6.1 לא יינתנו ציונים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אלא למעט במקרה של הצטיינות רבתי בו יוענק הציון "מעולה".

הציון מעולה יוענק כדלקמן:

5.6.1.1 המלצת ציון "מעולה" על-ידי רוב השופטים תפטור את תלמיד המחקר מבחינת גמר. המלצת ציון "מעולה" על-ידי שופט אחד או יותר, ובכל מקרה לא רוב השופטים תחייב את התלמיד בבחינת גמר.

לצורך סעיף זה, המנחה או המנחים של תלמיד המחקר אינם בגדר שופטים בוועדה, כאמור בסעיף 2.12, ולא יוכלו להמליץ על מתן ציון "מעולה" לתלמיד המחקר אותו הם מנחים.

5.6.1.2 הציון יאושר על-ידי הוועדה והסינאט.

תלמידי מחקר שאין המלצה לגבי עבודת המחקר שלהם לציון "מעולה" אינם חייבים בבחינת גמר.

5.6.2 מועד בחינת הגמר ייקבע על-ידי הוועדה, לאחר התייעצות עם השופטים. בחינת הגמר תתקיים בעל-פה ובה יגן התלמיד על גישתו לנושא המחקר ועל מסקנותיו. לבחינה יוזמנו הרקטור או בא כוחו, דיקן בית-הספר, חברי הוועדה, דיקן הפקולטה וראשי היחידות הנוגעות בדבר. דבר קיום הבחינה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה והיא תהיה פתוחה לכל.

בתוקף
מדצמבר
2004

בתוקף
ממאי 1998

בתוקף
מאוקטובר
יחגי

בתוקף
ממאי 1998

- 5.6.3 לאחר הבחינה יפגשו השופטים לשם קביעת חוות דעת מוסכמת בדבר המלצה להענקת התואר בציון "מעולה". המלצה כזאת של השופטים תהיה מנומקת ומפורטת ועל דעת כולם. ההמלצה תועבר בהסכמת רוב חברי הועדה לאישור הסינאט.
- 5.6.4 במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, יגיש כל שופט חוות דעת נפרדת עם הערכה מנומקת. הועדה תחליט סופית לאחר שתתייעץ בשופטים.
- 5.6.5 החליטה הועדה כי התלמיד מלא כל חובותיו, תעביר לאישור הסינאט המלצה למתן התואר "דוקטור לפילוסופיה".

6. משך הלימודים וסדרי הלימודים

- 6.1 תקופת הלימודים והמחקר של תלמיד לא תעלה על ארבע שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל, יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. במקרה של תלמיד שבכל תקופת לימודיו לא נתמך או הועסק ע"י האוניברסיטה, תקופת הלימודים והמחקר לא תעלה על שש שנים.
- 6.2 התלמיד חייב לחדש את הרשמתי במזכירות מדי מועד במועד, כל עוד לא הגיש את חיבור עבודת המחקר.
- 6.3 תלמיד שאינו יכול להמשיך בלימודיו יגיש למזכירות תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי תחילת הסמסטר, בקשה מנומקת בהמלצת המנחה. הועדה לתלמידי מחקר רשאית לאשר לתלמיד חופשה של סמסטר אחד או שניים. תלמיד שלא יחזור ללימודים בתום חופשתו, יחשב כאילו הפסיק לימודיו.
- 6.4 הועדה רשאית לא לאשר שובו של תלמיד ללימודים אם הפסיקם ללא קבלת חופשה מאושרת.

7. הענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

- 7.1 התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק ע"י סינאט האוניברסיטה על-פי המלצת הועדה.
- 7.2 תעודות התואר "דוקטור לפילוסופיה" תחולקנה בטכס הנערך אחת לשנה.

8. מסלול משולב לדוקטורט

- 8.1 על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטורט מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
- 8.2 על המועמד לסיים את מלוא תוכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציונים כפי שנדרש לקבלה לתואר שלישי.
- 8.3 עם אישור קבלת תלמיד למסלול המשולב יחולו עליו כל הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על-ידי הועדה לתלמידי מחקר על-סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותוכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקר לתואר השני ועל תוכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת בבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
- 8.4 עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
- 8.5 כל פקולטה תוכל להגיש לוועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

9. מסלול ישיר לדוקטורט

- 9.1 הגדרות
- 9.1.1 "המסלול הישיר" - מיועד לתלמידים מצטיינים אשר סיימו לימודים לתואר ראשון. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.
- 9.1.2 "לימוד מקצועי נוסף" - הלימודים הפורמליים בהיקף שיקבע בהתאם לסעיף 9.3.1.
- 9.1.3 "מועמד" - תלמיד אשר התקבל למסלול הישיר וטרם עמד בבחינת המועמדות.
- 9.1.4 כל כללי התקנות וסדרי הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" חלים גם על תלמידים במסלול הישיר, אלא אם צוין אחרת במפורש.
- 9.2 תנאי קבלה למסלול הישיר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה"
- 9.2.1 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה ילמד ויבצע את המחקר, ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
- 9.2.1.1 בעל תואר ראשון של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו, או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
- 9.2.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.
- 9.2.2 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי.
- 9.2.3 הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
- 9.3 הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול הישיר
- קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול זה דורשת את מילוי כל התנאים המוזכרים בסעיף 5, עם לימוד מקצועי נוסף בהיקף רחב יותר מזה המוזכר בסעיף 5.2.
- 9.3.1 **הלימוד המקצועי הנוסף יהיה בהיקף של הלימוד לתואר שני ביחידה האקדמית בה ילמד התלמיד, בתוספת של 6-10 נקודות.**
- 9.3.2 תוכנית הלימוד המקצועי תקבע ע"י ועדת לימודי המוסמכים ביחידה האקדמית בה לומד התלמיד, בעצה אחת עם המנחה. תוכנית זו תובא לאישור הועדה ללימודי מחקר.
- 9.3.3 לאחר בחינת המועמדות, הועדה ללימודי מחקר תוכל לשנות את תוכנית הלימוד המקצועי בהתאם להמלצת ועדת הבוחנים ותוך התייעצות עם ועדת לימודי מוסמכים ביחידה האקדמית בה התלמיד לומד. אם הבוחנים ימצאו שהרקע של המועמד לוקה בחסר, תוכל התוכנית לחרוג מההיקף המוזכר לעיל.
- 9.3.4 על התלמיד במסלול הישיר להשלים את כל הקורסים בתוכנית הלימוד המקצועי תוך ארבע שנים מקבלתו ללימודים.
- 9.3.5 על התלמיד להגיש תמצית הצעת המחקר בתחילת השנה השנייה ללימודיו. תמצית ההצעה תכלול הגדרת הבעיות/השאלות אשר תחקרנה, סקירה תמציתית של הרקע המדעי, והצעת גישה לחקר הנושא.
- ההצעה תשלח ע"י הועדה ללימודי מוסמכים של היחידה האקדמית לחוות דעת של מדענים נוספים. ועדה זו תאשר או תדחה את תמצית הצעת המחקר. לא אישרה הועדה את תמצית הצעת המחקר יגיש התלמיד הצעה מתוקנת תוך חצי שנה. אם התלמיד מוכן להגיש הצעת תוכנית מחקר כבסיס לבחינת מועמדות כבר בשלב זה, ישוחרר מהגשת תמצית הצעת מחקר מוקדמת.

9.3.6 סטודנט במסלול ישיר שסיים את מכסת הקורסים הדרושה ללימודי תואר שני, הגיש הצעת מחקר ונבחן עליה בהצלחה, יהיה רשאי לקבל תואר שני. התואר השני יוענק לסטודנט ע"י הפקולטה שבה הסטודנט לומד. לסטודנטים בלימודים בינתחומיים תמליץ הועדה לתלמידי מחקר על מתן התואר לפקולטה/מחלקה רלבנטיים.

9.4 לוח זמנים וסדרי הלימודים

9.4.1 תקופת הלימודים במסלול הישיר לא תעלה על חמש שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. בדרך כלל לא תינתן הארכה שתעלה על שנה.

9.4.2 על התלמיד להגיש טופס קביעת מנחה ותמצית הצעת מחקר (סעיף 9.3.5) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר השלישי של לימודיו, וכן עליו להגיש הצעת תוכנית מחקר (סעיף 5.3) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר החמישי של לימודיו.

9.4.3 על התלמיד להשלים לפחות 3/4 מתוכנית הלימוד המקצועי שנקבעה לו, במשך שלוש השנים הראשונות ללימודיו, ולהשיג ציון ממוצע של לפחות 85 בלימודים אלה. אם לא עמד בתנאים אלה, יופסקו לימודיו במסלול הישיר.

9.4.4 תלמיד אשר לימודיו במסלול הישיר הופסקו, או שיחליט להפסיק את לימודיו במסלול זה, יוכל לבקש מהמחלקה בה הוא לומד ומועדת לימודי מוסמכים, להכיר בלימודיו במסלול כחלק מהדרישות לתואר שני, ולהשלים לימודים אלה לקבלת התואר השני.

10. הגשת עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים

10.1 כללי

ניתן יהיה להגיש גם עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד. חשוב להדגיש כי גם ובעיקר במקרים אלה יש להקפיד על מימושו של התנאי הקובע כי לשם קבלת תואר על התלמיד – לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע והבנה בתחום הנחקר ולהגישו כ'עבודת דוקטור'.

תנאים להגשת הבקשה

10.1.1 יוגשו לפחות שלושה מאמרים שהתקבלו לפירסום בכתבי עת איכותיים בתחום, המקיימים הליכי שיפוט. המאמרים יכתבו על ידי התלמיד. התלמיד חייב להיות המחבר הראשון של המאמרים, או לחילופין צוין במפורש במאמר שתרומתם המדעית של התלמידים למאמר שווה. עם זאת מודגש כי לא ניתן לכלול את אותו המאמר בשתי עבודות דוקטורט.

10.1.2 יתקבלו אך ורק מאמרים הקשורים לנושא עבודת הדוקטור כפי שאושר בהצעת המחקר.

10.2 אופן הגשת הבקשה

הבקשה להגשת עבודה המורכבת ממאמרים תכלול מכתבים מאת התלמיד והמנחה בצירוף עותק של המאמרים:

10.2.1 מכתב התלמיד יתייחס בפירוט לנושאים הבאים:

- א. פירוט המאמרים והיכן פורסמו או התקבלו לפירסום. (במאמרים שעדיין לא פורסמו יש לצרף אישור שהתקבלו לפירסום ממערכת כתב העת).
- ב. סדר הופעת המאמרים בעבודת המחקר. כיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני ועונים על נושא שנחקר.
- ג. פירוט לגבי פרקים נוספים של תוצאות שלא נכנסו למאמרים ואמורים להיכלל בעבודת המחקר.

10.2.2 מכתב המנחה יכלול התייחסות למאמרים ולחלקו של התלמיד בכל מאמר לפי הפירוט הבא:

- א. מה הייתה תרומת התלמיד למאמר. מה היה חלקו של התלמיד ביחס לחלקם של המחברים האחרים.
- ב. איכות כתב העת בהם פורסמו המאמרים.
- ג. הצהרה כי למרות שלא תוגש במקרה זה עבודת דוקטור במתכונת המקובלת יישמר הכלל הבסיסי שהמחקר הוא עצמאי ומקורי ושיש בו תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר.

10.2.3 אישור המנחה להסכמת המחברים הנוספים להכללת המאמרים המשותפים בעבודת הדוקטורט. בהעדר הסכמה כאמור, תכריע ועדת תלמידי מחקר אם ניתן לכלול את המאמר באסופת המאמרים.

10.3 החלטת הוועדה לתלמידי מחקר

הוועדה לתלמידי מחקר תשקול את בקשת התלמיד והמנחה, ותחליט בנושא.

10.4 הליכי הגשה לשיפוט

אופן הגשת העבודה:

עם סיום הלימודים והמחקר יגיש התלמיד לוועדה לתלמידי מחקר את עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים לפי המתכונת הבאה:

10.4.1 מבוא שיכלול התייחסות לנושאים האלה:

- א. סקירה עדכנית של תחום המחקר הכללי.
- ב. סקירה כללית של המאמרים ואופן השתלבותם בתחום המחקר הכללי.
- ג. תאור סדר הופעת המאמרים, הקשר ביניהם וכיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני.
- ד. שיטות מחקר ומערכת ניסויית: תיאור שיטות המחקר שאינן מתוארות במאמרים, ובמקרה הצורך תיאור רחב של השיטות שתוארו במאמרים בקצרה. יש לשים בעיקר דגש על שיטות שפותחו במהלך העבודה. במידה ומדובר בעבודה ניסויית תבוצע סקירה מפורטת של המערכת הניסויית ששימשה את המחקר.

10.4.2 המאמרים

פרק זה יכלול את המאמרים, שסודרו לפי רצף התקדמות המחקר, ואת החומר נמצא בהליכי הפרסום.

10.4.3 דיון וסיכום:

- א. דיון נרחב בתוצאות ובמשמעותן.
- ב. עיקרי התוצאות שהוצגו במאמרים.
- ג. הבלטת החידושים ותרומתם לתחום.

10.4.4 רשימת מקורות למבוא ולסיכום וכאלה שאינם מופיעים במאמרים.

10.5 שפת העבודה

שפת עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים תהיה בעברית או באנגלית. כתיבת הדוקטורט בכל שפה אחרת חייבת קבלת אישור מראש של הוועדה לתלמידי מחקר.

10.6 שיפוט העבודה

תהליכי השיפוט של עבודת דוקטורט המורכבת ממאמרים יהיו ההליכים הרגילים. יחד עם זאת, כיוון שמדובר בעבודה שהוגשה במתכונת מיוחדת, יצורף מכתב הסבר כללי לשיפוט בנושא. כמו כן, יצורף לעבודה הנשלחת לשיפוט מכתבו של המנחה המתייחס בפירוט למאמרים ולחלקו של התלמיד בהם.

תקנון עבודת גמר

- מטרת עבודת הגמר היא להוכיח כי לסטודנטים היכולת לאסוף מקורות ו/או נתונים, לנתחם ולהסיק מסקנות במסגרת עבודה שממצאיה ודרך עריכתה ראויים לפרסום כמאמר מדעי.
- עבודת הגמר תעשה במסגרת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים ותהווה חלק מחובותיהם לתואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה". העבודה תסתיים בהגשת חיבור, כתוב בשפה העברית. באישור המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית, תאושר כתיבת עבודת גמר בשפה לועזית.
- סטודנטים במעמד "מן המניין" בנתיב מחקרי בלבד רשאים להתחיל בכתיבת עבודת גמר.
- על הסטודנטים לקבוע מנחה לעבודה ולהגיש הצעת מחקר לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית במהלך השנה הראשונה ללימודיהם. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תאושר הגשה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.
- הצעת המחקר תוגש בשני עותקים מודפסים ותכלול את הפרטים הבאים: נושא המחקר, מטרת המחקר, תיאור קצר על השיטות לביצוע המחקר ורשימת מקורות.
- היקף הצעת המחקר לא יעלה על שלושה עמודים (לא כולל איורים, גרפים, טבלאות וכדומה)
- הצעת המחקר מאושרת על ידי המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית תובא לידיעת הוועדה הפקולטית.
- מנחה עבודת הגמר יכול לשמש חבר סגל אקדמי מן המניין בדרגת מרצה ומעלה במחלקה בה לומדים הסטודנטים, שאושר על ידי הוועדה המחלקתית ובאישור הוועדה הפקולטית.
- המנחה יקבע עד תום הסמסטר הראשון ללימודים. באישור חריג עד תום שנת הלימודים הראשונה.
- שינוי נושא עבודת הגמר וכן שינוי המנחה ייעשו אך ורק באישור הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית.

עבודת הגמר – הליכים והנחיות

- עבודת הגמר צריכה לכלול את המרכיבים הבאים (חלקם או כולם):
1. מבוא – הגדרת הבעיה, הצגת הנושא והמודל התיאורטי.
 2. סקירה מקיפה של הספרות המחקרית העוסקת בנושא, וכן מפתח מקורות.
 3. הערכת מידת הרלוונטיות והערך היחסי של מאמרים על עבודות קודמות שהסטודנטים מצטטים בעבודתם.
 4. הגדרת מטרת העבודה.
 5. אם העבודה ניסויית, יש לפרט את צורת איסוף הנתונים שנבחרה. בכל מקרה יש לפרט את האלטרנטיבות ולנמק את הבחירה שנעשתה.
 6. על הסטודנטים להתייחס לתוצאות עבודתם ולהעריך נכונה מהימנות וטעויות אפשריות.
 7. יש לערוך השוואה ביקורתית בין עבודה זו לבין עבודות דומות הידועות בספרות.
 8. על הסטודנטים להוציא את המסקנות והיישומים האפשריים מתוצאות מחקרם, ועליהם לדייק בהסקת מסקנות ובהנמקתן.
 9. על הסטודנטים להשוות את ממצאי מחקרם עם הבסיס התיאורטי.

הוראות טכניות לכתיבת עבודת גמר

- נייר - לבן, גודל A4
- הדפסה - פונט "דיויד" גודל 12, רווח כפול
- העתקים - באיכות המקור
- שוליים - של 4 ס"מ לכריכה ולפחות 1.5 ס"מ בכל אחד משלושת הצדדים הנותרים
- מספור - מספור הדפים ייעשה בספרות רגילות בגוף העבודה.
התקציר ימוספר בספרות רומיות.
- איורים/טבלאות - כל הטבלאות והאיורים יישאו כותרות וימוספרו באופן יחידני.
- דף הכריכה - דפי הכריכה יהיו דפי קרטון מודפסים בהתאם לדוגמאות מס' 1 (כריכה בעברית) ומס' 2 (כריכה באנגלית) בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- דף הכותרת - דפי הכותרת (שער פנימי) יכתבו בהתאם לדוגמאות מס' 3 ו- 4 בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- תוכן העניינים - יפורט עד לדרגה שניה: פרקים וסעיפים ובמידת הצורך תת-סעיפים. בנוסף ובנפרד, על פי הצורך, רשימת טבלאות ואיורים ורשימת נספחים.
- תקציר העבודה - העבודה תכלול תקציר בעברית ובאנגלית, שניהם כתובים באותה מתכונת. אורך התקציר לא יעלה על 3 עמודים.
- מקורות ספרותיים - רשימת המקורות הספרותיים תופיע על פי כללי האקדמיה למדעי הרוח והחברה:
א. ספרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה), שם הספר מודגש בקו, מקום ההוצאה, שם ההוצאה, שנה, פרק, העמוד המצוטט.
ב. מאמרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה)*, שם המאמר (במירכאות), שם העיתון (מודגש בקו), מספר הכרך, העמודים.
* בחיבורים בלועזית, שם המשפחה תחילה.
- סדר הצגת העבודה - א. דף הכריכה בעברית לפי דוגמה מס' 1
ב. דף הכותרת בעברית לפי דוגמה מס' 3
ג. תקציר
ד. תוכן העניינים
ה. רשימת טבלאות ואיורים
ו. מינוח (רשימת סימנים)
ז. גוף העבודה
ח. נספחים
ט. הערות – ניתן לכתוב הערות בתחתית העמוד, בגוף העבודה או בסוף העבודה
י. ביבליוגרפיה

יא. תוכן העניינים באנגלית

יב. תקציר באנגלית

יג. דף הכותרת באנגלית לפי דוגמה מס' 4

יד. דף הכריכה באנגלית לפי דוגמה מס' 2

כריכה - סעיפים א'-י' הכתובים עברית יכרכו בצידה הימני של העבודה

סעיפים יא'-יד' הכתובים באנגלית יכרכו בצידה השמאלי של העבודה

היקף עבודת הגמר

היקף עבודת גמר לא יעלה על 100 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים מכל סוג).
עבודת גמר החורגת מהיקף זה מחייבת פניה מנומקת בכתב של המנחה לוועדת המוסמכים פקולטית.

הנחיות להגשת עבודת הגמר

- המנחה יקבל את עבודת הגמר בצורת טיוטה סופית מודפסת. עליו לבדוק אותה ולאשרה תוך חודש ימים.
- לאחר אישור המנחה, עבודת הגמר תוגש למזכירות המחלקה **בשני עותקים** מודפסים וכרוכים (כריכה ספיראלית) או כמספר הקוראים כשהם חתומים בידי הסטודנט, המנחה/ים ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית/ראש המסלול.
- העותקים החתומים והמאושרים יועברו למזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים בצירוף שמות הקוראים שאושרו לשמש כשופטים לעבודה.
- שיפוט עבודת הגמר יערך על ידי שני שופטים לפחות: מנחה העבודה ושופט שיקבע על ידי הוועדה המחלקתית. במידה ולסטודנטים שני מנחים יידרש מינוי שופט נוסף. מינוי השופטים טעון אישור הוועדה הפקולטית.
- זמן בדיקת העבודה על ידי השופטים ומתן הציון לא יעלה על 60 יום.
- ההערכות, ההערות וההשגות של השופטים וכן בקשות מפורשות לתיקונים יובאו לידיעת הסטודנט והמנחה במרוכז (ללא ציון שם) בתום תהליך השיפוט.
- ציון שיפוט עבודת הגמר הינו ממוצע הציונים שיעניקו השופטים.

- קיימות ארבע אפשרויות תגובה של השופטים:

1. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר בצורתה הנוכחית, ללא תיקונים.
2. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע התיקונים המומלצים על ידי השופט/ים באישור המנחה. התיקונים יושלמו תוך חודש, ללא שינוי הציון.
3. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע תיקונים מהותיים שיערכו תוך שלושה חודשים. במקרים מיוחדים יערכו התיקונים, בהמלצת המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית, תוך שישה חודשים. העבודה המתוקנת תועבר לקריאה חוזרת ולמתן ציון.
4. העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת גמר.

ציון עבודת הגמר

- ציוני השופטים חסויים בפני הסטודנט
- ציון השיפוט של עבודת הגמר הינו **ממוצע הציונים** שהעניקו השופטים. במידה וקיימת גם בחינת גמר, הציון הסופי של עבודת הגמר יהיה שקלול ציון העבודה וציון הבחינה (על פי האחוזים של כל מרכיב).
- ציון עובר של עבודת גמר הינו 75. ציון נמוך מזה פירושו כישלון.

העתקי עבודת הגמר

לאחר אישור העבודה על ידי השופטים, על הסטודנטים להגיש **ארבעה עותקים** (לבוגרי מדעי החברה) או **בשלושה עותקים** (לבוגרי מדעי הרוח), כרוכים וחתומים בידי הסטודנט ומאושרים על ידי המנחה/ים ויו"ר הוועדה המחלקתית. בנוסף יצורף גם עותק דיגיטאלי אחד.

תפוצת העתקי עבודת הגמר :

- בית הספרים הלאומי בירושלים – עותק 1
- ספריית האוניברסיטה – 2 עותקים + עותק דיגיטאלי
- מכון סאלד בירושלים (לבוגרי מדעי החברה) – עותק 1

סדרי יעוץ ורישום במחשב

סטודנטים שהתקבלו ללימודים החל משנת חוזה 2001 (תשס"א) ירשמו פעם אחת לקוד XXX-2-9991 (המזכה בנקודות זכות). לאחר מכן על, הסטודנטים להירשם לקוד XXX-2-7777 (ללא נקודות זכות) **בכל סמסטר** עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

סטודנטים שהתקבלו ללימודים לפני שנת חוזה 2001 (עד שנת תש"ס כולל) ירשמו לקוד XXX-2-7777 **בכל סמסטר** עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

הרישום לכתובת עבודת גמר איננו מועתק באופן אוטומטי. באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר וסמסטר ל"כתובת עבודת גמר" עד להגשת העבודה לשיפוט, אחרת יופסקו לימודיהם על כל המשתמע מכך. סטודנטים שיגישו את עבודת הגמר לשיפוט לפני תחילת הסמסטר אך לא יאוחר מתום תקופת השינויים פטורים מהרישום.

נספח - דוגמאות לדפי שער וכריכה

דוגמה מס' 1

דף כריכה בעברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת: <שם הסטודנט>

בהנחיית: <דרגה ושם>

<חודש ושנה בלועזית>

<חודש עברי שנה עברית>

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMINITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

(NAME OF THESIS)

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF: <RANK NAME>

<MONTH YEAR>

דוגמא מס' 3דף כותרת (שער פנימי) עברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
 הפקולטה למדעי הרוח והחברה
 המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A)

מאת : <שם הסטודנט>

מנחה : <דרגה ושם המנחה>

חתימת הסטודנט : _____
 חתימת המנחה : _____
 חתימת יו"ר הועדה המחלקתית : _____
 תאריך : _____
 תאריך : _____
 תאריך : _____

<חודש ושנה>

דוגמה מס' 4
דף כותרת (שער פנימי) אנגלית

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

<NAME OF THESIS>

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF <RANK NAME>

Signature of student: _____

Date: _____

Signature of supervisor: _____

Date: _____

Signature of chairperson

Of the committee for graduate studies: _____

Date: _____

<MONTH YEAR>

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

מקרא, ארכיאולוגיה, היסטוריה מקראית, ולימודי תעודת הוראה

לימודים לתואר ראשון

הלימודים לתואר הראשון כוללים את המסלולים הבאים וצירופיהם:

1. מקרא
2. מקרא והיסטוריה מקראית
3. מקרא ולימודי תעודת הוראה
4. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר שני

הלימודים לתואר השני כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

לימודים לתואר שלישי

הלימודים לתואר שלישי כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא ומזרח קדום
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר ראשון
מסלול לימודים במקרא
(סימן מחשב 121)

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים את ידיעת המקרא על פי שיטה פילולוגית תוך ניצול מקיף של הפרשנות היהודית והכללית לכל תקופותיה, ושל ממצאי המחקר בזמן החדש. המסלול למקרא רואה מתפקידו להעניק לתלמידיו כלים למחקר עצמאי במקרא בכיווני התמחות שונים וכלים דידיקטיים להוראת המקרא.

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

	2	נק"ז				
	4	נק"ז			תולדות נוסח המקרא	
	2	נק"ז			טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	
	4	נק"ז			הדרכה ביבליוגרפית	
	4	נק"ז			עברית מקראית	
	4	נק"ז			פרשנות ימי הביניים	
	4	נק"ז			סוגיה	
	--				בחינת בקיאות (שתי חטיבות)	

	20	נק"ז				

שנה ב'

	4	נק"ז				
					התהוות ספרות המקרא	
					טקסטים מקראיים: אחד מן התורה (חוק ומשפט)	
	8	נק"ז			ואחד מספרות הנבואה, המזמור או החכמה*	
	2	נק"ז			ארמית מקראית	
	2	נק"ז			תרגומים ארמיים	
	4	נק"ז			תולדות ישראל בתקופת המקרא	
	6	נק"ז			סוגיות	
	4	נק"ז			שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתחילים**	
	4	נק"ז			פרוסמינר	
	--				בחינת בקיאות (שתי חטיבות)	

	34	נק"ז				

שנה ג'

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה) *
4	נק"ז	סוגיות
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתקדמים **
2	נק"ז	פרשנות חז"ל
8	נק"ז	סמינרים (2)

26	נק"ז	

* התלמיד יגוון את הסוגים הספרותיים שילמד בשיעורי טקסט מקראי. בחירתו תלויה באישור היועץ.
 ** יש שהשיעור למתחילים ולמתקדמים ניתן במרוכז בשנה אחת (יילמד בשנה ב' או בשנה ג')

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
--		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

16	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (מן התורה : חוק ומשפט)
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	תרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	פרוסמינר
4	נק"ז	סוגיה
		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

24	נק"ז	

שנה ג'

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה)
2	נק"ז	סוגיה
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	סמינר

14	נק"ז	

ג. תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
2	נק"ז	עברית מקראית (סמס' א)
--		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

10	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי
2	נק"ז	סוגיה

10	נק"ז	

שנה ג'

4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא (סמסטר א')
4	נק"ז	פרוסמינר

8	נק"ז	

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

הערות לתוכנית הלימודים במקרא:

1. תלמידי מקרא רשאים לבחור קורסים בנושאים קרובים, באישור יועצי המחלקה: שפות עתיקות (אכדית, מצרית או יוונית), ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וכיו"ב.
2. תלמידים במחלקה ללשון עברית פטורים מלימודי עברית מקראית וארמית מקראית במסגרת המחלקה. לימודים אלה יוכרו כחלק מחובות המחלקה, אך התלמידים יחויבו ללמוד במקומם קורסים אחרים מתוך קורסי הבחירה מהמחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, לפי הנחיית היועץ.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון. הציונים נקבעים על-פי בחינות הנערכות בסוף הקורס או בדרך אחרת, לפי קביעת המורה. הציונים בפרוסמינר ובסמינר נקבעים לפי עבודת הפרוסמינר והעבודה הסמינרית. עם זאת, רשאי המורה, לפי שיקול דעתו, לקיים מבחנים על החומר הנלמד בפרוסמינר או בסמינר.
2. המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהצלחה בבחינות: בשיעור "תולדות נוסח המקרא" ובשיעור "טקסט מקראי", ובהשגת ציון ממוצע של 65 לפחות בשתי בחינות אלה. בנוסף לכך, מותנית ההשתתפות בפרוסמינר של שנה ב' בהשגת ציון עובר ב"הדרכה ביבליוגרפית" בשנה א'.
3. עבודת הפרוסמינר תוגש עד ה-31.7. ההשתתפות בסמינר של שנה ג' מותנית בהשגת ציון של 65 לפחות בפרוסמינר של שנה ב', ובציון ממוצע של 70 בקורס טקסט מקראי של שנה ב', ובהתהוות ספרות המקרא.
4. ההשתתפות בשיעור ספרות אוגרית וספרות המקרא, שנועד רק לתלמידי שנה ג', מותנית בהשגת ציון עובר בקורסים בעברית מקראית (שנה א') ובארמית מקראית (שנה ב').
5. ציון מעבר בסמינר הוא 70.
6. **בחינת בקיאות.** מדי שנה נערכות בחינות בקיאות. רשימת הפרקים והמועדים מתפרסמת במזכירות המחלקה. הבחינות ערוכות במחזור של ארבע חטיבות שונות. כל תלמיד לתואר חייב בארבע חטיבות: שתיים בשנה א' ושתיים בשנה ב'. ציון עובר של 65 בכל אחת מן החטיבות דרוש כדי לסיים את התואר. המעבר לשנה ג' מותנה בעמידה בבחינות הבקיאות.
7. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא 30 בספטמבר כל שנה.
8. חובת נוכחות. התלמידים חייבים להשתתף בשיעורים לסוגיהם. תלמיד שנעדר שלושה שיעורים רצופים או יותר, או שיעדר מ-3 שיעורים או יותר ללא סיבה מספקת (כמפורט לגבי זכאות לבחינות במועד מיוחד) יורחק מהקורס.
9. השקלול הסופי לתואר מחושב כדלהלן:

$$\text{שעור} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$

$$\text{סמינר} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$
10. התלמידים ישתתפו בסיוור לימודי אחד במשך לימודי התואר הראשון.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית**(סימן מחשב 120)**

מטרת הצירוף היא להקנות לתלמידים השכלה מקראית-היסטורית ע"י הוראה בשני מדורים : מקרא והיסטוריה מקראית.

מבנה הלימודים**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

הלימודים כוללים את המדורים הבאים :

1. מקרא והיסטוריה מקראית

2. ישראל וארצו והמזרח הקדום

סטודנט יכול להתקבל לתוכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום השנה הראשונה של לימודיו ולאחר שהשיג ממוצע של ציון 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו, עד לסיומם.

1) צירוף מקרא והיסטוריה מקראית**מדור מקרא****שנה א (24 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	סוגיות	4 נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
עברית מקראית	4 נק"ז		
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
12 נק"ז	12 נק"ז		

שנה ב (34 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
טקסט מקראי	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
ארמית מקראית	2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4 נק"ז	אפיגרפיה עברית	2 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז	פרוסמינר	4 נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
18 נק"ז	18 נק"ז		

שנה ג (22 נק"ז)

4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	2 נק"ז	תרגומים ארמיים
4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז	סוגיות
4 נק"ז	סמינר	4 נק"ז	סמינר
-----		-----	
12 נק"ז		10 נק"ז	

(2) מדור ישראל וארצו והמזרח הקדום (80 נק"ז)*
(תוכנית משולבת)

תוכנית הלימודים

הלימודים בתוכנית מיועדים לתלמידים מצטיינים המבקשים לקנות ידע בתולדות ישראל וארצו בתקופת המקרא על רקע המזרח הקדום ותרבויותיו.

הלימודים מורכבים מחמש חטיבות לימוד:

- א. מקרא
- ב. היסטוריה מקראית
- ג. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ד. שפות עתיקות
- ה. לימודי תרבויות שכנות

תנאי הקבלה למסלול זהים לאלו של תלמידים הלומדים בתוכנית מחלקה ראשית במקרא והיסטוריה מקראית (80 נק"ז). משקלן של החטיבות השונות במערכת נתון לשינוי ולכל תלמיד תקבע תוכנית לימודים בהתאם לנטייתו.

א. מקרא

4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	הדרכה ביבילוגרפית
4 נק"ז	טקסט מקראי (היסטוריוגרפי)
4 נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4 נק"ז	סוגיות

18 נק"ז	סה"כ

* התואר אותו יקבל בוגר תוכנית זו יהיה **במקרא והיסטוריה מקראית**.

ב. היסטוריה מקראית

תולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז
גיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל	2	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ג. ארכיאולוגיה

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה בתקופת		
המקרא	4	נק"ז
קריאה מודרכת	2	נק"ז
קרמיקה	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ד. המזרח הקדום

מגוון קורסים בנושא		
(כגון: תרבות מצרים ותולדות מסופוטמיה)	10	נק"ז

סה"כ	10	נק"ז

אפיגרפיה ושפות עתיקות

עברית מקראית	4	נק"ז
ארמית מקראית	2	נק"ז
אפיגרפיה עברית	2	נק"ז
אכדית או מצרית	8	נק"ז

סה"כ	16	נק"ז

המחלקה ממליצה לתלמידים להרחיב את ידיעותיהם בתחומים קרובים למקצוע במסגרת לימודי בחירה, כגון: שפות שמיות עתיקות, היסטוריה, גיאוגרפיה, גיאולוגיה, לימודי שפה זרה שניה (גרמנית או צרפתית).

מקצועות הלימוד לפי שנות הלימוד**שנה א'****חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה
2 נק"ז	קריאה מודרכת למבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל באלף השני לפסה"נ
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בימי בית ראשון

חטיבה במקרא

4 נק"ז	טקסט מקראי
2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4 נק"ז	סוגיות

שפות עתיקות

4 נק"ז	עברית מקראית
2 נק"ז	ארמית מקראית

28 נק"ז	

שנה ב'**חטיבה בארכיאולוגיה**

4 נק"ז	קרמיקה קדומה
2 נק"ז	סוגיה
4 נק"ז	סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בארכיאולוגיה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

2 נק"ז	מקורות חיצוניים לתולדות ממלכת ישראל עד לחורבן שומרון (סוגיה)
2 נק"ז	מקורות חיצוניים לסוף ימי ממלכת יהודה (סוגיה)
2 נק"ז	מבוא לגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל בתקופת המקרא

חטיבה במקרא

4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	סוגיה

לשונות עתיקות

2 נק"ז

אפיגרפיה עברית

4 נק"ז

אכדית או מצרית מתחילים *

תרבויות עתיקות

2 נק"ז

30 נק"ז

סה"כ

שנה ג'**חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז

היסטוריה וארכיאולוגיה של ראשית ישראל

2 נק"ז

מבוא לתרבות ואמנות איגאית בתקופת הברונזה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

4 נק"ז

סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בתולדות ישראל

חטיבה במקרא

4 נק"ז

ספרות אוגרית וספרות המקרא

2 נק"ז

סוגיה

שפות עתיקות

4 נק"ז

אכדית או מצרית מתקדמים*

תרבויות עתיקות

2 נק"ז

תולדות מצרים ותרבותה (סוגיה)

2 נק"ז

ממלכת אשור/בבל (סוגיה)

22 נק"ז

סה"כ

* השיעורים למתחילים ולמתקדמים ניתנים לעיתים בקורס מרוכז במהלך שנה אחת.

הערות :

1. נושאי הסוגיות עשויים להתחלף מדי שנה בשנה.

2. משקל החטיבות השונות בתוכניות הלימודים האישיות של התלמידים ייקבע בהתאם לתחומי ההתעניינות

של התלמיד.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

<u>מדור היסטוריה מקראית</u>		<u>מדור מקרא</u>	
		<u>שנה א' (20 נק"ז)</u>	
2 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
			טקסט מקראי (ספרותי או
			היסטורי)
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
	מקורות לתולדות ישראל	2 נק"ז	סוגיה
4 נק"ז	בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	עברית מקראית (סמ' א')
			בחינת בקיאות
-----		-----	
8 נק"ז		12 נק"ז	
		<u>שנה ב' (18 נק"ז)</u>	
6 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	4 נק"ז	טקסט מקראי
		2 נק"ז	ארמית מקראית
			בחינת בקיאות
-----		-----	
8 נק"ז		10 נק"ז	
		<u>שנה ג' (16 נק"ז)</u>	
4 נק"ז	סמינר*	2 נק"ז	סוגיות
2 נק"ז	סוגיה	4 נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
		4 נק"ז	פרוסמינר
-----		-----	
6 נק"ז		10 נק"ז	

* התלמיד ישתתף במדור אחד בפרוסמינר (התלמיד רשאי להשתתף בפרוסמינר כבר בשנה ב') ובמדור השני בסמינר לפי בחירתו, ובאישור היועץ.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור מקרא****שנה א' (18 נק"ז)**

2 נק"ז	תרבויות המזרח הקדום (סמס א)	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
-----		-----	
10 נק"ז		8 נק"ז	

שנה ב' (6 נק"ז)

2 נק"ז	סוגיה	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
-----		-----	
2 נק"ז		4 נק"ז	

שנה ג' (4 נק"ז)

פרו"ס / סמינר באישור היועץ

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

1. הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
2. הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר הוא 70.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)

שנה א'

4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	סוגיה

10 נק"ז	

שנה ב'

2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית
2 נק"ז	אפיגרפיה עברית
6 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*

10 נק"ז	

שנה ג'

4 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*
4 נק"ז	פרוסמינר

8 נק"ז	

* במסגרת הסוגיות ילמד התלמיד גם על תרבויות שונות, ושיעור מבוא בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל (תלמידים שאינם לומדים ארכיאולוגיה). ניתן להקדים חלק מהסוגיות (כגון מבוא לארכיאולוגיה או תרבות שכנה) לשנה א'.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

- 1) הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
- 2) הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר: 70.

מסלול משולב למקרא וללימודי תעודת הוראה**(סימון מחשב 119)**

הלימודים במסלול המשולב מיועדים להכשיר את הסטודנט להוראה בבתי-הספר התיכוניים במטרה להרחיב את בסיס הידע שלו במקרא ואת הכשרתו המקצועית כמורה. המסגרת הלימודית משלבת את לימודי המחלקה למקרא והיחידה להכשרת מורים. לימודי התואר הראשון ולימודי ההרחבה במחלקה יסתיימו כעבור 3 שנים. לימודי תעודת הוראה ביחידה להכשרת מורים יסתיימו בשנה הרביעית ללימודים, בהתאם לדרישות שם. מסלול הלימודים מורכב מלימודי מקרא במסלול הדו-מחלקתי הרגיל (54 נק"ז) בתוספת הרחבה מיוחדת בסוגי הספרות המקראית הנלמדים בבית-הספר התיכון (6 נק"ז) ההרחבה המיוחדת יחשב במסגרת הנק"ז של לימודים כלליים.

מבנה הלימודים

<u>הרחבה מיוחדת</u>		<u>לימודי המחלקה</u>	
		שנה א' (26 נק"ז)	
		2 נק"ז	סוגיה *
		2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
		4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
		2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
		4 נק"ז	עברית מקראית
		4 נק"ז	פרשנות ימי-הביניים
		4 נק"ז	מבוא לתולדות ישראל
		4 נק"ז	בתקופת המקרא
		2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל
		2 נק"ז	בימי בית ראשון
-----		-----	
2 נק"ז		24 נק"ז	

* 2 נק"ז מן השיעור יחשבו במסגרת הנק"ז של הלימודים הכלליים.

שנה ב' (18 נק"ז + 2 נק"ז)

הורהות ספרות המקרא	4 נק"ז	הוראת החוק המקראי וספרות החכמה	2 נק"ז
טקסט מקראי מן התורה	4 נק"ז		
סוגיה	2 נק"ז		
פרוסמינר	4 נק"ז		
ארמית מקראית	2 נק"ז		
תרגומים ארמיים	2 נק"ז		
בחינת			
בקיאות			
-----	-----	-----	-----
18 נק"ז		2 נק"ז	

שנה ג' (12 נק"ז + 2 נק"ז)

טקסט מקראי			
(נבואה, מזמור או חכמה)	4 נק"ז	הוראת ספרות הנבואה והמזמור	2 נק"ז
סמינר	4 נק"ז		
ספרות אוגרית והמקרא	4 נק"ז		
-----	-----	-----	-----
12 נק"ז		2 נק"ז	

המעבר משנה א לשנה ב מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים תולדות נוסח המקרא וטקסט מקראי. המעבר משנה ב לשנה ג מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים התהוות ספרות המקרא וטקסט מקראי ובשיעורי ההרחבה המיוחדת.

המשך לימודיו של הסטודנט לאחר השנתיים הראשונות מותנה באישור ועדת מיון של מורי המסלול. על הסטודנטים להשיג ציון 80 לפחות בשיעורי ההרחבה המיוחדת. על הסטודנטים להשיג ציון 65 בפרוסמינר ו-70 בסמינר.

סילבוס:**שנה א'**

1011-1-121 **תולדות נוסח המקרא** שיעור, חצי שנתי, מתקיים בשני הסמס' קבוצה א' ו-ב'

Introduction to Textual Criticism of the Hebrew Bible

(פתוח לתלמידי ב"א כללי ולימודים כלליים)

פרופ' ציפורה טלשיר

השיעור מציג את הבעיות העיקריות בתהליך מסירת נוסח המקרא במשך כאלף שנים, מן המאה השלישית לפני הספירה ועד שהתגבש בנוסח המסורה במאה התשיעית לספירה. השיעור מקנה כלים ביקורתיים לגילוי הנוסח המקורי תוך השוואת נוסח המסורה לעדי נוסח אחרים כגון המגילות המקראיות מקומרן והתרגומים העתיקים.

This course presents the major problems of transmission of the biblical text for a period of over a millennium, from the third century BCE until the crystallization of the Massoretic text in the ninth century CE. It imparts critical tools for determining the original text by comparing the Massoretic text with other textual witnesses such as the biblical scrolls from Qumran and the ancient translations.

1051-1-121 **הדרכה ביבליוגרפית** (תרגיל, סמסטר א', קבוצות א' ו-ב')

Bibliographical Aides

התרגיל מיועד להקנות כלים לחקר ספרות המקרא.

חלק ראשון: השימוש בספרי יעץ בסיסיים לרבות מהדורות מדעיות לתנ"ך, קונקורדנציות, מילונים ללשון התנ"ך (אוצר לשון המקרא; HAL; BDB), מהדורות מדעיות של התנ"ך (עבריים ולועזיים). חלק שני: הכרת השלבים השונים בכתובת עבודות – הצעת מיגוון שיטות לחיפוש מקורות ביבליוגרפיים לכתובת עבודה, מבנה העבודה, רישום מקורות ביבליוגרפיים. הצגת אנציקלופדיות ומבואות למקרא, ספרי פירוש, וסדרות ביבליוגרפיות. הסטודנטים ישתמשו במקראה להדרכה ביבליוגרפית.

This exercise trains the student to use bibliographical tools for biblical research. Part one: Basic reference works such as scientific editions, concordances and dictionaries of biblical Hebrew. Part two: Writing papers – Bibliographical searches, the structure of the paper, citation methods, the bibliography. The student will also become acquainted with the various biblical encyclopedias, introductions to the Bible, individual commentaries and series, bibliographical series.

עברית מקראית

12961-1-121 **מבוא לעברית מקראית** (שיעור, שנתי)

Introduction to Biblical Hebrew

עיונים בסוגיות שונות הנוגעות ללשון המקרא: המקורות ללימוד לשון המקרא; תורת ההגה- עיצורים, תנועות, דיפתונגים; תורת הצורות- מערכת הבניינים, הכינויים הפרודים והחבורים; תחביר לשון המקרא- מין, מספר וידוע, מערכת הזמנים במקרא; המאפיינים של העברית המקראית המאוחרת; טעמי המקרא. ספרות מומלצת:

1. י' בלאו, תורת ההגה והצורות, תל אביב תשל"א.
2. ג' ברגשטרסר, דקדוק הלשון העברית, ירושלים תשמ"ב.
3. ח' רבין, תחביר לשון המקרא, ירושלים תשכ"ז.
4. A. E. Cowley, Gesenius' Hebrew Grammar, Oxford 1910.

Various issues relating to Biblical Hebrew: sources for knowledge of Biblical Hebrew; phonology (consonants, vowels, diphthongs); morphology (verb themes, independent and suffixed pronouns); syntax of biblical Hebrew; gender, number and determination; the tense system of biblical Hebrew; characteristics of late biblical Hebrew; biblical cantillation.

1881-1-121 פרשנות ימי הביניים

Jewish biblical exegesis from the Middle Ages / Medieval Commentaries

בקורס זה נסקור מבחינה היסטורית את פרשנות המקרא לתקופותיה. נכיר את דרכי פעולתם ושיטותיהם של פרשני ימי הביניים (רש"י, ראב"ע, רשב"ם) ונשווה בין גישותיהם הפרשניות למקרא.

In this course we will review Medieval Hebrew biblical exegesis from an historical point of view. Students will become familiar with the methods and sources used by the Medieval Hebrew Commentators including Rashi, Ibn-Ezra and Rashbam and compare their unique approaches to the texts of Hebrew Scripture.

שנים ב' – ג'

1551-1-121 התהוות ספרות המקרא

introduction to Biblical Literature and Its Formation

(שיעור שנתי – פתוח לתלמידי ב.א. כללי ולימודים כלליים)

הקורס יסקור את תוכנם של ספרי המקרא לסוגיהם ויעמוד על הבעיות והתיאוריות השונות לגבי התהוות הספרים (הביקורת הגבוהה). נעסוק בשאלות של המורכבות הספרותית של הספרים, תאריכי חיבורם, רקעם ההיסטורי, זהות מחבריהם, והנסיבות בחיים של חיבור הספרים. הסמסטר הראשון ידון בספרות התורה ונביאים ראשונים. בסמסטר השני יידונו ספרי הנביאים, פרקי המזמור, וספרות החכמה. השיעור מעלה את הגישות השונות בחקר המקרא לשאלת תולדות ספרות המקרא עד שהתגבשה בכתב במסגרת הספרים המונחים לפנינו.

This course surveys the content of the biblical books and discusses the problems and theories about their composition (higher criticism). It addresses the problems of the books' composite literary nature, date of composition, historical background, identity of the author(s), and life circumstances of their emergence. The first semester concentrates on the Pentateuch and Former Prophets. The second semester discusses prophetic literature, Psalms, and Wisdom literature. The student will learn the various

1061-1-121 תולדות עם ישראל בתקופת המקרא- חלק א' מראשיתו עד כינון הממלכה**The History of the Israel from its Beginnings to the Establishment of the Monarchy**

בקורס יילמדו תולדות עם ישראל מראשיתם ועד לימי דויד. תנתן סקירה מקיפה על הופעתו של עם ישראל על במת ההיסטוריה, על רקע תולדות המזרח הקדום באלף השני לפני הספירה. תיבדק אמינותו של התנ"ך כמקור היסטורי, תוך בדיקת סיפורי האבות, יציאת מצרים וכיבוש הארץ. בסוף נעמוד על המעבר ממשטר שבטי למשטר מלוכני.

This course studies the history of the People of Israel from its beginnings until the time of King David. There is a comprehensive survey of the appearance of the People of Israel on the stage of history, and its background in context of ancient near eastern history in the second millennium BCE. The accuracy of the Bible as an historical source is examined while studying the Patriarchal narratives, the Exodus saga and the conquest traditions.

1251-1-121 תולדות עם ישראל בתקופת המקרא- חלק ב' מכינון המלוכה ועד שיבת ציון**The History of Israel from the Establishment of the Monarchy Until the Return From Babylonian Exile**

שיעור זה מיועד לתת לתלמידים מושגי יסוד בתולדות עם ישראל בתקופת המקרא. הנושאים הנלמדים הם: ישראל ושכנותיה בתחילת האלף הראשון לפני הספירה; המקרא כמקור יחיד לתולדות עם ישראל בתחילת תקופת המלוכה והבעיות ההיסטוריות הכרוכות בכך; הפילוג וסיבותיו; כוחות חיצוניים; ממלכת ישראל בימי אחאב; ישראל ואשור. החומר הנלמד כולל מאמרים לקריאה עצמית. חובת השיעור – עמידה במבחן.

This course imparts basic concepts basic to the history of the people of Israel during the biblical period. The topics taught include: Israel and her neighbors at the beginning of the first millennium BCE; the problem of the Bible as the sole source for the history of Israel at the beginning of the monarchic period; the division of the Monarchy and its causes; external forces; the Kingdom of Israel at the time of Ahab; Israel and Assyria.

2781-1-121 ארמית מקראית (שעור, סמסטר א)**Biblical Aramaic**

בקורס זה נלמד את יסודות הדקדוק של הארמית המקראית ומלונה תוך השוואה לעברית המקראית. כמו כן נקרא פרקים נבחרים בספרי המקרא, עזרא ודניאל, הכתובים בארמית. ספרות מומלצת:

1. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים תשנ"ג.

2. מילון K.B.L (החלק הארמי שחובר בידי באומגרטנר).

This course teaches the basics of biblical Aramaic grammar and vocabulary with comparison with biblical Hebrew. The student will read selected chapters in the Aramaic portions of the books of Ezra and Daniel.

1111-1-121 מבוא לתרגומים הארמיים שיעור סמס ב' (לתלמידים שלמדו ארמית מקראית בלבד)

Introduction to Aramaic Bible Translations (Targumim)

נכיר את התרגומים הארמיים העיקריים (תרגום אונקלוס לתורה, תרגום יונתן לנביאים, תרגומי כתובים) את לשונם, את זמנם, ואת אופיים. נסתייע בתרגומים אלה להתמודד עם טקסטים בנוסח המסורה שבהם קשיי נוסח, תחביר, תיאולוגיה, ואחרים.

במהלך הקורס יידרשו התלמידים לקרוא ספרות מחקר ולהכין תרגילים מעת לעת.

The student is familiarized with the main Aramaic translations of the Bible (Onqelos to the Pentateuch, Jonathan to Prophets, translations of the Hagiographa), their language, date, and character. These texts will be used as a way of grappling with passages in the Massoretic version with textual, syntactic, and theological difficulties.

1551-1-120 מקורות לתולדות עם ישראל וארץ ישראל באלף השני לפסה"נ (שיעור, סמסטר א)

Sources for the History of the Jewish People and Palestine in the Second Millenium B.C.

נקרא תרגומים לעברית של מקורות חיצוניים שונים, אשר מהם ניתן לעמוד על תולדותיה של ארץ ישראל החל מתחילת האלף השני ועד תקופת ההתנחלות של בני ישראל בארץ. נעמוד בעזרת תעודות אלה על דרכי השלטון המצרי בכנען ועל הרכב האוכלוסיה בכנען באלף השני לפני הספירה. דגש מיוחד יושם על התקופה של ערב ההתנחלות, כגון מכתבי אל-עמארנה וכתובת מרנפתח. כמו כן תקראנה תעודות הנוגעות למנהגים שונים, המוכרים מן המקרא, כגון אימוץ וייבום. התלמידים ייעזרו בחוברת עזר ובסוף הקורס ייערך מבחן.

The student will read Hebrew translations of various extra-biblical sources pertinent to the history of the Land of Israel from the beginning of the second millennium BCE until the settlement of Israel in the Land. These texts are instructive for the manner of Egyptian government in the Land of Canaan and demography or the second millennium. Special emphasis will be given to the eve of the settlement such as the Amarna letters and the Merneptah inscription. Texts relevant to various practices known from the Bible, such as adoption and levirate marriage will also be read.

1561-1-120 מקורות לתולדות ישראל בימי הבית הראשון (שיעור, סמסטר ב)

Sources from the Times of the First Temple

נקרא מקורות חוץ מקראיים מתקופת הבית הראשון, החל מימי שלמה (לוח גזר) וכלה בתקופת חורבן הבית, (מכתבי לכיש ותעודות ערד). בין השאר יכלול הקורס עיון במצבת מישע מלך מואב, בכתובת החדשה מתל דן, בכתובות ובציורים מכנתילת עגירוד, בכתובת השילוח ובמכתב ממיצד חשביה. התלמידים ייעזרו בחוברת עזר - ובסוף הקורס ייערך מבחן.

The student will read Hebrew translations of extra-biblical sources from the First Temple period, from the time of Solomon (Gezer Calendar) until the time of the destruction (Lachish letters and Arad documents).

The course will include study of the Mesha stone, the new Tel Dan inscription, the inscriptions and pictures from Kuntillat Ajrud, the Siloam inscription, and the Yavneh Yam petition.

This course will survey the Diplomatic relations between Egypt and Kush - its neighboring country in the south. We will discuss the power struggles to control trade routes and natural resources in Kush from the Old Kingdom until the conquest of Egypt by the Kushite 25th Dynasty in the eighth and seventh centuries BCE.

methods such as Joshua 1-11, Judges 17-21, II Samuel 7, and II Kings 17.

1201-1-121 ספרות אוגרית וספרות המקרא

Ugaritic and Biblical Literature

(שיעור ותרגיל, שנת 1)

בקורס זה נכיר את הספרות האוגריתית. המטרה העיקרית תהיה להצביע על הזיקה בין הספרות האוגרית והספרות המקראית מצד הלשון, התכנים, והצורות הספרותיות.

The student becomes familiar with Ugaritic literature. The main purpose of the course is to indicate the relationship between Canaanite and biblical literature from the standpoint of language, content, and literary forms.

קורסים מיוחדים לתלמידי תעודת הוראה

ספרות הנבואה והוראתה (שיעור)

Prophetic Literature and its Instruction in Secondary Schools

בקורס זה נעמוד על הבעיות בהוראת הנבואה. נבדוק מה הוא נביא, איך תפשו הנביאים את תפקידם וכיצד מבחין התנ"ך בין נביאי אמת ושקר. נבחן את שורשיה של הנבואה הקלאסית ואת הרקע להופעתם של נביאי הכתב. נעמוד על תפישת החסד בנבואה ועל התפישה ההיסטוריוסופית של הנביאים הקלאסיים. נסקור את מאבקיו של ירמיהו עם "נביאי השקר" בימיו ואת השקפותיהם של נביאי גלות בבל ושיבת ציון. הנושאים השונים יילמדו תוך כדי עיון בטקסטים הרלבנטיים מתוך תכנית הלימודים בבית הספר התיכון. בסוף הקורס יגישו הסטודנטים עבודה.

This course focuses on the problems of teaching prophecy. It examines the role of the prophet, how the prophets perceived of their function and how the Bible distinguishes between true and false prophets. It studies the roots of classical prophecy and the background of the emergence of literary prophecy. Attention is given to the prophetic concept of kindness and the historiosophic view of the classical prophets. There will be a survey of Jeremiah's struggle with the "false prophets" in his own day and the outlooks of the Exilic and post-Exilic prophets.

Biblical Wisdom Literature and its Instruction in Secondary Schools

בקורס זה נעסוק בשאלה כיצד נקבע גורלו של האדם. נתחיל בסקירת גישות פילוסופיות שונות ונעבור לגישה המקראית של המונותאיזם המוסרי. הקורס יתרכז במיוחד בשלשת ספרי החכמה העיקריים: משלי, איוב וקהלת. נעמוד על הגישה ה"פדגוגית" של ספר משלי, על ההתמודדות עם תורת הגמול בספר איוב ועל החיפוש אחר האושר בספר קהלת. הדוגמאות תלקחנה מתוך תכנית הלימודים בבית הספר התיכון. בסוף הקורס יעמדו התלמידים בבחינה.

This course deals with how a person's destiny is determined. It starts with a survey of various philosophical approaches to the problem and then turns to the biblical concept of ethical-monotheism. The course concentrates especially on the main wisdom books Proverbs, Job, and Ecclesiastes. It investigates the "pedagogic" approach of Proverbs, Job's struggle with the doctrine of retribution, and the search for happiness of Ecclesiastes. The examples are taken from the high-school curriculum.

מסלול לימודים בארכיאולוגיה**(סימן מחשב 135)**

הארכיאולוגיה עוסקת בחקר השרידים שנוצרו בידי האדם בימי קדם. מטרת לימודי הארכיאולוגיה להקנות לתלמידים ידע מקיף בשיטות הדיסציפלינה, הבנה כללית בהתפתחות הציוויליזציות בעולם ובמזרח הקרוב בכלל ובארץ ישראל ושכנותיה בפרט, ולהכשירם לעבודה ארכיאולוגית בשדה, במוזיאונים ובמחקר מדעי. באופן טבעי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מושם דגש על המחקר של מדבריות הנגב וסיני.

לימודי הארכיאולוגיה כוללים את המדורים הבאים:

- א. ארכיאולוגיה פרהיסטורית ואנתרופולוגית
- ב. ארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ג. ארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית

מבנה הלימודים בתוכנית המחלקה הראשית (80 נק"ז). שני מסלולים אפשריים:**1. מסלול ארכיאולוגיה ולימודים מורחבים.****2. מסלול חופר.****1. לימודי חובה במסלול לארכיאולוגיה ולימודים מורחבים**

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
16	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור ראשי א'
16	נק"ז	4. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב'
14	נק"ז	5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני
14	נק"ז	6. חטיבה (כמפורט בסעיף א'). או מונוגרפיות בארכיאולוגיה

80	סה"כ	נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינרים של שניים מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (2 נק"ז). הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (2 נק"ז).

א. לימודי חטיבה (במסגרת המחלקה הראשית) (14 נק"ז)

1. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

* חטיבה בגיאוגרפיה

* חטיבה באנתרופולוגיה

2. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

* חטיבה בגיאוגרפיה

* חטיבה במקרא

* חטיבה בהיסטוריה מקראית

3. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה קלאסית, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המחלקה):

* חטיבה בהיסטוריה של עם-ישראל, תקופת בית שני

* חטיבה בהיסטוריה כללית, התקופה הקלאסית

* חטיבה ללימודים אורבניים

* חטיבה לאמנויות

4. לחליפין, ניתן ללמוד את כל 14 נק"ז החטיבה כמונוגרפיות בארכיאולוגיה.

ב. לימודי שפה זרה עד רמת מתקדמים

כל תלמיד ארכיאולוגיה מחויב בלימוד שפה זרה עד לרמת מתקדמים. נקודות הזכות עבור לימודים אלו ייחשבו במסגרת הלימודים הכלליים.

1. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו את השפה הצרפתית

2. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-ושכנותיה בתקופת המקרא, יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

א. שפה עתיקה - מצרית או אכדית

ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

3. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה קלאסית יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

א. שפה עתיקה - יוונית או לטינית

ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

2. מסלול חופר

המסלול מעניק הכשרה מורחבת בנושאים הרלוונטים במיוחד לניהול חפירה, לתלמידים אשר מעוניינים עם סיום לימודיהם לשמש כארכיאולוגים פעילים. חשוב לציין כי רשות העתיקות, הגוף הממונה מטעם המדינה על שמירת עתיקות הארץ ובמסגרת זאת גם על רישוי חפירות, קבעה כי עמידה בתכנית הכשרה מורחבת (מסלול חופר) תעניק בעתיד הקרוב, קדימות בקבלת רישיון חפירה.

התלמידים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי מסלול החופר, יקבלו בנוסף לתעודת התואר הראשון, מכתב נלווה מטעם המחלקה בו יצוין כי התלמיד/ה סיים/ה בהצלחה את הדרישות למסלול חופר.

לימודי מסלול חופר

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
16	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי א' *
16	נק"ז	4. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב' *
14	נק"ז	5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני*
4	נק"ז	6. שיטות שדה בארכיאולוגיה
2	נק"ז	7. סקר ארכיאולוגי
2	נק"ז	8. שיטות כמותיות ושימושי מחשב
2	נק"ז	9. כתיבת דו"ח חפירה ועיבוד מדעי
4	נק"ז	10. מחקרי שדה**

* כולל שיעורי חלק ב' בכלי חרס.

** מחקרי שדה הינם ששה שבועות של עבודת שדה בחפירות המחלקה בתפקידים בעלי אחריות ניהולית. אין מחקרי השדה פוטרים מהשתתפות בחפירה הלימודית של ארבעת השבועות החלה על כל התלמידים.

תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
14	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור א'
10	נק"ז	4. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ב'
10	נק"ז	5. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ג'

54	נק"ז	סה"כ

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר של אחד מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (בהיקף של 2 נק"ז).

הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (בהיקף של 2 נק"ז) .

שפה זרה שניה עד רמת מתקדמים

חצי מנקודות הזכות יחשבו
במסגרת הלימודים הכלליים

שפת מחקר מודרנית – גרמנית או צרפתית
או שפה עתיקה – מצרית, אכדית, יוונית, או לטינית

במסגרת הלימודים הכלליים מומלץ שהתלמיד ישמע את השיעור:

1. למתמחים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל - תולדות ישראל בתקופה המקרא.
2. למתמחים בארכיאולוגיה קלאסית - קווי יסוד בתולדות עם ישראל בימי הבית השני, או מבוא לתולדות יוון / אמנות יוונית.

בשנת הלימודים הראשונה ישתתפו התלמידים בשיעורי מבוא בשלושת המדורים וקריאה מודרכת (20 נק"ז). השתתפות בשיעורים אלה, כולל עבודות ובחינות, היא תנאי מעבר ללימודי שנה ב. תלמידים הבוחרים להשתתף בלימודי שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) ילמדו בקורס למתחילים ולמתקדמים (4 נק"ז) ויהיו פטורים מלימוד שפה מחקר מודרנית. בחירת השפה בהתאם למגמה ההתמחות: אכדית או מצרית לבוחרים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסוריה במגמה ראשית, יוונית לבוחרים בארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית כמגמה ראשית.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור ראשי**

שנה א'	2 נק"ז	קריאה מודרכת
שנה א'	4 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית
שנה א'	2 נק"ז	כלי צור / כלי חרס חלק א'
שנים ב'-ג'	4 נק"ז	מונוגרפיות
שנה ג'	4 נק"ז	סמינר*

מדור משני

שנה א'	4 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית
שנים ב'-ג'	8 נק"ז	מונוגרפיות

סה"כ 28 נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר הניתן באחד המדורים.

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

הערות:

1. במדור לפרהיסטוריה חלה חובת השתתפות בקורסים לאומנות פרהיסטורית וראשית הציויליזציה במזרח התיכון.
2. במדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא חלה חובת השתתפות בקורס בקרמיקה קדומה.
3. במדור לארכיאולוגיה קלאסית חלה חובת השתתפות בקורסים לקרמיקה קלאסית ואתרי א"י בתקופה קלאסית.
4. תלמידים הבוחרים בארכיאולוגיה כמחלקה משנית חייבים להשתתף בסיורים לימודיים ובחפירה לימודית במחצית המתכונת שנקבעה בתקנון המחלקה.

סיורים לימודיים

התלמיד חייב להשתתף ב-10 ימי סיור כמפורט למטה. התלמיד נדרש לכתוב דו"ח סיור אשר יימסר למזכירות תוך שבועיים מתאריך הסיור. ימי הסיור יירשמו בתיק התלמיד רק לאחרי בדיקת הדו"ח ע"י מורי המסלול. הסיורים ייערכו בדרך כלל בימי חמישי.

דמי השתתפות לכיסוי חלק מהוצאות הסיורים יפורסמו במועד על לוח המודעות.

1. סיור צפון – מזרח (יומיים)
2. סיור צפון – מערב (יומיים)
3. סיור דרום
4. סיור ירושלים והמרכז
5. סיורי חוף

התלמיד חייב להשתתף בסיורי צפון ודרום.

חפירה לימודית

כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודי התואר הראשון במשך חודש ימים בחפירה לימודית הנערכת מידי קיץ מטעם האוניברסיטה. בסיום החפירה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ראשון של השנה שלאחר עונת החפירה, יכתוב התלמיד דו"ח חפירה בהדרכת המורה האחראי. על התלמיד לסיים את חובת החפירה הלימודית עד סוף שנה ב' ללימודיו, ולחפור במשך שבועיים לפחות בסיום שנה א'. בסמסטר שלפני החפירה יערכו שיעורי הכנה לחפירה הלימודית.

סדר הבחינות ותנאי מעבר

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון סופי. הציון יקבע על פי ציון בחינת סוף הקורס, בחינת ביניים, תרגילים ועבודות בכתב. המרצה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. לא יינתן ציון על חלק של קורס.
 2. מי שנכשל בקורס מסוים חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. לא יינתן לתלמיד לגשת לבחינה בקורס מבלי שהתלמיד השתתף בפועל בקורס זה ומילא את חובותיו כפי שנקבעו על-ידי המרצה.
 3. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהשגת ציון מינימום של 65 בכל אחד מקורסי המבוא (פרהיסטוריה/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית).
 4. שיעורי המבוא בשנה א' מורכבים משני חלקים עוקבים אשר ציון המעבר בכל חלק בנפרד הוא 65 לפחות:
 - א. מוצא האדם וראשית התרבות האנושית
 - ב. מבוא לפרהיסטוריה של ארץ ישראל
- א. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה עד סוף תקופת הברונזה התיכונה
 - ב. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל
- א. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק א'
 - ב. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק ב'
5. תלמיד אשר נכשל בבחינה (ציון נמוך מ-65) בשיעור מבוא - חלק א', לא יורשה להמשיך באותו שנה בשיעור מבוא- חלק ב'. התלמיד נדרש במקרה זה לחזור בשנה השנייה על שיעור המבוא על שני חלקיו.
 6. השתתפות תלמידי שנה א' בקורסים המיועדים לשנים ב'-ג' טעונה אישור ועדת ההוראה של המסלול לארכיאולוגיה.
 7. התלמיד לא יורשה להשתתף בקורסים של שנה ב' באחד המדורים אלא אם סיים בהצלחה (ציון מינימום 65) את קורסי המבוא באותו מדור.
 8. מעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה בציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים של אותה שנה.
 9. תלמיד אשר נכשל בשלושה קורסים בשנת לימודיו השניה לא יוכל להמשיך בלימודי המסלול בארכיאולוגיה.
 10. עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על תאריך הגשת העבודה.
 11. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא 30 בספטמבר בכל שנה. לאחר מועד זה לא תתקבל העבודה במזכירות המחלקה. הציון לקורס זה יהיה 0 (אפס) והסטודנט יידרש לחזור על הקורס.

1011-1-135 מוצא האדם וראשית התרבות האנושית (שעור, סמס' א')

Origins of Humanity and Beginning of Culture

סקירת התפתחותו האנטומית והתרבותית של האדם החל מהופעתו כיצור ההולך זקוף לפני כארבעה מליון שנים ועד לסוף התקופה הפליאוליתית לפני כ- 10,000 שנים. ידונו גם מדעי העזר של הארכיאולוגיה הפרהיסטורית ושינויי הסביבה בתקופת הפלייסטוקן.

ביבליוגרפיה מומלצת:

בלפר-כהן, א. תשנ"ג. *תולדות האדם הקדמון*. האוניברסיטת המשודרת, משרד הבטחון ההוצאה לאור.

Renfrew, C., Bahn, P., 1996, *Archaeology*, Thames and Hudson, London

Klein, R. 1999. *The Human Career*. University of Chicago Press, Chicago

1021-1-135 מבוא לפרהיסטוריה של ארץ-ישראל (שיעור, סמס' ב')

Introduction to the Prehistory of the Land of Israel

סקירה של התפתחות האדם ותרבותו בארץ ישראל במהלך התקופות הפרהיסטוריות, החל מהתקופה הפליאוליתית התחתונה לפני כ- 1,500,000 שנים עד התקופה הניאוליתית המוקדמת לפני כ- 9000 שנים. הקורס כולל גם סקירה של אקלים ונוף הפלייסטוקן-הולוקן של הארץ.

שביט, י. (עורך). 1982. *היסטוריה של ארץ-ישראל*. כרך א: מבואות, התקופות הקדומות. ירושלים.

Bar-Yosef, O., 1990. Upper Pleistocene cultural stratigraphy in southwest Asia. In P.

Mellars (ed.) *The Emergence of Modern Humans*, Cambridge University Press,

Cambridge

Bar-Yosef, O. and A. Belfer Cohen., 1989, The origins of sedentism and farming

communities in the Southern Levant,

Journal of World Prehistory 3: 447-498

13511361 טיפולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור (שעור, סמס' ב')

Technology and Typology of Flint Tools

הכרת השיטות השונות לסיתות כלי צור וסוגי הכלים השונים שהיו בשימוש בתקופות הפרהיסטוריות. שיטות לתאור וניתוח מכלולים של כלי צור של ארץ-ישראל.

ארכיאולוגיה מקראית

135-1-1401 מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה מהתקופה הכלקוליתית ועד לתקופת הברונזה

Introduction to the Archaeology of Israel and Syria until the End of the Bronze Age

סקירת התרבות החומרית של א"י וסוריה מהתקופה הכלקוליתית ועד סוף תקופת הברונזה (5000 – 1200 לפנה"ס). מושגי יסוד, כרונולוגיה, שיטות מחקר וארכיאולוגיה משווה. הרקע ההיסטורי –תרבותי במזרח הקדום, במצרים ובאגן הים התיכון. ספרות מומלצת:

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת המקרא, האוניברסיטה הפתוחה יחידות 1-7, ת"א, 1989-1990
ההיסטוריה של ארץ ישראל: התקופות הקדומות, בעריכת י. אפעל, ירושלים 1982.

135-1-1411 מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל

Introduction to the Archaeology of the Land of Israel and Syria

המבוא ידון בתרבות החומרית של ארץ ישראל בתקופת הברזל בארץ ישראל, על רקעו ההיסטורי בשנים 1,200 לפנה"ס ועד – 332 לפנה"ס. הנושאים: ארכיטקטורה, ארכיאולוגיה יישובית, קרמיקה, אומנות וכו'. ספרות מומלצת: חוברת האוניברסיטה הפתוחה, מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת המקרא, יחידות של תקופת הברזל.

ארכיאולוגיה קלאסית וביזאנטית

135-1-2051 מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה יוונית והלניסטית (שעור, סמס' א')

Introduction to Greek and Hellenistic Archaeology and Architecture

מטרת הקורס: סקירה של התרבות החומרית של העולם הקלאסי וההלניסטי. נושאים עיקריים: תכנון עירוני, מקדשים, מבני ציבור, קבורה, פיסול חופשי וארכיטקטוני, פסיפסים, כלי חרס, חפצי נוי, נומיסמטיקה.

135-1-2061 מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה רומית וביזאנטית (שיעור, סמס' ב')

Introduction to Roman and Byzantine Archaeology and Architecture

מטרת הקורס: סקירה של התרבות החומרית הרומית והביזאנטית הקדומה. נושאים עיקריים: תכנון עירוני, מקדשים רומיים ואחרים, מבני ציבור (בסיליקה, תיאטרון, אמפייתאטרון, היפודרום וכיוב'), ארמונות, בניה פרטית, קבורה, פיסול (פיסול חופשי, תבליטים ועוד), נומיסמטיקה, כלי חרס, חפצי נוי.

135-1-3781 הקרמיקה של התקופה הקלאסית (שעור א'+ב')

The Pottery of the Classical Period

הקורס עוסק בהתפתחות טכנולוגית וטיפולוגית של מכלולי כלי חרס מהתקופה ההלניסטית המאוחרת ועד התקופה האיטלמית הקדומה. בקורס ידונו מכלולי כלי החרס מקומיים וכלי יבוא בתקופות השונות. דגש מיוחד יינתן לזיהוי כלי החרס על בסיס שברים אינדיקטיביים וכלים שלמים, תיאורם, תיארוכם, ותפוצתם. הקורס מבוסס על חומר קריאה, הגשת עבודות ותרגול מעשי עם כלי החרס שבחדר האוספים.

לימודים לתואר שני במקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום***לימודים לתואר שני במסלול מקרא**

(סימן מחשב 2-121)

מטרת הלימודים

הלימודים במסלול למקרא מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

א. הנתיב המחקרי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים במקרא כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).

ב. הנתיב הכללי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ושל מורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

ללימודי התואר השני רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון במקרא או בהיסטוריה מקראית מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב ובעלי תואר B.Ed שהתמחו במקרא, שציונם הסופי בתואר הוא 80 לפחות או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנה להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה. סטודנטים עשויים להידרש ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר השני.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן : ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן : נק"ז) במסגרת המחלקה, ממחלקות אחרות ובלמודי השלמה מעבר למכסה הזאת, כמפורט להלן.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים**

מתחילת לימודיהם. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז (פירוט בהמשך).

2. **שפה עתיקה** – הסטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז - (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר).

על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן : אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. סטודנטים שסיימו בהצלחה את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יקבלו פטור.

3. **שפת מחקר** – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה (גרמנית או צרפתית) לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית בהיקף של 8 נק"ז (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו בבחינת פטור.

4. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

5. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהדרכת חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז. (פירוט בהמשך)
2. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
3. **בחינת גמר** – על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 של אותה השנה) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הבחינה הינה אישית ותיקבע בתאום עם המחלקה. הבחינה היא על יחידת התמחות בת עשרה פרקים מן המקרא, בליווי 2 פירושים מימי הביניים, 2 פירושים מודרניים וכ-300 עמודי ביבליוגרפיה נוספת. הבחינה תיבדק על ידי שני בוחנים.

מבנה הלימודים

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 עד 20 שעות במסגרת לימודי המחלקה.
 במסגרת זו חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
 ושיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
 8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בין 8 – 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם בעצת המנחה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
 4 נק"ז מכינה בתלמוד (או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל).
 8 נק"ז עבודת גמר

- בנוסף על כך, הסטודנטים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)
 8 נק"ז בשפה עתיקה או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בלימודי תואר ראשון
 8 נק"ז שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
 במסגרת זאת חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
 16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
 4 נק"ז מכינה בתלמוד או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל.

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	בנתיב המחקרי קורסים
50%	עבודת גמר
75%	בנתיב הכללי קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים לתואר שני במסלול היסטוריה מקראית

(סימן מחשב 2-120)

מטרת הלימודים

במסגרת לימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום נלמדים תולדות ישראל בתקופת המקרא כמדור במסלול למקרא והיסטוריה מקראית. מבנה לימודים זה מבוסס על ההנחה שלימוד ההיסטוריה המקראית הוא חלק בלתי נפרד ממחקר המקרא ומחייב הכרת המקצוע וכלי המחקר המשמשים בו. יחד עם זאת הוא חלק בלתי נפרד מלימודי המזרח הקדום לענפיהם השונים. לימודים לקראת התואר השני בנויים על היסודות שהונחו בלימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום.

הלימודים לתואר השני בהיסטוריה מקראית מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

- א. **הנתיב המחקרי** מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בהיסטוריה מקראית כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).
- ב. **הנתיב הכללי** מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ומורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול למקרא והיסטוריה מקראית שציונם הסופי לתואר הוא 80 לפחות או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה.

סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים אחרים בחוגים למקרא או היסטוריה של עם ישראל, יידרשו ללמוד לימודי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר.

חובות התלמידים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות בהתאם (להלן: נק"ז) במסגרת המחלקה וממחלקות אחרות, ובלימודי השלמה מעבר למכסה הזאת – (כמפורט להלן). הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובותיהם ללימודי התואר השני תוך **שנתיים**.

א. **הנתיב המחקרי (40 נק"ז)**

1. **מכסת השעות** – הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז (פירוט בהמשך).
2. **חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
3. **שפה עתיקה** – סטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר). על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן: אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. מי שסיים את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יהיה פטור מ-8 שעות אלה.
4. **שפת מחקר** – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה – גרמנית או צרפתית, לפי החלטת המחלקה בהיקף של 4 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו בבחינת פטור.

5. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תיכתב מסגרת לימודי המחלקה.

6. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מהסמסטר השלישי ללימודים.

ב. הנתיה הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **חובת אנגלית** - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני - חובת אנגלית).
3. **עבודות סמינריוניות** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
4. **בחירת גמר** - על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודיהם (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הסטודנטים ייבחנו על שני נושאים שיקבעו בהתייעצות בין הסטודנט ובין שני חברי סגל שבהדרכתם יבחרו הסטודנטים להיבחן. מועד הבחינה יקבע בתאום עם המחלקה.

מבנה הלימודים

א. הנתיה המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 - 20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זו הסטודנטים ילמדו שיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
- 8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בהיקף של 8 - 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
מבוא לארכיאולוגיה מקראית.	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז

בנוסף על כך, התלמידים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)

שפה עתיקה, או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בתואר ראשון.	8 נק"ז
שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.	4 נק"ז

ב. הנתיה הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זאת רשאים הסטודנטים ללמוד שפה עתיקה (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר).
מבוא לארכיאולוגיה מקראית.	4 נק"ז
במחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.	16-18 נק"ז

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיה המחקרי	קורסים	50%
בנתיה הכללי	עבודת גמר	50%
בנתיה המחקרי	קורסים	75%
בנתיה הכללי	בחירת גמר	25%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-121)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שני במסלול ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה**(סימן מחשב 2-135)****מטרת הלימודים**

לימודי המסלול נועדו להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה כדי להכשירם למחקר עצמאי ולעבודת שדה. בשילוב זה התיאוריה ותוצאות המחקר האנתרופולוגי משמשים כנקודות מוצא חשובות לשחזור דרך החיים של חברות העבר.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול לארכיאולוגיה שלמדו את הקורס "מבוא לאנתרופולוגיה" (6 נק"ז). סטודנטים שסיימו תואר ראשון בתחום אחר יחויבו בקורסי מבוא לארכיאולוגיה ובקורסים נוספים שיקבעו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית (סך כל ההשלמות 20 נק"ז). ייתכנו שינויים בדרישות ההשלמה במקרים בהם נלמדו קורסים רלוונטיים. סטודנטים שלא למדו סטטיסטיקה בתואר הראשון יחויבו ללמוד את הקורס "שיטות כמותיות". סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים בארכיאולוגיה או אנתרופולוגיה יידרשו ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת הנקודות לתואר. רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שהציון הסופי שלהם בתואר הוא **80 לפחות**, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים** מתחילת לימודיהם.

חובות הסטודנטים – הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן "נק"ז) במסגרת המחלקה ובמחלקות אחרות ובלומדי השלמה מעבר למכסה, הנקודות לתואר(כמפורט להלן).
סטודנטים בשני נתיבי הלימוד יהיו רשאים ללמוד חלק מהקורסים במחלקות קרובות בהתאם להתמחותם ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

א. הנתבי המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות**- הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז .
2. **לימודי שפה** - שפה עתיקה או שפה מודרנית שנייה למתקדמים לפי החלטת המדריך בהיקף 4 נק"ז. (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר)
3. **עבודה סמינריונית** – על הסטודנטים לכתוב עבודה סמינריונית אחת לפחות (4 נק"ז).
4. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.
5. **בחינת גמר** – הסטודנטים יציגו עבודתם בסמינר המחלקתי.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **לימודי שפה** - סטודנטים בנתיב הכללי רשאים שלא ללמוד שפה עתיקה או מודרנית. סטודנטים שיבחרו שלא ללמוד שפה ילמדו קורס בחירה בהיקף של 4 נק"ז לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית
3. **בחינת גמר** - הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השנייה (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 בשנה השנייה ללימודים) ובתנאי שסיימו חובות שמיעה לתואר.

מבנה הלימודים**א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז).**

- 16-18 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 10-12 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בקורס נוסף של 4 נק"ז .
- 8 נק"ז עבודת גמר.

ב. הנתיב הכללי – (40 נק"ז).

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בשיעורים נוספים של 4 נק"ז .

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	בנתיב המחקרי קורסים
50%	עבודת גמר
75%	בנתיב הכללי קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

במקרא ובמזרח קדום, בהיסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה ומזרח קדום מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר.

למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה שממוצע ציוני הקורסים שלהם בתואר השני 85 לפחות וציון התיזה שלהם 85 לפחות. חריגים יובאו לדין בועדת הקבלה המחלקתית לתואר שלישי. על המועמד להידבר עם מנחה מסגל המחלקה ולהחליט איתו על נושא עבודת הדוקטורט. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים רשאים להגיש מועמדותם והיא תשקל על בסיס אישי על ידי ועדת תלמידי מחקר של המחלקה, ויידרשו ממנו לימודי השלמה בהתאם.

למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במקרא או בארכיאולוגיה שסיימו את כל חובות השמיעה לתואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה.

למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במקרא או בארכיאולוגיה בציון של 90 לפחות המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי.

כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום ובפיקוחו. חובות התלמיד ייקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמידים בעלי מ.א כללי המעוניינים בלימודי הדוקטורט במחלקה יתקבלו כתלמידים במעמד משלימים. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט.

תנאי קבלה והשלמות:

תנאי קבלה:

תלמידים בעלי מ.א. במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה עם ציון מ.א. ממוצע 90 לפחות.

השלמות:

עבודה שוות ערך לתזה.

המחלקה לספרות עברית

(סימן מחשב 122)

לימודים לתואר ראשון**מטרות הלימודים**

- א. להכשיר את התלמיד להבנה ולמחקר עצמאי של יצירות ספרות.
- ב. להקנות לתלמיד ידע בספרות העברית לתקופותיה ולסוגיה.
- ג. להרחיב את הבנתה של היצירה הספרותית במסגרת התרבות היהודית והכללית.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון (ב.א.) מורכבים משלושה מדורים :

- א. ספרות עברית חדשה
 - ב. היצירה העברית בימי-הביניים, הרנסנס והבארוק
 - ג. אגדה וספרות עממית
- בכל המדורים יתקיימו גם שעורים בספרויות יהודיות שיש להן זיקה לספרות עברית. הלימודים נמשכים שלוש שנים, התלמיד יכול לבחור בין 4 תוכניות לימודים :
- א. ספרות עברית כמחלקה ראשית, בהיקף של 80 נק"ז.
 - ב. תוכנית דו-מחלקתית, בהיקף של 54 נק"ז.
 - ג. ספרות עברית כמחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.
 - ד. ספרות עברית כחטיבה בהיקף של 14 נק"ז (סימן מחשב 178).

בחירת המיון

כל תלמידי שנה א' חייבים בבחינת מיון. תאריך הבחינה 27.10.2006. פרטים על הבחינה יתפרסמו בהמשך וניתן להתקשר למזכירות המחלקה לבירורים נוספים: אילנית – 08-6461131 או במייל

ilcoh@bgu.ac.il.

- * ציון 85 ומעלה – פטור מהקורס כתיבה עיונית.
- * ציון 65-85 – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית למתקדמים: 122-1-0017. קורס המתקיים פעמיים בשנה ויש ללמוד אותו רק פעם אחת.
- * ציון 64 ומטה – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית. זהו קורס שנתי: סמסטר א' 122-1-0981, סמסטר ב' 122-1-0991.

סדנאות לכתיבה ספרותית

החל משנה"ל תשס"ג מוצעות סדנאות בכתיבה ספרותית בשירה ובפרוזה כחלק משיעורי הבחירה במחלקה. בתשס"ז תתקיים סדנת שירה בערבית לתלמידים דוברי ערבית וסדנת פרוזה עם הסופר אתגר קרת. לפרטים: גלית – 08-6461132.

קריאת יצירות מופת

קורס זה הינו הדרכה אישית אליה חייב כל סטודנט להירשם בכל סמסטר של כל שנה בלימודיו. ההדרכות לקריאה יתבצעו ע"י דוקטורנטים ובמסגרת המפגשים יקראו הסטודנטים את יצירות החובה לתואר. הקורס אינו מקנה נק"ז והוא חובה על כל סטודנט שמתחיל לימודיו בתשס"ז והלאה.

ספרות כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי ללימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לספרות עברית. לתכנית זו ניתן להתקבל רק בתום ועל סמך ציוני שנה א', ומותנה באישור בכתב של ועדת ההוראה המחלקתית.

תלמיד המבצע שינוי בהרכב לימודיו שלא באישור ועדת ההוראה – מסתכן בביטול קורסים שלמד על דעת עצמו.

שנה א'**חובה:**

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
 או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
 כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
 הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
 קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
 מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
 מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
 מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
 יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
 יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
 מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
 מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'**חובה:**

קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי
 *מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה – המאה ה-18 והמאה ה-19. (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ) – שנתי
 תורת הספרות – חלקים א'+ב' (6 נק"ז)
 פרו"ס: מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס, משני מדורים שונים.

בחירה: התלמיד יצבור בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

שנה ג'**חובה:**

התלמיד חייב ללמוד 3 סמינרים בשניים או שלושה מדורים, כרצונו. ההשתתפות בשלושה סמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: יצבור התלמיד בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים המחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

* קורס זה לא יפתח בתשס"ז. הוא מיועד רק לתלמידים המתחילים ללמוד בתשס"ז ואשר בתשס"ח יהיו בשנה ב'. **קורס קדם חובה:** הקורס של שנה א': מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20.

חלוקת הנק"ז ע"פ שנות לימוד**שנה א'**

קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנת

כתיבה עיונית למתקדמים (סמסטריאלי)

כתיבה עיונית (שנתי)

מבוא לספרות עממית (שנתי)

הדרכה ביביליוגרפית (סמסטריאלי)

0 נק"ז

1 נק"ז

3 נק"ז

2 נק"ז

1 נק"ז

עפ"י הציון בבחינת המיון. לומדים אחד משני הקורסים של כתיבה.

מבואות מתודולוגיים:

יסודות השירה (שנתי)

יסודות הסיפורת (שנתי)

4 נק"ז

4 נק"ז

מבואות היסטוריים:

מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (שנתי)

מבוא לשירה עברית בימי הביניים – סמסטר א'

מבוא לספרות עברית בימי הביניים – סמסטר ב'

מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 (שנתי)

4 נק"ז

4 נק"ז

2 נק"ז

4 נק"ז

סה"כ: 26 או 28 נק"ז

שנה ב'**חובה**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי
	מבוא היסטורי לספרות עברית המאה ה-18 והמאה ה-19
2 נק"ז	חלק א'+ב'
4 נק"ז	פרוסמינר (2X)
6 נק"ז	תורת הספרות א + ב
16 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ: 28 נק"ז

שנה ג'**חובה**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי
12 נק"ז	3 סמינרים
12 או 14 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ 24 או 26 נק"ז

בכל שנות לימודיו יצבור התלמיד 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה) משיעורי הבחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל (**את שיעורי הבחירה אפשר ללמוד בשנים ב'-ג' בלבד!!!**).

תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**שנה א'****חובה:**

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'**חובה**

קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנת

מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה: המאה ה-18 עד המאה ה-19 - שנת
חלקים א+ב (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ)

תורת הספרות – חלקים א' + ב'

פרו"ס: מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס משני מדורים שונים.

בחירה

בשנה ב' יתחיל הסטודנט ללמוד את שיעורי הבחירה. סה"כ שיעורי בחירה לתכנית דו מחלקתית:

6 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית" (סה"כ 6 נק"ז בחירה לכל התואר).

8 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית למתקדמים" (סה"כ 8 נק"ז בחירה לכל התואר).

שנה ג'**חובה:**

קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנת.

התלמיד חייב ללמוד 2 סמינרים בשני מדורים שונים.

ההשתתפות בסמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: בשנה זו ישלים הסטודנט את מכסת שיעורי הבחירה, אם טרם השלים אותם.

שנה א'

קריאת יצירות מופת לשנה א'

0 נק"ז

1 נק"ז

3 נק"ז

1 נק"ז

2 נק"ז

מבואות מתודולוגיים:

4 נק"ז

4 נק"ז

מבואות היסטוריים:

4 נק"ז

4 נק"ז

2 נק"ז

4 נק"ז

שנה ב'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' –שנתי
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית החדשה המאה ה-18 עד המאה ה-19 חלק א' +ב'
4 נק"ז	פרוסמינר 2 X
6 נק"ז	תורת הספרות א+ב
6/8 נק"ז	שיעורי בחירה (שנה ב' או ג')

סה"כ 18/20 נק"ז**שנה ג'****חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' –שנתי
8 נק"ז	2 סמינרים
8 נק"ז	סה"כ 8 נק"ז

סה"כ 54 נק"ז**ספרות עברית כמחלקה משנית (28 נק"ז)**

תכנית זו מוצעת למי שלומד במחלקה אחרת בהיקף של 80 נק"ז ומעוניין להשלים את לימודיו לתואר במסגרת המחלקה לספרות עברית.

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים במסלול לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה

שנה א'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה א' –שנתי
3 נק"ז	כתיבה עיונית - שנתי
1 נק"ז	כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
1 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
	מבואות מתודולוגיים*:
4 נק"ז	יסודות השירה- שנתי
4 נק"ז	יסודות הסיפורת - שנתי
2 נק"ז	בחירה (בסמסטר ב'):

סה"כ 12/14 נק"ז

* לא יאושרו מבואות אחרים לתכנית זו. תלמיד שילמד מבוא אחר על דעת עצמו – לא יזכה להכרה בנק"ז אלה.

שנה ב'**חובה:**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' –שנתי
4 נק"ז	פרוסמינר X 2 (כל פרו"ס 2 נק"ז- סמסטריאלי)
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20 חלק א' בלבד
4/6 נק"ז	בחירה:

סה"כ 10/12 נק"ז**שנה ג'**

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי
4 נק"ז	סמינר
	סמינר אחד, ללא תלות במדור שבו למד התלמיד את הפרוסמינר.

סה"כ 4 נק"ז**סה"כ 28 נק"ז****ספרות עברית כחטיבה (14 נק"ז, מס' מחשב 178 – ר' פרק "חטיבות לימודים")**

התלמיד חייב ללמוד מבוא מתודולוגי אחד, "ייסודות השירה" (4 נק"ז), או "ייסודות הסיפורת" (4 נק"ז), חלק א' בלבד של "מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה" (2 נק"ז) ולצבור 8 נק"ז מתוך שיעורי הבחירה.

4 נק"ז	יסודות השירה או יסודות הסיפורת - שנתי
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20 חלק א' בלבד
8 נק"ז	שיעורי בחירה

סה"כ 14 נק"ז**תקנות והוראות כלליות**

1. תלמידים שלא ישיגו את מינימום הסכ"ם הנדרש יוכלו לבקש להתקבל למחלקה על סמך ראיון אישי ומבחן בע"פ.
2. תלמידי שנה א' חייבים במבחן מיון בסיסי בכתיבה ובהבנת הנקרא. המבחן מתקיים בשבוע הראשון של שנה"ל. נא לעקוב אחר פרסומי המחלקה. המחלקה תרשום אוטומטית כל תלמיד שלא ייגש לבחינה לקורס כתיבה עיונית.
3. ציון המעבר בקורסי בחירה, סמינרים ופרוסמינריונים הוא 56.
4. ציון המעבר בקורסי המבוא וב"תורת הספרות" הוא: 60. יש לקבל ציון עובר גם בשיעור וגם בתרגיל (בשיעור בו מתקיים גם תרגיל).
5. העדרות של למעלה מ 20% מן השעורים תגרום לציון נכשל בקורס.

6. אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו מורה.
7. מעבר משנה לשנה מותנה בהצלחה בבחינות (בממוצע כללי במחלקה של מינימום 65).
8. חובת התלמיד להתעדכן בהודעות הנשלחות לתיבת הדואר האלקטרוני, הודעות על אתר המחלקה והודעות המתפרסמות על לוחות המודעות.

שעורי מבוא

- ציון מעבר בכל שעורי המבוא, כולל "תורת הספרות" ו"מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה", הוא 60. לא יעשה שקלול ציון נכשל בבחינה עם ציון עובר בעבודות.
- כישלון בשני מבואות אינו מאפשר מעבר לשנה ב'.
- השלמת המבואות חייבת להיעשות במהלך שנה א'. באישור מיוחד של ועדת הוראה מחלקתית, ניתן יהיה להמשיך מבואות בשנה ב'. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה ג' ללא השלמת כל המבואות.

פרוסמינר

- * הפרו"ס הוא קורס סמסטריאלי המקנה 2 נק"ז.
- צוות מורי הפרו"ס של המחלקה שקד על הכנת חוברת הנחיות לשיעורי הפרו"ס. ניתן למצוא ההנחיות באתר האינטרנט המחלקתי. ההנחיות בחוברת מחייבות הן את המורה והן את התלמידים.
- ציון מעבר בפרו"ס הוא 56.
- את עבודת הפרו"ס חובה להגיש עד 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
- עבודת הפרו"ס תוגש במזכירות המחלקה וינתן עליה אישור. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר למחלקה.
- כל עבודה היא עבודה אישית של הכותב. לא תאושרנה עבודות משותפות.
- ציון הקורס יורכב משקלול ציוני העבודות בפרו"ס ומבחן שייערך באחד הסמסטרים (לפי החלטת המרצה).
- מספר המקומות בפרו"ס הוא בין 10-15.

סמינרים

- ציון מעבר בפרו"ס הוא תנאי כניסה לסמינר. אי-אפשר להשתתף בסמינרים אלא אם הושלמו כל חובות הפרוסמינר, או שהסמינר נלמד במקביל לפרוסמינר (מותנה באישור מיוחד ובכתב של ועדת ההוראה המחלקתית).
- הציון הסופי בקורס ישוקלל משני ציונים:
 - א. ציון עבודת הסמינר בתום השנה.
 - ב. ציון ביניים שיקבע על-פי מבחן או הגשת רפראט, בהתאם להחלטת המרצה. משקלו של ציון זה לא יעלה על 30%.
- לא תאושרנה עבודות משותפות לשני סטודנטים או יותר.
- את העבודה יש למסור למזכירות המחלקה ולקבל אישור על מסירתה. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר.

- היקף עבודת סמינר 25-30 עמודים.
- מספר המקומות בסמינר הוא בין 10-15.
- תאריך אחרון למסירת עבודת סמינר הוא 30 בספטמבר של אותה השנה בה השתתף התלמיד בסמינר. אולם תלמיד המבקש להבטיח את השתתפותו בטקס קבלת תארים של אותה שנה חייב להגיש עבודתו עד 30 בספטמבר כדי להכליל את הציון בתהליכי הרישום הדרושים. **שימו לב כי הגשה באיחור של עבודה תגרור תשלום קנס על הגשת עבודה באיחור.**
- עבודות המוגשות באיחור, ללא אישור, לא תתקבלנה והתלמיד יאלץ ללמוד את הקורס מחדש.
- בקשות לאישור מיוחד להארכת מועד הגשת עבודות סמינריות יש להגיש בכתב אך ורק לועדת הוראה של המחלקה בצירוף אישורים מתאימים. סיבות מוצדקות להארכת מועד הגשה הן למשל: שרות מילואים, אישפוז בבית חולים, שמירת הריון, אבל במשפחה מדרגת קירבה ראשונה.
אין לפנות למרצים בבקשת דחייה. רק לועדת הוראה יש סמכות לאישור הדחייה. (הדחייה המקסימלית היא עד ה- 30.12 של אותה שנה.) סטודנט זה גם לא יוכל להשתתף בטקס הענקת התארים בקיץ של אותה שנה.
- חל איסור להגיש אותה עבודה בשני קורסים. הדבר ייחשב לעבירת משמעת.

טבלת נקודות זכות של היקפי הלימוד השונים

14 חטיבה	28 משנית	54 דו-מחלקתי	80 מורחבת	
===	0 נק"ז. חובה לתואר	0 נק"ז. חובה לתואר	0 נק"ז. חובה לתואר	הדרכה אישית לקריאה
===	3	3	3	כתיבה עיונית
או: וזה תלוי בציון בבחינת המיון				
===	1	1	1	כתיבה עיונית למתקדמים
===	1	1	1	הדרכה ביבליוגרפית
4 (או מבוא לסיפורת)	4	4	4	מבוא לשירה
4 (או מבוא לשירה)	4	4	4	מבוא לסיפורת
===	===	4	4	מבוא היסטורי מספרות מדרש ועד חסידות
===	===	2	2	מבוא לספרות עממית
2 (לומדים רק חלק אי של הקורס)	2 (לומדים רק חלק אי של הקורס)	4	4	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 19-20
===	===	4	4	מבוא לשירת ימי הביניים
===	===	2	2	מבוא לספרות ימי הביניים
===	===	6 (לומדים 8 שעות)	6 (לומדים 8 שעות)	תורת הספרות
===	===	2	2	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 18-19
--	4	4	4	פרוסמינר
--	4	8	12	סמינרים
6	20/22	46/48	50/52	סה"כ חובה:
8	8/6	8/6	30/28	בחירה:
14	28	54	80	סה"כ נק"ז לתואר:

*תלמידים הבוחרים בספרות עברית כחטיבה מצומצמת אינם רשאים להתקבל ללימודי תעודת הוראה בספרות עברית.

סילבוס קורסי חובה לתואר ראשון

ניתן יהיה לקבל סילבוס מעודכן בתחילת סמסטר במזכירות המחלקה לספרות עברית.

לימודים לתואר שני בספרות עברית

(סימן מחשב 2-122)

מבנה הלימודים**המחלקה לספרות עברית מציעה לימודי תואר שני בשני נתיבי לימוד:**

- א. נתיב מחקרי** הלומדים בנתיב זה חייבים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים המעוניינים להרחיב את כושרם המחקרי לקראת לימודים לתואר השלישי (Ph.D).
- ב. נתיב כללי** הלומדים בנתיב זה אינם נדרשים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים המעוניינים להעמיק את הידע בתחום התמחותם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. במסגרת הנתיב הכללי קיימת מגמת לימוד בכתיבה יצירתית: מגמה זו נועדה לסטודנטים המעוניינים לשפר את יכולת הכתיבה היצירתית שלהם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. מגמה זו מציעה התנסות בסדנאות יצירתיות לכתיבה בז'אנרים שונים.

משך הלימודים לתואר שני בשני נתיבי הלימוד הינו שנתיים.**תנאי קבלה**

ללימודים לתואר שני רשאי להירשם:

1. סטודנטים אשר סיימו את לימודיהם במחלקה לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת בישראל בציון "טוב" (80) לפחות ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. סטודנטים שסיימו את לימודיהם בתחום אחר יוכלו להתקבל רק לאחר דיון בוועדת הקבלה של התואר השני של המחלקה. אם יוחלט על קבלתם הם יידרשו ללמוד לימודי השלמה בהתאם לצורך. לימודי ההשלמה לא יובאו בחשבון השעות לקראת התואר.
3. סטודנטים בעלי תעודת "בוגר אוניברסיטה" בספרות עברית מאחת האוניברסיטאות המוכרות על ידי המועצה להשכלה גבוהה בחו"ל יוכלו להיחשב כמועמדים לקבלה אם ציוניהם והישגיהם עומדים בקנה המידה הנדרש. הם יחויבו בלימודי השלמה בהתאם לצורך.
4. סטודנטים המבקשים להירשם למגמת הכתיבה היצירתית יידרשו להגיש כתב-יד מקורי של יצירה בתחום השירה, הסיפורת או הביקורת הספרותית, בהיקף של 10 עמודים לפחות.

תוכנית הלימודים**א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז):**

- הקבלה למסלול המחקרי מותנית בממוצע של 85 לפחות בשנה הראשונה ללימודי התואר השני: בנתיב המחקרי יידרשו הסטודנטים ללמוד 32 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם יועץ. שעורי עזר או השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות לתואר.
- עבודת גמר** בהיקף של 8 נק"ז: העבודה בהיקף של עד 100 עמודים תיכתב בהנחיית מרצה בכיר מהמחלקה לפי בחירת הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת המחקר תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג עד תום הסמסטר השלישי ללימודים, עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים בצירוף המלצת המנחה.

קורסי חובה : 12-16 נק"ז

מתודולוגיה (4 נק"ז)

תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז) – בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.

קורס בספרות ימי הביניים (2-4 נק"ז)

קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)

רצוי : קורס בכתיבה מדעית – 4 נק"ז**קורסי בחירה** 14-18 נק"ז

1. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מתואר שני במחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז, בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
2. על הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינריוניות. הציון בקורס יינתן על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
3. בשיעורים שבהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב. בכל השעורים עליהם לקבל ציון על פי שני מדדים: רפרט + בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
4. המועד האחרון להגשת עבודות בקורסים, סמינרים ורפרט: 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
5. כתיבת עבודת גמר (בהיקף 8 נק"ז).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר :**
 קורסים: 50%
 עבודת גמר: 50%

ב. הנתניב הכללי: (40 נק"ז)

1. בנתניב הכללי יידרשו הסטודנטים ללמוד 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.
קורסי חובה : 8-12 נק"ז
 תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז) – בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.
 קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)
 קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)
קורסי בחירה : 28-32 נק"ז
2. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים ממחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
3. על הסטודנטים לכתוב 3 עבודות סמינריוניות בשני מדורים לפחות. הציון בקורס יינתן על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
4. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב. בכל הקורסים עליהם לקבל ציון על פי שני מדדים: רפרט + בחינה או עבודות תרגיל קטנות יותר.
5. בתום שנת הלימודים השניה לתואר (תום חובות השמיעה) על הסטודנטים להיבחן בשתי בחינות גמר. (מצ"ב נוהל בחינת גמר של המחלקה).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר :**
 קורסים: 70%
 בחינת גמר: 30%

נוהל בחינת גמר של המחלקה לספרות עברית

מי חייב בבחינות גמר לתואר שני?

- סטודנטים בנתיב הכללי במגמה לכתיבה יצירתית שסיימו את חובות השמיעה לתואר (40 נק"ז) חייבים בשתי בחינות בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מ-30.9 בשנה השלישית.
- סטודנטים בנתיב המחקרי שהתקבלו ללימודים עד שנת 2000 (תש"ס) כולל, חייבים בבחינת גמר אחת.

הנחיות:

- הסטודנטים חייבים להיבחן בשני נושאים שונים. רצוי שנושא אחד לפחות יהיה תקופתי, ז'אנרי, תיאורטי, חתכי וכו'.
- הבחינות ייבדקו ע"י שני חברי סגל המחלקה (אחד לכל בחינה).
- לא יאושר נושא בו הסטודנטים כתבו עבודה סמינריונית.
- כל נושא יכלול כ-500 עמודי ביבליוגרפיה נוסף על הטקסטים הנתונים.
- לכל נושא יקבעו בוחנים. הרשימה הביבליוגרפית תסוכם יחד עם הבוחנים. חובה לציין ברשימה הביבליוגרפית מספרי עמודים ולסכמם. הבוחנים יעבירו את הרשימה הביבליוגרפית המסוכמת בצרוף שאלון הבחינה אל מזכירות המחלקה.
- הכנת השאלות ובדיקת הבחינות יחולקו באופן שווה ככל האפשר בין חברי סגל המחלקה.

שימו לב!

- הבחינות מתקיימות בשישה מועדים, כל שנה: נובמבר-דצמבר, פברואר-מרץ, יולי-אוגוסט, בדרך כלל בשבוע הראשון של החודש.
- תאריכי הבחינות המדויקים יפורסמו על לוחות המודעות במחלקה, ותישלחנה הודעות לתיבות האמייל של הסטודנטים (לאמייל BGU בלבד!).
- יש להירשם לבחינה כחודש וחצי מראש.
- כל שינוי במועד בחינה יש לתאם עם הבוחנים, המזכירות ומתאמת הבחינות (ד"ר אן ברנר).
- באחריות הסטודנטים לוודא שבוע לפני הבחינה ששאלון הבחינה שלהם נמצא במזכירות המחלקה (אצל גלית).

לתיאום בחינה יש ליצור קשר עם ד"ר אן ברנר. אפשר ליצור קשר בשתי דרכים:

1. שעות קבלה פעמיים בשבוע בחדר 585A במסדרון המחלקה:
 - יום ג' 12:30-14:00
 - יום ד' 11:00-12:00
 בשעות אלה אפשר לגשת אישית, או להתקשר למשרד: 08-6479372
2. סטודנטים יכולים להשאיר פתק (בתא דואר של ד"ר אן ברנר) עם מספר טלפון שלהם – והיא תתקשר אליהם בהקדם האפשרי.
3. שימו לב- שעות הקבלה הנ"ל נכונות לשנה"ל תשס"ו. ייתכנו שינויים. יש לעקוב אחר הודעות המחלקה.

נתיב כללי במגמת כתיבה יצירתית

1. סטודנטים בנתיב הכללי הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית נדרשים ללמוד 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.
קורסי חובה: 14-10 נק"ז
 תחנות יסוד בהיסטורגריפיה (4נק"ז) - בתשס"ז יהיה היקף הקורס 2 נק"ז בלבד.
 קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)
 קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)
סדנאות: 12-14 נק"ז
קורסי בחירה: 14-20 נק"ז
 2. המדור הראשי של הסטודנטים במגמה זו יהיה המדור לכתיבה יצירתית.
 3. על הסטודנטים לכתוב 3 עבודות סמינריוניות בשני מדורים לפחות. העבודה הסמינרית במדור הראשי תהיה יצירה ספרותית מקורית. הציון בעבודות סמינריוניות האחרות ייקבע על פי שני מדדים: עבודה סמינרית + רפרט או בחינה או עבודות תרגיל קטנות.
 4. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודה סמינרית יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב.
 5. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר **בכתב** בתום השנה השניה ללימודים (סיום חובות שמיעה) ולא יאוחר מ-30.9 בשנה השלישית. הבחינה תכלול 2 נושאים לפי בחירת הסטודנטים והיא תמשך יומיים. הסטודנטים רשאים להשתמש במשך הבחינה בכל חומר הלימוד. (הרכב הבחינה כאמור בנתיב הכללי. ראה לעיל).
 6. שקלול ציונים:
 קורסים: 70%
 בחינת גמר: 30%
- הערות כלליות:**
1. לימודי התואר השני מתקיימים שלושה ימים בשבוע (ימים ב', ג' ו-ד'). שיעורי החובה + השלמה בימים ג' ו-ד' ובימי שני סמינרים.
 2. המועד האחרון להגשת עבודות: 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס.
 3. סטודנטים לא ילמדו יותר משני קורסים ו/או סדנאות אצל מרצה אחד.
 4. סטודנטים לא יכתבו יותר מעבודה סמינרית אחת אצל מרצה אחד.
 5. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
 6. ועדת המוסמכים המחלקתית תוכל לחייב את הסטודנטים ללמוד שפה זרה שניה אם זו נדרשת לצורך עבודת הגמר שלהם.
 9. סטודנטים הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית המבקשים לעבור לנתיב המחקרי יהיו חייבים לעמוד בדרישות הנתיב המחקרי. (להשלים קורסים אם יהיה בכך צורך, ולקבל ציון 90 לפחות).
 10. על הסטודנטים ללמוד מינימום 6 נק"ז בכל סמסטר.

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-122)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי בספרות עברית

תלמיד לא יוכל להתקבל ללימודי תואר שלישי ללא אישור הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה. ועדת המחלקה תעביר את המלצתה לביה"ס ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן. תלמיד לא יוכל להירשם לתואר שלישי ללא המלצה זו. על כל מועמד ליצור קשר עם מנחה המיועד להנחותו בלימודיו. קבלה לכל מסלול ומסלול מותנית באישור המנחה.

א. מסלול רגיל לדוקטוראט - לאחר סיום לימודי מ.א. במסלול המחקרי

תנאי כניסה למסלול:

- בעל תואר "מגיסטר" של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות "טוב" בלימודים ו"טוב מאד" (85) בעבודת הגמר לתואר מ.א.
- בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.
- הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כנ"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.
- הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.
- סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

ב. מסלול משולב

- התלמיד ירשם ללימודי מ.א. במסלול מחקרי.
- במהלך כתיבת עבודת הגמר למ.א. התלמיד רשאי, באישור המנחה, לבקש להרחיב את העבודה לכלל עבודת דוקטוראט.
- התלמיד יפנה בבקשה לועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה בצרוף העבודה והמלצת המנחה.
- התלמיד יגיש הצעת מחקר לתואר שלישי על בסיס העבודה לתואר שני.
- הועדה תבדוק את העבודה ואת ההצעה. הועדה רשאית להעביר את העבודה לקורא נוסף מחוץ לועדה.
- הועדה המחלקתית תעביר את ההמלצה לועדת הפקולטה.

ג. מסלול ישיר לדוקטוראט לאחר סיום לימודי ב.א.

- תנאי כניסה למסלול: ציון משוקלל לב.א. 95.
- התלמיד יגיש לשיפוט הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה 3 עבודות סמינריוניות שכתב בלימודיו לב.א.

- התלמיד יהיה חייב להשתתף בקורסים למ.א. בהיקף של 32 נק"ז. בכל קורס עליו לקבל ציון.
- בנוסף יחוייב התלמיד לצבור עוד 10-6 נק"ז.
- תלמיד יוכל להגיש הצעת מחקר מורחבת רק לאחר שסיים לפחות 50% מחובותיו. (כ- 16 נק"ז).
- התלמיד יגיש לועדה ללימודים מתקדמים את הצעת המחקר בצרוף אישור המנחה.
- הועדה תבדוק את הצעת המחקר ותהיה רשאית להעבירה לקורא נוסף מחוץ לועדה.

הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בכל המסלולים

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים:

- א. קביעת מנחה ונושא מחקר
- ב. לימוד נוסף בהיקף של 10 נק"ז לפחות.
- ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
- ד. כתיבת עבודת מחקר בהיקף של כ- 300 עמודים.
- ה. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית.
- ו. בשלב מתקדם של מחקרו ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינרית אחת בנושא מחקרו.

לשון עברית
(סימן מחשב 123)

הלימודים לתואר ראשון

1. מטרת הלימודים

להקנות ידע בלשון העברית לתקופותיה ולתחומיה.
לתת לתלמיד כלים בלשניים ופילולוגיים למחקר העברית בזיקה ללשונות השמיות.

2. מבנה הלימודים

אפשר לבחור באחת משלוש התכניות האלה :

א. דו-מחלקתית (התכנית הרגילה) - 54 נק"ז

ב. מחלקה משנית (התכנית המצומצמת) – 28 נק"ז

ג. מחלקה ראשית (התכנית המורחבת) – 80 נק"ז

הלימוד בתכנית המורחבת של 80 נק"ז טעון אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. האישור יינתן בתום שנה א' ללימודים במחלקה.

1. דרישות מיוחדות

א. חובה ללמוד במסגרת הלימודים הכלליים את הקורס מבוא לספרות חז"ל או מכינה בתלמוד.

ב. חובה לעבור בסוף שנה א את הבחינות בניקוד, במבוא לדקדוק ובניתוח תחבירי בציון 65.

מי שלא יעמוד בבחינות האלה לא יוכל להמשיך בלימודי שנה ב'.

ג. בסוף שנה א יחויב התלמיד לעמוד בבחינת בקיאות בתנ"ך על שבעים פרקים סיפוריים מן התורה

ומנביאים ראשונים. תלמידי לשון, הלומדים במחלקה למקרא או במחלקה לספרות, יהיו פטורים מן

המבחן הזה אם יציגו אישור שלמדו במחלקתה האחרת בבקיאות בתנ"ך ועמדו בהצלחה בבחינה.

ד. חובה להשתתף בשני סמינרים. הלומדים במסגרת מחלקה ראשית ישתתפו בשלושה סמינרים. יש להגיש

עבודה בכל סמינר בנוסף לשאר הדרישות של כל מרצה ומרצה. העבודה תוגש לא יאוחר מיום 30

בספטמבר של אותה שנת הלימודים. בקשות להארכת המועד לא יידונו לאחר 31 באוגוסט של אותה

שנת הלימודים (תקנות מפורטות יותר ניתן לקבל במזכירות המחלקה). כללי הגשת העבודות ייקבעו על

ידי המרצה. זכאים להשתתף בסמינריונים רק תלמידים שסיימו את כל החובות של שנה א. אין להשתתף

בשני סמינרים של מרצה אחד או בשני סמינרים בתחום אחד.

- ה. תלמידי שנה א חייבים בהדרכה ביבליוגרפית א' (0 נק"ז) לפני שילמדו הדרכה ביבליוגרפית ב' (2 נק"ז).
- תלמידי שנה א חייבים במבוא לדקדוק עברי (0 נק"ז).
- ו. תלמידי שנה א חייבים בקריאה מודרכת (0 נק"ז).
- ז. תלמידי שנה ב חייבים בתרגול בתורת הצורות (שתי שעות סמסטריאליות; 0 נק"ז).

2. שיעורים מיוחדים

1. ערבית ספרותית למתחילים א'. שיעור זה מיועד לתלמידים שאינם יודעים ערבית. לא יוכלו להשתתף בו, מי שקיבל ציון עובר בערבית (3 יחידות ומעלה) בבחינת הבגרות ומי ששפת אמו ערבית.
2. ערבית ספרותית למתחילים ב'. בשיעור זה לא ישתתפו מי שקיבל ציון 70 ומעלה בערבית (3 יחידות ומעלה) בבחינת הבגרות ומי ששפת אמו ערבית.
- תלמיד שאינו רשאי להשתתף באחד מהקורסים הנ"ל יהיה חייב להשלים את הנקודות החסרות בתיאום עם המרצה לערבית.
3. הקורסים בלשון ימי הביניים ובתולדות הלשון העברית יתקיימו אחת לשנתיים והם חובה על תלמידי שנים ב-ג.

3. סדר הלימודי ותנאי המעבר

השיעורים יילמדו כסדרם: תורת ההגה לפני תורת הצורות, ארמית לפני לשון חז"ל, תורת הצורות לפני טקסטים מקראיים, פונטיקה לפני תורת ההגה של העברית החדשה, תורת ההגה של העברית החדשה ותחביר העברית החדשה וסמנטיקה לפני טקסטים של העברית החדשה, ערבית לפני עברית של ימי הביניים. התלמיד לא יוכל להשתתף בשיעורים של שנה ב אם לא סיים בהצלחה את לימודיו משנה א.

כל חריג בסדר הלימודים טעון אישור מטעם וועדת ההוראה של המחלקה. ועדת ההוראה לא תאשר בקשות חריגות אם חסרות יותר משש נק"ז משיעורי שנה א.

ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא 56 חוץ מהשיעורים המיוחדים הבאים: ציון עובר בערבית ספרותית, הן בחלק א' והן בחלק ב', הוא 75, ציון עובר בניקוד הוא 75, ובניתוח תחבירי – 85. בקורס תולדות הלשון יינתן ציון משוקלל של כל חלקי הבחינה, ואי אפשר יהיה להיבחן על כל אחד מחלקי הבחינה בנפרד. תלמיד שנכשל בשני קורסים לא יוכל להמשיך בלימודיו במחלקה.

מעבר משנה לשנה מותנה בהצלחה בבחינות ובמוצק כללי במחלקה של מינימום 65.

4. מחלקה ראשית – 80 נק"ז

מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת. בתיאום עם היועץ יוסיף התלמיד 24 נק"ז לתכנית הרגילה מתוך סוגי הקורסים שלהלן:

- א. ממאגר הסמינריונים במחלקה (בנוסף על שלושת הסמינריונים שהם חובה ויש לכתוב בהם עבודת סמינר אפשר ללמוד בעוד סמינריונים מבלי לכתוב עבודה. החובות ייקבעו לפי אופי הסמינר).
- ב. שפות שמיות נוספות (ערבית למתקדמים, אכדית, אתיופית).
- ג. שפות קלאסיות (יוונית או לטינית).
- ד. שפות מדוברות.
- ה. שיעורים ממחלקות אחרות.

פירוט התכנית הדו-מחלקתית לפי שנות לימוד:

שנה א

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	שנתי	1	ניקוד
0	שנתי	1	ניתוח תחבירי
3	א	4	ערבית ספרותית למתחילים א'
3	ב	4	ערבית ספרותית למתחילים ב'
2	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית א,ב
2	ב	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	א	2	ארמית א'
2	ב	2	ארמית ב'
0	שנתי	1	מבוא לדקדוק העברי
2	ב	2	תורת ההגה של לשון המקרא
2	א	2	סמנטיקה
20	סה"כ:		

שנה ב

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א,ב
2	א	2	*מבוא לעברית של ימי הביניים
2	א	2	תורת ההגה של העברית החדשה
2	ב	2	תחביר לשון המקרא
2	ב	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	סמינר ראשון א', ב'
20	סה"כ:		

שנה ג

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב	2	טקסטים מקראיים
2	א	2	טקסטים מן העברית החדשה
4	שנתי	2	*תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר שני א', ב'
12	סה"כ:		

*את השיעורים המסומנים בכוכבית ניתן ללמוד במסגרת לימודי שנה ב או ג, והם יינתנו אחת לשנתיים.

פירוט התכנית המחלקה המשנית – 28 נק"ז

השיעורים הרשומים להלן ערוכים לפי שנים, ולא לפי נושאים. לא ניתן להירשם לשיעורי שנים ב, וג עד שמסיימים בהצלחה את שיעורי שנים א, ב בהתאמה.

שנה א

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	שנתי	1	ניקוד
0	שנתי	1	מבוא לדקדוק העברית
0	שנתי	1	ניתוח תחבירי
2	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית
2	ב	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	ב	2	תורת ההגה של לשון המקרא

שנה ב

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא
4	שנתי	2	לשון חז"ל

שנה ג

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	א	2	סמנטיקה
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר אחד

סילבוס :**123-1-1351 הלשון העברית של ימי הביניים****THE HEBREW LANGUAGE OF THE MIDDLE AGES**

הרקע ההיסטורי להתגבשות היצירה התרבותית בימי הביניים
 מלשון הפיוט הארצישראלי
 מלשון השירה בספרד
 הלשון המשוערבת
 מירושת לשון ימי הביניים ברובדי לשון מאוחרים
 ביבליוגרפיה מומלצת:

1. ש' קוגוט, מצב המחקר של העברית של ימי הביניים. בקורת ופרשנות 16.
2. מ' זולאי, לשון הפייטנים, מאזנים ט"ז (תשי"ג), עמ' 217-223.
3. י' רצקבי, עיוני לשון בשירת ספרד, לשוננו כא' (תשי"ג) עמ' 22-32.
4. ד' ילון, שלמה בן גבירול בתור פייטן, השירה העברית בספרד, ירושלים תשל"ה, עמ' 203-229ב' קלאר, דרכי הרחבת הלשון בימי הביניים, מחקרים ועיונים, תש"ד, עמ' 31-41.

123-1-1151 ארמית ב'**ARAMAIC II**

היבטים לשוניים ופרשניים בתרגום אונקלוס.
 קריאת טקסטים מתוך אונקלוס לתורה.
 קריאת טקסטים מתוך אגרות יב.
 קווים ייחודיים בדקדוק הארמית של התרגומים.
 יסודות הדקדוק של אגרות יב.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. ע"צ מלמד, מפרשי המקרא (ח"א), תרגום אונקלוס, עמ' 147-268.
2. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים 1993, פרקים בהתאם לפרקי ההוראה.
3. ט' מוראוקה, ב' פורטן A GRAMMAR OF EGYPTIAN ARAMAIC (פרקים בהתאם לפרקי ההוראה).

123-1-1101 טקסטים מקראיים**THE BIBLICAL TEXTS**

ניתוח לשוני של טקסטים מקראיים תוך הבחנה בין השכבות השונות:
 עברית מקראית קלאסית לעומת העברית המקראית המאוחרת.
 טעמי המקרא והשפעתם על הטקסט המקראי
 איתור קשיים לשוניים ופתרונם בפרשנות הפילולוגית של ימי הביניים ובמחקר החדש.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. א' הורוביץ בין לשון ללשון, ירושלים תשל"ב, עמ' 13-63.
2. ח' ילון, פרקי לשון, עמ' 5-21, 43-55.
3. א' בן-דוד, לשון מקרא ולשון חכמים א, תל-אביב תשכ"ז, עמ' 11-59.
4. ש' מורג, המסורת הטברנית של לשון המקרא: הומוגניות והטרוגניות, "פרקים", מכון שוקן תשל"ב, עמ' 105-144.

123-1-1811 לשון חז"ל – (קורס שנתי)

THE MISHNAIC HEBREW

לשון חז"ל לעומת לשון המקרא.
 כתבי היד החשובים של לשון חז"ל.
 שכבות הלשון בתוך לשון חז"ל: לשון התנאים מול לשון האמוראים, לשון א"י מול לשון בבל.
 יסודות הדקדוק והמילון של לשון חז"ל.
 לשון חכמים במסורת העדות.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. י' קוטשר, לשון חז"ל, קובץ א' (מ' בר-אשר - עורך), עמ' 1-35.
2. הנ"ל מחקרים בדקדוק לשון חז"ל (מ' בר-אשר - עורך), עמ' 112-128.
3. ז' בן-חיים, צורת הכינויים ד, ת, ה במסורתיה של הלשון העברית, קובץ א' עמ' 59-92.
4. ש' מורג, בנין פֶּעַל ונתפֶּעַל קובץ א', עמ' 93-100.
5. א' קימרון, נתפעל בינוני, לשוננו מא (תשל"ז) עמ' 144-157.
6. מ' בר-אשר, לשון חכמים – דברי מבוא, ספר היובל לרב מרדכי ברויאר, עמ' 685-688.

123-1-1081 תורת ההגה של לשון המקרא - חובה

PHONOLOGY OF BIBLICAL HEBREW

הוראת מבנה ההגיים בלשון העברית – עיצורים ותנועות והתנהגותם בלשון העברית המקראית ביחס ללשונות שמיות אחרות.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. י. בלאו, תורת ההגה והצורות.

123-1-1131, 123-1-2261 תורת הצורות של לשון המקרא - חובה

MORPHOLOGY OF BIBLICAL HEBREW

קורס שנתי

עיון בצורות הלשון של העברית שבמקרא על פי מסורת טבריה בהשוואה לשאר מסורות העברית וללשונות השמיות. הדיון יושתת על יסודות הבלשנות המודרנית.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. ג' ברגשטרסר, דקדוק הלשון העברית, ירושלים, תשל"ב.
2. ייבין, מסורת הלשון העברית המשתקפת בניקוד הבבלי, ירושלים תשמ"ה.

123-1-2341, 123-1-1311 תולדות הלשון

THE HISTORY OF THE HEBREW LANGUAGE

קורס שנתי

תיאור מאפיינים שונים של העברית לתקופותיה (ימי הבית הראשון, ימי הבית השני, ימי התנאים, ימי הביניים, העת החדשה). הקורס יינתן על ידי מרצים שונים מן המחלקה ומאוניברסיטאות אחרות.
 בבליוגרפיה מומלצת:

1. E. Y. KUTSCHER, A HISTORY OF THE HEBREW LANGUAGE, JERUSALEM 1982.
2. קובץ מאמרים בעריכת סלים זיאדנה.

123-1-1451 תורת ההגה של העברית החדשה - חובה**PHONOLOGY OF MODERN HEBREW**

יבדק היחס בין תורת ההגה של השפה המדוברת ובין השפעת הכתב (אותיות וניקוד) על החקר הפונולוגי. הקורס יעסוק בבעיות בתורת הצורות וההגה, ובעיות אלה תיבדקנה במסגרת של מורפופונולוגיה המבוססת על המבנה המורפולוגי המיוחד לשפות שמיות (השורש), על חלוקת הפעלים לפי בניינים, החוקים החלים על הסגמנטים (עיצורים ותנועות) השונים בתוך הפרדיגמות השונות בעברית. הדגש יושם על בדיקת הסגמנטים בעברית היום וקצת על ההטעמה. יושם דגש על ניתוח הפועל אך לא נתעלם מבעיות מורפופונמיות גם בקטגוריות לכסיקליות אחרות. בבליוגרפיה מומלצת:

1. BARKAI, MALACHI 1972, PROBLEMS IN THE PHONOLOGY OF ISRAELI HEBREW, UNIVERSITY OF ILLINOIS DOCTORAL DISSERTATION.

2. ע' אורנן, 1971, בניינים ובסיסים נטיות וגזירות, האוניברסיטה העברית בירושלים, כרך 16 חוברת ב', כיוון ע"ב.

3. י' צדקה, 1990, ההגה השם והפועל, "צדקה" (חורב), תל-אביב.

4. א' שורצוולד, 1981 דקדוק ומציאות בפועל העברי, הוצאת אוני' ב"א.

123-1-1491 פונטיקה ורישום פונטי - חובה**PHONETICS AND PHONETIC TRANSCRIPTION**

תיבדק מערכת ההגאים בשפת אנוש בכלל, בייחוד מבחינת הפקת ההגאים מבחינה פיזיולוגית ובעברית המדוברת בפרט.

מערכת עיצורים; מערכת התנועות; תכונות פרוסודיות; תהליכים פונטיים בדיבור; למידת התעתיק הפונטי הבינלאומי; תרגיל בתעתיקים צרים ורחבים. יושם דגש על העברית המדוברת, אבל תופעות פונטיות בולטות בשפות שמיות הן בעבר והן בהווה תוסברנה (לדוגמא "הגרוניות") בבליוגרפיה מומלצת:

1. א' לאופר, 1992, מבוא לבלשנות: פונטיקה ופונולוגיה: יחידות 4 ו-5 האוניברסיטה הפתוחה ת"א

2. P. LADEFOGED, A COURSE IN PHONETICS 1982, HARCOURT BRACE JOVANOVICH.

3. B. Malmberg, Phonetics, 1963, Dover Publications, N.Y.

123-1-2201, 123-1-2211 ערבית למתחילים - חובה**קורס שנתי**

החומר הדקדוק לשיעור: נטיית הפועל (עבר, עתיד, ציווי, עתיד מנדוב, עתיד מגיזום), כינויי הקניין, כינויי הזיקה, כינויי המושא, נטיית השם עם ניקוד סופי, "אנ" ואחיותיה הזוגי (שם, פועל וכינויים). בבליוגרפיה מומלצת:

1. ערבית למתחילים מאת דן בקר (הוצאת דיונון).

123-1-1071 טקסטים של העברית החדשה - חובה**TEXTS OF MODERN HEBREW**

פעלי אמירה
פעולות דיבור
בבליוגרפיה מומלצת:

1. ר' ניר וי' רועה, פועלי הבעה בחדשות הרדיו", בלשנות עברית חופשית 25, 1987, עמ' 19-29.
2. ר' ניר וי' רועה, דרכי הציטוט בדיווח החדשותי בעיתונות הישראלית, העברית שפה חיה, אוני' חיפה, 1992, עמ' 189-210.
3. פ' טרומר, מעמדו של ה"הסגר" במשפט על יסוד עקרונות תיאורית פעולות הדיבור", לשוננו נ"א, תשמ"ז, עמ' 171-187.
4. ג' בן-עמי צרפתי, הפרגמטיקה ופעולות הדיבור, לשוננו לעם ל"ד, תשמ"ג, עמ' 99-112.
5. שושנה בלום קולקה, "היבטים אוניברסליים בביצוע פעולות דיבור - כוחה של הכשירות הפרגמטית, עיונים בחקר השיח, ירושלים, 1982, עמ' 147-175.

123-1-1141 תחביר העברית החדשה - חובה**DISCOURSE SYNTAX OF MODERN HEBREW**

הגישה הגנרטיבית – טרנספורמטיבית:
חלקי דיבור וקטגוריות דקדוקיות.

כללי יצירה.

ניתוחים תחביריים בהתאם לשיטה הנ"ל.

בבליוגרפיה מומלצת:

1. האוניברסיטה הפתוחה, תחביר הלשון העברית, תל-אביב, 1981.
2. ר' ניר, מבוא לבלשנות יחידות 8-9, האוניברסיטה הפתוחה, 1989.
3. ע' אלון, העברית הכתובה הבלתי מנוקדת, ב"ש 1995.
4. יוסף גרודזינסקי, פסיכולוגיה ושפה ירושלים, תשנ"ג.

123-1-1071 סמנטיקה - חובה**SEMANTICS**

גישות לחקר המשמעות.

קונוטאציות ריגושיות.

שדות סמנטיים ויחסים שונים בין סימנים.

מעתקים סמנטיים: מטאפורה, מטונימיה, אטימולוגיה עממית, השמט.

צירופים חופשיים, צירופים כבולים וקולוקאציות.

בבליוגרפיה מומלצת:

1. ר' ניר, סמנטיקה של העברית החדשה, ת"א, תשל"ח.
2. ר' ניר, סמנטיקה עברית – משמעות ותקשורת, האוני' הפתוחה, 1989.
3. ג' בן-עמי צרפתי, סמנטיקה עברית, ירושלים, תשמ"ה.
4. ג' בן-עמי צרפתי, מה אומרות המילים, ירושלים, תשמ"ה.
5. ר' לנדאו, פרקים בסמנטיקה עברית, ת"א, תשל"ח.

ארמית א' - חובה**ARAMAIC I**

לימוד דקדוקה ומילונה של הארמית המקראית תוך השוואה לעברית המקראית. קריאה בספרי המקרא הכתובים בארמית.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. א' קימרון, ארמית מקראית, ירושלים, תשנ"ג.

123-1-1111 תחביר לשון המקרא - חובה**SYNTAX OF BIBLICAL HEBREW**

קטגוריות השם: מין, מספר יידוע.
 הצירוף השמני: סמיכות, תמורה, התאם דירוג הפועל ומשלימיו זמנים "אספקטים, מודוסים, מושא פנימי וכפול תיאורים.
 סוגי משפטים: לפי תוכן, שמות ופועלים, משפט ייחוד, משפטים מורכבים.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. ח' רבין, תחביר לשון המקרא, ירושלים תשנ"ז.
 2. ח' רבין, משמעויותיהן של הצורות הדקדוקיות בלשון המקרא ובלשון ימינו, ירושלים תשנ"א.
 3. א' קימרון (עורך), לשימוש "הזמנים" במקרא, ירושלים תשמ"ח.

123-1-1031, 123-1-1653 הדרכה ביבליוגרפיה - חובה
קורס שנתי**TRAINING IN THE PROPER USE OF BIBLIOGRAPHY**

הקורס מיועד כמבוא הן ללשון העברית והן לספרות המקצועית. הוא כולל סיורים בספריה, קריאה מודרכת בספרי היסוד בעיקר: קונקורדנציות, מילונים וספרי דקדוק לכל רובדי הלשון. כמו כן, יתורגלו נושאים כגון: שימוש בתעתיק לועזי, שיטות ניקוד וטעמים.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. חוברת "הדרכה ביבליוגרפיה בלשון" בעריכת חיים דיהי ואסנת דמרי, פרסום פנימי של האוניברסיטה ובסופה מבחר של ביבליוגרפיה מומלצת בלשון בכל התחומים.

123-1-1021, 123-1-2411 ניתוח תחבירי - חובה**SYNTACTIC ANALYSIS**

חלקי הדיבור; סוגי המשפטים: המשפט הפשוט, המשפט הפועלי, המשפט השמני, משלמי שה"ע, משלמי הנשוא ושם הפועל, חלקים וזולים, נשוא מורחב; המשפט הכולל; המשפט המאוחד; המשפט המורכב על כל סוגי פסקיותיו; משפט חסר; משפט יחוד.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. כל ספר המצוי בביתו של הסטודנט, והעוסק בנושאים אלו.

123-1-2571, 123-1-2581 מבוא לדקדוק העברי - חובה**HEBREW GRAMMAR****קורס שנתי**

מושגי יסוד בתורת ההגה; מערכת הפועל: גזרת השלמים, חפ"נ + חפ"יז, נפ"י, נל"י, אל"א, ע"ו/ע"י, ע"ע;
 תצורת שם העצם: משקלים, סופיות בעלות משמעות, הלחם שאילה וכו'; נטיית שם המספר, אותיות השימוש ומלות היחס.
 בבליוגרפיה מומלצת:
 1. כל ספר המצוי בביתו של הסטודנט, והעוסק בנושאים אלו.

לימודים לתואר שני בלשון עברית

(סימן מחשב 2-123)

1. תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שסיימו את לימודיהם במוסד אקדמי מוכר בארץ בציון 80 לפחות. ועדת הקבלה המחלקתית תשקול בקשות של מועמדים מחו"ל להתקבל למחלקה. כמו כן, הוועדה תשקול אם לקבל מועמדים שממוצע הציונים שלהם נמוך מ-80, ללימודים במעמד "משתלם"; וכן תשקול אם לקבל מועמדים שלמדו מקצוע אחר במדעי היהדות, ללימודים במעמד "משלים".

2. מבנה הלימודים

הלימודים יתמקדו בעיון בעברית העתיקה ובמחקרה לתקופותיה ולמסורותיה בזיקה לשפות השמיות, ובעיון בלשון החיה ובמחקרה בזיקה לרובדי הלשון הקודמים. העיון והמחקר יתבססו על הלשון הכתובה, על הלשון המדוברת, ועל מסורות הלשון ולשונות היהודים.

משך הלימודים בשני הנתבים הינו שנתיים.

3. נתיבי הלימוד

במחלקה ללשון עברית מוצעים שני נתיבי לימוד.

א. הנתיב הכללי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת השכלתם.

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז מתוכם שני קורסים חובה וסמינר מחלקתי (כאמור בסעיף 4) ולהגיש שתי עבודות סמינריוניות בשני קורסים. ניתן לכתוב עבודה סמינריונית בכל קורס שנתי המוצע בתכנית הלימודים לתואר שני במחלקה ללשון עברית באישור מראש של מרצה הקורס. העבודות הסמינריוניות תהיינה שונות זו מזו בנושאן ובתחומן ויכתבו אצל מרצים שונים. עבודות (סמינריוניות ואחרות) יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס וועדת המוסמכים מחלקתית ניתן להגיש העבודות לא יאוחר מ-31.12 באותה השנה.

ב. הנתיב המחקרי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים להמשיך בלימודים לתואר שלישי. המעבר

לנתיב המחקרי טעון אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. תנאי ראשוני למעבר הינו סיום שנה

ראשונה בלימודי התואר השני בציון 88, מציאת נושא לעובדת גמר ובחירת מנחה מהמחלקה

(חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה) שיאות להנחות הסטודנטים בכתיבת עבודת הגמר.

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז עד תום השנה השנייה ללימודים

ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. במסגרת חובות השמיעה לתואר על הסטודנטים לכתוב שתי

עבודות סמינריוניות בשני קורסים. עבודות יש להגיש

עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס וועדת המוסמכים מחלקתית ניתן להגיש

העבודות לא יאוחר מ-31.12 באותה השנה.

עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. החיבור חייב לעמוד בקנה מידה של עבודה אקדמאית מקצועית ויהיה בהיקף של עד 100 עמודים. בעבודה יתבטא כושרם של הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית עצמאית המושתתת בעיקרה על מקורות ראשוניים ומשניים. העבודה תשקף כושר ניתוח וסינתזה, בקיאות בחומר הלשוני, שליטה מקפת ומעמיקה בספרות המקצועית (בבליוגרפיה), ויכולת ניסוח והתבטאות בהירה. השיפוט ייעשה על ידי המנחה ועוד שופט אחד שייקבע על ידי ועדת המוסמכים המחלקתית.

4. קורסים

כל אחד מן הקורסים יינתן אחת לשנתיים (או יותר). כל הקורסים הם קורסי בחירה, חוץ מן הקורסים הבאים:

(א) "בלשנות שמית וכללית"; (ב) "מילונאות עברית". כמו כן, כל הסטודנטים במחלקה חייבים להשתתף השתתפות פעילה בסמינר המחלקתי (המתקיים אחת לשבועיים) במשך כל שנות לימודיהם במחלקה, הן בלימודי התואר השני והן בלימודי התואר השלישי. הסמינר המחלקתי מזכה ב-1 נק"ז לסמסטר במשך ארבעה סמסטרים ראשונים בלבד (סך הכל 4 נק"ז) אחר כך ההשתתפות בסמינר הינה חובה ללא נק"ז. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מלימודי התואר השני במחלקות אחרות עד שליש מסך כל נק"ז הדרושות לתואר. בנוסף, רשאים ללמוד קורסים מתואר 1 בהיקף של עד 8 נק"ז. שיעורים אלה טעונים אישור מוועדת המוסמכים המחלקתית. השתתפות בקורסים ממחלקות אחרות המופיעים בתכנית הלימודים של המחלקה ללשון עברית אינם טעונים אישור.

5. לימוד מונחה

סטודנטים לתואר שני בשנת הלימודים השניה רשאים ללמוד לימוד עצמי בנושאים הקרובים ללבם, ובתנאי שימצאו מנחה מבכירי המחלקה שיסכים להנחותם בלימודיהם. המנחה יהיה אחראי לבדיקת ידיעותיהם והבנתם. הלימוד המונחה במסגרת הקורס "קריאה מודרכת" יעניק עד 4 נקודות זכות.

6. חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

7. שפות זרות

כל הסטודנטים (הן בנתיב הכללי והן בנתיב המחקרי) חייבים ללמוד שפה זרה מודרנית שנייה ברמת מתקדמים (מעבר למכסת הנקודות לתואר). בנוסף לכך, חייבים כל הסטודנטים בלימוד שפה עתיקה (כגון אוגריתית, אכדית, ארמית, פינקית) בהיקף 4 נק"ז (במניין הנקודות לתואר).

8. בחינת גמר

סטודנטים בנתיב הכללי שסיימו את כל חובותיהם לתואר ייבחנו בכתב על מאמרים וטקסטים בתום השנה השניה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12). הסטודנטים בנתיב המחקרי פטורים מחובה זו.

9. הרכב הציונים הסופי לתואר

בנתיב הכללי קורסים – 80%

בחינת גמר - 20%

בנתיב המחקרי קורסים – 50%

עבודת גמר - 50%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-123)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי בלשון עברית

המסלול הרגיל לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "מוסמך" בלשון עברית שלמדו בנתיב המחקרי בלבד.

המסלול המשולב לדוקטורט

מיועד לסטודנטי ם הלומדים לתואר שני בלשון עברית שהשיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסים, השלימו את חובות השמיעה תוך שנתיים (32 נק"ז) וכתבו פרק ראשון של עבודת הגמר. סטודנטים אלה, באישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית, יוכלו להגיש מועמדות להתקבל ללימודים מתקדמים במסלול המשולב לדוקטורט.

המסלול הישיר לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "בוגר" שסיימו לימודיהם בציון 94 לפחות. הסטודנטים במסלול זה ישלימו את חובות השמיעה (32 נק"ז) ויכתבו עבודת דוקטורט. לתלמידים המסיימים את לימודיהם בתואר הראשון מוצע (בתנאים מסוימים – אבל לא יותר משני תלמידים בכל שנה ממחלקתנו) להצטרף אל המסלול הישיר לדוקטורט. בכניסתם ללימודי התואר השני תלמידים אלה, לאחר שלמדו 32 נק"ז בלימודי התואר השני לפי דרישות המסלול המחקרי (ראה סעיף 6 להלן), יעלו ללימודי התואר השלישי ללא צורך לכתוב עבודת מחקר כלשהי במקום עבודת התזה. לתלמידים בשני מסלולים מיוחדים אלה יוענק התואר השני כאשר הוועדה בלימודי התואר השלישי תאשר סופית את תוכנית המחקר שלהם לדוקטורט בתום בחינת המועמדות. המחלקה ממליצה על לימודים בשני מסלולים מיוחדים אלה ותעודד במיוחד את התלמידים המצטרפים אליהם.

המחלקה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 124)

מטרת הלימודים

מטרתה של המחלקה להעניק ידע בסיסי על התרבות וההיסטוריה של המזרח התיכון (על מגוון היבטיהן: פוליטיקה, חברה, דת, תרבות, כלכלה) מצמיחת האסלאם ועד ימינו. כמו כן תקנה המחלקה שיטות מחקר בהיסטוריה במדעי התרבות ובמדעי החברה ותטפח חשיבה ביקורתית על המחקר המזרח תיכוני. לימודי המחלקה מתנהלים במסלולים הבאים:

מחלקה ראשית (80 נק"ז) - קבלה למסלול ראשי נקבעת רק בתום שנה א' באישור ועדת הוראה.

דו מחלקתית (54 נק"ז)

מחלקה משנית (28 נק"ז)

בעלי ידע קודם בערבית הנרשמים למחלקה צריכים להוכיח יכולתם באופן שיענה על הנדרש בשיעורי קריאת המקורות של שנה ג'. בעלי ידע כזה, אשר שפת אמם אינה ערבית, יחויבו בבחינת מיון ופטור אשר תקבע אם הם יידרשו ללמוד ערבית, ואם כן – באיזה היקף. המחלקה מציעה שני מסלולי לימוד ערבית-אינטנסיבי, המיועד לתלמידים המעוניינים להתמחות בערבית או להמשיך ללימודים מתקדמים, ורגיל, המיועד לתלמידים המעוניינים בידע בסיסי בערבית. תלמידים שאינם בעלי ידע קודם יידרשו ללמוד ערבית בהיקף של 28 שעות במסלול האינטנסיבי או 20 שעות במסלול הרגיל, לפי בחירת הסטודנט. לימוד הערבית מזכה את התלמיד במסלול האינטנסיבי ב-16 נקודות זכות לתואר ובמסלול המקוצר ב-8 נק"ז. תלמידים שהיו פטורים מלימודי הערבית יידרשו ללמוד שיעורי בחירה נוספים בהיקף של 16 שעות במסלול האינטנסיבי ו-8 שעות במסלול הרגיל.

מבנה הלימודים: (לתלמידי מחלקה ראשית או דו-מחלקתית).

שנה א': - חובות השנה הראשונה הן ארבעה קורסי מבוא ותרגיל מיומנויות למידה אקדמית לפי הפירוט הבא:

4 נק"ז	מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית
4 נק"ז	מבוא לתולדות האימפריה העוסמאנית
4 נק"ז	מבוא למזרח התיכון המודרני
4 נק"ז	מבוא לדת האיסלאם
<u>2 נק"ז</u>	מיומנויות למידה אקדמית א'
18 נק"ז	

ערבית בנוסף לנ"ל חלה חובת לימודי ערבית בהיקף של 12 ש"ש (ללא נק"ז).

ציון 65 לפחות בקורסי החובה של שנה א' (מבואות, תרגיל מיומנויות למידה אקדמית א' וערבית) הוא תנאי הכרחי למעבר לשנה ב'. מבוא לדת האסלאם ומבוא לאימפריה העות'מאנית, וכן תרגיל המיומנויות אפשר ללמוד גם בשנה ב', אולם לא ניתן להתקבל לקורסים מתקדמים (פרו"ס וסמינר) ולמיומנויות למידה אקדמית ב' לפני השלמת כל המבואות ומיומנויות א' בציון 65 לפחות.

שנה ב' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השניה הן: תרגיל מיומנויות למידה אקדמית ב'

(2 נק"ז) שלושה קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 12 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

עד שנה ג' על הסטודנט להשתתף ב-2 שיעורי בחירה (סה"כ 8 נק"ז) במסלול האינטנסיבי או 5 שיעורי בחירה (20 נק"ז) במסלול הרגיל.

בשנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשני קורסים ממחלקות אחרות (סה"כ 8 נק"ז), בתאום עם ועדת הוראה. **ערבית**- בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 16 ש"ש במסלול האינטנסיבי (12 במסגרת שנת הלימודים ועוד 4 בסמסטר קיץ או בחופשה) המזכה ב-16 נק"ז, ואילו במסלול הרגיל ילמדו 8 ש"ש המזכה ב-8 נק"ז. תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו במסלול האינטנסיבי ב-4 שיעורי בחירה נוספים או במסלול הרגיל ב-2 שיעורי בחירה נוספים.

שנה ג' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השלישית הן שני סמינרים, סה"כ 8 נק"ז.

יוקפד על איזון בין סמינרים העוסקים בתקופה המודרנית לבין כאלה העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

ערבית- בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים. בוגרי המסלול האינטנסיבי ילמדו 2 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול הרגיל ילמדו קורס טקסטים אחד.

שנה ב' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השנייה הם: תרגיל מיומנויות למידה אקדמית ב'

(2 נק"ז) שני קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 8 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר. אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

עד שנה ג' על הסטודנט במסלול האינטנסיבי ללמוד שיעור בחירה אחד בהיקף 2 נק"ז או 2.5 שיעורי בחירה במסלול הרגיל (10 נק"ז).

חובה- אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

ערבית- בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 12 ש"ש במסלול האינטנסיבי (12 נק"ז) ואילו במסלול הרגיל ילמדו 8 ש"ש (8 נק"ז).

תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו במסלול האינטנסיבי ב-3 שיעורי בחירה נוספים (12 נק"ז) או במסלול הרגיל ב-2 שיעורי בחירה נוספים (8 נק"ז).

שנה ג' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השלישית הם קורס מתקדם אחד (סמינר) מתוך מגוון

הקורסים המוצע (סה"כ 4 נק"ז).

ערבית- בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים, בוגרי המסלול האינטנסיבי ילמדו 2 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול הרגיל ילמדו קורס טקסטים אחד.

מבנה הלימודים לתלמידי מסלול משני (28 נק"ז).

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שלושה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא :

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד לצמיחת האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האיסלאם	4 נק"ז

שנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשלושה שיעורי בחירה (סה"כ 12 ש"ס) וקורס מתקדם אחד (סמינר) סה"כ 4 נק"ז.

מבנה הלימודים בחטיבה מצומצמת (14 נק"ז – סימן מחשב 156)

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שני קורסי מבוא לפי הפירוט שלהלן :

מבוא לתולדות המזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא לתולדות המזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
	8 נק"ז

חובות השנה השנייה והשלישית הן- שיעור בחירה אחד (4 נק"ז) ושיעור בחירה (2 נק"ז).

ציוני מעבר במחלקה

בקורסי המבואות+ תרגילי מיומנויות למידה אקדמית+ ערבית ציון המעבר הוא 65.
ביתר הקורסים במחלקה ציון עובר הוא 60.

סילבוסים:**124-1-1321 מיומנויות למידה אקדמית****Acquisition Of Academic Skills**

הקורס עוסק בהקניית כלים לקריאה וכתובה של חיבורים אקדמאים, בהכרות עם המחקר האקדמי וכללי הדיווח עליו. להשגת מטרות אלה מתמקד הקורס בשלושה תחומים: בחלקו הראשון נידונים שלושה מאמרים, תוך שימת דגש על ניתוח הרעיון המרכזי והרעיונות המשניים, הצגת סגנון הכתיבה ומבנה המאמר. כמו כן נערכת השוואה בין שניים מהמאמרים. חלקו השני של הקורס מוקדש להכרת הסיפריה, ספרי יעוץ, textbooks, וכתבי עת מרכזיים העוסקים במזרח התיכון. החלק השלישי מוקדש לתרגול הצדדים הטכניים והמתודולוגיים של כתיבת עבודות בלימודי המזה"ת.

124-1-0011 מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית.**Introduction to the Middle East History**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: ממוצע של ציון המבחן וציוני התרגילים.
 מטרת הקורס להציג את הרקע לצמיחת האיסלאם ולהתפשטותו במזרח התיכון.
 כמו כן הקורס יעסוק בניחות התהוותה של האימפריה האסלאמית והתגבשותה במאות 7 - 15.
 במסגרת התרגיל נדונות תעודות מתורגמות, תוך הדגשת הבעייתיות של ההיסטוריוגרפיה האסלאמית.

124-1-0021 מבוא למזרח התיכון המודרני.**Introduction to the Modern Middle East**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: בחינת סיום 80%
 בוחן בקיאות 10%
 השתתפות פעילה 10%
 הקורס יסקור את ההיסטוריה של המזה"ת מן המאה ה-19 עד ימינו, תוך הדגשת תהליך היעלמותה של האימפריה העוסמאנית וצמיחתן של מדינות הלאום - מצרים, תורכיה, עיראק, לבנון ואחרות. לצד דיון בהיסטוריה הפוליטית יבחן הקורס את בנייתה של מערכת חברתית ותרבותית במסגרת הלאומיות המודרנית, וידון בגישות היסטוריוגרפיות שונות לחקר המזה"ת

124-1-0031 מבוא לדת האיסלאם.**Introduction to the Islam**

סוג הקורס: מבוא (חובה)
 הרכב הציון: בוחן בקיאות 10%
 מבחן 90%
 הקורס יסקור את מקורות האיסלאם והאופן שבו מקורות אלה אוסלמו. תהליכים של היווצרות אורתודוכסיה. היווצרות ותפקיד מעמד של חכמי דת. השינויים שחלו באיסלאם עקב שינויים היסטוריים.

Introduction to the History of the Ottoman Empire

סוג הקורס : מבוא (חובה)

הרכב הציון : בוחן בקיאות 10%

מבחן סופי : 90%

הקורס ישלב דיון בתהליכים העיקריים שעברה האימפריה העוסמאנית מהיווצרותה כנסיכות קטנה בצפון מערב אנטוליה ועד התפרקותה (1300-1900), עם דיון בהתפתחות חקר האימפריה העוסמאנית. הקורס יתבסס על קריאה שוטפת מפגישה לפגישה ועל דיון בכיתה על החומר הנקרא.

לימודים לתואר שני בלימודי המזרח התיכון
(סימן מחשב 2-124)

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מציעה תכנית עשירה ומגוונת לתואר מוסמך בלימודי המזרח התיכון. תוכנית הלימודים בעלת אופי רב- תחומי. מגמה זו מתבטאת בדגש על שילוב בין מתודות שמקורן במחקר ההיסטורי לבין כאלה שמוצאן במדעי חברה. במאמץ להעניק ביטוי לתפיסה זו כוללת תכנית הלימודים קורסים המדגישים גם היבטים תרבותיים וחברתיים בחקר המזרח התיכון. הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי (ללא תיזה).

תנאי קבלה

א. ללימודי תואר שני בנתיב הכללי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטה בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כפי שייקבעו על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

ב. ללימודי תואר שני בנתיב המחקרי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 85 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 85 לפחות וזאת לאחר שסיימו את לימודי השלמה במחלקה כמפורט בסעיף 2 לעיל.
3. סטודנטים לתואר שני בנתיב הכללי שהשיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בקורסי התואר השני.
4. בוגרי תואר שני בלימודי המזרח התיכון בנתיב הכללי שסיימו בממוצע 85 לפחות.
5. תנאי קבלה נוספים לנתיב המחקרי:

- א. המלצת מרצה מהמחלקה ללימודי המזרח התיכון (או ממחלקה / אוניברסיטה אחרת במקרה של מועמדים שלמדו תואר ראשון במחלקה / אוניברסיטה אחרת) אשר המועמד הגיש לו עבודת סמינר או פרו"ס בלימודי התואר הראשון. מועמדים שהחלו לימודי תואר שני במסלול הכללי יגישו המלצה של מרצה מהמחלקה שהגישו לו עבודת סמינר לתואר שני.
- ב. ראיון קבלה.
- ג. נושא לכתובת עבודת גמר וחתימת חבר סגל של המחלקה ללימודי המזרח התיכון המוכן לשמש כמנחה. סטודנטים המבקשים להתקבל לתואר שני בנתיב המחקרי עם סיום לימודי התואר הראשון יוכלו להתקבל לשנה הראשונה בלימודי הנתיב המחקרי ללא נושא ומנחה לעבודת גמר, בתנאי שעד תום השנה הראשונה יגישו נושא מחקר, ישיגו הסכמה של מרצה מהמחלקה להנחותם ויגישו הצעת מחקר.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבים: מחקרי וכללי (ללא עבודת גמר). המעבר לנתיב המחקרי מותנה בהשלמה של שני קורסים ברמה של סמינר במוצע של 90 לפחות, ובכפוף לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז, שכוללים גם 8 נק"ז של לימודי שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית, או העמקה בלימודי הערבית), על-פי תוכנית המחקר של הסטודנטים, והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת שמונה קורסים (שישה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). בנוסף להם שני קורסי שפה. מתוך הקורסים שיועברו במחלקה, יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס אחד שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשניים מקורסי המחלקה ידרשו המשתתפים להגיש עבודה סמינריונית. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

המסלול הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בנתיב זה יחויבו המשתתפים בלימודי שפה מזרח תיכונית, אך לא ידרשו להגיש עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת עשרה קורסים (שמונה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). מתוך הקורסים שיועברו במחלקה יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשלושה מכלל הקורסים שיועברו במחלקה ידרשו הסטודנטים להגיש עבודה סמינריונית. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד סיום חובות השמיעה לתואר (30.9 ולא יאוחר מ-31.12 בשנה השנייה ללימודים) בחינת הגמר **בכתב** תכלול שני נושאים שיוקצו לסטודנטים בצירוף ביביליוגרפיה מתאימה. הבחינה תיבדק על ידי שני מרצים מהמחלקה, ושקלול הציונים של שניהם יהווה את ציון הבחינה.

הרכב הציון הסופי לתואר :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

תוכנית המאסטר הבינלאומית
MAPMES-Masters of Art Program in Middle East Studies

מטרת הלימודים

- תוכנית ה-MAPMES מציעה קשת רחבה של גישות לחקר המזרח התיכון וצפון אפריקה וכן התבוננות מקרוב על החברות באזור. לתוכנית ארבע מטרות:
- לתת לסטודנטים ידע מעמיק של ההיסטוריה, החברה, אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ספרות ואומנות במזרח התיכון ובצפון אפריקה.
 - להפגיש את הסטודנטים עם הקשרים שבין מדעי החברה והרוח.
 - לערוך לסטודנטים היכרות עם המתודות והבעיות המייחדות את האזור.
 - לעודד כתיבה ביקורתית, חשיבה אנליטית, מחקר מלומד והסתכלות תרבותית גמישה.

תנאי קבלה

ללימודי תואר מוסמך יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות (או ממוצע מקביל במערכת הציונים בה למדו) במקרים מיוחדים יתקבלו ללימודים מועמדים שלמדו לתואר ראשון בארץ, אך לא במסגרת לימודי המזרח התיכון.
2. נדרשת מהמועמדים אנגלית ברמה של שפת אם.
3. ההרשמה תתבצע באמצעות אתר האינטרנט של MAPMES

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך בתוכנית ה-MAPMES מתקיימים בשפה האנגלית ומתנהלים בשני נתיבים, מחקרי וכללי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

בקידום ארבעת המטרות לעיל התוכנית מספקת לסטודנטים רקע להמשך נתיב מחקרי פרטני המשלב כמה שדות מחקר עם מיומנויות לעבודה יצירתית ועצמאית על האזור.

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה עשרה קורסים לתואר שני בציון מינימלי של 80. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית) ובשנה השניה כותבים הסטודנטים את עבודת הגמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד 10 קורסים של תואר שני. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). בתום השנה הראשונה על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר.

הרכב הציון הסופי לתואר:

50%	קורסים	במסלול המחקרי:
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	במסלול הכללי:
20%	בחינת גמר	

תואר שני במזרח תיכון במגמת פוליטיקה וממשל

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מקיימת מסלול מיוחד בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל המתמקד בבחינה של השינויים המתחוללים בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של ריבונות, לאומיות, וגבולות. סטודנטים שיתקבלו לתוכנית הלימודים יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ואף יבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

תנאי קבלה לנתיב הכללי

- תואר ב.א. בלימודי מדעי המדינה/פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובח"ל, בציון משוקלל של 85 לפחות.
- סטודנטים בשנה ג' (שסיימו חובות שמיעה לתואר) בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, ובתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-85.
- סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 85 יתבקשו להשלים קורסים מתכנית המחלקה בהתאם להחלטת ועדת ההוראה.
- בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת לימודי המוסמך של המחלקה.

תנאי קבלה לנתיב המחקרי

- תואר ב.א. בלימודי מדעי המדינה / פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בח"ל, בציון משוקלל של 90 לפחות.
- סטודנטים שנה ג' שסיימו חובות שמיעה לתואר בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, בתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-90.
- סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 90 יתבקשו להשלים קורסים מתוכנית המחלקה בהתאם להחלטות ועדת הקבלה.
- בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת הקבלה של המחלקה.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך במחלקה למזרח תיכון במגמה לפוליטיקה וממשל מתנהלים בשני נתיבים: מחקרי וכללי (ללא עבודת גמר). משך הלימודים בשני הנתיבים הינו שנתיים.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז (כולל שפה זרה שניה), והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה:

שנה ראשונה

מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז

גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז

שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז

קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

שנה שניה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

שלושה קורסי בחירה- 12 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש עבודתם לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

תוכנית הלימודים בנתיב זה :

שנה ראשונה

מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז

גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז

שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז (קורס השלמה לא

במניין הנק"ז לתואר)

קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

שנה שנייה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

ארבעה קורסי בחירה- 16 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

על הסטודנטים להיבחן עם סיום חובות השמיעה בבחינת גמר בכתב עד תום השנה השנייה ללימודים

ולא יאוחר מ-31.12.

מעבר לנתיב המחקרי מותנה בממוצע 90 של שני סמינרים.

הרכב הציון הסופי לתואר :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)

מבנה המחלקה

במחלקה שני מסלולים:

- א. המסלול להיסטוריה של עם ישראל
- ב. המסלול ללימודי מדינת ישראל

מטרת הלימודים

המטרה היא לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המחלקה משלבת לימודים בתחומים של היסטוריה תרבותית, חברתית ומדינית בתולדות ישראל.

מבנה הלימודים

תוכנית א' - חד מחלקתית (108 נק"ז)

בתוכנית זו התלמיד יבחר בשני מסלולים מתוך המחלקה, בכל אחד 54 נק"ז.

תוכנית ב' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

בתוכנית זו חייב התלמיד לבחור במסלול לתולדות ישראל כמסלול ראשי - וללמוד בו 54 נק"ז. אשר ל-26 הנק"ז הנוותרות - רשאי התלמיד לבחור ללמוד את כולן במסלול ללימודי מדינת ישראל או במחלקה להיסטוריה כללית.

תכנית ג' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

המחלקה תאשר תכנית מיוחדת של 80 נק"ז במסלול של תולדות ישראל, שתאפשר לימוד אינטנסיבי ומעמיק יותר במסלול.

תוכנית ד' - מסלול דו מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד חייב ללמוד את כל 54 הנקודות במסלול אחד.

תוכנית ה' - מסלול משני (28 נק"ז)

התלמיד רשאי ללמוד נקודות אלה במסלול אחד. לימודים אלה יתנהלו לפי הדרישות המפורטות בתוכנית הלימודים של המסלול בו מדובר.

תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה לשנה הוא ממוצע ציונים של לפחות 65. תלמיד שממוצע ציוניו 64-60 בלימודי שנה א', תינתן לו אפשרות להמשיך את לימודיו במחלקה בהסכמת ועדת ההוראה של המחלקה ובהנחייתה.

ידיעת אנגלית

תלמידי המחלקה העוברים לשנה ב' חייבים בידיעת אנגלית ברמה של כניסה לקורסים של מתקדמים 1, לפחות, באנגלית כשפה זרה.

לימודים כלליים

בנוסף לדרישות המחלקה חייב כל תלמיד בכל אחת מן התוכניות לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: לימודים כלליים - חובה ובחירה. ראה בפרק ה' בדרישות הפקולטה.

המסלול לתולדות עם ישראל
(סימן מחשב 125)

מטרת הלימודים

לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המסלול משלב לימודים בתחומים של היסטוריה חברתית ואינטלקטואלית של היהדות וסביבתה התרבותית בארץ-ישראל ובמזרח הקרוב, בארצות הנצרות והאיסלאם, בפזורה היהודית באירופה, בצפון אפריקה, צפון אמריקה ועוד. כן נלמדות בעיות היסטוריוגרפיות ספציפיות והמחלוקות החשובות המפלגות את קהילת ההיסטוריונים בדורנו.

הלימודים במסלול מחולקים לשלוש תקופות:

א. העת העתיקה (ימי בית השני, המשנה והתלמוד)

ב. ימי-הביניים

ג. העת החדשה

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 65 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטריאלי	2	נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטריאלי	2	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4	נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4	נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטריאלי	2	נק"ז

18 נק"ז **סה"כ**

שנה ב'

תקופה ראשית	6 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	24	נק"ז
תקופה משנית	3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	12	נק"ז
תקופה שלישית	2 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8	נק"ז

ניתן ללמוד את קורסי הבחירה בשלושת התקופות במהלך שנים ב' וג'.

44 נק"ז **סה"כ**

שנה ג'

תקופה ראשית	2 סמינרים	8	נק"ז
תקופה משנית	1 סמינר	4	נק"ז
בחירה	סטודנט רשאי לבחור עד שני קורסי בחירה מחוץ למחלקה (ממולץ ללמוד תלמוד או שפה זרה שניה)	6	נק"ז

18 נק"ז **סה"כ**

80 נק"ז **סה"כ לתכנית**

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד ילמד בכל שלוש התקופות הנלמדות במסלול לפי בחירתו כדלקמן:

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטרילי	2	נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטרילי	2	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4	נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4	נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטרילי	2	נק"ז

סה"כ		18	נק"ז

שנה ב'

תקופה ראשית	4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	16	נק"ז
תקופה משנית	3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8	נק"ז
תקופה שלישית	קורס מתקדם או תלמוד או שפה זרה שניה (מחוץ למחלקה)	4	נק"ז

סה"כ		28	נק"ז

שנה ג'

תקופה ראשית	1 סמינר	4	נק"ז
תקופה משנית	1 סמינר	4	נק"ז

סה"כ		8	נק"ז
סה"כ לתכנית		54	נק"ז

שנה א'

בשנה הראשונה ללימודים התלמיד חייב ללמוד את שלושת קורסי המבואות, קורס החובה "מעבדת ההיסטוריון" וקורס כתיבה אקדמית כתנאי מעבר לשנה השנייה. כמו כן חייב התלמיד להשתתף בקורסי ההדרכה הצמודים לקורסי המבואות (קורסים אלה לא מקנים נק"ז).

שנה ב'-ג'

בשנה השלישית ללימודים התלמיד ישלים את מכסת הקורסים המתקדמים וכן ילמד שני קורסים סמינריונים – אחד בתקופה הראשונה (הראשית) והשני בתקופה השנייה.

קורס בחירה

תלמיד המעוניין ללמוד שפה זרה שנייה, בנוסף לאנגלית, יוכל לפנות ליועץ ההוראה במסלול כדי שזה יאשר לו את לימודי השפה עד למכסה של 4 נק"ז. כמו כן אפשר ללמוד במסגרת קורס הבחירה לימודי תלמוד – גם כן עד למכסה של 4 נק"ז.

ג. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

במסגרת תכנית זו התלמיד יוכל לבחור בשתיים משלוש התקופות הנלמדות במסלול וילמד כדלקמן:

שנה א'

מבוא 2 מבואות מתוך 3 התקופות ע"פ בחירת הסטודנט 8 נק"ז

8 נק"ז סה"כ

שנה ב'

תקופה ראשית 3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט 12 נק"ז

תקופה משנית 1 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט 4 נק"ז

16 נק"ז סה"כ

שנה ג'

1 סמינר סימסטריאלי או שנתי 4 נק"ז

4 נק"ז
28 נק"ז סה"כ לתכנית

*קיימת אפשרות להמיר את הקורס המתקדם השני בתקופה השנייה בקורס המבוא לתקופה השלישית בתיאום עם יועץ ההוראה של המסלול.

פרופ' אבי גרוס	– טל' 08-6461138 (חדר 638)	יועץ ההוראה לתואר ראשון:
ד"ר דב גרא	– טל' 08-6472515 (חדר 633)	יועץ ההוראה לתואר שני:
ד"ר טד פראם	– טל' 08-6479380 (חדר C 508)	יו"ר ועדת הוראה לתלמידי מחקר:
ד"ר מוטי זלקין	– טל' 08-6472242 (חדר B 508)	יועץ לתוכנית הבינתחומית:

מסלול ללימודי מדינת ישראל

(סימן מחשב 167)

מטרת המסלול להקנות ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים במדינת ישראל. התכנית כוללת דיון רב תחומי בהיבטים פוליטיים, תרבותיים, חברתיים וצבאיים.

המסלול מורכב משלושה צירים:

א. ציר כרונולוגי-היסטורי

מתקופת היישוב והמאבק להקמת המדינה, ודרך הצמתים המרכזיים בתולדות מדינת ישראל ועד לימינו.

ב. ציר נושאי

הדיון יקיף שורה של נושאי-על כמו: בטחון ויחסי חוץ, חברה וכלכלה, ישראל והתפוצות, ישראל והעולם הערבי, דמוגרפיה והתיישבות, תרבות ואמנות.

ג. ציר מתודי

התכנית מבוססת על תפישה רב תחומית ובין תחומית ונעזרת בשיעורים מתודולוגיים וסדנאות מחקר שכוונתן לחשוף את הלומדים לשיטות ותשתיות מחקר עדכניות, ולבעיות המחקר האופייניות לעיסוק בהיסטוריה בת זמננו. במסגרת זו ייחשפו הלומדים לארכיונים בארץ ובעולם, למרכזי מידע ממוחשבים - דוגמת "ארכיון המכון למורשת בן-גוריון" על מערכת המחשוב המתקדמת הפועלת בו - ולעולם ההזדמנויות המחקריות הגלום בהם.

מבנה המסלול

התוכנית מאפשרת לימודים בתוכנית הדו-מחלקתית בהיקף של 54 נק"ז ובתוכנית מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.

מבנה המסלול

התוכנית הדו מחלקתית 54 נק"ז

שנה א'

מבוא	תולדות ע"י עד ראשית העת החדשה	4 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בעת החדשה	4 נק"ז
מבוא	מדינת ישראל מבוא היסטורי	4 נק"ז
מבוא	החברה הישראלית: היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	4 נק"ז

במסגרת חובות המסלול כלולים שני סיורים יומיים אותם יש לקחת במהלך בקורס "בעקבות התיעוד"

16 נק"ז**סה"כ****שנה ב'**

חובה	מדינת ישראל בראיה רב תחומית	3 נק"ז
חובה	קורס מתודולוגי "בעקבות התיעוד"	3 נק"ז
בחירה	6 קורסים מתקדמים	24 נק"ז

ניתן להמיר קורס שנתי ב 2 קורסים סימטריאליים (2 נק"ז כל אחד)
הסטודנט רשאי לקחת קורס מתקדם אחד בשנה א',
ואת שאר הקורסים (או את כולם) להשלים בשנים ב' וג'.

30 נק"ז**סה"כ**

שנה ג'

8 נק"ז	2 סמינרים	חובה

8 נק"ז	סה"כ	
54 נק"ז	סה"כ לתכנית	

תוכנית חטיבה מורחבת (28 נק"ז)שנה א'

4 נק"ז	תולדות ע"י בעת החדשה	מבוא
4 נק"ז	מדינת ישראל מבוא היסטורי	מבוא
4 נק"ז	החברה הישראלית היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	מבוא
	או	
6 נק"ז	בעקבות התיעוד + מדינת ישראל בראיה רב תחומית מי שיבחר לקחת את הקורס החברה הישראלית יצטרך בנוסף לקחת קורס מתקדם של 2 נק"ז	מבוא

14 נק"ז	סה"כ	

שנה ב'

8 נק"ז	2 קורסי בחירה מתקדמים שנתיים ע"פ בחירת הסטודנט	קורס מתקדם
	1 קורס בחירה מתקדם סימטריאלי ע"פ בחירת הסטודנט 2 נק"ז	קורס מתקדם

10 נק"ז	סה"כ	

שנה ג'

4 נק"ז	1 סמינר

4 נק"ז	

ראש המסלול: ד"ר נחום קרלינסקי
יועץ המסלול: ד"ר גידי נבו

לימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל
(סימן מחשב 2-125)

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות במסלול שבו הם מתכוונים להמשיך לתואר שני.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון באחד המסלולים של המחלקה להיסטוריה בממוצע 80 לפחות ומבקשים לשנות את מסלול לימודיהם, יתקבלו בשנת לימודיהם הראשונה ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-8-12 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. נקודות אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים שסיימו תואר ראשון מחוץ למחלקה להיסטוריה של עם ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד 12-16 נק"ז השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. שעות אלה לא יכללו במניין השעות ללימודי התואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

תכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה להיסטוריה של עם ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

א. נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד בעיקר לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. נתיב זה חיוני להמשך לימודים לתואר שלישי. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך ויכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז על פי הפירוט הבא:

7 קורסים	28 נק"ז
קורס מתודולוגיה	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז

סטודנטים רשאים (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) ללמוד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות במידה שיש בהם קרבה לתחום התמחותם. כמו כן, ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" באישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מחייבת לימודים בהיקף של 4 נק"ז שיוקדשו לקורס חובה בתלמוד. קורס זה יכלול במסגרת 7 קורסי החובה (28 נק"ז) הנזכרים לעיל.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

שפות זרות

הסטודנטים יידרשו להוכיח יכולת קריאה טובה של טקסטים בשפה זרה נוספת בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצת המנחה.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות סמינריוניות בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד 31.12 באותה השנה.

עבודת גמר

מטרתה של עבודת הגמר להוכיח את יכולתם של הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. הצעת מחקר שתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים של המחלקה עד תום השנה הראשונה. באישור חריג ההצעה תוגש עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לאחר השלמת חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

ב. נתיב כללי (40 נק"ז)

1. נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת ההשכלה. נתיב זה אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי אלא אם אושרה העברה לנתיב המחקרי (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) ורק לאחר השלמת כל החובות המפורטים בנתיב המחקרי כאמור לעיל.

הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו 10 קורסים לפי הפירוט הבא:

9 קורסים 36 נק"ז

קורס מתודולוגיה 4 נק"ז

קורס בתלמוד 4 נק"ז

באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות הרלוונטיים לתחום התמחותם של הסטודנטים.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינריוניות. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד ה 31.12 באותה השנה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בחינת גמר

בחינת הגמר בנתיב הכללי היא בחינה בכתב ומועדה (בתיאום עם המחלקות) לאחר סיום חובות השמיעה בקורסים.

(ב 30.9 או לא יאוחר מ- 31.12 של השנה השנייה ללימודים). הבחינה תיבדק על ידי שני חברי סגל של המחלקה בתאום מראש (3 חודשים לפחות) והם שיקבעו את החומר הביבליוגרפי לבחינה. הסטודנטים זכאים לקבל את הציון תוך 10 ימים ממועד הבחינה. ציון עובר בבחינה הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי:	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי:	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

לימודים לתואר שני במגמה במדינת ישראל*

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מציעה מגמת לימוד במדינת ישראל. התכנית עוסקת בנושאים שונים בתולדותיה ומאפייניה של מדינת ישראל, בכללם ההגות הציונית והתרבות הישראלית, מערכת היישובים והתפתחותה, המארג החברתי הישראלי, הסכסוך היהודי-ערבי, יחסי ישראל עם יהדות התפוצות והשלכות השואה על החברה הישראלית. התכנית מבוססת על הכשרה מעמיקה בלימודי ההיסטוריה, ומשלבת בצדם קורסים מתחומים מגוונים במדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון שסיימו לימודים לתואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, או בחו"ל וממוצע הציונים הסופי שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

סטודנטים שסיימו תואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד קורסי השלמה בהיקף של 8-12 נק"ז בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה הוא 80 לפחות. בתום שנת ההשלמות יוחלט באם ניתן לקבל הסטודנטים הללו ללימודי תואר שני.

תכנית הלימודים

הלימודים במגמה ללימודי מדינת ישראל מתנהלים בשני נתיבים:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך על פי הפירוט הבא:

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 1 קורס חובה על סוגות בתיאוריות בנות זממנו 6 קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.
- עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז

ניתן ללמוד עד 3 קורסים מתוכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או באוניברסיטאות אחרות באישור ועדת מוסמכים מחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף של 4 נק"ז). בכפוף להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית יידרשו הסטודנטים להשלים קורס מבוא בתולדות עם ישראל בהיקף של 4 נק"ז. קורס זה לא ישתקלל במניין הנקודות לתואר.

שפות: על הסטודנטים לעמוד בחובות האנגלית על פי תקנון הפקולטה (ראה תקנון הפקולטה – פרק תואר שני – חובת אנגלית). ובמידת הצורך יידרשו ללמוד קורס/י שפה זרה שנייה בהתאם לנושא התמחותם ובכפוף להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית. קורסים אלה לא משתקללים במניין הנקודות לתואר.

עבודות סמינריוניות: בנוסף לחובות שייקבעו על-ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים מתוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל. עבודות בכלל ועבודות סמינריוניות בפרט יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס ובאישור ועדת מוסמכים מחלקתית עד 31.12 באותה שנה.

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז):

הצעת מחקר של תכנית עבודת הגמר חתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום שנת הלימודים הראשונה אך לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לשיפוט עם סיום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

נתיב כללי - (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת ידע ובהרחבת השכלה.

בנתיב זה ילמדו הסטודנטים 10 קורסים (40 נק"ז) מתוך תכנית הלימודים לתואר שני לפי הפירוט הבא:

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 1 קורס חובה על סוגיות בתיאוריות בנות זמננו.
- 8 קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או במוסד אקדמי מוכר באישור ועדת מוסמכים מחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף 4 נק"ס).

ככפוף להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית יידרשו הסטודנטים ללמוד קורס מבוא בתולדות עם ישראל בהיקף של 4 נק"ז. קורס זה לא ישתקלל במניין הנקודות לתואר.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

עבודות סמינריוניות: בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב זה לכתובת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים מתוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

בחינת גמר: בחינת הגמר בנתיב זה היא בכתב ומועדה לאחר סיום החובות בכל הקורסים (בתום השנה השנייה ללימודים עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 באותה שנה) ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

* **הבוגרים של מגמה זו יקבלו תעודת מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל**

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

סילבוסים**125-1-1921 מבוא לתולדות עם ישראל בימי הבית השני****Introduction to the History of the Jewish People during the Second Temple Period**

הקורס עוסק בתולדותיהם של היהודים בימי בית שני מבחינה רוחנית, חברתית, כלכלית ופוליטית, מהכרזתו של כורש בשנת 538 לפני הספירה ועד לחורבן בית המקדש בידי הרומאים בשנת 70 לספירה. בנוסף להרצאות נלמד בכיתה מבחר מקורות מן התקופה, ואילו ההדרכה עוסקת בביבליוגרפיה המודרנית.

125-1-0281 מבוא לתולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד**Introduction to the History of the Jewish People during the Mishnaic and Talmudic Period**

ספרות התקופה; רבן יוחנן בן-זכאי ורבן גמליאל ופועלם ביבנה; מרידות היהודים בימי טריאנוס; מלחמת בר-כוכבא; דור אושא ותקנותיו; רבי יהודה הנשיא ופועלו; היישוב היהודי בארץ-ישראל במאה השלישית לספירת הנוצרים; עליית הנצרות; מרד גאלוס וימי יוליאנוס הכופר; ביטול הנשיאות בארץ-ישראל; סופה של תקופה.

125-1-1151 – הרצאה מבוא לתולדות היהודים בימי הביניים בארצות האיסלם**Introduction to the History of the Jewish People in the Middle Ages in Islamic Countries**

מעמדם המשפטי של היהודים; הגאונים; הקראים; יהודי צפון אפריקה; יהודי ספרד המוסלמית; הרמב"ם.

125-1-1691 – הרצאה**Introduction to the History of the Jewish People in the Middle Ages in Christian Countries**

דמוגרפיה; יחסה התיאולוגי של הנצרות של היהדות; הכתר והיהודים; יחס ההמון הנוצרי אל היהדות; כלכלת היהודים במערב אירופה – ממסחר להלוואה בריבית; לימוד תורה באשכנז; מסע הצלב הראשון וקידוש השם; חסידות אשכנז; פולמוסים וויכוחים בין-דתיים; קווי אופי דתיים וחברתיים של יהדות ספרד.

125-1-3161 – הרצאה : מבוא להיסטוריה יהודית מודרנית**Introduction to Modern Jewish History**

הקורס יעסוק בתולדות היהודים למן המחצית השנייה של המאה ה-18 ועד ימינו.
 סמס' א': זרמים רוחניים; חסידות, השכלה, הרפורמה; מעמדם החוקי של היהודים; האנטישמיות המודרנית.
 סמס' ב': זרמים בלאומיות היהודית המודרנית; הגירה; הציונות לגווינה; השואה; המאבק להקמת המדינה; מדינת ישראל – תקופת העיצוב.

א'- 167-1-0101 מדינת ישראל – מבוא היסטורי**ב'- 167-1-0111 מדינת ישראל – מבוא היסטורי****The State of Israel – Historical Introduction**

הקורס פורס תמונה רחבה של תולדות מדינת ישראל, מאפייניה ההיסטוריה, החברתיים, התרבותיים והפוליטיים. בחלקו הראשון יתמקד הקורס בהיבטים המוסדיים. בין היתר נדון במבנה המוסדות של המדינה החדשה: הרשות המבצעת, המחוקקת והשופטת, צבא הגנה לישראל ומערכת החינוך. הדיון יעשה תוך בחינת הרציפות והתמורות מתקופת המנדט עד העשור הראשון לאחר הקמת המדינה. בחלקו השני נבחן את גיבוש המבנה החברתי של המדינה. כאן יושם הדגש על קליטת העלייה, היחסים בין העדות, היחסים בין דתיים לחילונים והיחס כלפי המיעוט הערבי.

ב' – 167-1-0183 בעקבות התיעוד

In the footsteps of the Documentation

סדנת מחקר המתרגלת ומטפחת מיומנויות מחקר בקרב המשתתפים בדרך של הקמת סביבת מחקר, יצירת תהליכי מחקר ועידוד קיומם בקרב המשתתפים כבודדים וכקבוצות. הסדנא עושה שימוש בתיעוד מארכיון המכון למורשת בן – גוריון שנפתח בשנת הלימודים עצמה, כלומר בתום תקופת החיסיון של שלושים השנים. התלמידים המשתתפים בקורס יעשו שימוש בכלי המחשב המתקדמים הקיימים בארכיון המכון במורשת בן-גוריון. מערכות של אחזור מידע בשיטת הטקסט המלא / חופשי ובשיטות אחרות מבוססות מפיתוח. כן יתורגלו בהקמת בסיסי מידע באמצעות קוראים אופטיים, בשימוש במרכזי ידע טקסטואליים ואחרים מן הארץ ומן העולם.

א' - 167-1-0381 החברה הישראלית – היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים
ב' - 167-1-0391 החברה הישראלית – היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים

Israel Society – Sociological and Anthropological Perspectives

מטרתו של קורס זה להקנות לסטודנטים ידע על החברה הישראלית וכלים לניתוח תהליכים חברתיים. הקורס יציג פרספקטיבות תיאורטיות שונות ששימשו סוציולוגים ואנתרופולוגים ישראלים במחקריהם. דגש מיוחד יושם על הבנת בעיות יסוד, שסעים חברתיים ותהליכי שינוי. נושאי הקורס: * שאלת הזהות הישראלית, עיצובה ושינוייה. * השפעות הסכסוך היהודי ערבי על החברה הישראלית. * דת ומדינה * הפער העדתי וגישות להסברו. * מעמדם של ערבים אזרחי ישראל. * האישה בחברה. * החברה הישראלית לאן? תהליכי שינוי של השנים האחרונות.

167-1-0420 מדינת ישראל בראיה רב תחומית.

167-1-0421 מדינת ישראל בראיה רב תחומית.

An Interdisciplinary look at the state of Israel

הקורס נכלל במסגרת תוכנית החובה של הלומדים בשנה ב' במסלול ללימודי מדינת ישראל. מטרת הקורס להמחיש לסטודנטים את המאפיינים הרב תחומיים של המסלול ולתת להם כלים ראשוניים כדי להתמודד עם המטלה של כתיבת עבודות סמינריוניות. בסמסטר א' יושם הדגש על הקניית כלי מחקר אקדמיים. במהלך סמסטר ב' יתקיימו מפגשים עם מרצים, חברי סגל של המסלול שיציגו בפני הסטודנטים כלי מחקר מדיסציפלינות שונות.

מחשבת ישראל

(סימן מחשב 126)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים במחלקה למחשבת ישראל היא להכשיר את תלמידיה ללימוד ולמחקר מדעיים רחבי אופקים ביצירה היהודית בתחומי האגדה וההלכה, הפילוסופיה והקבלה; וכן להפגיש את התלמיד עם מיטב המחשבה היהודית לדורותיה. במהלך הלימודים תינתן סקירה רחבה אודות המחשבה היהודית ויילמדו חיבורים העוסקים בנושאי יסוד של מחשבת ישראל (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד) אשר תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. במחלקה ארבעה תחומי לימוד:

- א. **אגדה והלכה** – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. **פילוסופיה יהודית בימי הביניים** – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. **תורת הסוד** - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. **מחשבה יהודית בעת החדשה** – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

חובות שנה א'

1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב) 4 נק"ז
 2. מבוא לקבלה (א+ב) 4 נק"ז
 3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב) 4 נק"ז
 4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב) 4 נק"ז
 - 1 קורס בחירה (שנת 1) * 4 נק"ז
- סה"כ 20 נק"ז**

שנה ב'

- 6 קורסי בחירה (שנתיים) * 24 נק"ז
 - 1 סמינר (שנת 1) ** 4 נק"ז
- סה"כ 28 נק"ז**

שנה ג'

24 נק"ז	6 קורסי בחירה (שנתיים) *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים (שנתיים) **
32 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מכל ארבעת המדורים. ניתן לקחת עד ארבעה קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשלושה סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 80 נק"ז.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**חובות שנה א'**

4 נק"ז	1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב)
4 נק"ז	2. מבוא לקבלה (א+ב)
4 נק"ז	3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב)
4 נק"ז	4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב)
<u>4 נק"ז</u>	1 קורס בחירה (שנתי) *
20 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

<u>16 נק"ז</u>	4 קורסי בחירה (שנתיים) *
16 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

10 נק"ז	2.5 קורסי בחירה *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים **
18 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מתוך שלושה מדורים לפחות. ניתן לקחת עד שני קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשני סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 54 נק"ז.

ג. מחלקה משנית / חטיבה (28 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
4 נק"ז	(שנתי)	חובה 1
4 נק"ז	(שנתי)	חובה 2
<u>4 נק"ז</u>		1 קורס בחירה (שנתי) *
12 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ב'</u>		
<u>8 נק"ז</u>		2 קורסי בחירה *
8 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ג'</u>		
4 נק"ז	(שנתי) *	1 קורס בחירה
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי) **	1 סמינר
8 נק"ז		סה"כ
28 נק"ז		סה"כ כללי

* על התלמיד ללמוד את קורסי הבחירה מתוך שני מדורים לפחות. ניתן לקחת קורס אחד ממחלקה אחרת בנושא הקשור ללימודי מחשבת ישראל באישור היועץ (כגון: קורס בפילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בסמינר אחד במדור העיקרי שלו. תנאי להשתתפות בסמינר: לימוד מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכם קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 28 נק"ז.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת (14 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
4 נק"ז	(שנתי) מדור א'	חובה 1
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי)	1 בחירה
8 נק"ז		סה"כ

<u>שנה ב'</u>		
2 נק"ז	(סמסטריאלי) מדור ב'	חובה 1
<u>4 נק"ז</u>	(שנתי)	1 קורס בחירה מתקדם
6 נק"ז		סה"כ
14 נק"ז		סה"כ כללי

יש גם אפשרות לעשות תעודת הוראה במחשבת ישראל בתנאי שיהיו מספיק נרשמים.

סילבוס:

סמסטר א' 1011-1-126 מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

סמסטר ב' 1721-1-126 מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

Introduction to Classical Rabbinic Literature and Thought

דיון במספר נושאים הגותיים (פילוסופיים ודתיים) בספרות חז"ל תוך כדי לימוד וניתוח המקורות הראשוניים סקירת הקבצים הספרותיים העיקריים. הכרת בעיות היסוד בתחום זה ומפגש עם פירושים ומחקרים.

סמסטר א' 1261-1-126 מבוא לקבלה

סמסטר ב' 1581-1-126 מבוא לקבלה

Introduction to Kabbalah

מטרת הקורס היא להבהיר מושגי יסוד ותפיסות מרכזיות במיסטיקה היהודית ולעמוד על ההתפתחויות ההיסטוריות של הקבלה בהקשרם החברתי והתרבותי. החלק הראשון של הקורס יעסוק בתורת הספירות, בתפיסת טעמי המצוות, בחוויות ובטכניקות מיסטיות, בתורת הנפש והגלגול, במשיחיות ובתורת השמיטות. החלק השני של הקורס יעסוק בדמויות מרכזיות וזרמים עיקריים במיסטיקה היהודית, ביניהם: ספרות ההיכלות, ספר הזוהר, קבלת האר"י והחסידות.

סמסטר א' 1051-1-126 מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים

סמסטר ב' 1771-1-126 מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים

Introduction to Medieval Jewish Philosophy

מטרת הקורס היא הקדמה כללית לפילוסופיה יהודית בימי הביניים: סוגיות, תנועות, הוגי דעות. החומר הנלמד הוא "ספר האמונות והדעות" לרב סעדיה גאון, "ספר הכוזרי" לר' יהודה הלוי ו"ספר מורה נבוכים" לרמב"ם. נושאים מרכזיים הם בריאת העולם ומציאות הבורא, ייחוד עם ישראל, טעמי המצוות, השגחה ובעיית הרע. הסטודנטים מתבקשים לקרוא את המקורות ולהגיב עליהם. תהיה גם קריאה נוספת בספרות המחקר.

סמסטר א' 1141-1-126 מבוא למחשבה יהודית בעת החדשה

סמסטר ב' 1651-1-126 מבוא למחשבה יהודית בעת החדשה

Introduction to Modern Jewish Thought

נסקור את הזרמים והאישים העיקריים במחשבה היהודית המודרנית למן ימי מנדלסון בגרמניה במחצית השנייה למאה הי"ח ועד להגות הדתית והלאומית בזמננו: הראי"ה קוק, הגרי"ד סולוביצ'יק, פרופ' א"י השל, דובנוב, קויפמן ועוד. כל זאת במגמה להראות צמיחת פילוסופיה יהודית דתית בעת החדשה לצד זרמי מחשבה לאומיים וחילוניים הקשורים במורשת התרבות היהודית ומתפלמסים עמה.

לימודים לתואר שני במחשבת ישראל

(סימן מחשב 2-126)

- המחלקה למחשבת ישראל מציעה לימודים לתואר שני בארבעה מדורים:
- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

הלימודים לתואר שני במחשבת ישראל מתנהלים בשני מסלולים, 1. מסלול מחקרי 2. מסלול כללי (הכולל מסלול למורים).

1. המסלול המחקרי

המסלול מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. לימוד במסלול זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

תנאי קבלה למסלול המחקרי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל במסלול המחקרי יכולים להגיש מועמדותם:

1. בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 85 לפחות.
2. בעלי תואר בוגר במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 85 לפחות. הרוצים ללמוד בנתיב המחקרי בלי רקע מתאים במחשבת ישראל ו/או בתלמוד יחויבו בלימודי השלמה (למשל, הקורס "הספרות התלמודית והמדרשית", או קורס מקביל לו; קורסים אלה לא ייחשבו במניין הנקודות לתואר). כל סטודנט במסלול המחקרי חייב לשלוט בשפה האנגלית ברמת קריאה.

תוכנית הלימודים (40 נק"ז)

סטודנטים במסלול המחקרי ילמדו 8 קורסים שנתיים (32 נק"ז) בשלושה מדורים לפחות (בנוסף לעבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז). מתוך 8 הקורסים השנתיים, יש ללמוד לכל הפחות 2 קורסים מחקריים (8 נק"ז). ניתן להמיר עד שני קורסים בקורסים לתואר שני ממחלקות אחרות בתנאי שהם קשורים לתחום ההתמחות של הסטודנט ובאישור היועץ. כמו כן ניתן ללמוד עד שני קורסים שנתיים (8 נק"ז) של קריאה מודרכת בהנחיית מרצים שונים בנושאים הקשורים לתחום ההתמחות של הסטודנט.

שפות

בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצות המנחה. לימודי שפה זרה יוכרו כחלק מתוכנית הלימודים (עד 4 נק"ז)

מעבר לשנה שנייה

המעבר לשנה שנייה במסלול המחקרי תלוי ב:

- (א) מציאת מנחה לתזה
- (ב) הגשת הצעת מחקר
- (ג) אישור ועדת ההוראה של המחלקה

סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה יכולים לעבור למסלול הכללי.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים סטודנטים במסלול המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שניים מתוך הקורסים הנלמדים (אחת בכל קורס).

עבודת גמר

יש להגיש הצעה פורמאלית של תוכנית עבודת גמר חתומה על ידי המנחה שתאושר על-ידי ועדת המוסמכים של המחלקה במהלך השנה הראשונה ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של לא יותר מ- 100 עמודים מודפסים) תוגש בשנה השנייה. במקרים חריגים, ניתן לבקש הארכה לשנה נוספת, בהתאם להמלצת המנחה ובאישור וועדת ההוראה המחלקתית. מטרתה להוכיח את יכולתו של הסטודנט לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 70%
עבודת גמר 30%

2. המסלול הכללי

המחלקה למחשבת ישראל מציעה שתי תוכניות במסלול הכללי: א. תוכנית כללית במחשבת ישראל ב. תוכנית מיוחדת למורים בעלי תואר ראשון. בשתי התוכניות ניתן להעמיק ידע ולהרחיב את ההשכלה במגוון התחומים של מחשבת ישראל, אולם אין אפשרות לבוגר הנתיב הכללי להתקבל ללימודי דוקטורט, אלא רק לאחר קורסי השלמה וכתובת עבודת גמר.

תנאי קבלה למסלול הכללי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל במסלול הכללי יכולים להגיש מועמדותם:
1. בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 80 לפחות.

2. בעלי תואר בוגר במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, או בעלי תואר B.Ed. ממוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, שציונם בתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים בעלי רקע חלקי במחשבת ישראל ובספרות רבנית יחויבו בלימודי השלמה כחלק ממניין הקורסים בתוכנית הלימודים.

תוכנית הלימודים (40 נק"ז)

בשתי התוכניות ילמדו הסטודנטים 10 קורסים שנתיים (40 נק"ז) מתוכנית ה-מ.א. של המחלקה למחשבת ישראל. על הלומדים בתוכנית המורים לקחת את הסמינר הדידקטי כחלק מהלימודים. מורים המשלימים את התוכנית, מרחיבים את רישיון ההוראה שבידם לתחומי מחשבת ישראל ותורה שבעל פה.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים לכתוב במסלול זה שתי עבודות סמינריוניות במסגרת שניים מתוך הקורסים הנלמדים (אחת בכל קורס).

בחינת גמר

בחינת הגמר במסלול זה היא בכתב ומועדה לאחר סיום חובות השמיעה בכל הקורסים (בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה). הבחינה תהיה על פי ביבליוגרפיה שתתפרסם מראש. ניתן להיבחן רק במועד אחד.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 80%
בחינת גמר 20%

המעבר ממסלול הכללי למסלול המחקרי

סטודנטים שהפגינו יכולת מחקרית בשנה הראשונה של הלימודים יכולים לעבור למסלול המחקרי בתנאים הבאים:

- (א) מציאת מנחה לתזה
- (ב) הגשת הצעת מחקר
- (ג) אישור ועדת ההוראה של המחלקה

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-126)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

המחלקה למחשבת ישראל מקיימת תוכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר. למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במחשבת ישראל, או בספרות חז"ל שממוצע ציוני הקורסים שלהם ב- מ.א. 85 לפחות וממוצע התיזה שלהם הוא 85 לפחות. על המועמד למצוא מנחה. מועמדים בעלי רקע חסר יידרשו בהשלמות בתחומים אלה. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים למחשבת ישראל רשאים להגיש מועמדותם והיא תישקל על בסיס אישי על-ידי ועדת מוסמכים. בעל מ.א. מחקרי לא במחשבת ישראל – לאחר שהתקבל לדוקטורט במחלקה למחשבת ישראל על סמך הישגיו בלימודי ה-מ.א. יצטרך לעשות קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א. למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במחשבת ישראל, שסיימו את חובות השמיעה של תואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה. למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל בציון 90 לפחות. המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי. כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למחשבת ישראל ובפיקוחו. חובות התלמידים יקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

שפות

לימוד שפות יהיה בהתאם להחלטת המנחה.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמיד בעל מ.א. כללי המעוניין בלימודי דוקטורט במחלקה יתקבל כתלמיד במעמד משתלם. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט. תנאי קבלה והשלמות: תלמידים בעלי מ.א. כללי במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות: עבודה שוות ערך לתזה ובנוסף 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת. בעלי מ.א. כללי שאינם במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות:

- תלמידים בעלי מ.א. בתלמוד או תורה שבעל פה:
 - (א) עבודה שוות ערך לתיזה.
 - (ב) 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת.
 - (ג) קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א.
- תלמידים שרוב ה-מ.א. שלהם אינו במחשבת ישראל יצטרכו לעשות מ.א. מחקרי במחשבת ישראל.

המחלקה להיסטוריה כללית

(סימן מחשב 127)

המחלקה מתמחה בהיסטוריה של תרבויות אירופה למן העידן הקלאסי ועד העת החדשה. מטרתה להקנות לתלמידיה ידע היסטורי רחב ולהעניק להם כלים מושגיים ומתודיים להבנה, ניתוח ומחקר היסטוריים. תכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים ברמות שונות העוסקים בהיבטים פוליטיים, אינטלקטואליים, חברתיים ותרבותיים של ההיסטוריה האירופית, ופורשים בפני הסטודנטים סוגיות מרכזיות העומדות במוקד המחקר ההיסטורי העכשווי.

לימודים לתואר "בוגר"

להלן שלוש תכניות הלימודים שמציעה המחלקה.

מבנה הלימודים

א. תכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם. ציון עובר בקורסי מבוא הוא 65. הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים: העת העתיקה, ימי-הביניים והעת החדשה. בנוסף ללימודים בתוך המחלקה על הסטודנט ללמוד קורס מבוא (ע"פ בחירה) מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או לימודי שפה עתיקה (פירוט בהמשך). מס' הנק"ז מחוץ למחלקה לא יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

חובה 1	(שנתי)	4 נק"ז
חובה 2	(שנתי)	4 נק"ז
חובה 3	(שנתי)	4 נק"ז
בחירה 1	(סמסטריאלי-סמס' ב')	2 נק"ז
בחירה 2	(סמסטריאלי-סמס' ב')	2 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז**שנה ב'**

חובה 1	(שנתי)	4 נק"ז
7 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)		
או 4 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאליים)		28 נק"ז

סה"כ 32 נק"ז

שנה ג'

5 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)

או 10 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)

3 סמינרים (שנתיים)

סה"כ 32 נק"ז**ב. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**

כמו בתכנית מחלקה ראשית, הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים. כאשר בשני מדורים מתוך שלושה, נלמדים סמינרים שנתיים. גם בתכנית זו יש ללמוד קורס חובה מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או לימודי שפה עתיקה בהיקף שלט יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

חובה 1 (שנתי)

חובה 2 (שנתי)

חובה 3 (שנתי)

בחירה 1 (סמסטריאלי-סמס' בי')

בחירה 2 (סמסטריאלי-סמס' בי')

בחירה 3 (סמסטריאלי-סמס' בי')

סה"כ 18 נק"ז**שנה ב'**

חובה 1 (שנתי)

4 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)

או 8 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)

סה"כ 20 נק"ז**שנה ג'**

2 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)

או 4 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים)

2 סמינרים (שנתיים)

סה"כ 16 נק"ז

אנגלית

ידיעת אנגלית ברמה של מתקדמים 1 היא תנאי ללימודים בשנה ג במחלקה.

שפות עתיקות

ניתן ללמוד יוונית או לטינית בהיקף של 8 נק"ז במקום קורס המבוא מחוץ למחלקה (ראה התוכנית הדו מחלקתית לעיל) בהיקף של 4 נק"ז (4 נק"ז נוספים ניתן להמיר בחובת הלימודים הכלליים).

סילבוס נבחר**127-1-1841 מבוא לעת העתיקה: יוון**

מתמקד בתהליכים מרכזיים בהיסטוריה היוונית ומדגיש את תרומתם וחשיבותם להיסטוריה העולמית. הדיון יעסוק בתרבויות יוון הטרומ-קלאסית, והתפתחות יוון בתקופה הארכאית, בה נתגבשו יסודותיה החברתיים, מדיניים ותרבותיים. בהמשך נעסוק בהתהוות הדמוקרטיה באתונה, תפקידה החשוב בתקופת הזוהר של התרבות היוונית הקלאסית, והמאבקים בין צורות משטרים שונות בעולם העתיק.

127-1-1961 מבוא לעת העתיקה: רומא

דן בתהליכים מרכזיים אשר השפיעו על אורחות הרפובליקה הרומית כגון עיצוב מרכז עירוני ומאבקים בין פטריקים ופלבאים וסינקרטיזם תרבותי. הקורס מתאר התפתחויות ראשיות בהווי החברתי והפוליטי ברומא ומושם דגש על נושא האזרחות הרומית.

127-1-1081 מבוא לימי-הביניים א'

מציג ראייה רחבה של התהוות אירופה הקתולית עד למאה ה-13 כתקופה רב-גונית, דינאמית ומעוררת עניין. מושם דגש על התהליכים והמרכיבים המשמעותיים שעיצבו את החברה המערבית, כגון התפתחותם ותרומתם של הנצרות והשיטה הפיאודלית.

127-1-1091 מבוא לימי-הביניים ב'

דן בהתפתחויות העיקריות במשק ובחברה, בממשל ובכנסייה בתקופת ימי-הביניים המאוחרים למן המאה ה-12 ועד למאה ה-15. מתוך נושאי השיעורים: הצמיחה הדמוגרפית, קולוניזציה פנימית וחיצונית, חידושים טכנולוגיים, המהפכה המסחרית ותעשיית הטכסטיל בפלנדריה, רנסאנס ימה"ב, התפתחות הממלכות הלאומיות, המונרכיה והאפיפיורות, הופעת תנועות המינות, מסע הצלב האלבניגנזי וייסוד האינקוויזיציה, התגבשות מוסדות ייצוגיים, המגיפה השחורה ומרידות האיכרים.

127-1-6081 מבוא לעת החדשה המוקדמת

מושם דגש על המגמות השליטות בהיסטוריה של אירופה כמו הרנסאנס, האימפריה של קארל ה-5, המאבק על ההגמוניה בין שושלות הבסבורג וולואה, הרפורמציה ומלחמות הדת, עליית ספרד וירידתה, מרד ארצות השפלה, מלחמת שלושים השנים, עלייתה של צרפת, צמיחתה של אנגליה למעמד של מעצמה אירופית ועולמית.

127-1-6091 מבוא לעת החדשה, 1789-1914

עוסק בתהליכים מרכזיים שעברו על החברה האירופית מעידן הנאורות עד פרוץ מלחמת העולם הראשונה. מטרתו להקנות מושגים בסיסיים ולהבהיר את השינויים העיקריים שהיו כרוכים במעבר לחברה תעשייתית מודרנית. בין נושאי השיעורים: המהפכה הצרפתית, המהפכה התעשייתית והשלכותיה החברתיות, שרשי הלאומיות המודרנית, הליכי חילון ודמוקרטיזציה, אידיאלוגיות חברתיות וראשית הפמיניזם, רפורמות בדפוסי השלטון והתגבשותה של מדינת הרווחה המודרנית.

לימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית

(סימן מחשב 2-127)

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 80 לפחות. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-16 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת היועץ. שעות אלה לא יכללו במניין שעות הלימוד לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

תכניות הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הלימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית מתנהלים בשני נתיבים:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית ולהמשך לימודים לתואר שלישי. לימודים בנתיב המחקרי טעונים אישור ועדת המוסמכים המחלקתית (ובתנאי שהסטודנטים השיגו ציון של 80 לפחות במחצית מקורסי החובה כמפורט להלן).

קורסי לימוד

סטודנטים בנתיב המחקרי ילמדו 8 קורסים בהיקף של 32 נק"ז מתוך תכנית לימודי התואר השני במחלקה ע"פ הפירוט הבא:

קורס מתודולוגי

7 קורסים מתוכנית לימודי התואר השני (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית קיימת אפשרות להמיר קורס אחד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או להמיר עד 2 קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות).

עבודות בקורסים יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס.

עבודות סמינריוניות

בנתיב המחקרי תיכתב עבודה סמינריונית במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז)

מטרתה להוכיח יכולת כתיבת עבודה מדעית המושתתת על ניתוח מקורות ושליטה במחקר הקיים. עבודת הגמר תכתב בהנחיית חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה להיסטוריה כללית. במידת הצורך ניתן לצרף מנחה נוסף מהמחלקה או מחוצה לה. הצעת מחקר מודפסת של עבודת הגמר מאושרת וחותומה ע"י המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר ה-3 ללימודים. ההצעה תהיה בהיקף של 3-6 עמודים ותפרט את הנושא, חשיבותו, מצב המחקר, תכנית המחקר וביבליוגרפיה עיקרית. עבודת הגמר בהיקף של עד 100 עמודים, תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

שפות

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

במידה ועבודת הגמר מחייבת יכולת קריאה בשפה זרה שנייה, וכאשר מדובר בשפה שאינה בגדר שפת-אם, על הסטודנטים להוכיח יכולת זו לפני אישור הצעת המחקר באמצעות בחינה ברמת מתקדמים כנהוג בלימודי שפות באוניברסיטה. (קורסי שפה זרה שנייה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר שני).

נתיב כללי (40 נק"ז)

בנתיב זה פטורים הסטודנטים מכתובת עבודת הגמר. מסיימיו אינם יכולים ללמוד לתואר שלישי אלא אם עברו לנתיב המחקרי כמפורט לעיל.

קורסי לימוד

סטודנטים בנתיב זה ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז מתוך תכנית הלימודים לתואר שני ע"פ הפירוט הבא:

קורס מתודולוגי

9 קורסים מתכנית לימודי התואר השני (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית קיימת אפשרות להמיר קורס אחד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או להמיר עד 2 קורסים בקורסים מתכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות).
עבודות בקורסים יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס.

עבודות סמינריוניות

בנתיב הכללי תיכתב עבודה סמינריונית במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית)

בחינת גמר

על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב (לאחר סיום חובות השמיעה).
על הסטודנטים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה לפחות שלושה חדשים מראש. שאלון הבחינה יתבסס על חומר קריאה בהיקף של עד 400 עמודים בשפה האנגלית. ציון עובר בבחינת הגמר הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

75%	קורסים	בנתיב הכללי:
25%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
(סימן מחשב 128)

א. תנאי קבלה

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת סטודנטים וסטודנטיות על סמך הישגיהם בבחינת הכניסה לאוניברסיטה, בבחינות הבגרות ועל סמך ניסיון מעשי בשטחים הקרובים למקצוע.

בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים במבוא הכללי לשנתון זה, סטודנטים יחשבו כתלמידי המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי אם:

1. קבלו הודעה על קבלתם למחלקה.
2. הגישו אישור רפואי המאשר כי מצב בריאותם תקין.

הסטודנטים מתבקשים להסדיר את כל חובותיהם לפני תחילת הלימודים.

ב. מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים: תכנית חד-מחלקתית, תכנית מחלקה ראשית, תכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה משנית. במסגרת החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות במסלולים הבאים: גיאומורפולוגיה, איכות סביבה, פיתוח עיר ואזור. בתכניות הלימודים בהיקף דו-מחלקתי ומחלקה משנית אין התמחות מסלולית. לתלמידי התוכנית החד-מחלקתית והמחלקה הראשית יתחלקו הקורסים ללימודי חובה וללימודי התמחות לפי מסלולים. רוב לימודי החובה הם כלל-מחלקתיים ומיעוטם חובה בהתאם למסלול הנבחר כפי שמצוין בטבלאות שלהלן.

1. תכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז = נקודות זכות)

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר ב.א. במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי תוך התמקדות על לימודים פנים-מחלקתיים. בתכנית זו על התלמיד ללמוד 108 נק"ז (מתוך 120) במסגרת המחלקה ו-12 נק"ז כלימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה. חלוקת 108 נקודות הזכות של התוכנית החד-מחלקתית היא כדלקמן:

מגמה	חובת מחלקה	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	55	12	29	4	8	108
איכות סביבה	55	19	22	4	8	108
פיתוח עיר ואזור	55	11	30	4	8	108

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל שיעורי המבוא (המצוינים בכוכבית ברשימה להלן וכן בשיטות כמותיות א' ו-ב'), אך בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד להשיג ציון עובר של לפחות 65. תלמיד בתכנית החד-מחלקתית יכתוב בשנה ג' עבודה סמינרית בתחום התמחותו. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. הקורס "אנגלית כשפה זרה" יושלם עד תום שנה ב'. כמו כן מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' וב' ללימודים באוניברסיטה.

2. תכנית מחלקה ראשית - (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי של לימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי. המשך הלימודים בשנה ב' בתכנית מחלקה ראשית, יותר לתלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 בסיום שנה א'. לצורך כך ילקחו בחשבון כל קורסי שנה א' הנלמדים תמורת נק"ז. לתלמידי שנים ב' ו-ג' המעוניינים לעבור לתכנית חד-מחלקתית יחשבו, לצורך חישוב ממוצע הציונים, אך ורק שיעורי החובה של שנים א'-ב'.

חלוקת 80 נקודות הזכות שילמדו בתכנית מחלקה ראשית יהיו כדלקמן:

מגמה	חובת מחלקה	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	53	12	8	3	4	80
איכות סביבה	53	17	3	3	4	80
פיתוח עיר ואזור	53	9	11	3	4	80

את העבודה הסמינרית בשנה ג' יש לכתוב במסלול ההתמחות, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר. הבוחר במסלול משולב יוכל לכתוב עבודה סמינרית באחד המסלולים לפי בחירתו מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינרים. תלמיד בתוכנית מחלקה ראשית חייב להשתתף בסיור רגיונאלי בשנה ג' ולהגיש דו"ח סיור כנדרש.

3. תכנית דו-מחלקתית - (54 נק"ז)

בשנה א' תהיה מסגרת הלימודים בתכנית זו זהה לתכנית המחלקה הראשית (ראה לעיל). תנאי מעבר משנה ב' ל-ג' זהים בשתי התכניות (ראה להלן).

בתכנית הדו-מחלקתית ילמדו כל לימודי החובה המחלקתיים כמו בתכנית מחלקה ראשית, להוציא GIS, ויסתכמו ב-44 נק"ז. כמו כן יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור. 8 נקודות זכות נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך לימודי החובה המסלוליים או ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. העבודה הסמינרית בשנה ג' תיכתב באחד המסלולים לפי בחירת התלמיד, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר.

4. תכנית מחלקה משנית - (28 נק"ז)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 19 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו בנקודת זכות אחת, 9 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי החובה המסלוליים או מתוך ההתמחויות. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי החובה המחלקתיים:

		מבוא לגיאולוגיה	3 נק"ז
	מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	מבוא לגיאומורפולוגיה	3 נק"ז
	מבוא לאקולוגיה	גיאוגרפיה של אוכלוסין	2 נק"ז
4 נק"ז		גיאוגרפיה עירונית	2 נק"ז
3 נק"ז		גיאוגרפיה כלכלית	2 נק"ז

ג. בחינות

במחלקה לגיאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. במקרים מיוחדים תינתן עבודת גמר במקום בחינה. בחינות מועד א' ו-ב' יתקיימו מיד עם סיום הקורס. בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות של הפקולטה. בקשה למועד מיוחד תוגש לכל המאוחר שבועיים לאחר תום מועד הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל.

סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה. ציון המועד האחרון הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע ע"י כל מרצה בנפרד. סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להיבחן שנית (שני מועדים) לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, למקרה של אובדן העבודה.

ד. תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'

א. תנאי מעבר לשנה ב'

א. ציון 56 בקורס אנגלית שפה זרה.

ב. ציון מינימום 60 בקורסי המבוא: גיאולוגיה, גיאוגרפיה כלכלית, גיאומורפולוגיה, גיאוגרפיה עירונית, שיטות כמותיות וגיאוגרפיה של אוכלוסין.

ג. סטודנט שנכשל באחד המבואות הנ"ל ושמוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל, אך יורשה לשמוע קורסים של שנה ב'.

ד. סטודנט שנכשל בשני מבואות (או יותר) וממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבואות בהם נכשל, אך יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב'.

- ה. סטודנט שנכשל באחד המבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל.
- ו. סטודנט שנכשל בשני מבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו עבר את הקורס במסגרת חוץ מחלקתית. שנה לאחר הפסקת לימודיו רשאי יהיה הסטודנט להרשם שנית למחלקה בתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.
- ז. תנאי-קדם להשתתפות בשיעורי כרטוגרפיה ותצלומי אויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה.
- ח. תנאי-קדם ללימוד מבוא לגיאומורפולוגיה בסמס' ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגיאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).
- ט. התנאי ללימוד מבוא לאקלים בסמסטר ב' של שנה א' הינו ציון עובר בקורסים שיטות כמותיות ופיסיקה של הסביבה בסמסטר א'.

2. תנאי מעבר לשנה ג'

- א. ציון חיובי בכל הקורסים. אי מילוי התנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר. על הסטודנט לחזור על הקורס בשנה ג'.
- ב. ציון ממוצע מינימאלי של 65 בכל הקורסים. אי מילוי התנאי חוסם מעבר לשנה ג'.
- ג. השלמת כל חובות שנה ב' (כולל תרגילים).
- ד. הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הינה תנאי להשתתפות בסמינר.
- ה. השתתפות בקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל מותנית בהצלחה בכל קורסי המבוא (של שנה א' ו-ב'). פרסום הנושאים לעבודות הסמינר ובחירתם ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב'. יינתן רקע בסיסי לאיסוף החומר לכתיבת העבודה, כדי שחלק מהעבודה יבוצע כבר בקיץ (גם במקרה של הנחייה על-ידי מורה מן החוץ). השתתפות התלמיד בסמינר מחייבת את אישור המנחה. רק לאחר קבלת אישור זה יירשם התלמיד באינטרנט יש להגיש את העבודה הסמינרית עד סוף השבוע הראשון שלאחר תום שנת הלימודים כשהיא מודפסת בשני עותקים וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות בסוף החוברת). עבודה שתוגש לאחר המועד שיקבע ע"י המרצה לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

רשימת סמינרים לתואר ראשון בשנת תשס"ז

- פרופ' יונתן לרון – "נושאים נבחרים בגיאומורפולוגיה סביבתית"
 פרופ' אבינועם מאיר – "סוגיות בסביבתיות ואתיקה סביבתית"
 ד"ר טל סבוראי – "סמינר במערכת מידע גיאוגרפיה וחישה מרחוק"
 פרופ' אלי שטרן – "סביבה והתנהגות מרחבית"

יועצים לשנת ההוראה תשס"ז

שנה א' - פרופ' אבינועם מאיר

שנה ב' - פרופ' יונתן לרון

שנה ג' - ד"ר טל סבוראי (יו"ר)

יועץ וראש החטיבה האורבנית - פרופ' אבינועם מאיר

יועצי מסלולים:

פרופ' אלי שטרן - יועץ עיר ואזור

ד"ר טל סבוראי - יועץ טמ"ג + פיזי

פרופ' פועה בר - יועץ מסלול סביבתי

מתאם אקדמי-מכללות - ד"ר טל סבוראי

תכניות הלימודים

תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.A.) על פי היקף הלימודים במחלקה:

1. חד-מחלקתי (108 נק"ז)
2. מחלקה ראשית (80 נק"ז)
3. דו-מחלקתי (54 נק"ז)
4. מחלקה משנית (28 נק"ז)

רשימת לימודי חובה מחלקתיים

שנה א'		שנה א'	
3	<u>סמסטר ב'</u>	3	<u>סמסטר א'</u>
2	מבוא לגיאומורפולוגיה*	2	מבוא לגיאולוגיה*
3	גיאוגרפיה עירונית	3	ג"ג של אוכלוסין*
2	שיטות כמותיות ב'	1	שיטות כמותיות א'
4	תולדות המחשבה	2	מבוא לטופוגרפיה
2	תורת האקלים	2	כרטוגרפיה
2	שמושי מחשב בג"ג	2	ג"ג כלכלית
14	סה"כ שנה א'	3	מבוא לאקולוגיה
		16	סה"כ שנה א'
			+ פיסיקה של הסביבה (מלימודים כלליים)
		2	
שנה ב'		שנה ב'	
2	<u>סמסטר ב'</u>	2	<u>סמסטר א'</u>
3	פרו-סמינר	2	שיטות כמותיות למתקדמים
2	מבוא לממ"ג	2	מבוא לחישה
2	תצלומי אויר	2	ג"ג פוליטית
2	תולדות המחשבה	6	סה"כ שנה ב'
9	סה"כ שנה ב'		
שנה ג'		שנה ג'	
3	<u>סמסטר ב'</u>	3	<u>סמסטר א'</u>
2	ג"ג אנושית של א"י	2	ג"ג פיזית של א"י
5	סמינר	5	סמינר
	סה"כ שנה ג'		סה"כ שנה ג'
תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי:		תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי ומחלקה ראשית:	
2 נק"ז – (לחד מחלקתי בלבד)	מבוא לגיאוגרפיה פוליטית	3 נק"ז GIS	מערכות מידע גיאוגרפיות
		2 נק"ז	שיטות כמותיות למתקדמים
		2 נק"ז	תולדות המחשבה הגיאוגרפית
		2 נק"ז	מבוא לחישה מרחוק

סה"כ לימודי חובה מחלקתיים : חד מחלקתי = 55

מחלקה ראשית = 53

דו-מחלקתי = 45

מחלקה משנית = 28 נק"ז (החובות מסומנים ב-*)

רשימת לימודי חובה מסלוליים

מסלול גיאומורפולוגיה

מחלקה ראשית:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז

חד-מחלקתי:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז
מעבדה בגיאומורפולוגיה 3 נק"ז
גיאומורפולוגיה דינמית 3 נק"ז
מעבדה לאיפיונים כימיים של קרקעות 3 נק"ז

מסלול עיר ואזור

מבוא לגיאוגרפיה יישובית כפרית 2 נק"ז
מבוא לגיאוגרפיה חברתית 2 נק"ז
מבוא לשימושי קרקע 2 נק"ז
שיטות מחקר ותכנון עירוני ואזורי 2 נק"ז
מחקר שדה עירוני או כפרי 2 נק"ז

מסלול לימודי סביבה

זיהום מים וקרקע 2 נק"ז
מבוא לניהול סביבתי 2 נק"ז
אתיקה סביבתית 2 נק"ז
סדנא בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה 2 נק"ז.

קורסי התמחות בתכנית חד-מחלקתית ומחלקה ראשית

כל תלמיד יירשם למסלול הלימודים לפי בחירתו בסוף סמסטר א' בשנה א' במזכירות המחלקה. מעבר ממסלול אחד למשנהו אפשרי בתחילת כל סמסטר באישור ועדת ההוראה המחלקתית. ועדת ההוראה תקבע גם אלו קורסים ניתן לנייד בין המסלולים. מספר נק"ז מלימודי ההתמחות מצויין בלוחות שלעיל לפי מסלולים ולפי היקף הלימודים.

רשימת קורסי ההתמחות לבחירה על פי מסלולים (לשנת הלימודים תשס"ז):

מסלול גיאומורפולוגיה

מי נגר עיליים במדבר
גיאומורפולוגיה נחלית
שימושי מכ"מ במדעי כדור הארץ
גיאומורפולוגיה איאולית
מבוא למדעי הקרקע
רעידות אדמה כתופעה מרחבית
ביו-גיאוגרפיה

מסלול איכות סביבה

על התלמיד לבחור 1/3 מלימודי הבחירה בכל אחד מן המקבצים שלהלן :

תהליכים סביבתיים

מבוא לתורת הקרקע
גיאומורפולוגיה איאולית
מי נגר עיליים
חקלאות מי נגר
שינויי אקלים וחברה
מבוא למיקרו אקלים

היבטי חברה, תכנון ופיתוח

תסקירי השפעה על הסביבה
יישומי מכ"מ
סקרים מרחביים וניתוחם

מסלול עיר ואזור

על התלמיד לבחור 1/3 מלימודי הבחירה בכל אחד מן המקבצים שלהלן :

מבנה ותהליכים מרחביים

דיפוזיה מרחבית
דינמיקה מרחבית של אוכלוסייה
תיעוש ופיתוח אזורי

היבטים נושאים בתחום

גיאוגרפיה של שיווק
גיאוגרפיה של תחבורה
הכנת תסקירי השפעה על הסביבה
כלכלת סביבה
סקרים מרחביים וניתוחם
תיירות ופיתוח אזורי
מבוא לחישה מרחוק
גיאוגרפיה פוליטית

היבטים של תכנון ופיתוח

תיאוריות בפיתוח אזורי
תכנון עיר ואזור : התפתחות היסטורית ותיאורטית
תכנון עירוני ואזורי בפרספקטיבה בינלאומית

רשימת קורסי ההתמחות לפי מקבצים נושאים תשס"ז**גיאומורפולוגיה**

3 נק"ז	פרופ' חיים צוער	גיאומורפולוגיה איאלית
2 נק"ז	פרופ' יונתן לרון	דינמיקה של נחלים
2 נק"ז	פרופ' יונתן לרון	מעבדה בגיאומורפולוגיה
2 נק"ז	פרופ' יפתח בן אשר	מבוא למדעי הקרקע
2 נק"ז	פרופ' פדרו ברלינר	מי נגר עיליים באזורים מדבריים
2 נק"ז	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	מים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
3 נק"ז	ד"ר רון אבני	רעידות אדמה כתופעה מרחבית
2 נק"ז	גבי יונית פירטל	הידרולוגיה של יערות

פיתוח עיר ואזור

3 נק"ז	פרופ' יהודה גרדוס	סוגיות בפיתוח אזורי
2 נק"ז	פרופ' אלי שטרן	גיאוגרפיה של תחבורה
2 נק"ז	פרופ' אלי שטרן	סדנא בהכנת תסקירי השפעה על הסביבה
2 נק"ז	פרופ' אבינועם מאיר	סביבתמות ואתיקה סביבתית
2 נק"ז	פרופ' שאול קרוקבר	תיירות ופיתוח אזורי
2 נק"ז	פרופ' אורן יפתחאל	חברה ופוליטיקה במרחב הגיאוגרפי
2 נק"ז	פרופ' אורן יפתחאל	יחסים אתניים במרחב הגיאוגרפי-פוליטי
2 נק"ז	פרופ' חנינא פורת	עיצוב נוף ההתיישבות בנגב
2 נק"ז	ד"ר חנינא פורת	תפרוסת ההתיישבות היהודית ועיצוב המפה
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	אידיאולוגיה ונוף
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	גיאוגרפיה דתית
2 נק"ז	ד"ר נורית אלפסי	תכנון עיר ואזור
2 נק"ז	ד"ר פועה בר	תכנון ניהול שטחים פתוחים
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	מבוא לגיאוגרפיה היסטורית
2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה

איכות סביבה

3 נק"ז	פרופ' פועה בר	מבוא לביו-אקולוגיה
2 נק"ז	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
2 נק"ז	ד"ר צבי שילוני	אידיאולוגיה ונוף
2 נק"ז	ד"ר פועה בר	מבוא לאיכות הסביבה
2 נק"ז	פרופ' אבינועם מאיר	סביבתנות ואתיקה סביבתית
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	חישה מרחוק של היבטים סביבתיים

2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	פרופ' פועה בר	ביו-גיאוגרפיה

שיטות ועיבוד נתונים

2 נק"ז	פרופ' שאול קרקובר	סקרים מרחביים וניתוחם
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	מבוא לחישה מרחוק
2 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מערכות מידע גיאוגרפיות
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	שימושי מכ"מ במדעי כדה"א
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	חישה מרחוק והיבטים סביבתיים
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	עיבוד תמונה בחישה מרחוק
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מעבדה בשיטות ממ"ג
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	ממ"ג למתקדמים

קלימטולוגיה

2 נק"ז	פרופ' פדרו ברלינר	מבוא למיקרו-אקלים
2 נק"ז	פרופ' אברהם זנגביל	מבוא למטאורולוגיה סינופטית
2 נק"ז	פרופ' אברהם זנגביל	סדנא במיקרו אקלים
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוציטר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה

Human geog. Of Israel

כדי להבין את הנוף האנושי בישראל אין זה מספיק לתארו ולנתחו מבחינה פיסית גיאומטרית בלבד, אלא יש להבין את הגורמים האידיאולוגיים החברתיים והפוליטיים שמעצבים את הגיאוגרפיה האנושית של ישראל. הבנת האידיאולוגיה הצינונית מאפשרת לנו לנתח ביתר קלות את דגמי ההתיישבות בישראל והבנת מדיניות מרחבית בעבר וכיום. החברה הישראלית על גווניה האתניים, מעמדיים והדתיים היא המסד להבנת מבנה העיר הישראלית וניתוח יחסי מרכז ופריפריה בישראל. מבנה הכלכלה והמשטר הפוליטי הם שמעצבים במידה רבה את הנוף האנושי. תפקיד המדינה בעיצוב הנוף הישראלי ודרגת מעורבות הממשל בגורמים המעצבים את הנוף הישראלי הנו מכריע, ולכן יש צורך ברקע כלכלי פוליטי להבנת הדינמיקה של עיצוב הנוף האנושי בישראל.

Physical geog. Of**Israel**

1. רקע גיאולוגי: מקומה של ארץ ישראל במערך הטקטוני העולמי, היסטוריה גיאולוגית וסטרטיגרפיה, המבנה הגיאולוגי, ההתפתחות הסטרוקטורלית של ישראל, כרונולוגיה של מאורעות טקטוניים.
2. מישור החוף: רקע גיאולוגי ומורפולוגיה.
3. שקע ירדן-ערבה: הצגת התיאוריות השונות ליצירת הבקע והחשיבות העולמית.
4. עמק הירדן הצפוני: רקע גיאולוגי, עמק החולה.
5. עמק הירדן התיכון: עמק כנרות, רקע גיאולוגי, היווצרות הכינרת, שלבי התפתחות עמק הירדן התיכון, עמקי הרוחב.
6. ים המלח והערבה: תכונות כלליות, סטרטיגרפיה, הערבה הצפונית, הערבה הדרומית.
7. נגב צפוני: בקעת באר-שבע, הדום ההר, הרי הנגב הצפוני- מבנה ומורפולוגיה אופיינית.
8. הנגב המרכזי והדרומי: רקע גיאולוגי ומסלע, מערכות ניקוז.
9. אזור אילת: רקע גיאולוגי, אספקטים מורפולוגיים.
10. סיסמולוגיה ורעשי אדמה.
11. הקדמה: מקומה של ארץ ישראל במערך האקלימי העולמי. מיון של אזורי האקלים בארץ.
12. לחץ: מערכות הלחץ הפועלות במזרח הים התיכון בעונות השונות.
13. גושי אויר וחזיתות: גושי האוויר הדומיננטיים בחורף. גושי האוויר הדומיננטיים בקיץ ובעונות המעבר.
14. רוחות: הרוחות הכלליות, אטזיות, שרקיה. רוחות מקומיות.
15. גשם: תכונות הגשם בארץ. כללי חלוקת הגשם האזורית, מצבים סינופטיים לירידת משקעים. שנים גשומות לעומת שנות בצורת. גשמי אפיק ים סוף. חוסר גשמים בקיץ.
16. טמפרטורה ולחות: הגורמים להבדלי הטמפרטורה ממקום למקום. המחזור השנתי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הלחות. המחזור היומי של הטמפרטורה. המחזור היומי של הלחות. המהלך היומי של הלחות.
17. השרב: הגדרתו והשפעתו. התפלגות עונתית של ימי שרב בארץ.
18. קרה: הגדרת הקרה. מצבים סינופטיים המביאים לקרה.
19. עקרונות הנוחות האקלימית לאדם בארץ ישראל.
20. צריכת המים בישראל.
21. מקורות המים של ישראל: הכינרת ומקורותיה, אקויפר ההר, אקויפר החוף, אקויפרים משניים, מי שטפונות, מים מושבים, התפלת מים.

Advanced quantitative methods

1. סטטיסטיקה הסקית מול סטטיסטיקה תיאורית.
2. רגרסיה ליניארית (חזרה)
3. קורלציה (ANOVA) וניתוח שאריות.
4. רגרסיה חלקית ורגרסיה מרובת משתנים.
5. רגרסיה לא ליניארית.
6. טיפול בבעיות אוטוקורלציה, מולטי-קוליניאריות והטרוקדסטרייות.
7. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (COMPONENT ANALYSIS PRINCIPAL)
8. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (המשך).
9. ניתוח גורמים ומרחבים רב ממדיים (FACTOR ANALYSIS).
10. מחקרי התפשטות בזמן ובמרחב.
11. רגרסיות Logit ו-Probit.
12. ניתוח מפלה (DISCRIMINANT ANALYSIS).

Introduction to**topography**

1. המפה הטופוגרפית.
2. סימנים מוסכמים.
3. יסודות התבליט.
4. קוי שלד.
5. אגנים.
6. אינטרפולוציה.
7. ציון מקום (נ.צ.).
8. קנה מידה.
9. כיוונים (אזימוטים).
10. שיפועים.
11. החתך הטופוגרפי.
12. מפה, מצפן, GPS, שטח - בסיוור.

Quantitative methods in geography.

1. מבוא : תיאוריה ושיטות מחקר, השערות, הנחות, מודלים, קנה מידה, סימונים מתמטיים.
2. תאור סדרות גאו-סטטיסטיות : התפלגויות, מדדים סטטיסטיים תיאוריים.
3. צנטרוגרפיה : מדדי ריכוז ופיזור, מדידות צורה.
4. טכסונומטריה : קשר ישר, קשר ממוצע, קשר מושלם.
5. גרסיה וקורולציה פשוטה.
6. יסודות בתורת ההסתברות.
7. דגימה : יחידות מדגם, שיטות דגימה, בדיקת אמינות, בדיקת השערות ורמת מובהקות.
8. מבחנים פרמטריים עבור התפלגויות בינומיות, פואסון, נורמלית, $X^2 T$ ומבחני הלימות.
9. מבחנים אל-פרמטריים.

Urban**geography**

1. מהותה של הגיאוגרפיה היישובית והיקפה
2. דגמים התישבותיים בחברות שונות (שבטית, מסורתית ומודרנית)
3. מגמות השינוי בפערי מרכז-שוליים
4. התפתחות העיר ותפוצתו
5. סיווג ערים ותפקודי ערים
- 6-7. התפתחותם של מערכות ערים וקשרי הגומלין שביניהן
- 8-9. מהעיר הקדם-תעשייתית ועד לעיר הפוסט-תעשייתית
- 10-11. המערך הפנימי של העיר והשתנותו.
- 12-13. שאלות הקשורות לתכנון ופיתוח של ערים ומערכות ערים

Introdo to economic geography.

1. מבוא – מהות הגיאוגרפיה הכלכלית והתפתחותה, המערכת הגיאוגרפית ותורת המערכות (GENERAL SYSTEM THEORY).
2. מערכת אוצרות הטבע והפוטנציאל הטבעי, המערכת הכלכלית.
3. המערכת הפוליטית, מודל הצמיחה של – ROSTOW, המערכת החברתית, המערכת הטכנולוגית.
4. שיטות לחלוקת הפעילויות הכלכליות.
5. תיאוריות במיקום פעילויות שניוניות – ואן טונן, ריקרדו, הובר.
6. תיאוריות במיקום פעילויות שניוניות – גורמי מיקום תעשיות, התיאוריה של אלפרד וובר.
7. מודלים גיאומטריים במיקום תעשיות, תעשיית המלט והניר בישראל.
8. מיקום תעשיות המלט בשבדיה (סיכום) מדרגים ישוביים ואזורי שוק.
9. תיאוריות במיקום פעילויות שלישוניות – תיאורית המקומות המרכזיים (קריסטלר).
10. חוקי הגרביטציה של קונורס וריילי, המודל ההסתברותי של – HUFF.
11. אינטראקציה מרחבית ופני שטח פוטנציאליים, מדרג אזורי.
12. מיקום פעילויות כלכליות בהתאם לתיאורית המשחקים.
13. יישום תיאורית המשחקים לבעיות מיקום מיקרו בגיאוגרפיה.

128-1-1041 – 2 נק"ז מבוא לגיאוגרפיה של אוכלוסין

Population geography

1. מהות הגיאוגרפיה של אוכלוסין.
2. בעיות בהשגת וטיפול בנתוני אוכלוסין.
3. היסטוריה של אוכלוסיית העולם.
4. תפרושת האוכלוסיה והשפעת הגורמים הפיסיים, כלכליים ותרבותיים.
5. דגמים מרחביים של מבנה האוכלוסיה ותכונותיה.
6. דינמיקה של אוכלוסין ודגמיה המרחביים.
7. תנועת אוכלוסין במרחב ושינויי מאזן תפרושת בין עיר וכפר.
8. האוכלוסיה, סביבתה ומשאביה.

128-1-1077 – 3 נק"ז מבוא לגיאולוגיה

Introdoto geology

עקרונות המינרלוגיה כולל הכרה וזיהוי של מינרלים יוצרי סלעים, סלעים מגמטיים, סלעים סדימנטריים, סלעים מטמורפיים, זמן גיאולוגי, פרקים בגיאולוגיה של ארץ-ישראל, נדידת יבשות וטקטוניקה של לוחות. יתקיימו שתי קבוצות סיורים, שלושה ימים לנגב ויומיים לאילת להמחשת ולימוד התופעות והתהליכים הגיאולוגיים בשדה.

128-1-1051 – 3 נק"ז מבוא לגיאומורפולוגיה

Introdo to geomorphology

1. תהליכי בליה, מבוא לקרקעות
2. מי תהום
3. המחזור ההידרולוגי
4. תנועת בליית גרביטטיבית
5. פלוביומורפולוגיה
6. קראסט
7. גיאומורפולוגיה איאולית
8. גיאומורפולוגיה סטרוקטורלית
9. גיאומורפולוגיה חופית

128-1-1081 – 2 נק"ז מבוא לכרטוגרפיה

Introdo to cartography

1. התפתחות המיפוי והגאודזיה.
2. כדור"א, קואורדינטות והיטלים.
3. סוגי מפות.
4. שלבים בתהליך המיפוי: ארגון נתונים, הכללה וסימול.
5. כרטומטריה - חישוב אינטרוולים, פני שטח סטטיסטיים ועוד.
6. תהליך יצור מפה.
7. מבוא למיפוי אוטומטי.

Introductory to climatology

1. האנרגיה באטמוספירה - מבנה האטמוספירה (הרכב שכבות, תכונות פיזיקליות וכימיות, פרופיל טמפרטורה וכו'). מעברי קרינה באטמוספירה (קרינת השמש, קרינת כדור הארץ, בליעה, החזרה, פיזור). מאזן קרינה אנכי ואופקי. הטמפרטורה, מדידתה ושינויה.
2. לחות וציבות - הלחות ומדידתה. תכולת מים ושינויים בלחות. התעבות והתאדות. פרופיל טמפרטורה, יציבות ואי יציבות על תנאי.
3. עננות ומשקעים - מבוא לפיסיקת העננים. סוגי העננים. משקעים טבעיים ומלאכותיים.
4. לחץ ורוח - הלחץ ומדידתו ושינויו. גרדיאנט לחץ ורוח. מערכות לחץ, מערכות מקומיות (בריזה, השפעות טופוגרפיה).
5. התחזרת הכללית באטמוספירה - המודל הפשוט. התחזרת הכללית ושינויים עונתיים. סינופטיקה. תצפיות וחיזוי.
6. גושי אויר וחזיתות - מקורות והרכב גושי אויר. שינויים בגושי אויר, חזיתות ומצב האויר הקשור בהן.
7. עקרונות הקלימטולוגיה הכללית והרגיונלית
8. הקדמה, הגדרת אקלים ודיון.
9. אקלים העולם ותנודותיו, סיבות לשינויי אקלים.
10. קלימטולוגיה כללית ורגיונלית, אנליזה של הגורמים הגלובליים והרגיונליים הקובעים את השתרעות האקלים והשפעותיהם.
11. עקרונות ובעיות במיון אקלים.
12. מיון האקלים לפי קפן, סקירה. (ראה מס' 13 ברשימה הביבליוגרפית).
13. היבשת היפוטטית.
14. מיוני אקלים על יבשת היפוטטית.
15. מעבדה בקלימטולוגיה - מדידות תצפיות ועיבודים קלימטולוגיים.

Environmental

physics

1. מיקום: קואורדינטות (קרטזיות, כדוריות): רוחב ואורך גיאוגרפי, עליה ישרה ונטייה, קוטב ומשווה.
2. סיבוב כדור הארץ, זמן סידרי, עליה ישרה בשעות, הקפת כדור הארץ את השמש, זמן שמשי.
3. תנועה: מהירות ותאוצה קוית וזויתית. כוחות החוק השני של ניוטון. מסה ומשקל. חוקי קפלר, מסלולי כוכב הלכת ולוינים.
4. אנרגיה: שימור האנרגיה, אנרגיה קינטית, תרמית, מכנית, אנרגיה פוטנציאלית, כבידה, גאות ושפל, מהירות הימלטות. תנאים לקיום אטמוספירה. אנרגיה כימית - שריפה, אנרגיה חשמלית - ברקים.
5. מצבי צבירה ומעברי פאזות: גזים: חוק הגז האידיאלי, מפל צפיפות באטמוספירה, שווי משקל הידרוסטטי איזותרמי. זורמים: חוק ברנולי חום היתוך וחום אידוי. עננים וגשם. מוצקים: אלסטיים, פלסטיים, מיכתוש במערכת השמש.
6. העברת אנרגיה: קרינה - פליטה, בליעה, נפיצה, פיזור. תופעות אופטיות באטמוספירות. אלבדו. גוף שחור, ספקטרום, שיווי משקל קרינתי וטמפרטורה של כוכבי לכת. מפל טמפרטורה באטמוספירה. אפקט החממה.

7. הסעה - מפל טמפרטורה על אידאבטי, אי יציבות טרופוספירה, עננים ורוחות.
8. השמש כמקור אנרגיה: אנרגיה גרעינית, שיווי משקל קרינתי והיסעי. נטיית ציר כדור הארץ, עונות, מז"א על פני כדור הארץ וכוכבי לכת.
9. מקורות אנרגיה בכדור-הארץ: מקורות - רדיואקטיביות דעיכת סיבוב כדור הארץ. הקרום, המעטיפת, הליבה. הסעה במעטיפת, נדידת יבשות. תופעות טקטוניות, הרי געש, רעשים.
10. גלים: הפרעה והתפשטות, גל מחזורי-תדירות, אורך גל, מהירות התפשטות. גלים עפ"י המים, גלי קול בזורמים, גלים אורכיים ורוחביים במוצקים. רעשים ומיפוי פנים כדוה"א. אפקט דופלר בגלי קול ואור. הוכחות הקפת השמש.
11. מערכות מסתובבות וכוחות מדומים: כוחות צנטריפוגלים, פחיסות כדוה"א וכוכבי לכת שינוי הכבידה שם רוחב גיאוגרפי, כוחות קוריוליס וצקלונים, מסלולי נהרות.

128-2-5531 – סמס' א' סמינר מחלקתי/סמינר לתואר שני
128-2-5541 – סמס' ב'

Seminar

נושאי הלימוד יפורסמו

128-1-1131 – 2 נק"ז פרו סמינר

Pre-seminar

ללמד ולתרגל: א. רכוז חומר ביבליוגרפי

ב. הבנה וניתוח של מאמר מדעי

ג. הגשת עבודה מסכמת המבוססת על מקורות מידע

128-1-1091 – 2 נק"ז תצלומי אוויר (תצ"א)

Aerial photograph

1. השוואת תצ"א ומפה

2. צילום

3. ראייה סטריאוסקופית

4. התמצאות, קנ"מ, אזימוט

5. מיפוי מתצ"א

6. חישוב מדידת מימד הגובה

7. שימושים בתצ"א - טופוגרפיה, תחבורה, הידרולוגיה, שימושי קרקע וגיאולוגיה.

8. תצ"א צבעוני ואינפרה אדום.

128-1-2561 – 2 נק"ז שימושי מחשב בגיאוגרפיה

Computer uses in geography

1. הכרת המחשב

חומרה: מרכיבי המחשב, אמצעי קלט ופלט.

תוכנה: מערכות הפעלה.

שילוב של חומרה ותוכנה.

2. שימוש בתוכנת חלונות (WINDOWS 3.11)

תפעול התוכנה

בניית קבצים וספריות

שימוש בישומי WINDOWS

שימוש במסכי עזרה של WINDOWS

3. שימוש בתוכנת OFFICE

שימוש במעבד התמלילים WORD

שימוש בגליון אלקטרוני EXCEL

שימוש בתוכנת מצגות POWERPOINT

4. אוטוסטרדת המידע - אינטרנט

הכרת אוטוסטרדת המידע

שימוש בתוכנת עילעול - (NETSCAPE) BROWSER

חיפוש מידע באינטרנט

דואר אלקטרוני

1281-1-128 – 2 נק"ז תולדות המחשבה הגיאוגרפית

History of geography Thought

1. ההיסטוריה של החשיבה הגיאוגרפית עד המאה העשרים; התקופה היוונית; הרומית, תקופת התגליות ומהפכה התעשייתית.
2. הדטרמיניזם הסביבתי: צמיחתו והתפתחותו, מגבלותיו והשפעתו על מבנה הגיאוגרפיה.
3. הפוסביליזם בגיאוגרפיה.
4. הגיאוגרפיה הרגיונלית - שנות ה-30 וה-40.
5. התפתחותן של מהפכות והיווצרות פרדיגמות בגיאוגרפיה.
6. התפתחות המחשבה הפוזיטיביסטית בגיאוגרפיה.
7. המהפכה התיאורטית - הפוזיטיביסטית בגיאוגרפיה - שנות ה-60.
8. התפתחות הביקורת החשיבתית של שנות ה-70; הפמנולוגיה וההומניזם, הסטרוקטליזם.
9. מבנה העתיד של הגיאוגרפיה.

1941-1-128 – 2 נק"ז מבוא לגיאוגרפיה פוליטית

Political geography

1. גאוגרפיה פוליטית מהי? היסטוריה של המקצוע. מושגי יסוד. הספרות המדעית.
2. המדינה ומרכיביה; הגישה המורפולוגית מול הגישות הפונקציונאליות; המבנה הדמוגרפי-אתני של המדינה; לאומיות ואומה; מדינות פדראליות ומדינות אוניטריות.
3. טריטוריה וטריטוריאליזם; שליטה בטריטוריה וריבונות; התיישבות וקולוניזציה; הטריטוריה בעידן הפוסט-מודרני.
4. גבולות; גבול ואיזור ספר; טיפולוגיה פונקציונאלית של גבולות; תהליך יצירת הגבול; סכסוכי גבולות; גבולות בימים.
5. מלחמה ומרחב; השפעת המלחמה על מבנה המדינה; שינוי בנוף; עקורים ופליטים.
6. המרחב הבין לאומי; אירגונים על-מדיניים; אידיא

לימודים לתואר שני בגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי**(סימן מחשב 2-128)**

תוכנית הלימודים לתואר שני במחלקה לגיאוגרפיה מאפשרת התמחות הן **בצד הפיסי** והן **בצד האנושי**, והדגשת היבטים אלה **בפיתוח האזורי והעירוני**. מטרת התוכנית היא להכשיר אנשי מחקר ואנשי מקצוע שיעסקו במחקר ובסוגיות פיתוח ותכנון בעולם האקדמי ומחוצה לו.

תנאי הקבלה:

1. זכאים להציג את מועמדותם בוגרי תואר ראשון בגיאוגרפיה מאוניברסיטת בן-גוריון או ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שהציון הסופי בתואר הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים (בציון ממוצע של 80 לפחות), יוזמנו לראיון אישי. סטודנטים אלה יידרשו להשלים קורסים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. לימודים אלה לא יכללו במניין הנקודות בתואר השני. באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני בהיקף של עד 6 נק"ז. לכל תנאי הקבלה של המחלקה, חייבים כל המועמדים לעמוד בתנאי הקבלה לתואר שני של הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים – **הלימודים בתואר השני הינם שנתיים.**

תכנית הלימודים:**נתיב מחקרי: (48 נק"ז)**

נתיב זה, בנוסף להקניית ידע מתקדם בגיאוגרפיה, יכשיר את הסטודנטים למחקר לקראת תואר שלישי. הלומדים בנתיב זה חייבים ללמוד קורסים בהיקף של 36 שעות נקודות זכות, 16 נק"ז הן לימודי חובה ו- 20 נק"ז נוספות הן שיעורי התמחות ושיעורי עזר, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 12 נק"ז ולהיבחן בבחינת גמר. הסטודנטים בנתיב זה חייבים בהגשת עבודת סמינר במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות" וקורס קריאה מודרכת אחד לפחות. את הסמינר על הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה או השנייה ללימודים. ההצעה לעבודת הגמר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

נתיב כללי (48 נק"ז)

מיועד לסטודנטים אשר אינם מעוניינים בכתיבת עבודת גמר. המסלול זהה למסלול המחקרי פרט לכך שבמקום עבודת גמר על הסטודנטים לכתוב עבודת סמינר נוספת (בשנה השנייה ללימודים). במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות".

על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות.

מבנה הלימודים**נתיב מחקרי**

<u>נק"ז</u>	<u>נתיב כללי</u>	<u>נק"ז</u>	<u>נתיב מחקרי</u>
4	סדנא בתכנון ופיתוח	4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שיטות מחשב בגיאוגרפיה	2	שימושי מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית	2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
2	או : מערכות מידע גיאוגרפיות	2	או : מערכות מידע גיאוגרפיות
4	סמינר במגמת התמחות (שנה א')	16	שמונה שיעורי התמחות
4	סמינר במגמת התמחות (שנה ב')	4	שני שיעורי עזר מחוץ למחלקה
	16 שיעורי התמחות (מתוכם ניתן	4	סמינר במגמת התמחות
	ללמוד 4 קורסים מחוץ למחלקה)	2	קורס קריאה מודרכת
		12	עבודת גמר
-----		-----	
48		48	

השתתפות חובה בסמינר המחלקתי.

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי : קורסים 40%

עבודת גמר 45%

בחינת גמר 15%

בנתיב הכללי : קורסים 80%

בחינת גמר 20 %

פרטים נוספים בנוגע להרכב הלימודים, ותחומי ההתמחות ניתן למצוא בחוברת "לימודי תואר שני" במחלקה לגיאוגרפיה, או אצל היועץ ללימודי תואר שני : פרופ' אבינועם מאיר, טלפון : 08-6472012, או

במייל ameir@bgu.ac.il

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-128)

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין- תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

חינוך**(סימן מחשב 129)****לימודים לתואר ראשון****1. מטרת הלימודים**

הלימודים לתואר ראשון בחינוך נועדו להפגיש את התלמיד/ה עם יסודות המחשבה החינוכית, עם היבטי הלמידה וההוראה ועם הגורמים הפועלים במערכת החינוכית. לאחר ביסוס מושגי היסוד של נושאים אלה התלמידים יחשפו לנושאי חינוך מגוונים, ויעמיקו בהבנת התהליכים החינוכיים ובדרכים להערכתם ולקידומם.

2. מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

א. תכנית מחלקה ראשית	(80 נק"ז)
ב. תכנית דו-מחלקתית	(54 נק"ז)
ג. תכנית מחלקה משנית	(28 נק"ז)

הקורסים נלמדים על-פי שיטת הצבירה של נקודות זכות. בתוכנית מצוינים שיעורי חובה מחלקתיים, שהם תנאי קדם לשמיעת חלק מהקורסים במחלקה. רשימת קורסי הבחירה מפורטת במערכת השעות של המחלקה. נוסף לדרישות המחלקה, על התלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק הדין בדרישות הפקולטה).

2.1 חינוך כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים ללמוד במחלקה לחינוך במסלול ראשי. לאחר סיום חובות שנה א', רשאי תלמיד/ה, הרוצה בכך, להגיש מועמדות ללימודים בתוכנית מחלקה ראשית. התוכנית מוצעת לכ- 15 תלמידים, בעלי ההישגים הטובים ביותר בלימודי שנה א' (על-פי ממוצע משוקלל של כל קורסי החובה המצוינים בשנה א'). לאחר סיום חובות שנה א' רשאי התלמיד/ה להגיש בקשה על גבי טופס המופיע באתר המחלקה. התלמיד/ה בתוכנית המחלקה הראשית ישתתף/תשתתף בשעורי חינוך, בהיקף של 80 נק"ז ויוכל/תוכל להתמקד באחד מהמסלולים הבאים:

- פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- מנהל חברה ומדיניות חינוך
- הוראה, למידה ותוכניות לימודים.

התואר אותו מקבלת התלמיד/ה בסיום לימודיו/ה בתכנית מחלקה ראשית הוא "בוגר אוניברסיטה" במחלקה לחינוך בציון המסלול בו התמקד/ה. לתלמידים בתוכנית ישנה עדיפות ברישום לסמינרים ולקורסי בחירה.

מבנה הלימודים**שנה א'****שעורי חובה:**

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
סה"כ		18	נק"ז

שנה ב'**שעורי חובה:**

קורס אחד מבין שלושת הקורסים הנ"ל	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		12	נק"ז

שנה ג'**שעורי חובה:**

מערכת החינוך- מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים (סמינר אחד במסלול הנלמד)	(שנתי)	8	נק"ז
* 4 קורסי בחירה במסלול אותו בחרו,			
כל קורס שווה 4 נק"ז	(שנתי)	16	נק"ז
סה"כ		28	נק"ז

את יתרת הנקודות רשאי הסטודנט ללמוד בשנים א' ב' ג' מתוך רשימת קורסי הבחירה.

* תלמידים במסלול פסיכולוגיה חינוכית חייבים ללמוד את הקורסים הבאים: אישיות, פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכולוגיה קוגניטיבית.
תלמידים במסלול מנהל חייבים ללמוד את הקורס היבטים ארגוניים של בית הספר, כמו כן מומלץ לתלמידים במסלול למנהל ללמוד בשנה הראשונה את הקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך.

2.2 חינוך במסלול דו-מחלקתית (54 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הלומדים במחלקה לחינוך ובמחלקה נוספת באוניברסיטה. התלמידים ילמדו 54 נק"ז במחלקה לחינוך ו-54 נק"ז במחלקה אחרת.

מבנה הלימודים

שנה א'

שעורי חובה:

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

שעורי חובה:

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		6	נק"ז

שנה ג'

שעורי חובה:

מערכת החינוך- מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
1 סמינר	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		8	נק"ז
קורסי בחירה		18	נק"ז

2.3 חינוך כמחלקה משנית (28 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים בתוכנית מחלקה ראשית במחלקה אחרת וגם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה. (ב.א. כללי).
על התלמידים ללמוד את כל קורסי החובה של שנה א' (18 נק"ז) את יתרת הנקודות (10 נק"ז) ניתן לבחור מקורסי הבחירה של שנים א', ב'.

מבנה הלימודים**שנה א'****שעורי חובה:**

שיטות מחקר בחינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנת'י)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנת'י)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של שנה ב'		6	נק"ז
--	--	---	------

3. תנאי מעבר בכל התוכניות

1. תלמידים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם יקבלו ציון סופי של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.
2. תלמידים שנכשלו (קיבלו ציון סופי פחות מ-70) פעמיים באותו קורס חובה, לא יוכלו להמשיך את לימודיהם במחלקה לחינוך.
3. מעבר משנה לשנה מחייב סיום כל קורסי החובה של השנה הקודמת.

4. נהלים ודרישות בקורסים וסמינרים**4.1 נהלי קורסים וסמינרים**

1. נוכחות התלמידים בקורס או בפגישות סמינר היא חובה, אלא אם נקבע אחרת ע"י המרצה המרצה רשאי לבדוק את נוכחות התלמידים בשיעור. היעדרות בלתי מוצדקת ביותר מ-20% מהשעורים תגרור את הפסקת הלימודים של התלמיד/ה בקורס.
2. במידה ומדובר בקורס או סמינר שנתי תלמידים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס או הסמינר באותה שנת לימודים.
3. תאריך אחרון להגשת עבודות או סמינרים הוא 30 בספטמבר של אותה שנה בה נלמד הקורס. שינוי מועד זה בסמכות ועדת ההוראה של המחלקה בלבד.
4. בעת הגשת עבודה בסמינר או קורס על התלמידים להשאיר ברשותם עותק גיבוי.

4.2 דרישות קורסים

1. ציון מעבר בבחינות הוא 56 . כשלון בבחינה תגרום הפסקת לימודים בקורס.
2. עבודת בית בקורס חובה שמשקלה 30% או יותר בחישוב הציון השנתי, תחשב כבחינה.

4.3 חזרה על קורסים

1. תלמידים שלא נכשלו בקורס אך רוצים לשפר את הציון על-ידי חזרה על קורס, יוכלו לעשות זאת רק לגבי קורסי חובה (ולא לגבי קורסי בחירה או סמינרים).
2. תלמידים המבקשים לחזור על קורס, יחזרו על הקורס במלואו ולא על חלק ממנו.
3. חזרה על קורס תהיה אך ורק בשנה עוקבת.

5. סיום חובות לב.א.

1. כדי לקבל תואר ב.א. מהמחלקה לחינוך על תלמידים העוברים ממכללת ספיר ללמוד לפחות 1/3 מלימודי החינוך (18 נק"ז) במסגרת לימודי התואר הראשון של המחלקה לחינוך באוניברסיטה.
2. תלמידים המבקשים לסיים את חובותיהם לתואר ב.א. יודיעו על כך למזכירות המחלקה עד ה- 31 בדצמבר של אותה שנה וימלאו את הטפסים המתאימים לכך.

סיליבוס:**קורסי חובה – תואר ראשון****מבוא למחשבת החינוך 129-1-2251/2261**Introduction to Educational Thinking

מהו חינוך? מהם מטרת החינוך? את מי משרת החינוך? האם לחינוך תפקיד סוציאליזטורי או מטרתו לאפשר לכל ילד להתפתח על פי נטיותיו וכישוריו? מה בין למידה ובין חינוך? כמו כן נתייחס גם לאספקטים הכרתיים/פסיכולוגיים של העשייה החינוכית. האם העשייה החינוכית היא אינדוקטרינטיבית או קוגניטיבית? שאלות אלו ואחרות יעמדו במרכז הדיונים בקורס זה. הוא נועד איפוא לחשוף את המשתתפים להוגים מרכזיים בתחום של מחשבת החינוך ולבחון את עמדותיהם על השאלות שהוצגו לעיל. בין ההוגים שבהגותם נעסוק יהיה סוקרטס-אפלטון, אריסטו, רנה דקארט, ז'אן ז'אק רוסו, עמנואל קנט, ג'ון ס. מיל, ג'ון דיוואי, ריצ'ארד רורטי, אלן בלוס. אחת הדרכים שבהן נשתמש כדי להרחיב את ההבנה של הסוגיות השונות תהיה כריכתן עם יצירות מופת מתחום הספרות. יצירות מופת אלו, כגון מאדאם בובארי של פלובר, לורד גיוס של קונארד והחטא ועונשו של דוסטויבסקי, יאפשרו למשתתפים להוסיף מימד של עומק למקצת הדילמות העקרוניות והערכיות מתחום המחשבה החינוכית.

מבוא לפסיכולוגיה חינוכית 129-1-1031/1921Introduction to Educational Psychology

מטרת הקורס היא לספק לסטודנטים הזדמנויות ללמידה של עקרונות ותהליכים פסיכולוגיים הרלוונטיים לתחום החינוך, לתמוך בפיתוח נקודת מבט ובסיס ידע פסיכולוגיים וביישומם לתהליכים בקונטקסט החינוכי ולעודד חשיבה ביקורתית כלפי תהליכים חינוכיים וכלפי תיאוריות פסיכולוגיות. הקורס מתמקד בתהליכי למידה, התפתחות ומוטיבציה, ובוחן את התהליכים הללו בקונטקסט החברתי של בית הספר.

מבוא לסוציולוגיה של החינוך 129-1-2371/2381Introduction to Sociology of Education

מי בוחר את הידע הנלמד בבית הספר? כיצד משפיעים מין ומוצא על הצלחה בלימודים? באיזה אופן משפיעה האוניברסיטה על סיכויי החיים? איך משפיע כסף על הישגים? מה בין שוויון והגינות בחינוך? איך בית ספר נולד? מה יקרה לחינוך בתקופת הגלובליזציה? במסגרת הקורס נתייחס לשאלות אלה תוך התבססות על מושגים ותיאוריות סוציולוגיות. בעזרת השפה הסוציולוגית נבחן את התהליכים והמבנה של מערכת החינוך, את יחסי הגומלין בינה לבין החברה, ואת הדרכים בהם מערכת החינוך נוצרת, נשמרת ומשתנה.

שיטות מחקר בחינוך 129-1-1021/1721Research Methods in Education

בקורס יילמדו עקרונות התהליך המדעי באופן כללי, מושגים מרכזיים בעבודה מדעית, ושיטות חקירה ספציפיות במדעי החברה. הצגת התהליך תעשה תוך הקניית יסוד וכלים סטטיסטיים בסיסיים, שמשמשים בביצוע מחקר מדעי.

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות**129-1-0102****Introduction to an Educational Research:Qualitativ Perspectives**

כוונת קורס זה היא לספק לסטודנטים הבנה וידע בסיסיים של המחקר האיכותני כפרדיגמה מדעית נוספת לפרדיגמה הפוזיטיביסטית. בקורס יילמדו ההנחות הפרדיגמטיות של המחקר האיכותני, הרקע ההיסטורי-מדעי לצמיחתו, מסורותיו ושיטותיו הבולטות במדעי החברה ובשדה החינוך במיוחד. הדגש בקורס יהיה על למידה עיונית-מושגית של המחקר האיכותני בליווי הדגמות של תוצרי מחקר איכותניים. כוונת הקורס היא כי בסופו הסטודנטים יהיו מסוגלים (א) להבין את הרציונל בבסיס הפרדיגמה המחקרית האיכותנית ולזהות את הקשרים העקרוניים בין מסורות מחקריות לשיטות הנקטות בהן ב). לדעת ולהבין מושגים ורעיונות מפתח של המחקר האיכותני ג). לבקר באופן מושכל איכותם של מחקרים איכותניים. הקורס בנוי מהרצאות ושיעורי תרגול. הסטודנטים יוערכו על פי מבחן, עבודת חובה, עבודת רשות ותרגילים (תרגיל בסוף כל הרצאה).

מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות**129-1-2881****Introduction to Quantitativ Research in Educatio**

הקורס מיועד להעניק לסטודנטים כלים בסיסיים לתכנון וביצוע מחקר בתחומי חינוך ופסיכולוגיה. הקורס יעסוק בשלבי המחקר השונים - החל מבחירת רעיון המחקר, דרך ניסוח השערות, תכנון המחקר, הרצתו וניתוח התוצאות, וכלה בכתיבת דו"ח מסכם. הקורס יעסוק בהצגת שיטות המחקר השונות ואילו התרגיל יוקדש לדיון בפרטי הקריאה.

מערכת החינוך-מבט ביקורתי**129-1-3431/4241****Educational System Critical View**

הקורס "מערכת החינוך-מבט ביקורתי" בוחן את מערכת החינוך דרך ארבעה מוקדים שונים, המועברים ע"י ארבעה ממרצי המחלקה לחינוך.

במהלך הלימודים תעסוק כל קבוצה בלימוד מושגים מרכזיים וגישות שונות מתחום ההתמחות שלה. בסמסטר זה יתבקשו התלמידים לבקר בבתי ספר, לראיין, לצפות ולחקור מוסדות שונים, מנקודות הראות של ההתמחויות השונות.

לימודים לתואר שני בחינוך*

(סימן מחשב 2-129)

המחלקה לחינוך מציעה 4 מסלולי התמחות:

- 1) תוכניות לימודים והוראה
- 2) פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- 3) ייעוץ חינוכי
- 4) מנהל, חברה ומדיניות החינוך

1. תוכניות לימודים והוראה**הלימודים במסגרת זו מתנהלים ב-3 מגמות לימוד:****(שאינן מצוינות בתדפיס הציונים באישור הזכאות ובתעודת המוסמך לתואר).**

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

ב. מדעי הלמידה

ג. "חינוכאים"

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

המגמה מכשירה חוקרים ואנשי שדה לקידום הלמידה וההוראה בעידן המידע. המגמה מציעה חקר ביקורתי בין תחומי של שילוב טכנולוגיה בחינוך. ישנו דגש על שלושה היבטים מרכזיים: טכנולוגיה ומידע – פיתוח והערכה של סביבות למידה נתמכות טכנולוגיה, המשלבות מולטימדיה, בינה מלאכותית ואינטרנט; קוגניציה וטכנולוגיה – מודלים המיצגים ומסבירים מבני דעת והתפתחות מיומנויות, תהליכי חשיבה ואופני פעולה הנתמכים על ידי סביבות טכנולוגיות; והקשר החברתי – הדינמיקה החברתית-תרבותית הבאה לידי ביטוי בהקשרי למידה בכלל ובסביבות טכנולוגיות בפרט. בצד הערכת הקיים ויצירת השפה והמושגים הדרושים להבנת השינויים הטכנולוגיים תיווצר הזדמנות לפיתוח רעיונות לתוכנות וסוגי תקשורת חדשים, שיהוו בסיס ל"למידה אחרת" עם טכנולוגיה. ישנה מחויבות גבוהה לגישור הפער בין מחקר ושדה, הכוללת שיתוף עם בתי ספר באזור ובחינת סוגיות המתרכזות בתהליכים עדכניים בבתי ספר, ארגונים והקשרי למידה לא פורמלים כמו מוזיאונים. כמו כן, המגמה מעודדת סטודנטים להתמודד עם שאלות העולות מההתנסות האישית שלהם בשדה. במסגרת התוכנית ינתנו קורסים על למידה והוראה עם טכנולוגיה, כלי פיתוח, שפה חזותית, פיתוח סביבות למידה, הערכה של סביבות למידה, תקשורת מתווכת מחשב, שיח כיתתי, עיצוב מידע ועוד.

ב. מדעי הלמידה

"מדעי הלמידה" (The Learning Sciences) הוא שדה מחקר הנשען על מספר דיסציפלינות (לדוגמה פסיכולוגיה, מדעי המחשב ואנתרופולוגיה), ו- פרספקטיבות תיאורטיות (לדוגמה, קוגניטיביזם, קונסטרוקטיביזם ותורת הפעילות). חוקרים במדעי הלמידה מנסים להבין מנקודת מבט רב-תחומית את משמעותה של למידה, לתאר את התפתחותה, להבין את יחסה להקשרים שונים, ואת האופן בו ניתן לעצב סביבות למידה. המגמה ללימודי התואר השני במדעי הלמידה מיועדת לסטודנטים ובעלי עניין במחקר רב-תחומי בלמידה, והיא נועדה לבוגרי תואר ראשון (בממוצע 85 לפחות) ממוסדות אקדמיים מוכרים בתחומים בהם יש עיסוק בלמידה כגון חינוך, מדעי ההתנהגות, מדעי המחשב, פילוסופיה וכדומה. הקבלה תכלול ראיון שמטרתו לבדוק את מידת ההתאמה של המועמד למגמה. במבנה המגמה קיים דגש ברור על מחקר ועל התעמקות בתכנים וקידום היכולות המחקריות של הסטודנטים. במסגרת המגמה ינתנו קורסים בפסיכולוגיה של חשיבה ביקורתית, הבנה אפיסטמולוגית והתפתחות הידע, סמיוטיקה וחשיבה, פסיכולוגיה של הידע ועוד.

תנאי קבלה

יכולים להציג מועמדות בעלי תואר ראשון (B.Ed, B.Sc, B.A וכו') ממוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה, בציון ממוצע של 85 לפחות. מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון קבלה. למועמדים בעלי תואר B.Ed ובעלי תואר ראשון במקצוע השונה מחינוך, תקבע תכנית השלמה לשנה אחת במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני מתוך רשימת קורסי ההשלמה של המסלול.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה בפרק תואר שני – חובת אנגלית)

ג. "חינוכאים"

המגמה להכשרת חינוכאים מכשירה את בוגריה לעבודה עם תלמידים, בדרכי עבודה המותאמות באופן ייחודי לצרכים ולדרכי הלמידה של כל תלמיד ותלמידה וכן לפעולה חינוכית כסוכני שינוי בבתי ספר ובמוסדות חינוך אחרים. זאת, תוך העמדת התלמיד במרכז – כישוריו, חשיבתו, שאיפותיו, רגשותיו- למימוש הפוטנציאל הטמון בו.

המגמה מיועדת לאנשי חינוך אידיאליסטיים-פרגמטיים בעלי כושר ורצון להנהיג הליכים חינוכיים – פרטניים וקהילתיים. ייעודם של "החינוכאים" הוא בעבודה חינוכית יישומית המשלבת תיאוריה ומעשה.

המגמה מתמקדת בטיפוח יכולות אישיות של תלמידיה בתחומי המנהיגות, הקוגניציה והעולם הרגשי. היא מקנה רפרטואר רחב של ידע ומיומנויות בתחומים מגוונים, כגון: למידה, התפתחות קוגניטיבית ואמוצינאלית, הבנת המערכת שבתוכה מתפקד הלומד, היכרות עם תרבויות שונות, התאמת דרכי פעולה ייחודיות לתלמידים שונים תוך התאמתן להקשרים שונים. בין היתר תעסוק ההכשרה ל"חינוכאות" בתכנון פרויקטים חינוכיים ויישום ובעבודות חקר. המגמה מתבססת על התנסות בעבודה חינוכית במהלך שתי שנות הכשרה ובלמודים תיאורטיים.

מועמדים לתוכנית יזומנו לראיון קבלה. בנוסף ייבדק הרקע שלהם בלימודי התואר הראשון וכן הכשרה וניסיון חינוכי/פדגוגי אם יש. במידת הצורך יידרשו בלימודי השלמה.

הלימודים בתחום תכניות לימודים והוראה מתקיימים בשני נתיבי לימוד ונמשכים שנתיים:

נתיב כללי (42 נק"ז)

מיועד בעיקר לסטודנטים המשמשים כאנשי שדה תכנון והוראה ברמות השונות של מערכת החינוך: מפתחי תוכניות לימודים, מנחים, בעלי תפקידים בבתי ספר, ומומחים במקצועות תקשורת רכזי מחשבים ורכזים פדגוגים ומקצועות קרובים. נתיב זה מיועד למעוניינים להעריך פרויקטים, לתכנן התערבויות ולסייע לעובדי הוראה להבין תופעות מהותיות בתחומם.

הסטודנטים בנתיב זה פטורים מכתבת עבודת גמר. בסיום חובות השמיעה (תום השנה השנייה ללימודים)

הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

נתיב מחקרי (42 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים לעסוק בחקר תופעות שונות הקשורות לבית הספר, להעריך ולחקור היבטים שונים של עבודת מורים, סטודנטים ותהליכי תכנון תוכניות לימוד, הוראה ולמידה. המחקר וההערכה יסוכמו בעבודת גמר (תזה). נתיב זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור יו"ר המסלול המחלקתית. על הסטודנטים לכתוב עבודת הגמר בהיקף 6 נק"ז ולהגישה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

להלן רשימה של קורסי השלמה שעשויים להידרש: (על פי החלטת ועדת הקבלה)

1. שיטות מחקר בחינוך
2. מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות ואיכותיות.
3. מבוא למחשבת החינוך
4. מבוא לפסיכולוגיה חינוכית/ השלמה לניתוב למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

סטודנטים שחויבו בהשלמת קורסים יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בתנאי ששיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בתום שנת ההשלמות.

מועדי הרישום מפורסמים בידיעון למועמדים.

הרכב הציון הסופי לתואר

75%	קורסים	נתיב כללי :
25%	בחינת גמר	
50%	קורסים	נתיב מחקרי :
40%	עבודת גמר	
10%	בחינת גמר	

2. פסיכולוגיה במערכת חינוכית

מטרת התכנית להכשיר פסיכולוגים חינוכיים לעבודה במערכות חינוכיות שונות ובתחנות השירות הפסיכולוגי-חינוכי.

התוכנית מבוססת על שלוש הנחות בסיסיות ביחס לתפקידו של הפסיכולוג החינוכי :

א. עבודתו של הפסיכולוג מתמקדת בשלוש מטרות עיקריות המתייחסות לקבוצות אוכלוסייה שונות :

1. **קידום צמיחה ומניעה ראשונית** – קידום התפתחות פסיכולוגית ושיפור תחושת רווחה נפשית במערכות חינוך ובקהילות אליהן הן משתייכות.

2. **מניעה שניונית** - איתור ומניעה של קשיים תפקודיים ורגשיים בקבוצות סיכון (למשל : ילדים במשפחות שעברו אובדן)

3. **מניעה שלישונית** – איתור והתערבות טיפולית בילדים הסובלים מתפקוד לקוי ו/או ממצוקות רגשיות (למשל, ילדים הסובלים מליקויי למידה).

ב. מוקד העבודה המרכזי של הפסיכולוג החינוכי הוא המערכת הבית ספרית, תוך התייחסות למערכות אחרות הסובבות את ביה"ס וקשורות אליו (משפחה, קהילה, חברה וכו') ולהקשר ההתפתחותי.

ג. תחומי ההתעניינות של הפסיכולוג החינוכי מתייחסים לתהליכים רגשיים, קוגניטיביים, חברתיים, מוטיבציוניים, קוגניטיביים ואחרים. ההתייחסות לתחומים אלו יכולה להיות ממוקדת בתחום ספציפי, אך גם בראיה הוליסטית של יחסי הגומלין המתמידים בין התחומים השונים.

תנאי קבלה

רשאים להציג מועמדות בעלי תואר ראשו :

1. במדעי ההתנהגות או בחינוך (במסלול פסיכולוגיה חינוכית וייעוץ באוניברסיטת בן-גוריון, בתנאי שעברו בהצלחה את הקורסים פסיכולוגיה ניסויית או קורס מקביל במסגרת המחלקה למדעי ההתנהגות או במחלקה אחרת לפסיכולוגיה.
2. ממחלקות אחרות ובתנאים מקבילים כנ"ל (סעיף 1) ממוסד אקדמי מוכר בארץ/חו"ל. ממוצע הציונים הנדרש להצגת מועמדות הוא 85 לפחות בחינוך ו/או בפסיכולוגיה.
3. עמידה במבחן **המתאם**.

מיון מועמדים

מיון המועמדים יעשה על בסיס פרופיל הישגים האקדמיים בתואר הראשון, 2-3 המלצות (לפחות המלצה אחת ממרצה השייך לסגל של מחלקה אקדמית באוניברסיטה או מכללה מוכרת) ציוני מבחן המתאם, הצהרת כוונות, קורות חיים וראיונות.

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה הפרק הכללי בשנתון).

השלמת לימודים

מועמדים שחסר להם רקע מתאים בתחומים שונים בפסיכולוגיה יתבקשו להשלים קורסים מתוך לימודי התואר הראשון במחלקה לחינוך או במחלקה למדעי ההתנהגות בציון ממוצע של 85 ומעלה. רק לאחר השלמות אלה ניתן יהיה לדון במועמדותם וקבלתם לתוכנית.

קורסי ההשלמה:

מבוא לפסיכולוגיה
פסיכולוגיה ניסויית או ניסוי ומחקר.
פסיכולוגיה חברתית
פסיכולוגיה קוגניטיבית (תפיסה, למידה, חשיבה)
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכולוגיה של האישיות
סטטיסטיקה
הציון המינימאלי הנדרש בקורסי ההשלמה הוא 85 לפחות.

משך הלימודים:

על הסטודנטים לסיים את חובות השמיעה לתואר תוך שנתיים. פרט לכך, כוללת התכנית עבודה (פרקטיקום) בתחנה פסיכולוגית במשך יום אחד (בשנה א') או יומיים (בשנה ב') וכתובת עבודת גמר.

התכנית מבוססת על שישה תחומי יסוד:

- א. קורסים הקשורים בעבודת הגמר:
 - קורס מתודולוגיה (חובה, תוך התייעצות עם ראש המסלול).
 - קריאה מודרכת (רשות).
- ב. יסודות הפסיכולוגיה החינוכית
 - הבנת בית הספר רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
 - שיפור בית הספר כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
- ג. קורסים הקשורים בעבודת הפרקטיקום בתחנה פסיכולוגית:
 - פרקטיקום שנה א' (חובה).
 - פרקטיקום שנה ב' (חובה).
- ד. קורסים הקשורים בקידום האוכלוסייה הרחבה בביה"ס ובקהילה – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד שני קורסים לפחות. קורסים נוספים הנם לפי בחירת הסטודנטים. קורסים אפשריים: עבודת מניעה בקהילה; טיפוח מוטיבציה וכישורי התמודדות בבית הספר; התבגרות; שיח אישי קבוצתי, מולטימדיה וחינוך, התפתחות מוסרית, ועוד.
- ה. קורסים הקשורים באיתור ומניעה בקבוצות סיכון- בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות. קורסים נוספים לפי בחירת הסטודנטים.
 - ו. קורסים אפשריים: ליקויי למידה; דיאגנוסטיקה פסיכולוגית חינוכית; גישה רב תרבותית במניעה, ועוד.
 - ז. קורסים הקשורים באבחון ובהתערבות טיפולית – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות. קורסים נוספים לפי בחירת הסטודנטים. קורסים אפשריים: יסודות הקשר הטיפולי; פסיכופתולוגיה התפתחותית ועוד.
 - ח. קורסים הקשורים ביסודות החינוך – בתחום זה על הסטודנטים ללמוד קורס אחד לפחות. קורסים אפשריים: תרבות ביה"ס, פילוסופיה של החינוך, קורסים הקשורים במולטימדיה וחינוך, בעיות נבחרות בלמידה והוראה, סוציולוגיה של החינוך, ועוד.

סטודנטים במסגרת זו יגבשו, יחד עם יו"ר המסלול, תכנית אשר תאפשר להם התמקדות בנושא מחקרי הקשור לפסיכולוגיה חינוכית. במסגרת נושא זה ילמדו הסטודנטים לפחות 10 ש"ש. ההכשרה תתמקד בהעמקת הידע בתחומי הפסיכולוגיה הנוגעים בחינוך ובפיתוח היכולת ליישם ידע פסיכולוגי בחינוך. למסלול זה יתקבלו מספר קטן ביותר של סטודנטים.

תכנית הלימודים (48 נק"ז)**מסגרת הלימודים וחובות הלימודים:****ציון מעבר בקורסים ותנאי מעבר משנה לשנה**

ציון המעבר בקורסי התוכנית הוא 70. על מנת לעבור משנה א' לשנה ב' בתוכנית, ממוצע הציונים הנדרשים בקורסי החובה הינו 80 לפחות. מידת התאמתם האישיה של הסטודנטים מהווה גם היא שיקול בהמשך הלימודים בתוכנית.

עבודה מעשית

זו תהיה בהיקף של יום בשבוע בשנה הראשונה ויומיים בשבוע בשנה השניה. העבודה תעשה במסגרת של תחנות פסיכולוגיות-חינוכיות באזור הדרום, תוך הדרכה צמודה.

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש את הצעת המחקר עד תום הסמסטר השני ללימודים באישור חריג של יו"ר המסלול עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. הצעת המחקר בהנחיית מרצה מן המניין בדרגת מרצה מן המניין מהמסלול או מאוניברסיטה אחרת בארץ (מחייב מנחה נוסף מהמחלקה) טעונה אישור של ועדת המסלול. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר:

קורסים 50%
עבודת גמר 50%

3. ייעוץ חינוכי**תיאור כללי**

מטרת התוכנית להכשיר יועצים חינוכיים לעבודה בבתי הספר ובמסגרות חינוכיות אחרות. ההכשרה כוללת הכרת מערכת בית הספר על תפקידיה ותפקודיה, ורכישת המיומנויות הנדרשות למילוי תפקיד היועץ החינוכי. מיומנויות אלה כוללות אבחון המערכת, אבחון תפקודם של תלמידים, מיומנויות תקשורת מסייעת ודרכי התערבות ומחקר לצרכים יישומיים. התכנית מעניקה לבוגריה תואר מוסמך בייעוץ חינוכי. בוגרי התכנית יוכלו להתקבל לעבודה בייעוץ במסגרות בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והתיכונים, וכן במסגרות חינוך לא פורמאליות ואחרות בהן נדרשת פרספקטיבה ייעוצית-חינוכית. ההוראה בתכנית מתבצעת על ידי מרצים מהמחלקה לחינוך במסלולים לייעוץ חינוכי, פסיכולוגיה חינוכית, הוראה ומנהל, וכן על ידי מורים מן החוץ המומחים בתחום הייעוץ החינוכי. משרד החינוך מכיר בתכנית כבסיס לקבלת רישיון בייעוץ חינוכי, אך מתנה את מתן הרישיון בתעודת הוראה.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים היא תוכנית אוניברסיטאית מקיפה (Masters of Arts, M.A.)¹, עם תשתית אקדמית-ייעוצית רחבה, ואוריינטציה יישומית שהינה בעלת בסיס תיאורטי-מחקרי. התכנית נמשכת שנתיים וחצי (חמישה סמסטרים). קיימים שני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי (56 נק"ז): הכולל כתיבת עבודת גמר (תזה). סטודנטים הלומדים בנתיב זה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות (נק"ז), לכתוב פרויקט גמר (יישומי) הכולל הערכת צרכים והתערבות, ולכתוב עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז ולהגישה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סיום בנתיב זה בציון העומד בדרישת האוניברסיטאות מאפשר המשך ללימודי דוקטוראט.

נתיב כללי (56 נק"ז): נתיב ללא עבודת גמר². סטודנטים הלומדים בנתיב זה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 56 נק"ז במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט גמר יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות.

ההכשרה בשתי התוכניות כוללת יומיים (לפחות) של לימודים עיוניים בכל שבוע, ובנוסף תצפיות ועבודת שדה מודרכת בהיקף של יום אחד בשבוע, בכל אחת משתי שנות ההכשרה הראשונות. בסמסטר החמישי, ההכשרה כוללת יום אחד לפחות של לימודים בשבוע.

סטודנטים בתכנית נדרשים ללמוד קורסים מארבע קבוצות הכוללות: (1) לימודי יסוד; (2) מיומנויות ייעוץ; (3) תכנים בעבודת הייעוץ; (4) תכנים בעבודה חינוכית.

¹ תכנית זו מובחנת מתכניות המעניקות M.Ed. בייעוץ אשר הינן בעלות היקף ובסיס שונים.

² תלמידים המתקבלים למסלול היישומי המעוניינים לכתוב עבודת גמר (תזה) נדרשים להגיש בקשה רשמית לעבור לנתיב המחקרי. על הבקשה להיות מלווה במכתב ממרצה העומד בקריטריונים של המחלקה להנחית עבודת גמר המציינ מוכנות להנחיה של התלמיד/ה.

המבנה הכללי ודרישות הלימודים בתכנית אינם מאפשרים עבודה של למעלה מחצי משרה במהלך השנתיים הראשונות ללימודים. במהלך שנתיים אלה, על הלומדים להקדיש ללימודים שלושה ימים מלאים בשבוע לפחות.

דרישות הקבלה

על מנת להיות מועמד לתכנית, על המועמדים להיות בעלי ניסיון חינוכי וזכאות לתואר ראשון בחינוך (מסלול פסיכולוגיה), בפסיכולוגיה, או במדעי התנהגות מאוניברסיטה המוכרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה בממוצע של 85 לפחות. מועמדים בוגרי תואר B.Ed. נדרשים לממוצע של 90 לפחות. סטודנטים שלא למדו במסלולי פסיכולוגיה בתואר ראשון נדרשים להשלים את קורסי הקדם הבאים בטרם יוכלו להיחשב מועמדים לתכנית:

1. מבוא לפסיכולוגיה (4-6 נק"ז)
2. פסיכולוגיה התפתחותית (4 נק"ז)
3. פסיכולוגיה חברתית (4 נק"ז)
4. פסיכולוגיה של האישיות או פסיכופתולוגיה (4 נק"ז)
5. קורס המקנה בסיס בהבנה והסקה סטטיסטית (כגון, מבוא לסטטיסטיקה) (4-6 נק"ז)
6. קורס המקנה בסיס בחשיבה מחקרית (כגון, מבוא למחקר חינוכי, כמותי ו/או איכותי) (4-6 נק"ז)
7. קורס המקנה בסיס בחשיבה על תהליכים בחברה (כגון, מבוא לסוציולוגיה, מבוא לפילוסופיה, מחשבת החינוך) (4-6 נק"ז)

על המועמדים לצרף שני מכתבי המלצה (אחד מהם לפחות ממרצה השייך לסגל של מחלקה אקדמית באוניברסיטה או מכללה מוכרת). בנוסף, יש לצרף קורות חיים מפורטים. מועמדים שעברו את שלב המיון הראשון יוזמנו לראיון. ההחלטה על הקבלה לתכנית מבוססת על ארבעה מרכיבים: קורות חיים המבטאים ניסיון חינוכי ואוריינטציה ייעוצית, המלצות, ראיונות והישגים אקדמיים.

תכנית הלימודים

במהלך שנות הלימודים הסטודנטים נדרשים ללמוד ששה או שבעה קורסי חובה. חמישה מהם מוגדרים קורסי הליבה של התכנית:

1. כלי הערכה ליועץ (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
2. התנסות בשדה (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
3. מתיאוריה לפרקטיקה (4 נק"ז) בסמסטר החמישי, שנה ג'.

הקורס השישי והשביעי מוגדרים כחלק ממיומנויות היועץ:

4. מתודולוגיה איכותנית (4 נק"ז) בשנה א' (חובה לשני מסלולי הלימוד).
5. מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) בשנה ב' (חובה למסלול הלימוד הכולל תיזה).

בנוסף, על הסטודנטים ללמוד קורסי בחירה המוצעים במסלול לייעוץ והתואמים את דרישות התכנית. במסגרת זו, על הסטודנטים ללמוד קורסים מתוך שלוש הקטגוריות הבאות לפי הפירוט הבא:

מיומנויות ייעוץ

קורסים אלה כוללים הכשרה במיומנויות בסיס בעבודה ייעוצית-חינוכית בנוסף למיומנויות שהסטודנטים רוכשים בקורסי הליבה של התכנית. הקורסים בקטגוריה הנוכחית כוללים מיומנויות כגון קיום מפגש ייעוצי, ניהול מפגש בין-אישי, הנחיית צוות, והתמודדות עם קשיים רגשיים והתנהגותיים אצל ילדים ומבוגרים. במסגרת ההכשרה, הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בהיקף של 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי יידרשו לבחור לפחות שני קורסים בהיקף של 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודת הייעוץ

קורסים אלה עוסקים בתכנים מרכזיים בעבודה הייעוצית-חינוכית, ובנושאים בהם יועצים נדרשים לעסוק באופן תדיר כגון לקויות למידה, תהליכי התפתחות תקינים ופתולוגים, התפתחות קריירה, מוטיבציה ללמידה, ותהליכים תרבותיים והתערבויות חברתיות ורב-תרבותיות בבית הספר הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בהיקף 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי יידרשו לבחור לפחות שלושה קורסים בהיקף 4 נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודה חינוכית

קורסים אלה עוסקים בתכנים שונים הרלוונטיים לעבודה ייעוצית-חינוכית ולעבודה חינוכית באופן כללי. קורסים אלה כוללים, לדוגמא, תכנים כגון דינאמיקה של קבוצות, תיאוריות והתערבויות הנוגעות לשימוש בסמים פסיכו-אקטיביים, תיאוריות של למידה, תיאוריות של התפתחות מוסרית, דרכי התמודדות מהגישה הסלוטוגנית, היבטים ארגוניים של בתי ספר, למידה ארגונית, חשיבה ביקורתית על מערכת החינוך, זהות ישראלית ומערכת החינוך. הסטודנטים יידרשו לבחור לפחות קורס אחד, אך לא יותר משני קורסים, מקטגוריה זו.

פורטפוליו

כל הסטודנטים בתכנית נדרשים לקיים פורטפוליו אשר יסייע בארגון הידע הנלמד בתכנית תוך עיבוד רפלקטיבי וביקורתי, ויצירת אינטגרציה.

4. מנהל חברה ומדיניות החינוך

מטרת התכנית:

1. להכשיר למערכת החינוך סגל בכיר בעל השכלה רחבה הן בתחום המדיניות בישראל ובעולם, הן בתחום תיאוריות ארגוניות והן בתחום תהליכים חברתיים קהילתיים.
2. להציג בפני הסטודנטים רפורמות וחידושים בשדה המנהל והחברה.
3. לספק התנסויות משמעותיות בתחום המנהל והקהילה.
4. ליצור מוקדי מחקר בתחום מנהל, מדיניות חינוכית, וקהילות בישראל.

תנאי קבלה:

1. בעלי תואר ראשון בכל חוג או מחלקה ממוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 85 לפחות. בעל תואר B.Ed. בממוצע של 90 לפחות.
2. תהליך המיון/קבלה מתבסס על הישגים לימודיים בתואר ראשון, מכתבי המלצה וראיון.
3. מועמדים שברקע האקדמי שלהם חסרים מקצועות חיוניים לתכנית יחויבו בהשלמות בהתאם. לימודים אלו לא משתקללים במניין הנקודות לתואר.

קורסי השלמה: (ע"פ החלטת ועדת הקבלה)

1. מבוא לסוציולוגיה של החינוך (6 נק"ז)
2. שיטות מחקר בחינוך (6 נק"ז)
3. מבוא למחקר חינוכי איכותי כמותי (6 נק"ז)

ההרשמה למסלול מתקיימת בחודשים ינואר ופברואר בלבד.

בתוכנית קיימים שני נתיבי לימוד: נתיב כללי ונתיב מחקרי

א. נתיב כללי (42 נק"ז)

התנאים:

1. תנאי קבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.
2. קורסים בהיקף של 42 נקודות * מהם:
 - תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה מחקרית איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
 - קורס הערכת פרויקטים (6 נק"ז) – חובה
 - 20 נק"ז קורסי בחירה במסלול.

- 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ למסלול (מהמחלקה לחינוך).
- 3. בחינת גמר – על הסטודנטים שסיימו את חובות השמיעה לתואר להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75.

ב. נתיב מחקרי (42 נק"ז)

התנאים:

1. תנאי קבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.
2. קורסים בהיקף של 36 נק"ז * מהם:
 - תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מתודולוגיה איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
 - מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
 - 16 נק"ז קורסי בחירה במסלול.
 - 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ למסלול (במחלקה לחינוך).
3. עבודת גמר בהיקף של 6 נק"ז.
4. מעבר מנתיב כללי לנתיב מחקרי מותנה בציון ממוצע 90 בלימודי שנה ראשונה בתואר שני, באישור ועדת המוסמכים וכתיבת הצעת מחקר. תנאי קדם למעבר לנתיב המחקרי הינו בחירת מנחה (חבר סגל מן המחלקה בדרגת מרצה ומעלה)

עבודת גמר

סטודנטים שבחרו ללמוד בנתיב המחקרי ואושרה בקשתם ע"י ועדת המוסמכים של המסלול יכתבו הצעה. ההצעה תוגש לאישור עד תום הסמסטר השני ללימודים, לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. היקף עבודת הגמר לא יעלה על 100 עמודים. על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר:

בנתיב הכללי

קורסים 85%

בחינת גמר 15%

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

בנתיב המחקרי

במסגרת המסלול למנהל מדיניות וחברה מתקיימת מגמת לימוד בהערכה ומדידה במערכות חינוך

המגמה להערכה ומדידה במערכות חינוך*

המגמה מקנה כלים תיאורטיים ויישומים למדידה והערכה של פרויקטים, תוכניות, מדיניות, תהליכי קבלת החלטות והישגים, הדרושים למנהלים ומבצעים בכל רמות הארגון. המגמה תכשיר את בוגריה לעסוק בהערכה ומדידה של מערכות חינוכיות, בנושאים הכוללים סוגיות תיאורטיות ואתיות, כמו גם מעשיות כמו תכנון הערכה, איסוף וניתוח נתונים, מתן משוב, ותמיכה ביישום המלצות הערכה. וכל זאת תוך שיתוף הלקוח וקידום מיומנויותיו בניהול מבוסס ידע, קבלת החלטות, ושיפור תהליכים. בנוסף, מכשירה התכנית חוקרים של תחומי הערכה ומטא-הערכה.

תוכנית הלימודים (42 נק"ז)

קורסי החובה כוללים:
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות,
תורת המבחנים,
הערכת פרויקטים,
תיאוריה של הערכה
אתיקה של הערכה
חשיבה מדעית ביקורתית
מבוא לכלכלת חינוך

וקורסים נוספים שעוסקים במבנה מערכת החינוך, מערכות ארגוניות ותחומים משיקים. בחינת גמר בתום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים. התוכנית כרגע בהרצה ויתכנו בה שינויים.

במידה והסטודנטים יבקשו ללמוד בנתיב המחקרי ילמדו קורסים בהיקף 38 נק"ז ויכתבו בחינת גמר בהיקף 6 נק"ז. הגשת עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

תנאי קבלה

זהים לתנאי הקבלה למסלול – כמפורט בתנאי הקבלה.

* שם המגמה לא יצוין בגיליון הציונים, באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך
לימודי תעודת הוראה
(סימן מחשב 130)

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך מפעילה שני מסלולים: **דו-שנתי, לסטודנטים, וחד-שנתי, למורים חסרי תעודת הוראה ולקבוצות ייחודיות**. אלו הן תוכניות לרכישת מקצוע, הדומות להכשרת פסיכולוגים חינוכיים, עובדים סוציאליים, קלינאי תקשורת, מאבחנים דיסקטיים ועובדי סיעוד. המיזוג של תיאוריה ויישום נעשה בסדנאות שבהן מוצגים היבטים תיאורטיים, אשר מודגמים ומיושמים בהתנסויות של המשתתפים, בצורות של מחקרי פעולה קטנים ופיתוח וניסוי של תוכניות הוראה. הבוגרים מקבלים תעודת הוראה המאפשרת לקבל משרד החינוך והתרבות רישיון הוראה קבוע (בתנאים שנקבעו בחוזר המנכ"ל של משרד החינוך מספר ל"ז).

ליחידה לקידום המקצועיות בחינוך יכול להירשם כל סטודנט שסיים לפחות 2 שנות לימוד לתואר הראשון באחת מן המחלקות הבאות:

- **בהיקף של לפחות 54 נק"ז אקדמיות:** מקרא, לשון עברית, ספרות עברית, מחשבת עם ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, פוליטיקה וממשל (מדעי המדינה), גיאוגרפיה, אנגלית, פילוסופיה, אומנות, מזרח תיכון, תקשורת.
- במחלקות **חינוך** (במסלול מצטיינים – פסיכולוגיה חינוכית) **ומדעי ההתנהגות**, בהיקף של 80 נק"ז לפחות ובמוצע של 80 לפחות.
- תלמידי **הפקולטה למדעי הטבע** במקצועות: ביולוגיה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, מדעי המחשב, ומתמטיקה נדרשים לתוכנית חד מחלקתית.
- בוגרי **הפקולטה להנדסה** מאוניברסיטאות בארץ, רשאים לקבל תעודת הוראה במקצועות מדעי הטבע, מתמטיקה ומחשבים ובלבד שישלימו את הקורסים הנדרשים ע"י המחלקות הרלוונטיות.

במסלול הדו-שנתי היקף הלימודים הוא 36-40 נק"ז ובמסלול החד-שנתי למורים 32 נק"ז.

ההרשמה לכל המסלולים היא במדור רישום.

שימו לב,

- פתיחת כל אחד מן המקצועות מותנית במספר מינימלי של מתקבלים (כפי שייקבע ע"י האוניברסיטה) ויתכנו שינויים בתוכנית אם הנסיבות באוניברסיטה יחייבו זאת.
- תקנות משרד החינוך והתרבות ותנאי הרישוי מטילים על כל סטודנט דרישות נוספות שאינן באחריות היחידה לקידום המקצועיות בחינוך.
- מי שיידרשו להשתתף בשיעורי השלמה, עפ"י משרד החינוך, יירשמו אליהם במחלקות המתאימות וישלמו שכ"ל בהתאם.
- משרד החינוך רשאי לדרוש תואר שני כדי לקבל רישיון הוראה לכתות י"א-י"ב.

- ע"פ החלטת משרד החינוך כל מורה חדש (שיש לו תעודת הוראה) צריך לעבוד בהוראה בשנת סטאג', בהיקף של שליש משרה לפחות, כתנאי לקבלת רישיון הוראה. מורים כאלה משתתפים בסדנת סטאג' בת שעתיים שבועיות לאורך שנת לימודים אקדמית. את הנוסח המלא של ההחלטה וההליכים לקבלת רישיון לעסוק בהוראה ניתן לראות באתר הסטאג' www.education.gov.il/staj.

א. המסלול הדו שנתי

תנאי הקבלה

1. שנתיים אקדמיות מלאות בלימודים לתואר ראשון מכל אוניברסיטה בארץ, בציון ממוצע של 75*
לפחות.
2. סטודנטים מהאוניברסיטאות בארץ, בעלי ממוצע תואר מעל 85* יתקבלו אוטומטית. הקבלה מותנית בתשלום מקדמה עד שבועיים מיום קבלת מכתב הקבלה.
3. הצלחה בבחינה בהבעה בכתב ובראיון האישי.
4. ההחלטה על קבלתם של מועמדים ממכללות אקדמיות או אוניברסיטאות מחו"ל בעלי ממוצע תואר של 75 לפחות תובא לדיון בועדת ההוראה של היחידה.
5. סטודנטים להוראת מקרא, היסטוריה, אנגלית, מתמטיקה ומדעי המחשב, ואזרחות חייבים בלימודי השלמה כמפורט להלן.

משך ומיבנה הלימודים

- ביחידה לקידום המקצועיות בחינוך יש חובת נוכחות בכל השיעורים, אלא אם נאמר אחרת. הלימודים נמשכים שנתיים, ישנם שיעורי חובה והתנסות בהוראה בהיקף של עד 40 נק"ז אקדמיות.
- בשנה הראשונה הלימודים בימי ה', בשעות 00:00-8:00, כאשר ההתנסות בהוראה בבית הספר מתקיימת בשעות 00:00-12:00, 8:00-14:00, ובמי א', בשעות 00:00-14:00-18:00.
- בשנה השנייה יום הלימודים הוא יום א', בשעות 00:00-12:00-18:00 ויום נוסף של התנסות בהוראה בבית ספר על יסודי, בהיקף של 6 ש"ש בסה"כ, על פי קביעת היחידה (במקרים חריגים תאושר התנסות בבי"ס ע"פ הצעת הסטודנט).
- סטודנטים שיהיו זכאים להשתתף בסדנת הסטאג' (ראה/י מטה) יתחילו את לימודיהם בשעה 10:00.

תוכנית הלימודים

שנה א'		שנה ב'	
סדנה להוראת מקצוע	4 נק"ז	ניהול כיתה ושוונות לומדים	4 נק"ז
התנסות בהוראת המקצוע	4 נק"ז	חינוך חברתי-ערכי-אזרחי	4 נק"ז
היבטים פסיכולוגיים וסוציולוגיים בהוראה	4 נק"ז	הכנת חומרים במקצוע ההוראה	2 נק"ז
מדידה בחינוך	2 נק"ז	סדנא יישומית של חינוך חברתי	4 נק"ז
		וניהול כיתה	
שיקולי דעת דידיקטיים	2 נק"ז	סדנת סטאז' **	4 נק"ז
סוגיות קריירה בבית הספר	2 נק"ז	התנסות בביה"ס***	2 נק"ז
היבטים ארגוניים של בית הספר	2 נק"ז		
פסיכולוגיה של הלמידה	2 נק"ז		
סה"כ	22 נק"ז	סה"כ	16-18 נק"ז

תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' ולקבלת תעודת הוראה

1. ציון 75, לפחות, בסמינר הדידקטי ובהתנסות במקצוע ההוראה.
2. ציון ממוצע של 75, לפחות, בלימודי שנה א'.
3. ציון ממוצע של 75, לפחות, בסדנת הסטאז' ובהתנסות של שנה ב'.
4. ציון ממוצע משוקלל של 75, לפחות, בכל לימודי שנה א' ושנה ב'.

ב. המסלול החד שנתי**מבנה ומשך הלימודים**

- המסלול נועד א. למורים ותיקים חסרי תעודת הוראה (32 נק"ז).
- ב. לבעלי תואר שני בייעוץ חינוכי ופסיכולוגיה, תעודת הוראה במדה"ח (38-40 נק"ז).
- התוכנית כוללת שיעורים דידיקטיים המכוונים לתחום הידע וקורסים פדגוגיים כלליים, בהיקף של 32 נק"ז. חלק מן השיעורים משותפים לסטודנטים משני המסלולים. ייתכנו ביקורים של סגל היחידה והסטודנטים בבתי הספר של המורים במסלול החד שנתי.
- פתיחת כל אחד מן הסמינרים הדידיקטיים למקצועות ההוראה השונים, מותנית במספר מינימלי של מתקבלים (שיקבע ע"י האוניברסיטה).
- מי שחייב בשיעורי השלמה בתחום הידע (ראה/י עמוד הבא), עפ"י תנאי הרישוי של משרד החינוך, יירשם במחלקות המתאימות וישלם שכר לימוד לפי תקנות האוניברסיטה.

• לסטודנטים בשנה ב', הממוצע מחושב לפי שלושה סמסטרים ראשונים.
 ** למשתתפים בתוכנית הסטאז' בלבד.
 *** לכל הסטודנטים שאינם עובדים בביה"ס

תנאי הקבלה

יתקבלו מורים :

- א. בעלי תואר ראשון במקצוע ההוראה, מאוניברסיטה מוכרת בארץ (52 נק"ז אקדמיות, לפחות, במקצוע ההוראה), בממוצע תואר 70 ומעלה.
- ב. ותק של שנתיים לפחות בהוראה בחט"ב ו/או בחט"ע.
- ג. מומלצים ע"י מנהל בית הספר.
- ד. מקום עבודה מובטח בבית ספר לשנת הלימודים הבאה (תשס"ז).
- ה. בחינת כושר ההבעה בכתב.
- ו. ראיון אישי
- ז. לתוכנית ההוראה במדעי החברה יוכלו להירשם בעלי תואר שני בייעוץ חינוכי ובפסיכולוגיה. במקרים חריגים תישקל מועמדותם של סטודנטים בשנת לימודיהם השנייה, לתואר שני, במקצועות אלו.

עלות התוכנית : 100% שכר לימוד לשנת לימודים אקדמית (ללא השלמות).

משך ומבנה הלימודים

הלימודים נמשכים שנה אקדמית מלאה, יומיים בשבוע.

ימים : א' 20:00-12:30 , ג' 20:00-14:30 או ו' 14:00-08:15

שיעורי השלמה במחלקות האקדמיות

כל סטודנט אחראי להשתתפותו בשיעורי השלמה, להם נדרש להירשם כחלק מחובת לימודים לתעודת הוראה. (אנו מציעים לשמוע אותם כחלק מהלימודים הכלליים של התואר).

היסטוריה

לתלמידי היסטוריה של עם ישראל: מבואות מהיסטוריה כללית: עת חדשה, ימי הביניים, העת העתיקה.

לתלמידי היסטוריה כללית: מבואות מהיסטוריה של עם ישראל (3 התקופות)

מקרא

כפי שייקבע על ידי המסלול להוראת מקרא במחלקה למקרא.

מתמטיקה ומדעי המחשב

כפי שייקבע על ידי המחלקה למתמטיקה או מדעי המחשב, למי שאינם לומדים במסלול להוראת מתמטיקה ומדעי המחשב (בפקולטה למדעי הטבע). הקורס "בעיות נבחרות במתמטיקה", הינו קורס חובה לכל הלומדים להוראת המתמטיקה.

אנגלית

בלשנות מיושמת

אזרחות

- 4 נק"ז – חינוך ערכי ואזרחי –
 2 נק"ז – משפט, מדינה וחברה –
 2 נק"ז – דת, מדינה וחברה -
 2 נק"ז – תיאוריות דמוקרטיות -
 4 נק"ז – מבנה החברה הישראלית + מיזם –

מדעי החברה**סוציולוגיה**

יסודות הסוציולוגיה
 מבנה חברתי של ישראל
 הפרט בחברה

פסיכולוגיה

פסיכולוגיה קוגניטיבית
 פסיכולוגיה התפתחותית
 פסיכולוגיה חברתית
 פסיכולוגיה של האישיות

פילוסופיה

(סימן מחשב 131)

לימודים לתואר ראשון**מטרת הלימודים**

המחלקה לפילוסופיה מציעה לתלמידים מגוון רחב של קורסים ברמות מדורגות ובמתכונות שונות. מטרת הלימודים במחלקה כפולה: להציג בפני התלמיד את תורותיהם ומפעלם של גדולי הפילוסופים הקלאסיים והמודרניים ולפתח אצל התלמיד כלי-ניתוח ומחשבה ביקורתית תוך-כדי התמודדות עם בעיות פילוסופיות שונות.

מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה מתקיימים על פי ארבע תוכניות לימוד:

- א. תכנית ראשית – 80 נק"ז.
- ב. תכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז.
- ג. מחלקה משנית - 28 נק"ז.
- ד. חטיבה – 14 נק"ז (סימן מחשב 181).

החובות בתוכניות הלימוד השונות

- א. **פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית:** 80 נק"ז
- ב. **פילוסופיה בתכנית דו-מחלקתית:** 54 נק"ז

חובות שנה א'

1. מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה 2 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר 2 נק"ז
3. תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז
4. תולדות הפילוסופיה היוונית + תרגיל (א'-ב') 6 נק"ז
5. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל 3 נק"ז
6. מבוא ללוגיקה (ב') + תרגיל אן חשיבה בקורתית+תרגיל 3 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה החדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
- תרגיל בפילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז

בנוסף לקורס הנ"ל חייב כל סטודנט לשנה ב' לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים:

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה מדינית 3 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
4. מבוא לאסתטיקה 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- פילוסופיה חדישה : הזרם הקונטיננטלי (א-ב') 6 נק"ז
- או פילוסופיה חדישה : הזרם האנליטי – שני קורסי בחירה עד 6 נק"ז
- כל תלמיד חייב להשתתף בשני סמינרים לפי בחירתו. עד 8 נק"ז

סטודנטים במחלקה ראשית רשאים לקחת קורסי בחירה במחלקות אחרות באישור המחלקה לפילוסופיה.

פילוסופיה בתכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**חובות שנה א'**

- מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה 2 נק"ז
- מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר 2 נק"ז
- תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה (א-ב') 4 נק"ז

אחת מן האפשרויות הבאות:

1. מבוא ללוגיקה + תרגיל (א-ב') 6 נק"ז
2. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל וחשיבה בקורתית + תרגיל 6 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה יוונית + תרגיל (א-ב') 6 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה חדשה : מדקארט עד קאנט (א-ב') 4 נק"ז
- (ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז) אחד מקורסי המבוא של שנה ב' 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- סמינר אחד לפי בחירת התלמיד 3-4 נק"ז
- שעורי בחירה סמסטריאלים 3-4 נק"ז

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (מס' מחשב 147).

סילבוס :**קורסי חובה - שנה א'****131-1-1031 מבוא לפילוסופיה יוונית - א'+ב'****Introduction to Greek Philosophy A+B**

(שעור + תרגיל : 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : מקובל לראות בפילוסופיה היוונית את ראשית הפילוסופיה המערבית. מטרת הקורס היא להציג את תרומתה של המחשבה היוונית לניסוחן של בעיות ועמדות פילוסופיות ואת תשובותיה לעוסקים בסוגיות אלה בכל זמן. כדי להשיג את המטרה הנ"ל נעסוק במספר מהלכים וטיעונים מרכזיים תוך אפיון כלל הקשרים שבין התחומים הפילוסופיים השונים (אונטולוגיה, אפיסטמולוגיה, אתיקה), ותוך יצירת כלים מושגיים בסיסיים (מהו הסבר אימננטי, ההבחנה בין מהות לתופעה ועוד). כל זאת תוך סקירה כרונולוגית של האסכולות וההוגים המרכזיים בתקופה העתיקה כפי שהם מוצגים בפרשנות המקובלת ובעיקר תוך עיון בכתביהם של אפלטון ואריסטו.

חומר קריאה : חומר הקריאה המקורי - כולו בשפה העברית. הטקסטים המרכזיים שנקרא בקורס הם מתוך כתבי אפלטון ומתוך כתבי אריסטו. חומר עזר גם באנגלית.

דרישות : בסוף כל סמסטר תתקיים בחינה. לקורס מתלווה תרגיל שהשתתפות בו חובה.

131-1-1011 מבוא לפילוסופיה - א'+ב'**Introduction to Philosophy A+B**

(שעור + תרגיל : 4 נק"ז לסמס' לתלמידי פילוסופיה ו-3 נק"ז לסמס' לתלמידי לימודים כלליים)

תאור הקורס : השעור יוקדש לעשיית הכרות עם בעיות פילוסופיות מרכזיות בזמננו.

בסמסטר הראשון נדון בבעיות הנוגעות לידיעה, ודאות, אמת, הכרח, נפש, אלוהים, זמן : האם אפשר לדעת משהו בודאות? מהי אמת, מה תוקפן של מתמטיקה ולוגיקה? היש הבדל בין נפש לגוף? מה ישנו בעולם? היש לחיים משמעות? האם אלוהים קיים?

בסמסטר השני נדון בבעיות הנוגעות למוסר, צדק חברתי ואחריות מוסרית : מה הם ערכי מוסר? האם צריך להיות מוסרי? האם מוסר הוא בעל תוקף יחסי או מוחלט? מה הוא טבעה של חברה צודקת.

חומר קריאה : חוברת מקראות - בעברית.

הנחיות : הקורס פתוח ללימודים כלליים.

לסטודנטים מלימודים כלליים מומלץ התרגיל במבוא לפילוסופיה ללימודים כלליים - בו הציון יינתן או לפי המבוא או כעובר. לתרגיל יש להירשם במזכירות המחלקה לפילוסופיה.

רמת קושי : שעור ראשוני בפילוסופיה.

דרישות : - בחני ביניים ובחינת סיום.

131-1-1631 תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה פילוסופית א'+ב'**Philosophical Exercise – Reading and writing A+B**

(תרגיל : 2 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : התרגיל מכוון להשגת שלוש מטרות : (1) דיון בסוגיות שעלו בהרצאה בשעור ; (2) קריאה, דיון ופירוש של הטקסטים הפילוסופיים עליהם נסוב השעור ; (3) לימוד כתיבת חיבורים פילוסופיים (התרגיל מיועד לתלמידי פילוסופיה בלבד).

1021-1-131 מבוא ללוגיקה א'+ב'**Introduction to Logic A+B**

(שעור + תרגיל : 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : בקורס זה נפתח שיטה של דדוקציה טבעית על בסיס שתי תורות משלימות של מבנה לוגי. תורת פונקציות האמת (תחשיב פסוקים), בה נעסוק בסמסטר הראשון, ותורת הכימות (תחשיבי הפרדיקטים) בה נתמקד בסמסטר השני. תורות אלה תאפשרנה לנו לקבוע את תקפותם של רוב הטענות בהם אנו נתקלים הן בחיי היומיום והן במסגרת החשיבה המדעית. בנוסף לכך נלמד לזהות דפוסים נפוצים של טיעונים בלתי תקפים (כשלים).

הנחיות : הקורס מלווה בתרגיל מחייב.

דרישות : תרגילים שבועיים, בוחן ביניים, בחינה בסיום כל סמסטר.

13371-1-131 חשיבה ביקורתית**Critical Thinking**

(שעור + תרגיל : 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : להבדיל מן הלוגיקה, העוסקת בטענות מבחינת תקפותם או אי תקפותם, ומספקת תיאוריות מבניות (תחשיב פסוקים, למשל) להסבר תכונה זו של הטענות, עוסקת החשיבה הביקורתית בהבנת טענות ככלי ביטוי אנושיים, מבחינת תפקידם בשפה ובמחקר. מבחינת השימוש בהם ומבחינת אפשרויות הטעות והכשל הגלומות בשימוש זה. בלשון מסורתית, ניתן לומר כי החשיבה הביקורתית עוסקת במבנה הרטורי של הטענות, להבדיל מן המבנה הלוגי שלו. תפקידה הביקורתי של דיסציפלינה זו הינו להראות כיצד עלול המבנה הרטורי של הטענות להטעות אותנו ולהובילנו לכשלים ולהיסקים בלתי תקפים, וכיצד עשויה הבנת הרטוריקה של הטענות לסייע בידו להימנע מטעויות וכשלים.

חומר קריאה :

דרישות : תרגילים שבועיים, בחינת אמצע סמסטר, בחינה סופית.

קורסי חובה - שנה ב'**1061-1-131 פילוסופיה חדשה : דקארט עד קאנט - א'+ב'****Modern Philosophy: From Descartes to Kant –****A+B**

(שעור+תרגיל : 4 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס : במאות הי"ז והי"ח אנחנו עדים לשינוי מפליג באופן שבו תופס האדם את העולם ואת מקומו בו. ביטויים מובהקים של שינוי זה הם המדע החדש, שהורתו עוד במאה הט"ז אך שיאו ללא ספק בניוטון, ומסורת הפילוסופיה החדשה, שהורתה בדיקרט ולוק ושיאה בעמנואל קאנט. בקורס נעמוד על המגמות העיקריות של מסורת הפילוסופיה החדשה, על זיקתה למדע החדש, ועל השלכותיה המרכזיות, שהשפיעו עמוקות על האקלים התרבותי בן ימינו. בחינה זו תעשה דרך עיון בכתביהם של פילוסופים בולטים ששייכים למסורת זו כמו דיקרט, לוק, שפינוזה, ברקלי, יום וקאנט.

חומר קריאה : ימסר עם תחילת הקורס.**רמת קושי :** קורס בסיסי.**דרישות מוקדמות :** מבוא לפילוסופיה יוונית, או מבוא לפילוסופיה.**דרישות :** עבודת רפרט + בחינה בכל סמסטר

בנוסף לקורס הנ"ל כל תלמיד משנה ב' חייב לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים:

131-1-1111 מבוא לפילוסופיה של הלשון

Introduction to the Philosophy of Language

(שעור: 3 נק"ז)

תאור הקורס: האם אפשרית שפה ללא מחשבה או מחשבה ללא שפה? הקורס יעסוק בקשר שבין מחשבה לשפה ובין שתיהן לעולם. כיצד פסוק הופך להיות בעל משמעות? וכיצד אנו יכולים להורות על עולם בלתי תלוי בנו בעזרת משמעויות שבראש? נתחיל בהבחנה של פרגה בין מובן להוראה ובמהפכה שחולל בפילוסופיה, ונמשיך בתלמידיו: ראסל, וויטגנשטיין, קארנפ, קוויין, דיווידסון, קריפקי ואחרים. חובות הקורס: עבודה או מבחן.

131-1-1061 מבוא לפילוסופיה מדינית

Introduction to Political Philosophy

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: הקורס יחולק לשני חלקים: סדרת הרצאות על הקלאסיקה של הפילוסופיה המדינית ממקיאבלי עד רולס ותרגיל שבו ידונו במאמרים שעוסקים במושגים שהם חלק חשוב של ה"מילון הפוליטי" כגון חופש, צדק, שיוויון, מדינה, חוק וכו'.

131-1-2141 מבוא לאסתטיקה

Introduction to Aesthetics

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: במבוא לאסתטיקה נעסוק בשאלות הקשורות באומנות, ובמיוחד בקשר בין אומנות ופילוסופיה ובין שתיהן לחינוך ופוליטיקה. נקרא מתוך: המדינה של אפלטון, המאטיקה של אריסטו, ביקורת כוח-השיפוט של קאנט, מכתבים על החינוך האסתטי של שילר, הרצאות על האסתטיקה של היגל, הולדת הטרגדיה של ניטשה, "מקורה של יצירת האומנות" של היידגר.

131-1-0015 מבוא לפילוסופיה של הנפש

Introduction to the Philosophy of Mind

(שעור: 3 נק"ז)

תאור הקורס: האם ייתכנו מצבים נפשיים בעולם חומרי טהור? האם מחשבים עשויים לחשוב? האם חיזורים עשויים מסיליקון עשויים להיות בעלי מודעות? האם לי ולכפיל פיזיקאלי שלי אותן האמנות? תשובות לשאלות מעין אלה ניתנו על תיאוריות בפילוסופיה של הנפש.

נפתח בהצגת הסוגים העיקריים של המצבים הנפשיים, ובהבהרת המאפיינים החשובים והמיוחדים לכאורה של הנפשי, כמו מאפייניו האפיסטמיים (האופנים בהם אנו יודעים על המצבים הנפשיים), מודעות, ומכוונות (אינטנציונאליות). נציג את התיאוריות המרכזיות באשר למהות המצבים הנפשיים ומעמדם האונטולוגי (ובפרט, באשר לשאלת היחס בין הנפשי לחומרי): דואליזם, ביהיוריזם, תורת הזהות הנפשית-מוחית, פונקציונליזם ומודל המחשב של הנפש. נשים דגש על בחינת יכולתן של התיאוריות העכשוויות, שהן תיאוריות מטריאליסטיות – תאוריות המקבלות את ההנחה שעולמנו, על התופעות

הנפשיות שבו, הוא עולם פיזיקלי טהור להסביר את מאפייניו המיוחדים לכאורה של הנפשי. נעסוק גם בשאלת טבעם של הסברים פסיכולוגיים, בשאלה כיצד לחקור את התחום הנפשי, ובשאלה מה צריכה/יכולה להיות תרומתן של דיסיפלינות שונות, כתבונה מלאכותית ומדעי המוח, למחקר זה. כמו כן נדון בסוגיות הבאות, העומדות במרכז רבים מהדיונים העכשוויים בפילוסופיה של הנפש: מודעות, תוכן נפשי, סיבתיות נפשית, "פסיכולוגיה עממית" ויחסיה עם ה"פסיכולוגיה מדעית", הגישה הפרשנותית, והגישה האלימיניטיביסטית.

חובות הקורס: עבודה קצרה במהלך הקורס, ובחינה או עבודה בסיומו.

קורסי חובה – שנה ג'

131-1-0201 מבוא לפילוסופיה חדישה - הזרם הקונטיננטלי, המאה ה-20 א'+ב'

20th Century Philosophy: Ccontinental Tradition - A+B

(שעור + תרגיל: 3 נק"ז לסמסטר)

תאור הקורס: בקורס זה נעסוק במשנתם הפילוסופית של הוגים מרכזיים של סוף המאה ה-19 וה-20: היגל: דיאלקטיקה, המוחלט; מארקס: היסטוריה, מטריאליזם, ניכור; ניטשה: היסטוריה, מוסר, אמת; הוסרל: פנומנולוגיה; היידגר: קיום אנושי, ישות הסטוריה; לוינס: אתיקה כפילוסופיה ראשונית; דרידה: על דקונסטרוקציה; פוקו: על ביקורת הנאורות

חומר קריאה: הרצאות, מקורות בעברית וביבליוגרפיה בעברית ובאנגלית.

הערה: במקום הקורס הנ"ל ניתן לקחת שני קורסי בחירה בפילוסופיה חדישה: הזרם האנליטי

(מבין הקורסים המסומנים כאנליטיים ברשימת קורסי הבחירה לשנים ב-ג)

* לפני תחילת שנת הלימודים ניתן לראות באתר האינטרנט של המחלקה ידיעון מעודכן של רשימת הקורסים

לימודים לתואר שני בפילוסופיה

(סימן מחשב 2-131)

מטרות לימודי התואר השני במחלקה לפילוסופיה

לתכנית לימודי התואר השני בפילוסופיה שלוש מטרות:

- (א) להרחיב ולהעמיק את לימודי התואר הראשון בפילוסופיה, לשכלל את כלי-הניתוח והמחקר של הסטודנטים לפילוסופיה, להמשיך לפתח אצלם מחשבה עצמאית ביקורתית ולאפשר להם להתמחות בנושאים ספציפיים;
- (ב) לתרום ללימודים בין-תחומיים בשיתוף-פעולה עם מחלקות אחרות באוניברסיטה, בשים לב לכך כי סוגיות פילוסופיות שונות (כגון אלו הנדונות בפילוסופיה של המדע, פילוסופיה של המתמטיקה, פילוסופיה של הרוח, פילוסופיה של ההיסטוריה, פילוסופיה של האמנות ועוד) נוגעות במישרין בתחומי מחקר של מחלקות אחרות;
- (ג) להכשיר מורים לפילוסופיה בכיתות של בית-הספר התיכון.

תנאי קבלה

- (א) בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שממוצע ציוניהם 80 לפחות.
- (ב) ראיון אישי, לפי הצורך.
- (ג) בוגרי תואר ראשון בתחום אחר, ידרשו להשלים קורסים בפילוסופיה במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. מכסת לימודי ההשלמה תיקבע לגבי כל סטודנט בנפרד על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית. ציון המינימום לשם קבלה לתואר שני במעמד מן המניין הינו לפחות 80 בכל קורס. את קורסי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תוך שנתיים.
- (ד) חובת אנגלית – השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" במסגרת התואר הראשון בציון 75 לפחות (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תכנית הלימודים

- (א) תכנית הלימודים מבוססת על קבוצות-לימוד קטנות המלוות בהדרכה אישית. ההדרכה האישית ניתנת על-ידי אחד ממורי המחלקה אשר עובד עם הסטודנטים במהלך הלימודים. במסגרת ההדרכה האישית יהיה מעקב שוטף אחר התקדמותם של הסטודנטים.
- (ב) הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני נתיבים: נתיב מחקרי ונתיב כללי.

תנאי השתתפות מעבר וסיום

- (א) ציון עובר בכל קורס בלימודי התואר השני הוא 65.
- (ב) סטודנט שנכשל בקורס חובה או השלמה פעמיים, יופסקו לימודיו.
- (ג) סטודנט בתואר שני רשאי לגשת למועד אחד בלבד של כל בחינה.
- (ד) חובה על כל סטודנט להשתתף בסדנת קריאה אחת במשך לימודי התואר השני.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יתקבלו סטודנטים אשר עבודתם במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני מעידה על יכולת מחקר, ואשר נסחו רעיון למחקר ומצאו מנחה.

1. הסטודנטים ילמדו בהיקף של 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז.
 2. 24 נק"ז לפחות תהיינה במסגרת המחלקה.
 3. סטודנטים בנתיב המחקרי רשאים להשתתף בסמינרים ובשעורים מלימודי התואר הראשון של המחלקה בהיקף שלא יעלה על 6 נק"ז. הסטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודות סמינריוניות.
 4. הציון בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
 5. הסטודנטים יצטרכו להגיש 2 עבודות סמינריוניות במהלך הלימודים. העבודות הסמינריוניות תהיינה בקורסים מלימודי התואר השני במחלקה.
 6. הסטודנטים יעבדו עם מנחה לעבודת הגמר בתיאום ובאישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. סטודנטים אשר לא יעמדו בלוח זמנים זה, המשך לימודיהם בנתיב המחקרי יובא להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יש להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סטודנטים המבקשים להחליף מנחה יפנו בבקשה מנומקת לוועדת המוסמכים המחלקתית. החלפת המנחה מותנית באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית. ציון עובר בעבודת הגמר הינו 75.
 7. הסטודנטים יבחנו בחינה ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תאריך הבחינה יקבע בתאום עם ועדת המוסמכים המחלקתית. על כל הסטודנטים לגשת לבחינת גמר לא יאוחר מתחילת השנה השנייה ללימודיהם. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75.
- מתכונת הבחינה:** מתוך רשימה ביבליוגרפית קבועה, שאושרה ע"י מועצת המחלקה, יבחרו הסטודנטים כ- 16 פריטים מתוך שני מדורי חובה (פילוסופיה יוונית ופילוסופיה חדשה) ומתוך שני מדורי בחירה. בחירה זו תערך בהתייעצות עם ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישורה. הבחינה תיערך בכתב ותיבדק ע"י מורי המחלקה.

הרכב הציון הסופי לתואר**בנתיב המחקרי**

קורסים	50%
עבודת-גמר	40%
בחינת הגמר	10%

בנתיב הכללי

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. הסטודנטים ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז.
2. לפחות 28 מתוך 40 נק"ז תהיינה במסגרת המחלקה.
3. יתרת נקודות הזכות תהיינה במסגרת קורסים ממחלקות אחרות בעלי זיקה לפילוסופיה ברמה של תואר שני.
4. סטודנטים בנתיב הכללי רשאים להשתתף בסמינרים ושעורים מלימודי תואר ראשון של בהיקף של 8 נק"ז לכל היותר. סטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודה סמינריונית.
5. הציון הסופי בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
6. הסטודנטים בנתיב הכללי נדרשים להגיש 3 עבודות סמינריוניות במהלך הלימודים.
7. הסטודנטים ידרשו להיבחן בבחינת גמר ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תנאי הבחינה ומתכונתה כמפורט בסעיף 7 של הנתיב המחקרי.

השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים תזכה את הסטודנטים (בשני הנתיבים) בשתי נקודות זכות. עבור כל נקודת זכות יהיה על הסטודנטים לכתוב עבודת רפרט קצרה על אחת ההרצאות שניתנו בסמינר.

לימודי התואר השלישי בפילוסופיה

מטרות לימודי התואר השלישי

- לתכנית לימודי התואר השלישי בפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון שתי מטרות עיקריות:
- א. פיתוח מחקר פילוסופי מקורי, מעמיק ושיטתי בכל התחומים וההתמחויות המוכרים בפילוסופיה.
 - ב. הכשרת עתודת מרצים/ות וחוקרים/ות ברמה אוניברסיטאית בתחומי הפילוסופיה השונים.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שלישי במחלקה לפילוסופיה נסמכת על תקנון אוניברסיטת בן-גוריון נספח יב'/התקנון האקדמי, ועל תקנות הועדה הפקולטית, לתלמידי מחקר. תפקידה של תוכנית זו ליישם תקנות אלה. תכנית הלימודים תנוהל ע"י ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

מסלולי לימודים

- ללימודי התואר השלישי במחלקה לפילוסופיה יתקבלו תלמידים/ות בשלושה מסלולים אלטרנטיביים:
- א. המסלול הרגיל - מסלול זה מיועד למועמדים/ות בעלי תואר שני בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת.
 - ב. המסלול המשולב - מיועד לתלמידי/ות תואר שני במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר, הנמצאים/ות בשלב מתקדם והוכיחו יכולת מחקר בולטת בעבודת המחקר שלהם, ומחקרם ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
 - ג. המסלול הישיר - לתלמידי/ות מצטיינים בעלי תואר ראשון בפילוסופיה. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.

תנאי קבלה

- כמפורט בתקנון האקדמי (נספח י"ב) ותקנות הועדה הפקולטית.
- במסלול הרגיל** - מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור הועדה לתלמידי מחקר של הפקולטה. נוסף לני"ל על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר שני בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של 85 לפחות בלימודים ו-85 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני.
 2. בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו.

על התלמיד להגיש עם הרשמתי הצעת נושא מחקר בהיקף של כשני עמודים לפחות, מאושרת ע"י המנחה. בהצעתו הוא יציין את מצב המחקר הקיים בתחום הנושא ואת התרומה שעשויה להיות למחקר המוצע באותו נושא. ההצעה תכלול רשימה ביבליוגרפית.

הממליצים לקבלתו ללימודים יהיו חוקרים מדרגת מרצה בכיר ומעלה העוסקים בעבודתם המדעית בתחום קרוב לנושא המוצע.

הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבלו לתכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כני"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים. הליך זה יתבצע בתיאום עם ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

המסלול המשולב

1. על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
2. על המועמד לסיים את מלוא תכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציון 85 לפחות. כמו כן על המועמד להגיש פרק מעבודת המחקר ולזכות בציון 85 לפחות על פרק זה.
3. עם אישור השתלבות התלמיד במסלול המשולב יחולו עליו הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על ידי הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר על סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקרו לתואר השני ועל תכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת לבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
4. עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
5. המחלקה לפילוסופיה תוכל להגיש לועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

המסלול הישיר

- תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור ועדת לימודי תואר שלישי הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר ראשון בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות 85 או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
 2. לחילופין, תלמיד תואר שני בפילוסופיה שסיים את לימודי התואר השני בהצטיינות מיוחדת יוכל להתקבל למסלול הישיר.
 3. הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה. תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי. הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
 4. סטודנט רשאי להירשם למסלול הישיר עד 3 שנים מתאריך הזכאות לתואר הראשון או השני ללא תיזה.
- מועמד העומד בדרישות התקנון האקדמי, אך לימודיו הקודמים באחד מתחומי הפילוסופיה המוכרים, לא היו מספיקים, יידרש לעמוד בלימודי השלמה בנוסף לחובותיו האחרות כתלמיד בתואר השלישי. היקף לימודים אלה יקבע בכל מקרה לגופו ע"י ועדת תלמידי מחקר המחלקתית בתיאום עם הועדה הפקולטית. כמו כן יחויב המועמד בבחינה אינטגרטיבית לתלמידי תואר שני אותה עליו לעבור בציון 85 לפחות.

מבנה הלימודים וחובות התלמיד

א. קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם המחלקה לפילוסופיה דורשת עמידה בתנאים הבאים :

1. קביעת מנחה ונושא מחקר.
2. לימוד נוסף בהיקף 6-10 נק"ז.
3. הגשת תכנית המחקר ובחינת המועמדות. לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
4. ביצוע המחקר כולל הרצאה סמינרית.
5. חיבור עבודת מחקר.
6. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית. ביצוע תנאים אלה, שלביהם ומועדיהם ייעשה ע"פ התקנון האקדמי (נספח יב') ותקנות הפקולטה למדה"ר. תלמיד המבקש להחליף מנחה יפנה בעניין בבקשה מנומקת לועדה המחלקתית לתלמידי מחקר. החלפת המנחה תהיה תלויה באישור הועדה וכן באישור הועדה לתלמידי מחקר של האוניברסיטה.

ב. תכנית ה"לימוד הנוסף" תתבצע באחת מן המסגרות הבאות :

1. תכנית הסמינריונים לתואר שני במחלקה : חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת לימוד מחקר במחלקה.
2. הדרכה אישית : חובת התלמיד והיקפה יקבעו ע"י המנחה בתיאום עם יו"ר ועדת לימודי מחקר במחלקה.
3. במידת הצורך יופנה התלמיד לקורסים בסיסיים בתחומים הנדרשים לצורך עבודתו. המחלקה תהיה רשאית לדרוש לימודי השלמה אלה גם מעבר למכסת 6-10 הנק"ז. (למשל, המחלקה עשויה לדרוש לימודי שפה זרה נוספת עפ"י נושא התמחותו של הדוקטורנט).
4. סמינריונים לתואר שני במחלקות אחרות הנוגעים לתחום מחקרו של התלמיד ; חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת תלמידי מחקר.

ג. חובה על כל תלמיד להשתתף בסמינר המחלקתי המתקיים במחלקה כשומע קבוע.

ד. תלמיד המסלול הישיר יחויב בלימוד מקצועי נוסף בהיקף לימודי התואר השני בתוספת של 6-10 נק"ז. תכנית לימודים זו תקבע ע"י ועדת לימודי מחקר פקולטית בעצה אחת עם המנחה ובאישור הועדה ללימודי מחקר.

ה. תלמיד במסלול המשולב יחויב גם הוא בתכנית ה"לימוד הנוסף" לתואר שלישי בפילוסופיה.

ספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 132)

לימודים לתאר ראשון**מבנה המחלקה****תוכנית לימודים לתאר ראשון**

- א. אנגלית – ספרות ובלשנות (54 נק"ז)
- ב. אנגלית – ספרות ובלשנות (80 נק"ז)
- ג. אנגלית – ספרות ובלשנות (108 נק"ז)
- ד. אנגלית – ספרות או בלשנות (28 נק"ז)

תנאי מעבר**א. משנה א' לשנה ב':**

1. קבלת ציון 70 בסדנה ללשון אנגלית.
2. נדרש ממוצע של 70 לפחות בקורסי החובה בספרות או בבלשנות לקבלה למסלול ספרות ובלשנות – בתנאי שהממוצע הכללי של קורסי החובה אינו נופל מן הממוצע הדרוש לתוכנית המבוקשת (54 נק"ז, 80 נק"ז, 108 נק"ז – ראה סעיף 3).
3. קבלה לתוכנית לימודים של 54 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 65
קבלה לתוכנית לימודים של 80 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 70
קבלה לתוכנית לימודים של 108 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 75
4. סטודנט אשר לא השלים לימודים בכל קורסי החובה* של שנה א' לא יוכל לעבור לשנה ב'.

ב. מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. ממוצע כללי – קורסי חובה ובחירה – 65 לפחות
2. סטודנט אשר לא השלים את קורסי החובה*¹ של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

לימודי השלמה לתעודת הוראה

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות אחראית על החלק הלשוני והבלשני של תוכנית תעודת הוראה למורים לשפה האנגלית. המחלקה ממליצה שתלמידים המעוניינים בלימוד תעודת הוראה ילמדו תוכנית 108 נק"ז. קורס בבלשנות מיושמת הניתן כקורס בחירה במחלקה, נדרש ללימודי תעודת הוראה.

1. אין לחזור על קורס חובה כדי לשפר ציון

תוכניות לימוד

לתלמיד ניתנת האפשרות לבחור במגמה ספרותית או בלשנית או במסלול מצורף. מטרת לימודי הספרות היא לפתח הידיעה בתולדות הספרות וההבנה של היצירות הספרותיות לתקופותיהן, תוך הקניית גישות שונות לניתוח הטקסט הספרותי. הכוונה היא לחשוף הן את הקשר בין הספרויות הלאומיות השונות והן את הקשר בין הספרות לבין היבטים אחרים של היצירה האנושית והתרבות. מטרת לימודי הבלשנות היא להקנות לסטודנט ידע בתחום הבלשנות התיאורטית והמיושמת בנושאים הבאים: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה, בלשנות מיושמת, ותחומים אינטרדיסציפלינריים כגון פסיכולינגוויסטיקה, רכישת לשון והוראת הלשון.

במחלקה חמש תוכניות לימוד לתואר ראשון:

- א. תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז בספרות ובבלשנות (החלוקה היא לפי 54 נק"ז בכל מגמה, אך קיימת גם אפשרות ליחס שונה בן המגמות, לפי אישור המחלקה).
- ב. תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית משנית (28 נק"ז) או שתי חטיבות לימוד (14 נק"ז כל אחת) במחלקה אחרת.
- ג. תוכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית של 54 נק"ז במחלקה אחרת.
- ד. תוכנית מחלקה משנית – 28 נק"ז (לדוברי אנגלית שפת אם בלבד). התלמיד לומד תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) במחלקה אחרת.
- ה. תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז בתחום הבלשנות + 56 נק"ז במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה שבמסגרתו נלמדת חטיבה במדע קוגניטיבי.

התואר הניתן בכל אחת מהתוכניות הנ"ל יהיה: בוגר בספרויות זרות במסלול: אנגלית: ספרות ובלשנות

מסלול אנגלית, ספרות בלשנות

תוכנית חד- מחלקתית – 108 נקודות זכות בספרות ובלשנות :

שנה א'

8 נק"ז (כולל תרגיל)	קורסי מבוא לספרות (חובה שנתי)
10	מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)
4	קורס בחירה בספרות
4	קורס בחירה בבלשנות* ²
4	סדנה ללשון אנגלית
30 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

8 נק"ז	סקירת הספרות האנגלית I, II (חובה שנתי)
4	סקירת הספרות האמריקאית
4	תחביר (חובה סמסטר א')
4	פונטיקה – פונולוגיה (חובה שנתי)
4	סמנטיקה (חובה שנתי)
4	1 קורסי בחירה בספרות* ³
4	1 תיאוריה ספרותית
8	2 קורסי בחירה בבלשנות *
40 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

12 נק"ז	3 סמינרים (ספרות ובלשנות)* ⁴
26 נק"ז	קורסי בחירה
38 נק"ז	סה"כ
-----	-----
108 נק"ז	סה"כ

2. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג'.

3. קורסים מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'

4. 2 סמינרים בספרות + 1 בבלשנות או 2 סמינרים בבלשנות + 1 בספרות

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס : מבוא למדעי המחשב באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב

תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"זשנה א'

קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)	10
קורס בחירה בספרות	4
קורס בחירה בבלשנות*	4
סדנה ללשון אנגלית	4
סה"כ	30 נק"ז

שנה ב'מגמה : ספרות

סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז	4 נק"ז	תחביר (חובה סמי א')	4 נק"ז
סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')	4	4	פונולוגיה (חובה שנתי)	4 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית	4	4	סמנטיקה (חובה סמי א')	4
2* קורסי בחירה ^{5*}	8	8	3** קורסי בחירה	12
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)	4	4		
סה"כ	24	24	סה"כ	24

שנה ג'

5 קורסי בחירה	18 נק"ז	5 קורסי בחירה	18
2 סמינרים	8	2 סמינרים	8
סה"כ	26 נק"ז	סה"כ	26
סה"כ	80 נק"ז	סה"כ	80 נק"ז

5. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג' בתחום.

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס "מבוא למדעי המחשב" באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב (מגמה : בלשנות)

תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז**שנה א'**

8 נק"ז (כולל תרגיל)	קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)
10	מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)
4	סדנה ללשון אנגלית (חובה שנתי)
22 נק"ז	סה"כ

שנה ב'**מגמה : ספרות**

מגמה : בלשנות			
4 נק"ז	תחביר	4 נק"ז	סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')
4	פונולוגיה או סמנטיקה	4	סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')
8	קורסי בחירה	8	קורסי בחירה ⁶
16	סה"כ	16	סה"כ

שנה ג'

		8 נק"ז	2 קורסי בחירה
12	3 קורסי בחירה	4	1 סמינרים
4	1 סמינרים	4	1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)
16	סה"כ	16 נק"ז	סה"כ
54 נק"ז	סה"כ	54 נק"ז	סה"כ

6. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) – דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה.

<u>ספרות</u>		<u>בלשנות</u>	
8 נק"ז	מבוא לספרות (חובה שנתית)*	10 נק"ז* ⁷	מבוא לבלשנות (חובה שנתית)
4 נק"ז	סקירה ספרותית אי (סמס' אי)	4	תחביר שנה ב'
4	סקירה ב' (סמסטר ב')	4	סמנטיקה או פונולוגיה
8	קורסי בחירה	6	קורסי בחירה
4	סמינר	4	סמינר
28 נק"ז	סה"כ	28 נק"ז	סה"כ

7. בספרות: הסטודנט יקבל רק 8 נק"ז למבוא לספרות כולל תרגיל וסדנא ללשון.

סילבוס:**1301-1-132 מבוא לספרות**

קורס זה הינו מבוא להבנה ביקורתית של סיפורת, דרמה ושירה. אנו נלמד מגוון רחב של טקסטים שחוברו במהלך חמש מאות השנה האחרונות. התלמידים ירכשו את אוצר המילים הביקורתי והתיאורטי המיוחד לכל אחת מהסוגות הספרותיות. באמצעות מטלות כתיבה תכופות ודיון בכיתה הסטודנטים יסגלו לעצמם מיומנויות בניתוח המבנה, הנושאים והדימויים של יצירות ספרות. כמו כן נקדיש תשומת לב רבה להקשר התרבותי של הייצור הספרותי (הדרך שבה סיפורים, שירים, ומחזות משקפים מתחים מעמדיים, יחסי מגדר, ונושאים אחרים המאפיינים את החברה שבה הם נוצרו). אנו נבחן את הדרכים באמצעותן יצירות ספרות שנכתבו לפני מאות בשנים יכולות עדיין להיות משמעותיות עבורנו כיום.

Introduction to Literature:

This course provides an introduction to the critical understanding of narrative, drama, and poetry. We will study a wide selection of texts written in the course of the last five centuries. Students will acquire a critical/theoretical vocabulary appropriate to each genre. Through frequent writing assignments and class discussions students will become accustomed to analyzing the structure, themes, and imagery of literary works. We will also pay attention to the cultural context of production (the way individual stories, poems, and plays reflect class-conflict, gender relations, and other issues characteristic of the society in which they were produced). We will ask how literary works written centuries ago can still speak to us today.

1411-1-132 מבוא לבלשנות

קורס זה מציג בפני הסטודנט את אבני הבניין של השפה והדקדוק. זהו קורס שנתי, וכל סטודנט שנה א' במחלקה נדרש לקחת אותו. הקורס מורכב מ-4 חלקים וכל חלק יועבר על ידי מרצה אחר. חלק א' הוא מבוא כללי לשפה ולבלשנות, חלק ב' הוא מבוא לפונטיקה ולפונולוגיה, חלק ג' הוא מבוא לתחביר, וחלק ד' הוא מבוא ללוגיקה. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט ידע בסיסי במושגי התיאוריה הבלשנית.

Introduction to Linguistics

This course introduces the student to the various sub-components of language/grammar. It is a year-long course, required of every first-year student in the department. The course consists of four parts, taught by different lecturers.

Part A includes a general introduction to language and linguistics; Part B is an introduction to Phonetics and Phonology; Part C an introduction to Syntax; and Part D an introduction to Logic. The goal of the course is to provide the student with basic knowledge of the concepts of linguistic theory.

English Writing Workshop

The Writing Workshop exposes students to a broad range of literary and academic texts in the English language. Texts are analyzed to help students increase their academic vocabulary, to familiarize them with the conventions of English academic discourse and to increase their awareness of the ways linguistic and discourse forms affect meaning. The course provides students with practice and feedback in using this knowledge to develop their own ideas through group work and discussion with peers, reading and writing.

13212751 מבוא לסמנטיקה

הגדרה עתיקה של הבלשנות היא חקר היחס שבין קול ומשמעות. איך ייתכן הדבר שתנודות אוויר או שרבוטים על דף נייר יכולים להביע רעיונות, מחשבות, אמונות, רגשות? בקורס זה נבחן שאלה זו. נחקור את טיבן של משמעויות, אלו גורמים קובעים את משמעותו של מבט, ונדון במשמעות של מגוון מבנים לשוניים. דרישות הקורס: הציון ייקבע על בסיס תרגילים (פעם שבועיים), בוחן אמצע ומבחן מסכם.

Introduction to Semantics

An old definition of linguistics is the investigation of the relation between sound and meaning. How is it that mere air vibrations of squiggles on a page can convey ideas, thoughts, beliefs, feelings? In this class we will consider this question. We will investigate what meanings are, which factors affect the meaning of an utterance, and consider the meanings of a variety of linguistic constructions.

Requirements: The grade will be based on bi-weekly assignments, a midterm exam and a final.

132-1-2091 תחביר

מבוא לתחביר בגישה המינימליסטית

Syntax

Basic concepts of modern syntactic theory, starting from the classical Government & Binding framework and ending with the Minimalist Program: X-bar schema, Theta theory, Case theory, Movement, Binding and Control. The course develops analyses of major syntactic constructions, illustrating the key notions of derivation, licensing and constraints. General issues of interest are addressed: The distinction between universal and parametric principles interfaces of syntax with

the lexicon and logical form, and application of theoretical claims to empirical data.

132-1-2351 סקירות הספרות האנגלית

קורס יסוד-חובה המכשיר תלמידי המחלקה בלימוד הספרות האנגלית בכל תקופותיה ובזרמיה העיקריים. הדגש הוא על הסופרים והג'נרים החשובים בהקשרם ההיסטורי, האמנותי והחברתי.

חלק א': מ- Beowulf עד 1660.

חלק ב': מחידוש המלכות עד הרומנטיזם.

חלק ג': מהתקופה הויקטוריאנית עד ימינו.

Survey of English Literature

The course gives a historical overview of English literature from the Middle Ages to the present day. The purpose of the course is to familiarize students with key authors and texts as well as themes and genres predominant during each period. A special emphasis will be put on examining the social and cultural conditions under which the different works were produced and consumed.

Part I: From Beowulf to the Interregnum

Part II: From the Restoration to Romanticism.

Part III: From the Victorian Period to the present day.

Required reading: *The Norton Anthology of English Literature*, Sixth Edition (New York: Norton, 1993).

לימודים לתואר שני בספרויות זרות ובלשנות**(סימן מחשב 2-132)**

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות מציעה שני נתיבי לימוד.

משך הלימודים הינו שנתיים.

מסלול לספרויות זרות

לימודי הספרות יכללו את הספרות המערבית על כל תקופותיה תוך התמקדות בספרות האנגלית והאמריקאית. התכנית תתייחס להקשרים הבין תרבותיים והבין תחומיים של הספרות. אלה יוארו מתוך מגוון היבטים תיאורטיים ומתודולוגיים.

מסלול לבלשנות

מטרת הלימודים היא להעניק כלים לניתוח בלשני מתקדם, הן בהקשר התיאורטי והן בהקשר המדע הקוגניטיבי. המחקר הבלשני עוסק בבניית מודל מופשט של התפקוד הלשוני של המוח. לכן לימוד הבלשנות מפרה את לימוד המדע הקוגניטיבי המעודד שיתוף בין חוקרים בבלשנות, בפסיכולוגיה ובמדעי המחשב. ייחודה של התכנית בבלשנות היא באפשרות לשלב בלשנות עם פסיכולוגיה קוגניטיבית או עם מדעי המחשב כדי לאפשר לבוגרי התוכנית לא רק המשך בעבודה מחקרית אלא גם בעבודה יישומית (לדוגמא : עיבוד שפה טבעית).

לימודי התואר השני במחלקה מתנהלים ב-6 תחומים*

1. ספרויות זרות, נתיב מחקרי
2. ספרויות זרות, נתיב כללי
3. בלשנות, נתיב מחקרי
4. בלשנות, נתיב כללי.
5. בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי, נתיב מחקרי.
 - א. בלשנות ומדעי המחשב
 - ב. בלשנות ופסיכולוגיה קוגניטיבית.
6. בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי, נתיב כללי

*** בתעודת המוסמך יצוין שהסטודנטים למדו תואר שני בספרויות זרות ובלשנות במסלול ספרויות זרות או בלשנות**

תנאי קבלה**רשאים להירשם:**

- א. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות.
 ב. בוגרי תואר ראשון שונה מרקע אקדמי אחר יידרשו ללמוד קורסי השלמה טרם קבלתם ללימודי התואר השני כלהלן, עם החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

ספרויות זרות	בלשנות
סקירת הספרות האנגלית I, II	תחביר
סקירת הספרות האמריקאית.	סמנטיקה
תיאוריה ספרותית.	פונטיקה ופונולוגיה
קורסי בחירה/סמינר	קורס בחירה/סמינר

ג. מועמדים למסלול לבלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי יידרשו להשלים, בתיאום עם היועץ לתואר שני, קורסים מהחטיבה במדעי המחשב או מהחטיבה בפסיכולוגיה קוגניטיבית אשר מוצעים במסגרת תוכנית הלימודים במדע קוגניטיבי במסגרת התואר הראשון.
 הסטודנטים רשאים ללמוד לא יותר מ-8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון.

מבנה הלימודים**ספרויות זרות**

מבנה הלימודים ישלב שלוש מגמות מקבילות:

1. תורת הספרות
2. גישות בין-תחומיות
3. סופרים, גינרים ומסורת הספרות

קורס חובה: שיטות וסוגיות של המחקר הספרותי (4 נק"ז)

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר למנחה עד תום השנה הראשונה ללימודים ולאחר קבלת אישור המנחה על הסטודנטים להגן על ההצעה בפני ועדת שיפוט ולהגישה לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. את הצעת המחקר יש להגיש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של יו"ר המסלול עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. ההצעה תכלול 3 עמודים (לא כוללים ביבליוגרפיה).

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בשני קורסים. ציון קורס מבוסס על לפחות שתי מטלות ולפחות אחת מהן תהיה בכתב.

המחלקה מציעה מגוון רחב של קורסים בתחומים: גישות תיאורטיות בתקופה המודרנית לדוגמה: מודרניזם, תורת הרספציה, פוסט-סטרוקטורליזם, ההיסטוריוציזם החדש, תורת הדה-קונסטרוקציה, גישות פמיניסטיות, יחסי גומלין בין ספרות ואמנות, יחסי גומלין בין ספרות וקולנוע, עיבוד קולנועי ליצירות ספרותיות, ספרות ומוסיקה, ספרות ופילוסופיה, ספרות ומדרש.

חברי סגל במחלקה מדריכים בתחומים שונים במסגרת ספרות אנגלית, ספרות אמריקאית, ספרות השוואתית, ספרות יהודית בשפות שונות וספרויות זרות שונות: הספרות הגרמנית, הספרות הצרפתית, הספרות הרוסית, הספרות הספרדית.

יש במחלקה התעניינות מיוחדת בסופרים הבאים:

שיקספיר, מרלו, ג'ון דון, היינה, דיקנס, ג'ורג' אליוט, ולט ויטמן, הנרי ג'ימס, דרייטר, וורטון, בבל, ג'ויס, צווייג, מן, קפקא.

ישנם תחומי התמחות נוספים הכוללים:

דרמה שיקספירית, התיאטרון האנגלי בעת החדשה המוקדמת, העיר בספרות, הספרות לאחר השואה, דיסטופיה ואנטי-דיסטופיה, דמוי היהודי, זהות היהודית בדור השני לניצולי השואה, ספרות בריטית פוסט-מודרניסטית, הרומן האירופאי במאה ה-19, ייצוג ותורת הריאליזם, סופרים מודרניסטיים בתרבויות מיעוט 1830-1930, השירה האנגלית בתקופת הרנסנס, תרגום ומקרא בתקופת הרנסנס, רטוריקה ומטאפורה בשירה, ספרות נשים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב הכללי ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז.

בנוסף, הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בעל-פה שתתקיים בתום שנת הלימודים השנייה לתואר ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר (עד ה-30.9 ולא יאוחר מ-31.12). הסטודנטים יבחרו שני תחומים בהם הם מעוניינים להבחן תוך התייעצות עם שני חברי סגל שיכינו את רשימת הקריאה וישמשו כבוחנים. חומר הקריאה לא יהיה זהה לזה שנלמד בקורסים המוצעים בתכנית אלא ירחיב ויעמיק את הנלמד בהם. המבחן ייערך בפני ועדת בוחנים שתורכב משני בוחנים ויו"ר המסלול בספרויות זרות. הציון בבחינה ייקבע על פי ממוצע הציונים של שלושת הבוחנים. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

על פי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית יידרשו סטודנטים לקחת קורסי שפה וקורסי השלמה אחרים בהתאם לתחומי התמחותם. קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בארבעה קורסים בתואר.

הרכב הציון הסופי לתואר:

50%	קורסים	בנתיב המחקרי
50%	עבודת גמר	
85%	קורסים	בנתיב הכללי
15%	בחינת גמר	

בלשנות**נתיב מחקרי (40 נק"ז)**

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים*	28	נק"ז
ג.	עבודת גמר	8	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים: בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים): 1. תחביר או לקסיקון
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה או לקסיקון

על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה (3 עמודים כולל ביבליוגרפיה) לועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. באישור חריג של הוועדה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. הסטודנטים בנתיב המחקרי נדרשים להירשם לסמינר המחלקתי אשר יקנה נקודת זכות אחת בסמסטר במשך 4 סמסטרים (סה"כ 4 נק"ז).

2. נתיב כללי (40 נק"ז)

התכנית מורכבת משלוש מסגרות לימוד

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים	36	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים): 1. תחביר או לקסיקון
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה או לקסיקון.
סטודנטים בנתיב הכללי יוכלו ללמוד עד 2 קורסים מתוך הסמינרים של התואר הראשון (עד 8 נק"ז).

על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12). בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יתפרסמו 2 מועדי בחינה כל שנה. יש להירשם אצל יו"ר המסלול חודש לפני מועד הבחינה ובתיאום עם מזכירות המחלקה.

* בתאום עם היועץ, סטודנטים בנתיב המחקרי יוכלו לבחור עד 2 קורסים מתוך הסמינרים של התואר הראשון (עד 8 נק"ז)

הרכב הציון הסופי :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

בלשנות בהקשר המדע הקוגניטיבי

במסלול זה יש לבחור בין 2 תכניות :

1. **בלשנות ומדעי המחשב** (בתאום עם היועץ מהמחלקה למדעי המחשב).
סטודנטים במסלול זה יוכלו ללמוד קורסים בבלשנות חישובית או תחומים קרובים, המוצעים ע"י המחלקה למדעי המחשב לתואר שני, והקורסים יוכרו ע"י התכנית. על-מנת ללמוד קורסים אלה, דרישות הקדם הן :

1. מבוא למדעי המחשב (5 נקודות זכות)

2. עקרונות שפות תכנות (5 נקודות זכות)

קורסים אלה הינם קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. לפיכך, נקודות הזכות של קורס מס' 1 לא ישוקללו במניין הנקודות לתואר שני, והציון לא ישתקלל בממוצע הסופי לתואר (אך יופיע בתדפיס הציונים). לעומת זאת, נקודות הזכות של קורס מס' 2 יוכרו במניין הנקודות לתואר, והציון ישתקלל בממוצע הסופי לתואר.

בנוסף רשאים הסטודנטים ללמוד קורסים נוספים מתכנית הלימודים של התואר הראשון מהמחלקה למדעי המחשב.

לוגיקה

מבני נתונים אוטומטים ושפות פורמליות

תכנות מערכות

בינה מלאכותית

קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.

2. **בלשנות ופסיכולוגיה קוגניטיבית** (בתאום עם יו"ר המגמה במחלקה למדעי ההתנהגות).
סטודנטים במסלול זה יוכלו ללמוד קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית או תחומים קרובים, המוצעים ע"י המחלקה למדעי ההתנהגות לתואר שני, והקורסים יוכרו ע"י התוכנית. על מנת ללמוד קורסים אלה, דרישות הקדם הן :

1. מבוא לסטטיסטיקה והסקה סטטיסטית (6 נקודות זכות)

2. קורס נוסף (לבחירת המנחה)

קורסים אלה הינם קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון. לפיכך, נקודות הזכות של קורס מס' 1 לא ישוקללו במניין הנקודות לתואר שני, והציון לא ישתקלל בממוצע הסופי לתואר (אך יופיע בתדפיס הציונים). לעומת זאת, 4 מנקודות הזכות של קורס מס' 2 יוכרו במניין הנקודות לתואר, והציון ישתקלל בממוצע הסופי לתואר.

בנוסף, רשאים הסטודנטים ללמוד קורסים נוספים מתכנית הלימודים של התואר הראשון מהמחלקה למדעי ההתנהגות לתואר ראשון. קורסים אלה לא ישתקלו במניין הנקודות לתואר.

תוכנית הלימודים :

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

א. עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז
ב. קורסים	28 נק"ז
ג. עבודת גמר	8 נק"ז
סה"כ	40 נק"ז .

נתיב כללי (40 נק"ז)

א. עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז
ב. קורסים	36 נק"ז
סה"כ	40 נק"ז

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי :	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי :	קורסים	80%
	בחינת גמר	20%

המחלקה לאמנויות
(סימן מחשב 134)

תולדות האמנות
מבנה הלימודים

א. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

4	נק"ז	(שנתי)	מבוא כללי לתולדות האמנות
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות ימי הביניים
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות המאות 15-18
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות מודרנית
4	נק"ז	(שנתי)	מקורות מיתולוגיים לאמנות
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	אמנות העולם העתיק – יוון ורומא
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	מקורות נוצריים לאמנות

24 נק"ז

סה"כ

תנאי מעבר: המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בקבלת ציון ממוצע של 70 ומעלה בקורסי החובה של שנה א'.

שנה ב'

קורסי חובה

2	נק"ז	(סמסטריאלי)	סדנא בהכרת חומרים
2-4	נק"ז	(סמסטריאלי / שנתי)	אמנות יהודית
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	אמנות ישראלית

קורסי בחירה

2-4	נק"ז	(אחד מהם בתחום ההתמחות הראשון)	
2	נק"ז	(סמסטריאלי)	1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות השני)

10-14 נק"ז

סה"כ

שנה ג'

4	נק"ז	(שנתי)	חובה: אסתטיקה
4	נק"ז	(שנתי)	חובה: אוצרות
2-4	נק"ז		קורסי בחירה
8	נק"ז	(שנתי)	2 סמינרים בשני תחומי ההתמחות

16-18 נק"ז

תנאי קדם לסמינר: באחד מתחומי ההתמחות או פרוסמינר בתחומים של הסמינרים.

ב. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

שנה א'

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז

סה"כ 12 נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה		6	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)		2	נק"ז

סה"כ 8 נק"ז

שנה ג'

קורסי בחירה		4	נק"ז
1 סמינר (בתחום ההתמחות)	(שנתי)	4	נק"ז

8 נק"ז

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת – אמנויות ומוסיקה (14 נק"ז)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינריון במסגרת חטיבה זו.

אמנות יצירה**תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)****שנה א'**

6	נקי"ז	(שנתי)	חובה : ציור / רישום
4	נקי"ז	(שנתי)	קורס עיוני בתולדות האמנות (ממבחר קורסי שנה א')
10	נקי"ז		סה"כ

שנה ב'

12	נקי"ז	(שנתי)	2 סדנאות למתקדמים
12	נקי"ז		סה"כ

שנה ג'

6	נקי"ז	(שנתי)	חובה : סדנת פרויקט
6	נקי"ז		

המחלקה לפוליטיקה וממשל

(סימן מחשב 138)

מבנה הלימודים**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 85 לפחות.

קורסי חובה שנה א':

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	4	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש'ת'	4	א'
אוריינות וכתובה אקדמית	ש'ת'	2	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש'ת'	4	ב'

סה"כ: 22 נק"ז

שנה ב':

גישות ושיטות במחקר חובה	4	נק"ז	שנתי
5 קורסי-תשתית	20	נק"ז	(שנה ב' או ג')
קורסי בחירה	8	נק"ז	

סה"כ: 32 נק"ז

שנה ג':

2 סמינרים	8	נק"ז	שנתי
קורסי בחירה	14	נק"ז	
התמחות פוליטית	4	נק"ז	

סה"כ: 26 נק"ז

תכנית התמחות פוליטית :

מטרת התוכנית הנה להקנות לסטודנטים ניסיון פרקטי בעשייה פוליטית ציבורית, ולאפשר להם ללמוד מקרוב את האופנים שבהם פרויקטים ציבוריים שונים מיושמים. כמו כן, התוכנית מיועדת להעניק לסטודנטים הזדמנות לבחון מקרוב מגזר/נושא בחברה הישראלית מהווים עניין מיוחד בורה. השתתפות בתוכנית ההתמחות תתאפשר רק לתלמידים הלומדים במתכונת הלימודים המורחבת.

קורסי חובה שנה א' :

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	4	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש'ת'	4	א'
אוריינות וכתובה אקדמית	ש'ת'	2	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש'ת'	4	ב'

סה"כ: 22 נק"ז

תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הינו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

קורסי חובה לשנה ב' :

בשנה ב' יחויבו התלמידים ללמוד את קורסי המבוא הבאים:
קורסי מבוא:

גישות ושיטות מחקר	ש'ת'	4	שנתי
-------------------	------	---	------

סה"כ: 4 נק"ז

קורסי בחירה :

מידי שנה יוצעו מגוון קורסי בחירה.

קורסי חובה שנה ג' :

בשנה ג' יחויבו תלמידי התכנית הדו-מחלקתית ללמוד סמינר (4 נק"ז).

סה"כ על הסטודנטים בתכנית הדו-מחלקתית ללמוד: 26 נק"ז- מבואות,

24 נק"ז- בחירה, ו 4 נק"ז- סמינר.

סה"כ : 54 נק"ז.

תוכנית 28 נק"ז**שנה א':**

שלושה קורסי מבוא

סמסטר	נק"ז	שם הקורס
א'	4	מבוא לפוליטיקה וממשל
ב'	4	המשטר הפוליטי בישראל

בנוסף יש לבחור אחד מתוך שלושת הקורסים הבאים :

א'	4	מבוא למחשבה מדינית
שנתי	2+2	מבוא יחסים בינלאומיים
שנתי	2+2	מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו

סה"כ: 12 נק"ז

הערה: תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הנו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

שנה ב':

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של המחלקה לפוליטיקה וממשל, ובתאום עם יועצי התכנית.

סה"כ: 12 נק"ז

שנה ג':

שנתי	4	סמינר
	4	סה"כ: נק"ז
	28	סה"כ: נק"ז

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודיים כלליים במדעי הרוח והחברה.

המחלקה למדעי ההתנהגות (סימן מחשב 141)

לימודים לתואר ראשון

תכנית הלימודים במחלקה למדעי ההתנהגות עוסקת בהתנהגות האנושית כתופעה המתרחשת בשלושה מישורים: פרט (פסיכולוגיה), חברה (סוציולוגיה) ותרבות (אנתרופולוגיה). מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה, אנתרופולוגיה וסוציולוגיה ומאפשרת הן שילוב בין התחומים והן התמקדות באחד מהם. הכרות זו כוללת הקניית כלים תיאורטיים ומחקריים בשלושת הדיסציפלינות בנוסף להתוודעות לכלים טיפוליים בפסיכולוגיה.

המחלקה מקנה לתלמידיה בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך בכל האוניברסיטאות בארץ בתחומי הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

מסלולי הלימוד במדעי התנהגות

- מסלול חד-מחלקתי במדעי ההתנהגות
- מסלול דו-מחלקתי בפסיכולוגיה
- מסלול דו-מחלקתי בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה
- מסלול דו-מחלקתי בפסיכולוגיה וניהול
- מסלול דו-מחלקתי בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה וניהול

המסלול החד-מחלקתי במדעי ההתנהגות משלב את שלושת תחומי הלימוד: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
המסלולים הדו-מחלקתיים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בפסיכולוגיה או בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה.

לכל מגמה תכנית לימודים ייחודית (תכניות הלימודים מפורטות בהמשך).

מבנה הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז), ובתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחילה את לימודיה/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצלה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החלה לימודיה/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחלה לימודיה/ה בשנה תשס"ו, למדה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ז, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ז).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייבת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מהמחלקה למדעי ההתנהגות, או על ידי מרצה ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה. המחלקה תפרסם בתחילת השנה רשימת מרצים הרשאים להנחות.

רשאים/יות להירשם לקורסים אלה תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר ב' (לאחר שהשלימו קורס מתודולוגי אחד).

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

נוהל השתתפות בניסויים

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות.

כל סטודנט/ית במחלקה רשא/ית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה.

השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבונוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

תיקון ציון

תלמיד/ה שנכשלה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם :

- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
- ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
- ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
- ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשלה בקורס ומבקש/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'–ד' לעיל.

מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ס) – לפסיכולוגיה

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

תוכנית הלימודים במסלול חד-מחלקתי - 108 נק"ז

תכנית הלימודים מיועדת לתלמידים/ות המעוניינים/ות לקבל תואר ראשון במדעי ההתנהגות תוך שילוב שלוש תחומי הידע: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. התכנית מאפשרת להמשיך הלימודים לתואר מוסמך בכל אחד מהתחומים ללא שיעורי השלמה.

יועצת אקדמית –

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'
תוכנות סטטיסטיות	2		2	1	ב'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לתיאוריות סוציולוגיות	4		4	4	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
מבוא לשיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	א'

קורסי בחירה:

קורסים בהיקף של 4 נק"ז בכל אחת מהחטיבות (פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה)	4			12	א' ו-ב'
--	---	--	--	----	---------

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

החברה הישראלית	4	4	8	5	א'+ב'
למידה או תפיסה	2		2	2	א' או ב'
אישיות	3	1	4	4	א'

קורסי בחירה:

השלמה ל-108 נק"ז על פי בחירת הסטודנט

סדנאות:

שתי סדנאות משתי קבוצות שונות מתוך שלוש החטיבות המוצעות
--

סדנאות

יש לבחור שתי סדנאות משתי קבוצות שונות מתוך שלוש החטיבות הקיימות (חטיבת הפסיכולוגיה, חטיבת הסוציולוגיה, חטיבת האנתרופולוגיה). בחטיבת הפסיכולוגיה יש לבחור סדנה אמפירית. דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

תנאי מעבר**א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאי/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ו י/תהיה במעמד של שנה א'.

ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'

1. ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב', וממוצע מינימום 65.

פסיכולוגיה במסלול דו-מחלקתי - 54 נק"ז

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ובמסגרתם ניתן דגש בתחום הפסיכולוגיה.

בוגר/ות תכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה ללא קורסי השלמה. התכנית אינה מאפשרת לבוגריה להמשיך לתואר מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא שיעורי השלמה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות	2		2	1	ב'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'

קורסי בחירה:

קורסי בחירה מחטיבת פסיכולוגיה	2-4			2-4	
-------------------------------	-----	--	--	-----	--

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

אישיות	3	1	4	4	א'
סדנא אמפירית	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
אחד משני הקורסים הבאים: למידה או תפיסה	2		2	2	א' או ב'

קורסי בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז יש לבחור קורסים/סמינר תאורטי מחטיבת פסיכולוגיה בלבד .					
--	--	--	--	--	--

תנאי מעבר

- א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**
1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
 2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
 3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זהו/י תהיה במעמד של שנה א'.
- ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'**
- ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב', וממוצע מינימום 65.

שנים ב'-ג'**שיעורי בחירה**

להשלמת חובותיו במסגרת סה"כ 54 נק"ז של לימודי המחלקה בתוכנית הדו-מחלקתית במגמת פסיכולוגיה, ניתן לבחור מבין השיעורים המוגדרים כשיעורי בחירה, סדנא אמפירית או סדנא תיאורטית בחטיבת הפסיכולוגיה בלבד.
רשימת קורסים תתפרסם במועדי הייעוץ וההרשמה.

סדנאות

חובה ללמוד סדנא אמפירית אחת. סדנא נוספת, תיאורטית, ניתן ללמוד במסגרת לימודי הבחירה. רישום לסדנאות הן על בסיס מקום פנוי.
דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

סוציולוגיה-אנתרופולוגיה במסלול דו-מחלקתי - 54 נק"ז

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ובמסגרתם ניתן דגש בתחום הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

בוגרי תוכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם לתואר מוסמך במסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא קורסי השלמה.

התוכנית אינה מאפשרת לבוגריה להמשיך לתואר מוסמך בפסיכולוגיה.

לאחר תחילת הלימודים לא יתאפשר מעבר מתוכנית דו-מחלקתית זו, לתוכנית החד-מחלקתית או למסלול הדו-מחלקתי במגמת פסיכולוגיה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א'	2	2	4	2	א'
סטטיסטיקה ב'	2	2	4	2	ב'
תוכנות סטטיסטיות	2	0	2	1	ב'
תבניות ידע במדעי ההתנהגות	2	1	3	2	א'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לתיאוריות סוציולוגיות	4		4	4	א'+ב'
סקרים ושיטות ליניאריות	2	2	4	3	ב'
מבוא לשיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	א'

קורסי בחירה:

קורסי בחירה משתי החטיבות סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (בהיקף כולל של 4-8 נק"ז)	4			8	
--	---	--	--	---	--

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

החברה הישראלית	4	4	8	5	א'+ב'
----------------	---	---	---	---	-------

סדנאות:

יש לבחור סדנא אחת מתוך חטיבות סוציולוגיה או אנתרופולוגיה (2-4 נק"ז)

קורסי בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז מחטיבות סוציולוגיה או אנתרופולוגיה בלבד

תנאי מעבר**א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
2. ציון ממוצע משוקלל 70 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א', למעט הקורס "תוכנות סטטיסטיות".
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף ב' לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ה י/תהיה במעמד של שנה א'.

ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה ב' למעמד של תלמיד שנה ג'

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים **קורסי חובה** שנה ב', וממוצע מינימום 65.

שנים ב'-ג'**שיעורי בחירה**

להשלמת החובות במסגרת סה"כ 54 נק"ז של לימודי המחלקה בתוכנית הדו-מחלקתית בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה, ניתן לבחור מבין השעורים המוגדרים כשעורי בחירה בחטיבות סוציולוגיה ואנתרופולוגיה בלבד. רשימת קורסים תתפרסם במועדי הייעוץ וההרשמה.

סדנאות

יש לבחור סדנא אחת מתוך שתי החטיבות הקיימות (חטיבת הסוציולוגיה, חטיבת האנתרופולוגיה). דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

תוכנית דו-מחלקתית ניהול ופסיכולוגיה וניהול וסוציולוגיה-אנתרופולוגיה

מסלול זה מקנה כלי ניהול בסיסיים תוך דגש על ההיבט האנושי והחברתי בארגון.

הלימודים נמשכים שלוש שנים במתכונת דו-מחלקתית עם המחלקה לניהול (60 נק"ז : 54 נק"ז במסגרת לימודי המסלול לפסיכולוגיה או סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, 6 נק"ז לימודים כלליים).

קורסי חובה

שנים א', ב', ג'

יש ללמוד את תכנית הלימודים על פי מסלול הלימודים הנבחר.

קורסי בחירה וסדנאות':

ילמדו על פי המסלול הרלבנטי.

במסלול לפסיכולוגיה מומלץ להירשם לקורס הבחירה "מבוא לפסיכולוגיה ארגונית" ואלה שנרשמו למסלול בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה מומלץ לקחת את הקורס "ומבוא לסוציולוגיה ארגונית", במידה והם מוצעים.

קורסים כלליים:

יש ללמוד 6 נק"ז לימודים כלליים על פי כללי הפקולטה למדעי החברה. קורסים אלה אינם קורסים

תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה א' למעמד של תלמיד שנה ב'

יש לעיין בתנאי המעבר בהתאם לתכנית הלימודים במסלול הלימודים הנבחר.

לימודים לתואר שני במדעי ההתנהגות
(סימן מחשב 2-142)

לימודי המוסמך במחלקה מתנהלים בשני מסלולים:

1. פסיכולוגיה
2. סוציולוגיה-אנתרופולוגיה

יש להבחין בין מסלול לימודים למגמת לימודים.

מסלול לימודים (פסיכולוגיה, סוציולוגיה-אנתרופולוגיה) מצוין בתעודת המוסמך הניתנת בסיום התואר. מגמת לימודים היא תכנית לימודים מובנית, שהורכבה על ידי המחלקה ואושרה על ידי רשויות האוניברסיטה ואשר כוללת מערך מוגדר של דרישות לימודים (קורסי חובה, קורסי בחירה, מרכז וכו'). רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא על גבי תעודת המוסמך. יוצאת מן הכלל המגמה לסוציולוגיה ארגונית אשר מצוינת גם בתעודת המוסמך. המחלקה למדעי ההתנהגות מציעה את המגמות הבאות:

במסגרת מסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה:

אנתרופולוגיה
סוציולוגיה
סוציולוגיה ארגונית
סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

במסגרת מסלול פסיכולוגיה:

פסיכולוגיה קלינית
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכולוגיה קוגניטיבית
נוירופסיכולוגיה
פסיכולוגיה חברתית

תכנית הלימודים של הסטודנטים כפופה לאשורם של ראשי מגמות הלימוד.

מבנה לימודים כללי

סטודנטים לתואר שני במחלקה חייבים לצבור נקודות זכות לפי המבנה הבא:

בנתיב המחקרי עם עבודת גמר:

38 נק"ז	כל מגמות הפסיכולוגיה
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה ארגונית
40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
42 נק"ז : 34 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר	המגמה לאנתרופולוגיה

בנתיב הכללי ללא עבודת גמר:

40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה
40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה ארגונית
40 נק"ז	המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
42 נק"ז	המגמה לאנתרופולוגיה

פרק א' - כללי

התנאים להרשמת סטודנטים ללימודי המוסמך נקבעים על ידי ועדות הקבלה של המחלקה והפקולטה. ההחלטה על קבלת סטודנטים היא בסמכותו של יו"ר המגמה על פי התנאים שנקבעו על ידי הפקולטה והמחלקה. רשאים להירשם בוגרי בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר. ממוצע הציונים בתואר ראשון הנדרש להרשמה למחלקה הוא 85 לפחות (מבחן מתא"ם- לחלק מן המגמות בפסיכולוגיה, יש להתעדכן בידיעון ההרשמה של מדור רישום).

המחלקה מעמידה מרכז בכל אחד ממסלולי הלימוד (פסיכולוגיה וסוציולוגיה-אנתרופולוגיה) כמו כן בראש כל מגמה עומד ראש המגמה, המייעץ לסטודנטים בבניית תכנית לימודים ובכל בעיה אקדמית שהסטודנטים נתקלים בה.

חובת אנגלית בכל מגמות הלימוד – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה שנתון הפקולטה – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים בכל המסלולים

- א. משך הלימודים – על הסטודנטים להשלים את חובות השמיעה תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יגישו את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודיהם.
- ב. נקודות לימוד - כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות זכות שהיקפן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים של כל מגמה. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מתכנית הלימודים של תואר ראשון (בכפוף לתכנית הלימודים ולאישור יו"ר המגמה).
- ג. בחינות – סטודנטים לתואר שני רשאים להבחן במועד אחד בלבד (אין מועדי ב'). בקשה למועדים מיוחדים (לסטודנטים שלא נבחנו כלל) יש להגיש בכתב לועדת המוסמכים המחלקתית (ראה תקנון הבחינות בשנתון הפקולטה).

תיקון ציון:

1. ציון עובר בקורס הינו 65 לפחות, ציון עובר בבחינת גמר – 75.
 2. סטודנטים שנכשלו בקורס ומבקשים לחזור עליו יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 3. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.
 4. קורסים שנתיים - סטודנטים חייבים להירשם ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית.
- ד. עבודת גמר - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.
- על הסטודנטים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודם (מומלץ עד סוף סמסטר א'). הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים. המנחה חייב להיות חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. מנחה בדרגת מרצה בכיר מהאוניברסיטה או מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.
- קביעת המנחה לעבודה יהיה באישור יו"ר המסלול או המגמה. במידה ומדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור של יו"ר המסלול עוד קודם להתקשרות. במקרה כזה יש למנות מנחה נוסף מהמחלקה.
- הנחיות להגשת הצעת עבודת הגמר ועבודת הגמר נמצאות באתר המחלקה באינטרנט.

פרק ב' - מסלול לימודי המוסמך בפסיכולוגיה

א. מבנה הלימודים

לימודי המוסמך בפסיכולוגיה הינם בהיקף של 38 נקודות זכות. תכנית הלימודים מחייבת השתתפות בשני קורסים המשותפים לכל המגמות במסלול פסיכולוגיה (4 נק"ז לימודי תשתית). חובות נוספים למגמה בהיקף של 34 נקודות זכות ילמדו הסטודנטים על-פי תכנית הלימודים של כל מגמה.

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה ובחירה (34 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה והבחירה מתוך רשימת השעורים והסמינרים המופיעים בתכנית הלימודים של כל מגמה. בנוסף לדרישות שנמנו חייבים הסטודנטים בכתיבת עבודת גמר. במגמות היישומיות חלק מהלימודים כוללים פרקטיקום (הכשרה מעשית) שמבוסס על התמחות בהיקף של יומיים בשבוע.

ב. הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

המגמה לפסיכולוגיה קלינית

א. מבוא

תכנית הלימודים במגמת פסיכולוגיה קלינית נועדה לעודד עיון ומחקר בתחום זה, ולהקנות לסטודנטים מיומנויות בסיסיות בשטח הקליני. תכנית זו כוללת את כל דרישות הקדם להתחלת התמחות בפסיכולוגיה קלינית, עם סיום לימודי התואר השני.

בתום השנה הראשונה תתבצע הערכה מחודשת לגבי התאמתם של הסטודנטים למגמה הקלינית וזאת בהתאם לתיפקודם בקורסים העיוניים פרקטיקום א' ופסיכודיאגנוסטיקה א'.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה

8 נק"ז	פסיכודיאגנוסטיקה א' – ב'
8 נק"ז	פרקטיקום
8 נק"ז	פסיכופתולוגיה
8 נק"ז	פסיכותרפיה
2 נק"ז	ראיון קליני
0 נק"ז	אתיקה בפסיכולוגיה

סה"כ: 38 נק"ז

המגמה לפסיכולוגיה התפתחותית

א. מבוא

מטרת המגמה ההתפתחותית, להכשיר סטודנטים בפסיכולוגיה התפתחותית בתחומי יישום, מחקר ותיאוריה. הגישה הכללית של המגמה מתייחסת להתפתחות בכל טווח החיים ותבוא לביטוי בעיקר בתחומי מחקר ותיאוריה. ביישום תתרכז המגמה בגילים 0-5 שנים (גילים המוגדרים כגילאי ההתמחות על-ידי משרד הבריאות).

המגמה בפסיכולוגיה התפתחותית תתמקד ב- 3 אספקטים:

1. התפתחות נורמטיבית: מהלך תקין של התפתחות נוירו-קוגניטיבית וחברתית רגשית.
2. חריגות התפתחותיות כתוצאה מגורמים אורגניים ו/או סביבתיים.
3. הערכה, מניעה וטיפול בקבוצות אלו.

ב. תכנית הלימודים:

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים

קורסי חובה

4	הערכה ואבחון ילדים 0-5
2	תצפית והתערבות א (פעם בשבועיים שנתי)
2	התפתחות נוירו-קוגניטיבית
0	פורום פסיכולוגיה התפתחותית
2	התפתחות רגשית חברתית
2	פסיכופתולוגיה התפתחותית
2	קליניקה של הילד א - יסודות הטיפול בגיל הרך
2	קליניקה של הילד ב - טיפול התנהגותי
4	סוגיות בהערכת ילדים עם ליקוים התפתחותיים
2	תצפית והתערבות ב (פעם בשבועיים שנתי)
4	מוקדי התפתחות הגיל הרך
4	הורות
4	פרקטיקום
0	אתיקה בפסיכולוגיה

סה"כ: 38 נק"ז

המגמה בפסיכולוגיה קוגניטיבית

א. מבוא

התכנית לפסיכולוגיה הקוגניטיבית מבוססת על קבוצת חוקרים העוסקים במגוון של נושאים בפסיכולוגיה קוגניטיבית כולל תפיסה, קשב, קריאה, למידה, זיכרון, חשיבה, קבלת החלטות, בקרה קוגניטיבית, פסיכולינגוויסטיקה והנדסת אנוש.

לתכנית הקוגניטיבית שני הדגשים: הדגש מחקר/תיאורטי והדגש יישומי. ההבדל בין שני ההדגשים מתבטא בסוג ההתנסות המחקרית וכן בהרכב הקורסים שעל הסטודנטים ללמוד. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש המחקר/תיאורטי תכלול עבודה במעבדות המחקר באוניברסיטה. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש היישומי תכלול התנסות ביחידות שונות של מחקר יישומי העוסקות בין השאר בפתוח מבחנים, פיתוח ממשקי אדם מחשב ופיתוח הדרכה באירגונים. סטודנטים הלומדים בתכנית היישומי ילמדו קורסים בשלושה מארבעה אשכולות לפחות. הקורסים הם:

למידה/זכרון/הדרכה, פסיכומטריקה/אינטלגנציה, ארגונומיה/ביצוע, קוגניציה חברתית/קבלת החלטות.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז):

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה (8 נק"ז)

שימושי מחשב במחקר קוגניטיבי 2 נק"ז

שיטות מעבדה בחקר הקוגניציה 2 נק"ז

סמינר לקוגניציה ומח שנה א' – ב' 0 נק"ז

התנסות מחקרית :

א. לדגש התיאורטי/מחקרי:

עבודה במעבדה א'-ב' 4 נק"ז

ב. לדגש היישומי:

פרקטיקום קוגניטיבי א'-ב' 4 נק"ז

קורסי בחירה (26 נק"ז):

א. לדגש התיאורטי/מחקרי:

מתוך הרשימה המתפרסמת בתכנית הלימודים בתחילת כל סמסטר (ישנם

שיעורים במגמות ומחלקות אחרות שיפתחו לתלמידי המגמה).

ב. לדגש היישומי:

קורס אחד לפחות משלושה אשכולות שונים מתוך ארבעת האשכולות המוצעים:

- למידה/זכרון/הדרכה
- פסיכומטריקה/אינטלגנציה
- ארגונומיה/ביצוע, קוגניציה
- חברתית/קבלת החלטות

סה"כ: 38 נק"ז

- במחלקה למדעי ההתנהגות מתקיים הסמינר לקוגניציה ומוח במסגרת זו מוצגות עבודות של סטודנטים, מרצים ואורחים, הצעות מחקר, נידונים מאמרים וכיו"ב.

המגמה לנוירופסיכולוגיה**א. מבוא**

הנוירופסיכולוגיה היא תחום בו משתפים פעולה פסיכולוגים ואנשי מדעי העצב. החוקרים בתחום עוסקים בקשר בין פעילות מנטלית לפעילות מוחית. החוקרים מנסים ללמוד כיצד המערכות הפיזיות של המוח יוצרות התנהגויות והתנסויות כמו ראייה, שפה, זיכרון, קשב והכרה. התובנה הנרכשת במהלך המחקר מסייעת להבנת הקשר בין המוח וההתנהגות והבעיות בהן נתקלים חולים עם פגיעה מוחית. תובנה זו אמורה להוביל לפיתוח טיפול טוב יותר.

המחלקה למדעי ההתנהגות מציעה לסטודנטים תכנית במסגרת המסלול המשלב לדוקטורט התמחות באחד משני הכוונים:

א. מחקר במדעי העצב קוגניטיביים

ב. נוירופסיכולוגיה שיקומית.

בשנתיים הראשונות של הלימודים הסטודנטים ישלימו את חובות השמיעה לתואר שני ובשנה השלישית יעברו למסלול המשולב לדוקטורט. עד סוף השנה השנייה על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר לדוקטורט.

במקרים מסוימים ניתן יהיה לדחות את הגשת הצעת הדוקטורט בסמסטר אחד. סטודנטים המעוניינים

שהמחקר לתואר השלישי יהיה שונה מהמחקר בתואר השני, יוכלו לעבור למסלול הרגיל לדוקטורט, דהיינו להגיש עבודת גמר בתואר השני ולהירשם לתואר שלישי.

תוכנית הלימודים נשענת על פעילות מחקרית מגוונת, מגוון של שעורים ומפגש עם פעילויות טיפוליות המתקיימות במוסדות המתאימים. הנחת היסוד של התכנית היא שנוירופסיכולוג חייב לרכוש ידע בתחומים שונים: נוירואנטומיה, נוירופתולוגיה, פסיכופתולוגיה, תהליכים קוגניטיביים תקינים ופתולוגים, וטיפול. קורסי חובה מסוימים ופרקטיקום יינתנו פעם בשנתיים.

ב. תכנית הלימודים

לימודי תשתי חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה:

נוירופתולוגיה 2 נק"ז

נוירואנטומיה פונקציונלית 3 נק"ז

סבב מחלקות- תצפיות במחלקות לנוירולוגיה ופסיכיאטריה 0 נק"ז

נוירופסיכולוגיה 2 נק"ז

סמינר לקוגניציה ומח א' – ב' 0 נק"ז

הדגש השיקומי:**קורסי חובה**

טיפול בנפגעי מוח 2 נק"ז

פסיכודיאגנוסטיקה 4 נק"ז

פסיכולוגיה שיקומית 2 נק"ז

פרופרקטיקום 1 נק"ז

פרקטיקום נוירופסיכולוגי - שנתי 4 נק"ז

פסיכופתולוגיה 2 נק"ז

3 קורסים סמסטריאליים בשיטות טיפול 6 נק"ז

קורס מתחום נכות 2 נק"ז

סה"כ קורסי חובה בתכנית השיקומית: 34 נק"ז

קורס בחירה

2 נק"ז לפי קביעת המנחה בהתאם לתכנית שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז

תחום מדעי העצב הקוגניטיביים:**קורסי חובה**

עבודה במעבדה א'-ב' 4 נק"ז

שימושי מחשב במחקר קוגניטיבי 2 נק"ז

סה"כ קורסי חובה בתכנית מדעי העצב הקוגניטיביים: 19 נק"ז

קורסי בחירה בתכנית מדעי העצב הקוגניטיביים:

19 נק"ז קורסי בחירה לפי קביעת המנחה

בהתאם לתכנית שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז

פרק ג' – מסלול לימודי המוסמך בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה

המסלול ללימודי סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, מלמד לקראת תואר המאושר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. במסגרת זו קיימות ארבע מגמות לימוד:

- סוציולוגיה
- סוציולוגיה ארגונית
- סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל
- אנתרופולוגיה

מגמה בסוציולוגיה

המגמה מכשירה את בוגריה לחקור ולהבין את החברה הסובבת אותם. תחומי ההתמחות של המחלקה הם סוציולוגיה פוליטית, לימודי תרבות ולימודי מגדר. תכנית הלימודים כוללת שני נתיבים, הנתיב המחקרי והנתיב הכללי. משך הלימודים הינו שנתיים. לימודי השנה הראשונה משותפים לשני הנתיבים ומטרתם, יצירת בסיס ידע בתחום ובדיקת עניין והתאמה לסיים לימודים בנתיב המחקרי. עד תום שנת הלימודים הראשונה סטודנטים המעוניינים לכתוב עבודת גמר יבחרו מנחה לעבודה. הצעת המחקר תוגש לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ראש המגמה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. בנוסף על הסטודנטים ללמוד קורסי קריאה מודרכת ומחקר מודרך בתחומי מחקר אפשריים.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	סמינר תזה **
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשווית ***

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".

** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

*** הקורס ניתנת אחת לשנתיים. לא ינתן בתשס"ז

סה"כ 16 נק"ז

קורסי בחירה:

16 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות באישור ראש המגמה. רשימת הקורסים ממחלקות אחרות. מומלץ לקחת קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי בחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן לקחת אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

- כל הסטודנטים ילמדו 2 סמינרים לפחות.

עבודת גמר - בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרתה של האקדמיה היא קידום המחקר האקדמי, הסטודנטים בשנה הראשונה ללימודים הינם סטודנטים בנתיב מחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במסלול, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו חלק מהסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, עליהם להודיע על כך בכתב לראש המגמה.

הנתיב הכללי: (40 נק"ז)

תוכנית הלימודים בנתיב זה מיועדת להקנות לסטודנטים ידע סוציולוגי רחב וידע מעמיק בתחום התעניינות מוגדר, זאת ללא ביצוע עבודת מחקר עצמאית.

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשווית **

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
** הקורס נינתן אחת לשנתיים. לא ינתן בתש"ז

סה"כ 14 נק"ז**קורסי בחירה:**

26 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות באישור ראש המגמה. רשימת הקורסים ממחלקות אחרות.

מוקדם ככל האפשר ייבחרו הסטודנטים תחום התמחות מוגדר כגון: סוציולוגיה של התרבות, יחסי המינים, החברה הישראלית, סוציולוגיה פוליטית וארגונים. סטודנטים רשאים להציע כל תחום סוציולוגי, אך מימוש העדפתם מותנה באישור ראש המגמה ובזמינותם של קורסים בתחום המדובר.

• כל הסטודנטים ילמדו 4 סמינרים לפחות.

בחינת גמר: בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו - 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים 50%
	עבודת גמר 50%
בנתיב הכללי	קורסים 85%
	בחינת גמר 15%

פרטים נוספים ניתן לקבל מראש המגמה:

ד"ר שרה הלמן sarith@bgu.ac.il

מגמה באנתרופולוגיה**תכנית הלימודים**

לימודי המגמה באנתרופולוגיה קיימים במסגרת המחלקה למדעי ההתנהגות ופתוחים לבוגרי המחלקה כמו גם לבעלי תואר ראשון ממחלקות ומאוניברסיטאות אחרות. תוכנית הלימודים כוללת הכנה באנתרופולוגיה חברתית-תרבותית יחד עם הדגשים מיוחדים בנושאים כמו חקר עדות ועדתיות, נוודות והגירה, אנתרופולוגיה עירונית, אנתרופולוגיה בלשנית, אנתרופולוגיה של הדת, אנתרופולוגיה של התיירות והצליינות, שארות ומגדר, אנתרופולוגיה של אוכל וקהילות פזורה.

קורסי השלמה- (לא משתקלים במניין הנקודות לתואר)

מבוא לאנתרופולוגיה א'-ב'

יסודות הסוציולוגיה א'-ב'

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא לשיטות מחקר איכותניות

הלימודים במסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה במגמת אנתרופולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד : מחקרי וכללי. משך הלימודים בתואר הינו שנתיים.

תוכנית הלימודים**נתיב מחקרי: (42 נק"ז)****קורסי חובה :**

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב'(עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים
2 נק"ז	סמינר תיזה
14 נק"ז	

סה"כ קורסי חובה**קורסי בחירה :**

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר. יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מדיסציפלינות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

סה"כ קורסי בחירה- 20 נק"ז

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

בחינת גמר – על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד תום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הנתיב הכללי: (42 נק"ז)**קורסי חובה :**

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב'(עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים
12 נק"ז	סה"כ קורסי חובה

קורסי בחירה :

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר. יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ממחלקות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

סה"כ קורסי בחירה – 30 נק"ז

בחינת גמר - על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עד תום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר :

נתיב כללי: קורסים 75%
בחינת גמר 25%

נתיב מחקרי: קורסים 45%
עבודת גמר 40%
בחינת גמר 15%

מגמה בסוציולוגיה ארגונית

מבוא

מגמת הלימודים בסוציולוגיה ארגונית מקנה לסטודנטים כלים שבעזרתם יוכלו להבין תהליכים ומאפיינים של ארגונים מסוגים שונים בארגונים. במסגרת הקורסים השונים, יתוודעו הסטודנטים לתיאוריות המרכזיות בתחום הארגוני, ידונו בתמורות של דרכי ההתארגנות בחברה של ימינו ויחשפו לאופנים השונים בהם ניתן לחקור ולנתח תמורות אלה. בחלק מהקורסים יושם הדגש על ההיבט הפרקטי והסטודנטים יבחנו כיצד ניתן ליישם את התיאוריות וכלי המחקר הלכה למעשה על מנת לשפר תפקודם של ארגונים. המסלול מציע מגוון של קורסים בתחום הארגוני, כגון: תרבות ארגונית, ארגונים כלכליים, מיגדר וארגונים, סוציולוגיה כלכלית, מיון וגיוס עובדים מגישה מערכתית, פיתוח וייעוץ ארגוני, ועוד. ההיצע משתנה משנה לשנה. למסלול קורס פרקטיקום בעל קשר מבוסס עם גופים כגון סוציולוגיה ארגונית בחיל האוויר, ממד"ה וחברות פרטיות לפיתוח וייעוץ ארגוני. הפרקטיקום מתוגבר בסדנאות פרקטיות. תכנית הלימודים כוללת שני נתיבי לימוד – נתיב מחקרי ונתיב כללי. הלימודים בנתיב המחקרי כוללים כתיבת עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז וקורסים בהיקף של 32 נק"ז. הלימודים בנתיב הכללי מחייבים קורסים בהיקף של 40 נק"ז, כולל השלמת שני קורסים יישומיים ובחינת גמר.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתית
2 נק"ז		סמינר קדם תזה
2 נק"ז		סמינר תזה **
8 נק"ז		אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז		תאוריות ארגוניות
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתוני
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה 24 נק"ז

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה:

8 נק"ז – מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז.

ניתן ללמוד קורסים מהמגמה בסוציולוגיה ארגונית, המגמה לסוציולוגיה, ממגמות מסלול לפסיכולוגיה או ממחלקות אחרות. מומלץ להשתתף בפורום הסוציולוגי - אנתרופולוגי. כמו כן, מומלץ ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה לתואר בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

• כל הסטודנטים ילמדו 2 סמינרים לפחות.

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרת האקדמיה היא קידום המחקר האקדמי, כל הסטודנטים בשנה הראשונה הינם סטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במסלול, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו חלק מהסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, יודיע על כך למרכז המגמה.

נתיב כללי: (40 נק"ז)

קורסי חובה:

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
8 נק"ז	אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז	תאוריות ארגוניות
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	גישות למחקר נרטיבי

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

8 נק"ז - מתוך הקורסים הישומיים (בשנה ב' בלבד):

4 נק"ז	מיון וגיוס עובדים בגישה המערכתית
4 נק"ז	שיטות מחקר בארגונים
30 נק"ז	סה"כ קורסי חובה –

קורסי בחירה:

10 נק"ז – מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנה"ל תשס"ז.

ניתן ללמוד קורסים מהמגמה בסוציולוגיה ארגונית, המגמה לסוציולוגיה, ממגמות המסלול לפסיכולוגיה או ממחלקות אחרות. מומלץ להשתתף בפורום הסוציולוגי - אנתרופולוגי.

- כל הסטודנטים ילמדו 4 סמינרים לפחות.

סה"כ קורסי בחירה: 10 נק"ז

בחינת גמר: בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

85%	קורסים	בנתיב הכללי:
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	

לפרטים נוספים:

ד"ר דני ממן – ראש המגמה לסוציולוגיה ארגונית dmaman@bgu.ac.il

מגמה בסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

מדינת הלאום עוברת שינוי מהותי בעקבות תהליכי הגלובליזציה אשר מניבים תמורות רחבות היקף בכל הקשור ליחס שבין חברה אזרחית וממשל. אנו עדים לשינויים בנורמות החברתיות, חוקים, מנגנוני ניהול ומנהל, יחסי חברה ומשטר, כמו גם במשמעותן של גבולות הריבונות והטריטוריה. יחד עם זאת, התמורות הפוליטיות הרדיקליות שהתחוללו בסוף המאה ה-20 החל מקריסתה של בריה"מ וכינון של מדינות חדשות, דרך עלייתם של כוחות דתיים ואתניים קיצוניים, וכלה בהרחבתם של הפערים הגיאוגרפיים משפיעים על מעמדה של הדמוקרטיה. השינויים הללו, שנושקים בפוליטיקה, כלכלה, סוציולוגיה, היסטוריה וגיאוגרפיה, מצריכים עיון מעמיק חוצה גבולות דיסציפלינריים.

תוך שימת דגש על נקודת מבט בין-תחומית, המסלול לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל יתמקד בבחינת השינויים המתחוללים במדינה, בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של אזרחות, ריבונות, לאומיות, וגבולות. הסטודנטים במגמה יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ויבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי (40 נק"ז)**קורסי חובה:**

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי
4 נק"ז	**	מחשבה פוליטית במאה העשרים
4 נק"ז	**	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה
2 נק"ז	***	סמינר קדם תזה
2 נק"ז		סמינר תזה
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה – 20 נק"ז

- * דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
- ** הקורסים ניתנים אחת לשנתיים, לסירוגין.
- *** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה:

- 4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.
- 4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

מומלץ ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו"מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ומהמחלקה לפוליטיקה וממשל ובכפוף להסכמתם ולאישור מרכז המגמה.

סה"כ קורסי בחירה – 12 נק"ז

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז יש להגיש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

נתיב כללי: (40 נק"ז)**קורסי חובה:**

4 נק"ז	*	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי
4 נק"ז	**	מחשבה פוליטית במאה העשרים
4 נק"ז	**	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה
2 נק"ז		סמינר קדם תזה
2 נק"ז		שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז		גישות למחקר נרטיבי

סה"כ קורסי חובה – 18 נק"ז

- * דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".
- ** הקורסים ניתנים אחת לשנתיים, לסירוגין.

קורסי בחירה :

8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.
 8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים. הרישום כפוף לאישור ראש המגמה.

סה"כ קורסי בחירה – 22 נק"ז

בחינת גמר ציון עובר בבחינת גמר הינו 75 לפחות.

הרכב ציון סופי לתואר :

85%	קורסים	נתיב כללי
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	נתיב מחקרי
50%	עבודת גמר	

פרטים נוספים :

דר ניב גורדון, פוליטיקה וממשל ngordon@bgu.ac.il
 דר' ניצה ברקוביץ, מדעי ההתנהגות nberko@bgu.ac.il

קורסי השלמה לתלמידים במסלול סוציולוגיה-אנתרופולוגיה

תלמידי סוציולוגיה ארגונית	תלמידי אנתרופולוגיה	תלמידי סוציולוגיה כללית	מגמה / קורסים
+	+	+	מבוא לאנתרופולוגיה
+	+	+	יסודות הסוציולוגיה
+	+	+	מבוא לסטטיסטיקה
+	-	+	הסקה סטטיסטית
+	-	+	הגרסיה וסקרים
+	+	+	שיטות מחקר איכותניות
+	- (מומלץ)	+	מבוא לתאוריות סוציולוגיות
+	-	+	החברה הישראלית
+	- (מומלץ)	+	קורסי בחירה סוציולוגיה/אנתרופולוגיה
+	- (מומלץ)	+	שימושי מחשב

בפניות לגבי תוכנית השלמות, יש לפנות לראש המגמה המבוקשת.

סילבוסים :**Paradigms in the Behavioral****תבניות ידע במדעי ההתנהגות****141-1-511
Sciences**

מבוא לרקע הפרדיגמטי של שיטות מחקר כמותניות ואיכותניות במדעי ההתנהגות כפי שהתפתחו מתוך תבניות ידע פוזיטיביסטיות ופרשניות של המדע.

Introduction to psychology**141-1-1021 מבוא לפסיכולוגיה**

מקצוע קדם: אין

הקורס מקנה ידע ומושגים בסיסיים בתחומים שונים של מדע הפסיכולוגיה הכוללים מבוא למערכי מחקר ותחומי מחקר, בסיס פיזיולוגי של התנהגות, פסיכולוגיה התפתחותית, חישה, תפיסה, למידה, זכרון, חשיבה ופתרון בעיות, לחץ נפשי והתמודדות, הבדלים בינאישיים באינטליגנציה ובאישיות, אמוציות ופסיכולוגיה אבנורמלית. ביבליוגרפיה:

Harcourt Brace College Publishers, .Atkinson et.al : Hilgard's Introduction to Psychology - 12th Edition 1996.

Introduction to Sociolog**141-1-1011 יסודות הסוציולוגיה**

השיעור יסודות הסוציולוגיה עוסק בבניית מפת ידע סוציולוגית, הוא מתחיל בסימון המיקומים וקווי- האורך, המושגים והתהליכים הבסיסיים, לתיאור והסבר של יחסים חברתיים. בסמסטר הראשון נדונים נושאים כגון: סוציולוגיה ומדע, נייטרליות ערכית, תפקיד, סטטוס סטייה, שיחבור ועוד. קהל השומעים מתבקש לינקות את הראשי, להימנע מרגשות מפוליטיקה וממוסר. בסמסטר השני מתמקד השיעור ביצירת מפות שלמות. הוא עוסק בתיאוריה הסוציולוגית. ראשיתו של הסמסטר השני מוקדשת להבנת המושג תיאוריה ולהצגת מסגרת התייחסות להערכה ולביקורת של תיאוריות. אחר כך מוצגות כמה תיאוריות מגווני המחשבה השונים המבקשות להסביר את מהותו ואת צורתו של הסדר החברתי. תיאוריות אלו נידונות בהקשר למסגרת התייחסות שהובאה בפני קהל השומעים בראשית הסמסטר.

ביבליוגרפיה:

מקראה, ספרות עברית

Introduction to**141-1-1031 מבוא לאנתרופולוגיה
Anthropology**

הקורס מבוסס על הרצאות ותרגילים. התרגילים בסמסטר א' יוקדשו למחקר שדה ואילו ההרצאות כוללות הן מידע אתנוגרפי והן עיבוד תיאורטי (אתנולוגיה). נושאי ההרצאות:

מבוא: אנתרופולוגיה מהי? תכנים ושיטות מחקר, תרבות: יצירתו הייחודית של האדם, הגיוון אנושי: קהילות, חברות, תרבויות, האדם ושפתו: תקשורת מילולית ותקשורת לא מילולית, תוצרת ושירותים: ייצור, חלוקה וצריכה, נישואין, משפחה ושארות במחקר בין תרבותי, האדם בחברה: ידידות והתחברות, האדם בחברה: ריבוד, האדם בחברה: חוק, משפט, ומבנה פוליטי, האדם והעל טבעי: דת במחקר השוואתי בין תרבויות, תרבות ואישיות: אנתרופולוגיה פסיכולוגית, שינוי חברתי-תרבותי ושינוי מתוכנן, אנתרופולוגים בוחנים את חברתם: אנתרופולוגיה של חברות מורכבות, סיכום: אנתרופולוגיה כמדע האדם. ביבליוגרפיה: מקראה: מבוא לאנתרופולוגיה

Introduction to**141-1-1041 מבוא לסטטיסטיקה
statistics**

תורת הקבוצות

קומבינטוריקה והסתברות

סטטיסטיקה תיאורית: התפלגות שכיחויות, מדדים למיקום מרכזי, מדדי פיזור, מדדים למיקום יחסי, מדדי קשר, טרנספורמציות לינאריות.

תוחלת

התפלגויות: בינומית, נורמלית, התפלגות הדגימה.

ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה – רות ביית מרום. עם עובד (1985).

מבוא לסטטיסטיקה – האוניברסיטה הפתוחה.

Statistical

141-1-1061 הסקה סטטיסטית
Inference

קורס קדם: מבוא לסטטיסטיקה

נושאי ההרצאות: הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית (כללי), מושג התפלגות הדגימה, מבחן סטטיסטי, התפלגות הדגימה של הממוצע ובדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד (Z), הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטי (המשך): טעויות החלטה, בדיקת השערות לא מדויקות, השוואה בין מבחן סטטיסטי חד-זנבי ודו-זנבי, בדיקת השערות לגבי הפרש בין ממוצעים כשהשונויות ידועות (Z), בדיקת השערות לגבי פרופורציה יחידה (Z), עוצמת מבחן, בדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד והפרש ממוצעים כשהשונויות אינן ידועות (T), בדיקת השערות לגבי מובהקות מתאם פרסון, בדיקת השערות לגבי שונות יחידה (X), בדיקת השערות לגבי טיב התאמה ואי-תלות (X), בדיקת השערות לגבי השוואה בין שתי שונות (F - T), בדיקת השערות לגבי יותר משני ממוצעים (F), מבוא למבחנים לא-פרמטריים, דוגמאות למבחנים לא-פרמטריים: מאן-וויטני, מבחן הסימן, וילקוקסון, רווח-סמן.

ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה / רות בייט מרום. עם עובד (1985)
הסקה סטטיסטית / האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 11-16

Statistics A

141-1-1101 סטטיסטיקה א'

מושגים בסיסיים בסטטיסטיקה תאורית הכוללים: מושגי יסוד בסטטיסטיקה, סימן הסיכום, התפלגות שכיחויות והצגה גרפית, מאפייני התפלגות שכיחויות (מדדי מיקום מרכזי ומדדי פיזור), מדדים למיקום יחסי, סולמות מדידה וטרנספורמציה ליניארית, התפלגות נורמלית והתפלגות סטנדרטית, מדדי קשר - מתאם פירסון, רגרסיה ליניארית דו-משתנית, מבוא לרגרסיה מרובה (מתאם חלקי, מתאם חלק, מקדמי רגרסיה, מתאם מרובה).
ביבליוגרפיה:

חוברת הקורס

ספרי עזר (רשות): רות בייט מרום/ מבוא לסטטיסטיקה, האוניברסיטה הפתוחה, חוברת הקורס מבוא לסטטיסטיקה למדעי חברה.

Statistics B

141-1-154 סטטיסטיקה ב'

מושגים בסיסיים בסטטיסטיקה היסקית הכוללים: הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית, מושג התפלגות הדגימה, מבחן סטטיסטי, התפלגות דגימה של הממוצע ובדיקת השערות לגבי ממוצע יחיד והפרשי ממוצעים, הרציונל של תהליך ההסקה הסטטיסטית (המשך): טעויות החלטה, בדיקת השערות לא מדויקות, השוואה בין מבחן סטטיסטי חד זנבי ודו-זנבי, בדיקת השערות לגבי פרופורציה יחידה (z), עוצמת מבחן, בדיקת השערות לגבי מובהקות מתאם פירסון, בדיקת השערות לגבי שונות יחידה, טיב התאמה ואי תלות, חישוב מקדם קשר בדיקת השערות לגבי השוואה בין שתי שונות (F), בדיקת השערות לגבי יותר משני ממוצעים (F), מבחנים א-פרמטריים, רווח סמן.
ביבליוגרפיה:

מבוא לסטטיסטיקה, רות בייט-מרום

הסקה סטטיסטית, האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 11-16

Psychology of Behavior

141-1-1071 פסיכולוגיה פיזיולוגית

מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי ביסודות הביולוגיים של ההתנהגות.
נושאי השיעור בסמסטר א': נושא ושיטות מחקר- מבוא; התא, אבולוציה והתפתחות; תאים במערכת העצבים; העברה סינפטית וניורטרנסמיטורים; ניורטרנסמיטורים וניורומודולטורים; פרמקולוגיה, סמים ותרופות; מבנה ותפקיד במערכת העצבים המרכזית; מבנה ותפקיד במערכת העצבים ההיקפית; שיטות מחקר; מערכת הראיה- גירוי וקליטה, עיבוד וייצוג במוח; מערכת סומטו-סנסורית.
נושאי השיעור בסמסטר ב': מערכת השמע; מערכת מוטורית - רפלקסים ומסלולים; שינה ושעון ביולוגי; הורמונים והתנהגות מינית; אכילה; חיזוק חיובי וסמים; למידה-התניה, מנגנונים תאיים; תפקודים קוגניטיביים - שפה; פגיעות מוח; הפרעות פסיכיאטריות- סכיזופרניה, מחלות אפקטיביות;
ביבליוגרפיה:

The Psychology of Behavior, Carlson, NR
Biopsychology, Pinel, JP

Social psychology**141-1-1091 פסיכולוגיה חברתית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
מטרת הקורס להקנות למשתתפים הכרות קרובה עם תחום הפסיכולוגיה החברתית, שיטות המחקר האופייניות לתחום, תיאורים מרכזיות, ותכנים. בין השאר יעסוק הקורס בנושאים של עמדות, תהליכי שכנוע, חשיבה סטריאוטיפית, יחסים בין אישיים, תפקוד בקבוצות, תפיסה עצמית ותפיסת הזולת.
ביבליוגרפיה:

Brehm & Kassin, Social Psychology, Houghton Mifflin

Abnormal Behavior**141-1-1171 התנהגות אבנורמאלית**

הקורס מיועד להקנות ידע ומושגים בסיסיים בתחום הפסיכולוגיה האבנורמלית. יילמדו הפרעות ופתולוגיות נפשיות על רקע המודלים הרפואי, הפסיכודינאמי, ההתנהגותי והקוגניטיבי, תוך כדי פירוט והסבר אודות הרקע התאורטי, האבחנה, הסימפטומים, והטיפולים. בנוסף, נדון בדרך היווצרותם של קשיים ופתולוגיות נפשיות ובדרכים אשר מובילות לשינוי.
ביבליוגרפיה:

Rosenhan, D. & Seligman, M. Abnormal Psychology (3rd ed.), Norton & Co., 1995

Development psychology**141-1-4610 פסיכולוגיה התפתחותית**

קורס מבוא בפסיכולוגיה התפתחותית לסטודנטים בשנה ב' בתואר ראשון. נתייחס לנושאים הבאים: א) שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית, ב) אינטקארציה בין סביבה ותורשה והשפעותיהן על ההתפתחות, ג) מאפייני הילוד, ד) מזג, ז) התפתחות בינקות: תפיסה, למידה, מוטוריקה, קוגניציה, אמוציות וויסותן, הבנה חברתית, ה) השפעות של חסך אימהי על התפתחות, ו) התקשרות.

Introduction to Theories in Sociology**141-2-1201 מבוא לתיאוריות סוציולוגיות**

תיאוריות קלאסיות בעיקר מרקס, ובר, ודורקהיים.
ביבליוגרפיה:

רימונד ארון: ציוני דרך בהגות הסוציולוגית, האוניברסיטה הפתוחה, חלק א' וחלק ב'

Cognitive Psychology**141-1-3211 פסיכולוגיה קוגניטיבית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
מטרת הקורס הנה לסקור סוגיות מרכזיות של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ברמה של מבוא מתקדם. הנושאים העיקריים שילמדו בקורס הם: קשב, זכרון, יצוג ידע סימבולי, יצוג ידע מבוזר (רשתות עצביות), פתרון בעיות, הסקה, וקבלת החלטות.
ביבליוגרפיה:

Haberlandt, K. (1997) Cognitive Psychology, 2nd Edition, Allyn and Bacon

Experiment & research**141-1-1561 פסיכולוגיה ניסויית**

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה
הקורס מיועד להעניק לסטודנטים/יות כלים בסיסיים לתכנון וביצוע מחקר בתחומים הכלולים במדעי התנהגות: פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ואנתרופולוגיה. הקורס יעסוק בשלבים השונים של מחקר – החל מהעלאת רעיון למחקר, דרך ניסוח השערה, תכנון המחקר, הרצתו וניתוח התוצאות, וכלה בכתיבת דו"ח מסכם.
ביבליוגרפיה: מקראה.

Regression and linear methods**141-1-1781 סקרים ושיטות ליניאריות**

מטרת הרצאות הקורס להעניק לסטודנטים הבנה של עקרונות האיסוף והניתוח של נתוני סקרים במדעי החברה. הנושאים העיקריים יכללו עיצוב הדגימה, בניית כלים ומדדים של סקרים, ומבוא תיאורטי למתודולוגיה ליניארית עם מיקוד על ניתוח רגרסיה. מטרת התרגולים ללמד כישרים רלוונטים בעיצוב סקרים, ניתוח סטטיסטי ופירוש התוצאות.

מקצוע קדם: יסודות הסוציולוגיה
 השיעור יעסוק בניחוח התכונות האופייניות לחברה הישראלית ובעיותיה המיוחדות החל מהתקופה הטרומ-מדינתית ועד לסוף שנות ה-90 של המאה ועשרים. השיעור יתמקד במבחר שאלות יסוד כגון המשכיות ושינוי; יחסי מדינה-חברה; עלייה-הגירה; יחסי צבא-חברה; יחסי חברה-כלכלה ושעשים חברתיים. במהלך הסמסטר הראשון תיערך בחינת בקיאות מקיפה ובסיום השנה תיערך בחינה מסכמת.

Psychology of Learning

141-1-1141 למידה

מקצוע קדם: מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה קוגניטיבית
 הקורס יעסוק בסוגיות ובתיאוריות הבסיסיות הקשורות בלמידה. הנושאים העיקריים שילמדו כוללים למידה אסוציאטיבית (התניה קלאסית עפ"י פבלוב וממשיכי דרכו, והתניה אופרנטית עפ"י סקינר, ווטסון ותלמידיהם) ולמידה לא אסוציאטיבית (כולל היבטים מסוימים הקשורים בלמידה קוגניטיבית). הקורס יעסוק גם במגבלות הלמידה כפי שהוצגו ע"י מספר חוקרים עם תשומת לב מיוחדת לגישתו של קונרד לורנץ.
 בחלקו השני ינסה הקורס ליצור סינתזה בין גישות שונות ללמידה ולהדגים את יישומן של התיאוריות השונות הן בהתנהגות בעלי חיים (ע"י דיון בתופעת הסנסיטיזציה ההתנהגותית), והן ביישום אצל בני אדם (ע"י דיון בטיפול התנהגותי ובעיצוב התנהגות applied behavior analysis).

ביבליוגרפיה:

Schwartz B, Psychology of learning & behavior, 1989, WW Norton
 מקראה

Theories of Personality - Part 1 ---

141-1-1221 אישיות - חלק א'

קורסי קדם: מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית
 מטרת הקורס הנה להקנות ידע בסיסי על תיאוריות פסיכואנליטיות מרכזיות, ולפתח חשיבה דיאלקטית בפסיכולוגיה. ההדגשים הם על הבסיס הפילוסופי, ההשקפה ההתפתחותית וההשלכות הקליניות והמחקריות של כל תיאוריה. נדונה התיאוריות של פרויד, מלני קליין, וויניקוט ומיטשל.
 ביבליוגרפיה:

Mitchell, S.A. and Black, M.J. (1995). Freud and Beyond: A History of Modern Psychoanalytic Thought. New York: Basic Books

Greenberg, J. and Mitchell, S. (1983): Object relations in Psychoanalytic Theories. Cambridge: Harvard University Press.

Theories of Personality - Part 2

141-1-2201 אישיות חלק ב'

קורסי קדם: פסיכולוגיה התפתחותית, מבוא לפסיכולוגיה
 בקורס נסקור את התיאוריות הנאופרוידיאניות של אדלר, פרום והורני, אשר עוסקות בפיתוחים מאוחרים יותר של התיאוריה הפסיכודינמית, ופסיכולוגיה האגו. בנוסף לכך נדון באספקט ההומניסטי בתיאוריות האישיות, אשר יוצג באמצעות התיאוריה של מאסלו, ובאספקט הפנומנולוגי אשר יוצג באמצעות התיאוריה של רוג'רס. לסיכום, נדון בתיאוריה הקוגניטיבית להתפתחות האישיות תוך הצגת התיאוריה הקוגניטיבית – חברתית של בנדורה.
 ספרות מומלצת:

Hjelle A. L., Ziegler J. D. Personality Theories, McGraw International Editions, 1992

Introduction to Psychological Testing

141-1-5041 מבוא למבחנים פסיכולוגיים

הקורס יעסוק בחלוקה לסוגים שונים של מבחנים ובאפיונם. בעקרונות העומדים בבסיס פיתוח מבחנים והערכתם: מהימנות, תוקף, ניתוח פריטים ועוד. ידונו השימושים השונים של מבחנים ומשמעותם של הציונים המופקים מהם.

Decision

141-1-3121 מבוא לקבלת החלטות

Making

הקורס יעסוק בתהליכי קבלת החלטות תוך דגש על הכשלים וההטיות של החשיבה האנושית. בין השאר יוצגו: גישות נורמטיביות ותיאוריות לקבלת החלטות בתנאי אינפורמציה מלאה ובתנאי חוסר ודאות, היוריסטיקות והטיות חשיבה, תורת המשחקים. הלמידה תבסס על: הרצאות פרונטליות, קריאה, והשתתפות בתרגילי מעבדה ממוחשבים.

Executive Processes & the Frontal Lobes**תהליכי בקרה והאונות הפרונטליות**

141-1-3331

בקורס יוצג מחקר קוגניטיבי וניורופסיכולוגי על פרדיגמות מרכזיות המשמשות בחקר תהליכי שליטה ובקרה. פרדיגמות אלו כוללות פרדיגמת סיגנל העצירה, התקופה הרפרקטורית הפסיכולוגית, ומעבר בין מטלות. כמו כן יוצג הרקע על הקשר בין תפקוד בפרדיגמות אלו לבין תפקוד האיברים המהווים חלק מהמעגלים המשותפים לאונה הפרונטלית ולמרכזים תת-קורטיקליים.

Attitudes, Persuasion and Social Influence**עמדות, שכנוע והשפעה חברתית**

141-1-4691

הקורס מיועד להעמיק ידיעות בנושאי עמדות, שכנוע והשפעה חברתית. בקורס נסקור מודלים וגישות תיאורטיות ואמפיריות שונות לרכישת עמדות, תהליכי שכנוע והקשר בין עמדות והתנהגות. הקורס יתחלק לשמונה נושאים מרכזיים הכוללים מבוא: שכנוע והשפעה חברתית, מהן עמדות, לשם מה אנו זקוקים להן, וכיצד מודדים אותן; רכישת עמדות; שכנוע דרך התנהגות; מסרים משכנעים; הקשר בין עמדות להתנהגות; גורמים להצלחה ולכישלון במאמצי שכנוע; שכנוע ללא מודעות?; תהליכי שכנוע מחוץ למעבדה.

Cognitive Development**התפתחות קוגניטיבית**

141-1-4131

מטרת הקורס הינה להציג פרי המחקר הפסיכולוגי והעיוני ב-20 השנים האחרונות על רכישת מושגים חדשים על ידי הילד. מתוך מעקב אחרי התפתחות זאת נוכל להבין היקף משימת הילד, עקרונות הפתרון, והתוצר הסופי: מערכת המושגים של הילד. בפרט נעמיק בהבנת מושגי פיאז'ה ונדון בביקורת עליה.

Psychotherapy Research**מחקר בפסיכותרפיה**

141-1-0220

קורס זה מאפשר לתלמידים ללמוד ולעסוק במחקר בפסיכותרפיה. חלקו הראשון של הקורס מהווה מבוא למתודולוגיות שונות וסוגיות מרכזיות במחקר בפסיכותרפיה. חלקו השני של הקורס הינו יישום של כלי מחקר כל שהוא המיועד למדוד תהליך טיפולי.

Philosophical Grounds of Psychology**יסודות פילוסופיים של מדע הפסיכולוגיה**

141-1-0072

הקורס ידון ביסודות התיאורטיים לחקירה מדעית של הנפש. במסגרת כך יוצגו מבואות לפילוסופיה של המדע ופילוסופיה של הנפש (תוך מתן דגש על יסודותיו של מדע הקוגניציה). נעסוק בשאלות כלליות כגון: "מה היא חקירה מדעית?", "מהי נפש?", "מה היא תודעה?" ובשאלות ספציפיות כגון: "כיצד זהה להיות עטלף או (חתול)?" "על מה אנחנו מדברים כאשר אנו מדברים על חשיבה?" "מה היא אינפורמציה?", "האם מחשבים מסוגלים לחשוב?" ועוד. יינתן מקום רב לדיון כיתתי ולפיתוח חשיבה ביקורתית.

ניתוח טקסטים ככלי ללימוד תהליכים של זהות חברתית בישראל

141-1-0032

Text Analysis as a Tool for Studying Social Identity Processes in Israel

זהו קורס של חשיבה ביקורתית על מחקר של ניתוח טקסטים במדעי החברה. במהלך הסמסטר הראשון נעסוק בסדרה של דילמות הרלוונטיות לגבי חוקרים העובדים בשיטה של ניתוח טקסטים, כגון שאלות אפיסטמולוגיות של עמדת החוקר כלפי הנחקר, שאלות של אובייקטיביות אל מול סובייקטיביות, שאלות ביחס להכוונה המתודולוגית/אידיאולוגית/תיאורטית של החוקר אשר ניגש לטקסט, שאלות של אמפתיה כלפי המשתתפים במחקר ושאלות אתיות שונות. שאלות אלה יידונו בהרחבה בקבוצה, בין השאר דרך ניתוח של מאמרים מדעיים. כמו כן, נכיר כמה גישות מחקר בסיסיות לניתוח טקסטים, כמו הגישה הנארטיבית, הגישה הביוגרפית, הגישה הקלינית וכד', בחלקן דרך הרצאות אורח של חוקרים שיספרו על מחקרם. במהלך הסמסטר השני הסטודנטים יתרגלו בעצמם ניתוח של טקסטים במסגרת הקבוצה, ובחלקו השני של הסמסטר יערכו פרזנטציות בהם יציגו הסטודנטים תהליכים ודילמות מתוך עבודת המחקר הסמינריונית שלהם, בה ינתחו טקסט של זהות חברתית כבחירתם.

הביולוגיה של המיניות ובעיות הגוף והנפש

141-1-0491

The Biology of Sexuality & The Mind/Body Problems

הקורס יסקור גורמים גנטיים, הורמונליים וניורופסיכולוגיים המעורבים במיניות האדם. אולם, המיניות שאנו חשים ותופסים, לא כל שכן הזהות המגדרים (גינדר) שאנו מפתחים, איננה תופעה ביולוגית אלא חוויה במישור הפסיכולוגי-תרבותי. מטרתו השנייה של הקורס היא לדון במורכבות המעבר בין המיפוי הביולוגי לבין החוויה הנפשית והחברתית, תוך שימוש בתיאוריה סוציו-ביולוגית ותיאוריה קווירית. נסקור ביטויים מגוונים של מיניות כגון התנהגות משחק בילדות, פנטזיות ועוררות מינית, טרנסקסואליות ונטייה להעדפה מינית.

Brain Asymmetry**אסימטריה מוחית 141-1-0010**

קליפת המוח מחולקת לשתי אונות (המיספרות) הימנית והשמאלית. למרות שמבחינה אנטומית ההבדל ביניהן הוא קטן הוא קטן הרי שמבחינה פונקציונלית קיימים הבדלים ניכרים בתפקוד שתי ההמיספרות. מטרת הסדנא הינה לסקור את הספרות העוסקת בדרכי הפעולה של כל המיספרה ובשיתוף הפעולה ביניהן במגוון תפקודים קוגניטיביים. בין השאר נבחן הבדלים ההמיספרות בתחומים קוגניטיביים כדוגמת PET, fMRI ועוד. במקביל, נבדוק כיצד באים לידי ביטוי ההבדלים בין ההמיספרות באוכלוסיות שונות הכוללות נבדקים נורמלים, חולים חצויי-מוח וחולים עם פגיעות מוחיות ממוקדות. במהלך הסדנא נקרא מודלים תיאורטיים המנסים לנסביר את ההבדלים בתפקודי שתי ההמיספרות ואת תרומתה הייחודית של כל המיספרה לביצוע מטלות קוגניטיביות.

Psychological Models of Depression**מודלים פסיכולוגיים וחברתיים של דיכאון 141-1-5061**

קורס זה עוסק בהבנת תופעת הדיכאון, אחת התופעות הנחקרות ביותר בפסיכיאטריה ובפסיכולוגיה קלינית. בקורס יידונו אספקטים שונים של התאוריה והמחקר בדיכאון, תוך התמקדות בהיבטים פסיכולוגיים וחברתיים של תופעה זו. בין הנושאים שידונו בקורס: דיכאון כקטגוריה פסיכיאטרית ואפידמיולוגית, הערכה ומדידה של דיכאון, אישיות ודיכאון – מודלים קוגניטיביים ופסיכואנליטיים, ההקשר החברתי – תרבותי של דיכאון, דיכאון לאורך החיים – ההיבט ההתפתחותי, טיפול בדיכאון ומניעתו.

היבטים תיאורטיים וקליניים של הטראומה ופוסט-טראומה 141-1-0140**Theoretical & Clinical Aspects of Trauma & Post-Trauma**

מטרת הקורס היא להקנות ידע רחב בתחום הטראומה, תוך התייחסות לתגובות הריגשיות של היחיד אל מול הטראומה. יינתן דגש מיוחד להפרעה הפוסט-טראומטית (PTSD) וקשריה לפסיכופתולוגיות שונות. בקורס יוצגו גישות תיאורטיות שונות ודרך התייחסותן למושג הטראומה. כמו כן, יוצגו הגורמים הביולוגיים, האישיותיים והסביבתיים ודרך השפעתם על היחיד בהתמודדותו מול הטראומה.

Stress & Burnout at Work**מצבי לחץ ושחיקה בעבודה 141-1-2271**

הקורס יקנה לסטודנט ידע תיאורטי ומושגי בנושא לחץ ושחיקה במקום העבודה. יידונו גישות המסבירות את הסיבות למצבי לחץ, תוצאותיהם ודרכי ההתמודדות עמם תוך הדגשת מערך קשרי הגומלין שבין גורמי לחץ, חווית הלחץ הסובייקטיבית ואופן התמודדות. יידונו דרכי טיפול במצבים של לחץ ושחיקה – ברמה הארגונית בעיקר.

ילד עם בעיות התפתחותיות ומשפחתו 141-1-4461

מטרת הסדנא היא להבין מה היקף ההשפעה של ליקויים התפתחותיים (אצל הילד) על הילד ועל בני משפחתו. הקורס כולל הרצאות ודיונים שבועיים. בנוסף כל סטודנט ילווה משפחה שיש בה ילד עם בעיות התפתחות.

פרקים בתולדות המהפכה הקוגניטיבית 141-2-0062**The History & The Philosophy of the Cognitive Revolution**

הקורס יעסוק בתולדות המהפכה הקוגניטיבית בפסיכולוגיה וברעיונות המרכזיים העומדים מאחורי מהפכה זו. השורשים ההיסטוריים, החברתיים והרעיוניים של המהפכה ייבחנו כמו גם הדמויות המרכזיות שלקחו בה חלק. בנוסף יעסוק הסמינר בשאלות הקשורות למהי מהפכה מדעית, מהי תרומתה של המהפכה הקוגניטיבית לפסיכולוגיה בכלל ולפסיכולוגיה המחקרית בפרט והאם המהפכה הקוגניטיבית דועכת.

תהליכים אישיים וקבוצתיים בהקשר היהודי-ערבי 141-1-4541**Jewish-Arab Encounter Group**

הסדנא עוסקת בפיתוח המודעות של המשתתפים לקונפליקט היהודי-פלשתיני, ולתפקידם בתוכו. כמו כן, עוסקת הסדנא בחקירת הזהות הלאומית והבנייתה תוך אינטראקציה עם האחר. הסטודנטים הערבים יתמודדו עם היותם קבוצת מיעוט, והסטודנטים היהודים עם היותם קבוצת רוב. המגמה של כל המשתתפים לחקור את הדפוסים בהם שבויים המשתתפים, להשתחרר מדפוסים אלה תוך חיפוש האנושי שבתוכם.

141-1-0381 מושגים תיאורטיים בסיסיים בטיפול בילדים

Basic Theoretical Concepts in Child Psychotherapy

מטרת הסדנא היא לאפשר לחונכים היכרות עם תיאוריות מרכזיות העוסקות בטיפול בילדים, תוך הדגשת מושגי יסוד בחשיבה על קשר בעל אופי טיפולי בין מבוגר לילד. הסדנא תעמוד על ההבדלים בין מסגרת של טיפול נפשי למסגרת של חונכות, כמו גם על נקודות הדמיון. במהלך הסדנא תיסקרנה גישות שונות לטיפול בילדים המבוססות בעיקר על תיאוריות אישיות דינמיות ופנומנולוגיות, בשילוב היבטים של התפתחות קוגניטיבית. כמו כן, יילמדו מושגים שמתייחסים לתהליכים מרכזיים בקשר בין מטפל למטופל במטרה לאפשר מסגרת חשיבה מאורגנת יותר על תהליך החונכות לאורך שנה.

141-1-0431 התפתחות ייצוגי עצמי ואחר אצל ילדים – תיאוריה והערכה

The Development of Self & Other Representations in Childhood

הסדנא תסקור תיאוריות פסיכואנליטיות וקוגניטיביות-חברתיות העוסקות בהתפתחות של ייצוגים מנטליים של עצמי ושל אחר אצל ילדים. במקביל ייסקרו מחקרים עכשוויים בתחום והשלכותיהם עם התיאוריות המקוריות. בחלקה השני של הסדנא ייחשפו הסטודנטים לשיטות שונות להערכת ייצוגי עצמי ואחר באוכלוסייה של ילדים תוך ניסיון לעורר חשיבה בקורתית לגבי סוגיות הערכה ומדידה בתחום. בנוסף יתנסו הסטודנטים בבחירה והעברת של כלי מחקרי להערכת מדדים של ייצוגי עצמי ואחר במדגם של ילדים וניתוח תוצאותיו. כל סטודנט יגיש עבודה מסכמת המשלבת רקע תיאורטי ויישום מחקרי בתחום.

Issues in Memory Research

141-1-0071 סוגיות בחקר הזכרון

סדנת מחקר זו מתמקדת בתחום הזיכרון ובאופן ספציפי, זיכרון וקשב וזכרון בגיל המבוגר. התלמידים ייחשפו לחומר תיאורטי רלוונטי ויבצעו מחקר בתחום הזיכרון. מטרת הסדנא להכשיר תלמידי מחקר להתנסות בפיתוח מחקר בתחום הזיכרון על כל שלביו מקריאת חומר מדעי רלוונטי, הצעת שאלה מחקרית, תכנון ובניית ניסוי, הרצתו, וניתוח נתונים.

141-1-4901 שימוש בנרטיבים בחקר התפתחות בגיל הרך

The Use of Narratives for Research in Early

Childhood

הסדנא תדון באחד מסוגי הנרטיבים בהם משתמשים בחקר התפתחות בילדים בני 3 שנים. יבנו דרכי ניתוח לשלושה או ארבעה נרטיבים שחקרו את הנושאים הבאים: פרידה מההורים שעומדים לסוע לסוף שבוע. פגישה מחודשת עם ההורים לאחר שחזרו מנסיעתם לסוף שבוע. תורות (turn-taking) עם בני גיל. הענות לדרישות האם (compliance).

141-1-3171 דור שני לשואה – היבטים פסיכולוגיים חברתיים

The Psychological After-Ellect of the Holocaust

השואה לא יצרה פסיכולוגיה מיוחדת, אך העלתה בעיות בהיקף ובמשכי זמן, שלא נחקרו עד כה ואשר חייבו פיתוח של מערכות מושגים נוספת. לדוגמא, בני משפחות ניצולי שואה חלים עליהם תהליכים פסיכולוגיים הידועים לגבי כלל המשפחות, אלא שבנוסף לכך יש אצלם סבירות גבוה לבעיות הקשורה לעובדה שאחד (או שני) ההורים ניצלו ושאר בני משפחתם הושמדו. הקושי בחקר בעיות זמן נובע בין השאר מן העובדה שביטוייה מופיעים בצורות מאוד שונות במשפחות שונות. כמו כן, אנו חוקרים את התופעה, הננו חלק ממנה ואין לנו את "דרגות החופש" הדרושות להתבוננות ולהבנת תופעות מורכבות כאלו. בסדנא זו ננסה להכיר את הספרות שנכתבה כבר בנושא זה עד כה, להפגש עם אנשים שבעיות זאת מעסיקה אותם, ולהבין כיצד תהליכים אלו פועלים עלינו, כל אחד ותגובותיו שלו.

Dynamic Group

141-1-4921 קבוצת טיפול דינמי

Therapy

הקורס יעסוק בעקרונות הטיפול הפסיכולוגי הבינאישי מיסודו של פרויד שבמקור הוא טיפול אינדבדואלי. במהלך הסדנא ניישמו במצב קבוצתי. הלימוד יהיה הן תיאורטי ובעיקרו מעשי התנסותי.

Emotions in Infancy

141-1-4281 רגשות בינקות

הסדנא תדון בתגובות האוציונליות הבאות: חיוך, פחד מזרים וחרדת פרידה בינקות. כמו כן, נדון בגישות העדכניות על התפתחות אמוציות בינקות, בשילוב הידע על חיוך, פחד מזרים וחרדת פרידה בגישות אלה.

Psychological Anthropology

141-1-1741 אנתרופולוגיה פסיכולוגית

אישיות שכיחה: רקע תיאורטי הכלים המתודולוגיים (מבחנים השלכתיים בכלל ורורשאך בפרט) רכישת מיומנות במבחן רורשאך (אדמניסטרציה, קידוד, פרשנות) שימוש במבחן בהערכה של אישיות שכיחה.

141-1-1431 **אקולוגיה של בעיות התנהגותיות בילדות**

The Ecology of Children Behavior Problems

בסמינר מחקרי זה נחקר בעיות התנהגותיות בילדות מפרספקטיבה אקולוגית. ההקשר אקולוגיה יכולת תרבות המשפחה ומטרות גידול הילדים במשפחה.

Problems Solving & Created Thinking

141-1-1571 **סדנא בפתרון חשיבה יצירתית**

בשנים האחרונות אנו עדים להתגברות הפופולריות של סדנאות קצרות מועד שמטרתן לפתח יכולות חשיבה ופתרון בעיות. במהלך הקורס נתנסה בסדנא מעין זו, נלמד כיצד לבנות סדנאות כאלה, כיצד להתאים אותן לצרכים של אוכלוסיית המטרה וכיצד להעריך את יעילותן תוך שימוש במשוב מהמשתתפים מחד ובמדדים אובייקטיביים מאידך.

Family Therapy

141-2-5051 **מבוא לטיפול משפחתי**

הסדנא תדון בהיבטים תיאורטיים וישומיים של טיפול משפחתי. במשך השנה נדון במספר מטפלים מרכזיים בתחום כגון מינוצין, וויטקאר, סטיר ואשכולת מילנו ויוקרנו מספר סרטי וידאו המדגימים את הגישות השונות לטיפול. כמו כן, נדון בטיפול בבעיות פסיכוסומטיות והתערבות במצבי משבר ע"י טיפול משפחתי. במסגרת הקורס יהיו הצגות מקרים, משחקי סימולציה ומשחקי תפקידים אשר ידגימו היבטים שונים של טיפול משפחתי. הקורס נועד להקנות לסטודנטים כלים ראשוניים להתערבות משפחתית.

141-2-2021 **הבדלים בינאישיים באינטליגנציה ויכולות קוגניטיביות**

Individual Differences in Intelligence & Cognitive Abilities

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: פרדיגמות בחקר הבדלים בינאישיים ביכולות, תיאוריות פסיכומטריות על מבנה האינטליגנציה, יכולת כללית וזכרון עבודה, הבדלים בינאישיים ברכישת מיומנויות, הבדלים בינאישיים ביכולת הבנה, הבדלים בינאישיים ביכולות פסיכומטריות, הבסיס הנוירולוגי של אינטליגנציה, גנטיקה ואינטליגנציה.

Attention and Performance Under Load

141-2-6030 **קשב וביצוע בתנאי עומס**

מטלות יום יומיות רבות כגון נהיגה, טיסה, בקרת טיסה וכו' נעשות תחת עומס המתבטא בלחץ זמן, צורך לבצע מספר דברים בעת ובעונה אחת, או צורך לעבור במהירות ממטלה אחת למטלה אחרת. בקורס יוצג המחקר שבאמצעותו נלמדים התהליכים הקוגניטיביים המאפשרים ביצוע תחת עומס. מחקר זה עושה שימוש בפרדיגמות של הכנה לקראת תגובה מואצת, מטלה כפולה, מצמוץ קשבי, רפרקטוריות פסיכולוגית, ומעבר בין מטלות, וכו'.

141-2-2141 **טראומה ופוסט-טראומה במעגל החיים: תיאוריה, מחקר, וטיפול**

Trauma and Post-Trauma: Theory, Research and Treatment

מטרת הסדנא היא להקנות ידע בסיסי בתחום הלחץ, אירועי חיים שליליים ואירועים טראומטיים. הקורס יידון בגישות שונות להבנת מושג הטראומה, תוצאות פסיכולוגיות לאחר חשיפה לאירועים טראומטיים וגורמים שונים המשפיעים על תגובה פסיכולוגית לטראומה. כמו-כן נדון בצורות התמודדות עם לחץ עפ"י תיאוריות שונות והתמודדות עם אירועים מיוחדים קיצוניים המתרחשים בישראל כגון מלחמה, טרור וכו'. בנוסף נעסוק בשיטות טיפול המקובלות היום בתסמונת הפוסט טראומתית.

141-2-0052 **יישומי תורת גילוי אותות בפסיכולוגיה**

Applications of Singal Detection Theory in Psychology

הקורס יציג וידגים את השימושים של תורת גילוי אותות בתחומים שונים בפסיכולוגיה ויכשיר את התלמידים לשימוש בתורה זאת ככלי ניתוח להבנה ולכימות תהליכים פסיכולוגיים.

The Front Lobes

141-2-0012 **האונות הפרונטליות**

הקורס עוסק בחקר האונות הפרונטליות בבני אדם. נושאים שידונו: פיזיולוגיה – אנטומיה, מערכות נוירטרנסמיטרים; תפקודים – מוטוריקה, שפה, קשב, בקרה, רגש; פתולוגיות – דמנציה, פגיעות מוחיות, סכיזופרניה, מחלות אחרות.

Skill, Automaticity and Consciousness

141-2-3841 **מיומנויות אוטומטיות מודעות**

סמינר זה עוסק באוטומטיות של בסיס מיונות ביחס בינה לבין מודעות. הוא דן בגישות שונות לאופרציונליזציה של המושג וביישומו לרכישת מיומנות ולביצוע מיומן. נדרשת קריאה שבועית של ספרות בפסיכולוגיה קוגניטיבית ופרויקט סיום ניסוי.

141-2-0161 **עיבוד מספרים: קוגניציה, נוירופסיכולוגיה וליקויי למידה**

Numerical Processing: Cognition, Neuropsychology, Learning Disabilities

הקורס עוסק בפעילות מנטלית המאפיינת עיבוד מידע נומרי, במבנים העצביים המעורבים בפעילות זו ובליקויים (הנרכשים וההתפתחותיים) בפעילות זו. נושאים שיידונו: מדידה של עיבוד מידע נומרי, אפקטים ידועים (אפקט המרחק, SNARC, תואמות סמנטית, תואמות גודל, טעויות אסוציאטיביות), מודלים לעיבוד מידע נומרי, אקלקוליה ופגיעות דומות, מחקרי הדמיה, שפה וחשבון, הבטים ההתפתחותיים של עיבוד מידע נומרי, ליקויי למידה, אפקטים של למידה.

141-2-0031 **השפעות עקה על תהליכים נוירוביולוגיים: מתא עצב להתנהגות**

The Neurobiological Effects of Stress: From Cell to Behavior

הקורס יעסוק בהשפעות עקה על מגוון תהליכים נוירו-ביולוגיים באמצעות קריאה ודיון במאמרים בתחום. במהלך הקורס נעסוק בנוירואנטומיה של תגובות עקה, השפעות עקה על תפקודיים מוחיים מרמת תא העצב ועד תהליכים קוגניטיביים.

141-2-6060 **שימוש בהדמיית מחשב לחקר תהליכים חברתיים**

Computer Simulations in Social Dilemmas Research

הקורס יעסוק בתיאור של תחום הדילמות החברתיות. יוצגו מודלים חדשים להדמיה ומחקר של סיטואציות אלו. בכלל זה: מחקרי הדמיה העוסקים באבולוציה של אסטרטגיות שיתוף פעולה ולמידה חברתית. במהלך הסדנה יעשה שימוש בתוכנות הדמיה המאפשרות לבחון השערות אבולוציוניות ויכתבו עבודות סיכום מחקריות או תיאורטיות.

Naive Theories

141-2-2061 **תיאוריות נאיביות**

מטרת הסדנה להציג פרי המחקר הפסיכולוגי והעיוני ב-20 שנים האחרונות של תאוריות נאיביות-תחום שעדיין בהתהוות, למרות שנכתב עליו מגוון רחב של מקורות: בתחום ההתפתחותי, הקוגניטיבי, מנהל עסקים, בינה מלאכותית ועוד. בשעיור נדון במאמרים אלה וסטודנטים יתבקשו להציג את המאמרים. במקביל יראיין כל זוג סטודנטים מספר מבוגרים אודות הבנתם והידע שלהם בנושא הנתון. ראיונות אלו ישוכתבו ועל הסטודנטים יהיה לנתח אותם, להציג את ניתוחיהם בפני הכתה לדיון, ולהגיש דו"ח מסכם עם גמר הקורס.

Resolutions Under Uncertainty

141-2-2121 **הכרעות בתנאי אי ודאות**

הקורס יעסוק במספר סוגיות מרכזיות המאפיינות מצבי הכרעה בארגונים. בכלל זה ילמדו הנושאים: יחסים בין מקבל ההחלטות לסביבה ולמבנה המידע; ידע, מומחיות וניסיון; ביטחון, כיול ומובחנות; הבניית מצבי קונפליקט; חיזוי תהליכים עתידיים.

Psychoanalysis & Sexsual Identity

141-2-2841 **פסיכואנליזה וזהות מינית**

הסדנה עוסקת בשאלות של זהות מינית כפי שזו מתעצבת במערכות של יחסים בינאישיים ויחסים חברתיים. השיח הפסיכואנליטי משמש מסגרת התייחסות תאורטית להבנת המשמעויות הרבות והשונוות של נשיות וגבריות (גינדר). הדיון בגינדר נערך ביחס לעצמי וביחס לארגון הידע והכח במוסדות החברתיים.

Application of Test Theory for Selection

141-2-2101 **ישומים של תורת המבחנים למיון**

מטרת הקורס לחשוף את התלמידים לעקרונות של תורת המבחנים ויישומים בהקשר של מיון כח אדם.

Memory Changes in Adulthood and Old Age

141-2-2491 **שינויים בזכרון בבגרות ובזקנה**

במסגרת הסמינר ידונו נושאים נבחרים הקשורים לשינויים החלים בזכרון האנושי בגיל המבוגר ובזיקנה. החלק הראשון של הסמינר יקנה לסטודנטים ידע בנושאים השונים בתחום, ביניהם ממצאי מחקרים, גישות תאורטיות מרכזיות, הקשר בין שינויים תלויי-גיל בזכרון, שינויים במבנים מוחיים וגישות יישומיות לשיפור יכולת הזכרון בזיקנה. בחלק השני יעסקו הסטודנטים בפרייקט מחקר שיתמקד בבעיה הקשורה בנושא הסמינר.

Memory in Everyday Life

141-2-6031 **זכרון בחיי יום-יום**

הקורס יתמקד בנושאים הקשורים לניתוח תופעות זכרון בחיי יום יום. מטרת הקורס הינה לימוד נושאים נבחרים בתחום וליבונם במסגרת דיונים, ומתן אפשרות להתנסות בעריכת מחקר בתחום הנלמד בנושא המעניין את הסטודנט. בין הנושאים שידונו, זכירת חומר הנלמד בקורסים אוניברסיטאים, זכרון לאובייקטים, זכרון בעדויות בבתי משפט, זכירת פרסומות, השפעת מצבי לחץ על הזכרון וזכרונות ילדות.

כלכלה**(סימן מחשב 142)**

המחלקה לכלכלה מציעה מספר תוכניות לימודים לקראת תואר בוגר בכלכלה. תוכניות אלו מכוונות להקנות לסטודנטים כלים, ניתוח ופיתרון בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתם ככלכלנים והן בהמשך לימודיהם לקראת תארים גבוהים יותר. בחירת התוכנית תלויה בעיקר בנטיית האישיות של התלמיד ובתחומים שבהם הוא מתעניין מחוץ לכלכלה.

הקורסים המוצעים על ידי המחלקה לכלכלה, הן לתלמידיה והן כקורסי שירות ינתנו על ידי מורי המחלקה או על ידי מורים שקיבלו מינוי לכך מרמ"ח כלכלה בלבד.

לרשות התלמידים עומדים המסלולים הבאים :

א. כלכלה עם התמחות במינהל עסקים

תוכנית לימודים זאת מורכבת מ - 108 נק"ז* במשך שלוש שנים. תכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות במינהל עסקים כוללת, מלבד לימודי הכלכלה, גם לימודים בסיסיים במינהל עסקים כגון: חשבונאות, מימון, שיווק, ניהול כח אדם וכו'. מטרת התכנית היא לתת לתלמיד השכלה רחבה בנושאי מינהל וכלכלה ישומית.

ב. כלכלה עם התמחות בחשבונאות

תוכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות בחשבונאות מיועדת להקנות לתלמיד השכלה חשבונאית רחבה בנוסף על נושאי הכלכלה. תוכנית הלימודים בחשבונאות היא בהתאם לאישור מועצת רואי חשבון, ועשויה להשתנות בהתאם להחלטת המועצה. בוגרי התוכנית פטורים מרוב הבחינות לקבלת רשיון רואה חשבון (כנהוג בשאר האוניברסיטאות). התוכנית מורכבת מ-116 נק"ז במשך 3 שנים.

ג. כלכלה ומדעי המחשב

התוכנית מורכבת מלימודי כלכלה עם התמחות במנהל עסקים בתכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) ולימודי מדעי המחשב כמחלקה משנית (28 נק"ז). מטרתה להכשיר כלכלנים המסוגלים להשתלב בסביבה ממוחשבת.

ד. תוכנית מחלקה ראשית

בתוכנית זו נלמדים קורסים בכלכלה בהיקף של 80 נק"ז. בנוסף לכך, חייבים תלמידי מסלול זה בלימוד 2 חטיבות או מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז, בהתאם לתוכנית החטיבות והמחלקות המשניות המתפרסמת בשנתון. חטיבת מינהל עסקים סגורה בפני תלמידי כלכלה.

ה. תוכנית דו - מחלקתית

בתוכנית לימודים זו מקבל המסיים תואר בשתי מחלקות : כלכלה ומחלקה נוספת לפי בחירתו בפקולטה למדעי הרוח והחברה. לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 54 נק"ז. תוכנית דו-מחלקתית כלכלה וניהול – לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 60 נק"ז. בנוסף לדרישות הרשומות לעיל, חייב כל תלמיד בהדרכה ביבליוגרפית וכן עליו לעמוד בכל דרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה הכוללות לימודים כלליים, חובה ובחירה. פירוט ראה בפרק הזן בדרישות הפקולטה.

* נק"ז = נקודות זכות

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

1. ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.
 2. ציון עובר בקורס חזו"א ד' ובקורס סטטיסטיקה לכלכלנים – א'.
 3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב, בנוסף לאמור בסעיפים 1 ו-2, בציון של 70 לפחות ב"מבוא לחשבונאות פיננסית".
- תלמיד המתמחה בחשבונאות שציונו בקורס "מבוא לחשבונאות פיננסית" הוא לפחות 65, רשאי להגיש בקשה לחזור על הקורס. כל בקשה תידון לגופה על ידי ועדת ההוראה.

תוכנית הלימודים הקובעת לגבי הסטודנטים החוזרים על שנה א' היא עפ"י השנתון שהיה בתוקף בשנת החזרה.

* **בכל מקום בו נאמר "תלמיד" הכוונה לתלמיד ותלמידה כאחד.**

תנאי מעבר לשנה ג'

1. ציון עובר בשלושה מתוך ארבעת הקורסים: תורת המחירים א', תורת המחירים ב', מאקרו כלכלה א', ומאקרו כלכלה ב'.
2. ציון עובר בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב" ו"מבוא לאקונומטריקה"
3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב בנוסף לאמור בסעיף 1 ציון עובר, בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב", ו"חשבונאות פיננסית א'+ב".

תנאי מעבר לחשבונאות לשנה ד'

1. ציון עובר בכל המקצועות של שנה ג' בכלכלה ובחשבונאות.
- בשנה ד' חלה חובה לגשת לבחינות במועד א'. מועד ב' יאושר רק במקרים מיוחדים (כמו בתואר השני).

בחינות וציון בקורס

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס וציונו הם בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך כלל, על סמך הציונים בבחינת סוף הקורס, בבחינות ביניים באמצע הקורס, תרגילים ועבודות. בכל מקרה, המורה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. עם סיום הקורס מתקיימות שתי בחינות: מועד א' ומועד ב'. ראה תקנון הבחינות בחוברת זו.

החזרת הבחינות לנבחנים – לא יוחזרו מחברות הבחינה לנבחנים, ניתן לראות את הבחינה רק בזמני החשיפה המתפרסמים.

נוכחות בהרצאות ותרגולים

ככלל – קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. מרצים רשאים לפטור מחובת נוכחות בהרצאות או בתרגולים ובסמינרים.

סמינר

כל תלמיד שנה ג' חייב בהגשת עבודת סמינר. הרישום לסמינר נערך בתחילת סמסטר א'.

תלמידים ירשמו לסמינר של המרצה בו הם בוחרים, בתקופת היעוץ.

תלמידי המגמה לחשבונאות ירשמו לסמינר בחשבונאות. הנושאים יתואמו עם ראש המגמה במשך שנת הלימודים.

דף הנחיות מפורט לגבי נוהלי הכתיבה וההגשה של עבודת הסמינר ניתן לקבל במזכירות המחלקה ומפורסם על לוח מודעות שנה ג'.

תאריך אחרון להגשת עבודת הסמינר הוא 30.9 של אותה שנה בה נלמד הסמינר. יש להגיש הסמינר בשני עותקים למזכירות המחלקה.

מועדים מיוחדים

1. סטודנטים הזכאים למועד מיוחד בבחינה יגישו בקשה למזכירות המחלקה לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועדי הבחינות של הסמסטר (המועד האחרון להגשת בקשות יתפרסם כל סמסטר בלוח המודעות באינטרנט של המחלקה).

2. אישורים למועד מיוחד יינתנו אך ורק לזכאים לכך, על פי נוהל הבחינות המופיע בשנתון.

3. את הבקשות יש להגיש על טופס מתאים. ניתן לקבל טפסים במזכירות בשעות הקבלה.

4. יש למלא את כל הפרטים בטופס ולצרף את האישורים המתאימים. טופס שלא ימולאו בו כל הפרטים או לא יצורפו אישורים - לא יטופל.

5. את הבקשות יש למסור למזכירות המחלקה בשעות הקבלה בלבד.

6. המחלקה תשלח מכתבים לסטודנטים שבקשותיהם אושרו / לא אושרו. סטודנט שאושרה בקשתו ואינו יכול/רוצה לגשת לבחינת המועד המיוחד יודיע על כך למחלקה בכתב לכל המאוחר שבוע לפני מועד הבחינה. סטודנט שלא יגש לבחינה ולא יודיע על כך למחלקה מראש - ייחשב כאילו ניגש למבחן וקיבל ציון אפס (ציון זה יהיה ציונו הסופי בקורס).

חזרה על קורסים *

סטודנט שנכשל בקורס חובה חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה, חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. תלמיד לא יורשה לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. האמור לעיל תקף גם לגבי חזרה על קורס בחירה. חזרה על קורסים בחשבונאות, באישור ראש המגמה בלבד.

תלמיד המעוניין לשפר את ציונו הסופי לאחר פרסום הציונים של מועד הבחינה האחרון של הקורס באותו סמסטר, רשאי לחזור על הקורס בתנאים אלה:

1. קורס חובה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת.
2. קורס בחירה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת, אולם אם הקורס אינו מתקיים או שיש בו מגבלות קליטה, ילמד התלמיד בקורס בחירה אחר, באישור המחלקה.

תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה - יופסקו לימודיו במחלקה.

ניתן להרשם שנית ללימודים במחלקה לאחר שחלפו שנתיים.

מספר הכישלונות המצטבר בקורסים, המותר במשך הלימודים במחלקה לכלכלה, הוא ארבעה. סטודנט שנכשל ביותר מארבעה קורסים - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

סטודנט שנכשל ביותר משלושה קורסי חובה - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

כשלוש בקורס פירושן - אי עמידה בציון המעבר שנקבע בקורס או אי עמידה בכל דרישה אחרת שנקבעה בקורס. (לדוגמא: סטודנט שנרשם לקורס ולא ניגש לבחינה בסופו - יחשב נכשל בקורס).

* ברצוננו להדגיש שלפי נוהלי הפקולטה, סטודנט שנרשם לקורס, לא ביטל את הרשמתו במשך תקופת השינויים של אותו סמסטר ולא עמד בכל דרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למד את הקורס ונכשל.

דרישות קדם לקורסים

הרשמה לקורסים מסוימים מותנית בעמידה בדרישות קדם. לדוגמה, אם מבוא לכלכלה א' מהווה דרישת קדם למבוא לכלכלה ב', לא יוכל תלמיד ללמוד את מבוא לכלכלה ב' לפני שיעבור בהצלחה את הקורס מבוא לכלכלה א'. בתוכנית הלימודים מצוינות דרישות הקדם לגבי כל קורס.

תנאי ההשתתפות בקורס שלגביו לא צוינו דרישות קדם מיוחדות זהים לתנאי המעבר לשנה המתאימה.

סטודנט שאינו עומד בתנאי הקדם, אינו רשאי להרשם לקורס.

סטודנט שנרשם לקורס ואינו עומד בתנאי הקדם שלו - המחלקה תבטל את הרשמתו לקורס. המחלקה אינה מתחייבת להודיע לסטודנט על ביטול ההרשמה.

נקודות זכות

לצורך השלמת כל החובות לקראת התואר חייב הסטודנט ללמוד (בהתאם לתוכניות השונות) קורסים המזכים אותו בנקודות זכות בהתאם לתכנית לימודיו: 108 נק"ז בתוכנית החד מחלקתית, 80 נק"ז בתוכנית מחלקה ראשית, 54 נק"ז בתוכנית דו מחלקתית ו- 28 נק"ז בתוכנית מחלקה משנית. בדרך כלל שעת לימוד שבועית במשך סמסטר מזכה את הסטודנט בנקודת זכות אחת, אך במקרים מסוימים מספר הנקודות איננו שווה למספר השעות. מקרים אלו מצוינים במפורש בתוכנית הלימודים.

ציון סופי בכלכלה

עם סיום כל החובות לקראת תואר בוגר יחושב לתלמיד הציון הסופי בכלכלה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים בכלכלה, משוקללים במספר הנקודות של כל קורס. הציון הסופי המשוקלל הנדרש לקבלת תואר חייב להיות 65 לפחות.

לגבי הקורסים בהם ניתן ציון שנתי, ישוקלל ציון זה בסך הנק"ז של שני סמסטרים.

הנחיות לסגירת תואר

על הסטודנט לקחת ממזכירות המחלקה טופס בקשה לסגירת תואר. הטופס ימולא ע"י הסטודנט בפרטים אישיים, פרטי קורסי הבחירה אותם הוא מעוניין לשקלל לתואר וחתימה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל. הטיפול בבקשה יארך במחלקה עד חודש ימים. בתקופה של בחינות, ימי יעוץ, ימי שינויים וחגים ימשך הטיפול כחודשיים. לאחר מכן עובר הטופס להמשך טיפול במזכירות הפקולטה.

על הסטודנט לדאוג לטפל בנושא שכ"ל, ספרייה ולימודים כלליים מאחר והמחלקה אינה מטפלת בנושאים אלו. סטודנט שלא יטפל בנושאים אלו, טופס הזכאות שלו יעוכב במזכירות הפקולטה.

תוכנית לימודים**תוכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות במינהל עסקים - 108 נק"ז**

<u>שם הקורס</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
	שבועיות בסמסטר שנה א'		
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
יסודות החשבונאות (שנת)	2 ש' + 2 ת'	6	אין
הכרת המחשב ***	2 ת'	0	
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	הכרת המחשב
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ב' **

תורת המחירים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
תורת המחירים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחירים א'*
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א'*
מבוא לאקונומטריקה	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחירים א', מקרו א'
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מימון הפירמה א'*, סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ג'**חובה**

כלכלת ישראל	3 שו"ת	3	מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 ש' + 2 ת'	4	יסודות החשבונאות
7 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	3x7 שו"ת	21	ראה תנאי המעבר לשנה ג', מבוא לאקונומטריקה
מחשבים לכלכלנים - מתקדם	2 ת'	2	מבוא לאקונומטריקה
סמינר	3 שו"ת	3	ראה תנאי המעבר לשנה ג', מבוא לאקונומטריקה
6 קורסי בחירה - רשימה ב'	3X6 שו"ת	18	

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס.

** קורס מרשימה ב' ניתן ללמוד החל מסמסטר ב' בשנה א'..

*** לפני תחילת שנה"ל, מתקיים מבחן ידע בהכרת המחשב, המבחן הוא חובה לכל הסטודנטים המתקבלים

לשנה א' במחלקה לכלכלה. פרטים נוספים לגבי המבחן יפורסמו ב"מידע לסטודנט" שיישלח בתחילת שנת

הלימודים לכל מתקבל.

רשימה א' (קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה)

קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה לתלמידי שנה ג' * :

כלכלה אורבנית, כלכלת עבודה, ניתוח ניירות ערך, מימון ציבורי, המשק הפלסטיני, אקטואריה 1, היבטים כלכליים של מדיניות ציבורית, כלכלת אינפורמציה, שיטות כמותיות במימון, משחקים שיתופיים, ארגון ענפי, גידור וניהול סיכונים, מבוא לתורת המשחקים, כלכלה ניסויית, ניתוח אירועים במימון הפירמה, ביטוח לאומי ופנסיה, מתמטיקה לכלכלנים א' וב', מסחר בינלאומי, כלכלת אי-ודאיות, כלכלת סביבה, בחירה חברתית, כלכלת פיתוח.

* תנאי הקדם לכל הקורסים זהים לתנאי המעבר לשנה ג', תנאי קדם נוסף לכל קורסי רשימה א' הוא מבוא לאקונומטריקה. לקורסים מסויימים ייתכנו תנאי קדם נוספים.

רשימה ב'

דרישות הקדם לכל הקורסים הן מבוא לכלכלה א', וכן דרישות שיפורטו לכל קורס בנפרד. **אין ללמוד יותר משני קורסים בנושא משפט בכל התואר.**

מיסוי לכלכלנים, יסודות המשפט לכלכלנים, שימושי מחשב בתעשייה, ניתוח דוחות כספיים, שיטות כמותיות 3, תמחיר תקציב ובקרה, יחסי ממשלה תעשייה.

המחלקה תפרסם בתחילת כל סמסטר את רשימת הקורסים המתקדמים בכלכלה וקורסי הבחירה מרשימה ב' לאותו סמסטר.

תכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות בחשבונאות

1. תכנית לימודים זו נתונה לשינויים לפי הוראות מועצת רואי החשבון. לפיכך, תכנית הלימודים הקובעת עבור סטודנטים במסלול זה, לגבי הקורסים בחשבונאות, היא התכנית האחרונה המתפרסמת.
2. סטודנט במסלול חשבונאות, המעוניין לעבור למגמת מינהל עסקים יודיע על כך בכל מקרה בכתב למזכירות המחלקה.

א. אם החליט לעבור חודש לפני תום סמסטר א' - יהיה זכאי להבחן ביסודות החשבונאות כבר בסמסטר א'. השינוי המתאים במחשב יבוצע ע"י המחלקה.

ב. אם החליט לעבור במהלך סמסטר ב' ולפני תום תקופת השינויים - יבצע את השינוי במחשב בעצמו.

ג. אם החליט לעבור לאחר תום תקופת השינויים ולא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר ב' - יוכל להבחן בסמסטר ב' ביסודות החשבונאות, והמחלקה תבצע עבורו את השינוי במחשב. בחודש האחרון של סמסטר ב' לא ניתן לעזוב את המגמה לחשבונאות.

ד. אם החליט לעבור לאחר שנבחן בחשבונאות פיננסית וציונו במבוא לחשבונאות פיננסית הוא בין 56-69, הקורס יעודכן במסלול מנהל עסקים.

תוכנית לימודים חד-מחלקתית - התמחות בחשבונאות - 116 נק"ז

<u>דרישות קדם</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>שנה א'</u>
			<u>שבועיות בסמסטר</u>
אין	4	3 ש' + 2 ת'	מבוא לכלכלה א'
ציון 70 במבוא לכלכלה א'	4	3 ש' + 2 ת'	מבוא לכלכלה ב'
מבוא למתמטיקה ב'	4	4 ש' + 2 ת'	חדו"א ד'
מבוא למתמטיקה ב'	4	3 ש' + 2 ת'	סטטיסטיקה לכלכלנים א'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	3 ש' + 2 ת'	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
אין	6	6 ש' + 2 ת'	מבוא לחשבונאות פיננסית (שנתית)
אין	2	3 ש'	יסודות המשפט
יסודות המשפט	2	3 ש'	יסודות המשפט העסקי
	0	2 ת'	הכרת המחשב **
	3	3 ת'	מחשבים לכלכלנים
			<u>שנה ב'</u>
מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'	4	3 ש' + 2 ת'	תורת המחירים א'
תורת המחירים א' *	4	3 ש' + 2 ת'	תורת המחירים ב'
מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'	4	3 ש' + 2 ת'	מאקרו כלכלה א'
מאקרו כלכלה א' *	4	3 ש' + 2 ת'	מאקרו כלכלה ב'
מבוא לכלכלה א' וב'	4	3 ש' + 2 ת'	מימון הפירמה א'
מבוא לכלכלה א' וב', מימון הפירמה א'	4	3 ש' + 2 ת'	מימון הפירמה ב'
מבוא לחשבונאות פיננסית	4	4 ש' + 2 ת'	מבוא לחשבונאות ניהולית
מבוא לחשבונאות פיננסית	6	3 ש' + 3 ת'	חשבונאות פיננסית א' ו-ב' (שנתית)
מבוא לכלכלה א' וב' וחדו"א ד'			
יסודות המשפט העסקי	2	3 שו"ת	דיני תאגידים
דיני תאגידים	3	3 ש'	משפט מסחרי

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס זה.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

שנה ג'

מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריה תורת המחירים א', וב', מאקרו כלכלה א' וב', מבוא לאקונומטריקה	3	שו"ת	3	כלכלת ישראל
3 קורסים מתוך: תורת המחירים א', וב', מאקרו כלכלה א' וב'. מבוא לאקונומטריקה	3	שו"ת	3	קורס מרשימה א' ע"פ החלטת יו"ר המסלול לחשבונאות
סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב' חשבונאות פיננסית א' וב'	4	ש' + 2 ת'	3	מבוא לאקונומטריקה
נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים	4	ש' + 3 ת'	3	נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים
נושאים מיוחדים בחשבונאות חשבונאות פיננסית א' וב'	3	ש' + 3 ת'	3	וסוגיות מיוחדות ניתוח דוחות כספיים
משפט מסחרי, דיני תאגידים חשבונאות פיננסית א' וב'	3	ש' + 2 ת'	3	מבוא למיסים
תנאי המעבר לשנה ג' תנאי המעבר לשנה ג'	6	שו"ת	3	ביקורת חשבונות (שנת)
מבוא למיסים	3	שו"ת	3	ביקורת מערכות ממוחשבות
מבוא לחשבונאות ניהולית חשבונאות פיננסית א' וב-ב'	3	שו"ת	3	סמינר בחשבונאות
נושאים מיוחדים בחשבונאות	4	ש' + 2 ת'	3	רווחי הון וחוק התאומים
	3	שו"ת	3	חשבונאות ניהולית מתקדמת
	3	ש' + 3 ת'	3	תיאוריה חשבונאית ונושאים מיוחדים בחשבונאות

שנה ד'*

דיווח בתאגידים, ניתוח דוחות כספיים, נושאים מיוחדים בחשבונאות	3	ש' + 3 ת'	3	חשבונאות פיננסית מתקדמת א'
חשבונאות פיננסית מתקדמת א' ביקורת חשבונות	3	ש' + 3 ת'	3	חשבונאות פיננסית מתקדמת ב'
ביקורת חשבונות מתקדמת א'	3	שו"ת + 3 ת'	3	ביקורת חשבונות מתקדמת א'
מבוא למיסים, רווחי הון וחוק התאומים	2	שו"ת	2	ביקורת חשבונות מתקדמת ב'
מיסוי תאגידים א' + ב'	3	שו"ת	3	מיסי מקרקעין
חשבונאות פיננסית מתקדמת א'	3	שו"ת	3	מיסוי יחיד ותכנון מיסים
	3	ש'	3	תקינה חשבונאית
		שו"ת	2	מיסוי תאגידים מיוחדים
			3	סדנא-בעיות מתקדמות בחשבונאות 3 ש'

* במידה והמחלקה מאשרת הכרה אקדמית של קורסים מתכנית זו לתואר שני, הדבר אינו מעניק זיכוי בתשלום שכר הלימוד (יבוצע ע"פ הכללים של התואר השני).

לימודים בכלכלה ומדעי המחשב

מטרת התוכנית: הכשרת כלכלנים עם ידע רב במדעי המחשב.

בועדת הקבלה לתוכנית זו משתתפים נציגי המחלקה לכלכלה ונציגי המחלקה למדעי המחשב. הקבלה תיקבע לאור הציון הפסיכומטרי, ממוצע תעודת הבגרות, ציון הבגרות במתמטיקה, ונתונים נוספים הרלבנטיים להחלטה.

תוכנית הלימודים מורכבת משני חלקים: החלק הראשון הוא תוכנית הלימודים בכלכלה - מחלקה ראשית (80 נק"ז).

החלק השני מורכב מהתוכנית של מחלקה משנית במדעי המחשב (לפחות 28 נק"ז).

תוכנית מחלקה ראשית - 80 נק"ז**דרישות הלימודים**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א'	4	תורת המחירים א'	4
מבוא לכלכלה ב'	4	תורת המחירים ב'	4
הכרת המחשב	0		
מחשבים לכלכלנים	3	מאקרו כלכלה א'	4
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה ב'	4
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4		
יסודות החשבונאות *	6	מבוא לאקונומטריקה	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	מימון הפירמה א'	4
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3		
7 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	21		
סמינר	3		

* ניתן ללמוד קורס זה בשנה א' או ב'.

תנאי הקדם לקורסים - כמפורט בתכנית לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה: תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרות אחרות, המאושרות על ידי המחלקה לכלכלה, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו במחלקה לכלכלה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה באשור היועץ, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים להשלמת 80 נק"ז בכלכלה.

תוכנית דו מחלקתית - 54 נק"ז (פרט לתלמידי ניהול)

הבוחר בתוכנית דו מחלקתית בכלכלה, חייב לבחור גם בתוכנית מחלקתית מקבילה במחלקה אחרת בפקולטה למדעי הרוח והחברה. הרשימה הבאה מתארת את הדרישות של התוכנית הדו מחלקתית.

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' וב'	8	תורת המחירים א' וב'	8
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה א' וב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	מימון הפירמה א'	4
הכרת המחשב	0	מבוא לאקונומטריקה	4
מחשבים לכלכלנים	3		
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4		
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3		
סמינר ועבודת גמר	3		
קריאה מודרכת	1		

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה : תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרות אחרות, המאושרות על ידי המחלקה לכלכלה, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו בכלכלה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים באישור היועץ להשלמת 54 נק"ז בכלכלה.

תכנית דו מחלקתית - כלכלה וניהול – 60 נק"ז**תכנית הלימודים בכלכלה**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' ו-ב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'*	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב' *	4
יסודות החשבונאות	6
חדו"א ד'	4
הכרת המחשב **	0
מחשבים לכלכלנים	3

<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
תורת המחירים א' ו-ב'	8
מקרו כלכלה א' ו-ב'	8
מבוא לאקונומטריקה	4
מבוא לחשבונאות ניהולית	4

<u>שנה ג'</u>	<u>נק"ז</u>
כלכלת ישראל	3
סמינר ועבודת גמר	3
קריאה מודרכת	1

הערות:

1. כל התקנות ההוראות ותנאי המעבר המקובלים במחלקה לכלכלה ובפקולטה למדה"ר מפורטים בשנתון זה.
2. תנאי הקדם לכל הקורסים מפורטים בתכנית הלימודים לכלכלה ומינהל עסקים בשנתון.

* על פי דרישת המחלקה לניהול, תלמידי כלכלה וניהול חייבים לסיים הקורסים בשנה א'.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתוכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

תכנית כלכלה מחלקה משנית מורכבת מהקורסים הבאים :נק"ז

8	מבוא לכלכלה א' ו-ב'	1.
8	תורת המחירים א' ו-ב'	2.
8	מאקרו כלכלה א' ו-ב'	3.
3	כלכלת ישראל	4.

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב', ציון עובר בחדו"א ד'.

תכנית חטיבה בכלכלה - 28 נק"ז

<u>נק"ז</u>	<u>שנה</u>		
3	א'	יסודות הכלכלה - מיקרו	1.
3	א'	יסודות הכלכלה - מאקרו	2.
3	א'	יסודות החשבונאות	3.
3	ב'	יסודות מימון הפירמה	4.
3	ב'	כלכלה ניהולית	5.
3	ב'	מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	6.
		קורס בכלכלה מדינית,	7.
3	ב'-ג'	בהיסטוריה כלכלית או אזורית	
3	ג'	קורס בחירה בכלכלה	8.
		בהתאם לאישור היועץ	
4	ב'	סמינר – המשק הישראלי	9.

חטיבה זו מוצעת במכללת אחווה.

לא כל הקורסים הנכללים בתכנית לימודים זו ניתנים באוניברסיטת בן-גוריון.

הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-6 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד במחלקה בכלכלה באוניברסיטה.

על הסטודנט להיות בקיא בתכנית הלימודים שלו ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הוא מסיים את חובותיו האקדמיות בכל שנה.

הסטודנט אחראי אישית לעריכת רישום הקורסים באינטרנט.

סילבוסים:142-1-1011 **מבוא לכלכלה מיקרו****Introduction to Economics - A**

מושגי יסוד, יתרון יחסי, פונקצית יצור והקצאת גורמי יצור, הקצאה ע"י השוק ושוק העבודה, הוצאות והיצע, התערבות ממשלה, מונופול, דואופול ותורת המשחקים, מימון;

ספרות מומלצת:

1. י. אורון, נ. מארק, וא. עופר: מבוא לכלכלה מיקרו כלכלה, עמיחי, תל-אביב, 1994
2. Michael Parkin, Economics, Addison-Wesley, 1990

142-1-1021 **מבוא לכלכלה מאקרו****Introduction to Economics - B**

תפקידי הממשלה והתחלקות הכנסות, חשבונאות לאומית, המודל לקביעת התוצר, (קיינס), הבנקים והיצע הכסף, הביקוש לכסף ושוק הכסף, מאזן התשלומים ושער החליפין, קביעת הכנסה לאומית במשק פיתוח, דיון משולב: מוצרים, כסף מט"ח, מודל ביקוש והיצע מצרפיים;

ספרות מומלצת:

1. י. אורון, נ. מארק, וא. עופר: מבוא לכלכלה מאקרו כלכלה, עמיחי, תל-אביב, 1997
2. Michael Parkin, Economics, Addison-Wesley, 1990
3. נחום גרוס, מבוא לכלכלה, מהדורה שניה, אקדמון, ירושלים, 1994

142-1-1281 **יסודות החשבונאות א'**142-1-1541 **יסודות החשבונאות ב'****Accounting - A****Accounting - B**

החשבונאות כמערכת המספקת מידע למקבל החלטות; מבנה הדוחות הכספיים (המאזן ודוח רווח והפסד); התהליך החשבונאי והכנת דוחות כספיים; המוסכמות והעקרונות החשבונאיים; דוחות כספיים של עסק תעשייתי; בעיות מדידה והצגה של כל סעיפי המאזן ודוח רווח והפסד; הדוח על תזרימי המזומנים; דוחות מתואמים לאינפלציה (עקרונות בסיסיים); ניתוח דוחות כספיים (יחסים פיננסיים).

142-1-1411 **מבוא לחשבונאות פיננסית א'**142-1-1421 **מבוא לחשבונאות פיננסית ב'****Introduction to financial accounting - A****Introduction to financial accounting - B**

החשבונאות כמערכת המספקת מידע למקבל החלטות; מבנה הדוחות הכספיים (המאזן ודוח רווח והפסד); התהליך החשבונאי והכנת דוחות כספיים; בסיס מזומנים - בסיס צבירה; רישומים חד צדדיים והשלמת מידע דו צדדי; שחזור והשלמת נתונים; המוסכמות והעקרונות החשבונאיים; צורות שונות של התאגדות עסקים; עסק תעשייתי; בעיות מדידה והצגה של כל סעיפי המאזן ודוח רווח והפסד (מזומנים, השקעות בני"ע לזמן קצר, חייבים, שטרות לקבל, מלאי, רכוש קבוע, רכוש בלתי מוחשי, התחייבויות שוטפות, התחייבויות לזמן ארוך, עתודות, הון מניות וחלוקת דיבידנד, הכנסות, הוצאות); הדוח על תזרימי המזומנים; ניתוח דוחות כספיים.

142-1-1401 יסודות המשפט

Fundamentals of law

החוק - הגדרתו; הפילוסופיה של המשפט - האסכולות השונות; חוק ומוסר; חוק וחוקה; המשפט בישראל - מקורות היסטוריים; מקורות נורמטיביים; מוסדות השיפוט בישראל; ענפי המשפט; ההיררכיה של החקיקה; כללי הראיות במשפט.

142-1-1521 יסודות המשפט העסקי

Fundamentals of business law

הקורס מיועד להקנות ידע והבנה במושגי היסוד בתחומי המשפט השלובים בפעילות העסקית: דיני חוזים, דיני נזיקין, דיני עבודה, עקרונות דיני הקניין.

142-1-0211 סטטיסטיקה לכלכלנים א'

Statistics for Economics - A

סטטיסטיקה תאורית – אוכלוסיה ומדגם, טבלת שכיחויות, תאור גרפי. סטטיסטיקה תאורית – מדדים סטטיסטיים. מושגים בתורת הקבוצות, ודאות ואי-ודאות, מושגים וחוקים בסיסיים בהסתברות. קומבינטוריקה. הסתברות מותנית ומאורעות רב שלביים. משתה מקרי חד מימדי בדיד, פונקצית הסתברות והתפלגות. התפלגויות בדידות מיוחדות. תוחלת ושונות. משתנה מקרי דו מימדי. שונות משותפת ומקדם מתאם. משתנה מקרי רציף, משתנה רציף אחיד ומעריכי. התפלגות נורמלית.

ספרות מומלצת

1. מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א' - הוצאת האוניברסיטה הפתוחה - כרך ראשון - סטטיסטיקה תיאורית, עמ' 61-206.
2. לוינתן תלמה ורביב אלונה, מבוא להסתברות וסטטיסטיקה – הסתברות, הוצאת עמיחי, 1994.
3. ליברמן אורי, מבוא להסתברות – הוצאת דקל.

142-1-0030 סטטיסטיקה לכלכלנים ב'

Statistics for Economics - B

דגימה ומשפטי גבול – משפט הגבול המרכזי, הקרוב הנורמלי להתפלגות הבינומית. אמידה נקודתית – מושגי יסוד בהסקה סטטיסטית, אומדן חסר הטיה, שונות של אומדן, פונקצית סיכון. אמידה ברווח (רווח בר סמך), רווח סמך לתוחלת כשהשונות ידועה. בדיקת השערות, הסקה לגבי התוחלת כשהשונות ידועה, טעויות סטטיסטיות ועצמה, מציאת גודל מדגם דרוש. התפלגויות Z , t , X^2 . הסקה לגבי התוחלת כשהשונות לא ידועה. הסקה לגבי הפרופורציה. הסקה לגבי השונות. הסקה לגבי הפרש תוחלות – מדגמים בלתי תלויים ומדגמים מזווגים. הסקה לגבי הפרש פרופורציות. התפלגות F והסקה לגבי יחס שונויות.

ספרות מומלצת:

1. רביב אלונה ולוינתן תלמה, מבוא להסתברות וסטטיסטיקה - הסקה סטטיסטית, הוצאת עמיחי, 1994.
2. הסקה סטטיסטית - האוניברסיטה הפתוחה - יחידות 11-12, יחידות 13-14.

Macroeconomics - A

מבוא: רקע היסטורי, חשבונאות לאומית, מושגים של זרם ומלאי, הציפיות ותפקידן; מודל IS-LM; שוק הכסף: הביקוש, (המודל של Baumol), מלכודת הנזילות מול תורת הכמות של הכסף (קיינסיאנים מול מוניטריסטים), היצע הכסף, קביעת שער הריבית; הצריכה הפרטית והחיסכון הפרטי: המודל הדו תקופתי, מודל מחזור החיים, מודל ההכנסה הפרמננטית; ההשקעות: הקשר בין ריבית והשקעות, קביעת מלאי ההון הרצוי, מודל המאיץ (פשוט וגמיש), ה-q של Tobin חיסכון והשקעה, ההשקעה בדיוור; הסקטור הציבורי: צריכה ציבורית, השקעה ציבורית, תקציב הממשלה ומימון גרעונה, צריכה ציבורית וצריכה פרטית, שקילות ריקרדיאנית, החלקת מס; צמיחה כלכלית ארוכת טווח: המודל של Solow, כלל הזהב וקביעת שער הריבית האופטימלי, צמיחה ופריון. נוסחת TFP; ספרות מומלצת:

1. Dornbusch & Fischer, Macroeconomics

2. Sachs & Larrain, Macroeconomics

Macroeconomics - B

ביקוש והיצע מצרפיים ושוק עבודה, תהליכים דינמיים, ציפיות ושווי משקל מקרו כלכלי, אינפלציה ואבטלה, מדיניות פיסיקלית והחוב הפנימי, מדיניות מוניטרית, גירעונות ואינפלציה, קביעת הכנסה במשק פתוח, שערי חליפין, קבועים וניידים; ספרות מומלצת:

1. Dornbusch & Fischer, Macroeconomics, McGraw-Hill, 5th Edition, New-York, 90

Microeconomics - A

תורת הצרכן: מגבלת התקציב, העדפות ובחירת הצרכן, פונקצית הביקוש, עודף הצרכן, מספרי אינדקס, הכנסה במוצרים והיצע העבודה, תצרוכת על פני זמן, אי וודאות; תורת הפירמה: פונקצית היצור, תכנון ליניארי, פונקצית ההוצאות ומקסימיזציה של הרווח, שווי משקל של הפירמה והענף, הביקוש לגורמי היצור; היצע ענפי; ספרות מומלצת:

1. Varian H.R. (2003). Intermediate Microeconomics, A Modern Approach, 6th ed, Norton & Co.2. ט. בלומנטל, ד. לבהרי, ג. עופר, א. ששינסקי, (תשל"ח), תורת המחירים, אקדמון, ירושלים

Microeconomics - B

הצע ענפי, הביקוש לגורמי ייצור, שיווי משקל כללי וקריטריונים לרווחה חברתית, מונופול ואפליית מחירים, מונפסון, תחרות בין מעטים, אינפורמציה אסימטרית, השפעות חיצוניות, מוצרים ציבוריים;
ספרות מומלצת:

1. Varian H.R. (2003). Intermediate Microeconomics, A Modern Approach, 6th ed, Norton & Co.
2. Pindyck R.S. & Rubinfeld D.R. (1998) Microeconomics, 4th ed, Maxwell Macmillan
3. ט. בלומנטל, ד. לבהרי, ג. עופר, א. ששינסקי, (תשל"ח), תורת המחירים, אקדמון, ירושלים

Firm Finance - A

מטרות הפירמה. דוחות פיננסיים (חזרה); מודל דו-תקופתי להשקעות. ערך: נוכחי ומחיר הון; ערך נוכחי וחישובי הון; חישוב ערך אג"ח ומחיר מניות; קריטריונים לקבלת החלטות השקעה; בניית תזרים מזומנים, השפעת מיסוי ואינפלציה; שכר מכר; מבנה הון והערכת שווי הפירמה; מחיר ההון של הפירמה; מימון בינלאומי ושערי חליפין;
ספרות מומלצת:

1. BREALY and MYERS Principles of Corporate Finance, 4th Edition MacGraw Hill, 1991 (BM)

Firm Finance - B

מסחר בניירות ערך, מבוא להתפלגויות; קריטריונים להשקעות בתנאי אי-ודאות; תוחלת התועלת, שליטה אקראית; מודל תוחלת סטית התקן; תיקי השקעות; המשך תיקי השקעות, סיכון סיסטמטי; מודל תמחור נכסי הון CAPM; הערכת ביצוע קרנות. שימוש CAPM; דורציה - חיסיון תיקי אג"ח; מבוא לאופציות; תמחור אופציות; שימושי אופציות בתקצוב הון; חוזים עתידיים;
ספרות מומלצת:

1. BREALY and MYERS Principles of Corporate Finance, 4th Edition MacGraw Hill, 1991 (BM)
2. LEVY and SARNAT Capital Investment and Financial Decisions 5th Edition, Prentice Hall (LS)
3. משה בן-חורין, שוק ההון וניירות הערך - צ'רקובר 1996 (מב"ח)

Introduction to managerial accounting

החשבונאות הניהולית ומטרותיה; התנהגות עלויות וסיווגן; מרכיבי העלות - חומרים (כולל מודל גודל ההזמנה הכלכלית), עבודה (כולל שיטות פרמיה), עלויות עקיפות ושיטות להעמסת עקיפות; תמחיר הזמנה; תמחיר תהליך והטיפול ביחידות פגומות; מוצרים משותפים; תמחיר תקן וניתוח סטיות; תמחיר ספיגה ותמחיר תרומה; נקודת איזון; תקציב ותכנון רווחים.

142-1-1361 חשבונאות פיננסית א'

142-1-1391 חשבונאות פיננסית ב'

Financial accounting - A**Financial accounting - B**

ארועים לאחר תאריך המאזן, פריטים מיוחדים, הפסקת מגזר פעילות; הוצאות מחקר ופיתוח, היוון עלויות מימון; ניירות ערך; הפרשה לחופשה; התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד; התחייבויות תלויות; שינויים חשבונאיים ותיקוני טעויות; חכירה; מכירות בתשלומים; קבלנים; משגור; שותפויות; עסקה משותפת; סניפים.

142-1-1081 מבוא לאקונומטריקה

Introduction to Econometrics

מבוא ומונחים בסיסיים - אקונומטריקה, קשרים בין משתנים, אמידה, חזרה על מושגי יסוד בהסתברות וסטטיסטיקה, חוקי סכימה; מודל הרגרסיה הלינארית הפשוטה - שיטת הרבועים הפחותים, תכונות אומדני הרבועים הפחותים, מקדם המתאם, בדיקת השערות ורווח בר סמך, רווח בר סמך לתחזית; מודל הרגרסיה המרובה - אמידה בשיטת הרבועים הפחותים, תכונות האומדנים, בעיית המולטיקולינאריות, מקדם המתאם המרובה, בדיקת השערות, שיטת הרגרסיה בשלבים, מקדם מתאם חלקי; ישום אמפירי של מודל הרגרסיה המרובה; מודלים לא לינאריים; משתנים איכותיים (משתני דמי); מתאם סדרתי;

ספרות מומלצת:

1. D.N. Gujarti, Mcgrawhill, Basic Econometrics, 1988
2. Theil, Introduction to Econometrics, Prentice Hall, 1978
3. מושגי יסוד באקונומטריקה, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 1994

142-1-1111 כלכלת ישראל

The Israeli Economy

תולדות המשק הישראלי; צמיחה ואוכלוסיה; מאזן התשלומים ומדיניות שער החליפין; אינפלציה, מדיניות הייצוב והשלכותיה; ביטחון וכלכלת ישראל; שוק העבודה ומדיניות שכר; מדיניות חברתית, חלוקת ההכנסות והשפעת מיסוי על מדדי אי-השוויון;

142-1-1511 דיני תאגידים

Corporate law

מהותו של חוזה; ניהול עסקים - יחיד או תאגיד; דיני השליחות והערבות; סוגי תאגידים ויצירתם: שותפויות, חברות ואגודות שיתופיות; עקרון האישיות המשפטית הנפרדת; תכונות התאגיד; מסמכי ההתאגדות; סמכויות התאגידים; הגבלת האחריות; תורת הארגונים; שם התאגיד; הון החברה; חברות בתאגידים; אסיפות והחלטות מנהלים; הגנה על נושים; נושאי משרה בתאגיד; פיקוח על הדירקטורים ועל מידע פנים; חובות בעלי שליטה; תביעה נגזרת ותביעה ייצוגית.

Advanced managerial accounting

חשבונאות ניהולית - בין חשבונאות לכלכלה; תמחור עלות כוללת - ביקורת, מניעי עלות, תמחיר מבוסס פעילויות, תמחיר מטרה; תחשיבי כדאיות - אי וודאות וסיכון בתחשיבי כדאיות, עצי החלטה, תוחלת ערך אינפורמציה, תחשיב כדאיות לטכנולוגיה מתקדמת, חשבונאות למשתני איכות TQM; ביזור ותמריץ - חוזה תמרוץ אופטימלי, שיטות תמרוץ, חוזים לא שלמים, מחירי העברה.

142-1-1771 ניתוח דוחות כספיים

Analysis of financial reports

ביקוש והצע למידע בדוחות כספיים; טכניקות בסיסיות בניית דוחות כספיים; יחסים כספיים; ניתוח עיתי וענפי של אינפורמציה חשבונאית; תחזיות של נתונים כספיים; שוק ההון באינפורמציה מלאה - המחרת נכסים ומידע כספי; תגובת השוק לפרסום מידע חשבונאי; הערכה כללית של פירמה; חיזוי קשיים כספיים על סמך מידע פיננסי; שימוש במידע פיננסי להחלטות אשראי.

142-1-2131 ביקורת מערכות מידע ממוחשבות (ממ"מ)

Control of computerized systems

ביקורת ממ"מ לאור התפתחות המיחשוב; ביקורת ממ"מ - הצורך והמהות; תהליך ביצוע ביקורת ממ"מ; ביקורת ונתיבי ביקורת בממ"מ; ניהול מערכת חשבונות ממוחשבת - הוראות ניהול ספרים של מס הכנסה; ביקורת ממ"מ ביישומים (מערכת פיננסית, מערכת מלאי, מערכת שכר); עקרונות אבטחת מידע בממ"מ; בקורות ארגוניות ותפעוליות בסביבת ממ"מ; הסביבה הטכנולוגית של ממ"מ; סוגיות נבחרות בביקורת ממ"מ.

142-1-1671 ביקורת חשבונות א'

142-1-1681 ביקורת חשבונות ב'

Auditing - A**Auditing - B**

תיאור המקצוע; מטרת הביקורת; סוגי ביקורות; שירותים נלווים; מעמדו של רואה החשבון בחוקים השונים; תקני ביקורת ודיווח; אי תלות רואה החשבון; בקרה פנימית; ראיות ביקורת; ניירות עבודה; אתיקה מקצועית; נוהלי ביקורת ותוכניות ביקורת לאימות רכוש (מזומנים, מלאי, רכוש קבוע, השקעות), לאימות התחייבויות (ספקים, עתודות, מיסים נדחים) והון עצמי ולבדיקת הכנסות והוצאות; סקירה אנליטית; דוח המבקר בנוסח האחיד - הסתייגויות והימנעויות; דוחות מיוחדים; דוחות כספיים בלתי מבוקרים.

142-1-1721 דוחות כספיים מאוחדים וסוגיות מיוחדות

Consolidated Financial Statements and special Topics

איחוד דוחות כספיים, החזקה בשרשרת, החזקה הדדית, מיזוג אינטרסים, רכישה במהופך ומיזוג בין חברות, בעלות משותפת.

Special Topics in accounting

הטיפול החשבונאי במיסים על ההכנסה, דוחות כספיים לתקופות ביניים, שיטת השווי המאזני בחשבונאות.

142-1-0090 דוחות כספיים מתואמים לאינפלציה**Financial reporting and changing prices**

סוגיות דיווח בתקופת אינפלציה, ייחוס מיסים בדוחות מתואמים, דיווח על המס התיאורטי, עסקות עם בעלי שליטה, דוחות מאוחדים מתואמים לאינפלציה, דוח מאוחד ומתואם על תזרימי המזומנים.

142-1-1621 דיני מיסים**Tax law**

מס מהו; תהליך החקיקה; עקרונות חשבונאים, תורת המקור, עסק ועסקת אקראי, תנועות מלאי ושינוי יעוד, מבוא למס שבח, הכנסת עבודה, שווי שימוש וריבית רעיונית, הכנסות ריבית והצמדה, קצבה, דמי שכירות, הכנסות אחרות, פיצויים, הכנסות בלתי חוקיות, הוצאות – עקרונות, הוצאות מימון, הוצאות שכירות, הפרשות, חובות תלויים ואבודים, פחת, מיסוי חו"ל, רווח הון, שעורי מס פירוטי והוני, מוניטין, מיסוי בורסה וני"ע, חוק התאומים - הגדרות וחישובים.

Capital Profits and Inflation**142-1-1631 רווחי הון וחוק התאומים****חלק א' – רווח הון**

הבחנה בין הכנסת הון להכנסת פירות, תחולה הגיאוגרפית, הגדרות: "נכס", שינוי יעוד, "מכירה", יום המכירה, "תמורה", "מחיר מקורי", "יתרת מחיר מקורי", "נכס בר פחת", "רווח הון", "הפסד הון", שימוש במדד ושער המטבע, חישוב רווח הון, סכום אינפלציוני פטור, חייב ורווח הון ריאלי, שיעורי המס, קיזוז הפסדים, פטור ממס רווח הון, שיחלוף, מוניטין.

חלק ב' – חוק התאומים של אינפלציה

עקרונות החוק – מניעת שחיקת הון עצמי ובסיס המס, טכניקת המידוד, תחולה, חישוב תוספת/ניכוי בשל אינפלציה, תוספת א', תוספת ב', תוספת ג', חישוב ניכוי או תוספת בשל אינפלציה. הפסדים, ניכוי בשל פחת, התרת ריבית על הון, מכירת נכס קבוע שההכנסה ממנו מעסק, הוצאות ריבית לפני שהנכס החל לשמש בייצור הכנסה, רווח או הפסד מניירות ערך נסחרים בבורסה.

142-1-1781 ביקורת חשבונות מתקדמת א'**142-1-1791 ביקורת חשבונות מתקדמת ב'****Advanced Auditing - A****Advanced Auditing - B**

מסגרת פעילותו של רואה החשבון; אחריותו החוקית של רואה החשבון; דוח המבקר ותקני דיווח; ביקורת חקירתית; ביקורת בתנאי אי ודאות; בקרה פנימית וביקורת פנים; הנחיות לרואה חשבון של איגוד - על פי חוק מבקר המדינה; היבטי המיסוי בביקורת; עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין.

תאוריה פיננסית מתקדמת א'	142-1-2311
תאוריה פיננסית מתקדמת ב'	142-1-2141

Advanced financial theory - A

Advanced financial theory - B

חשבונאות מלכ"רים; רשויות מקומיות; הטיפול החשבונאי בכתבי אופציה; הטיפול החשבונאי בהתחייבויות הניתנות להמרה; רווח למניה; תרגום דוחות כספיים במטבע חוץ; מכשירים פיננסיים; דיווח לפי מגזרים עסקיים; התפתחויות שוטפות בתחום החשבונאות בארץ ובעולם.

Tax Planning

מיסוי יחיד ותכנון מס

הגשת דוחות למס הכנסה, ניכויים, זיכויים, נקודות זיכוי, שיעורי המס ליחיד על הכנסות שונות. מיסוי ביטוח סוציאלי: קרנות השתלמות, קופות גמל, קצבה ומענק על פרישה או מוות. מקלטי מס: מחקר ופיתוח (מו"פ), תרומות, השקעה בשותפות נפט, השקעות בסרטים. מיסוי שוק ההון והכנסות פיננסיות. פטור ממס על ריבית והפרשי הצמדה, מיסוי ניירות ערך זרים, הקצאת ניירות ערך לעובדים, עקרונות מיסוי בביטוח לאומי.

לימודי התואר שני בכלכלה

(סימן מחשב 2-142)

1. מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שני בכלכלה נועדה להעמיק את הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בתואר הראשון, כדי להקנות לבוגרי התכנית את הכלים לאיזו תפקידים מקצועיים בכירים במגזר העסקי והציבורי ולהכשיר את המעוניינים בכך ללימודי מחקר מתקדמים.

2. תנאי קבלה

תכנית המוסמך בכלכלה ממשיכה את תכנית לימודי התואר הראשון בכלכלה ומיועדת לבוגרים מצטיינים. תנאי הקבלה לתכנית הינם סיום התואר הראשון בכלכלה בממוצע 85 לפחות, השגת ממוצע 80 בקורסי הליבה (תורת המחירים, מאקרו, אקונומטריקה). במקרים מיוחדים תבחן הוועדה גם מועמדים אשר אינם עומדים בדרישות הציונים ובלבד שממוצע ציוניהם יהיה 80 לפחות. מועמדים אלו, במידה וימצאו מתאימים לתכנית, יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני, ויקבעו להם לימודי השלמה ו/או דרישות נוספות בהן יצטרכו לעמוד. לאחר סיום שנת ההשלמות בהצלחה יתקבלו ללימודי התואר השני במחלקה. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בכלכלה יכולים אף הם להגיש מועמדות. במידה וועדת הקבלה תמצא כי הם מתאימים לתכנית, תקבע תכנית השלמות. מועמדים אלו יתקבלו ללימודי השלמה – לא לתואר. לאחר סיומה של שנת ההשלמות, תקבע ועדת הקבלה של התואר השני האם הם רשאים להגיש מועמדות לתכנית כסטודנטים לתואר שני במחלקה. שנת השלמות טיפוסית כוללת את המקצועות הבאים: תורת המחירים א' וב', מאקרו א' וב', אקונומטריקה, כלכלת ישראל, מתמטיקה לכלכלנים א' וב'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה בפרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הקורסים מתמטיקה לכלכלנים א' וב' הניתנים במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה הנם תנאי קדם לקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה.

3. מבנה כללי של תכנית הלימודים

הלימודים במחלקה מתקיימים בשני נתיבי לימוד ונמשכים שנתיים: מחקרי וכללי. הנתיב המחקרי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים בכיוון עיוני ושוקלים המשך לימודים לתואר שלישי. הנתיב הכללי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק ורחב יותר בענפי הכלכלה השונים כבסיס לאיזו תפקידים כלכליים בכירים בתחום הסקטור העסקי והציבורי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב המחקרי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינריוניות בהיקף של 33 נקודות זכות, כתיבת עבודת גמר בהיקף של 7 נק"ז, ובחינת גמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב הכללי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינריוניות בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

דרישות הנתיב המחקרי:

- קורסי חובה - 18 נק"ז
- קורסי בחירה - 9 נק"ז
- סדנאות - 6 נק"ז
- עבודת גמר - 7 נק"ז
- בחינת גמר

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' ו-ב', תיאוריה מאקרו-כלכלה א' ואקונומטריקה א'. כמו כן, על הסטודנטים (בהתאם להתמחות בה בחר ותוך תיאום עם היועץ) ללמוד שניים מבין הקורסים: תאוריה מאקרו-כלכלית ב', אקונומטריקה ב' ומימון מתקדם.

סדנאות בתחומי המחקר

על הסטודנטים להשתתף בשתי סדנאות, כשאחת מהן בתחום התמחותם. הסדנא מזכה את הסטודנטים ב- 3 נק"ז. מטלות הסדנא הינן השתתפות ב- (לפחות) 80% ממפגשי הסדנא והצגת מחקרים. הציון בסדנא יקבע על ידי מרכזי הסדנאות.

סדנא לעבודת מחקר

על הסטודנטים בנתיב המחקרי להשתתף בסדנא לעבודות מחקר בשנה השניה ללימודים ולמלא את כל מטלות הסדנא.

עבודת גמר ובחינת גמר

עבודת הגמר תהווה חיבור מחקרי משמעותי ותוצג במסגרת אחת הסדנאות. את העבודה ינחה חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה. * על הסטודנטים בנתיב המחקרי להגיש את הצעת המחקר לקראת סיום השנה הראשונה ללימודים. עליהם להשתתף בפגישות המיוחדות של הסדנא לעבודת מחקר אשר יוקדשו לנושא זה. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית תוגש ההצעה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. עם סיום תהליך שיפוט העבודה, על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בפני שופטי העבודה.

יש לציין כי שמירה על המעמד של סטודנטים בנתיב המחקרי מותנית בהישגים אקדמיים גבוהים, השתתפות בסדנא לעבודות מחקר, והתקדמות סבירה במחקר.

דרישות הנתיב הכללי:

קורסי חובה	-	12	נק"ז
קורסי בחירה	-	18	נק"ז
עבודה סמינרית למ.א.	-	3	נק"ז
סדנאות	-	6	נק"ז
קריאה מודרכת	-	1	נק"ז
בחינת גמר			

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' וב', תיאוריה מאקרו-כלכלית א', אקונומטריקה א', וכן קורס אחד משני הקורסים הבאים: תיאוריה מאקרו-כלכלית ב' ואקונומטריקה ב'.

מתכונת קורסי הבחירה, הסדנאות ושאר הדרישות, זהה לתכנית הלימודים בנתיב המחקרי, למעט העבודה הסמינריונית לתואר שני ובחינת הגמר. על הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב עבודה סמינרית במסגרת הקורס "סמינר מ.א." אותה עליהם להציג בסדנא שבתחום התמחותם.

עם סיום העבודה הסמינריונית, על הסטודנטים להבחן בבחינת גמר. הבחינה תתקיים בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12)

הכרה בקורסים מלימודי תואר ראשון ממחלקות אחרות

בהתאם להתמחות בה בחרו הסטודנטים ובאישור היועץ ניתן להכיר מלימודי התואר הראשון קורסים עודפים (שלא שוקללו במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה) מרשימה א' בכלכלה (למעט קורסי קדם כמו מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב') לחילופין ניתן ללמוד באישור היועץ קורס בחירה במחלקה אחרת. סטודנטים שיוכרו להם קורסים מלימודי שנה ד' בחשבונאות יידרשו לשלם את עלות הקורסים ע"פ כללי התואר השני.

הוראות כלליות

בכל הקורסים לתואר שני קיימת חובת נוכחות בשיעורים. סטודנטים שיעדרו למעלה מ-20% מהקורס, לא יורשו להשתתף בבחינה. במידה והמרצה נותן תרגילים ועבודות, קיימת חובת הגשתם. עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. סטודנטים שיגישו פחות מ-80% מהעבודות לא יורשו לגשת לבחינה, והקורס לא יוכר במניין הנקודות לתואר.

הרכב הציון הסופי בתואר

בנתיב המחקרי:

קורסים	50%
עבודת גמר	40%
בחינת גמר	10%

בנתיב הכללי:

קורסים	85%
בחינת גמר	15%

סטודנטים לתואר שני שיכשלו בשני קורסי חובה מארבעה קורסים בתקופת לימודיהם יופסקו לימודיהם. לצורך זה כשלוש בבחינה או בקורס הינו ציון נמוך מ-65, או 700 (לא השתתף).

מועדי בחינות

בתום כל סמסטר מתקיים מועד בחינה אחד בלבד. סטודנטים לתואר שני חייבים לגשת למועד שנקבע. במידה והסטודנטים אינם יכולים לגשת למועד עקב מניעה חמורה (ראה תקנון הבחינות) עליהם להגיש בקשה למועד מיוחד בכתב למזכירות המחלקה.

סטודנטים במעמד השלמה לתואר שני, הלומדים קורסי השלמה מתואר ראשון, רשאים לגשת לשני מועדי בחינה בקורס.

על הסטודנטים להיות בקיאים בתכנית הלימודים שלהם ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הם מסיימים את חובותיהם האקדמיות בכל שנה. באחריות הסטודנטים לבצע רישום לקורסים בכל סמסטר באמצעות האינטרנט.

לימודים לתואר שלישי בכלכלה (Ph.D)

המחלקה לכלכלה מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של בית הספר ללימודי מחקר ע"ש קרייטמן - אוניברסיטת בן-גוריון..

ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים : מסלול ישיר, מסלול משולב, ומסלול רגיל.

המסלול הרגיל מיועד לסטודנטים בעלי תואר מוסמך בכלכלה (עם תזה), או סטודנטים בעלי תואר מוסמך בתחום אחר שעברו השלמות בכלכלה.

המסלול המשולב מיועד לתלמידים מצטיינים במהלך לימודיהם לקראת תואר שני בכלכלה, המבקשים להתחיל לימודי דוקטורט לפני שסיימו את לימודי התואר השני, מבלי להשלים את עבודת התיזה לתואר שני.

המסלול הישיר מיועד לסטודנטים מצטיינים בעלי תואר בוגר בכלכלה, שילמדו ישירות לתואר השלישי.

מטרת הלימודים :

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על-מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות

הגשת מועמדות :

רשאים להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי בכלכלה :

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מסומך היו בתחום דיספלינרי אחר, ידרשו למלא חובות השלמה על-פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר :

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס קרייטמן. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לועדה לתארים מתקדמים. ניתן להרשם לתואר שלישי בכל עת.

מסלול הלימודים :

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, חובותיו הם :

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 12 ש"ס (לא כולל סדנאות), אלא אם כן הועדה לתארים מתקדמים קבעה מכסה גבוהה יותר לפי הנחיית המנחה.
2. קורס בכתיבה מדעית באנגלית – מומלץ.
3. להגיש תוך שנה אחת הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הועדה לתארים מתקדמים.
4. הועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

בחינת מועמדות :

הצעת המחקר, לאחר אישורה על-ידי המנחה, והמלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה, תועבר לאישור ועדת הדוקטורט המחלקתית בעקבות המלצת ועדת המחלקה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית. ועדה זו, תקבע את הבוחנים לקראת בחינות המועמדות. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדה המחלקתית. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת המחלקה ואישור הועדה האוניברסיטאית. התלמיד יהיה רשאי באישור המנחה וועדת המחלקה לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר השפה האנגלית.

חובות נוספים של תלמידי מחקר :

המחלקה לכלכלה מצפה מתלמיד מחקר להשתתף :

1. באופן שוטף, בסדנא בתחום המחקר.
2. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
3. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
4. בקורסים הניתנים על ידי מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
5. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי :

תלמידי מחקר המקדשים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע יקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום ומשרת הוראה חלקית, בהתאם להישגיהם ולתקציב. תלמידי מחקר המקדשים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שניה. היקף הסיוע יקבע מדי שנה. התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מדי שנה, על בסיס אישי, על ידי הועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תנתן עדיפות חד-משמעית לתלמידים מצטיינים.

מדי שנה תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתכוון בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו. התמיכה הכספית הינה לארבע שנים מקסימום. תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר חייבים להימצא באוניברסיטת בן-גוריון 3 ימים בשבוע וכמו כן, לקיים את החובות הנוספים שפורטו לעיל.

המחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שרלוט ב. וג'ק ג. שפיצר**(סימן מחשב 144)**

המחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן-גוריון שואפת להכשיר עובדים סוציאליים המביאים לעבודתם גישה אינטגרטיבית המורכבת מידע עיוני, התנסות מעשית, גישה יצירתית, יכולת מחקרית ומחויבות לערכי המקצוע.

המחלקה לעבודה סוציאלית מציעה תוכנית לימודים תלת-שנתית לקראת תואר בוגר בעבודה סוציאלית (BSW), ותכנית דו-שנתית לתואר מוסמך בעבודה סוציאלית (M.A).

תואר בוגר בעבודה סוציאלית

מטרת התוכנית להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים לעבודה במגוון רחב של תפקידים בשרותי רווחה. התוכנית מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע והמיומנות הדרושים לעבודה יעילה עם יחידים, משפחות, קבוצות וקהילות ומסגרותיהם החברתיות וכן מיומנויות וידע הדרושים למחקר ולהערכה.

הנחות ייסוד של התכנית

בתכנית המחלקה להכשיר עובדים סוציאליים כשירים שלהם מיומנות וניסיון בהתערבות במישורים המוכרים : פרטנית, קבוצתית קהילתית, משפחתית אך בלא התמחות באף אחד מהם על מנת לקבל כשירות כמקובל. בוגרי המחלקה יהיו מסוגלים להשתלב בכל מסגרת בה מועסקים עובדים סוציאליים, לקלוט וליישם במהרה את המיומנויות הייחודיות הדרושות לאותה מסגרת. בוגרי המחלקה יוכלו להתקבל לכל תכנית לימודים מתקדמים בעבודה סוציאלית ללא כל צורך בלימודי השלמה (כפוף כמובן להישגים הלימודיים). תכנית לימודים מקיפה מיומנויות בהתערבות, רקע תיאורטי להתערבות במישורים שונים, וכן ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. ההכשרה המעשית בשדה היא חלק מרכזי בתכנית הלימודים, והיא כוללת התנסות ישירה ומגוונת בשירותי רווחה שונים, עם אוכלוסיות יעד שונות ומלווה בהדרכה אישית ואו קבוצתית.

מבנה הלימודים**א. התוכנית לתואר בוגר בעבודה סוציאלית**

תוכנית הלימודים לתואר בוגר, במחלקה לעבודה סוציאלית הינה תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז. בנוסף לדרישות המחלקה, חייבים כל התלמידים לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה, לימודים כלליים : חובה ובחירה כמפורט בדרישות הפקולטה. כל התלמידים במחלקה חייבים להשתתף בלימודים הבאים :

לימודי המחלקה	108	נק"ז
אנגלית כשפה זרה	2	נק"ז דרישות הפקולטה
לימודי בחירה כלליים	10	נק"ז דרישות הפקולטה
סה"כ נקודות לתואר	120	נק"ז

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי לתואר.

את לימודי האנגלית חייבים כל הסטודנטים לסיים עד סוף שנת הלימודים השנייה שלהם באוניברסיטה. כמו כן מאחר ובשנה ג' יש עומס רב, מומלץ ללמוד בשנים א' ו- ב' חלק מהלימודים הכלליים.

כללי מעבר משנת לימודים אחת לשניה

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. למעט הקורסים בהם נדרש ציון מעבר אחר גבוה יותר. ציון עובר הוא 56 לפחות.

במעבר משנה א' ל- ב' על הסטודנטים להשיג **ממוצע משוקלל של 75 לפחות**, בכל הקורסים המחלקתיים **וציון 70 לפחות בקורס יסודות בעבודה הסוציאלית**, שהינו קורס שנתי חובה לשנה א'. הסטודנטים חייבים לעמוד בדרישות ההכשרה המעשית בשדה בהצלחה ולקבל ציון עובר. סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה לא יוכלו לעבור לשנה ב'. במעבר משנה ב' לשנה ג' הסטודנטים חייבים לקבל ציון עובר בכל הקורסים ובהכשרה המעשית, ולעמוד בדרישות המחלקה.

פיצול שנת לימודים

ראוי לציין שבמקרים מיוחדים בהם סטודנטים צריכים לפצל שנת לימודים, ילמדו קודם את הקורסים התיאורטיים ורק לאחר מכן ילמדו קורסים מתודיים והכשרה מעשית. פיצול תכנית הלימודים מחייבת אישור של ועדת ההוראה. על הסטודנטים המעוניינים לפנות בכתב. הקורסים המתודיים וההכשרה המעשית, הם קורסים צמודים שלא ניתנים לפיצול, אלא במקרים מיוחדים ובאישור ועדת ההוראה של המחלקה.

הכשרה מעשית בשדה

ההכשרה המעשית בעבודה סוציאלית משמשת הכנה לעיסוק במקצוע. ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והגישות, הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי הרווחה השונים, בהם התלמידים עתידים לפעול. חשיבותה הרבה של ההתנסות, תוך יישום הידע הנלמד בקורסים, מקנה להכשרה המעשית מקום מיוחד בתוכנית הלימודים במהלך כל שלוש השנים.

ההכשרה המעשית מתקיימת בשירותי רווחה מגוונים מאזור הדרום ועד המרכז. **בשנה א'**, יקדישו הסטודנטים יום אחד בשדה במהלך סמסטר אחד, כדי להכיר את הארגונים של החברה האזרחית ולהיחשף לאוכלוסיות השונות הנזקקות לעזרה ובמהלך הסמסטר השני הסטודנטים יפגשו עם חברי סגל במחלקה לעבודה סוציאלית במטרה להכיר את הקשרים בין האקדמיה לשדה. כמו כן, במהלך השנה יתקיים שבוע מרוכז (ייתכן במהלך חופשת הסמסטר) בו יבקרו הסטודנטים בשירותי הרווחה המסורתיים – לשכות רווחה, בתי חולים שירותי מבחן וכו'. הסטודנטים יפגשו עם עובדים סוציאליים, מטופלים ומנהלי שירותים.

בשנה ב', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) להכשרה מעשית בשדה, כשמיקוד הלמידה הוא הפרט בסביבתו. בשנה ב' ההדרכה לסטודנטים תינתן בעיקר באופן קבוצתי.

בשנה ג', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) כשמיקוד הלמידה הינו הפרט ברמת המיקרו וברמת המאקרו הקבוצה ו/או הקהילה. ההדרכה לסטודנטים תינתן באופן קבוצתי.

בשנים ב' – ג', הסטודנטים ילמדו לזהות תופעות מצוקה של אוכלוסיות, יתכננו תוכניות התערבות בהתאם ויפתחו מיומנויות בשיטות וברמות שונות: הפרט, המשפחה, הקבוצה, הקהילה ושינוי מדיניות.

הערכת הישגים בהכשרה מעשית

הסטודנטים בשדה מוערכים פעמים בשנה:

- הערכת ביניים בסוף סמסטר א'.

- הערכה סופית בסוף השנה.

כללי מעבר בהכשרה מעשית

על מנת לעבור משנה לשנה יש לקבל ציון עובר בהכשרה בשדה בתום שנת הלימודים.

תוכנית ההכשרה המעשית הנה שנתית. הערכת סמסטר א' היא הערכת ביניים, הערכת סמסטר ב' היא סופית: עובר/נכשל.

יש חובת נוכחות בימי ההכשרה. ניתן להעדר עד 20% מסה"כ ימי ההכשרה; במקרה של מחלה, מילואים או לידה יש להמציא אישורים מתאימים ליחידה להוראה בשדה.

סטודנטים שנכשלו בהכשרה מעשית יוכלו לחזור על תכנית ההכשרה של אותה שנה פעם אחת בלבד. נכשלו בפעם השנייה יופסקו לימודיהם במחלקה.

סטודנטים שנכשלו על רקע של בעיות אתיקה, וועדת ההוראה במחלקה תדון בהמשך לימודיהם במחלקה.

ציון עובר בהכשרה מעשית הוא תנאי לקבלת התואר בוגר בעבודה סוציאלית.

אופן השיבוץ

בשנה א': השיבוץ נעשה לאחר הצגת הארגונים לסטודנטים, ובשיתופם.

בשנים ב' – ג' הסטודנטים ממלאים טופס עדיפויות בסיומה של השנה הקודמת על פי רשימת סוכנויות משוערת.

היחידה להכשרה מעשית אינה מתחייבת להיענות לעדיפויות הסטודנט אם כי נעשה מאמץ להתחשב בבקשת הסטודנט.

חשוב לציין:

שיבוץ ברווחה

כל סטודנט לעבודה סוציאלית חייב להיות משובץ ברווחה לפחות פעם אחת במסגרת השנים ב' ו-ג'.

שיבוץ מחוץ לבאר-שבע

כל סטודנט יצטרך לעבור הכשרה מעשית מחוץ לבאר-שבע באחת מהשנים ב' ו-ג'. שנה א' אינה נחשבת לצורך העניין.

נסיעות

עלות הנסיעות להכשרה מחוץ לעיר נעה בין 600-100 ₪ לחודש. האוניברסיטה אינה משתתפת בהוצאות אלה.

הקלטות

חובה להצטייד בטייפ מנהלים לצרכי הדרכה.

*** יתכנו שינויים בהכשרה בשדה**

כללי התנהגות : אתיקה מקצועית

במסגרת הלימודים וההכשרה המקצועית, חלים על הסטודנטים כללי התנהגות מקצועית והאתית כפי שנקבעו ב"קוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל" ו"חוק העובדים הסוציאליים, 1996". כל מקרה של הפרה בקוד האתיקה יובא לדיון בוועדת ההוראה של המחלקה.

בחינות וציונים

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המרצה. המרצה יודיע לסטודנטים בראשית כל קורס על האופן שבו ייקבע הציון הסופי.

מועדים מיוחדים

סטודנטים הזכאים למועדים מיוחדים יגישו בקשה למזכירות המחלקה בכתב. מועד אחרון להגשת בקשות יפורסם בכל סמסטר על גבי לוח המודעות של המחלקה. אישורים על מועדים מיוחדים יינתנו אך ורק לזכאים על פי הנוהל המופיע בשנתון. את הבקשות יש להגיש על טופס שאותו ניתן לקבל במזכירות הסטודנטים במחלקה בשעות הקבלה. יש למלא את הטופס ולצרף אישורים מתאימים. טופס אשר לא ימולאו בו פרטים ו/או לא יצורפו אישורים - לא יטופל. המחלקה תפרסם את שמות הסטודנטים שבקשותיהם אושרו ותפרסם תאריכים של הבחינות. סטודנטים שבקשתם אושרה ואינם יכולים/רוצים לגשת לבחינה חייבים להודיע על כך למחלקה בכתב שבוע לפני הבחינה.

חזרה על קורסים

סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה חייבים ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל דרישות הקורס. תלמידים לא יורשו לגשת **רק** לבחינה הסופית של הקורס. **סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה לא יורשו להירשם לקורסים מתקדמים.** האמור לעיל תקף גם לגבי קורסי בחירה. תלמידים הרוצים לשפר את הציון הסופי בקורס רשאים לחזור על הקורס בתנאים הבאים בלבד: **אפשר לחזור על קורס פעם אחת בלבד.** אם הקורס אינו מתקיים, או שיש בו מגבלות של קליטת סטודנטים או שינוי בתכנית הלימודים, ילמדו קורס אחר, כפוף לאישור יו"ר ועדת הוראה. תלמידים שחזרו על קורס חובה ונכשלו גם בפעם השניה - **יופסקו לימודיהם במחלקה.** סטודנטים אשר נרשמו לקורס ולא ביטלו את הרשמתם בתקופת השינויים של אותו סמסטר ו/או לא עמדו בדרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למדו את הקורס ונכשלו. זכות החזרה הינה חד פעמית, כלל זה חל גם על הכשרה מעשית. במידה והקורס שנתי חייבים לחזור על שני חלקי הקורס. **לא ניתן לעבור משנה לשנה ללא סיום המטלות של השנה הקודמת.** דרישות הפקולטה הן שסטודנטים ישלימו את כל חובות לימודי האנגלית **עד סוף שנה ב'** כולל בקיץ, אחרת לא יוכלו להתחיל בלימודים של שנה ג'. כמו כן, סטודנטים חייבים לסיים את רמת הבינוני באנגלית עד סוף שנה א'.

עבודת סמינר

1. בעבודת סמינר מציגים הסטודנטים את יכולתם במחקר וכתובת עבודה אקדמית מקורית, העבודה תוכן בהנחיה של מרצי המחלקה והם אלה שיעריכו אותה.
כל הסטודנטים* יכתבו עבודת סמינר אחת, בדרך כלל, בשנתם האחרונה בתכנית הבוגר. לסטודנטים המפצלים את תוכנית הלימודים – העבודה תיכתב לאחר השלמת קורסי החובה במחלקה.
 2. תכנה, ארכה, וצורתה של עבודת הסמינר יהלמו מאמר בכתב עת מדעי. אף כי קשה לקבוע מסגרת אחידה לכל הסמינרים במחלקה. בתכנה היא תתייחס:
 - א. להגדרת השאלה הנחקרת והצדקתה.
 - ב. דיון עיוני בידוע אודות השאלה עד כה.
 - ג. הצגת דרך העבודה.
 - ד. הצגת הממצאים החדשים.
 - ה. דיון וסיכום.
 3. העבודה תודפס ברווח כפול ושוליים נאותים ותוגש בשני עותקים. אחד יוחזר עם הערות והשני ישמר בספריית המחלקה.
 4. אורכה של העבודה כ- 20 עמודים, לא כולל לוחות, ביבליוגרפיה וכיו"ב. יוקדם לה תקציר של 150 – 100 מלים המסכם את תכנה. למותר לציין שהעבודה צריכה לעמוד בכל כללי הציטוט המקובלים בכתובה מדעית.
 5. לאחר שיוסכם במשותף (הסטודנטים והמנחה) על סיום העבודה והגשתה הסופית, יינתן ציון ללא אפשרות תיקון נוסף.
- * למעט משתתפי סמינר שיווק ופרסום המחויבים להוציא את עיתון המחלקה.

הנחיות לסגירת תואר

בסיום כל החובות לקראת תואר בוגר, יחושב לסטודנטים הציון הסופי במחלקה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים ומשוקללים על פי נק"ז של כל קורס.
הציון הסופי המשוקלל חייב להיות 65 לפחות.

על הסטודנטים למלא טופס סגירת תואר במחלקה לאחר קבלת כל הציונים בקורסים המחלקתיים. את הטופס ניתן לקבל במחלקה במזכירות הסטודנטים, או באתר האינטרנט, משך הטיפול בבקשה לסגירת תואר יארך עד שבוע ימים. על הסטודנטים האחריות לטפל בנושאי שכר לימוד, ספרייה והלימודים הכלליים. סטודנטים שלא טיפלו בנושאים אלו - בקשתם תתעכב במזכירות הפקולטה. יש לציין שהמחלקה איננה מטפלת בנושאים הנ"ל.

תוכנית הלימודים

במהלך הלימודים הסטודנטים יחוייבו להשתתף בימי עיון, כנסים אשר המחלקה מקיימת.

יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים.

מבנה הלימודים**תוכנית חד מחלקתית (108 נק"ז)****שנה א'****קורסי חובה**

1	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
0	נק"ז	מעבדה (סמסטריאלי)
4	נק"ז	יסודות בעבודה סוציאלית- (שנתי)
6	נק"ז	יסודות הסוציולוגיה- (שנתי)
4	נק"ז	מבנה חברתי של ישראל (שנתי)
2	נק"ז	כלכלה לעובדים סוציאליים (סמסטריאלי)
6	נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	מדיניות רווחה (שנתי)
4	נק"ז	משפט ואתיקה (שנתי)
4	נק"ז	יסודות הסטטיסטיקה (שנתי)
2	נק"ז	מקורות מידע (סמסטריאלי)
0.5	נק"ז	מפגשי סטודנטים ומדריכים (סמסטריאלי)
0.5	נק"ז	עבודה סוציאלית, אקדמיה ושדה (סמסטריאלי)

38 נק"ז**סה"כ****שנה ב'****קורסי חובה**

6	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
2	נק"ז	מעבדה (סמסטריאלי)
4	נק"ז	עבודה פרטנית עם היחיד (שנתי)
4	נק"ז	עבודה קבוצתית (שנתי)
4	נק"ז	עבודה קהילתית (שנתי)
4	נק"ז	פסיכופתולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	פסיכולוגיה התפתחותית (שנתי)
2	נק"ז	חשיבה פוליטית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	שיטות מחקר כמותי (סמסטריאלי)
4	נק"ז	אחד משני הקורסים שברשימה א' (קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ב')

36 נק"ז**סה"כ**

רשימה א'

חובה א.1	מגדר בריאות (שנתי)	4	נק"ז
חובה א.2	ע"ס רב תרבותית (שנתי)	4	נק"ז

רשימה ב'

בחירה ב.1	זכויות הילד (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ב.2	זכויות הילד (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ב.3	סוגיות במשפט לעו"ס (סמסטריאלי)	2	נק"ז

הערות

- במהלך שנה ב' יש לבחור לפחות קורס אחד מתוך קורסי הבחירה מרשימה ב'.
- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108.

שנה ג'**קורסי חובה**

הכשרה בשדה (שנתי)	8	נק"ז
מעבדה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
תאוריות באישיות (שנתי)	4	נק"ז
אלימות במשפחה- (סמסטריאלי)	2	נק"ז
טראומה ופוסט טראומה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
שיטות מחקר איכותני (סמסטריאלי)	2	נק"ז
הערכת טיפול (סמסטריאלי)	2	נק"ז
3 קורסי חובה מרשימה ג'	6	נק"ז
סמינר 1 (שנתי)	2	נק"ז
בחירה (קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ד')		

סה"כ

30 נק"ז

רשימה ג'

חובה ג.1	סוגיות בעבודה פרטנית (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.2	התערבות קבוצתית (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.3	מבוא להתערבות משפחות (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.4	עבודה קהילתית ושינוי חברתי (סמסטריאלי)	2	נק"ז
חובה ג.5	בעיות ילדים (סמסטריאלי)	2	נק"ז

רשימה ד'

בחירה ד.1	פסיכולוגיה של הגירה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ד.2	מצבי דחק (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ד.3	פגיעה מינית (סמסטריאלי)	2	נק"ז

הערות

- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ו ל- 108 .
- בשנה ג' אפשר ללמוד קורסי בחירה מרשימה ב'.
- קורסי בחירה אינם יכולים להחליף קורסי חובה.

Field work in the first year (1 נק"ז) - הכשרה מעשית בשנה א 144-1-1091

הסטודנטים ישובצו ליום בשבוע במהלך סמסטר אחד בארגונים של החברה האזרחית. הסטודנטים ילמדו להכיר את הפרט ברמת המיקרו ואת הארגון הנותן מענים לצרכיו ברמת המאקרו. בנוסף לכך, הסטודנטים יסיירו במשך שבוע בארגונים המסורתיים של שרותי הרווחה.

Social Work: Academy & Field Work (0.5 נק"ז) עבודה סוציאלית; אקדמיה ושדה

הקורס יחשוף את הסטודנטים למערך הקשרים שבין תחומי המחקר והעבודה בשדה של חברי המחלקה וכיצד הם מיושמים בפועל בעבודת השטח. **כיוונים ומגמות** הסטודנטים יודעו למגוון הנושאים שיש לכל חוקר ותחומי העניין הספציפיים שלו.

144-1-0025 - מפגשי סטודנטים מדריכים (0.5 נק"ז)**Meetings between students and supervisors**

במהלך הקורס ילובנו סוגיות העולות מהמפגש של הסטודנטים עם הארגונים של החברה האזרחית. יועלו תכנים תיאורטיים על המגזר השלישי ומקומם של העמותות בחברה הישראלית. הקורס הנו חובה ומהווה חלק אינטגרלי של ההכשרה המעשית

Basics of social work (4 נק"ז) - יסודות בעבודה סוציאלית 144-1-1071

הקורס יעסוק בעקרונות מקצוע העבודה הסוציאלית וערכיו, כפי שהם מתבטאים בקשר המקצועי עם פרטים, קבוצות וקהילות. הקורס יתמקד בערכי המקצוע הכוללים: אמונה ביכולת הפרט להשתנות, לגדול ולתרום לאחרים, העצמה, אינדיבידואליזציה, הגדרה עצמית, גישה לא שיפוטית כל אחד, תפיסה הוליסטית של אדם וסביבה, הזכות של כל אדם לקבל עזרה בעת משבר ולחץ.

Foundation of Sociology (6 נק"ז) - יסודות הסוציולוגיה 144-1-1791

מטרת הקורס היא לערוך לתלמידים היכרות עם מקצוע הסוציולוגיה, כדיסציפלינה דינאמית ומתפתחת שמתקיימות בה מגוון של גישות ותיאוריות. הקורס מציג את השאלות המרכזיות המעסיקות את הסוציולוגים, ואת הדרכים בהן הם מתמודדים עם שאלות אלה ומנסחים שאלות חדשות 144-1-1951

Social Structure of Israel (4 נק"ז) - מבנה חברתי של ישראל 144-1-1951

מטרת הקורס היא היכרות עם מבנה החברה הישראלית ועם השינויים שחלו בה מתחילת ההתיישבות הציונית ועד ימינו, תוך פיתוח ראייה ביקורתית של הסביבה החברתית. לשם כך יושם דגש במסגרת הקורס על מגמות הליכוד והפירוד הפועלות בחברה הישראלית. הסמסטר השני יתמקד בתהליכי גידול והתפתחותן של האוכלוסיות השונות בארץ.

הקורס מתמקד בשני תחומים עיקריים בסטטיסטיקה הרלוונטיים למדעי החברה :

(1) סטטיסטיקה תיאורית

(2) סטטיסטיקה הסקית

מטרת הקורס היא להקנות מושגים בסיסיים בכלים הנדרשים לעריכת עיבודים סטטיסטיים. איסוף נתונים, תיאורם, והסקה לגביהם במחקר הנעשה במדעי החברה. בסוף הקורס התלמיד מצופה לדעת ליישם את הכלים שרכש ברמה של סטטיסטיקה בסיסית, כמו כן עליו להיות מסוגל לקרוא ולהבין את התוצאות המתוארות בעבודות מחקר אמפיריות.

Forces that Underlie the Welfare State

(2 נק"ז)

144-1-0501 - כלכלה לעו"ס

מטרת קורס זה היא להכיר לתלמידים מושגים בכלכלה, תופעות כלכליות ונקודות מבט כלכלית על המתרחש במדינת ישראל וכן השוואתה למדינות אחרות בעולם. יוצגו עקרונות החשיבה הכלכלית והגורמים השונים המרכיבים את המשק והשפעתם על תהליכי קבלת ההחלטות ברמות השונות של המשק וישומן מעת לעת. נראה כיצד כוחות השוק פועלים ומהן נקודות התורפה של משק הפועל בתנאי שוק חופשי. נבחן את המקרים בהם נדרשת התערבות לתיקון, שיפור ושינוי.

144-1-1781 - משפט אתיקה ועבודה סוציאלית

Law ,Ethics and Social Work

(4 נק"ז)

מטרתו העיקרית של קורס זה אינה ללמד את הסטודנט המייעד עצמו להיות עובד סוציאלי כיצד כובלים משפט ואתיקה את ידיו בשורה של כלים המורים לו מה אסור ומכתיב לו- כביכול -דרך פעולה אחת ויחידה.

מטרת הקורס היא להציע לסטודנט מורה דרך להבין מהו משפט, מהו ההגיון הפנימי של הנורמות המשפטיות והאתיות, מהן זיקותיו של המשפט לעבודתו כסטודנט לעבודה סוציאלית בעבודה מעשית וכעובד סוציאלי כפוטנציה. תכליתה של למידה זו היא לאפשר לסטודנט (ולעובד הסוציאלי שיצמח ממנו) להפעיל שיקול דעת עצמאי לאור מסגרת רעיונית משפטית ואתית ולממש אני מאמין אישי – מקצועי בצל לחצים צולבים הצפויים בעבודתו בשדה .

בין המקורות שידונו בשיעור :

מ' מאוטנר "המשפט הסמוי מן העין" אלפיים 16 (1998) 45.

144-1-1061 - מדיניות חברתית – סוגיות נבחרות

Social Welfare Policy

(4 נק"ז)

מטרת השיעור לתת מבוא ראשוני במושגי המדיניות החברתית בכלל ומדינת הרווחה בפרט. השיעור ינסה לעמוד על דפוסי הפעולה והדילמות ביישום מדיניות בתחומים שונים ולעמוד על המבנים וההסדרים המוסדיים במדינת הרווחה. השיעור יכוון, מחד גיסא להקנות ידיעה על המדיניות החברתית בישראל ומאידך גיסא לספק התבוננות השוואתית למדינות אחרות.

Workshop

(0 נק"ז)

144-1-0056 – מעבדה

הקורס מיועד לניתוח והמשגה של ההתנסות בשדה תוך חיבור לחומר הנלמד בקורס יסודות בעבודה סוציאלית. בנוסף במסגרת המעבדה הסטודנטים יהיו קבוצת עמיתים, בה ידונו ויבחנו את תפיסות תפקוד העובד הסוציאלי והעבודה סוציאלית.

144-1-0012 - כתיבה אקדמית ומקורות מידע בבליוגרפים

Academic Report /Scientific Article,

(2 נק"ז)

Bibliography Preparation

הקורס יקנה כלים ראשוניים לעבודה בסביבה ממוחשבת בכל הקשור לאיסוף חומר ספרותי. אין צורך בידע קודם, יחד עם זאת יומלץ לסטודנטים להירשם להדרכה בספרייה (רישום בעמדת יעץ), ללימוד עבודה במאגרי מידע. הכרת מקורות מידע עדכניים במדעי החברה. הכרת דרכי הגישה למקורות מידע – מדריכים ביבליוגרפיים, מאגרי מידע ממוחשבים. לימוד הרישום הביבליוגרפי המקובל (APA) של סוגי מקורות שונים: ספר, ספר ערוך, מאמר, מקורות אלקטרוניים וכדומה. על הסטודנטים להצטייד בקוד מחשב אישי (כפי שנמסר בפנקס תשלומים שכ"ל) לצורך תרגול ושימוש בעמדות המחשב האוניברסיטאיות.

Introduction to psychology

(6 נק"ז)

144-1-1791 - מבוא לפסיכולוגיה

הקורס יסקור שלל נושאים המטופלים ע"י הפסיכולוגיה העכשווית. תחילה נסקור את המקורות ההיסטוריים והפילוסופיים של הפסיכולוגיה המודרנית, נעסוק בשאלה האם הפסיכולוגיה היא מדע. אח"כ נעבור לתחומים תוכניים כגון פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, זיכרון, התמודדות עם לחץ והשפעה על הבריאות, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה וטיפול, ועוד. דרישות הקורס הן עמידה בבחינות בסיום כל סמסטר והגשת שתי עבודות במהלכו.

Psychathology

(4 נק"ז)

144-1-1131 - פסיכופתולוגיה

הקורס מיועד להקנות לסטודנטים ידע ומושגים בסיסיים בתחום הפסיכולוגיה האבנורמלית. יילמדו הפרעות ופתולוגיות נפשיות על רקע המודלים הרפואי, הפסיכודינמי, ההתנהגותי, והקוגניטיבי, תוך פירוט והסבר אודות הרקע התאורטי, האבחנה, הסימפטומים, והטיפולים.

Social Work With Groups**144-1-1151 - עבודה סוציאלית עם קבוצות (4 נק"ז)**

תנאי קדם: יסודות בעבודה סוציאלית 144-1-1071
מטרות הקורס הן להקנות את הבסיס התיאורטי ולפרוס את מפת הידע בתחום העבודה הסוציאלית הקבוצתית. בנוסף, ללמוד ולהכיר מושגים בסיסיים בתחום התערבות קבוצתית בעבודה סוציאלית והנחיית קבוצות. במסגרת הקורס הסטודנטים ילמדו מודל התערבות קבוצתי שיטתי ומתוכנן ויבחנו דעות חברתיות ואישיות לגבי גישת התערבות זו. הקורס ייכלול לימודים תיאורטיים והתנסות. תוכני הקורס יכללו את ההיסטוריה וההתפתחות העבודה הסוציאלית הקבוצתית, גישות וזרמים בעבודה קבוצתית, מודלים קבוצתיים שונים: המודל האקולוגי, המודל ההתפתחותי, הקבוצה כשלם. מאפייני הקבוצה כמרחב לעזרה, התערבות פרטנית או קבוצתית? תכנון התערבות קבוצתית, מעבר לתפקיד מנחה קבוצה: זהות תפקידית כמנחה, סגנונות הנחיה, הנחיה בשניים והערכת התערבות קבוצתית.

144-1-0035 - בעיות מיוחדות הנוגעות לעו"ס (2 נק"ז)**Course dealing with special problems concerning social workers**

אלימות במשפחה, המתת חסד, זכות הילד לדעת מי הוריו, זכויות החולה, השקמה מדעת לטיפול רפואי, תרומת איברים, הידועה בציבור, נשואים מעורבבים, תפקיד העובד הסוציאלי בבית המשפט.

Children's Rights

(2 נק"ז)

144-1-0015 - זכויות הילד

בקורס זה ננסה להבין מהן הזכויות שמהן הילד נהנה במציאות הישראלית ומהן הזכויות שראוי שהילד יהנה מהן כאדם הראוי לכבוד.
אלה מקצת השאלות שנבחן יחד: האם ראוי להשתית את היחסים בין הילד לבין הוריו על זכויות הורים או על אחריות הורים? האם ראוי להעדיף את טובת הילדים כקבוצה על טובת הילד המסוים? האם המשפט נענה לסבלו של הילד והאם המשפט מגן על השתייכותו של הילד למשפחה ולקהילה?
בין המקורות שיידונו בשיעור:

K. Kufeldt "Listening To Children: An Essential For Justice" 1 International Journal of Children's Rights (1993) 155.

Community Work

(4 נק"ז)

144-1-1171 - עבודה קהילתית

תנאי קדם: יסודות הסוציולוגיה 144-1-1791 ומבוא לפסיכולוגיה 144-1-1911
 קורס זה מהווה מבוא לשיטת העבודה הקהילתית במקצוע העבודה הסוציאלית ומטרתו הן: הקניית ידע בנושא הקהילה והעמקת התודעה הקהילתית, לתאר ולנתח קהילות ולהבהיר את השפעותיהן על האוכלוסיות החיות בהן תנאי קדם: יסודות הסוציולוגיה 144-1-1791 ומבוא, להקנות מיומנויות בסיסיות בפתרון בעיות חברתיות לפי שיטת העבודה הקהילתית ולהכיר את תפקידי העובד הקהילתי ושיטות עבודתו

144-1-1191 - עבודה פרטנית עם היחיד וסביבתו (4 נק"ז)**Case work with individual in his/her environment**

תנאי קדם: יסודות בעבודה סוציאלית 144-1-1071
 לימוד וניתוח תהליך ההתערבות עם הפרט, באופן מעשי ותיאורטי. הקורס ידון ויקשר בין המודלים התיאורטיים השונים העוסקים בתהליך העזרה לפרט.

Field Work

(6 נק"ז)

144-1-1231 - הכשרה מעשית בשדה

תנאי קדם – הכשרה שנה א' 144-1-1091
 ההכשרה המעשית בשדה מעניקה לתלמידי שנה ב' מיומנות והכרות עם האוכלוסיות השונות בהדרכה אישית של עובדים סוציאליים מנוסים העובדים בסוכנויות רווחה שונות. ההכשרה בשנה ב' יומיים בשבוע

Research Methods

(2 נק"ז)

144-1-1291 - שיטות מחקר לשנה ב'

קורס זה נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע ומיומנויות בסיסיות. הסטודנטים ילמדו כיצד נערכים מחקרים ומהם קני המידה לטיב המחקר כך שיוכלו לקרוא, להבין ולהעריך מאמרים מדעיים המבוססים על מחקר.
 הסטודנטים ישתתפו ביישום מחקר כמותי, סמסטר ב' יוקדש ללמידת מושגים תאורטיים במחקר כמותי.

Cultural Social Work**144-1-0241 - עבודה סוציאלית בין תרבותית (4 נק"ז)**

מטרת הקורס היא הגברת היכולות האנליטית והפרקטית של הסטודנטים, כאשר הם משרתים פונים השונים מהם.
 הקורס מדגיש את מהות השוני התרבותי ומידת השפעתו על התהליך הטיפולי.
 בנוסף, אמור הקורס להגביר את הרגישות התרבותית בקרב המטפלים בשתי רמות: רמה פרקטית ורמת המדיניות.

Health and multi-culturalism (2 נק"ז) **144-1-0261 - מגדר בריאות ורב תרבותית**

בקורס זה, נסקור את התיאוריות והמושגים המרכזיים בתחום של מגדר (גי'נדר) בריאות ורב תרבותיות. לקורס שלוש מטרות עיקריות:

- (1) התמקדות והכרות עם תיאוריות פמיניסטיות, סוציולוגיות, פסיכולוגיות ואפידמיולוגיות המסבירות את ההתייחסות השונה לגברים ונשים בהקשרים למעמד חברתי ומצבי בריאות וחולי.
- (2) פיתוח רגישות להיבטים רב תרבותיים בעבודה טיפולית באוכלוסיות מגוונות. 3. פיתוח מיומנויות ספציפיות בטיפול ייחודי בנשים, כגון: כתיבה יצירתית, ניתוח אירוע משמעותי מתוך התבוננות פנימית ביקורתית, שימוש בכלים יצירתיים בטיפול

Workshop (2 נק"ז) **144-1-2701 - מעבדה**

המעבדה נועדה לפיתוח מיומנויות התערבות בתהליך הבין אישי המתרחש בטיפול. לימוד מיומנויות אלו ייעשה על ידי תרגול והתנסות של התהליך ברמה אישית ומקצועית, זאת בהתייחס לתפיסה הבסיסית כי זהות מקצועית נרכשת ונלמדת באמצעות עיבוד ופיתוח מודעות לחלקים מודעים ובלתי מודעים של המטפלת.

Introduction: Alcohol and drug use (2 נק"ז) **144-1-2001 - אלכוהול וסמים**

הקורס הינו קורס מבוא המאפשר לסטודנטים הכרות עם נושא הסמים וההתמכרות. בקורס ילמדו מושגי היסוד הקשורים בנושאי: סמים וסוגיהם, אלכוהול ומאפיינים של התמכרות. הסטודנט ילמד להבחין בין סוגי הסמים, יאפיין את מהלך ההתמכרות ברמה הפיסית והנפשית, יכיר את התאוריות המסבירות שימוש לרעה בסמים ותאוריות טיפוליות בתחום. בקורס תתואר סביבת המשתמש והמכור (כגורם משפיע על ההתמכרות וכמושפעת מההתמכרות) במהלך הקורס יתואר תפקיד המטפל בכל אחד משלבי האבחון והטיפול.

Political Thought (2 נק"ז) **144-1-0073 - חשיבה פוליטית**

מטרת השיעור לדון באופן שיטתי בסביבה הפוליטית והסוציולוגית של מדינת הרווחה ובהקשרים של הדיון הפילוסופי המלווה את השינויים בתוכה. דגש מיוחד יונח על הבירור השיטתי של מושגים פוליטיים ופילוסופיים בתוכם סולידריות, עבודה, זכויות, צדק, חירות, חברה אזרחית, קהילתית, רב תרבותיות כמו גם מושגים אחרים העולים בשיח של מדינת הרווחה.

שנה ג'

Family Violence (2 נק"ז) **144-1-0045 - אלימות במשפחה**

הקורס יעסוק בלימוד סוגי אלימות במשפחה במעגלים השונים, למידה אינטגרטיבית של חומר תאורטי בנושא ועבודת השדה של העובדים עם מטופלים של תופעת אלימות במשפחה. חשיפה לגישות התערבות ומניעה בטיפול בנפגעי אלימות במשפחה.

1301-1-144 - סוגיות נבחרות בעבודה פרטנית**Selected Issues in Social Work Practice (2 נק"ז)**

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב' מטרת הקורס ללמד את הסטודנט להתמודד עם מגוון של סוגיות בסיסיות המתעוררות סביב הטיפול בפרט. בשיעור נתמודד עם שאלות כגון יישום תוכניות התערבות הלכה למעשה, תהליכים מקבילים בזמן טיפול, תלות ועצמאות, טיפול קצר טווח וטיפול ארוך טווח.

Intervention with Families (2 נק"ז) - מבוא להתערבות משפחות 1321-1-144

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב'. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים בפני עקרונות החשיבה המערכתית, וכן בפני חלק ממגוון הגישות הטיפוליות בתחום הטיפול המשפחתי.

Intervention with Groups (2 נק"ז) - התערבות קבוצתית 1351-1-144

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית בשנה ב'. הקורס מקנה לסטודנטים מיומנויות בהנחיה קבוצתית. הכוונה היא להקנות ידע והתנסות חוויתית ללימוד דרכי איתור מועמדים וקביעת ההרכב, וכן לנווט את תהליך ההתפתחות וההתמודדות לקראת סיום.

Field Work (8 נק"ז) - הכשרה מעשית בשדה 1391-1-144

תנאי קדם: הכשרה מעשית שנה ב' 144-1-1231
ההכשרה בשנה ג' מחייבת 3 ימים בשבוע 7 שעות עבודה ביום ובתאום עם מקום השרות בימים א' ד' ה' בשעות 08:00-15:00 יתכנו גם שעות אחה"צ.
ההכשרה מעניקה מיומנויות ונסיון לסטודנטים לעיסוק במקצוע

Community Intervention (2 נק"ז) - עבודה קהילתית ושינוי חברתי 1511-1-144

תנאי קדם: עבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית שנה ב' הצגת מציאות של מדיניות חברתית וכלכלית שמרנית מובילה לקצוצים בשירותים חברתיים ולהגברת מצוקה, אפליה ועוני. פיתוח גישה קהילתית להתערבות מתוכננת עם הצרכנים ולמענם. ללמוד לנתח מצבים חברתיים ולאבחן בעיות חברתיות, קהילות ושרותי רווחה.

Skills Laboratory (2 נק"ז) - מעבדה 1551-1-144

תנאי קדם: מעבדה שנה ב' והכשרה 144-1-2701
בקורס זה נדון בשאלות טיפול העולות מהחומר הנלמד בקורסי הטיפול השונים, בהדרכה בשדה ובחוויות מהשטח. הקורס ינתן בקבוצות קטנות. דרושה השתתפות פעילה והבאת חומר לדין.

Personality Theories

(4 נק"ז)

144-1-0111 - תאוריות באישיות

הקורס יעסוק בסקירה של תאוריות באישיות, בסמסטר אי' נעסוק בתאוריות פסיכואנליטיות מסורתיות יוענק ידע בסיסי בנוגע לתיאורטיקנים: פרויד, קליין, וויניקוט וסאליבן.

Children's problems and Psychotherapy (2 נק"ז)

המטרה של הקורס – להתייחס לתהליך ההתפתחות הנורמאלית של הילד, להכיר את הבעיות המלוות את שלבי ההתפתחות השונים, ולהדגיש את התנאים המסכנים את התפקוד הרגשי וההתנהגותי התקין. בנוסף, להתמקד בייחודיות של העבודה הטיפולית עם ילדים.

Psychology of immigration

(2 נק"ז)

144-1-2291 - פסיכולוגיה של הגירה

במסגרת הקורס נכיר תיאוריות ומודלים שונים של הגירה (עליה) תוך בדיקת תהליך הסתגלות ושינוי תרבותי של עולים בארץ חדשה. נתייחס לנורמות וערכים חברתיים-תרבותיים של עולי ברית המועצות. נתמקד באפיונים מיוחדים וקשיי תפקוד של קבוצות סיכון בקרב העולים. נדון בדרכי התערבות השונות עם קבוצות אלו. נפתח ידע, ורגישות לאינטראקציה עם עולים בתהליכי הסתגלות ושינוי תרבותי.

Treatment Evaluation

(2 נק"ז)

144-1-0083 - הערכת טיפול

בקורס זה נלמד כיצד להעריך את עבודתנו עם יחידים, משפחות וקבוצות. נתמקד במערכים חד מחקריים ובשיטות הערכה אחרות. השיעור ילווה בתרגילים בהם הסטודנטים יעריכו את עבודתם עם פונים מהשדה ובעבודה מסכמת אשר תעסוק בהערכה פורמלית ובלתי פורמלית על עבודתם עם פונים ממשיים

Qualitative Research Methods

(2 נק"ז)

144-1-1211 - שיטות מחקר איכותניות

שיטות מחקר איכותניות מייצגות פרדיגמה מחקרית שונה במהותה משיטות מחקר כמותיות. מטרות הקורס המרכזיות הן הצגת מבוא לשיטות מחקר איכותניות וזרמים מרכזיים במסורת. בתהליך הלמידה יתנסו הסטודנטים בתרגיל מחקרי שיכלול ראיון, ניתוח והגשת דו"ח מחקר מסכם.

(2 נק"ז)

144-1-0060 - טראומה ופוסט טראומה**Theory and practice of trauma and Post-traumatic stress disorder**

ההתפתחות בתפיסה החברתית והמקצועית של הארועים הטראומטיים והשלכותיהם. הקורס יתמקד בטיפולוגיה של מצבי טראומה, בהשלכות הטראומה על הקורס יעסוק בהיבטים תיאורטיים, מחקריים וישומיים של המושגים לחץ וטראומה ויצג את הסביבה: טראומטיזציה משנית וכן בדרכי התמודדות של הפרט ושל החברה עם טראומות חד פעמיות ועם מצבי טראומה מתמשכים.

Seminar**(2 נק"ז)****סמינר**

כל סטודנט חייב בכתיבת עבודת סמינר.
 עבודת הסמינר היא גולת הכותרת להכשרתו האקדמית.
 סטודנט יבחר נושא לעבודת הסמינר בהתאם לפרסום הנושאים ושמות המרצים במחלקה, המרצה ישמש
 כמנחה לעבודת הסמינר. לא ניתן לסגור תואר ללא עבודת סמינר.

Electives**(2 נק"ז)****קורסי בחירה**

רשימה ותקצירי קורסים יתפרסמו לקראת הייעוץ. הסטודנטים צריכים לבחור קורסי בחירה על מנת
 להגיע ל-108 נק"ז במחלקה.
 לידיעתכם:
 קורסים שאינם מופיעים יפורסמו באתר האינטרנט בשנה"ל, או יחולקו בכיתות ע"י המרצים.

תוכנית השלמה : M.A עם כשירות לע"ס

תכנית השלמה תואר שני בעבודה סוציאלית (M.A) מיועדת לבוגרים מצטיינים במדעי החברה והרוח.

מטרה

שילוב של לימודי הכשרה בעבודה סוציאלית, כולל כשירות עפ"י חוק העובדים הסוציאליים, עם לימוד תואר שני בעבודה סוציאלית בנתיב המחקרי.
הכשירות תוענק עם סיום הלימודים לתואר השני.

תנאי קבלה

תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר, בציון מינימום של 85. עדיפות תינתן :

- א. לבוגרי מדעי התנהגות
- ב. לבעלי תואר שני
- ג. למי שיש לו רקע בעבודה או התנדבות בתחום העשייה החברתית

תהליך הקבלה

הקבלה תתבצע בשלבים, כשעמידה בתנאי הסף היא תנאי למעבר לשלב הבא.

- א. מיון מסמכים, כולל גיליונות ציונים ; קורות חיים ; מכתבי המלצה ;
הצהרת כוונות (עד 500 מילים המסבירות מדוע המועמד מבקש להתקבל לתוכנית).
- ב. מבחן מיון : קריאה וסיכום מאמר באנגלית, בתנאי בחינה בכיתה (3 שעות).
- ג. ראיון אישי.
הערה : תאריכי ההרשמה, מבחן המיון והראיונות יהיו מחייבים. אין אנו מתחייבים למצוא מועדים חלופיים למועמדים שאינם זמינים, ומי שלא מגיע למועד שנקבע לא יוכל להתקבל.

תוכנית הלימודים :

בשנה הראשונה : קורסי השלמה בעבודה סוציאלית

חובה 1	מדיניות רווחה (שנתי)	4	נק"ז
חובה 2	יסודות בעבודה סוציאלית (שנתי)	4	נק"ז
חובה 3	משפט ואתיקה (שנתי)	4	נק"ז
חובה 4	התערבויות בע"ס (שנתי)	4	נק"ז
חובה 5	מעבדה (שנתי)	4	נק"ז

סה"כ		16	נק"ז

הערה- יש להתייחס לסעיף א' בקשר להכשרה בשדה סטודנטים החסרים רקע מתאים יחויבו ללמוד גם מבואות, כל קורס בהיקף של לפחות 4 נק"ז.
 סוציולוגיה
 פסיכולוגיה
 שיטות מחקר (סטטיסטיקה)
 מבנה חברתי של ישראל
 פסיכופתולוגיה (פסיכולוגיה אבנורמלית),
 את הקורסים האלה ניתן ללמוד במסגרות אקדמאיות אחרות, בתאום עמנו, ובתנאי שהקורס הוא לקרדיט אקדמי ובהיקף הנדרש.

- א. **הכשרה בשדה**, יומיים בשבוע בסמסטר אביב של השנה הראשונה ולאורך השנה השנייה. כל סמסטר אורכו 15 שבועות. בנוסף יקדישו הסטודנטים שבועיים מרוכזים לפרויקט מסכם בהכשרה בשדה. סך כל ימי ההכשרה: 100 ימים מלאים שהם שווי ערך לארבעה סמסטרים אקדמיים.
- ב. **בשנה השנייה והשלישית**: לימודי תואר שני בעבודה סוציאלית (נתיב מחקרי, עם תזה) בהתאם לתוכנית התקפה בשנת הכניסה ללימודי התואר השני (שנה ב' לתוכנית ההשלמה). התוכנית כוללת לימודי חובה ולימודים בתחומי העבודה סוציאלית הטיפולית; מדיניות ושינוי חברתי; בריאות ומעגל החיים וטיפול באמצעות האומנות. לסטודנטים מצטיינים ניתנת אפשרות לעבור במסלול משולב ישירות ללימודי דוקטורט.

רשימת קורסי חובה – תכנית השלמה:

Interventions in Social Work (4 נק"ז) **144-1-0036 – התערבויות בע"ס**

מטרת הקורס הנה לספק מושגים והבנות בסיסיות אודות התערבויות שונות במסגרת העבודה הסוציאלית. תינתן התייחסות ל:

1. רמות ההתערבות השונות בהן עוסק מקצוע העבודה הסוציאלית.
2. הכרות בסיסית עם תיאוריות התערבות ושינוי שונות.
3. הבנת גישות התערבות ברבדים שונים.
4. מיומנויות התערבות בסיסיות.

• שאר הקורסים מפורטים ברשימת הקורסים של התואר הראשון.

לימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית**(סימן מחשב 2-144)**

המחלקה לעבודה סוציאלית הקפידה מאז ומתמיד להיות מעורבת בתחום הרווחה בנגב. הדבר מתבטא הן בתחום הלימודים, הן בתחום הכשרת עובדים סוציאליים להתמודדות עם הבעיות הייחודיות של האזור והן בפיתוח מחקרים ופרויקטים ניסויים שיאפשרו מתן שירותי רווחה טובים יותר. עבודה סוציאלית היא מקצוע פעיל ובו מתח מתמיד בין הצד האקדמי לבין הצד המעשי. תכנית הלימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית תנסה לגשר בין שני ההיבטים הללו. היא תכשיר עובדים מיומנים, שיהיו בעלי ניסיון במתן שירותי רווחה חדשניים ואיכותיים מחד, ובעלי מיומנות בפיתוח שיטות מחקר והערכה מאידך.

משך הלימודים בתכנית הינו שנתיים.

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים מציעה ארבע מגמות לימודים:

1. מגמה טיפולית
2. מגמה למדיניות ושינוי חברתי
3. מגמה לבריאות ומעגל חיים
4. מגמה לטיפול באמנויות.

בכל המגמות יקבלו הבוגרים תעודת מוסמך בעבודה סוציאלית M.A. (מגמת הלימוד מצוינת בגיליון הציונים בלבד).

בכל מגמות התכנית מתקיימים לימודים בנתיב מחקרי ובנתיב כללי. סטודנטים מתוכנית השלמות ומועמדים בעלי שנת נסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. מועמדים אחרים יבחרו את נתיב הלימודים בעת ההרשמה (יציינו זאת בטופס ההרשמה של מדור רישום. הקורסים המוצעים במחלקה לעבודה סוציאלית הם קורסים שנתיים וקורסים סמסטריאליים. כל קורס יכול לזכות את הסטודנטים ב-2 נק"ז עד 4 נק"ז סמסטריאליות. הלימודים כוללים קורסי חובה, קורסי פרקטיקום וקורסי בחירה.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה במחלקה כוללים בתוכם את דרישות הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. כמון כן, יש לעמוד בעת הקבלה גם בתנאי הקבלה של המחלקה. אין קבלה אוטומטית ללימודי התואר השני. תנאי ההרשמה והקבלה לכל מגמות הלימוד, זהים. רשאים להרשם:

- א. בעלי תואר ראשון בעבודה סוציאלית. בציון 85 לפחות.
- ב. בעלי שנתיים ניסיון בשדה בעת ההרשמה (לא כולל הכשרה מעשית בתואר ראשון). מועמדים מצטיינים (ממוצע מעל 93) עם ניסיון של פחות משנתיים, יוכלו להתקבל לנתיב המחקרי בלבד.

יש לצרף:

1. המלצה **אקדמית אחת** (מופיעה בנספח ידיעון ההרשמה).
 2. קורות חיים- מודפסים (**לא** בטפסים המופיעים בידיעון ההרשמה).
 3. הצהרת כוונות – מודפסים על עמוד אחד. על המועמדים לתאר היכן הם נמצאים היום מבחינה מקצועית, מדוע בחרו להתחיל ללמוד דוקא עכשיו תואר שני ואיך הם רואים את עצמם בעתיד מבחינה מקצועית ואקדמית.
- ג. זימון לבחינה ישלח **לחלק** מהמועמדים, עפ"י החלטת ועדת קבלה. כל נבחן יקבל 3-7 מאמרים באנגלית, מהם יבחר במאמר **אחד בלבד** ויכתוב תקציר **בעברית** באורך של עד 150 מילים (עד עמוד). אפשר להשתמש בבחינה במילון, מילונית וכד'.
- מטרת הבחינה היא לבחון את יכולתם האקדמית של המועמדים – קריאת מאמר וסיכום בתמציתיות את תוכנו.
- הערה: בחינה זו אינה בחינת ידע באנגלית ואינה מיועדת לקבוע את רמת האנגלית של המועמדים. כמו כן, בחינה זו אינה במקום בחינת הידע באנגלית שמקיימת הפקולטה למדעי הרוח והחברה לחלק מהמועמדים.

תכנית לימודים

נתיב כללי – (40 נק"ז)

קורסי חובה (8 נק"ז)

חובה ללמוד בשנה הראשונה ללימודים:

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז
לקרוא מחקר	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה	2 נק"ז (סמסטר א')

קורסי פרקטיקום (8 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי החובה, או במקביל אליהם, יש להרשם ל:

3 קורסי פרקטיקום	12 נק"ז (4 נק"ז כל פרקטיקום)
------------------	------------------------------

קורסי בחירה וסמינר מחלקתי (20 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי הפרקטיקום, או במקביל אליהם, יש להירשם לקורסים הבאים:

סמינר מחלקתי	2 נק"ז
קריאה מודרכת	2 נק"ז
קורסי בחירה	16 נק"ז

סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

בתחילת כל סמסטר תפורסם רשימת קורסי הבחירה. קורסי הבחירה מחולקים לארבעה תחומי התמקדות:

1. קורסים בתחום המגמה הטיפולית
 2. קורסים בתחום המגמה למדיניות ושינוי חברתי
 3. קורסים בתחום המגמה לבריאות ומעגל חיים
 4. קורסים בתחום המגמה לטיפול באמנויות.
- הסטודנטים ירשמו ללימודים בהתאם למגמות אלה ויבחרו את קורסי הבחירה בהתאם למגמה בה הם לומדים. ניתן ללמוד קורסים ממגמות אחרות אך תינתן עדיפות לרשומים למגמה אליה שייך הקורס.
- סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

בחירת גמר

הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בכתב עם סיום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השלישית. ציון עובר בבחינה הוא 75.

הנתיב המחקרי – עם תיזה (40 נק"ז)

סטודנטים שהתקבלו לתוכנית ההשלמות ומועמדים בעלי שנת ניסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. שאר המועמדים יבחרו את הנתיב במעמד הקבלה (יצינו זאת בטופס ההרשמה).

קורסי חובה (12 נק"ז)

חובה ללמוד בשנה הראשונה ללימודים:

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז
שיטות מחקר איכותניות	4 נק"ז
שיטות מחקר כמותיות	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרוחה	2 נק"ז (סמסטר א')

קורס פרקטיקום (4 נק"ז)

לאחר השלמת קורסי החובה, או במקביל אליהם, יש להרשם ל:

קורס פרקטיקום	4 נק"ז
---------------	--------

קורסי בחירה וסמינרים (12 נק"ז)

לאחר השלמת קורס הפרקטיקום, או במקביל אליו יש להירשם לקורסים הבאים:

סמינר מחלקתי	2 נק"ז
סמינר תיזה	2 נק"ז
קורסי בחירה	8 נק"ז (ניתן ללמוד קורס "מחקר מודרך" ו/או קריאה מודרכת)

בתחילת כל סמסטר תפורסם רשימת קורסי הבחירה. קורסי הבחירה מחולקים לארבעה תחומי התמקדות:

5. קורסים בתחום המגמה הטיפולית
 6. קורסים בתחום המגמה למדיניות ושינוי חברתי
 7. קורסים בתחום המגמה לבריאות ומעגל חיים
 8. קורסים בתחום המגמה לטיפול באמנויות.
- הסטודנטים ירשמו ללימודים בהתאם למגמות אלה ויבחרו את קורסי הבחירה בהתאם למגמה אליה הם רשומים. ניתן ללמוד קורסים ממגמות אחרות אך תינתן עדיפות לרשומים למגמה אליה שייך הקורס.

סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות.

עבודת גמר (8 נק"ז)

- נהלי כתיבת עבודת הגמר על פי תקנון הפקולטה (יש לקרוא הפרק בשנתון הפקולטה).
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי, מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים המתאימים.
- חובה להציג את הצעת המחקר בקורס: "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.
- על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.
- לאחר הגשת העבודה לשיפוט עבודת הגמר תתקיים בחינה (בחינת הגנה). בבחינה זו ישתתפו המנחה ושני בוחנים נוספים.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%	נתיב מחקרי
עבודת גמר	50%	

קורסים	85%	נתיב כללי
בחינת גמר	15%	

המגמה לטיפול באמנות*

תחום לימודים זה מיועד לעובדים סוציאליים העוסקים באוכלוסיות בעלות שונות תרבותית. השימוש באמצעים בלתי ורביים (ציור, פיסול, דרמה, מוסיקה ותנועה) מיועד לחיזוק היכולת הקומניקטיבית בקרב פונים המתקשים לבטא ולהמשיג קונפליקטים וחוויות לא מעובדות בין אם על רקע תרבותי, גיל, אישיות או סוציאליזציה וניסיון חיים. מכאן השימוש באמצעים וכלים של הבעה ויצירה במסגרת טיפולית מאפשרים הבעה והבנה של המשמעות הסימבוליות העולות מן היצירה.

בתכנית כיתה אחת בת 16 סטודנטים בלבד. תכנית הלימודים מובנית וקבועה מראש, ומתקיימת במערכת מלאה (יומיים בשבוע) במשך שנתיים. **(אין אפשרות ללמוד מערכת חלקית)**. סטודנטים שסיימו את לימודיהם בתחום זה יקבלו תעודת מוסמך בעבודה סוציאלית (M.A). (בגיליון הציונים שיצורף לאישור הזכאות תצוין מגמת הלימוד).

תכנית הלימודים

הלימודים במסגרת זו מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. סטודנטים מתוכנית ההשלמות ומועמדים בעלי שנת נסיון אחת, יתקבלו לנתיב המחקרי בלבד. מועמדים אחרים יבחרו את נתיב הלימודים במעמד הקבלה (יצינו זאת בטופס ההרשמה).

נתיב כללי – (40 נק"ז)

קורסי חובה (32 נק"ז)

שיטות וסוגיות בטיפול	2 נק"ז (סמסטר א')
לקרוא מחקר	4 נק"ז
עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה	2 נק"ז (סמסטר א')
כלים יצירתיים תיאוריה ומעשה	4 נק"ז
שילוב אמנויות באוכלוסיה	4 נק"ז
סדנת רישום ציור	4 נק"ז
קורסי חובה בשנה השנייה ללימודים:	
פרקטיקום בטיפול באמנות	4 נק"ז
שימוש בחומרי אמנות בעבודה סוציאלית	4 נק"ז
שילוב אמנויות/אתנודרמה	4 נק"ז

קורסי בחירה:

קורסי בחירה מתוך קורסי המחלקה 8 נק"ז

* תוכנית הלימודים כפופה לשינויים.

בחינת גמר

הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. ציון עובר בבחינה הוא 75.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

קורסי חובה (38 נק"ז)

קורסי חובה בשנה הראשונה ללימודים:

2 נק"ז (סמסטר א')	שיטות וסוגיות בטיפול
4 נק"ז	שיטות מחקר כמותיות
4 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות
2 נק"ז (סמסטר א')	עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה
4 נק"ז	כלים יצירתיים תיאוריה ומעשה
4 נק"ז	שילוב אמנויות באוכלוסיה
4 נק"ז	סדנת רישום ציור

קורסי חובה בשנה השנייה ללימודים:

2 נק"ז	סמינר תיזה
4 נק"ז	פרקטיקום בטיפול באמנות
4 נק"ז	שימוש בחומרי אמנות בעבודה סוציאלית
4 נק"ז	שילוב אמנויות/אתנודרמה

קורסי בחירה (2 נק"ז)

2 נק"ז	קורסי בחירה מתוך קורסי המחלקה
--------	-------------------------------

עבודת גמר (ללא נק"ז)

- נהלי כתיבת עבודת הגמר על פי תקנון הפקולטה (יש לקרוא הפרק בשנתון הפקולטה).
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי, מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים המתאימים.
- חובה להציג את הצעת המחקר בקורס: "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.
- על הסטודנטים להגיש את העבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.
- לאחר הגשת העבודה לשיפוט עבודת הגמר תתקיים בחינה (בחינת הגנה). בבחינה זו ישתתפו המנחה ושני בוחנים נוספים.

הרכב הציון הסופי לתואר**נתיב מחקרי:**

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

נתיב כללי:

קורסים 85%

בחינת גמר 15%

תקצירי סילבוסים – תואר שני**144-2-0032 עקרונות רעיוניים של מדינת הרווחה (2 נק"ז)****Social Welfare: Policy and Intervention**

הקורס יבחן את השינויים במדיניות ובשירותי הקליטה בעשור האחרון, על רקע התמורות במדיניות הרווחה בישראל ובעולם המערבי, תוך בחינת תהליכי הפרטה, שילוב המגזר השלישי במערך השירותים, חלוקת העבודה בין השלטון המקומי לשלטון המרכזי וכד'.

144-2-1041 שיטות וסוגיות בטיפול (4 נק"ז)**Advanced Principles of Intervention**

הקורס עוסק בעקרונות ההתערבות של העבודה הסוציאלית, תוך דיון בשאלות הקשורות בתהליך הטיפול. הקורס מלווה בדיונים והצגות מקרים בכיתה. הנושאים הנלמדים: זיהוי הפנייה, בחירת ההתערבות, ויישומה תוך התאמה לאוכלוסיות רווחה וצרכיהן המיוחדות.

144-2-1131 שיטות מחקר כמותיות (4 נק"ז)**Advanced Research Methods**

פיתוחים במהירות העבודה של מחשבים ובתוכנות מאפשרים היום שימוש בסטטיסטיקה ככלי לתחקור נתונים, ולא רק עפ"י ניתוח עיוור על פי שיטות סטנדרטיות. הקורס מלמד כיצד לעבוד עם המחשב באופן אינטרקטיבי כדי לבחון את המידע הטמון בקובץ נתונים. הקורס יתמקד בשיטות גרפיות ובשיטות ניתוח רב משתני.

144-2-0010 פרקטיקום קבוצתי מתקדם (4 נק"ז)**Advanced Practicum Group Work**

הקורס עוסק בהיבטים ישומיים של הנחייה קבוצתית. הנושאים המרכזיים בקורס: (1) הבנת הגבולות בקבוצה: הפרט, הקבוצה, המנחה, הסביבה החברתית. (2) המודע והלא מודע בקבוצה והמנחה (3) המנחה ותהליך ההתפתחות של הקבוצה (4) הנחייה ומנהיגות בקבוצה. הקורס יתנהל בצורה דינמית על בסיס ניסיון המשתתפים וחומר תיאורטי ממוקד שיספק המרצה. בקורס ייבחנו בדרך יישומית מספר שיטות הנחייה.

144-2-1561 פרקטיקום פרטני (4 נק"ז)**Individual Therapy - Advanced Practicum**

דיון מעשי במקרים בטיפול פרטני, הדרכה חיה, הבאת מקרים לכתה, יישום בשדה, תאוריה + מעשה.

144-2-1501 סמינר מחלקתי (2 נק"ז)**Coloquiom**

הקורס מחייב נוכחות במפגשי הסמינר המחלקתי ומטרתו להפגיש ולחשוף את הסטודנטים לנושאים שונים ומגוונים בתחום הרווחה, ההתערבות והמדיניות בארץ ובעולם. המפגשים אחת לשבועיים לכל אורך השנה ובכל פעם ירצה מרצה אורח. הסטודנטים צריכים להשתתף באופן פעיל במפגשים.

144-2-1591 שיטות מחקר איכותניות (4 נק"ז)

Advanced Qualitative Methods of Research

סקירה של שיטות מחקר איכותניות: מחקר אתנוגרפי, סיפורי חיים, ניתוחי תוכן ועוד. בנוסף, במסגרת הקורס כל תלמיד יתנסה באחת משיטות המחקר שתיבחר מדי שנה לאורך כל התהליך. המטרה היא להפגיש את הסטודנטים עם מגוון שיטות איכותניות למחקר, ולספק להם הזדמנות לערוך מחקר איכותני בליווי הדרכה.

144-2-1651 פרקטיקום משפחתי (4 נק"ז)

Family Therapy - Advanced Practicum

דיון מעשי במקרים בטיפול משפחתי, הדרכה חיה, יישום בשדה, תאוריה + מעשה.

144-2-1341 פרקטיקום קהילתי (4 נק"ז)

Advanced Practicum Community Work

הקורס יקנה לסטודנטים כלים ושיטות בתכנון תכניות חדשניות בתחום הרווחה. במהלך הקורס נלמד על הקשיים שביישום רעיון תיאורטי כאשר באים להפעילו בשטח. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת בעיה בתחום הרווחה, גיוס המידע הדרוש, בחירת מודל התערבותי, תכנון, בחירת שותפים לתכנון ופיתוח, יצירת תשתית קהילתית לפרוייקט, ביצוע פיילוט והסקת מסקנות, הערכה, הפצה וגיוס משאבים להמשך.

* יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים *

המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי)
(סימן מחשב 147)

המסלול מאפשר לימודים לתואר ראשון בלבד

מטרות הלימודים

לחשוף את הסטודנטים למגוון רחב של נושאים המשלבים ביניהם דיסציפלינות שונות, להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הכללית של סטודנטים בתחומים שונים במדעי הרוח, החברה והטבע.

תנאי קבלה

התלמידים חייבים לעמוד בתנאי הקבלה של המסלול ללימודים כלליים. אך כיוון שהתכנית מורכבת מחטיבות לימודים של הפקולטות למדעי הרוח והחברה ומדעי הטבע, בחטיבות מחלקתיות (דהיינו, אשר שייכות למחלקה מסוימת), תנאי הקבלה אליהן הם בהתאם לתנאי הקבלה באותה מחלקה. בחטיבות העצמאיות תנאי הקבלה הם בהתאם לתנאים המקובלים בפקולטה אליה משתייכת החטיבה (רוח, חברה או טבע). תלמידים שלא התקבלו לחטיבה כלשהי יצטרכו לבחור חטיבה אחרת.

מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

א.	תוכנית חד מחלקתית	(112 נק"ז)
ב.	תוכנית דו מחלקתית	(56 נק"ז)

מבנה תוכנית לימודים חד-מחלקתית (112 נק"ז)

התלמידים ילמדו את כל לימודיהם במסגרת המסלול לב.א. כללי, באחת משתי האפשרויות הבאות:

א.	ארבע חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת;
ב.	שלוש חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת ושתי חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת.

בוגרי התוכנית שילמדו 50% מהתוכנית בחטיבות מדעי החברה ו-50% בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי הרוח והחברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי החברה יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי החברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים כלליים" במדעי הרוח.

במסגרת התוכנית יצטרך התלמיד לכתוב לפחות שתי עבודות סמינר.

הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה פקולטיים כלליים בהיקף של 6 נק"ז (במקום 12 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

מבנה תוכנית לימודים דו-מחלקתית (56 נק"ז)

הלימודים יתקיימו במסלול דו-מחלקתי. התלמידים ילמדו במסלול ללימודים כלליים (56 נק"ז) וכן (54 נק"ז) לימודים במסגרת אחת המחלקות האחרות בפקולטה למדעי הרוח והחברה לפי בחירתם. הקבלה למחלקה השנייה היא בהתאם לתנאי הקבלה הנהוגים בה.

תלמידי המסלול ללימודים כלליים יוכלו לבחור באחת משתי האפשרויות הבאות:

- א. לימודים בשתי חטיבות מורחבות, כל אחת בת 28 נק"ז.
- ב. לימודים בחטיבה אחת מורחבת בת 28 נק"ז ושתי חטיבות רגילות בנות 14 נק"ז כל אחת.

כל הסטודנטים יהיו חייבים לכתוב לפחות עבודת סמינר אחת. כל הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה כלליים, אך בהיקף של 8 נק"ז בלבד (במקום 10 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

הנחיות כלליות

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים לא יהיו רשאים לבחור בחטיבה/ות המוצעת/ות על ידי המחלקה השנייה (הדיסציפלינרית) שבה ילמדו.

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים הלומדים באחת החטיבות המורחבות של הפקולטה למדעי הטבע (מתמטיקה, מדעי המחשב ומדעי החיים) חייבים לקחת חטיבה מורחבת נוספת (28 נק"ז) במדעי הרוח או החברה. סטודנטים אלו לא יוכלו ללמוד את יתרת לימודיהם בחטיבות רגילות בנות 14 נק"ז.

כתיבת עבודת סמינר אפשרית באחת משתי הדרכים:

- א. יש לכתוב עבודת סמינר באחת החטיבות בהן לומד/ת התלמיד/ה אם קורס זה כלול במסגרת החובות של החטיבה.
- ב. במידה ואין חובת סמינר בחטיבות, התלמיד/ה יכתבו סמינר באחד מקורסי הבחירה בחטיבה, באישור המרצה של הקורס.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם על-פי דרישת כל מחלקה ומחלקה שאליה שייכת החטיבה בה בחרו הסטודנטים ללמוד במסגרת המסלול לב.א. הכללי, ולא פחות מממוצע של 65.

חובת יעוץ

כל התלמידים חייבים להשתתף בקדם יעוץ במחלקה ל ב.א. כללי ולקבל את הסכמת היועץ על החטיבה שבה הם מבקשים ללמוד. קדם היעוץ יתקיים לפני תקופת הרישום הכללית הרשמית של הפקולטה.

רשימת החטיבות בפקולטה למדעי הרוח והחברה**חטיבות מחלקתיות ובטיפול מחלקתי**

המחלקה	חטיבות רגילות – 14 נק"ז	חטיבות מורחבות – או תוכנית מחלקה משנית 28 נק"ז
מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה
ספרות עברית	ספרות עברית	ספרות עברית
לשון עברית		לשון עברית
היסטוריה של עם ישראל	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי	תולדות עם ישראל
היסטוריה כללית		היסטוריה כללית
לימודי מדינת ישראל		לימודי מדינת ישראל
מחשבת ישראל	מחשבת ישראל	מחשבת ישראל
	חטיבה ללימודי אגדה והלכה	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
מזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון
		חטיבה בשפה ותרבות ערבית
פילוסופיה	פילוסופיה	פילוסופיה
	חטיבה למחשבה מדינית וחברתית	חטיבה למחשבה מדינית וחברתית
פוליטיקה וממשל		פוליטיקה וממשל
חינוך		חינוך
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי		גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
תולדות האמנות	חטיבה באמנות ובמוסיקה	חטיבה בתולדות האמנות
		חטיבה באמנות יצירה
ספרויות זרות ובלשנות		ספרות או בלשנות אנגלית

חטיבות עצמאיות (בפקולטה למדעי הרוח והחברה)

חטיבות רגילות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה ללימודי פולקלור	חטיבה ללימודי פולקלור
חטיבה ללימודים אורבניים	חטיבה ללימודים אורבניים
חטיבה ללימודים אוסטריים-גרמניים	חטיבה ללימודי תקשורת
חטיבה ללימודי מגדר	חטיבה ללימודי מגדר
חטיבה בנצרות קדומה	חטיבה ללימודי צבא ובטחון

רשימת חטיבות (בפקולטה למדעי הטבע)

חטיבות מורחבות 28 נ"ז	חטיבות רגילות 14 נק"ז
חטיבה במדעי המחשב (30.5 נק"ז)* חטיבה במתמטיקה (31 נק"ז)*	חטיבה במדעי המחשב (15 נק"ז)*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם.

חטיבות רק במסגרת ב.א. כללי **

חטיבות מורחבות 28 נ"ז	חטיבות רגילות 14 נק"ז
חטיבה ברווחה חברתית* מדעי החיים* חטיבה במדע קוגניטיבי חטיבה בכלכלה*	חטיבה ברווחה חברתית* מדעי החיים*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם

הערות לגבי חטיבות להן נדרשים תנאים מיוחדים

לחטיבה ברווחה חברתית - מתקבלים 10 תלמידים בעלי ציון פסיכומטרי או סכס הגבוהים ביותר מבין מבקשי החטיבה. את החטיבה לא יוכלו ללמוד תלמידים הלומדים חינוך או מדעי ההתנהגות כמחלקה או כחטיבה.

לחטיבות כלכלה, מתמטיקה, מדעי המחשב ומדעי החיים – מתקבלים בעלי ציון פסיכומטרי/סכס מעל 600 וציון 85 בהיקף של 5 יח' בבגרות במתמטיקה או ציון 90 בהיקף שח 4 יח'.

החטיבה לשפה ותרבות ערבית – מיועדת לתלמידים השולטים בשפה ערבית.

החטיבה לספרות או בלשנות אנגלית – מיועדת לדוברי אנגלית בלבד.

תלמידים רשאים ללמוד רק חטיבה אחת מהפקולטה למדעי הטבע

** חטיבות אלה מוכרות אך ורק במסגרת המחלקה לב.א. כללי. סטודנט שיפסיק לימודיו במחלקה, מכל סיבה שהיא, לא יוכרו לו חטיבות אלו כחטיבות עצמאיות.

חטיבה ברוחה חברתית**א. חטיבה מצומצמת - (14 נק"ז)****קורסי חובה**

קורס שנתי	נק"ז	4	מדיניות רווחה
קורס שנתי	נק"ז	4	משפט ואתיקה וע"ס
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	חשיבה פוליטית
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	כלכלה לעובדים סוציאליים
	נק"ז	12	סה"כ

ב. חטיבה מורחבת - (28 נק"ז)**קורסי חובה**

קורס שנתי	נק"ז	4	מדיניות רווחה
קורס שנתי	נק"ז	4	משפט ואתיקה וע"ס
קורס שנתי	נק"ז	6	יסודות הסוציולוגיה
קורס שנתי	נק"ז	4	מבנה חברתי
קורס שנתי	נק"ז	4	סטטיסטיקה ושיטות מחקר
	נק"ז	22	סה"כ

קורסי בחירה

קורס שנתי	נק"ז	6	מבוא לפסיכולוגיה
קורס שנתי	נק"ז	4	פסיכופתולוגיה
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	* בעיות משפטיות ספציפיות לעובדים סוציאליים
קורס סמסטריאלי	נק"ז	2	* זכויות הילד

* יאושר רק קורס אחד מביניהם

הערות:

- יש לבדוק על לוח המודעות מתי מתקיים כל קורס.
- יש ללמוד את הקורסים בסדר הכרונולוגי בו הם מתקיימים. אין ללמוד קורסי בחירה לפני קורסי חובה.
- סטודנטים הלומדים בחטיבה לרווחה חברתית, אינם יכולים ללמוד בחטיבות לחינוך ומדעי ההתנהגות במסגרת ב.א. כללי או כמחלקה נוספת.

חטיבה בכלכלהחטיבה מורחבת - 28 נק"ז

<u>חובות שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישת קדם</u>
מבוא לכלכלה א'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
<u>חובות שנה ב'</u>		
תורת המחירים א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
תורת המחירים ב'	4	
מאקרו כלכלה א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
מאקרו כלכלה ב'	4	
<u>חובות שנה ג'</u>		
כלכלת ישראל	3	
* יש להשלים מלימודים כלליים	1	
סה"כ 28		

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.

תכנית חטיבה בכלכלה – 28 נק"ז – (נלמדת במכללת אחוה בלבד)

<u>קורס:</u>	<u>שנה</u>	<u>נק"ז</u>
1. יסודות הכלכלה – מיקרו	א'	3
2. יסודות הכלכלה – מאקרו	א'	3
3. יסודות החשבונאות	א'	3
4. יסודות מימון הפירמה	ב'	3
5. כלכלה ניהולית	ב'	3
6. מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	ב'	3
7. סמינר המשק הישראלי	ב'	3
8. 2 קורסי בחירה בכלכלה בהתאם לאישור היועץ	ב'	6

חטיבה זו מוצעת במכללת אחוה בלבד. הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-7 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד באוניברסיטה במסגרת ב.א. כללי.

חטיבה במדע קוגניטיבי

יועצי החטיבה : פרופ' נעמי שיר
 ד"ר אריאל כהן
 ד"ר הילה יעקובסון
 shir@bgu.ac.il
 arikc@bgu.ac.il
 hillaj@bgu.ac.il

מבוא

מדע קוגניטיבי הוא מדע מולטי דיסציפלינרי של המבנה והתהליכים הכרוכים הן בקוגניציה האנושית והן בסימולציה חישובית. המדע הקוגניטיבי מתמקד בחיפוש אחר הבנת העקרונות שלפיהן פעילויות קוגניטיביות אינטליגנטיות מבוצעות, אם על ידי בני אדם ואם על ידי מכונות. הנושאים שהמדע הקוגניטיבי מטפל בהם כוללים צבירה, שמירה, ושימוש בידע, החל מתפישה חושית ועד לפתירת בעיות מסובכות במוח האנושי ובאינטליגנציה מלאכותית. המטרה העתידית היא הבנה טובה יותר של מוח האדם, הוראה ולמידה של כישורים שכליים, ושל פיתוח כלים אינטליגנטים שיתרמו לכישורים האנושיים בדרכים חשובות ובוונות. החקר האנושי מערב הדמיות מופשטות ומחקר נזירי פסיכולוגי של המוח.

המדע הקוגניטיבי נוצר כשטח מחקר בין-תחומי והתפתח בכל העולם כתוצאה מההבנה כי התקדמות מחקרים רצינית דורשת שיתוף בין החוקרים בתחומים הרלוונטיים שהם: בלשנות, פסיכולוגיה, מדעי המחשב, פילוסופיה (של הפסיכולוגיה ושל הלשון).

בוגרי התוכנית יוכלו להמשיך בלימודים לתארים מתקדמים לדוגמה: פסיכולוגיה קוגניטיבית (אוניברסיטת בן-גוריון) בלשנות קוגניטיבית (אוניברסיטת בן-גוריון) ומדעי המוח (האוניברסיטה העברית) ותכניות דומות נוספות באוניברסיטאות שונות בארץ ובעולם. בהמשך יוכלו הסטודנטים להשתלב הן בעבודה מחקרית והן בעבודה ישומית בתחומים הנ"ל.

מבנה הלימודים

כל סטודנט המרכיב תכנית מלאה במדע קוגניטיבי ילמד 2 חטיבות מורחבות במסגרת ה-ב.א. הכללי שאחת מהן היא החטיבה במדע קוגניטיבי. התלמיד יבחר כמחלקה נוספת (54 נק"ז) באחת המחלקות: ספרויות זרות ובלשנות (המסלול לבלשנות) או מדעי ההתנהגות.

ההרכבים השונים המומלצים לתכנית במדע קוגניטיבי הם (בנוסף לחטיבה המוצעת):

1. **ספרויות זרות ובלשנות** – מסלול בלשנות 54 נק"ז

במסגרת ב.א. כללי, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהן:

א. פסיכולוגיה קוגניטיבית: 28 נק"ז

ב. מדעי המחשב: 28 נק"ז

2. **מדעי ההתנהגות** 54 נק"ז

במסגרת ב.א. כללי, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהן:

א. בלשנות: 28 נק"ז

ב. מדעי המחשב: 28 נק"ז

תנאי הקבלה לתוכנית הם תנאי קבלה של כל מחלקה/חטיבה + תנאי הקבלה לחטיבה. יופעלו תנאי הקבלה של המחלקה המחמירה ביותר בתכניתו של כל סטודנט. יש לפנות למחלקה לספרויות זרות ובלשנות לתיאום התוכנית.

חטיבה במדע קוגניטיבי 28 נק"ז

4 נק"ז	מבוא למדע קוגניטיבי (א+ב)	<u>שנה א'</u>
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הנפש	
8 נק"ז	מבוא לבלשנות	
5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה ¹	<u>או</u>
4 נק"ז	פסיכולינגוויסטיקה	<u>שנה ב'</u>
4 נק"ז	ניורולינגוויסטיקה	<u>או</u>
6 נק"ז	לוגיקה (א+ב)	
	2 מהקורסים הבאים :	<u>או</u>
	פילוסופיה של הפסיכולוגיה והמדעים	
3 נק"ז	הקוגניטיביים	
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הלשון	
3 נק"ז	פילוסופיה של הלשון למתקדמים ²	
3 נק"ז	פילוסופיה של הנפש למתקדמים	
4 נק"ז	קורס בתחום המדע הקוגניטיבי ³	
4 נק"ז	סמינר במדע קוגניטיבי ³	<u>שנה ג'</u>
26-29 נק"ז	סה"כ	

¹ הרישום למבוא לפסיכולוגיה באישור היועץ.

² תנאי קדם : מבוא לפילוסופיה של הלשון.

³ הסטודנט יבחר מבין רשימת קורסי בחירה וסמינרים אשר תורכב מדי שנה בתאום עם המחלקות.
* הרכב התכנית באישור היועץ בלבד.

חטיבה בספרויות זרות ובלשנות:**חטיבה בבלשנות 28 נק"ז**

8 נק"ז	מבוא לבלשנות (לשון אנגלית לפי הצורך ללא נק"ז)	<u>שנה א'</u>
4 נק"ז	תחביר	<u>שנה ב'</u>
4 נק"ז	סמנטיקה	
4 נק"ז	פונולוגיה	
4 נק"ז	סמינר	<u>שנה ג'</u>
4 נק"ז	קורס בחירה (פסיכולוגיה של הלשון, רכישת לשון או כדומה)	
<hr/>		
28 נק"ז	סה"כ	

חטיבה במדעי התנהגות 28 נק"ז (קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית)

5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה	<u>שנה א'</u>
3 נק"ז	מבוא לסטטיסטיקה (סמס' א')	
3 נק"ז	הסקה סטטיסטית (סמס' ב')	
2 נק"ז	פסיכולוגיה ניסויית	<u>שנה ב'</u>
4 נק"ז	פסיכולוגיה קוגניטיבית	<u>שנה ג'</u>
10-12 נק"ז	קורס בחירה, סדנה בפסיכולוגיה קוגניטיבית	
<hr/>		
27-29 נק"ז	סה"כ	

קורסים מתאימים ניתנים גם במחלקה לחינוך ובמחלקות אחרות מחוץ לפקולטה. יאפשר לסטודנט ומעוניין, בתאום עם היועץ, להחשיב קורסים אלה במקום קורסי התוכנית הקבועים.

* יש לדאוג שבשתי החטיבות שבחרתם יהיו לפחות 56 נק"ז

חטיבה במדעי המחשב 28 נק"ז

פירוט התכנית – ראה עמודים 411-412

מתמטיקה ל-ב.א.**(סימן מחשב 140)**

תלמידי התוכנית הדו-מחלקתית ותוכנית המחלקה המשנית רשאים לבחור בצירוף של מתמטיקה עם לימודים מתוך מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה תנאי המעבר למתמטיקה לתואר ב.א. זהים לתנאי המעבר של הפקולטה למדעי הטבע. פרטים מלאים בשנתון הפקולטה למדעי הטבע בפרק הדין בכללי מעבר לתואר בוגר.

מבנה הלימודים**1. תכנית דו-מחלקתית - מתמטיקה****שנה א'**

מספר הקורס	שם הקורס	היקף		נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש	ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	2	6.0	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	2	5.0	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה					
201-1-0201, 201-1-7011		4	2	5.0	אביב	
201-1-7011	אלגברה 1	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	2	5.0	אביב	201-1-7011

סה"כ 31.0 נקודות

שנה ב'-ג'

מספר הקורס	שם הקורס	היקף		נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש	ת			
201-1-0061	משוואות דיפר' רגילות	4	1	4.5	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-0071	יסודות תורת הפונקציות המרוכבו	3	1	3.5	סתיו	201-1-0021
201-1-0231	אנליזה פורייה ואדוות	4	-	4.0	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-7031	אלגברה 3	4	-	4.0	סתיו	201-1-7021
201-1-8001	הסתברות	4	1	4.5	סתיו	0021-1-201, 201-1-0021
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5.0	סתיו	

סה"כ 25.5 נקודות

2. תוכנית מחלקה משנית - מתמטיקה

מספר הקורס	שם הקורס	היקף		נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש	ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	2	6.0	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	2	5.0	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7011	אלגברה 1	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	2	5.0	אביב	201-1-7011
201-1-2201	מתמטיקה דיסקרטית	4	2	5.0	אביב	201-1-0201, 201-1-7011

סה"כ 31.0 נקודות

מדעי המחשב ל- ב.א.**(סימן מחשב 146)**

המחלקה למדעי המחשב מציעה שתי תכניות במסגרת הפקולטה למדעי הרוח והחברה, מחלקה משנית וחטיבה מצומצמת.

התכנית מיועדת לתלמידים מצטיינים, ומאפשרת חשיפה מהירה לנושאים מרכזיים במדעי המחשב, תוך ויתור על ידע בסיסי רחב. לכן נדרשת רמת הישגים גבוהה יחסית בקורסי החובה. לשם קבלה למחלקה משנית יש לפנות למדור רישום. קריטריוני הקבלה דומים לאלו הנהוגים במחלקה למדעי המחשב.

א. מדעי המחשב כמחלקה משנית**קורסי חובה**

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגיל</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-1001	*הדרכה במעבדה			0.0	סתיו	
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5.0	סתיו	201-1-0201 (במקביל)
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה	4	2	5.0	אביב	201-1-0201
202-1-1031	מבני נתונים	4	2	5.0	אביב	202-1-1011, 201-1-2201 (במקביל)

* מיועד לסטודנטים עם רקע קודם חסר ב- Windows, Internet, E-mail

קורסי בחירה

קורסים מתוך הרשימה הבאה, או קורסים אחרים באישור היועץ, בהיקף 8.5-11.0 נק"ז.

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגול/מעבדה</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-2031	תכנות מערכות	4	2	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2071	מעבדה בתכנות מערכות	-	3	1.5	אביב	202-1-2031
202-1-2011	אוטומטים שפות פורמליות וחישוביות	4	1	4.5	סתיו	202-1-1031
202-1-2041	תכנון אלגוריתמים	4	2	5.0	אביב	202-1-2011
202-1-2051	עקרונות שפות תכנות	4	2	5.0	אביב	202-1-1031
361-1-3131	מערכות ספרתיות	3	1	3.5	סתיו	
361-1-3201	מבוא למחשבים	3	1	3.5	אביב	361-1-3131

ב.

תכנית חטיבה מצומצמת במדעי המחשב

תכנית זו כוללת את הקורסים "מבוא למדעי המחשב", "מבני נתונים", "מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות" (פירוט בתכנית מחלקה משנית) בהיקף של 15 נק"ז.
 לשם קבלה לחטיבה מצומצמת יש לפנות למזכירות הפקולטה. הקבלה טעונה אישור של מרכז המחלקה המשנית למדעי המחשב. קריטריוני הקבלה זהים לקריטריוני הקבלה למחלקה משנית.

תקנות לימודים במחלקה משנית ובחטיבה

1. בכל סמסטר יש לקבל אישור על תכנית לימודים מוצעת מאת מרכז המחלקה המשנית.
2. ניתן להשתתף בקורסי בחירה רק לאחר השלמת כל קורסי החובה בציונים מעל 65 (בכל קורס וקורס) ובמוצע ציונים מעל 70.
3. סטודנט צפוי להפסקת לימודיו בתכנית בכל אחד מהמצבים הבאים :
 - א. אם ממוצע ציוניו המצטבר בתכנית הינו נמוך מ-65.0 בתום הסמסטר השני ללימודיו, או בתום כל סמסטר מאוחר יותר.
 - ב. אם איננו רשאי להשתתף בקורסי בחירה בתום שנתיים של לימודים.
 - ג. אם נכשל במקצוע, לאחר הרשמתו אליו בפעם השניה.
4. התקנות בנוגע למועדים מיוחדים הן בהתאם לנהוג בפקולטה למדעי הטבע. בפרט, אם מתקיימות שתי בחינות במועד א' באותו יום, נדרש הסטודנט במידת האפשר לגשת לבחינה במקצוע מדעי המחשב או במקצוע חובה, ולהבחן במקצוע בחירה במועד ב'.

לימודי תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה
(סימן מחשב 2-183)

התכנית נועדה להעניק לסטודנטים ידע עיוני ומיומנויות לחקר התקשורת לקראת השתלבותם באקדמיה, במחקר או בהוראה.

יעדי התכנית: להרחיב ולהעמיק את ההבנה לתהליכי ההפקה, הפעולה, התכנים וההשפעה של אמצעי תקשורת קיימים וחדשים: להוסיף ידע על תהליכי תקשורת: הוראה ולימוד של הסביבה התקשורתית והיחסים בין מרכיביה השונים - ערכים, טכנולוגיה, ארגון, תוכן ושיח. אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע אף שהידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבותם באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, סוכנות פרסום או משרד ליחסי ציבור.

תנאי הרשמה וקבלה

התכנית מיועדת:

1. לבוגרי תואר ראשון או חטיבת לימודים בתקשורת;
2. לבוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים. מועמדים אלה יידרשו ללמוד קורסי השלמה ע"פ החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

רשאים להגיש מועמדות בוגרים שממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 85 לפחות. הקבלה מותנית בהישגים בלימודים ובהתאמת המועמדים ללימודים.

לימודי השלמה לקראת תואר שני

בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים או שלא סיימו לימודי חטיבה בתקשורת, יידרשו ללמוד קורסי השלמה, לפי הרקע האקדמי של הסטודנטים. לימודי השלמה כוללים 3 קורסים – מפת התקשורת בעולם ובישראל, מושגי יסוד בתקשורת. סטודנטים שאינם בוגרי מדעי החברה יידרשו להשלים קורס מבוא לסטטיסטיקה. על כל הסטודנטים ללמוד שיטות מחקר בשנה א'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

מבנה לימודים

התכנית מציעה תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה **בנתיב מחקרי בלבד**. התכנית כוללת לימודים בהיקף של 40 נק"ז, כלהלן:

- 12 נק"ז קורסי חובה
- 16 נק"ז סמינרים
- 2 נק"ז פרקטיקום מחקרי
- 2 נק"ז סדנא לכתיבת תזה
- 8 נק"ז עבודת גמר

כל הסטודנטים חייבים ללמוד חייבים ב-12 נק"ז קורסי חובה, קורסי יסוד עיוניים לטיפוח "תרבות משותפת". לימודי הבחירה מקיפים ארבעה סמינרים. הסטודנטים נדרשים להשתתף בפרקטיקום מחקרי בהיקף של 40 שעות בגוף העוסק בחקר התקשורת.

ניתן לרכז את הלימודים ביום-יומיים בשבוע. משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים. במהלך השנתיים הראשונות יש להשלים את חובות השמיעה. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': הגשת הצעת תזה, סיום קורסי החובה בציון 75 לפחות, סיום קורסי הבחירה בציון 70 לפחות וקורסי השלמה בציון 75 לפחות.

עבודת גמר

מלבד הבחינות בקורסים השונים וארבע עבודות סמינריונית, נדרשת בתכנית הגשת עבודת גמר מחקרית. בעבודה זו נדרשים הסטודנטים ליישם ידע שרכשו בלימודיהם בטיפול עצמאי בסוגיה מחקרית. נושא עבודת הגמר ייבחר עד סוף השנה הראשונה במסגרת סדנא לכתיבת תזה ולא יאוחר מתחילת שנת הלימודים השנייה, אשר במהלכה יקבלו כותבים הנחייה אישית בהכנת הצעת המחקר.

סטודנטים שלא יגישו את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים, רשאית המחלקה להמליץ להפסיק את לימודיהם על הפסקת לימודים.

מבנה הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

משאבי לימוד

סטודנטים מצטיינים יוכלו להשתלב בהוראה ובמחקר במהלך הלימודים. מלגות מוענקות בהתאם למדיניות האוניברסיטה ולהישגי הסטודנטים.

מבנה הלימודים**שנה א'**

חובה 1	שיטות מחקר (שנתי)	4	נק"ז
חובה 2	תיאוריות, מודלים וגישות במדעי התקשורת (שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
סדנא	לכתיבת תזה (שנתי)	2	נק"ז

		18	נק"ז

שנה ב'

חובה 1	טכנולוגיות תקשורת א': היבט מוסדי	2	נק"ז
חובה 2	טכנולוגיות תקשורת ב': היבט תרבותי	2	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
פרקטיקום	מחקרי	2	נק"ז
עבודת גמר		8	נק"ז

		22	נק"ז

40 נק"ז**סה"כ:**

לימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה**(סימן מחשב 2-199)**

הוראת המדעים והטכנולוגיה היא דיסציפלינה החוקרת תהליכי למידה והוראה של המדע והטכנולוגיה. במסגרת הלימודים מושם הדגש על שילוב בין תיאוריה למעשה, ובין המחקר ויישומו בשדה.

מטרת התכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה היא להקנות ללומדים בה הסתכלות כוללת ומעמיקה על תהליכי ההוראה והלמידה בכיתה, ולתת לו כלים לפתח תהליכים אלו במערכת החינוך. התכנית מעניקה ההזדמנות להתפתח כמורה-חוקר, בין היתר, גם על-סמך התובנות העולות ממחקריו. התוכנית משלבת לימודים מתקדמים בתחומים כגון: מחקר חינוכי, תיאורית למידה והוראה במתמטיקה מדעי הטבע והטכנולוגיה, ההיסטוריה והפילוסופיה של המדעים, והעמקת הידע תיאורטי בדיסציפלינה שבה מתמחה הסטודנט. -

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

דרישות סף לקבלה

- בעלי תואר "בוגר במדעים" (B.Sc.) במדעי הטבע או הנדסה, בציון 75 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בטכנולוגיה" B.Tech בתחומי ההנדסה השונים, בציון 80 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בהוראה" B.Ed, שהתמחותם הוראת מתמטיקה, מדעים או טכנולוגיה, בציון 85 לפחות.
- חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
- המועמדים חייבים להיות בעלי תעודת הוראה אקדמית ו/או ניסיון של שנתיים לפחות בהוראה.
- מקרים חריגים ידונו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תוכנית הלימודים – הלימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 33 נק"ז, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 6 נק"ז, ולהשתתף בסמינר תזה בהיקף 1 נק"ז. הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת מחקר תוגש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש עד תום השנה השלישית ללימודים. בנוסף, על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בעל פה. הבחינה תתקיים עם תהליך שיפוט העבודה. סיום באותה שנה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. בוגרי הנתיב המחקרי בעלי הישגים לימודיים גבוהים יכולים להמשיך ללימודי תואר שלישי.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 39 נק"ז. בנוסף, עליהם להכין מחקר זוטא במסגרת הקורס "סקירת ספרות" בהיקף של 1 נק"ז. נושא העבודה המסכמת יבחר ע"י הסטודנטים בתיאום עם המנחה. על הסטודנטים להיבחן לעמוד בבחינת גמר בעל-פה, בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. בוגרי הנתיב הכללי יוכלו להמשיך ללימודים מתקדמים רק לאחר לימודים נוספים וכתובת עבודת גמר.

מבנה הלימודים :

מכלול הקורסים של התכנית מורכב מארבעה תחומים :

- א. קורסי הליבה של הוראת המדעים, לנתיב הכללי והמחקרי (כ-21 נק"ז חובה).
- ב. קורסים במקצוע ההוראה, לנתיב הכללי והמחקרי (לפחות 6 נק"ז).
- ג. חובת בחירה מתוך קורסי המחלקה – להשלמת מכסת הנקודות לפי נתיב הלימודים.
- ד. קורסים להשלמה בחינוך או במקצוע מדעי משלים – לפי הנדרש.
- ה. סמינר תיזה – חובה לנתיב המחקרי (1 נק"ז).
- ו. סקירת ספרות בנושא נבחר – חובה לנתיב הכללי (1 נק"ז).

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי -

50%	קורסים
35%	עבודת גמר
15%	בחינת גמר

בנתיב הכללי-

75%	קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים כלליים
(סימן מחשב 151)

הלימודים הכלליים כוללים :

1. אנגלית כשפה זרה ברמת מתקדמים 2 *
2. הכרת הספרייה
3. לימודי בחירה כלליים
4. לימודי בחירה מתוך המחלקות השונות

* על סטודנט שקיבל פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי לדאוג לעדכון הפטור במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים. אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקלו לו לתואר.

הכרת הספרייה

תרגיל וירטואלי באינטרנט להכרת הספרייה. התרגיל נועד עבור סטודנטים חדשים וסטודנטים בעלי רקע אקדמי ממוסדות אחרים. (כולל המכללות האקדמיות בחסות אוניברסיטת בן גוריון בנגב). הקורס אינו מקנה נקודות זכות ומדווח בציון "עובר" או "לא השתתף". השתתפות בתרגיל הוירטואלי הוא חובה. לא ניתן לקבל פטור מתרגיל זה.

כדי לעבור את התרגיל יש להכנס לאתר הבית של הספרייה בכתובת :

www.bgu.ac.il/aranne

לימודי בחירה

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה מחוץ לתחומי התמחותו, בהיקף של 10 נק"ז. (תלמידי המסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה חייבים ב- 8 נק"ז בתוכנית דו-מחלקתית וב-6 נק"ז בתוכנית החד-מחלקתית).

התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך הרשימה המתפרסמת בנפרד. הלימודים שברשימה פתוחים לתלמידים מכל הפקולטות והמחלקות. אולם מספר המקומות מוגבל ויש להרשם במועדי הרישום כפי שנקבעו לכל תלמיד.

תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה - המציעה את הקורס, ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו דהיינו אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו. כמו כן עליו לדאוג כי המחלקה תפתח עבורו מקום במחשב, בתקופת הרישום לקורסים.

תלמיד הבוחר בקורס הניתן על ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה חייב למלא את כל דרישת הקורס. לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

שיעורים רבים הם שנתיים ומחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. חלק א' ניתן בסמסטר א' וחלק ב' ניתן בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית.

לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס.

רשימות קורסי הבחירה של הלימודים כלליים מתפרסמות על לוח המודעות של מזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ובאתר האינטרנט.

פרטים על מועדי השיעורים הניתנים על ידי המחלקות מופיעים ברשימות השיעורים של אותן המחלקות. *

נוכחות חובה בכל הלימודים הכלליים.

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

* יתכנו שינויים - יפורסמו על לוחות המודעות בפקולטה.

חטיבות הלימודים

חטיבות הלימודים מיועדות לתלמידי הלומדים בתכנית מחלקה ראשית ולתלמידי הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה. (ראה בפרק הדן בלימודי המחלקה). כל תלמיד הלומד בתוכנית זו חייב ב-2 חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת. או בחטיבה מורחבת בת 28 נק"ז.

הקורסים שמהם מורכבות החטיבות במחלקות השונות, רוכזו כאן על מנת לאפשר לסטודנט התמחות נוספת והעמקת ידיעותיו בתחומים שונים.

היעוץ בלימודי חטיבות נעשה על-ידי היועצים של החטיבות.

תלמיד הבוחר בחטיבה חייב לעמוד בכל החובות והדרישות של כל השעורים בחטיבה, לרבות עבודות ובחינות.

חטיבות הלימודים המורחבות (28 נק"ז) ייכללו בתעודת הבוגר. ציוני החטיבות ישוקללו בציון הסופי לתואר בוגר. במעבר משנה לשנה צריך הסטודנט להגיע לממוצע של לפחות 65.

תלמידי מחלקה ראשית/חטיבות חייבים בכתיבת עבודת סמינר בהתאם לדרישות החטיבה כפי שמופיעות בשנתון.

תלמיד הבוחר באחד מקורסי החטיבה (שאינם מוצעים כסמינר) כסמינר חייב לפנות אל מורה הקורס בבקשה לכתוב עבודה סמינרית בקורס זה. ולהעביר אישור בכתב למזכירות הפקולטה.

על התלמיד מוטלת החובה לביצועה של הנחיה זו.

חטיבה לשפה ותרבות ערבית

(סימן מחשב 137)

מטרת הלימודים

החטיבה לשפה ותרבות ערבית תשאף להעניק ידע רחב על השפה הערבית כתוצר של מערכים חברתיים ותרבותיים משתנים לאורך ההיסטוריה, מהתקופה הקדם אסלאמית ועד ימינו. דגש מיוחד יושם על הזיקות שבין השפה והתרבות, ואלה ישמשו אספקלריה נוספת ללימוד חברות דוברות ערבית. חטיבה זו מהווה מוקד משיכה לסטודנטים ממחלקות שונות, בעיקר מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. **סטודנטים בחטיבה ידרשו לעמוד בדרישות הקבלה לחטיבה ולהוכיח ידיעותיהם (שליטה) בשפה הערבית.**

מבנה הלימודים – 28 נק"ז**שנה א' – מבואות – חובה**

- היסטוריה של השפה הערבית - 4 נק"ז
- מבוא לפרוזה ערבית מודרנית - 4 נק"ז

שנה א', ב', ג' – שיעורי בחירה

- דיאלקטולוגיה* - 4 נק"ז
- קורס בחירה

שנה א' – מיומנויות שפה ערבית

- תורת ההגה והצורות - 4 נק"ז
- שנה א', ב', ג' – תרגיל קריאת טקסטים
- שנה ג' – פרו"ס

בקורס מיומנויות שפה ערבית ציון מעבר הוא 65, ביתר הקורסים בחטיבה ציון עובר הוא 60.

ראה מערכת שעות במחלקה ללימודי המזרח התיכון

* שיעור בחירה חובה בחטיבה.

Introduction to Arabic Literature

השיעור כולל הרצאות (2 שעות בשבוע) ותרגיל טקסטואלי (2 שעות בשבוע). במהלך הסמסטר יידונו קווי ההתפתחות בעיקריים של הספרות הערבית במאות ה-19 – 20: תנועת התרגומים והשתגרותם של דגמים ומושגים ספרותיים חדשים; היחס הדו-ערכי למורשת הערבית של ימי הביניים; התפתחות העיתונות והעיתונות הספרותית ועוד.

הרכב הציון - 50% תרגילים טקסטואלים והשתתפות פעילה בשיעורים
50% בחינה בכתב

137-1-0021 ההיסטוריה של השפה הערבית**137-1-0031****The History of the Arab Language**

הקורס מציע לסטודנטים סקירה כללית של ההתפתחות הלשונית וההיסטוריה החיצונית של השפה הערבית הספרותית והמדוברת. הסקירה תכלול צורות שונות של השפה כגון: ערבית פרה-אסלאמית, שפת הקוראן, ערבית בינונית, ערבית ספרדית וכו'. הקורס יכיר לסטודנטים את העקרונות והמתודולוגיה ששל הבלשנות ההיסטורית וההשוואתית, באמצעות יצוגים פונולוגיים, מורפולוגיים ותחביריים של השפה הקלאסית והמדוברת. דרישות מקדימות: ידיעת השפה הערבית ברמת פטור.

הרכב הציון: 70% בחינה בעל-פה/ בכתב / עבודה (לפי בחירת הסטודנט)
30% השתתפות פעילה בשיעורים.

מבוא לפרוזה ערבית מודרנית**Introduction to Modern Arabic prose**

שם המרצה: ד"ר יאיר חורי

בקורס יתוודעו התלמידים להתפתחותה של הפרוזה הערבית המודרנית החל מתחילת המאה העשרים ועד ימנו אלה. בתחילת הקורס תינתן הרצאה מקדימה שמטרתה לסקור את שלבי התפתחותה של הפרוזה הערבית המודרנית, ובמשך הקורס יקראו התלמידים טקסטים הלקוחים מז'אנר הסיפור הקצר והרומאן תוך כדי התמקדות בסוגיות ספרותיות שונות כגון: שינויים בסגנון ובתמאטיקה שחלו בפרוזה הערבית במהלך המאה העשרים, אסכולות ספרותיות מערביות והשפעתן על התפתחות הפרוזה הערבית.

חטיבה ללימודי צבא ובטחון

(סימן מחשב 150)

מטרת החטיבה להקנות ידע התורה האסטרטגיה ובמרכיבים השונים של תורת הביטחון של מדינת ישראל, לבחון את מדיניות הביטחון והשלכותיה על מדינת ישראל והחברה הישראלית, תוך דיון רחב בהיבטים פוליטיים, צבאיים, חברתיים ותרבותיים. תוכנית הלימודים נכללים נושאים מרכזים בבניית הכוח הצבאי ותורת הביטחון, בנושאים בעלי השלכות פוליטיות וחברתיות על הנעשה במדינת ישראל.

מבנה החטיבה

התכנית היא מסגרת לימודים במתכונת חטיבה מורחבת - 28 נק"ז.

הלימודים בחטיבה יתפרסו על שלוש שנים. בשנה הראשונה יידרשו הסטודנטים ללמוד שני קורסי מבוא: האחד בתולדות מדינת ישראל והשני בתורת הביטחון של מדינת ישראל. הקורס בתורת הביטחון של מדינת ישראל יכלול מרכיב תיאורטי רחב המתייחס להתגבשות תורת הביטחון המודרנית. בשנה השנייה יידרשו הסטודנטים ללמוד קורס חובה נוסף מתוך שניים שיוצעו וכן, עוד שלושה קורסים מתקדמים. בשנה השלישית יהיה על הסטודנטים להשתתף בקורס סמינריוני ולכתוב עבודה סמינריונית. במהלך התואר חלה על הסטודנט חובת השתתפות בשני סיורים.

מבנה הלימודים

		שנה א'
	תולדות כוח המגן- טרם קום המדינה	מבוא
4 נק"ז	מלחמת העצמאות	מבוא
4 נק"ז		

8 נק"ז		סה"כ
		שנה ב'
	4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	קורסי בחירה
16 נק"ז		

16 נק"ז		סה"כ
		שנה ג'
		סמינר
4 נק"ז		

4 נק"ז		סה"כ
		סה"כ לתכנית
28 נק"ז		

ראש החטיבה: פרופ' משה שמש

צבא וחברה בישראל 150-1-0011
 צבא וחברה בישראל 150-1-0021

The Military and Israeli Society

קשרי הגומלין וההשפעה ההדדית במדינת ישראל בין מערכת הביטחון והחברה. השפעת מערכת הביטחון וצה"ל על מדינת ישראל והחברה, השפעת השרות הצבאי על הפרט והחברה, השפעת צה"ל על מדיניות החוץ והביטחון, קשרי גומלין כלכליים, פוליטיים ומוניציפאליים. השתקפות ההוויה הביטחונית בתרבות הישראלית. תפיסת הביטחון הלאומי הרחבה של בן – גוריון. חלקו של צה"ל בהתיישבות, בחינוך ובקליטת העלייה בשנים הראשונות למדינה. דיון בשינויים החלים במעמדו ובתפקודו של צה"ל בחברה הישראלית.

תולדות הכוח המגן – סמס ב' 4 נק"ז 170-1-150

Sources of the Israeli Defense Forces

התפתחות כוח המגן העברי בא"י מתחילת המאה ה-20 ועד גמר מלחמת העצמאות.

חטיבה ללימודים אורבניים

(סימן מחשב 154)

מטרת החטיבה

החטיבה האורבנית מאפשרת לתלמיד המעוניין בכך ללמוד את הנושא האורבני כיחידה רב-תחומית, כולל היבטים גיאוגרפיים, כלכליים וחברתיים. מטרת החטיבה היא להקנות מושגי יסוד בלימודים אורבניים גם מתחומים שאינם מהווים חלק של המחלקה הראשית של התלמיד. לחטיבה האורבנית יתקבלו תלמידים משנת הלימודים השנייה ואילך.

מבנה החטיבה

לתלמידי החטיבה שתי אפשרויות להרכבת תוכנית הלימודים בחטיבה:

1. תכנית רגילה בת 14 נק"ז:

בתכנית הרגילה, התלמיד חייב להשתתף בשניים מתוך ארבעת קורסי החובה שיצוינו להלן. התלמיד חייב ללמוד לפחות 8 נק"ז מקורסים הניתנים במחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. דרישה זאת כוללת לפחות אחד משני קורסי החובה.

2. תכנית מורחבת בת 28 נק"ז: בתכנית המורחבת, התלמיד חייב להשתתף בשלושה מקורסי

החובה, שניים מהם ממחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. בסך הכל, על התלמיד לקחת לפחות 14 נק"ז ממחלקות אחרות.

קורסי החובה הינם:

- א. מבוא לגיאוגרפיה עירונית.
- ב. יסודות הסוציולוגיה.
- ג. מבוא לכלכלה (ללא כלכלנים).
- ד. מבוא לגיאוגרפיה כלכלית.

כל הקורסים שאינם מוגדרים כקורסי מבוא פתוחים לכל היותר לחמישה (5) מתלמידי החטיבה האורבנית. כדי להירשם בחטיבה בכלל, ולהשתתף בקורס מסויים כתלמידי החטיבה, תלמידים חייבים למלא טופס הרשמה אצל יועץ החטיבה, פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236 בניין מדעי רוח וחברה. סטודנט שאינו ממלא טופס הרשמה או שאינו מקבל חתימת היועץ להשתתף בקורס מסויים לא יחשב כתלמיד החטיבה.

סטודנט ששמע את המבואות או כל קורס אחר במסגרת לימודיו במחלקת האם או כל מסגרת אחרת, יהיה חייב בקורסים אחרים ע"פ הנחיות היועץ. עדיפות להשתתפות בקורס מסויים תינתן לתלמידים המבקשים לקחת קורס בתחום שאינו חלק מהמחלקה הראשית שלהם. תלמידים מאותה מחלקה יוכלו להשתתף בקורס על תקן החטיבה רק במקרה שישארו מקומות לקראת סוף תקופת השינויים.

יועץ החטיבה: פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236, בנין מדעי הרוח והחברה

מערכת שעות של תכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי החטיבה האורבנית ונמצאת במחלקה לגיאוגרפיה או במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (B.A כללי).

חטיבות לאמנויות**(סימן מחשב 134)****חטיבה בתולדות האמנות - 28 נק"ז****שנה א'**

נק"ז	4	(שנתי)	מבוא כללי לתולדות האמנות
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות ימי הביניים
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות המאות 15-18
נק"ז	4	(שנתי)	אמנות מודרנית

נק"ז	12		סה"כ

שנה ב'

נק"ז	6		קורסי בחירה
נק"ז	2		1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)

נק"ז	8		סה"כ

שנה ג'

נק"ז	4		קורסי בחירה
נק"ז	4	(שנתי)	1 סמינר (בתחום ההתמחות)

נק"ז	8		

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

חטיבה באמנות יצירה - 28 נק"ז (סימן מחשב 155)**שנה א'**

נק"ז	6	(שנתי)	חובה: ציור / רישום
נק"ז	4	(שנתי)	קורס עיוני בתולדות האמנות (ממבחר קורסי שנה א')

נק"ז	10		סה"כ

שנה ב'

נק"ז	12	(שנתי)	2 סדנאות למתקדמים

נק"ז	12		סה"כ

שנה ג'

נק"ז	6	(שנתי)	חובה: סדנת פרויקט

נק"ז	6		

תוכנית באמנויות ומוסיקה - 14 נק"ז (סימן מחשב 184)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינר במסגרת חטיבה זו.

חטיבה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 156)

מטרת החטיבה

החטיבה מאפשרת לסטודנטים שברצונם להעשיר את ידיעתם על ארצות המזרח התיכון ללמוד נושאים מתחומי הדת, ההיסטוריה, הגיאוגרפיה, הסוציולוגיה והתרבות של האזור - בתקופה שלמן צמיחת האיסלאם ועד ימנו.

א. חטיבה רגילה בלימודי המזרח התיכון – 14 נק"ז		
4	נק"ז	מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העות'מאנית
4	נק"ז	מבוא למזרח התיכון המודרני
2	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור
<hr/>		
14	נק"ז	סה"כ

יועץ החטיבה: ד"ר נמרוד הורביץ

ב. חטיבה מורחבת בלימודי המזרח התיכון – 28 נק"ז**שנה א'**

4	נק"ז	מבוא למזה"ת ממחמד עד עליית האימפריה העות'מאנית
4	נק"ז	מבוא למזרח תיכון המודרני
4	נק"ז	מבוא לדת האיסלאם

שנה א', ב' או ג'

4	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור בחירה
4	נק"ז	שיעור בחירה

שנה ג'

4	נק"ז	סמינר
---	------	-------

יועץ החטיבה: ד"ר נמרוד הורביץ

ראה מערכת שעות של המחלקה ללימודי המזרח התיכון

חטיבה ללימודי העולם הקלאסי**(סימן מחשב 157)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות הקלאסית.

בחטיבה שלושה נושאי לימוד :

- א. ארץ ישראל בתקופה הקלאסית
- ב. היסטוריה וארכיאולוגיה של העולם הקלאסי
- ג. היהדות והעולם הקלאסי

החטיבה מיועדת לתלמידי התכנית מחלקה ראשית בכל מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ומומלצת במיוחד לתלמידי המחלקות: היסטוריה, ארכיאולוגיה וספרויות זרות.

תכנית הלימודים :**נושא א' : ארץ ישראל בתקופה הקלאסית****שנה א'**

- קוי יסוד בהיסטוריה של עם ישראל, בימי בית שני ותקופת המשנה והתלמוד
8 נק"ז
- שיעור בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל
2 נק"ז

שנים ב'-ג'

- סמינר בהיסטוריה של ימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד
4 נק"ז
- או
- סמינר בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל
4 נק"ז

14 נק"ז סה"כ

נושא ב' : היסטוריה, ארכיאולוגיה ופילוסופיה של העולם הקלאסי**שנה א'**

- קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- ו/או מבוא כללי לארכיאולוגיה של העולם הקלאסי
6 נק"ז
- ו/או מבוא לפילוסופיה עתיקה

שנים ב'-ג'

- פרו"ס בהיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- או
- סמינר בהיסטוריה של העת העתיקה
4 נק"ז
- או
- סמינר בארכיאולוגיה קלאסית
4 נק"ז
- או

14 נק"ז סה"כ

סמינר בפילוסופיה עתיקה

נושא ג': היהדות והעולם הקלאסי**שנה א'**

- 4 נק"ז קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה
קריאת מקורות בהיסטוריה של עם ישראל בימי הבית השני
4 נק"ז ותקופת המשנה והתלמוד

שנים ב'-ג'

- 4 נק"ז שיעור בהיסטוריה של העת העתיקה
סמינר בהיסטוריה של עם ישראל בימי בית שני
4 נק"ז ותקופת המשנה והתלמוד

14 נק"ז סה"כ

החטיבה ממליצה לתלמידיה ללמוד קורס בשפה יוונית ו/או בשפה הרומית
בהיקף של 8 נקודות זכות לפחות.

יועצת החטיבה: ד"ר יוליה אוסטינובה

חטיבה ללימודים אוסטרו-גרמניים**(סימן מחשב: 163)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות ובהיסטוריה של גרמניה, אוסטריה ובאזורים דוברי הגרמנית במרכז אירופה, בזיקה ל- 2000 שנות ניסיון תרבותי יהודי גרמני. החטיבה מיועדת לתלמידי התואר הראשון בכל המחלקות של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. הקורסים יכללו לימודי היסטוריה, ספרות, מוסיקה, פילוסופיה, אומנות וקולנוע. כמו כן תהיה אפשרות לבחור בקורסים מתחום הסוציולוגיה, מדעי המדינה, מדעי ההתנהגות, פסיכולוגיה וחינוך. החטיבה תציע קורסים ללימוד השפה הגרמנית למתחילים ולמתקדמים:

דרישות החטיבה

14 נקודות זכות

שנה א'

שיעור מבוא
2 נק"ז
גרמנית כשפה זרה (חובה קורס מתחילים / מתקדמים) 4 נק"ז

שנה ב'

קורס מתקדם 4 נק"ז

שנה ג'

סמינר 4 נק"ז

* קורס בשפה הגרמנית ניתן ללמוד מקסימום 8 נק"ז.

חטיבה ללימודי מגדר
(סימן מחשב 165)

חקר המגדר או - מערכת היחסים בין המינים בחברה - הינו תחום מחקר המתפרש על פני תחומי ידע שונים ועושה שימוש במתודולוגיות מגוונות על מנת לבחון את הגילויים השונים של מגדר בחברה ובתרבות האנושית.

במסגרת הקורסים השונים הנלמדים בחטיבה יתוודעו הסטודנטים/יות לדרכים בהן ניתן לבחון את תחומי הידע השונים מפרספקטיבה של מגדר באמצעות קריאה מחודשת של טקסטים פילוסופיים, מחקרים הסטוריים, יצירות מרכזיות בתחום הדת, ספרות, אמנות, פוליטיקה, כלכלה וכד'. קורסים אחרים יעמדו על האופנים בהם נוצרות "גבריות" ו"נשיות" כקטגוריות חברתיות בעלות משמעויות ומאפיינים תרבותיים המשתנים בהתאם לזמן ולמקום. יידונו הנחות היסוד על פיהן נגזרת חלוקת התפקידים, הכוח והמשאבים בחברה בין גברים לנשים בתקופות ובחברות שונות. וינתחו מגוון הדרכים בהן נקטו קבוצות שונות של נשים, לאורך ההיסטוריה, להתמודדות עם תנאי חייהן ולעיצובם מחדש.

חטיבה מצומצמת – 14 נק"ז

			1.
			שנה א'
			חובה 1
			בחירה 1
			שנה ב' וג'
			2 קורסי בחירה
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי)		
2-4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
6-8 נק"ז	סה"כ		
6-8 נק"ז			
14 נק"ז	סה"כ		

חטיבה מורחבת – 28 נק"ז

2. הלימודים יתפרשו על פני שלוש שנים.

			שנה א'
			חובה 1
			חובה 2
			שנה ב'
			חובה 1
			בחירה 1
			בחירה 2
			שנה ג'
			בחירה 1
			סמינר 1
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
4 נק"ז	(סמסטר ב'אלי או שנת)		
8 נק"ז	סה"כ		
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
12 נק"ז	סה"כ		
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
4 נק"ז	(סמסטר א'אלי או שנת)		
8 נק"ז	סה"כ		

כל התלמידים חייבים לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת הסמינר הניתן על ידי החטיבה. לא ניתן להמירה על ידי עבודה שתכתב במסגרת סמינר שניתן במחלקה אחרת.

הערה: תנאי מעבר משנה לשנה ציון ממוצע בכל הקורסים 65.

ראש החטיבה:

דר' הנרייט דהאן-כלב המחלקה לב.א. כללי, חדר 361, בניין 72. טל: 6477953

יועצות החטיבה:

דר' ניצה ינאי, המחלקה למדעי ההתנהגות, חדר 365, בניין 72. טל: 6472033
דר' ניצה ברקוביץ, המחלקה למדעי ההתנהגות, חדר 381, בניין 72. טל: 6472064

מערכת שעות של תוכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי יועצות החטיבה ובמחלקה לב.א. כללי.

חטיבה במינהל עסקים**(סימן מחשב 166)**

שם הקורס	נק"ז	קורסים מקבילים
מבוא לכלכלה בסיסי *	3	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לכלכלה לניהול.
מבוא להתנהגות ארגונית	3	יסודות התנהגות ארגונית
יסודות השיווק	3	עקרונות השיווק
מערכות מידע***	3	
יסודות ניהול הייצור	3	יסודות הניהול
יסודות החשבונאות**	3	
יסודות המימון**	3	
קורסי בחירה להשלמת 28 נק"ז	6	
סה"כ	28	

דיני עסקים	3	
ניהול משאבי אנוש	3	
פסיכולוגיה לניהול	3	
כלכלה ניהולית	3	
אתיקה לניהול	3	
ניהול פרויקטים	3	
סטטיסטיקה לניהול	3	
כתיבה עסקית	1	

* במקומו ניתן ללמוד את הקורסים: "יסודות הכלכלה מיקרו" (3 נק"ז) ו- "יסודות הכלכלה מאקרו" (3 נק"ז).

** מי שלמד קורס זה במסגרת אחרת ילמד קורס בחירה נוסף בהיקף של 3 נק"ז

*** במקום קורס זה ניתן ללמוד את הקורס "שימושי מיקרו מחשב"

הערות

החטיבה מיועדת רק לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (ב.א. כללי) בחטיבות למינהל עסקים וכלכלה.

חטיבה ללימודי פולקלור**(סימן מחשב 169)****מטרות החטיבה:**

- א. לערוך היכרות עם חומרי פולקלור מתרבויות שונות בעיקר אלו הפועלות בישראל: פולקלור יהודי, פולקלור ערבי, ופולקלור בדואי.
- ב. להקנות לתלמיד כלי מחקר אנליטיים להתמודד עם חומרי הפולקלור על-פי תיאוריות ואסכולות המקובלות במדע הפולקלוריסטיקה.

החטיבה לפולקלור כוללת 3 מסלולי לימוד:

- א. ספרות עממית ולשון: סיפורי עם, מיתוסים ועלילות גבורה, אגדות קדושים, סיפורים אישיים, מעשיות קסם, בדיחות ואנקדוטות, חידות ופתגמים, שירה וזמר, בלדות, שירי ערש וקינות. לשונות יהודיות (לדינו, יידיש).
- ב. אמונות, מנהגים וטקסים עממיים: טקסים, פולחן, חגים, ריקודי-עם, משחקים, מנהגים סביב מחזור החיים ומחזור השנה, דמונולוגיה, מגיה, רפואה עממית.
- ג. אמנות עממית, תרבות חומרית, מוסיקה ותיאטרון: תשמישי קדושה, קמיעות, תלבושות, מוזיאונים, מוסיקה, ליתורגיקה, תיאטרון עממי.

שעורי השלמה:

תלמידי כל המחלקות יחויבו בשיעורי השלמה במידה ושיעורי החטיבה חופפים לשיעורים במחלקותיהם.

מבנה הלימודים

חטיבה מורחבת - 28 נק"ז

שנה א'

4 נק"ז	מבוא לתרבות עממית – שנתי
2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה (שעור חובה) חלק א'

6 נק"ז	

שנה ב'

2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה – חלק ב'
4 נק"ז	חקר הפולקלור: קריאה בטקסטים תיאורטיים (חובה לשנה ב') - שנתי
4 נק"ז	פרו"ס 2 X - סה"כ 4 נק"ז. הפרו"ס הוא קורס סמסטריאלי
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

14 נק"ז	

שנה ג'

4 נק"ז	סמינר
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

18 נק"ז	

סה"כ 28 נק"ז

חטיבה מצומצמת - 14 נק"ז

- מבוא לתרבות העממית - שיעור חובה
 שיטות מחקר בעבודת שדה (או שיעור מתודולוגי אחר) חלק א' בלבד
 פרו"ס $2 \times 4 = 8$ נק"ז. כל פרו"ס הוא סמסטריאלי = 2 נק"ז
 שעורי בחירה מהמסלולים השונים
 הערה: ניתן לסיים את הלימודים בשנתיים באישור מרכז החטיבה.

מרכזת החטיבה:

פרופ' תמר אלכסנדר

המחלקה לספרות עברית 08-6461775

מזכירת המחלקה:

אילנית כהן – 08-6461131

אימייל - ilcoh@bgu.ac.il

חטיבה למחשבה מדינית חברתית

(סימן מחשב 171)

כחטיבה מורחבת (28 נק"ז)**חובות שנה א'**

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה א' - מטאפיסיקה
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר
4 נק"ז	תרגיל במבוא לפילוסופיה – קריאה וכתובה (א'-ב')
4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של מדעי החברה
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של המשפט

חובות שנה ג'

3 נק"ז	סמינר אחד לפי בחירת התלמיד
6 נק"ז	שעורי בחירה

כחטיבה מצומצמת (14 נק"ז)**חובות שנה א'**

4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה ב' – פילוסופיה של הפוליטיקה ותורת המוסר
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
2 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

2 נק"ז	שעור בחירה סמסטריאלי
--------	----------------------

יועץ החטיבה – פרופ' חיים מרנץ

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.
תלמיד הלומד פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה זו מחלקתי אינו רשאי ללמוד חטיבה זו.

חטיבה ללימודי תקשורת
(סימן מחשב: 173)

1. יעדים

ככל שהתקשורת הולכת ותופסת מקום מרכזי בחברה בת ימינו, כך גוברים העניין והצימאון להבין את אחת התופעות הנכבדות. לימודי החטיבה אמורים להקנות ידע עיוני, בכללם מושגים בסיסיים וכלים לצריכה נבונה של תקשורת. ייחודה של התוכנית בכך שהיא עוסקת בהיבטים מוסדיים וטכנולוגיים של אמצעי התקשורת המגוונים בהקשרם התרבותי וחברתי.

אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע, אך הידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבות באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, משרד יחסי ציבור או סוכנות פרסום.

2. תנאי קבלה

- א. הלימודים ותנאי הקבלה הם ציון פסיכומטרי 500 או סכום 500 (ציוני בגרות + פסיכומטרי).
- ב. חלק מהקורסים פתוחים גם ללימודים כלליים.
- ג. תלמידים שלמדו קורסים בתקשורת בשנים קודמות במסגרת לימודים כלליים, יוכלו לעבור ללימודים בחטיבה.
- ד. כל נקודות הזכות שנצברו בקורסים לתקשורת במסגרת לימודים כלליים ע"י תלמידים שעברו לחטיבה ללימודי תקשורת, ייחשבו לזכותם כלימודים בחטיבה.

3. מבנה הלימודים

היקף הלימודים בחטיבה הוא 28 נק"ז והחל משנת הלימודים תשס"ו הם מורכבים מחמישה קורסי חובה, **ארבעה** קורסי בחירה, **סמינר** אחד וקורס מעשי אחד, **סדנא** (או בקיצור = 5411). הלימודים מתמשכים שלוש שנים.

קורסי חובה כוללים מושגי יסוד בתקשורת; היסטוריה של אמצעי התקשורת; מפת התקשורת; חברה ותקשורת בישראל; דיני תקשורת.

חטיבות במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום**1. חטיבה במקרא (סימן מחשב 175)**

מבוא לנוסח המקרא	2	נק"ז
מבוא לחקר המקרא	4	נק"ז
טקסט מקראי שנים א' או ב'	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	4	נק"ז
<hr/>		
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר שמיר יונה

2. חטיבה בהיסטוריה מקראית (סימן מחשב 176)

מבוא לתולדות עם ישראל		
בתקופת המקרא	4	נק"ז
בקריאת מקורות או סוגיה	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	6	נק"ז
<hr/>		
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר עודד תמוז

3. חטיבה בארכיאולוגיה (סימן מחשב 177)

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה/ ארכיאולוגיה פרהיסטורית מעבדה למבוא לארכיאולוגיה/ תרגיל מונוגרפיה	שנה	א'	4	נק"ז
	שנה	א'	2	נק"ז
	שנים	ב'-ג'	8	נק"ז
<hr/>				
סה"כ			14	נק"ז

יועץ החטיבה : פרופ' יצחק גלעד

חטיבה בספרות עברית**(סימן מחשב 178)**

המסלולים המוצעים להלן נועדו לאפשר ללומדים במסגרת החטיבה לספרות עברית בחירה מרבית בין אפשרויות שונות, החל בהכרה כללית בתחום וכלה בהתמקדות במדורים ובנושאים מיוחדים. כל תלמיד חייב לצבור 14 נק"ז. בשיעורי בחירה המקנים 2 נק"ז יש להשתתף בסמסטר א' בלבד.

			חטיבה כללית:	1.
			מבואות	2.
	נק"ז	8		
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	
			חטיבת הספרות העברית החדשה	2.
			מבוא לסיפורת	2.1
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בספרות עברית חדשה	
				או:
	נק"ז	4	מבוא לשירה	2.2
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בספרות עברית חדשה	
				או:
	נק"ז	4	מבוא לסיפורת	2.3
	נק"ז	4	מבוא לשירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	
			חטיבה לספרות עממית	3.
			מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות	3.1
	נק"ז	4		
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בספרות עממית	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	שעור בחירה	
				או:
	נק"ז	4	מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	

			<u>חטיבה לשירת ימי-הביניים</u>	.4
	נק"ז	4	מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.1
	נק"ז	4	X 2 פרו"ס בשירת ימי-הביניים	
	נק"ז	2	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4	סמינריון בשירת ימי-הביניים	
				או:
	נק"ז	4	מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.2
	נק"ז	4	שעור בחירה	
	נק"ז	4	שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2	שעור בחירה	

תלמיד בחטיבה חייב ללמוד מבוא אחד מתוך ארבעת קורסי המבוא ועליו לצבור 10 נק"ז מתוך קורסי הבחירה ו/או הקורס. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20.

חטיבה במחשבת ישראל

(סימן מחשב 180)

חטיבה במחשבת ישראל

הלימודים במחלקה למחשבת ישראל מפגישים את התלמידים עם יצירותיהם של פילוסופים, מקובלים ובעלי הלכה ומדרש, שחיבוריהם העוסקים בנושאים שונים (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר, גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד), תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. בתכנית הלימודים דגש על פרשנות הטקסטים הקלאסיים בהגות היהודית.

במחלקה ארבעה מדורים:

- א. **אגדה והלכה** - זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה ועוד.
- ב. **פילוסופיה יהודית בימי הביניים** - המחשבה היהודית מימי הרב סעדיה גאון ועד לשפינוזה, ספר הכוזרי לריה"ל ומורה נבוכים לרמב"ם, פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. **תורת הסוד** - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות ועוד.
- ד. **מחשבה יהודית בעת החדשה** - המחשבה היהודית מתקופת מנדלסון וההשכלה ועד היום, המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

מבנה תכנית הלימודים (14 נק"ז)

מדור א' (לפי בחירת התלמיד/ה)

1 קורס מבוא (4 נק"ז)

2 קורסי בחירה (8 נק"ז)

מדור ב' (לפי בחירת התלמיד/ה)

קורס מבוא סמסטר א' בלבד (2 נק"ז)

חטיבה באגדה והלכה**סימן מחשב 168**

החטיבה מוצעת מתוך הכרה במרכזיותן של האגדה וההלכה בעיצוב התרבות היהודית לדורותיה. בחטיבה מגוון קורסים בנושאים הבאים:

- ספרות בתר-מקראית לזרמיה השונים (הספרים החיצוניים, כתבי כת מדבר יהודה ועוד).
- ספרות התלמוד והמדרש (משנה, תלמוד, מדרשי אגדה, מדרשי הלכה ועוד).
- ספרות הלכתית שלאחר התלמוד (ספרות פסקים, שאלות ותשובות ועוד).

נושאים אלה נלמדים בשילוב של כלי מדע שונים (ספרותיים, לשוניים, הגותיים, היסטוריים ועוד) וניתנים ע"י מרצים מהמחלקות הבאות: מחשבת ישראל, ספרות עברית, היסטוריה של עם ישראל, לשון עברית, מקרא ומזרח קדום.

מבנה חטיבה מורחבת (28 נק"ז)	מבנה חטיבה רגילה (14 נק"ז)
שני קורסי מבוא*	קורס מבוא* - 4 נק"ז
קורסי בחירה – 16 נק"ז	קורסי בחירה – 10 נק"ז
סמינר ** - 4 נק"ז	

* קורסי מבוא:

- מבוא למחשבת חז"ל וספרותה
- תלמוד

בחטיבה רגילה יבחר הסטודנט אחד מתוך שני הקורסים הנ"ל. סטודנט בחטיבה המורחבת ילמד את שני הקורסים.

** סמינר: בחירת הסמינר בתיאום עם יועץ החטיבה. רישום לסמינר רק לאחר שמיעת קורסי מבוא ורוב קורסי הבחירה.

חטיבה בפילוסופיה

(סימן מחשב 181)

תכנית לימודים - 14 נק"ז**חובות שנה א'**

מבוא לפילוסופיה (א'-ב') 4 נק"ז
 תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה א' 2 נק"ז

חובות שנה ב'

פילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
 (ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

סמינר אחד או שני שעורי בחירה 4 נק"ז

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.

תלמיד הלומד במחלקה לפילוסופיה בתוכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה זו מחלקתי אינו רשאי ללמוד את החטיבות הבאות:
החטיבה למחשבה מדינית חברתית (171)

חטיבה במדעים וטכנולוגיה
(סימן מחשב 195)

חטיבה בהיקף 28 נק"ז

מחלקה נותנת	תרגול (ש"ש)	הרצאה (ש"ש)	נק"ז	קורסי חובה (סה"כ 11.50 נק"ז)
מתמטיקה	2	4	5	חדו"א ואלגברה
פיסיקה	2	3	4	מבוא לחקר ביצועים
פיסיקה	1	2	2.5	מבוא למערכות מידע תקשורת
			16.5	קורסי בחירה באישור ועדת הוראה
	28	28	28	סה"כ:

הערות:

ניתן להחליף קורס חובה בקורס מקביל באישור ועדת הוראה
קורס חובה הנלמד במסגרת (מחלקה או חטיבה) אחרת ניתן להחליף בקורסי בחירה.

הלימודים בחטיבה מותנים באישור מיוחד.

נוהל בחינות אוניברסיטאי

הנוהל המפורט להלן, בא להבהיר את הכללים המקובלים לגבי הבחינות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. נוהל זה מחייב את המורים והסטודנטים.

1. מטרה

מטרת הבחינה היא להעריך את הישגי הסטודנט ביחס לחומר הנלמד בקורס.

2. דרישות והערכה בקורס

אופן ההערכה יהיה אחיד לגבי כל הסטודנטים הלומדים בקורס. המורה אחראי בתחילת הקורס להבהיר בכתב לסטודנטים מה הם יעדי ההוראה והדרישות לגבי הקורס אותו הוא מלמד כולל דרישת נוכחות, בחנים, עבודות, מבחנים, סיורים וכו', והמשמעויות הנובעות ממילוי חלקי של דרישות הקורס. פרוט החומר הנלמד יופיע בפרשיות הלימודים (סילבוס) כפי שנקבע ע"י מורה הקורס, בנוסף לחומר שהועבר בהוראה השוטפת. המורה יקבע בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר, ולפני תום תקופת השינויים, את מרכיבי הציון הסופי, את משקלם ואת התנאים לשקלולם ויודיע על כך בכתב לסטודנטים ולוועדת ההוראה המחלקתית. אם יערכו בחנים, יודיע המורה מראש על סוג הבחנים ומועדם. המורה לא ישנה את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר. מורה אחראי על קורס בכל קורס הניתן ע"י יותר ממורה אחד, ימונה אחד המורים המלמד בקורס כאחראי. מורה זה יהיה אחראי לבחינות ולציונים בקורס, כך שהדרישות מהסטודנטים ואמות המידה להערכה מהסטודנטים תהיינה אחידות לגבי כל קבוצות הקורס.

בכל קורס יקבע מורה הקורס את הציון הסופי. הציון יהיה מאוני (מספר שלם בין אפס למאה). במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה לאשר למורה ציון מילולי (נכשל/עבר/השתתף).

3. התנאים המזכים סטודנט להשתתפות בבחינה

- (1) הסטודנט רשום לקורס במערכת מנהל התלמידים.
- (2) הסטודנט עמד בכל המטלות הנדרשות על פי תאור הקורס כפי שהוצג ע"י המורה.
- (3) הסטודנט סילק חובותיו הכספיים לאוניברסיטה.
- (4) היעדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנט שלא עמד בתנאים המזכים להשתתפות בבחינה ולמרות זאת ניגש לבחינה, ציונו בקורס לא יוכר ולא ייחשב, כל עוד לא מולאו כל התנאים לעיל. בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדת הסטודנט לדין משמעתי.

4. סוגי מבחנים

1. בחינה- מבחן לרבות בחינת בית* שמשקלו מעל 30% (בפקולטה למדעי הבריאות- מעל 25%) בחישוב הציון הסופי של הקורס ומתקיים עם סיום הקורס.
*בחינת בית- בחינה הניתנת לעשייה בבית בתקופת הבחינות ומועד החזרתה ע"י התלמיד לא יעלה על ארבעה ימים.
בדיקת כל הבחינות תהיה אנונימית.
2. בוחן- מבחן הנערך תוך תקופת הלימודים ומשקלו עד 30% בחישוב הציון הסופי של הקורס.
2.א. בוחן תקף- בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי.

2.ב. בוחן מגן – בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי רק אם יתרום לשיפור הציון הסופי.
לא יקוימו בחני פתע.

בכל הנוגע לחשיפת מחברות, ערעור על ציונים ומועד מסירת ציונים, יחולו על הבוחן כללים שחלים על המבחן. לבוחן אין מועדי ב'. במקרה בו נעדר הסטודנט בשל מניעה חמורה כמפורט בסעיף 7, סעיפים קטנים ב'-ח', תינתן האפשרות להשלים את הציון בדרך שיבחר המרצה. אשר לקביעת מועד הבוחן, נתון העניין להחלטתו הבלעדית של המרצה בהתאם לדרישות הקורס ויקבע על ידו בהתראה מראש של שבועיים לפחות.

5. שאלון הבחינה

מורה הקורס אחראי להכנת שאלון הבחינה. תוכן הבחינה חייב להיות תואם את תכני הקורס ועל פי ההנחיות שפורסמו בדרישות הקורס וזאת לא יאוחר מתום תקופת השינויים להרשמה לקורסים.

בכל מקרה שיותר חומר עזר לשימוש בבחינה, באחריות מורה הקורס להודיע על כך לסטודנטים מראש.

חובה לפרסם בשאלון הבחינה את המשקל היחסי של כל שאלה וכן את המשקל היחסי של סעיפים בשאלה, אם קיימים כאלו. במקרה שאין ציון למשקלים יחסיים אלו, יינתן משקל שווה לכל שאלה וכן משקל שווה לכל אחד מהסעיפים של שאלה.

6. מועדי בחינות

1. בקורס לתואר ראשון, רשאי הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בקורס על פי כללי הפקולטה בה לומד. סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני המוצעים ע"י המחלקה (עקב חוסר בקורסי בחירה) - רשאי לגשת לשני מועדי בחינה. סטודנט שנעדר מאחד משני המועדים להם זכאי (מועד א' ומועד ב'), רשאי לבקש בחינה במועד מיוחד בכפוף לקריטריונים שיפורטו בהמשך.

2. בקורס לתואר שני, לרבות סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני על פי בחירתו, רשאי להבחן במועד בחינה אחד.

בכל מועד בחינה שייקבע, יקפיד מורה הקורס על אופי זהה של הבחינה, בפרמטרים הבאים: משך הבחינה, דרגת קושי השאלות, חומר עזר אסור ומותר, הרכב השאלות, משקלן וכו'.

בקורסים לתואר ראשון, בתום כל סמסטר, תערכנה בחינות בשני מועדים (א' וב'), בסדר קורסים זהה עד כמה שניתן, בכל קורס שנלמד בסמסטר. סטודנט שנבחן בשני מועדים במקצוע מסוים - ציון הבחינה האחרונה הוא הציון הקובע בשקלול הציון הסופי והוא מבטל כל ציון קודם. תאריכי הבחינות, לרבות תאריכי הגשה של בחינות בית, יתואמו בין מזכירות המחלקה/הפקולטה ובין מדור הבחינות. מדור הבחינות יפרסם את מועדי הבחינות לפחות ארבעה שבועות לפני תום הסמסטר.

7. מועדים מיוחדים

סטודנט שנעדר מבחינה באחד משני המועדים מהסיבות המפורטות להלן, רשאי לבקש לגשת לבחינה במועד מיוחד לאחר שיציג אישורים מתאימים לסיבת היעדרותו. את הבקשה יש להגיש לוועדת ההוראה המחלקתית, על פי הנוהל המקובל בפקולטה, לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינות של הסמסטר. עם פרסום מועדי הבחינות, על המחלקות לפרסם על לוח המודעות/מערכת ממוחשבת את הנוהל להגשת הבקשה למועד מיוחד.

סטודנט שאושר לו להבחן במועד מיוחד, נדרש להירשם מראש לבחינה, על פי הנהלים שפורסמו ע"י המחלקה/הפקולטה. הודעה על תאריך הבחינה תימסר לסטודנט שלושה שבועות לפחות לפני מועד המבחן.

סטודנט שנרשם לבחינה, אך לא ניגש ולא הודיע על ביטול הרשמתו במועד, יקבל ציון 700, שמשמעו נכשל ישוקלל בממוצע המצטבר עד לסגירת התואר.

להלן הסיבות המזכות במועד מיוחד:

- א. לא חלפו לפחות 24 שעות מתום בחינה אחת ועד למועד בחינה נוספת⁽¹⁾
- ב. שרות מילואים⁽²⁾
- ג. אשפוז בבית חולים.
- ד. שמירת הריון
- ה. לידה⁽³⁾
- ו. אבל (שבעה ימים לקרבה ראשונה)
- ז. חגים ומועדים דתיים מוכרים
- ח. תחרות ספורט ייצוגי⁽⁴⁾

(1) אם מתקיימות שתי בחינות באותו יום, נדרש הסטודנט לגשת לבחינה במקצוע החובה ולהבחן במקצוע האחר במועד ב' או במועד מיוחד. במידה והסטודנט משלים מקצוע חובה משנה קודמת, ייגש לבחינה במקצוע זה תחילה.

(2) אם שרות המילואים נמשך מעל יומיים בתקופת הבחינות, רשאי הסטודנט להעדר מכל בחינה שתתקיים בתחום של מספר ימים לאחר תום שירותו, לפי הנוסחא הבאה:

מספר ימי המילואים $\times 0.8$

התוצאה שתתקבל מהנוסחה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב. בשום מקרה לא יקבע מועד מיוחד בתחום הקטן מ-4 ימים מיום סיום השירות.

*סטודנט הנקרא ליום מילואים אחד, לא לצורך עדכון פרטים אישיים או ראיון שגרת, אלא לצורך מבצעי שלא ניתן לדחות, יציג אישור המציין:

1. שעות מדויקות של ההתייצבות.
2. אישור הגורם המוסמך שלא ניתן לדחות את ההתייצבות ליום אחר.
3. אישור מקצין העיר על שירות המילואים.

(3) סטודנטית שילדה, רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של עד שלושה חודשים מיום הלידה ותהיה זכאית להבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.

(4) השתתפות בתחרות ספורט ייצוגי המתקיימת ביום הבחינה או בערב הבחינה, באישור מנהל מרכז הספורט.

כללי: המקדם $\times 0.8$ מספר ימי היעדרות, נכון גם לגבי אשפוז, שמירת הריון ואבל.

8. תקנות הבחינות

1. שימוש בחומר עזר בבחינה

חומר עזר המותר לשימוש בבחינה יפורסם לסטודנטים לפני הבחינה ויהיה רשום באופן ברור על גבי טופס הבחינה. כל שימוש בחומר עזר אחר - אסור לחלוטין. העברת חומר עזר מותר מנבחן לנבחן אחר, בשעת הבחינה, אסורה בהחלט.

2. שפת בחינה
- 2.1 באין הוראה אחרת- שפת הבחינה היא עברית.
- 2.2 סטודנט בשנה הראשונה ללימודיו באוניברסיטה, רשאי לכתוב את הבחינה בשפה האנגלית, או בכל שפה אחרת, באישור המורה האחראי לבחינה. על הסטודנט להגיש בקשה למזכירות המחלקה, שבועיים לפני מועד הבחינה.
3. הוראות לנבחן
- 3.1 בהגיע הסטודנט למקומו, עליו להניח את כרטיס הנבחן ותעודה מזהה (עם תמונה) על השולחן.
- 3.2 אסור להביא למקום הבחינה תיקים, ספרים, מחברות, טלפון נייד, מכשיר קשר, מחשב, מחשבון, מחשב כף-יד, רשימות או כל ציוד אחר פרט למותר על פי שאלון הבחינה. (לגבי סטודנטים עם התאמות מיוחדות- ראו התייחסות נפרדת)
- 3.3 עזב הסטודנט את חדר הבחינה לאחר חלוקת השאלונים, דינו כדין "נבחן" בבחינה.
- 3.4 אסור לנבחן לשוחח בזמן הבחינה, או לעזוב את מקומו ללא נטילת רשות.
- 3.5 יש לכתוב בעט, ולא בעפרון. בכתב ברור ונקי, על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים ואין להשתמש בטיפקס. טיוטא תיכתב בצד ימין של המחברת ויש למחוק אותה בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
- 3.6 עבר הנבחן על תקנות הבחינות, יורשה לסיים הבחינה ועניינו יועבר לטיפול ועדת המשמעת בהתאם ל"תקנון משמעת סטודנטים" של האוניברסיטה.
- 3.7 משך הבחינה מצוין בראש השאלון. עם הודעת המשגיח/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הכתיבה ולהניח את השאלון על יד המחברת.
- 3.8 עם החזרת המחברת לידי המשגיח/ה, יינתן לסטודנט אישור על מסירתה. אישור נוסף יימסר תמורת תשלום.
- 3.9 אסור להוציא מחברת (מלאה או ריקה) מחדר הבחינה ויש להחזירה לידי המשגיח/ה לפני עזיבת המקום. אי החזרת מחברת תחשב כעבירה על "תקנון משמעת סטודנטים".
- 3.10 אין להעתיק חומר כלשהו משאלון הבחינה, אלא אם ניתן לכך היתר מפורש.
- 3.11 אין לרשום דבר בשוליים המסומנים.
- 3.12 לא תותר כניסת סטודנט לחדר הבחינה בחלוף מחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.13 לא תותר יציאה של נבחן מחדר הבחינה במחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.14 בבחינה שאורכה עד שעתיים- לא תותר יציאת נבחן לשירותים.
- 3.15 בבחינה שאורכה מעל לשעתיים- במחצית השעה הראשונה והאחרונה, לא תותר יציאת נבחן לשירותים.
- היציאה לשירותים תותר לסטודנט אחד בלבד בכל פעם לאחר קבלת אישור המשגיח/ה, ובליווי/ה תוך ציון שם היוצא על גבי דו"ח הבחינה וזמן שהותו מחוץ לחדר הבחינה.
9. נוכחות מורה בבחינה*
1. המורה או ממלא מקומו יהיה נוכח בחדרי הבחינה, לכל הפחות במהלך מחצית השעה הראשונה ובמחצית השעה האחרונה של הבחינה. כמו כן, המורה או ממלא מקומו לא ייעדר ברציפות ממקום הבחינה למעלה ממחצית השעה.
2. אם המורה או ממלא מקומו לא הגיע עד מחצית השעה מתחילת הבחינה, רשאי הסטודנט לבטל את השתתפותו בבחינה. סטודנט שיהיה מעוניין בכל זאת לכתוב את הבחינה בתנאים הקיימים, יורשה להמשיך בבחינה על אחריותו מבלי שיוכל לבקש את ביטול הבחינה בדיעבד.
3. סטודנט שהחליט שלא להשתתף בבחינה בגלל היעדר מורה או ממלא מקומו, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף.
4. נבצר ממורה המקצוע להיות נוכח בבחינה, יאושר ממלא המקום על ידי ראש המחלקה מראש.

* בפקולטה למדעי הבריאות, המורה יגיע לאחר שעבר שליש מזמן הבחינה, לכל המאוחר וישאר עד סיומה.

10. הארכת משך הבחינה

בקשת המורה או ממלא מקומו להארכת משך הבחינה מעבר לזמן הנקוב בשאלון, טעונה תאום ואישור מדור הבחינות. הודעה לנבחנים תימסר עד חצי שעה לפני תום המועד המתוכנן של הבחינה.

11. הארכת זמן בבחינה

1. **זכאים להארכת זמן:** עולים חדשים – על פי שנת עלייתם לארץ, על פי הרישום בכרטיס נבחן. לקויי למידה או הסובלים מבעיה רפואית וכל מקרה אחר - על פי אישור דיקנאט הסטודנטים בלבד.

2. **חדר בחינה נפרד – מדור בחינות** ישתדל שסטודנטים הזכאים להארכת זמן ישבו בחדר נפרד במטרה לאפשר להם ניצול מקסימלי של תוספת הזמן. מדור בחינות יודיע לרמ"ד קידום סטודנטים, בכל סמסטר, מהו מועד הסיום של שיבוץ הבחינות למבחנים. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן עד מועד זה ישובץ בחדר הבחינה הנפרד. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן לאחר המועד ישולב בחדר הבחינה הנפרד בתנאי שיהיה בו מקום בעת הבחינה עצמה. אם יבחן בחדרים הרגילים ויועבר לחדר אחר בתום המועד המוקצב, הוא יפוצה בתוספת זמן שתכסה על בזבוז הזמן של המעבר מחדר לחדר.

3. **הארכת זמן בחינה – סטודנט המקבל מדיקנאט הסטודנטים** אישור להארכת זמן יציג בפני המשגיח/ה בתחילת הבחינה את האישור שניתן לו להארכת זמן. תוספת הזמן הניתנת תהיה אחידה וקבועה לכל בעלי האישורים כדלקמן:
* **עולים חדשים – עד** שלוש שנים מתאריך העלייה (לא כולל שרות סדיר בצבא) למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 15 דקות למבחן ולבוחן הנמשכים מעל שעתיים תוספת זמן של 30 דקות.
* **לקויי למידה ובעיות רפואיות:**

למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 25% מן הזמן הנתון. למבחן הנמשך מעל שעתיים ועד שעתיים וחצי כולל, תוספת זמן של 30 דקות. למבחן הנמשך מעל שעתיים וחצי ועד ארבע שעות כולל, תוספת זמן של 60 דקות. למבחן הנמשך מעל ארבע שעות, תוספת זמן של 15 דקות לכל שעה נוספת.

*** עיוורים ולקויי ראייה**

לסטודנט עיוור או לקויי ראייה בעל תעודת עיוור- תוספת זמן של 100% מזמן הבחינה.

* **סטודנטים שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית שלא בשפה העברית** ולא נכללים בסעיף 1 לעיל, זכאים לתוספת של 25% מזמן הבחינה/בוחן ולא יותר מ 30 דקות בכל בחינה בשנה הראשונה ללימודיהם.

בהארכת זמן בבחינה העולה על חצי שעה, על המורה או ממלא מקומו להיות נוכח בחדר הבחינה, פעם אחת לפחות.

12. סטודנטים עם התאמות מיוחדות

סטודנט שאושרו לו התאמות מיוחדות מבחינה פיזית, כגון שולחן וכסא נפרדים וכו' ידאג מבעוד מועד לעמוד בקשר עם רמ"ד קידום סטודנטים להסדרת הנושא עם מחלקת המשק ומדור בחינות.

סטודנט שזכאי להתאמות מיוחדות כגון מדבקות על כתב יד בלתי קריא, או שגיאות כתיב יציג את האישור למשגיח/ה במהלך הבחינה.

סטודנט שאושר לו להבחן בעזרת מחשב נישא רשאי להכניס לחדר הבחינה מחשב של דיקנאט הסטודנטים בלבד ולהציג למשגיח/ה את האישור המיוחד לכך. בתום המבחן על המשגיח/ה לאשר את סגירת המחשב בחתימה על גבי טופס האישור של הסטודנט.

סטודנט שאושר לו התאמות אחרות כגון: מחשבון, דף נוסחאות רגיל או מוגדל וכו' חייב לתאם את ההתאמות מול המרצים והמתרגלים של הקורס בו הוא נבחן מבעוד מועד ולא במהלך הבחינה.

סטודנט שאושר לו התאמות של הגדלת טופס הבחינה או טופס התשובה יפנה אל מדור בחינות שבועיים לפני מועד הבחינות ויודא את ביצוע ההתאמה מול מדור בחינות. סטודנט שאושר לו התאמה להבחן בעל פה, או להגיש עבודה במקום בחינה, חייב לתאם את הנושא מול מרצה הקורס והמחלקה.

13. בדיקת בחינות

ככלל, (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת) המורה או ממלא מקומו יקבל אישית לידי את מחברות הבחינה, ביום הבחינה. המורה יבדוק את כל מחברות הבחינה (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת): יסמן את שגיאות הנבחן, יעיר הערות בגוף הבחינה ויסמן את מספר הנקודות שמקנה כל תשובה. לאחר הבדיקה, המורה ימסור את גיליון הציונים הסגור ללא ציון שמות הנבחנים למזכירות המחלקה. אם הציון הסופי מורכב ממספר רכיבים, המורה ידווח למזכירות המחלקה/פקולטה את הציון בכל אחד מהרכיבים, ואת אופן שקלול הציון הסופי, בנוסף לדיווח הציון הסופי בקורס.

מזכירות המחלקה תפרסם את הציונים עם קבלתם, לאחר קבלת אישור יו"ר ועדת הוראה/רמ"ח או הגורם המוסמך בפקולטה. הציונים יפורסמו באופן אנונימי (בציון מספר נבחן ומספר תעודת זהות בלבד), תוך 10 ימים ממועד הבחינה ולפחות 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס. תאריך הפרסום יצוין בבירור על גבי גיליון הציונים. באם ציון הבחינה לא יפורסם עד 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים. גיליונות הציונים יישמרו 4 שנים במחלקה. ציון בחינה המעוכבת מכל סיבה שהיא, לא ידווח ולא יפורסם. הציונים הנוגעים למרכיבים אחרים של הקורס- יטופלו כמקובל.

14. שמירת ספחי בחינות וגיליונות ציונים במדור בחינות

הספחים וגיליונות הציונים יישמרו במשך שנתיים מיום הבחינה במדור בחינות.

15. פסילה של בחינת סמסטר בבית דין משמעת

ציונו הסופי של תלמיד, שבחינתו נפסלה בבית דין משמעת, יהיה אפס.

16. אבדן מחברת בחינה

נבחן שמחברת הבחינה שלו אבדה בטרם בדיקתה, שלא באשמתו, ייקבע ציונו בקורס על פי בחירת הסטודנט, באחת מהדרכים הבאות:

1. על ידי בחינה מחדש.
2. על פי ממוצע כלל המרכיבים האחרים באותו הקורס.
3. על פי ממוצע ציוניו באותו סמסטר.
4. בקשת "פטור" בקורס

17. ערעורים

סטודנט רשאי לערער על ציון הבחינה. לשם כך יאופשר לו לעיין במחברת הבחינה על פי הנהוג בפקולטה (מועד לחשיפת בחינות או פרסום באתר הפקולטה). הערעור יתבסס על בדיקה חוזרת של הבחינה בלבד.

הגשת ערעור

סטודנט חייב להגיש את ערעורו המנומק תוך שלושה ימים, על פי הנוהג להגשת ערעור בפקולטה, מפרסום הציון/תאריך החשיפה. סטודנט המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש ולא רק הסעיפים אליהם התייחס בערעורו. לפיכך תוצאת הערעור יכולה להיות ללא שינוי, העלאת הציון או הורדת הציון.

תשובה על ערעור

המורה חייב להגיב על הערעור תוך שבוע ולא יאוחר מיומיים לפני מועד ב'. אם החליט המורה לשנות/לא לשנות את ציונו של הסטודנט, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי/אי השינוי. השינוי יהיה תקף לאחר אישור ראש המחלקה/ועדת הוראה או הגורם המוסמך. באם תשובה על הערעור לא תוחזר עד יומיים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים בתנאי שעירעורו התקבל.

תואר BA בטכניסטיקה - דו חוגי 54 נק"ז

תוכנית לימודים ישנה		תוכנית לימודים חדשה	
מס' הקורס	שם הקורס	מס' הקורס	שם הקורס
20119141	חזו"א לתע"נ 1	20119611	חזו"א לתע"נ 1
20119161	חזו"א לתע"נ 2	20119621	חזו"א לתע"נ 2
20119041	אלגברה לינארית	20119181	אלגברה לינארית
20119391	מבוא להסתברות תע"נ	36411041	מבוא להסתברות תע"נ
20219071	מבוא לתיכנות	20219071	מבוא לתיכנות
סה"כ נק"ז	22	סה"כ נק"ז	19

תוכנית לימודים ישנה		תוכנית לימודים חדשה	
מס' הקורס	שם הקורס	מס' הקורס	שם הקורס
20119111	תיאוריה סטטיסטית 1	36411291	אמידה ומבחי השערה
20118241	מעבדת תוכנות סטטיסטיות 3		מעבדת תוכנות סטטיסטיות 3 שעות
	שעות מעבדה	חדש	מעבדה
20118111	רגרסיה לינארית	36411061	רגרסיה לינארית
36411071	תיכון ניסויים	36411071	תיכון ניסויים
36411091	בקרת איכות ואמינות	36411091	בקרת איכות ואמינות
20118251	סימולציה	36413091	סימולציה
36413051	חקר ביצועים 1	36413051	חקר ביצועים 1
20118091	שיטות אפרטמטריות	364-1-1571	נשאים נבחרים בטכניקה
סה"כ נק"ז	28.5	קורסי בחירה:	נבחרים בחירה - לפי רשימה מצורפת
		חדש - סמינר:	שיטות מחקר בטכניקה
		סה"כ נק"ז	37.5
		סה"כ נק"ז שנת	66.6

סה"כ

סה"כ נק"ז 50.5

רשימת קורסי בחירה מוצעים: Data mining, אקומטריקה, חקב"צ 2, סטטיסטיקה מתמטית (במח' לתמטיקה), מבוא לקבלת החלטות, תורת החורים (במחלקה למתמטיקה), תורת המשחקים (במחלקה למתמטיקה).

מגמה במדעי היהדות - בינתחומי

תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד:
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (12 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	12	8
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	20	12	8
ספרות עברית	20	12	8
לשון עברית	24	12	4
מחשבת ישראל	24	12	4
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	12	4

עבודות

מומלץ שתאריכי מסירת העבודות ע"י התלמידים יהיו כדלקמן :

1. עבודות רגילות - תוך 5 שבועות מתום הסמסטר.
 2. עבודת סמינר - עד ה-30 לספטמבר של אותה שנה בה נלמד הסמינר.
- א. כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, עד לקבלת הציון (למקרה של אבדן העבודה). אין להעביר עבודות בדואר אלקטרוני.
- ב. עבודות בהיקף פרוסמינר וסמינר תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על הגשת העבודה ותאריך ההגשה. לתאריך מסירת העבודה משקל באישור הזכאות לתואר.
- ג. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לתת הארכת זמן להגשת העבודה עד ל-30 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס.
- ד. חל איסור מוחלט להגיש אותה העבודה בשני קורסים שונים - הדבר יהווה עבירת משמעת ושני הקורסים יפסלו לסטודנט ויירשם לו ציון אפס בשניהם.
- ה. המורה חייב להחזיר את העבודה הבדוקה תוך מקסימום של חודשיים (60 יום) מיום המסירה. על הסטודנט לקבל אישור עם תאריך על מסירת עבודת הסמינר מהמזכירות בה הוגשה העבודה.
- ו. העתק מאישור מסירת העבודה מהווה אישור לתאריך סגירת התואר באם זוהי המטלה האחרונה של הסטודנט.
- ז. ערעור על עבודה – תלמיד הרוצה לערער חייב להגיש את ערעורו תוך 3 ימים מיום פרסום הציון. תוצאות הערעור על עבודה יש לפרסם תוך שבועיים. הערעורים יוגשו בכתב. המורה חייב להגיב בכתב על כל ערעור תוך שבועיים. אם החליט המורה לשנות את ציונו של התלמיד, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי. השינוי מותנה באישור ועדת ההוראה של המחלקה או יחידת הלימוד שאליה רשום התלמיד. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהעבודה כולה תיבדק מחדש, ולא רק הסעיפים שאליהם התייחס בערעורו. ציון שהתפרסם הינו סופי גם אם התלמיד מערער עליו, כל עוד לא התפרסמו תוצאות ערעורו. הציון הסופי לאחר הערעור, עלול להיות נמוך מהציון המקורי. לא ניתן לערער על ציון העבודה או הציון הסופי אם עברו למעלה מחודשיים מיום פרסום הציון.
- ח. סטודנט שסיים את לימודיו לתואר ונותר חייב עבודה (עד 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס, או הארכה שניתנה באישור עד 30 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס) או ציון בחינה שלא נמסר במועד מחוייב על כל שנת איחור ב-5% משכח"ל הבסיסי המלא של אותה שנה בה דווח האיחור.

